

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ**

Б И Л Т Е Н

**НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“
ВО СКОПЈЕ**

**Билтен број 1031
Скопје, 15 мај 2012 година**

Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

**Главен и одговорен уредник: м-р Илија ПИПЕРКОСКИ,
генерален секретар**

Уредник: Томислав БАШЕВСКИ

Лектор: Весна Илиевска-Цветановска

**Умножено на Универзитетот во Скопје
Тираж: 70 примероци**

Содржина на Билтен број 1031 од 15 мај 2012 година

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на докторската дисертација Претпристапната помош на Европската унија за развој на човечките ресурси во Република Македонија, од м-р Локман Миртезани, пријавена на Филозофскиот факултет во Скопје.....1-5

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски теми на Факултетот за драмски уметности во Скопје (Елјеса Касо).....6

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторска дисертација на Економскиот факултет во Скопје (м-р Слободан Томовски, м-р Трајче Коцев).....7
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски труд на Економскиот факултет во Скопје (Сашка Николова, Ана Јанчевска Јордановска, Славица Папева, Снежана Иванова, Светлана Кушовска, Ѓоко Јованов, Борче Јакимовски, Јован Дамчевски, Славица Гајдова, Маријана Георгиевска, Драгана Спасовска, Ирена Павловска, Сашка Данајлоска, Ивана Аврамоска, Елепа Новеска, Ненад Тортевски, Драгица Сековска, Александар Мишевски, Сања Гичевска, Филип Димитриевски, Вељан Поповски, Дани Герасимовска).....8-9

ФАРМАЦЕВТСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на докторска дисертација на Фармацевтскиот факултет во Скопје (м-р Бети Ѓуриќ, м-р Превера Брезница, м-р Фљореша Сеља, м-р Сотирија Дувлас, м-р Марија Карапанцова, м-р Тања Петреска-Ивановска, м-р Ивана Цветковиќ, м-р Бујар Казими, м-р Весна Петровска, м-р Флурим Небија, м-р Наталија Након, м-р Стевче Ацевски, м-р Софија Куновска, м-р Јелена Ацевска, м-р Лилјана Богдановска, м-р Христина Литовин).....10-11
3. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Фармацевтскиот факултет во Скопје (Донка Панков).....12
4. Преглед на прифатени теми за изработка на специјалистички труд на Фармацевтскиот факултет во Скопје (Јасминка Патчева, Мерхеме Фејза, Калина Блажевска, Дафина Дамчевска, Јулијана Јанковска, Јелена Лазова, Катерина Арсова Манчевска, Весна Велевска, Наташа Напчовска, Габриела Ѓорѓиевска Блажевска, Фросина Кудина, Марина Бакалинова, Жаклина Поповска).....13

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од областа на микробиологијата и биотехнологијата на Институтот за биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје (д-р Наталија Атанасова-Панчевска).14-31

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторска дисертација на Филозофскиот факултет во Скопје (м-р Ведат Бајрами, м-р Марија Апостолова, м-р Анкица Витапова, м-р Даниела Станојковска, м-р Вања Цамбазова, м-р Драгана Лазаревска, м-р Марјан Степановски, м-р Верица Трајковска, м-р Митко Вељуслиев, м-р Ангелка Кескинова, м-р Тони Костовски, м-р Владо Недески, м-р Соња Чаловска, м-р Биљана Митева, м-р Наташа Илијева Ацевска, м-р Лена Поповска, м-р Љавдим Јахиу, м-р Весела Паупчева Вељановска, м-р Мери Цакиќ, м-р Јовица Лозановски, м-р Светлана Пинева, м-р Миле Велчовски, м-р Наташа Станојковска Трајковска).....32-33

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски труд на Економскиот институт во Скопје (**Наташа Скендерска, Елена Батункова-Крстевска, Бранкица Танеска, Александар Тасевски, Валентина Тодоровска, Билјана Ѓорѓевска, Михаил Теохарев, Горјан Димитровски, Наталија Начевска, Маја Андоновска, Љубинка Чакаровска, Јана Ристоска, Марија Пејкова, Горан Ѓуровски**).....34-35

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на докторската дисертација **Типови на личност и вредносни ориентации кај лица со високо патпросечна интелигенција**, поднесена од м-р **Сашо М. Кочанковски**, пријавена на Филозофскиот факултет во Скопје.....36-41

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на ракописот за учебник под наслов **Хидрологија-теорија со решени задачи** од авторите **Цветанка Поповска и Виолета Ѓешовска**, пријавен на Градежниот факултет во Скопје,.....42-44

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Машинскиот факултет во Скопје (**Петар Урџанов, Дејан Михајлов**).....45

ИНСТИТУТ ЗА СОЦИОЛОШКИ И ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ ИСТРАЖУВАЊА

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторска дисертација на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје (**м-р Емилија Јапевска, м-р Марија Нашоковска, м-р Слаѓана Јовановиќ, м-р Александар Грижов, м-р Дритон Маљичи**).....46
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски труд на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања во Скопје (**Младен Томовски, Елена Гравчевска Нушевска, Томида Каранванова, Анита Стојчевска, Маја Васкова-Ќулавковска, Јасна Ивановска-Ѓлигоров, Ирена Богдановска, Стојанче Манев**).....47-48

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на учебникот **Физикална медицина и рехабилитација** од проф. д-р **Ериета Николиќ-Димитрова**, пријавен на Медицинскиот факултет во Скопје.....49-53

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ "ЈУСТИНИЈАН ПРВИ"

1. Рецензија на докторската дисертација под наслов **Дискриминација врз основ на хендикеп во меѓународното право за правата на човекот**, изработена од м-р **Жанета Попоска**, пријавена на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје.....54-60
2. Рецензија на докторската дисертација **Улогата на фондовите на ЕУ во развитокот на локалната самоуправа на Република Македонија**, од м-р **Абдула Азари**, пријавена на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје.....61-67

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од областа на теориската и општа физика на Институтот за физика при Природно-математичкиот факултет во Скопје (**д-р Ирина Петреска**).....68-82

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на докторската дисертација со наслов **Интерни модели на кредитен ризик**, изработена од м-р **Игор Давков**, пријавена на Економскиот факултет во Скопје.....83-91

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по групата предмети од областа на географијата на Америка, Африка и Австралија, туризмот и сообраќајната географија и селски туризам на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје (д-р **Милена Талеска**).....92-102

ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ

1. **Исправка** на Рефератот за избор на виш научен соработник на Земјоделскиот институт во Скопје (д-р **Јулија Цветковиќ**).....102a

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ "ЈУСТИНИЈАН ПРВИ"

1. Преглед на одобрени теми за изработка на докторска дисертација на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје (м-р **Кани Нухиу**, м-р **Софка Хаџијевска**, м-р **Мартин Симоновски**, м-р **Хазби Исени**, м-р **Ана Секуловска**, м-р **Звонко Муцунски**, м-р **Димче Атанасовски**, м-р **Сафет Кадриќ**, м-р **Митко Чавков**, м-р **Елвин Зиба**, м-р **Сашо Масев**, м-р **Хајрне Елези**, м-р **Јасмина Трајкоска**, м-р **Анита Павловска**, м-р **Весна Стојменовска**).....103-104
2. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје (**Дарко Максимов**, **Елена Томеска**, **Александра Витковска**, **Маре Ивановска**, **Мугбил Алији**, **Ивона Муфишева**, **Теодора Поцкова**, **Игор Стефановски**, **Ивана Цветкова**, **Наташа Сачкарска**, **Дејан Трифуновски**, **Ангелина Панова**, **Филип Божиновски**, **Кирил Петрески**, **Слаѓана Атанасова**, **Теодора Талевска**, **Славица Наумовска**, **Снежана Лесковска**, **Јулијана Лукарова**, **Жаклина Петреска**, **Елена Ходак**, **Анита Ивановска**, **Маја Стоилковска**, **Виктор Ружојчиќ**, **Шериф Салоски**, **Дарко Јовчевски**, **Душица Толова**, **Драгица Јованова**, **Трајче Поповски**, **Љупка Јовановска**, **Дарко Јованоски**, **Марија Дандилоска**, **Филип Стевановски**, **Мими Иванџикова**, **Сандра Јорданова**, **Даниела Тодосова**, **Ратко Раткушиноски**, **Зорица Николова**, **Александар Киров**, **Љупка Стојилова**, **Елена Циковска**, **Антонета Јаневска**, **Александра Петроска**, **Милена Јовановиќ**, **Бујамин Фазлиу**, **Маја Јованоска**, **Павлина Шепова**, **Фуркан Фета**, **Елена Златева**, **Петрина Пана**, **Марија Јанаќијевска**, **Мери Андоновска**, **Јелена Арсова**, **Александар Трпчевски**, **Ивана Јовановска**, **Јулија Јаковлеска**, **Кристина Јовановска**, **Ане Велковска**, **Маријана Кочевиќ**, **Кристина Ѓорѓевиќ**, **Александра Николовска**, **Златко Илиевски**, **Живко Божиновски**, **Маја Савеска Олгица Парговска**, **Марија Цветковиќ**, **Ивана Јанковиќ**, **Марија Бицовска**, **Симона Тодорова**, **Љупчо Манасиев**, **Стефан Чичевалиев**, **Миле Петков**, **Ириша Кичевска**, **Маја Цветановска**, **Ана Николиќ**, **Викторија Георгиевска**, **Сандра Насковска**, **Севил Кртовци**, **Сашко Панев**, **Михаил Петрески**, **Тања Пачоска**, **Марјан Трајкоски**, **Маја Смилевска**, **Христијан Лазароски**, **Кристина Крагујевска**, **Филип Нечевски**, **Сања Златаноска**, **Катерина Шопкинска**, **Александар Трајковски**, **Цветанка Петрова**, **Јане Мојсовски**, **Марија Лазарова**, **Александар Георгиев**, **Александра Маховска**, **Михаил Давидовски**, **Александра Талевска**, **Елена Глигуровска**, **Софија Наскова**, **Соња Гавриловска**, **Христина Серафимовска**, **Никола Источки**, **Марија Јанкуловска**, **Даниел Марџиев**, **Елена Никодиновска**, **Даниела Симоновска**, **Милена Заковска**, **Маргарита Чалкова**, **Миранда Адили**, **Бојан Јованоски**, **Лена Зафироска**, **Парашкева Петроска**, **Жаклина Величковска**).....105-114

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на докторската дисертација **Детерминанти на локациските одлуки на мултинационалните компании**, изработена од м-р **Магдалена Тондева Павловска**, пријавена на Економскиот факултет во Скопје.....115-119
2. Рецензија на докторската дисертација **Светската трговска организација и трговијата со логистички услуги**, изработена од м-р **Александар Трајков**, пријавена на Економскиот факултет во Скопје.....120-126

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ “БЛАЖЕ КОНЕСКИ”

1. Преглед на прифатени теми за изработка на докторска дисертација на Филолошкиот факултет “Блаже Конески” во Скопје (м-р Татјана Срцева-Павловска, м-р Арбурим Исени, м-р Наталија Ѓорѓевиќ, м-р Милена Касапоска-Чадловска, м-р Марија Мицевска-Кокаланова, м-р Мухарем Јахја, м-р Николче Шулевски, м-р Оливера Стипдарова, м-р Татјана Гацова-Симиќ, м-р Сезен Исмаил, м-р Фаркета Дибра, м-р Кристина Трајановска, м-р Александра Димитрова).....127-128
3. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски труд на Филолошкиот факултет “Блаже Конески” во Скопје (Фанија Смичковска, Марија Апостолова, Сезен Сејфула, Сања Никсва, Асим Селмани, Лени Фрчкоска,).....129

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден наставник во сите звања по предметот радиотерапија со онкологија на Медицинскиот факултет во Скопје (д-р Валентина Крстевска-Тодоровска, д-р Симоида Црвенкова).....130-150

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник по предметите економетрија и финансиска економетрија на Економскиот факултет во Скопје (д-р Вера Буцевска).....151-172

ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ

1. Реферат за избор на наставник во наставно-научната област електрични машини, трансформатори и апарати на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје (д-р Горан Рафајловски).....173-184

ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

1. Реферат за избор на редовен професор во научната област биохемија на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје (д-р Зоран Т. Поповски).....185-197

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

1. Рецензија на ракописот **Методика на музичкото воспитание** за студиската група предучилишно воспитание од авторот доц. д-р Владимир Талевски, пријавен на Педагошкиот факултет “Св. Климент Охридски” во Скопје.....198-205

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКА КУЛТУРА

1. Реферат за избор на наставник по предметите атлетика, теорија на атлетиката, физичка подготовка на атлетиката, тактика на атлетиката, педагошка практика со изработка на дипломска работа во атлетиката на Факултетот за физичка култура во Скопје (д-р Александар Симеонов).....206-209

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден асистент по група предмети од областа на картографијата, регионалната географија и географски информациските системи, на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје (м-р Горан Свемир).....210-214
2. Рецензија на ракописот за учебник со наслов **Географија на население** од проф. д-р Мирјанка Маџевиќ, редовен професор на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје 215-221

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник по информатички науки по предметот организација и дизајн на веб на Економскиот факултет во Скопје (д-р Мартин Михајлов).....222-231

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник по информатички науки по предметот организација и дизајн на веб на Економскиот факултет во Скопје (д-р **Мартин Михајлов**).....222-231

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на ракописот **Клиника и техника на парцијалните протези, книга втора: метални комплексни протези**, од авторот проф. д-р **Драгољуб Велески**, пријавена на Стоматолошкиот факултет во Скопје.....232-240

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

1. Рецензија на ракописот **Музички инструменти и практикумот Вежби и композиции за пијано** за одделенска настава и предучилишно воспитување од **вопр. проф. д-р Аида Ислам**, пријавен на Педагошкиот факултет "Св. Климент Охридски" во Скопје.....241-250

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на прифатени теми за изработка на магистерски теми на Градежниот факултет во Скопје (**Катерина Делова, Башким Алили, Зоран Ѓорѓески**).....251

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ "ЈУСТИНИЈАН ПРВИ"

1. Рецензија на докторската дисертација **Полицијата и заштитата на човковите права во безбедносниот систем на Република Македонија**, од м-р **Татјана Гергинова**, пријавена на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје.....263-277

АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на асистент во областа на архитектонското проектирање на Институтот за архитектонско проектирање при Архитектонскиот факултет во Скопје (**м-р Марија Мапо-Велевска**).....278-281

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на насловен доцент по предметот интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. д-р Маријан Бошевски, д-р Сашо Гелев, ас. д-р Магдалена Отљанска, д-р Ирена Кафеџиска, ас. д-р Антонио Георгиев, ас. д-р Марија Вавлукис, помл. ас. Игор Николов, ас. д-р Весна Ристовска, д-р Лидија Петковска, д-р Бранимир Павловски, д-р Јагода Стојковиќ, ас. д-р Билјана Герасимовска Китановска, ас. д-р Ѓулшен Селим, д-р Владимир Николов, ас. д-р Ирина Пановска-Ставридис**).....282-505

ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ

1. **Приговор** на Рецензијата на докторската дисертација **Проектирање естетско функционални својства и процесибилност на облеката** од кандидатката м-р **Маја Нофитоска**, пријавена на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, објавена во Билтенот на Универзитетот број 1029 од 17.4.2012 година, поднесен од проф. д-р **Колета Зафирова**.....506-509
2. **Одговор** на Рецензентската комисија на приговорот на Рецензијата на докторската дисертација **Проектирање естетско функционални својства и процесибилност на облеката** од кандидатката м-р **Маја Нофитоска**, пријавена на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, објавена во Билтенот на Универзитетот број 1029 од 17.4.2012 година.....510-515

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ "БЛАЖЕ КОНЕСКИ"

1. Рецензија на докторската дисертација **Фразеосемантичко поле чувства и емоции во рускиот и во македонскиот јазик** од м-р **Билјана Мирчевска-Бошева**, пријавена на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје..... 516-519
2. **Приговор** на Рефератот за избор во звање лектор по романски јазик на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје, објавен во Билтенот на Универзитетот број 1030 од 2.5.2012 година, поднесен од Калиопа Петрушевска, лектор.....520-525
3. **Приговор** на Рефератот за избор во звање лектор по романски јазик на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје, објавен во Билтенот на Универзитетот број 1030 од 2.5.2012 година, поднесен од Јадранка Дуца.....526-528
4. **Одговор** на Рецензентската комисијата на приговорот на Рефератот за избор во звање лектор по романски јазик на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје, објавен во Билтенот на Универзитетот број 1030 од 2.5.2012 година.....529-535
5. **Одговор** на Рецензентската комисија на приговорот на Рефератот за избор во звање лектор по романски јазик на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје, објавен во Билтенот на Универзитетот број 1030 од 2.5.2012 годин.....536-540

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на учебното помагало **Дијагноза и хируршка терапија на периапикалните инфламаторни лезии**, од авторот **ас. д-р Марина Кацарска**, пријавено на Стоматолошкиот факултет во Скопје.....541-550

ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

1. Рецензија на докторската дисертација **Нови класификациски алгоритми за анализа и откривање на знаења од дијатомејски заедници во водени срединитори**, изработена од м-р **Андреја Наумоски**, пријавена на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје 551-558

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ "ЈУСТИНИЈАН ПРВИ"

1. Реферат за избор на наставник на научната област граѓанско материјално право на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје (д-р **Неда Здравева**).....559-580

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. **Приговор** на Рефератот за избор на еден наставник во сите звања по предметот семејна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтенот на Универзитетот број 1030 од 2.5.20-12 година, поднесен од ас. д-р **Весна Ристевска**.....581-582
2. **Одговор** на Рецензентската комисија на приговорот на Рефератот за избор на еден наставник во сите звања по предметот семејна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтенот на Универзитетот број 1030 од 2.5.20-12 година.....583
3. Реферат за избор на наставници во наставно-научно и научно звање по предметот педијатрија на Медицинскиот факултет во Скопје (д-р **Филип Дума**, д-р **Ацо Костовски**, д-р **Велибор Тасиќ**, д-р **Емилија Влашки**, д-р **Ката Мартинова**, д-р **Снежана Јанчевска**).....584-632

ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

1. Рецензија на учебникот **Веројатност**, од авторот д-р **Верица Баксва**, пријавен на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје.....633-641

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА

1. Реферат за подобност на темата за изработка на докторската дисертација **Рецепцијата на визуелната уметност низ политичкиот дискурс** и оспособеноста на кандидатот **м-р Александра Ристовска** за научна работа, пријавена на Институтот за македонска литература во Скопје.....642-646
2. Реферат за подобност на темата за изработка на докторската дисертација **Односот кон современата западноевропска цивилизација во делото на Мишел Уелбек** и оспособеноста на кандидатот **м-р Липа Данова-Калајџиева** за научна работа, пријавена на Институтот за македонска литература во Скопје.....647-651
3. Реферат за подобност на темата за изработка на докторската дисертација **Делата и мислата на Целаледин Руми Мевлана и пивната присутност во современиот свет** и оспособеноста на кандидатот **м-р Зејнеп Хусејин** за научна работа, пријавена на Институтот за македонска литература во Скопје.....652-656

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ "ЈУСТИНИЈАН ПРВИ"

1. Рецензија на докторската дисертација **Влијанието на евроинтегративните процеси врз уставниот систем на Република Македонија, од м-р Љубица Караманди**, пријавена на Правниот факултет "Јустинијан Први" во Скопје.....657-661

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на научни соработници по предметот педијатрија на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. д-р Константина Кузевска-Манева, ас. д-р Марина Крстевска Константинова, ас. д-р Лидија Карева, ас. д-р Емилија Шахпазова, ас. д-р Светлана Кочева**).....662-749

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за подобност на темата за изработка на докторската дисертација **Процена на влијанието на привремените цементи врз адхезијата на дефинитивните цементи при цементирање на естетските фиксипротетички реставрации** и научна оспособеност на кандидатот **ас. д-р Марјан Петков, м-р сци**, пријавена на Стоматолошкиот факултет во Скопје.....750-758

РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ПРЕТПРИСТАПНАТА ПОМОШ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА ЗА
РАЗВОЈ НА ЧОВЕЧКИТЕ РЕСУРСИ ВО РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА“
ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р ЛОКМАН МИРТЕЗАНИ, ПРИЈАВЕНА НА
ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, на својата редовна седница формираше Комисија за оцена на докторската дисертација „Претпристапната помош на Европската унија за развој на човечките ресурси во Република Македонија“, во состав: проф. д-р Јорде Јаќимовски, проф. д-р Милева Ѓуровска, проф. д-р Илија Ацески, проф. д-р Зоран Матовски и проф. д-р Аница Драговиќ.

Комисијата во горниот состав ја прегледа и ја оцени докторската дисертација на кандидатот и на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Локман Миртезани под наслов „Претпристапната помош на Европската унија за развој на човечките ресурси во Република Македонија“, се состои од пет дела, а секој дел е структуриран и конципиран во неколку поглавја во обем од 203 страници. На крајот од основниот текст кандидатот го има дадено и списокот на литература која се состои од библиографски единици кои се користени и цитирани во трудот, каде што голем дел од нив, освен на македонски, се и на англиски јазик.

Трудот започнува со претставувањето на *актуелноста* на прашањето за развојот на човечките ресурси, при што м-р Локман Миртезани се задржува на важноста и улогата на човечките ресурси.

Кандидатот, во *првиот дел „Вовед“*, ја претставува *актуелноста* на прашањето за развојот на човечките ресурси и ги објаснува основните компоненти: знаењето, вештините, креативните можности, мотивацијата и посветеноста со кои располага една организација, во случајов се работи за една земја, Република Македонија.

Кандидатот м-р Миртезани актуелноста и значајноста на докторската дисертација ја претставува и преку заемната поврзаност на човечките

ресурси со економската криза која ги зафати не само земјите во Европската унија и Европа, туку и целиот свет.

Оттука, според кандидатот, благосостојбата на една земја во модерно време зависи од квалитетот на работната сила со која располага и подготвеноста и стручноста за соочување со предизвиците на новата технологија и конкуренција не само на локално и регионално ниво, туку и во светски рамки.

Авторот тргнува со претпоставката дека искористувањето на претпристапната помош на Европската унија за развојот на човечките ресурси позитивно влијае врз: вработувањето, образованието и обуката и социјалното вклучување. Тоа значи дека продуктивноста и искористувањето на претпристапната помош ја унапредува и ја подобрува состојбата на човечкиот капитал во Р. Македонија.

Кандидатот во трудот ги има претставено и *приоритетните и мерките* на Владата на Република Македонија за оваа компонента, за развојот на човечките ресурси, маѓтип остп тала се псврмива во самиот труд.

Во **вџоритој дел**, „**Теоретски приод на развојот на човечките ресурси**“, кандидатот се остварува на минатото или историјатот на Унијата, при што се задржува на договорите помеѓу членките на ЕУ, почнувајќи од договорот за основање на Европската заедница за јаглен и челик во 1952 година па до нејзиното крунисување во политичка унија со Договорот во Мастрихт во 1992 година. Тој исто така ја опишува помошта која се дава од ЕУ за земјите-членки, но секако и земјите кои се надвор од Европската унија кои имаат шанса да ѝ се приклучат со тоа што им дава помош, т.е. претпристапна помош-ИПА, преку која земјите се подготвуваат да станат рамноправни членки во сите полиња на Унијата. Овој вид помош опфаќа повеќе програми или видови на помош, при што кандидатот се доближува до самиот предмет на проучување на докторската дисертација. Воедно, тој објаснува дека овој вид на политика или конкретно, четвртата компонента за развој на човечките ресурси има за цел да ги поддржува земјите-кандидати во нивниот развој како и во подготовката за спроведување и управување со кохезионата политика на заедницата.

Во **џреџитој дел или џлавниој дел** на трудот „**Развој на човечки ресурси**“, кандидатот се осврнува кон прашањето на вработувањето и невработеноста во Република Македонија, каде што ги објаснува и ги опишува корените на започнувањето на зголемување на стапката на невработеноста на населението, почнувајќи од преминувањето од еднопартискиот систем во плуралистичкиот демократски систем. Главниот предизвик со кој се соочува нашата земја во делот на вработеноста кандидатот смета дека е проблемот поврзан со пазарот на трудот кој се карактеризира со ниска стапка на вработеност и многу висока стапка на невработеност.

Имено, кандидатот Миртезани објаснува дека општата стапка на вработеност во Македонија во периодот 2005-2010 година порасна за 0,9 процентни поени.

М-р Локман Миртезани смета дека врз зголемувањето на бројот на невработени лица големо влијание имале и процесот на приватизацијата и структурните реформи, но и образовниот систем во Р.Македонија.

Тој како загрижувачка ја претставува и невработеноста во Македонија, која расте од година на година, и тоа од 31,2% во 2001 година на 37,6% во 2005 година и покрај извесниот екомонски раст кој се случуваше во текот на овие две години. Секако, наредните години до 2010 година бележеше бавно и благо опаѓање, со тоа што стапката на невработеноста во 2010 година во Македонија изнесуваше 32%. Стапката на невработеноста во Македонија е речиси четири пати повисока од просечната стапка на невработеност во ЕУ.

Во овој дел се дадени и податоци на вработеноста според половата структура; имено, стапката на вработеност во 2010 година изнесуваше 43,5%, кај машката популација 52,8%, додека кај женската популација 34,0%. Стапките на вработеност кај различните етнички групи се разликуваат почнувајќи од 10,2% кај ромите, 11,4% кај Албанците, 15,9% кај Турците, 17,1% кај Бошњациите, 32,7% кај Србите, 36,1% кај Власите и 36,4% кај Македонците.

Во овој дел кандидатот се осврнува и на полето на образованието и обуката како дел од четвртата компонента. Кандидатот ова поглавје го почнува со значењето и улогата на образованието на идните кадри или човечките ресурси на една земја. Тој ги опишува реформите и промените во последната деценија во образовниот систем кои од една страна се предизвикани од иновациите и промените во глобалниот свет.

Кандидатот истакнува дека во модерното општество, образованието се смета како инвестирање во човечкиот капитал. Со тоа, потребата и начинот за постигнување најдобри резултати во општествениот развој е инвестирањето во образовниот систем.

Кандидатот смета дека образовните институции во Република Македонија имаат проблем со справувањето со растечките потреби, но и со бројот на разновидноста на кадрите.

Во ова поглавје, образование и обука, кандидатот м-р Миртезани го опишува образовниот систем, почнувајќи од основното, средното и високото образование. Структурата на ученици и студенти, формалното и неформалното образование. Исто така ги опишува важноста, придобивките и улогата на програмата за доживотно учење, програмите финансирани од страна на ЕУ итн.

Тој сето ова го има прикажано со примена на компаративна анализа и ги споредува искуствата и системите на образование во Македонија со тие на земјите-членки на Унијата, како што се: Белгија, Ирска, Финска, Словенија. Понатаму го опишува и значењето на човечкиот капитал и последиците по пристапувањето кон Унијата.

Во наредното поглавје, кое е еден од приоритетите, кандидатот се осврнува кон социјалното вклучување.

Социјалното вклучување подразбира пристап до пазарот на трудот, образованието, здравството и социјалната заштита, при што различните социјални групи треба да имаат еднакви можности.

Кандидатот смета дека социјалното вклучување и намалувањето на сиромаштијата се тесно поврзани со социо-економскиот развој, така што во текстот ги има елаборирано овие прашања на подетален начин. Според него, слабата економска состојба создава голема и долгорочна невработеност. Кандидатот во ова поглавје посебно ги третира прашањата на сиромаштијата, видовите на сиромаштија во Македонија, социјалната заштита, ранливите групи и родовата еднаквост компарирани со Европската унијата.

Според кандидатот, земајќи ја предвид важноста на социјалните прашања и нивната врска со економскиот раст и развој, како и општиот квалитет на животот, успешните социјални реформи и политики би имале позитивен ефект во економската перформанса на нашата држава и животот на граѓаните. Најважни социјални прашања кои се третирани посебно и повеќе заедно, т.е. испреплетено во овој дел од трудот се: социјалното вклучување и социјалната заштита, како и еднаквите можности.

Во *четвртиот дел „ИПА (инструмент за ирејисајна помош“*, кандидатот ги опишува и ги прикажува програмите и оските на ИПА, бенефитите и очекуваните резултати од ИПА-помошта за развојот на човечките ресурси во Р. Македонија и алокацијата на финансиските средства од ИПА.

Овој дел од трудот е проследен со многу табели за финансиската помош на Унијата, каде штосе прикажани сумите од помошта на ИПА која ја добиваат земјите од Западен Балкан и е направена компарација помеѓу овие држави.

Во *последниот, петти дел од трудот, „Заклучок“*, се презентирани *резултатите* од истражувањето, каде што кандидатот уште еднаш се осврнува на хипотезите дадени за развојот на човечките ресурси.

Според него, помалку или повеќе, секоја власт во изминатиов период на транзицијата, вклучувајќи ја и сегашната, проблемот со невработеноста или малата стапка на вработеност го става на втор план, односно тоа е само на хартија, а во реалност не сака вистински да се соочи со тоа. Секако, ова е многу сложен проблем кој не може да биде решен бргу и за краток временски период.

Додека пак, во врска со подготвеноста на човечкиот капитал или кадарот на нашата земја за искористување на ИПА-помошта и приспособувањето на системот на функционирање на институциите според моделот на Унијата, кандидатот смета дека тоа е многу сложено прашање. Имено, иако постојано има реформи, се организираат обуки за вработените, сепак тие не ги даваат очекуваните резултати. Обуките што ги имаат вработените на еден начин не се приспособени според потребите на општеството. Со еден збор, обуките не се спроведуваат до крај, или, пак, тоа што е научено од самите обуки на еден начин не е обврзувачко задолжително да се користи при вклучувањето во работниот процес. Тој

смета дека тоа е како резултат на нашиот менталитет и дека сепак треба многу повеќе да ги практикуваме искуствата на земјите од ЕУ.

Кандидатот м-р Миртезани смета дека иако претпристапната помош и компонентата за развој на човечките ресурси е од големо значење за Република Македонија, не треба да се влева некоја голема надеж дека толку многу ќе ја подобриме состојбата во државата, конкретно во полето на вработувањето, образованието и социјалното вклучување, и тоа исклучиво преку користењето на претпристапната помош. Но, покрај сето тоа, оваа можност треба да се искористи бидејќи претставува една од можностите за излегување на земјата од економската криза во која се наоѓа веќе подолг временски период.

Оценка на дисертацијата

Докторската дисертација „Претпристапната помош на Европската унија за развој на човечките ресурси во Република Македонија“ е солидно изработен труд со карактеристики на научен приод во истражувањето на предметот. Тоа се изразува во поставувањето на целите и предметот на истражувањето и во неговата структурираност.

Оттаму произлегува и неговиот придонес во развојот на човечките ресурси во Р. Македонија, а воедно тука се опфатени прашањата: вработувањето, образованието и обуката и социјалното вклучување. Во овој труд е вградена и разновидна користена библиографија.

Врз основа на сето изнесено, Комисијата за оценка на оваа докторска дисертација, на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје му предлага да ја прифати позитивната рецензија и на м-р Локман Миртезани да му одобри јавна одбрана на докторската дисертација „Претпристапната помош на Европската унија за развој на човечките ресурси во Република Македонија“.

Комисија

1. Проф. д-р Јорде Јаќимовски, с.р.
2. Проф. д-р Милева Ѓуровска, с.р.
3. Проф. д-р Илија Ацески, с.р.
4. Проф. д-р Зоран Матевски, с.р.
5. Проф. д-р Аница Драговиќ, с.р.

ПРЕГЛЕД

на пријавена и прифатена тема за изработка на магистерски труд на
Факултетот за драмски уметности во Скопје

Кандидат	Тема	Ментор
Елјеса Касо	“ЕДИП слеп при очи, мудар без нив”	проф.Владимир Милчин

ПРЕГЛЕД
 на одобрени теми за изработка на **докторски дисертации на**
Економскиот факултет-Скопје во состав на Универзитетот
 „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
 27.04.2012

Кандидат	Тема	Комисија
М-р Слободан Томовски	„Принципи во управувањето со маркетинг и менаџмент активностите во здравствените организации”	проф.д-р Нада Секуловска проф.д-р Љубомир Дракулевски проф.д-р Снежана Р. Јовановска
М-р Трајче Коцев	„Оценување на менаџмент контролата во услови на нестабилно окружување”	проф.д-р Љубомир Дракулевски проф.д-р Бобек Шуклев проф.д-р Зорица Б.Лазаревска

ПРЕГЛЕД

на одобрени теми за изработка на магистерски труд на **Економскиот факултет-Скопје** во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Кандидат	Тема	Ментор
Сашка Николова	„Маркетинг истражување на медиумскиот пазар во Република Македонија”	проф.д-р Нада Секуловска
Ана Јанчевска Јордановска	„Маркетинг сегментирање на банкарската понуда за посебни целни групи во НЛБ Тутунска Банка”	проф.д-р Нада Секуловска
Славица Панева	„Инструментите на маркетинг миксот на пазарот на осигурителни услуги во Република Македонија.”	проф.д-р Нада Секуловска
Снежана Иванова	„Примена на економската пропаганда и личната продажба во селскиот туризам во Република Македонија”	Проф.д-р Снежана Р.Јовановска
Светлана Кушовска	„Стратегии за настап на мултинационални компании во регионален контекст”	проф.д-р Љубомир Дракулевски
Ѓоко Јованов	„Улогата на стратегиската контрола во процесот на стратегискиот менаџмент”	проф.д-р Љубомир Дракулевски
Борче Јакимовски	„Материјалните и нематеријалните аспекти на системите на плаќање во јавните комунални претпријатија во Градот Скопје”	проф.д-р Димитар Бојациоски
Јован Дамчевски	„Влијанието на деловната функција менаџмент на човечки ресурси во додавањето вредност во бизнис окружувањето”	проф.д-р Димитар Бојациоски
Славица Гајдова	„ИСО 9001:2008 – менаџмент алатка за подобрување на квалитетот”	проф. д-р Љубомир Дракулевски
Маријана Георгиевска	„Лидерство – современ концепт за ефективно одлучување и управување со знаењето во организацијата”	проф. д-р Љубомир Дракулевски

Драгана Спасовска	„Е-парламент системот како двигател на демократските процеси”	проф. д-р Калина Т.Благоева
Ирена Павловска	„Јапонскиот модел на менаџмент во европските мултинационални компании: анализа на ефикасноста на производните процеси”	проф. д-р Љубомир Дракулевски
Сашка Данајлоска	„Улогата на големите четири ревизорски фирми во глобалната финансиска криза”	проф. д-р Зорица Б.Лазаревска
Ивана Аврамоска	„Аналитички можности на извештајот за паричните текови во функција на подобро управување со паричните средства”	проф. д-р Зоран Миновски
Елена Новеска	„Воспоставување на ефикасни интерни контроли во картичното работење во банките”	проф. д-р Зорица Б.Лазаревска
Ненад Тортевски	„Процесот на испитување на измамите набљудуван низ призмата на финансиските измами”	проф. д-р Зорица Б.Лазаревска
Драгица Сековска	„Трансмисиониот механизам на монетарната политика во Македонија”	проф. д-р Горан Петревски
Александар Миневски	„Анализа на детерминантите на каматните стапки во Македонија”	проф. д-р Горан Петревски
Сања Гичевска	„Развојот на електронското банкарство во Република Македонија со посебен осврт на Комерцијална банка АД Скопје”	проф. д-р Михаил Петковски
Филип Димитриески	„Влијанието на монетарната политика врз економијата со посебен осврт на монетарната политика во Република Македонија”	проф. д-р Љубе Трпески
Вељан Поповски	„Влијанието на иновациите врз еволуцијата на електронските плаќања во рамки на картичниот сегмент – случајот на Република Македонија	проф. д-р Михаил Петковски
Дани Герасимовска	„Светската финансиска и економска криза од 2008/2009 година и нејзиниот одраз врз македонската економија”	академик Таки Фити

ПРЕГЛЕД

на одобрени теми за изработка на **докторски дисертации** на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, **Фармацевтски факултет**

Кандидат	Тема	Комисија
М-р Бети Ѓурџиќ	Нанопартитуларни системи за насочено и контролирано ослободување на антиканцерогени лековити супстанции	Проф. д-р Кагринa Горачинова Проф. д-р Маја Цветковска Проф. д-р Анега Димитровска
М-р Пренвера Брезница	Синтеза и микробиолошка евалуација на нови хинолонски деривати	Проф. д-р Емили Поповски Проф. д-р Љубица Шутуркова Проф. д-р Кристина Младеновска
М-р Фљореша Сеља	Карактеризација на хемискиот состав и биолошката активност на етеричните масла од престапници од родот <i>Lipiraps</i> (<i>Supressaceae</i>) во флората на Република Македонија	Проф. д-р Светлана Кулеванова Проф. д-р Тајјана Кадифкова Пановска Доц. д-р Ѓоше Стефков
М-р Согирија Дувјлис	Генетски бимаркери во рана детекција и прогноза на цервикалните промени	Проф. д-р Дијана Плашеска Каранфилска Проф. д-р Александар Димовски Проф. д-р Љубе Ивковски
М-р Марија Карапанцова	Испитување на хемискиот состав на етерични масла и на други суровини од видовете од родот <i>Pinus</i> L. (<i>Pinaceae</i>) во флората на Република Македонија и утврдување на нивната антимикробна и антиоксидативна активност	Проф. д-р Светлана Кулеванова Проф. д-р Тајјана Кадифкова Пановска Доц. д-р Ѓоше Стефков
М-р Тања Петреска Ивановска	Функционални прехранбени производи со микроинкасулирани синбиотици - терапевтски и безбедносни аспекти	Проф. д-р Лидија Петрушевска Този Проф. д-р Кристина Младеновска Проф. д-р Никола Лабачевски
М-р Ивана Цветковиќ	Хемиска карактеризација на диворасечки жалфи (<i>Salvia spp.</i> , <i>Lamiaceae</i>) од Балканот и нивно искористување како потенцијални природни конзерванси	Проф. д-р Светлана Кулеванова Доц. д-р Марија Главаш Додев Доц. д-р Ѓоше Стефков
М-р Бујар Казими	Аромакомпоненти и полифеноли кај планинскиот чај (<i>Sideritis scardica</i> Griseb. и <i>Sideritis gaeseri</i> Boiss	Проф. д-р Светлана Кулеванова Доц. д-р Ѓоше Стефков Доц. д-р Марија Главаш Додев

м-р Бујар Казими	Аромакомпоненти и полифеноли кај планинскиот чај (<i>Sideritis scardica</i> Griseb. и <i>Sideritis raeseri</i> Boiss	Проф. д-р Светлана Кулеванова Доц. д-р Ѓоше Стефков Доц. д-р Марија Главаш Додов
м-р Весна Петровска	Развој и оптимизација на формулација на фармацевтска дозирана форма со модифицирано ослободување со примена на „Квалитет според дизајн“ пристап	Доц. д-р Марија Главаш Додов Проф. д-р Анета Димитровска Доц. д-р Руменка Петковска
м-р Флурим Небија	Хемиска карактеризација и биолошка активност на претставниците од родот <i>Thymus</i> L. (<i>Lamiaceae</i>) во флората на Косово	Проф. д-р Светлана Кулеванова Проф. д-р Марина Стефова Доц. д-р Ѓоше Стефков
м-р Наталија Наков	Рационален пристап на проценка на критични аспекти во развој на НРПС-MS биоаналитички метод	Проф. д-р Анета Димитровска Проф. д-р Зоран Кавраковски Проф. д-р Кристина Младеновска
м-р Стевче Апевски	Модел на фармакоекономски анализи за рационална употреба на антибиотици во Република Македонија	Проф. д-р Рубин Зарески Проф. д-р Љубица Шутуркова Проф. д-р Љубомир Дракулевски
м-р Софија Куновска	Проценка и максимизирање на вредноста на фармацевтска корпорација со цел успешно спојување или преземање	Проф. д-р Рубин Зарески Проф. д-р Љубица Шутуркова Проф. д-р Сузана Трајковик Јолевска
м-р Јелена Апевска	Статистички и аналитички методи за проценка на квалитет на аналитички резултат: предизвици и примена при специфично маркирање на фармацевтски супстанции	Проф. д-р Анета Димитровска Доц. д-р Ѓоше Стефков Доц. д-р Руменка Петковска
м-р Лилјана Богдановска	Компаративна евалуација на биофикасност на конвенционални и современи терапевтски системи а третман на орални заболувања	Проф. д-р Анета Димитровска Проф. д-р Катерина Горачинова Доц. д-р Руменка Петковска
м-р Христина Литовин	Формулација и карактеризација на липидни нанопартитулирани системи како носачи на лековити супстанции за насочено делување во ЦНС	Доц. д-р Марија Главаш Додв Проф. д-р Катерина Горачинова Проф. д-р Кристина Младеновска

ПРЕГЛЕД

на пријавени и прифатени теми за изработка на **магистерски труд по здравствен манаџмент и фармакоекономија** на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Фармацевтски факултет

Кандидат	Тема	Ментор
Донка Панков	Анализа на трошоците за дијабетес и примена на исплатливите (cost-effective) интервенции за превенција и грижа за дијабетесот	Проф. д-р Љубица Пугуркова

ПРЕГЛЕД

на пријавени и прифатени теми за изработка на специјалистички труд по фармацевтска регулатива на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, **Фармацевтски факултет**

Кандидат	Тема	Ментор
Јасминка Петчева	Правна положба на аптекарската дејност во ЕУ и РМ	Проф. д-р Кристина Младеновска
Мерхем Феџа	Преглед на типови апликации со посебен осврт на генеричка апликација за добивање на маркетинг авторизација	Проф. д-р Анета Димитрова
Калина Блажевска	Имплементација на новата регулатива за вариации со посебен осврт на класификацијата на промените	Проф. д-р Анета Димитрова
Дарфина Дамчевска	Регулагорен пристап при подготовка на документација за квалитет готов производ и прегледна писма за недостатоци (главни и помали)	Проф. д-р Анета Димитрова
Јулијана Јанковска	eCTD – референтни документи во европската легислатива од аспект на фармацевтска регулатива	Проф. д-р Анета Димитрова
Јелена Јазова	Преглед на европски процедури за добивање маркетинг авторизација	Проф. д-р Анета Димитрова
Катерина Арсова Манчевска	Регулагорни аспекти и критички осврт на системот на впитиланца за медицинските помагала	Доц. д-р Марија Главаш Додов
Весна Велевска	Регулатива за издавање на лекови кои наѓаат на товар на фонд за здравствено осигурување во примарната здравствена заштита	Проф. д-р Лидија Петрушевска Този
Наташа Нанчовска	Регулагорни информации поврзани со лекови	Проф. д-р Анета Димитрова
Габриела Ѓорѓиевска Блажевска	Европска регулатива во однос на Националната регулатива во регулирање на лековите и медицинските помагала преку коресподентна табела	Проф. д-р Анета Димитрова
Фросина Кулина	Медицински помагала – гранични производи	Проф. д-р Сузана Трајковик Јолевска
Марина Бакалинова	Податоци од системот на фармаковигиланца за подготовка на PSUR	Проф. д-р Љубица Шутуркова
Жаклини Поповска	Перорални дозирани форми со модифицирано ослободување – регулагорни аспекти и можност за иземаање на клинички студии на биоеквивалентност	Доц. д-р Марија Главаш Додов

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ОД ОБЛАСТА НА МИКРОБИОЛОГИЈАТА И БИОТЕХНОЛОГИЈАТА НА ИНСТИТУТОТ ЗА БИОЛОГИЈА ПРИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, бр.07-481/2 од 4.4.2012 година, избрани сме за членови на Рецензентската комисија, во врска со избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од областа на микробиологијата и биотехнологијата на Институтот за биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

На конкурсот објавен во весникот „Дневник“, од 10.3.2012 година се пријави кандидатката д-р Наталија Атанасова-Панчевска, вработена како асистент при Институтот за биологија на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

По прегледот на приложениот материјал од страна на кандидатот, личноста познавање и следењето на наставно-научната активност, ни претставува чест, на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидатката д-р Наталија Атанасова-Панчевска е родена на 16.8.1974 година во Скопје, Република Македонија. Основното училиште го завршила во ЦОУ “Братство-Единство” во Скопје, а гимназија во УСО “Раде Јовчевски-Корчагин” во 1993 година. Истата година се запишала на Природно-математичкиот факултет, студии по биологија, биохемиско-физиолошка насока.

Во текот на студиите беше прогласена за најдобар студент на студиите по биологија во учебната 1996/97 година со просечен успех 9,48, за што беше и наградена.

На 9.1.1998 година дипломира на Природно-математички факултет, Институт за биологија, Скопје, со просечен успех 9,64. Истата година беше прогласена за најдобар дипломиран студент на ПМФ во генерацијата 1997/98 година, за што беше и наградена од Природно-математичкиот факултет како и од Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје.

Истата 1998 година се запиша на постдипломски студии на Природно-математичкиот факултет, студии по биологија, биохемиско-физиолошка насока. Испитите предвидени со Правилникот за постдипломски студии на Природно-математичкиот факултет ги има положено во предвидениот рок со просечна оценка 10 (десет).

На 30.6.2006 год. ја одбранила магистерската работа под наслов “Анаеробни фунги од моногастрични и руминантни хербиворни животни –

морфолошки и ензимски карактеристики”, која ја изработила под менторство на проф. д-р Џоко Кунгуловски, и се здобила со звањето магистер на биолошки науки.

На 9.11.2011 год. ја одбранила докторската теза под наслов “Биодеградација на тешкоразградливи целулозни супстрати со ензимски комплекс од анаеробни румен фунги”, која ја изработила под менторство на проф. д-р Џоко Кунгуловски, и се здобила со звањето доктор на биолошки науки.

Д-р Наталија Атанасова-Панчевска моментално е во редовен работен однос како асистент на Институтот за биологија на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Кандидатката е член на неколку друштва и асоцијации: FEMS- Federation of European Microbiological Societies, EFB- European Federation of Biotechnology, Society of the Macedonian Microbiologists, Society of Biologists of Macedonia, Macedonian Mycological Society.

2. Наставно-образовна дејност

Од јуни 1999 година кандидатката работи како волонтер при Катедрата за микробиологија на Институтот за биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Од 1.4.2000 година е избрана и работи како стручен соработник при истата Катедра на Институтот за Биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Во рамките на Катедрата, кандидатката ја изведуваше практичната настава по предметите:

- општа микробиологија (за студентите по биологија, биохемиско-физиолошка и наставна насока);
- применета микробиологија (за студентите по биологија, биохемиско-физиолошка насока);
- микробиологија (за студентите по ИСИЖС);
- микробиологија (за студентите по биологија-хемија);
- Хемиска микробиологија (за студентите по хемија, насока аналитичка биохемија);
- цитологија (за студентите по биологија, биохемиско-физиолошка насока),
- хумана генетика (за студентите по психологија);
- микробиологија (за студентите по биологија, биохемиско-физиолошка насока);
- микробиологија (за студентите по биологија, еколошка насока);
- Основи на биотехнологија (за студентите по хемија, насока аналитичка биохемија);
- микробна екологија (за студентите по биологија, еколошка насока);
- микробиологија (за студентите по биологија, насока: молекуларна биологија);

Во текот на целиот период кандидатката совесно и квалитетно ја изведува практичната настава, како и врши редовни консултации и континуирани проверки со студентите.

Активно учествувала во изработката на наставните програми по неколку предмети, особено во делот на осмислувањето на наставната програма на вежбите и начинот на нивното лабораториско изведување, а е коавтор и на два лабораториски практикума, како и на бројни прирачници и скрипти по микробиологија за интерна употреба, а учествуваше и во изработката на Прирачникот за Семинарот по индустриска микробиологија.

3. Стручни усовршувања

Во текот на својата работа, д-р Наталија Атанасова-Панчевска престојувала на неколку семинари и работилници, како и на научни конференции и конгреси, за кои има добиено и грантови. Така, по покана на Institute of Animal Physiology and Genetics при Czech Academy of Sciences, во периодот од 22.6.2001 до 5.7.2001 престојувала во лабораториите на Институтот. Целта на престојот беше усовршување на постоејните техники и осознавање на нови, современи методи за проучување на биологијата на облигатните анаеробни зооспорни фунги.

Исто така, во периодот 18-20.10.2001 година престојувала на Microbiology Department, Medical School, University of Ioannina, Greece, а по покана на Food Safety Laboratory, Centralo Public Health Laboratory Service, Colindale, London, UK. Целта на престојот беше запознавање со најновите ISO стандарди за микробиолошки квалитет на прехранбените производи, како и најновите методи за изолација и проучување на најчестите контаминанти на храна (*E. coli*, *Listeria monocytogenes*, *Staphylococcus aureus*, *Salmonella* spp., *Yersinia enterocolitica*, *Campylobacter* spp., *Shigella* spp., *Vibrio* spp., *Bacillus* spp., *Cl. perfringens*).

Учествувала во организацијата и изведувањето на Семинарот по индустриска микробиологија, кој се одржа во март 2003 година, на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Во периодот 9-14 март, 2003 година учествувала на семинарот „Water Treatment Training Course“, кој се одржа во Софија, Бугарија, под покровителство на Regional Environmental Center.

Во периодот 20-21 март 2004 учествувала на семинарот „Принципи на проектирање за прочистителна станица на отпадни води“, во организација на Министерството за животна средина и просторно планирање - Фонд за животна средина на Република Македонија и Институтот за вода при Техничкиот универзитет од Виена и Биро Д-р Ленгел- Виена.

Во периодот 16-26.11.2005 година учествувала на работилницата „Chemicals as Intentional and Accidental Global Environmental Threats“, во организација на NATO Advance Science Institution, во Боровец Р. Бугарија. На 16.3.2007 година ја посетувала работилницата „Good blood culture practice“ во Скопје, Македонија.

Од 26 до 27.9.2007 година го посетувала семинарот „Принципи за проектирање на прочистителна станица за отпадни води“, организиран од Министерството за животна средина и просторно планирање - Фонд за животна средина на Република Македонија и Институтот за вода при Technische Universität од Виена и Биро Д-р Ленгел- Виена.

Во периодот 1-4.10.2007 го посетувала семинарот „Commodity Identification Training“, во Скопје, организиран од United States Department of Energy, National Nuclear Security Administration.

4. Научноистражувачка дејност

Во рамките на својата научноистражувачка работа, д-р Наталија Атанасова-Панчевска била вклучена како учесник во неколку домашни, билатерални, како и меѓународни проекти (вкупно десет), и тоа:

1. Examination of anaerobic fungi isolated from ruminants and monogastric herbivore animals in Republic of Macedonia. Ministry of education and science. 1.07.2000 – 31.06. 2003.
2. Isolation and characterisation of cellulolytic enzymatic complex from anaerobic fungi in Republic of Macedonia. Ministry of education and science. 1.07.2003 – 31.06. 2006.
3. Развој на технолошка постапка за производство на биоѓубриво од гнили јаболка и отпадни струготини со примена на мешани култури од микроорганизми. Развојно-технолошки проект. Министерство за образование и наука. 1.11.2005-31.10.2006.
4. Medium - cellulose. Tempus-Phare, 2000-2002.
5. Isolation and characterisation of cellulolytic enzymatic complex of anaerobic fungi for extending the shelf life of bread. TUBITAC.1.1.2004-31.12.2005.
6. UNESCO - MEDCEL (east-west) project, 2004-2006
7. Screening of saponin rich antimicrobial extract to control pathogenes of tomatoes. Nato programme for security trough science.NATO project. 2007-2009.
8. Antibacterial and antifungal activity of selected anaerobic fungi. 2007-2009. Bilateral project with Slovenia
9. Center for pre-clinical testing of active supstances (CPCTAS). FP7 PROJECT. 1.05.2008-31.4.2011.
10. Isolation and characterization of lactic acid bacteria from Macedonian red and white wines which produce bacteriocins. TUBITAK 06.2009-06.2011.

Исто така, кандидатката д-р Наталија Атанасова-Панчевска изработила и објавила голем број релевантни научни трудови и учествувала на научни собири, конференции и други форми на размена на идеи, знаења и резултати од истражувањата, како во земјава, така и во странство. Имено, кандидатката е автор или коавтор на вкупно 19 (деветнаесет) научни труда и 51 (педесет и едно) соопштение.

Објавените трудови на кандидатката генерално можат да се поделат во неколку области:

1. микробна биотехнологија на облигатните анаеробни зооспорни фунги;
2. акватична микробиологија и микробна екологија;
3. антимицробна активност на биолошки активни материи.

Во продолжение е даден осврт на научните трудови на кандидатката.

Имено, облигатните анаеробни зооспорни фунги кандидатката ги разработува во вкупно 5 труда.

1.1. N. ATANASOVA-PANCEVSKA, Dz. Kungulovski (2002/2003): Fermentation activities of some isolates of anaerobic fungi from Macedonia. Zbornik. God.zb.Biol., Skopje, Kn. 55/56. p.21-27.

Во трудот авторите ја испитуваат ферментативната активност на некои изолати анаеробни фунги од Република Македонија. При нивно култивирање на медиум M10 со филтер - хартија, односно карбоксиметил целулоза, како единствен извор на енергија, тие продуцираат екстрацелуларни ензими кои ја разградуваат филтер -хартијата (FP-ase) и карбоксиметил целулази, респективно. Притоа, максимална продукција на ензими била забележана 72. час од инкубацијата. Изолатот J3 покажал најголема ензимска активност, по што следеле изолатите J1 и SJ2.

1.2. Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Dzoko Kungulovski. (2008): Comparison of morphological and enzyme characteristics of anaerobic fungi isolated from *Cervus dama*. Cent. Eur. J. Biol., 3(1), 2008, 69-74.

Во трудот авторите испитуваат седум изолати на анаеробни фунги, добиени од елен (*Cervus dama*), кои се испитуваат на медиум со карбоксиметил целулоза и Avicel, при што била следена нивната продукција на целулазни ензими. Сите испитувани изолати биле со моноцентричен раст, при што четири од нив припаѓале кон родот *Neocallimastix*, а три кон родот *Piromyces*.

1.3. Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Dz. Kungulovski (2008). Isolation and characterisation of anaerobic fungi with classical methodology based on morphology. Biol. Macedonica, 61: 57-70.

1.4. Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Dz. Kungulovski (2011). Carbohydrate-degrading enzymes of anaerobic fungi isolated from ruminant herbivores. Biol. Macedonica, 62: 17-28.

1.5. NATALIJA ATANASOVA-PANCEVSKA, Dzoko Kungulovski, Ivan Kungulovski (2011). Comparative study of cellulolytic activity of three rumen fungi on different substrates. Proc. Nat. Sci, Matica srpska Novi Sad, 120: 313-323.

Во наредните три труда се обработуваат анаеробните фунги, нивната морфологија и ензимологија, при што големо внимание се посветува на изнаоѓање на високопродуктивен изолат на целулолитички ензими, способен да ги разградува тешко разградливите целулозни субстрати.

Проблемите поврзани со акватичната микробиологија и микробната екологија се разработени и резултатите се објавени во осум научни труда.

2.1. Kungulovski, Dz., ATANASOVA-PANCEVSKA, N., Jakovlevska-Spirovska, Z. (2003): Characterization and inhibition of fungal growth of samples from german bible. *Mycol. Montenegrina*, VI. 105-112.

Во овој труд, предмет на истражувањето е карактеризацијата и утврдувањето на соодветна инхибиција на фунгалниот раст на примероци од Библија на германски јазик, од 1617 година. Од настанатите дамки на книгата биле изолирани и карактеризирани фунги од родот *Penicillium*, чиј раст подоцна бил успешно инхибиран од антифунгалниот агенс Biokill.

2.2. Sipkoska-Gastarova, B., Vrzovski, B., ATANASOVA-PANCEVSKA, N., Kungulovski, Dz., Kungulovski, I. (2008). Distribution of psychrophille and mesophille bacteria in the water of Strezevo reservoir. Proceeding. III CONGRESS OF ECOLOGISTS OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION. Struga, 06-09.10.2007. Macedonian Ecological Society, Skopje, 2008. pp. 135 – 140.

2.3. Belinda Sipkoska-Gastarova, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Dzoko Kungulovski, Ivan Kungulovski (2008). Presence of nitrogen cycle bacteria in the water of Strezevo reservoir. BALWOIS 2008 – Ohrid, Republic of Macedonia – 27, 31 May 2008.

Во трудовите авторите ги презентираат резултатите добиени од работата со акумулацијата Стрежево, која е под постојано влијание на биогени елементи со потекло од земјоделски и комунални отпадни води. Тоа предизвикува влошување на квалитетот на водата во акумулацијата, што се рефлектира врз составот и бројот на бактериските заедници.

Целта била детерминирање на сезонските и вертикалните промени во бројот на психрофилните и мезофилните бактерии, како и на нитрификаторните бактерии во водата на акумулацијата Стрежево во период од една година.

Максимален број на бактерии бил детектиран во површинската вода и во водата на 5 m длабочина, посебно на почетокот на летото и на крајот од есента споредено со другите сезони.

2.4. N., Popovic, S., ATANASOVA-PANCEVSKA, N., Kungulovski, Dz. (2008). Physical and chemical characteristics of composting material and their influence on the number of different groups of microorganisms present during composting. Proceeding. III CONGRESS OF ECOLOGISTS OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION. Struga, 06-09.10.2007. Macedonian Ecological Society, Skopje, 2008. pp. 367 – 373.

2.5. Dzoko Kungulovski, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Snezana Popovik (2008). Disposal of rotting apples and municipal sludge by co-composting with sawdust and chicken manure. Biol. Macedonica, 61: 71-84.

Во трудовите авторите ги презентираат резултатите добиени од работата со трули јаболка, активна тиња, пилевина и кокошкино ѓубре, кои биле компостирани во отворен “windrow” систем. Биле следени различни физички и хемиски параметри со цел да се оцени нивното влијание врз присутните микроорганизми. Температурата била мерена секојдневно, додека во примероците била одредувани влажноста, рН, органските и минералните материи и соодносот C/N. Промената на рН е типична за процесот на компостирање, достигнувајќи слабо алкална рН на крајот од процесот. Содржината на органските материи рапидно се намалила за време на термофилната фаза, додека минералните материи се зголемувала константно и достигнала двојна вредност во крајниот продукт. Соодносот C/N постепено се намалуваше од почетните 31:3 до 27:13 на крајот од процесот. Зголеменото ниво на нитрати за време на последната фаза може да се смета како индикатор за зрелоста на компостот. Температурата имале најголем ефект врз бројот на

микроорганизмите. При температура од 44.5°C, бројот на сите испитувани групи на микроорганизми се намалила драстично.

Од компостната мешавина била изолирани 64 изолати, од кои 46 била изолати на бактерии, 8 квасци и 10 мувли.

За временски период од три месеци е добиен стабилизирани продукт, компост.

2.6. Dzoko Kungulovski, Adrijana Nosacheva, Natalija ATANASOVA-PANCHEVSKA, Ivan Kungulovski (2011). Decolorization of methylene blue. *Biol. Macedonica*, 62:29-35.

Во трудот е испитуван процентот на деколоризација на метиленското сино од страна на мешана култура од аеробни гранулирани микроорганизми. Во рамките на експериментот била изведени три теста во кои се следеле процентот на деколоризација во функција на содржината на глюкоза во медиумот, на рН на медиумот и почетната концентрација на инокулим. Деколоризацијата се одредуваше со помош на спектрофотометар на 668 nm, по 24, 48 или 72 часа. Од добиените резултати може да се заклучи дека деколоризацијата на тешко разградливи обоени соединенија, на која група припаѓа и метиленското сино, зависи од концентрацијата на инокулот со кој се врши деколоризацијата, од рН на медиумот и од присуството на С соединенија, во случајов глюкозата.

2.7. Dzoko Kungulovski, Oliver Avramoski, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Ivan Kungulovski (2011). Mycotoxigenic moulds in spices from macedonia market. *Proc. Nat. Sci. Matica srpska Novi Sad*, 120: 153-161.

Дваесет и четири примероци на комерцијални пакувања од мелена пиперка, буковец, црн пипер, орегано, цимет, лаворов лист и ким, како и три примероци непакуван лут и благ мелен пипер и буковец, биле анализирани по однос на присуство на микотоксикогени мувли од родовите *Aspergillus* и *Penicillium*.

Бројот на мувли во примероците варирале од $\text{Log}_{10} 2 \text{ CFU g}^{-1}$ до $\text{Log}_{10} 6,17 \text{ CFU g}^{-1}$. Помеѓу видовите, најчесто се јавуваа *A. niger*, *A. flavus*, *Eurotium sp.* и *P. chrysogenum*.

2.8. Katarina Davalieva, Dzoko Kungulovski, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Radmila Bojkovska, Trajce Stafilov, Georgi D. Efremov (2011). Microbiological and chemical characteristics of water and sediment from cave Vrelo, Republic of Macedonia. *Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA, XXXII, 2*, p. 169-186.

Целта на оваа студија беше да понуди прелиминарни податоци за физичките и хемиските параметри на водата и седиментот од пештерата Врело, како и микробиолошкиот диверзитет. Примероци биле земено од 5 различни локации. Тие биле анализирани од аспект на нивните физичко-хемиски параметри, содржината на макро- и микроелементи и содржината и концентрацијата на одредени органски загадувачи. Сите примероци биле исто така испитувани за присуството на неколку групи на бактерии, квасци и мувли со примена на конвенционални микробиолошки методи, додека молекуларната идентификација на изолираните чисти бактериски култури била изведена со секвенционирање на бактерискиот 16S рибозомален РНК- ген.

Не помалку значајни се и резултатите кои кандидатката ги добила и објавила, а се од областа на испитување на антимикробна активност на биолошки активни материи (вкупно шест).

3.1. Kungulovski, Dz., ATANASOVA, N. (2001): Evaluation of in vitro antimicrobial activity of four biocides. God. zb., Biol.-Prir.-mat. Fak. Univ. "Sv. Kiril i Metodij" Skopje, Vol. 53-54, p. 15-21 (2000-2001).

3.2. Kungulovski, Dz., ATANASOVA, N. (2001): Antimicrobial activity of four disinfectants against some microorganisms, Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA, XXII, 1-2, p. 37-46

3.3. Kungulovski, Dz., ATANASOVA, N. (2001): Antimicrobial activity of the Biokill against microorganisms isolated from the swimming pools and ponds. Naucni skup "Zasavica". Zbornik radova. Sremska Mitrovica. 2001.75.

Во трудовите авторите го испитуваат ефектот на антимикробно дејствување на четири средства врз различни групи на бактерии, квасци, мувли и алги. Целта на истражувањето била да се одреди инхибиторниот ефект на испитуваните средства.

3.4. N. ATANASOVA-PANCEVSKA, Dz. Kungulovski (2004/2005): Honey antimicrobial activity against some microorganisms. Biol. Macedonica 57/58: 107-116.

Бидејќи медот се користи интензивно во балканскиот регион, во трудот авторите ја одредуваат антимикробната активност на неколку примероци мед кон одредени изолати на микроорганизми. Некои примероци мед покажале широк спектар на антимикробна активност, и покрај тоа што биле разредени до 40% од нивната оригинална концентрација.

3.5. Dzoko Kungulovski, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA (2008). In vitro activity of selected essential oils against *Trichophyton* sp. Biol. Macedonica, 61: 47-56.

Во трудот биле испитувана активноста на три есенцијални масла, како и на еден лабораториски производ (biokill®), кој претставува мешавина од одредени есенцијални масла, врз фунгалниот раст на одредени видови *Trichophyton* sp., како еден од главните етиолошки агенси, кои предизвикуваат дерматофитози.

Есенцијалните масла и biokill® биле испитувани *in vitro*, со користење на агар - дилуциона техника. При тоа, сите тестирани есенцијални масла (освен анизалдехидот) покажале инхибиторна активност кон растот на дерматофитите. Од нив, лабораториски добиениот biokill® се покажале како најефикасен при супресијата на фунгалниот раст.

Од погоре кажаното, јасно е дека соодветни мешавини од есенцијални масла можат да се користат како алтернативни средства за контрола на дерматофитозите кај луѓето.

3.6. Gadzovska-Simic, S., Tusevski, O., Antevski, S., Atanasova-Pancevska, N., Petreska, J., Stefova, M., Kungulovski, Dz., Spasenoski, M. (2012): Secondary metabolite production in *Hypericum perforatum* L. cell suspensions upon elicitation

with fungal mycelia from *Aspergillus flavus*. *Arch. Biol. Sci.*, Belgrade, 64 (1), 113-121, 2012

Во трудот авторите ја испитуваат продукцијата на фенилпропаноиди и нафтодиантрони кај елицитирани клеточни суспензии од *Hypericum perforatum* L. Притоа клеточните суспензии биле третирани со екстракт од мицелиум на *A. flavus*, кој се смета за чест патоген кај растенијата. Притоа авторите покажуваат дека елицитираните клеточни суспензии покажуваат редуциран раст и вијабилност, како и модифицирана продукција на секундарните метаболити.

5. Стручно-апликативна дејност

Во рамките на стручно-апликативната дејност, д-р Наталија Атанасова-Панчевска е рецензент на десет труда, објавени во следниве списанија:

- Journal of Agricultural Biotechnology and Sustainable Development (два труда),
- African Journal of Pharmacy and Pharmacology (еден труд),
- Journal Of Public Health And Epidemiology (еден труд),
- African Journal Of Food Science And Technology (еден труд),
- International Journal Of Biodiversity And Conservation (еден труд),
- African Journal Of Food Science (еден труд),
- International Research Journal Of Biochemistry And Bioinformatics (еден труд),
- African Journal of Microbiology Research (еден труд),
- Journal Of Brewing And Distilling (еден труд).

Исто така, кандидатката е коавтор на следниве студии:

- Microbiological control of water in tourist complex “Belvi”, Skopje;
- Извештај од оцената на влијанието врз животната средина од деловно-производниот објект за пакување и дистрибуција на препарати за заштита на растенијата “Радомак” ДОО Скопје.

Кандидатката, како член на истражувачкиот тим, вклучена е и во проектите:

- Kungulovski, Dz., ATANASOVA, N., Isajlovski, N. (2001). Wastewater treatment plant for Treska Lake. JP Parkovi i zelenilo. Skopje.
- Kungulovski, Dz., Glancer, M., Soljan, V., ATANASOVA, N., (2001). Reconstruction and modernization of wastewater treatment plant - “Ezerani” – Resen. – alternations and additions -Book II – Biotechnological part - MCE-IT technology with injection of microbial cultures. Ministry of environment and area planning of Republic of Macedonia. Skopje.

Исто така, кандидатката шест години е член на Комисија по микробиологија на натпреварите организирани од Сојузот на здруженија за техничка култура на РМ- Народна техника.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Имајќи го предвид сето горенаведено и врз основа на постигнатите научни резултати (приложените објавени научни трудови и соопштенија), успехот на кандидатката во наставно-образовната работа, како и стручно-апликативната дејност, може да се заклучи дека д-р Наталија Атанасова-Панчевска наполно ги исполнува условите за избор за наставник во сите наставно-научни звања по група предмети од областа на микробиологијата и биотехнологијата, предвидени во законските акти и објавениот конкурс.

Д-р Наталија Атанасова-Панчевска мошне совесно и сериозно се ангажира во исполнување на сите поставени задачи. Следејќи го развојниот пат на кандидатката, може да се констатира дека таа успешно се вклопила во наставната работа, во научната проблематика во рамките на која се усовршувала од почеток до денес, како и во апликативната работа.

Како резултат на ангажираноста, сериозниот пристап кон обврските, нејзиниот интерес за научната проблематика со која се занимава и постигнатите резултати на тоа поле, а истовремено ценејќи ги квалитетите што ги поседува, сметаме дека д-р Наталија Атанасова-Панчевска се развива во солиден образовен и научен работник.

Поради тоа, Рецензентската комисија има чест и задоволство на Наставно-научниот совет да му предложи кандидатката д-р Наталија Атанасова-Панчевска да биде избрана во звањето доцент по група предмети од областа на микробиологијата и биотехнологијата на Институтот за биологија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Рецензентска комисија

1. Д-р Џоко Кунгуловски, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.
2. Академик Владо Матевски, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.
3. Д-р Гордана Димеска, вонреден професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Наталија Владимир Атанасова-Панчевска

(име, татково име и презиме)

Институција:

Природно-математички факултет, Институт за биологија

(назив на факултетот/институтот)

Научна област:

биологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1	Одржување на вежби (лабораториски):	81.9
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 1999/2000	0.9
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 1999/2000	0.9
	- Микробиологија, 2+2 2+2 (интердисциплинарни студии по инженерство на животна средина), 1999/2000	1.8
	- Микробиологија, 2+2, зимски семестар (биологија-хемија) 1999/2000	0.9
	- Применета микробиологија, 3+3, летен семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 1999/2000	1.35
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока) 2000/2001	0.9
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2000/2001	0.9
	- Микробиологија, 2+2 2+2 (интердисциплинарни студии по инженерство на животна средина), 2000/2001	1.8
	- Микробиологија, 2+2, зимски семестар (биологија-хемија) 2000/2001	0.9
	- Применета микробиологија, 3+3, летен семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2000/2001	1.35
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2001/2002	0.9
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2001/2002	0.9
	- Микробиологија, 2+2 2+2 (интердисциплинарни студии по инженерство на животна средина), 2001/2002	1.8
	- Микробиологија, 2+2, зимски семестар (биологија-хемија) 2001/2002	0.9
	- Применета микробиологија, 3+3, летен семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2001/2002	1.35
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2002/2003	0.9

- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2002/2003	0.9
- Микробиологија, 2+2 2+2 (Интердисциплинарни студии по инженерство на животна средина) 2002/2003	1.8
- Микробиологија, 2+2, зимски семестар (биологија-хемија), 2002/2003	0.9
- Применета микробиологија, 3+3, летен семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2002/2003	1.35
- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2003/2004	0.9
- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2003/2004	0.9
- Хемиска микробиологија, 3+3, зимски семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2003/2004	1.35
- Микробиологија, 2+2 зимски семестар (биологија-хемија) 2003/2004	0.9
- Применета микробиологија, 3+3, летен семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2003/2004	1.35
- Микробиологија, 3+2 3+2 (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2004/2005	1.8
- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2004/2005	0.9
- Хемиска микробиологија, 3+3, зимски семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2004/2005	1.35
- Микробиологија, 2+2, зимски семестар (биологија-хемија) 2004/2005	0.9
- Микробиологија, 2+3 2+3, (биологија-еколошка,насока) 2004/2005	2.7
- Основи на биотехнологија, 2+2, летен семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2004/2005	0.9
- Микробиологија, 3+2 3+2, (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2005/2006	1.8
- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2005/2006	0.9
- Хемиска микробиологија, 3+3, зимски семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2005/2006	1.35
- Микробиологија, 2+2, зимски семестар (биологија-хемија) 2005/2006	0.9
- Микробиологија, 2+3 2+3, (биологија-еколошка насока), 2005/2006	2.7
- Основи на биотехнологија 2+2 летен семестар (хемија-аналитичка биохемија) 2005/2006	0.9
- Микробна екологија, 2+2, летен семестар (биологија-еколошка насока), 2005/2006	0.9
- Микробиологија, 3+2 3+2, (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2006/2007	1.8
- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2006/2007	0.9
- Хемиска микробиологија, 3+3, зимски семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2006/2007	1.35
- Микробиологија, 2+2, зимски семестар (биологија-хемија), 2006/2007	0.9

	- Микробиологија, 2+3 2+3, (биологија-еколошка насока), 2006/2007	2.7
	- Основи на биотехнологија, 2+2, летен семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2006/2007	0.9
	- Микробна екологија, 2+2, летен семестар (биологија-еколошка насока), 2006/2007	0.9
	- Микробиологија, 6+4, летен семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2007/2008	1.8
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2007/2008	0.9
	- Хемиска микробиологија, 3+3, зимски семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2007/2008	1.35
	- Микробиологија, 4+6, зимски семестар (биологија-еколошка насока), 2007/2008	2.7
	- Основи на биотехнологија, 2+2, летен семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2007/2008	0.9
	- Микробна екологија, 2+2, летен семестар (биологија-еколошка насока), 2007/2008	0.9
	- Микробиологија, 6+4, летен семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2008/2009	1.8
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2008/2009	0.9
	- Хемиска микробиологија, 3+3, зимски семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2008/2009	1.35
	- Микробиологија, 4+6, зимски семестар (биологија-еколошка насока), 2008/2009	2.7
	- Микробиологија, 6+4, летен семестар (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2010/2011	1.8
	- Општа микробиологија, 3+2, зимски семестар (биологија-наставна насока), 2010/2011	0.9
	- Хемиска микробиологија, 3+3, зимски семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2010/2011	1.35
	- Микробиологија, 4+6, зимски семестар (биологија-еколошка насока), 2010/2011	2.7
	- Основи на биотехнологија, 2+2, летен семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2010/2011	0.9
	- Микробна екологија, 2+2, летен семестар (биологија-еколошка насока), 2010/2011	0.9
	- Микробиологија, 4+4, зимски семестар (биологија-молекуларна биологија), 2010/2011	1.8
2	Подготовка на нов предмет- вежби - Хемиска микробиологија , 3+3 3+3, (хемија-аналитичка биохемија), 2003/2004 - Микробиологија , 3+2 3+2, (биологија-биохемиско-физиолошка насока), 2004/2005 - Микробиологија , 2+3 2+3, (биологија-еколошка насока) 2004/2005 - Основи на биотехнологија , 2+2, летен семестар (хемија-аналитичка биохемија), 2004/2005 - Микробна екологија , 2+2, летен семестар (биологија-еколошка насока), 2005/2006 - Микробиологија , 6+4, зимски семестар (биологија - биохемиско-физиолошка насока), 2007/2008 - Микробиологија , 4+6, зимски семестар (биологија -	4

	еколошка насока), 2007/2008 - Микробиологија , 4+4, зимски семестар (биологија-молекуларна биологија), 2010/2011	
3	Консултации со студенти	4.032
4	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (33 одбранети дипломски работи)	3.3
5	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум-коавтор	3
	Вкупно	96,232

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ

Ред. број	Назив на активностa	поени
1	Учесник во национален научен проект Examination of anaerobic fungi isolated from ruminants and monogastric herbivore animals in Republic of Macedonia. Ministry of education and science. 1.07.2000 – 31.06. 2003. Isolation and characterisation of cellulolytic enzymatic complex from anaerobic fungi in Republic of Macedonia. Ministry of education and science. 1.07.2003 – 31.06. 2006. Развој на технолошка постапка за производство на биоѓубриво од гнили јаболка и отпадни струготини со примена на мешани култури од микроорганизми. Развојно-технолошки проект. Министерство за образование и наука. 1.11.2005-31.10.2006.	9
2	Учесник во меѓународен научен проект Medium - celulose. Tempus-Phare, 2000-2002. Isolation and characterisation of cellulolytic enzymatic complex of anaerobic fungi for extending the shelf life of bread. TUBITAC.1.1.2004-31.12.2005. UNESCO - MEDCEL (east-west) project, 2004-2006 Screening of saponin rich antimicrobial extract to control pathogenes of tomatoes. Nato programme for security trough science.NATO project. 2007-2009. Antibacterial and antifungal activity of selected anaerobic fungi. 2007-2009. Bilateral project with Slovenia Center for pre-clincal testing of active supstances (CPCTAS). FP7 PROJECT. 1.05.2008-31.4.2011. Isolation and characterization of lactic acid bacteria from Macedonian red and white wines which produce bacteriocins. TUBITAK 06.2009-06.2011.	35
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание Kungulovski, Dz., ATANASOVA, N. (2001): Evaluation of in vitro antimicrobial activity of four biocides. God. zb., Biol.-Prir.-mat. Fak.	39.6

	<p>Univ. "Sv. Kiril i Metodij" Skopje, Vol. 53-54, p. 15-21 (2000-2001).</p> <p>Kungulovski, Dz., ATANASOVA, N. (2001): Antimicrobial activity of four disinfectants against some microorganisms, Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA, XXII, 1-2, p. 37-46</p> <p>Kungulovski, Dz., ATANASOVA-PANCEVSKA, N., Jakovlevska-Spirovska, Z. (2003): Characterization and inhibition of fungal growth of samples from german bible. <i>Mycol. Montenegrina</i>, VI. 105-112.</p> <p>N. ATANASOVA-PANCEVSKA, Dz. Kungulovski (2002/2003): Fermentation activities of some isolates of anaerobic fungi from Macedonia. Zbornik. God.zb.Biol., Skopje, Kn. 55/56. p.21-27.</p> <p>N. ATANASOVA-PANCEVSKA, Dz. Kungulovski (2004/2005): Honey antimicrobial activity against some microorganisms. <i>Biol. Macedonica</i> 57/58: 107-116.</p> <p>Dzoko Kungulovski, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA (2008). In vitro activity of selected essential oils against <i>Trichophyton</i> sp. <i>Biol. Macedonica</i>, 61: 47-56.</p> <p>Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Dz. Kungulovski (2008). Isolation and characterisation of anaerobic fungi with classical methodology based on morphology. <i>Biol. Macedonica</i>, 61: 57-70.</p> <p>Dzoko Kungulovski, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Snezana Popovik (2008). Disposal of rotting apples and municipal sludge by co-composting with sawdust and chicken manure. <i>Biol. Macedonica</i>, 61: 71-84.</p> <p>Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Dz. Kungulovski (2011). Carbohydrate-degrading enzymes of anaerobic fungi isolated from ruminant herbivores. <i>Biol. Macedonica</i>, 62: 17-28.</p> <p>Dzoko Kungulovski, Adrijana Nosacheva, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Ivan Kungulovski (2011). Decolorization of methylene blue. <i>Biol. Macedonica</i>, 62: 29-35.</p> <p>Gadzovska-Simic, S., Tusevski, O., Antevski, S., ATANASOVA-PANCEVSKA, N., Petreska, J., Stefova, M., Kungulovski, Dz., Spasenoski, M. (2012): Secondary metabolite production in <i>Hypericum perforatum</i> L. cell suspensions upon elicitation with fungal mycelia from <i>Aspergillus flavus</i>. <i>Archive of Biological Sciences</i>, (in press February 2012).</p> <p>Katarina Davalieva, Dzoko Kungulovski, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Radmila Bojkovska, Trajce Stafilov, Georgi D. Efremov (2011). Microbiological and chemical characteristics of water and sediment from cave Vrelo, Republic of Macedonia. Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA, XXXII, 2, p. 169-186.</p>	
4	<p>Труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор</p> <p>Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Dzoko Kungulovski. (2008):</p>	6.062

	Comparison of morphological and enzyme characteristics of anaerobic fungi isolated from <i>Cervus dama</i> . Cent. Eur. J. Biol., 3(1), 2008, 69-74.	
5	<p>Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор</p> <p>Kungulovski, Dz., ATANASOVA, N. (2001): Antimicrobial activity of the Biokill against microorganisms isolated form the swimming pools and ponds. Naucni skup "Zasavica". Zbornik radova. Sremska Mitrovica. 2001.75.</p> <p>Sipkoska-Gastarova, B., Vrzovski, B., ATANASOVA-PANCEVSKA, N., Kungulovski, Dz., Kungulovski, I. (2008). Distribution of psychrophille and mesophille bacteria in the water of Strezevo reservoir. Proceedings, III Congress Of Ecologists Of The Republic Of Macedonia, With International Participation. Struga, 06-09.10.2007. Macedonian Ecological Society, Skopje, 2008. pp. 135-140.</p> <p>Popovic, S., ATANASOVA-PANCEVSKA, N., Kungulovski, Dz. (2008). Physical and chemical characteristics of composting material and their influence on the number of different groups of microorganisms present during composting Proceedings, III Congress Of Ecologists Of The Republic Of Macedonia, With International Participation. Struga, 06-09.10.2007. Macedonian Ecological Society, Skopje, 2008. pp. 367-373.</p> <p>Belinda Sipkoska-Gastarova, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Dzoko Kungulovski, Ivan Kungulovski (2008). Presence of nitrogen cycle bacteria in the water of Strezevo reservoir. BALWOIS 2008 – Ohrid, Republic of Macedonia – 27, 31 May 2008.</p> <p>NATALIJA ATANASOVA-PANCEVSKA*, Dzoko Kungulovski, Ivan Kungulovski (2011). Comparative study of cellulolytic activity of three rumen fungi on different substrates. Proc. Nat. Sci, Matica srpska Novi Sad, 120: 313-323</p> <p>Dzoko Kungulovski, Oliver Avramoski, Natalija ATANASOVA-PANCEVSKA, Ivan Kungulovski (2011). Mycotoxigenic moulds in spices from macedonia market. Proc. Nat. Sci, Matica srpska Novi Sad, 120: 153-161.</p>	13.5
6	<p>Одржано предавање по покана на универзитет</p> <p>N. ATANASOVA-PANCEVSKA (2004): Biology of anaerobic fungi. Abant Izzet Baysal University Department of Biology, 14280, Gököy Campus, BOLU. TURKEY</p>	1
7	Учество на научен/стручен собир со реферат - усна презентација – 14 реферати	14
8	Учество на научен/стручен собир со реферат - постер – 37 реферати	18.5
9	Апстракт објавен во зборник на конференција - меѓународна – 51 апстракт	51
	Вкупно	187,662

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1	<p>Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија</p> <ul style="list-style-type: none"> - десет (10) рецензирани труда во: - Journal of Agricultural Biotechnology and Sustainable Development (два труда) - African Journal of Pharmacy and Pharmacology (еден труд) - Journal Of Public Health And Epidemiology (еден труд) - African Journal Of Food Science And Technology (еден труд) - International Journal Of Biodiversity And Conservation (еден труд) - African Journal Of Food Science (еден труд) - International Research Journal Of Biochemistry And Bioinformatics (еден труд) - African Journal of Microbiology Research (еден труд) - Journal Of Brewing And Distilling (еден труд) 	10
2	<p>Студија, физибилити студија, истражување на пазарот</p> <ul style="list-style-type: none"> - учесник/соработник <p>Kungulovski, Dz., Stafilov, T., Atanasova, N. (2001): Microbiological control of water in tourist complex "Belvi", Skopje</p> <p>Kungulovski, Dz., Atanasova-Pancevska, N. (2004): Izvestaj od ocenata na vlijanieto vrz zivotnata sredina od delovno-proizvodniot objekt za pakuvanje i distribucija na preparati za zastita na rastenijata "Radomak" Doo Skopje</p>	2
3	<p>Главен (основен) проект</p> <ul style="list-style-type: none"> - учесник/соработник <p>Kungulovski, Dz., ATANASOVA, N., Isajlovski, N. (2001). Wastewater treatment plant for Treska Lake. JP Parkovi i zelenilo. Skopje.</p> <p>Kungulovski, Dz., Glancer, M., Soljan, V., ATANASOVA, N., (2001). Reconstruction and modernization of wastewater treatment plant - "Ezerani" – Resen. – alternations and additions - Book II – Biotechnological part - <i>MCE-IT technology with injection of microbial cultures</i>. Ministry of environment and area planning of Republic of Macedonia. Skopje.</p>	4
4	<p>Учество во работата на комисији за државни натпревари</p> <ul style="list-style-type: none"> - шест години член на Комисија по микробиологија на натпреварите организирани од Сојуз на здруженија за техничка култура на РМ- Народна техника 	6
5	<p>Учество во промотивни активности на факултетот/институтот</p> <ul style="list-style-type: none"> - две години учесник на саем 	1
	Вкупно	23

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1	<p>Студиски престој во странство - до три месеци</p> <p>Institute of Animal Physiology and Genetics at Czech Academy of</p>	2

	Sciences, 22.6.2001 - 5.7.2001. <ul style="list-style-type: none"> • Microbiology Department, Medical School, University of Ioannina, Greece, 18-20.10.2001. • Water Treatment Training Course, in Sofia, Bulgaria, 9-14 march, 2003. • "Chemicals as Intentional and Accidental Global Environmental Threats", NATO Advance Science Institution, Borovec, R. Bulgaria, 16-26.11.2005 	
2	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект- соработник	1.5
3	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект- соработник	5
	Вкупно	8.5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	96,232
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	187,662
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	23
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	8,5
Вкупно	315,394

Членови на Комисијата

1. Д-р Цоко Кунгуловски, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.

2. Академик Владо Матовски, редовен професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.

3. Д-р Гордана Димеска, вонреден професор на Природно-математичкиот факултет во Скопје, с.р.

ПРЕГЛЕД
на одобрени теми за изработка на докторски дисертации
на Филозофскиот факултет во Скопје

1) М-р Ведат Бајрами	Инклузивното образование во мултикултурните средини во Европа и на Балканот	1. Проф. д-р Горан Ајдински 2. Проф. д-р Даниела Димитрова Радојичиќ 3. Проф. д-р Наташа Ангелоска Галевска
2) М-р Марија Апостолова	Промоција и поддршка на развојот на воспитната дејност на училиштата	1. Проф. д-р Марија Тофовиќ Камилова 2. Проф. д-р Наташа Ангелоска Галевска 3. Проф. д-р Анета Баракоска
3) М-р Анкица Витанова	Стратегији за развој на етнопедагошката димензија на наставата во основните училишта	1. Проф. д-р Марија Тофовиќ Камилова 2. Проф. д-р Наташа Ангелоска Галевска 3. Проф. д-р Сузана Миовска Спасева
4) М-р Даниела Станојковска	Зајакнување на знаењата и вештините на професионалците вклучени во социјална интервенција со стари лица	1. Проф. д-р Сунчица Димитријоска 2. Проф. д-р Јован Пејковски 3. Проф. д-р Сузана Борнарова
5) М-р Вања Цамбазова	Социјални сервиси за деца во ризик на локалното ниво	1. Проф. д-р Сунчица Димитријоска 2. Доц. д-р Иван Трајков 3. Доц. д-р Наташа Богоевска
6) М-р Драгана Лазаревска	Социо-економски фактори и нивното влијание во современото семејство	1. Проф. д-р Јован Пејковски 2. Доц. д-р Наташа Богоевска 3. Доц. д-р Иван Трајков
7) М-р Марјан Степановски	Јазичен диверзитет или асиметричен билингвизам: предизвиците на јазичката правда во Република Македонија	1. Проф. д-р Билјана Ванковска 2. Проф. д-р Лидија Георгиева 3. Проф. д-р Антоанела Петковска
8) М-р Верица Трајковска	Грижата за електронското евидентирање на документарниот материјал и архивската граѓа во високообразовните институции во РМ согласно УНЕСКО и МАС	1. Проф. д-р Сузана Лошковска 2. Доц. д-р Борче Илиевски 3. Проф. д-р Виолета Ачкоска
9) М-р Митко Вељуслиев	Улогата на воената полиција во современите армии како фактор во успешно спроведување на хуманитарните интервенции и мировни операции	1. Проф. д-р Митко Котовчевски 2. Проф. д-р Марина Митревска 3. Доц. д-р Рина Киркова
10) М-р Ангелка Кескинова	Специфични проблеми во учењето кај учениците со интелектуална попреченост	1. Доц. д-р Наташа Чичевска Јованова 2. Проф. д-р Наташа Ангелоска Галевска 3. Проф. д-р Драгослав Копачев
11) М-р Тони Костовски	Филозофија на природата на Руѓер Бошковиќ	1. Проф. д-р Коле Јовановски 2. Проф. д-р Благоја Вељановски 3. Доц. д-р Ристо Солунчев
12) М-р Владо Недески	Историските аспекти и влијанието на општествено-државните фактори врз црковниот и литургиски живот во Македонија во периодот од 1918 г. до крајот на XX век	1. Доц. д-р Борче Илиевски 2. Проф. д-р Виолета Ачкоска 3. Проф. д-р Никола Жежев

13) М-р Соња Чаловска	Моделирање на пристапи кон учењето кај предучилишните деца	1. Проф. д-р Лена Дамовска 2. Проф. д-р Снежана Адамческа 3. Проф. д-р Наташа Ангелоска Галевска
14) М-р Биљана Митева	Македонската надворешна политика и дипломатија од 1991-2011 година – премрежја и безбедносни импликации	1. Проф. д-р Зоран Нацев 2. Доц. д-р Зорица Салтировска 3. Доц. д-р Рина Киркова
15) М-р Наташа Илијева Ацевска	Соработка помеѓу единиците на локалната самоуправа и граѓанските асоцијации при испораката на социјални услуги	1. Проф. д-р Илија Ацески 2. Проф. д-р Зоран Матевски 3. Проф. д-р Јован Пејковски
16) М-р Лена Поповска	Стаклени садови од Источната некропола на Скупи	1. Проф. д-р Виктор Лилчиќ 2. Проф. д-р Елица Манева 3. Доц. д-р Марјан Јованов
17) М-р Љавдим Јахиу	Образованието како фактор за зајакнување на социјалната кохезија во Република Македонија	1. Проф. д-р Аница Драговиќ 2. Проф. д-р Зоран Матевски 3. Проф. д-р Милева Ѓуровска
18) М-р Весела Паунчева Велјановска	Педагошкото водење и проблемот на дисциплината во современото училиште	1. Проф. д-р Анета Баракоска 2. Проф. д-р Снежана Адамческа 3. Проф. д-р Марија Костова
19) М-р Мери Чакиќ	Улогата на социјалниот дијалог во остварувањето на повисок степен на социјална кохезија во Европската унија	1. Проф. д-р Милева Ѓуровска 2. Проф. д-р Христо Карталов 3. Проф. д-р Јован Пејковски
20) М-р Јовица Лозановски	Апсорпциониот капацитет на човечките ресурси во администрацијата на Република Македонија за искористување на претпристапната помош на Европската унија	1. Проф. д-р Милева Ѓуровска 2. Проф. д-р Аница Драговиќ 3. Проф. д-р Весна Димитриевска
21) М-р Светлана Пинева	Европската интеграција на Република Македонија низ призмата на политиките за развој на населението	1. Проф. д-р Аница Драговиќ 2. Проф. д-р Амалија Јовановиќ 3. Проф. д-р Илија Ацески
22) М-р Миле Велчовски	Конзервација и реставрација на археолошки откриени градежни објекти од римскиот период во Р. Македонија (третирани од 4 деценија на XX век до 1 деценија на XXI век)	1. Проф. д-р Никос Чаусидис 2. Доц. д-р Марјан Јованов 3. Проф. д-р Виктор Лилчиќ
23) М-р Наташа Станојковска Трајковска	Ефектите од вонинституционалната заштита на деца со умерена и тешка интелектуална попреченост во Република Македонија	1. Проф. д-р Ристо Петров 2. Доц. д-р Зоран Киткањ 3. Проф. д-р Весна Димитриевска

ПРЕГЛЕД НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

<i>Ред. бр.</i>	<i>Име на кандидатот</i>	<i>Наслов на темата</i>	<i>Ментор</i>
1.	Наташа Скендерска	"Примена на менаџмент практики во модната индустрија за влез на меѓународните пазари"	д-р Васил Поповски
2.	Елена Батункова-Крстевска	"Рејтинг методологија за пласирање на вишокот ликвидност на компаниите во банките"	д-р Климентина Попоска
3.	Бранкица Танеска	"Влијанието на изборот на изворите на финансирање врз развојот на малите бизниси"	д-р Дејан Пендев
4.	Александар Тасевски	"Влијанието на глобалната економска криза врз малите и средни претпријатија во Република Македонија"	д-р Дејан Пендев
5.	Валентина Тодоровска	"Современи аспекти на мотивите и тактиките на преземање на компаниите"	д-р Климентина Попоска
6.	Билјана Ѓорѓевска	"Извори за финансирање на малите и средни претпријатија во Република Македонија и можноста за примена на алтернативните форми на финансирање"	д-р Климентина Попоска
7.	Михаил Теохаров	"Дивидендната политика во функција на остварување на целта на финансискиот менаџмент"	д-р Биљана Ангелова
8.	Горјан Димитровски	"Современата улога на централните банки"	д-р Снежана Костадиноска-Милошеска
9.	Наталија Начевска	"Примената и унапредувањето на интернет банкарството во Република Македонија"	д-р Климентина Попоска
10.	Маја Андоновска	"Примена на форензичното сметководство при откривање на грешки и измами во финансиските извештаи"	д-р Неда Петроска-Ангеловска
11.	Љубинка Чакаровска	"Деловен план за аплицирање при користење на средства од ИПАРД програмата во Република Македонија"	д-р Неда Петроска-Ангеловска
12.	Јана Ристоска	"Социјално претприемништво со фокус на непрофитни организации со социјална мисија"	д-р Дејан Пендев
13.	Марија Пејкова	"Практики на регрутација и селекција на човечките ресурси во развојните фондации"	д-р Васил Поповски

14.	Горан Ѓуровски	"Улога на Светската трговска организација за регулирање на субвенциите во меѓународната трговија со земјоделско-прехранбени производи"	д-р Наташа Данилоска
-----	----------------	--	----------------------

РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
ТИПОВИ НА ЛИЧНОСТ И ВРЕДНОСНИ ОРИЕНТАЦИИ КАЈ ЛИЦА
СО ВИСОКО НАТПРОСЕЧНА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА,
 ПОДНЕСЕНА ОД М-Р САШО М. КОЧАНКОВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА
 ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, на својата XXIV редовна седница одржана на 16.2.2012 година, донесе одлука за формирање Комисија за оцена на докторскиот труд на м-р Сашо М.Кочанковски под наслов: **ТИПОВИ НА ЛИЧНОСТ И ВРЕДНОСНИ ОРИЕНТАЦИИ КАЈ ЛИЦА СО ВИСОКО НАТПРОСЕЧНА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА**", во состав: проф. д-р Виолета Арнаудова, проф. д-р Зоран Стојановски, проф. д-р Олга Мурцева Шкарик, проф. д-р Благоја Јанаков и проф. д-р Елена Ачковска Лешковска.

Комисијата ја проучи структурата и содржината на докторскиот труд и има чест на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет да му го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторскиот труд на кандидатот Сашо М. Кочанковски под наслов **Типови на личност и вредносни ориентации кај лица со високо натпросечна интелигенција** претставува самостоен труд презентирани на 178 страници компјутерски обработен текст, а библиографијата е дадена на 11 страници со 139 библиографски единици од понов датум и 19 референци достапни електронски. Трудот содржи и 3 прилози што се презентирани на 8 страници.

Во структурата на трудот се вклучени следниве поглавја: Вовед, Проблем (4-8), Теоретска заднина (9-83), Метод (84-94), Резултати (95-138), Дискусија (139-157). Трудот има и Заклучни согледувања (158-162), Сугестии за натамошни истражувања (163-164), Литература (165-176), Резиме (177-178) и Прилози.

Во **Воведот**, м-р Сашо М.Кочанковски ја истакнува потребата на современата психологија да ги изучува интелигенцијата, типовите на личност и вредносните ориентации кај лица со високо натпросечна интелигенција. *Основниот проблем* на оваа докторска дисертација е да се испита кои типови на личност и кои вредносни ориентации преовладуваат кај лицата со високо натпросечна интелигенција. Лицата со високо натпросечна интелигенција на стандардизираните тестови за интелигенција (Равенови напредни прогресивни матрици - II) постигнуваат количник на интелигенција повисок од 148. Типовите на личност се определени согласно со Јунговата теорија за психолошки типови која е операционализирана преку Мајерс-Бригсовиот индикатор на типот. Ова истражување дава можност да се одговори на неколку прашања кои се поврзани со основниот проблем: дали кај лицата со високо натпросечна интелигенција преовладуваат посебни типови на личност; дали кај лицата со високо натпросечна интелигенција преовладуваат одредени вредносни ориентации; дали кај лицата од машки и женски пол кои се со

високо натпросечна интелигенција постојат разлики во вредносните ориентации; дали испитаниците од различен пол се разликуваат во најпосакуваните и најмалку посакуваните вредносни ориентации.

Во **теоретскиот дел** од трудот, кандидатот детално ги елаборира теориските основи на истражувањето поврзани со клучните варијабли-интелигенција, типови на личности и вредносни ориентации.

М-р Сашо М. Кочанковски презентира постари и посовремени теории за интелигенцијата, детално ја елаборира природата на оваа способност и факторите што учествуваат во нејзиниот развој, како и распределбата на населението согласно со количникот на интелигенција. Во овој дел се прикажани и податоци за основањето и мисијата на асоцијацијата за лицата со високо натпросечна интелигенција-МЕНСА, во која Македонија членува од 2000 година.

Кандидатот подеднакво внимание ѝ посветува на клучната варијабла во трудот - **типови на личност**, при што детално ја опишува Јунговата типологија на личноста на која се темели Мајерс-Бригсовиот индикатор на типот кој е применет во спроведеното истражување за мерење на *преференциите на испитаниците*: екстраверзија-интроверзија, сетилност-интуитивност, мисловност-чувственост, просудување-перцептивност. За основните мотиви на типовите одговорен е *доминантниот ментален процес* (сетилна перцепција, интуитивна перцепција, мисловно просудување и чувствено просудување). Споменатиот Мајерс-Бригсов индикатор на типот врз основа на континуираните скорови дава податоци и за *индексот на креативност* на испитаниците.

Следна варијабла во ова истражување се **вредностите и вредносните ориентации**, кои кандидатот ги разгледува преку разработување на поимот и негово дефинирање.

За подобро согледување на односите меѓу интелигенцијата, типовите на личност и вредносните ориентации кај лицата со високо натпросечна интелигенција особено придонесуваат сознанијата што м-р Сашо М. Кочанковски ги прикажува во делот *Релевантни емпириски истражувања*. Во овој дел се соопштени наоди на експерти кои се однесуваат на релацијата типови на личност и високо натпросечни интелектуални способности, но и наоди за релацијата типови на личност и креативност, како и типови на личност и вредносни ориентации. Наведените емпириски истражувања се селективно прикажани во согласност со **проблемот** на докторскиот труд - **да се утврди кои типови на личности и вредносни ориентации преовладуваат кај лицата со високо натпросечна интелигенција**.

Од проблемот на истражување произлегуваат две основни и една помошна хипотеза.

ОСНОВНА ХИПОТЕЗА 1: Кај лицата со високо натпросечна интелигенција доминираат типовите на личност со преференции за интроверзија, интуитивност, мисловност и просудување.

Бидејќи типот на личност се одликува со специфични доминантни психолошки функции и индекс на креативност, од основната хипотеза произлегуваат следниве **потхипотези**:

Хипотеза 1.1. Кај лицата со високо натпросечна интелигенција доминантни психолошки функции се мисловност и интуитивност.

Хипотеза 1.2. Лицата со високо натпросечна интелигенција имаат висок индекс на креативност.

ОСНОВНА ХИПОТЕЗА 2: Кај лицата со високо натпросечна интелигенција, доминантни вредносни ориентации се сознајната ориентација и прометејскиот активизам.

ПОМОШНА ХИПОТЕЗА: Лицата со високо натпросечна интелигенција од машки и женски пол се разликуваат во однос на типовите на личност и во однос на вредносните ориентации.

Примерокот на кој е спроведено истражувањето е намерен, и тој е селектиран во однос на интелигенцијата. Него го сочинуваат вкупно 85 испитаници со високо натпросечна интелигенција, од кои 47 се од машки пол, а 38 се од женски пол. Најмладиот испитаник е на возраст од 15 години, а најстариот има 52 години.

Во истражувањето се вклучени следниве **варијабли**: *интелигенција*, при што најниската вредност добиена со примена на Равеновите напредни прогресивни матрици - II треба да изнесува 148; *типови на личност* (16 типови на личност кои се продукт од 4 сета на преференции: интроверзија-екстраверзија, интуитивност-сетилност, мисловност-чувственост и просудување-перципирање, и 4 доминантни ментални функции: сетилно перципирање, интуитивно перципирање, мисловно просудување и чувствено просудување); *вредносни ориентации* кои се операционализирани преку 10 понудени кратки описи во инструментот на Попадиќ (материјалистичка или утилитарна, сознајна, верска, ориентација кон моќ, индивидуалистичка, алтруистичка, сентиментално семејна, прометејски активизам, медиумска популарност и хедонистичка ориентација). Последната варијабла вклучена во истражувањето е *полот* на испитаниците.

Секоја од наведените варијабли е операционализирана преку постигнувањата на **инструментите** применети за нивно мерење: Мајерс-Бригсовиот индикатор на типови, форма G (MBTI-Myers-Briggs Type Indicator), Равенови напредни прогресивни матрици - II и скала за мерење на претпоставените животни стилови (приспособена од Попадиќ) со која се добиваат сознанија за 10 вредносни ориентации.

Податоците добиени во истражувањето се **статистички обработени** со примена на статистичкиот пакет SPSS-16, со кој се утврдени аритметичките средини и стандардните девијации за испитуваните варијабли, тестирана е

значајноста на разлики на аритметичките средини (t-test) и пресметан е хи-квадрат тест.

Резултатите добиени од истражувањето се разгледуваат сукцесивно од аспект на интелигенцијата, типовите на личност и вредносните ориентации. Врз основа на наодите од дескриптивната статистика може да се констатира дека **коэффициентите на интелигенција** на испитаниците во ова истражување се во опсегот од 148 до 178, а просечната вредност на примерокот изнесува $IQ=158.22$ ($IQ=157.68$ кај машкиот пол, $IQ=158.89$ кај женскиот пол).

Најголем простор во трудот е посветен во соопштување на резултатите поврзани со **типологиите на личност** кои се однесуваат на нивните преференции, психолошки функции и индексот на креативност. Најзастапен тип на личност е интровертно-сетилниот тип со мисловност и просудување (ISTJ, 22.34%), а воопшто не се застапени интровертно-сетилниот тип со чувственост и просудување (ISFJ), екстровежно-сетилниот тип со чувственост и перцептивност (ESFP), екстровежно-сетилниот тип со чувственост и просудување (ESFJ) и екстровежно-интуитивниот тип со чувственост и просудување (ENFJ). Исто така, се забележува нееднаква застапеност на типовите на личност кај испитаниците од различен пол, при што кај испитаниците од машки пол најзастапен е интровертно-сетилниот тип со мисловност и просудување (ISTJ, 26.68%), а кај испитаниците од женски пол најзастапени се екстровежно-интуитивниот тип со мисловност и перцептивност (ENTP, 18.42%) и интровертно-интуитивниот тип со мисловност и перцептивност (INTP, 18.42%).

Понатаму се наведени и наоди во врска со **преференциите на типологиите**, при што се констатира дека поголем процент од испитаниците се со интровертност (51.76%-наспроти екстровежноста 48.24%), со интуитивност (50.59%-наспроти сетилност 49.41%), со мисловност (90.58%, наспроти-чувственост 9.42%), со просудување (61.17%-наспроти перцептивност 38.83%). Ваква анализа е направена и во однос на **типовите** на испитаниците, при што се констатира дека кај машките преовладува екстраверзија (53.19%), а кај женските интроверзија (57.90%), но разликата не е статистички значајна. 50.59% од испитаниците имаат интуитивна преференција (наспроти сетилна 49.41%), при што кај женските преовладува оваа преференција (63.20%), а кај машките преовладува сетилната преференција (59.57%). На ниво на целиот примерок е констатирана статистички значајна разлика во преференцијата за мисловност (90.58%) наспроти преференцијата за чувственост (9.42%).

Во трудот се наведени и наоди за распределбата на испитаниците во однос на **психолошките функции**: сетилност-мисловност (ST), интуитивност-мисловност (NT), интуитивност-чувственост (NF) и сетилност-чувственост (SF). Наодите покажуваат дека најзастапена е комбинацијата сетилност со мисловност (48.24%), додека најмалку застапена е комбинацијата сетилност со чувственост (1.17%). Ваква анализа е направена и во однос на полот на испитаниците, при што кај машките најзачестена е комбинацијата сетилност-мисловност (57.46%), а кај женските најзачестена комбинација е интуитивност-мисловност (52.63%).

Понатаму се наведени и наоди во врска со податоците кои се однесуваат на **доминантната функција на типовите на личности**: интуитивност, мисловност, сетилност и чувственост. Оваа анализа покажува дека најзастапена доминантна функција е мисловност (40.00%). Ваква анализа е направена и во однос на полот на испитаниците. Евидентно е дека кај испитаниците од машки пол доминантна функција е мисловноста (42.55%), додека кај испитаниците од женски пол доминантна функција е интуитивноста (42.10%). Во однос на изразеноста или силината на доминантната функција која е градуирана на четири нивоа (слаби, средни, силни и многу силни преференции), м-р Сашо М.Кочанковски констатира дека кај примерокот во целина преовладуваат силни преференции на доминантната функција (35.30%). Во однос на индексот на креативност, се соопштува дека неговата просечна вредност за испитуваната група изнесува $M=261.60$. Но, во докторскиот труд е направена анализа на типовите на личност кај испитаници чиј **индекс на креативност** е **погледнички** 250, **над** 250 и **над** 350.

Групата чиј индекс на креативност е **погледнички** 250 вклучува 37 испитаници (25 машки и 12 женски) кај кои доминираат оние со интровертно-сетилен тип со мисловност и просудување (48.66%), а десет типови на личност воопшто не се сретнуваат кај овие испитаници (ISFJ, INFJ, INFP, INTP, ESTP, ESFP, ENFP, ENTP, ESFJ, ENFJ).

Додека, пак, во групата чиј индекс на креативност е **над** 250 има 48 испитаници (22 машки и 26 женски) и кај нив доминираат оние со екстровемерно-интуитивен тип со мисловност и перцептивност (ENTP), а по еден испитаник е со ESTP, ISTJ, ISTP, INFJ и INFP тип на личност. Кај овие испитаници најизразена преференција е интуитивноста (87.50%), а од психолошките функции доминира интуитивност со мисловност (72.92%).

Само 13 испитаници (5 машки и 8 женски) имаат вредности за индексот на креативност **над** 350, и кај нив доминираат оние со екстровемерно-интуитивен тип со мисловност и перцептивност (46.16%), додека воопшто не се сретнуваат испитаници чиј тип на личност е ISTJ, ISFJ, INFJ, INTJ, ISTP, ISFP, ESTP, ESFP, ESTJ, ESFJ и ENFJ. Кај испитаниците со највисок индекс на креативност, најизразена преференција е интуитивност (100%), а од психолошките функции доминира интуитивност со мисловност (76.92%).

Во својот труд м-р Сашо Кочанковски соопштува и резултати кои се однесуваат на **вредносните ориентации** на испитаниците во високо натпросечна интелигенција. Највисока просечна вредност за испитаниот примерок се забележува за сознајната ориентација ($M=4.40$), при што кај машките највисока просечна вредност е констатирана за сентиментално-семејната ориентација ($M=4.57$), а кај женските за сознајната ориентација ($M=4.42$). Најпосакувана вредносна ориентација е сознајната (32.94%), а религиозната (34.12%), медиумската (23.52%) и ориентацијата кон моќ (15.29%) се најмалаку посакувани. Исто така, утврдени се и разлики во преференциите на вредносните ориентации меѓу испитаниците од различен пол, при што единствената статистички значајна разлика се однесува на семејно сентименталната ориентација која е повеќе изразена кај машкиот пол.

Прикажаните резултати м-р Сашо М.Кочанковски ги анализира и ги дискутира според редоследот на поставените хипотези и со користење на теориските сознанија соопштени во теорискиот дел од трудот. Трудот има и заклучни согледувања, сугестии за натамошни истражувања, литература, резиме и прилози.

ОЦЕНА И ПРЕДЛОГ

Во докторската дисертација ***Тийови на личност и вредносни ориентации кај лица со високо натпросечна интелекција***, е истражувана поврзаноста на типовите на личност и вредносните ориентации кај лица со високо натпросечна интелигенција. Сознанијата добиени со овој докторски труд треба да помогнат, како на теориски така и на практичен план, за подобро разбирање на лицата со високо натпросечна интелигенција од аспект на испитуваните варијабли, имајќи ги предвид полот и возраста.

Може да се заклучи дека докторската дисертација ***Тийови на личност и вредносни ориентации кај лица со високо натпросечна интелекција*** од м-р Сашо Кочанковски е самостоен, оригинален и значаен труд. Имајќи ги предвид констатациите што се наведени во извештајот, на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет му препорачуваме да го прифати извештајот за оваа докторска дисертација и на кандидатот да му одобри јавна одбрана.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Виолеџа Арнаудова, с.р.
Проф. д-р Зоран Стојановски, с.р.
Проф. д-р Оља Мурџева-Шкарик, с.р.
Проф. д-р Благоја Јанаков, с.р.
Проф. д-р Елена Ачковска-Лешковска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА**ЗА РАКОПИСОТ ЗА УЧЕБНИК ПОД НАСЛОВ
ХИДРОЛОГИЈА-ТЕОРИЈА СО РЕШЕНИ ЗАДАЧИ
ОД АВТОРИТЕ ЦВЕТАНКА ПОПОВСКА И ВИОЛЕТА ЃЕШОВСКА
ОД ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, на својата 382 седница одржана на 1.2.2012 год., донесе одлука 02.2 бр. 91-2 од 6.2.2012 год., со која не определува за рецензенти на пријавениот ракопис за учебник **ХИДРОЛОГИЈА-Теорија со решени задачи** од авторите проф. д-р Цветанка Поповска и ас. м-р Виолета Ѓешовска.

По извршениот преглед на поднесениот ракопис, имаме чест до Наставничкиот совет на Градежниот факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот **ХИДРОЛОГИЈА-Теорија со решени задачи** во целост ја покрива наставната програма по предметот хидрологија за студентите на хидротехничката насока на Градежниот факултет во Скопје. Меѓутоа, презентираниите содржини корисно можат да им послужат и на инженерите во практиката како и на други корисници кои се усовршуваат или работат во други области поврзани со водостопанството, управувањето со водите и заштитата на животната средина.

Поглавјата во ракописот се презентирани на 285 страници со 11 табели и 135 слики, а приложени се и 20 решени задачи со 34 табели и 43 слики. Користени се 36 библиографски единици, а додатокот содржи 7 табели со параметри за практично користење на статистичките методи во хидрологијата, односно на кривите на распределба и веројатност. Материјалот е систематизиран во три дела, и тоа: првиот дел е предговорен со содржина, листа на користени ознаки и листа на поими/толкување на македонски и на англиски јазик. Вториот дел ги презентира поглавјата, вкупно 11 и третиот дел е додаток. На почетокот на секое поглавје е даден краток вовед кон содржината што следува, потоа методолошки низ теориски/математички приод, низ графици и табели се дискутирани проблемите и целите, а на крајот на секое поглавје се дадени практични решени примери.

Првото поглавје, со наслов **ВОВЕД**, презентира краток историски осврт на развитокот на хидрологијата како научна дисциплина. Понатаму е даден преглед на расположливите количини на вода глобално на планетата Земја и локално во Република Македонија.

Во второто поглавје, **ХИДРОЛОШКИ ЦИКЛУС**, се дискутира за хидролошкиот циклус со елементите на кружење на водата и детално се презентираат компонентите на водниот биланс.

Статистичките параметри на хидролошките низи се предмет на третото поглавје со наслов **МАТЕМАТИЧКИ МЕТОДИ ВО ХИДРОЛОГИЈАТА**. Тука се дискутирани и графичките и аналитички врски во хидрологијата, хронолошките дијаграми, карактеристичните криви на повторување и траење, кривите на распределба и обезбеденост и методите за тестирање на нивната приспособливост кон емпириските хидролошки променливи.

Четвртото поглавје, со наслов **КРИВИ НА ПРОТОК**, ги разработува методите за конструкција на овие важни работни дијаграми, методите за нивна екстраполација, а посебно внимание е посветено на факторите кои влијаат врз нивната конструкција.

Метеоролошките карактеристики се основни за создавање и манифестирање на одредени хидролошки појави во некој географски регион. Затоа, во петтото поглавје, насловено **МЕТЕОРОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ** се презентирани основните метеоролошки параметри и начинот на нивното мерење и обработка. Многу детално и со илустративни фотографии се дискутирани сончевата радијација, температурите на воздухот, почвата и водата, влажноста на воздухот, атмосферскиот притисок, ветерот, врнежите и испарувањето.

Шестото поглавје е посветено на една од најважните хидролошки субдисциплини-**ХИДРОМЕТРИЈАТА**. Тука читателот се воведува во поимот хидрометриска мрежа и во методите за мерење, обработка и презентација на водостоите, длабочините, брзините, протокот и наносот. Според авторите, изнесената содржина нема амбиција целосно да ја покрие хидрометријата, бидејќи овој дел од хидрологијата сам по себе претставува значајна и многу сложена дисциплина, каде што дејноста и методите на набљудување, мерење, обработка и архивирање/чување на податоците, постојано се прошируваат и усовршуваат. Меѓутоа, изборот на презентираната содржина секако е направен така што на студентите и инженерите да им се помогне во запознавањето и совладувањето на методите за мерење и обработка на основните хидролошки параметри.

Седмото поглавје го воведува читателот во основните концепти на **ХИДРОГРАФИЈАТА**, односно тука се презентирани низ јасни и концизни дефиниции, поимот слив и неговите физичко-географски карактеристики.

Осмото поглавје, со наслов **ИСТЕКУВАЊЕ**, го дискутира процесот на формирање на истекувањето и факторите кои влијаат врз истекувањето. Читателот се воведува во поимот хидрограм и методите за негово определување. Методите се групирани според приодот на параметарски, или детерминистички, стохастички или статистички, регионални и емпириски. Содржините се збогатени со 6 многу практични и успешно систематизирани решени примери поткрепени со 17 табели и 22 слики/дијаграми.

Големите води, преку дефиниција и методите за нивно пресметување се предмет на деветтото поглавје со наслов **ГОЛЕМИ ВОДИ**. Тука е презентирани и поновиот и широко прифатен критериум за меродавни големи води – **Maximum Probable Flood (MPF)**.

Малите води, критериумите за дефиниција на малите води, сушите и периодичноста на сушите, се предмет на десеттото поглавје **МАЛИ ВОДИ**.

Последното, единаесетто поглавје со наслов **АКУМУЛАЦИИ**, го воведува читателот во хидролошките аспекти на акумулациите. Тука се детално дискутирани физичките карактеристики на акумулациите, наносот во акумулациите, ерозијата на бреговите, појавата на бранови во акумулациите и пропагацијата на поплавните бранови низ акумулациите. Особено внимание е посветено на ерозијата во сливното подрачје каде што накратко читателот се воведува во генезата на различните видови ерозија. Авторите ја потенцираат ерозијата како глобален проблем со локална контрола и накратко ги изнесуваат методите за пресметување и контрола на ерозијата.

На крајот од ракописот е приложена референтна листа на користена литература и додатокот каде што се приложени табели со параметри за

различни распределби на веројатноста потребни при практична примена на методите од поглавјето за кривите на распределба и обезбеденост.

Заради олеснување во следење и совладување на изложената материја, во почетокот е приложена листа на употребени ознаки, како и листа на поими/терминологи кои најчесто се сретнуваат во хидрологијата, а кои треба да му помогнат на читателот во користењето на странска литература и интернет-услугите. Покрај теориските содржини, во книгата на крај од речиси секоја глава се презентирани и голем број на решени примери со табеларна и графичка презентација, што е извонредно корисно за студентите и за инженерите во решавањето на практичните проблеми од хидрологијата. Изборот на решените задачи е репрезентативен, а решенијата се прикажани постапно со логични објаснувања за применетите статистички, теориски или емпириски концепти, со примена на софистицирани софтверски пакети и со критичка анализа на добиените резултати. Направен е обид речиси сите примери да се однесуваат на подрачја и водотеци од регионот, односно да се користат податоци за климатски региони и речни сливови во Македонија. Ваквиот приод е логичен ако се има предвид дека едни исти методи можат да дадат различни, многу често неприфатливи резултати за одредени географски и климатски подрачја, ако тие се разликуваат од оние за кои тие методи се воведени.

ЗАКЛУЧОК

Ракописот *Хидрологија-Теорија со решени задачи* во целост ја покрива наставната програма за предметот хидрологија на студиите по градежништво и геотехника на Градежниот факултет во Скопје. Во 2004 година во издание на Градежниот факултет печатен е учебникот *Хидрологија*, кој е прво издание од хидролошките науки со таков обем и содржина на македонски јазик. Авторите со овој нов ракопис направиле дополнето издание со содржини според најновите сознанија и препораки во хидролошките науки и со репрезентативни фотографии за демонстрација и подобро разбирање на дискутираната материја.

Концептот на изложување на материјата е високо професионален и јасен. Содржините се многу успешно обработени, а решените примери се репрезентативни, добро осмислени и прегледно прикажани. При аплицирањето на методологиите авторите покажале умешност во користење на софистицирани компјутерски алатки за дигитална и графичка презентација. Користењето на учебникот е олеснето со приложената толковна листа на најчесто користени термилошки изрази во хидрологијата, што секако е од голема помош за читателот во совладувањето на материјалот и користењето на странска литература и други мултимедијални услуги.

Врз основа на досега кажаното, имаме задоволство да му препорачаме на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје да го прифати ракописот *Хидрологија-Теорија со решени задачи* за учебник и да го одобри за печатење.

20.4.2012

Рецензенти

1. Проф. д-р Живко Велјаноски, с.р.
2. Проф. д-р Иван Блинков, с.р.

ПРЕГЛЕД

на теми за изработка на магистерски труд прифатени на седницата
на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје
одржана на 26.4.2012 година

Кандидат	Тема	Ментор
Петар Урцанов	Подобрување на перформансите на ладилен систем со CO ₂ како ладилен флуид за супермаркет во Република Макед	Проф. д-р Ристо Цицонков
Дејан Михајлов	Можности за оптимизација на нивото на ризик при донесување на одлуки	Проф. д-р Радмил Поленаковиќ

Декаан

Проф. д-р Атанас Кочов

ПРЕГЛЕД

на одобрени теми за изработка на докторска дисертација на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања – Скопје

Кандидат	Тема	Комисија
м-р Емилија Јаневска	Медиумската писменост во дигиталното доба: улогата на медиумската политика	проф.д-р.Емилија Симоска, проф.д-р Петар Атанасов, проф.д-р Томе Груевски
м-р Марија Нашоковска	Модел на систем за мониторинг и евалуација во државните институции во Република Македонија	проф. д-р Петар Атанасов, проф. д-р Лидија Христова и проф. д-р Анета Јовевска
м-р Слаѓана Јовановиќ	Социолошките аспекти на незадолжителното основно музичко образование и културна партиципација на граѓаните во Република Македонија	Вон. проф. д-р Ганка Цветанова Проф. д-р Петар Атанасов Проф. д-р Аида Ислам
м-р Александар Грижев	Идеологијата на вахабизмот и традиционалното практикување на исламот во Република Македонија	Проф. д-р Славејко Сасајковски Проф. д-р Ружица Цацаноска, Проф. д-р Ганка Цветанова
м-р Дритон Маљичи	Меѓуетничката комуникација во основното и средното образование преку учебниците во Република Македонија	Проф. д-р Јорде Јаќимовски Проф. д-р Петар Атанасов Проф. д-р Емилија Симоска

П Р Е Г Л Е Д

на пријавени и прифатени теми за изработка на магистерски труд на
Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања - Скопје

Кандидат	Тема	Ментор
Младен Томовски	Влијанието на општествените промени врз криминалното однесување на зависниците од наркотични средства и психотропни супстанции	Проф. д-р Љубица Чонева
Елена Гравчевска Нушевска	Организациските промени во основното образование и нивното влијание врз ефикасноста на образовниот процес	проф.д-р Петар Атанасов
Томида Караиванова	Влијанието на организацискиот животен циклус врз активноста на одделите за човечки ресурси	Проф.д-р Мирјана Борота Поповска
Анита Стојчевска	Промените како предуслов за опстанок на малите и средни компании во Република Македонија	проф.д-р Петар Атанасов

Маја Васкова- Кулавковска	Влијанието на практиките за управување на човечките ресурси врз моделот на организациска култура	Проф.д-р Васил Поповски
Јасна Ивановска- Глигоров	Улогата на националните телевизиски куќи во формирање на критичко мислење кај јавноста во врска со Европската Унија	проф. д-р Петар Атанасов
Ирена Богдановска	Интеркултурализмот наспроти мултикултурализмот-европски трендови	проф. д-р Петар Атанасов
Стојанче Манев	Анализа на моќта на Транснационалните Корпорации во процесите на Глобализација	проф. д-р Лидија Христова

РЕЦЕНЗИЈА

НА УЧЕБНИКОТ „ФИЗИКАЛНА МЕДИЦИНА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА” ОД ПРОФ. Д-Р ЕРИЕТА НИКОЛИЌ-ДИМИТРОВА

Врз основа на член 53 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на УКИМ во Скопје, а во врска со член 15 до член 19 од Правилникот за организирање на издавачката дејност на УКИМ, Наставно-научниот совет, на својата редовна XII седница одржана на 15. 3.2012 година, донесе одлука да се формира Рецензентска комисија за ракописот на учебникот „Физикална медицина и рехабилитација” од проф. д-р Ериета Николиќ-Димитрова, во состав:

1. проф. д-р Љупчо Каревски
2. проф. д-р Јордан Чаловски.

Комисијата се состана на 9.04. '12 година и го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Наслов на учебникот: “ Физикална медицина и рехабилитација”.
2. Автор: проф. д-р Ериета Николиќ-Димитрова.
3. “ Физикална медицина и рехабилитација”
4. Содржината на материјалот го покрива целосниот наставен материјал.
5. Учебникот е наменет за студентите на тригодишните стручни студии за дипломирана медицинска сестра/техничар.
6. Предметот се слуша во шести семестар.
7. Фондот на часови е 50 (10 теоретски часа и 40 часа практика).
8. Приложениот ракопис е во согласност со наставната програма.
9. Наставно-научниот совет, постапувајќи по предлогот на Одборот за издавачка дејност на Медицинскиот факултет, на својата XII редовна седница одржана на 15.3. 2012 година ја донесе одлуката за одредување на Рецензентска комисија за пишување рецензија за печатење на учебник, во состав: проф. д-р Љупчо Каревски и проф. д-р Јордан Чаловски (Одлука бр. 02-1081/63 од 20.03.2012 г.).
10. Се работи за прво издание.
11. Се работи за прво издание.
12. Постоеше објавена скрипта од истиот автор објавена во 2009 година.
13. Учебникот е напишан на 128 страници, има 16 лекции, 56 слики.
Во поглавјето “Литература” се наведени 99 труда, учебници, книги, поглавја на книги од реномирани познати стручњаци од оваа област.
14. Содржината е изнесена прегледно и јасно во 16 лекции:
  - а.“Физикална медицина и рехабилитација”, во која е објаснета дејноста на оваа медицинска специјалност. Делот “Физикална

медицина”, во која е објаснета медицинската дисциплина која го изучува биолошкото дејство на различни видови физичка енергија врз нашиот организам, како и примена на физички агенси во профилакса, дијагностика и терапија. Наброени се видовите на енергија кои се применуваат во лекување и видовите на дразба која ја прават врз различни рецептори во организмот. Објаснети се биолошките реакции на организмот (локални и општи), целите и задачите на физикалната терапија, основните принципи на нејзина примена и општите контраиндикации за нејзина примена. Во делот “Рехабилитација”, наброени се неколку дефиниции за рехабилитација, како и поделбата на рехабилитацијата на медицинска, социјална и професионална. Објаснета е медицинската рехабилитација, постапките и мерките кои се применуваат со цел решавање на физичкиот дефицит и нарушената функција, подобро функционирање, како и решавање на психо-социјалните проблеми кои претставуваат пречка за ефикасно оспособување на функционалниот дефицит. Понатаму се опишани двете фази во рехабилитацијата (рана рехабилитација и субакутна рехабилитација), како и основните принципи на медицинската рехабилитација. Наброени се бројни заболувања кај кои се применува физикалната медицина и рехабилитација. На крај се објаснети професионалната и социјалната рехабилитација.

б. “Тим за рехабилитација”, во која е објаснет мултидисциплинарниот приод во рехабилитацијата на овие пациенти, како и задачите на секој од членовите на тимот за рехабилитација: лекар-специјалист по физикална медицина и рехабилитација (физијатар), физиотерапевт, работен терапевт, медицинска сестра, во рехабилитација, протетичар-ортотичар, психолог, социјален работник и логопед. Инаку, по потреба се консултираат и други лекари-специјалисти: ортопед, ревматолог, трауматолог, како и други стручни лица.

в. “Термотерапија”, во која се изнесени поделбата на термотерапијата, начините на пренесување на топлината врз човечкото тело, термичките својства на топлинските агенси, видовите топлински агенси и термичките својства на ткивата.

г. “Термотераписки процедури”, во која е опишана парафинотерапијата како термотераписка процедура, својствата на парафинот, неговото физиолошко и тераписко дејство, начинот на примена, индикациите и контраиндикациите. Опишани се и другите термотераписки процедури: хидрокалаторот, термофорот, електричното перниче и ќебе.

д. “Криотерапија”, во која е изнесено нејзиното физиолошко и тераписко дејство, начинот на апликација, индикациите и контраиндикациите.

ѓ. Во лекцијата “Хидротерапија” се опишани физичките особини на водата и нејзиното механичко, термичко и хемиско дејство. Дадени се принципите за хидротерапијата и физиолошкото дејство на водата. Претставена е поделбата на хидротераписките процедури на

хидротермички, хидрокинетички, хидрохемиски и хидроелектрични. Опишана е примената на општи бањи, полубањи, локални бањи, контрастни бањи, полевање, подводна масажа, бисерни бањи, вителни бањи, тушеви, како и употребата на базените за хидрокинезитерапија. Изнесени се индикациите и контраиндикациите, како и дозирањето и општите мерки при примена на хидротерапијата. На крај се објаснети хидрохемиските процедури.

е. Во лекцијата “Инфрацрвени зраци” е изнесена поделбата на инфрацрвените зраци, нивните извори, продорноста, физиолошкото и терапиското дејство. Прикажани се техниките на апликација и начинот на дозирање, наброени се индикациите и контраиндикациите за нивна примена.

ж. Во лекцијата “Ултравиолетови зраци” е изнесена нивната поделба, опишани се изворите на ултравиолетовите зраци, нивната пенетрација и апсорпција. Објаснето е нивното физиолошко и тераписко дејство, особеностите на еритемот при нивна апликација, појавата на пигментација. Прикажано е дозирањето на ултравиолетовите зраци, техниките на зрачење, мерките на заштита, индикациите и контраиндикациите.

з. “Класична тераписка масажа”, во која е објаснето физиолошкото и тераписко дејство на класичната мануелна масажа. Опишани се основните техники на нејзина примена: мазнење, триење, гмечење, тропкање, вибрации. Прикажани се основните правила за изведување масажа, како и индикациите и контраиндикациите.

с. Во лекцијата “Основи на кинезитерапијата” објаснета е методата која го користи движењето со цел лекување на заболени и повредени. Опишани се средствата во кинезитерапија (активни вежби, пасивни вежби, активно-потпомогнати вежби). Наброени се помошните средства за кинезитерапија, принципите на кинезитерапијата објаснета е поделбата на вежбите. На крајот се наведени индикациите и контраиндикациите за примена на кинезитерапија.

и. Во лекцијата “Респираторни вежби” објаснети се целите на примена на вежбите кај респираторните заболувања како и различни видови на респираторни вежби. Понатаму се објаснети и положбите за дренажа кои се важни во рехабилитацијата.

ј. “Работна терапија во рехабилитацијата”, во која е објаснета методата која ги опфаќа сите манелни, креативни, социјални и останати активности со цел кај болниот да се постигне одредена физичка функција или посакуван ментален став, или истовремено и двете.

Објаснети се основните видови на работната терапија: функционална, окупациона, претпрофесионална и професионална работна терапија.

к. Во лекцијата “Нега на пациент на рехабилитација” објаснети се принципите на нега на неподвижни и тешко подвижни болни кои се на рехабилитација. Објаснети се декубиталните рани, методите на нивната превенција како и физикалните процедури кои можат да се применат во нивното лекување. Понатаму се зборува за контрактурите, причините за

нивното настанување, како и за карактеристиките на контрактурите според нивната локализација и соодветни специфичности во нивна превенција и лекување.

л. “Рехабилитација на дисфункција на мочниот меур”, во која е објанет актот на уринирање, а потоа и дисфункциите на мочниот меур кои се јавуваат кај одредени заболувања и повреди. Опишани се следните дисфункции: неререксен (флакциден), реерексен (спастичен), неинхибиран невруген и атоничен невруген мочен меур. Објаснета е терапијата на невруген мочен меур и рехабилитацијата на мочен меур преку соодветен негов тренинг.

љ. “Дисфункција на дебелото црево”, во која е објаснета улогата на медицинската сестра во негата на неподвижни болни со нарушувања на празнењето на дебелото црево.

м. Во лекцијата “Ортопедски помагала” се истакнува значењето на нивната примена со цел воспоставување или подобрување на функцијата при оштетувања на локомоторниот или нервниот систем. Наведена е поделбата на ортопедските помагала. Потоа се објаснети различни видови ортопедски помагала: протези, ортози, ортопедски чевли, помагала за одење, инвалидски колички, ортопедско-бандажерски помагала.

15. Категоризација: учебник

16. Општа педагошка оцена: Содржината е напишана со едноставен и јасен стил. Материјалот е поделен во повеќе лекции. Во секоја лекција е јасно објаснета тематската целина, од дефиниција на методата, нејзиното физиолошко и тераписко дејство, начинот на апликацијата, индикациите и контраиндикациите. Во секоја лекција се наоѓаат и неколку фотографии кои ја објаснуваат изучуваната метода.

17. Заклучок: Учебникот “Физикална медицина и рехабилитација” од проф. д-р Ериета Николиќ-Димитрова претставува еден добро конципиран учебник, напишан според наставната програма по предметот физикална медицина и рехабилитација, наменет за студентите на тригодишните стручни студии за дипломирана медицинска сестра/техничар при Медицинскиот факултет во Скопје.

Учебникот значајно ќе помогне во едукацијата на овие студенти бидејќи е напишан со едноставен, јасен и разбирлив стил. Исто така, тој ќе им помогне во спроведувањето на практиката од овој предмет. На тој начин студентите ќе се стекнат со вештини кои ќе можат да ги применат во својата работа.

Некои лекции од учебникот “Физикална медицина и рехабилитација” можат да послужат да се стекнат со знаење за некои прашања и физиотерапевтите со средно и вишо образование, студентите по општа медицина и др.

Овој учебник значајно ја збогатува стручната медицинска литература на македонски јазик.

Скопје, 9.4.'12 г.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Љупчо Каревски, с.р.

---

2. Проф. д-р Јордан Чаловски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА ПОД НАСЛОВ „ДИСКРИМИНАЦИЈА ВРЗ ОСНОВ НА ХЕНДИКЕП ВО МЕЃУНАРОДНОТО ПРАВО ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКОТ“ ОД КАНДИДАТКАТА М-Р ЖАНЕТА ПОПОСКА, ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, на седницата одржана на 23.3.2012 година, по предлог на Наставничкиот колегиум на последипломските студии по меѓународно право и меѓународни односи, формира Комисија за оценка и одбрана на докторскиот труд на кандидатката м-р Жанета Попоска под наслов „Дискриминација врз основ на хендикеп во меѓународното право за правата на човекот”, во состав: проф. д-р Поликсена Гавроска; проф. д-р Љубомир Д. Фрчкоски, проф. д-р Сашо Георгиевски; проф д-р Татјана Петрушевска и проф. д-р Тони Дескоски.

Комисијата во наведениот состав го прочита и го оцени изготвениот докторски труд и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет “Јустинијан Први” во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ**1. Приказ на трудот**

Докторскиот труд под наслов „Дискриминација врз основ на хендикеп во меѓународното право за правата на човекот" на кандидатката м-р Жанета Попоска се состои од вовед, три дела и заклучок обработени на 383 страници. Вкупно се реферира на 176 библиографски единици (книги, научни трудови и извештаи),

дополнето со 256 случаи од меѓународни и национални јурисдикции, 191 правен текст од меѓународни и национални јурисдикции и 75 интернет-портали и страници.

Во воведот се објаснуваат предметот, целта и методолошкиот пристап на истражувањето. Дисертацијата го анализира феноменот на дискриминацијата врз основ на хендикеп, кој е развоен концепт во самата своја природа и манифестација. Тој се анализира како рамките на меѓународната така и во рамките на националната легислатива и судска и квази-судска практика.

Основна цел на дисертацијата е да се осознае самиот концепт на дискриминацијата врз основа на хендикеп и да се објаснат појавните облици како и нејзините специфики со што овој вид се разликува од другите основи на дискриминација. Кои сè разликувања направени врз основа на хендикеп претставува дискриминација, и кои исклучоци се предвидени од ова правило. Понатаму, целта е да се објасни дискриминацијата врз основа на хендикеп и начинот на продирање на ова прашање во корпусот на човековите слободи и права. Исто така, многу важен елемент е да се објасни како правно се третира дискриминацијата врз основа на хендикеп во меѓународното право како и во конкретни национални правни системи, компаративно.

Првиот дел е насловен како: „поим и специфики на дискриминацијата врз основ на хендикеп“. Во овој дел се прави напор да се објасни концептот на дискриминација врз основ на хендикеп. Меѓутоа, пред да се почне со разгледувањето на дискриминацијата врз основ на хендикеп како феномен, се објаснува самиот феномен на хендикепот и како еволуира во правото гледањето на овој феномен, односно се разгледуваат различните модели на гледање на хендикепот низ историјата. Денес, современото антидискриминационо законодавство врз основ на хендикеп, најчесто го опфаќа во себе социјалниот модел, затоа што го поставува проблемот на хендикепот надвор од самата индивидуа во релацијата помеѓу индивидуалната попреченост и бариерите во

општеството и средината, кои можат да попречат во целосното и делотворното учество на лицата со хендикеп во општеството, на еднаква основа со другите.

Понатаму, овој дел пробува да го објасни концептот на дискриминација врз основ на хендикеп, притоа дефинирајќи го самиот дискриминаторски основ „хендикеп“ како и дискриминацијата врз овој основ и спецификите кои ги има таа. Во овој дел јасно се наведува дека секое разликување врз основ на хендикепот, кое се прави како во законодавството, така и во практиката, не претставува *per se* дискриминација. И токму тука лежи предизвикот на ова истражување кое пробува донекаде да ги исцрта границите помеѓу дискриминаторското дејство и разликувањето кое не претставува дискриминација, односно неповолното постапување кое може да се оправда со постоење на легитимна цел и пропорционални и неопходни мерки за постигнување на таквата цел. Меѓутоа, основната премиса од која се тргнува и на која се гради истражувањето е дека имањето на хендикепот (како лична карактеристика) само по себе не смее да се земе како единствен показател за физичките, менталните или социјалните способности на самиот поединец.

За крај на овој дел, се пробува да се даде слика за ситуацијата во посебните сфери/области кои ги покрива законодавството за заштита од дискриминација врз основ на хендикеп, наведувајќи ги посебните специфики за секоја од нив. Интересно е да се види, до каде едно општество е спремно да ги предизвика разликувањата врз основ на хендикеп, посебно во областа на вработувањето и работните односи, обрзованието, пристапот до добра и услуги, и социјалната и здравствената заштита.

Вториот дел под наслов: „заштитата на дискриминацијата врз основ на хендикеп на меѓународно ниво“ е центрлниот дел на трудот кој пробува да ја објасни правната заштита на дискриминацијата врз основ на хендикеп во меѓународното право. Предмет на интерес се како меѓународните инструменти, така и регионалните правни инструменти во кои се предвидува заштита од дискриминација врз основ на хендикеп, со цел да се види каде тие се преклопуваат, а каде се разликуваат. Најважно е што голем дел од овие инструменти кои го

регулираат ова прашање, посебно оние што се донесени во изминатава декада се правно обврзувачки. Исто така, предмет на интерес во голема мера е материјалниот и персоналниот опфатот на заштита, дефиницијата на дискриминаторниот основ “хендикеп” и дискриминација врз основ на хендикеп, оправдувањата кои постојат за неа, како и нејзините специфики, посебно обврската за соодветно приспособување.

Се започнува со анализирање на системот на ООН, а посебен акцент се става на Конвенцијата за заштита на правата на лицата со хендикеп која е од исклучителна важност затоа што, покрај тоа што претставува највисок стандард за заштита на правата на лицата со хендикеп, во неа анти-дискриминационата клаузула има општа (хоризонтална) применливост, што овозможува толкувањето на сите одредби од Конвенцијата да се гледаат преку призмата на не-дискриминацијата и еднаквоста на лицата со хендикеп. Ова е голем исчекор во меѓународната заштита на правата на лицата со хендикеп, и во овој труд е соодветно анализирано, не само како независна норма (член 5 од КПЛХ), туку и во корелација со некои од субстантивните членови, како што е правото на образование, работа и слично.

Понатаму, овој дел пробува да ја објасни заштитата од дискриминација врз основ на хендикеп, во регионалните европски системи, посебно на Советот на Европа и на Европската унија. Овие стандарди играа огромна улога во дизајнирањето на антидискриминационото законодавство во Република Македонија, и иако се уште државата не е членка на ЕУ, сепак таа е земја-кандидат за членство која мора да го усогласи своето законодавство со *EU acquis*.

За крај на овој дел, се анализираат и неколку национални законодавства кои се доста прогресивни по прашањето на заштитата од дискриминација врз основ на хендикеп, посебно во делот на соодветното приспособување. Голем дел од овие законодавства ја регулираа заштитата од дискриминацијата врз основ на хендикеп во своите национални системи и пред да постои оваа заштита на меѓународно и регионално ниво.

Аргументацијата во целиот дел се дополнува со судската практика, како на меѓународните судски и квазисудски инстанции, така и на националната

јуриспруденција и ставовите кои произлегуваат од работата на националните тела за еднаквост во државите-членки на ЕУ.

Третиот дел насловен како: „дискриминацијата врз основ на хендикеп во правниот систем на Република Македонија“ го анализира феноменот на дискриминацијата врз основ на хендикеп во Република Македонија. Имено, се анализира законодавната рамка, особено Законот за спречување и заштита од дискриминација, со посебен фокус врз формите на дискриминација, вклучително директната, индиректната, вознемирувањето, соодветното приспособување, како и инструкцијата за дискриминација извршени од страна на физички и правни лица како во јавниот така и во приватниот сектор. Исто така, и областите на дискриминација како што се вработувањето и работните односи, образованието, пристапот до добра и услуги, домувањето, здравството, социјалната заштита, управата, правосудството, науката, спортот, членувањето и дејствувањето во синдикални организации, политички партии и граѓански организации и друга област, посебно се анализираат. Се заклучува дека заштитата од дискриминација врз основ на хендикеп пробува полека, но сигурно да го заземе своето место во македонското општество, иако се уште тоа не е постигнато. За жал, немањето на доволно судска и квазисудска практика е значителна пречка во објаснувањето на примената на овие правни институти, предвидени со антидискриминационото законодавство.

Заклучокот како краен дел се однесува на заклучоците и препораките, како и користената литература.

2. Оцена на трудот

Докторскиот труд под наслов „Дискриминација врз основ на хендикеп во меѓународното право за правата на човекот“ на кандидатката м-р Жанета Попоска обработува мошне интересна и значајна тема. Дискриминацијата врз основа на хендикеп не е многу проучена и анализирана, не само во Република Македонија, туку и пошироко. За разлика од другите основи на дискриминација (особено половата и расната), забраната на дискриминацијата врз основа на хендикеп е релативно нов концепт, кој скоро се развива и во државите-членки на Европската унија

Трудот е пишуван на јасен и концизен начин и е поддржан со соодветни референци. Во дисертацијата голема улога има анализата на практиката на некои позначајни меѓународни и национални јурисдикции кои решаваат конкретни случаеви на дискриминација, а посебно на дискриминација врз основа на хендикеп (*case law*).

Комисијата смета дека од методолошки и содржински аспект трудот претставува еден самостоен и заокружен научен труд. Република Македонија мора да го транспонира ЕУ - законодавството, а со тоа концептот на дискриминацијата врз основа на хендикеп мора да се вклучи во нашиот правен систем (се разбира, преку забранување на дискриминацијата врз основа на хендикеп во оние сфери кои се опфатени со правната регулатива на ЕУ, а се во надлежност на Заедницата, односно основачките договори, реформските договори и секундарното право). Токму поради сето ова трудот има големо значење за проучувањето на овој нов концепт за нашето општество.

Врз основа на погоре изнесеното, Комисијата со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет да го прифати овој позитивен извештај и да и овозможи на кандидатката јавна одбрана на нејзината докторска теза.

Скопје, 17.4.2012 година

Комисија:

1. Проф. д-р Поликсена Гавроска, с.р.
2. Проф. Д-р Љубомир Д. Фрчкоски, с.р.
3. Проф. Д-р Сашо Георгиевски, с.р.
4. Проф. Д-р Татјана Петрушевска, с.р.
5. Проф. Д-р Тони Дескоски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА НА
ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА "УЛОГАТА НА ФОНДОВИТЕ НА ЕУ ВО
РАЗВИТОКОТ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА" ОД М-Р АБДУЛА АЗАРИ, ПРИЈАВЕН НА ПРАВНИОТ
ФАКУЛТЕТ "ЈУСТИНИЈАН ПРВИ" ВО СКОПЈЕ

Наставно - научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, на седницата одржана на 27. 01. 2012 година донесе одлука за формирање Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација под наслов *"Улогата на фондовите на ЕУ во развитокот на локалната самоуправа на Република Македонија во ЕУ* од м-р Абдула Азари, во состав: проф. д-р Сашо Георгиевски, проф. д-р Ванчо Узунов, проф. д-р Татјана Петрушевска, проф. д-р Александра Максимовска и доц. д-р Васко Наумовски. Комисијата во наведениот состав на Наставно- научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Научна и општествена оправданост на докторската дисертација

Процесот на децентрализација во Република Македонија, од први јули 2005 година, се спроведува во услови на заокружена правна рамка за трансфер на надлежностите и, во најголем дел, трансформирани ресурси од централно на локално ниво.

Со донесувањето на Законот за локална самоуправа во јануари 2002 година, се создадоа основните предуслови за интензивирање на процесот на децентрализација на локалната самоуправа во Република Македонија и воспоставување стабилна законска рамка за изградба на систем на локална самоуправа според европски стандарди соодветен на потребите на Република Македонија.

Тоа подразбира интензивен процес на изработка, измени и дополнувања на дел од постојните закони и изработка на нови закони од областите што имаат допирни точки со локалната самоуправа. Ваквата определба е резултат и на сознанието дека реформата на локалната самоуправа е континуиран процес кој ќе се одвива во натамошниот период во функција на севкупниот општествено економски развој на државата и приспособување на законодавството на Република Македонија со законодавството на Европската унија, а процесот на децентрализацијата е клучна компонента за неговото имплементирање.

Реформата на локалната самоуправа и особено одржливиот трансфер на надлежности од централно на локално ниво не може да се спроведе без истовремено имплементирање на другите компоненти, како што се спроведување на фискалната децентрализација, територијалната реорганизација, институционално зајакнување на општините и развивање на правна и финансиска супервизија.

Уставот на Република Македонија од 1991 година востановува во основа едностепена локална самоуправа. Единиците на локалната самоуправа се општините. Уставот предвидува и една специфичност во системот на локалната самоуправа која се огледа во положбата на градот Скопје како посебна единица на локалната самоуправа, чија организација се уредува со закон. Утврдувајќи ја положбата на општината, Законот за локалната самоуправа истакнува дека општината е единица на локалната самоуправа во која граѓаните го остваруваат правото на локална самоуправа во областите утврдени со Уставот (а тоа значи особено во областите на урбанизмот, комуналните дејности, културата, спортот, социјалната и детската заштита, предучилишното воспитување, основното образование, основната здравствена заштита), потоа со Законот за локална самоуправа, како и со друг закон.

Кога станува збор за градот Скопје, Законот за локалната самоуправа пропишува дека градот Скопје е посебна единица на локалната самоуправа во која се остваруваат заедничките потреби и интереси на граѓаните што произлегуваат од карактерот на градот Скопје како главен град на Република Македонија и како единствена просторна, урбана, економска, политичка и еколошка целина. Кога е во прашање градот Скопје како посебна единица на локалната самоуправа, Уставот ги утврдува истите области на дејности како и кај општините.

Клучни сегменти во реформата на локалната самоуправа се:

1. децентрализација на власта;
2. фискална децентрализација;
3. територијална организација;
4. јакнење на капацитетите на општините.

Реформата на локалната самоуправа во Република Македонија не се соочува само со вообичаените проблеми што ги следат ваквите сложени реформи, туку се соочува и со проблемите кои се специфични за земјите во транзиција. Реформата не може да се спроведе без да се земе предвид поширокиот контекст на економската состојба во земјата.

Динамиката на економските реформи ќе влијае на способноста на општинскиот сектор да излезе на пазарните на капитал, приватизација и склучување договори за општински услуги со надворешни лица, како и на локалниот економски развој

Македонија влезе во нова фаза во евроинтеграциските процеси со стекнување статус на земја кандидат за полноправно членство во Европската унија, со што доби право и можност да ги користи претпристапните фондови на Европската унија за поддршка во исполнувањето на критериумите за членство.

Апликацијата за членство на Република Македонија во Европската унија, поднесена во март 2004 година, подразбира низа нови одговорности и за централната и за локалната власт. Овие одговорности ќе мора да се преземат од страна на целата јавна администрација на Република Македонија, и ќе мора да се осигура хармонично работење помеѓу централната власт и општинските власти, со цел процесот успешно да се реализира и да се добијат на располагање ресурси од ЕУ кои ќе се искористат во полза на граѓаните на Република Македонија.

Пренесувањето на надлежности на општините ја вклучува и европската димензија и ја проширува улогата на локалните власти. Процесот на пристапување

кон ЕУ ќе биде воедно и можност и одговорност за општините. Можноста ќе се должи на зголемените ресурси што ќе бидат на располагање преку програмите на ЕУ. Одговорностите ќе произлегуваат од потребата за имплементирање на одредбите на *aquis*-то кои се релевантни за општините.

Еден од предусловите за ефективна имплементација на процесот на децентрализација на власта е развивање на капацитетите во општините, за да можат тие да ги остваруваат пренесените надлежности и да управуваат со имотот и опремата потребни за успешно вршење на надлежностите.

Во оваа фаза од реформата на локалната самоуправа, апсолутно клучна стана улогата на државните службеници. Нејзиното влијание е важно колку што е важно и влијанието на граѓаните, т.е. примателите на реформата. Во рамките на децентрализацијата, локалната администрација и централната администрација треба да постигнат ефективна комуникација и соработка. За да се спроведе успешно децентрализацијата, целокупната администрација што е вклучена во процесот ќе има потреба од информации, јасно разбирање на своите нови улоги и капацитет за нивно ефективно извршување.

Во изминатиот период, дел од постојните општини во Република Македонија имаат остварувано и меѓународна регионална соработка. Во таа смисла, во рамките на PHARE програмата за прекугранична соработка во периодот 1996-1999 година, успешно се имплементирани зацртаните проекти. Во рамките на подготвувањето на општините за пристапување кон ЕУ посебно ќе се осврне внимание на:

- обезбедување информации за општините за подготовки за ЕУ-интеграција на локално ниво, особено за искористувањето на идните фондови за прет-пристапување и структурните фондови;

- обезбедување информации преку мрежата на граѓански сервис- центри во општините;

- иницирање и имплементација на обука за збогатување на капацитетот и вештините за програмирање на рамномерен регионален развој на национално ниво, развивање на вештини потребни за изработка на инвестициони апликации, согласно со ЕУ- стандардите и развивање механизми за спојување на ЕУ-фондови со македонски капитал од различни извори;

- анализирање на искуствата на новите земји - членки и земјите - кандидати со фондовите за прет-пристапување од перспективи на ефективност на учеството на локалната власт (ФАРЕ, ИСПА, и САПАРД Програми);

- подготовка на правна и институционална рамка за рамномерен регионален развој на Република Македонија;

- дефинирање на целите за рамномерен регионален развој во Република Македонија, во функција на надоврзување на приоритетите на фондовите за прет-пристапување (инфраструктура, заштита на животна средина, инвестирање во човечки капитал, претприемнаштво и рурален развој); и

- усогласување на законската регулатива поврзана со функционирањето на општините со побарувањата на *aquis* – имплементацијата.

Неподготвеноста на македонските општини и на администрацијата е една од причините за недоволното искористување на средствата од европските фондови.

Потребно е да се спознае меѓународното искуство, како и да се конкурира со добри проекти, велат експертите.

Подготовките на Република Македонија за користење на Инструментот на Европската комисија за претпристапна помош (ИПА) на земјите - кандидати за членство во Европската унија, се координираат од Секретаријатот за европски прашања, како и директен партнер на Генералниот директорат за проширување на Европската комисија.

Во рамките на Компонента 1 Транзициона помош и институционална надградба, покрај Националната програма, се врши програмирање и на повеќе-кориснички програми, т.е. хоризонтални и регионални програми. Целта на овие програми е промоција на регионална соработка и зајакнување на размената на култури и знаење помеѓу земјите - кориснички, како и поддршка на иницијативи од заеднички интерес.

Главната цел на ИПФ е поддршка на развојот и надградбата на инфраструктурата во секторот на транспорт, енергетика, животна средина и социјала, преку придонес во одржливиот развој во регионот. За остварување на оваа општа цел, ИПФ - инструментот придонесува преку поддршка на подготовка на проекти кои можат да бидат финансирани преку грантови и заеми обезбедени од самите корисници, ИПА - фондовите, меѓународните финансиски институции или други донори.

Инструментот за претпристапна помош (ИПА) се состои од 5 компоненти: (1) институционална надградба, (2) прекугранична соработка, (3) регионален развој, (4) развој на човечките ресурси, и (5) рурален развој.

Основната цел на ИПА е осовременување на целокупната претпристапна помош под една единствена рамка и обединување под иста регулатива на земјите-кандидатки за членство (Хрватска, Турција и Република Македонија) и земјите-потенцијални кандидатки за членство (Албанија, Босна и Херцеговина, Србија и Црна Гора).

Правната основа за ИПА е дефинирана со Регулјативата (ЕЗ) бр. 1085/2006 НА СОВЕТОТ од 17 јули 2006 година, која го воспостави Инструментот за претпристапна помош (ИПА) во обид да се подобри ефикасноста на надворешната помош на Заедницата. Со цел подетално регулирање на процесот на спроведување на ИПА, изготвена е една единствена регулатива за спроведување што ќе ги опфаќа сите пет компоненти од Регулјативата за ИПА, имајќи ги предвид посебните карактеристики на поединечните компоненти на ИПА: а тоа е Регулјативата (ЕЗ) бр. 718/2007 од 12 јуни 2007 година за спроведување на Регулјативата (ЕЗ) бр. 1085/2006 на Советот за воспоставување Инструмент за претпристапна помош (ИПА).

Спроведувањето на ИПА подразбира Комисијата и земјите - кориснички да потпишат рамковни спогдби (РС/ФА) со цел да ги утврдат принципите на нивната соработка според оваа регулатива. РМ и ЕК потпишаа рамковна спогодба, која, исто така, е ратификувана од Собранието на РМ на 30. 01. 2008 година, а стапи во сила на 04. 03. 2008 година – за првите 4 компоненти.

Во таа насока, важна е ефективната и добро координирана работа на институциите на државата при аплицирањето во европските фондови на Европската унија, приспособувањето на законската регулатива и познавањето на адекватните процедури при аплицирањето. Меѓутоа, во овој процес исклучително потребно и важно е мобилизирање на сите други релевантни актери и чинители кои

директно или индиректно влијаат во развојот на единиците на локалната самоуправа при искористувањето на европските фондови.

Предмет и цели на трудот

Единиците на локалната самоуправа се главната компонента во делот на искористувањето на европските фондови за влез на Република Македонија во Европската унија. Процесот на децентрализација треба да ја зајакне и развие меѓусебната соработката на централната власт со единиците на локалната самоуправа, т.е. општините. Таа соработка треба да овозможи и обезбеди институционална поддршка за изработка на проекти кои ќе бидат конкурентни пред Европската унија, со цел да си обезбедат финансиска поддршка од Европските фондови. Во меѓувреме, на Република Македонија и се отвори патот за искористување на европските фондови за влез на Република Македонија во Европската унија.

Настојувањето да се изготви поегзактно истражување на процесот на искористувањето на европските фондови од страна на општините во Република Македонија е предизвик, но воедно и објективна е неможноста состојбите во оваа сфера да се прикажат посеопфатно, пред се поради фактот што процесот на искористувањето на европските фондови во Република Македонија се уште трае. Целта на развојот на единиците на локалната самоуправа е да можат општините на поефикасен начин да менаџираат со искористувањето на европските фондови, да бидат запознаени со правилата, законските прописи при аплицирањето за европските фондови. За подобро искористување на европските фондови потребна е и обука на вработените во општинската администрација и на вработените во државните органи. Обуките главно се насочени кон лицата во општините преку управување со проектен циклус за инфраструктурни проекти, обука за познавање на законските прописи за искористување на европските фондови, како до подобро аплицирање во европските фондови, процедурите, практиките и др. Кандидатот ја развива тезата дека искористувањето на европските фондови е првата лекција што треба да биде научена заради заеднички живот, заедничко планирање и работа во иднина, кога сите ќе бидеме дел од големото европско семејство

Во воведот на докторскиот труд, преку елаборација на целите, предметот и методологијата на истражувањето, кандидатот се обидува да одговори на основното прашање, што претставува процесот на развојот на единиците на локалната самоуправа во Република Македонија, историскиот развој на единиците на локалната самоуправа во насока на искористување на европските фондови од страна на општините во Република Македонија, како и начинот како се искористуваат Европските фондови за влез на Република Македонија во ЕУ. За таа цел, појдовна основа во докторскиот труд, во првото поглавје, е поимната определба на изразот локална самоуправа, нејзините функции и цели воопшто, и особено во РМ, односно, развојот на единиците на локалната самоуправа, воопшто, и посебно во РМ, што е предмет на елаборација во второто поглавје. Кандидатот прави разграничување на неколку клучни историски етапи релевантни за локалната самоуправа во РМ - периодот на Втората светска војна, периодот на постоењето на поранешната југословенска држава, кој се дели на неколку релевантни подфази и периодот по конституирањето на РМ како независна држава. Најновата фаза кандидатот ја сегментира на неколку клучни периоди - од конституирањето на РМ во 1991 до 1996, од 1996 до 2002, од 2002 до 2005 и од 2005 до денес. Пресвртни точки се донесувањето на релевантните закони за

локалната самоуправа, потпишувањето на Охридскиот рамковен договор и почетокот на процесот на децентрализација на РМ.

Во третото поглавје се образложени и приоритетите и капацитетите на развитокот на општините во РМ, во насока на искористување на европските фондови.

Во четвртото поглавје, кандидатот ги презентира клучните принципи и механизми/инструменти на финансирање на локалната самоуправа во современите држави, и во тој контекст, во РМ.

Во петтото поглавје, е презентираан развитокот на односите меѓу ЕУ и РМ, воопшто, а особено се задржува на финансиските инструменти на ЕУ за поддршка на локалната самоуправа во државите-кандидати за членство во ЕУ. ИПА инструментот со сите компоненти е детално разработен, а сегашниот стадиум на процесот на децентрализација, се квалификува преку улогата на државните службеници вработени во локалните администрации е апсолутно клучна. Посебен акцент е ставен на остварувањето на донаторските програми за подигање на капацитетите во општините да биде координирано на начин што ќе осигура дека ползностите на донаторските програми ги досегнуваат сите области во Република Македонија. Поаѓајќи од реалните можности и потреби на општините и на локалната администрација, нужно се наметнува потребата од континуирана обука во повеќе сфери, а посебно во сферата на искористувањето на европските фондови од страна на општините. Потребата од обука на локалната администрација е различна, зависно од постојните капацитети на општините. Во таа насока ќе бидат спомнати обуките на општинската администрација кои се во тек во општините за запознавање со процедурите за искористување на европските фондови за општините.

Во шестото поглавје, кандидатот се фокусира на процесот на искористување на фондовите на ЕУ за развиток на единиците на локалната самоуправа во РМ. Тој не само што го опишува, туку и го вреднува самиот процес, преку лоцирање на главните тешкотии на кои се должат пропустите и слабостите во искористувањето на фондовите на ЕУ.

Во заклучоците, кандидатот ги презентира главните констатации до кои доаѓа при изработката на докторската дисертација и отворените предизвици што и претстојат на РМ на патот кон ЕУ.

Заклучок и предлог

Докторскиот труд под наслов *Улогата на фондовите на ЕУ во развитокот на локалната самоуправа на Република Македонија во ЕУ*, од м-р Абдула Азари, обработува мошне значајна тема, не само за РМ, туку и за другите држави од регионот кои се кандидати за членство во ЕУ, но и за оние што веќе се во рамките на европското семејство. Поставената теоретска рамка ги следи современите тенденции.

Материјата е изложена на јасен начин, содржински богато, сеопфатно и темелно, а целиот труд е логично систематизиран. Кандидатот пристапува продлабочено и критички кон анализата на комплексното и сеопфатно прашање кое е предмет на истражувањето, покажувајќи способност да ги селектира и објективно да им пристапи на значајните проблеми од практиката, користејќи мноштво на емпириски податоци. За отворените прашања од практиката

кандидатот изразува сопствен критички став, конзистентно со поставената теоретска рамка.

Врз основа на изнесениот приказ и оценка, Комисијата констатира дека се работи за докторски труд што ги задоволува критериумите за подготвување на научни и стручни трудови од ваков вид, предвидени во соодветната законска регулатива и актите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ и Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Од тие причини, на Комисијата и претставува задоволство едногласно да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ да го усвои овој извештај со позитивна оценка и да му овозможи на кандидатот Абдула Азари да пристапи кон јавна одбрана на неговиот магистерски труд.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Сашо Георгиевски с.р

Проф. д-р Ванчо Узунов с.р

Проф. д-р Татјана Петрушевска с.р

Проф. д-р Александра Максимовска с.р

Доц. д-р Васко Наумовски с.р

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ
ЗВАЊА ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ОД ОБЛАСТА НА ТЕОРИСКАТА И
ОПШТАТА ФИЗИКА НА ИНСТИТУТОТ ЗА ФИЗИКА ПРИ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со одлука бр. 07-456/3, донесена на седницата на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет од 29.3.2012 година, назначени сме за членови на Рецензентската комисија за избор на еден наставник по група предмети од областа на теориската физика и општата физика на Институтот за физика при ПМФ на УКИМ во Скопје.

На објавениот конкурс во весниците „Дневник“ и „Коха“ од 10 март 2012 година се пријави само д-р Ирина Петреска, асистент на Институтот за физика при ПМФ. По прегледувањето на поднесениот материјал, имаме чест на Наставно-научниот совет на Факултетот да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Д-р Ирина Петреска е родена на 26 јуни 1978 година во Охрид, Република Македонија. Основно и средно образование завршила во родниот град. Дипломирала на студиите по физика (применета насока) на Природно-математичкиот факултет во Скопје во 2003 година со просечен успех 9,55. Прогласена е за најдобар дипломиран студент на Институтот за физика при Природно-математички факултет во Скопје за учебната 2002/03. Како студент учествувала во работата на проектот: “Use of Computers in Continuing Education of Physics Teachers” – TEMPUS PHARE, раководен од проф. д-р Благоја Вељановски, и во август 2000 година остварила едномесечен престој на Аристотел универзитетот во Солун.

Во учебната 2004/2005 година се запишала на постдипломски студии по физика, насока – теориска физика, при Природно-математички факултет во Скопје. Магистерскиот труд под наслов „Високосиметрични молекуларни вибрации и нивно заемно дејство со поле на кристална матрица“, изработен под менторство на проф. д-р Ѓорѓи Ивановски, го одбрала во јуни 2006 година и се стекнала со академски степен - магистер на физички науки.

Во учебната 2003/04 и 2004/5 година Ирина Петреска работела како професор по физика во ПСУ „Јахја Кемал“ во Скопје. Во истиот период била ангажирана и како демонстратор на Институтот за физика при ПМФ, во Скопје. Во учебната 2006/07 година работела како професор по математика во меѓународното училиште „Нова“ во Скопје.

Во периодот 2007 - 2008 година м-р Ирина Петреска била ангажирана како асистент – истражувач на Европскиот FP6-проект со наслов „MANMADE – Diagnostic Vulnerability Emergent Phenomena and Volatility in Manmade Networks“, под раководство на академик проф. д-р Љупчо Коцарев, во Истражувачкиот центар за енергетика, информатика и материјали при МАНУ.

Во 2008 година се вработила како помлад асистент, а во 2011 година е избрана во звањето асистент од областа на теориската и општата физика на Институт за физика при Природно-математичкиот факултет во Скопје. Во јануари 2009 година е одобрена нејзината изработка на докторска дисертација со наслов „Квантномеханичка и молекуларно-динамичка студија на конформациони молекуларни прекинувачи“, под менторство на академик проф. д-р Љупчо Коцарев, која е одбранета на 17.11.2011 година.

Од 2009 до 2011 година д-р Ирина Петреска била претседател на Комисијата за натпревари, а од 2011 година е секретар на Друштвото на физичарите на Република Македонија.

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Како помлад асистент м-р Ирина Петреска изведувала настава по:

- **2008/09** – *нумерички вежби*: физика 1 и 2 за хемичари; *експериментални вежби*: биофизика за студенти од ветерина, физика за студенти од биологија, геодезија, Градежен факултет, Шумарски факултет, биологија-хемија; спектроскопија.
- **2009/10** - *нумерички вежби*: физика 1 и 2 за хемичари; *експериментални вежби*: Физика 1 и 2 за хемичари, биофизика за ветерина, физика за студенти од геодезија, Градежен факултет и геотехника, Спектроскопија.
- **2010/11** - *нумерички вежби*: квантна механика, статистичка термодинамика, физика 1 и 2 за хемичари, физика 2 за математичари; *експериментални вежби*: физика 1 и 2 за хемичари, физика 2 за математичари, биофизика за ветерина, физика за студенти од геодезија, Градежен факултет и геотехника, спектроскопски техники.

Како асистент, д-р Ирина Петреска изведувала настава по:

- **2011/12** – зимски семестар: физика за студенти од геодезија, Градежен факултет и геотехника, биофизика за ветерина, биофизика за фармација, физика 1 за хемичари, математичка физика 1, летен семестар (тековно): математичка физика 2, квантна механика, статистичка физика, спектроскопски техники, физика 2 за хемичари.

Како предавач и автор на научно-популарни трудови учествувала на XXX и XXXV школа, „Млади физичари“, организирани од Друштвото на физичари на Република Македонија, со следниве предавања:

[1] За вселенските летала и материјалите од коишто се изработени, книга XXXV, 2010, стр. 23;

[2] Некои примени на физиката во медицината, книга XXX, 2005, стр. 67.

Подетални информации за наставно-образовните активности на д-р Ирина Петреска можат да се најдат во Образецот кон Извештајот за изборот.

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

М-р Ирина Петреска има објавено вкупно девет научни труда. од кои шест во списанија со импакт-фактор, два во зборника од научен собир со меѓународен уредувачки одбор, и еден труд прифатен за печатење во домашно списание.

СПИСОК НА ТРУДОВИ

1. **I. Petreska**, Lj. Pejov, Lj. Kocarev, "Exploring the possibilities to control the molecular switching properties and dynamics: A field-switchable rotor-stator molecular system, *The Journal of Chemical Physics* 134, 014708 (2011), featured in [1] *Vir. J. Nan. Sci. & Tech.* 23 (3) 2011; and [2] *Vir. J. Bio. Phys. Res.* 21 (2) 2011

Во овој труд е направена анализа на можностите за контрола на стохастичната конформациона динамика кај еден бистабилен молекулски вид. Се разгледува молекулски систем од класата на полициклични јагледородороди со високополарни странични групи, од видот антрацен алдехид. Овој систем, означен како ротор-статор молекулски систем, се јавува како бистабилен систем и поседува две стабилни и една метастабилна состојба со различни електропроводни својства. Авторите презентираат една широка *ab initio* анализа на електронските својства, како торзионата потенцијалната енергија, висината на потенцијалната бариера, делокализираноста на молекулските орбитали, времето на живот во метастабилна состојба (корелационо време), класичната и квантната веројатност за премин. брза можност за редуцирање на неповолните температурни ефекти.

2. **I. Petreska**, T. Sandev, Gj. Ivanovski, Lj. Pejov, "Splitting of Spectra in Anharmonic Oscillators Described by Kratzer Potential Function", *Communications in Theoretical Physics*, Vol. 54, No. 1, July 15, pp. 138–142, 2010.

Во овој труд е разгледан квантно-мехнички осцилаторен модел, кој опишува дводимензионален осцилатор со потенцијал од типот на Крацер. Задачата е точно решена во цилиндрични координати. Во рамките на трудот се изведени изборни правила за радијалниот квантен број. Понатаму испитани се ефектите од пертурбации со различен облик, кои опишуваат нарушување на цилиндричната симетрија во присуство на некое надворешно поле. Непертурбиранот систем, претставен со дводимензионалниот Хамилтонијан со потенцијал од Крацеров облик, може да послужи како модел за молекулски системи со радијално симетрични вибрациони модови. Корекциите како резултат на пертурбациите од различни облици се пресметани во рамките на теоријата на пертурбации за дегенериран случај и покажано е дека нарушувањата на симетријата, претставени со пертурбациони оператори од квадратен, кубен и квартен облик, водат до симнување на дегенерацијата, а со тоа и расцепување на енергетските нивоа.

3. **I. Petreska**, I. Tomovski, E. Gutierrez, Lj. Kocarev, F. Bono, K. Poljansek, "Application of modal analysis in assessing attack vulnerability of complex

networks”, *Communications in Nonlinear Sciences and Numerical Simulations* 15 (2010), pp. 1008-1018, 2009.

Во овој труд е применета модалната анализа за оцена на повредливоста на комплексни мрежи. Имено, воведена е модалната тежина на јазлите како мерка за зафатеност на јазлите. Направена е анализа на ефектите врз тополошките карактеристики на мрежите од напади врз мрежата, моделирани со отстранување на дадени јазли. Разгледани се генерички мрежи и мрежи создадени од човекот, конкретно синхронизираните зони на Европската електроенергетска мрежа. Од генеричките видови разгледани се графови на Алберт-Барабаши (BA) и Ердеш-Рени (ER). Применети се различни стратегии на отстранување на јазлите (според нивната поврзаност, централност и модалната тежина) и направена е споредба помеѓу добиените резултати. Показано е дека отстранувањето на јазлите според нивната модална тежина доведува до значајна дезинтеграција на мрежата, односно може да се примени како мерка за зафатеност на јазлите. Исто така, испитани се корелациите помеѓу рангирањето на јазлите според различните критериуми (поврзаност, централност и модална тежина).

4. **I. Petreska**, I. Tomovski, E. Gutierrez, Lj. Kocarev, F. Bono, K. Poljansek, “A Modal Analysis Based Approach in Studying Robustness and Vulnerability of Complex Networks”, *Proceedings of the 2008 International Symposium on Non-linear Theory and its Applications - NOLTA '08*, Budapest, Hungary, September 07-10, (2008) 253-256.

Во овој труд изучувана е повредливоста на комплексни мрежи. Разгледани се пред се генерички мрежи, но исто така и одделни сектори на Европската електроенергетска мрежа, како примери за мрежи создадени од човекот. Во овој труд воведена е модалната тежина на јазлите како мерка за зафатеност на јазлите и направена е анализа на ефектите врз тополошките карактеристики на мрежите од напади врз мрежата, моделирани со отстранување на дадени јазли. Применети се различни стратегии на отстранување на јазлите (според нивната поврзаност, централност и модалната тежина) и направена е споредба помеѓу добиените резултати. Направена е споредба на повредливоста на мрежи од различен тип, така што изведен е заклучокот дека нескалираните Алберт-Барабаши (BA) графови се поосетливи на напади од случајните Ердеш-Рени (ER) графови, и во случај кога модалната тежина е земена како критериум за рангирање на јазлите. Показано е дека отстранувањето на јазлите според нивната модална тежина доведува до значајна дезинтеграција на мрежата.

5. **I. Petreska**, Lj. Pejov, Lj. Kocarev, “Controlling the torsional stochastic switching in OPE molecules by external electrostatic fields”, *Physical Review B*, Vol. 78, 045 209 (2008), featured in *Vir. J. Bio. Phys. Res.*, Volume 16 (3) 2008.

Во овој труд теориски се истражени можностите за контрола на торзионите стохастични осцилации, а со тоа и на премините помеѓу проводната (ON) и непроводната (OFF) состојба кај основниот фенилен етинилен олигомер (OPE). OPE-молекулот нема перманентен диполен момент, но во присуство на надворешно поле се појавува индуцирана поларизабилност, што отвора можност за контролирање на конформационите премини со примена на надворешно поле. Користени се методите на молекуларната квантна

механика за пресметките, поточно методите на Хартри-Фок комбинирани со теоријата на функционал од електронската густина. Разгледани се полиња со различни насоки и големини, при што се покажува дека соодветен избор на поле доведува до fino подесување на следните електронски карактеристики на молекулот: висината на потенцијалната бариера, времињата на живот, веројатностите за премин (класичната и квантната), НОМО-LUMO ширината, делокализираноста на молекулските орбитали. Овие карактеристики се клучни за стохастичното преминување од проводна во непроводна состојба, како и за проводливоста на молекулот (НОМО-LUMO ширината, делокализираноста на молекулските орбитали). Според ова, добиените резултати се значајни бидејќи ги потврдуваат можностите за контрола на стохастичните ON-OFF премини кај овој молекул – кандидат за молекуларен прекинувач.

6. Lj. Pejov, **I. Petreska**, Lj. Kocarev, M. La Rosa, “Dynamics of the Central Phenylene Ring Torsional Motion in Phenylene Ethynylene Oligomers: a Quantum-theoretical Study of Single-molecule Switching phenomena”, *II International Symposium on Advanced Microporous Materials 2007*, Varna, Bulgaria; Proceedings, Heron Press (2008) Sofia, Bulgaria.

Во овој труд се испитуваат ефектите на халогенизацијата на централниот фениленски прстен кај ОРЕ-молекулот. Разгледани се случаите на супституција на водородните атоми на централниот прстен со халогените елементи F, Cl, Br, I, соодветно. Ефектите се испитани од аспект на прекилот на проводливоста кај овој вид, при премин од една во друга конформација. Покажано е дека и при халогенирање на централниот прстен, планарната структура останува проводна, додека нормалната (одговара на нормална ориентација на централниот прстен во однос на страничните) е непроводна. Нумерички е решена торзионата Шредингерова равенка, со што се добиени торзионите енергетски нивоа, што понатаму е искористено за пресметување на веројатноста за квантно-механичко тунелирање. Се покажува дека во овој случај веројатноста за класична ротација е доминантна во однос на веројатноста за тунелирање. Торзиониот потенцијал е добиен преку пресметување на електронската енергија со *ab initio* пристап. Исто така, пресметано е класичното корелационо време (време на живот) и покажано е дека халогенирањето на централниот прстен не доведува до промени во редот на величина на времето на живот. Покажано е дека висината на потенцијалната бариера, НОМО-LUMO ширината и делокализираноста на орбиталите можат fino да се модулираат и подесуваат со халогенирање на централниот прстен.

7. **I. Petreska**, Gj. Ivanovski and Lj. Pejov, “The Perturbation Theory Model of a Spherical Oscillator in Electric Field and the Vibrational Stark Effect in Polyatomic Molecular Species”, *Spectrochimica Acta A*, Vol. 66, pp 985-993, April 2007.

Во овој труд е предложен квантно-механички модели за опишување на спектралното расцепување во присуство на електрично поле, кај тридимензионален изотропен хармониски осцилатор. Предложени се неколку облици на пертурбациони оператори, кои го опишуваат заемодејството на пертурбираниот систем со надворешното поле и со примена на стационарната теорија на пертурбација пресметани се корекциите кон енергетските нивоа. Непертурбираниот систем е моделиран

како сферен осцилатор и проблемот е решен во сферни координати. Ваквиот модел може да се примени кај високосиметрични повеќе атомски молекулски видови, што поседуваат сферно-симетрични вибрациони модови. Интеракциите на еден ваков молекулски вид со електрично поле, коешто може да биде надворешно, но исто така може да се должи на околните јони за матрично изолиран молекул, доведуваат до нарушување на сферната симетрија. Ваквите нарушувања на симетријата, во трудот се опишуваат како мали пертурбации од квадратен, кубен и квартен облик. Добиените резултати укажуваат на симнување на дегенерацијата и расцепување на енергетските нивоа, а со тоа и на спектралните линии. Можните оптички премини и спектралните линии што би се набљудувале при тоа, се исто така разгледани согласно со изборните правила. За споредба на резултатите од овој пертурбационен модел, направени се и *ab initio* пресметки за молекулот на метан, поставен во електрично поле, и добиени се добри совпаѓања на резултатите.

8. T. Sandev and I. Petreska, "Selection Rules For Two-Dimensional Harmonic Oscillators", *Bull. Chem. Technol. Macedonia*, Vol. **24**, No. 2, pp 143-146, 2005.

Во овој труд е разгледан дводимензионален квантно-механички хармониски осцилатор во поларни координати. Точното решение за брановата функција е претставено преку придружените полиноми на Лагер. Добиените сопствени енергии на осцилаторот зависат од радијалниот и магнетниот квантен број и определена е дегенерацијата на спектарот. Изведени се изборните правила за радијалниот и магнетниот квантен број во диполна апроксимација.

9. I. Petreska, Lj. Pejov, Lj. Kocarev, *Ab initio* study of the conformational dynamics in a dipolar molecular system, *Physica Macedonica* (in press)

Во овој труд е спроведена *ab initio* анализа на стохастичната конформациона динамика кај еден бистабилен поларен молекуларен систем. Испитана е зависноста на потенцијалната енергија од торзиониот агол, при што се направени фитувања на нумерички добиените вредности со соодветни периодични функции. Посебен акцент е ставен врз промените на потенцијалната површина во присуство на надворешно електрично поле. Разгледани се полиња со различни насоки и големини, така што ефектите врз величините поврзани со стохастичните премини, се анализирани во зависност од насоката и големината на полето. Покажано е дека погоден избор на полето, во поглед на насока и големина доведува до значајни промени во обликот на потенцијалната површина, при коишто може да се постигне стабилизација на метастабилната состојба на молекулот. Исто така, со примена на поле се постигнува контрола на торзионите осцилации преку модулирање на висината на потенцијалната бариера, и веројатностите за премин. Ова имплицира дека примената на надворешно електрично поле би овозможила редуцирање на термално-индуцираните стохастични премини, а со тоа и контрола и стабилен режим на функционирање при евентуална примена на ваков молекулски вид како електронска компонента.

Д-р Ирина Петреска учествувала во следниве меѓународни и национални проекти:

1. ЕУ/ФП6-научен проект: MANMADE - Diagnosing Vulnerability, Emergent Phenomena and Volatility in Manmade Networks, раководен од Prof. David Arrowsmith и акад. проф. д-р Љупчо Коцарев од македонска страна, 2007 – 09.
2. QM-MD and experimental studies of tautomeric equilibria in molecular clusters and liquids, билатерален македонско-бугарски проект (2011-12), раководен од проф. д-р Љупчо Пејов.
3. Linear and non-linear fractional diffusion models, билатерален австриско-македонски проект (2011-12), раководен од проф. д-р Живорад Томовски.
Едукативен TEMPUS - проект “Application of Computers in Continuing Physics.
4. Физика на квантномеханички осцилаторни системи, раководен од проф. д-р Ѓорѓи Ивановски, финансиран од Владата на Република Македонија (2003 – 2006).
5. Дијагностицирање на ранливоста, неочекуваните феномени и непостојаноста во комплексните мрежи, раководен од акад. проф. д-р Љупчо Коцарев, проект финансиран од МАНУ (2008-2010).

Во периодот од 2006 до 2011 година, д-р Ирина Петреска, со усни и постерски излагања, учествувала на следниве конференции, симпозиуми, работилници, курсеви за обука и школи:

1. **I. Petreska**, Gj. Ivanovski and Lj. Pejov, “The Perturbation Theory Model of a Spherical Oscillator in an Electric Field and the Vibrational Stark Effect in Polyatomic Molecular Species”, 6th International Conference of the Balkan Physical Union, 22-26 August 2006, Istanbul-Turkey
2. T. Sandev, **I. Petreska**, Gj. Ivanovski and Lj. Pejov, “Selection Rules for Harmonic and Anharmonic Planar Oscillators”, 6th International Conference of the Balkan Physical Union, 22-26 August 2006, Istanbul-Turkey
3. **I. Petreska**, Physics related research at MANU, European Physical Society executive committee meeting 2008 (13-14 јуни, МАНУ, Скопје).
4. **I. Petreska**, Possibility to control the single-molecule switching phenomena in phenylene ethynylene oligomers by external electrostatic fields, предавање во рамките на семинарот на Истражувачкиот центар за енергетика, информатика и материјали при МАНУ, 2008.
5. **I. Petreska**, I. Tomovski, Attack vulnerability of complex networks, предавање во рамките на семинарот на Истражувачкиот центар за енергетика, информатика и материјали при МАНУ, (25 март 2008).
6. **I. Petreska**, I. Tomovski, E. Gutierrez, Lj. Kocarev, F. Bono, K. Poljansek, “A Modal Analysis Based Approach in Studying Robustness and Vulnerability of Complex Networks”, 2008 International Symposium on Non-linear Theory and its Applications - NOLTA '08, Budapest, Hungary, September 07-10, (2008).
7. **Petreska**, I. Tomovski, E. Gutierrez, Lj. Kocarev, F. Bono, K. Poljansek, Modal analysis and vulnerability of complex networks: the case of the segments of the EU Power Grid, Workshop: Natural and man-made vulnerabilities of the EU grid, Skopje, Macedonia, Workshop in the frames of an EU FP6 project, 2009 (25-26 јуни, МАНУ, Скопје).

8. I. Petreska, Lj. Pejov, Lj. Kocarev, “*Ab initio* calculations for the electrostatic field effects on the electronic properties in some phenylene based oligomers, poster presentation, Spring College on Computational Nanoscience, May 15 – May 28 2010, Trieste, Italy
9. **I. Petreska**, Lj. Pejov, Lj. Kocarev, *Ab initio* study of the conformational dynamics in a dipolar molecular system Conference of the Society of Physicists of the Republic of Macedonia, 2010 (23 -25 септември, ПМФ, Скопје).
10. **I. Petreska**, A quantum-mechanical and molecular-dynamical study of single-molecule switches, предавање на Институтот за математичка физика при Техничкиот универзитет во Брауншвајг, Германија, 2011.

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

- Учество во работа на комисији за државни натпревари (2009-11)
- Учество во промотивни активности на Факултетот (2009-2011)
- Ревизија на два научни труда во Physics Letters A
- Стручна редакција на дел од книга (Физика за заштита од радијација, глава 4 – глава 15, од Џејмс Мартин, Просветно дело, 2009)

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Во периодот од 2008 до 2011 година, д-р Ирина Петреска остварила студиски престои:

- 1) тримесечен престој на Институтот за математичка физика при Техничкиот универзитет во Брауншвајг-Германија, (јуни – септември 2011);
- 2) Spring College on computational Nanoscience, ICTP, Trieste, Italy, престој во рамките на Федерационата шема за соработка помеѓу ICTP и Институтот за физика при ПМФ, 2010 (17-28 мај);
- 3) IAEA Regional Training Course on Nanomaterials & Radiation: Synthesis, Characterization, Applications, within the framework of the IAEA Technical cooperation Project RER/8/014, Institute of Molecular Chemistry, University of Reims, France, 2009 (30 ноември – 4 декември);
- 4) едномесечен престој на Аристотел универзитетот во Солун, август 2000.
- 5) European Laboratory for Structural Assessment, European Commission Joint Research Center, ELSA- JRC – Ispra, Varese, Italy, 18-22 февруари 2008.

Д-р Ирина Петреска била член на Организационен одбор на меѓународниот научен собир: Local organizing committee of the Workshop: Natural and man-made vulnerabilities of the EU grid, Скопје, Macedonia, Workshop in the frames of an EU FP6 project, одржан во Скопје (МАМУ) во периодот 25-26 јуни 2009 година и е член на Организациониот одбор на 9th Conference of the Society of Physicists of Macedonia, 20-23 September 2012.

Како соработник во проект, учествувала во изготвувањето и пријавувањето на два национални проекта на конкурсите од МОН под раководство на проф. д-р Олга Галбова (2010, 2011).

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на претходно изнесените податоци може да се види дека д-р Ирина Петреска, во периодот на нејзината работа како помлад асистент и асистент на Институтот за физика при ПМФ во Скопје, остварила обемна наставно-образовна и научноистражувачка дејност. Работејќи на проблеми од молекуларната квантна механика и молекуларната електроника, м-р Ирина Петреска во овој период објавила девет научни труда, од кои шест во списанија со импакт-фактор, два во зборника од научен собир со меѓународен уредувачки одбор и еден труд прифатен за печатење во домашно списание. Резултатите од нејзината научноистражувачка работа се презентирани на повеќе домашни и меѓународни научни собири. Д-р Ирина Петреска била рецензент на два научни труда во престижното научно списание *Physics Letters A*.

Освен што е изграден научен работник, д-р Ирина Петреска е вреден и кооперативен асистент кој со изразен елан ги исполнува наставните и стручните задолженија. Покрај нејзината обемна ангажираност како асистент по нумерички и лабораториски вежби, кандидатката активно учествувала во популаризацијата на физиката преку пишување на научно-популарни статии и држење предавања на школите „Млади физичари“. Исто така, треба да се нагласи и нејзината ангажираност како претседател на Комисијата за натпревари и како секретар на Друштвото на физичарите на Република Македонија во периодот 2009 – 2012 година.

Врз основа на гореизнесеното, членовите на Рецензентската комисија имаат чест и задоволство да му предложат на Наставно-научниот совет на ПМФ да ја избере д-р Ирина Петреска во звањето доцент по група предмети од областа на теориската и општата физика на Институтот за физика при ПМФ на УКИМ во Скопје.

Членови на Комисијата

1. Д-р Олга Галбова, редовен професор на ПМФ во Скопје, с.р.
2. Д-р Даница Крстовска, вонреден професор на ПМФ во Скопје, с.р.
3. Д-р Наце Стојанов, вонреден професор на ПМФ во Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирина Крсте Петреска
(име, татково име и презиме)
Институција: Природно-математички факултет, Институт за физика
(назив на факултетот/институтот)
Научна област: физика

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Одржување вежби	
	Одржување вежби 2008/09 - зимски	
1.	Физика I за хемичари (НВ) - 2	0,9
2.	Биофизика за ветерина (ЛВ) – 2	0,9
3.	Физика за градежен (ЛВ, 3 групи x 1 час) - 3	1,35
4.	Физика за геодезија (ЛВ) - 2	0,9
5.	Физика за биолози (ЛВ) - 3	1,35
6.	Физика за Шумарски факултет (ЛВ) - 2	0,9
7.	Консултации со студенти – бр. на студенти 176	0,352
	Одржување вежби 2008/09 – летен	
8.	Спектроскопија (ЛВ) – 2	0,9
9.	Физика II за хемичари (НВ) – 2	0,9
10.	Физика за биологија-хемија (ЛВ) - 2	0,9
11.	Консултации со студенти – бр. на студенти 24	0,048
12.	Одржување вежби 2009/10 - зимски	
13.	Физика I за хемичари (НВ+ЛВ, 1+3) – 4	1,8
14.	Биофизика за ветерина (ЛВ, 2 групи x 2) - 4	1,8
15.	Физика за градежен (ЛВ, 3 групи x 1 час) - 3	1,35
16.	Физика за геодезија –(ЛВ) 2	0,9
17.	Консултации со студенти – бр. на студенти 131	0,262
	Одржување вежби 2009/10 - летен	
18.	Физика II за хемичари (НВ+ЛВ, 1+3) - 4	1,8
19.	Спектроскопија (ЛВ) – 2	0,9
20.	Консултации со студенти – бр. на студенти 24	0,048
	Одржување вежби 2010/11 - зимски	
21.	Физика I за хемичари (НВ+ЛВ, 1+3) – 4	1,8
22.	Биофизика за ветерина (ЛВ, 2 групи x 2) - 4	1,8
23.	Физика за градежен (ЛВ, 3 групи x 1 час) - 3	1,35
24.	Физика за геодезија (ЛВ) - 2	0,9
25.	Квантна механика (НВ) - 2	0,9
26.	Консултации со студенти – бр. на студенти 142	0,284
	Одржување вежби 2010/11 - летен	
27.	Физика II за хемичари (НВ+ЛВ, 1+3) - 4	1,8
28.	Спектроскопија (ЛВ) – 2	0,9
29.	Физика II за математичари (НВ+ЛВ, 2+2) - 4	1,8
30.	Статистичка термодинамика (НВ) - 2	0,9
31.	Консултации со студенти – бр. на студенти 44	0,088

Одржување вежби 2011/12 - зимски		
32.	Физика I за хемичари (ЛВ) – 3	1,35
33.	Биофизика за ветерина (ЛВ, 2 групи x 2) - 4	1,8
34.	Физика за градежен (ЛВ, 4 групи x 1 час) - 4	1,8
35.	Физика за геодезија (ЛВ, 2 групи x 2 часа) - 4	1,8
36.	Биофизика за фармација (ЛВ, 2 групи x 3 часа) - 6	2,7
37.	Математичка физика (НВ) - 3	1,35
38.	Консултации со студенти – бр. на студенти 225	0,45
	Член во Комисија за одбрана на дипломска	0,1
39.	Настава во школи и работилници (учесник): -Ирина Петреска, Некои примени на физиката во медицината, XXX Школа млади физичари “Ајнштајн и по него” (2005) -Ирина Петреска, За вселенските летала и материјалите од коишто се изработени, XXXV Школа млади физичари “Физиката и вселенските летови” (2010) -2002 - Summer Academy – Petrovac, Montenegro, organized by the University of Erlangen – Nuremberg and supported by DAAD, oral presentation in the field of “Electrical Energy Generation and Distribution”, entitled “Partial Discharges”	3
40.	Научно-популарна и наставно-историска статија во стручно методско списание - Ирина Петреска, Некои примени на физиката во медицината, XXX школа „Млади физичари“: Ајнштајн и по него” (2005), стр. 67; - Ирина Петреска, За вселенските летала и материјалите од коишто се изработени, XXXV школа „Млади физичари“: Физиката и вселенските летови”, стр. 23.	2
	Вкупно	47,132

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во меѓународен научен проект 1. ЕУ/ФП6 научен проект: MANMADE - Diagnosing Vulnerability, Emergent Phenomena and Volatility in Manmade Networks, раководен од Prof. David Arrowsmith и акад. проф. д-р Љупчо Коцарев од македонска страна, 2007 – 09 2. QM-MD and experimental studies of tautomeric equilibria in molecular clusters and liquids, билатерален македонско-бугарски проект (2011-12), раководен од проф. д-р Љупчо Пејов 3. Linear and nonlinear fractional diffusion models, билатерален австриско-македонски проект (2011-12), раководен од проф. д-р Живорад Томовски 4. Едукативен TEMPUS-проект “Application of Computers in Continuing Physics Education”, раководен од проф. д-р Благоја Вељаноски	20
2.	Учесник во национален научен проект -(2003 – 2006) – помлад истражувач на проектот „Физика на квантномеханички осцилаторни системи“, раководен од проф. д-р Ѓорѓи Ивановски, финансиран од Владата на Република Македонија. -(2008-2010) – Дијагностицирање на ранливоста, неочекуваните	6

	феномени и непостојаноста во комплексните мрежи, раководен од акад. проф. д-р Љупчо Коцарев, проект финансиран од МАНУ.	
3.	<p>Трудови со импакт фактор</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I. Petreska, Lj. Pejov, Lj. Kocarev, "Exploring the possibilities to control the molecular switching properties and dynamics: A field-switchable rotor-stator molecular system, <i>The Journal of Chemical Physics</i> 134, 014708 (2011), featured in [1] <i>Vir. J. Nan. Sci. & Tech.</i> 23 (3) 2011; [2] <i>Vir. J. Bio. Phys. Res.</i> 21 (2) 2011, импакт фактор 2,920. (7,136) 2. I. Petreska, T. Sandev, Gj. Ivanovski, Lj. Pejov, "Splitting of Spectra in Anharmonic Oscillators Described by Kratzer Potential Function", <i>Commun. Theor. Phys.</i>, Vol. 54, No. 1, July 15, pp. 138–142, 2010, импакт фактор 0,488. (3,893) 3. I. Petreska, I. Tomovski, E. Gutierrez, Lj. Kocarev, F. Bono, K. Poljansek, "Application of modal analysis in assessing attack vulnerability of complex networks", <i>Communications in Non-linear Sciences and Numerical simulations</i> 15 (2010), pp. 1008-1018, импакт фактор 2,697. (5,218) 4. I. Petreska, Lj. Pejov, Lj. Kocarev, "Controlling the torsional stochastic switching in OPE molecules by external electrostatic fields", <i>Physical Review B</i>, Vol. 78, 045 209 (2008), fetured in <i>Vir. J. Bio. Phys. Res.</i>, <i>Volume</i> 16 (3) 2008, импакт фактор 3,322. (7,458) 5. I. Petreska, Gj. Ivanovski and Lj. Pejov, "The Perturbation Theory Model of a Spherical Oscillator in Electric Field and the Vibrational Stark Effect in Polyatomic Molecular Species", <i>Spectrochim. Acta A</i>, Vol. 66, pp 985-993, April 2007, импакт фактор 1,723. (6,178) 6. T. Sandev and I. Petreska, "Selection Rules For Two-Dimensional Harmonic Oscillators", <i>Bull. Chem. Technol. Macedonia</i>, Vol. 24, No. 2, pp 143-146, 2005, импакт фактор 0,459. (5,813) 	35,696
4.	<p>Трудови во зборник од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lj. Pejov, I. Petreska, Lj. Kocarev, M. La Rosa, "Dynamics of the Central Phenylene Ring Torsional Motion in Phenylene Ethynylene Oligomers: a Quantum-theoretical Study of Single-molecule Switching phenomena", II International Symposium on Advanced Microporous Materials 2007, Varna, Bulgaria; Proceedings, Heron Press (2008) Sofia, Bulgaria. (1,8) 2. I. Petreska, I. Tomovski, E. Gutierrez, Lj. Kocarev, F. Bono, K. Poljansek, "A Modal Analysis Based Approach in Studying Robustness and Vulnerability of Complex Networks", Proceedings of the 2008 International Symposium on Non-linear Theory and its Applications - NOLTA '08, Budapest, Hungary, September 07-10, (2008) 253-256. (1,8) 	3,6
5.	<p>Апстрактни во зборник од меѓународна конференција</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Petreska, Gj. Ivanovski and Lj. Pejov, "The Perturbation Theory Model of a Spherical Oscillator in an Electric Field and the Vibrational Stark Effect in Polyatomic Molecular Species", 6th International Conference of the Balkan Physical Union (Book of Abstracts, page 946), 22-26 August 2006, Istanbul-Turkey 	2

	2. T. Sandev, I. Petreska, Gj. Ivanovski and Lj. Pejov, "Selection Rules for Harmonic and Anharmonic Planar Oscillators", 6 th International Conference of the Balkan Physical Union (Book of Abstracts, page 949), 22-26 August 2006, Istanbul-Turkey	
6.	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество - I. Petreska, I. Tomovski, E. Gutierrez, Lj. Kocarev, F. Bono, K. Poljansek, "A Modal Analysis Based Approach in Studying Robustness and Vulnerability of Complex Networks", 2008 International Symposium on Non-linear Theory and its Applications - NOLTA '08, Budapest, Hungary, September 07-10, (2008).	2
7.	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација) 1. Petreska, I. Tomovski, E. Gutierrez, Lj. Kocarev, F. Bono, K. Poljansek, Modal analysis and vulnerability of complex networks: the case of the segments of the EU Power Grid, Workshop: Natural and man-made vulnerabilities of the EU grid, Skopje, Macedonia, Workshop in the frames of an EU FP6 project, 2009 (25-26 јуни, МАНУ, Скопје). 2. I. Petreska, Lj. Pejov, Lj. Kocarev, <i>Ab initio</i> study of the conformational dynamics in a dipolar molecular system Conference of the Society of Physicists of the Republic of Macedonia, 2010 (23 -25 септември, ПМФ, Скопје). 3. I. Petreska, Physics related research at MANU, European Physical Society executive committee meeting 2008 (13-14 јуни, МАНУ, Скопје). 4. I. Petreska, Possibility to control the single-molecule switching phenomena in phenylene ethynylene oligomers by external electrostatic fields, предавање во рамките на семинарот на Истражувачкиот центар за енергетика, информатика и материјали при МАНУ, 2008. 5. I. Petreska, I. Tomovski, Attack vulnerability of complex networks, предавање во рамките на семинарот на Истражувачкиот центар за енергетика, информатика и материјали при МАНУ (25 март 2008). 6. I. Petreska, A quantum-mechanical and molecular-dynamical study of single-molecule switches, предавање на Институтот за математичка физика при Техничкиот универзитет во Брауншвајг, Германија, 2011.	6
8.	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер презентација) 1. I. Petreska, Gj. Ivanovski and Lj. Pejov, "The Perturbation Theory Model of a Spherical Oscillator in an Electric Field and the Vibrational Stark Effect in Polyatomic Molecular Species", 6 th International Conference of the Balkan Physical Union, 22-26 August 2006, Istanbul-Turkey 2. T. Sandev, I. Petreska, Gj. Ivanovski and Lj. Pejov, "Selection Rules for Harmonic and Anharmonic Planar Oscillators", 6 th International Conference of the Balkan Physical Union, 22-26 August 2006, Istanbul-Turkey 3. 2010 (May 15 – May 28) – Spring College on Computational Nanoscience, Trieste, Italy, poster presentation, entitled <i>Ab initio</i> calculations for the electrostatic field effects on the electronic properties in some phenylene based oligomers, I. Petreska, Lj. Pejov, Lj. Kocarev	1,5
	Вкупно	76,796

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Учество во работа на комисији за државни натпревари (2009-11)	3
2.	Учество во промотивни активности на Факултетот (2009-2011)	1,5
3.	Член на меѓународна жири-комисија Ревизија на два труда во Physics Letters A	4
4.	Експертски активности Стручна редакција на дел од книга (Физика за заштита од радијација (глава 4 – глава 15) од Џејмс Мартин, Просветно дело 2009)	1
Дејности од поширок интерес		
5.	Учество во пописна комисија во 4 мандати (2008-2011)	2
6.	Член на организационен одбор на меѓународен научен/стручен собир - Local organizing committee of the Workshop: Natural and man-made vulnerabilities of the EU grid, Skopje, Macedonia, Workshop in the frames of an EU FP6 project, 2009 (25-26 јуни, МАНУ, Скопје).	1
7.	Член на организационен одбор на научен/стручен собир - Organizing committee of the 9 th Conference of the Society of Physicists of Macedonia, 20-23 September 2012	0,5
8.	Студиски престои во странство -Тримесечен престој (јуни – септември 2011) на Институтот за математичка физика при Техничкиот универзитет во Брауншвајг-Германија. - 2010 (17-28 мај) – Spring College on computational Nanoscience, ICTP, Trieste, Italy, престој во рамките на Федерационата шема за соработка помеѓу ICTP и Институтот за физика при ПМФ. - 2009 (30 ноември – 4 декември) – IAEA Regional Training Course on Nanomaterials & Radiation: Synthesis, Characterization, Applications, within the framework of the IAEA Technical cooperation Project RER/8/014, Institute of Molecular Chemistry, University of Reims, France. - Едномесечен престој на Аристотел универзитетот во Солун, август 2000. - 18-22 февруари 2008, European Laboratory for Structural Assessment, European Commission Joint Research Center, ELSA-JRC – Ispra, Varese, Italy.	2,5
9.	Изготвување и пријавување на два национални проекта на конкурсите од МОН (соработник), под раководство на проф. д-р Олга Галбова, (2010, 2011)	1
Вкупно		16,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО- ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	47,13
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	76,80
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	16,50
Вкупно	140,43

Членови на Комисијата

1. Д-р Олга Галбова, редовен професор на ПМФ во Скопје, с.р.
2. Д-р Даница Крстовска, вонреден професор на ПМФ во Скопје, с.р.
3. Д-р Наце Стојанов, вонреден професор на ПМФ во Скопје, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА СО НАСЛОВ
„ИНТЕРНИ МОДЕЛИ НА КРЕДИТЕН РИЗИК“,
 ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р ИГОР ДАВКОВ, ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ
 ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Наставно–научниот советот на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, донесена на седницата одржана на 30.3.2012 година, определени сме за Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација на тема: **„Интерни модели на кредитен ризик“**, изработена од м-р Игор Давков.

Врз основа на извршениот преглед и деталната анализа на докторската дисертација, Комисијата во состав: проф. д-р Љубе Трпески, проф. д-р Михаил Петковски, проф. д-р Горан Петревски, проф. д-р Владимир Филиповски и проф. д-р Зорица Божиновска - Лазаревска го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Материјата елаборирана во докторската дисертација на кандидатот м-р Игор Давков на тема **„Интерни модели на кредитен ризик“** е презентирана на вкупно 285 страници, во кои се содржани 278 страници основен текст со инкорпорирани бројни табели и слики, и 7 страници на кои се презентирани содржината и користената литература.

Докторската дисертација на кандидатот Игор Давков претставува самостоен научен труд, која структурно содржи тринаесет тематски целини, во кои се обработуваат одделни прашања поврзани со интерните модели на кредитниот ризик, и тоа:

1. Почетоци на регулативата за адекватноста на капиталот
2. Компаративна анализа на процесот на моделирање на кредитниот ризик
3. Моделирање на кредитниот ризик
4. Кредитни портфолија и очекувана загуба
5. Неочекувана загуба
6. Ефекти врз портфолиото: учество на ризикот и неочекуваната загуба
7. Корелација на неисполнувањето на обврските и на квалитетот на кредитот
8. Дистрибуција на загубата од кредитен ризик
9. Монте Карло-симулација на дистрибуцијата на загуби
10. Теорија на екстремна вредност
11. Мерење на ризично приспособените перформанси во работењето
12. Имплементирање на интерниот модел на кредитен ризик на ниво на банка

13. Кредитна концентрација и потребна премија за покривање на кредитен ризик

Првиот дел од трудот, всушност, ги опфаќа воведните излагања во врска со интерните модели на кредитниот ризик и е насловен како *Почетоци на регулативата за адекватноста на капиталот*. Во овој дел, подетално се обработени причините кои влијаеле да дојде до појава на интерните модели за кредитен ризик. Посебен акцент е ставен на почетоките на регулативата поврзана со адекватноста на капиталот, кредитниот ризик и регулативниот капитал, како и на значењето и целите на новата Базелска капитална спогодба. Во овој дел авторот дава преглед на развојот (еволуцијата) на регулативата за адекватноста на капиталот, почнувајќи од првата Базелска капитална спогодба донесена во 1988 година, амандманите од 1996 година, Базелската капитална спогодба од 1999 година (т.н. Базел 2), па сè до најновата Базелска капитална спогодба од 2010 година (т.н. Базел 3). Ваквата еволуција на регулативата за адекватноста на капиталот, авторот ја прави со примена на еден логичко поставен причинско-последичен развој на настаните, давајќи (1) детална обработка на карактеристиките и основите на кои се засноваа поделните регулативи, (2) идентификација на недостатоци на поделните регулативи, и (3) причините и околностите кои доведоа до постепен развој на регулативата за адекватноста на капиталот.

Вториот дел од трудот е насловен како *Компаративна анализа на процесот на моделирање на кредитниот ризик*. Во него авторот ја открива целта на моделите на кредитен ризик и го дефинира концептот на загуба. Притоа, од аспект на дефинирање на кредитните загуби, моделите на кредитен ризик авторот ги класифицира во две категории: (1) модели кои ја квантифицираат загубата која настанува само како резултат на целосно несервисирање на обврските од страна на должникот (т.н. default-mode модели); и (2) модели кои ги инкорпорираат ефектите од помалку екстремните промени во кредитниот квалитет на кредитокорисникот (т.н. повеќе-фазни или mark-to-market модели). По дефинирањето на загубите и планираниот временски хоризонт, авторот врши детална обработка на процесот на генерирање на дистрибуцијата на кредитните загуби. Овој процес авторот го анализира преку обработка на четирите стандардни чекори кои се применуваат во процесот на градење на дистрибуцијата на кредитните загуби.

Во продолжение на овој дел, авторот прави осврт на моделите на кредитен ризик кои се користат од банкарската индустрија. Тука, предмет на обработка се моделите кои се базираат на теоријата за вреднување на опции (т.н. Merton-based models), моделите кои се базираат на кредитни рејтинзи, макроекономските модели и актуарските модели.

Во *третиот дел*, насловен како *Моделирање на кредитниот ризик*, презентирани се и анализирани неколку значајни аспекти поврзани со моделирањето на кредитниот ризик, како задача која е многу комплексна со оглед на тоа што кредитниот ризик не претставува едноставна манифестација на еден единствен извор на ризичниот настан. На почетокот

на овој дел, авторот ги обработува основните компоненти на интерните модели на кредитниот ризик, како мошне значајно прашање кое треба да даде одговор на тоа што треба да содржи интерниот модел за да биде издржан. Понатаму, авторот ги презентира елементите на кредитниот ризик, кое е особено значајно прашање во случај на отсуство на интегрирана рамка за моделирање на кредитниот ризик. Тука, елементите на кредитниот ризик се групирани во следните две најзначајни категории: елементи на ризик поврзани со поединечен должник и елементи на ризик поврзани со портфолио.

Со оглед на тоа дека клучен составен елемент на моделирањето на кредитниот ризик е ризикот од неисполнување на обврските (неплаќање), авторот посветува посебно внимание на овој ризик. По неговото дефинирање, авторот врши обработка и презентира неколку начини на мерење на веројатноста за неисполнување на обврските. Прво ја презентира т.н. емпириска метода која се применувала од страна на одредени рејтинг агенции (Standard & Poor's, Moody's). Во основата на оваа метода се наоѓа база на податоци за кредитните истории на голем број корпорации што имале кредитни долгови во релативно долг временски период. Понатаму, авторот го презентира пристапот на теоријата на избор, при што предмет на посебна обработка се теоретските темели на пристапот на теоријата на избор на Мертон кон ризичниот долг. Поврзани со овие теоретски поставки се и два концепта наречени "точка на неисполнување на обврските" и "растојание до неисполнувањето на обврските", кои авторот во продолжение детално ги обработува.

По елаборирањето на двата водечки извора на веројатноста за неисполнување на обврските (емпириски изведените веројатности од историските бази на податоци на рејтинг-агенциите и теоретски изведените очекувани фреквенции на неисполнување на обврските засновани врз интеракцијата меѓу активата и пасивата на една компанија), авторот врши споредба на резултатите што се добиени со примена на двата пристапа, заклучувајќи дека постојат значителни разлики.

Во натамошниот дел, предмет на обработка се трите основни модели на кредитен ризик: (1) модели "вредност на компанијата" (збирни побарувања врз активата на компанијата), (2) модели "наплата на обврските што достасуваат", и (3) модели "моментален ризик од неплаќање".

Во рамките на анализата на вредноста на ризичниот долг, авторот ги презентира начинот и постапката која се користи при проценка на ризичниот долг. Овој дел завршува со обработка на прашањето за состојбите на процесот на неисполнување на обврските и кредитната миграција. Во негови рамки, посебно е обработен процесот на неисполнување на обврските во повеќе состојби и мерката на веројатност.

Во *четвртиот дел*, насловен *Кредитни портфолија и очекувана загуба*, кандидатот главно ги истражува двете главни цели поврзани со кредитниот ризик: квантифицирање на мерките за кредитниот ризик, и дизајнирање на мерките за приносот приспособени на ризик. За таа цел, најпрво се обработува концептот на очекувана загуба. Овој концепт главно се истражува преку дефинирање и обработка на поимот за изложеност,

односно приспособена изложеност. Преку дефинирање на неколку термини (ненаплатени побарувања, преземена обврска, искористен дел од обврска, ковенанти), кандидатот настојува да ја објасни севкупноста на изложеноста на кредитен ризик на којшто подлежи банката, а во врска со кој банката ризикува да изгуби некој дел во случај на неисполнување на обврските од страна на должникот. Понатаму, предмет на обработка е прашањето поврзано со неисполнување при користење на преземените обврски, во чии рамки посебен акцент е ставен на кредитната опционалност.

По дефинирањето на очекуваната загуба и приспособената изложеност, авторот ја анализира поврзаноста и односот помеѓу овие два параметра, како и врши математичко изведување на очекуваната загуба. Овој дел е заокружен со обработка на прашањето за параметаризација на моделите на кредитен ризик, кадешто се презентирани резултатите од неколку студии кои ја истражувале оваа проблематика.

Во *петтиот дел* се обработува проблематиката поврзана со *неочекуваната загуба*. На почетокот се врши дефинирање и објаснување на поимот на неочекувана загуба, а потоа фокусот се става на ефектот што едно ризично средство го има врз целото портфолио на банката, а потоа и на неговиот сооднос со екстремните, иако не и неизвесни настани.

Во рамките на овој дел посебно се обработени прашањата поврзани со причините за постоење на непредвиден ризик, математичкото изразување на неочекуваната загуба, како и поврзаноста и односот на неочекуваната загуба со економскиот капитал.

Шестиот дел на трудот се однесува на *Ефекти врз портфолиото: учеството на ризикот и неочекуваната загуба*. Во овој дел авторот главно се обидува да направи споредба помеѓу очекуваната загуба и неочекуваната загуба, при што ги користи сите досегашни заклучоци. Со тоа, кандидатот сака да покаже на кој начин овие две мерки на ризик се поврзани со вкупната целина на ризичните средства во контекстот на портфолио на финансиски инструменти.

Со цел да создаде подобра основа за анализирање на ризичните средства на збирна основа, авторот во овој дел врши преформулирање на размислувањето за начинот на којшто неочекуваната загуба од вредноста на едно единствено средство треба одново да се разгледува во контекст на портфолио. На почетокот, кандидатот врши споредба на равенствата коишто ги изразуваат двете мерки на кредитниот ризик, очекуваната загуба и неочекуваната загуба, заклучувајќи дека двете равенства во најголем дел се зависни од исти варијабли. Во рамките на анализата на временската рамка и рокот на доспевање, авторот иницира едно значајно прашање во поглед на проценката на неочекуваната загуба за средствата со променлив рок доспевање и дефинирана временска рамка за анализирање на кредитниот ризик на таквите средства. Преку анализата на ваквото прашање, уште еднаш се потенцира значењето од постоење на цврсти и сигурни системи на интерни ризични рејтинзи кои можат да разликуваат нијанси како резултат на рокот на доспевање, како и да се истакне неизвесноста на веројатностите за неисполнување на обврските во текот на подолга временска рамка.

По разгледувањето на очекуваната загуба на вредноста на едно ризично средство во претходниот дел, кандидатот во овој дел го разработува прашањето поврзано со очекуваната загуба за две ризични средства, односно на ниво на портфолио. Исто така, по разработката на неочекуваната загуба во контекст на непостојаноста на загубата во вредноста на едно единствено средство, предмет на натамошна анализа е и изложеноста на банката на портфолио од ризични средства од коишто секое е предмет на ризик од неисполнување на обврските со различен степен и тежина. Тука, авторот го изведува равенството за неочекуваната загуба на ниво на портфолио.

На крајот од овој дел, предмет на обработка е прашањето за учеството на ризикот, односно за тоа колкав растечки ризик едно ризично средство може да има во учеството во портфолиото како целина. Со оглед дека, учеството на ризикот е мерка на недиверзификуваниот ризик на едно средство во портфолиото, авторот посебно внимание посветува и на прашањето за недиверзификувачкиот ризик. На крај, учеството во ризикот се доведува во сооднос со неисполнувањето на обврските, со објаснување на начинот со кој овој сооднос влијае на концентрацијата на ризик во кредитното портфолио.

Во *седмиот дел*, насловен како *Корелација на неисполнувањето на обврските и на квалитетот на кредитот*, презентирани се и анализирани неколку значајни аспекти поврзани со управувањето и мерењето на кредитниот ризик. Поконкретно, во овој дел се анализираат следните три аспекти: (1) колерацијата на неисполнување на обврските (2) концентрацијата на ризик и (3) диверзификацијата. Тесната поврзаност меѓу овие три големини претставува директна последица на односот меѓу неочекуваната загуба и учеството во ризикот на одделните средства во целокупните ризични карактеристики на портфолиото.

На почетокот од овој дел, кандидатот ја обработува проблематиката поврзана со корелацијата на кредитниот квалитет и корелацијата на неисполнување на обврските, заклучувајќи дека овие две нивоа се поврзани, но не се идентични. Врз основа на презентирање и анализа на равенствата за двата типа на корелации, авторот изведува соодветни заклучоци и коментари во врска со матрицата на корелацијата на неисполнување на обврските.

Во натамошниот дел, предмет на анализа е индексот на стопански дејности и корелацијата на средствата. Тука авторот заклучува дека за да се одреди корелацијата на неисполнување на обврските меѓу индексите на стопански дејности, најпрво треба да се утврди корелацијата на средствата меѓу индексите на стопанските дејности, поради што посебно го обработува прашањето за проценување на корелацијата на средствата.

Овој дел кандидатот го заокружува со обработка на прашањето за ризикот кој е специфичен за должникот. Тука се врши пресметување на корелацијата на средствата и се анализира корелацијата на движењето на заедничкиот кредитен квалитет.

Осмиот дел е насловен како *Дистрибуција на загубата од кредитен ризик*. Во него, кандидатот дава осврт на прашањето на економскиот

капитал и дистрибуцијата на кредитните загуби. Притоа, посебно е обработено прашањето за изборот на соодветна дистрибуција на загуба, како дистрибуција што ќе ја претставува можноста за екстремни загуби во вредноста на портфолиото. Туку, кандидатот посветува внимание на т.н. бета-дистрибуција, која припаѓа на семејството на параметарска дистрибуција на веројатноста со два степена на слобода и со поткрепа дефинирана на интервалот $[0,1]$.

Економскиот капитал дава одговор на прашањето колкаво ниво на капитал е потребно една банка да остане солветна во случај на многу високи кредитни загуби. Накратко, економскиот капитал, кандидатот го дефинира како одреден број на стандардни девијации надвор од очекуваните загуби, односно капитал кој е потребен да ги апсорбира екстремните загуби во кредитното портфолио на банката како резултат на ненаплата на кредитните побарувања во екстремни пазарни услови. Во продолжение на овој дел, кандидатот со економскиот капитал го поврзува прашањето за тоа колкави можат да бидат екстремните загуби на банката, имајќи предвид дека екстремните настани се поврзани со феномени кои се надвор од нормалните и поради тоа многу е тешко тие да се квантифицираат.

Во овој дел, авторот прави пресметка на дистрибуцијата на кредитните загуби и неочекуваната загуба на конкретен пример на банка од Република Македонија. Со тоа се врши практична примена на моделирањето на кредитен ризик, преку презентирање на најголем дел од неговите компоненти на реално кредитно портфолио на една наша комерцијална банка. Овој дел завршува со анализа на екстремните настани, каде што кандидатот врз основа на консултираната литература на поголем број автори изведува заклучок дека најдобра дескрипција на кредитните загуби дава теоријата на екстремни вредности преку која кракот на емпириски набљудуваната дистрибуција на кредитни загуби може најдобро да биде опишан, односно да биде усогласен со некои аналитички “екстремни дистрибуции”.

Во *деветтиот дел*, насловен како *Монте Карло-симулација на дистрибуцијата на загуби*, авторот подетално го дообјаснува начинот на пресметка на кракот на дистрибуција на загубата кој го користи при презентирањето на примерите од претходниот дел. Притоа, акцент става на Монте Карло-симулацијата, која во комбинација со аналитичкото вклопување на кракот во бета-дистрибуцијата претставува еден од начините за проучување на екстремните настани поврзани со непознатата дистрибуција на загуба како резултат на кредитен ризик. Тука, авторот обработува неколку интересни аспекти поврзани со симулација на дистрибуцијата на загуба, детално опишувајќи ги чекорите за генерирање на дистрибуцијата на загубата во портфолиото. Исто така, авторот укажува и на слабостите на методот на симулација и на теоријата на екстремни вредности.

Во продолжение, кандидатот посебно внимание посветува на математичката заднина на симулацијата на загуба, детално објаснувајќи ги чекорите на Монте Карло-процесот на симулација. Овој дел завршува со

симулирање на неисполнување на обврските и точката на неисполнување на обврските.

Десеттиот дел е насловен како *Теорија на екстремна вредност*. Во него, кандидатот детално ја обработува теоријата која се фокусира на екстремните настани и поврзаните со нив веројатности на кракот. Оваа теорија нуди прецизна методологија за карактеризирање на ретки, но не и невозможни, појави на загуби. Имено, од гледна точка на управувањето со ризик и мерењето на кредитниот ризик постојат три основни мерки поврзани со мерењето на кредитните загуби: (1) очекувана загуба, (2) неочекувана загуба и (3) екстремна загуба. Теоријата на екстремна вредност, како актуарска наука, нуди соодветно решение за мерење на границите меѓу овие три мерки на кредитни загуби.

Во обработката на теоријата на екстремна вредност, посебно внимание е посветено на т.н. генерализирана парето дистрибуција и на функцијата на вишокот над аритметичката средина.

Банкарските организации во светот, во текот на последните неколку децении сериозно развиваат свои сопствени интерни системи за алокација на капиталот. Бидејќи кредитниот ризик претставува значителен дел од целокупниот ризик со кој се соочуваат банките, овој ризик исто така ги задолжува банките брзо да развијат свои сопствени интерни модели на кредитен ризик. Овие два развојни стремежа на крајот конвергираат во една цел, општо позната како “мерење на ризично приспособените перформанси од работењето”. Токму оваа проблематика е предмет на обработка во *единаесеттиот дел* од оваа докторска дисертација насловена како *Мерење на ризично приспособените перформанси во работењето*. Оваа активност го претставува врвот на мерењето на ризикот, односно повратот, и таа го претставува крајното достигнување кај мерењето на ризикот на ниво на банка.

Во рамките на овој дел, покрај објаснување на основното равенство кое се користи за мерење на ризично прилагодените перформанси од работењето, кандидатот детално го разработува и едноставниот и интуитивен пристап на т.н. ризично приспособен поврат на капиталот, како и ревидираната верзија на основната мерка на ризично приспособените перформанси од работењето (RAPM). Овој дел завршува со презентирање на два пристапа кои се користат во мерењето, а тоа се: (1) од горе надолу (стратегиски) пристап и (2) од долу нагоре (тактички) пристап, а кои пристапи се интегрални и неделиви.

Во *дванаесеттиот дел*, насловен како *Имплементирање на интерниот модел на кредитен ризик на ниво на банка*, кандидатот врши практична примена на мерката на ризично приспособен поврат на капиталот (RAROC). На почетокот, кандидатот дава објаснување за начинот на пресметка на оваа мерка и посебно го разгледува случајот на појава на негативен RAROC. Во натамошниот дел се врши параметаризирање и калибрирање на интерниот модел, во чии рамки врши стрес-тестирање и тестирање на проверка. Потоа, авторот го објаснува правилното интерпретирање на резултатите од RAROC, што е особено значајно доколку резултатите треба да се користат за стратегиски цели на менаџментот на

банката. На крајот на овој дел се дадени причините зошто пртпријатијата треба да користат некаков вид на ризично приспособена мерка за перформансите од работењето.

Тринаесеттиот дел, кој воедно е последен дел од оваа докторска дисертација, носи наслов *Кредитна концентрација и потребна премија за покривање на кредитен ризик*. Во него кандидатот укажува дека банките иако се најефикасни генератори на кредити, тие се едни од помалку ефикасните управувачи на кредитниот ризик. Имено, од низа причини банките најчесто не пресметуваат доволен износ на премија за покривање на преземениот кредитен ризик во своето портфолио. Како што се зголемува приспособената изложеност кон еден конкретен должник, така нелинеарно се зголемува и потенцијалната загуба поврзана со оваа изложеност.

По обработката на појавата на т.н. кредитен парадокс, авторот ги наведува факторите што придонесуваат за концентрација на ризик во едно кредитно портфолио. Врз основа на претходната анализа, во продолжение е анализирано прашањето за кредитната концентрација и потребната премија за ризик. Овој дел кандидатот го заокружува со обработка на прашањето за одредување на цената на кредитот, односно колку треба да наплати банката, од гледна точка приспособена кон ризикот, за дополнително зголемување на кредитниот ризик во своето портфолио.

Интегрален дел на докторската дисертација претставуваат и *заклучните согледувања*, во кои се синтетизирани согледувањата и сознанијата кои произлегуваат од теориското, методолошкото и емпириското истражување на проблематиката поврзана со интерните модели на кредитен ризик.

Врз основа на горенаведеното образложение, Комисијата ги донесува следниве

Оцена и предлог

Докторската дисертација на кандидатот м-р Игор Давков под наслов: **„Интерни модели на кредитен ризик“** обработува една актуелна и значајна проблематика поврзана со моделите кои ги применуваат банките за оцена на кредитниот ризик. Актуелноста особено доаѓа до израз со започнување на примената на новата Базелска капитална спогодба и нејзиното транспонирање во европското законодавство. Ова ја прави темата уште поактуелна ако се има предвид дека регулативата во Република Македонија, односно тековниот Закон за банки сè уште не е усогласен со барањата на релевантната Европска директива за работењето на кредитните институции во која е транспортирана новата Базелска капитална спогодба.

Кандидатот м-р Игор Давков изработил сеопфатна анализа на процесот на интерно моделирање на кредитниот ризик, при што анализата ја прави преку презентирање и компарирање на различни интерни модели кои се користат во практиката. Посебен придонес овој труд дава со идентификувањето на предностите и слабостите кои ги имаат разните

интерни модели на кредитен ризик кои се користат во практиката. Исто така, придонесот на овој труд се огледа и во утврдување на ефектите од користењето на интерните модели на кредитен ризик во процесот на управување со кредитниот ризик, како и во процесот на управување со регулаторниот и со економскиот капитал на банките.

Докторската дисертација кандидатот ја обработил методолошки коректно и содржински успеал да опфати релевантни прашања од оваа област. Темата е обработена на концизен начин, при што кандидатот користел релевантна домашна и странска литература. Тоа му овозможило да дојде до одредени релевантни заклучоци и ставови за обработената тема.

Врз основа на погоре изнесените констатации и оценки за научниот придонес, Комисијата за оцена и одбрана на докторската дисертација под наслов: „Интерни модели на кредитен ризик“, поднесена од кандидатот м-р Игор Давков, заклучува дека кандидатот адекватно владее со истражуваната материја и дека поднесениот труд ги задоволува критериумите за докторска дисертација. Со оглед на тоа, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје:

1. да го прифати извештајот за позитивна оцена на докторската дисертација под наслов: „Интерни модели на кредитен ризик“, и
2. да му одобри на кандидатот м-р Игор Давков јавна одбрана на докторската дисертација.

Скопје, 23.4. 2012 год.

**КОМИСИЈА ЗА ОЦЕНА И ОДБРАНА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА**

Проф. д-р Љубе Трпески, с.р.

Проф. д-р Михаил Петковски, с.р.

Проф. д-р Горан Петревски, с.р.

Проф. д-р Владимир Филиповски, с.р.

Проф. д-р Зорица Божиновска-Лазаревска, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ГРУПАТА ПРЕДМЕТИ ОД ОБЛАСТА НА ГЕОГРАФИЈА НА АМЕРИКА, АФРИКА И АВСТРАЛИЈА, ТУРИЗМОТ И СООБРАЌАЈНАТА ГЕОГРАФИЈА И СЕЛСКИ ТУРИЗАМ НА ИНСТИТУТОТ ЗА ГЕОГРАФИЈА ПРИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со одлуката бр. 07-483/3 од 4.4.2012 година донесена на седницата на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје одржана на ден 29.3.2012 година, избрани сме за членови на Рецензентската комисија за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по групата предмети од областа на географија на Америка, Африка и Австралија, туризмот и сообраќајната географија и селски туризам, на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Комисијата во состав: д-р Никола Панов, редовен професор на ПМФ во Скопје, д-р Ристо Мијалов, редовен професор на ПМФ во Скопје и д-р Драган Колчаковски, редовен професор на ПМФ во Скопје, ја разгледа пријавата и доставената документација од единствениот пријавен кандидат, д-р Милена Талеска, асистент на ПМФ во Скопје, на конкурсот објавен во весниците „Дневник“, на ден 10.3.2012 година и „Коха“ на ден 12.3.2012 година и исправката објавена на ден 13.3.2012 година, по што го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Милена Талеска е родена на 30.4.1982 година во Скопје, каде што го завршила основното и средното образование. По завршувањето на средното образование, во учебната 2000/01 година ги започнала студиите по географија при Институтот за географија на ПМФ. Дипломирала во 2005 година и се здобила со звањето дипломиран професор по географија. Истата година се запишала на постдипломски студии – насока: географски основи на планирање на туризмот, на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет. По полагањето на предвидените испити во 2008 година, успешно го одбрани својот магистерски труд под наслов: **„Рурален туризам и можности за негов развој во Република Македонија“** и се здоби со академски степен -магистер на географски науки - туризмолог. Во 2011 година, успешно ја одбрани и докторската дисертација под наслов: **„Можности за развој на агро туризмот во Република Македонија, со посебен осврт на винскиот туризам“** и се здоби со звањето доктор на географски науки.

На Институтот за географија, во периодот од март до декември 2006 година, била ангажирана за извршување интелектуални услуги - демонстратор, за помлад асистент е избрана во декември 2006 година, а во септември 2009 година е избрана во звањето асистент на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје, на кое работно место се наоѓа и денес.

Во натамошниот текст даваме осврт на активностите во наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност на д-р Милена Талеска.

Наставно-образовна дејност

Д-р Милена Талеска, како асистент на Институтот за географија, во текот на своето седумгодишно работно искуство успешно ги изведува вежбите со редовните и вонредните студенти по групата предмети од областа на туризмот:

основи на туризмот, селски туризам, туристичка географија, економика на туризмот, природно-географски основи на туризмот, сообраќајна со туристичка географија, како и по предметите географија на Европа, географија на Африка, Америка и Австралија, Географија на Азија, аграрна географија, политичка географија и индустриска Географија, на наставната насока. Главна научна проблематика и е туризмот, а други подрачја на научен интерес и се економската, руралната и регионалната географија.

Покрај вежбите, д-р Милена Талеска имала бројни консултации со студентите, а нејзината наставно-образовна дејност во последниве шест години е збогатена со над стотина учества во комисија за одбрана на дипломска работа.

Кандидатката д-р Милена Талеска е коавтор на учебникот „Географија на Европа“ (Селектор, 2007, во коавторство со д-р Никола Панов), како и автор на книгата „Рурален туризам“ (Селектор, 2009). Коавтор е и на интерната скрипта „Географија на Африка“ (ПМФ, 2008)

Наставната дејност на кандидатката за разгледуваниот период се одликува со успешно изведување на вежбите по соодветните предмети наведени во табелата, при тоа користејќи современи методи и технологија кои придонесоа за доближувањето и пренесувањето на знаењата до студентите кои д-р Талеска има коректен однос се со цел квалитетот на образованието на Институтот за географија да биде на повисоко ниво. Преокупација на д-р Милена Талеска во текот на нејзината работа на Институтот е да внесе и да презентира најнови научни достигнувања од домашната и странската научна мисла.

Научно-истражувачка дејност

Работејќи на своето научно усовршување, кандидатката д-р Милена Талеска, по правило, е насочена кон научна активност во истражување и проучување на проблемите од областа на туризмот, како и од областа на социо - економската географија.

Д-р Милена Талеска е учесник во тимот на националниот научен проект „Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка“

Во периодот од 2005 година до денес, кандидатката има објавено 12 научни труда во домашни, странски и меѓународни научни списанија и зборници на трудови. Од вкупниот број на трудови, во осум од нив е единствен автор, додека четири и се во коавторство.

Д-р Милена Талеска, покрај другото, има објавено и два самостојни апстрактта во зборници на меѓународни научни конференции во странство.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание

1. **Талеска М., Панов Н., Мијалов Р.** (2010): Валоризација на туристичките потенцијали во Прилеп и Прилепско. Годишен Зборник, книга 38, Скопје, стр.37-60
2. **Талеска М.** (2009): Руралниот простор во функција на развојот на руралниот туризам во Република Македонија. Гласник за социо економска географија, кн.3, Скопје, стр 63-69
3. **Талеска М.** (2008): Претприемништвото како важен дел за развој на туризмот во Република Македонија. Гласник за социо економска географија, кн.2, Скопје, стр 121-130
4. **Panov N., Mijalov R., Taleska M.** (2007): Sportski turizam u Makedoniji. Turizam, Savremene Tendencije u Turizmu, Hotelijerstvu i Gastronomiji 2007, br. 11, PMF, Novi Sad, pg. 60-62
5. **Талеска М.** (2007): Информатичката технологија во функција на туризмот. Гласник за социо економска географија, кн.1, Скопје, стр 57-63

6. **Panov N., Mijalov R., Taleska M.** (2006): *Mogućnosti i procene potencijala razvoja vinskog turizma u Makedoniji*. Turizam, Savremene Tendencije u Turizmu, Hotelijerstvu i Gastronomiji 2006, br.10, PMF, Novi Sad, pg. 109-111
7. **Талеска М.** (2006): *Кисели дождови*. „Acta Lingua Geographica”, бр. 2/2006, Скопје, стр 71-80
8. **Талеска М.** (2006): *Промоцијата во туризмот*., „Acta Lingua Geographica”, бр. 1/2006, Скопје, стр. 159-180

Трудови со оригинални научно/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир

9. **Талеска М.** (2011): *Можности за развој на бањскиот туризам во Република Македонија*. Зборник на трудови од IV Конгрес на МГД, Дојран, стр. 44-55
10. **Талеска М.** (2009): *Одржливиот развој како една од клучните стратегии за развој на руралниот туризам во Република Македонија*. Зборникот на трудови од Меѓународниот научен симпозиум „Географијата и одржливиот развој”, Охрид, стр 313-318
11. **Талеска М.** (2005): *Слободното време, религијата и туризмот*“, Зборник од третиот конгрес на географите во Република Македонија”, Скопје, стр 342-351

Труд со оригинални научно/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор

12. **Panov N., Taleska M.** (2011): *Development of rural tourism in villages around the National Park Pelister*. Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, EnE11 – The Seventh Regional Conference, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia

Апстрактите објавени во зборници на конференции

13. **Taleska M.** (2010) (on review): *The Challenges and Opportunities of Developing Wine Tourism in the Republic of Macedonia*, Applied Geography in theory and practice, International scientific conference, 5-6 November, 2010, Zagreb, Croatia
14. **Taleska M.** (2011) (on review): *The involvement of rural areas in the development of congress and business tourism*, international scientific conference Challenges and performance of post socialist tourism in Central Eastern European Countries, May 26th-28th, 2011, Bucharest, Romania

Кандидатката одржала пет секциски предавања на научни и стручни собири, сите во странство, а со исто толку реферати зела учество на научни и стручни собири во земјата.

Секциски предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество

1. EnE11 – The Seventh Regional Conference, Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia
2. International scientific conference, Challenges and performance of post socialist tourism in Central Eastern European Countries, May 26th-28th, 2011, Bucharest, Romania
3. International scientific conference, Applied Geography in theory and practice, 5-6 November, 2010, Zagreb, Croatia

4. Меѓународни научни skup „Savremene Tendencije u Turizmu, Hotelijerstvu i Gastronomiji 2007“, Novi Sad, Srbija, 12-13.10.2007
5. Меѓународни научни skup „Savremene Tendencije u Turizmu, Hotelijerstvu i Gastronomiji 2006“, Novi Sad, Srbija, 13 -14.10.2006

Учество на научен/стручен собир со реферат

1. Стручно предавање на Семинарот за наставниците по географија организирано од МГД, на тема: Главни туристички дестинации во светот, ПМФ, Скопје, 17.1.2012 (орална презентација)
2. IV Конгрес на МГД, 7-10.X.2010, Дојран (орална презентација)
3. Меѓународна конференција „Географијата и одржливиот развој“, Охрид, 22-25.10.2009 (орална презентација)
4. Стручен предавач на Форумот „Европски Ден на Претприемачот“, под наслов „Претприемачот, предводник во ЕУ интеграцијата“, организиран од Министерството за економија на РМ, Градот Скопје, Агенцијата за поддршка на претприемништвото на РМ, Европската бизнис асоцијација, Мај, 2007 (орална презентација)
5. III Конгрес на Географите на Р. Македонија (Географската наука и предизвиците на XXI век) кој се одржа од 15 до 16 октомври 2005, во Скопје, Р. Македонија (орална презентација)

Во научните и стручните трудови на д-р Милена Талеска, цел на интерес и истражување се неколку проблематики главно од подрачјето на туризмот и туризмологијата (трудовете 1,2,3,4,5,6,8,9,10,11,12), а во еден од трудовите се осврнува на зачувувањето на животната средина (7).

Не помалку, кандидатката во некои трудови директно (труд 10), а во некои индиректно ја елаборира и темата на одржливиот развој. Речиси во сите трудови, покрај за можностите за валоризација на одредени туристички потенцијали, за д-р Милена Талеска посебно сфера на интерес е руралниот простор (труд 2,6,9,10,12), како и економските и социолошките аспекти на туризмот (труд 3,8,11). По правило, во сите трудови д-р Милена Талеска современо и на концизен начин, методолошки беспрекорно ја анализира проблематиката која е од нејзин научен интерес.

Стручно-апликативна дејност и дејности од поширок интерес

Во стручно-апликативната дејност на кандидатката д-р Милена Талеска се издвојува нејзината самостојна стручна книга „Рурален туризам“, а треба да се спомене и нејзиното долгогодишно учество во работата на комисиите на државните натпревари по географија. Кандидатката учествува и во подготовката на Елаборатот за студиски и предметни програми – студии по географија, насока: туризам, во 2009 година, како и во подготовката на Елаборат за студиски и предметни програми – студии по географија, насока: туризам (реакредитација), во 2012 година.

Пошироко, д-р Милена Талеска несебична активност покажува и на планот на промотивните активности на Факултетот и посебно на Институтот за географија, учествувала во дизајнирање и изработка на веб-страници и промотивни флаери за потребите на Институтот, како и презентирање на Институтот на Саемот за образование.

Д-р Милена Талеска е член на уредувачкиот одбор на списанието „Гласник за социо-економска географија“ од 2007 година до денес, а во 2009 и 2010 година е член на организациониот одбор на Меѓународниот научен симпозиум "Географијата и одржливиот развој" во Охрид, како и на IV конгрес на Македонското географско друштво одржан во Дојран.

Кандидатката минатата година била и член на меѓународниот научен одбор на конференцијата EnE11 – The Seventh Regional Conference, Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia.

Во изминатиот период, д-р Милена Талеска во рамките на Природно-математичкиот факултет и Институтот за географија била член на разни работни тела и комисии. Кандидатката две академски години е координатор за ЕКТС за насоката туризам на Институтот за географија при ПМФ.

Д-р Милена Талеска активно ги зборува англискиот, хрватскиот, српскиот и бугарскиот јазик, а има завршен и втор степен на италијански јазик. Одлични познавања има и од информатичката технологија, како и долгогодишно информатичко познавање на многу софтверски пакети.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Како што е претходно изнесено, евидентно е дека д-р Милена Талеска сигурно зачекорува во научната сфера. Нејзините трудови, двете објавени книги, како и целокупната наведена активност зборуваат за особено вложен труд, како во истражувањата, така и на планот на наставната активност. Исто така, повеќето од трудовите на д-р Милена Талеска се објавени во странски научно-стручни списанија, што говори дека таа достоинствено се презентира како млад научен работник и надвор од границите на нашата земја.

Наставната и образовната активност на д-р Милена Талеска бележи нагорна линија на развој. Бројните нови наставни дисциплини, воведени со реформите во системот на високото образование, се обидува несебично да им ги пренесе на своите студенти при изведувањето на вежбите по соодветните предмети на еден соодветен и прифатлив начин, со користење на најсовремена технологија и со еден коректен однос кон студентите.

Не помалку значајна е и нејзината активност и придонесот во работата на стручните организации, а особено во Македонското географско друштво, каде што учествува во реализација и изведување на регионалните и државните натпревари по географија за основното и средното образование.

Врз основа на прикажаниот професионален ангажман, очигледно е дека д-р Милена Талеска остварува една обемна научноистражувачка, стручно-апликативна и наставна дејност, преку кои најдиректно ја демонстрира својата научна и стручна компетентност.

Рецензентската комисија, ценејќи ја целокупната активност и личното познавање на кандидатката, се стекна со уверување дека д-р Милена Талеска е темелен научен истражувач и соработник со висок интелектуален капацитет и голема работливост.

Од тие причини, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, кандидатката д-р Милена Талеска да биде избрана во звањето доцент по групата предмети од областа на географија на Америка, Африка и Австралија, туризмот и сообраќајната географија и селски туризам на Институтот за географија при ПМФ во Скопје.

Рецензентска комисија

Д-р Никола Панов, редовен професор
на ПМФ во Скопје, с.р.

Д-р Ристо Мијалов, редовен професор
на ПМФ во Скопје, с.р.

Д-р Драган Колчаковски, редовен професор
на ПМФ во Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: _____ Милена Кирил Талеска _____
(име, татково име и презиме)
Институција: _____ Природно - математички факултет _____
(назив на факултетот/институтот)
Научна област: _____ Географија _____

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Одржување на вежби	
1.	<p>2005/2006 година (само летен семестар)</p> <p><i>Основи на туризмот</i> 2 часа <i>Аграрна географија</i> 2 часа <i>Географија на Америка и Австралија</i> 1 часа <i>Географија на Европа</i> 2 часа <i>Географија на Азија</i> 1 часа <i>Просторно планирање</i> 2 часа</p> <p>2006/2007 година (зимски и летен семестар)</p> <p><i>Основи на туризмот</i> 2 часа + 2 часа <i>Аграрна географија</i> 2 часа + 2 часа <i>Географија на Америка и Австралија</i> 1 часа + 1 часа <i>Географија на Европа</i> 2 часа + 2 часа <i>Географија на Азија</i> 1 часа + 1 часа <i>Просторно планирање</i> 2 часа + 2 часа</p> <p>2007/2008 година (зимски и летен семестар)</p> <p><i>Основи на туризмот</i> 2 часа + 2 часа <i>Аграрна географија</i> 2 часа + 2 часа <i>Географија на Америка и Австралија</i> 1 часа + 1 часа <i>Географија на Европа</i> 2 часа + 2 часа <i>Географија на Азија</i> 1 часа + 1 часа</p> <p>2008/2009 година</p> <p>V семестар (нова програма) <i>Географија на Африка, Америка и Австралија</i> 2 часа <i>Основи на туризмот</i> 2 часа</p> <p>VI семестар (нова програма) <i>Географија на Азија</i> 2 часа <i>Аграрна географија</i> 2 часа <i>Индустриска географија</i> 2 часа</p> <p>(VII и VIII семестар – стара програма) <i>Географија на Европа</i> 2 часа + 2 часа <i>Географија на Азија</i> 1 часа + 1 часа</p> <p>2009/2010 година</p> <p>V семестар (нова програма) <i>Географија на Африка, Америка и Австралија</i> 2 часа <i>Основи на туризмот</i> 2 часа</p> <p>VI семестар (нова програма)</p>	51,3

	<p>Географија на Азија 2 часа Аграрна географија 2 часа Индустриска географија 2 часа</p> <p>VII семестар (нова програма) Географија на Европа 2 часа Политичка географија 2 часа</p> <p>VIII семестар (нова програма) Сообраќајна со туристичка географија 2 часа</p> <p>2010/2011 година</p> <p>I семестар (насока туризам) Основи на туризмологија 2 часа Природно-географски основи на туризмот 2 часа Селски туризам 2 часа</p> <p>II семестар (насока туризам) Економика на туризмот 2 часа Туристичка географија 2 часа</p> <p>V семестар (насока наставна) Географија на Африка, Америка и Австралија 2 часа Основи на туризмот 2 часа</p> <p>VI семестар (насока наставна) Географија на Азија 2 часа Аграрна географија 2 часа</p> <p>VII семестар (насока наставна) Географија на Европа 2 часа</p> <p>VIII семестар (насока наставна) Сообраќајна со туристичка географија 2 часа</p> <p>2011/2012 година</p> <p>I семестар (насока туризам) Основи на туризмологија 2 часа Селски туризам 2 часа</p> <p>II семестар (насока туризам) Економика на туризмот 2 часа</p> <p>III семестар (насока туризам) Аграрот во функција на туризмот 2 часа</p> <p>V семестар (насока наставна) Аграрна географија 2 часа</p> <p>VII семестар (насока наставна) Географија на Европа 2 часа</p> <p>VIII семестар (насока наставна) Сообраќајна со туристичка географија 2 часа</p> <p>(57 часа*15*0,03 поени)</p>	
	Консултација со студенти	
2.	<p>Консултација со студенти за 2006 год.; 2006/2007 год.; 2007/2008 год.; 2008/2009 год.; 2009/2010 год.; 2010/2011 год.; 2011/2012 год.; (146+136+167+186+140+213+306=1294) (1294*0.003 поени)</p>	3.882

	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа	
3.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа во 2007 год.; 2008 год.; 2009 год.; 2010 год.; 2011 год.; 2012 год; (16+34+28+31+22+3=134) (134*0,1 поени)	13,4
	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	
4.	Панов Н., Талеска М. (2007): Географија на Европа, Селектор, Скопје (1*6 поени)	6
	Интерна скрипта од предавања	
5.	Географија на Африка – интерна скрипта, Природно-математички факултет, Институт за географија, Скопје, 2008 (коавтор) (1*4 поени)	4
	Вкупно	78.582

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Учесник во национален научен проект	
1.	„Комплексни географски проучувања на поречијата на Бабуна и Тополка“. ПМФ - Институт за географија (2011-2013) (1*3 поени)	3
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно стручно списание	
2.	1. Талеска М., Панов Н., Мијалов Р. (2010): Валоризација на туристичките потенцијали во Прилеп и Прилепско. Годишен Зборник, книга 38, Скопје, стр.37-60. 2. Талеска М. (2009): Руралниот простор во функција на развојот на руралниот туризам во Република Македонија. Гласник за социо-економска географија, кн.3, Скопје, стр 63-69. 3. Талеска М. (2008): Претприемништвото како важен дел за развој на туризмот во Република Македонија. Гласник за социо-економска географија, кн.2, Скопје, стр 121-130. 4. Panov N., Mijalov R., Taleska M. (2007): Sportski turizam u Makedoniji. Turizam, Savremene Tendencije u Turizmu, Hotelijerstvu i Gastronomiji 2007, br. 11, PMF, Novi Sad, pg. 60-62. 5. Талеска М. (2007): Информатичката технологија во функција на туризмот. Гласник за социо-економска географија, кн.1, Скопје, стр 57-63. 6. Panov N., Mijalov R., Taleska M. (2006): Moguќnosti i procene potencijala razvoja vinskog turizma u Makedoniji. Turizam, Savremene Tendencije u Turizmu, Hotelijerstvu i Gastronomiji 2006, br.10, PMF, Novi Sad, pg. 109-111. 7. Талеска М. (2006): Кисели дождови. „Acta Lingua Geographica“, бр. 2/2006, Скопје, стр 71-80. 8. Талеска М. (2006): Промоцијата во туризмот. „Acta Lingua Geographica“, бр. 1/2006, Скопје, стр. 159-180 (6*4 поени + 2*3,2 поени)	30,4
	Трудови со оригинални научно/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	
3.	1. Талеска М. (2011): Можности за развој на бањскиот туризам во Република Македонија. Зборник на трудови од IV конгрес на МГД, Дојран, стр. 44-55. 2. Талеска М. (2009): Одржливиот развој како една од клучните стратегии за развој на руралниот туризам во Република Македонија. Зборник на трудови од Меѓународниот научен симпозиум	6

	„Географијата и одржливиот развој“, Охрид, стр 313-318. 3. Талеска М. (2005): Слободното време, религијата и туризмот“, Зборник од Третиот конгрес на географите во Република Македонија“, Скопје, стр 342-351. (3*2 поени)	
	Труд со оригинални научно/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
4.	1. Panov N., Taleska M. (2011): Development of rural tourism in villages around the National Park Pelister. Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, EnE11 – The Seventh Regional Conference, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia. (1*2,7 поени)	2,7
	Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	
5.	1. EnE11 – The Seventh Regional Conference, Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia. 2. International scientific conference, Challenges and performance of post socialist tourism in Central Eastern European Countries, May 26 th -28 th , 2011, Bucharest, Romania. 3. International scientific conference, Applied Geography in theory and practice, 5-6 November, 2010, Zagreb, Croatia. 4. Меѓународни научни skup „Savremene Tendencije u Turizmu, Hotelijerstvu i Gastronomiji 2007“, Novi Sad, Srbija, 12-13.10.2007. 5. Меѓународни научни skup „Savremene Tendencije u Turizmu, Hotelijerstvu i Gastronomiji 2006“, Novi Sad, Srbija, 13 -14.10.2006 (5*2 поени)	10
	Учество на научен/стручен собир со реферат	
6.	1. Стручно предавање на Семинарот за наставниците по географија, организирано од МГД, на тема: Главни туристички дестинации во светот, ПМФ, Скопје, 17.1.2012 (усна презентација) 2. IV конгрес на МГД, 7-10.X.2010, Дојран (усна презентација). 3. Меѓународна конференција „Географијата и одржливиот развој“, Охрид, 22-25.10.2009 (усна презентација). 4. Стручен предавач на форумот „Европски ден на претприемачот“, под наслов „Претприемачот, предводник во ЕУ-интеграцијата“, организиран од Министерството за економија на РМ, градот Скопје, Агенцијата за поддршка на претприемништвото на РМ, Европската бизнис-асоцијација, мај 2007 (усна презентација). 5. III конгрес на географите на Р.Македонија (Географската наука и предизвиците на XXI век), кој се одржа од 15 до 16 октомври 2005, во Скопје, Р. Македонија (усна презентација). (5*1 поени)	5
	Апстракти објавен во зборник на конференција	
7.	1. Taleska M. (2010) (on review): The Challenges and Opportunities of Developing Wine Tourism in the Republic of Macedonia, Applied Geography in theory and practice, International scientific conference, 5-6 November, 2010, Zagreb, Croatia. 2. Taleska M. (2011) (on review): The involvement of rural areas in the development of congress and business tourism, international scientific conference Challenges and performance of post socialist tourism in Central Eastern European Countries, May 26 th -28 th , 2011, Bucharest, Romania. (2*1 поени)	2
	Вкупно	63,1

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Поени

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Книга од стручна област	
1.	Талеска М. (2009): Рурален туризам, Селектор, Скопје. (1*8)	8
	Учество во работата на комисији за државни натпревари	
2.	Учество во работата на комисији за државни натпревари по географија во 2006, 2007, 2008 и 2009 година (4*1 поени)	4
	Учество во подготовка на студиски програми	
3.	1. Учество во подготовка на Елаборат за студиски и предметни програми – студии по географија, насока: туризам, 2009 година 2. Учество во подготовка на Елаборат за студиски и предметни програми–студии по географија, насока: туризам, (реакредитација), 2012 година (2*0,5 поени)	1
	Дизајн или изработка на информациски систем	
4.	Дизајн и изработка на информациски систем – веб-страници за потребите на насоките на Институтот за географија (2*1 поени)	2
	Учество во промотивни активности на Факултетот/Институтот	
5.	1. Координатор на програмата ERAZMUS за Институтот за Географија 2. Техничко уредување на списанието "Гласник за социо-економска географија", бр.1 / 2007, 3. Техничко уредување на списанието "Гласник за социо-економска географија", бр.2 / 2008, 4. Техничко уредување на списанието "Гласник за социо-економска географија", бр.3 / 2009 5. Техничко уредување на зборникот на трудови од Меѓународниот научен симпозиум „Географијата и одржливиот развој“, Охрид, 2009 6. Техничко уредување на Годишен Зборник, книга 38, Скопје, 2010 7. Техничко уредување на Зборникот на трудови од IV конгрес на географите на Република Македонија, Дојран, 2010 8. Компјутерски дизајн на корица за Зборникот на трудови од IV конгрес на географите на Република Македонија, Дојран, 2010 9. Компјутерски дизајн и уредување на 2 промотивни материјала (флаери) за Институтот за географија, насока туризам 10. Учество на Саемот за образование и кариера и на Отворените денови на Природно-математичкиот факултет во 2009 11. Учество на Саемот за образование и кариера и на Отворените денови на Природно-математичкиот факултет во 2010 12. Учество на Саемот за образование и кариера и на Отворените денови на Природно-математичкиот факултет во 2011 (12*0,5 поени)	6
	Координатор на студиска програма	
6.	1. Координатор за ЕКТС на Институтот за географија – насока: туризам, 2010/2011 2. Координатор за ЕКТС на Институтот за географија – насока: туризам, 2011/2012 (2*1 поени)	2

	Член на факултетска комисија	
7.	1. Член на пописни комисији за Институтот за географија при ПМФ, 2007, 2. Претседател на пописни комисији за Институтот за географија при ПМФ, 2010 година, 3. Претседател на пописни комисији за Институтот за географија при ПМФ, 2011 година (3*0,5 поени)	1,5
Дејности од поширок интерес		
	Член на уредувачки одбор	
8.	1. Член е на уредувачкиот одбор на списанието "Гласник за социоекономска географија", бр.1 / 2007 2. Член е на уредувачкиот одбор на списанието "Гласник за социоекономска географија", бр.2 / 2008 3. Член е на уредувачкиот одбор на списанието "Гласник за социоекономска географија", бр.3 / 2009 (3*0,5 поени)	1,5
	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	
9.	1. Меѓународен научен симпозиум "Географијата и одржливиот развој", Охрид, 2009 година 2. Четврти конгрес на Македонското географско друштво, Дојран, 2010 година (2*0,5 поени)	1
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир:	
10	1. EnE11 – The Seventh Regional Conference, Rural and Mountain Sustainable Development, Environment for Europe, June 7 – 8, 2011, Belgrade, Serbia (1*1 поени)	1
	Вкупно	28

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	78,582
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	63,1
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	28
Вкупно	169,682

Членови на Комисија

Д-р Никола Панов, редовен професор
на ПМФ во Скопје, с.р.
Д-р Ристо Мијалов, редовен професор
на ПМФ во Скопје, с.р.
Д-р Драган Колчаковски, редовен професор
на ПМФ во Скопје, с.р.

ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ

Исправка: Исправката се однесува на насловот на Рефератот објавен во Билтен бр. 1030 од 02.05.2012 година за избор на проф. д-р Јулијана Цветковиќ во звањето редовен професор каде е направена техничка грешка и треба да гласи: "Реферат за избор на еден наставник во сите звања на Земјоделскиот институт во Скопје". Исто така, во преамбулата е направена грешка и наместо "Одделение за заштита на растенијата" треба да стои "Лабораторија за вино и алкохолни пијалоци"

КОМИСИЈА,

Проф. д-р Трајче Стафилов

Проф. д-р Катерина Чундева

Проф. д-р Слободан Банџо

ПРЕГЛЕД
на одобрени теми за изработка на докторски дисертации на Правниот
факултет „Јустинијан Први,“ во Скопје
Наставно-научен совет – 27.04.2012 година

Кандидат	Тема	Комисија
М-р Кани Нухиу	Суспензијата и исклучувањето од членството во Организацијата на обединетите нации: правото и практиката	Д-р Љ.Фрчкоски Д-р С.Георгиевски Д-р Т.Петрушевска
М-р Софка Хацијевска	Превентивен систем за спречување на наркоманијата	Д-р В.Камбовски Д-р Љ.Арнаудовски Д-р Н.Тупанчески
М-р Мартин Симоновски	Правна регулираност на системот за безбедност	Д-р В.Камбовски Д-р Љ.Арнаудовски Д-р Н.Тупанчески
М-р Хазби Исени	Суштествени повреди на одредбите на кривичната постапка како основ за жалба во практиката на Апелационите судови во Скопје и Гостивар	Д-р Г.Калајчиев Д-р Г.Бужаровска Д-р Т. Зороска Камиловска
М-р Ана Секуловска	Информатизацијата како мерка на образовната политика	Д-р П.Лазаревски Д-р Г.Наумовски Д-р А.Стојков
М-р Звонко Муцунски	Партнерството меѓу Европската унија и Соединетите Американски Држави во контекст на проширувањето на Унијата и соочувањето со глобалните предизвици	Д-р Д.Малески Д-р Љ.Фрчкоски Д-р С.Георгиевски
М-р Димче Атанасовски	Дигиталните докази и дигиталната форензика во казнената постапка	Д-р Г.Бужаровска Д-р Н.Тупанчески Д-р Г.Калајчиев
М-р Сафет Кадри	Кривично-правната заштита од дискриминација со посебен осврт во Република Македонија	Д-р В.Камбовски Д-р Н.Тупанчески Д-р Г.Калајчиев

М-р Митко Чавков	Откривање и гонење на организирани криминални групи	Д-р В.Камбовски Д-р Љ.Арнаудовски Д-р Г.Калајџиев
М-р Елвин Зибa	Меѓународните инструменти и нивното влијание во сузбивањето на трговијата со луѓе во Република Македонија	Д-р В.Камбовски Д-р Н.Тупанчески Д-р Г.Калајџиев
М-р Сашо Масев	Екстрадиција – меѓународно правен институт во сузбивање на криминалитетот	Д-р В.Камбовски Д-р Н.Тупанчески Д-р Г.Калајџиев
М-р Хајрие Елези	Употребата на јазиците на етничките заедници во Република Македонија	Д-р Љ.Фрчкоски Д-р Т.Петрушевска Д-р Р.Дескоска
М-р Јасмина Трајкоска	Меѓуетничките конфликти во Европската унија денес и нивната перспектива со договорно решавање	Д-р Д.Малески Д-р Љ.Фрчкоски Д-р Т.Петрушевска
М-р Анита Павловска	Распадот на СФРЈ: Вовед во нови македонско-српски односи 1991-2011 година	Д-р Д.Малески Д-р С.Георгиевски Д-р Т.Дескоски
М-р Весна Стоименовска	Политиката и правото: Македонско-грчките односи од Извештајот на Бадентер до пресудата од Меѓународниот суд на правдата во Хаг	Д-р Д.Малески Д-р Љ.Фрчкоски Д-р Т.Дескоски

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски трудови на Правниот
факултет „Јустинијан Први,, во Скопје
Наставно-научен совет – 27.04.2012 година

Кандидат	Тема	Ментор
Дарко Максимов	Спорот меѓу Република Македонија и Република Грција пред Меѓународниот суд на правдата	Д-р Т.Петрушевска
Елена Томеска	Одредување на меродавното право кај тестаменталното наследување	Д-р Т.Дескоски
Александра Витковска	Почитување на човековите права при примена на екстремни техники за испитување во против- терористичките операции	Д-р С.Георгиевски
Маре Ивановска	Постапки за заштита на човековите права пред Европскиот суд на правдата	Д-р Љ.Фрчкоски
Мугбил Алији	Нуклеарната пролиферација и Иранската нуклеарна програма	Д-р Љ.Фрчкоски
Ивона Муфишева	(Не)апликативноста на Етичкиот кодекс за јавни службеници на Република Македонија	Д-р Д.Донев
Теодора Поцкова	Обуката на административните кадри како услов за стручна и ефикасна јавна администрација	Д-р Б.Давитковски
Игор Стефановски	Оправданоста на двојното државјанство	Д-р Б.Давитковски
Ивана Цветкова	Државните секретари, врв во службеничката хиерархија или политичка награда	Д-р Б.Давитковски

Наташа Сачкарска	Заштитата на личните податоци во Република Македонија	Д-р Б.Давитковски
Дејан Трифуновски	Амнестија и помилување – компаративни аспекти	Д-р М.Каневчев
Ангелина Панова	Смртна казна – компаративни аспекти	Д-р Н.Тупанчески
Филип Божиновски	Кривични дела во врска со хартиите од вредност	Д-р Н.Тупанчески
Кирил Петрески	Начелото на вина во казненото право	Д-р Н.Тупанчески
Слаѓана Атанасова	Казненоправна одговорност на фармацевтите	Д-р Н.Тупанчески
Теодора Талевска	Убиство при вршење на семејно насилство	Д-р Н.Тупанчески
Славица Наумовска	Алтернативните мерки според Кривичниот законик на Република Македонија со посебен осврт на општо корисна работа	Д-р Н.Тупанчески
Снежана Лековска	Органи и институции за спречување на перење пари	Д-р Н.Тупанчески
Јулијана Лукарова	Одговорност за лекарската грешка во компаративното право	Д-р Н.Тупанчески
Жаклина Петреска	Феноменолошки карактеристики на имотниот криминалитет во Република Македонија во периодот од 2008-2011 година	Д-р Г.Бужаровска
Елена Ходак	Етиолошки аспекти на наркокриминалитетот	Д-р Г.Бужаровска
Анита Ивановска	Алкохолизам како социопатолошка појава	Д-р Г.Бужаровска
Маја Стоилковска	Феноменолошки и етиолошки карактеристики на самоубиствата и обидите за самоубиство во Република	Д-р Г.Бужаровска

	Македонија и светот	
Виктор Ружојчик	Жената како жртва на семејното насилство – компаративни аспекти	Д-р Г.Бужаровска
Шериф Салоски	Криминалитет на белите јаки – криминолошки аспекти	Д-р Г.Бужаровска
Дарко Јовчевски	Препознавањето во претходната постапка	Д-р Г.Калајџиев
Душица Толова	Феноменолошки и етиолошки карактеристики на проституцијата во Република Македонија и во светот	Д-р А.Груевска Дракулевски
Драгица Јованова	Категоризација на казнено-поправните установи	Д-р А.Груевска Дракулевски
Трајче Поповски	Примена на условниот отпуст во Република Македонија	Д-р А.Груевска Дракулевски
Љупка Јовановска	Примена на меѓународните стандарди за постапување со затвореници во Македонија и Словенија – затворските услови de jure и de facto	Д-р А.Груевска Дракулевски
Дарко Јованоски	Казнено-поправни установи од затворен вид	Д-р А.Груевска Дракулевски
Марија Дандилоска	Примена на условната осуда и условната осуда со заштитен надзор во Република Македонија	Д-р А.Груевска Дракулевски
Филип Стевановски	Криминолошки аспекти на разбојништвото и разбојничката кражба во Република Македонија	Д-р А.Груевска Дракулевски
Мими Иванџикова	Казната затвор и нејзиното извршување на подрачјето на општина Гевгелија во периодот од 2006 до 2010 година	Д-р А.Деаноска Трендафилова

Сандра Јорданова	Казненоправни и биоетички аспекти на хуманата и ксенотрансплантацијата	Д-р А.Деаноска Трендафилова
Даниела Тодосова	Злосторствата против човечноста според Кривичниот законик на Република Македонија и статутите на меѓународните кривични трибунали	Д-р А.Деаноска Трендафилова
Ратко Раткушиноски	Улогата на психологот во третманот на осудени лица	Д-р М.Каневчев
Зорица Николова	Психо-социјален третман на затвореници - зависници од дрога	Д-р М.Каневчев
Александар Киров	Казненоправни и криминолошки аспекти на тероризмот	Д-р М.Каневчев

ПРЕГЛЕД

на прифатени теми за изработка на магистерски трудови на Правниот факултет „Јустинијан Први,“ во Скопје

Кандидат	Тема	Ментор
Љупка Стојилова	Обврзници на персоналниот данок од доход во нашето и во компаративното право	проф. д-р Весна Пендовска
Елена Циковска	Казнено-правни аспекти на даночното затајување	проф. д-р Никола Тупанчески
Антонета Јаневска	Електронско банкарство – современ начин на работење на банките	проф. д-р Димитар Гелев
Александра Петроска	Разлики и сличности помеѓу комерцијалното и инвестиционото банкарство	проф. д-р Димитар Гелев
Милена Јовановиќ	Договор за осигурување	проф. д-р Димитар Гелев
Бујамин Фазлиу	Осигурување на бизнисот	проф. д-р Димитар Гелев
Маја Јованоска	Кривични дела поврзани со банкарството	проф. д-р Димитар Гелев
Павлинка Шенова	Емисија на државни хартии од вредност	проф. д-р Димитар Гелев
Фуркан Фета	Капиталот и акциите кај акционерските друштва	проф. д-р Димитар Гелев
Елена Златева	Банкарски договор за кредит	проф. д-р Димитар Гелев
Петрина Папа	Етички кодекс на новинарите	проф. д-р Димитар Гелев
Марија Јанаќијевска	Проспект за издавање на хартии од вредност	проф. д-р Димитар Гелев
Мери Андоновска	Инвестиционен фонд – затворен тип	проф. д-р Димитар Гелев
Јелена Арсова	Правна регулација на заштитата од заразните болести	проф. д-р Димитар Гелев
Александар Трпчевски	Користењето на хипотеката за обезбедувањето на банкарските побарувања	проф. д-р Димитар Гелев
Ивана Јовановска	Финансиски лизинг	проф. д-р Димитар Гелев
Јулија Јаковлеска	Управување со банки и ризиците во банкарството	проф. д-р Димитар Гелев
Кристина Јовановска	Правно регулирање на животното осигурување	проф. д-р Димитар Гелев
Ане Велковска	Договор за граѓански кредит	проф. д-р Димитар Гелев

Маријана Кочевиќ	Различните права врз недвижностите во банкарското работење	проф. д-р Димитар Гелев
Кристијан Ѓорѓевиќ	Специфики во реализација на договор за јавни набавки	доц. д-р Александар Климовски
Александра Николовска	Подготвување и следење на договорите за јавни набавки	доц. д-р Александар Климовски
Златко Илиевски	Компаративен преглед на системите на електронските набавки	доц. д-р Александар Климовски
Живко Божиновски	Принципот “финансиите ги следат функциите” во правната регулатива на локалното финансирање во Република Македонија	проф. д-р Александра Максимовска Велјановски
Маја Савеска	Даночни надлежности на локалните власти во Република Македонија и земјите од Југоисточна Европа	проф. д-р Александра Максимовска Велјановски
Олгица Парговска	Модели на распределба на даночните приходи во домашното компаративното законодавство	проф. д-р Александра Максимовска Велјановски
Марија Цветковиќ	Буџет и буџетска политика на ЕУ	проф. д-р Александра Максимовска Велјановски
Ивана Јанковиќ	Правни и економски аспекти на финансиските иновации	доц. д-р Александар Стојков
Марија Бицовска	Заштита на конкуренцијата во македонското и споредбеното право со посебен осврт на заштита од хоризонтални интеграции	проф. д-р Горан Коевски
Симона Тодорова	Слободното движење на работниците како фундаментална слобода на која почива концептот на Европската Унија	проф. д-р Тодор Каламатиев
Љупчо Манасиев	Положбата на доверителите во претстечајната и стечајната постапка	проф. д-р Горан Коевски
Стефан Чичевалиев	Правата на малцинските акционери при спојувањето и превземањето на компаниите	проф. д-р Димитар Гелев
Миле Петков	Дигитален сертификат за електронски потпис	проф. д-р Димитар Гелев

Ирина Кичевска	Банкарски хартии од вредност кои се предмет на берзанско тргување	проф. д-р Димитар Гелев
Маја Цветановска	Улогата на друштво за управување на инвестициски фондови	проф. д-р Димитар Гелев
Ана Николиќ	Компаративен преглед на случаи на медицинско невнимание	проф. д-р Димитар Гелев
Викторија Георгиевска	Третман на брачна сопственост (заедничка сопственост) во стечајната постапка	проф. д-р Димитар Гелев
Сандра Насковска	Заштита на авторските права и правата на издавачите	проф. д-р Димитар Гелев
Севиљ Кртовци	Обезбедување на побарувањата во банкарството	проф. д-р Димитар Гелев
Сашко Панев	Впаричување на имот во стечајна постапка	проф. д-р Димитар Гелев
Михаил Пероски	Фондови за доброволно здравствено осигурување	проф. д-р Димитар Гелев
Милена Петреска	Здравствените фондови како механизми за здравственото осигурување	проф. д-р Димитар Гелев
Тања Пачоска	Пензиските фондови како механизам за пензиското осигурување	проф. д-р Димитар Гелев
Марјан Трајкоски	Споредба на работењето на балканските берзи	проф. д-р Димитар Гелев
Маја Смилевска	Англиски труст и слични институции во civil law системите	проф. д-р Димитар Гелев
Христијан Лазароски	Меѓународна унија за телекомуникации	проф. д-р Димитар Гелев
Кристина Крагујевска	Системот и организираноста на надзорот и контролата во акционерските друштва	проф. д-р Тито Беличанец
Филип Нечевски	Спецификите на конкурсот за избор на идејно решение за доделување на договор за јавна набавка (практика и проблеми)	проф. д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска
Сања Златаноска	Заедничката сопственост како подоблик на правото на сопственост во правниот режим на Република Македонија	проф. д-р Родна Живковска

Катерина Шопкинска	Сосопственоста како подоблик на правото на сопственост во правниот режим на Република Македонија	проф. д-р Родна Живковска
Александар Трајковски	Споредбено правна анализа на конкурентските клаузули во менаџерските и во договорите за вработување	проф. д-р Горан Коевски
Цветанка Петрова	Постапка за надоместување на штета пред друштвата за осигурување во правото и во практиката на Република Македонија	проф. д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска
Јане Мојсовски	Право на сопственост на државата во правниот систем на Република Македонија	проф. д-р Родна Живковска
Марија Лазарова	Права на земјоделско земјиште	проф. д-р Родна Живковска
Александар Георгиев	Услови за склучување на брак	проф. д-р Дејан Мицковиќ
Александра Маховска	Развод на брак во македонското и споредбеното право	проф. д-р Дејан Мицковиќ
Михаил Давидовски	Поим и правна природа на законското издржување	проф. д-р Дејан Мицковиќ
Александра Талевска	Правното уредување на семејното насилство во македонското и компаративното право	проф. д-р Дејан Мицковиќ
Елена Глигуровска	Старателство над малолетници	проф. д-р Дејан Мицковиќ
Софија Наскова	Причини за развод на брак во компаративното право	проф. д-р Дејан Мицковиќ
Соња Гавриловска	Договор за осигурување во македонското право и практиката	проф. д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска
Христина Серафимовска	Правни последици од разводот на брак	проф. д-р Дејан Мицковиќ
Никола Источки	Правни последици од разводот на брак	проф. д-р Дејан Мицковиќ
Марија Јанкулоска	Објект на правото на хипотека во правниот систем на Република Македонија	проф. д-р Родна Живковска
марциев даниел	Условите за патентна заштита и времетраењето на патентот во домашното и споредбеното право во	проф. д-р Јадранка Дабовиќ Анастасовска

	земјите од југоисточна Европа	
Елена Никодиновска	Стандардите и правилата на корпоративно управување во Велика Британија со посебен осврт на положбата и улогата на неизвршните членовите на одбор на директори	проф. д-р Тито Беличанец

ДЕКАН

Проф.д-р Борче Давитковски

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски трудови на Правниот факултет „Јустинијан Први,“ во Скопје

Кандидат	Тема	Ментор
Даниела Симоновска	Културни права на националните малцинства	проф.д-р Рената Дескоска
Милена Заковска,	Уставниот статус на малцинските заедници во Република Македонија	проф.д-р Рената Дескоска
Маргарита Чалкова	Право на образование	проф.д-р Рената Дескоска
Миранда Адили	Организацијата на власт во Албанија	проф.д-р Рената Дескоска
Бојан Јованоски	Поделбата на власт како елемент на конституционализмот: случајот на Република Македонија	проф.д-р Рената Дескоска
Лена Зафироска	Забрана за полова дискриминација	проф.д-р Рената Дескоска
Парашкева Петроска	Компаративна анализа на медиумскиот простор на јазиците на етничките заедници во МТВ	доц.д-р Дејан Донеv
Жаклина Величковска	Етички аспекти на ПР-от на Министерството за труд и социјална политика како посредник меѓу медиумите и корисниците на социјална помош	доц.д-р Дејан Донеv

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА **ДЕТЕРМИНАНТИ НА ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ НА МУЛТИНАЦИОНАЛНИТЕ КОМПАНИИ**, ИЗРАБОТЕНА ОД КАНДИДАТКАТА М-Р МАГДАЛЕНА ТОНДЕВА ПАВЛОВСКА, ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на членот 120 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ, бр. 64/00, 113/05 и 51/07), членовите 56, 57, 58, 59, 60 и 61 од Правилникот за единствените основи за организирање постдипломски и докторски студии на Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 7/2011) и член 39 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Економскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и согласно со Одлуката бр. 0202 – 1305/2 од 27.4.2012 година на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, определени сме за Комисија за оцека и одбрана на докторската дисертација со наслов: **ДЕТЕРМИНАНТИ НА ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ НА МУЛТИНАЦИОНАЛНИТЕ КОМПАНИИ** поднесена од кандидатката м-р Магдалена Тондева Павловска.

По опстојното прегледување на трудот, Комисијата пред Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Содржина на докторската дисертација

Докторска дисертација на тема: **ДЕТЕРМИНАНТИ НА ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ НА МУЛТИНАЦИОНАЛНИТЕ КОМПАНИИ** од кандидатката м-р Магдалена Тондева Павловска е структурирана на следниов начин:

ВОВЕД	стр. 1-14
Глава 1. ФАКТИ ЗА НАЈНОВИТЕ ТЕКОВИ НА СТРАНСКИТЕ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ ВО СВЕТОТ	стр. 15-55
Глава 2. СОВРЕМЕНИТЕ ТЕОРИИ ЗА СТРАНСКИ ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ	стр. 56-83
Глава 3. ВЛИЈАНИЕТО НА ЕКОНОМСКИТЕ ДЕТЕРМИНАНТИ ВРЗ ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ КАЈ МУЛТИНАЦИОНАЛНИТЕ КОМПАНИИ (МНК)	стр. 84-123
Глава 4. НАЦИОНАЛНИТЕ ПОЛИТИКИ, СКЛУЧЕНИТЕ ИНВЕСТИЦИСКИ И РЕГИОНАЛНИ ДОГОВОРИ КАКО ДЕТЕРМИНАНТИ ЗА ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ ЗА СДИ	стр. 124-171
Глава 5. ОДАНОЧУВАЊЕТО И РАЗВИЕНОСТА НА ФИНАНСИСКИОТ СЕКТОР КАКО ДЕТЕРМИНАНТИ ЗА ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ НА МНК	стр. 172 - 215
Глава 6. МАКЕДОНИЈА ВО ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ НА МУЛТИНАЦИОНАЛНИТЕ КОМПАНИИ	стр. 216 –
285	
ЗАКЛУЧОК	стр. 286 – 311
ЛИТЕРАТУРА	стр. 311 – 438

По воведните излагања за актуелноста на проблематиката и планот и целите на истражувањата, во првата глава на трудот, **Факти за најновите текови на странските директни инвестиции во светот**, кандидатката м-р Павловска врши осврт на глобалните текови и трендови на движењата на странските директни инвестиции во светски рамки, што всушност ги одразуваат локациските одлуки на поодделните мултинационални компании. Притоа, таа се осврнува на рекордниот пораст на странските директни инвестиции и на трендот на пораст евидентиран како кај развиените, така и кај земјите во развој. Кај земјите во развој е забележан не само пораст на приливот на капитал по основ на директните инвестиции, туку и пораст на одливот на капитал во вид на СДИ. Исто така, даден е осврт и на спојувањата и на припојувањата како два различни вида директни инвестиции и зголеменото учество во нив на приватните инвестициски фондови. Во продолжение на оваа точка, кандидатката м-р Павловска врши анализа на промените во географските модели на странските директни инвестиции, а посебно во билатералните линкови и интензитетот во односите. Во анализата е земена предвид и секторската дистрибуција на странските директни инвестиции, а посебно е разгледана регионалната и секторската дистрибуција на најголемите 100 мултинационални компании.

Во втората глава, **Современите теории за странски директни инвестиции** презентирани се најзначајните современи теории што го објаснуваат постоењето и одвојувањето на странските директни инвестиции како посебен вид инвестиции што, за разлика од портфолио инвестициите, вклучуваат трансфер на ресурси, опрема, знаење и сл. Авторите на презентираниите теории се обиделе да ги сфатат и формулираат причините, движечката сила и предностите што ги имаат компаниите од нивното инвестирање надвор од матичната земја. Од презентираниите теории посебен акцент е ставен на теоријата создадена во осумдесетите години од минатиот век, актуелна и денес, позната како еклектичката парадигма на Данинг. Преку три сета на т.н. ОЛИ- фактори - сопственост, локација и интернализација – кандидатката м-р Павловска се обидува да објасни зошто, каде и како се пренесува производството од матичната земја во странство. Воедно, должно внимание е посветено и на најновата теорија за националниот дијамант на конкурентски предности на Портер.

Во третата глава, **Влијанието на економските детерминанти за локациските одлуки кај мултинационалните компании**, даден е осврт на т.н. традиционални економски фактори кои влијаат врз алокацијата на странските директни инвестиции, како што се: големината на пазарот, цената на работната сила, нивото на квалификуваноста, инфраструктурата, трговските трошоци, трговските бариери, оддалеченоста од мајката-компанија и др. Значењето на овие фактори е утврдено преку неколку динамични економетриски модели.

Едниот економетриски модел опфаќа неколку економски детерминанти за странските директни инвестиции на компаниите во САД распространети во 39 земји во светот (како во развиените, така и во земјите во развој) и тоа за период од 20 години. Значајно е тоа што авторот на економетрискиот модел е професорот Маркусен, кој е автор и на т.н. КК модел (knowledge-capital model) и кој всушност успеал да ги обедини во еден модел разликите во локациските фактори што постојат помеѓу хоризонталниот и вертикалниот тип на директни инвестиции.

Другиот економетриски модел, обработен од кандидатката м-р Павловска, врши испитување на економските детерминанти кај земјите во Централна и Источна Европа. Покрај економските фактори, овој модел опфаќа и еден некономски фактор, а тоа е методот на приватизација.

Во оваа глава од докторската дисертација се објаснети и применетите економетриски модели што врз основа на зададени параметри вршат испитувања

за степенот на корелација и еластичност на реализираните СДИ. Најнакрај се сумирани резултатите од истражувањата.

Во четвртата глава насловена како: **Националните политики, склучените инвестициски и регионални договори како детерминати за локациските одлуки на СДИ**, прикажано е значењето на овие неекономски фактори за лоцирањето на странските директни инвестиции. Иако многу политики влијаат врз странските директни инвестиции, во главата се опфатени оние што се директно поврзани со странските директни инвестиции, како на пример: привлекување на СДИ, воспоставување на услови за влез на странски инвеститори, подобрување на третманот на постојните СДИ, како и зголемувањето на ползата од странските директни инвестиции. Понатаму, се анализира и значењето на воспоставувањето на билатерални, односно на мултилатерални инвестициски договори. Во четвртата глава е извршена и анализа на влијанието на трговската и инвестициската либерализација врз странските директни инвестиции и нивните карактеристики преку примерот на Мексико и САД, и тоа пред и по склучувањето на Северноатлантскиот договор за слободна трговија - НАФТА.

Петтата глава се однесува на **оданочувањето и развиеноста на финансискиот сектор како детерминанта за локациските одлуки на мултинационалните компании**. Во оваа глава кандидатката м-р Павловска врши анализа на значењето на овие детерминати од особено значење за ширењето на мултинационалните компании надвор од матичната земја. Во овој дел најпрвин е направен осврт на методологијата која овозможува најдобро мерење на значењето на оданочувањето за локациските одлуки, а тоа е *концептот на ефективна просечна даночна стапка (EATP)* на професорите Деверу и Грифит, прифатен од страна на ЕУ. Ова е еден приод на гледање напред во иднината, бидејќи пресметувањето се врши за претпоставен инвестициски проект, каде што е земено даночното влијание на различни типови на средства и видови на финансирање. Преку оваа мерка е дадена оцена за даночната атрактивност на европските земји, односно на нивните корпоративни даночни системи.

Анализата продолжува со нивоата на оданочување на кои е изложена една мултинационална компанија во светски рамки, односно нивото на земјата-домаќин, нивото на матичната земја и прекуграничното ниво. Исто така е извршено и истражување на влијанието на секое од нивоата на локациските одлуки на мултинационалните компании преку примерот на 32 европски земји. Во ова економетриско истражување се користени податоци за 900 компании - мајки и околу 3000 нивни супсидијарни фирми. Покрај значајноста на секое одделно ниво, кандидатката направила и испитување на сензитивноста на овој фактор во однос на бројот на супсидијарни фирми и бројот на земји во кои се реализирано разместувањето на овие компании - ќерки.

Кандидатката м-р Павловска извршила и економетриско истражување за значајноста на факторот оданочување и го споредила со класичните економски фактори - големината на пазарот и цената на работната сила.

Во оваа глава таа посветила посебно внимание на уште еден фактор што влијае врз локациските одлуки на мултинационалните компании - развиеноста на финансискиот систем. Значајната и позитивна врска што кандидатката м-р Павловска утврдила дека постои помеѓу СДИ и развиеноста на финансискиот сектор е прикажана преку економетриски модел што опфаќа 15 латино-американски земји. Како варијабли, односно мерки на развиеноста на финансискиот сектор, се земени нивото на дадени кредити од страна на банките во приватниот сектор и развиеноста на пазарот на хартии од вредност мерена преку: вредноста на тргуваните домашни акции во однос на БДП; капитализацијата на пазарот на хартии од вредност како процент од БДП и прометот на хартиите од вредност, како и нивото на инфлација, како мерка на стабилноста и сл. На крајот се

дадени униваријантните и мултиваријантните резултати од истражувањето, како и резиме на истражувањето.

Во шестата глава, **Македонија во локациските одлуки на мултинационалните компании**, најпрвин се идентификуваат и оценуваат детерминантите за СДИ релевантни за македонското стопанство, и тоа како економските, така и политичко-институционалните и промотивно - олеснувачките. Потоа, се врши рангирање на нивната значајност кај странските инвеститори кои веќе основале свои супсидијарни компании или подружници во Македонија или имаат намера тоа да го сторат.

Во продолжение на овој дел се врши пресметка на ЕАТР за Македонија според методот на Деверу-Грифит, што треба да ја покаже атрактивноста на македонскиот даночен систем за странските инвеститори. Пресметката се врши врз хипотетичен инвестициски проект преку определување на нето-сегашната вредност зависно од карактеристиките на даночниот систем. Во пресметката се земаат предвид три вида финансирање и пет вида основни средства. Резултатите од пресметката се споредуваат со оние на земјите во Европа, посебно со земјите од Централна и Источна Европа.

Во главата се прикажани и критериумите за тоа што претставува поволна холдинг-локација, односно локација на мајката-компанија. Прикажани се и примери за европски земји што важат за атрактивни холдинг-локации, а прикажан е и опис со најнови податоци на нивните атрибути, што ги прави овие локации особено атрактивни. На крај, се идентификуваат и се проучуваат можностите што ја прават Македонија можна холдинг-локација, односно локација каде што странските мултинационални компании можат да ги воспостават своите мајки-компани и притоа се прави споредба на локалните параметри со оние на познатите холдинг-локации во Европа.

Најпосле, кандидатката м-р Павловска ги изнела заклучните согледувања и препораките од извршеното истражување.

Оцена на докторската дисертација

Докторската дисертација под наслов: **ДЕТЕРМИНАНТИ НА ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ НА МУЛТИНАЦИОНАЛНИТЕ КОМПАНИИ** од кандидатката **м-р Магдалена Тондева Павловска** претставува научно-истражувачки труд заснован врз идејата да се истражат и да се дефинираат објективните конкурентски предности на македонската економија во привлекувањето на капитал во вид на СДИ, со една особеност во смисла на посебно дефинирана цел – утврдување на привлечноста на македонската економија како холдинг-локација за СДИ. Преку користење на најнови и релевантни економетриски методи за дефинирање на локациските детерминанти, признати и прафатени од напознатите економски теоретичари во ЕУ, кандидатката м-р Павловска успеала поставените цели на истражувањето да ги реализира преку темелна анализа и релевантни теоретски експликации на вкупно 310 страници текст и 16 страници консултирана литература за изготвување на докторската дисертација, со наведување на вкупно 547 наводи и вкупно 438 библиографски единици. Наведените референтни единици се најнова литература, во најголема мера од англиското говорно подрачје, достапни интернет-материјали, но и законска регулатива од различни области, пред се од Република Македонија. Текстуалните образложенија се илустрирани со најнови статистички податоци систематизирани во вкупно 63 табели и 42 слики/графикони.

Истражувањето е направено со почитување на сите академски стандарди, а текстуалното образложение е претставено недвосмислено и јасно, со целосно почитување на правилата на македонскиот литературен јазик.

Кандидатката м-р Магдалена Тондева Пваловска во својата докторска дисертација вложила голем истражувачки напор со цел да ги утврди предностите на македонската економија во привлекувањето на СДИ. Оваа често експлоатирана тема во јавноста, во дисертацијата кандидатката м-р Павловска е претставена на целосно оригинален начин преку вметнување во истражувањето на темелно разгледување и споредување на стандардните фактори што влијаат врз атрактивноста на локациите за странските инвеститори, но и на фактори кои на суптилен начин можат да го поттикнат или попречат влезот на странските директни инвестиции, како на пример: различни законски решенија од националната економска сфера чија цел не е директно регулирање на оваа многу чувствителна област или влијанието што го вршат различните билатерални и мултилатерални спогодби за слободна трговија и други видови економска соработка. Таа правилно го оценила и влијанието на приватизацијата во земјите во транзиција, како и постоењето на склучени договори за избегнување на двојното оданочување. Кандидатката м-р Павловска направила посебен напор со примена на сите стекнати теоретски знаења од истражувањето во изградбата на економетриски модел заснован врз релевантни варијабли од економската реалност во Република Македонија, што му дава посебно значење на трудот, но воедно претставува и посебен научен придонес во македонската економска литература.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на проучувањето на докторската дисертација под наслов **ДЕТЕРМИНАНТИ НА ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ НА МУЛТИНАЦИОНАЛНИТЕ КОМПАНИИ**, поднесена од кандидатката м-р Магдалена Тондева Павловска, Комисијата за оценка на докторската дисертација му предлага на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје да ги прифати следниве предлози и заклучоци:

1. да го прифати извештајот за содржината и оцената на докторскиот труд на тема **ДЕТЕРМИНАНТИ НА ЛОКАЦИСКИТЕ ОДЛУКИ НА МУЛТИНАЦИОНАЛНИТЕ КОМПАНИИ** поднесена од кандидатката м-р Магдалена Тондева Павловска;
2. да определи комисија за одбрана на докторската дисертација;
3. да определи ден за јавна одбрана на докторската дисертација.

Скопје, 30.4.2012 год.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Ирена Кикеркова, с. р.
2. Проф. д-р Љубомир Дракулевски, с. р.
3. Академик Таки Фити, с. р.
4. Проф. д-р Бобек Шуклев, с. р.
5. Проф. д-р Сашо Арсов, с. р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА **СВЕТСКАТА ТРГОВСКА
ОРГАНИЗАЦИЈА И ТРГОВИЈАТА СО ЛОГИСТИЧКИ УСЛУГИ**
ИЗРАБОТЕНА ОД КАНДИДАТОТ М-Р АЛЕКСАНДАР ТРАЈКОВ,
ПРИЈАВЕНА НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на членот 120 од Законот за високото образование (Сл. весник на РМ, бр. 64/00, 113/05 и 51/07), членовите 56, 57, 58, 59, 60 и 61 од Правилникот за единствените основи за организирање постдипломски и докторски студии на Универзитетот „Свети Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 7/2011) и член 39 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Економскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како и согласно со Одлуката 0202-1207/2 од 5.4.2012 година на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, определени сме за Комисија за оцена и одбрана на докторската дисертација со наслов: **СВЕТСКАТА ТРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЈА И ТРГОВИЈАТА СО ЛОГИСТИЧКИ УСЛУГИ** поднесена од м-р Александар Трајков.

По проучувањето на доставената докторска дисертација, Комисијата дава извештај за нејзината содржина, ја оценува и дава предлог за нејзина одбрана во следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. Содржина на докторската дисертација

Концепциски погледнато, докторската дисертација на тема: **СВЕТСКАТА ТРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЈА И ТРГОВИЈАТА СО ЛОГИСТИЧКИ УСЛУГИ** од кандидатот м-р Александар Трајков е структурирана на следниов начин:

АПСТРАКТ (на македонски и на англиски јазик)	стр. 6-9
ВОВЕД	стр. 10-18
ГЛАВА I ЛОГИСТИЧКИТЕ УСЛУГИ ВО МЕЃУНАРОДНАТА ТРГОВИЈА	стр. 19-89
ГЛАВА II ОПШТАТА СПОГОДБА ЗА ТРГОВИЈА СО УСЛУГИ И ЛОГИСТИЧКИТЕ УСЛУГИ	стр. 90 -146
ГЛАВА III ЕВРОПСКАТА УНИЈА И ТРГОВИЈАТА СО ЛОГИСТИЧКИ УСЛУГИ	стр. 147-201
ГЛАВА IV ТРГОВИЈАТА СО ЛОГИСТИЧКИ УСЛУГИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА	стр. 202-249
ГЛАВА V ОЛЕСНУВАЊЕ НА ТРГОВИЈАТА СО ЛОГИСТИЧКИ УСЛУГИ НА РЕГИОНАЛНО НИВО – ЦЕФТА-2006	стр. 250-290
ЗАКЛУЧОК	стр. 295-314

Во **воведот**, кандидатот м-р Трајков ги посочува актуелноста на проблематиката, предметот и целите, методите и планот на научното истражување. Според м-р Трајков, најактуелниот момент од преговорите во рамките на СТО се уште е Доха-развојната агенда, каде што посебен акцент се става на надворешнотрговските олеснувања и ревидирањето на одредени членови во рамките на Општата спогодба за царини и трговија (ГАТТ). Токму тоа создава потреба за либерализација на трговијата со логистички услуги што од своја страна има посебно значење за надворешнотрговските олеснувања. На овој начин се создава нераскинлива каузална врска помеѓу трговијата со стоки и трговијата со логистички услуги. Подобрите резултати и постигнувања во рамките на едната значат и подобрување на резултатите и постигнувањата во рамките на другата. Оттука, мошне е значајно да се направи истражување во колкав обем логистичките услуги влијаат врз вкупниот стоков промет и како либерализацијата на трговијата со логистички услуги може да ја подобри конкурентноста на одредени земји при нивниот настап на странските пазари и да ја зголеми трговијата со стоки. За илустрација, во една студија на УНКТАД (UNCTAD, TD/B/COM.3/EM.17/2) се наведува дека една просечна трговска трансакција вклучува околу 30 субјекти и за неа се потребни околу 40 документи. Тоа секако влијае и врз времето и врз цената на испорачаните стоки на странскиот пазар со што се намалува конкурентноста на субјектите. Оттука се наметнува потребата од минимизирање на бројот на учесниците во размената преку тргување со логистички услуги, односно преку ангажирање на логистички провајдери - специјализирани организации за вршење на трговска логистика. Несомнено е дека трговијата со логистички услуги создава користи за субјектите кои се на страната на понудата, затоа што на тој начин доаѓаат до профит, односно поголемиот пласман на логистички услуги значи и подобра заработка. Исто така, постојат податоци што ги потврдуваат користите од трговијата со логистички услуги и за субјектите кои ја сочинуваат нивната побарувачка. Ангажирањето на логистички провајдери овозможува фокусирање на главните дејности на фирмата (core competencies) со што се запазуваат основните економски принципи во работењето: економичност, продуктивност и рентабилност. Така, на пример, утврдено е дека делегирањето на дел од логистичките активности на специјализирани организации кои нудат трговска логистика ги намалува оперативните трошоци од 12% до 15% и ја намалува потребата од обртен и фиксен капитал до 30%. Сепак, постојат и одредени недостатоци од користењето на услугите на логистичките провајдери како на пример: постепено губење на автономијата и на контролата врз логистичките процеси, недоверба и несигурност во поглед на нивото на квалитет на услугите, недоверба во однос на професионалноста и стручноста на логистичките провајдери, намалување на бројот на сопствените стручњаци и сл.

Неопходноста од либерализација на трговијата со логистички услуги со која се овозможува поголема ефикасност на логистичките провајдери е сосема евидентна, особено кај земјите во развој како што е Република Македонија, кои на овој начин можат да ја подобрат

сопствената конкурентност. Преговорите за либерализација на трговијата со логистички услуги на мултилатерално ниво се водат во рамките на Општата спогодба за трговија со услуги (ГАТС) како дел од СТО. Исто така, логистичките услуги се составен дел и од Доха-развијната агенда. Сепак, логистичките услуги не се категоризирани како посебен вид на услуги во рамките на ГАТС, што на некој начин претставува пречка за подобрување на нивната трговија. Во рамките на ГАТС е креирана посебна листа (TN/S/W/20) што содржи 3 категории логистички услуги (основни, споредни и останати) и што се користи како основа за понатамошно имплементирање на логистичките услуги како посебна категорија на услуги во рамките на ГАТС. Сето тоа би придонело земјите - членки на СТО полесно да ја составуваат листата на концесии со која преземаат одредени обврски во трговијата со услуги согласно со сопствената стратегија за економски раст и развој.

Првата глава на докторската дисертација насловена: „**Логистичките услуги во меѓународната трговија**“ ги обработува логистичките услуги како значаен дел од меѓународната трговија. Најпрвин, заради коректна обработка на материјата во дисертацијата е дефиниран поимот „услуги“, со посебен осврт на дефинициите дадени во Светска трговска организација. Потоа, се анализирани актуелните состојби и текови во трговијата со услуги во светската економија. Современите трендови во трговската логистиката како што се: е-логистика, договорната логистика, аутсорсинг-логистиката и моментално најактуелниот, интегрираната логистика, се анализирани во посебна потточка од оваа глава. Логистичките провајдери, кои како субјекти активно влијаат врз трговијата со логистички услуги и на кои директно се однесуваат правилата за работа утврдени со конвенционалното и националното право се обработени, исто така, во посебна потточка. Овде е направена анализа на нивното работење преку согледување на нивната организациска структура, методологија на работа и обемот на активности што ги преземаат.

Добиената слика за општите текови во трговијата со логистички услуги, овозможува кандидатот м-р Трајков во својата докторска дисертација да ги идентификува и бариерите во трговијата со логистички услуги. Во оваа смисла, посебно е ставен акцент на основните принципи во рамките на ГАТС, како што се пристапот на пазарот и националниот третман, кои генерираат пречки во трговијата со логистички услуги. Исто така, разгледана е и регулативата во соодветната област како трговска бариера. Во овој дел, кандидатот м-р Трајков го утврдува ефектот што определени препреки го имаат врз трговијата со логистички услуги преку мерење на одделните бариери. Последната потточка од првиот дел ја обработува либерализацијата на трговијата со логистички услуги, односно начините и нивоата на кои таа може да се спроведе.

Втората глава од дисертацијата, „**Општата спогодба за трговија со услуги и логистичките услуги**“, се состои од истражување на причинско - последичните врски помеѓу Светската трговска организација и либерализацијата на трговијата со логистички услуги. Во три одделни потточки во овој дел е објаснето како правилата на ГАТС влијаат врз трговијата со логистички услуги, од една страна, и како трговската логистика влијае врз надворешнотрговските олеснувања

што се дел од најновата развојна агенда на Светската трговска организација, од друга страна.

Овде најпрвин се анализирани правилата на ГАТС што се однесуваат на трговијата со логистички услуги, а потоа е направен детален осврт на општите обврски на ГАТС како група на концепти, принципи и правила што се применуваат за сите мерки што влијаат врз трговијата со услуги, како и врз специфичните договорни обврски што се темелат врз почитувањето на принципите на националниот третман и пристап до пазарот. Потоа, следува истражување на потенцијалните логистички услуги што можат да влезат во општата листа на услуги на ГАТС како засебен вид услуги и направен е посебен осврт на моменталната листата на логистички услуги TN/S/W/20 и начинот на кој се поделени и обработени логистичките услуги во неа, односно издвоени се основните, споредните и останатите логистички услуги.

Последната потточка од овој дел се однесува на влијанието на преговорите за трговските олеснувања во рамките на Светската трговска организација врз регулирањето на логистичките услуги во рамките на ГАТС. Тука се анализира Уругвајската рунда на преговори и особено е ставен акцент на анализата на Доха-развојната агенда. Воедно е направена и анализа на влијанието на одделни членови од ГАТТ (член 5 од ГАТТ – Слобода на транзитот, член 8 од ГАТТ – Давачки и формалности во врска со увозот и извозот на стока и член 10 од ГАТТ – Публикување и администрација на трговската регулатива) врз трговијата со логистички услуги.

Дисертацијата продолжува со анализа на трговијата со логистички услуги во Европската унија. **Третата глава** започнува со преглед на пазарот на логистички услуги во ЕУ, по што следува анализа на вредноста, динамиката и структурата на трговијата со логистички услуги на земјите-членки. Анализата се однесува на сите видови транспорт на стоки од регионален и меѓународен аспект. Потоа, извршена е анализа на политиката на ЕУ во врска со либерализацијата на трговијата со логистички услуги и, најнакрај, утврдени се специфичните обврски што ЕУ ги презела во овој сектор согласно со ГАТС.

Четвртата глава е посветена на истражувањето на трговијата со логистички услуги во Република Македонија. Во првите неколку потточки од оваа глава е анализирана трговијата со услуги во Република Македонија, по што следува утврдање на позначајните индикатори за развој на овој вид трговија во нашата земја.

Листата на специфични обврски што се однесуваат на трговијата со услуги, а што Република Македонија ги презела како земја-членка на Светската трговска организација е обработена во посебна глава од последниот дел на трудот. Тука се идентификуваат хоризонталните и вертикалните обврски што се дел од листата на концесии на Република Македонија, а што се однесуваат на трговијата со логистички услуги. Потоа, направено е истражување на актуелната национална регулатива кај нас што се однесува на трговијата со логистички услуги со цел да се утврди во колкав дел таа е компатибилна со преземените обврски од листата на концесии.

Посебна потточка во овој дел на трудот е наменета за компаративна анализа на ефикасноста во обезбедувањето логистичките услуги кај земјите потписнички на ЦЕФТА-2006. Во овој дел се определени

факторите што влијаат врз логистичките перформанси и преку утврдување на индексот на логистичките перформанси се утврдува ефикасноста на земјите-членки на ЦЕФТА-2006 во обезбедувањето логистички услуги. Исто, извршено е идентификување и интерпретација на недостатоците што ги имаат земјите - членки на ЦЕФТА-2006 во обезбедување на логистичките услуги.

Комплетна слика за состојбите во трговијата со логистички услуги во Република Македонија е добиена со испитување на влијанието на останатите меѓународните договори и спогодби врз трговијата со логистички услуги во нашата земја. Овде се врши испитување на усогласувањето на обврските во однос на трговијата со логистички услуги со земјите - членки на Европската унија и земјите - членки на ЦЕФТА-2006.

Претходно добиените сознанија најнакрај се искористуваат во последната точка од оваа глава кадешто се предлагаат методи, техники и стратегии за надминување на трговските бариери преку унапредување на трговијата со логистички услуги и кандидатот м-р Трајков дава конкретни насоки за унапредување на трговијата со логистички услуги во Република Македонија.

Во последната, **петта глава**, под наслов „**Олеснување на трговијата со логистички услуги на регионално ниво – ЦЕФТА-2006**“, направена е анализа на структурата на трговијата со услуги на страната на извозот од регионот и интра-ЦЕФТА трговијата, од една страна, и меѓународната размена на основни и на споредни логистички услуги на ЦЕФТА-2006, од друга страна. Веднаш потоа, следува анализа на нивото на либерализација на трговијата со логистички услуги на регионот преку преземените хоризонтални и вертикални обврски од страна на земјите-членки на ЦЕФТА-2006. По ова се разгледани бариерите за логистичките услуги во регионот, а најпосле е дадена компаративната анализа на ефикасноста во обезбедувањето на логистички услуги од страна на земјите-членки на оваа регионална интеграција.

По ова следуваат заклучните согледувања.

II. Оцена на докторската дисертација

Докторската дисертација со наслов: **СВЕТСКАТА ТРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЈА И ТРГОВИЈАТА СО ЛОГИСТИЧКИ УСЛУГИ** од м-р Александар Трајков, преку анализа на тековите и на политиката во сферата на трговијата со логистички услуги, ја истакнува важноста на овој вид трговија за македонската економија. Трудот ја истакнува потребата од создавање клима и потенцирање на важноста и значењето од креирање на развојна национална политика во која посебен акцент треба да се стави на унапредувањето на меѓународната трговија преку подобрување на условите за трговија со логистички услуги. Создавањето услови за подобрување на трговската логистика како дејност е битен предуслов за поттикнување на севкупниот стопански развој. Во идната констелација на економски и политички односи во Европа, подобрување на условите за трговија со логистички услуги може значително да ја подобри конкурентноста на македонскиот извоз на странските пазари, но и да отвори високо профитабилни области на меѓународна соработка што

може да биде од извонредно значење за вкупниот економски развој. Ова во голема мера би можело да помогне во разрешувањето на проблемите што се карактеристични за македонската економија од долгорочен аспект, како што се: незадоволителното ниво на конкурентноста на производството и на извозот, растечкиот дефицит во трговскиот биланс, влошување на односите на размена и сл.

Докторската дисертација е обработена на вкупно 344 страници, на кои на последните 29 страници се поместени вкупно 263 референтни наслови од најнова литература, главно од англиското говорно подрачје, десетина релевантни закони од македонското законодавство и уште дваесетина интернет-страници. Коментарите во текстот се поткрепени со релевантни податоци систематизирани во вкупно 61 табела и 37 графикани.

Текстот е пишуван со почитување на сите академски правила и употреба на коректен литературен македонски јазик, со сите одлики на највисока писменост и избегнување непотребно употребување на странски зборови и термини.

Кандидатот м-р Александар Трајков во својата докторска дисертација вложил особен истражувачки напор во смисла истражување на област од меѓународната економија што досега во нашата земја, но и пошто е недоволно истражувана. Со споредување на податоците од различни извори, кандидатот м-р Трајков врши темелна анализа на сите прифатени обврски во системот на ГАТС и на СТО за основните и споредните логистички услуги од страна на земјите-членки на ЕУ, од земјите-членки на ЦЕФТА-2006 и на Република Македонија. Тој успева на јасен и на недвосмислен начин да ги презентира резултатите од своето истражување и да го утврди постигнатиот степен на либерализација во оваа многу важна економска сфера. Воедно, врз основа на расположивите податоци успева да направи проценка на трошоците и користите од остварената либерализација, но и да ги идентификува бариерите што се и понатаму во функција и да даде насоки за можностите за уште поголема либерализација и олеснување на овој вид трговија. Споредувајќи ги осознаените бариери во сферата на логистичките услуги и нивото на постигнатата либерализација во оваа сфера во нашата земја и кај нашите најзначајни трговски партнери, кандидатот м-р Трајков успева да даде релевантни препораки во смисла создавање и креирање на логистички центри заради зголемување на ефикасноста на транспортните услуги и забрзување на царинските процедури; потреба од понатамошна либерализација на вториот, третиот и четвртиот начин на давање на логистички услуги; неопходност од подобрување на сообраќајната инфраструктура и реформи во железничкиот транспорт со вклучување во железничкиот систем Карго 10; разгледување на можноста за создавање сопствена поморска флота; можност за намалување на цената на ЦЕМТ-дозволата и потреба од реформи во деловната политика на логистичките оператотри, како и активно вклучување во преговорите за либерализација на трговијата со логистички услуги во рамките на мултилатералниот трговски систем.

IV. ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на проучувањето на докторската дисертација под наслов **СВЕТСКАТА ТРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЈА И ТРГОВИЈАТА СО ЛОГИСТИЧКИ УСЛУГИ** од кандидатот м-р Александар Трајков, Комисијата за оцена на докторската дисертација, како и за оспособеноста на нејзиниот подносител за научна работа, му предлага на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје да ги прифати следниве предлози и заклучоци:

1. да го прифати извештајот за содржината и оцената на докторскиот труд на тема **СВЕТСКАТА ТРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЈА И ТРГОВИЈАТА СО ЛОГИСТИЧКИ УСЛУГИ** од кандидатот м-р Александар Трајков;
2. да определи комисија за одбрана на докторската дисертација;
3. да определи ден за јавна одбрана на докторската дисертација.

Скопје, 23.4.2012 год.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Ирена Кикеркова, с. р.
2. Академик д-р Гоце Петрески, с. р.
3. Проф. д-р Љубица Костовска, с. р.
4. Проф. д-р Јованка Билјан, с. р.
5. Проф. д-р Лидија Пулевска Ивановска, с. р.

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на докторски дисертации на Филолошкиот факултет
„Блаже Конески“ - Скопје

Име и презиме на кандидатот	Наслов на прифатена тема за изработка на докторска дисертација	Комисија за утврдување подобност на кандидатот и темата
м-р Татјана Срцева-Павловска	„Субверзивноста на женското лудило во англо-американската проза наспроти конформизмот на женската патријалхална матрица на македонскиот роман“	Проф. д-р Виолета Христовска Проф. д-р Рајна Кошка-Хот Доц. д-р Соња Витанова-Стрезова
м-р Арбурим Исени	„Сличностите и разликите меѓу нормите на канонот на Lekë dukagjini и ареалот на западните кодови“	Проф. д-р Нехас Сопај Проф. д-р Марија Јанева-Михајловска Проф. д-р Мируше Хоџа
м-р Наталија Горѓевиќ	„Негацијата во францускиот и во македонскиот јазик“	Проф. д-р Маргарита Велевска Проф. д-р Звонко Никодиновски Проф. д-р Мира Трајкова
м-р Милена Касапоска-Чадловска	„Атрибутивната функција во францускиот јазик и нејзините еквиваленти во македонскиот јазик“	Проф. д-р Маргарита Велевска Проф. д-р Звонко Никодиновски Проф. д-р Ирина Бабамова
м-р Магдалена Димчевска	„Статусот на телото и телесноста во македонскиот роман“	Проф. д-р Јасна Котеска Проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска Проф. д-р Виолета Тасевска-Пирузе
м-р Марија Мицевска-Кокаланова	„Функцијата на споредните ликови наспроти главниот лик во романите: 'Името нека ми е Гантенбајн', 'Штилер', 'Хомо Фабер' од Макс Фриш“	Д-р Петер Рау, визитинг професор Проф. д-р Ранка Грчева Проф. д-р Зорица Николовска
м-р Мухарем Јахја	„Мистичната димензија во книжевното дело на Наим Фрашери“	Доц. д-р Агим Лека Проф. д-р Зеќирја Незири Проф. д-р Мирлинда Крифца-Беќири
м-р Николче Шулевски	„Усвојување на германскиот како странски јазик со помош на платформата "moodle" и други дигитални софтвери“	Доц. д-р Емина Авдиќ Д-р Петер Рау, визитинг професор Проф. д-р Емилија Бојковска
м-р Оливера Стипдарова	„Значењето и улогата на вештината зборување во комуникативно ориентираната“	Доц. д-р Емина Авдиќ Д-р Петер Рау, визитинг професор

	настава по германски како странски јазик и можности за нејзино подобрување	Проф. д-р Емилија Бојковска
м-р Татјана Гацова-Симиќ	„Следење и оценување на постигањата на учениците во наставата по германски како странски јазик во средните училишта во Република Македонија”	Доц. д-р Емина Авдиќ Д-р Петер Рау, визитинг професор Проф. д-р Емилија Бојковска
м-р Сезен Исмаил	„Поетиката на (не)вдомност и интеркултурниот идентитет”	Проф. д-р Елизабета Шелева Проф. д-р Славица Србиновска Проф. д-р Маја Бојациевска
м-р Фаркета Дибра	„Наставата по граматика на албанскиот јазик во средните училишта во Р. Македонија”	Проф. д-р Авзи Мустафа Проф. д-р Аслан Хамити Проф. д-р Мируше Хоџа
м-р Кристина Трајановска	„Поетиката на современата британска драма”	Акад. д-р Катица Кулавкова Проф. д-р Рајна Кошка-Хот Проф. д-р Зоран Анчевски
м-р Александра Димитрова	„Аспекти на комичното (хумористичното) во македонската нова драма”	Проф. д-р Кристина Николовска Проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска Проф. д-р Јасна Котеска

ПРЕГЛЕД
на одобрени теми за изработка на магистерски трудови на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“-Скопје

<i>Име и презиме на кандидатот</i>	<i>Наслов на тема за магистерски труд</i>	<i>Ментор</i>
Фанија Смичковска	“Јазични стратегии за изразување “извинувања” во македонскиот и во англискиот јазик“	проф. д-р Марија Кусевска
Марија Апостолова	“Креативноста во образувањето на сложени именки во англискиот и во македонскиот јазик со осврт на метафоричките и метонимиските сложени именки”	проф. д-р Јованка Лазаревска-Станчевска
Сезен Сејфула	“Фонетски и лексички карактеристика на турскиот говор во Струмичко”	проф. д-р Назим Ибрахим
Сања Никева	“Интервјуата за вработување како рамка за анализа на усната деловна комуникација во англискиот и во македонскиот јазик”	проф. д-р Солзица Поповска
Асим Селмани	“Сентиментализам и хронотоп во романското дело на Рамиз Келманди”	проф. д-р Нехас Сопај
Лени Фрчкоска	“Психоаналитички елементи на бајката и нејзиното присуство во современата култура”	проф. д-р Славица Србиновска

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ПО ПРЕДМЕТОТ
РАДИОТЕРАПИЈА СО ОНКОЛОГИЈА ПРИ МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО
СКОПЈЕ**

Врз основа на член 132 од Законот за високото образование, член 33 (Сл.весник на Р.М. бр.35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011 и 51/2011), а во врска со членовите 42, 46 и 48 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник број 173/2011), Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет, на својата XII редовна седница одржана на ден 15.3.2012 година, донесе решение за **избор на 1 наставник во сите звања** по предметот **радиотерапија со онкологија** и формира Рецензентска комисија во состав:

- 1) проф. д-р Анета Димитровска,
- 2) проф. д-р Цвета Толевска
- 3) проф. д-р Лилјана Костовска Манева
- 4) проф. д-р Томе Стефановски
- 5) проф. д-р Владимир Каев

На конкурсот објавен во весникот „Утрински весник“ на 25.2.2012 година, се пријавија кандидатите: д-р Валентина Крстевска и ас. д-р Симонида Црвенкова. Рецензентската комисија, откако ја проучи доставената документација, има чест да го поднесе до Наставно-научниот совет на Факултетот следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски податоци

за д-р Валентина Крстевска (Тодоровска),
родена на 30.4.1958 год. во Скопје

По завршувањето на средното образование се запишала на Медицинскиот факултет во Скопје во учебната 1976/77 година. Дипломирала на 22.12.1983 година со среден успех 9,92.

Задолжителниот приправнички стаж го завршила во законски предвидениот рок.

Во Институтот за радиотерапија и онкологија е вработена од јули 1985 година. Стручниот испит го положила во ноември 1985 година. Специјализацијата по радиотерапија ја започнала во ноември 1987 година, а специјалистичкиот испит го положила во ноември 1990 година и се стекнала со звање - специјалист по радиотерапија.

Била назначена за раководител на отсек на Одделението за малигни тумори на главата и на вратот во 1992 година, а како раководител на Одделението за малигни тумори на, главата и на вратот била назначена во октомври 1998 година и таа функција се уште ја извршува.

За асистент по предметот радиологија била избрана во 1992 година, а изборот бил потврдено во 1995 година, додека во 1999 година била реизбрана за асистент по предметот онкологија со радиотерапија.

Во ноември 2002 година го одбрала јавниот труд со наслов: „Анализа на акутните реакции на мукозата при зрачната терапија на планоцелуларниот карцином на ларинксот, орофаринксот и хипофаринксот“.

Во ноември 2006 година ја одбрала докторската дисертација со наслов: „Влијанието на различните методи на зрачно фракционирање и на прогностичките фактори врз прогнозата и преживувањето кај карциномите на ларинксот, орофаринксот и хипофаринксот“, со што се стекнала со звањето Доктор на медицинските науки.

Во февруари 1998 година престојувала во Ротердам, Холандија, каде што го посетувала курсот во организација на European Society for Therapeutic Radiology and Oncology/International Atomic Energy Agency (ESTRO/IAEA): “Principles and Practice in Radiotherapy Treatment Planning”.

Во октомври 1999 година престојувала во Гдањск, Полска, каде што присуствувала на курсот: “Basic Clinical Radiobiology”, во организација на ESTRO.

Во април 2011 била учесник на Третиот курс по отологија на тема тимпанопласитики, организиран во Скопје од Асоцијацијата по оториноларингологија.

Во мај 2011 била учесник на Првиот курс за ринопластика, организиран од Здружението на лекари по оториноларингологија при Македонското лекарско друштво, одржан во Универзитетската клиника за уво, нос и грло во Скопје.

Во април 2003 година, на покана од Здружението на лекари по оториноларингологија при Македонското лекарско друштво, на Саемот на медицина во Скопје го одржала предавањето: „Онколошки третман на ларингеалниот карцином“.

Во мај 2007 година учествувала како поканет предавач на вториот курс насловен: „Рана дијагностика и третман на ларингохипофарингеалниот карцином“ организиран од страна на Клиниката за оториноларингологија со предавањето: „Современи радиолошки и хемотерапевтски процедури“.

Во ноември 2008 година учествувала како поканет предавач со предавањето: „Radio and Chemotherapy in HNSCC“, во рамките на едукативниот курс “Head and Neck Oncology”, под покровителство на European Association for Cranio-maxillofacial Surgery (EACMFS), одржан во Клиниката за максилофацијална хирургија во Скопје.

Во ноември 2010 година, на стручниот состанок на Здружението на лекари по оториноларингологија при Македонското лекарско друштво, го одржала предавањето: „Радиотерапија - сегашност и иднина“.

Со самостојни и заеднички трудови со колегите од Клиниката има учествувано на секциски состаноци и конгреси во земјата и во странство.

Автор и коавтор е на повеќе од 40 научни и стручни трудови. Еден е од авторите на учебникот: „Радиотераписка онкологија“, издаден во 2002. Автор е на поглавјето под наслов “Nasopharyngeal cancer”, во книгата “Head and Neck Cancer”, издадена во март 2012 година од страна на InTech со ISBN 978-953-51-0236-6.

Главен научен истражувач е во рамките на Меѓународниот координиран истражувачки проект спонзориран од Меѓународната агенција за атомска енергија Е3.30.35 со наслов “Resource Sparing Curative Radiotherapy for Locally Advanced Squamous Cell Cancer of the Head and Neck”.

Активно се користи со англискиот и италијанскиот јазик.

По заминувањето во пензија на проф. д-р Цвета Толевска, од почетокот на учебната 2010/2011 година активно е вклучена во теоретската настава по предметите:

- физиотерапија во онкологија (одржани 3 предавања на редовни и 1 предавање на вонредни студенти во учебната 2010/2011 и исто толку во учебната 2011/2012);
- радиотерапија (одржани 6 предавања на редовни и 3 предавања на вонредни студенти во учебната 2010/2011 и исто толку во учебната 2011/2012);
- онкологија (одржани 9 предавања на редовни и 6 предавања на вонредни студенти во учебната 2010/2011 и исто толку во учебната 2011/2012);
- радиобиологија (одржани 6 предавања на редовни и 3 предавања на вонредни студенти во учебната 2010/2011 и 6 предавања на редовни студенти во учебната 2011/2012);
- онкологија со радиотерапија (одржани 6 предавања на група А и 6 предавања на група Б во учебната 2010/2011 и исто толку во учебната 2011/2012);
- здравствена нега на онколошки болни со онкологија (одржани 6 предавања на редовни и 3 предавања на вонредни студенти во учебната 2010/2011 и 6 предавања на редовни студенти во учебната 2011/2012);
- фамилијарна медицина (одржано 1 предавање на група А и 1 предавање на група Б во учебната 2010/2011 и 1 предавање на група Б во учебната 2011/2012).

Во учебната 2010/2011 и 2011/2012 година вклучена е во изведувањето на писмените колоквиуми и испити по сите горенаведени предмети.

2. Биографски податоци

Ас. д-р Симонида Црвенкова е родена во Скопје, 1968 година. Основно и средно образование завршила во Скопје со одличен успех. Во текот на школувањето, активно учествувала на натпревари од повеќе области и се здобила со повеќе награди и признанија.

Дипломирала на Медицинскиот факултет во Скопје на 30.1.1993 година со просечна оценка 9,7.

Од 1995 година е во редовен работен однос на Институтот за радиотерапија со онкологија во Скопје. За потребите на Институтот, истата година ја започнува специјализацијата по интерна медицина, а специјалистичкиот испит го положила со успех во 2000 година.

Едукацијата ја продолжила понатаму со специјализацијата по специјалноста радиотерапија и онкологија, а специјалистичкиот испит го положила со успех во 2004 година.

Во текот на оваа специјализација била на тримесечно усовршување во Универзитетската болница во Leuven-Белгија, 2004 година, спонзорирано од МААЕ (Меѓународна агенција за атомска енергија). Едукацијата од оваа област ја добила и на повеќе курсеви:

1. Курс од ESTRO/IAEA "Physics for Clinical Radiotherapy" Leuven, Belgium 2000
2. Курс од ESTRO/IAEA "Modern Brachytherapy Techniques" Paris, France 2001
3. Курс од ESTRO/IAEA "Basic Clinical Radiobiology" St.Petersburg, Russia 2002
4. Regional Training Course on Current Trends in Radiation Oncology of Lung Cancer, Izmir, Turkey, 2006

Од 2005 година работи на Одделот за лечење на малигните белодробни тумори. Учествувала во изработката на националните протоколи за третман на малигните болести и лично го изработила протоколот за третман на немикроцелуларниот белодробен карцином и малигниот мезотелиом.

Од 2006 година е назначена за раководител на отсек при Одделот за третман на белодробниот карцином.

Активно се користи со англискиот јазик.

Од 2008 до 2012 година ја извршувала функцијата директор на Универзитетската клиниката за радиотерапија и онкологија.

Наставно-образовна дејност:

За помлад асистент по предметот радиотерапија со онкологија е избрана во 2000 година. Во 2003 година, по одбраната на магистерскиот труд, избрана е во звањето асистент во истата област, за во 2007 година да биде преизбрана во истото звање.

Има потпишано договор за вработување со Медицинскиот факултет на работното место асистент од 2011 година. Активно е вклучена во изведувањето на практична настава од областа радиотерапија и онкологија за студенти по медицина и виши рентген-техничари-технолози. Спроведувала менторска настава под покровителство на МААЕ со седиште во Виена, односно усовршување на странски кадар за вештините од областа на радиотерапијата, конформалната радиотерапија и брахитерапијата кај лекари, медицински физичари и радиолошки технолози.

Колешката била едукатор на осум работилници од областа на малигните болести со посебен осврт на третманот на белодробниот карцином, а посетувала дваесет и еден курс и школи од областа на интерната медицина и онкологијата.

Била еден од рецензентите на прирачникот за хигиено-диететски режим за болните со малигни болести кај кои се спроведува онколошки третман.

Учествувала како еден од авторите на прирачникот за белодробен карцином-водич на постапки при белодробен карцином.

Има објавено едукативни статии во: информативно-едукативно гласило на Македонското лекарско друштво, со наслов „Современ третман на метастатски карцином на бели дробови“ и во гласилото на Лекарската комора, со наслов „Ерлотиниб во третманот на неситноклеточен белодробен карцином“.

Научноистражувачка дејност:

Постдипломските студии ги започнала во 1994/95 година, а во 2003 година го одбрала магистерскиот труд на тема: **„Компарација на методата на зрачење на ограничен зрачен волумен со методата на зрачење на целиот мозок, применети во лекувањето на малигните астроцитомии на мозокот“** со што се здобила со звањето магистер на медицински науки.

Во 2011 година ја одбрала својата докторска дисертација на тема: **„Комбинација на хемотерапијата и конформалната радиотерапија во третманот на локално-напреднат немикроцелуларен белодробен карцином“** и се здобила со титулата доктор на медицински науки.

Автор е и коавтор на поголем број трудови од областа на радиотерапијата и онкологијата.

Има одржано 5 пленарни предавања на научно-стручни собири во земјава и во странство и повеќе секциски предавања.

Досега во билтените на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, рецензирани се 13 труда на кандидатката (број 751/2000, 830/2003 и 915/2007).

Научни проекти:

Учествувала во повеќе научни проекти, меѓународни и национални, како главен истражувач, коистражувач и координатор.

Раководител на меѓународен научен проект
1. Multicenter, randomized, double-blind, phase III trial to investigate the efficacy and safety of oral BIBF 1120 plus standard pemetrexed therapy compared to placebo plus standard pemetrexed therapy in patients with stage IIIB/IV or recurrent NSCLC after failure of first line chemotherapy- principal investigator- Simonida Crvenkova, 2010
Учесник на меѓународен научен проект
1. An expanded access program of Tarceva (erlotinib) in patients with advanced stage IIB/IV non-small cell lung cancer -MO18109 2. Resource sparing curative radiotherapy for locally advanced squamous cell cancer of the head and neck sponsor IAEA No:MAK 16573
Национален координатор на меѓународен научен проект
1. A phase III, randomized, Double blind, placebo controlled clinical trial to evaluate the efficacy and safety of pertuzumab+trastuzumab+docetaxel vs placebo+trastuzumab+docetaxel in previously untreated Her2-positive metastatic breast cancer 2. A randomized 3 arm multicentric, phase III study to evaluate the efficacy and the safety of T-DM1 combined with pertuzumab or T-DM1 combined with pertuzumab-placebo blinded for pertuzumab), versus the combination of trastuzumab plus taxane, as first line treatment in HER2-positive progressive or recurrent locally advanced or metastatic breast cancer (MBC)

Стручно-апликативна дејност:

По положениот специјалистички испит од интерна медицина и радиотерапија со онкологија, покрај општата радиотерапија, преокупација на нејзината работа е конзервативно лекување на болните со белодробен карцином.

Овој сериозен онколошки проблем го проучува од сите аспекти и добиените резултати од усовершените стари методи и воведените нови методи на конзервативното лекување на овие болни ги презентирала на повеќе стручни состаноци од домашен и меѓународен карактер. Покрај тоа учествувала во воведување и усовршување на конформалната радиотерапија на повеќе локализации: малигномите на централниот нервен систем и малигномите на главата и вратот.

На Клиниката е раководител на отсек при Одделот за третман на белодробниот карцином и учествувала во воведувањето и усовршувањето на вештините на употребата на комбинацијата на конформалната радиотерапија и хемотерапија кај болните со немикроцелуларен белодробен карцином.

Дејности од поширок интерес

Од 2000 година престојувала на повеќе едукативни собири во странство од областа на радиотераписката и медицинската онкологија:

- ❖ ECCO-12 Congress, Copenhagen, 2003;
- ❖ 2004 Leuven Belgium-3-месечен престој;
- ❖ 41th ASCO Annual Meeting, Orlando, Florida, 2005;

- ❖ ECCO Congress-13, Paris France 2005;
- ❖ BUON 6th Sofija Bugarija, 2006;
- ❖ 31 ESMO Congress, Istanbul, Turkey 2006;
- ❖ Regional Training Course on Current Trends in Radiation Oncology of Lung Cancer, Izmir, Turkey, 2006;
- ❖ 5th CEOC Opatija, Croatia, 2007;
- ❖ 12th World Conference on Lung Cancer, Seoul, Korea, 2007;
- ❖ ECCO-14 Congress, Barcelona, Spain, 2007;
- ❖ BUON 7th Kusadasi, Turkey, 2008;
- ❖ 33th ESMO Congress, Stockholom, Sweden, 2008;
- ❖ 3th Eurasia Medical Days, Bayindir Hospitals, 2008;
- ❖ 12th World Congres of the skin Tel Aviv, Israel 2009;
- ❖ 13th World Conference on Lung Cancer, San Francisco, 2009;
- ❖ 13th World Congres of the skin Madrid, Spain 2010;
- ❖ Perspectives in Lung Cancer, Amsterdam, Netherlands, 2010;
- ❖ ASCO Annual Meeeting, Chicago, 2010;
- ❖ BUON 8th Rumunia 2010;
- ❖ 14th World Conference on Lung Cancer, Amsterdam, Netherlands, 2011;
- ❖ Perspectives in Lung Cancer, Torino, Italy, 2011;
- ❖ 20th EADV Congress, 2011.

Член е на ESTRO (Европско здружение за тераписка радиотерапија и онкологија) од 2000 година, на ESMO (Европско здружение за медицинска онкологија) од 2001 година, на ASCO (Американско здружение за клиничка онкологија) од 2002 година, на ASTRO (Американско здружение за радиотерапија) од 2005 година на BUON (Балканско здружение за онкологија) од 2006 година и била претседател на Здружението на радиотерапевти и онколози на Р. Македонија со мандат 2009-2012 година. Во овој период ја активирала работата на Здружението, по долги години на пасивно работење и организирила осум секциски состаноци на кои се презентирани разновидни онколошки теми. Во овој мандат организирила и Курс за радиолошки технолози со меѓународно учество.

Од Американско онколошко здружение-ASCO била избрана да презентира сопствен труд на Годишниот светски конгрес за онкологија одржан во Орландо, Флорида, во 2005 година. Како добитник на оваа награда, организирана и била дополнителна еднеделна едукативна посета на радиотераписки и онколошки оддел во болницата Montefiore во Њујорк.

Учествувала во работата на повеќе државни комисии и тела:

- учесник била во комисија за изготвување на предлогот за одвојување на болничка листа од примарната листа на лекови на товар на ФЗО на Р. Македонија;
- учесник била во комисија за формирање на цени за услуги кои се дополнителна дејност, за лекари;
- учесник била во комисија за изготвување на стратегија за дијагностицирање и лекување на лица заболени од ретки болести;
- учесник била во комисија за подготовка на акционен план за скрининг на карциномот на дојката кај жени во Р. Македонија;
- учесник била во работната група и изготвување на протоколот за третман на немикрoцелулерен белодробен карцином и малиген мезотелиом-2006 година;
- учесник е во работната група за ажурирање на клинички упатства за практикурање на медицина базирана на докази-2012 година.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на извршениот увид во доставената документација, досегашното познавање на наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност на кандидатите и извршената рецензија на доставените стручно-научни трудови, Рецензентската комисија оцени дека кандидатите во целост ги исполнуваат условите на конкурсот. Бодирањето е направено согласно со образецот кон извештајот за избор, а според член 11 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје (пречистен текст), од август 2011.

Рецензиите се позитивни за двете кандидатки, но заради остварениот поголем вкупен број поени во образецот кон извештајот за избор, Комисијата и даде предност на втората кандидатка и ја предлага ас. д-р Симонида Црвенкова на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, за избор во звањето доцент по предметот радиотерапија и онкологија. Воедно Комисијата предлага распишување на нов конкурс за избор во звањето доцент, за првиот кандидат д-р Валентина Крстевска.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

- 1) Проф. д-р Анета Димитровска,
_____ с.р.
- 2) Проф. д-р Цвета Толевска
_____ с.р.
- 3) Проф. д-р Лилјана Костовска Манева
_____ с.р.
- 4) Проф. д-р Томе Стефановски
_____ с.р.
- 5) Проф. д-р Владимир Каев
_____ с.р.

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО- НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Валентина Благоја Крстевска _____

(име, татково име и презиме)

Институција:

Медицински факултет-Скопје _____

(назив на факултет/институт)

Научна област:

Онкологија со радиотерапија _____

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност: Одржување на настава од прв циклус студии	Поени
1.		4,524
Ред. број	Назив на активност: Одржување на вежби	Поени
1.		40,05
Ред. Број	Назив на активност: Настава во школи и работилници	Поени
1.	Курс: European Society for Therapeutic Radiology and Oncology/International Atomic Energy Agency (ESTRO/IAEA) Training Course on Principles and Practice in Radiotherapy Treatment Planning, Rotterdam, The Netherlands, 15-19 February 1998 - учесник.	1
2.	Курс: European Society for Therapeutic Radiology and Oncology (ESTRO) Teaching Course in Basic Clinical Radiobiology, Gdansk, Poland, 17-21 October 1999 – учесник.	1
3.	Курс: Асоцијација по оториноларингологија: Трет курс по отологија на тема тимпанопластика, Скопје, 28-29 април 2011 – учесник.	1
4.	Курс: Здружение на лекари по оториноларингологија при Македонското лекарско друштво: „Прв курс за ринопластика“, одржан на 26 и 27 мај 2011 во Универзитетската клиника за уво, нос и грло во Скопје – учесник.	1
Ред. број	Назив на активност: Позитивно рецензиран универзитетски учебник	Поени
1.	Коавтор на учебникот „Радиотераписка онкологија“, издаден во 2002 година.	6
Ред. број	Назив на активност: Ментор и едукатор на здравствена едукација	Поени
1.	Ментор на 1 кандидат	28.8
Ред. број	Назив на активност: Научно-популарна книга	Поени
1.	Коавтор на „Упатства за практикување на медицина заснована на докази“	4
Вкупно		87.374

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност: Национален координатор на меѓународен научен проект	Поени
1.	Главен научен истражувач во рамките на Меѓународниот координиран истражувачки проект спонзориран од Меѓународната агенција за атомска енергија Ез.30.35 со наслов “Resource Sparing Curative Radiotherapy for	6

	Locally Advanced Squamous Cell Cancer of the Head and Neck" (http://www-naweb.iaea.org/nahu/arbr/crp.asp)	
Ред. број	Назив на активноста: Учесник во меѓународен научен проект	Поени
1.	Учесник во тимот за имплементација на QUATRO проектот во кој беше вклучен Институтот за радиотерапија и онкологија со Меѓународната агенција за атомска енергија (IAEA) во Виена под раководство на проф. д-р Снежана Смичкоска и со кој тогашниот Институт за радиотерапија и онкологија се здоби со референцата "центар на екселенција" според експертизата од екипа на меѓународни експерти.	5
2.	Учесник во меѓународниот истражувачки проект: "Daily oral perifosine (ZEN-004) in combination with radiotherapy in non-small cell lung cancer patients" (june 2007)	5
3.	Учесник во меѓународниот истражувачки проект: Project MAK /6/010 "Upgrading of Radiotherapy Facilities and Introducing New Radiotherapy Techniques in the FYR Macedonia" (2007-2010)	5
4.	Учесник во меѓународниот истражувачки проект: "A non-comparative, multicentre, repeat dose safety in use of Neukine (Filgrastim) in patients receiving chemotherapy known to introduce neutropenia" (2008-2010)	5
5.	Учесник во меѓународниот истражувачки проект: "A randomized, open-label multicenter phase 3 study of epoetin alfa plus standard supportive care versus standard supportive care in anemic patients with metastatic breast cancer receiving standard chemotherapy"	5
Ред. број	Назив на активноста: Дел од монографија објавен во странство	Поени
1.	Krstevska V. (2012). Hypopharyngeal cancer, In: <i>Head and Neck Cancer</i> , M. Argulnik, (Ed), 13-70, InTech, ISBN 978-953-51-0236-6 (A free online edition of this book is available at www.intechopen.com)	6
Ред. број	Назив на активноста: Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	Поени
1.	Тодоровска В , Велков К, Димитровска А, Вељаноска С, Мицковска В. Лимфогено метастазирање кај карциномот на долната усна. Македонски медицински преглед 1988; 5-6: 99-101.	2,4
2.	Todorovska V , Velkov K, Dimitrovska A, Veljanoska S, Mickovska V. Karcinom donje usnice-pregled bolesnika u desetgodišnjem razdoblju. Libri Oncol 1989; 18: 119-123.	2,4
3.	Велков К, Димчев И, Димитровска А, Вељаноска С, Крстевска В . Можности за постигање подобри резултати при лекување на кожниот карцином. Македонски медицински преглед 1988; 3-4: 59-61.	2,4
4.	Вељаноска С, Велков К, Мицковска В, Тодоровска В , Ангеловска Н. Фактори кои влијаат на резултатите од лекувањето на болните со рак на јајниците. Македонски медицински преглед 1989; 3-4: 71-73.	2,4
5.	Вељаноска С, Тодоровска В , Смичкоска С, Ангеловска Н, Мицковска В, Толевска Ц. Вулварен карцином со потекло од Бартолиниевата жлезда. Македонски медицински преглед 1993; 1-2: 13-16.	2,4
6.	Мицковска В, Тодоровска В , Димитровска А. Фактори кои влијаат врз прогнозата кај пациенти со примарен планоцелуларен ларингеален карцином. Македонски медицински преглед 1996: 50: 187-190.	3,2
7.	Тодоровска В , Стефановски З. Метода на проекција на зрачното поле при радиотерапија на малигните тумори на главата и вратот. Македонски медицински преглед 1999; 53(3-4): 167-172.	3,6
8.	Тодоровска В , Јовановски Д, Смичкоска С, Ангеловска Н, Манева Л, Мицковска В. Радикална радиотерапија кај хипофарингеалниот карцином. Македонско списание за медицина 2000; 46: 75-84.	2,4
9.	Крстевска В , Стојковски И, Црвенкова С. Функционални реакции на хипофарингеалната мукоза индуцирани со радиотерапија. Македонски медицински преглед 2002; 56(3-4): 171-174.	3,2
10.	Крстевска В , Црвенкова С, Стојковски И, Стефановски З. Акутниот мукозитис во усната празнина и во орофаринксот при радиотерапијата на планоцелуларниот карцином на ларинксот, орофаринксот и	2,4

	хипофаринксот. Македонски медицински преглед 2002; 56(5-6): 260-264.	
11.	Крстевска В , Стојковски И, Црвенкова С, Стефановски З. Акцелерирана радиотерапија со примена на конкомитантен boost кај планоцелуларните карциноми на ларинксот, орофаринксот и хипофаринксот. Македонски медицински преглед 2003; 57(3-4): 166-170.	2,4
12.	Крстевска В , Црвенкова С, Стојковски И. Реакциите во нормалните ткива при акцелерираната радиотерапија кај карциномите на ларинксот, орофаринксот и хипофаринксот. Македонски медицински преглед 2003; 57(5-6): 263-267.	3,2
13.	Krstevska V , Smichkoska S, Crvenkova S. Altered fractionation regimens in primary radiotherapy for squamous cell carcinoma of larynx, oropharynx and hypopharynx - an analysis of prognostic factors for locoregional control and survival. Libri Oncol 2004; 32 (1-3): 1-6.	3,2
14.	Krstevska V , Popova M. Induction chemotherapy in squamous cell carcinoma of the head and neck. Libri Oncol 2007; 35(1-3): 81-90.	3,6
15.	Крстевска В , Николовски Н. Адјувантен третман по радикална хирургија кај локално напредните планоцелуларни карциноми на главата и на вратот. Македонски медицински преглед 2008; 62(3): 17-23.	3,6
16.	Krstevska V , Stojkovski I, Lazarevska E, Crvenkova S. Radical surgery and postoperative radiotherapy in patients with advanced squamous cell carcinoma of the larynx. Arch Oncol 2011; 19(1-2): 17-22.	2,4
17.	Црвенкова С, Толевска Ц, Крстевска В , Кралева С. Фактори кои влијаат на преживувањето кај постоперативно ирадирани болни со малигни астроцитомии на мозокот. Македонски медицински преглед 2002; 56(5-6): 257-260.	2,4
18.	Црвенкова С, Крстевска В , Толевска Ц. Третман на болка кај болните со рекурентен малигном во регијата на главата и на вратот. Македонски медицински преглед 2003; 57(3-4): 163-165.	3,2
19.	Црвенкова С, Крстевска В , Гурчинов Д. Употребата на комбинацијата на конформалната радиотерапија во лекувањето на локално напреднат немикроцелуларен белодробен карцином: опис на методата и токсичните ефекти. Македонски медицински преглед 2006; 60(3-4): 106-111.	3,2
20.	Поповска М, Крстевска О, Крстевска В . Промени на оралната слузокожа предизвикани од радиотерапија. Македонски стоматолошки преглед 2007; 31(3-4): 140-147.	3,2
21.	Смичкоска С, Мицковска В, Крстевска В , Стојковски И. Радиотерапија и хемотерапија на ларингеалниот канцер. Современа дијагностика и третман на малигните тумори на ларинксот и хипофаринксот. Македонска академија на науките и уметностите, Скопје 2000.	2,4
22.	Stojkovski I, Krstevska V , Mitreski N, Stojkovska E, Simonova D. Head and neck cancer in young adults treated with 3-D conformal radiotherapy. Arch Oncol 2010; 18: 60-64.	2,4
23.	Krstevska V , Smichkoska S. Hyperfractionation as an altered fractionation regimen in primary radiotherapy for squamous cell carcinoma of the larynx. Prilozi 2006; 27: 175-187.	5,4
24.	Krstevska V , Stojkovski I, Klisarovska V. Concurrent chemoradiotherapy in locally and/or regionally advanced nasopharyngeal carcinoma. Prilozi 2008; 29: 295-307.	4,8
25.	Krstevska V , Crvenkova V. Altered and conventional fractionated radiotherapy in locoregional control and survival of patients with squamous cell carcinoma of the larynx, oropharynx, and hypopharynx. Croat Med J 2006; 47: 42-52.	6,633
26.	Krstevska V , Stojkovski I, Zafirova-Ivanova B. Radical radiotherapy for squamous cell carcinoma of the larynx – comparison of three-dimensional conformal radiotherapy with cobalt-60 teletherapy. Prilozi 2011; 32: 199-212.	4,8
27.	Crvenkova S, Krstevska V . Sequential chemoradiotherapy compared with concurrent chemoradiotherapy in locally advanced non-small cell lung cancer: our experience. Prilozi 2009; 30: 197-207.	5,4
Ред. број	Назив на активноста: Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со	Поени

меѓународен уредувачки одбор		
1.	Krstevska V , Tolevska C, Zafirova-Ivanova B, Stojkovski I, Crvenkova S. Prognostic factors in patients with recurrent head and neck cancer treated with reirradiation. J BUON 2008; 13: 369-376.	3,96
2.	Krstevska V , Stojkovski I. Chemotherapy in locoregionally advanced nasopharyngeal carcinoma - a review. J BUON 2008; 13: 495-503.	5,94
3.	Krstevska V . Radiotherapy and chemotherapy in locally advanced head and neck squamous cell carcinoma. J BUON 2009; 14: 361-373.	6,6
4.	Krstevska V , Stojkovski I, Lukarski D. Concurrent radiochemotherapy in advanced hypopharyngeal cancer. Radiation Oncology 2010; 5:39-49.	6,728
5.	Krstevska V , Stojkovski I, Zafirova-Ivanova. Factors influencing the development of distant metastases in patients with head and neck squamous cell carcinoma. J BUON 2010; 15: 690-697.	5,28
Ред. број	Назив на активност: Трудови објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	Поени
1.	Велков К, Димитровска А, Толевска Ц, Крстевска В , Вељаноска С. Адјувантна хемотерапија при ракот на дојката. Македонски медицински преглед, XII конгрес на лекарите на Македонија, Зборник на трудови 1986; суплемент бр.3: 583-584.	1,2
2.	Вељаноска С, Велков К, Крстевска В , Мицковска В. Радиотерапија при лекувањето на малигните тумори на мочниот меур. Македонски медицински преглед, XII конгрес на лекарите на Македонија, Зборник на трудови 1986; суплемент бр.3: 109-110.	1,2
3.	Krstevska V , Lukarski D, Zafirova-Ivanovska B, Stojkovski I. Acute mucosal reactions in patients with advanced head and neck cancer treated with concurrent chemoradiotherapy. Proceedings of the Second Conference on Medical Physics and Biomedical Engineering. Skopje 5-6 November 2010, 37-43.	1,2
4.	Lukarski D, Krstevska V , Petkovska S. A treatment planning comparison of two different 3D conformal techniques for irradiation of head and neck cancer patients. Proceedings of the Second Conference on Medical Physics and Biomedical Engineering. Skopje 5-6 November 2010, 44-49.	1,6
Ред. број	Назив на активност: Секциско предавање на научен/стручен собир	Поени
1.	Предавање: „Онколошки третман на ларингеалниот карцином“, на покана од Здружението на лекари по оториноларингологија при Македонското лекарско друштво, Саем на медицина, Скопје (април 2003)	1
2.	Предавање: „Современи радиолошки и хемотерапевтски процедури“ во рамките на Вториот курс за рана дијагностика и третман на ларингохипофарингеалниот карцином одржан на 31.5. и 1.6.2007 во Клиниката за уво, нос и грло во Скопје.	1
3.	Предавање: „Radio and Chemotherapy in HNSCC“ во рамките на едукативниот курс со меѓународно учество “Head and Neck Oncology”, одржан на 7 и 8 ноември 2008 под покровителство на European Association for Cranio-maxillofacial Surgery (EACMFS) во Клиниката за максилофацијална хирургија во Скопје.	2
4.	Предавање: „Радиотерапија - сегашност и иднина“, во рамките на стручниот состанок со меѓународно учество на Здружението на лекари по оториноларингологија при Македонското лекарско друштво одржан на 16 ноември 2010 во Скопје.	2
Ред. број	Назив на активност: Учество на научен/стручен собир со реферат	Поени
1.	Реферат: „Карцином на долната усна“, XIII Kongres radiologa Jugoslavije, Охрид, 5-9 октомври 1988 – усна презентација	1
2.	Реферат: „ Neck nodal metastatic involvement as a prognostic factor in primary laryngeal cancer“, I конгрес на радиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 31.5.-4.6.1995 – усна презентација	1
3.	Реферат: „ Nasopharyngeal cancer - ten year review “, I Конгрес на радиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 31.05.-04.06.1995 – усна презентација	1

4.	Реферат: „ Radical radiotherapy in hypopharyngeal cancer”, VI национален Конгрес по Онкологија с меѓународно учество, Софија, Бугарија, 19-20 ноември 1999 - постер	0,5
5.	Реферат: „ Acute mucosal reactions in patients with advanced head and neck cancer treated with concurrent chemoradiotherapy”, Second Conference on Medical Physics and Biomedical Engineering, Скопје, 5-7 ноември 2010 – усна презентација	1
Ред. број	Назив на активност: Апстракти објавени во зборник на конференција - меѓународна	Поени
1.	Todorovska V , Mickovska V, Dimitrovska A. Combined approach in treatment of anaplastic thyroid cancer. Radiother Oncol 1998; 48(Suppl 1): S42.	1
2.	Todorovska V , Jovanovski D, Smickoska S, Angelovska N, Maneva L, Mickovska V. Radical radiotherapy in hypopharyngeal cancer. VI Национален Конгрес по Онкологија с меѓународно учество, Софија, Бугарија, 19-20 ноември 1999, Книга на апстракти, Онкологија '99, ПЛК29.	1
3.	Arsovski O, Todorovska V , Atanasov Z. Presentation and treatment outcome in patients with metastases of unknown origin. VI Национален Конгрес по Онкологија с меѓународно учество, Софија, Бугарија, 19-20 ноември 1999, Книга на апстракти, Онкологија '99, ПЛК3.	1
4.	Трајкова С, Тодоровска В , Петрова Д, Гроздановска Б, Стојковски И. Карциноми на максиларниот синус – третман и резултати. Втор конгрес на радиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 21-25 јуни 2000, Книга на апстракти, стр. 106.	1
5.	Стефановски З, Црвенкова С, Крстевска В . Техника на полуполе како boost во третманот на клинички позитивни лимфни јазли кај малигноми на главата и вратот. Трет конгрес на радиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 12-16 јуни 2002, Книга на апстракти, стр. 70.	1
6.	Krstevska V , Stojkovski I, Zafirova-Ivanova V. 3-D конформална радиотерапија кај планоцелуларните карциноми на ларинксот – анализа на прогностичките кафтори за локорегионалната контрола и преживувањето. 2 nd Macedonian Congress of Oto-Rhino-Laryngology, Ohrid October 01-03 2008, Abstract book, L-013.	1
7.	Klisarovska V, Krstevska V , Veljanovska S, Stojkovski I, Peshevska M. 3D conformal radiotherapy in laryngeal cancer. J BUON 2008; 13(suppl 1):PP-138.	1
8.	Maneva-Kostovska L, Pesevska M, Vasev N, Popova M, Krstevska V , Klisarovska V. Endometrial carcinoma in breast cancer patients. J BUON 2008; 13(suppl 1):PP-159.	1
9.	Lazareva E, Veljanoska S, Arsovski O, Klisarovska V, Krstevska V . Treatment of paraaortic node-positive endometrial cancer receiving extended field external beam radiotherapy with platinum-based chemotherapy. J BUON 2010; 15(suppl 1):PP-98.	1
10.	Veljanoska S, Arsovski O, Klisarovska V, Lazareva E, Krstevska V . Figo stage IIB-IIIb small cell neuroendocrine carcinoma of the cervix, report of two cases. J BUON 2010; 15(suppl 1):PP-100.	1
Ред. број	Назив на активност: Апстракти објавени во зборник на конференција - национална	Поени
1.	Тодоровска В. , Велков К, Димитровска А, Вељаноска С, Мисковска В. Крацином на долната усна – приказ на болни во периодот од десет години. XIII Конгрес радиолога Југославије, Зборник радова, Охрид, 5-9 октобар 1988: 167-168.	0,5
2.	Хорватик Н, Велков К, Толевска Ц, Крстевска В , Вељаноска С, Мицковска В. Резултати на лекување кај карциноми на ларинксот во зависност од метастатските лимфни жлезди на вратот. XIII Конгрес радиолога Југославије, Зборник радова, Охрид, 5-9 октобар 1988: 70-71.	0,5
3.	Тодоровска В , Хорватик Н. Nasopharyngeal cancer - ten year review. I Конгрес на радиолозите на Македонија. Охрид, 31.5-4.6.1995, Зборник на трудови.	0,5
4.	Тодоровска В , Хорватик Н. Neck nodal metastatic involvement as a prognostic factor in primary laryngeal cancer. I Конгрес на радиолозите на	0,5

	Македонија, Охрид 31.05.-04.06.1995, Зборник на трудови.	
5.	Вељаноска С, Тодоровска В , Толевска Ц, Арсовски О. Хемотерапија кај оваријален карцином во II и III стадиум. I конгрес на радиолозите на Македонија, Охрид 31.5.-4.6.1995, Зборник на трудови.	0,5
6.	Димитровска А, Николова Л, Манева Л, Крстевска В , Мицковска В, Васев Н. Несакани споредни ефекти при радиотерапијата на Хочкиновата болест. I конгрес на радиолозите на Македонија, Охрид, 31.5.-4.6.1995, Зборник на трудови.	0,5
7.	Димитровска А, Мицковска В, Николова Л, Стефановски Т, Крстевска В , Арсовски О. Улогата на радиотерапијата во лекувањето на Хочкиновата болест. XIV конгрес на лекарите на Македонија, Охрид, 1995, Зборник на трудови.	0,5
	Вкупно	183,741

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност: Експертска активност	Поени
1.	Соработник од Институтот за радиотерапија и онкологија во изработката на „Упатства за практикување на медицина заснована на докази“ издадени од Министерството за здравство на Република Македонија во 2006 година.	1
2.	Рецензент на труд пријавен во Indian Journal of Cancer	1
3.	Рецензент на труд пријавен во African Journal of Microbiology Research	1
Ред. број	Назив на активност: Воведување нова лабораториска/клиничка или јавноздравствена метода во областа на медицинските науки и здравството	Поени
1.	Прв пат во државата воведена метода на интензитет модулираната радиотерапија (ИМРТ) во третманот на малигните заболувања (прв пат имплементирана во ЈЗУ УКРО во мај 2011)	4
Ред. број	Назив на активност: Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	Поени
1.	Специјализација по радиотерапија	2
Ред. број	Назив на активност: Уредник на зборник на трудови од научен/стручен собир	Поени
1.	Уредник на “Proceedings of the Second Conference on Medical Physics and Biomedical Engineering”	1
Ред. број	Назив на активност: Награда од струкова организација	Поени
1.	Диплома од Македонско лекарско друштво во 2001 година	3
Ред. број	Назив на активност: Раководител на внатрешна организациона единица	Поени
1.	Раководител на Одделението за малигни тумори на главата и на вратот во ЈЗУ УК за радиотерапија и онкологија	3
	Вкупно	16

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	87,374
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	175,2175
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	16
Вкупно	287,115

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА

- Проф. д-р Анета Димитровска-претседател с.р.
Проф. д-р Цвета Толевска-член с.р.
Проф. д-р Лилјана Костовска Манева-член с.р.
Проф. д-р Томе Стефановски-член с.р.
- Проф. д-р Владимир Каев-член с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Симонида Драгољуб Црвенкова

Институција: Универзитетска клиника за радиотерапија и онкологија,
 Медицински факултет, Скопје

Научна област: радиотерапија и онкологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички)	40.94
2.	Ментор и едукатор на здравствена едукација Ментор на 5 кандидати	40
3.	Рецензент на универзитетски прирачник -Прирачник за хигиено-диететски режим за болните со малигни болести кај кои се спроведува онколошки третман.	1
4.	Научно популарна книга-автор -Прирачник за белодробен карцином-водич на постапки при белодробен карцином. -Коавтор на упатства за практикување на медицина заснована на докази-Министерство за здравство на Р. Македонија.	6 4
5.	Научнопопуларна статија во стручно-методско списание -Информативно-едукативно гласило на Македонското лекарско друштво, "Современ третман на метастатски карцином на бели дробови" -Гласилото на Лекарската комора, со наслов „Ерлотиниб во третманот на неситноклеточен белодробен карцином“	1 1
6.	Настава во школи и работилници-како едукатор 1. „Работилница за борба против пушењето“-за студенти во универзитетите на Р. Македонија, 2007. 2. „Работилница за белодробен карцином, модалитети на третман“, Здружение на хирурзи на Р. Македонија, ноември 2008. 3. Округла маса-работилница на тема третман на малигните болести. Здружение на хирурзи на Р. Македонија и Министерство за здравство на Р. Македонија, 2009. 4. „Работилница за рано откривање во борбата против ракот на дојката“, 1. Меѓународна конференција во организација на Меѓународната фондација, „Борис Трајковски“, март 2009. 5. „Работилница за еволуцијата на антиангиогенезата и васкуларниот фактор на раст и негова употреба кај карциномот на бубрег“, мај 2009. 6. „Работилница за светскиот ден на карциномот“, организатор Министерство за здравство на Р. Македонија, февруари 2009. 7. „Работилница за нови терапевски можности кај болните со белодробен карцином“, Здружение на хирурзи на Р. Македонија, ноември 2011.	1.5x3= 4.5 1.5 1.5 1.5 1.5 1.5 1.5

8. Работилница-Можности за конзервативен онколошки третман на карциномот на дојката во Р. Македонија“, Здружение Борка, октомври 2011.	1,5
-учесник	
1. Курс за употреба на Windows Word 2003, PowerPoint 2003, Feb 2008.	1
2. Курс од ESTRO/IAEA “Physics for Clinical Radiotherapy” Leuven, Belgium 2000.	1
3. Курс од ESTRO/IAEA “Modern Brachytherapy Techniques” Paris, France 2001.	1
4. Курс од ESTRO/IAEA “Basic Clinical Radiobiology” St.Petersburg, Russia 2002.	1
5. Salzburg Cornell Seminar in Oncology под раководство на Memorial Sloan Kettering Cancer Center 2001, 2002.	2
6. ESMO Summer Education Conference, 2003.	1
7. Regional Training Course on Current Trends in Radiation Oncology of Lung Cancer, Izmir, Turkey, 2006.	1
8. Стручен состанок на тема „Хив-сида“, акредитиран од Лекарската комора, октомври 2008.	1
9. Менаџерски курс за директор, 2008.	1
10. Работилница дијагностичко-терапевтски пристап кон болни со хипертензија и ренална болест, Здружение на општи лекари, 2009.	1
11. Воведување на интерфереон алфа 2β, во терапија на малиген меланом на клиниката за онкологија, Здружение на радиотерапевти и онколози на Македонија, декември 2009.	1
12. GCP Training for investigators, октомври 2009.	1
13. Тренинг курс-техники во брахитерапија, ESTRO-IAEA, Универзитетска клиника за радиотерапија и онкологија, мај 2009.	1
14. Курс за конформална радиотерапија на малигноми во карлица, септември 2010, Универзитет во Нови Сад.	1
15. Работилница за бенигна простатична хиперплазија-терапевтски пристап, 2010	1
16. Стручно-едукативен состанок со наслов: “Прва национална конференција за меланом на кожата“, Здружение за дерматовенеролози на Р. Македонија, април 2010.	1
17. Стручен состанок на тема „Превенција и третман на компликациите кај пациенти со мозочен удар“, април 2010.	1
18. Прв симпозиум на матични клетки и регенеративна медицина со интернационално учество, март 2011.	1
19. Симпозиум за HPV- инфекција и асоцирани болести, дијагноза, превенција, третман, 25.3.2011	1
20. Symposium, “Practical approaches to non-small cell lung cancer management in the era of personalized therapy“, july, 2011.	1
21. Енергетска ефикасност во здравствениот сектор, декември 2011.	1
Вкупно	130.94

Научноистражувачка дејност

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Раководител на меѓународен научен проект	
	1. Multicenter, randomized, double-blind, Phase III trial to investigate the efficacy and safety of oral BIBF 1120 plus standard pemetrexed therapy compared to placebo plus standard pemetrexed therapy in patients with stage IIIB/IV or recurrent NSCLC after failure of first line chemotherapy- principal investigator-Simonida Crvenkova, 2010	6
2.	Учесник на меѓународен научен проект	

	1.An expanded access program of Tarceva (erlotinib) in patients with advanced stage IIB/IV non-small cell lung cancer -MO18109	5
	2.Resource sparing curative radiotherapy for locally advanced squamous cell cancer of the head and neck sponsor IAEA No:MAK 16573	5
3.	Национален координатор на меѓународен научен проект	
	1.A phase III, randomized, Double blind, placebo controlled clinical trial to evaluate the efficacy and safety of pertuzumab + trastuzumab + docetaxel vs placebo+trastuzumab+docetaxel in previously untreated Her2-positive metastatic breast cancer	6
	2.A randomized 3 arm multicentric, phase III study to evaluate the efficacy and the safety of T-DM1 combined with pertuzumab or T-DM1 combined with pertuzumab-placebo blinded for pertuzumab), versus the combination of trastuzumab plus taxane, as first line treatment in HER2-positive progressive or recurrent locally advanced or metastatic breast cancer (MBC)	6
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
	1. S. Crvenkova , V. Krstevska. Sequential chemoradiotherapy compared with concurrent chemoradiotherapy in locally advanced non-small cell lung cancer: our experience Contributions Sec Biol Med Sci, MASA XXX 2.p.(197-207), 2009.	5.4
	2. V. Krstevska, S. Crvenkova . Altered and conventional fractionated radiotherapy in locoregional control and survival of patients with squamous cell carcinoma of the larynx and hypopharynx. Croat Med J.47:42-52 2006	6.633
	3. B. Ilievska Poposka, S. Smickova, S. Crvenkova , B. Zafirovska Ivanovska, T. Stefanovski, G. Petrusevska. Prognostic value of immunohistochemical expression of HER-2/neu in patients with lung carcinoma. Radiol Oncol 42(3): 151-158, 2008.	4.782
	4. B. Ilievska Poposka, S. Smickova, S. Crvenkova , B. Zafirovska Ivanovska, T. Stefanovski, G. Petrusevska. Bcl-2 as a prognostic factor for survival in small-cell lung cancer. Contributions Sec Biol Med Sci, MASA XXIX/2 (281-293), 2008.	3.6
	5. V. Krstevska, C. Tolevska, B. Zafirova-Ivanova, I. Stojkovski, S. Crvenkova . Prognostic factors in patients with recurrent head and neck cancer treated with reirradiation. Jurnal of BUON 13(3):369-76, 2008.	3.96
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	
	1. V. Krstevska, S Smichkoska, S. Crvenkova . Altered fractionation regimens in primary radiotherapy for squamous cell carcinoma of larynx, oropharynx and hypopharynx-an analysis of prognostic factors for locoregional control and survival. Libri Oncologica 32, part 1/3:1-6, 2004.	3.2
	2. С. Црвенкова , Ц. Толевска, В. Крстевска, С. Кралева. Фактори кои влијаат врз преживувањето кај постоперативно ирадирани болни со малигни астроцитомии на мозокот. Мак. мед. преглед 5-6:257-259, 2002.	2.4
	3. С. Црвенкова , В. Крстевска, Ц. Толевска. Третман на болка кај болните со рекурентен малигном во регијата на главата и вратот. Мак. мед. преглед 3-4:163-165, 2003.	3.2
	4. С. Црвенкова , Ц.Толевска, В. Крстевска. Постоперативна радиотерапија со ограничен зрачен волумен во третманот на малигните астроцитомии на мозокот. Мак. мед. преглед 1-2:48-51, 2003.	3.2
	5. С. Црвенкова , В. Крстевска, Д. Ѓурчинов. Прогностички фактори кај локално напреднат немикроцелуларен белодробен карцином третман со радиокемотерапија. Мак. мед. преглед 5-6:190-193, 2006.	3.2
	6. С. Црвенкова , В. Крстевска, Д. Ѓурчинов. Употребата на комбинацијата на конформалната радиотерапија и хемотерапија во лекувањето на локално напреднат немикроцелуларен белодробен карцином: опис на методата и токсичните ефекти. Мак. мед. преглед 3-4:106-111, 2006.	3.2

	7. Д. Ѓурчинов, Г. Спасовски, С. Црвенкова , М. Јакимовска. Компјутерско томографски приказ на централните воздушни патишта. Acta morfologica vol 4. no 2, 42-48, 2007.	2.4
	8. С. Црвенкова , В. Крстевска. Акутно оштетување на хранопроводот кај пациенти со иноперабилен немикроцелуларен белодробен карцином лекувани со конкурентна и секвенциона хеморадиотерапија. Мак. мед. преглед 2:33-37, 2008.	3.6
	9. В. Крстевска, И. Стојковски, С. Црвенкова . Функционални реакции на хипофарингеалната мукоза индуцирани со радиотерапија. Македонски медицински преглед 3-4: 171-174, 2002.	3.2
	10. В. Крстевска, С. Црвенкова , И. Стојковски, З. Стефановски. Акутниот мукозитис во усната празнина и во орофарингсот при радиотерапијата на планоцелуларниот карцином на ларингсот, орофарингсот и хипофарингсот. Македонски медицински преглед 5-6: 260-263, 2002.	2.4
	11. В. Крстевска, И. Стојковски, С. Црвенкова , З. Стефановски. Акцелерирана радиотерапија со примена на конкомитантен boost кај планоцелуларните карциноми на ларингсот, орофарингсот и хипофарингсот. Македонски медицински преглед 57 (3-4):166-170, 2003.	2.4
	12. В. Крстевска, И. Стојковски, С. Црвенкова . Реакциите во нормалните ткива при акцелерираната радиотерапија кај карциномите на ларингсот, орофарингсот и хипофарингсот. Македонски медицински преглед 57 (3-4):166-170, 2003.	3.2
	13. П. Чакалароски, Д. Јакимовски, М. Ристески, С. Црвенкова , З. Атанасов. Аналгетски ефект на бисфосфонатната терапија кај пациенти со коскени метастази поради примерен белодробен карцином. Македонски медицински преглед 1: 43-46, 2009.	2.4
6.	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
	1. Simonida Crvenkova . Paliative tratments. 7 th congress of the Balkan Union of Oncology, October, Kusadasi, Turkey, 2008	3
	Пленарно предавање на научен стручен собир	
	1. С. Црвенкова . Брахиотерапија кај белодробен карцином. Тренинг курс техники во брахиотерапијата (наши искуства), 2009.	2
	2. С. Црвенкова . Палијативна радиотерапија во третманот на белодробниот карцином. Трет конгрес на хирурзи, 2010.	2
	3. С. Црвенкова . Современ третман на метстатскиот карцином на бели дробови. Конгрес на пневмофтизиолози, 2011.	2
	4. С. Црвенкова . Целна терапија во третманот на неситноклеточен белодробен карцином, Советодавен одбор-Предизвици во целната терапија во лекувањето на пациентите со неситноклеточен карцином на бели дробови, 2011.	2
7.	Секциско предавање на научен стручен собир	
	1. С. Црвенкова . Конформална радиотерапија во третманот на локално напреднат немикроцелуларен белодробен карцином. X симпозиум-Актуелни пневмофизиолошки проблеми-Белодробен карцином, 2010.	1
	2. С. Црвенкова . Лекување на пациенти со карцином на бели дробови со Зомета, 2011.	1
8.	Одржано предавање на покана на референтен странски универзитет и научен /стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
	1. С. Црвенкова . Радиотерапија канцера плука. Лекарска комора на Црна Гора, Медицински факултет, Црна Гора, Клиника за онкологија и радиотерапија, 2010.	3
	2. С. Црвенкова . Палијативна радиотерапија канцера плука. Медицински	3

	факултет Србије, Клиника за онкологија и радиотерапија, 2009.	
9.	Трудови објавени во зборник на трудови на високообразовна институција	
	1. S. Crvenkova , V. Krstevska, S. Krалеva. Use of analgesics in patients affected by head and neck malignancy during palliative radiotherapy. Annals of Oncology Volume 14 Supplement 3 74P, 2003.	1.6
	2. S. Crvenkova , V. Krstevska, S. Krалеva. Concomitant 3D-radiotherapy with cisplatin for advanced paranasal sinus carcinoma. 41 st ASCO supplement to JCO, 5608, 2005.	1.6
	3. S. Crvenkova , C. Tolevska. Partial brain irradiation or whole brain irradiation, the justified solution. ECCO 12 Abstract Book, supp. 314, 2003.	1.8
	4. S. Crvenkova , Z. Atanasov, C. Tolevska. Conformal radiotherapy in the treatment of locally advanced non-small cell lung cancer. BUON 6 th Congress sup oP71, 2006.	1.6
	5. S. Crvenkova , P. Cakalaroski, D. Jakimovski. Effectiveness of erlotinib as a second-line therapy for patients with non-small cell lung cancer: our experience. BUON 8 th Congress PP-52, 2010.	1.6
	6. С.Црвенкова , Д. Јовановски, С. Смичкова. Епидемиологија на белодробниот карцином во Институтот за радиотерапија и онкологија во Скопје во периодот 1986-1995. Македонски медицински преглед 51, супплемент 28, 177, 1997.	1.6
	7. Д. Јовановски, С. Смичкова, С.Црвенкова . Опструктивен синдром на вена кава супериор кај белодробен карцином. Македонски медицински преглед 51, супплемент 28, 176, 1997.	1,6
	8. Д. Јовановски, С. Смичкова, С. Црвенкова . Вредноста на радиотерапијата во лекувањето на белодробниот карцином. Македонски медицински преглед 51, супплемент 28, 159-161, 1997.	1,6
	9. С. Стојковски, Т. Стефановски, Е. Ќовкарова, Н. Јоксимовски, Љ. Ивковски, Б. Каева, С. Црвенкова . Трансторакална тенкоиiglена ултразвучна контрола. Македонски медицински преглед 51, супплемент 28, 171, 1997.	1,2
	10. D. Jovanovski, S. Smickoska, S. Crvenkova , Z. Atanasov. Response of superior vena cava syndrome due to non small lung cancer to radiation therapy. 17 th International Cancer Congress Rio de Janeiro, 24-28, 627-691, 1998.	1,8
	11. Д. Јовановски, С. Смичкоска, З. Атанасов, С.Црвенкова . Микроцелуларен белодробен карцином Мак. мед. прег, супп 54:185, 2003.	1,2
	12. S. Crvenkova , K. Cakalaroski, D. Jovanovski. Hypercalcemic nephropathy and TNF-alfa in patients with bronchial carcinoma Nephrology dialysis transplantation volume 17 abstracts supplement 1 T43, 2002.	1,6
	13. V. Anastasov, O. Arsovski, S. Crvenkova . Stress-Breast cancer-depression. Annals of Oncology Volume 14 Supplement 3 88, 2003.	1,6
	14. S. Crvenkova , A. Dimitrovska, V. Mickovska. CHOP chemotherapy with rituximab and radiotherapy as a first line treatment for agresive non-Hodqkin's lymphoma-ourexperiance. Annals of Oncology Abstract Book of the 29 th ESMO Congress Supplement 3, 2004.	1,6
	15. Jovanovski D, Smickova S, Crvenkova S . The influence of sex, age and histology on treatment results of radically treted patients with locally advanced non-small cell lung cancer radiated wit curative intent. European Journal of Cancer vol 31 A, suppl 5 S 1097, 1995.	1,6
	16. I. Stojkovski, L. Veljanovska, E. Stojkovska, Z. Atanasov, V. Krstevska, S. Crvenkova . Subjective difference in defining gross tumor volume using spiralcomputer tomography and three dimensional treatment planning software in patients with non-small-cell lung cancer. Lung Cancer Amsterdam 49 supp/2:S314, 2005.	1,2

	17. I Stojkovski, S. Krалеva, S. Smichoska S. Crvenkova . Three years follow up in patients with stage III breast cancer: Single institution experience. Jurnal of Clinical Oncology vol 24, No 18S (June 20 suppl):10752, 2006.	1,2
	18. A. Dimitrova, S. Crvenkova , I. Stojkovski, N. Mitreski, I. Ismaili. Supportive therapy in malignant lymphoma and multiple myeloma. Abstracts of 2010 international MASCC/ISOO Symposium, Canada, 18 suppl 3 09-079, 2010.	1,2
	19. A. Dimitrova, S. Crvenkova , M. Pesevska, V. Krstevska, V. Klisarova, M. Popova, I. Ismaili. Side-effects of intermediate dose interferon (IDI) Alfa in adjuvant treatment for high-risk melanoma, Abstracts of 2011 international MASCC/ISOO Symposium, Greece, 19 suppl 2 S128, 155, 2011.	1,2
10.	Астракти објавени во зборник на конференција	
	1. З. Стефановски, С. Црвенкова , В. Крстевска. Техника на полуполе како "boost" во третманот на клинички позитивните лимфни јазли кај малигномите на главата и вратот. Книга на апстракти, Трет конгрес на радиолозите со меѓународно учество, Охрид, 70, 2002.	1
	2. A. Dimitrovska, L. Nikolova, C. Tolevska, S. Crvenkova . Long-term side effects of radiotherapy and chemotherapy for Hodgkin's disease 18 th UICC abstract book p838, 2002.	1
	3. Д. Јовановски, С. Смичкоска, З. Атанасов, С. Црвенкова . Третман на напреднат немикроцелуларен белодробен карцином. III конгрес на Макед респир друш, Охрид, 2001.	1
	4. Д. Јовановски, С. Смичкоска, С. Црвенкова , З. Атанасов, В. Крстевска. Радиотерапија кај немикроцелуларен белодробен карцином, ограничена болест. Книга на апстракти, II конгрес на радиолози, 12, 2000.	1
	5. S. Crvenkova The role of conformal radiotherapy and chemotherapy in the treatment of inoperable non-small cell lung cancer. Abstract Book 4 th Congress of the Respiratory Society with international participation, Ohrid, 011, 2008.	1
	6. С. Црвенкова , В. Крстевска, Д. Јакимовски. Палијативна радиотерапија во третманот на белодробниот карцином. Зборник на апстракти, 3. Конгрес на хирурзи, 2010.	1
	7. S. Crvenkova , C. Tolevska, Z. Atanasov. Combination of conformal radiotherapy in the treatment of locally advanced non-small cell lung cancer. BUON 8 th Congress 0P50, 2010.	1
	8. A. Dimitrova, S. Crvenkova , P. Cakalaroski, N. Mitreski, I. Ismaili, M Popova. Supportive therapy in multiple myeloma. Abstracts of 2009 international MASCC/ISOO Symposium, Italy, 17: 18-191, 2009.	1
	9. S. Crvenkova , S. Dimovski, Lj. Ivkovski. Effectiveness of erlotinib as a second-line therapy for patients with epidermal growth factor receptor mutation in non-small cell lung cancer: Our clinical experience. 1 st Macedonian Congress of Pathology with international participation Abstracts, 06, 2011.	1
	10. С. Црвенкова . Современ третман на метастатскиот карцином на бели дробови. Зборник на апстракти, 2. Конгрес на пневнофтизиолози со меѓународно учество, 2011.	1
	Вкупно	147,775

Стручно-апликативна дејност

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Идеен проект -идеен национален научен проект: Епидемиолошко истражување за белодробен карцином во Република Македонија.	2

5.	Директор на Универзитетската Клиника за радиотерапија и онкологија, 2008-2012	6
6.	Раководител на внатрешна организациона единица Шеф на одсек при Одделот за третман на белодробен карцином	3
7.	ПОДГОТОВКА НА НАЦИОНАЛНИ ДОКУМЕНТИ (СТРАТЕГИИ)	
	Учесник во комисија за изготвување на стратегија за дијагностицирање и лекување на лица заболени од ретки болести	2
8.	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
	-Учесник во комисија за изготвување на предлог за одвојување на болничка листа од примарната листа на лекови на товар на ФЗО на Р.Македонија. -Учесник во комисијата за формирање на цени за услуги кои се дополнителна дејност -Учесник во комисија за проверка на исполнување услови за работа за клиничка болница-Тетово - Учесник во комисија за проверка на исполнување услови за работа за клиничка болница-Штип	4
9.	Учество во изработка на национална програма од одредена област	
	- Учесник во комисија за подготовка на акционен план за скрининг на карциномот на дојката кај жени во Р. Македонија	3
	- Учесник во комисија, работна група и изготвување на протоколот за немикроцелуларен белодробен карцином и малиген мезотелиом–2006-издадени од Министерството за здравство на Р. Македонија	3
	- Учесник во работна група за ажурирање на клинички упатства за практикурање на медицина базирана на докази –2012	3
	-Учесник во работна група за примена на бисфосфонати во лекувањето на заболени со малигни неоплазми	3
	Вкупно	58

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	ПОЕНИ
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	130,940
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	147,775
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	/
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	58
Вкупно	336,715

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА:

Проф. д-р Анета Димитровска-претседател
_____ с.р. _____

Проф. д-р Цвета Толевска-член
_____ с.р. _____

Проф. д-р Лилјана Костовска Манева-член
_____ с.р. _____

Проф. д-р Томе Стефановски-член
_____ с.р. _____

Проф. д-р Владимир Ќаев-член
_____ с.р. _____

**РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ПО ПРЕДМЕТИТЕ
ЕКОНОМЕТРИЈА И ФИНАНСИСКА ЕКОНОМЕТРИЈА
НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Со одлука на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје бр. 0202-1399/4, донесена на седницата од 27.4. 2012 година, определени сме за рецензенти за избор на наставник по предметите економетрија и финансиска економетрија. По проучувањето на конкурсниот материјал, Комисијата до Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На распишаниот конкурс од страна на ректорот по предлог на деканот на Економскиот факултет во Скопје за избор на наставник по предметите економетрија и финансиска економетрија на Економскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје објавен во дневниот весник „Дневник“ на 5.4.2012 година, се пријави само кандидатката д-р Весна Буцевска, досегашен вонреден професор по предметот економетрија.

I. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидатката д-р Весна Буцевска е родена на 18.2.1971 год. во Скопје. Основното и средното образование ги завршила во Скопје со одличен успех и била избрана за најдобар ученик во генерација. На Економскиот факултет во Скопје дипломирала во октомври 1993 година со просечна оценка 9,10.

На 1.2.1995 година се вработила како помлад асистент по група предмети од областа на статистиката и економетријата на Економскиот факултет во Скопје. Во истото звање е реизбрана на 8.6.1998 година. Во учебната 1995/96 година се запишала на постдипломските студии по статистичка анализа на Економскиот факултет во Белград и заклучно со 2.6.1997 година ги положила сите испити со просечен успех 9,80. На 17.6.1999 година ја одбрала магистерската теза под наслов "Особини на статистичките тестови" со што се стекнала со звањето магистер по статистички науки. На 25.2.2000 година е избрана за асистент по група предмети од областа на статистиката.

На 20.6.2002 година на Економскиот факултет во Скопје ја одбрала својата докторска дисертација под наслов „Статистички концепти и техники во процесот на контрола и управување со квалитетот“, со што се стекнала со академскиот степен доктор на економски науки. Во ноември 2002 година е избрана во звањето доцент по економетрија. Во октомври 2007 е избрана во звањето вонреден професор по предметот економетрија.

Главни подрачја на нејзината научна и наставна преокупација се: економетрија, финансиска економетрија, напредна економетрија, статистика и статистичка контрола на квалитет.

Освен англискиот, Весна Буцевска активно го познава и германскиот јазик.

Проф. д-р Весна Буцевска одлично ги познава и ги користи за наставни и научноистражувачки цели оперативниот систем Windows, MS Office апликациите (Word, Excel, Power Point) и компјутерските пакети: EViews, Statgraphics, SPSS, SAS и Minitab, финансиската база на податоци и софтвер Reuters EcoWin Pro Software, како и наставниот софтвер NetOp School.

II. НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Кандидатката проф. д-р Весна Буцевска има повеќегодишно искуство во наставно-образовната дејност. Во текот на целото свое работење таа настојува да внесе современ и интерактивен пристап во изведувањето на наставата и да воспоставува отворен однос со студентите, одржувајќи интензивна комуникација со нив. По нејзиниот избор во звањето вонреден професор во 2007 година, проф. д-р Весна Буцевска ги изведува мошне компетентно, совесно и ангажирано предавањата и вежбите (за што говорат и резултатите од анкетите на студентите) по предметот економетрија, а почнувајќи од учебната 2011/2012 година и по предметот финансиска економетрија кој за првпат се воведува во наставниот план на прв циклус студии на Економскиот факултет во Скопје. Со оглед на фактот што станува збор за нов предмет проф. д-р Весна Буцевска вложила голем напор консултирајќи најнова странска литература која ја обработува оваа материја за негово профилирање и успешно пренесување на студентите. Таа и во овој период од последниот избор продолжила активно да го осовременува наставниот процес по овие дисциплини со воведување на економетрискиот софтверски пакет EViews 6 во изведувањето на наставата и вежбите како и во полагањето на испити по наведените предмети. Во насока на иновирање на наставните програми и содржини по предметот економетрија, таа објави и нов учебник под наслов „Економетрија со примена на Eviews“ (со ЦД). Исто така во наставниот процес го применува дидактичкиот софтвер NetOp School, кој и овозможува полесно следење на работата на студентите, како и дистрибуирање на наставни материјали. Активно работи на консултации со студентите при изработка на семинарски, дипломски и магистерски трудови.

Проф. д-р Весна Буцевска е исто така ангажирана и во изведување на настава и испити и на втор циклус студии. Имено, таа е координатор и ги разви предметите теоретска економетрија, напредна економетрија и статистичка контрола на квалитетот кои се застапени на студиската програма од втор циклус студии по статистички методи за бизнис и економија. За потребите на студентите од втор циклус студии, проф. д-р Весна Буцевска објави учебник на англиски јазик, како и интерни скрипти од предавања и од вежби по предметите на кои е координатор.

Во периодот 2006-2009 година, проф. д-р Весна Буцевска учествуваше во изработката, реализацијата и раководењето на меѓународниот ТЕМПУС-проект "Statistical Methods for Business and

Economics" („Статистички методи за бизнис и економија“), финансиран од Европската комисија, кој Економскиот факултет во Скопје го реализираше во конзорциум со Универзитетот "Рома Тре" од Рим, Италија и Универзитетот "Карлос III" од Мадрид, Шпанија. Во тој период Весна Буцевска беше секретар на ТЕМПУС-проектот и активно учествуваше во подготвувањето и воведувањето на вториот циклус студии по статистички методи за бизнис и економија на Економскиот факултет во Скопје и ја изведуваше наставата на англиски јазик по предметите Econometric Theory (Теоретска економетрија), Advanced Econometrics (Напредна економетрија) и Statistical Quality Control (Статистичка контрола на квалитетот) на англиски јазик.

Проф. д-р Весна Буцевска била ментор и на повеќе дипломски работи како и член на Комисија за одбрана на дипломска работа. Таа исто така е ментор на 7 магистерски труда и на 6 докторски дисертации, како и член на 7 комисии за оцена и одбрана на магистерски трудови, член на 3 комисии за оцена и одбрана на докторска дисертација и на 3 комисии за оцена на подобноста на темата и кандидатот за изработка на докторска дисертација.

Проф. д-р Весна Буцевска била ангажирана и за држење обука по економетрија преку USAID-проектот во Министерството за образование на Република Македонија.

III. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Покрај наставната дејност, кандидатката проф. д-р Весна Буцевска покажала забележителен интерес и резултати во научно-стручната дејност. До изборот во звањето вонреден професор, кандидатката има објавено 40 труда и нивната оцена е прикажана во рефератот за нејзиниот избор во звањето вонреден професор по предметот економетрија, објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, бр.927 од 1.10.2007 година.

По изборот во звањето вонреден професор по економетрија, д-р Весна Буцевска изработила, презентирала и објавила повеќе трудови, кои во продолжение се дадени на систематизиран начин.

Позитивно рецензирани учебници:

1. *Економетрија со примена на EViews со CD*, учебник, Економски факултет-Скопје, 2009.
2. *Econometrics with Application in EViews*, textbook, Faculty of Economics- Skopje, Skopje, 2008.

Интерни скрипти од предавања (на англиски јазик):

1. *Lecture notes in econometric theory*, Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007.
2. *Revised lecture notes in econometric theory*, Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007.
3. *Lecture Notes in Statistical Quality Control*, 2008.

Интерни скрипти од вежби (на англиски јазик):

1. *Selected solved problems in econometric theory*, Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007.
2. *EViews 6 lab manual*, Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007.
3. *EViews 6 manual second part*, Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007.
4. *Exercises Notes in Statistical Quality Control*, 2008.
5. *Statgraphics Centurion XV Lab Manual*, 2008.

Поглавја во монографија објавена во странство:

1. "Heteroskedasticity," In: Miodrag Lovric (Editor), *International Encyclopedia of Statistical Science*, 1st Ed., Volume 1, Springer, 2010, pp. 630-633.
2. "Stem-and-leaf-plot," In: Miodrag Lovric (Editor), *International Encyclopedia of Statistical Science*, 1st Ed., Volume 3, Springer 2010, pp. 1513-1514.

Глава во монографија објавена во земјата:

1. Џејмс Хекмен, *Нобеловци по економија*, Економски факултет-Скопје, Скопје, 2008.

Од последниот избор досега, проф. д-р Весна Буцевска е автор на голем број трудови, кои се подолу систематизирани по категории.

Список на трудови со научни резултати, објавени во референтни научно-стручни списанија со меѓународни уредувачки одбори:

1. An empirical estimation of the determinants of foreign direct investments in EU candidate countries, *Statisticka revija*, Belgrade, 2008.
2. Resampling methods for labour force survey, *Statisticka revija*, Belgrade, 2009.
3. Assessing the future migration potential of the EU candidate countries, *Revista Tinerilor Economisti/The Young Economists Journal*, Issue No. 14, University of Craiova, Faculty of Economics and Business Administration, April 2010.
4. An analysis of financial crisis by an early warning system model: The case of the EU candidate countries, *BEH-Business and Economic Horizons. (BEH)*, International peer-reviewed and open access journal, Volume 4, Issue 1, January 2011.
5. The role of remittances in financial crisis: Empirical evidence from Macedonia, *Ekonomska istrazivanja- Economic research*, Juraj Dobrila University Pula, Vol. 24, No. 4, December 2011, impact factor 0,036.

Список на трудови со научно-стручни резултати, објавени во зборници на трудови од научно-стручни собири со меѓународни уредувачки одбори:

1. A Gravity Model of Macedonian Export, *Proceedings of the 56th Session of the International Statistical Institute (ISI 2007)*, Lisboa, Portugal, 22nd -29th August 2007.

2. CAPI-CATI technique in survey, Second Balkan Summer School on Survey Methodology, Ohrid, Macedonia, 03rd -07th September 2007.
3. An econometric response to Basel II requirements regarding operational risks, *Proceedings of the International Scientific Conference "Contemporary Challenges of Theory and Practice in Economics"*, Faculty of Economics University of Belgrade, Belgrade, Serbia, September 26-29, 2007.
4. Estimation methods in labour force survey, *Proceedings of the Third Balkan Summer School on Survey Methodology*, Neum, Bosnia and Herzegovina, September 1 – 5, 2008.
5. Applying statistical process control (SPC) to official statistics, *Proceedings of the 6th Research Expert Conference with International Participation-Quality 2009*, Neum, Bosnia and Herzegovina, 4th -7th June, 2009.
6. Determinants of migration from EU candidate countries to Germany: A gravity model approach, *XIV Scientific meeting „Regional Development and Demographic Flows of South-Eastern Europe“*, Faculty of Economics-Nis, Nis, Serbia, 25th June 2009.
7. The impact of FDI on export performance: Empirical evidence from EU candidate countries, *ISI 2009 Book of Abstracts, 57th Session of the International Statistical Institute (ISI 2009)*, Durban, South Africa, August 16-22, 2009
8. Teaching and Learning Econometrics in a Computer Laboratory: Empirical Evidence from TEMPUS CD_JEP "Statistical Methods for Business and Economics", *Proceedings of the International Statistical Conference: Statistics - Investment in the Future 2*, Prague, Czech Republic, 14th – 15th September 2009.
9. Econometric estimation of the impact of economic crisis on remittances flows from Germany to Macedonia, *Monograph of the International Scientific Conference "Economic Policy and Global Recession"*, Faculty of Economics, University of Belgrade, Belgrade, Serbia, September 25-27, 2009 (in co-authorship).
10. Key Determinants of Foreign Direct Investments: Empirical Evidence from the EU Candidate Countries, *3rd International Conference, Regional Cooperation and Economic Integration*, Skopje, Macedonia, October 15th -17th 2009 .
11. Early warning indicators of financial crises in the EU candidate countries: A logit model, In: *Proceedings of the International conference "The Challenges to Economic Theory and Policy in the Aftermath of the Global Economic Crisis"*, University "Ss. Cyril and Methodius", Faculty of Economics-Skopje, November 11-13, 2010.
12. Predicting financial crises in the EU candidate countries: A logit model approach, In: *Proceedings of the International Conference "The economy and the business in the post recession period"*, The St. Clement of Ohrid University of Bitola, Faculty of Economics-Prilep, 28th October 2010.
13. On the way to successful implementation of statistical process control (SPC) in the Macedonian companies, In: *Proceedings of the XII international symposium SYMORG 2010*, Zlatibor, Serbia, June 9-12, 2010.

14. Are migrant remittances a macroeconomic stabilizer-The case of Macedonia, In: *Proceedings of the 5th International Conference "An Enterprise Odyssey: From Crisis to Prosperity - Challenges for Government and Business"*, Opatija, Croatia, 26th May, 2010.
15. Dating, detecting and forecasting financial crises in the EU accession countries, *Proceedings of the 58th ISI World Statistics Congress - Dublin 2011*, Dublin, Ireland, 21st-26th August 2011, <http://www.isi2011.ie/content/access-congress-proceedings.html>
16. A logit model of electronic banking adoption: The case of Komercijalna Banka AD Skopje, *Proceedings of the Interdisciplinary Management Research Conference (IMR) 2011*, Poreč, Croatia, 13th -15th May 2011, [Indexed in Thomson-ISI].
17. An empirical analysis of factors affecting the adoption of electronic banking in Macedonia: A logit model, *Proceedings of the International Conference Advances in Business-Related Scientific Research (ABSRC) Venice 2012*, Venice, Italy, March 28-30, 2012.

Список на трудови објавени во зборници на трудови на високо-образовна институција

1. Анализа на извозот на Република Македонија: Пристап според гравитациониот модел, *Годишник на Економскиот факултет во Скопје*, Скопје, 2007.
2. Ефектот од зачленувањето на земјите-кандидатки во ЕУ врз приливот на странски директни инвестиции-економетриска анализа, *Годишник на Економскиот факултет во Скопје*, Скопје, 2008.
3. Испитување на ефектот на странските директни инвестиции врз извозот-модел за земјите-кандидатки за членство во ЕУ, *Годишник на Економскиот факултет во Скопје*, Скопје, 2009.
4. Оценување на миграцискиот притисок од земјите кандидатки за членство во ЕУ врз Германија, *Годишник на Економскиот факултет во Скопје*, Економски факултет- Скопје, 2010.
5. Детектирање и предвидување на финансиските кризи во земјите кандидатки за членство во Европската унија, *Годишник на Економскиот факултет во Скопје*, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Економски факултет- Скопје, 2011.

Од последниот избор досега, проф. д-р Весна Буцевска учествувала на 17 научно-стручни собири со реферати кои претходно беа наведени.

Учество во научноистражувачки проекти

Весна Буцевска беше носител на изработката на пријавата и пријавувањето на научно-образовниот меѓународен проект TEMPUS CD_JEP-40015-2005 "Statistical Methods for Business and Economics"-SMEBE, финансиран од Европската комисија. Како соработник учествувала во следниве научно-образовни меѓународни проекти:

1. SIDA Financed Regional Project on Survey Methodology (2006-2009)
2. Improvement of Parental Care Project, Ministry of Health of the Republic of Macedonia.

3. Conditional Cash Transfer Evaluation Project, Household Survey 2009, Skopje, Ministry of Labour and Social Policy, Republic of Macedonia.

Дел од трудовите, напишани и објавени по изборот на кандидатката во звањето вонреден професор во 2007 година на Економскиот факултет во Скопје, ќе бидат предмет на посебен приказ.

1. **Економетрија со примена на EViews со CD**, учебник, Економски факултет-Скопје, 2009.

Станува збор за учебник кој е првенствено наменет за студентите на прв циклус студии и во целост ја покрива наставната програма по предметот економетрија. Содржината е структурирана во 13 глави во рамките на кои на логичен редослед сеопфатно се анализирани и објаснети стандардните теми од областа на економетријата, и тоа: линеарната регресиона анализа, простиот класичен линеарен регресионен модел, нелинеарните зависности, оценувањето и заклучувањето кај повеќекратниот регресионен модел, регресијата со вештачки променливи, мултиколинеарноста, хетероскедастичноста, автокорелацијата, грешките во спецификацијата и системот на симултани равенки. Учебникот има вкупно 459 страници, избобилува со примери за кои податоците и решенијата во *Eviews* се дадени на ЦД ром кој е составен дел на учебникот, бројни табели, графикони и слики и се повикува на 65 референтни единици.

2. **Econometrics with Application in EViews**, textbook, Faculty of Economics- Skopje, Skopje, 2008

Оваа книга е наменета првенствено за студентите на втор циклус студии на студиската програма Статистички методи за бизнис и економија. Напишана е на англиски јазик со цел да ги задоволи потребите и на студентите кои се запишуваат на оваа студиска програма, а доаѓаат од регионот. Книгата има 8 глави и на повисоко ниво ги разработува оценувањето и тестирањето кај класичниот регресионен модел, спецификацијата, оценувањето, заклучувањето и предвидувањето кај повеќекратниот регресионен модел, својствата на големите примероци и алтернативни оценки во класичниот регресионен модел, хетероскедастичноста, автокорелацијата, функционалниот облик и нелинеарноста како и проблемите при спецификацијата на моделот. Во прилог е даден водич за софтверот EViews. Книгата има вкупно 276 страници и содржи голем број табели, слики и графикони.

3. **International Encyclopedia of Statistical Science, 1st Edition, Springer, 2010.**

Ова дело е во три тома со обем од 1852 страници и е во редакција на проф. д-р Миодраг Ловриќ. Овој меѓународен проект вклучува 619 автори од 105 земји, меѓу кои и неколку добитници на Нобелова награда. Во книгата проф. д-р Весна Буцевска учествува со трудовите Heteroskedasticity и Stem-and-leaf-plot. Во трудот Heteroskedasticity, д-р Весна Буцевска се осврнува на поимот на хетероскедастичност, како да се открие, кои се проблемите кои произлегуваат од нејзиното постоење, какви се последиците и кои решенија се нудат за нејзино отстранување. Во трудот Stem-and-leaf-plot, проф. д-р Весна Буцевска го објаснува начинот на конструирање на овој дијаграм како корисно средство во истражувачката анализа на податоците, се осврнува на неговата

примена, предностите кои ги има во однос на останатите дијаграми, но укажува и на неговите слабости. Трудовите се позитивно рецензирани од професорот Baltagi, кој е еден од најпознатите експерти од областа на економетријата во светот.

4. An econometric response to Basel II requirements regarding operational risks, *Proceedings of the International Scientific Conference "Contemporary Challenges of Theory and Practice in Economics"*, Faculty of Economics University of Belgrade, Belgrade, September 26-29, 2007.

Овој труд се занимава со примената на економетриски модели за квантифицирање и предвидување на оперативните ризици од страна на банките, која се актуализира по пропаѓањето на неколкуте големи финансиски институции како последица на оперативни загуби, а особено се засили по стапувањето во сила на Базел II стандардот. Овој стандард за прв пат експлицитно бара од банките да издвојат одреден износ на капитал, како составен дел од вкупната капитална рамка, за обезбедување од оперативниот ризик. Меѓутоа, најголемиот предизвик на Базел II стандардот е точното мерење и моделирање на оперативните ризици. За пресметување на оперативниот ризик, Базел II стандардот ја поттикнува примената на економетрискиот модел на вредност при ризик и теоријата на екстремни вредности. Сепак, проф. д-р Весна Буцевска нагласува дека економетриското моделирање на оперативните ризици е сеуште во почетна фаза на развој, со оглед на тоа што банките дури неодамна почнаа да ги собираат податоците за оперативните загуби. Поради тоа, авторката смета дека во иднина, со расположливоста на подолги временски серии на оперативни загуби на банките и другите финансиски институции, ќе се создадат услови за подобрување на перформансите на економетриските модели за квантифицирање и предвидување на оперативните ризици.

5. A gravity model of Macedonian export, *Proceedings of the 56th Session of the International Statistical Institute (ISI 2007)*, Lisboa, Portugal, 22nd -29th August 2007.

Поттикнува од ревитализираниот интерес за примена на гравитацискиот модел на меѓународната трговија како последица на трендот на склучување на регионални трговски договори, како и интеграцијата на земјите од Централна и Источна Европа во светскиот трговски систем, проф. д-р Весна Буцевска со спецификацијата на гравитациски модел ги анализира билатералните трговски текови помеѓу Македонија и земјите каде што се извезуваат македонските производи. Со споредување на фактичкиот и оценетиот (потенцијалниот) извоз во земјите каде што Македонија извезува, авторката укажува во кои земји постои простор за зголемување на извозот на македонските производи.

6. The impact of FDI on export performance: Empirical evidence from EU candidate countries, *Proceedings of the 57th Session of the International Statistical Institute (ISI 2009)*, Durban, South Africa, August 16-22, 2009

Со овој труд, кој се занимава со економетриско оценување на релацијата помеѓу странските директни инвестиции (СДИ) и извозот на групата земји-кандидатки за членство во Европската унија (Македонија, Хрватска и Турција), проф. д-р Весна Буцевска ја пополнува празнината

во досегашната теоретска и емпириска литература за зависноста помеѓу СДИ и извозот. Врз основа на здружени податоци за овие земји во периодот од 1997 до 2007 година, авторката оценува економетриски модел, врз основа на чии резултати заклучува дека СДИ имаат позитивно и статистички значајно влијание врз извозот на испитуваната група земји. Врз основа на добиените резултати, проф. д-р Весна Буцевска заклучува дека СДИ имаат силен ефект врз поттикнувањето на извозот на земјите-кандидатки за членство во Европската унија (Македонија, Хрватска и Турција), поради што авторката им сугерира на владите на овие земји засилено да работат на понатамошно привлекување на СДИ.

7. Key Determinants of Foreign Direct Investments: Empirical Evidence from the EU Candidate Countries, 3rd International Conference, Regional Cooperation and Economic Integration, Skopje, Macedonia, October 15-17th 2009.

Во овој труд, авторката проф. д-р Весна Буцевска со примена на гравитациониот модел ги анализира детерминантите на странските директни инвестиции од земјите-членки на ЕУ во земјите-кандидатки за членство во ЕУ (Македонија, Хрватска и Турција) во периодот од 1999 до 2007 година. Таа ја тестира значајноста на голем број детерминанти на странските директни инвестиции во земјите-кандидатки за членство во ЕУ и утврдува дека ефектот од агломерационите економии и постигнатиот напредок во процесот на пристапување во ЕУ се клучните детерминанти на странските директни инвестиции од земјите-членки на ЕУ во земјите-кандидатки за членство во ЕУ. Врз основа на добиените резултати, проф. д-р Весна Буцевска укажува на потребата од концентрирани политички напори и од страна на ЕУ и од страна на земјите-кандидатки за членство во ЕУ, особено на оние што се најназад во процесот на пристапување во ЕУ (Македонија), за забрзување на почетокот на формалните преговори со ЕУ. Во овој контекст, авторката и сугерира на македонската влада да ја интензивира хармонизацијата на македонското законодавство со законодавството на ЕУ како основа за формалниот старт на преговорите и да ја унапреди општата инвестициска клима. Проф. д-р Весна Буцевска подвлекува дека и другата страна во преговорите, Европската унија, може да придонесе за повеќе инвестиции од нејзините членки во Македонија, преку поригорозна анализа и објективна оценка на постигнатиот напредок, дозволувајќи поголема флексибилност во роковите за спроведување на реформите и исполнувањето на другите пристапни задачи.

8. An empirical estimation of the determinants of foreign direct investments in EU candidate countries, *Revista tinerilor economiști - The Young Economists Journal No. 14/2010*

Во овој труд авторката ја оценува оправданоста на стравот од голем миграциски притисок од земјите-кандидатки за членство во Европската унија (Македонија, Хрватска и Турција) во земјите на ЕУ, што се очекува по нивното полноправно зачленување во ЕУ. Тоа го прави преку оценување на детерминантите на миграцијата на населението од земјите на поаѓање (земјите-кандидатки за членство во Европската унија) во земјата на пристигнување (Германија) како доминантна земја членка на Европската унија од аспект на кумулативниот прием на имигранти во истражуваниот период (1997-2007 година). Резултатите од проширениот гравитационски модел, заснован на панел податоци, покажуваат дека

односот помеѓу стапката на невработеност во земјата на поаѓање и земјата на пристигнување и ефектот од социјалната вмреженост се најважните детерминанти на миграцијата на населението од овие земји во Германија. Врз основа на добиените резултати, проф. д-р Весна Буцевска заклучува дека огромниот страв на Германија од наплив на имигранти од земјите-кандидатки за членство во Европската унија во ЕУ, откако тие ќе станат полноправни членки на ЕУ, е неоправдан и контрапродуктивен. Таа предупредува дека евентуалната пауза во процесот на проширување на ЕУ, за кој се залага Германија, би можела да го забави економскиот раст на земјите-кандидатки за членство во ЕУ и како резултат на тоа да се зголеми миграцискиот притисок од овие земји врз ЕУ. Проф. д-р Весна Буцевска смета дека само преку економското доближување на овие земји до ЕУ, ќе се создадат услови за економски раст и креирање на работни места, со што ќе се намали и постепено ќе се елиминира миграцискиот притисок врз Германија.

9. An analysis of financial crisis by an early warning system model: The case of the EU candidate countries, *BEH Business and Economic Horizons (BEH)*, International peer-reviewed and open access journal, Volume 4, Issue 1, January 2011.

Целта на овој труд е да се утврди релативниот придонес на широката лепеза на детерминанти на финансиските кризи во земјите-кандидатки за членство во Европската унија (Македонија, Хрватска и Турција) и помеѓу нив да се идентификуваат најдобрите индикатори на рано предупредување за појава на финансиски кризи. За таа цел, проф. д-р Весна Буцевска врз основа на фактички квартални податоци го оценува биномниот логит модел за трите земји-кандидатки за членство во ЕУ за периодот од првиот квартал на 2005 година заклучно со четвртиот квартал на 2009 година. Таа утврдува дека индикаторите поврзани со капиталната сметка (брuto надворешниот долг во однос на извозот) и променливите од финансискиот сектор (домашните кредити и банкарските депозити во однос на БДП) имаат најголем придонес во однос на сите други индикатори на рано предупредување, што е во согласност со резултатите на претходните истражувања на финансиските шокови на пазарите во развој. Резултатите до кои доаѓа проф. д-р Весна Буцевска ја поддржуваат тезата дека финансиските кризи во земјите-кандидатки за членство во ЕУ не можат да бидат објаснети и предвидени само со една група променливи, туку со повеќе различни типови на индикатори. Врз основа на заклучоците од овој труд, проф. д-р Весна Буцевска им препорачува на земјите-кандидатки за членство во ЕУ да го намалат надворешниот долг во однос на БНП и континуирано да ги анализираат и следат одблиску процесите на финансиско продлабочување во своите земји.

10. Dating, detecting and forecasting financial crises in the EU accession countries, *Proceedings of the 58th ISI World Statistics Congress - Dublin 2011*, Dublin, Ireland, 21–26 August 2011.

Во овој труд проф. д-р Весна Буцевска објаснува дека мотив за ова истражување е фактот што последната глобална финансиска криза го пробуди повторно интересот на економистите и креаторите на политиките за моделирање на предвидувањето. Во овој труд, таа дава одговор на следниве две прашања: 1. Дали моделот на систем на рано предвидување може да го предвиди појавувањето на финансиска криза

во одреден временски хоризонт во земјите кандидатки за членство во ЕУ? и 2. Кои се најдобрите предиктори на финансиската криза во оваа група земји? Врз основа на квартални податоци за периодот 2005-2010, авторката открила четири најдобри индикатори за рано предупредување за појава на финансиска криза, и тоа: стапката на пораст на БДП, трговскиот дефицит како процент од БДП, вкупните депозити на банките во однос на БДП и буџетското салдо како процент од БДП. Понатаму, во овој труд проф. д-р Весна Буцевска открила дека оценетиот биномен логит модел има силна моќ за предвидување, врз основа на што таа заклучува дека моделите на рано предупредување може да се користат за предвидување на настанувањето на финансиски кризи во испитуваната група земји. Но, авторката укажува дека ни најдобриот модел за предвидување не може и не смее да биде замена за разумните економски политики, туку само дополнување на арсеналот на макроекономски средства во водењето на економската политика.

11. The role of remittances in financial crisis: Empirical evidence from Macedonia, *Ekonomska istrazivanja- Economic research*, Juraj Dobrila University Pula, Vol. 24, No. 4, December 2011

Мотивирана од последната глобална финансиска криза, која ја вжешти дебатата помеѓу економистите за улогата на дознаките од работниците на привремена работа во странство во време на финансиска криза, проф. д-р Весна Буцевска во овој труд дава одговор на прашањето дали овие дознаки имаат стабилизирачки или дестабилизирачки ефект врз македонската економија, т.е. дали се тие апсорбери или трансмитери на финансиски шокови. Преку спецификација на векторски модел на корекција на грешка (VEC), авторката доаѓа до заклучок дека реалните дознаки имаат дестабилизирачки ефект, не само врз економијата на земјата-испраќач (Македонија), туку и врз земјата-примач на мигранти (Германија). Според тоа, тие не можат да ги ублажат големите флукуации во економијата во време на финансиска криза.

12. An empirical analysis of factors affecting the adoption of electronic banking in Macedonia: A logit model, *Proceedings of the International Conference Advances in Business-Related Scientific Research (ABSRC) Venice 2012*, Venice, Italy, March 28-30, 2012 .

Иако електронското банкарство како нов банкарски канал во светот во последните неколку години рапидно се шири, неговата стапка на прифаќање од страна на граѓаните во Македонија е сè уште ниска. Во овој труд, авторката ги истражува факторите кои влијаат на прифаќањето и користењето на услугата електронско банкарство од страна на граѓаните на Република Македонија. За да ја оствари оваа цел, таа оценува биномен логит модел. Резултатите од овој модел покажуваат дека демографските фактори – возраста и образованието, се клучни детерминанти за прифаќање на електронското банкарство од страна на граѓаните во Македонија. Овие резултати имаат важни практични импликации не само за македонскиот банкарски сектор, туку и за Владата на Република Македонија во креирањето на политики и мерки за помасовно прифаќање на електронското банкарство и максимално искористување на неговите предности.

IV. СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Во последните пет години, кандидатката проф. д-р Весна Буцевска, покрај наставно-образовната и научната дејност активна е и на повеќе полиња од поширок академски и општествен интерес.

Таа е автор на преводите од англиски јазик на следниве учебници:

1. *Основна економетрија*, превод на книгата *Basic Econometrics* од Damodar N. Gujarati, 2009.
2. *Статистика за бизнис и економија*, превод на книгата „*Statistics for Business and Economics*“ од Paul Newbold, William L. Carlson, Betty M. Thorne., 6th ed., Prentice Hall, превод во рамките на проектот на Владата на Република Македонија за превод на 500 стручни книги од престижни универзитети, 2010.

Проф. д-р Весна Буцевска била координатор во подготовката на елаборатот за новата студиска програма на вториот циклус студии по статистички методи за бизнис и економија на Економскиот факултет во Скопје и на третиот циклус студии по статистички методи за бизнис и економија.

По нејзиниот избор за вонреден професор, кандидатката проф. д-р Весна Буцевска реализирала повеќе студиски престои на престижните европски универзитети, од кои позначајни се:

- еднонеделен студиски престој на Департманот по статистика на Универзитетот Carlos III Мадрид, во октомври 2007 година, во рамките на TEMPUS CD_JEP-40015-2005 “Statistical Methods for Business and Economics”;
- еднонеделен студиски престој на Универзитетот „Roma Tre“ во Рим, Италија, во април 2008 година во рамките на TEMPUS CD_JEP-40015-2005 “Statistical Methods for Business and Economics”;
- во периодот 6.5.-10.5.2009 год., студиски престој за дообука на Департманот по статистика на Универзитетот Carlos III Мадрид во рамките на TEMPUS CD_JEP-40015-2005 “Statistical Methods for Business and Economics”;
- во периодот 26.6.-2.7.2011, студиски престој во рамки на програмата EUVP (European Union Visitor Programme) во Брисел, Белгија.

Во продолжение даваме преглед на некои активности кои кандидатката ги извршувала во периодот по изборот во звањето вонреден професор, а кои спаѓаат во дејности од поширок интерес:

- член на Советот за статистика на Република Македонија (ноември 2007-ноември 2011 и повторно избрана во 2012 година);
- Директор на Информативниот центар на Европската унија “EUI” (16.12.2009-15.03.2012);
- Член на Уредувачкиот одбор на меѓународното списание *Proceedings of the Faculty of Economics – Zagreb*
- член на Уредувачкиот одбор на меѓународното списание “*Statistical Review*”, во издание на Statistical Society of Serbia, (октомври 2007 -);

- претседател на Комисијата за спроведување на анкети за односот на академскиот кадар на Економскиот факултет во Скопје (2009-);
- член на Дисциплинската комисија на Економскиот факултет во Скопје (2008-2010);
- член на Одборот за организација на меѓународната конференција *"The Challenges to Economic Theory and Policy in the Aftermath of the Global Economic Crisis"*;
- член на Одборот за издавачка дејност на Економскиот факултет во Скопје (ноември 2011-);
- член на Библиотечниот одбор на Економскиот факултет во Скопје (март 2011-);
- член на Советот за втор циклус студии на Економски факултет во Скопје (2011-);
- секретар на втор циклус студии по статистички методи за бизнис и економија (2007-);
- член на рецензентска комисија за избор на асистент и за избор на демонстратори.

Во прилог на рефератот за избор на наставник по предметите економетрија и финансиска економетрија, доставен е и пополнетиот Анекс бр.2 Образец кон извештајот за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за кандидатката проф. д-р Весна Буцевска.

V. ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Последните пет години, колку што поминаа од изборот во наставничкото звање вонреден професор, кандидатката проф. д-р Весна Буцевска ги исполни со интензивна работа од која произлегоа забележителни резултати. На полето на образовниот процес на Факултетот, кандидатката особено се истакнува со совесно, редовно и одговорно извршување на задачите, пред сè со квалитетно одржување на наставата, со непосредна соработка и помош на студентите во совладувањето на наставната материја и воопшто со нејзиниот сериозен однос кон работата.

Комисијата посебно ја истакнува оцената дека проф. д-р Весна Буцевска направила видни чекори и постигнала забележителни успеси во целокупната нејзина наставно-образовна и научноистражувачка дејност. Објавените учебници по предметите економетрија и теоретска економетрија, трудовите во меѓународната енциклопедија и бројните објавени трудови презентирани на меѓународни научни конференции и нивниот квалитет, како и учеството во меѓународни проекти ја претставуваа проф. д-р Весна Буцевска како солиден и афирмиран научен работник и како самостоен истражувач на подрачјето на економетријата и финансиската економетрија. Исто така, сакаме да ја истакнеме и нејзината активност во стручно-апликативната дејност и дејностите од поширок интерес преку учество во уредувачки одбори на меѓународни научни списанија, членство во тела на државни органи, раководење и учество во бројни комисии и реализирани студиски

престои во странство, што говори за кандидат со богато професионално искуство. За сите наведени активности сведочи и високиот број на вкупни поени што кандидатката проф. д-р Весна Буцевска ги има остварено (299,91), а кои се дадени во Анекс 2 во прилог на овој извештај и тоа по основ на наставно-образовна дејност (112,374), научно-истражувачка дејност (164,836) и стручно-апликативна дејност (22,7).

Имајќи ги предвид сите досегашни резултати и вкупните активности на кандидатката, а во согласност со Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, научно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, да ја избере проф. д-р Весна Буцевска за **редовен професор по предметите економетрија и финансиска економетрија**.

Скопје, 7.5.2012 год.

ЧЛЕНОВИ НА КОМИСИЈАТА

1. Проф. д-р Славе Ристески, с.р.
2. Академик Гоце Петрески, с.р.
3. Проф. д-р Михаил Петковски, с.р.

**ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: **Весна Спиرو Буцевска**
(име, татково име и презиме)

Институција: **Економски факултет-Скопје**
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **економски науки, економетрија**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување настава на прв циклус студии по предметите: Економетрија ($6 \cdot 15 \cdot 0,04 \cdot 5 \text{ год} = 18$) Финансиска економетрија ($4 \cdot 15 \cdot 0,04 = 2,4$)	20,4
2	Одржување настава на втор циклус студии по предметите: Econometric Theory ($2 \cdot 20 \cdot 0,05 = 2$) Statistical Quality Control ($2 \cdot 20 \cdot 0,05 = 2$) Теоретска економетрија ($3 \cdot 15 \cdot 0,05 \cdot 4 \text{ год.} = 9$) Напредна економетрија ($3 \cdot 15 \cdot 0,05 \cdot 4 \text{ год.} = 9$) Статистичка контрола на квалитетот ($3 \cdot 15 \cdot 0,05 \cdot 4 \text{ год.} = 9$)	31
3	Обука на кадар од Министерството за образование и наука на РМ за економетрија	1
4	Одржување на вежби по предметите: • на прв циклус студии: финансиска економетрија ($2 \cdot 15 \cdot 0,03 = 0,9$) • на втор циклус студии: Econometric Theory ($2 \cdot 10 \cdot 0,03 = 0,6$) Statistical Quality Control ($2 \cdot 10 \cdot 0,03 = 0,6$)	2,1
5	Подготовка на нов предмет: Предавања по предметите: Econometric Theory; Statistical Quality Control, Напредна економетрија и Финансиска економетрија ($4 \cdot 1 = 4$) Вежби по предметите: Econometric Theory; Statistical Quality Control; Напредна економетрија и Финансиска економетрија ($4 \cdot 0,5 = 2$)	6
6	Консултации со студенти 1. На прв циклус студии: Економетрија ($130 \cdot 0,002 \cdot 5 = 1,3$) Финансиска економетрија ($17 \cdot 0,002 = 0,034$) 2. На втор циклус студии: Econometric Theory ($25 \cdot 0,002 = 0,05$) Statistical Quality Control ($25 \cdot 0,002 = 0,05$) Теоретска економетрија ($10 \cdot 0,002 \cdot 4 = 0,08$)	1,674

	Напредна економетрија ($10 \cdot 0,002 \cdot 4 = 0,08$) Статистичка контрола на квалитетот ($10 \cdot 0,002 \cdot 4 = 0,08$)	
7	Ментор на дипломска работа ($10 \cdot 0,2 = 2$)	2
8	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат ($6 \cdot 0,5$)	3
9	Член на комисија за оцена или одбрана на магистратура ($7 \cdot 0,3 = 2,1$)	2,1
10	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа ($1 \cdot 0,1 = 0,1$)	0,1
11	Позитивно рецензиран универзитетски учебник (автор) ($2 \cdot 8 = 16$)	16
12	Интерна скрипта од предавања ($3 \cdot 4 = 12$) 1. <i>Lecture notes in econometric theory</i> , Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007, http://www.eccf.ukim.edu.mk/smebe/Pdf/LECTURE%20NOTES%20IN%20ECONOMETRIC%20THEORY%20BY%20PROF.%20VESNA%20BUCEVSKA.pdf . 2. <i>Revised lecture notes in econometric theory</i> , Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007, http://www.eccf.ukim.edu.mk/smebe/Pdf/REVISED%20LECTURE%20NOTES%20IN%20ECONOMETRIC%20THEORY%20BY%20PROF.%20VESNA%20BUCEVSKA.pdf . 3. <i>Lecture Notes in Statistical Quality Control</i> , http://www.eccf.ukim.edu.mk/smebe/Material_en.htm , 2008.	12
13	Интерна скрипта од вежби ($5 \cdot 3 = 15$): 1. <i>Selected solved problems in econometric theory</i> , Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007, http://www.eccf.ukim.edu.mk/smebe/Pdf/SELECTED%20SOLVED%20PROBLEMS%20IN%20ECONOMETRIC%20THEORY%20WITH%20EIEWS%20BY%20PROF.%20VESNA%20BUCEVSKA.pdf . 2. <i>EViews 6 lab manual</i> , Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007, http://www.eccf.ukim.edu.mk/smebe/Pdf/EIEWS%206%20LAB%20MANUAL.pdf . 3. <i>EViews 6 manual second part</i> , Faculty of Economics-Skopje, Skopje, 2007, http://www.eccf.ukim.edu.mk/smebe/Pdf/EIEWS%206%20MANUAL%20SECOND%20PART.pdf . 4. <i>Exercises Notes in Statistical Quality Control</i> , http://www.eccf.ukim.edu.mk/smebe/Material_en.htm , 2008. 5. <i>Statgraphics Centurion XV Lab Manual</i> , http://www.eccf.ukim.edu.mk/smebe/Material_en.htm , 2008.	15
Вкупно		112,374

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Ментор на докторска дисертација (6*3=18)	18
2	Ментор на магистерска работа (7*1=7)	7
3	Учесник во национален научен проект <ul style="list-style-type: none"> • Conditional Cash Transfer Evaluation Project, Household Survey 2009, Skopje, Ministry of Labour and Social Policy, Republic of Macedonia. (1*3=3) 	3
4	Учесник во меѓународен научен проект (3*5=15) <ul style="list-style-type: none"> • TEMPUS CD_JEP-40015-2005 "Statistical Methods for Business and Economics"-SMEBE финансиран од Европска комисија • SIDA Financed Regional Project on Survey Methodology (2006-2009) • Improvement of Parental Care Project, Ministry of Health of the Republic of Macedonia финансиран од UNICEF 	15
5	Дел од монографија: Џејмс Хекмен, <i>Нобеловци по економија</i> , Економски факултет-Скопје, Скопје, 2008. (1*4=4)	4
6	Дел од монографија објавен во странство: <ol style="list-style-type: none"> 1. "Heteroskedasticity," In: Miodrag Lovric (Editor), <i>International Encyclopedia of Statistical Science</i>, 1st Edition, Volume 1, Springer, 2010, pp. 630-633, http://www.springer.com/statistics/book/978-3-642-04897-5. 2. "Stem-and-leaf-plot," In: Miodrag Lovric (Editor), <i>International Encyclopedia of Statistical Science</i>, 1st Edition, Volume 3, Springer 2010, pp. 1513-1514, http://www.springer.com/statistics/book/978-3-642-04897-5 (2*6=12) 	12
7	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтни научно-стручни списанија со меѓународни уредувачки одбори: (5*6+0,036=30,036) <ol style="list-style-type: none"> 1. An empirical estimation of the determinants of foreign direct investments in EU candidate countries, <i>Statisticka revija</i>, Belgrade, 2008. 2. Resampling methods for labour force survey, <i>Statisticka revija</i>, Belgrade, 2009. 3. Assessing the future migration potential of the EU candidate countries, <i>Revista Tinerilor Economisti/The Young Economists Journal</i>, Issue No. 14, University of Craiova, Faculty of 	30,036

	<p>Economics and Business Administration, April 2010.</p> <p>4. An analysis of financial crisis by an early warning system model: The case of the EU candidate countries, <i>BEH-Business and Economic Horizons</i>. (BEH), International peer-reviewed and open access journal, Volume 4, Issue 1, January 2011.</p> <p>5. The role of remittances in financial crisis: Empirical evidence from Macedonia, <i>Ekonomiska istrazivanja- Economic research</i>, Juraj Dobrila University Pula, Vol. 24, No. 4, December 2011, impact factor 0,036.</p>	
8	<p>Трудови со оригинални научно-стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научно-стручни собири со меѓународни уредувачки одбори (13*3+4*0.90*3=49,8)</p> <p>1. A Gravity Model of Macedonian Export, <i>Proceedings of the 56th Session of the International Statistical Institute (ISI 2007)</i>, Lisboa, Portugal, 22nd -29th August 2007.</p> <p>2. CAPI-CATI technique in survey, Second Balkan Summer School on Survey Methodology, Ohrid, Macedonia, 03rd -07th September 2007.</p> <p>3. An econometric response to Basel II requirements regarding operational risks, <i>Proceedings of the International Scientific Conference "Contemporary Challenges of Theory and Practice in Economics"</i>, Faculty of Economics, University of Belgrade, Belgrade, Serbia, September 26-29, 2007. (in co-authorship).</p> <p>4. Estimation methods in labour force survey, <i>Proceedings of the Third Balkan Summer School on Survey Methodology</i>, Neum, Bosnia and Herzegovina, September 1 – 5, 2008.</p> <p>5. Applying statistical process control (SPC) to official statistics, <i>Proceedings of the 6th Research Expert Conference with International Participation-Quality 2009</i>, Neum, Bosnia and Herzegovina, 4th - 7th June, 2009.</p> <p>6. Determinants of migration from EU candidate countries to Germany: A gravity model approach, <i>XIV Scientific meeting „Regional Development and Demographic Flows of South-Eastern Europe“</i>, Faculty of Economics-Nis, Nis, Serbia, 25th June 2009.</p> <p>7. The impact of FDI on export performance: Empirical evidence from EU candidate countries, <i>ISI 2009 Book of Abstracts, 57th Session of the</i></p>	49,8

- International Statistical Institute (ISI 2009)*, Durban, South Africa, August 16-22, 2009
8. Teaching and Learning Econometrics in a Computer Laboratory: Empirical Evidence from TEMPUS CD_JEP "Statistical Methods for Business and Economics", *Proceedings of the International Statistical Conference: Statistics - Investment in the Future 2*, Prague, Czech Republic, 14th - 15th September 2009.
  9. Econometric estimation of the impact of economic crisis on remittances flows from Germany to Macedonia, *Monograph of the International Scientific Conference "Economic Policy and Global Recession"*, Faculty of Economics, University of Belgrade, Belgrade, Serbia, September 25-27, 2009 (in co-authorship).
  10. Key Determinants of Foreign Direct Investments: Empirical Evidence from the EU Candidate Countries, *3rd International Conference, Regional Cooperation and Economic Integration*, Skopje, Macedonia, October 15th -17th 2009 .
  11. Early warning indicators of financial crises in the EU candidate countries: A logit model, In: *Proceedings of the International conference "The Challenges to Economic Theory and Policy in the Aftermath of the Global Economic Crisis"*, University "Ss. Cyril and Methodius", Faculty of Economics-Skopje, November 11-13, 2010.
  12. Predicting financial crises in the EU candidate countries: A logit model approach, In: *Proceedings of the International Conference "The economy and the business in the post recession period"*, The St. Clement of Ohrid University of Bitola, Faculty of Economics-Prilep, 28th October 2010.
  13. On the way to successful implementation of statistical process control (SPC) in the Macedonian companies, In: *Proceedings of the XII international symposium SYMORG 2010*, Zlatibor, Serbia, June 9-12, 2010.
  14. Are migrant remittances a macroeconomic stabilizer-The case of Macedonia, In: *Proceedings of the 5th International Conference "An Enterprise Odyssey: From Crisis to Prosperity - Challenges for Government and Business"*, Opatija, Croatia, 26th May, 2010.
  15. Dating, detecting and forecasting financial crises in the EU accession countries, *Proceedings of the 58th ISI World Statistics Congress - Dublin 2011*, Dublin, Ireland, 21st-26th August 2011, <http://www.isi2011.ie/content/access-congress-proceedings.html>

	<p>16. A logit model of electronic banking adoption: The case of Komercijalna Banka AD Skopje, <i>Proceedings of the Interdisciplinary Management Research Conference (IMR) 2011</i>, Poreč, Croatia, 13th -15th May 2011, [Indexed in Thomson-ISI]. (in co-authorship).</p> <p>17. An empirical analysis of factors affecting the adoption of electronic banking in Macedonia: A logit model, <i>Proceedings of the International Conference Advances in Business-Related Scientific Research (ABSRC) Venice 2012</i>, Venice, Italy, March 28-30, 2012. (in co-authorship).</p>	
9	<p>Трудови објавени во зборник на трудови на високообразовна институција (5*2=10)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анализа на извозот на Република Македонија: Пристап според гравитацискиот модел, <i>Годишник на Економскиот факултет во Скопје</i>, Скопје, 2007. 2. Ефектот од зачленувањето на земјите-кандидатки во ЕУ врз приливот на странски директни инвестиции-економетриска анализа, <i>Годишник на Економскиот факултет во Скопје</i>, Скопје, 2008. 3. Испитување на ефектот на странските директни инвестиции врз извозот-модел за земјите-кандидатки за членство во ЕУ, <i>Годишник на Економскиот факултет во Скопје</i>, Скопје, 2009 год. 4. Оценување на миграцискиот притисок од земјите кандидатки за членство во ЕУ врз Германија, <i>Годишник на Економскиот факултет во Скопје</i>, Економски факултет-Скопје, 2010. 5. Детектирање и предвидување на финансиските кризи во земјите кандидати за членство во Европската унија, <i>Годишник на Економскиот факултет во Скопје</i>, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Економски факултет- Скопје, 2011. 	10
10	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усна презентација (15*1=15) • постер-презентација (2*0,5=1) 	16
	Вкупно	164,836

СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ

Ред.бр.	Назив на активноста:	Поени
---------	----------------------	-------

		/
	Вкупно	/

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред.бр.	Назив на активноста:	Поени
1	Координатор во подготовка на елаборат за нова студиска програма (2*1)	2
2	Превод на книга/учебник (2*3=6) <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Основна економетрија</i>, превод на книгата <i>Basic Econometrics</i> од Damodar N. Gujarati, 2009 2. <i>Статистика за бизнис и економија</i>, превод на книгата <i>„Statistics for Business and Economics“</i> од Paul Newbold, William L. Carlson, Betty M. Thorne., 6th ed., Prentice Hall, превод во рамките на проектот на Владата на Република Македонија за превод на 500 стручни книги од престижни универзитети, 2010. 	6
Дејности од поширок интерес		
1	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание (2*1=2): <ul style="list-style-type: none"> • член на Уредувачкиот одбор на меѓународното списание <i>Proceedings of the Faculty of Economics – Zagreb</i>; • член на Уредувачкиот одбор на меѓународното списание <i>“Statistical Review”</i> published by the Statistical Society of Serbia, October 2007 - Present . 	2
2	Член на Одборот за организација на меѓународната конференција <i>“The Challenges to Economic Theory and Policy in the Aftermath of the Global Economic Crisis”</i>	1
3	Студиски престој во странство <ul style="list-style-type: none"> • до три месеци 4*0,5=2 	2
4	Носител во изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект TEMPUS CD_JEP-40015-2005 <i>“Statistical Methods for Business and Economics”-SMEBE</i>	2
5	Директор на Информативниот центар на Европската унија “EUI” (16.12.2009-15.3.2012)	3
6	Член на факултетска комисија (4*0,5=2): <ul style="list-style-type: none"> • претседател на Комисија за анкетирање на студентите; • член на Дисциплинската комисија на Економскиот факултет во Скопје; • член на Одборот за издавачка дејност на 	2,5

	Економскиот факултет во Скопје; <ul style="list-style-type: none"> • член на Библиотечниот одбор на Економскиот факултет во Скопје; • член на Советот за втор циклус студии на Економски факултет во Скопје. 	
7	Член на комисија за избор во звање (член на рецензентска комисија за избор на асистент)	0,2
8	Член на Советот за статистика на Република Македонија (ноември 2007-ноември 2011 и повторно е избрана во 2012 година)	1
9	Член на Друштвото на статистичари на Република Македонија	1
Спортска дејност		
	/	/
Вкупно		22,7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	112,374
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	164,836
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	/
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	22,7
Вкупно	299,91

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Славе Ристески, претседател, с.р.
2. Академик Гоце Петрески, член, с.р.
3. проф. д-р Михаил Петковски, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСТАВНО - НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ЕЛЕКТРИЧНИ МАШИНИ, ТРАНСФОРМАТОРИ И АПАРАТИ
НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски технологии во Скопје, на својата седница одржана на 25.IV 2012 год. (одлука бр. 02-1008/25), не избра за членови на Рецензентската комисија за избор на наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научната област *електрични машини, трансформатори и апарати*, а во врска со распишаниот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања, објавен во весникот “Дневник” од 11.IV 2012 год.

На објавениот конкурс се пријави само еден кандидат, и тоа вонр. Проф. д-р Горан Рафајловски, за избор во звањето редовен професор. Врз основа на поднесените документи, приложените трудови и познавањето на кандидатот, Рецензентската комисија на Наставно-научниот совет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски податоци

Кандидатот д-р Горан Рафајловски е роден на 2.V 1963 во Скопје, Македонија. Основно училиште (Ј.Х.Песталоци) и гимназија (Орце Николов) завршил во родниот град. На Електротехничкиот факултет во Скопје се запишал во 1982, а дипломирал на насоката индустриска електроенергетика и автоматизација на 12.V 1987 година. Во текот на студиите двапати бил наградуван како еден од најдобрите студенти во неговата генерација. На постдипломски студии на Електротехничкиот факултет во Загреб се запишал во 1988 година, а магистрирал на насоката за електростројарство и регулациска техника на 24.VI 1991. Магистерскиот труд со наслов “Синтеза система за позиционирање са микрорачуналом и истосмјерним мотором”, под менторство на проф. д-р Н. Пашалиќ го одбрал со едногласна одлука пред тричлена комисија. Докторската дисертација со наслов “Моделирање и истражување на системи за векторско управување на асинхрони мотори” ја одбрал успешно на 19.IV 1996 пред петчлена комисија во состав: проф. д-р Тодор Јакимов, доц. д-р Емил Рац (ментор), проф. м-р Дионис Манов, проф. д-р Георги Димировски и доц. д-р Слободан Мирчевски. Во периодот од 1987 до 1988 работел во “Раде Кончар - Апаратна техника”-Скопје, на развој на уредите за заварување и е еден од конструкторите на уредот ВСТУ 130 (апарат за рачно електролачно заварување со тиристорска регулација). Од 1.X 1988 работи на Електротехничкиот факултет во Скопје (во Заводот за електрични машини трансформатори и апарати), како асистент на група предмети. Од 1998 до 2001 ја вршел должноста генерален директор на Електростопанство на Македонија. Од 2001 до 2005 година е акредитиран за амбасадор на РМ во СРГ-Берлин. Меѓу другите дипломатско-економско политички дејности, како амбасадор дава значаен придонес и кон унапредувањето на соработката и потпишување на договори меѓу ректорите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Friedrich Alexander универзитетот во Erlangen-Nürnberg; остварување на одржлива повеќегодишна научна соработка помеѓу Хемискиот факултет на Универзитетот во Лајпциг и Природно-математичкиот факултет при Универзитетот во Скопје; унапредување на соработката со ДААД и интензивирање на стипендиските програми за млади истражувачи и соработка во склоп на Хумболд- програмата. Од 2006 до 2011 година д-р Горан Рафајловски е член на надзорниот одбор на ЕВН Македонија.

Кандидатот д-р Горан Рафајловски е член на светското здружение на инженери (IEEE- IAS), Алумни вип-клуб на DAAD (Deutsche Akademische Austauschdienst), претседател на ИО на меѓународната фондација „Борис Трајковски“, член на Енергетскиот комитет за енергетика при Европската комисија (Energy Committee member of European Commission DG RTD- Unit K1-Energy).

Активно ги владее и се служи со германскиот и англискиот јазик.

2. Научна и стручно-апликативна дејност

По изборот за вонреден професор, кандидатот д-р Горан Рафајловски продолжува активно да соработува во областа на науката и во стручно-апликативната дејност не само со институции од државата туку и со реномирани институции и универзитети од странство во својство на член на уредувачкиот одбор на меѓународното научно-стручно списание („International Journal on Information technologies and Security“, Technical University Sofia, Bulgaria) или како член на програмскиот одбор на меѓународниот научен собир (Tutorial Chair: 14th International Power Electronics and Motion Control Conference, EPE PEMS 2010 Ohrid, Macedonia). Во изминатиот период во својството на претседател на Комисијата за еквиваленција и признавање на високообразовни студии при Министерството за образование и наука на Р.Македонија, посветено и систематски работи на еквиваленцијата и признавањето на дипломите од техничките науки стекнати во странство.

Активно учествува во изработка и подготовка на два развојни национални проекта финансирани од Министерството за образование и наука на Р. Македонија, и тоа „Развој на прототип на гасно реле за енергетски трансформатори со далечинско управување базирани на веб технологија“ и „Усвојување на производство на систем за непрекинато напојување на мобилни телекомуникациски станици “ (во подготовка).

Во периодот по изборот за редовен професор, кандидатот д-р Горан Рафајловски држи предавања на покана на референтен странски универзитет, и тоа на Техничкиот универзитет во Росток (Universität Rostock, Fakultät für Informatik und Elektrotechnik) и Техничкиот универзитет во Софија (College of Energy and Electronics).

Исто така е активен во држење настава и учество во летни школи и работилници како во странство: во рамките на Европската комисија (European Commission Research Directorate General: FP7 Energy Research Information Day), но и во рамките на Центарот за мировни истражувања и безбедносна политика (Workshop on the influence of energy policy on the security of South eastern Europe, Sofia Centar for Peace Research and Security Policy Foundation); така и во земјата, во рамките на Факултетот за електротехника и информациски технологии: Запштеда на енергијата со примена на енергетски ефикасни електрични машини (ЕЕЕМ) (Предавање на тема: „Energy efficiency the role of variable speed drives“)

Во рамките на германска владина стипендија (DAAD Gastdozentprogramm), престојува на Техничкиот универзитет во Росток (Technische Universität Rostock, Fakultät für Informatik und Elektrotechnik с.о. Prof.Dr. Weber) каде што работи на проблематиката на векторската регулација и динамичко моделирање на машините на наизменична струја.

Во својство на член на Комитетот за енергија при Европската комисија (Energy Programme Committee Member in European Commission (DG-Research and Innovation), активно учествува во работата на ова научно меѓународно тело, но и кон интензивирање на соработката во научната област на енергетиката со земјите од регионот и посебно Р. Македонија.

3. Научни и стручни трудови на кандидатот

Во текот на досегашната работа, кандидатот д-р Горан Рафајловски покажал забележителна научноистражувачка активност во земјава и во странство. Најголем дел од објавените трудови се од областа на моделирањето и анализата на електричните машини и енергетските преобразувачи, примената на нови системи за регулација, енергетската ефикасност поврзана со квалитетот на електричната енергија и обновливите извори на енергија. При досегашните избори и реизбори за помлад асистент и асистент рецензирани се 10 негови труда заклучно со Билтенот на Универзитетот бр 636 од 1.IV.1995 година. До неговиот избор за доцент, Билтен бр. 713 од 15.7.1998, рецензирани се вкупно 21 негов труд. До изборот за вонреден професор Билтен на Универзитетот бр. 921 од 1.VI.2007 година рецензирани се вкупно 22 негови труда. Од изборот во звањето вонреден професор до денес, д-р Горан Рафајловски ги објавил следниве (вкупно 21) научни и стручни трудови и стручни студии и проекти:

3.1 Објавени научни и стручни трудови по изборот во звањето вонреден професор

[55] G.Rafajlovski: Potenziale zur Erhöhung der Energieeffizienz und den Einsatz erneuerbaren Energien, Südosteuropa Mitteilungen, 03-04/ Jahrgang 2009

Во трудот е направена анализа на состојбите со обновливите извори на енергија во Југоисточна Европа и Македонија, можностите за одржлив развој согласно со препораките на Европската комисија и потенцијалите за зголемување на енергетската ефикасност. Врз база на расположливите податоци околу потенцијалите на обновливите извори на енергија во регионот, особено во Македонија, со научно-статистички пристап дадени се коментари и препораки за подобрување на енергетската ефикасност и одржливиот развој во производството на електрична енергија базирано на обновливите извори.

[56] G.Rafajlovski, K.Najdenkoski: Energy Efficiency in Vector Controlled Variable Speed Drives, ELECTROTEHNICA & ELECTRONICA, Scientific and technical magazine, Bulgaria, ISSN 0861-4717, 2008, pp.28-33

Овој труд ги анализира аспектите на енергетската ефикасност и можностите за штедење на енергијата во индустриските апликации на електромоторните погони со променлива брзина. Елаборирани се не само техничките можности на заштеда на електричната енергија со примена на модерни векторски регулирани погони, туку и економските потенцијали што се добиваат преку примената на ваков вид погони во индустриските апликации. Општа тенденција не само заради намалување на потрошувачката на електрична енергија туку и поради подобрена функционалност, робусност и цена е да се прави замена на аналогните регулатори со дигитални концепти на регулација и замена на постојната напонско-фреквентна регулација со модерни векторски системи за управување. Тргувајќи од очекувањата дека до 2015 година речиси 80% од произведената електрична енергија во светот ќе се регулира преку енергетската електроника применета во погоните со асинхронни мотори со променлива брзина, авторот дава не само анализа на примената на ваквите погони во практика, туку и предлози за намалување на загубите и зголемување на енергетската ефикасност.

[57] G.Rafajlovski, K.Najdenkoski: Trends in controlling high performance induction motor drives, Journal of Engineering Creation and technology, UDC 62/year 2008, ISSN 1409-5564

Во трудот се дискутирани повеќе векторски системи за управување на асинхроните мотори од аспект на нивна структура, дизајн и примена. Даден е преглед на актуелните состојби но и проценки за идниот развој и примена на векторски регулираните погони. Истакнати се предностите на новите концепти за регулација (Директна-предиктивна регулација на моментот без помош на сензори) и објаснет е трендот на идниот развој особено во областа на адаптивните системи за регулација базирани на fuzzy-логика и невронските мрежи.

[58] K. Najdenkoski, Senior Member IEEE, G.Rafajlovski, Member IEEE and Vladimir Dimcev, Senior Member IEEE, Faculty of electrical engineering Skopje, Republic of Macedonia: Thermal Ageing of Distribution Transformer, Published in in the Transection of the International Conference for Inductive and electromagnetic components, systems and devices including manufacturing and processing – INDUCTA, Berlin, May 2009.

Проблемот на термичко стареење на изолацијата на дистрибутивните трансформатори е особено актуелен во светлината на напорите за подобрување на енергетската ефикасност и продолжување на животниот век на трансформаторите. Анализата на добиените резултати покажува дека во зависност од временската константа на намотките и маслото, температурата на најтоплата точка ја следи промената на оптоварувањето со одредено временско задоцнување. Се потврдува дека дека процентуалното намалување на животниот век директно зависи од амбиентната температура и од температурата на најтоплата точка.

[59] Pece Naumovski, Goran Rafajlovski, Vlatko Stoilkov: Compensation of Dead-time for Voltage Source Inverters, 2-nd Symposium on Applied Electromagnetics SAEM 08, Zamosc Poland, Juni 1-4 2008, pp 136-139

Прикажан е еден динамички модел на напонски инвертор во функција на директна регулација на моментот на асинхрон мотор. Разработен е еден модел за компензација на мртвото време на вградените IGBT - транзистори во прекинувачки режим на работа. Извршена е симулација на предложениот модел и неговата структура во MATLAB-Simulink програмскиот пакет. Со тоа е потврдена неговата ефикасност во подобрување на обликот на излезниот напон што овозможува подобрена векторска регулација на асинхронниот мотор.

[60] Goran Rafajlovski, Krste Najdenkoski: Energy Efficiency in Vector Controlled (VSD) Variable Speed Drives, ELMA 2008, IEEE, VDE Twelfth International Conference on Electrical Machines Drives and Power Systems, Sofia, Bulgaria Oct. 2008, pp 191-196

Векторската регулација, како најдоминантна постапка во денешницата, за регулација на моментот и брзината на асинхронните мотори се соочува со предизвиците на енергетската ефикасност. Во трудот е даден преглед на актуелните достигнувања во областа на векторската регулација на асинхронните мотори со подобрена енергетска ефикасност. Идентифицирани се областите каде што може да се подобри енергетската ефикасност и предложени се постапки и методи на управување кои придонесуваат за енергетски поефикасна векторска регулација на асинхронните мотори.

[61] K. Najdenkoski, G. Rafajlovski, V. Dimcev: "Thermal Ageing of Distribution Transformers According International Standards", IEE PES General Meeting, Tampa, USA, 2007, pp.211-217.

Направена е компаративна анализа на моделите за пресметка на времето на стареење согласно IEEE-стандардите и IEC-препораките. Утврдено е дека не постои разлика во моделите дефинирани со различните стандарди, туку разлика постои само во дефинирањето на влезните параметри. Амбиентната температура и температурата на најтоплата точка се најдоминантните фактори за намалување на животниот век на трансформаторите. Предложени се постапки и методи за ублажување на негативните ефекти од стареењето на изолацијата.

[62] G. Rafajlovski: Present State, Development and Future Trends of Induction Motor Control" Мако Сигре, Струга 7-9 Oct, 2007, pp A1-06R1-10.

Во трудот станува збор за актуелната состојба на развојот на техниките за управување асинхронните мотори со променлива брзина. Прикажана е споредба на различни модели на векторско управување на асинхронните мотори. Анализирани се елементите на управување, нивните карактеристики како и предностите, но и некои недостатоци на индиректните и директните системи за векторска регулација. Поради комплексноста на нелинеарните диференцијални равенки кои го опишуваат динамичкиот модел на асинхронниот мотор се повеќе се употребуваат нелинеарни регулациони концепти за директна регулација на моментот на АМ.

[63] Г. Рафајловски: „Модулациони техники за напонски инвертор во индустриски апликации“ Мако Сигре, Струга, 7-9 окт. 2007, стр В4-03R1-6.

Направена е анализа и споредба на повеќе техники на широчинско импулсна модулација (ШИМ) за инвертор со втиснат напон. Објаснети се предностите и недостатоците на синусоидеалната, подобрената синусоидеална модулација на напонот, и споредени со еден нов метод на ШИМ базиран на просторниот вектор на напојниот напон. Овој нов метод на векторска модулација нуди значителни предности при примената на регулираните асинхронните мотори во индустриските апликации.

[64] Лиљана Богоевска-Мирчевски, Јове Ѓорѓијовски, Горан Рафајловски: Фреквентно регулирани погони како замена на досегашните класични методи за пуштање во работа на моторите, VII советување Мако Сигре 2011, Охрид, 2-4 окт. 2011, стр. А1040Р 1/5.

Во трудот е даден ревијален преглед на повеќе системи за управување со асинхронни мотори. Истакната е предноста на фреквентно регулираните погони како замена на досегашните класични методи за пуштање во работа на асинхронните мотори во погоните на РЕК-Битола. Овој начин на регулација е применет за регулација на брзината на моторот со кој се задвижува работното тркало на ротациониот багер СРС 1050 во рудникот Суводол на РЕК-Битола. Дискутирани и анализирани се актуелните состојби и скаларните системи со

напонско управување, U/f регулација и погоните со асинхрони мотори напојувани со широчинско импулсно модулирани инвертори на напон. Споредени се искуствата од практиката и дадени се препораки за подобрување на параметрите на регулација на погоните со асинхрони мотори.

[65] Љубомир Николоски, Крсте Најденкоски, Горан Рафајловски, Петар Костевски: „Обработка и приказ на измерените податоци за квалитет на електрична енергија, VII советување на Мако Сигре 2011, Охрид, 2/4 окт. 2011 стр. B5-008R 1-7.

Во трудот е прикажан ефикасен начин на обработка и приказ на измерените параметри за квалитетот на електричната енергија. Даден е приказ на стандардот EN 50160 и анализа на параметрите кои го дефинираат степенот на квалитетот на електричната енергија како: тотална хармонична дисторзија (THD), виши хармоници, фликер, несиметрија на напоните. Прикажана е постапка на мерење на показателите за квалитетот на електричната енергија, нивна статистичка обработка како и соодветен приказ разбирлив за поширок круг на корисници.

3.2 Изработени стручни студии и проекти

[66] Г. Рафајловски, К. Најденкоски: Анализа на состојбата на енергетските трансформатори инсталирани во Струмица / ЕВН Струмица, окт. 2007.

Предмет на оваа стручна анализа и елаборат е спроведување мерење на релевантните параметри на трансформаторите, како и анализа со коментар на резултатите на контролните профилатички испитувања на енергетските трансформаторите инсталирани во ЕВН-Струмица.

[67] Г.Рафајловски, К. Најденкоски: „Испитен елаборат за состојбата на енергетскиот трансформатор број 2 инсталиран во Подружница Енергетика, ТС Север, 2007

Предмет на овој испитен елаборат е спроведување на стандардизирани испитувања, анализа со коментар и препораки на резултатите на контролните профилатички испитувања на енергетскиот трансформатор бр.2 инсталиран во Подружница Енергетика.

[68] Г. Рафајловски, К. Најденкоски: Анализа на состојбата на енергетските трансформатори инсталирани во ХЕЦ Маврово 2007

Предмет на овој стручен елаборат е спроведување и стручна анализа со коментар и препораки на резултатите на контролните профилатички испитувања на енергетските трансформаторите инсталирани во ХЕЦ Маврово.

[69] Г.Рафајловски, К. Најденкоски: „Испитен елаборат за состојбата на енергетскиот трансформатор број 4 инсталиран во Подружница Енергетика“, ТС Југ, 2007.

Предмет на овој испитен елаборат е спроведување на стандардизирани испитувања, анализа и препораки на резултатите на контролните профилатички испитувања на енергетскиот трансформатор бр.4 инсталиран во Подружница Енергетика ТС Југ.

[70] Крсте Најденкоски, Горан Рафајловски: „Профилатички испитувања на енергетските трансформатори инсталирани во подружница ТЕ Осломеј“, 2007

Студија за резултатите од профилатичните испитувања, со коментар и препораки за енергетските трансформатори во ТЕ осломеј

[71] К.Најденкоски, Г.Рафајловски: „Профилатички испитувања на енергетските трансформатори инсталирани во подружница АД ЕСМ/ЕВН“, Подружница Струмица, 2007.

Студија за резултатите од профилатичните испитувања на трансформаторите, со коментар и препораки за енергетските трансформатори во АД ЕСМ/ЕВН Струмица

[72] К.Најденкоски, Г.Рафајловски: „Анализа на состојбата на блок-трансформаторите инсталирани во ХЕЦ Врбен“, 2008

Студија за состојбата на блок-трансформаторите, во ХЕЦ Врбен, базирана на спроведени профилактички испитувања и нивна анализа.

[73] К.Најденкоски. Г.Рафајловски: „Профилактички испитувања на енергетските трансформатори инсталирани во ХЕЦ Глабочица“, 2008.

Елаборат за состојбата на блок-трансформаторите во ХЕЦ Глабочица базирана на профилактичките испитувања.

[74] K.Najdenkoski, G.Rafajlovski, "Stator bars electrical sample test (Disipation factor measurement, breakdown voltage)", Project HEC Sv.Petka, Vatech Hydro - Weiz, Austria, March 2008.

Елаборат за примопредајните стандардни испитувања на факторот на дисипација и изолационата цврстина на проводниците на индуктот (со ударен напон) на синхрониот генератор за ХЕЦ Св. Петка.

[75]G.Rafajlovski, K.Najdenkoski, "Stator core stacking – G1 (core induction test)", Project HEC Sv.Petka, Vatech Hydro - Weiz, Austria, March 2008

Елаборат за испитување на загубите во железото и тест на загревање на јадрото на синхрониот генератор. Примопредајни испитувања ЕЛЕМ - Vatech Hydro, Проект ХЕЦ Матка.

[76] K.Najdenkoski, G.Rafajlovski, "Stator winding – G1 (insulation resistance, high voltage test)", Project HEC Sv.Petka, Vatech Hydro - Weiz, Austria, June 2008

Елаборат од високонапонското испитување на изолацијата на статорската намотка на синхроните генератори наменети за ХЕЦ Св.Петка.

[77] Goran Rafajlovski, Krste Najdenkoski, Ljubomir Nikoloski: Project "Power Quality Study based on measurement and according to standard EN 50160 in EVN Macedonia Distribution Network (Part I) EVN Macedonia, 2010

Во оваа студија од вкупно 193 страни, и базирана на научни статистички методи за бројот на одбиороци, односно мерни точки (метод на Cochran), извршена е анализа и оценка на квалитетот на електричната енергија на дистрибутивната мрежа во Р.Македонија. За прифаќање и проценка на измерените величини е користен мониторинг-системот OMNI – QUANT, кој заедно со софтверскиот пакет DAMON гарантира висока класа на точност на измерените параметри и доверлива обработка на податоците. Оцената на квалитетот на електричната енергија во дистрибутивната мрежа е направена на база на меѓународните стандарди и препораки EN 50160 и IEC 61000-4-30. Со резултатите од оваа студија, базирани на измерените вредности за фликер, промени на напонот, тотална хармонична дисторзија и несиметријата постигнати се две цели: прво, дадена е јасна слика и точна оценка на квалитетот на електричната енергија на дистрибутивната мрежа, и второ, идентифицирани се слабите точки и предложени се постапки за намалување на повратните влијанија врз мрежата.

4. Наставно-образовна дејност

Кандидатот д-р Горан Рафајловски, како асистент, доцент и вонреден професор држел вежби и предавања по предметите: електрични машини I, електрични машини II, микромашини, проектирање на електрични машини и трансформатори, нисконапонски апарати, енергетски преобразувачи, несиметрични режими и преодни процеси во електричните машини, испитување на машини за наизменична струја и трансформатори, испитување на електрични машини и трансформатори, електроенергетски уреди, енергетски преобразувачи, испитување на машини за наизменична струја и трансформатори. Може да се забележи дека д-р Горан Рафајловски, по изборот за асистент на Електротехничкиот факултет, учествувал во изведувањето на аудиториските, лабораториските и конструктивните вежби скоро по сите предмети од областа на електричните машини, трансформатори и апарати.

Со новите наставни програми според ЕКТС, д-р Горан Рафајловски, како вонреден професор, воведува нови наставни содржини и држи предавања на додипломските студии по предметите: електроенергетски уреди, енергетски преобразувачи, дигитално управување на електрични машини, нови технологии во развојот на електроенергетските уреди, а на вториот

циклус студии држи предавања по предметите: векторска регулација на машини за наизменична струја и специјални поглавја кај енергетските преобразувачи. Исто така изработува универзитетски учебник кој е позитивно рецензиран со наслов: „Електрични мотори - динамика и управување“.

Во изминатиот период бил претседател на Комисијата за еквиваленција и признавање на високообразовни студии стекнати во странство при МОН на РМ, претседател на комисија за одбрана на две докторски дисертации и ментор на голем број дипломци со кои активно соработува.

Наставните обврски ги извршува квалитетно. Односот кон студентите му е коректен. Показува интерес за научна работа и за напредување во структурата.

5. Заклучок и предлог

Кандидатот д-р Горан Рафајловски, во својата досегашна ангажираност како вонреден професор на Факултетот за електротехника и информациски технологии, покажал солидни резултати како во наставната дејност, земајќи активно учество во изведувањето на вежбите и предавањата скоро по сите предмети при Институтот за електрични машини, трансформатори и апарати, исто така и во научноистражувачката и стручната област, престојувајќи на научни институции во странство, учествувајќи и објавувајќи повеќе научни трудови во списанија и на симпозиуми во земјата и во странство.

Кандидатот д-р Горан Рафајловски успешно ги следи научните достигнувања во областа на електричните машини, трансформатори и уреди. Изработува позитивно рецензиран универзитетски учебник: „Електрични мотори динамика и управување“ и држи предавања на покана на референтни странски универзитети (Техничкиот универзитет во Росток и Техничкиот универзитет во Софија). Во изминатиот период, по неговиот избор за вонреден професор во 2007 година има објавено 2 труда во меѓународни списанија, 2 труда во домашно списание, 4 труда на меѓународни конференции и 4 труда на домашни конференции. Покрај тоа, учествувал во изработка на 11 студии и еден научноистражувачки проект значајни за индустриската електроенергетика во земјата.

Врз основа на досегашните резултати од работењето на кандидатот вонр. проф. д-р Горан Рафајловски, во наставно-педагошката, научноистражувачката и стручна дејност на Факултетот, како и од соработката со стопанството, неговата ангажираност и постигнатите резултати на полето на енергетиката и дипломатијата, Рецензентската комисија има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за електротехника и информациски во Скопје да го избере за редовен професор во наставно-научната област електрични машини, трансформатори и апарати.

Рецензентска комисија

1. Проф д-р Милан Чундев, с.р
2. Проф. д-р Слободан Мирчевски, с.р
3. Проф. д-р Љупчо Николоски, с.р

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Горан Ристо Рафајловски**
(име, татково име и презиме)

Институција: **Факултет за електротехника и информациски технологии - Скопје**
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **електрични машини, трансформатори и апарати**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

	Назив на активноста	Поени
1	Одржување на настава (прв циклус студии)	39,6
	Електроенергетски уреди (3 ч.), летен 2006/07	1,8
	Испитување на машини за наизменична струја и трансформатори (2 ч.), летен 2006/07	1,8
	Нови технологии во електроенергетските уреди (3 ч.), летен 2006/07	1,8
	Дигитално управување на електрични машини (3 ч.) зимски 2007/08	1,8
	Енергетски преобразувачи (3 ч.), зимски 2007/08	1,8
	Машини за еднонасочна струја и трансформатори (3 ч.), летен 2007/08	1,8
	Електроенергетски уреди (3 ч.), летен 2007/08	1,8
	Нови технологии во електроенергетските уреди (3 ч.), летен 2007/08	1,8
	Дигитално управување на електрични машини зимски (3 ч.), 2008/09	1,8
	Енергетски преобразувачи (3 ч.), зимски 2008/09	1,8
	Машини за еднонасочна струја и трансформатори (3 ч.), летен 2008/09	1,8
	Електроенергетски уреди (3 ч.), летен 2008/09	1,8
	Енергетски преобразувачи (3 ч.), зимски 2008/09	1,8
	Дигитално управување на електрични машини (3 ч.) зимски 2009/10	1,8
	Енергетски преобразувачи (3 ч.), зимски 2009/10	1,8
	Машини за еднонасочна струја и трансформатори (3 ч.), летен 2009/10	1,8
	Електроенергетски уреди (3 ч.), летен 2009/10	1,8
	Нови технологии во електроенергетските уреди (3 ч.), летен 2009/10	1,8
	Дигитално управување на електрични машини (3 ч.) зимски 2011/12	1,8
	Енергетски преобразувачи (3 ч.), зимски 2011/12	1,8
	Машини за еднонасочна струја и трансформатори (3 ч.), летен 2011/12	1,8
	Електроенергетски уреди (3 ч.), летен 2011/12	1,8
2	Одржување на вежби (прв циклус студии)	13,5
	Електроенергетски уреди (1 ч.), летен 2006/07	0,45
	Испитување на машини за наизменична струја и трансформатори (1 ч.), летен 2006/07	0,45
	Нови Технологии во електроенергетските уреди (1+1=2ч.), летен 2006/07	0,9
	Дигитално управување на електрични машини (1+1=2ч.), зимски 2007/08	0,9
	Енергетски Преобразувачи (1+1=2 ч.), зимски 2007/08	0,9
	Машини за еднонасочна струја и трансформатори (1+1=2ч.), летен 2007/08	0,9
	Електроенергетски уреди (1 ч.), летен 2007/08	0,45
	Нови Технологии во електроенергетските уреди (1+1=2ч.), летен 2007/08	0,45

	Дигитално управување на електрични машини (1+1=2 ч.), зимски 2008/09	0,9
	Енергетски Преобразувачи (3 ч.), зимски 2008/09	0,9
	Машини за еднонасочна струја и трансформатори (1+1=2 ч.), летен 2008/09	0,9
	Електроенергетски уреди (1 ч.), летен 2008/09	0,45
	Нови Технологии во електроенергетските уреди (3 ч.), летен 2008/09	0,45
	Дигитално управување на електрични машини (1+1=2 ч.), зимски 2009/10	0,9
	Енергетски преобразувачи (1+1=2ч.), зимски 2009/10	0,9
	Машини за еднонасочна струја и трансформатори (1+1=2ч.), летен 2009/10	0,9
	Електроенергетски уреди (1 ч.), летен 2009/10	0,9
	Нови Технологии во електроенергетските уреди (1+1=2ч.), летен 2009/10	0,45
3	Одржување на консултации (прв циклус студии)	1,016
	Летен 2006/07 (112 студ.) и зимски 2007/08 (51)	0,326
	Летен 2007/08 (122 студ.) и зимски 2008/09 (17)	0,278
	Летен 2008/09 (87 студ.) и зимски 2009/10 (16)	0,206
	Летен 2009/10 (88 студ.)	0,176
	Зимски 2011/12 (15 студ.)	0,030
	Летен 2010/12 (134 студ.)	0,268
4	Одржување на настава (втор циклус студии)	13,552
	Векторско управување на МНС (3 ч.), зимски 2008/09	2,25
	Енергетски Преобразувачи - специјални поглавија (3 ч.) летен 2007/8	2,25
	консултации (12 студента)	0,024
	Векторско управување на МНС (3 ч.), зимски 2008/09	2,250
	Енергетски Преобразувачи - специјални поглавија (3 ч.), летен 2008/09	2,250
	консултации (9 студента)	0,018
	Векторско управување на МНС (3 ч.), зимски 2009/10	2,25
	Енергетски Преобразувачи - специјални поглавија (3 ч.), летен 2009/10	2,25
	консултации (5 студента)	0,01
5	Настава во летни школи и работилници	2
	Учесник во две работилници: 1. European Commission Research Directorate General: FP7 Energy Research Information Day, 19 December 2007, room S3, Aleide de Gaspari, rue de la Loi 170, 1000 Brussels, Belgium 2. Семинар ЕЕЕМ: Заштеда на енергијата со примена на енергетски ефикасни електрични машини, ФЕИТ, март 2008, Предавање на тема: „Energy efficiency the role of variable speed drives“	2
6	Ментор на дипломска работа (15)	3
7	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (29)	2,9
8	Член на комисија за оцена или одбрана на докторска дисертација (2x0,5)	1
	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	8
9	Горан Ристо Рафајловски: „Електрични мотори динамика и управување“.	
	ВКУПНО	84,568

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

	Назив на активноста	Поени
1	Учесник во национален научен проект	3
	К.Најденкоски, Г.Рафајловски „ Развој на прототип на гасно реле за енергетски трансформатори со далечинско управување базирано на веб технологија“ Развојно-истражувачки проект софинансиран од МОН, 2007.	3
2	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	11,2
	[1] G.Rafajlovski: Potenziale zur Erhöhung der Energieeffizienz und den Einsatz erneuerbaren Energien, Südosteuropa Mitteilungen, 03-04/ Jahrgang 2009.	4
	[2] G.Rafajlovski, K.Najdenkoski: Energy Efficiency in Vector Controlled Variable Speed Drives, ELECTROTEHNICA & ELECTRONICA, Scientific and technical magazine, Bulgaria, ISSN 0861-4717,2008, pp.28-33.	3,6
	[3] G.Rafajlovski, K.Najdenkoski: Trends in controlling high performance induction motor drives, Journal of Engineering Creation and technology, UDC 62/year 2008, ISSN 1409-5564.	3,6
3	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	9,9
	[4] K. Najdenkoski, Senior Member IEEE, G.Rafajlovski, Member IEEE and Vladimir Dimcev, Senior Member IEEE, Faculty of electrical engineering Skopje, Republic of Macedonia: Thermal Ageing of Distribution Transformer, Published in in the Transection of the International Conference for Inductive and electromagnetic components, systems and devices including manufacturing and processing – INDUCTA, Berlin, May 2009.	2,4
	[5] Pece Naumovski, Goran Rafajlovski, Vlatko Stoilkov: Compensation of Dead-time in VSI, 2-nd Symposium on Applied Electromagnetics SAEM 08, Zamosc Poland, Juni 1-4 2008, pp 136-139.	2,4
	[6] Goran Rafajlovski, Krste Najdenkoski: Energy Efficiency in Vector Controlled (VSD) Variable Speed Drives, ELMA 2008, IEEE,VDE Twelfth International Conference on Electrical Mashines Drives and Power Systems, Sofia, Bulgaria Oct. 2008, pp 191-196.	2,7
	[7] K. Najdenkoski, G.Rafajlovski, V.Dimcev: “Thermal Ageing of Distribution Transformers According International Standards”, IEE PES General Meeting, Tampa, USA,2007, pp.211-217.	2,4
4	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	7,2
	[8] G.Rafajlovski: Present State, Development and Future Trends of Induction Motor Control“ Мако Сигре, Струга 7-9 Oct,2007, pp A1-06R1-10.	1,8
	[9] Г.Рафајловски: „Модулациони техники за напонски инвертор во индустриски апликации“ Мако Сигре, Струга, 7-9 окт.2007, стр В4-03R1-6.	1,8
	[10] Лиљана Богоевска-Мирчевски, Јове Горѓијовски, Горан Рафајловски: Фреквентно регулирани погони како замена на досегашните класични методи за пуштање во работа на моторите, VII Советување Мако Сигре 2011, Охрид 2-4 окт.2011, стр. А1040Р 1/5.	1,8
	[11] Љубомир Николоски, Крсте Најденкоски, Горан Рафајловски, Петар Костевски: „Обработка и приказ на измерените податоци за квалитет на електрична енергија, VII советување на Мако Сигре 2011, Охрид, 2-4 окт. 2011 стр. В5-008R 1-7.	1,8
5	Одржани предавања на покана на референтен странски универзитет	6
	Universität Rostock, Fakultät für Informatik und Elektrotechnik: Gastvortrag zum Thema: Mikroprozessorregelung der Gleichstrommaschine / Feldorientierte Vektorregelung der Asynchronmaschine; Rostock 2007, Deutschland	3
	Technical University Sofia, College of Energy and Electronics, Invited lecture as Honorary Professor for Power Systems; Sofia 2011, Bulgaria	3
6	Учество на научен/стручен собир со реферат (2)	2
	ВКУПНО	39,3

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

	Назив на активноста	Поени
1	Студија, физибилити-студија, истражување на пазарот	11
	[1] Г. Рафајловски, К. Најденкоски: Анализа на состојбата на енергетските трансформатори инсталирани во Струмица / ЕВН Струмица, окт. 2007.	1
	[2] Г.Рафајловски, К. Најденкоски: Испитен елаборат за состојбата на енергетскиот трансформатор бр.2 инсталиран во Подружница Енергетика ТС Север, 2007.	1
	[3] Г. Рафајловски, К. Најденкоски: Анализа на состојбата на енергетските трансформатори инсталирани во ХЕЦ Маврово, 2007.	1
	[4] Г.Рафајловски, К. Најденкоски: Испитен елаборат за состојбата на енергетскиот трансформатор бр.4 инсталиран во Подружница Енергетика ТС Југ, 2007.	1
	[5] Г.Рафајловски, К. Најденкоски: Профилактички испитувања на енергетските трансформатори инсталирани во подружница „ТЕ Осломеј“,2007.	1
	[6] Г.Рафајловски, К. Најденкоски: Профилактички испитувања на енергетските трансформатори инсталирани во АД ЕСМ/ЕВН „Подружница Струмица“,2007.	1
	[7] Г.Рафајловски, К. Најденкоски: Профилактички испитувања на енергетските трансформатори инсталирани во „ХЕЦ Глобочица“, 2008.	1
	[8] К. Најденкоски,Г.Рафајловски: Анализа на состојбата на енергетските трансформатори инсталирани во „ХЕЦ Врбен“, 2008.	1
	[9] K.Najdenkoski, G.Rafajlovski: „Stator bars electrical sample test (Disipation factor measurement, breacdown voltage)“ Project HEC Sv. Petka, VATECH Hydro-Weiz, Austria, March 2008.	1
	[10] K.Najdenkoski, G.Rafajlovski: „Stator winding –G1 (insulation resistance, high voltage test, Project HEC Sv. Petka, VATECH Hydro-Weiz, Austria, June 2008.	1
	[11] Goran Rafajlovski, Krste Najdenkoski, Ljubomir Nikoloski: Project “Power Quality Study based on measurement and according to standard EN50160 in Macedonian Distribution Network”, EVN Macedonia, 2010.	1
2	Студиски престој во странство - до три месеци (3 престои):	1,5
	<ul style="list-style-type: none"> • European Commission Research Directorate General: FP7 Energy Research Information Day, 19 December 2007, Brussel Belgium. • DAAD Gastdozentprogramm, Technische Universität Rostock, Fakultät für Informatik und Elektrotechnik c.o. Prof.Dr. Weber, Juni-August 2007. • Workshop on the influence of energy policy on the security of South eastern Europe, Sofia Feb.29th – March 1st 2012, Centar for Peace Research and Security Policy Foundation. 	=3x0,5
3	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание „International Journal on Information technologies and Security“, Technical University Sofia, Bulgaria.	1
4	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен собир	1
	Tutorial Chair: 14 th International Power Electronics and Motion Control Conference, EPE PEMS 2010 Ohrid, Macedonia.	1
5	Претседател на Комисија за еквиваленција и признавање на високообразовни студии стекнати во странство. Министерство за образование и наука на Р. Македонија, 2007/2011, решение бр.09/3540/2 од 15.5.2007.	1
6	Член на Комитетот за енергија при Европската комисија: Energy Programme Committee Member in European Commission (DG-Research and Innovation)	2
	ВКУПНО	17,50

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	84,59
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	39,30
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	17,50
	141,39

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Милан Чундев, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Слободан Мирчевски, член, с.р.
3. Проф. д-р Љубомир Николоски, член, с.р.

Р Е Ф Е Р А Т

ЗА ИЗБОР НА РЕДОВЕН ПРОФЕСОР ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ БИОХЕМИЈА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, на 38. седница одржана на 10.4.2012 год., избра Рецензентска комисија за преглед и оцена на стручните и научните трудови на д-р Зоран Т. Поповски, кој се пријави на конкурсот за избор во звањето редовен професор во научната област биохемија на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје. Комисијата во состав: д-р Слобода Цекова - Стојкова, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Елизабета Ангелова - редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, и д-р Александар Ј. Димовски, редовен професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје, го поднесува следниов

И З В Е Ш Т А Ј

1. Биографски податоци

Д-р Зоран Т. Поповски е роден во Скопје во 1962 год. Средното образование го завршил во гимназијата "Орце Николов" во Скопје со континуиран одличен успех. Дипломирал на Природно-математичкиот факултет во Скопје, група: биологија, со просечна оценка 9,78. Во 1994 год. се запишал на постдипломски студии на Природно-математичкиот факултет во Скопје, биохемиско-физиолошка насока. Во 1999 год. ги завршил постдипломските студии со просечна оценка 9,66 и го одбрал магистерскиот труд под наслов "Изолација и карактеризација на термостабилна ДНК - полимераза од *Bacillus caldolyticus*". Во 2002 год. на Земјоделскиот факултет во Скопје се стекнал со звањето доктор на науки со одбраната на докторската дисертација под наслов "Молекуларни основи на стрес синдромот кај свињите во Република Македонија".

Во текот на својата академска кариера, д-р Поповски се усовршувал во неколку еминентни институции, и тоа: Истражувачкиот центар за генетско инженерство и биотехнологија при МАНУ (1990-1999), Факултетот за земјоделство и применета биологија на Универзитетот во Осака – Јапонија (4 месеци), Земјоделскиот факултет на Универзитетот во Витербо – Италија (2 месеца), Меѓународниот центар за генетско инженерство и биотехнологија во Трст – Италија (1 месец) и Меѓународниот центар за генетско инженерство и биотехнологија во Њу Делхи – Индија (3 недели). Исто така, д-р Поповски во изминативе години има остварено студиски посети на Националниот институт за истражување на земјоделството (INRA) во Нант - Франција, Иновативниот центар во земјоделството во Еде -

Холандија, Универзитетот во Лунд – Шведска, Националниот институт за биологија во Словенија и LAVES - институтот во Олденбург – Германија.

За време на студиите бил две години (1986-1988) координатор на Младинските истражувачки акции во Македонија, а од 1988 до 1990 бил член на Универзитетскиот совет на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” како претставник на ССММ. По дипломирањето бил управник на Истражувачката станица Катланово (1990-1991), стипендист на Министерството за наука (1991-1992) и волонтер во Истражувачкиот центар за нови технологии - МАНУ, Скопје. Во 1992 год. е избран за помлад асистент по предметот биохемија на Земјоделскиот факултет во Скопје, а во 1999 год. е избран за асистент по истиот предмет. Предметен наставник на кандидатот во овој период, како и ментор на магистерскиот и докторскиот труд бил академик Георги Д. Ефремов. Во 2002 год. е избран за доцент по предметот биохемија на Факултетот за земјоделски науки и храна, а во 2007 година за вонреден професор. Во моментот е раководител на Катедрата за биохемија и генетско инженерство на Институтот за анимална биотехнологија при Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје.

Од 1997 до 1998 бил член на Националниот советодавен одбор на РЕЦ за Централна и Источна Европа со седиште во Будимпешта. Во 1998 и 1999 год. бил член на Управниот одбор на Македонската радио-телевизија, а во периодот од 2000 до 2001 бил член на Управниот одбор на Фондацијата “13 Ноември”. Од 2002 до 2006 год. ја вршеше должноста државен секретар во Министерството за образование и наука на Република Македонија. Во тој период бил член на Научниот комитет на НАТО во ЕАРАС-формат (Југоисточна Европа, Централна Азија и Блискиот Исток) и член на Управниот одбор на ERISSE (Education Reform Initiative for South and East Europe). Во периодот 2003 – 2006 бил член на Советодавниот форум на ETF (European Training Foundation). Во 2003 година го предводел Македонскиот тим за преговори со Светска банка за проекти во областа на образованието и науката, а од 2003 до 2006 бил претседател на Меѓуресорскиот комитет на проектот “Модернизација на образованието”, поддржан со кредит од Светската банка. Од 2003 до 2007 година бил член на Државната комисија за нострификација на дипломи, а од 2003 до 2006 бил претседател на Државната комисија за упис во средно образование. Од 2005 до 2006 бил копретседавач на Мешовитиот поткомитет за развој на човечки ресурси, телекомуникации, информатичко општество, култура и медиуми помеѓу ЕУ и Македонија, а од 2006 год. е ангажиран како експерт на ЕУ за реформи на образованието во Босна и Херцеговина. Во текот на 2007 и 2009 година е ангажиран како клучен експерт од страна на UNESCO при изготвување на стратегија на оваа организација за соработка со Југоисточна Европа.

Добитник е на сребрена плакета на “Макинова” во 1988, за организација на младински истражувачки акции и на бронзен медал на Саемот на иновации “Макинова” во 1996, за Моделот за современо изведување настава по биологија.

2. Наставна дејност

Од изборот за помлад асистент до поднесувањето на овој извештај, кандидатот д-р Зоран Т. Поповски успешно ја изведуваше практичната настава по предметот биохемија за студентите од сточарската и општата насока на Земјоделскиот факултет и студентите на Ветеринарниот факултет во Скопје. Во текот на учебната 1997/98 и 1998/99 год. учествувал во реализацијата на практичната настава по предметот генетика на Земјоделскиот факултет во Скопје.

Како соработник на предметот биохемија, д-р Поповски ја осовремени студентската лабораторија за групно, а потоа индивидуално изведување на вежбите по предметот биохемија.

Заради полесно следење на наставата и рационално користење на времето предвидено за вежби, д-р Зоран Т. Поповски подготви Водич низ практичната настава по биохемија за интерна употреба. Во системот на оценување уште во 1994 год. воведе компјутерско полагање на колоквиумот по биохемија со што се обезбеди максимална објективност во оценувањето, а се рационализираше и времето предвидено за полагање.

Од 2002 год. е предметен наставник по биохемија, од 2007 година по генетско инженерство во сточарството, а од 2010 година и по генетски модифицирани организми и молекуларна биологија на животинска клетка на Факултетот за земјоделски науки и храна. Освен на овој Факултет, Д-р Зоран Т. Поповски е наставно ангажиран на прв циклус на студии и на други факултети во рамките на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Имено, од 2006 година е предметен наставник по генетски модифицирани суровини, а од 2010 година и по генетски модифицирана храна и генетика на индустриски микроорганизми на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Од 2009 година е вклучен во реализација на наставата по предметите биохемија и клиничка биохемија на Фармацевтскиот факултет во Скопје, а од 2011 год. е предметен наставник по предметот радиобиологија на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Во 2008 година е избран за визитинг-професор на Факултетот за земјоделство и исхрана при Универзитетот во Сараево, Босна и Херцеговина, каде што од тогаш секоја година одржува предавања за примена на ДНК-методи во развојот на сточарството, а во моментот е ментор за изработка на докторска дисертација на предметниот соработник од Универзитетот во Сараево.

Во студиската 2010/2011 година, преку програмата Басилеус е ангажиран како поканет предавач на Технолошкиот факултет при Универзитетот во Лунд, Шведска, во областа на генетските модификации кај микроорганизмите на додипломски и постдипломски студии.

Преку програмата Ерасмус на ЕУ, во текот на 2010 година е ангажиран како поканет предавач на постдипломските студии на Земјоделскиот факултет при Универзитетот во Витербо, Италија, во областа на безбедноста на храна.

На втор циклус студии на Факултетот за земјоделски науки и храна е ангажиран како предметен наставник по предметите: одбрани поглавја по биохемија и молекуларна биологија, биохемија на анимални производи, биохемија на микроорганизми, животински геноми и молекуларни методи во контрола на храна.

Од 2004 до 2007 год. ги раководел и бил предметен наставник по биохемија на храна на меѓународните интердисциплинарни постдипломски студии под покровителство на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” за квалитет и безбедност на храна. Во реализација на овие студии беа вклучени 4 француски, една белгиска и 5 домашни институции, а нив успешно ги завршија 24 постдипломци кои се стекнаа со звањето мастер по квалитет и безбедност на храна.

Д-р Поповски бил организатор на регионални курсеви за примена на ДНК - методите во селекција и конзервација на домашни животни со учество на млади научници од седум земји во регионот.

Во 2006 година бил предавач на летниот универзитет на Европската асоцијација на студенти по фармација, а во 2009 и 2011 година предавал на меѓународните семинари организирани од страна на Боард оф Еуропеан Студентс оф Тецхнологи (БЕСТ).

Од септември 2011 година престојува како поканет предавач/истражувач на Државниот универзитет Охајо во Колумбус, САД, со користење на средства од Фулбрајтовата програмата. Во текот на престојот освен одржаните предавања на Универзитетот во Колумбус, на покана одржал предавања и на Државниот универзитет Тенесе во Нешвил и на Case Western Reserve универзитетот во Кливленд.

3. Научноистражувачка дејност

Д-р Зоран Т. Поповски е основач на лабораториите за биохемија и молекуларна биологија и за генетски модифицирани организми при Факултетот за земјоделски науки и храна. Тоа се најсовремени лаборатории за примена на молекуларни методи во селекцијата на домашните животни,

во производството на рекомбинантни протеини, како и во контролата на ГМО во храна за што овие лаборатории имаат соодветно овластување. Обете лаборатории од меѓународни извори се опремени со најсофистицирана опрема која се користи за сите видови ДНК и протеински анализи и се во процес на акредитација за ISO 17025-стандардот.

До изборот за редовен професор, д-р Зоран Т. Поповски имал објавено 31 научен, 16 стручни трудови и четири наставни помагала, рецензирани во Билтен бр. 925 од 31.8.2007 год.

Од изборот за вонреден професор досега, д-р Поповски објавил 13 научни трудови од кои 3 се објавени на македонски јазик, а 10 на странски јазик. Од нив, 6 се оригинални научни трудови, а 7 се објавени во зборници на апстракти. Три од овие трудови се презентирани на меѓународни научни собири и четири на домашни собири каде што д-р Поповски по правило учествува како поканет предавач.

Во овој период д-р Поповски е учесник во еден меѓународен и во два национални истражувачки проекта.

Од 2007 година д-р Поповски објавил и 13 стручни трудови, а досега учествувал во подготовка и издавање на три наставно-нагледни средства.

СПИСОК НА НАУЧНИ ТРУДОВИ

- 32 Dzabirski V., Porcu K., Popovski Z.T. Andonov S, Dimitrievska B.: **Preliminary Results of Polymorphism of DNA Micro satellites Markers from Different Origin in the Genome of Autochthones Sheep Strains from Pramenka Breed in the Republic of Macedonia.** XIX Scientific Symposia for Agriculture and Food Processing. Neum 2007 p. 125 – 133.
- 33 Ćinkulov, M., Popovski, Z., Porcu, K., Tanaskovska, B., Hodžić, A., Bytyqi, H., Mehmeti, H., Margeta, V., Djedović, R., Hoda, A., Trailović, R., Brka, M., Marković, B., Važić, B., Vegara, M., Olsaker, I., Kantanen, J. **Genetic diversity of the West Balkan Pramenka sheep.** Conference on Native Breeds and Varieties as part of Natural and Cultural Heritage Šibenik, Croatia 2007, 65 – 66.
- 34 E. Miskoska-Milevska, Z.T. Popovski, B. Dimitrievska, K. Porcu: **Differences in Tomato Seed Protein Profiles Obtained by SDS PAGE Analysis.** Journal of Agricultural Sciences.53 (2008) 13 – 23.
- 35 M. Ćinkulov, Z. Popovski, K. Porcu, B. Tanaskovska, A. Hodzic, H. Bytyqi, H. Mehmeti, V. Margeta, R. Djedovic, A. Hoda, R. Trailovic, M. Brka, B. Markovic, B. Vazic, M. Vegara, I. Olsaker, J. Kantanen: **Genetic diversity and structure of the West Balkan Pramenka sheep types as revealed by microsatellite and mitochondrial DNA analysis.** J. Anim. Breed. Genet. 125 (2008) 417–426.

- 36 З.Т. Поповски, Б. Димитријевска, К. Порчу, А. Туфекџиевски, Г. Боглев: **Преглед на влијанието на генетските фактори на спортските перформанси**. Втор научен собир на Федерацијата за училиштен спорт на Македонија. 2008, Зборник на трудови 402-405.
- 37 Трајчев М., Поповски З.Т., Наков Д., Димитријевска Б.Р., Порчу К. и Петровска М. **Карактеризација на резистентност кај изолати од *Streptococcus spp.* и *Staphylococcus spp.* изолирани во млеко од крави во лактација**. IV конгрес на микробиолозите на Македонија. Охрид, 2009. Книга на апстракти стр. 35.
- 38 Z. T. Popovski, B. R. Dimitrievska, K. D. Porcu and E. Miskoska - Milevska: **Microorganisms as Tools in Genetic Modification**. VI Balkan Congress of Microbiology. Ohrid 2009. Book of abstracts p. 184-185.
- 39 Димитријевска Б., Мискоска – Милевска – Е., Порчу К. И Поповски Т.З.: **Генетските модификации во функција на заштита на растенијата**. XXXV советување за заштита на растенија со меѓународно учество – воведен реферат. Охрид, 2010.
- 40 B. Dimitrievska, Z.T. Popovski, K. Porcu: **Merging procedures for detection of soy DNA and presence of GM soy in food samples**. Foodinova 2010, Valencia, Spain(2010), p.146-149.
- 41 E. Miskoska-Milevska, Z.T. Popovski, B. Dimitrievska, K.D. Porcu: **Isolation of DNA for fragment analyses from tomato leaves and seeds**. XVI Savetovanje o biotehnologiji. Zbornik radova Vol.16(18) 2011, p. 59 – 64.
- 42 Elizabeta Miskoska Milevska, Blagica R. Dimitrievska, Katerina Bandzo, Koco D.Porcu, Zoran T. Popovski **Genetic Distance among Different Tomato Varieties Determined by Using SSR Markers**. Annual meeting of Ohio Plant Biotechnologists Consortium, October 8, 2011. p. 5.
- 43 Blagica R. Dimitrievska, Zoran T. Popovski, Kenneth C. Schneeberger, **“Comparison of level of specificity and level of sensitivity of GMO detection methods in different food products”**, 2011 GMCC Coexistence Conference: Achieving Coexistence of Biotech, Conventional & Organic Foods in the Marketplace October 26-28, 2011 Vancouver, Canada.
- 44 Elizabeta Miskoska - Milevska Zoran T. Popovski, Blagica R. Dimitrievska, Katerina Bandzo Koco D. Porcu: **Determination of genetic diversity among different tomato varieties using SSR markers**. 1Acta Agriculturae Serbica, Vol. XVI, 31 (2011) 9-17.

НАСТАВНИ СРЕДСТВА

5. Поповски З. и Димитријевска Б. Биохемија за студенти по агрономија – авторизирана скрипта, 2011.

6. Поповски З. и Димитријевска Б. Водич низ практичната настава по Биохемија – практикум, 2011.
7. Bartol T., Postoli A., Loinaz M., Sivurova O., Travers F., Nedved O., Fjeldsa J., Nas K., Fokkema J., Pilats V., Gardarson A., Reynolds J., Budrys R., Popovski Z.T., Baldaccio A., Eriksen L., Ubaud J., Lee R., Evansd M., Richter H.: Multilingual Animal Glossary of Unveiled Synonyms. Pan – European Dictionary of Common Names of Animals: Mammals and Birds in 53 languages. Part two. Slavic languages. 2004.

СПИСОК НА СТРУЧНИ ТРУДОВИ

17. Z.T. Popovski.: Platform for partnership between the education and the economy in Bosnia and Herzegovina. EU Project – Institutional and Capacity Building in B&H Education System. Final document, 2007.
18. Z.T. Popovski.: Staffing and training needs of the educational administration in Bosnia and Herzegovina EU Project – Institutional and Capacity Building in B&H Education System. Final document, 2007.
19. Z.T. Popovski.: Institutional preparations for using of community programs in education in Bosnia and Herzegovina. EU Project – Institutional and Capacity Building in B&H Education System. Final document, 2007.
20. Z.T. Popovski: The care for talented young people in the Republic of Macedonia. Network of Youth Excellence. Conference 2007, Research Center Petnica, Serbia 2007.
21. Z.T. Popovski: Educational Reform and Education for All (EFA) Goals. Education for All – From Declaration to Reality. Final report. SUBREGIONAL SEMINAR. Sarajevo, 2007.
22. З.Т. Поповски: Биоетика – реалност или илузија. Конференција „Етика во современата наука“ стр. 35-46, УКИМ 2007
23. Z.T. Popovski: Insight to Education in South – East Europeans Countries. Expert Report UNESCO, 2008.
24. Jean-Pierre Jallade, Serban Agachi, Mark Agranovitch, Klaus Hufner, Zoran Popovski, and Jerzy Wisniewski: Expert report: Education Development and Cooperation in Europe: What Prospects For UNESCO? UNESCO, 2008.
25. Irena Kuzmanoska and Zoran Popovski Rethinking governance – trends, policies, policy options. Global Research Seminar: Sharing Research Agendas on Knowledge Systems, UNESCO HQ November 2008
26. Г. Велковски, З.Т. Поповски: ЕКТС – Реалност или илузија во високото образование. Анализа преку алатката пристап до информации од јавен карактер. Младински образовен форум, ИСБН 978-9989-2269-7-7, 2010.

27. З.Т.Поповски: Квалитетот на високото образование под прашање – дисперзијата како македонски феномен. Фондација □Институт отворено општество - Македонија". ИСБН 978-608-218-072-4, 2010.
28. Л. Поп Иванов, М. Божиноска, С. Божовиќ, З.Т. Поповски: Сонуваме да патуваме – анализа на академската и студентска мобилност преку алатката пристап до информации од јавен карактер. Младински образовен форум. ИСБН 978-9989-2269-8-4, 2011.
29. Z.T.Popovski: Public Study on Discrimination of children in B-N schools. Save the Children, Norway – Regional SEE office, Sarajevo 2011.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Вонр. Проф. д-р Зоран Т. Поповски во својата 20-годишна академска кариера постигнал забележителни резултати во наставната и научната сфера со што станал препознатлив во домашни, но и во меѓународни рамки.

Во прилог на ова е фактот што покрај на својата матична институција, Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, како визитинг-професор и поканет предавач учествувал во реализација на настава на престижни универзитети во САД, Шведска, Италија и Босна и Херцеговина. Овие постигнувања се особено евидентни во областите биохемија, молекуларна биологија и генетско инженерство.

Во научноистражувачката дејност, д-р Зоран Т. Поповски исто така има остварено одлични достигнувања. Исклучиво од меѓународни извори успеал да обезбеди финансиски средства со што оформил две современи лаборатории за биохемија и молекуларна биологија и за генетски модифицирани организми при Факултетот за земјоделски науки и храна. Овие лаборатории, покрај другото, служат и како регионални центри за обука на млади истражувачи за примена на ДНК-методи во науката за животните и за контрола на ГМО во храна во Југоисточна Европа. Во научна смисла, воспоставил соработка со врвни научни установи од Јапонија, САД, Индија, Франција, Италија, Шведска, Словенија и Германија.

Д-р Зоран Т. Поповски раководел со еден меѓународен, еден регионален истражувачки проект и неколку национални проекти. Досега

објавил 28 оригинални научни трудови и 30 стручни трудови и презентирал 17 труда на национални и меѓународни научни собири, на кои деветпати учествувал како поканет предавач. Воедно, д-р Поповски објавил 7 наставни помагала.

Врз основа на постигнатите резултати во наставната и во научноистражувачката дејност, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна, кандидатот д-р Зоран Т. Поповски да биде избран во звањето редовен професор во научната област биохемија.

Рецензентска комисија

Д-р Слобода Цекова – Стојкова с.р.

Редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје

Д-р Александар Ј. Димовски с.р.

Редовен професор на Фармацевтскиот факултет во Скопје

Д-р Елизабета Ангелова с.р.

**Редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во
Скопје**

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **ЗОРАН ТОМИСЛАВ ПОПОВСКИ**

Институција: **ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА -**
СКОПЈЕ

Научна област: **БИОХЕМИЈА**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1	Предавања по биохемија (6 часа неделно x 15 недели x 4 сг x 0.04) I циклус	14,4
2	Лабораториски вежби по биохемија (20 часа неделно x 15 недели x 2 сг x 0.03) I циклус	18
3	Предавања по биохемија на анимални производи (2 часа неделно x 15 недели x 1 сг x 0.04) I циклус	1,2
4	Предавања по клиничка биохемија на (10 часа x 3 сг x 0.04) I циклус	1,2
5	Лабораториски вежби по биохемија на анимални производи (1 часа неделно x 15 недели x 1 сг x 0.03) I циклус	0,45
6	Предавања по молекуларна биологија на животинска клетка (2 часа неделно x 15 недели x 1 сг x 0.04) I циклус	1,2
7	Лабораториски вежби по молекуларна биологија на животинска клетка (1 часа неделно x 15 недели x 1 сг x 0.03) I циклус	0,45
8	Предавања по генетски модифицирани суровини (2 часа неделно x 15 недели x 4 студиски години x 0.04) I циклус	4,8
9	Лабораториски вежби по генетски модифицирани суровини (1 час неделно x 15 недели x 3 студиска година x 0.03) I циклус	1,35
10	Предавања по генетски модифицирана храна (2 часа неделно x 15 недели x 1 студиска година x 0.04)	1,2
11	Предавања по генетика на индустриски микроорганизми (2 часа неделно x 15 недели)	1,2

	x 1 студиска година x 0.04) I циклус	
12	Вежби по генетика на индустриски микроорганизми (1 часа неделно x 15 недели x 1 студиска година x 0.03) I циклус	0,45
13	Предавања по радиобиологија (2 часа неделно x 15 недели x 1 студиски години x 0.04) I циклус	1,2
14	Предавања по одбрани поглавја од биохемија и молекуларна биологија (2 часа неделно x 15 недели x 1 сг x 0.05), II циклус	1,5
15	Предавања по одбрани поглавја од биохемија на анимални производи (2 часа неделно x 15 недели x 1 сг x 0.05), II циклус	1,5
16	Предавања по биохемија на микроорганизми (2 часа неделно x 15 недели x 4 сг x 0.05), II циклус	1,5
17	Предавања по животински геноми (2 часа неделно x 15 недели x 4 сг x 0.05), II циклус	1,5
18	Предавања по молекуларни методи во контрола на храна (2 часа неделно x 15 недели x 4 сг x 0.05), II циклус	1,5
19	Предавач на летни универзитети (3 x 1)	3
20	Консултации со студенти (150 x 0.002)	0,3
21	Ментор на дипломски работи (6 x 0,2)	1,2
22	Член на комисија за оцена на докторат (4x0,5)	2
23	Член на комисија за одбрана на докторат (2x0,5)	1
24	Член на комисија за одбрана на дипломска (2x0,1)	0,2
25	Скрипта по биохемија	4
26	Водич низ практичната настава по биохемија	3
27	Превод на учебник: Биохемија и молекуларна биологија на растенија	3
	Вкупно	72,3

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1.	Ментор на докторска дисертација (2x 3)	6
2.	Национален координатор на меѓународен проект (билатерала со Словенија)	6
3.	Учесник во национален проект	3
4.	Дел од монографија објавена во странство	6
5.	Труд со оригинални научни резултати објавен, во референтно научно списание со меѓународен уредувачки одбор (3,6 + 4,2 +	15,8

	4,4 + 3,6)	
6.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно списание	1,2
7.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник на трудови од научен собир со меѓународен уредувачки одбор (4 x 1,8 + 2 x 2,4)	12
8.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник на трудови од научен собир (3 x 1,2)	3,6
9.	Пленарно предавање на научен / стручен собир со меѓународно учество (3 x 3)	9
10.	Пленарно предавање на научен / стручен собир (4 x 2)	8
11.	Одржано предавање на покана на референтен странски универзитет (4 x 5)	20
12.	Учесник на стручен собир со реферат	2
	Вкупно	90,6

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1	Книга од стручна област	8
2	Поглавје од книга (2 x 2)	4
3	Речник	3
4	Експертски активности (4 x 1)	4
5	Студија (3 x 2)	6
6	Учесник во студија	1
7	Воведување на лабораториска метода	4
	Вкупно	30

Дејности од поширок интерес

Ред. број	Назив на активноста	Поени
1	Студиски престои (0,5 + 1 + 2)	3,5
2	Членство во извршно тело на меѓународна организација за НИД (2 x 2)	4
3	Изготвување на национален проект (1 + 2)	3
4	Изготвување на меѓународен проект (4 + 1)	5
5	Раководител на катедра	3
6	Член на факултетска комисија	0,5
7	Член на комисија за избор во звање (5 x 0,2)	1
8	Координатор на студиска програма	1
9	Раководител на постдипломски студии	2
10	Учество во изработка на национална програма (2x3)	6

	Вкупно	28,5
--	---------------	-------------

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	ПОЕНИ
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	72,3
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	90,6
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	30
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	28,5
ВКУПНО	221,4

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Слобода Цекова – Стојкова с.р.

_____ - претседател

2. Проф. д-р Александар Димовски с.р.

_____ - член

3. Проф. д-р Елизабета Ангелова с.р.

_____ - член

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „МЕТОДИКА НА МУЗИЧКОТО ВОСПИТАНИЕ“ ЗА СТУДИСКАТА ГРУПА ПРЕДУЧИЛИШНО ВОСПИТАНИЕ ОД АВТОРОТ ДОЦ. Д-Р ВЛАДИМИР ТАЛЕВСКИ

Врз основа на одлуката на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, бр. 02-155/9 од 14. 03. 2012, одреден сум за член на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Методика на музичкото воспитание“ од доц. д-р Владимир Талевски, наменет за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, за предметот основи на музичкото образование со методика, за студиската група предучилишно воспитание, на македонски наставен јазик.

По разгледувањето и анализата на учебникот „Методика на музичкото воспитание“ од доц. д-р Владимир Талевски, имам чест до Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје да го поднесам следниов

ИЗВЕШТАЈ

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА УЧЕБНИКОТ

1. Назив на учебникот:

„Методика на музичкото воспитание“.

2. Назив на предметната програма:

Учебникот „Методика на музичкото воспитание“ се однесува за програмата основи на музичкото образование со методика.

3. Назив на студиската програма:

Учебникот „Методика на музичкото воспитание“ е наменет за студиската програма за предучилишно воспитание, на Педагошкиот факултет на македонски наставен јазик.

4. Фонд на часови и ЕКТС-кредити:

Предметот основи на музичкото воспитание со методика за Предучилишно воспитание на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје е задолжителен предмет и се слуша во: петтиот семестар – 30 часа неделно (1+1), шестиот семестар – 30 часа неделно (1+1), седмиот семестар – 45 часа неделно (1+2) и осмиот семестар – 60 часа неделно (2+2), со 3 ЕКТС-кредити по семестар.

5. Учебникот „Методика на музичкото воспитание“ е напишан согласно со наставниот план и програмата за наведениот предмет за групата предучилишно воспитание на македонски наставен јазик, на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.

6. Име на авторот на учебникот: доц. д-р Владимир Талевски.
7. Со одлука на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, бр. 02-155/9 од 14. 3. 2012, одреден сум за член на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Методика на музичкото воспитание“ од доц. д-р Владимир Талевски, наменет за студентите од македонска наставна група на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, за предметот основи на музичкото воспитание со методика.
8. Учебникот претставува прво издание.
9. **Општи податоци за учебникот:**
  - ❖ Учебникот во ракопис содржи 211 страници напишани на компјутер, со големина на буквите 12, оддалеченост на еден од друг ред 1 (Line spacing).
  - ❖ Содржината на учебникот е поделена во пет тематски целини:
    - првата тематска целина од учебникот содржи четири дела и секој од нив е поделен во помали поглавја;
    - втората тематска целина од учебникот содржи седум дела;
    - третата тематска целина содржана е во четири дела;
    - четвртиот дел содржи пет поглавја кои се поделени во повеќе поднаслови;
    - петтата тематска целина содржи шест делови поделена на повеќе поднаслови, на крајот следува делот користена литература.

10. **Краток опис на учебникот:**

Во приложениот учебник во ракопис „Методика на музичкото воспитание“ станува збор за обработка на систем за изучување на предметот музичко воспитание. Учебникот опфаќа пет поглавја кои претставуваат една методска логичка заокружена целина, која се однесува на основните постулати на методиката на музичкото воспитание. Во целина гледано, изборот на поглавјата кои се претставени во ракописот и начинот на кој тие се обработени и презентирани во целост соодветствуваат на длабочината и обемот во кој се проучува основата на методиката на музиката за профилот за кои е наменет учебникот.

Учебникот во ракопис е структуриран во пет целини. Секоја тематска целина е поделена во поглавја кои се логичко-методички и содржински поврзани и претставуваат заокружена наставно-тематска дисциплина.

Првиот дел, ОПШТИ ПОИМИ, претставува синтеза на неколку музички подрачја кои се разгледувани од аспект на воведување во суштината на главниот предмет на интерес – методиката на музичкото воспитание.

Најпрво е направена ретроспектива на историјата на музиката и на музичкото образование како можност за проширување на општата музичка култура. Потоа следува делот со воведни методско – дидактички

објаснувања во кој се претставени целите и задачите на методиката на музичкото воспитание. Во делот, првите почетоци на музиката, значајни музички правци и композитори, прикажан е историскиот развој на музичката уметност воопшто. Последниот дел од ова поглавје се однесува на историскиот преглед на воспитно – образовниот процес по музичко.

Всушност, изложените факти ја претставуваат и појдовната точка за подигнување на свеста кај воспитувачот во однос на значењето на изучувањето на предметот музичко воспитание во предучилишните установи.

Вториот дел, ПСИХОФИЗИЧКИТЕ И МУЗИЧКИТЕ ОСОБИНИ НА ДЕЦАТА ОД ПРЕДУЧИЛИШНА ВОЗРАСТ, објаснети се општите начела со кои треба да бидат запознаени воспитувачите за развојните процеси на децата од предучилишна возраст. Посебно е објаснето значењето на музичкото воспитание, како и влијанието во развојот на сензорните, моторните, способност за намерно помнење, творечката фантазија, развојот на способноста за перцепција, доживување и вреднување на естетските својства на музиката.

Третиот дел, ФОНОТАРЕН СИСТЕМ, ги содржи објаснувањата за создавањето и функционирањето на човековиот глас, разгледувано од аспект како средство за музичко изразување. Содржинската структура на овој дел ги синтетизира сите елементи и параметри кои имаат базична улога во реализацијата на една од главните програмски активности во наставата по музичко воспитание – пеењето. Содржани се објаснувањата за создавање и реализација на човечкиот глас (дишење при пеење; негување и развивање на детскиот глас; поставување на гласот – импостација).

Четвртиот дел, ДИДАКТИЧКО – МЕТОДСКИ СОДРЖИНИ, конципиран е во согласност со современите пристапи во рамките на теоријата на музичката култура и на методиката на музичкото воспитание. На многу опширен и јасен начин се презентирани дидактичките принципи, методите и постапките, формите на работа, средствата за реализација, како и планирањето на воспитно – образовната работа.

Петтиот дел, МУЗИЧКИ АКТИВНОСТИ, претставува најважниот дел од трудот со оглед на тоа дека ги обработува сите музички активности. Секоја музичка активност (*Пеење, Слушање музика, Детски музички инструменти, Музика и движење, Музички игри, Основи на музичкото творештво*) е презентираан со целосен аналитички пристап, и тоа ги обединува како теоретските основи на методиката на музичкото воспитание, така и сознанијата за реализацијата на активностите за кои е наменета. Во ова поглавје посебно место и припаѓа на музичката активност пеење, каде што на многу опширен начин се објаснети сите методски постапки за полесно совладување на оваа музичка активност. Примената на детските музички инструменти претставува современиот приод на објаснување и нивна реализација. Посебно внимание е посветено на музичките активности музика и движење и музички игри, како значаен сегмент во сокојдневната детска игра. На тој начин е оформена една целина на систематизирани знаења со застапеност на сите активности, со кои ќе се овозможи

поефикасно апсолвирање на содржините од оваа област на музичките активности.

- 11. Предлози за потребни корекции:** Според направената анализа на содржините на предложениот ракопис – учебник, корекции не се потребни.

12. Оцена на учебникот:

Учебникот во ракопис, според содржинскиот корпус, е значаен материјал поради тоа што претставува сублимат на теоретските и практичните сознанија на оваа научна област. Парадигмите кои ја сочинуваат содржинската структура во целост соодветствуваат со постојните методски релации на наставата во современи услови.

Содржините од секоја тематска целина на учебникот се логички поставени и имаат научно – методолошка заснованост. Во тематските целини со длабок аналитички пристап се разработени фундаменталните аспекти, концепции и теории за изучувањето на музичката уметност кои се во согласност со современата научна мисла.

Изборот на темите и поднасловите соодветствува со детерминираниите нормативно-програмски и дидактичко-методски барања како неопходна условеност за реализацијата на предметот музичко воспитание.

Паралелно со научно-стручните, застапени се и дидактички сознанија за обликување на содржинската структура, што претставува патоказ за самостојно истражување и решавање на одредени наставни прашања. Со тоа се овозможува полесно усвојување на материјата и поефикасна примена на стекнатите знаења во практичната работа.

Во согласност со тематските содржини, Во учебникот се застапени сите тематски содржини, придружени со табели, нотни примери и илустрации, како дополнување на теоретските објаснувања.

Применетите поими и термини соодветствуваат со академските барања за обработка на теоретските сознанија и применливоста во воспитно – образовниот процес.

Учебникот во ракопис „Методика на музичкото воспитание“ е напишан со разбирлив јазик, што овозможува непречено совладување на музичките содржини и нивна ефикасна имплементација во практиката. Стилот на пишување ги задоволува потребните услови на еден универзитетски учебник, во согласност со стандардниот литературен јазик.

Учебникот во ракопис е предвиден да се печати во стандарден Б5-формат.

- 13. Категоризација:** учебник.

14. Заклучок:

Имајќи ги предвид претходно изнесените податоци за учебникот, како во однос на содржинската структура, методолошко – дидактичката поставеност, така и во однос на целосното усогласување со студиските програми на Педагошкиот факултет и програмата Основи на програмата за

воспитно – образовна работа со деца од предучилишна возраст во јавните детски градинки, при Министерството за труд и социјална политика на Р. Македонија од 2007 година, сметам дека учебникот во ракопис во целост ги исполнува критериумите да биде објавен.

Врз основа на тоа, имам чест на Наставно – научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, да му предложам учебникот „Методика на музичкото воспитание“ од доц. д-р Владимир Талевски да го прифати и да го објави како учебник за студентите од предучилишно воспитание на македонски наставен јазик, за предметот основи на музичко образование со методика на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.

Рецензент
Проф. д-р Томе Манчев с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „МЕТОДИКА НА МУЗИЧКОТО ВОСПИТАНИЕ“
ОД АВТОРОТ ДОЦ. Д-Р ВЛАДИМИР ТАЛЕВСКИ

Согласно со одлуката бр. 02-155/9 од 14. 3. 2012 год., донесена од Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, избран сум рецензент на ракописот „Методика на музичкото воспитание“, како основа за учебник по наставната дисциплина основи на музичкото воспитание со методика за предучилишната студиска група македонски наставен јазик, од авторот доц. д-р Владимир Талевски.

Следствено на извршената анализа на дотичниот ракопис, го приложувам следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

1. Називот на ракописот, односно учебникот гласи: „Методика на музичкото воспитание“.
2. Ракописот – учебникот е наменет за студиите и студентите на предучилишно воспитание на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.
3. Ракописот – учебникот се однесува на наставната дисциплина основи на музичкото воспитание со методика, кој според студиската програма се изучува во петти, шести, седми и осми семестар со неделен фонд на часови и еквивалентност од ЕКТС.
4. Ракописот – учебникот е во согласност со предметната програма за предучилишно воспитание.
5. Автор на ракописот – учебникот е д-р Владимир Талевски, доцент на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.
6. За рецензент сум избран со одлука на седницата на Наставно – научниот совет одржана на 14. 3. 2012 год.
7. Ракописот – учебникот ќе претставува основна литература за студентите од предучилишно воспитание на Педагошкиот факултет .
8. Ракописот – учебникот ќе биде прво издание во статус на учебник и на студентите треба да им овозможи квалитетна учебникарска основа за совладување на материјата од предметната настава.
9. Општи податоци за ракописот – учебникот:

- напишан е на компјутер со фонд на букви 12 а проред 1;
- конципиран е на 211 страници со примена на стандарната учебничарска структура целосно соодветна на современите студиски потреби и цели;
- содржинскиот материјал е распореден во 5 поглавја, односно логични заокружени целини;
- стручниот материјал е презентираан на систематичен начин;
- теоретско – методските објаснувања го чинат принципот на застапеност на сопственото како и искуството на проучувачите на методиката на музичкото воспитание, односно научно – педагошките сознанија во музичката област;
- низ содржините на ракописот актуализирани се современите пристапи во воспитанието.

10. Краток опис на содржината на ракописот, односно учебникот:

Од приложеното во ракописот „Методика на музичкото воспитание” се доаѓа до констатација дека музиката, односно музичкото воспитание, во целост е специфична научна дисциплина која бара и посебност во методскиот пристап за нејзина успешна примена.

Низ целиот ракопис авторот укажува на неопходноста од солидна музичка писменост, како предуслов за успешна примена и реализација на теоретско – методските содржини во воспитно - образовниот процес.

Во првото поглавје, *Општи поими*, сосема оправдано, авторот во скратена форма го опфаќа целокупниот музичко образовен создаен историски период, со позначајните периоди и личности. Понатаму авторот го опфаќа историскиот развој на музичката уметност воопшто, односно почетоците на музиката, музички периоди и историски преглед на музичкото воспитание.

Во второто поглавје, *Психофизичките и музичките особини на децата од предучилишна возраст*, со значајна доза на научна мерка, односно сосем доволно опфатени се сите значајни карактеристики за развојот на децата од преднаталниот период до шестгодишна возраст. Одрозот на интелектуалните способности врз развитокот на детската личност стручно се обработени преку поднасловите од областа на развојот на детското внимание со неговите главни карактеристики, способноста за намерно помнење, како и развивање на творечките фантазии како важен дел за развојот на детската личност.

Третото поглавје, *Фонотарен систем*, многу студиозно го обработува основниот услов за восприемање и реализирање на музичките содржини: органите за слушање и говорење, нивната анатомија и физиологија. Авторот, со особен пиетет кон чувствителноста на детскиот глас, ја обработува наставната материја содржана во методските постапки во негувањето, развивањето и импостацијата на основниот инструмент за музичка реализација – човечкиот, односно детскиот глас.

Четвртото поглавје е посветено на *Дидактичко – методски содржини*. Разработени се дидактичките принципи, методи и форми, што се фундамент за успешна примена на наставни теми. Покрај овие фундаментални содржини во ова поглавје сосема оправдано е опфатено подрачјето што е предуслов за успешна

примена на сите наставни теми, односно планирањето. Преку богатите прилози од глобалното, годишното и микропланирањето му е дадено неопходно внимание. Мошне студиозно и со впечатлив научен пристап, авторот ги образложува материјалните и функционалните задачи при конкретизација на наставните единици и примена на современи наставни технологии во подготовката, организацијата и реализацијата на воспитно – образовната работа.

Во петтото поглавје, *Музички активности*, со посебен акцент на основната музичка писменост – како предуслов за правилно восприемање на наставните содржини се обработени проблемите од спецификата на музичките активности. Сите наставни содржини се обработени со посебно внимание, каде што доаѓаат до полн израз методско – стручните постапки при обработката на сложената музичка материја. Илустрираните примери на методските постапки во обработка на наставните содржини во оваа чувствителна возраст, во целост го потврдуваат насловот на ракописот.

11. Категоризација: учебник.

II. ЗАКЛУЧОК

Според изложената содржина, ракописот претставува сериозен и вреден труд кој во целост одговара на барањата од музичката педагогија, теорија и практика, неопходни за студентите од групата предучилишно воспитание на Педагошкиот факултет и истородните факултети, како и за сите што сакаат да се упатат во посебноста на музичката проблематика и наука.

III. ПРЕДЛОГ ЗА ОПРАВДАНОСТА ЗА ОБЈАВУВАЊЕ НА ТРУДОТ

Врз основа на напред изнесеното, со особена чест и задоволство, на ННС на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, му предлагам ракописот – учебникот „Методика на музичкото воспитание“, од авторот доц. д-р Владимир Талевски, да биде прифатен и објавен како учебник за студентите од студиската група на предучилишно воспитание.

Рецензент
Проф. Запро Запров с.р.

РЕФЕРАТ**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ПО ПРЕДМЕТИТЕ АТЛЕТИКА, ТЕОРИЈА НА АТЛЕТИКАТА, ФИЗИЧКА ПОДГОТОВКА НА АТЛЕТИКАТА, ТАКТИКА НА АТЛЕТИКАТА, ПЕДАГОШКА ПРАКТИКА СО ИЗРАБОТКА НА ДИПЛОМСКА РАБОТА ВО АТЛЕТИКАТА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКА КУЛТУРА ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на одлуката на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичка култура во Скопје, дел. бр. 0201-73/6 од 1.2.1012 година формирана е Рецензентска комисија за избор на наставник по предметите атлетика, теорија на атлетиката, физичка подготовка на атлетиката, тактика на атлетиката и педагошка практика со изработка на дипломска работа во атлетиката, во состав проф. д-р Зоран Радиќ - претседател, проф. д-р Вуица Живковиќ - член и проф. д-р Милан Наумовски - член.

Врз основа на распишаниот конкурс и приложениот материјал, Комисијата на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичка култура му го поднесува следниов

И з в е ш т а ј

На конкурсот објавен во весниците „Нова Македонија” и „Лајм” од 18. 1. 2012 година, се пријавил еден кандидат, и тоа Александар Симеонов.

Александар Симеонов е роден во Скопје на 22. 11. 1975 година.

Основно образование завршил во Скопје во ОУ „Моша Пијаде”, а средно образование завршил во гимназијата „Кочо Рацин” во Скопје.

По завршувањето на средното училиште, конкурирал на Факултетот за физичка култура, на кој мошне успешно го положил теоретскиот и практичниот дел од приемниот испит. На Факултетот за физичка култура испитите ги завршил со просечна оценка 8,14, предметот атлетика го положил со оценка десет, а дипломската работа која исто така му е од предметот атлетика на тема „Биомеханичка анализа на фрлањето гуле со рационална техника кај македонскиот рекордер Илов Сашо”, ја одбрал со оценката десет на 25. 12. 1998 година.

Од 2000 до 2003 работел како соработник по предметот атлетика. Во овој период студирал на постдипломските студии на Факултетот за физичка култура, кои ги завршува со просечна оценка 9,16. На 29. 12. 2005 година го одбрал магистерскиот труд под наслов: ВЛИЈАНИЕТО НА НЕКОИ МОРФОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ И МОТОРНИ СПОСОБНОСТИ ВРЗ УСПЕШНОСТА ВО АТЛЕТСКИОТ ПЕТОБОЈ КАЈ СТУДЕНТИТЕ ОД ВТОРА ГОДИНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКА КУЛТУРА ВО СКОПЈЕ.

На 23. 3. 2011 година ја одбрал докторската дисертација на тема: КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА И СТРУКТУРА НА МОРФОЛОШКИОТ, БАЗИЧНИОТ И СПЕЦИФИЧНИОТ МОТОРЕН ПРОСТОР КАЈ СТУДЕНТИ ОД ВТОРА ГОДИНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ФИЗИЧКА КУЛТУРА ВО СКОПЈЕ, ПРЕКУ ПОСТИГНУВАЊАТА ВО АТЛЕТСКИОТ ПЕТОБОЈ.

Спортска и педагошка дејност

Александар Симеонов поседува одредени психомоторни способности кои му овозможува успешно да го заврши Факултетот за физичка култура на кој се бара поседување на сестрани психомоторни способности поради изучувањето на многу спортови со различни техники на изведба.

Напоредно со студирањето членува и се натпреварува за АК „Работнички“ - Скопје и тоа во повеќе атлетски дисциплини: флање копје, фуле и диск, а во зависност од потребите на клубот ги пополнува и дисциплините 4 x 100 метри и 4 x 400 метри штафени трчања. Нема постигнато рекорди во атлетските дисциплини, но е многу корисен за освојување бодови за клубот во финалните натпревари кои го овозможуваат првото место на државните натпревари.

Покрај тоа што активно се занимава со атлетскиот спорт, тој како педагог по овој спорт работи и како тренер со млади категории атлетичари. Во Атлетската федерација Александар Симеонов е и претседател на судиската комисија, без која практично не е можно да се одржи каков било атлетски натпревар.

Научна дејност

Александар Симеонов, покрај вршењето на практичната работа на предметите од областа на атлетиката, работи и на изработка на научни и стручни трудови од кои најголем дел се објавени во научни списанија во други земји. Од реизборот по магистрирањето, Симеонов има изработено 10 научни труда. Трудите се реализирани со предметниот професор со кого теоретски и практично ги анализираат проблемите од атлетскиот спорт, како што е врвниот спорт во Република Македонија и светот, атлетиката во основните и средните училишта и кај студентите на Факултетот за физичка култура.

Научни трудови

1. Radich, Z. & Simeonov, A. (2009) „Pulse frequency of the Macedonian record holder on 800 meter run Vane Stojanov”. *Internacional coference - Track end Field Athletics and Science, Международна научна конференција по Лека Атлетика, Софија бр. 1(9) 75-79.*
2. Симеонов, А. и Радиќ, З. (2009) „Влијанието на некои морфолошки и моторни фактори врз резултатот на трчањето на 100 метри”. *Физичка култура 37 (1), 158-160.*
3. Радиќ, З. и Симеонов, А. (2009) „Релациите на некои морфолошки моторни фактори со резултатот во трчањето на 1500 метри”. *Физичка култура 37 (1), 257-259.*
4. Radich, Z., Simeonov, A. & Stankovic, A. (2010). „Kinematik and biomechanical analysis of spire throwing performed by the Macedonian record holder Dejan Angelovski”. *Internacional coference - Track and Field Athletics and Science. Международна научна конференција по Лека Атлетика и наука, Софија бр. 1 (10) 80-83.*
5. Radich, Z. & Simeonov, A. (2010) „Biomechanical and kinematical analysis of the 100 metre sprint”, *Петти меѓународен научен конгрес. Спорт и Наука част 1 (65-69).*
6. Radich, Z., Simeonov, A. & Savanovic, V. (2011). „Element relation from training in competition period and end length of a javelin launch by the Macedonian javelin record holder Dejan Angelovski”. *Univerzitet Mateja Bela Banska Bistrica. Faculta humanitnych vied Slovenska asocijacija Kondicnych trenerov. Recenzovany vedecky zbornik z medzinarodnej vedeckej konferencie, Kondicny Trening. (96-102)*
7. Simeonov, A. & Radich, Z. (2011) „Comparative analysis and structure of the morphological, basic and specific motor structure of the students in their second year of studies at the Faculty for Physical Education in the discipline of 100 meter sprint”. *Internacional conference „Track and Field Athletics and Science”. Международна научна конференција по Лека Атлетика - Софија.*
8. Radich, Z. & Simeonov, A. (2011) „Comparative analysis and structure of the morphological, basic and specific motor structure of the students in their second year of studies at the Faculty for Physical Education in the discipline of 100 long jump”. *International conference „Track and Field Athletics and Science”. Международна научна конференција по Лека Атлетика - Софија.*
9. Симеонов, А., Радиќ, З. и Раковиќ, А. (2011). „Компаративна анализа структуре морфолошког, базичног и специфичног моторног простора код студената друге године Факултета за физичку културу у Скопљу у дисциплини бацање кугле”. *ФИС Комуникације, Ниш.*
10. Радиќ, З. и Симеонов, А. Книга „Атлетика - методика” (2012), во печат.

Заклучок и предлог

Поаѓајќи од изнесеното, ценејќи ја севкупната активност како студент, спортист, соработник, стручните и научните способности за предметот, неговите морално-етички квалитети, доктор по кинезиологија, заинтересираноста за научно-истражувачка работа во областа на атлетиката и неговата желба за понатамошно усовршување во областа на кинезиологијата, Комисијата со задоволство, на Наставно-научниот совет на Факултетот за физичка култура во Скопје му предлага Александар Симеонов да биде избран за НАСЛОВЕН ДОЦЕНТ по предметите атлетика, физичка подготовка на атлетиката, методика на атлетиката, техника на атлетиката и педагошка практика со изработка на дипломска работа во атлетиката.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Зоран Радик с.р.

Проф. д-р Вуица Живковиќ с.р.

Проф. д-р Милан Наумовски с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН АСИСТЕНТ ПО ГРУПА ПРЕДМЕТИ ОД ОБЛАСТА НА КАРТОГРАФИЈАТА, РЕГИОНАЛНАТА ГЕОГРАФИЈА И ГЕОГРАФСКИ ИНФОРМАЦИСКИТЕ СИСТЕМИ, НА ИНСТИТУТОТ ЗА ГЕОГРАФИЈА ПРИ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со одлука на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје бр. 07-484/3 од 4.4.2012 год., донесена на седницата на ННС од 29.03.2009 година, избрани сме за рецензенти по пријавата на Свемир Горин, магистер на географски науки – насока: тематска картографија, доставена по објавениот конкурс во весникот „Дневник“ од 10.3.2012 год. и исправката од 13.3.2012 г. за избор-повторен избор на еден асистент по група предмети од областа на картографијата, регионалната географија и географските информациски системи на Институтот за географија при ПМФ. По прегледот на доставената документација, до Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс во весникот „Дневник“ од 10.3.2012 год. за избор-преизбор на еден асистент по група предмети од областа на картографијата, регионалната географија и географските информациски системи на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје се пријави кандидатот Свемир Горин, магистер на географски науки – насока: тематска картографија.

Кандидатот согласно со условите во конкурсот ги има доставено потребните документи.

Кандидатот Свемир Горин е роден на 4.2.1977 год. во Скопје. Основно и средно образование завршил во Скопје. По завршувањето на воената обврска се запишал на студии по географија на Институтот за географија на Природно-математичкиот факултет каде што дипломирал со просечна оценка 9,42 и е прогласен за најдобар студент на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет. Во моментот е вработен како помлад асистент на Институтот за географија при ПМФ.

Во учебните 2002/03 и 2003/04 година е ангажиран како демонстратор во наставата на Институтот за географија по предметот картографија. Од 15.12.2004 година е редовно вработен на Институтот за географија како помлад асистент по предмети од картографија и географски информациски системи. Во текот на 2009 год., по завршувањето на постдипломските студии е избран за асистент на Институтот за географија при ПМФ. Работните задачи ги извршува навремено и коректно со осет и разбирање на поставениот проблем воопшто и во наставната дејност посебно.

Во контекст на неговото стручно усовршување, во текот на 2006 година во организација на UBIFRANCE учествувал на седумдневен семинар за географски информации во Париз и Тулуз во Франција.

Во рамките на образовната програма на Македонското радио, со свои текстови има учествувано во три радиоемисии.

Во сферата на компјутерската техника и технологија има познавање на неколку софтверски пакети тесно поврзани со картографската дејност и Географските информациски системи (ArcGIS, Auto CAD Map, Surfer, Global Mapper, AdobePhotoshop, MapWindows GIS, Quantum GIS и други).

На 22.5.2009 год. ја одбранил магистерската работа под наслов КАРТОГРАФИРАЊЕ ВО ФУНКЦИЈА И ВРЗ БАЗА НА ГЕОГРАФСКИ ИНФОРМАЦИСИ СИСТЕМИ, така што се стекнал со научен степен - магистер на географски науки – насока: тематска картографија.

Пројавува интерес за научноистражувачка работа. Од вработувањето како помлад асистент до сега има учествувано на повеќе научни собири и има објавено повеќе научни трудови:

1. Б. Маркоски, **С.Горин** (2004): Дополнување на содржината на дигиталните карти со помош на ГПС технологијата, Географски разгледи, кн. 38-39, Скопје.

2. **С. Горин** (2005): Аероснимките и ортофото картите во урбанистичкиот развој на градовите, Зборник на трудови од научниот симпозиум Аспекти на урбанистичкиот развој и современата урбанистичка пракса во Скопје, 5.12.2005, Скопје.

3. В. Markoski, **S.Gorin** (2005): Geographical information systems of health organization and diseases, Seventh national congress for medical geography by international participation, Sofia, 27-28.10.2005 (трудот е презентираан и е во фаза на печатење).

4. Б. Маркоски, **С.Горин** (2006): ГИС во функција на руралниот развој на Република Македонија, Зборник на трудови од научниот симпозиум со меѓународно учество Руралниот простор во новите развојни услови, 30.3-1.4.2006 г., Охрид.

Трудови објавени по реизборот во помлад асистент

По реизборот во звањето помлад асистент, во периодот 2007-2009 година кандидатот Свемир Горин ги објавил следниве трудови:

5. **С.Горин**, И.Радевски (2008): Сливот на реката Лакавица - хидрографско хидролошки карактеристики и картографска анализа, Билтен за физичка географија бр. 5, Скопје.

6. B.Markoski, **S.Gorin** (2008): Experiences in Establishing GIS of Educational institution in The Republic of macedonia, proceeding, Volume 1, pg. 123-130, 5th International Conference on Geographical Information Systems, Fatih University, Istanbul, Turkey.

7. И.Милески, **С.Горин** (стручна подготовка), Е.Станков и М.Јованов (техничка подготовка): Прирачник за QGIS, Природно-математички факултет, Скопје, 2009.

8. **С. Горин** (2009): КАРТОГРАФИРАЊЕ ВО ФУНКЦИЈА И ВРЗ БАЗА НА ГЕОГРАФСКИ ИНФОРМАЦИСИ СИСТЕМИ (магистерска работа во ракопис), Скопје.

Трудови објавени по изборот во асистент

Во периодот од последниот избор во звањето асистент (во 2009 год.) ги има објавено следниве трудови:

9. Б. Маркоски, **С.Горин** (2011): Методологија за организација и за уредување на тематски слоеви во дигиталното картографирање, *Географски разгледи*, кн. 44-45, Скопје, стр. 35-47.

Трудот претставува содржини кои се посветени на практични апликативни методолошки процедури кои се неминовни при дигиталното картографирање. Разработени се непосредните постапки на формирање, обработка и нивоа на вертикално подредување на формираните леери (олеати) во процесот на креирање и дизајн на картографските производи.

10. Б. Апостоловска-Тошевска, М. Маџевиќ, Б. Маркоски, О. Димитровска, И. Милевски, **С. Горин** (2012): Дуготрајност незапослености у Републици Македонији, Треќи конгрес српских географа, *Зборник радова*, Бања Лука, 2011, стр. 581-590.

Во овој труд како основен проблем е невработеноста на населението во Република Македонија. Низ прегледот на податоците е направена анализа на невработеноста на населението, така што е констатирано дека согласно со транзициските текови во македонското општество, невработеноста е прилично долготрајна. Според тоа се констатирани аспектите на неминовно преземање поитни мерки за надминување на овој општествен проблем.

11. Милевски И., Маркоски Б., Јовановски М., **Горин С.** (2010): Примена на ГИС и сателитски снимки во одредување на подрачја под ризик од свлечишта, на примерот на Гевгелиско-валандовската Котлина. *Зборник од Третиот симпозиум на Друштвото за геотехника на Македонија*, Струга, стр. 365-376.

Во трудот е разработена методологија за примена на сателитските снимки и ГИС - технологиите за идентификација на подрачја под ризик

од свлечишта. Во контекст на наведените методологии и технологии се применува компјутерска техника како во смисла на детекција, така во смисла на анализи на состојбите.

12. Апостоловска-Тошевска Б., **Горин С.** ((2010): Анализа на вработените во индустријата во Република Македонија со помош на ГИС, *Зборник на трудови од Четвртиот конгрес на географите на Република Македонија*, Дојран, стр. 155-168.

Во трудот е обработен проблемот на вработени во сферата на индустријата во Република Македонија. Низ анализите се констатирани тенденции на стагнација и намалување на бројот на невработени лица во сферата на индустријата.

13. Milevski I., Markoski B., **Gorin S.**, Jovanovski M. (2009): Application of Remote Sensing and GIS in detection of potential landslide Areas. *Proceedings of the International Symposium Geography and Sustainable development*, Ohrid, 2009, str. 453-463.

Во трудот е обработен проблемот на примена на далечинско одредување на потенцијални свлечишта во просторот. Во контекст на тоа се разработени и аспектите на примена на ГИС - технологиите во оваа проблеMATика.

14. **Горин С.** (2009): Географските информациски системи и одржливиот развој во Република Македонија, *Зборник на трудови од меѓународниот научен симпозиум Географијата и одржливиот развој*, 22-25.10.2009, Охрид, стр. 477-482.

Во овој труд е посветено внимание на примената на географските информациски системи во активностите на одржливиот развој во географската средина. проблемот е систематизиран во смисла на собирање податоци, нивен третман во ГИС и врз база на излезни алфанумерички и картографско графички податоци да се донесуваат одлуки за преземање на мерки за санација и одржливост на географската средина.

Во процесот на секојдневното работење е активно вклучен во разни активности на Институтот поврзани со наставната, научната, организационата и теренската дејност. Непосредните активности кои ги имал во својата работа во овој изборен период поконкретно се наведени во анексот бр. 2 во прилог на овој реферат. Соодветно на институцијата, работните задачи ги извршува совесно и целосно, со соодветно воспоставена комуникација со студентите и колегите.

Врз основа на сето наведено, слободни сме да го дадеме следниов:

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од прегледот на целокупната документација се констатира дека Свемир Горин, помлад асистент на Институтот за географија, во сферата на наставната дејност солидно и коректно ги извршува наставните обврски, со соодветно воспоставени комуникации со студентите и колегите. Во сферата на научно - истражувачката работа активно и трудољубиво е вклучен во проучувањето на своите потесни дисциплини и придружни технологии, така што учествувал на повеќе семинари и симпозиуми и објавил неколку трудови, и учествува во работата на два научно-истражувачки проекта. Постојано е активен во различни комисии и активности од редовното работење на Институтот за географија при ПМФ и Македонското географско друштво.

Врз основа на сето наведено Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Стручниот совет на Институтот за географија и Научно-наставниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, кандидатот Свемир Горин, магистер на географски науки, **да биде преизбран во звањето асистент** на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Благоја Маркоски, редовен професор на ПМФ во Скопје, с.р.

Д-р Ристо Мијалов, редовен професор на ПМФ во Скопје, с.р.

Д-р Олгица Димитровска, вонреден професор на ПМФ во Скопје, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ ЗА УЧЕБНИК СО НАСЛОВ
ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ
ОД ПРОФ. Д-Р МИРЈАНКА МАЏЕВИЌ, РЕДОВЕН ПРОФЕСОР
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ГЕОГРАФИЈА ПРИ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 55, став 1, точка 23 од од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Природно-математичкиот факултет во Скопје и член 16 од Правилникот за организирање на издавачката дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и одлуката на Наставно-научниот совет на Природно - математичкиот факултет во Скопје 07-504/3 од 19.4.2012 год., донесена на седницата одржана на 29.3.2012 год., именуван сум за рецензент за преглед и оцена на ракописот за учебник со наслов ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ од авторот проф. д-р Мирјанка Маџевиќ.

По извршениот преглед на ракописот согласно со одредбите во членовите 18-22 во Правилникот за организирање на издавачката дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, до Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје го поднесувам следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот за универзитетски учебник (прво издание) под наслов ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ од авторот проф. д-р Мирјанка Маџевиќ, е наменет за реализација на предметната програма од географија на население со фонд на часови 4+2 на студиите по наставна географија и демографија на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Содржините во ракописот ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ се презентирани во девет поглавја, на 154 страници А4 - формат со единечен проред, поткрепени со 58 визуелни прикази и 37 табеларни прикази. Конципирани се согласно со предметната програма од географија на население на студиите по наставна географија и демографија на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје. Ракописот се состои од следниве поглавја:

- Вовед;
- Поим за население;
- Преглед на раните размислувања за населението;
- Демографски теории и концепции;
- Развој на населеноста на Земјата;
- Компоненти на демографската динамика;
- Структура на населението;
- Населението и географската средина;
- Перспективи на светското население;
- Литература и
- Прилози.

Во **воведниот дел** се разработени предметот на проучување, целите и задачите, методите на проучување, развојот на географијата на населението и поврзаноста со останатите научни дисциплини.

Второто поглавје е посветено на поимот население. Тука станува збор за дефинирањето на населението, населението како природна, општествена и стаистичка категорија, потоа за населението како систем. Разработени се основните единици на истражување (лице, семејство, домаќинство, населба), изворите на податоци за населението воопшто и во рамки на Република Македонија.

Во **третото поглавје** се презентирани содржини поврзани со раните размислувања за населението. Во рамките на ова поглавје се презентирани размислувањата и сфаќањата за населението во античкиот период, во средновековниот период, во етапата на раниот капитализам и во развиениот капиталистички период.

Четвртото поглавје е посветено на демографските теории и концепции каде што поопстојно се разработени малтузијанското начело, теоријата на демографскиот оптимум и теоријата на демографска транзиција. Низ овие теории е направен солиден приказ во врска со развојот на населението и населеноста на Земјата.

Петтото поглавје во ракописот е посветено на развојот на населеноста на Земјата. Станува збор за преселувањата на населението на Земјата, за типовите населување, односно за екумената, субекумената и анекумената на Земјата, а следствено на тоа се дадени прикази за динамиката на бројното движење на светското население, територијалната дистрибуција на населението и густината на населеност како одредница за издвојување на региони со различни демогеографски проблеми.

Во **шестото поглавје** се разработени компонентите на демографската динамика на населението. Посебно внимание е посветено на природното движење на населението со неговите компоненти (наталитет, морталитет) и на миграциите како проблематика која го опфаќа движењето и преселувањето на населението од едно место на друго, така што постојно се разработени причините и видовите на миграциите.

Седмото поглавје е посветено на разработка на демографските структури на население. Во посебни наслови станува збор за половата структура на населението, старосната и економската структура, потоа за структурата на населението според образование, етничка припадност, јазична застапеност, религиска определба и расна припадност, структури на населението според брачна состојба и структури на населението според местото на живеење. Посебен наслов е посветен на одликите на домаќинствата и семејствата.

Во **осмото поглавје** е обработен проблемот на соодносот на населението и географската средина. Поточно, станува збор за природно-географските услови за живеење на населението, населението и социо-економската средина, потоа се разгледани болестите кај населението и снабденоста на населението со храна.

На крајот во **деветтото поглавје** се прикажани перспективите во развојот на светското население. Поконкретно е прикажан развојот на населението во поразвиените и во помалку развиените земји, а е направен преглед и на перспективите на идниот развој на населението во светот.

На крајот е поместена користената литература која се состои од 46 библиографски единици од различни автори и 21 интернет-адреси, така што слободно може да се констатира дека се земени предвид и претходните и современите сознанија во сферата на географијата на населението.

Врз основа на досегашниот преглед во смисла на подобрување на содржините, слободен сум да ги препорачам следните сугестии. Имено, кај визуелните

прикази, наместо график, би требало да стои слика, потоа дел од текстуалните содржини да се илустрираат со одреден број тематско-картографски прикази така што учебникот ќе се стекне со поголеми визуелно прегледни карактеристики.

Концепциската поставеност на содржините на ракописот за учебник „Географија на население“, согласно со намената, е целосна и сеопфатна. Текстуалните содржини се соодветно систематизирани и класифицирани. Според тоа ракописот ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ според целокупната содржинска поставеност е во согласност со принципите и стандардите за печатено дело, така што **ги исполнува условите за универзитетски учебник** согласно со предметната програма од географија на население со фонд на часови 4+2 на студиите по наставна географија и демографија на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Врз основа на сето претходно наведено, го давам следниов

ЗАКЛУЧОК СО ПРЕДЛОГ

Ракописот под наслов ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ (прво издание), од авторот проф. д-р Мирјанка Мацевик, наменет за реализација на предметната програма од географија на население со фонд на часови 4+2 на студиите по наставна географија и демографија на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје, во целост ги опфаќа потребните содржини предвидени во програмата. Зафаќа обем од 154 страници А4-формат со единечен проред, поткрепени со 58 визуелни прикази и 37 табеларни прикази.

Текстуалните содржини се соодветно систематизирани, класифицирани и табеларно-графички илустрирани. Според тоа, **ракописот „Географија на население“ според целокупната содржина и композиција е во согласност со принципите и стандардите за печатено дело, така што ги исполнува условите за универзитетски учебник** согласно со предметната програма од географија на население на студиите по наставна географија и демографија на Институтот за географија при Природно -математичкиот факултет во Скопје.

Врз основа на наведеното ми причинува чест и задоволство да им предложам на Стручниот совет на Институтот за географија и Наставно-научниот совет на Природно -математичкиот факултет во Скопје, ракописот под наслов ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ (прво издание), од авторот проф. д-р Мирјанка Мацевик, да го прифатат како универзитетски учебник и да го овозможат неговото печатење.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Благоја Маркоски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ ЗА УЧЕБНИК СО НАСЛОВ
ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ
ОД Д-Р МИРЈАНКА МАЏЕВИЌ, РЕДОВЕН ПРОФЕСОР
НА ИНСТИТУТОТ ЗА ГЕОГРАФИЈА ПРИ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 55, став 1, точка 23 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Природно-математичкиот факултет во Скопје и член 16 од Правилникот за организирање на издавачката дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и одлуката на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје бр. 07-504/3 од 19.4.2012 година, донесена на седницата на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет одржана на 29.3.2012 година, а врз основа на предлогот на Институтот за географија при Факултетот (бр. 07-504/2 од 26.3.2012 година), именувана сум за рецензент за преглед и оценка на ракописот за учебник со наслов **ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ**, од авторот д-р Мирјанка Маџевиќ, редовен професор на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

По извршениот преглед на ракописот согласно со одредбите во членовите 18-22 во Правилникот за организирање на издавачката дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, до Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје го поднесувам следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот под наслов **ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ** е изложен на 154 страници во единечен проред и содржи вкупно 35 табеларни и 58 графички прикази.

Се состои од следниве поглавја:

- Вовед
- Поимот население
- Преглед на раните размислувања за населението
- Демографски теории и концепции
- Развој на населеноста на Земјата
- Компоненти на демографската динамика
- Структури на населението
- Населението и географската средина
- Перспективен развој на светското население и Литература.

Ракописот се објавува за прв пат и е во согласност со програмата за изучување на предметот географија на население на додипломските студии на Институтот за географија, каде што горенаведениот предмет се слуша со фонд 6+4 (10 ЕКТС - кредити).

Приказ на ракописот

Првата глава под наслов **ВОВЕД** е презентирана на 15 страници каде што со умерен приод и рафинираност во изнесувањето на материјалот, авторот создал добро конципирано запознавање со географијата на населението. Прикажани се основните потребни сознанија за предметот, целите, задачите на географијата на население, методите кои ги применува во проучувањето, развојната линија на проучувањата и сепак, неопходната корелација на научно поле со останатите дисциплини.

Населението како природна, општествена и статистичка категорија, и населението како систем е објаснето во втората глава со наслов **ПОИМ ЗА НАСЕЛЕНИЕТО**. Овде авторот ќе подвлече дека „населението не постои и не се развива изолирано, туку стапува во сфера на функционално дејствување, во специјализирани социјални и културни врски и односи и заедно со нив формира посебен општествен потсистем наречен демографски систем“. Со тоа се нагласува важноста на проучувањето на населението, пред се поради фактот што овој демографски систем е отворен, врши влијанија во околината и непосредно е подложен на влијанија од збиднувањата во природниот и општествено-економскиот сегмент од опкружувањето. Оттаму населението како предмет на проучување е сложено и бара посебни предзнаења за начините на истражување и прибирање на податоци. Ваквите сознанија авторот ги приклучил во истото поглавје.

Третата глава носи наслов **ПРЕГЛЕД НА РАНИТЕ РАЗМИСЛУВАЊА ЗА НАСЕЛЕНИЕТО**, каде што во временски континуитет е прикажано едно вечно размислување од човекот за севкупното население од античкиот период до времето на развиениот капитализам. Презентирана е еволуцијата на сознанијата за населението: за вкупниот број и структурните карактеристики, за соодносот помеѓу потребите на населението и ресурсите, проблемот со пренаселеноста и сл. Прикажаниот материјал е уште еден доволен аргумент кон важноста во проучувањето на оваа вечна и динамична тема за истражување – населението.

Сосема логично се надоврзува следната глава насловена **ДЕМОГРАФСКИ ТЕОРИИ И КОНЦЕПЦИИ**. Овде авторот го запознава читателот со малтузијанското начело, теоријата на демографскиот оптимум и теоријата на демографската транзиција. Поточно, прави избор на демографски теории и концепции кои се најактуелни во научните и истражувачки кругови за населението и кои оставиле значаен белег во рамките на вкупните истражувања на ова поле.

Петтата глава насловена како **РАЗВОЈ НА НАСЕЛЕНОСТА НА ЗЕМЈАТА**, првенствено во еден временско-просторен континуитет дава осврт на населувањето на населението во географските простори со согласност со условите за негов опстанок, и ги дефинира типовите на населеност. Со тоа се допира до една мошне актуелна и вечна тема, колку можат да бидат поместени границите на екумената, што може тоа да го предизвика, каков е соодносот помеѓу екумената, анекумената и субекумената во различни географски средини.

За сознанијата од овој аспект да бидат поцелосни, авторот дава приказ на динамиката на населението од праисторијата до денес, правејќи вре-

менски пресеци зависно од општествено-економските збиднувања кои придонеле кон динамиката на населението и сето тоа анализирано подетално по различни просторни географски средини. Кон ова ги надоврзува територијалната разместеност на населението и густината на населеност, со што на читателот му се содаваат услови да стекне комплетни сознанија за карактеристиките на населеноста на Земјата, низ времето и во просторот.

На **КОМПОНЕНТИТЕ НА ДЕМОГРАФСКАТА ДИНАМИКА** е посветена шестата глава од ракописот. На 43 страници се прикажани карактеристиките на природното движење на населението (наталитетот, фертилитетот, морталитетот и природниот прираст) и миграциите тргнувајќи од нивното дефинирање, преку поделба, начини и методи на истражување до теории и посебни видови миграции.

Авторот дава целосен приказ на најнови вредности на компонентите на демографската динамика, причините под кои ги достигнале конкретните вредности и последиците кои произлегуваат од тоа. Целиот материјал е разработен во географскиот простор по континенти, региони и одредени примери на држави, аналитички и компаративно, логично подредено и во временски континуитет, со што е лесно разбирлив и интересен како четиво.

Седмата глава под наслов **СТРУКТУРИ НА НАСЕЛЕНИЕТО** целосно се осврнува врз билошките и социо-економските обележја на популацијата. И овде авторот користи најнови податоци за прикажување на современите состојби со структурните карактеристики на населението, но истовремено го запазува континуитетот во приказ по временски периоди, во различни простори и општествено – економски услови. Со тоа неминовно е да се потенцира дека овде во една причинско-последичната поврзаност е прикажана целокупната разноликост на населението. Тоа е воедно основа за читателот да може да ги разбира современите популациони проблеми во светот и изнаоѓањето на конкретни решенија за нив.

НАСЕЛЕНИЕТО И ГЕОГРАФСКАТА СРЕДИНА е насловот на осмата глава. Во неа може да се проследи како природната средина и општествената заедница имаат влијание врз населеноста на Земјата; проблемот со болестите и нивното влијание врз човековата егзистенција и динамика во бројноста и секогаш актуелниот проблем опстанокот на популацијата и оптималната населеност на Земјата.

Сосема логично се надоврзува деветтото и последно поглавје од ракописот насловено **ПЕРСПЕКТИВЕН РАЗВОЈ НА СВЕТСКОТО НАСЕЛЕНИЕ**. Следејќи го рапидниот пораст на популацијата во втората половина на минатиот век, авторот како неминовност во овој дел од ракописот зборува за популацијата во иднина. Динамиката на популацијата и проблемите кои можат да произлезат се поставени во корелација со различното ново на достигнат социоекономски развој по региони и држави. Ваквите погледи за светската популација кон иднината повторно ја потврдува важноста од проучувањето на населението во различни временски рамки.

Авторот приложува список на **ЛИТЕРАТУРА** на користени 46 библиографски единици и 21 интернет-страница што укажува дека авторот при изработката на ракописот консултатурал поголем број на сознанија од областа на географијата на население.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Ракописот со наслов ГЕОГРАФИЈА НА НАСЕЛЕНИЕ, изработен од авторот д-р Мирјанка Маџевиќ, редовен професор на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет, сосема соодветствува на наставната програма за изучување на географија на населението на студиите на Институтот за географија.

Ракописот е напишан концизно, темелно, со рафиниран стил на изразување и содржински приспособен на потребите на студентите. Содржи современи податоци кои соодветно ги претставуваат карактеристиките на населението во светот.

Ракописот е прв од ваков вид, што без сомневање е од исклучително значење за целокупната научна јавност, а посебно за сите оние што во својот домен на истражување го имаат населението и неговите карактеристики.

Затоа ми претставува чест и задоволство да му предложам на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет да го прифати изработениот ракопис и тој да биде публикуван како универзитетски учебник.

Рецензент

Доц. д-р Билјана Апостоловска Тошевска, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ПО ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ ПО ПРЕДМЕТОТ
ОРГАНИЗАЦИЈА И ДИЗАЈН НА ВЕБ
НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на одредбите од Законот за високото образование, Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Правилникот за условите, критериумите, постапката и начинот за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Правилникот за внатрешните односи и работењето на Економскиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 30.3.2012 година, донесе одлука за формирање на Рецензентска комисија за избор на наставник по предметот организација и дизајн на веб. По разгледувањето на пристигнатите пријави, Комисијата го изготви рефератот во согласност со член 45 и член 48 од Правилникот за условите, критериумите, постапката и начинот за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и во врска со тоа го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

На распишаниот конкурс за избор на наставник во наставно-научно звање по информатички науки по предметот Организација и дизајн на веб се јави еден кандидат: д-р Мартин Михајлов, вработен на Економскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје како асистент по група предмети од областа на Е-бизнисот.

1. Д-р Мартин Михајлов

Кандидатот Михајлов Драган Мартин е роден на 10 ноември 1979 година во Скопје. Средното образование го завршил во гимназијата „Раде Јовчевски - Корчагин“, пришто, како стипендист на Сорос, третата година од средното образование ја поминал во Santa Rosa High School, Калифорнија. Студиите на Електротехничкиот факултет ги започнал во 1997 година, на насоката компјутерска техника, информатика и автоматика, а ги завршил во декември 2002 година. Во септември 2006 година се запишува на постдипломски студии по електронски науки на Jozef Stefan International Postgraduate School, во Љубљана, Словенија, каде што магистрира во декември 2009 година со темата: „Евалуација на корисна безбедност во веб базирани графички системи за автентикација“. На истата институција во декември 2011 година успешно го брани докторатот насловен „Корисна автентикација со графички системи базирани на препознавање“.

Претходно работно искуство

Во периодот од 2000 до 2006 година е ангажиран од Семос компјутерски образовен центар за развој и одржување на компјутерска обука за веб дизајн и мултимедија. Во рамките на работните обврски има развиено програма и вежби за четири курсеви и издадено три скрипти.

Во јули 2003 е избран за соработник во наставно – научната област информатика, со звањето помлад асистент во Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“, каде што држел вежби по предметот вовед во информатика. Во учебната 2004/2005 година е ангажиран како помлад асистент за изведување на вежби по предметот информатика на Полициската академија.

Во декември 2005 година е избран за помлад асистент по група предмети од Е-бизнис на Економскиот факултет во Скопје. Во октомври 2010 година е избран за асистент по група предмети од Е-бизнис, на кое работно место се наоѓа и сега.

Наставно-образовна дејност

Во однос на образовната дејност, од вработувањето на Економскиот факултет во Скопје од 2005 година па сè до денешен ден, кандидатот целовремено активно учествува во наставните тимови по предметите: основи на интернет архитектура, организација и дизајн на веб и користење на апликации преку интернет. Совесно и квалитетно ги извршува своите работни задачи кои се однесуваат на подготовка и одржување на настава, консултации со студентите за дипломски, семинарски и стручни трудови, како и помош при подготовка и изведување на колоквиуми и испити по наведените предмети на Економскиот факултет во Скопје.

Научни трудови

Во однос на стручната и научната дејност, кандидатот Мартин Михајлов од последниот избор во звањето асистент ги има објавено следниве трудови:

1. Mihajlov, M., 2011. Usable Authentication with Recognition-based graphical passwords. Jozef Stefan Institute, Ljubljana, Slovenia. Докторски труд.

Докторската дисертација на кандидатот претставува темелно истражување за корисноста и безбедноста на графичките системи на автентикација базирани на препознавање, при што се предложува нов систем за автентикација во первазивни околин.

2. Mihajlov M., Jerman-Blazic B., 2011. Memorability, Performance and Perception in Graphical Authentication. *Interacting with Computers* 23-6, pp. 582-593, Elsevier. (2010 impact factor: 1.192).

Преку користење на концептот за едновремени лозинки (one-time passwords), овој труд претставува детална корисничка и безбедносна анализа на графички систем за автентикација. Специфично се истражуваат когнитивните ефекти на корисничката меморија при процесирањето на графички сегменти за автентикација преку евалуација на 151 корисник под различни експериментални услови.

3. Mihajlov M., Jerman-Blazic B., Ilievski M., 2011. Recognition-based Graphical Authentication with Single-Object Images. In *Proceedings of the 4th International Conference on Developments in eSystems Engineering*, Dubai, UAE, 6-8.12.2011.

Преку изведба на повеќе тестови за корисност во овој труд е претставен развојот на втората итерација на ImagePass, систем за графичка автентикација со препознавање на слики.

4. Mihajlov M., Jerman-Blazic B., Ilievski M., 2011. ImagePass – Designing Graphical Authentication for Security”, In *Proceedings of the 7th International Conference on Next Generation Web Services Practices*, pp. 262-267 (ERA Rank: C), Salamanca, Spain, 19-21.10.2011.

Во овој труд е претставен развојот на прототип за графичка автентикација кој го користи концептот на препознавање како основа за автентикацискиот процес.

5. Mihajlov M., Jerman-Blazic B., Josimovski S., 2011. A Conceptual Framework for Evaluating Usable Security in Authentication Mechanisms – Usability Perspectives. In Proceedings of the 5th International Conference on Network and System Security, pp. 332-336 (ERA Rank: B), Milan, Italy, 6-8.9.2011.

Во овој труд е претставена концептуална рамка за евалуација на корисна безбедност во системите за автентикација со фокус на моделите за корисност.

6. Mihajlov M., Jerman-Blazic B., Josimovski S., 2011. Quantifying Usability and Security in Authentication. In Proceedings of the 35th Annual IEEE Computer Software and Applications Conference, pp. 626-629 (ERA Rank: B), Munich, Germany, 18-21.07.2011.

Во овој труд е претставена модел за квантификацијата на корисната безбедност во системите за автентикација со осврт на квалитетите на безбедносните параметри.

7. Mihajlov M., Jerman-Blazic B., Saikayasit R., 2010. ImagePass - Developing A Graphical Authentication Mechanism Based on Usable Security. Human Factors in Information Security Inagural Conference Poster Session, London, UK, 22-24.02.2010.

Овој постер го претставува првиот концепт за развој на систем за графичка автентикација.

8. Josimovski S., Trenevaska-Blagoeva K., Mihajlov M., 2009. Evaluation of an ePP Solution. In Proceedings of the 9th International Symposium on Communication and Information Technology pp. 124-127 (ERA Rank: B), Incheon, South Korea, 28-30.09.2009.

Ова истражување ги презентира резултатите на користење на различни методи за евалуација при определувањето на функционалноста и ефикасноста на систем за електронски набавки развиен според ЕУ-стандарди.

Посебно треба да се истакне трудот „Memorability, Performance and Perception in Graphical Authentication“, кој е објавен во списание со фактор на влијание.

Научно - истражувачки проекти

Како научен соработник, д-р Мартин Михајлов има учествувано во 7 меѓународни научноистражувачки проекти.

- Cross-sectorial Transfer of Design & Evaluation Methods, MK-AT Scientific-technological cooperation.

Во овој билатерален проект со Австрија се истражуваат можностите за креирање модел за преносливост на методите за дизајн и евалуација помеѓу различни сектори.

- COST-IC1003 European Network on Quality of Experience in Multimedia Systems and Services – QUALINET.

Во проектот QUALINET се обрнува внимание на мерливоста на Quality of Service преку воведување на корисникот преку концептот на Quality of Experience. При тоа се развиваат различни методологии за субјективни и објективни мерења на квалитет во мултимедијалните системи за комуникација.

- COST-IC0904 Towards the Integration of Transsectorial IT Design and Evaluation – TwinTide.

Проектот TwinTide е фокусиран на споредба при употребата на методи за дизајн и евалуација во различни сектори како и анализа на нивната преносливост со установени, но и нови пристапи кон колаборативни активности.

- COST-294 Towards the Maturation of Information Technology Usability Evaluation – MAUSE

Целта на проектот MAUSE е да спроведе интердисциплинарен развој и споредба на методи за евалуација на корисност (Usability Evaluation Methods), насочувајќи се кон резултати кои можат да бидат пренесени во индустријата и образованието.

- FP6 IS2WeB Extending Information Society Networks to the Western Balkan Region

Основната цел на проектот IS2WEB е да им овозможи на истражувачки ориентираните организации во земјите од Западен Балкан да се информираат и активно да учествуваат во истражувања финансирани од Европската комисија од полето на информатичките технологии.

- FP6-2005-IST-6 Risk Assessment for Customs in Western Balkans- RACWeB

RACWeB проектот се стреми кон подобрување на ефикасноста и транспарентноста на проценката на ризик во царинските управи на земјите од Западен Балкан, преку зајакнување на идентификацијата на ризични профили со користење на техники за податочна пребарување и развој на напреден веб-базиран сервис за царински декларации.

- FP6-2005-IST-6 European Electronic Public Procurement Application Framework in the Western Balkan Region - ELECTRA-WeB

Проектот ELECTRA-WeB е однесува на спецификација, развој и тестирање на апликативна рамка базирана на слободен софтвер за електронски јавни набавки, како и создавање на соодветни упатства кои ќе им овозможат на ИКТ компаниите ефикасно и со помали трошоци да развиваат интероперабилни, кориснички ориентиран и безбедни решенија за електронски јавни набавки кои се во согласност со регулативите на Европската унија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на приложената документација за активностите и досегашниот ангажман на кандидатот кој се пријави на конкурсот за избор на наставник по предметот организација и дизајн на веб, д-р Мартин Михајлов, Комисијата го дава следниов заклучок со предлог:

Членовите на Рецезентската комисија едногласно го предлагаат кандидатот д-р Мартин Михајлов, кој во изминатиот период има постигнато значајни резултати во наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност. Тоа е секако резултат на неговиот постојан континуитет во работата, научниот афинитет, постојната надградба и ангажираност. Во наставно-образовниот процес во којшто беше и е ангажиран, учествува трудољубиво, ангажирано и квалитетно. Секогаш има коректен и конструктивен однос и соработка со студентите и колегите.

Научните трудови на д-р Мартин Михајлов, публикувани во научни списанија и презентирани на меѓународни собири во странство, се однесуваат на актуелна и современа

проблематика, со своевиден придонес кон развојот на научната и стручна мисла во областа на информатиката на електронскиот бизнис.

Врз основа на изнесеното, Комисијата констатира дека кандидатот д-р Мартин Михајлов во целост ги исполнува законските услови, научните критериуми и условите предвидени со релевантните акти на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Земајќи го предвид горенаведеното, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, **кандидатот д-р Мартин Михајлов да биде избран за наставник во наставно-научно звање доцент по информатички науки по предметот организација и дизајн на веб на Економскиот факултет во Скопје.**

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Сашо Јосимовски, с.р
2. Проф. д-р Калина Трневска-Благоева, с.р.
3. Проф. д-р Вера Наумовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Михајлов Драган Мартин
 Институција: Економски факултет - Скопје
 Научна област: информатика, е-бизнис

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на вежби: <ul style="list-style-type: none"> • Основи на интернет архитектура: $19.8=0.03*8*15*4 + 0.03*4*15*3$ • Организација и дизајн на веб: $25.2=0.03*8*15*7$ • Користење на апликации преку интернет: $12.6=0.03*4*15*7$ 	57.6
2	Консултации со студенти: <ul style="list-style-type: none"> • Основи на интернет архитектура: $2.8=0.002*100*14$ • Организација и дизајн на веб: $2.8=0.002*100*14$ • Користење на апликации преку интернет: $2.8=0.002*100*14$ 	8.4
3	Подготовка на вежби за нов предмет: <ul style="list-style-type: none"> • Основи на Интернет архитектура: 0.5 • Организација и дизајн на веб: 0.5 • Користење на апликации преку интернет: 0.5 	1.5
Вкупно		67.5

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник во меѓународен научен проект: <ul style="list-style-type: none"> • Cross-sectorial Transfer of Design & Evaluation Methods, MK-AT Scientific-technological cooperation. • COST-IC1003 European Network on Quality of Experience in Multimedia Systems and Services – QUALINET. • COST-IC0904 Towards the Integration of Transectorial IT Design and Evaluation – TwinTide. • COST-294 Towards the Maturation of Information Technology Usability Evaluation – MAUSE. • FP6-2005-IST-6 Risk Assessment for Customs in Western Balkans – RACWeB. • FP6-2005-IST-6 European Electronic Public Procurement Application Framework in the Western Balkan Region – ELECTRA-WeB. • FP6-IS2WeB Extending Information Society Networks to the Western Balkan Region. 	40

	<ul style="list-style-type: none"> • TEMPUS–JEP–17030–2002 "E-Business Management for the Faculty of Economics – Skopje" – EBUSMAN. 	
2	<p>Учесник во национален научен проект</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interactive Multimedia Learning Systems, финансиран од Министерството за образование и наука 	3
3	<p>Труд со оригинални научни резултати објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mihajlov M., Jerman-Blazic B., 2011. Memorability, Performance and Perception in Graphical Authentication. Interacting with Computers 23-6. pp. 582-593, Elsevier. <p>$6.5=(6+1.2)*0.9$</p>	6.5
4	<p>Трудови со оригинални научни резултати објавен во зборник на трудови од научен собир со меѓународен уредувачки одбор:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mihajlov M., Jerman-Blazic B., Ilievski M., 2011. Recognition-based Graphical Authentication with Single-Object Images. In Proceedings of the 4th International Conference on Developments in eSystems Engineering, pp. 203 • Mihajlov M., Jerman-Blazic B., Ilievski M., 2011. ImagePass – Designing Graphical Authentication for Security”, In Proceedings of the 7th International Conference on Next Generation Web Services Practices, pp. 262-267 (ERA Rank: C). • Mihajlov M., Jerman-Blazic B., Josimovski S., 2011. A Conceptual Framework for Evaluating Usable Security in Authentication Mechanisms – Usability Perspectives. In Proceedings of the 5th International Conference on Network and System Security, pp. 332-336 (ERA Rank: B). • Mihajlov M., Jerman-Blazic B., Josimovski S., 2011. Quantifying Usability and Security in Authentication. In Proceedings of the 35th Annual IEEE Computer Software and Applications Conference, pp. 626-629 (ERA Rank: B). • Josimovski S., Trenevaska-Blagoeva K., Mihajlov M., 2009. Evaluation of an ePP Solution. In Proceedings of the 9th International Symposium on Communication and Information Technology pp. 124-127 (ERA Rank: B). • Chorbev I., Mihajlov M., 2009. Building a Wireless Telemedicine Network within WiMAX-based Public Networking Infrastructures. In Proceedings of the 11th IEEE International Workshop on Multimedia Signal Processing, pp. 1-6 (ERA Rank: B). • Chorbev I., Mihajlov M., Joleski I., 2008. WiMAX Supported Telemedicine. In Proceedings of the 30th International Conference On Information Technology Interfaces, pp. 589-594 (ERA Rank: C). • Kakasevski G., Mihajlov M., Arsenovski S., 2008. Evaluating Usability In Moodle Learning Management System. In Proceedings of the 30th International Conference On Information Technology Interfaces, pp. 613-618 (ERA Rank: C). • Chorbev I., Mihajlov M., 2008. Wireless Telemedicine Services As Part Of An Integrated System For E-Medicine. In Proceedings of the 14th IEEE Mediterranean Electrotechnical Conference, pp. 	26.4

	<p>264-269.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chungurski S., Arsenovski, S. Mihajlov M., 2006. SCORM Based System for Building Learning Objects. In Proceedings of the 15th IEEE International Electrotechnical and Computer Science Conference. • Arsenovski S., Kraljevski I., Mihajlov M., Jolevski I., 2003. Evaluation of SCORM Based Learning System. In Proceedings of the 4th Conference on Informatics and Information Technologies. <p>$26.4 = 2*3*0.9 + 8*3*0.8 + 1*3*0.6$</p>	
5	<p>Учество на научен собир со реферат</p> <ul style="list-style-type: none"> • NSS 2011 5th International Conference on Network and System Security, Milan, Italy, 6-8.9.2011. • COMPSAC 2011 35th Annual IEEE Computer Software and Applications Conference, Munich, Germany, 18-21.7.2011. 	2
	Вкупно	77,9

СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
		/
	Вкупно	/

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	<p>Учество во промотивни активности на Факултетот:</p> <ul style="list-style-type: none"> • промоција на Економски факултет – Скопје 2010. • промоција на Економски факултет – Скопје 2009. • промоција на Економски факултет – Скопје 2008. • промоција на Економски факултет – Скопје 2007. • промоција на Економски факултет – Скопје 2006. 	2.5
2	<p>Студиски престој во странство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Институт „Јозеф Стефан“, Љубљана, Словенија, 15.1-31.5.2011; • BiCi-Devise, Бертиноро, Италија, 29.6-4.7.2008; • Институт „Јозеф Стефан“, Љубљана, Словенија, 5.7-31.8.2007; • Hogeschool Vest Flandereen, Бриж, Белгија, 1-1.2.2006; 	2.5
3	<p>Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен собир:</p> <ul style="list-style-type: none"> • COST-IC0904-Twintide WG3-WG4 Meeting, London, United Kingdom, 1-2.3.2012. • COST-IC1003-QUALINET 3rd Management Committee 	18

	<p>Meeting + Work Group Meeting, Prague, Czech Republic, 01-03.02.2012.</p> <ul style="list-style-type: none"> • COST-IC0904-TwinTide 5th Management Committee + Work Group Meeting, Bertinoro, Italy, 06-08.11.2011. • COST-IC0904-Twintide 1st Joint Work Group Meeting, Linz, Austria, 15-16.09.2011 • CsTDEM 1st Project Meeting, Linz, Austria, 12-14.09.2011 • COST-IC1003-QUALINET 2nd Management Committee Meeting + Work Group Meeting, Brussels, Belgium, 10-11.09.2011. • COST-IC0904-TwinTide 4th Management Committee + Work Group Meeting, Limassol, Cyprus, 06-08.05.2011. • COST-IC1003-QUALINET 1st Management Committee Meeting + Work Group Meeting, Lisbon, Portugal, 10-11.03.2011. • COST-IC1003-QUALINET Kick-Off Meeting, Brussels, Belgium, 08.11.2010. • COST-IC0904-TwinTide 2nd Management Committee + Work Group Meeting, Newcastle, England, 03-04.03.2010. • COST-IC0904-TwinTide 1st Management Committee Meeting, Brussels, Belgium, 26.11.2009. • COST294-MAUSE 11th Management Committee + Work Group Meeting, Brindisi, Italy, 19.03.2009. • FP6-RACWeB 3rd Review Meeting Skopje, Macedonia, 05-06.03.2009 (organization and logistics support). • FP6-RACWeB 2nd Review Meeting, Belgrade, Serbia, 04.11.2009. • COST294-MAUSE 10th Management Committee + Work Group Meeting, Pisa, Italy, 22-23.09.2008. • FP6-ELLECTRA-WeB 1st Site Review Meeting, Skopje, Macedonia, 18.07.2008 (organization and logistics support). • COST294-MAUSE 9th Management Committee + Work Group Meeting, Reykjavik, Iceland, 18-19.06.2008. • COST294-MAUSE 8th Management Committee + Work Group Meeting, Bled, Slovenia, 03-05.03.2008. 	
4	<p>Член на факултетска комисија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Комисија за одржување на веб-сајт; • Комисија за упис на нови студенти; • Комисија за верификација на библиотечни податоци. 	1.5
5		
6	<p>Изготвување и пријавување на научен меѓународен проект како соработник:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Меѓусекторска преносливост на методи за дизајн и евалуација – МОН. 	1
7	<p>Изработка на софтвер</p> <ul style="list-style-type: none"> • Веб-сајт за Економски факултет – Скопје; • CMS за Економски факултет – Скопје. • Апликација за пријавување на нови студенти 	6

	Вкупно	31.5
--	---------------	------

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	67.5
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	77.9
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	---
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	31.5
Вкупно	176.9

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Сашо Јосимовски, с.р
2. Проф. д-р Калина Трневска-Благоева, с.р.
3. Проф. д-р Вера Наумовска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ

“КЛИНИКА И ТЕХНИКА НА ПАРЦИЈАЛНИТЕ ПРОТЕЗИ. КНИГА ВТОРА: МЕТАЛНИ КОМПЛЕКСНИ ПРОТЕЗИ”

ОД АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р ДРАГОЉУБ ВЕЛЕСКИ

Врз основа на член 63 од Законот за високото образование и член 40 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Стоматолошкиот факултет во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, член 16 од Правилникот за организирање на издавачката дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет, на својата 22. редовна седница одржана на 22.2.2012 год., едногласно донесе одлука за утврдување на потреба од издавање учебник по предметот клиничка мобилна протетика II (парцијална протеза) од авторот проф. д-р Драгољуб Велески, д-р сци. Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет, на својата 23. редовна седница одржана на 30.3.2012 год., едногласно избра Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Ерол Шабанов и проф. д-р Љубен Гугувчевски. Откако секој рецензент одделно го разгледа приложениот ракопис, на Наставно-научниот совет му го поднесувам следниов

ИЗВЕШТАЈ

Рецензија за учебник:

- “Клиника и техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези.”

Наслов:

- “Клиника и техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези.”

Автор:

- Драгољуб Велески

Студиска програма:

- доктори по дентална медицина;
- стручни забни техничари.

Предметна програма:

- клиничка мобилна протетика II (парцијална протеза);
- скелетирана парцијална протеза I и II.

Покриеност на наставниот материјал:

Во учебникот се опфатени целосно предвидените наставни содржини за теоретска и практична настава по предметите: клиничка мобилна протетика II (парцијална протеза) и скелетирана парцијална протеза I и II.

Предмет	Студиска програма	Студиска год.	Семестар	Код
Клиничка мобилна протетика II (парцијална протеза)	Доктори по дентална медицина	IV (четврата)	VIII (осми)	4110
Скелетирана парцијална протеза I	Стручни забни техничари	III (трета)	V (петти)	C3T 3102
Скелетирана парцијална протеза II			VI (шести)	C3T 3107

Фонд на часови и ЕКТС – кредити

Предмет	Студиска програма	Теоретска настава (бр. на часови)	Практична настава (бр. на часови)	Кредити
Клиничка мобилна протетика II (парцијална протеза)	Доктори по дентална медицина	30	75	6 ЕКТС
Скелетирана парцијална протеза I	Стручни забни техничари	15	60	5 ЕКТС
Скелетирана парцијална протеза II		-	90	6 ЕКТС

Усогласеност со наставата:

Содржината на учебникот одговара на наставната програма за предметите: клиничка мобилна протетика II (парцијална протеза) и скелетирана парцијална протеза I и II.

Време и акт на назначување на рецензенти:

Одлука бр. 09-370 од 23. редовна седница одржана на 30.3.2012 година на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

Издание:

- прво издание.

Ревидирани сегменти од претходното издание:

- нема.

Општи податоци за учебникот:

Учебникот “Клиника и техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези” содржи 341 страница во А4-формат, со респективен број на шеми и илустрации.

Претставува современ учебник од областа на стоматолошката протетика, во кој поконкретно се разработува проблематиката на парцијалната беззабност и се предлагаат современи протетски решенија од таа област, конципирани преку сопствените клинички искуства на авторот и пренесување на искуствата од други автори. Преку детално опишување на планирањето на конструкцијата, клиничките и лабораториските процедури кои се користат при изработката на различни видови метални парцијални протези, овој учебник дава сеопфатен преглед на разновидните

можности за квалитетен третман на една од најкомплексните стоматолошки дијагнози - парцијалната беззабност.

Со овој учебник, како продолжение на учебникот "Клиника и техника на парцијалните протези. Книга прва: Биолошки основи на парцијалната беззабност и плочеста парцијална протеза" се заокружува една многу обемна проблематика од стоматолошката протетика – проблематиката на дијагностицирањето и третманот на парцијалната беззабност со помош на мобилни и комплексни фиксно-мобилни протетски конструкции. За разлика од првата книга, во втората книга се опишуваат посовремените протетски решенија за парцијалната беззабност - класичните метални скелетирани парцијални протези, металните протези со примена на телескопски системи, металните протези со атечмени, покровните протези и комплексните имплант-протези. Со тоа, овој учебник овозможува надоградување на знаењата од областа на парцијалната беззабност, опишувајќи ги современите, посложени и поквалитетни метални комплексни протези.

Содржина

Дел I.

1.1. Вовед и историски разгледи

1.1.1. Основни карактеристики на скелетираната парцијална протеза

1.1.2. Поделба на скелетираната парцијална протеза

1.1.3. Причини за брз развој на скелетираната протеза

1.2. Индикации, контраиндикации, предности и недостатоци на скелетираната парцијална протеза

1.2.1. Индикации за скелетирана парцијална протеза

1.2.2. Контраиндикации за скелетирана парцијална протеза

1.2.3. Предности на скелетирана парцијална протеза

1.2.4. Недостатоци на скелетирана парцијална протеза

1.3. Анализа на функцијата на цвакалниот систем при оралната рехабилитација на парцијалната беззабност

1.3.1. Поим, задача и дефиниција

1.3.2. Оклузална дијагностика

1.4. Составни делови на скелетирана протеза

1.4.1. База или гингивален дел на скелетираната протеза

1.4.1.1. Седло на скелетирана протеза

1.4.1.2. Поврзувачи на седлата

1.4.1.2.1. Поврзувачи на скелетираната протеза во горната вилица (палатинални поврзувачи)

1.4.1.2.2. Скелетирана база на долна парцијална протеза (форми на долен поврзувач)

1.4.1.3. Мал поврзувач

1.4.1.4. Предности и недостатоци на редуцираните форми на протезната база

1.4.1.5. Завршни размислувања за одредување на базата на скелетираната парцијална протеза

1.5. Дентален дел на скелетирана протеза

1.5.1. Елементи за ретенција

1.5.2. Елементи за стабилизација

1.5.3. Дентоаксијално пренесување на оклузалниот притисок

1.5.3.1. Елементи за денто-аксијално пренесување на оклузалниот притисок

1.5.3.2. Други современи елементи за дентално пренесување на цвакачкиот притисок кај скелетираната протеза

1.6. Начин на поврзување меѓу денталниот и гингивалниот дел на скелетираната протеза

1.6.1. Мал поврзувач

- 1.6.2. Крута врска
- 1.6.3. Еластична врска
- 1.6.4. Stress-breaker дизајн на врска
- 1.7. Ретенција на парцијална скелетирана протеза**
- 1.7.1. Ретенција со леани кукички
- 1.7.2. Ретенција на парцијална скелетирана протеза базирана на триење на материјалите
- 1.7.3. Ретенција на парцијална скелетирана протеза базирана на механичко спојување
- 1.8. Биомеханика на парцијална скелетирана протеза**
- 1.8.1. Потпорна линија или површина - поим и значење
- 1.8.2. Ретенциона линија - поим и значење
- 1.8.3. Биомеханички разгледувања
- 1.8.4. Стабилизација на парцијална скелетирана протеза - основни поими
- 1.8.5. Статика на слободно седло
- 1.8.6. Статика на дентално носена парцијална протеза
- 1.8.7. Улога на бројот и локализацијата на потпирачите во стабилизацијата на парцијалната скелетирана протеза
- 1.9. Планирање на скелетирана парцијална протеза**
- 1.9.1. Модел на планирање
- 1.9.2. Работен модел
- 1.9.3. Поставување на моделите во артикулатор
- 1.9.4. Поставување на забите во восок
- 1.9.5. Премерување на моделот за конструкција на скелетот
- 1.9.6. Основни начела за обликување на базниот скелет
- 1.9.7. Фази на планирање и исцртување на конструкцијата на скелетот
- 1.9.8. Основни насоки во планирањето на парцијалната скелетирана протеза
- 1.10. Клинички и лабораториски процедури при изработка на скелетирана парцијална протеза**
- 1.10.1. Отпечаток за скелетирана протеза
- 1.10.2. Подготовка на основниот модел за дублирање
- 1.10.3. Дублирање на основниот модел
- 1.10.4. Излевање на модел од огноотпорна маса (ајнбет маса)
- 1.10.5. Навосочување на огноотпорниот модел (импрегнација)
- 1.10.6. Моделирање на скелетот
- 1.10.7. Подготовка на моделираниот скелет за леење
- 1.10.8. Изработување на огноотпорен блок, вложување, предгревање и греење
- 1.10.9. Леење на објектот - постапка за формирање на одливката
- 1.10.10. Ладење на киветата и отварање
- 1.10.11. Обработка на скелетот
- 1.10.12. Полирање на металниот скелет
- 1.10.13. Поврзување на скелетот со други делови на парцијалната протеза
- 1.10.14. Проба на скелетот
- 1.10.15. Одредување на меѓувличните релации кај парцијална скелетирана протеза
- 1.10.16. Избирање и поставување на вештачките заби кај скелетирани протези
- 1.10.17. Завршно моделирање на протезата во восок
- 1.10.18. Проба со поставени заби
- 1.10.19. Замена на восочните делови од протезата со акрилат
- 1.10.20. Завршна обработка и полирање на протезата
- 1.10.21. Предавање на протезата во устата на пациентот
- 1.10.22. Репаратури на скелетирана протеза
- Дел II. Комплексни метални протези**
- 2.1. Метални протези со примена на телескоп-системи**
- 2.1.1. Видови на телескопски коронки
- 2.1.2. Некои специфичности на клиничките процедури
- 2.1.3. Технички процедури при изработка на двојни коронки

2.2. Метални протези со атечмени

2.2.1. Принципи на ретенција кај атечмен системите

2.2.2. Поделба на видот на атечмени

2.2.2.1. Поделба според конструкциските својства на атечмените

2.2.2.2. Функционална поделба на атечмените

2.2.2.3. Атечмени со пластична матрица

2.2.3. Клинички и технички специфичности во начините на изработување на металните протези со атечмени

2.3. Покривна протеза

2.3.1. Насоки во изработка на покровни протези

2.4. Комплексни имплант протези

Предлози за корекција

Учебникот, според содржинскиот концепт, целосно ги покрива потребите за теоретските и практичните знаења на студентите по студиската програма за доктори по дентална медицина и стручните забни техничари. Сметам дека нема потреба од дополнување и корекции на одделни делови од текстот.

Категорија

– учебник

Општа педагошка оценка

Учебникот “Клиника и техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези.”, според обработените методски единици, во целост ги задоволува потребите за реализирање на соодветните теоретски предавања и практични вежби за студентите на Стоматолошкиот факултет во Скопје (студиски програми за доктори по дентална медицина и стручни забни техничари). По својата содржина и обем е во согласност со програмите подготвени од Стоматолошкиот факултет во Скопје. Покрај тоа, содржините од овој учебник можат да бидат од интерес и за дипломираните доктори по стоматологија, забите техничари, специјализантите, како и специјалистите од областа на стоматолошката протетика.

Ракописот е оригинален, дидактички издржан и со јасен концепциски пристап во презентирањето на материјата, илустриран со бројни слики, рендгенографии и шеми и е со добро обмислена и јасна композиција на речениците.

Општата педагошка оценка за овој учебник е дека наполно задоволува за едукација на студентите.

Заклучок

Според концептот, обемот и содржината на материјалот, овој учебник целосно одговара на програмата на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Тој претставува современ учебник во кој темелно и концизно се презентирани теоретските и практичните сознанија и искуства, неопходно потребни за совладување на една многу комплексна проблематика од стоматолошката протетика – проблематиката на дијагностицирањето и третманот на парцијалната беззабност со помош на современи метални мобилни протетски конструкции.

Со задоволство констатирам дека со овој учебник ќе се пополни празнината што се јавуваше од оваа област во стручната и наставната литература на македонски јазик. Значењето на овој ракопис ќе биде големо за студентите по стоматологија, стручните забни техничари, докторите по стоматологија, специјализантите и специјалистите од областа на стоматолошката протетика. Обемот на овој учебник дозволува користење на неговите содржини како во секојдневната клиничка и

лабораториска работа, така и во научноистражувачката работа на оние што посериозно се занимаваат со проблематиката на парцијалната беззабност.

Затоа, ми претставува чест и задоволство да бидам рецензент на ова дело, кое во македонската стручна и научна литература ќе има значење за апликативната, но и за фундаменталната стоматологија.

Мојот заклучок е дека овој учебник заслужува да биде позитивно рецензиран и предлагам да биде објавен на Стоматолошкиот факултет во Скопје, при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" како "Клиника и техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези".

Рецензент

Проф. д-р Ерол Шабанов, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ

“КЛИНИКА И ТЕХНИКА НА ПАРЦИЈАЛНИТЕ ПРОТЕЗИ. КНИГА ВТОРА: МЕТАЛНИ КОМПЛЕКСНИ ПРОТЕЗИ”

ОД АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р ДРАГОЉУБ ВЕЛЕСКИ

Учебникот со наслов “Клиника и техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези”, од авторот проф. д-р Драгољуб Велески, д-р сци., се однесува на предметната програма клиничка мобилна протетика (парцијална протеза) од студиската програма за доктори по дентална медицина и скелетирана парцијална протеза од студиската програма за стручни забни техничари.

Вкупниот фонд на часови за клиничка мобилна протетика (парцијална протеза) изнесува 105, од кои 30 теоретски и 75 практични вежби. Според ЕКТ – системот, предметот е вреднуван со 6 кредити. Вкупниот фонд на часови за скелетирана парцијална протеза I изнесува 75, од кои 15 теоретски и 60 практични вежби. Предметот е вреднуван со 5 кредити. Вкупниот фонд на часови за скелетирана парцијална протеза II изнесува 90 часа работа во заботехничка лабораторија, а предметот е вреднуван со 6 кредити.

Од приложената содржина јасно е дека доставениот ракопис за рецензија е во согласност со предметната програма. Ова е прво издание на учебник со наслов “Клиника и техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези” од авторот проф. д-р Драгољуб Велески. Споменатиот учебник претставува продолжение на претходно издадениот учебник со наслов “Клиника и техника на парцијалните протези. Книга прва: Биолошки основи на парцијалната беззабност и плочеста парцијална протеза”, со што се комплетираат содржините од областа на парцијалната протеза, опфаќајќи повеќе аспекти и можности за третман на парцијалната беззабност.

Учебникот “Клиника и техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези” целосно е посветен на металните парцијални протези. Така, првиот дел од овој учебник е целосно посветен на класичните скелетирани парцијални протези. Материјалот од првиот дел е распореден во 10 глави, од кои:

- првата глава го воведува читателот во проблематиката на скелетирани парцијални протези;
- во втората глава е даден концизен преглед на индикациите и контраиндикациите за изработка на скелетираната парцијална протеза;
- во третата глава се претставени основните поими и задачи на оралната рехабилитација на парцијалната беззабност, подетално задржувајќи се на оклузалната дијагностика;
- со четвртата глава се започнува со опишувањето на составните делови на скелетираната протеза, подетално опишувајќи го гингивалниот дел од протезата;

- во петтата глава, авторот се задржува на денталните елементи од скелетираната протеза;
- шестата глава се однесува на начините на поврзување меѓу денталниот и гингивалниот дел на скелетираната протеза;
- седмата глава навлегува во проблемот на ретенција на парцијалната протеза;
- осмата глава се однесува на биомеханичките аспекти од парцијалното протезирање, детално разработувајќи ги статичките предуслови за обезбедување на квалитетно протетско решение на парцијалната беззабност;
- деветтата глава ги опишува основните начела на планирање на скелетираната протеза, поттикнувајќи критичко размислување кај читателот;
- во десеттата глава хронолошки се претставени сите клинички и лабораториски процедури при изработка на скелетирана парцијална протеза, со што читателот добива целосна слика за процесот на добивање на финалниот производ.

Вториот дел од овој учебник е посветен на покомплексните и посовремените можности за решавање на парцијалната беззабност. При тоа, во овој дел се претставени мошне квалитетни протетски конструкции, со кои максимално се искористува потенцијалот на преостанатите заби. Вториот дел се состои од четири глави, од кои:

- првата се однесува на специфичностите на металните протези со телескоп – системи;
- втората ги опишува разновидните можности за примена на атечмени при изработката на скелетираната парцијална протеза;
- третата се однесува на покровните протези, опишувајќи ги предностите и недостатоците на овие протези, како и нивните разновидни конструкциски алтернативи;
- четвртата глава се однесува на комплексните имплант-протези, опишувајќи ги како особено актуелни конструкциски решенија во современата стоматологија.

Споменатите содржини се изнесени на 341 страница, поткрепени со богати илустрации, напишани на едноставен и разбирлив јазик.

Затоа, сметам дека содржината и начинот на прикажување на текстот и илустрациите е сосема доволен и нема потреба од дополнителни корекции.

Заклучок

По разгледувањето на доставениот ракопис „Клиника и техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези“ може да се заклучи дека според обемот и содржината на материјалот, овој учебник во целост одговара на наставната програма на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и ја покрива потребата од теоретски и практични знаења на студентите. Покрај тоа, сметам дека овој учебник ќе биде актуелен и за дипломираните доктори по стоматологија, специјализантите и специјалистите од областа на стоматолошката протетика.

Затоа, ми претставува особена чест и задоволство да бидам рецензент на овој ракопис, кој целосно одговара на својата намена. Сметам дека учебникот “Клиника и

техника на парцијалните протези. Книга втора: Метални комплексни протези“ од авторот проф. д-р Драгољуб Велески, д-р сци., заслужува да биде позитивно рецензиран и предлагам да биде објавен на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Рецензент

Проф. д-р Љубен Гугувчевски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ“ И ПРАКТИКУМОТ „ВЕЖБИ И КОМПОЗИЦИИ ЗА ПИЈАНО“ ЗА ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА И ПРЕДУЧИЛИШНО ВОСПИТУВАЊЕ ОД ВОНР. ПРОФ. Д-Р АИДА ИСЛАМ

Со одлука бр. 02-95/8, Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, на својата редовна седница одржана на 10. 2. 2012 година избра Рецензентска комисија во состав:

1. м-р Љупчо Соколов, редовен професор на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје
2. м-р Валентина Велковска-Трајановска, вонреден професор на Факултетот за музичка уметност при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип,

за рецензија на приложениот ракопис за издавање на учебникот „**Музички инструменти**“ и практикумот „**Вежби и композиции за пијано**“, од **вонр. проф. д-р Аида Ислам**, наменет за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, за предметот познавање на музички инструменти за студиските групи одделенска настава и предучилишно воспитување, на турски наставен јазик.

По разгледувањето и анализата на учебникот „**Музички инструменти**“ и практикумот „**Вежби и композиции за пијано**“ на вонр. проф. д-р Аида Ислам, имам чест до Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје да го поднесам следниов

ИЗВЕШТАЈ

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

1. Насловот на учебникот гласи „**Музички инструменти**“, а насловот на практикумот е „**Вежби и композиции за пијано**“.
2. Учебникот и практикумот се однесуваат за наставната програма - познавање на музички инструменти.
3. Учебникот и практикумот се наменети за студиските програми за одделенска настава и предучилишно воспитување на Педагошкиот факултет, на турски наставен јазик.
4. Предметот познавање на музички инструменти за одделенска настава и предучилишно воспитување на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје е задолжителен предмет кој се слуша во текот на два семестра со број на часови: V семестар – 60 часа

- неделно (2+2) и VI семестар – 45 часа неделно (1+2), со 4 ЕКТС-кредити по семестар.
5. Автор на учебникот и практикумот е д-р Аида Ислам, вонреден професор на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.
  6. Учебникот „Музички инструменти“ и практикумот „Вежби и композиции за џузано“ се напишани согласно со наставниот план и програма на овој предмет за групите на одделенска настава и предучилишно воспитување на турски наставен јазик на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.
  7. Согласно со одлуката на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, бр. 02-95/8 од 10. 2. 2012, избрана сум за член на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Музички инструменти“ и практикумот „Вежби и композиции за џузано“ од вонр. проф. д-р Аида Ислам, подготвен и наменет за студентите од турската наставна група на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, за наставната програма по предметот познавање на музички инструменти.
  8. Овој учебник и практикум се прво издание.
  9. Општи податоци за учебникот и за практикумот:
Вкупниот број на страници на учебникот се 226, по што следува користена литература и содржина.
Текстот на учебникот е поделен во три глави, од кои првата глава содржи шест поглавја, втората глава претставува една целина со повеќе поднаслови, а третата глава опфаќа седум поглавја, од кои секое е составено од повеќе помали тематски целини.
Практикумот се состои од 111 страници, опфаќајќи нотни примери изработени на компјутер.
Севкупно стручниот материјал изложен во учебникот во ракопис и практикумот се изложени и обработени темелно, на систематичен начин.
  10. Краток опис на учебникот и на практикумот:
Содржината на приложениот учебник во ракопис е распределена во три крупни тематски целини кои содржат поголем број потцелини што соодветствуваат со главната тематика, музичкиот инструментариум. Сите изложени податоци произлегуваат од потребите, целите и задачите на наставната програма по предметот музичко образование.
Првата глава од учебникот – „Музичките инструменти застапени во уметничката музика“, во воведниот дел ги приложува основните податоци за музичките инструменти, поим, создавање на звук, звучните извори кај музичките инструменти и сите параметри кои придонесуваат за процесот на трансферирање на звукот и негова перцепција. Во продолжение следува основната класификација на музичките инструменти според сите прифатени и стандардизирани параметри досега: жичени, дувачки и удирачки инструменти. Во

поглавјето кое ги обработува жичените инструменти, опфатени се репрезенти на секоја од групациите на инструменти кои денес имаат сигнификантно место во музичката уметност. Оваа група на музички инструменти е поделена според начинот на произведување на звукот:

- 1) гудачки инструменти;
- 2) жичени инструменти кај кои звукот се произведува со откинување на жиците, и
- 3) жичени инструменти кај кои звукот се произведува со удар врз жиците.

Податоците за секој од групациите-инструменти кои се претставени во овие поглавја се изложени на еден систематичен начин и редослед карактеристичен за сите учебници по областа – музички инструментариум, започнувајќи со појавата на инструментот и неговиот еволутивен развој, потоа градбата на инструментот, неговите тембрални карактеристики, начинот на изведба, застапеноста во музичката уметност, позначајната постојна музичка литература и најзначајни изведувачи во светот и во нашата земја.

Во второто поглавје се претставени групата на музички инструменти: дувачки (аерофони) инструменти. Првата поделба е според бројот на гласовите кои можат да ги произведат при изведбата. Понатаму се класифицирани според материјалот - дрвени и метални, а потоа и според спецификите кои произлегуваат од самата градба и начинот на добивањето на звукот. Кај секоја од застапените групации на инструменти се презентирани главните претставници со сите свои специфики и одлики кои даваат сеопфатна слика за повеќето аспекти на овие музички инструменти.

Третата глава се однесува на последната група од оваа поделба – удирачките инструменти, изложени според истата систематизација поставена претходно при прикажувањето на инструментариумот во двете поглавја со сите групации на инструменти добиени врз основа на различни параметри.

Четвртата глава од овој учебник се однесува на човечкиот глас како еден вид музички инструмент. Во овој дел се претставени карактеристиките при процесите на генерирање на гласот, основните класификации и начините на музичката интерпретација преку овој т.н. инструмент.

Во следната глава – „Инструментални ансамбли во уметничката музика“, претставени се видовите камерни и оркестарски формации преку кои се реализира уметничката музика: симфониски оркестри, оперски оркестри и камерните состави. Претставената содржина во овој дел од учебникот формира целосна слика за самиот инструментариум, конкретната улога на инструментите и нивното трансформирање и употреба во секојдневната музичка практика во уметничката музика.

Сите информации и сознанија за музичките инструменти приложени во учебникот соодветствуваат со потребите за задоволување на темите во нормативните наставни програми во

одделенската настава кои се однесуваат на запознавање на децата со музичките инструменти и особено нивната идентификација при преслушувањето на богатото музичко творештво.

Значаен придонес при презентирањето на музичките инструменти во теоретските материјали за областа музички инструментариум овој учебник донесува во втората тематска целина опфаќајќи ги музичките инструменти застапени во народната музика. Со оглед на многубројноста на овие инструменти опфатени се главните претставници на секоја од категориите од класификацијата на инструментите. Избраните инструменти претставуваат главни репрезенти на музичкиот инструментариум на македонската и турската народна музика. Прегледот на народните музички инструменти има повеќенасочно значење, особено како извор на знаење за традиционални инструменти кои се сè помалку застапени во секојдневната музичка практика, и тоа не само во урбаните туку и во руралните средини. Преку овој учебник, но и неговата примена во самата настава, оваа група инструменти ќе се афирмира и меѓу помладата популација која има најмалку информации за нив поради доминацијата на глобалните музички текови и надвладување на современиот музички инструментариум. Од друга страна, преку совладувањето на овие сознанија ќе се задоволат и потребите на нормативните наставни програми во кои е предвидена и содржината - *запознавање со народното музичко творештво*.

Последното поглавје од учебникот донесува краток преглед на развојот на музичката култура низ историјата при што се овозможува да се добијат информации и сознанија за нејзиниот еволутивен тек, осврнувајќи се на најзначајните репрезенти, музички имиња кои го формирале самиот пат на историјата на уметничката музика.

Севкупно овој учебник претставува одличен тематски материјал, поткрепен со информации дополнети со визуелни претставувања преку голем број слики кои ќе овозможат појасна претстава за опфатената наставна материја.

ПРАКТИКУМОТ има функција да го насочи практичното изучување на инструментот пијано. Музичката материја е систематизирана како и кај сите практикуми по определен инструмент, според принципите од полесно кон потешко.

11. Анализата на предложениот ракопис за учебникот - познавање на музички инструменти, не укажа на потреба за корекции бидејќи ги задоволува сите потребни критериуми и стандарди за студиската програма на Педагошкиот факултет, но дополнително преку застапената содржина ги задоволува и сите цели и потреби за реализација на наставата на студентите во понатамошниот циклус на образование и работа.
12. Оцена на учебникот и на практикумот:
Ракописот за учебник и практикум од авторката проф. д-р Аида Ислам според реализираната содржина целосно ги задоволува предвидените барања на наставниот план и програма за студентите

од групата одделенска настава и предучилишно воспитување на турски наставен јазик на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје. Овој труд претставува заокружена научно-наставна работа како израз на нејзината активна наставно-научна дејност во едукативниот процес. Содржините на учебникот и на практикумот имаат научна, стручно-уметничка и дидактичко-методолошка заснованост која е во контекст со современите образовни текови на академските барања за обработка на теориските и практичните наставни содржини. Покрај научно-стручните, спроведени се и дидактичките нормативи за форматирање на предвидените содржини со што им се овозможува на студентите и самостојно да ги откриваат начините на реализација и решавање на определени наставни прашања.

Покрај тоа, ракописот претставува прв учебник по предметот познавање на музички инструменти на турски наставен јазик во Република Македонија, што претставува наставно помагало со кое наставната материја ќе се совладува на мајчин јазик.

Изборот на темите, поднасловите, како и изборот на нотните примери и илустрации во учебникот и во практикумот соодветствуваат на наставната програма.

Предложениот ракопис и практикумот ги задоволуваат потребните критериуми на еден универзитетски учебник. Учебникот во ракопис е напишан со разбирлив стил, со што се овозможува лесно совладување на содржинскиот корпус.

Учебникот е работен во стандарден Б 5, а практикумот во А 4-формат.

13. Категоризација: учебник и практикум.

14. Заклучок:

Врз основа на претходно изнесеното, имам чест на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, да му предложам учебникот „Музички инструменти“ и практикумот „Вежби и композиции за пијано“, од вонр. проф. д-р Аида Ислам, да ги прифати како основна литература за студентите од одделенска настава и предучилишното воспитување на турски наставен јазик, за предметот познавање на музичките инструменти на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје. Важноста е дотолку поголема што се работи за прв учебник по овој предмет на турски наставен јазик во Р. Македонија.

Скопје,
1. 3. 2012

Рецензент
Вонр. проф. м-р Валентина Велковска-Трајановска с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ“ И ПРАКТИКУМОТ „ВЕЖБИ И КОМПОЗИЦИИ ЗА ПИЈАНО“ ЗА ОДДЕЛЕНСКА НАСТАВА И ПРЕДУЧИЛИШНО ВОСПИТУВАЊЕ ОД АВТОРОТ ВОНР. ПРОФ. Д-Р АИДА ИСЛАМ

Врз основа на одлуката на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, бр. 02-95/8 од 10. 2. 2012, избран сум за член на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Музички инструменти“ и практикумот „Вежби и композиции за пијано“ на вонр. проф. д-р Аида Ислам, за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, за предметот познавање на музички инструменти за студиските групи одделенска настава и предучилишно воспитување, на турски наставен јазик.

По разгледувањето и анализата на учебникот „Музички инструменти“ и практикумот „Вежби и композиции за пијано“ на вонр. проф. д-р Аида Ислам, имам чест до Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје да го поднесам следниов

ИЗВЕШТАЈ

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

1. **Назив на учебникот и на практикумот:**
„Музички инструменти“ и „Вежби и композиции за пијано“
2. **Назив на предметната програма:**
Учебникот и практикумот се однесуваат за програмата - познавање на музички инструменти.
3. **Назив на студиската програма:**
Учебникот и практикумот се наменети за студиските програми за одделенска настава и предучилишно воспитување на Педагошкиот факултет, на турски наставен јазик.
4. **Фонд на часови и ЕКТС-кредити:**
Предметот познавање на музички инструменти за одделенска настава и предучилишно воспитување на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје е задолжителен предмет и се слуша во текот на два семестра со следниов број на часови: петти семестар – 60 часа неделно (2+2) и шести семестар – 45 часа неделно (1+2), со 4 ЕКТС-кредити по семестар.
5. Учебникот „Музички инструменти“ и практикумот „Вежби и композиции за пијано“ се напишани согласно со наставниот план и програмата на предметот познавање на музички инструменти за групите одделенска настава и предучилишно воспитување на турски

- наставен јазик на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.
6. **Име на авторот на учебникот и практикумот:** вонр. проф. д-р Аида Ислам.
  7. Врз основа на одлуката на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, бр. 02-95/8 од 10. 2. 2012, прифатен сум за член на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Музички инструменти“ и практикумот „Вежби и композиции за пијано“ од вонр. проф. д-р Аида Ислам, наменет за студентите од турската наставна група на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, за предметот познавање на музички инструменти.
  8. Ракописот учебник и практикумот на вонр. проф. д-р Аида Ислам претставуваат прво издание.
  9. **Општи податоци за учебникот и за практикумот:**
    - учебникот во ракопис содржи 226 страници напишани на компјутер;
    - текстот на учебникот е поделен во три глави:
      - првата глава од учебникот содржи шест поглавја, а секое поглавје опфаќа повеќе тематски целини и наслови;
      - втората глава од учебникот претставува една целина со повеќе поднаслови;
      - третата глава од учебникот содржи седум поглавја, од кои секое е составено од повеќе наслови.
    - следува користена литература и содржина;
    - практикумот содржи 111 страници;
    - материјалот се состои од нотни примери изработени на компјутер.
    - стручниот материјал изложен во учебникот во ракопис и практикумот е презентираан на систематичен и прегледен начин.
  10. **Краток опис на учебникот и на практикумот:**

Содржината на приложениот учебник во ракопис е распределена во три крупни тематски целини кои содржат поголем број потцелини што соодветствуваат со главната тематика.

Првата тематска целина, насловена *Музичкиите инструменти застапени во уметничката музика*, започнува со воведен дел во кој се дадени податоци за значењето на поимот музички инструменти, како и основните параметри потребни за остварување на процесот на звучниот циклус од моментот на создавањето до неговата перцепција. Изложените податоци произлегуваат од потребите, целите и задачите на наставата по предметот музичко образование. Во продолжетокот се претставени класификациите на музичките инструменти од уметничката музика. Поголавјата кои следуваат се систематизирани врз основа на прифатената категоризација на музички инструменти во три групи: жичени, дувачки и удирачки.

Во поглавјето кое се однесува на жичените инструменти претставени се главните репрезенти на секоја од подгрупите кои денес заземаат значајно место во музичката уметност. Оваа група на музички инструменти е поделена според начинот на произведување на звукот: 1) гудачки инструменти, 2) жичени инструменти кај кои звукот се произведува со откинување на жиците и 3) жичени инструменти кај кои звукот се произведува со удар врз жиците. Податоците за секоја група од инструментите кои се претставени во овие поглавја се изложени на еден систематичен начин и редослед во кој најпрво се претставува еволутивниот развој, карактеристиките, начинот на изведба на инструментот, застапеноста во музичката уметност, позначајна постојна литература и најзначајни изведувачи.

Второто поглавје се однесува на втората група музички инструменти, *дувачкиџе (аерофони) инструменти*, кои најпрво се поделени според бројот на гласовите кои можат да се произведат при изведбата. Следува класифиција на дувачките инструменти според материјалот - дрвени и метални, а потоа и според спецификите кои произлегуваат од самата градба и начинот на добивањето на звукот. Кај секоја од застапените категории се презентирани главните претставници со сите свои специфики и одлики кои даваат целосна слика за сите аспекти на овие музички инструменти.

Третото поглавје кое се однесува на последната група од класификацијата - *удирачки инструменти*, е изложено аналогно на претходните две поглавја со сите подгрупи добиени врз основа на различни параметри.

Четвртото поглавје од книгата се однесува на *човечкиот глас како еден вид музички инструменти*. Во овој дел се изложени спецификите на процесот на создавањето и обликувањето на гласот, класификацијата и начните на музичката изведба во вокалната музика.

Во последното поглавје, *Инструментални ансамбли во уметничката музика*, направен е обемен преглед на сите видови оркестарски групи кои се застапени во уметничката музика: симфониски оркестри, оперски оркестри и камерните состави. Претставената содржина во овој дел од книгата е во функција на синтетизирање на сознанијата за опфатените музички инструменти и заокружување на целосната слика особено кога станува збор за нивната употреба во секојдневната музичка практика во сферата на уметничката музика.

Податоците и сознанијата за музичките инструменти приложени во книгата соодветствуваат со потребите за задоволување на одредени теми во нормативните наставни програми во одделенската настава кои се однесуваат на запознавање на децата со музичките инструменти и нивно препознавање при слушање на музички дела.

Втората тематска целина на книгата во ракопис претставува преглед на музичкиот инструментариум застапен во народната музика. Со оглед на многубројноста на инструментите, овде се

презентирани главните претставници на секоја од категориите од класификацијата на инструментите. Селектираните инструменти претставуваат главни претставници на музичкиот инструментариум на македонската и турската народна музика. Прегледот на народните музички инструменти има двонасочно значење: од една страна претставува извор на знаење за традиционалните инструменти кои се сè помалку застапени во секојдневната музичка практика, и тоа не само во урбаните туку и во руралните средини. На овој начин, оваа група инструменти се афирмира и меѓу младата популација која најмалку е запознаена со нив поради доминацијата на глобалните музички текови и надвладување на современиот музички инструментариум. Од друга страна, преку стекнувањето на овие сознанија се задоволуваат и барањата на наставните програми по музичко образование во одделенската настава во кои е предвидена и содржината запознавање со народното музичко творештво.

Во последното поглавје од книгата е направен краток пресек на историскиот развој на музиката со што се овозможува добивање сознанија за развојниот пат на историјата на музиката со сите најсигнификантни музички ликови кои оставиле трајни белези и го дале својот придонес во целокупната еволуција на уметничката музика.

Содржината на целокупниот материјал е поткрепен и збогатен со голем број слики кои не само што се вклопуваат адекватно во целокупната презентација на претставената материја, туку и ги поткрепуваат и комплетираат изложените теоретски основи, што придонесува за полесно апсолвирање на обработената материја.

Практикумот претставува насочник за практичното изучување на пијаното. Музичката материја е систематизирана врз основа на востановената методика на изучување на овој инструмент според принципот од полесно кон потешко. Застапените нотни примери се систематизирани на начин да ги опфатат сите дидактичко-методски содржини во процесот на совладувањето на инструментот, во функција на исполнување на музичката содржина предвидена во наставниот план и програма во одделенската настава и предучилишното воспитување.

11. Предлози за потребни корекции:

Од прегледот на содржините на предложениот учебник во ракопис и практикум, констатирано е дека не се потребни корекции.

12. Оцена на учебникот и на практикумот:

Учебникот и практикумот во ракопис според својата содржина во целост ги задоволуваат предвидените барања на наставниот план и програма за студентите од групата одделенска настава и предучилишно воспитување на турски наставен јазик на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје. Покрај тоа, ракописот претставува прв учебник по предметот познавање на музички инструменти на турски наставен јазик во Р. Македонија, што

претставува наставно помагало со кое наставната материја ќе се совладува на мајчин јазик.

Содржините на учебникот и на практикумот имаат научна, стручно-уметничка и дидактичко-методолошка заснованост која е во контекст со современите образовни текови на академските барања за обработка на теориските и практичните наставни содржини.

Покрај научно-стручните, застапени се и дидактичките нормативи за форматирање на предвидените содржини, што сочинува насочник за функционалната имплементација на опфатените, како и патоказ за стекнување на нови содржини од оваа уметничка област преку креативниот импулс и самостојна работа.

Изборот на темите, поднасловите, како и изборот на нотните примери и илустрации во учебникот и во практикумот соодветствуваат на наставната програма.

Во контекст на застапените теми, во учебникот се интегрирани голем број на слики и графички илустрации во функција на дополнување и збогатување на текстуалните содржини.

Учебникот во ракопис е напишан со разбирлив стил, со што се овозможува лесно совладување на содржинскиот корпус. Воедно, учебникот и практикумот ги задоволуваат стандардните критериуми за универзитетски учебник и наставно помагало.

Учебникот е работен во стандарден Б 5, а практикумот во А 4-формат.

13. Категоризација:

Учебник и практикум.

14. Заклучок:

Според согледувањата на приложениот учебник во ракопис „Музички инструменти“ и практикумот „Вежби и композиции за пијано“ од вонр. проф. д-р Аида Ислам, може да се заклучи дека тие соодветствуваат на содржините на студиските програми на Педагошкиот факултет и наставните програми за одделенска настава во основното образование и предучилишното воспитување. Оттука, сметам дека учебникот во ракопис и практикумот ги исполнуваат потребните критериуми за објавување. Значењето е дотолку поголемо што станува збор за прв учебник и практикум по предметот познавање на музички инструменти на турски наставен јазик.

Според гореизнесеното, имам чест на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, да му предложам учебникот „Музички инструменти“ и практикумот „Вежби и композиции за пијано“, од вонр. проф. д-р Аида Ислам, да ги прифати како основна литература за студентите од одделенска настава и предучилишното воспитување на турски наставен јазик, за предметот познавање на музичките инструменти на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје.

Скопје,
7. 3. 2012

Рецензент
Проф. м-р Љупчо Соколов с.р.

ПРЕГЛЕД

на пријавени и прифатени теми за изработка на магистерски трудови на
Градежниот факултет во Скопје

на 388. седница на Наставно – научниот совет одржана на 08.5.2012 година

Р. бр.	Кандидат	Работен наслов на темата	Ментор
1	Катерина Делова, дипл.град.инж.	Анализа на екстрими во хидрологијата	проф. д-р Цветанка Поповска, Градежен факултет
2	Башким Алили, дипл.град.инж.	Анализа на факторите кои влијаат на работењето на изведувачите на градежни објекти	проф. д-р Валентина Панчовска Жилеска, Градежен факултет
3	Зоран Ѓорѓиески, дипл.град.инж.	Методологија за екстраполација на параметри кај карпи со низок квалитет	проф. д-р Милорад Јовановски, Градежен факултет

РЕЦЕНЦИЈА

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ПОЛИЦИЈАТА И ЗАШТИТАТА НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА ВО БЕЗБЕДНОСНИОТ СИСТЕМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ ОД М-Р ТАТЈАНА ГЕРГИНОВА, ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно научниот совет на Правниот факултет “Јустинијан Први” при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”- Скопје на седница одржана 27.04.2012 донесе одлука за формирање на комисија за оценка и одбрана на докторска дисертација под наслов „Полицијата и заштитата на човековите права во Безбедносниот систем на Република Македонија“, од кандидатката м-р Татјана Гергинова, во состав: ред. проф. д-р Љубомир Фрчкоски, проф. д-р Марика Ристовска, проф. д-р Татјана Петрушевска, доц. д-р Зоран Илиевски и доц. д-р Васко Наумовски. Комисијата до Наставно-научниот совет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

I.

ТЕМА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА

Актуелност на проблематиката и научен придонес на истражувањето

Стратегиската определба и цел на Република Македонија е својата иднина да ја остварува како дел од европското семејство и членка на НАТО и ЕУ, заради установување на траен мир, безбедност, правда и соработка во Европа. Република Македонија во процесите на демократизација ги инкорпорира препораките на Советот на Европа и на другите меѓународни институции во изнаоѓањето соодветни ефикасни правни механизми со кои носителите на јавната власт ќе ги вршат своите овластувања со почитување и заштита на човековите права. Почитувањето на човековите права претставува една од главните претпоставки за зачленувањето во Европската унија. Всушност, гаранциите утврдени и гарантирани со меѓународните документи, кои го признаваат универзалното значење на човековите права и основни слободи и чие почитување го утврдуваат како основен фактор за мирот, правдата, безбедноста и соработката во Европа, се почитуваат од страна на Европската унија, како општи принципи на правото на Унијата.

Зависноста од меѓународниот мир и безбедност, како и единството помеѓу нациите во поглед на почитувањето на човековите права, заштитата на човековите права со закон и значењето на владеењето на правото за таа заштита, претставуваат показатели за доброто полициско работење. Под добро полициско работење се подразбира работење на полицијата кое е ефективно и законско. Императив за

полицијата како спроведувач на законот е тој да се почитува, вклучително и законските норми со кои се штитат човековите права.

Заради компатибилност на домашниот правен и институционален систем на Република Македонија со барањата од Европската конвенција за човекови права и другите меѓународни стандарди, неопходно е да се укаже на потребата од зајакнување на надворешниот систем на контрола на полицијата и другите органи надлежни за спроведување на законот и воспоставување на независен механизам за надворешен надзор над полицијата и другите органи со полициски овластувања. Воспоставувањето на независни, ефективни и навремени механизми за надзор над работата на полицијата, и предлозите за донесување на соодветни законски измени и дополнувања, произлегува од потребата за усогласување на казненото законодавство со меѓународните стандарди за ефективна истрага во случаите на полициска злоупотреба и повреда на човековите права и слободи. Исто така, кон овие измени и дополнувања се пристапува поради отстранување на одредени слабости во постојното законодавство на Република Македонија, што беше еден од заклучоците на Комитетот за превенција од тортура, судската практика на Европскиот суд за човекови права, како и од анализата на домашното законодавство, институции и практика во случаи на пречекорување на овластувања од страна на овластени службени лица. Дополнително, во своите извештаи, Комитетот за превенција од тортура е крајно критичен во однос на недејствувањето на релевантните власти по наводите и други информации кои укажуваат на малтретирање. КПП заклучува дека судиите и обвинителите покажуваат мал интерес, дури и кога има неоспорлив доказ за малтретирање. Премногу често се има тенденција кај релевантните власти да се избегнува одговорност за преземање на чекори неопходни за ефективна истрага. Не е ниту реткост за овие власти да покажуваат наклонетост за заштита на овластените службени лица кои се предмет на наводи. Несомнено е дека ќе биде потребно интензивно дејствување во казнено-правниот систем и Министерството за внатрешни работи за да се надмине инертноста и очигледната пристрасност кои моментално го поткопуваат системот на одговорност на службените лица.

Така, во контекст на прашањето на ефикасна контрола во случаите на полициска бруталност во Република Македонија, Европскиот суд за човекови права констатирал дека во случаите кога граѓанинот како поединец тврди дека му е повредено правото 3 од ЕКЧП од страна на полицијата или друг претставник на државата со слични овластувања, државата има обврска да спроведе ефективна службена истрага. Целта на истрагата е да се идентификува и казни оној што сторил повреда на правата од ЕКЧП, во конкретниот случај, правото на слобода од мачење. Без ваква истрага заштитата на ова право нема да биде ефикасна во практиката, а со тоа се овозможува неказниност за делото на оние државни службеници кои ги злоупотребиле своите овластувања на штета на правата на оние

кои што биле под нивна контрола. Судот бара од државата да спроведе навремена, темелна, ефективна, ефикасна и независна истрага, која подразбира брз одговор во поглед на наводната повреда на правото на слобода од мачење.

Концептот за владеење на правото претставува законитост и регуларност во функционирањето на полициската организација, како и гаранција за почитување на граѓанските права и слободи. Во извршувањето на полициските работи, полицијата има на располагање власт, сила и моќ како средства кои ги користи во остварувањето на своите функции. Полицијата претставува дел од извршната власт, која својата функција ја извршува самостојно, професионално, стручно и одговорно во согласност со овластувањата кои и се ставени во надлежност. Полицијата има на располагање власт, сила и моќ како средства кои ги користи во остварувањето на своите функции. Бидејќи власта секогаш може да излезе од контрола и полицијата може да ги пречекори своите овластувања, неопходна е постојана, систематска контрола над работата на полицијата. Функционирањето на полициската организација ја налага потребата од постоење на постојана контрола и надзор над работата на полицијата и организацијата во целина, за да може да се следи процесот на извршување на задачите од страна на полицијата и контрола на нивното извршување.

Контролата врз работата на полицијата е неопходно потребна за да се реализира одговорноста на полициските службеници за извршување на задачите, со цел за да се констатираат појави на незаконито работење на полициските службеници и појави на злоупотреби и пречекорувања на службените и полициските овластувања, повреди на човековите слободи и права во процесот на извршување на полициските работи, непочитување на пропишаните стандардни постапки и процедури во секој сегмент од работата на Министерството за внатрешни работи, појавни облици на корупција и коруптивно однесување во полицијата, разни облици на кршење на Полицискиот етички кодекс и правилата за однесување во службата, како и давање оценка за оправданоста на употребата на присилни средства од страна на полициските службеници, во случаите кога како последица има настапено тешка телесна повреда или смрт на лице над кое е интервенирано.

Отвореноста и транспарентноста на полицијата се основни услови за да биде одговорноста, односно контролата над полицијата ефикасна.

Процесот на проценка на состојбите и потребите на законодавните и институционалните механизми воспоставени во земјата, за истраги на наводни случаи на злоупотреба на овластувањата од страна на овластени службени лица за спроведување на законот, со специјален осврт на оние случаи кои резултирале во сериозни повреди на човековите права, покажува дека не постои компатибилност на домашниот правен и институционален систем со барањата од Европската конвенција за човекови права, нејзината судска практика и другите применливи

меѓународни стандарди, односно дека законодавните и институционални механизми воспоставени во Република Македонија не се во согласност со некои од клучните барања, како што се принципите на непристрасност, ефективност, независност и транспарентност. Оттаму, за Република Македонија е многу важно воспоставувањето на независни, ефективни и навремени механизми за надзор над работата на полицијата, како предуслов за отстранување на незаконското однесување и злоупотреби во работата на полициските службеници при примена на полициските овластувања. Основна цел на контролните механизми за заштита на човековите права е да ја надгледуваат примената на полициските овластувања и објективно и непристрасно да преземат мерки против оние полициски службеници кои сториле повреда на правата на граѓаните при примена на полициските овластувања. Пријавените случаи на полициска злоупотреба треба да бидат проследени со ефективна истрага од страна на надлежните државни органи, додека полициските службеници кои сториле повреда на човековите права со злоупотреба и пречекорувања на полициските овластувања треба да бидат адекватно санкционирани. Државните авторитети, на највисоко политичко ниво, треба да испратат јасна порака дека нема толеранција за тортурата и за другите облици на лошо постапување од страна на полицијата. Во оние случаи каде што постои основано сомнение дека се пречекорени полициските овластувања, неопходно е да се преземе темелна и навремена истрага во согласност со меѓународните стандарди. Борбата со неказнивоста мора да се одвива системски, почнувајќи од внатре во самата полициска организација.

Научната оправданост на ова истражување се состои во потребата од компатибилност на домашниот правен и институционален систем на Република Македонија со барањата од Европската конвенција за човекови права и другите меѓународни стандарди и потребата од зајакнување на надворешниот систем на контрола над работата на полицијата и другите органи надлежни за спроведување на законот и воспоставување на независен механизам за ефективен надзор над работата на полицијата и другите органи со полициски овластувања.

Општествената оправданост на ова истражување се состои во следново:

Утврдувањето и елиминирањето на пропустите и злоупотребите во работата на полициските службеници при примената на полициските овластувања ќе помогне за поефикасно и законито извршување на полициските работи од страна на полициските службеници. Ова ќе ја зголеми ефикасноста и законитоста на полициското работење во остварувањето на безбедносната функција на полицијата или, поконкретно, во остварувањето на заштитата на човековите права и слободи.

Предмет, цел и хипотеза на истражувањето

Како истражувачко прашање се наметнува:

Како да се оствари независна и ефективна контрола над работата на полициските службеници, како предуслов за отстранување на незаконското однесување и злоупотреби во работата на полициските службеници при примена на полициските овластувања, и заради ефикасно и законито остварување на заштитата на човековите права и слободи.

Тргувајќи од вака поставениот предмет на истражување, кандидатката ги определува поимите "остварување контрола од компетентен, независен и непристрасен орган", "ефективна и навремена контрола", "контролни механизми", "надворешна контрола", "внатрешна контрола", "полициски службеник", "демократско општество", "човекови права", "полициски работи", "полициски овластувања", "кодекс на полициска етика".

Врз основа на спроведената проценка на потребите и состојбата, истражување и анализа на домашната законодавно-правна рамка, како и на применливите меѓународни стандарди, кандидатката во истражувањето утврдува дека во Република Македонија е изготвен предлог - механизам за зајакнување на системот на надворешна контрола над полицијата и другите органи со полициски овластувања и истражува дека овој предлог - механизам се темели на следниве три столба: прв столб - унапредена улога на Јавното обвинителство; втор столб - зајакната улога на народниот правобранител и трет столб - независна комисија за надзор на работата на полицијата и другите органи со полициски овластувања.

Предлогот содржи донесување на законски решенија за зајакнување на надворешната контрола, преку воспоставување на целосен, сеопфатен и конзистентен систем на надворешна контрола на полицијата и другите органи со полициски овластувања и кандидатката објаснува дека значењето во воспоставување на надворешна контрола над работата на полицијата е во потребата да се заштити граѓанскиот интерес и да се обезбеди непристрасна правда во постапките против лошото постапување на полициските службеници и оваа контрола ја зајакнува јавната доверба во објективноста и праведноста на постапката по жалби на граѓаните за лошо постапување на полициските службеници

Во истражувањето се утврдуваат постојните механизми кои не се во согласност со некои од клучните барања, како што се принципите на непристрасност, ефективност, независност и транспарентност. Основен стандард со кои се оценуваа надлежните домашни институции и другите субјекти релевантни за контрола врз полицијата и сличните органи со посебни овластувања се стандардите востановени со правото и практиката на ЕКЧП и оние востановени во рамките на Организацијата на Обединети нации.

Контролата над работата на полицијата треба да ја спроведува орган кој треба да има три обележја: органот треба да биде *компетентен*, што означува дека тој треба да проценува, да утврдува докази и да носи разумни оценки; органот

треба да биде и *независен* – органот кој ја спроведува контролата треба да биде независен и непристрасен, односно да нема никакви институционални или практични врски со полициските службеници чие постапување е предмет на контрола. Органот треба да води *ефективна* контрола, што значи дека органот треба да обезбеди докази за да ја утврди фактичката состојба, да обезбеди материјални докази за потенцијално кривично гонење на одговорните полициски службеници, да ги идентификува сведоците и од нив да земе изјави, да ги пронајде осомничените полициски службеници и против нив да поведе соодветна постапка за да одговараат кривично, дисциплински и материјално. Контролата треба да се одвива *навремено*. Навремениот одговор на властите во истражувањето на појавите на незаконито работење на полициските службеници и појавите на злоупотреби и пречекорувања на полициските овластувања, како и повреди на човековите права во процесот на извршување на полициските работи, се смета за основна во одржувањето на јавната доверба кон односот на органите и нивното придржување до владеењето на правото и во спречувањето на каква било појава на заговор или толеранција на незаконски дела. Полициската дејност во едно демократско општество е заснована на јавна согласност, доверба и соработка, со цел да биде ефикасна. Отчетноста е неопходна компонента на демократската полициска дејност. Потребно е јавноста да има доверба во државниот систем на "одржување ред во полицијата". Јавноста мора да биде во состојба да го разгледува она што полицијата го работи и како го работи. Само на тој начин, јавноста ќе има доверба во работата на полицијата и спроведувањето на законот, во одржувањето на редот и мирот и гарантирањето дека сите граѓани можат да живеат во сигурна и безбедна средина. Независен и ефективен надзор над органите за спроведување на законот е една од клучните мерки за гарантирање на демократската полициска дејност.

Анализирајќи ја законската регулатива во нашата држава, како и мислењата на повеќе автори, како надлежни субјекти во остварувањето на контролата над работата на полициските службеници, кандидатката ги утврдува надлежните субјекти и следниве видови на контрола. Надлежни субјекти во остварувањето на внатрешната контрола се: непосредно претпоставен полициски службеник, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди (во натамошниот текст: СВКПС, како посебна организациска единица за потребите на Министерството која спроведува постапки за оценување на законитоста на постапувањето на работник на Министерството) и министерот за внатрешни работи.

Процесната контрола врз работата на полицијата ја вршат Јавното обвинителство и судовите.

Надворешната контрола врз работата на полицијата ја вршат надворешните контролни механизми, претставени преку: народниот правобранител, Собранието

на РМ, Владата на РМ, граѓанската контрола, како и контролата од страна на невладините организации.

Постои и меѓународна контрола која ја спроведуваат тела формирани врз основа на меѓународни документи.

Методолошката рамка

При изработката на трудот, заради успешно реализирање на поставените цели во истражувањето, кандидатката користи комбинација на квалитативни и квантитативни методи.

Преку теориски (општонаучен) метод се утврдува работата на надлежните државни органи и утврдување на заедничките европски принципи и насоки за севкупните цели, надлежности и одговорности на органите надлежни за спроведување на законот, насочени кон обезбедување на сигурноста и индивидуалните права на граѓанинот во демократското општество.

Анализата на содржината на законските документи е аплицирана во истражувањето на содржината на законските и подзаконските акти, документи, публикации; проучување на домашна литература за работата на полицијата; проучување на меѓународни документи – ЕУ - документи; анализирање на полициската евиденција, статистичките податоци, податоци за работата на народниот правобранител на Република Македонија; за работата на Јавното обвинителство и судовите во Република Македонија.

Преку социолошката метода се истражува полициската стратегија на дејствување; примената на полициските овластувања и остварувањето на заштитата на човековите права и слободи; утврдување на односите меѓу полицијата и јавноста, како и работата на државните органи надлежни за спроведување на законот и заштитата на човековите права и слободи. Преку функционалниот метод се утврдува дејствувањето на современата полициска организација и нејзината ефикасност и законитост во остварувањето на безбедносната функција на државата. Со критичко-дијалектичкиот метод се проучува развитокот и организацијата на полицијата, и се доаѓа до сознанија како да се подобри ефикасноста и законитоста во работата на полициските службеници според стандардите што важат за државите-членки на Европската унија.

Преку компаративниот (споредбен) метод се прави споредување на сознанијата за полициското работење и заштитата на човековите права и слободи во различни држави.

Структура на дисертацијата

Докторскиот труд „Полицијата и заштитата на човековите права во Безбедносниот систем на Република Македонија” е во обем од 350 страници

напишани со компјутерска техника, и нејзината содржина се состои од воведен дел со три дела дела и заклучок.

Во воведниот дел од дисертацијата се елаборираат прашањата кои се однесуваат на: пристап на темата и општествена оправданост на истражувањето; што очекуваме од истражувањето/; предмет на истражување/; кои се целите на истражувањето/; хипотетичка рамка на истражувањето/; општа хипотеза и поединечни хипотези/; методите кои ќе бидат употребени при изработка на дисертацијата/; теориски метод (општонаучен метод), анализа на содржината на законски документи, социолошки метод, функционален метод, критичко-дијалектички метод, компаративен метод (споредбениот метод), метод на прибирање на емпириски податоци пред анкета/; извори на податоци и сл. Во овој дел се разработува актуелноста на предметот на истражување и доменот во кој докторската дисертација претставува научен придонес.

Првиот дел содржи две глави. Првата глава е насловена како: "Правни основи на системот за безбедност" и овде е објаснето правното уредување на системот за безбедност и меѓународноправните основи кои ги сочинуваат меѓународните документи и акти кои го претставуваат системот за безбедност како дел на државниот апарат, во рамките на кој секоја држава-членка на меѓународната заедница треба да ги почитува основните човекови права и да се воздржува од кој било облик на загрозување на интересите на безбедноста и независноста на другите држави. Понатаму се објаснети меѓународните документи кои го признаваат универзалното значење на човековите права и основни слободи, чие почитување и развој на општества врз основа на плуралистичката демократија и владеењето на правото се предуслови за напредок во установувањето на траен мир, безбедност, правда и соработка. Создавањето на ООН може да се означи како формален почеток на процесот на универзализација на човековите права. Се утврдува значењето на Повелбата на ООН, па Општата декларација за човековите права, на Завршниот акт усвоен на Конференцијата за европска безбедност и соработка во 1975 година (КЕБС) каде што е разработена човечката димензија на КЕБС и се признава универзалното значење на човековите права и основни слободи, чие почитување е битен чинител на мирот, правдата и благосостојбата, неопходни за развој на пријателски односи и соработка меѓу сите држави. Понатаму е утврдено значењето на Завршниот документ од Виенскиот состанок одржан во 1989 година, па значењето на состаноците на Конференцијата за човекова димензија на КЕБС, каде што државите признаваат дека плуралистичката демократија и владеењето на правото се битни за обезбедување на почитувањето на сите човекови права и основни слободи, развојот на контактите меѓу луѓето, како и решавањето на другите прашања од сличен хуманитарен карактер. Заштитата и унапредувањето на човековите права и основни слободи претставува основа за слободата, правдата и мирот.

Друг многу важен меѓународен инструмент за заштита на човековите права е Париската повелба за Нова Европа (1990), и тоа делот кој се однесува на правата на човекот, демократијата и владеењето на правото. Со овој документ, државите - потписнички се обврзуваат дека ќе ја градат, зајакнуваат и ќе ја зацврстуваат демократијата како единствен систем на власт во своите национални држави. И со овој документ се утврдува дека: Правата на човекот и основните слободи се права на сите човечки суштества по раѓање, што се неотуѓиви и гарантирани со закон. Нивната заштита и унапредување претставуваат прва обврска на власта и нивното почитување претставува значајна заштита од преоќната држава. Исто, нивното уживање и потполно остварување претставуваат темел на слободата, правдата и на мирот. Демократската власт е заснована врз волјата на народот што се изразува редовно по пат на слободни и чесни избори. Основата на демократијата ја прават почитувањето на човечката личност и владеењето на правото. Демократијата е најдобра заштита на слободата на изразување, толеранцијата на сите општествени групи и на еднаквите можности за секој поединец. Демократијата со својот репрезентативен и плуралистички карактер подразбира одговорност пред избирачкото тело, обврска на државните органи да го почитуваат законот и правдата, што е непристрасно регулирана.

Во остварувањето на заштитата на човековите права, големо значење имаат и Универзалната декларација за човекови права и Европската конвенција за човекови права. Универзалната декларација за човекови права е усвоена со Резолуцијата 217 А (III) на Генералното собрание на Обединетите нации на 10.12.1948 година. Усвојувањето на оваа Декларација претставува првиот чекор преземен на ниво на ОН за промоција на човековите права преку изразување на правата и слободите со еден инструмент за човекови права. Европската конвенција за човекови права, позната како Европска конвенција за заштита на човековите права и фундаменталните слободи, е креирана од Советот на Европа, новоформиран по војната, со цел да обезбеди средства за спроведување на Декларацијата за човековите права на ОН.

Во преамбулата на Универзалната декларација за човекови права и Европската конвенција за човекови права се воспоставува врска помеѓу правдата и мирот во светот и почитувањето на фундаменталните слободи и секоја од нив се повикува на владеењето на правото. Во третиот параграф од преамбулата на Универзалната декларација се вели дека е од суштинска важност, човековите права да се заштитиуваат преку владеењето на правото. Во последниот параграф од преамбулата на Европската конвенција, таа се повикува на заедничкото европско наследство составено од политички традиции, идеали, слободи и владеењето на правото, потврдувајќи дека владите на европските земји се одлучни во спроведувањето на правата изнесени во Универзалната декларација.

Утврдувањето на улогата на полицијата во едно современо демократско општество, бара да се објаснат поимите “правна држава”; “демократска држава”; “владеење на правото”; “темелните вредности на уставниот поредок”, поимот “безбедност и различните сфаќања за безбедноста во современиот свет”, одредување на поимот “полициски службеник”, делокругот на работа на полицијата, односно “полициските работи кои ги извршува полицијата во рамките на безбедносниот систем”, одредување на нејзината организациска поставеност, како и трајните и витални интереси на Република Македонија во процесот на интеграција кон ЕУ.

Вториот дел содржи две глави. Главата два е насловена како: “Полицијата и човековите права”. Тука се обработени човековите права, нивниот историски развој, обработени се одредбите од меѓународните документи кои се однесуваат на работата на полициските службеници при остварувањето на правото на живот, слобода и безбедност на личноста, забрана на тортура и злоставување, правото на слобода на движење, правото на почитување на приватниот и семејниот живот, право на слобода на мислата, совеста и верата и право на слобода на мислење и изразување, право на слобода на мирно собирање и здружување итн. Понатаму е обработен поимот полициски овластувања, општи услови за примена на овластувањата и видовите на полициски овластувања, како и се обработени средствата за присилба.

Главата три е насловена како: “Заштитата на човековите права како една од основните цели на полициското работење”. Во овој дел се утврдени основните слободи и права на човекот и граѓанинот согласно со Уставот на Република Македонија од 1991 година, како и уставните гаранции кои го сочинуваат ефикасниот заштитен механизам, со кој се обезбедува ефикасно остварување и целосна заштита на слободите и правата на човекот и граѓанинот во Република Македонија. Тука се утврдува и улогата на полициските службеници како бранители на човековите права и слободи, како и полициското работење и заедничките европски вредности.

Третиот дел содржи една глава насловена како: “Контролни механизми над работата на полицијата”. Тука е прикажан теоретскиот модел на истражувањето и е објаснета потребата од воспоставување на независни и ефективни контролни механизми над работата на полициските службеници.

Нерамнотежата меѓу човековите права и постапувањето на полицијата, всушност е предупредувачки знак за прекршувањата на човековите права и соочувањето на полицијата низ полициското работење со спектарот на човековите граѓански, политички, економски, социјални, културни и други права.

Прашањето на надворешната контрола на органите за спроведување на законот е проблем на сите модерни демократски држави кој не може да биде издвоен и истражуван надвор од прашањето: како да се направи одговорна полицијата и другите органи со полициски овластувања пред оние кои се претставници на

заедницата, а притоа да не стане субјект на политички притисок кој може да го намали нејзиниот капацитетот да го применува правото еднакво и непристрасно за сите заедници во општеството. Одговорот на вака поставеното прашање, кое е контрадикторно во својата основа, го определува пристапот кон градењето на ефикасен систем на надворешна контрола на полицијата и другите органи со полициски овластувања.

Прашањето за зајакнување на системот на надворешна контрола на полицијата и другите органи со полициски овластувања е фокусирано на градењето демократски механизми низ кои ќе се направат одговорни полицијата и другите органи со полициски овластувања во почитувањето, промовирањето и унапредувањето на заштитата на човековите права, како и придржување до принципот на владеење на правото.

Полицијата и другите органи со полициски овластувања во демократско општество мора да дејствуваат согласно со принципот на владеење на правото, да ги почитуваат и заштитуваат човековите права, да бидат фер и независни и сервисно ориентирани. Ова е рамката низ која се мери одговорноста на полицијата и другите органи со полициски овластувања во испорачувањето на безбедносниот сервис на заедницата на која и служат.

Воспоставувањето на независни, ефективни и навремени механизми за надзор над работата на полицијата е предуслов за отстранување на незаконското однесување и злоупотреби во работата на полициските службеници при примена на полициските овластувања. Основна цел на контролните механизми за заштита на човековите права е да ја надгледуваат примената на полициските овластувања и објективно и непристрасно да преземат мерки против оние полициски службеници кои сториле повреда на правата на граѓаните при примена на полициските овластувања. Одговорноста и транспарентноста на полицијата и другите органи со полициски овластувања мора да оди преку воспоставување на целосен и конзистентен систем на надворешна контрола, кој треба да се темели на три столба, и тоа: унапредена улогата на Јавното обвинителство, зајакната улога на народниот правобранител и независна комисија за надзор на работата на полицијата и другите органи со полициски овластувања.

Градењето на целосен и конзистентен систем на надворешна контрола над полицијата и другите органи со полициски овластувања претпоставува процес на моделирање и менување на свеста за поставеноста на овие органи во системот на спроведување на правда во општеството. Самиот процес е исклучително тежок и за зрелите демократии, како и за демократијата во нашата држава која е во зародиш. Предложените три столба на единствениот и конзистентен систем на надворешна контрола на полицијата и другите органи со полициски овластувања за да профункционираат во општеството мора да имаат политичка подршка, подршка од

јавноста и од самата полиција и другите тела со полициски овластувања, како и неопходни финансиски средства и ефективно менаџирање и лидерство.

Посебен осврт е даден на потребата од воспоставување на надворешна контрола над работата на полицијата и утврдени се меѓународни документи со кои е усогласен Предлог - механизмот за зајакнување на системот на надворешна контрола како што се:

- Група на начела на ООН за заштита на сите лица кои се под каква било форма на притворање или затворање (оригинален наслов: UN Body of Principles for the Protection of All Persons under Any Form of Detention or Imprisonment);
- Декларација за основните принципи на правдата во врска со жртвите на криминалните дејствија и жртвите на злоупотребата на власта (оригинален наслов: UN Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power);
- Збир на минимални правила за постапување со затвореници (оригинален наслов: UN Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners);
- Кодекс за однесување на лицата одговорни за примена на законот (оригинален наслов: UN Code of Conduct for Law Enforcement Officials);
- Конвенција на ООН против мачењето и другите свирепи, нехумани и понижувачки казни или постапки (оригинален наслов: UN Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment);
- Факултативен протокол кон Конвенцијата на ООН против мачење (оригинален наслов: Optional Protocol to the UN Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment);
- Меѓународна конвенција за укинување на сите форми на расна дискриминација (International Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination);
- Меѓународен пакт за граѓанските и политичките права (оригинален наслов: International Covenant on Civil and Political Rights);
- Основни принципи за употребата на сила и огнено оружје од полициските службеници (оригинален наслов: UN Basic Principles on the Use of Force and Firearms by Law Enforcement Officials);
- Универзална декларација за правата на човекот (оригинален наслов: Universal Declaration of Human Rights);
- Декларација за заштита на сите лица од мачење и друго свирепо, нехумано и понижувачко постапување или казнување (оригинален наслов: Declaration on the protection of all persons from being subjected to torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment);
- Упатства на ООН за улогата на јавните обвинители (оригинален наслов: UN Guidelines on the role of prosecutors);
- Основни принципи на ООН за независност на судството (оригинален наслов: UN Basic principles on the independence of the judiciary);

- Принципи на ООН за ефективна истрага и документирање на мачење и други свирепо, нехумано и понижувачко постапување и казнување (оригинален наслов: UN Principles on the effective investigation and documentation of torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment);
- Принципи на ООН за ефективна превенција и истрага на нелегална, арбитарна и ненадејна смрт (оригинален наслов: UN Principles on the effective prevention and investigation of extra-legal, arbitrary and summary executions);
- Декларација на ООН за полицијата (оригинален наслов: Declaration on the Police);
- Препораката на Советот на Европа (CoE Rec (2001)10);
- Европска конвенција за човекови права (оригинален наслов: European Convention for Human Rights);
- Европска конвенција за заштита од мачење и нечовечко или понижувачко постапување или казнување и протоколите број 1 и број 2, Совет на Европа (оригинален наслов: European Convention for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment);
- Европски кодекс на полициска етика (оригинален наслов: European Code of Police Ethics).

Понатаму во третиот дел е објаснета и улогата на Јавното обвинителство, улогата на судовите, на народниот правобранител како контролни механизми над работата на полициските службеници. Утврдена е и улогата на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди како дел од организационата структура на Министерството за внатрешни работи. Посебен осврт е даден и на улогата на Комисијата за независна контрола над работата на полицијата и е направена детална анализа на годишните извештаи за периодот 2004-2010 година изготвени во врска со проектот "Полицијата и човековите права". Дадена е и анализа на работата на Комитетот за превенција од тортура, посебно на извештаите за работа на ова тело.

Во последниот дел, односно заклучокот на докторската дисертација, презентирани се на синтетизиран начин наодите од анализата на содржината на законските и подзаконските акти, проучување на домашната литература за работата на полицијата, и меѓународните документи – ЕУ-документите, материјали од интернет, странска литература, со тоа што најпрво кандидатката заклучува дека меѓународните документи за заштита на човековите права го признаваат универзалното значење на човековите права и основни слободи, чие почитување е основен фактор за мирот, слободата, правдата и безбедноста, неопходни да се обезбеди развојот на пријателски и добрососедски односи меѓу државите во меѓународната заедница. Кандидатката заклучува дека целосното почитување на човековите права и основни слободи и развојот на општествата врз основа на плуралистичка демократија и владеењето на правото се предуслови за напредок во установувањето на траен мир, безбедност, правда и соработка во Европа. Притоа,

како многу значаен го наведува и принципот на правда, кој е заснован на признавање и целосно почитување на човековата личност, како најголема вредност гарантирана од страна на институциите кои ги обезбедуваат рамките за нејзино целосно изразување. Понатаму, кандидатката заклучува дека заради реформа на националниот систем на правда и внатрешни работи, Република Македонија треба да тргне од европските норми и стандарди, содржани во правото на ЕУ или прифатени во системите на нејзините држави-членки, бидејќи зајакнувањето на владеењето на правото, ќе ја зајакне безбедноста на граѓаните како во регионот, така и во ЕУ, и ќе ја зголеми довербата во владите и институциите. Понатаму, кандидатката заклучува дека реформите во полицијата претставуваат значаен сегмент на процесот за интеграција на Република Македонија во Европската унија и дека реформата е составен дел на вкупните процеси на консолидирање на демократските вредности и принципи и конституирање на правната држава заснована врз почитувањето на човековите слободи и права. Затоа, реформата на полицијата и системот на внатрешни работи треба да се остварува во знакот на “пет Д”: демократизација, деполитизација, департизација, демилитаризација и децентрализација.

Кандидатката критички се осврнува на досегашната практика на појавите на незаконито работење на полициските службеници и појавите на злоупотреби и пречекорувања на полициските овластувања, како и повреди на човековите права во процесот на извршување на полициските работи. На самиот почеток на докторската дисертација, кандидатката на еден општ начин ги изложува своите согледувања за материјата што е предмет на истражување, а потоа преминува на презентација на заклучоци се со цел да придонесе за воспоставување на ефективен механизам за заштита на човековите права.

Во изработката на докторската дисертација како литература се користени 180 библиографски единици, како и законската регулатива на Република Македонија; меѓународни документи – документи на Европската унија, документи на ООН и материјали од интернет.

Заклучок и предлог

Докторскиот труд „Полицијата и заштитата на човековите права во безбедносниот систем на Република Македонија“ од кандидатката м-р Татјана Гергинова обработува многу значајна тема за Република Македонија, која е актуелна и во пошироки европски рамки. Богатата користена литература ја покажува способноста на кандидатката за систематско аналитичко користење на стручна литература. Поставената теоретска рамка ги следи современите европски тенденции, а применетиот богат методолошки инструментариум обезбедува релевантност и издржаност на сознанијата презентирани во трудот.

Материјата е изложена на јасен начин, содржински богато, сеопфатно и темелно, а целиот труд е логично систематизиран. Кандидатката пристапува

продлабочено и критички кон анализата на комплексното и сеопфатно прашање кое е предмет на истражувањето, покажувајќи способност да ги селектира и објективно да им пристапи на значајните проблеми од практиката, користејќи мноштво на емпириски податоци. За отворените прашања од практиката кандидатката изразува сопствен и јасен критички став конзистентно со поставената теоретска рамка.

Трудот претставува самостоен стручно-научен труд, во кој кандидатката дава сопствен придонес за натамошното развивање на пристапот на Република Македонија кон инкорпорирањето на правото на ЕУ во правото на Република Македонија. Трудот истовремено претставува основа за натамошни истражувања во оваа област, што ја демонстрира неговата научна валидност и вредност.

Врз основа на изнесениот приказ и оценка, Комисијата констатира дека се работи за докторски труд што ги задоволува критериумите за подготвување на научни и стручни трудови од ваков вид, предвидени во соодветната законска регулатива и актите на Правниот факултет „Јустинијан Први“ и Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Од тие причини, на Комисијата и претставува задоволство едногласно да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ да го усвои овој извештај со позитивна оценка и да и овозможи на кандидатката Татјана Гергинова да пристапи кон јавна одбрана на нејзиниот докторски труд.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Љубомир Фрчкоски, с.р

Проф. д-р Марика Ристовска, с.р

Проф. д-р Татјана Петрушевска, с.р

Доц. д-р Зоран Илиевски, с.р

Доц. д-р Васко Наумовски, с.р

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ВО ОБЛАСТА НА АРХИТЕКТОНСКОТО ПРОЕКТИРАЊЕ НА ИНСТИТУТОТ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЕКТИРАЊЕ ПРИ АРХИТЕКТОНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет во Скопје, на 34 седница одржана на 31.1.2012 година, донесе одлука во која се именува Рецензентска комисија за избор на еден соработник во соработничко звање - асистент за група предмети од областа на архитектонско проектирање при Архитектонскиот факултет во Скопје, во состав:

1. проф. м-р Гоце Аци-Митревски, претседател;
2. проф. д-р Анега Христова-Поповска, член;
3. доц. д-р Елизабета Касапова, член.

На распишаниот конкурс од Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет, објавен во весниците „Дневник“ и „Лајме“ на 18.1.2012 година, во законски определениот рок, се пријави кандидатката м-р Марија Мано-Велевска, дипл.инж.арх., досегашен асистент по предметите за кои конкурира.

Врз основа на поднесената документација и увидот во досегашната работа на кандидатката, како и референците произлезени од личното искуство на членовите на Комисијата со професионалното дејствување на кандидатката во периодот од последниот избор до денес, Комисијата го поднесува до Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката Марија Мано-Велевска е родена на 27.11.1977 год. во Скопје.

Основно и средно образование (ОУ „29 Ноември“, гимназија „Никола Карев“ – природно-математичка насока) завршила во Скопје со континуиран одличен успех.

Во учебната 1996/1997 год. се запишала на Архитектонскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршила со просечен успех 9,13. Дипломската работа на тема „Мега станбен блок“, под менторство на проф. д-р Зорица Блажевска, ја одбрала на 5.12.2002 со оценка 10 (десет).

Во 2003 година кандидатката е избрана за помлад асистент по предметите: елементи на проектирање и архитектонско проектирање (продлабочена настава) при Институтот за архитектонско проектирање на Архитектонскиот факултет во Скопје.

Во 2004 година се запишала на постдипломски студии на Архитектонскиот факултет во Скопје.

Во 2006 година конкурирала и добила стипендија за уметници и архитекти од Германскиот сервис за академска размена (ДААД) за постдипломски престој на еден од факултетите во Германија.

Во учебната 2006/2007 год. ги започнала постдипломските студии на Институтот за архитектура при Универзитетот за применети уметности на Анхалт во Десау, Германија, од каде ѝ е овозможена студиска размена, односно семестрален престој и работа на Институтот за архитектура во Хур, Швајцарија.

Во јули 2008 година ја одбрала магистерската работа со наслов: „Од тип до антитип; процеси на трансформација во современото општество на брзи промени“ (под менторство на проф. Нил Лич и проф. Гунар Хартман).

Магистерските студии успешно ги завршила со просечен успех 1,1 (А) и се стекнува со академски степен - магистер по архитектура.

Во февруари 2009 година Марија Мано-Велевска пријавила изработка на докторска дисертација под работен наслов: „Архитектонски манифестации во современото потрошувачко општество, од аспект на променливост“. Библиографските истражувања поаѓаат од разбирањето на актуелниот културолошки контекст како сложен состав на сили, економски, политички и културолошки, кои ги дестабилизираат постојните организации и конфигурации. Ова истражување, преку различни аспекти, има за цел подобро согледување и разбирање на реалноста и условите на дејствувањето.

Во 2009 година Марија Мано-Велевска е избрана во соработничко звање - асистент по група предмети од областа на архитектонското проектирање на Институтот за архитектонско проектирање при Архитектонскиот факултет во Скопје.

Референците на кандидатката до датумот на избор, односно реизбор во звањето помлад асистент, односно звањето асистент се објавени во Билтенот на Универзитетот бр.835 од 12.9.2003 година, односно бр.910 од 29.12.2006 година, односно бр.835 од 12.9.2003 година.

Наставно-образовна дејност

Во периодот од последниот избор до денес, кандидатката м-р Марија Мано-Велевска активно е вклучена во процесот на настава, подготовката и одржувањето на вежбите, консултациите и работата со студентите од прва година во наставата по предметот архитектонско проектирање 1 (неделен фонд на часови 2+2). Исто така, активно е вклучена во продлабочената настава со тема: Град и река, програмско, урбано и архитектонско реконфигурирање (во четвртата година од студии според стариот наставен план), како и во наставата по предметите проектирање општествени згради 1 и 2 (во четвртата, односно петтата година од студии според стариот наставен план). Во тековната учебна година учествува во работата на проектите во рамките на архитектонско студио 3 и архитектонско студио 4.

Во 2009 година учествувала во работата на осумнаесеттата сесија на Летната школа за архитектура на тема Terristories, раководена од Класке Хавик (Технички универзитет во Делфт, Холандија).

По покана на Институтот за архитектура при Универзитетот за применети уметности на Анхалт во Десау, Германија, во јули 2011 година гостувала како член во комисиите за одбрана на студио-проекти, како и завршни проекти на студентите од магистерските студии.

Научноистражувачка дејност

Во периодот по последниот избор, научната дејност на кандидатката м-р Марија Мано-Велевска главно се одвива во рамките на истражувањата од темата на докторската дисертација.

Покрај тоа, таа посетува и учествува на повеќе конференции, предавања, изложби и други манифестации кои ги покриваат актуелните дискурси во сферата на архитектурата.

Коавтор е на изданието „Разговори+предавања“, едно од обележјата на шеесетгодишниот јубилеј на Архитектонскиот факултет во Скопје, работејќи на подготовката и спроведувањето на седум разговори со седум еминентни претставници на

светската архитектура, како и нивната обработка и графичко претставување во книга и збирка од седум предавања.

Сакаме, посебно, да ги вреднуваме големата умешност и одлично смислените прашања на авторите, Марија Мано-Велевска и Слободан Велевски, кои отвораат теми и искази, и често многу лични “разговорно - разгорувачки” предизвикувања на соговорникот.

Книгата го подигнува дискурсот на Школата, како концептуална алатка на проектот и, воопшто, како книжевен говор на архитектурата.

Стручно-уметничка дејност

Во изборниот период, поради посветеноста на работата на докторската дисертација, како и едногодишното отсуство од работа поради породување и мајчинство, кандидатката м-р Марија Мано-Велевска има намален обем на стручни работи - претежно индивидуални станбени објекти, ентериери и елементи од мебел, како и неколку конкурсни труда:

- Урбанистичко-архитектонскиот идеен проект за зграда на општина Центар проследена со други содржини од администрација, култура и придружни дејности. Квалитетот на конкурсниот проект е потврдени и со највисоката награда.
- Забележително е учеството на меѓународниот конкурс за урбанистичко-архитектонски идеен проект за регенерација на градско ткиво во Атина, Грција, КМ-студентско домување.

Дел од конкурсниот труд беше изложен и во Музејот на град Скопје во рамките на изложбата НИЕ (2009 година).

Кандидатката покажува особен интерес за проширување на знаењата поврзани со специфичноста на структурата што се огледа во студиски патувања, семинари, симпозиуми и работилници, кои ја збогатуваат нејзината личност и широчината на нејзините опити.

Во изборниот период, кандидатката м-р Марија Мано-Велевска беше ангажирана во активности поврзани со работата на Факултетот како членување во разни комисији, организација и спроведување на активности од интерес за структурата и Факултетот.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на приложените референци и особено врз основа на личното познавање на квалитетите на кандидатката, ас. м-р Марија Мано-Велевска, Комисијата ги потенцира следниве карактеристики како заклучок:

Марија Мано-Велевска е самосвесна, одговорна и посветена личност, особено прецизна и креативна во замислувањето и разрешувањето на разновидните задачи и предизвици во Школата и, значително, надвор од неа.

Таа постојано ги потврдува и ги унапредува своите образовни и истражувачки способности, кои се посебно изразени, во педагогијата на учењето на архитектонскиот проект.

Нејзината ненаметлива кооперативност е видно присутна во грижата и блискиот однос со студентите кои умеат да ги вреднуваат нејзиното внимание и знаења.

Марија Мано-Велевска покажува одушевување за својот матичен предмет и интерес за можностите кои тој ги нуди во ослободувањето на творечките способности и развојот на поединецот.

Сакаме, исто така, да истакнеме еден посебен придонес на кандидатката за поттикнувањето на дискурсот на архитектурата во Школата, а во врска со продук-

цијата на книгата “Разговори”, објавена по повод шеесетте години на АФС, која ја читаме благодарение на исклучителната работа на авторите Марија Мано-Велевска и Слободан Велевски, во вид на збирка на размислувања, погледи и искуства на седум познати светски архитекти.

Библиографските истражувања, во докторската теза, во изработка, укажуваат на понатамошни продлабочувања на интересот на кандидатката за градот и јавниот простор, кон повеќеслојно проникнување во реалноста на хиперсвесно наметнати и создадени промени, кои финално се манифестираат како интензивни и масивни програмски и просторни обликувања на феноменот “homo consumens”.

Препознавајќи го континуитетот на развој и потврдените високи квалитети на кандидатката, и во согласност со Законот за високото образование, Комисијата со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Архитектонскиот факултет, да ја преизбере архитект Марија Мано-Велевска во звањето асистент за група предмети од областа на архитектонското проектирање на Институтот за архитектонско проектирање при Архитектонскиот факултет во Скопје на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Рецензентска комисија

М-р Гоце Аџи-Митревски, вонреден професор, претседател, с.р.

Д-р Анета Христова-Поповска, вонреден професор, член, с.р.

Д-р Елизабета Касапова, доцент, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСЛОВЕН ДОЦЕНТ ПО ПРЕДМЕТОТ
ИНТЕРНА МЕДИЦИНА на Медицинскиот факултет во Скопје

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на својата XII редовна седница на Наставно-научниот совет одржана на 15.3.2012 година, донесе решение за формирање Рецензентска комисија за избор на 12 насловни наставници во сите звања по предметот интерна медицина во следниов состав: проф. д-р Љубе Глигоровски, проф. д-р Самуел Садикарио, проф. д-р Снежана Мишевска-Перчинкова, проф. д-р Даниела Чапароска, и проф. д-р Стефка Богдановска. На конкурсот за избор на наставник по предметот интерна медицина, објавен во весникот „Утрински весник“ од 22.2.2012 година, се пријавија следниве кандидати: ас. д-р Маријан Бошевски, д-р Сашо Гелев, ас. д-р Магдалена Отљанска, д-р Ирина Кафециска, ас. д-р Антонио Георгиев, ас. д-р Марија Вавлукис, помл. ас. д-р Игор Николов, ас. д-р Весна Ристовска, д-р Лидија Петковска, д-р Бранимир Павловски, д-р Јагода Стојковиќ, ас. д-р Билјана Герасимовска Китановска, ас. д-р Ѓулшен Селим, д-р Владимир Николов и ас. д-р Ирина Пановска-Ставридис. Комисијата ги разгледа доставените материјали и го донесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Ас. д-р Маријан Бошевски**Биографски податоци**

Д-р Маријан Бошевски е роден 1970 год во Битола, каде што завршил гимназија со континуиран одличен успех.

Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје во 1995 год, со просечен успех 9,6. Стручниот испит го положил во 1996 год.

Од јануари 1997 год. е во редовен работен однос на Универзитетската клиника за кардиологија во Скопје. Избран е за помлад асистент по предметот интерна медицина во октомври 1998 год, а за асистент по истиот предмет во 2004 год. Реизбран е во 2010 год.

Специјализирал интерна медицина во 2001 год. Супспецијализирал кардиологија во 2008 год.

Во месец мај го одбрал магистерскиот труд: „Коегзистирачка периферна и коронарна артериска болест – хемостатски и функционални параметри на прогноза“, и се стекнал со називот магистер на медицински науки.

Во јануари 2009 год. ја одбрал докторската дисертација: „Фактори на развој и прогноза на дијабетската поливаскуларна болест“, по што се стекнал со титулата доктор на медицински науки при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Бил на стручен престој во Универзитетската болница Гент, Белгија, Универзитетскиот медицински центар Бостон и Мајо клиниката во Рочестер, САД. Ја завршил едукацијата за кардиоваскуларно моделирање и епидемиологија под покровителство на Европската унија.

Учествувал во изработката на меѓународните проекти: 1. Епидемиологија на периферната васкуларна болест – VAS Registry, 2. European Heart Survey on Diabetes на Европското кардиолошко здружение како и националниот проект – „Дијабетес и коронарна артериска болест“. Национален координатор е на меѓународниот проект/регистар RIETE за венски тромбемболизам.

Член е на Македонското здружение по кардиологија, Македонската асоцијација за хипертензија, Интернационалната унија по ангиологија, како и на работните групи за периферна циркулација и тромбоза при Европското кардиолошко здружение. Избран е за “Fellow” на Интернационалниот колеџ за ангиологија. Говори англиски јазик.

Реферирал и публикувал на меѓународни и домашни конгреси трудови од областа на кардиоваскуларната медицина. Автор е на повеќе од 100 труда во облик на in extenso или извадоци, како и на 34 труда цитирани во PubMed/Medline.

АНЕКС 2

**ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО
ЗВАЊЕ**

Кандидат: _____ **Маријан Владимир Бошевски** _____
(име, татково име и презиме)

Институција: _____
ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија Скопје _____
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: _____ **интерна медицина** _____

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – интерна медицина)	36,18
2.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – интерна пропедевтика)	16,2
3.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – вовед во клиничко истражување)	2,16
4.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – семинар)	4,5
5.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – ургентна медицина)	0,27
6.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – семејна медицина)	0,54

7.	Одржување на вежби од прв циклус студии (стоматолози)	12,6
8.	Одржување на вежби од прв циклус студии (фармацевти)	2,16
9.	Консултации со студенти (од 1998)	20
10.	Ментор - едукатор за континуирана медицинска едукација (проект на Мин. за здравство и ЛКМ, 2008)	1,35
11.	Научно-популарна статија во стручно методско списание – Vox Medici (1996 , 2000)	2,0
Вкупно		97,96

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во меѓународен научен проект	
	VAS-Epidemiology of Peripheral vascular disease (Int Angiology).	5,0
	European Heart Survey on Diabetes and Heart (ESC)	5,0
	RIETE –International Registry on Deep venous thrombosis and pulmonary embolism	5,0
2.	Учесник во национален научен проект	
	Појава и прогресија на коронарната артериска болест на срцето кај пациенти со чекерна болест тип 2 Научен проект број 40168002/0	3,0
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание	
	М Бошевски, С.Мешковска, С.Тошев, В.Спироска. Примена на ехо-колор доплер сонографијата во дијагнозата на длабоката венска тромбоза. Македонски медицински преглед 2003-57-283.	3,6
	М Бошевски, С. Тошев, И.ашиков, Х.Пејков, С.Мешковска. Традиционлани фактори на ризик кај пациенти со перифрена артериска болест. Македонски медицински преглед 2006-60-1-2.	3,6
	М.Бошевски и соработници: Аневризма на аорта и периферни тромбемболизми. Acta morphologica; 2006; Vol 1	3,6
	М.Бошевски, С.Тошев, В.Борозанов. Прогностички фактори на коегзистирачака периферна и коронарна артериска болест 2002; Македонски медицински преглед; бр 3-4: 105-126	3,6

	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gjorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Kostova N, Bosevski M . Myocardial perfusion imaging in evaluation of coronary artery disease in patients with diabetes mellitus type 2. Acta morphologica, Vol. 4(1), p. 42-47,	3,6
4.	<i>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/сѝручно сѝисание со меѓународен уредувачки одбор</i>	
	M Bosevski, et al. Influence of metabolic risk factors on the presence of carotid artery disease in pts with t2 diabetes and coronary artery disease. Diab vasc Disease res. 2007;4:49	5,4
	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Davceva J, Pop Gorceva D, Majstorov V, Kostova N, Bosevski M . Realationship between myocardial viability and improvement in left ventricular function and heart failure symptoms after coronary artery bypass surgery. Contributions, Sec.Biol.Med.Sci., MASA XXVIII/1, p.97-112, 2007.	3,6
	Clinical Usefulness of Assessment of Ankle-Brachial Index and Carotid Stenosis in Type 2 Diabetic Population-Three-Year Cohort Follow-Up of Mortality. Bosevski M , Peovska I. Angiology. 2012 Feb 8. [Epub ahead of print]	5,4
	Natural history of patients developing thrombocytopenia while receiving anticoagulant therapy for venous thromboembolism. Di Micco P, Fontanella A, Falvo N, Bonithon-Kopp C, Decousus H, Riera-Mestre A, Monreal M; RIETE Investigators.	3,6
	Effects of age on the risk of dying from pulmonary embolism or bleeding during treatment of deep vein thrombosis. Muñoz-Torrero JF, Bounameaux H, Pedrajas JM, Lorenzo A, Rubio S, Kearon C, Hernández L, Monreal M; Registro Informatizado de la	3,6
	Bosevski M, Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Meskovska S. Prognostic utility of carotid ultrasound and cardiac SPECT imaging in coronary artery bypass patients; Nuclear Medicine Review; 2006; Vol 9, 1, pp XX-XX.	5,4
	Venous thromboembolism in patients with intracranial haemorrhage. Lobo JL, Nieto JA, Zorrilla V, Garrido N, Madridano O, Ruiz J, Farge-Bancel D, Tiberio G, Uresandi F, Monreal M; RIETE Investigators. Thromb Haemost. 2011 Oct;106(4):750-2. Epub 2011 Sep 8.. Erratum in: Thromb Haemost. 2011	3,6
	Heparin-associated thrombocytopenia in 24,401 patients with venous thromboembolism: findings from the RIETE Registry. Falvo N, Bonithon-Kopp C, Rivron Guillot K, Todoli JA, Jiménez-Gil M, Di Micco P, Monreal M; RIETE Investigators. J Thromb Haemost. 2011 Sep;9(9):1761-8. doi: 10.1111/j.1538-	3,6

	Thirty-day mortality rate in women with cancer and venous thromboembolism. Findings from the RIETE Registry. Trujillo-Santos J, Casas JM, Casado I, Samperiz AL, Quintavalla R, Sahuquillo JC, Monreal M; RIETE Investigators. <i>Thromb Res.</i> 2011 Feb;127 Suppl 3:S1-4. Erratum in: <i>Thromb Res.</i> 2011 Aug;128(2):e1.	3,6
	Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Bosevski M, Taneva B, Kostova N, Peovska I. Arterial hypertension in patients with coronary artery disease treated with surgical myocardial revascularization. <i>BMJ</i> ; 2007; 108 (7):301-306.	3,95
	Vavlukis M, Georgievska-Ismail Lj, Bosevski M, Borozanov V. Predictors of In-Hospital morbidity and mortality in patients with coronary artery disease treated with coronary artery bypass surgery. 2006; <i>Contributions, Sec. Biol. Med. Sci, MASA XXVII</i> , 2 p 97-113	3,6
	Acute venous thromboembolism after non-major orthopaedic surgery or post-traumatic limb immobilisation. Findings from the RIETE registry. Bertolotti L, Righini M, Bounameaux H, López-Jiménez L, Tiraferri E, Visonà A, Monreal M; RIETE Investigators.	3,6
	Non-invasive imaging of diabetic vascular disease. Bosevski M , Peovska I. <i>Nucl Med Rev Cent East Eur.</i> 2010;13(1):39-47. Review.	5,4
	Clinical significance of a negative D-dimer level in patients with confirmed venous thromboembolism. Findings from the RIETE Registry. Soto MJ, Grau E, Gadelha T, Palareti G, Bounameaux H, Villalta J, Monreal M; RIETE Investigators. <i>J Thromb Haemost.</i> 2011 Feb;9(2):407-10. doi: 10.1111/j.1538-7836.2010.04143.x. No	3,6
	Major bleeding as a predictor of mortality in patients with venous thromboembolism: findings from the RIETE Registry. Prandoni P, Trujillo-Santos J, Sanchez-Cantalejo E, Dalla Valle F, Piovello C, Pesavento R, Nieto Rodríguez JA, Monreal M; RIETE	3,6
	Clinical role of estimation metabolic syndrome's components in type 2 diabetic population with symptomatic coronary artery disease--a comparison of two criteria. Bosevski M , Pemovska G, Bosevska G, Georgievska-Ismail L. <i>Med Arh.</i> 2010;64(3):144-6.	5,4
	Clinical characteristics of patients with factor V Leiden or prothrombin G20210A and a first episode of venous thromboembolism. Findings from the RIETE Registry. Gadelha T, Roldán V, Lecumberri R, Trujillo-Santos J, del Campo R, Poggio R, Monreal M; RIETE Investigators. <i>Thromb Res.</i> 2010 Oct;126(4):283-6. Epub 2010 Jul 13.	3,6

	<p>Ultrasound measurement of peripheral endothelial dysfunction in type 2 diabetic patients: correlation with risk factors. Bosevski M, Georgievska-Ismail L. <i>Bosn J Basic Med Sci.</i> 2010 May;10(2):84-8.</p>	5,4
	<p>Dyslipidaemia and hypertension in patients with subclinical hypothyroidism. Velkoska Nakova V, Krstevska B, Bosevski M, Dimitrovski Ch, Serafimoski V. <i>Prilozi.</i> 2009 Dec;30(2):93-102.</p>	3,6
	<p>Risk factors for development of peripheral and carotid artery disease among type 2 diabetic patients. Bosevski M, Georgievska-Ismail Lj, Tosev S, Borozanov V. <i>Prilozi.</i> 2009 Jul;30(1):81-90.</p>	4,8
	<p>Recurrent myocardial infarction in a young football player with antithrombin III deficiency. Peovska I, Maksimovic J, Kalpak O, Pejkov H, Bosevski M. <i>Cardiol J.</i> 2008;15(5):463-6.</p>	3,6
	<p>Interplay of vascular phenotype and metabolic phenotype in populations with or without type 2 diabetes. Bosevski M. <i>Stroke.</i> 2008 Nov;39(11):e175; author reply e176. <i>Epub</i> 2008 Sep 18.)</p>	6,0
	<p>Premature atherosclerosis in patients with growth hormone deficiency and diabetes mellitus. Bosevski M, Tosev S, Sadikario S. <i>Bratisl Lek Listy.</i> 2008;109(6):279-80.</p>	5,4
	<p>Dual antithrombotic therapy and hypercoagulability in diabetic patients. Bosevski M, Georgievska-Ismail L, Borozanov V.</p>	5,4
	<p>Predictors for peripheral and carotid revascularization in a population-based cohort with type 2 diabetes. Bosevski M, Borozanov V, Tosev S, Peovska I, Meskovska-Bongard S, Georgievska-Ismail L. <i>Angiology.</i> 2009 Feb-Mar;60(1):46-9)</p>	4,8
	<p>Prevalence of metabolic syndrome components in the type 2 diabetic population who presented coronary artery disease. Bosevski M, Borozanov V, Gucev F, Bosevska G, Tosev S, Georgievska-Ismail Lj. <i>Prilozi.</i> 2007 Dec;28(2):161-9.</p>	3,6

	<p>Carotid ultrasound, blood lipids and waist determination can predict a future coronary revascularisation in the type 2 diabetic cohort. Bosevski M, Borozanov V, Vavlukis M, Pemovska G, Georgievska-Ismail Lj. Prilozi. 2007 Dec;28(2):127-36.</p>	4,8
	<p>Arterial hypertension in patients with coronary artery disease treated with surgical myocardial revascularization.</p> <p>Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail L, Bosevski M, Taneva B, Kostova N, Peovska I.</p> <p>Bratisl Lek Listy. 2007;108(7):301-6.</p>	4,8
	<p>Bosevski M, Borozanov V, Tosev S, Georgievska-Ismail Lj. Is endothelial dysfunction prognostic marker for coronary artery disease in type 2 diabetic pts?</p> <p>Int J Cardiol. 2009 Jan 9;131(2):290-2. Epub 2007 Oct 26.</p>	3,6
	<p>Influence of metabolic risk factors on the presence of carotid artery disease in patients with type 2 diabetes and coronary artery disease. Bosevski M, Borozanov V, Georgievska-Ismail L.</p> <p>Diab Vasc Dis Res. 2007 Mar;4(1):49-52.</p>	4,8
	<p>Risk factors for development of critical limb ischemia -- a survey of diabetic vs. nondiabetic population.</p> <p>Bosevski M, Meskovska S, Tosev S, Peovska I, Asikov I, Georgievska-Ismail LJ.</p>	3,6
	<p>Usefulness of D-Dimers and fibrinogen plasma determination in patients with polyvascular disease.</p> <p>Bosevski M, Kostoska S, Tosev S, Borozanov V.</p> <p>Angiol Sosud Khir. 2006;12(2):9-15.</p>	4,8
	<p>Prognostic utility of carotid ultrasound and cardiac SPECT imaging in coronary artery bypass patients.</p> <p>Bosevski M, Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Meskovska S.</p> <p>Nucl Med Rev Cent East Eur. 2006;9(1):12-7.</p>	3,6
	<p>Prognostic importance of haemostatic parameters in polyarterial disease.</p> <p>Bosevski M, Kostoska S, Tosev S, Borozanov V.</p> <p>Prilozi. 2005 Aug;26(1):81-92.</p>	4,8

	Carotid IMT in type 2 diabetic patients: a survey on factors of influence. Bosevski M. Prilozi. 2011 Dec;32(2):289-97.	3,6
	Subclinical hypothyroidism and risk to carotid atherosclerosis. Valentina VN, Marijan Bosevski, Chedo D, Branka K. Arq Bras Endocrinol Metabol. 2011 Oct;55(7):475-80.	3,6
5.	Секциски предавања	
	М.Бошевски. Каротидна артериска болест и ХТА. Секциско предавање на Мак.асоцијација за ХТА. Скопје, 2010	1
	М.Бошевски. Предавања на конгреси на лекари на Македонија и на Здружение на општи и семјени лекари	3
6.	Апстракти објавени во зборник на конференција	
	Bosevski M, Lj.georgievska, S.Tosev. Diabetic polyvascular disease. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia	0,6
	Trajceska L, Sikole A, Zeqiri B, Zimbakov Z, Srbinovska E, Andova V, Bosevski M, Vavlukis M, Trajceski T. Association of left ventricular diastolic dysfunction with intra-diastolic hypotension in dialysis patients. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia	0,6
	Bosevski M. Carotid artery disease. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia	0,6
	Pejovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Kostova N, Bosevski M, Otljanska M, Hristova E. Prevalence of myocardial ischemia detected by myocardial perfusion SPECT in patients with metabolic syndrome. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia	0,6
	Bosevski M, Borozanov V, Vavlukis M, Georgievska-Ismail Lj. Presence of carotid artery disease in coronary artery patients with type 2 diabetes. 2006; Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 77 (abstract)	0,6

	Vavlukis M., Borozanov V., Maksimovic J., Georgievska-Ismail Lj., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Poposka L., Taneva B., Bosevski M., Peoska I. Risk stratification and prognostication of patients with old myocardial infarction with Tc99m mibi SPECT myocardial perfusion scintigraphy. J Nuc Cardiol Vol.10, No.1, S52,	0,6
	Vavlukis M., Maksimovic J., Borozanov V., Georgievska-Ismail Lj., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Poposka L., Taneva B., Boseski M., Peoska I. Left ventricular ejection fraction measured by 2-D echocardiography, radionuclide ventriculography and Tc99m mibi ECG-gated SPECT MPI- are they comparable methods? J Nuc Cardiol Vol.10, No.1, S65, 2003. (abstract)	0,6
	Vavlukis M., Maksimovic J., Borozanov V., Georgievska-Ismail Lj., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Poposka L., Taneva B., Boseski M., Peoska I. Left ventricular ejection fraction measured by 2-D echocardiography, radionuclide ventriculography and Tc99m mibi ECG- 2003. (abstract gated SPECT MPI- are they comparable methods? J Nuc Cardiol Vol.10, No.1, S65,	0,6
	Peovska I., Maksimovic J., Vavlukis M., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Kostova N., Bosevski M. Relationship between extend of myocardial viability and post-revascularization improvement of left ventricular ejection fraction and quality of life. 3 rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.68-9, 2006	0,6
	Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Vavlukis M, Bosevski M, Trajceski T, Poposka L, Taneva B, Kostova N. Hypertension in patients with coronary artery disease treated with surgical myocardial revascularization. 2006; Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 93 (abstract)	0,6
	M.Bosevski, et al. Coexistent peripheral and coronary artery disease. 2 nd Macedonian Congress of Cardiology with Int participation. Ohrid 2002	0,6
	V.Borozanov, M.Bosevski. Lisinopril in tretamtn of pts with arterial hypertension. 1 st Macedonian Congress of Cardiology with Int participation. Ohrid 1998	0,6
	M.Bosevski et al. Carotid artery disease in type 2 diabetic pts. European Congress of Angiology. Ljubljana , Oct 2011	0,6
	M Bosevski et al. Prognostic utility of carotid ultrasound and cardiac spect imaging in coronary artery by pass pts. 22 nd World congress of the Int Union of Angiology.Lisbon 2006	0,6
	M Bosevski et al. prognosis of polyvascular disease. 21 st World congress of the Int Union of Angiology. Rome 2004	0,6

	S.Meskovska, M Bosevski et al. IMT and independent marker of PAD, CAD and CARD. 21 st World congress of the Int Union of Angiology. Rome 2004	0,6
	M Bosevski, et al. Prognostic importance of fibrinogen and DD in coexistent PAD and CAD. 14 th Annual Meeting of society for Vasc med and Biology. Chicago 2003	0,6
	M.Bosevski. Prognosis of pts with T2D and PAD and CARD. Diabetes and vascular disease meeting. EASD Belgrade 2010	0,6
	M.Bosevski. carotid artery disease and type 2 diabetes. Diabetes and vascular disease meeting. EASD Turin 2008	0,6
	Vavlukis M, Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska_Ismail Lj, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Poposka L, Taneva B, Peovska I, Boseski M. Which perfusion parameter acquired from myoscintigraphic study is best correlated with left ventricular function in patients with coronary artery disease. XIV Kongres kardiologa Srbije I Crne Gore sa medunarodnim ucescem, Beograd, 12-15 oktobar 2003, Sazetak radova-Suplement	0,6
	Peovska I, Maksimovic J, Davceva J, Vavlukis M, Busletic O, Boseski M, Pop-Gorceva D. Gated SPECT assessment of myocardial perfusion after coronary stenting: evaluation of incomplete revascularisation in multivassel coronary disease. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003.	0,6
	Bosevski M, Tosev S, Borozanov V, Vavlukis M, Peovska I. Prognostic importance of functional parameters: ankle-brachial index and claudicating distance in coexistent Peripheral and Coronary Artery Disease. 15th Congress of the European Chapter of the International Union of Angiology Annual Congress of the French Society of Vascular Medicine and European Federation of	0,6
	Бошевски М, Тошев С, Давчева Ј, Месковска С, Андова В, Цапароска Е, Вавлукис М, Георгиевска Б, Трајцевски Т, Пеовска И. The Treadmill test in the diagnostic and prognostic evaluation of patients with peripheral and coronary artery disease. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни 2002, Охрид, Книга на извадоци: 194.	0,6
	Трајчески Т, Кедев С, Георгиевска-Исмаил Љ, Бошков В, Вавлукис М, Попоска Л, Христовски Ж, Бошевски М, Зимбаков Ж, Георгиевска Б, Јосимовски С. МОРФИУМ И ДИНАМИКА НА КЛИНИЧКА СЛИКА ПРИ АКУТЕН ИНФАРКТ НА МИОКАРДОТ. Книга на извадоци од Вториот македонски кардиолошки конгрес, Охрид, 2002, П.2.19.	0,6

	Трајчески Т, Кедев С, Борозанов В, Бошков В, Вавлукис-Бушева М, Бошевски М, Христовски Ж, Попоска Ј, Антов С, Спироски И. ЕФЕКТИ НА ЛИСИНОПРИЛ НА КРВНИОТ ПРИТИСОК РАНО ПРИ АКУТЕН МИОКАРДЕН ИНФАРКТ. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: стр. 38.	0,6
	M. Bosevski. Carotid artery disease and Type 2 diabetes (chapter in): A.Lignalli. Handbook of type 2 Diabetes. Nova Science Publisheres New York 2009	4
	Вкупно	213,1

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Завршена специјализација во областа на интерната медицина	2,0
2.	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството - кардиологија	1,0
3.	Студијски престој во странство	
	University of Ghent, Belgium (2001, Vascular Lab)	0,5
	Boston University Hospital (2003 Vascular techiques)	0,5
	Mayo Clinic Rochester, USA (2003, Thrombosis&vascular Training)	0,5
	Salzburg Seminar in Cardiology	0,5
	Salzburg Cleveland Seminar in Cardiac Imaging, Salzburg	0,5
	Кардиоваскуларна Епидемиологија и моделирање (ЕУ 2008)	0,5
4.	Клиничка хемија, 2009 (превод)	3,0
5.	Стручен редактор на учебник: Клиничка хемија, 2009 (Просветно дело, 2009)	1,0
6.	Воведување нова лабораториско/клиничка метода во областа на медицинските науки и здравството	
	ЕХО Колор Dopler на каротидни артерии	8,0
	ЕХО Колор Dopler на длабоки вени	
	Вкупно	18
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
1.	Учество во комисији и тела на државни и други органи (експертски активности)	

	Член на Работна група за тромбоза при Европското здружение за кардиологија	1,0
	Член на Работна група за периферна циркулација при Европското здружение за кардиологија	1,0
	Fellow International Colleg of Angiology	1,0
	Член на Комисијата за односи со странство при Лекарската комора на Македонија	1,0
	Член на Работната група за лекови при ЛКМ	1,0
	Испитувач-член на испитни комисии за полагање стручен испит на докторите по медицина при ЛКМ	1,0
3.	Национален координатор на РИЕТЕ-регистар за Македонија	3,0
5.	Подготовка на национален документ/стратегија	
	Упатства за практикување медицина заснована на докази, Суштински промени во здравството, Проект на Министерството за здравство на РМ	2,0
	Вкупно	11,0

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	97,96
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	213,1
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	18,00
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	11,00
Вкупно	340,06

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

2. Д-р Сашо Гелев

Биографски податоци

Д-р Гелев Сашо е роден во Скопје во 1958 година. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје во 1987 година со просечна оценка 9.38. Првото вработување му е во санитетската служба на поранешната Југословенска народна армија каде што започнал специјализација по интерна медицина. Од 1992 година е вработен во Универзитетската клиника за нефрологија во Скопје во Одделот за хронична хемодијализа.

Наставно-образовна дејност:

Од 1994 до 2005 год. бил асистент на Катедрата за интерна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје, при што ја реализирал практичната настава по интерна медицина и интерна пропедевтика за студентите по медицина и стоматологија. Активно учествува во континуираната обука (практично и преку предавања) на лекарите за водење на акутна и хронична хемодијализа.

Научно-истражувачка дејност:

Јавен труд на ниво на магистерски труд под наслов „Споредба меѓу лантан-карбонатот и калциум-карбонатот во третман на хиперфосфатемијата кај болните на дијализа” одбрал на Медицинскиот факултет во Скопје во 2003 година. Докторската дисертација под наслов „Артериски калцификати кај болните на хемодијализа: застапеност, асоцирани фактори, клиничко значење” ја одбрал исто така на Медицинскиот факултет во Скопје, во април 2010 година. Учествувал како коистражувач во меѓународен научен проект (Adynamic bone disease-clinical outcome of the treatment with different dialysate calcium concentration) изведен кај пациентите на хемодијализа. Учествувал во изработката на повеќе трудови од областа на нефрологијата објавени во домашни научно-стручни списанија, како и во меѓународни референтни научно-стручни списанија со меѓународен уредувачки одбор. На медлајн досега има 15 цитирани трудови. Има и повеќе публикации објавени самостојно или во соработка со други автори во зборници на трудови од национални и од меѓународни стручни собири. Учествувал со усни и постер-презентации на повеќе научно-стручни собири во Македонија и во странство. Одржал неколку поканети секциски предавања од областа на нефрологијата на домашни научно-

стручни собири, како и научно-стручни собири со меѓународно учество. Се јавува како автор и коавтор на бројни апстракти објавени во зборници на повеќе национални и еминентни меѓународни конференции од областа на нефрологијата и вештачките органи.

Стручно-апликативна дејност:

Вршел одредена експертска активност во смисла на евалуација и стручна ревизија на работата на центрите на хемодијализа во РМ преку активно учество како член на комисиите одредени од Министерството за здравство на РМ. Учесник е како коистражувач во неколку клинички и научно-апликативни студии од областа на нефрологијата изведени кај пациентите на хемодијализа на Клиниката за нефрологија во Скопје. Активно учествувал (1998-1999 година) со колегите од Институтот за нуклеарна медицина при воведувањето на тогаш новата дијагностичка метода за детектирање на патолошката состојба наречена дијализна амилоидоза (со ^{99m}Tc обележан Beta-2 microglobulin) кај болните на хемодијализа. На Медицинскиот факултет во Скопје во 1996 година го положил специјалистичкиот испит по интерна медицина, а во 2007 година завршил и супспецијализација по нефрологија.

Дејности од поширок интерес:

Член е на организациониот одбор на неколку научно-стручни собири со меѓународно учество организирани од: Македонското здружение за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи (МЗНДТВО), Здружението за нефрологија при МЛД, Асоцијацијата на балканските градови за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи (БАНТАО), како и од Европското здружение за вештачки органи (ESAO). Добитник е благодарници и плакета од МЛД (2002 година). Член е на МЛД, Лекарската комора на РМ, МЗНДТВО и на Европското здружение за вештачки органи.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО и СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Сашо Тодор Гелев

Институција : Медицински факултет- Скопје

Научна област : интерна медицина

НАСТАВНО - ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред.број	Назив на активноста :	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички)	
1.1	Одлука за избор на помлад асистент (од 27.6.1994 год.) по предметот интерна медицина, (вкупно 6 семестри)	6 x 1.35 = 8.1
1.2	Одлука за избор на асистент (02-306 од 29.10.1997 год.) по предметот интерна медицина,(вкупно 9 семестри)	9 x 1.35 = 12.15
1.3	Одлука за избор на асистент (02-1653 од 28.12.2001 год.) по предметот Интерна медицина. (вкупно 6 семестри)	6 x 1.35 = 8.1
1.4	Решение за престанок на статусот асистент (02-2282 од 19.1.2005 год.) по предметот интерна медицина,	
	Вкупно	28.35

НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред.број	Назив на активноста :	Поени
1.	Учесник во меѓународен научен проект	
1.1	Потврда за учество во меѓународен научен проект (Hemopharms research project: Adynamic bone disease-clinical outcome of the treatment with different dialysate calcium concentration) воден на клиниката за нефрологија во 2003 год. (Хемофарм-Србија)	5
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно /стручно списание	
3.1	К.Чакалароски, Г.Масин, Н.Ивановски, Р.Гроздановски, В.Ристовска, Л.Тозија, С.Гелев , М.Поленаковиќ: Кардиоваскуларни компликации кај болни со хронична бубрежна инсуфициенција; <i>Мак.мед.преглед</i> , 1996; год.50; (суплемент 22): стр.81-90. (рецензирано во Билтен бр. 690 од 27.9.1997)	2.4
3.2	О.Стојчева-Танева, Ѓ.Селим, Р.Гроздановски, С.Гелев , М.Поленаковиќ: Епидемиолошки аспекти на хоспиталното лекување на Клиниката за нефрологија во Скопје; <i>Македонски медицински преглед</i> , 1999; год.53; број 3-4: стр.241-245.	2.4
3.3	С.Гелев , А.Шиколе, Р.Гроздановски, Ѓ.Селим: Дијализно зависна амилоидоза фактори на ризик, клиничка презентација; <i>Македонски медицински преглед</i> , 2000; год.54; бр.1-2: стр.13-16.	2.4
3.4	С.Гелев , М.Поленаковиќ, О.Стојчева, Р.Гроздановски, А.Шиколе: Бета-2 микроглобулин кај болните на дијализа; <i>Македонски медицински преглед</i> , 2000; год.54; бр. 5-6: стр: 195-199.	2.4
3.5	Ѓ.Селим, Р.Гроздановски, О.Стојчева-Танева, В.Амитов, С.Гелев , Љ.Стојковски, Н.Стојчев, Л.Стаматов, А.Шиколе: Влијанието на клиничките карактеристики на пациентот врз адекватноста на хемодијализата; <i>Македонски медицински преглед</i> , год.54, 2000; бр.5-6:	2.4

3.6	стр. 203-207. Гелев С , Шиколе А, Спасовски Г, Гроздановски Р: Хиперфосфатемијата како важен клинички проблем кај пациентите на дијализа; <i>Македонски медицински преглед</i> , 2001; год.55; бр. 1-2: стр. 69-72.	2.4
3.7	С.Гелев , А.Шиколе, А.Стојановиќ, О.Стојчева-Танева, Ѓ.Селим, В.Амитов, Р.Гроздановски: Пациент на хронична хемодијализа со polycythemia rubra vera приказ на случај; <i>Македонски медицински преглед</i> , 2001; год.55; бр. 3-4: стр.112-115.	2.4
3.8	П. Цекова, А. Шиколе, И. Николов, Г. Северова-Андрејевска, Љ. Стојковски, С. Гелев , Р. Гроздановски: Влијанието на инфламацијата и метаболната ацидоза на нутритивниот статус на пациентите на хронична хемодијализна програма; <i>Македонски медицински преглед</i> , 2005; год.59; бр. 1-2: стр.19-24.	2.4
4.	Трудови со оргинални научни резултати, објавени во референтно научно /стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
4.1	M Polenakovic, A Sikole, S Dzikova, B Polenakovic, S Gelev : Acquired renal cystic disease and tumor markers in chronic hemodialysis patients; <i>Int J Artif Organs</i> , Feb. 1997, Vol. 20 (2), pp. 96-100.	3.6 + 1.5
4.2	P. Dzekova, A. Slavkovska, L. Simjanovska, I. Nikolov, A. Sikole, R. Grozdanovski, A. Asani, G. Selim, S. Gelev , V. Amitov, G. Spasovski, M. Polenakovic: Prevalence of hepatitis C virus infection in dialysis patients; <i>BANTAO Journal</i> , Vol 4, Issue 1, 2006: pp.6-7.	3.6
4.3	P. Dzekova, I. Nikolov, G. Severova Andrejevaska, A. Sikole, R. Grozdanovski, A. Asani, G. Selim, S. Gelev , V. Amitov, G. Spasovski, M. Polenakovic: Influence of inflammation on nutritional status of dialysis patients; <i>BANTAO Journal</i> , Vol 4, Issue 1, 2006: pp.8-9.	3.6
4.4	S. Gelev , S. Dzikova, A. Sikole, Gj. Selim, P. Dzekova, V. Amiotv, G. Spasovski: Factors associated with carotid and femoral atherosclerosis in non-diabetic hemodialysis patients; <i>BANTAO Journal</i> , Vol 4, Issue 1, 2006: pp.93-98.	3.6
4.5	S. Gelev , G. Spasovski, S. Dzikova, S. Tosev, M. Bosevski, Gj. Selim, P. Dzekova, A. Asani, V. Amitov, A. Sikole: Different ankle brachial index levels in asymptomatic hemodialysis patients; <i>BANTAO Journal</i> , Vol 4, Issue 2, 2006: pp.41-45.	3.6
4.6	G. Selim, O. Stojceva-Taneva, K. Zafirovska, A. Sikole, S. Gelev , P. Dzekova, K. Stefanovski, V. Koloska, M. Polenakovic: Inflammation predicts all-cause and cardiovascular mortality in hemodialysis patients; <i>Прилози (Contributions), Ogg. бол. мед. науки, МАЛУ (2006), XXVII (1): pp.133-144.</i>	3.6
4.7	Goce B Spasovski, Aleksandar Sikole, Saso Gelev , Jelka Masin-Spasovska, Tony Freemont, Isabel Webster, Maggie Gill, Chris Jones, Marc E De Broe, Patrick C D'Haese: Evolution of bone and plasma concentration of lanthanum in dialysis patients before, during 1 year of treatment with lanthanum carbonate and after 2 years of follow-up; <i>Nephrol Dial Transplant</i> August 2006, Vol. 21, Issue 8, Pages 2217-24.	3.6 + 3.56
4.8	Sikole A, Nikolov V, Dzekova P, Stojcev N, Amiotv V, Selim G, Asani A, Gelev S , Grozdanovski R, Masin G, Klinkmann H, Polenakovic M: Survival of patients on maintenance hemodialysis over a twenty-year period; <i>Прилози (Contributions), Ogg. бол. мед. науки, МАЛУ (2007), XXXVIII (2): pp. 99-110.</i>	3.6
4.9	Selim G, Stojceva Taneva O, Polenakovic M, Georgievska-Ismail Lj, Gelev S , Hristova-Antova E, Andova V, Dzekova P, Sikole A: Effect of nephrology referral on the initiation of haemodialysis and mortality in ESRD patients; <i>Прилози (Contributions), Ogg. бол. мед. науки, МАЛУ (2007), XXVIII</i>	3.6

	(2): pp. 111-125.	
4.10	Spasovski G, Gelev S , Masin-Spasovska J, Selim Gj, Sikole A, Vanholder R: Improvement of bone and mineral parameters related to adynamic bone disease by diminishing dialysate calcium; <i>Bone</i> , October 2007, Vol. 41 (4), pp: 698-703.	3.6 + 4.15
4.11	Sikole A, Dzekova P, Asani A, Amitov V, Selim Gj, Gelev S , Polenakovic M: New approaches in the therapy of hepatitis C in dialysis patients; <i>Прилози (Contributions), Ogg. бол. мед. науки, МАЛУ (2008), XXIX (2)</i> : pp. 155-164.	3.6
4.12	Gelev S , Spasovski G, Trajkovski Z, Damjanovski G, Amitov V, Selim Gj, Dzekova P, Sikole A: Factors associated with various arterial calcifications in hemodialysis patients; <i>Прилози (Contributions), Ogg. бол. мед. науки, МАЛУ (2008), XXIX (2)</i> : pp. 185-199.	3.6
4.13	Dzekova-Vidimliski P, Asani A, Selim Gj, Gelev S , Polenakovic M, Sikole A: Patterns of viremia in hemodialysis patients with hepatitis C; <i>Прилози (Contributions), Ogg. бол. мед. науки, МАЛУ (2008), XXIX (2)</i> : pp.201-211.	3.6
4.14	Gelev S , Spasovski G, Dzikova S, Trajkovski Z, Damjanovski G, Amitov V, Sikole A: Vascular calcifications and atherosclerosis in hemodialysis patients: what can we learn from the routine clinical practice? <i>Int Urol Nephrol</i> 40, 2008, pp.763-770.	3.6 + 1.57
4.15	Dzekova Pavlina, Asani Arben, Selim Gjulsen, Gelev Saso , Trajceska Lada, Amitov Vili, Selja Nexheni, Zabzun Mustafa, Mena Sami, Gaseva Magdalena, Sikole Alexander: Long-term follow up of sustained viral response after treatment of hepatitis C with pegylated interferon α -2a in hemodialysis patients; <i>The international Journal of Artificial Organs</i> 2009; vol. 32: N-3, pp.180-184.	3.6 + 1.5
4.16	Polenakovic M, Sikole A, Nikolov IG, Georgiev D, Selim G, Dzekova Vidimliski P, Gelev S , Amitov V, Oncevski A, Severova G, Pavleska S, Poposki A, Kaovacevska V, Alceva M, Zdravkovska V, Antarorov R, Dimitrov S et al: Diabetics on dialysis in the Republic of Macedonia: a nationwide epidemiological study; <i>Прилози (Contributions), Ogg. бол. мед. науки, МАЛУ (2010), XXXI (1)</i> : pp. 261-277.	3.6
4.17	Selim Gjulsen, Stojceva-Taneva Olivera, Tozija Liljana, Gelev Saso , Adamova Gordana, Gerasimovska-Kitanovska Biljana, Sikole Aleksandar: Pregnancy in end-stage renal disease patients on long-term hemodialysis: Two case reports; <i>BANTAO Journal</i> , 2010, 8 (2): 85-87.	3.6
4.18	Dzekova-Vidimliski P, Severova-Andreevska G, Trajceska L, Pusevski V, Selim G, Gelev S , Amitov V, Dzikova S, Sikole A: Aminotransferase activity as a poor predictor of liver disease progression in dialysis patients with chronic hepatitis C; <i>Bratisl Lek Listy</i> 2011, 112 (10): 568-571.	3.6
4.19	G.Selim, O.Stojceva-Taneva, G.Spasovski, L.Georgievska-Ismail, B.Zafirovska-Ivanovska, S.Gelev , P.Dzekova, L.Trajceska, S.Trojacanec-Piponska, A.Sikole: Brain natriuretic peptide between traditional and nontraditional risk factors in hemodialysis patients: Analysis of cardiovascular mortality in two-year follow up; <i>Nephron Clin Pract</i> 2011, 119 (2): c162-c170.	3.6 + 1.84
4.20	G.Spasovski, V.Zdravkovska, M.Zabzun, R.Antarorov, K.Ivanovski, P.Janakievska, J.Neskovski, E.Karceva-Sarajlija, B.Panova, T.Petrovska, L.Zulbeari, J.Masin-Spasovska, N.Taleska-Matovska, S.Gelev : Achievements in CKD-MBD guidelines targets: is there a progress in the implementation practice?; <i>Int Urol Nephrol</i> 2011 Dec 16. [Epub ahead of print].	3.6 + 1.57
5.	Труд со оригинални научни /стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен /стручен собир	
5.1	К. Чакалароски, Н. Ивановски, Л. Тозија, С. Гелев , Г. Спасовски, Ѓ. Масин,	1.2

	М.Поленакoвик: Acute renal failure as a complication of septic abortion and gestosis - 23 years clinical experience; <i>Македонски медицински преглед</i> , 1994; год.47; Дополмент 14: стр. 101-110.	
5.2	Љ.Стојковски, С.Цикова, Е.П.Пепељугoвска, Л.Грчевска, М.Поповска, Т.Јосифовска, С.Гелев , Г.Спасовски, М.Гудевска, М.Поленакoвик: Современи дијагностички методи во анализа на уринарниот седимент; <i>Македонски медицински преглед</i> , 1994; год.47; Дополмент 14: стр. 139-142.	1.2
5.3	О.Стојчева-Танева, З.Антова, Г.Спасовски, С.Гелев , В.Амитов, Ѓ.Масин, Б.Петровска: Проценка на квалитетот на живот кај пациенти на хемодијализа; <i>Македонски медицински преглед</i> , 1994; год.47; Дополмент 14: стр. 203-205.	1.2
5.4	Н.Стојчев, В.Амитов, С.Гелев , З.Антова, Г.Спасовска, К.Чакалароски, Ѓ.Масин: Форми на туберкулоза кај болни на хронична хемодијализа; <i>Македонски Медицински Преглед</i> , 1994; год.47; Дополмент 14: стр. 207-210.	1.2
5.5	С.Гелев , М.Поленакoвик, О.Стојчева, К.Чакалароски, Ѓ.Масин, З.Антова: Ревматоидниот артрит (РА) како причина за хронична бубрежна слабост (ХБС); <i>Македонски медицински преглед</i> , 1994; год.47; Дополмент 14: стр. 263-266.	1.2
5.6	T.Josifovska, L.Grcevska, K.Cakalaroski, V.Amitov, S.Gelev , T.Gruev, N.Orovcanec: Уринарни ензимски маркери како предиктори на тубулската лезија кај примарните гломерулонефритиси; <i>Македонски медицински преглед</i> , 2001; год. 55; Дополмент 49: стр. 100-103.	1.2
5.7	T.Josifovska, L.Grcevska, V.Amitov, S.Gelev , N.Stojcev, A.Sikole, M.Polenakovic: Tubular markers and tubulointerstitial lesions in glomerulopathies; <i>Македонски медицински преглед</i> , 2001; год. 55; Дополмент 49: стр.104-106.	1.2
5.8	V.Amitov, S.Gelev , A.Sikole, Z.Antova, T.Josifovska, V.Gerasimovska, M.Polenakovic: Hepatitis C in patients on maintenance hemodialysis - prevalence and clinical-biochemical correlation; <i>Македонски Медицински Преглед</i> , 2001; год. 55; Дополмент 49: стр.159-163.	1.2
5.9	В.Амитов, В.Ристовска, С.Гелев , Ѓ.Селим, Л.Стаматова, Р.Гроздановски, А.Шиколe: Инфекција со хепатитот Ц во одделението за хемодијализа при Клиниката за нефрологија во периодот од 1995 до 1999 година; <i>Македонски медицински преглед</i> ; Зборник на трудови; 2003; год.56; Дополмент 59: стр.128-131.	1.2
5.10	М.Поленакoвик, А.Шиколe, Р.Гроздановски, В.Амитов, А.Ончевски, Н.Ивановски, К.Чакалароски, Л.Грчевска, С.Цикова, М.М.Поповска, Љ.Стојковски, О.С.Танева, В.Ристовска, П.Дејанов, В.Герасимовска, С.Гелев , Ѓ.Селим, Г.Спасовски, Н.Стојчев, Е.Масин и сор.: Лекување на возрастни со дијабетес мелитус и терминална бубрежна инсуфициенција со дијализа во 2000 година во Р.Македонија; <i>Македонски медицински преглед</i> ; Зборник на трудови; 2003; год.56; Дополмент 59: стр.137-141.	1.2
6.	Трудови со оригинални научни /стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен /стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
6.1	V.Amitov, V.Koloska, R.Grozdanovski, B.Polenakovic, S.Gelev , V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic: Correlation of hepatitis C, ALT, number of blood transfusion and time of hemodialysis (HD) in patients on maintenance HD; <i>Proceedings, BANTAO 5-th Congress</i> ; 2001: pp. 190-191.	1.8
6.2	Gj.Selim, O.Stojceva-Taneva, R.Grozdanovski, A. Sikole, V.Amitov, S.Gelev , L.Trajcevska: C-Reactive Protein Predicts All-Cause Mortality in Hemodialysis Patients; <i>BANTAO Journal of the 7-th BANTAO Congress-Proceedings</i> , Vol.3, Issue 2, September 2005: pp.59-61.	1.8
6.3	G.B.Spasovski, A. Sikole, S.Gelev , J.Masin-Spasovska, T.Freemont,	1.8

6.4	I.Webster, M.Gill, C.Jones, P.C.D'Haese, M.E.De Broe: Comparative Effects of Lanthanum Carbonate and Calcium Carbonate on Renal Osteodystrophy in Patients with End-Stage Renal Disease; <i>BANTAO Journal of the 7-th BANTAO Congress-Proceedings</i> , Vol.3, Issue 2, September 2005: pp.72-75.	1.8
6.5	G.Spasovski, S.Gelev , A. Sikole, J.Masin-Spasovska, M.Bogdanova, S.Subeska Stratrova, V.Amitov, N.Stojcev, R.Grozdanovski, K.Zafirovska: Adynamic Bone Disease-Clinical Outcome of the Treatment with Different Dialysate Calcium Concentration; <i>BANTAO Journal of the 7-th BANTAO Congress-Proceedings</i> , Vol.3, Issue 2, September 2005: pp.153-155.	1.8
7.	Секциски предавања на научен /стручен собир	
7.1	Секциско предавање (Фактори асоцирани со артериските калцификати кај болните на хемодијализа) на Здружението на нефролозите при МЛД одржано на 2.5.2008 во Дојран	1
7.2	Секциско предавање (Клинички препораки за метаболичките болести на коските кај пациентите со хронична бубрежна болест во 5-ти стадиум) на Здружението на нефролозите при МЛД, одржано на 29.5.2010 год. во Дојран	1
7.3	Секциско предавање (Дијабетес мелитус кај пациентите на дијализа) на Здружението на нефролозите при МЛД, Научното здружение на ендокринолозите и дијабетолози на Македонија и Новонордиск фарма ДООЕЛ, одржано на 2.3.2012 год. во Скопје	1
8.	Секциски предавања на научен /стручен собир со меѓународно учество	
8.1	Секциско предавање со меѓународно учество [What parameters for CKD-MBD should be followed in order to have a successful guidelines implementation (focus on the KDOQI 2003 guidelines)] на Првата средба на националните нефролошки здруженија на Македонија, Албанија и Косово, одржано во Скопје на 27.2.2010 год.	2
8.2	Секциско предавање со меѓународно учество (How can we prevent or regress vascular calcifications in CKD?) на Втората средба на националните нефролошки здруженија на Македонија, Албанија и Косово, одржано во Струга на 19.11.2011 год.	2
9.	Учество на научен /стручен собир со реферат – орална презентација	
9.1	Усна презентација (Factors associated with atherosclerotic lesions in non-diabetic hemodialysis patients) на научно-стручен собир (XXXIII Annual ESAO Congress Umea Sweden) во 2006 год.	1
9.2	Усна презентација (N-terminal pro brain natriuretic peptide predicts mortality in patients with end-stage renal disease in hemodialysis) во отсуство на првиот автор д-р Ѓулшен Селим, на научно-стручен собир (9-th BANTAO Congress Antalia Turkey) во 2009 год.	1
9.3	Усна презентација (Pulse pressure predicts all-cause and cardiovascular mortality in hemodialysis patients) во отсуство на првиот автор, д-р Ѓулшен Селим, на научно-стручен собир (9-th BANTAO Congress Antalia Turkey) во 2009 год.	1
10	Учество на научен /стручен собир со реферат – постер презентација	
10.1	Постер-презентација (Примарен хиперпаратироидизам и хронична бубрежна слабост) на научно-стручен собир (Третт конгрес по нефрологија на РМ со меѓународно учество), одржан во Скопје во 2001	0.5

	год.	
10.2	Постер-презентација (Дијализно зависна амилоидоза кај болните на хронична хемодијализа) на научно-стручен собир (Третиот конгрес по нефрологија на РМ со меѓународно учество) одржан во Скопје во 2001 год.	0.5
10.3	Постер-презентација (Ниво на бета 2 микроглобулин во серумот кај болните на хронична хемодијализа) на научно-стручен собир (Третиот конгрес по нефрологија на РМ со меѓународно учество) одржан во Скопје во 2001 год.	0.5
10.4	Постер-презентација (Доза на одржување на рекомбинантен хуман еритропоетин кај болните на хемодијализа) на научно-стручен собир (Третт конгрес по нефрологија на РМ со меѓународно учество) одржан во Скопје во 2001 год.	0.5
10.5	Постер-презентација (The impact of different factors on parathyroid hormone response in hemodialysis patients) на научно-стручен собир (XXXI Annual ESAO Congress Warsaw Poland) во 2004 год.	0.5
10.6	Постер-презентација (Comparasion between hemodialysis patients with different arterial calcification status) на научно-стручен собир (XLIV ERA EDTA Congress Barcelona Spain) во 2007 год.	0.5
10.7	Постер-презентација (Arterial disease in asymptomatic hemodialysis patinets) на научно-стручен собир (XXXIV Annual ESAO Congress Krems Austria) во 2007 год.	0.5
10.8	Постер-презентација (Importance of K/DOQI guideline for bone and mineral metabolism achievement and arterial calcification in hemodialysis patients) на научно-стручен собир (XXXV Annual ESAO Congress Geneva Switzerland) во 2008 год.	0.5
10.9	Постер-презентација (K/DOQI guideline for bone and mineral metabolism attainment and relationship with arterial calcification in CKD patients) на научно-стручен собир (XLV ERA EDTA Congress Stocholm Sweden) во 2008 год.	0.5
10.10	Постер-презентација (Is there an association between thrombosis of AV fistula and the type of arterial calcification and atherosclerotic lesions in non-diabetic HD patients) на научно-стручен собир (XLV ERA EDTA Congress Stocholm Sweden) во 2008 год.	0.5
10.11	Постер-презентација (The relationship between various types of arterial calcifications and atherosclerotic lesions and QT interval (ECG) dispersion in HD patients) на научно-стручен собир (XLV ERA EDTA Congress Stocholm Sweden) во 2008 год.	0.5
10.12	Постер-презентација (The relationship between K/DOQI guidelines for bone and mineral disorder attainment and QT interval (ECG) dispersion in hemodialysis patients) на научно-стручен собир (XLVI ERA EDTA Congress Milan Italy) во 2009 год.	0.5
10.13	Постер-презентација (The association of K/DOQI guidelines for mineral and bone disorder achievement and ankle brachial systolic pressure index in hemodialysis patients) на научно-стручен собир (XLVI ERA EDTA Congress Milan Italy) во 2009 год.	0.5
10.14	Постер-презентација (Is there association between the QT interval (electrocardiograms) dispersion and thrombosis of the arterio-venous fistula in hemodialysis patients) на научно-стручен собир (9-th BANTAO Congress Antalia Turkey) во 2009 год.	0.5
10.15	Постер-презентација (Hemodialysis patients with hepatitis C and ultrasound predictors of compensated liver cirrhosis) во отсуство на првиот автор Цекова Павлина, на научно-стручен собир (9-th BANTAO Congress Antalia Turkey) во 2009 год.	0.5
10.16	Постер-презентација (Is there association between thrombosis of arterio-venous fistula and the type of arterial calcification in hemodialysis patients)	0.5

	на научно-стручен собир (9-th BANTAO Congress Antalia Turkey) во 2009 год.	
10.17	Постер-презентација (The importance of K/DOQI guideline for intact parathyroid hormone achievement on arterial calcification presence in hemodialysis patients) на научно-стручен собир (XXXVII Annual ESAO Congress Skopje, R.Macedonia) во 2010 год.	0.5
10.18	Постер-презентација (Anti-hepatitis C virus antibody positivity and relationship with arterial calcification presence in hemodialysis patients) на научно-стручен собир (XXXVII Annual ESAO Congress Skopje, R.Macedonia) во 2010 год.	0.5
10.19	Постер-презентација (Health-related quality of life in hemodialysis patients with different type of arterial calcification finding) на научно-стручен собир (XXXVIII Annual ESAO Congress Porto Portugal) во 2011 год.	0.5
10.20	Постер-презентација (K/DOQI guidelines attainment of bone and mineral metabolism markers and relationship with health-related quality of life in hemodialysis patients) на научно-стручен собир (XXXVIII Annual ESAO Congress Porto Portugal) во 2011 год.	0.5
11.	Апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна	
11.1	V.Amitov, G.Selim, L.Stamatov, S.Gelev , N.Stojcev, R.Grozdanovski: Hemodynamic change during hemodialysis and coronary artery disease; <i>Book of abstracts</i> , BANTAO IV-the Congress; 1999: pp.66. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.09.2001)	1
11.2	R.Grozdanovski, Gj.Selim, V.Amitov, O.S.Taneva, Lj.Stojkovski, N.Stojcev, S.Gelev , L.Stamatov, A.Sikole: Risk factors for inadequate hemodialysis (HD); <i>Book of abstracts</i> , BANTAO IV-th Congress; 1999: pp.38. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.09.2001)	1
11.3	O.Stojceva, R.Grozdanovski, G.Selim, S.Gelev , A.Sikole, M.Polenakovic: Factors related to progression of chronic renal failure in diabetic nephropathy of type two diabetes; <i>Book of abstracts</i> , BANTAO IV-th Congress; 1999: pp.128. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.9.2001)	1
11.4	E.Janevik-Ivanovska, D.Ilic, O.Vaskova, B.Andonovski, K.Cakalaroski, T.Arsov, S.Gelev , R.Grozdanovski: Preparation and experimental evaluation of 99mTechnetium labeling beta-2 microglobulin - preliminary in vivo and in vitro studies; <i>Programme and Abstracts</i> , The Ninth European Symposium on Radiopharmacy and Radiopharmaceuticals Lillehammer Norway, 1999. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.09.2001)	1
11.5	D.Ilic, E.Janevik-Ivanovska, K.Cakalaroski, R.Grozdanovski, S.Gelev , B.Andonovski, T.Arsov, O.Vaskova: 99mTc Beta-2 microglobulin imaging of dialysis related amyloidosis; <i>European Journal of Nuclear Medicine</i> , 2000, OS 348: p.981.	1
11.6	Sikole A, Spasovski G, Stojceva-Taneva O, Gelev S , Stojkovski Lj, Amitov V, Stojcev N, Selim G, Grozdanovski R: The influence of age and sex on the efficacy of erythropoietin therapy; <i>Book of abstracts</i> , BANTAO 5th Congress; 2001: p.41.	1
11.7	A.Sikole, N.Stojcev, G.Spasoovski, M.Polenakovic, V.Amitov, S.Gelev , V.Nikolov, G.Selim, R.Grozdanovski: Survival of patients on chronic hemodialysis - 11 years single center experience; <i>Book of abstracts</i> , BANTAO 5th Congress; 2001: p.44.	1
11.8	D.Miladinova-Ilik, E.Janevik-Ivanovska, K.Cakalaroski, B.Andonovski, O.Vaskova, S.Gelev , R.Grozdanovski: Radionuclide imaging of dialysis related amyloidosis; <i>Zbornik sazsetaka, 31-vi Jugoslovenski sastanak nuklearne medicine</i> , 2001: p.51.	1
11.9	R.Grozdanovski, Gj.Selim, A.Sikole, O.Stojceva-Taneva, V.Amitov, S.Gelev ,	1

- N.Stojcev, L.Stamatov: Urea rebound significantly influences parameters for hemodialysis adequacy; *Abstracts, XXXVIII Congress of the ERA EDTA Vienna, 2001*: p.173.
- 11.10 Gj.Selim, R.Grozdanovski, O.Stojceva, V.Amitov, **S.Gelev**, A.Sikole: The influence of the patient's clinical characteristic over adequacy of hemodialysis; *Abstracts, XXXVIII Congress of the ERA EDTA Vienna, 2001*: p.178. 1
- 11.11 A.Sikole, Lj.Stojkovski, K.Cakalaroski, **S.Gelev**, V.Amitov, G.Spasovski, G.Selim, N.Stojcev, R.Grozdanovski: Successful treatment of soft tissue calcifications in uremia-case report; *Abstracts, XXXVIII Congress of the ERA EDTA Vienna, 2001*: p.199. 1
- 11.12 A.Sikole, R.Grozdanovski, N.Stojcev, G.Spasovski, V.Amitov, G.Selim, **S.Gelev**, V.Nikolov, M.Polenakovic: Survival of patients on chronic hemodialysis; *Abstracts, XXXVIII Congress of the ERA EDTA Vienna, 2001*: p.230. 1
- 11.13 A.Sikole, G.Spasovski, **S.Gelev**, R.Grozdanovski, V.Amitov, P.D'Haese, M.De Broe: The use of lanthanum carbonate as a novel phosphate binder in maintenance dialysis patients; *XXXIX ERA-EDTA Congress Copenhagen Denmark, Nephrol Dial Transplant / Abstracts, 2002, Vol.17, Suppl.1, M-63*: pp.67-68. 1
- 11.14 G.Spasovski, A.Sikole, **S.Gelev**, R.Grozdanovski, V.Amitov, P.D'Haese, M.De Broe: The beneficial effect of lanthanum carbonate on low turnover bone disease in dialysis patients; *The international Journal of artificial organs, Abstracts, Vol.26, No.7 (2003)*; P40: p.630. 1
- 11.15 Goce Spasovski, Aleksandar Sikole, **Saso Gelev**, Risto Grozdanovski, Vili Amitov, Patrick D'Haese, Marc De Broe: The impact of lanthanum carbonate and calcium carbonate on renal bone disease in dialysis patients - single center experience; *XL ERA-EDTA Congress (June 2003) Berlin Germany, Nephrol Dial Transplant / Abstracts, 2003, Vol.18, Suppl.4, W-436*: pp.685-686. 1
- 11.16 G.Spasovski, A.Sikole, **S.Gelev**, J.Masin, T.Freemont, I.Webster, M.Gill, C.Jones, P.D'Haese, M.De Broe: Renal osteodystrophy an evolving disorder: a follow-up with three bone biopsies within 3 years of dialysis enrolment; *The international Journal of artificial organs, Abstracts, Vol.27, No.7 (2004)*; P90: p.619. 1
- 11.17 **S.Gelev**, G.Spasovski, A.Sikole, R.Grozdanovski: The impact of different factors on parathyroid hormone response in hemodialysis patients; *The international Journal of artificial organs, Abstracts, Vol.27, No.7 (2004)*; P100: p.621. 1
- 11.18 Aleksandar Sikole, Goce Spasovski, **Saso Gelev**, Vili Ami-tov, Nikola Stojcev, Risto Grozdanovski: Lanthanum carbonate – a novel phosphate binder in maintenance dialysis patients; *XLII ERA EDTA Congress (June 2005) Istanbul Turkey, Nephrol Dial Transplant / Abstracts, 2005, Vol. 20, Suppl.5, SP-228*: pp.v.95-v.96 1
- 11.19 Goce B. Spasovski, Aleksandar Sikole, **Saso Gelev**, Jelka Masin-Spasovska, Tony Freemont, Isabel Webster, Maggie Gill, Jones Chris, Marc De Broe, Patrick D'Haese: Comparative, bone biopsy-based, 3-years follow-up study in dialysis patients during and after 1-year treatment with lanthanum carbonate; *XLII ERA EDTA Congress (June 2005) Istanbul Turkey, Nephrol Dial Transplant / Abstracts, 2005, Vol. 20, Suppl.5, TO-14*: pp.v.376 1
- 11.20 Sikole A, Spasovski G, **Gelev S**, Grozdanovski R: The use of non-calcium containing phosphate binding agent in maintenance dialysis patients; *BANTAO Journal of the 7-th BANTAO Congress-Abstract book, Vol.3, Issue 1, July 2005*: pp. 60-61. 1
- 11.21 Stojkovski Lj, Stojceva-Taneva O, **Gelev S**, Selim Gj, Oncevski A: Peritoneal dialysis suppress the progression of chronic renal failure; *BANTAO Journal* 1

- 11.22 of the 7-th BANTAO Congress-Abstract book, Vol.3, Issue 1, July 2005: p.90. Stojkovski Lj, Nikolov I, Dzekova P, **Gelev S**, Selim Gj: Administration of iron therapy in chronic peritoneal dialysis (CPD) patients; *BANTAO Journal of the 7-th BANTAO Congress-Abstract book*, Vol.3, Issue 1, July 2005: p.93. 1
- 11.23 **Gelev S**, Spasovski G, Selim Gj, Grozdanovski R, Zafirovska K: Influence of low and high calcium containing dialysate solution on QT interval duration in hemodialysis patients; *BANTAO Journal of the 7-th BANTAO Congress-Abstract book*, Vol.3, Issue 1, July 2005: p.94. 1
- 11.24 G. Spasovski, **S. Gelev**, A. Sikole, J. Masin-Spasovska, M. Bogdanova, V. Amitov, N. Stojcev, R. Grozdanovski, M. Polenakovic: Can we improve bone turnover throughout treatment with different dialysate calcium concentration; *The international Journal of artificial organs*, Vol.28, No.9 (2005); O 59: p.883. 1
- 11.25 A. Sikole, G. Spasovski, **S. Gelev**, R. Grozdanovski, P. Dzekova, V. Amitov, N. Stojcev: Prevention of hypercalcemia in dialysis patients; *The international Journal of artificial organs*, Vol.28, No.9 (2005); O 60: p.883. 1
- 11.26 G. Spasovski, **S. Gelev**, V. Zdravkovska, V. Tomanovski, Lj. Trpenovski, K. Ivanovski, T. Bajraktarova, P. Janakievska, M. Damjanovski, J. Neskovski, E. Karceva-Sarajlia, T. Petrovska, K. Filkovska, S. Matovic, V. Luseva, D. Jordanovski, M. Zafirovska: Diagnosis and treatment of renal osteodystrophy in Rep. Macedonia; *The international Journal of artificial organs*, Vol.28, No.9 (2005); P 48: p.914. 1
- 11.27 **S. Gelev**, K. Zafirovska, Gj. Selim, G. Spasovski, R. Grozdanovski: Efficacy and safety of low molecular heparin (enoxaparin) compared with unfractionated heparin in hemodialysis; *The international Journal of artificial organs*, Vol.28, No.9 (2005); P 59: p.917. 1
- 11.28 Spasovski G, Sikole A, **Gelev S**, Masin-Spasovska J, Polenakovic M, Webster I, Gill M, Chris J, D'Haese P, De Broe M: The evolution of renal osteodystrophy in dialysis patients: Comparative effects of lanthanum carbonate and calcium carbonate; *J Am Soc Nephrol (JASN)*, Vol.16 (2005): Sa-PO842, p.741A. 1
- 11.29 Sikole A, Dzekova P, Asani A, Selim G, Amitov V, **Gelev S**: Chronic hepatitis C virus infection in dialysis patients and treatment with pegylated interferon; *XXXIII Annual ESAO Congress 2006 Umea Sweden, The international Journal of artificial organs* No.5, Vol 29, 2006: O-15, p.502. 1
- 11.30 **Gelev S**, Dzikova S, Spasovski G, Selim Gj, Dzekova P, Amitov V, Sikole A: Factors associated with atherosclerotic lesions in non-diabetic hemodialysis patients; *XXXIII Annual ESAO Congress 2006 Ume a Sweden, The international Journal of artificial organs* No.5, Vol 29, 2006: O-16, p.502. 1
- 11.31 Sikole A, Nikolov V, Dzekova P, Stojcev N, Amitov V, Selim G, Asani A, **Gelev S**, Grozdanovski R, Masin G, Polenakovic M, Klinkmann H: Outcome in haemodialysis over period of twenty years; *XXXIII Annual ESAO Congress 2006 Umea Sweden, The international Journal of artificial organs* No.5, Vol 29, 2006: P-11, p.530. 1
- 11.32 Dzekova P, Sikole A, Nikolov I, Asani A, Selim G, **Gelev S**, Amitov V, Polenakovic M: Presence of HCV RNA in serum in HCV antibody positive dialysis patients. *XXXIII Annual ESAO Congress 2006 Umea Sweden, The international Journal of artificial organs* No.5, Vol 29, 2006: P-17, p.531. 1
- 11.33 Pavlina Dzekova, Arben Asani, Gulsen Selim, **Saso Gelev**, Vili Amitov, K. Zafirovska, Aleksandar Sikole: First experiences of treatment of dialysis patients with chronic hepatitis C virus infection with pegylated interferon; *XLIII ERA-EDTA Congress (July 2006) Glasgow - United Kingdom, Nephrol Dial Transplant / Abstracts*, 2006, Vol.21 Suppl.4, SP-254: pp.iv.99 1
- 11.34 **Saso Gelev**, Sonja Dzikova, Goce Spasovski, Aleksandar Sikole, Katica Zafirovska, Slavco Tosev: Factors associated with different ankle brachial index levels in asymptomatic non-diabetic hemodialysis patients; *XLIII* 1

- 11.35 ERA-EDTA Congress (July 2006) Glasgow - United Kingdom, *Nephrol Dial Transplant / Abstracts*, 2006, Vol.21 Suppl.4, SP-500: pp.iv.183. Goce Spasovski, **Saso Gelev**, Jelka Masin-Spasovska, Petar Dejanov, Vili Amitov, Nikola Stojcev, Aleksandar Sikole: Could various dialysate calcium concentration treatment improve adynamic bone disease; *XLIII ERA-EDTA Congress (July 2006) Glasgow - United Kingdom, Nephrol Dial Transplant / Abstracts*, 2006, Vol.21 Suppl.4, MP-363: pp.iv.421. 1
- 11.36 Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Katica Zafirovska, Aleksandar Sikole, Sonja Dzikova, Lada Trajcevska, **Saso Gelev**, Vili Amitov, Ljubica Georgievska-Ismail: Cardiac output and mean postdialysis blood pressure: hemodynamic determinants of the post-hemodialysis urea rebound; *XLIII ERA-EDTA Congress (July 2006) Glasgow - United Kingdom, Nephrol Dial Transplant / Abstracts*, 2006, Vol.21 Suppl.4, MP-374: pp.iv.425. 1
- 11.37 G.Selim, O.Stojceva-Taneva, A.Sikole, **S.Gelev**, L.Trajcevska, V.Amitov, P.Dzekova, A.Asani, K.Zafirovska: Relationship between the prescription time for hemodialysis and the post-hemodialysis urea rebound; *Hippokratia* 2006, Vol.10, Suppl.1, PP-68, p. S55. 1
- 11.38 Aleksandar Sikole, Pavlina Dzekova, Igor Nikolov, Nexhimi Selja, Mustafa zabzun, Sheriat Muharemi, Arben Asani, Vili Amitov, Gjulsen Selim, **Saso Gelev**, Magdalena Gaseva, Ljubomir Ivanovski, Violeta Grunevska: Efficacy and safety of pegylated interferon as monotherapy for treatment of hepatitis C in hemodialysis patients; *XLIV Congress of the ERA-EDTA Barcelona Spain, Nephrol Dial Transplant Vol 22, Suppl. 6, 2007: FP 483, pp. vi182-vi183.* 1
- 11.39 Pavlina Dzekova, Igor Nikolov, Arben Asani, Gjulsen Selim, Ljupco Stojkovski, **Saso Gelev**, Vili Amitov, Momir Polenakovic, Aleksandar Sikole: Hepatitis C virus infection in dialysis patients: An emergency call; *XLIV Congress of the ERA-EDTA Barcelona Spain, Nephrol Dial Transplant Vol 22, Suppl. 6, 2007: FP 493, p.vi186.* 1
- 11.40 **Saso Gelev**, Goce Spasovski, Sonja Dzikova, Zoran Trajkovski, Gjulsen Selim, Pavlina Dzekova, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: Comparison between hemodialysis patients with different arterial calcification status; *XLIV Congress of the ERA-EDTA Barcelona Spain, Nephrol Dial Transplant Vol 22, Suppl. 6, 2007: SaP 279, p.vi326.* 1
- 11.41 Arben Asani, Aleksandar Sikole, Gjulsen Selim, Pavlina Dzekova, **Saso Gelev**, Vili Amitov, Svetlana Pavleska: Association of erythropoietin therapy with the gender, age and haemoglobin level in dialysis patients; *XLIV Congress of the ERA-EDTA Barcelona Spain, Nephrol Dial Transplant Vol 22, Suppl. 6, 2007: SaP 346, p. vi349.* 1
- 11.42 Goce Spasovski, **Saso Gelev**, Jelka-Masin Spasovska, Gjulsen Selim, Aleksandar Sikole, Raymond Vanholder: Improvement of bone and mineral parameters related to adynamic bone disease by diminishing dialysate calcium; *XLIV Congress of the ERA-EDTA Barcelona Spain, Nephrol Dial Transplant Vol 22, Suppl. 6, 2007: SaP 367, p. vi357.* 1
- 11.43 A.Sikole, P.Dzekova, N.Selja, M.Gaseva, M.Zabzun, S.Muharemi, A.Asani, V.Amitov, G.Selim, **S.Gelev**, S.Mena, V.Grunevska, M.Polenakovic: Treatment outcome of hepatitis C in hemodialysis patients; *The International Journal of Artificial Organs - Abstracts: XXXIV Annual ESAO Congress, Krems - Austria / Vol. 30, No.8, 2007, O-51 (36), p.698.* 1
- 11.44 P.Dzekova, P.Dejanov, V.Gerasimovska, A.Asani, S.Pavleska, G.Selim, **S.Gelev**, V.Amitov, A.Oncevski, A.Sikole: The influence of fistula blood flow rate on dialysis adequacy in maintenance hemodialysis patients; *The International Journal of Artificial Organs - Abstracts: XXXIV Annual ESAO Congress, Krems - Austria / Vol. 30, No.8, 2007, P-27 (175), p.737.* 1
- 11.45 **Gelev S**, Spasovski G, Dzikova S, Tosev S, Bosevski M, Selim Gj, Dzekova P, Asani A, Amitov V, Sikole A: Arterial disease in asymptomatic hemodialysis 1

- patinets; *The International Journal of Artificial Organs - Abstracts: XXXIV Annual ESAO Congress, Krems – Austria / Vol. 30, No.8, 2007, P-31 (177)*, p.738.
- 11.46 G. Selim, O. Stojceva-Taneva, V. Amitov, **S. Gelev**, P. Dzekova, A. Asani, S.Pavleska, A.Sikole: Anemia and cardiovascular mortality in hemodialysis patients: the role of inflammation and malnutrition; *The International Journal of Artificial Organs - Abstracts: XXXIV Annual ESAO Congress, Krems – Austria / Vol. 30, No.8, 2007, P-50 (189)*, p.741. 1
- 11.47 A.R. Asani, P. Dzekova, G. Selim, **S. Gelev**, V. Amitov, L. Trajceska, S. Pavleska, A. Sikole: Hemoglobin level and association of age and gender in dialysis patients treated with erythropoietin; *XXXV ESAO Congress Geneva Switzerland, The international Journal of Artificial Organs, Vol.31, No.7 (2008): P.144*, pp.645-646. 1
- 11.48 G. Selim, O. Stojceva-Taneva, V. Amitov, N. Stojcev, **S. Gelev**, L. Trajceska, P. Dzekova, I. Rambabova-Busletic, S. Pavleska, A. Sikole: Predictors of cardiovascular mortality in hemodialysis patients: Analysis at 4 years of follow up; *XXXV ESAO Congress Geneva Switzerland, The international Journal of Artificial Organs, Vol.31, No.7 (2008): P.147*, p.646. 1
- 11.49 P. Dzekova, S. Pavleska, I. Busletic, L. Stamatov, S. Gjulsen, **S. Gelev**, V. Amitov, L. Stojkovski, N. Ivanovski, M. Polenakovic, A. Sikole: Prevalence of hepatitis C virus infection in patients on renal replacement therapy; *XXXV ESAO Congress Geneva Switzerland, The international Journal of Artificial Organs, Vol.31, No.7 (2008): P.154*, p.648. 1
- 11.50 P. Dzekova, V. Amitov, N. Stojcev, **S. Gelev**, G. Selim, L. Trajceska, S. Pavleska, I. Busletic, A. Asani, P. Dejanov, M. Polenakovic, A. Sikole: Intermittent viremia of hepatitis C virus in dialysis patients; *XXXV ESAO Congress Geneva Switzerland, The international Journal of Artificial Organs, Vol.31, No.7 (2008): P.155*, p.648. 1
- 11.51 L. Trajceska, **S. Gelev**, V. Amitov, G. Selim, S. Pavleska, A. Sikole: Parathyroid hormone and erythropoietin therapy; *XXXV ESAO Congress Geneva Switzerland, The international Journal of Artificial Organs, Vol.31, No.7 (2008): P.163*, pp.650-651. 1
- 11.52 **S. Gelev**, G. Spasovski, Z. Trajkovski, V. Amitov, A. Sikole: Importance of K/DOQI guideline for bone and mineral metabolism achievement and arterial calcification in hemodialysis patients; *XXXV ESAO Congress Geneva Switzerland, The international Journal of Artificial Organs, Vol.31, No.7 (2008): P.165*, p.651. 1
- 11.53 **Saso Gelev**, Goce Spasovski, Zoran Trajkovski, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: K/DOQI guideline for bone and mineral metabolism attainment and relationship with arterial calcification in CKD patients; *XLV Congress of the ERA-EDTA Stockholm Sweden, Nephrol Dial Transplant Vol 1, Suppl. 2, 2008: SP 333*, p. ii139. 1
- 11.54 **Saso Gelev**, Goce Spasovski, Sonja Dzikova, Zoran Trajkovski, Pavlina Dzekova, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: Is there an association between thrombosis of AV fistula and the type of arterial calcification and atherosclerotic lesions in non-diabetic HD patients; *XLV Congress of the ERA-EDTA Stockholm Sweden, Nephrol Dial Transplant Vol 1, Suppl. 2, 2008: SP 350*, p.ii144. 1
- 11.55 **Saso Gelev**, Goce Spasovski, Sonja Dzikova, Zoran Trajkovski, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: The relationship between various types of arterial calcifications and atherosclerotic lesions and QT interval (ECG) dispersion in HD patients; *XLV Congress of the ERA-EDTA Stockholm Sweden, Nephrol Dial Transplant Vol 1, Suppl. 2, 2008: MP 339*, pp. ii346-ii347. 1
- 11.56 Goce Spasovski, **Saso Gelev**, Adrian Covic, Raymond Vanholder, David Goldsmith: Bone histology and KDOQI guidelines for bone metabolism and disease relationship in CKD patients; *XLV Congress of the ERA-EDTA* 1

- Stockholm Sweden, Nephrol Dial Transplant* Vol 1, Suppl. 2, 2008: MP 403, p. ii371.
- 11.57 Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Ljubica Georgievska-Ismail, **Saso Gelev**, Pavlina Dzekova, Vili Amitov, Arben Asani, Lada Trajceska, Svetlana Pavleska, Aleksandar Sikole: The time of referral to nephrologists: Impact on the initiation of haemodialysis and mortality in ESRD patients; *XLV Congress of the ERA-EDTA Stockholm Sweden, Nephrol Dial Transplant* Vol 1, Suppl. 2, 2008: MP 435, p. ii383. 1
- 11.58 Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Ljubica Georgievska-Ismail, **Saso Gelev**, Nikola Stojcev, Elizabeta Srbinovska-Kostovska, Pavlina Dzekova, Irena Rambabova-Busletic, Arben Asani, Aleksandar Sikole: Traditional cardiovascular risk factors and cardiovascular mortality in hemodialysis patients: 5-year follow-up analysis; *XLVI Congress of the ERA-EDTA Milan Italy, NDT Plus* Vol 2, Suppl. 2, 2009: Su 485. 1
- 11.59 **Saso Gelev**, Goce Spasovski, Slavco Tosev, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: The relationship between K/DOQI guidelines for bone and mineral disorder attainment and QT interval (ECG) dispersion in hemodialysis patients; *XLVI Congress of the ERA-EDTA Milan Italy, NDT Plus* Vol 2, Suppl. 2, 2009: Sa 524. 1
- 11.60 **Saso Gelev**, Goce Spasovski, Slavco Tosev, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: The association of K/DOQI guidelines for mineral and bone disorder achievement and ankle brachial systolic pressure index in hemodialysis patients; *XLVI Congress of the ERA-EDTA Milan Italy, NDT Plus* Vol 2, Suppl. 2, 2009: Sa 530. 1
- 11.61 Lada Trajceska, **Saso Gelev**, Gulsen Selim, Daniela Mladenovska, Vladimir Pusevski, Aleksandar Sikole: Nutritional status, inflammation and advanced glycoxidation end products intake; *XLVI Congress of the ERA-EDTA Milan Italy, NDT Plus* Vol 2, Suppl. 2, 2009: Sa 694. 1
- 11.62 Pavlina Dzekova-Vidimliski, Arben Asani, Galina Severova-Andreevska, Lada Trajceska, Gulsen Selim, **Saso Gelev**, Nikola Stojcev, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: Hepatitis C virus infection and survival of hemodialysis patients; *XLVI Congress of the ERA-EDTA Milan Italy, NDT Plus* Vol 2, Suppl. 2, 2009: Sa 647. 1
- 11.63 Lada Trajceska, **Saso Gelev**, Gulsen Selim, Pavlina Dzekova, Aleksandar Sikole: Does reaching the targets for calories and protein intake by K/DOQI guidelines promotes adequate intake of advanced glycoxidation end products? *XLVI Congress of the ERA-EDTA Milan Italy, NDT Plus* Vol 2, Suppl. 2, 2009: Sa 687. 1
- 11.64 Pavlina Dzekova-Vidimliski, Arben Asani, Galina Severova-Andreevska, Lada Trajceska, Gulsen Selim, **Saso Gelev**, Vili Amitov, Nikola Stojcev, Momir Polenakovic, Aleksandar Sikole: Different patterns of viremia in hemodialysis patients with hepatitis C; *XLVI Congress of the ERA-EDTA Milan Italy, NDT Plus* Vol 2, Suppl. 2, 2009: Sa 588. 1
- 11.65 Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Beti Zafirova-Ivanovska, Sonja Trojcanec-Piponska, **Saso Gelev**, Igor Nikolov, Nikola Stojcev, Pavlina Dzekova, Irena Rambabova-Busletic, Arben Asani, Aleksandar Sikole: Brain natriuretic peptide in hemodialysis patients: Predictive value for all-cause and cardiovascular mortality; *XLVI Congress of the ERA-EDTA Milan Italy, NDT Plus* Vol 2, Suppl. 2, 2009: Su 457. 1
- 11.66 Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Nikola Stojcev, **Saso Gelev**, Arben Asani, Pavlina Dzekova Vidimliski, Lada Trajceska, Galina Severova-Andreevska, Vlado Pusevski, Aleksandar Sikole: N-terminal pro brain natriuretic peptide predicts mortality in patients with end-stage renal disease in hemodialysis; *9-th BANTAO Congress Antalia Turkey, BANTAO Journal* 2009, Vol.7, Suppl.1: OP-02, p.6. 1
- 11.67 Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Nikola Stojcev, **Saso Gelev**, 1

- 11.68 Pavlina Dzekova Vidimliski, Lada Trajceska, Arben Asani, Galina Severova-Andreevska, Vlado Pusevski, Aleksandar Sikole: Pulse pressure predicts all-cause and cardiovascular mortality in hemodialysis patients: A 5 years prospective observational study; *9-th BANTAO Congress Antalia Turkey, BANTAO Journal* 2009, Vol.7, Suppl.1: OP-46, p.19. 1
- 11.69 **Saso Gelev**, Goce Spacovski, Angel Oncevski, Slavco Tosev, Lada Trajceska, Vili Amitov, Gjulsen Selim, Aleksandar Sikole: Is there association between the QT interval (electrocardiograms) dispersion and thrombosis of the arterio-venous fistula in hemodialysis patients; *9-th BANTAO Congress Antalia Turkey, BANTAO Journal* 2009, Vol.7, Suppl.1: PP-004, p.25. 1
- 11.70 Pavlina Dzekova Vidimliski, Arben Asani, Galina Severova-Andreevska, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, **Saso Gelev**, Sonja Dzikova, Momir Polenakovic, Aleksandar Sikole: Hemodialysis patients with hepatitis C and ultrasound predictors of compensated liver cirrhosis; *9-th BANTAO Congress Antalia Turkey, BANTAO Journal* 2009, Vol.7, Suppl.1: PP-006, p.25. 1
- 11.71 **Saso Gelev**, Goce Spacovski, Angel Oncevski, Zoran Trajkovski, Lada Trajceska, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: Is there association between thrombosis of arterio-venous fistula and the type of arterial calcification in hemodialysis patients; *9-th BANTAO Congress Antalia Turkey, BANTAO Journal* 2009, Vol.7, Suppl.1: PP-015, p.27. 1
- 11.72 G. Selim, **S. Gelev**, P. Dzekova, I. Busletic, A. Asani, L. Trajceska, G. Severova, S. Pavlevska, V. Pusevski, A. Sikole: Brain natriuretic peptide in hemodialysis patients: Prognostic value of baseline measurement for all cause and cardiovascular mortality; *The international Journal of Arteficial Organs* 2009, Vol.32, No. 7, Abstracts from the XXXVI ESAO Congress, O-58, pp. 406. 1
- 11.73 L.T. Trajceska, D.M. Mladenovska, **S.Gelev**, V.A. Amitov, A.S. Sikole: Quality of life and intradialytic hypotension; *The international Journal of Arteficial Organs* 2009, Vol.32, No. 7, Abstracts from the XXXVI ESAO Congress, O-59, pp. 406-407. 1
- 11.74 **S. Gelev**, G. Spasovski, S. Tošev, L. Trajceska, G. Selim, V. Amitov, A. Šikole: The relationship of the QT interval (ECG) dispersion with ankle brachial systolic pressure index levels and thrombosis of arteriovenous fistula in hemodialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2009, Vol.32, No. 7, Abstracts from the XXXVI ESAO Congress, P-59, pp. 437. 1
- 11.75 **S. Gelev**, G. Spasovski, S. Đikova, Z. Trajkovski, L. Trajceska, V. Puševski, G. Selim, V. Amitov, A. Šikole: Association between thrombosis of arteriovenous fistula and type of arterial calcification in non-diabetic hemodialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2009, Vol.32, No. 7, Abstracts from the XXXVI ESAO Congress, P-60, pp. 437-438. 1
- 11.76 L. Trajceska, S.A. Arsov, P. Dzekova, **S.Gelev**, G.S. Selim, V.A. Amitov, R.G. Graaff, A.S. Sikole: Food intake and skin accumulation of advanced glycation end products; *The international Journal of Arteficial Organs* 2009, Vol.32, No. 7, Abstracts from the XXXVI ESAO Congress, P-66, pp. 439. 1
- 11.77 A. Asani, G. Selim, P. Dzekova, **S. Gelev**, V. Amitov, S. Pavleska, A. Sikole: Erythropoietin therapy and antihypertensive treatment in dialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2009, Vol.32, No. 7, Abstracts from the XXXVI ESAO Congress, P-74, pp. 441. 1
- 11.78 A. Sikole, P. Dzekova-Vidimliski, G. Severova-Andreevska, L. Trajceska, G. Selim, **S. Gelev**, N. Stojcev, V. Amitov: Survival of hemodialysis patients and hepatitis C virus infection; *The international Journal of Arteficial Organs* 2009, Vol.32, No. 7, Abstracts from the XXXVI ESAO Congress, P-79, pp. 442. 1
- 11.78 P. Dzekova-Vidimliski, A. Asani, G. Andreevska, L. Trajceska, G. Selim, **S. Gelev**, V. Amitov, S. Dzikova, M. Polenakovic, A. Sikole: Ultrasound 1

- 11.79 predictors of compensated liver cirrhosis in hemodialysis patients with hepatitis C; *The international Journal of Arteficial Organs* 2009, Vol.32, No. 7, Abstracts from the XXXVI ESAO Congress, P-82, pp. 443. 1
Pavlina Dzekova-Vidimliski, Galina Severova-Andreevska, Lada Trajceska, Vladimir Pusevski, Gulsen Selim, **Saso Gelev**, Vili Amitov, Sonja Dzikova, Aleksandar Sikole: Aminotransferase activity as a poor predictor of liver disease progression in hemodialysis patients with chronic hepatitis C; *XLVII ERA-EDTA Congress (June 2010) Munich Germany, NDT Plus 2010*, Vol 3, Suppl. 3, Su 282, p. ii401.
- 11.80 Lada Trajceska, Daniela Mladenovska, Galina Severova, Gjulsen Selim, **Saso Gelev**, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: Predictors of quality of life in hemodialysis patients; *XLVII ERA-EDTA Congress (June 2010) Munich Germany, NDT Plus 2010*, Vol 3, Suppl. 3, Su 304, p. ii409. 1
- 11.81 **Saso Gelev**, Goce Spasovski, Daniela Mladenovska, Zoran Trajkovski, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, Vladimir Pusevski, Aleksandar Sikole: Health related quality of life in hemodialysis patients with various types of arterial calcification; *XLVII ERA-EDTA Congress (June 2010) Munich Germany, NDT Plus 2010*, Vol 3, Suppl. 3, Su 311, p. ii412. 1
- 11.82 Galina Severova, Lada Trajceska, Vladimir Pusevski, Pavlina Dzekova, **Saso Gelev**, Gulsen Selim, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: Acquired renal cysts predict lower erythropoietin requirements in dialysis patients; *XLVII ERA-EDTA Congress (June 2010) Munich Germany, NDT Plus 2010*, Vol 3, Suppl. 3, Su 569, p. ii501. 1
- 11.83 S.Pavleska, **S.Gelev**, G.Spasovski, Z.Trajkovski, G.Selim, L.Trajceska, G.Severova-Andreevska, V.Pusevski, V.Amitov, A.Sikole: Is there a relationship between QT interval dispersion and different type of arterial calcification in hemodialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, O-84 (232), pp. 441-442. 1
- 11.84 **S.Gelev**, G.Spasovski, Z.Trajkovski, L.Trajceska, G.Selim, G. Andreevska-Severova, V.Amitov, A.Sikole: The importance of K/DOQI guideline for intact parathyroid hormone achievement on arterial calcification presence in hemodialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-64 (57), p. 460. 1
- 11.85 S.Pavleska, **S.Gelev**, G.Spasovski, S.Dzikova, S.Tosev, A.Oncevski, P.Dejanov, V.Gerasimovska, L.Trajceska, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole: Relationship between thrombosis of arterio-venous fistula and carotid atherosclerosis lesions in hemodialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-67 (231), p. 461. 1
- 11.86 **S.Gelev**, G.Spasovski, Z.Trajkovski, L.Trajceska, P.Dzekova, S.Gjulsen, V.Amitov, A.Sikole: Anti-hepatitis C virus antibody positivity and relationship with arterial calcification presence in hemodialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-68 (56), p. 461. 1
- 11.87 G. Andreevska-Severova, L.Trajceska, P.Dzekova, V.Pusevski, **S.Gelev**, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole: Important factors for optimized blood pressure control in hemodialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-69 (176), pp. 461-462. 1
- 11.88 L.Trajceska, P.Dzekova, **S.Gelev**, G.Selim, A.Sikole: Microinflammation is improved by higher advanced glycation end products food intake in dialysis patients over time; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-73 (91), pp. 462-463. 1
- 11.89 V.Amitov, **S.Gelev**, L.Trajceska, G.Severova-Andreevska, V.Pusevski, 1

- 11.90 A.Sikole: Mortality in hemodialysis patients at the hemodialysis center Cair-Skopje; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-77 (262), p. 463. 1
L.Trajceska, P.Dzekova, **S.Gelev**, V.Pusevski, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole: Season influence on the advanced glycation end products food intake in dialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-83 (224), p. 465.
- 11.91 A.Sikole, L.Trajceska, V.Pusevski, G.Severova, P.Dzekova, **S.Gelev**, G.Selim, V.Amitov: Factors associated with hemoglobin variability in dialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-85 (90), p. 465. 1
- 11.92 P.Dzekova Vidimliski, G.Severova-Andreevska, L.Trajceska, V.Pusevski, G.Selim, **S.Gelev**, V.Amitov, A.Sikole: Epo doses in hemodialysis patients with hepatitis C; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-162 (223), p. 483. 1
- 11.93 P.Dzekova Vidimliski, L.Trajceska, G.Severova-Andreevska, V.Pusevski, G.Selim, **S.Gelev**, V.Amitov, A.Sikole: Liver disease progression and aminotransferase activity in hemodialysis patients with chronic hepatitis C; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-163 (222), p. 484. 1
- 11.94 V.Pusevski, D.Mladenovska, L.Trajceska, **S.Gelev**, V.Amitov, A.Sikole: The effect of high-flux hemodialysis on quality of life in dialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-170 (92), p. 485. 1
- 11.95 G. Severova-Andreevska, L.Trajceska, P.Dzekova, G.Selim, **S.Gelev**, V.Amitov, A.Sikole: Daily salt intake and overhydration in patients on hemodialysis; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-183 (178), p. 488. 1
- 11.96 G.Selim, O.Stojceva-Taneva, **S.Gelev**, N.Stojcev, V.Amitov, G.Adamova, A.Sikole: Succesful pregnancy in a 43 year-old woman who undergo long-term hemodialysis; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-185 (293), p. 489. 1
- 11.97 G.Selim, O.Stojceva-Taneva, **S.Gelev**, N.Stojcev, P.Dzekova, L.Trajceska, A.Asani, I.Busletic, S.Pavleska, A.Sikole: A multi-biomarker approach for the prediction of cardiovascular mortality in hemodialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-186 (294), p. 489. 1
- 11.98 G.Severova, L.Trajceska, P.Dzekova, V.Pusevski, **S.Gelev**, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole: Acquired renal cysts predict lower erythropoietin requirements in dialysis patients; *The international Journal of Arteficial Organs* 2010, Vol.33, No. 7, Abstracts from the XXXVII ESAO Congress, P-188 (145), p. 489. 1
- 11.99 Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Liljana Tozija, **Saso Gelev**, Nikola Stojcev, Pavlina Dzekova, Lada Trajceska, Galina Severova, Svetlana Pavleska, Aleksandar Sikole: Predictors of cardiovascular mortality in hemodialysis patients: 5 year follow-up analysis; *XLVIII ERA-EDTA Congress Prague Czech Republic, NDT Plus*, june 2011, Vol 4, Suppl. 2, F 370. 1
- 11.100 Pavlina Dzekova-Vidimliski, Galina Severova-Andreevska, Svetlana Pavlevska, Lada Trajceska, Gulsen Selim, **Saso Gelev**, Aleksandar Sikole: Survival of hemodialysis patients with chronic hepatitis C infection; *XLVIII ERA-EDTA Congress Prague Czech Republic, NDT Plus*, june 2011, Vol 4, Suppl. 2, F 481. 1

11.101	Lada Trajceska, Daniela Mladenovska, Galina Severova, Vili Amitov, Gjulsen Selim, Saso Gelev , Pavlina Dzekova-Vidimliski, Aleksandar Sikole: Non-adherence to medical investigations – another indicator of non-compliance in dialysis patients; <i>XLVIII ERA-EDTA Congress Prague Czech Republic, NDT Plus</i> , June 2011, Vol 4, Suppl. 2, F 511.	1
11.102	Lada Trajceska, Daniela Mladenovska, Galina Severova, Saso Gelev , Gjulsen Selim, Vili Amitov, Aleksandar Sikole: Non-adherence to medical investigations impacts mortality of dialysis patients; <i>XLVIII ERA-EDTA Congress Prague Czech Republic, NDT Plus</i> , June 2011, Vol 4, Suppl. 2, F 515.	1
11.103	Aleksandar Sikole, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, Saso Gelev , Pavlina Dzekova, Vili Amitov, Stefan Arsov: Microinflammation is improved by higher advanced glycation end products food intake in dialysis patients over time; <i>XLVIII ERA-EDTA Congress Prague Czech Republic, NDT Plus</i> , June 2011, Vol 4, Suppl. 2, F 193.	1
11.104	Aleksandar Sikole, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, Vili Amitov, Pavlina Dzekova, Saso Gelev , Galina Severova, Ted Trajceski: Association of left ventricular diastolic dysfunction with intra-dialytic hypotension in dialysis patients; <i>XLVIII ERA-EDTA Congress Prague Czech Republic, NDT Plus</i> , June 2011, Vol 4, Suppl. 2, Sa 383.	1
11.105	Galina Severova- Andreevska, Lada Trajceska, Saso Gelev , Vili Amitov, Aleksandar Sikole: Daily salt intake and overhydration in patients on hemodialysis; <i>XLVIII ERA-EDTA Congress Prague Czech Republic, NDT Plus</i> , June 2011, Vol 4, Suppl. 2, Sa 471.	1
11.106	Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Liljana Tozija, Saso Gelev , Nikola Stojcev, Pavlina Dzekova, Lada Trajceska, Galina Severova, Svetlana Pavleska, Aleksandar Sikole: Influence of nephrology referral on the relationship between timing of dialysis initiation and survival in hemodialysis patients; <i>XLVIII ERA-EDTA Congress Prague Czech Republic, NDT Plus</i> , June 2011, Vol 4, Suppl. 2, Sa 486.	1
11.107	Aleksandar Sikole, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, Saso Gelev , Pavlina Dzekova, Vili Amitov, Stefan Arsov: Seasonal variations of bilirubin in dialysis patients, a possible interplay between nutrition and sunlight; <i>XLVIII ERA-EDTA Congress Prague Czech Republic, NDT Plus</i> , June 2011, Vol 4, Suppl. 2, Sa 444.	1
11.108	G.Severova-Andreevska, L.Trajceska, S.Gelev , V.Amitov, A,Sikole: Daily salt intake and overhydration in patients on hemodialysis; <i>The international Journal of Arteficial Organs</i> 2011, Vol.34, No. 8, Abstracts from the XXXVIII Congress of the ESAO, P-97 (EI0314), p. 673.	1
11.109	P.Dzekova-Vidimliski, G.Severova-Andreevska, S.Pavleska, L.Trajceska, G.Selim, S.Gelev , V.Amitov, A.Sikole: .Survival of hemodialysis patients with chronic hepatitis C virus infection; <i>The international Journal of Arteficial Organs</i> 2011, Vol.34, No. 8, Abstracts from the XXXVIII Congress of the ESAO, P-99 (EI0120), p. 673.	1
11.110	S.Gelev , G.Spasovski, D.Mladenovska, Z.Trajkovski, L.Trajceska, G.Selim, A.Sikole: Health-related quality of life in hemodialysis patients with different type of arterial calcification finding; <i>The international Journal of Arteficial Organs</i> 2011, Vol.34, No. 8, Abstracts from the XXXVIII Congress of the ESAO, P-105 (EI0052), p. 675.	1
11.111	S.Gelev , G.Spasovski, D.Mladenovska, L.Trajceska, G.Severova-Andreevska, G.Selim, A.Sikole: K/DOQI guidelines attainment of bone and mineral metabolism markers and relationship with health-related quality of life in hemodialysis patients; <i>The international Journal of Arteficial Organs</i> 2011, Vol.34, No. 8, Abstracts from the XXXVIII Congress of the ESAO, P-106 (EI0049), p. 675.	1
11.112	L.Trajceska, D.Mladenovska, G.Severova, P.Dzekova, S.Gelev , V.Amitov,	1

	G.Selim, A.Sikole: Non-adherence to medical investigations impacts mortality of dialysis patients; <i>The international Journal of Arteficial Organs</i> 2011, Vol.34, No. 8, Abstracts from the XXXVIII Congress of the ESAO, P-110 (E10007), p. 676.	
12.	Апстракти објавени во зборник на конференција - национална	
12.1	К.Чакалароски, Л.Тозија, Н.Ивановски, С.Гелев, Е.Масин, Р.Гроздановски, З.Антова: Пролонгирани фебрилни состојби при пациент со хроничен хемодијализен третман-улогата на специфичната инфекција; <i>Книга на апстракти</i> , Прв конгрес по пулмоалергологија на Р.Македонија со меѓународно учество, 1993: стр.331. (рецензирано во Билтен бр. 614 од 15.3.1994)	0.5
12.2	Р.Гроздановски, К.Чакалароски, С.Гелев, Е.Масин, Н.Ивановски, З.Антова: Метастатски плеврални лезии при анефричен пациент после билатерална нефректомија по билатерален карцином на бубрезите; <i>Книга на апстракти</i> , Прв конгрес по пулмоалергологија на Р.Македонија со меѓународно учество, 1993: стр.317. (рецензирано во Билтен бр. 614 од 15.3.1994)	0.5
12.3	Н.Ивановски, З.Антова, С.Гелев, В.Ристовска, Љ.Стојковски, Н.Стојчев, О.Стојчева, Г.Спасовски, Ѓ.Масин: Effect of the dialysis prescription (kt/v) and dietary protein intake (DPI/PCR) on uremic morbidity; <i>Мак Мег Прејлед</i> , Книга на апстракти од Првиот конгрес на МЗНДТВО; 1993; год.46; Суплемент 13: стр.69. (рецензирано во Билтен бр. 614 од 15.3.1994)	0.5
12.4	Т.Josifovska, L.Grcevska, N.Stojcev, V.Amitov, S.Gelev, E.Masin, T.Gruev, M.Polenakovic: Tubular markers and clinical parametars in glomerulopathies; <i>Мак мег прејлед</i> , Книга на апстракти од Вториот конгрес на МЗНДТВО; 1997; год.51; (Суплемент 30): стр.49. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.9.2001)	0.5
12.5	А.Шиколе, Н.Стојчев, Г.Спасовски, В.Амитов, В.Николов, Љ.Стојковски, В.Герасимовска, О.Стојчева Танева, З.Антова, С.Гелев, М.М.Поповска, Ѓ.Масин, М.Поленакоски: Преживување на пациентите на хронична хемодијализа: 11 годишно искуство на центарот за дијализа Чаир при Клиниката за нефрологија во Скопје; <i>Мак мег прејлед</i> , Книга на апстракти од Вториот конгрес на МЗНДТВО; 1997; год.51; (Суплемент 30): стр.51. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.9.2001)	0.5
12.6	В.Герасимовска, А.Шиколе, Д.Атанасова, В.Амитов, Н.Стојчев, С.Гелев, Г.Спасовски, М.Поленакоски: Регистер на пациенти на хемодијализа во Република Македонија; <i>Мак мег прејлед</i> , Книга на апстракти од Вториот конгрес на МЗНДТВО; 1997; год.51; (Суплемент 30): стр.52. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.9.2001)	0.5
12.7	В.Амитов, С.Гелев, М.Милованчева Поповска, А.Шиколе, Н.Ивановски, Т.Јосифовска, Н.Стојчев, В.Ристовска, З.Антова, М.Поленакоски: Дијализа и С Нератитис; <i>Мак мег прејлед</i> , Книга на апстракти од Вториот конгрес на МЗНДТВО; 1997; год.51; (Суплемент 30): стр.54. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.9.2001)	0.5
12.8	Д.Илиќ, К.Чакалароски, Н.Ивановски, О.Васкова, О.Стојчева-Танева, В.Ристовска, З.Антова, С.Гелев, Г.Спасовски: Проценка на реналната остеодинстрофија кај пациенти на хронична хемодијализа: Примена на коскена сцинтиграфија и биохемиски маркери на коскена формација; <i>Зборник на апстракти</i> , Прв македонски конгрес за нуклеарна медицина со меѓународно учество, 1998. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.9.2001)	0.5
12.9	В.Амитов, В.Колоска, Ѓ.Селим, В.Ристовска, Л.Стаматов, С.Гелев, Р.Гроздановски, К.Гроздановски, Б.Поленакоски, М.Поленакоски, А.Шиколе: Тригодишно следење на хепатитис Ц инфекција на Одделот	0.5

	за дијализа при Клиниката за нефрологија; XV Конгрес на лекарите на Македонија, <i>Мак Мед Преџед</i> , 1999, Зборник на апстракти, год.53 (Суплемент 39): стр.57. (рецензирано во Билтен бр. 785 од 14.09.2001)	
12.10	С.Гелев , О.Стојчева, Р.Гроздановски, Г.Спасовски, Ј.Масин, А.Шиколе: Примарен хиперпаратироидизам и хронична бубрежна слабост; <i>Македонски медицински преџед</i> , <i>Книџа на ајсџрактии од Треџиоџи Конџрес џо Нефрлоџија на Р.Македонија со меџународно учесџво</i> ; 2001; год.55; Суплемент 48: стр.83.	0.5
12.11	Gj.Selim, R.Grozdanovski, O.Stojceva-Taneva, V.Amitov, S.Gelev , N.Stojcev, L.Stamatov, Lj.Stojkovski, A.Sikole: Risk factors for inadequate hemodijalasis; <i>Македонски медицински преџед</i> , <i>Книџа на ајсџрактии од Треџиоџи конџрес џо нефрлоџија на Р.Македонија со меџународно учесџво</i> ; 2001; год.55; Суплемент 48: стр.87.	0.5
12.12	С.Гелев , Љ.Стојковски, Д.Илиќ, Ѓ.Селим, В.Амитов, К.Чакалароски, Р.Гроздановски, А.Шиколе: Дијализно зависната амилоидоза кај болните на хронична хемодијализа; <i>Македонски медицински преџед</i> , <i>Книџа на ајсџрактии од Треџиоџи конџрес џо нефрлоџија на Р.Македонија со меџународно учесџво</i> ; 2001; год.55; Суплемент 48: стр.87	0.5
12.13	С.Гелев , Љ.Стојковски, Е.Јаневиќ-Ивановска, Д.Илиќ, В.Амитов, Ѓ.Селим, Н.Стојчев, Р.Гроздановски, А.Шиколе: Ниво на Бета-2 микроглобулин во серумот кај болните на хронична хемодијализа; <i>Македонски медицински преџед</i> , <i>Книџа на ајсџрактии од Треџиоџи конџрес џо нефрлоџија на Р.Македонија со меџународно учесџво</i> ; 2001; год.55; Суплемент 48: стр.88.	0.5
12.14	С.Гелев , А.Шиколе, Г.Спасовски, Љ.Стојковски, В.Амитов, Ѓ.Селим, Н.Стојчев, Р.Гроздановски: Доза на одржување на рекомбинантен хуман еритропоетин кај болните на хемодијализа зависна од полот; <i>Македонски медицински преџед</i> , <i>Книџа на ајсџрактии од Треџиоџи конџрес џо нефрлоџија на Р.Македонија со меџународно учесџво</i> ; 2001; год.55; Суплемент 48: стр.89.	0.5
12.15	Љ.Стојковски, Р.Гроздановски, А.Ончевски, П.Дејанов, С.Гелев , Ѓ.Селим, О.Стојчева-Танева, А.Шиколе: Компликации поврзани со ЦАПД; Наши искуства; <i>Македонски медицински преџед</i> , <i>Книџа на ајсџрактии од Треџиоџи конџрес џо нефрлоџија на Р.Македонија со меџународно учесџво</i> ; 2001; год.55; Суплемент 48: стр.90.	0.5
12.16	A.Sikole, G.Spasovski, D.Zafirov, M.Polenakovic, V.Amitov, S.Gelev , G.Selim, R.Grozdanovski: Epoetin omega for treatment of anaemia in maintenance haemodialysis patients; <i>Македонски медицински преџед</i> , <i>Книџа на ајсџрактии од Треџиоџи конџрес џо нефрлоџија на Р.Македонија со меџународно учесџво</i> ; 2001; год.55; Суплемент 48: стр.93.	0.5
12.17	A.Sikole, M.Polenakovic, V.Spirovska, G.Spasovski, S.Gelev , B.Polenakovic, H.Klinkmann, P.Scigalla: Recurrence of left ventricular hypertrophy following cessation of erythropoietin therapy; <i>Македонски медицински преџед</i> , <i>Книџа на ајсџрактии од Треџиоџи конџрес џо нефрлоџија на Р.Македонија со меџународно учесџво</i> ; 2001; год.55; Суплемент 48: стр.93.	0.5
12.18	A.Sikole, G.Spasovski, S.Gelev , G.Selim, V.Amitov, N.Stojcev, O.Stojceva, R.Grozdanovski, M.Polenakovic, K.Aabendroth, R.Schmidt, C.Zingler, P.Scigalla, H.Klinkmann: Bone histomorphometry and erythropoietin therapy; <i>Македонски медицински преџед</i> , <i>Книџа на ајсџрактии од Треџиоџи конџрес џо нефрлоџија на Р.Македонија со меџународно учесџво</i> ; 2001; год.55; Суплемент 48: стр.94.	0.5
	Вкупно	289.9

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред.број	Назив на активноста :	Поени
1.	Експертска активност: стручна ревизија	
1.1	Извршен стручен надзор на работата на центрите за дијализа во рамките на интерните одделенија на општите болници во РМ, по Решението 09-10046/1 од 30.11.2010 год. од министерот за здравство на РМ.	1
2	Воведување нова јавно здравствена метода во областа на здравството	
2.1	Прв пат во државата воведена метода за детектирање на дијализно-зависната метода со технициум 99 обележан бета-2 микроглобулин кај болните на дијализа – учество од страната на Клиниката за нефрологија, изведена од страна на Институтот за патофизиологија и нуклеарна медицина во Скопје во текот на 1998-1999 година	4
3	Клиничка или научно-апликативна студија во областа на медицинските науки и здравството	
3.1	Учество во клиничка студија (Effect of Lanthanum Carbonate compared with Calcium Carbonate on Renal Bone Disease in Chronic Renal Failure Patients Receiving Dialysis) од областа на медицинските науки, изведена на Клиниката за нефрологија во текот на 2000-2001 год.	1
3.2	Учество во клиничка студија (Efficacy and safety of Cholestilan™ as a phosphate binder in end-stage renal disease) од областа на медицинските науки, изведена на Клиниката за нефрологија во текот на 2003 год.	1
3.3	Учество во клиничка студија [Bone histomorphometry assessment for dialysis patients with secondary hyperparathyroidism of end stage renal disease (BONAFIDE)], од областа на медицинските науки, изведена во Заводот за нефрологија во Струга и Центарот за хемодијализа во Железара-Скопје во текот на 2009-2011 год.	1
4.	Завршена специјализација во областа на здравството	
	Уверение за завршена специјализација (интерна медицина)	2
5.	Завршена супспецијализација во областа на здравството	
	Уверение за завршена супспецијализација (нефрологија)	1
Дејности од поширок интерес		
1.	Член на организационен или програмски одбор на научен /стручен собир	
1.1	Член на организациониот одбор на научно-стручен собир со меѓународно учество [Првиот конгрес на Македонското здружение за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи (МЗНДТВО)], одржан во 1994 год. во Охрид	0.5
1.2	Член на организациониот одбор на научно-стручен собир со меѓународно учество [Вториот конгрес на Македонското здружение за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи (МЗНДТВО)], одржан во 1997 год. во Струга	0.5
1.3	Член на организациониот одбор на научно-стручен собир со меѓународно учество (Третиот конгрес по нефрологија на РМ), одржан во 2001 год. во Скопје	0.5
2	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен /стручен собир	
2.1	Член на организациониот одбор на меѓународен научно-стручен собир [Седмиот конгрес на Асоцијацијата на балканските градови за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи (БАНТАО)], одржан во 2005 год. во Охрид	1
2.1	Член на организациониот одбор на меѓународен научно-стручен	1

	собир [37. Конгрес на Европската асоцијација за вештачки органи (ЕСАО)], одржан во 2010 год во Скопје	
3	Награда за постигнувања од струковата организација	
3.1	Плакета од МЛД на РМ (2002 год.)	3
	Вкупно	17,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ		
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		28.35
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ		289.9
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ		17.5
Вкупно		319,75

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

3. Ас. д-р Магдалена Отљанска

Биографски податоци

Ас. Д-р. сци. Магдалена Отљанска е родена во Скопје во 1960 година. Основно и средно образование завршила во Скопје. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во 1978 година, а дипломирала во јуни 1984 година, со средна оценка 9. На Универзитетската клиника за кардиологија е вработена од 1988 година. Во 1993 година завршила специјализација по интерна медицина, во 2010 година завршила супспецијализација по кардиологија. Постдипломските студии на Медицинскиот факултет ги завршила со средна оценка 10,0 и успешно го одбрала магистерскиот труд со наслов „Примена на АЦЕ инхибитори кај хронична срцева слабост“. Во мај 2003 година година ја одбрала докторската дисертација: „Гранична хипертензија евалуација на невроендокрините промени и нивниот ефект врз морфолошките промени на срцето

Наставно-образовна дејност

Д-р Отљанска е активно вклучена во изведувањето на редовната практична настава на Медицинскиот, Стоматолошкиот и Фармацевтскиот факултет, во Скопје. Учеството и активноста ја изразува во наставата по предметите интерна медицина и интерна пропедевтика. Со воведувањето на ЕКТ-системот континуираната активност продолжува по предметите интерна медицина –за студенти по општа медицина (вежби, семинар, клиничка пракса, ментор на студенти) , за студенти по стоматологија и фармација, клиничко испитување за студентни по општа медицина, ургентна медицина и фамилијарна медицина за студенти по општа медицина. Исто така била повремено вклучена и во изведување на практична настава за високите школи-медицински сестри и физиотерапевти. Во звањето помлад асистент е избрана во 1991 година, а во 1993 година во звањето асистент со 4 реизбори во истото звање.

Коавтор е на: Практикум по интерна медицина под уредништво на проф. Владимир Серафимовски.

Научно истражувачка работа

Секојдневно активно е вклучена во научната дејност на Универзитетската клиника за кардиологија. Особено активно учествува во работата на Одделението за хипертензија и ехокардиографија.

Како автор и коавтор земала учество на повеќе домашни и меѓународни конгреси од областа на кардиологијата. Учествувала активно како предавач на повеќе конгреси од областа на кардиологијата, и општата медицина, како предавач на повеќе собири на Кардиолошкото здружение на Македонија, Македонското здружение за ехокардиографија, Македонската асоцијација за хипертензија и Македонското здружение за дебелина. Организирала и учествувала како предавач на повеќе собири на лекари од општата пракса, интернисти низ републиката од областа на превенција на кардиоваскуларни заболувања.

Национален координатор е на европскиот регистар за срцева слабост.

Член е на Македонското здружение за кардиологија, Европското здружение за кардиологија, Македонското здружение за ехокардиографија, Македонското здружение за хипертензија, Македонското здружение за дебелина, Македонското лекарско друштво, како и Лекарската комора на Македонија.

Стручно-апликативна дејност

Кандидатката е активно вклучена во рутинските дејности на Универзитетската клиника за кардиологија со применување на новите препораки и третман од областа на хипертензијата. Активно учествувала во воведувањето и работата на Центарот за хипертензија и Центарот за превенција на кардиоваскуларни заболувања.

Рецензент е на 2 труда во списанието на Здружението на физиолози и антрополози на Р. Македонија „Physioacta“.

Дејности од поширок интерес

Во 2006 година престојувала во Клиниката во Нирнберг, состевен дел на Универзитетската клиника Ерланген, Германија.

Добитник е на благодарница за активно учество во извршувањето на целите и задачите на Македонското лекарско друштво во 2006 година.

До последниот избор за асистент рефератите се објавени во билтените на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ (бр. 614, 691, 785, 870, 894).

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАУЧНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Отљанска Магдалена

Институција: Медицински факултет, Скопје, Универзитетска клиника за кардиологија

Научна област: интерна медицина - кардиологија

Наставно-образовна дејност

	Бодови
Одржување на настава (практична настава) -од прв циклус на студии за 21 год.	100
Консултации со студенти за 21 год.	4,2
Позитивно рецензирани практикуми 1 (коавтор)	3,0
Практикум по интерна медицина, под уредништво на проф. д-р В. Серафимовски, Скопје, 2004, 64-67	
Вкупно	107,2

Научноистражувачка дејност

Трудови со оригинални научно-стручни резултати, објавени во научно/стручно списание		14,4
1. М. Ношпал, Б. Сидовска, В. Арсова, М. Отљанска , Д. Проевска, Е. Христова: Липопротеински карактеристики кај пациенти со артериска хипертензија. Македонски медицински преглед 55, 2001 стр. 91-168, бр. 3-4	2,4 4,0	
2. Отљанска М " Од хипертензија до срцева слабост, " Physioacta vol. 3-No2, 2009, 31-41	3,2 2,4	
3. Јованова С, Спиrowsка В, Отљанска М "Ехокардиографска дијагноза на аберантна перзистентна лева горна празна вена " Acta Morphologica . Vol. 1 (2), 2004, 32-35.	2,4	
4. Ношпал М, Спиrowsка В, Горгов Н, Србиновска Е, Отљанска М , Проевска Д " Меѓузависност на дијаметарот на левиот атриум, мерен со ултразвук и процентот на успешна конверзија на атријална фибрилација во синус ритам. Македонски медицински преглед бр 5-6, 53, 1999, 316.		
5. Ношпал М, Спиrowsка В, Христовски Ж, Србиновска Е, Христова Е, Отљанска М "Заканувачка перикардна тампонада кај пациент со примарен хипотиреоидизам" Македонски медицински преглед бр.5-6, 54, 2000, 188-192.		

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно- стручно списание со меѓународен уредувачки одбор		6, 0
1. 3. Отљанска М "Примена на бета блокатори кај хипертензија" Physioacta vol 4-No 1 2010, 115-123	6, 0	
Пленарни предавања на научен стручен собир		8, 0
1. Отљанска М " Хипертензија, срцево и васкуларно ремоделирање " Зборник на апстракти - XVIII конгрес на лекари на Република Македонија, 15-18 јуни, Охрид - воведно предавање	2, 0	
2. Отљанска М "Микроалбуминурија кај есенцијална артериска хипертензија " Книга на апстракти – 4. Македонски конгрес по кардиологија 2.5. 2010, Охрид	2, 0	
3. Отљанска М "Гојност, метаболен синдром и кардиоваскуларен ризик" Трет македонски конгрес по кардиологија 06, 2006, Охрид	2,0	
4. Отљанска М " ИМТ –индикатор за васкуларни промени кај гранична хипертензија. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 14-16.6. 2003	2, 0	
Секциски предавања на научен/стручен собир		11
1. Отљанска М. "Нови можности во лекување на артериската хипертензија", Кардиолошка секција, март 2004, Охрид	1	
2. Отљанска М. "Валсартан во терапија на артериската хипертензија", Здружение на кардиолози на Македонија, мај, 2011 Скопје	1 1	
3. Отљанска М. "Бета блокатори кај хипертензија", Здружение на кардиолози на Македонија, октомври, 2009, Скопје	1	
4. Отљанска М. "Вистини и заблуди за хипертензијата" Македонска асоцијација за Хипертензија, мај, 2008, Скопје	1 1	
5. Отљанска М. "Хипертензија и аортна дисекција " Македонска асоцијација за хипертензија , ноември, 2010, Скопје	3	
6. Отљанска М. "Европски препораки за превенција на кардиоваскуларни" Здружение на лекари на општа медицина, Алкалоид Скопје, 2005 Охрид	1 1	
7. Отљанска М. "Европски препораки за превенција на кардиоваскуларни" Центар за Превенција, Алкалоид Скопје (во Гостивар-03. 2006, во Куманово 06. 2005, во Струмица 04. 2005		
8. Отљанска М. "Хипертензија и дебелина" Македонско здружение за дебелина, октомври, 2006, Скопје		
9. Отљанска М. "Дијастолна дисфункција на лева комора" Ехокардиографска школа за базична ехокардиографија, март, 2012, Скопје		
Учество на научен/стручен собир со реферат (сертификат)		37
1. Ношпал М, Спировска В, Отљанска М , Христова Е, Србиновска Е. Јованова С, Љ. Георгиева-Исмаил, Д. Проевска: Комбиниран дефект на интраартеријален и интравентрикуларен септум - приказ на случај. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	
2. Проевска Д, М Жантева, В. Спировска, Е. Србиновска, М. Ношпал, М. Отљанска , С. Мешкова, Л. Груева, В. Андова: Инфективен ендокардит (ИЕ) -болест на денешнината – дали доволно често мислиме на неа. Прв интернационален симпозиум за	0,5	

ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	
3. В. Радуловиќ-Божиновска, В. Спировска, С. Јованова, М. Отљанска, Т. Чапаровска. Ехокардиографска дијагноза на руптура на интервентрикуларен септум, како компликација на акутен инфаркт на миокардот. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	
4. Ношпал М, С. Кедев, В. Спировска, М. Отљанска , Е. Србиновска, Е. Христова, С. Јованова, Д. Проевска, В. Андова, Т. Чапаровска, И. Спировска: Акутен коронарен синдром-рана ехокардиографска дијагноза - приказ на случај. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	
5. Е. Србиновска, В. Спировска, Л. Србиновска, М. Жантева, Б. Петровски, С. Јованова, В. Радуловиќ, М. Ношпал, М. Отљанска , Д. Проевска, С. Мешкова, В. Андова, Е. Чапаровска, Н. Златановиќ, Ж. Зимбаков, С. Јосимовски: Проценка на дијастолниот притисок низ митрална валвула кај пациенти со дилатациона кардиомиопатија. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	
6. М. Ношпал, В. Арсова, Ј. Лесанска, Б. Сидовска, С. Садикарио, М. Отљанска, Е. Христова, С. Мешкова, Н. Златановиќ, С. Маликовска: Корелација помеѓу ехокардиографските детектирани ткивни промени на интравентрикуларениот септум и вредностите на липидите во крвта. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	
7. Д. Проевска, С. Тошев, В. Спировска, М. Бошевски, М. Ношпал, Б. Танева, В. Божиновска, С. Јованова, М. Отљанска , Е. Чапаровска: Системските емболии како компликација на тромб во левата комора – приказ на случај. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	
8. S. Jovanova, V. Spiroska, V. Borozanov, Lj. Georgievska-Ismail, М. Otljanska , S. Kedev, Z. Hristovski, M. Vavlukis, M. Nospal, T. Caparevska: Left ventricular diastolic dysfunction in coronary artery disease. Macedonian congress of cardiology with international participation, 26-29 June 2002 .	0,5	
9. Д. Проевска, М. Жантева, В. Спировска, Е. Србиновска, М. Отљанска , М. Ношпал, Е. Чапаровска: Нативен и протетично валвуларен инфективен ендокардитис: Резултати од десетгодишна студија. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	
10. М. Ношпал, М. Отљанска , Б. Сидовска, Е. Христова, Е. Србиновска, С. Јованова, Д. Проевска, Н. Златановиќ, Х. Пејков: Атерогениот коефициент на LDL – С/HDL-С како предиктор на атерогениот ризик во однос на појавата на коронарната артериска болест. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	
11. М. Ношпал, В. Арсова, М. Отљанска , Б. Сидовска, М. Вавлукис, Д. Проевска, Е. Христова, С. Јованова, Н. Златановиќ: Корелација на вредностите на Липопротеинот (а) во крвта со степенот на коронарна стеноза. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	
12. Б. Сидовска, Љ. Георгиева-Исмаил, М. Отљанска, Н. Лабачевски: Алфа 1 блокатори во лекувањето на есенцијална артериска хипертензија –рандомизирано, едноструко слепо мултицентрично компаративно испитување на тераписка ефикасност и подносливост на теразосин (Корнам) во однос на празосин (Вазофлекс). Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	

13. М. Отљанска, Б. Сидовска, М. Ношпал, Е. Србиновска, В. Радуловиќ, Е. Христова, Н. Ѓоргов: Прекурсори за етаблирање на хипертензија кај гранични хипертензивци. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	
14. Б. Сидовска-Ивановска, М. Отљанска, М. Ношпал, Х. Пејков: Лекување на артериска хипертензија – комбинација на мали дози на лекови. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	
15. М. Отљанска, Б. Сидовска, В. Малевска, С. Шубеска, М. Ношпал, С. Јованова, Д. Проевска, Н. Златановиќ: Вредности на ендотелин-1 кај гранична хипертензија. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	
16. Е. Србиновска, В. Спировска, М. Жантева, С. Јованова, Б. Танева, М. Ношпал, М. Отљанска, В. Андова: Лево вентрикуларно ремоделирање кај дилатациони кардиомиопатии: ехокардиографска анализа на систолните и дијастолните параметри. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	
17. Е. Христова, Е. Србиновска, М. Жантева, В. Спировска, М. Ношпал, М. Отљанска, Д. Проевска, Е. Чапаровска: Бикуспидална аортна валвула и вентрикуларен септален дефект – трансторакална ехокардиографија и хемодинамска студија-приказ на случај. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	
18. В. Радуловиќ, В. Спировска, М. Каев, М. Отљанска, Е. Христова, М. Ношпал, С. Јованова: Доплер трансмитралниот модел како независен прогностички фактор кај пациенти со акутен миокарден инфаркт. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	0,5	
19. S. Jovanova, V. Spiroska, E. Srbinska, Q. Georgievska, E. Hristova, M. Otljanska, V. Radulovic, M. Nospal, B. Taneva: Usefulness of biplane transezophageal echocardiography in the assessment of aortic dissection. Macedonian congress of cardiology with international participation 26-29 June 2002, Ohrid.	0,5	
20. М. Otljanska, B. Sidovska, M. Nospal, S. Jovanova, E. Hristova, B. Taneva Borderline hypertension and cardiovascular risk. 11th Alpe Adria cardiology meeting, June 5-7, 2003, Balatonfured, Hungary.	0,5	
21. М. Otljanska, B. Sidovska, V. Maleska, M. Nospal: Carotid intima media thickness in borderline hypertension. Thirteenth European Meeting on hypertension, June 16, 2003, Milan ITALY.	0,5	
22. М. Отљанска, Б. Сидовска –Ивановска, В. Малевска. „Borderline hypertension and left ventricular remodeling“ Fourteenth European Meeting on Hypertension Paris, France, June 13-17, 2004.	0,5	
23. М. Отљанска, В. Малевска, М. Ношпал, В. Радуловиќ, Е. Христова “ Characteristics of subjects with borderline hypertension “ 5 th Congres of the Croatia Cardiac Society with International Participation.	0,5	
24. Ношпал М, Сидовска Б, Отљанска М, Петровска Б, Груева Л, Божиновска В, Мојсова Л. "Значењето на АПО А1, АПО А2 и нивниот однос како независен ризик фактор за појава на КАБ" Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
25. Јуруковска М, Арсова В, Ловчевска Ј, Отљанска М, Сидовска Б. Анализа на линеарната зависност помеѓу крвните вредности на апопротеинот А1 и ХДЛ холестеролот. 3. македонски конгрес по кардиологија, Охрид 21-24 јуни 2006, Книга на абстракти, 43, 2006	0,5	
26. Христова-Антова Е, Србиновска Е, Отљанска М, Јованова С, Проевска Д, Бошевски М, Пеовска И: Дијастолна функција кај тешка аортна стеноза, во однос на систоланата функција на левата комора и		

димензијата на левата преткомора. Трет македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 21-24 јуни 2006, Книга на апстракти 59, 2006.	0,5	
27. Христова-Антова Е, Е Србиновска, Трајчевски Т, Вавлукис М, Отљанска М , Андова В, Груева Л, Чапаровска Т: Двојно критично оптоварување на левата комора заради постоење на комбинирани срцева мана, коарктација на аорта и аортна стеноза. Трет македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 21-28 јуни 2006, Книга на абстракти 61, 2006	0,5	
33. Радуловиќ В, Жантева М, Петровски Б, Наумовски Ј, Котевски В, Србиновска Е, Черепналкоска М , "Серумските електролити и вентрикуларни екстрасистоли". Зборник на абстракти на XIII конгрес на лекари на Македонија, 051, 1991, Охрид.	0,5	
29. Радуловиќ В, Жантева М, Петровски Б, Наумовски Ј, Котевски В, Србиновска Е. Черепналкоска М "Нарушување на ритам кај пролапс на митрална валвула" , Зборник на абстракти на XIII конгрес на лекари на Македонија, 052, 1991, Охрид.	0,5	
30. Павловска Ј, Павловски Б, Сидовска Б, Груева Л, Черепналкоска М , Мешкова С "Артериска хипертензивна болест кај стари луѓе. Зборник на апстракти на XIII конгрес на лекари на Македонија, 1282, 1991, Охрид.	0,5	
31. Отљанска М , Србиновски Л, Петровски Б, Павловска Ј, Тошев С, Петровска Б, Антов С. Примена на АЦЕ инхибитори кај хипертензија и срцева слабост. Зборник на апстракти на XIII конгрес на лекарите на Македонија, 153, 1991, Охрид.	0,5	
32. Георгиевска Љ, Србиновски Л, Петровска Б, Јованова С, Отљанска М , Груева Л. Откривање и дијагноза на исхемична болест на срцето со тестови на оптеретувања-наши искуства. Зборник на абстракти на XIII конгрес на лекарите на Македонија, 196, 1991, Охрид	0,5	
33. Максимовиќ, Поленаковиќ Б, Чуновски Е, Спиrowsка В, Јованова С, Отљанска М , Оровчанец Н. "Имунолошки иследувања кај срцево –садовни заболувања". Зборник на абстракти на XIII конгрес на лекари на Македонија, 606, 1991, Охрид.	0,5	
34. Вавлукис М, Ношпал, Черепналкоска М , Јованова С, Божиновска В, Ефремова Љ "Застапеноста на липопротеинските фракции кај пациенти со акутен миокарден инфаркт". Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
35. Србиновска Е, Петровски Б, Наумовски Ј, Жантева М, Проевска Д, Христиова Е, Груева Л, Отљанска М . "Преживување и причина за смрт кај пациенти со валвуларен репласман. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
36. Јованова С, Спиrowsка В, Жантева М, Отљанска М , Ношпал, Антов С, Трајков И. Електрокардиографски промени кај атријален септален дефект. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
37. Груева Л, Петровска Б, Ношпал М, Отљанска М , Бушева М, Толеска В, Србиновска Е. „ Аортна коарктација-искуства на Институт за КВЗ во период од 1975-1995 година“. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
38. Јованова С, Спиrowsка В, Борозанов Б, Радуловиќ В, Кедев С, Отљанска М , Христова Е. Ехокардиографска проценка на дијастолна функција при коронарна артериска болест. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
39. Отљанска М , Наумовски Ј, Сидовска Б, Жантева М, Хрстовски Ж, Груева Л "Ехокардиографски промени кај пациенти со таласемија. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
40. Жантева М, Богданова В, Србиновска Е, Павловска Ј, Отљанска	0,5	

<p>М, Груева Л, Проевска Д "Квантификација на степен на аортна регургитација кај хронична аортна инсуфициенција-еквибриумска вентрикулографија. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.</p>	0,5	
<p>41. Сидовска Б, Спировска В, Отљанска М, Ношпал М, Павловска Ј, Перевска Ж "Ежекциона фракција кај пациенти со есенцијална артериска хипертензија пред и по оптоварување". Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.</p>	0,5	
<p>42. Ношпал М, Отљанска М, Сидовска Б, Борозанов В, Србиновска Е, Јованова С, Арсова В. Липопротеински дисбаланс кај пациенти со артериска хипертензија. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.</p>	0,5	
<p>43. Отљанска М, Сидовска Б, Ношпал М, Србиновска Е, Павловска Ј, Вавлукис М, Проевска Д. АЦЕ- инхибитори во третман на пациенти со лесна до умерена хипертензија. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.</p>	66,5	
<p>44. Србиновска С, Наумовски Ј, Петроваски Б, Жантева М, Котевски В, Черепналкоска М, Ношпал М. "Дисекантна аортна аневризма како причина за нагла срцева смрт". Симпозиум на нагла срцева смрт, Охрид 1998.</p>		
<p>45. Отљанска М, Сидовска Б, Ношпал М "Study of the efficacy of ACE inhibitors in treatment of moderate heart failure. Nineth Europien meeting on hypertension, Milano 1999.</p>		
<p>46. Otljanska M, Sidovska B, Nospal M, Jovanova S. Srbinovska E "Lisinopril versus enalapril in patients with congestive heart failure" 1 st International congres of heart disaease, Abstract book 261, Washington, USA, 1999.</p>		
<p>47. Otljanska M, Sidovska B, Nospal M, Jovanova S. Srbinovska E, Proevska D, Vavlukis M "Cardiac arrhythmias in severe heart failure. International symosiym –progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid, 1998, abstract book p173, P128</p>		
<p>48. Vavlukis M, Dobrkovic L, Poposka L, Perevska Z, Lazarov L, Simonovska S, Otljanska M "Paroxismal atrial fibrillation in patients with laft atrial dilatation" International symosiym –progress in cardiac pacing and management of cardica arrhythmias, Ohrid, 1998.</p>		
<p>49. Nospal M, Srbinovska E, Sidovska B, Otljanska M, Proevska D, Simonovska S, Pejkov H " Correlation between left atrial diameter and conversion of atrial fibrillation to sinus rhythm. International symosiym – progress in cardiac pacing and management of cardica arrhythmias, Ohrid, 1998.</p>		
<p>50. Sidovska B, Spirovska V, Georgievska –Ismael Lj, Otljanska M, Nospal M " Management of artrial fibrilation in heart failure. International symosiym –progress in cardiac pacing and management of cardica arrhythmias, Ohrid, 1998.</p>		
<p>51. Proevska D, Zanteva M, Srbinovska E, Nospal M, Otljanska M, Andova V "Cardiac arrithmias and their management in patients with rheumatic heart disease. International symosiym –progress in cardiac pacing and management of cardica arrhythmias, Ohrid, 1998.</p>		
<p>52. Nospal M, Spirovska V, Hristovski Z, Pop-Gjorceva D, Sidovska B, Otljanska M, Proevska D, Srbinovska E "Заканувачка тампонада на срцето кај пациент со примерна хипертиреодизам." 1. Македонски конгрес по ендокринологија и метаболни нарушувања, Охрид, Книга на апстракти, str 128.</p>		
<p>53. Proevska D, Milenkovic T, Zanteva M, Spirovska V, Srbinovska E, Davceva E, Nospal M, Otljanska M, Hristova E, Taneva B "Prikaz na slucaj na pankarditis I poliserozitis kako klinicka manifestacija na prethodno neotkrien panhipopituitarizam. Prv makedonski kongres za</p>		

- endokrinologija i metabolni narušavanja, Ohrid, Kniga na apstrakti, str 89.
54. Nospal M, Srbinovski L, **Cerepnalkoska M**, Dobrkovic L "Lipoprotein factors Tg, HDL, LDL and HDL/LDL in patients with acute myocardial infarct. International Symposium lipid trial and cardiovascular disease. Milan, Italy, 1993.
55. **Otljanska M**, Spirovska V, Sidovska B, Nospal M, Jovanova S "M-mode echocardiography in patients with chronic heart failure. 4th World congress of echocardiography and vascular ultrasound, Abstract book 124, Cairo, Egypt, 2000.
56. Nospal M, Spirovska V, Sidovska B, **Otljanska M**, Srbinovska E. The influence of left atrial diameter on conversion of atrial fibrillation to sinus rhythm. 4th World Congress of echocardiography and vascular ultrasound, Cairo, Egypt, 2000, abstract book, p: 283.
57. Srbinovska E, Spirovska V, Zanteva M, Proevska D, Hristova E, Nospal M, **Otljanska M**. Hyper echogenic segments of the artificial prothesis as a cause of thromboembolism after valvular replacement. 4th World congress of echocardiography and vascular ultrasound, Cairo, Egypt, 2000, abstract book, p:29.
58. Jovanova S, Spirovska V, Borozanov V, Kedev S, **Otljanska M** "Color M-mode Doppler echocardiographic assessment of left ventricular diastolic function in coronary artery disease. 4th World congress of echocardiography and vascular ultrasound, Cairo, Egypt, 2000, abstract book 73.
59. **Otljanska M**, Sidovska B, Spirovska V, Nospal M, Srbinovska E, Jovanova S. IMT indicator za vaskularni promeni kaj granicna hipertenzija. Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.
60. **Otljanska M**, Sidovska B, Spirovska V, Nospal M. Vlijanie na granicna hipertenzija na ehokardiografski parametri. Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.
61. Jovanova S, Spirovska V, Georgievska LJ, Srbinovska E, Radulovic V, **Otljanska M** "Transezofagealna ehokardiografija kaj kritični bolni so kardiovaskularno zabolovanje. Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.
62. Meskova S, Hristova E, Srbinovska E, Kotevski V, Taneva B, **Otljanska M**, Nospal M, Bosevski M. Možnosti za dijagnostika na vaskularni komplikaciji po srceva kateterizacija so primena na ultrasonografski metod. Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.
63. Hristova E, Srbinovska E, Zanteva M, Spirovska V, Meskova S, Nospal M, **Otljanska M**, Caparevska E. Vrednosti na Doppler ehokardiografija vo ocenovanju na izrazenosta na valvularnata aortna stenoza. Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.
64. Hristova E, Srbinovska E, Zanteva M, Spirovska V, Meskova S, Nospal M, **Otljanska M**, Proevska D. Aortna stenoza i hemoragicen sindrom, bliska korelacija megju teska aortna stenoza i abnormalnosti na Von Willebrandov prikaz na slucaj". Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.
65. Proevska D, Spirovska V, Zanteva M, Jovanova S, Nospal M, Taneva B, **Otljanska M**, Boshevski M, Andova V. Ehokardiografski prednosti i ogranicanje pri postavljanju na diagnoza-prikaz na slucaj. Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.
66. Andova V, Srbinovska E, Zanteva M, Spirovska V, Caparevska E, Nospal M, Proevska D, Caparevska T, **Otljanska M** "Koga hirurškiot tretman e iten za pacienti so mitralna stenoza-prikaz na slucaj". Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.

<p>67. Hrsitova E, Zanteva M, Srbinovka E, Spirovska V, Nospal M, Jovanova S, Meskova S, Otljanska M, Andova V. Pulmonalna stenoza i foramen ovale apertum-transezofagialna ehokardiografija I hemodinamska studija -prikaz na slucaj". Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.</p> <p>68. М. Отљанска, С. Јованова, Л. Груева, И. Пеовска, Ф. Арнаудова. Артериска хипертензија и коарктација на аорта"- Книга на абстракти -4. Македонски конгрес по кардиологија 2-5,6. 2010, Охрид.</p> <p>69. В. Радуловиќ, Е. Србиновска, С. Јованова, Л. Груева, Е. Христова, М. Отљанска, В. Андова. Клинички и електрокардиографски карактеристики на пациенти со нестабилна ангина пекторис и повеќесадовна коронарна болест. Книга на абстракти -4 македонски конгрес по кардиологија 02-05, 2010, Охрид.</p> <p>70. С. Јованова, М. Отљанска, Ф. Арнаудова, Е. Србиновска, Н. Костова. Лева коморна функција кај пациенти со акутна срцева слабост. Книга на апстракти – 4. Македонски конгрес по кардиологија 02-05, 2010, Охрид.</p> <p>71. Ф. Арнаудова, С. Јованова, М. Отљанска, Е. Србиновска, Ж. Зимбаков. Влијание на ежекционата фракција врз прогнозата лак пациентки со перипартална кардиомиопатија. Книга на абстракти - 4. Македонски конгрес по кардиологија 2-5.6. 2010, Охрид.</p> <p>72. Л. Груева, Е. Србиновска, В. Спироска, Љ. Георгиевска, В. Божиновска, С. Јованова, Ф. Арнаудова, А. Георгиев, Б. Танева, М. Отљанска. Приказ на случај на енормно голема лева преткомора. Книга на апстракти -4. Македонски конгрес по кардиологија 2-5, 2010, Охрид.</p> <p>73. I. Peovska, J. Maksimovik, M. Vavlukis, N. Kostova, M. Bosevski, M. Otljanska, E. Hristova "Prevalence of myocardial ischemia detected by myocardial perfusion SPECT in patients with metaboliv syndrome" Книга на абстракти -4. Македонски конгрес по кардиологија 2-5, 2010, Охрид.</p>		
Апстракти објавени во зборник на конференција - 72, 5		
<p>1. Ношпал М, Спироска В, Отљанска М, Христова Е, Србиновска Е. Јованова С, Љ. Георгиева-Исмаил, Д. Проевска: Комбиниран дефект на интраартеријален и интравентрикуларен септум - приказ на случај. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.</p>	1,0	
<p>2. Проевска Д, М Жантева, В. Спироска, Е. Србиновска, М. Ношпал, М. Отљанска, С. Мешкова, Л. Груева, В. Андова: Инфективен ендокардит (ИЕ) -болест на денешнината – дали доволно често мислиме на неа. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.</p>	1,0	
<p>3. В. Радуловиќ-Божиновска, В. Спироска, С. Јованова, М. Отљанска, Т. Чапаровска. Ехокардиографска дијагноза на руптура на интервентрикуларен септум, како компликација на акутен инфаркт на миокардот. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.</p>	1,0	
<p>4. Ношпал М, С. Кедев, В. Спироска, М. Отљанска, Е. Србиновска, Е. Христова, С. Јованова, Д. Проевска, В. Андова, Т. Чапаровска, И. Спироска: Акутен коронарен синдром-рана ехокардиографска дијагноза - приказ на случај. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.</p>	1,0	
<p>5. Е. Србиновска, В. Спироска, Л. Србиновска, М. Жантева, Б. Петровски, С. Јованова, В. Радуловиќ, М. Ношпал, М. Отљанска, Д. Проевска, С. Мешкова, В. Андова, Е. Чапаровска, Н. Златановиќ, Ж. Зимбаков, С. Јосимовски: Проценка на дијастолниот притисок низ</p>	1,0	

митрална валвула кај пациенти со дилатациона кардиомиопатија. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	1,0	
6. М. Ношпал, В. Арсова, Ј. Лесанска, Б. Сидовска, С. Садикарио, М. Отљанска, Е. Христова, С. Мешкова, Н. Златановиќ, С. Маликовска: Корелација помеѓу ехокардиографските детектирани ткивни промени на интравентрикуларениот септум и вредностите на липидите во крвта. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	1,0	
7. Д. Проевска, С. Тошев, В. Спировска, М. Бошевски, М. Ношпал, Б. Танева, В. Божиновска, С. Јованова, М. Отљанска, Е. Чапаровска: Системските емболии како компликација на тромб во левата комора – приказ на случај. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	1,0	
8. S. Jovanova, V. Spiroska, V. Borozanov, Lj. Georgievska-Ismail, M. Otljanska , S. Kedev, Z. Hristovski, M. Vavlukis, M. Nospal, T. Saparevska: Left ventricular diastolic dysfunction in coronary artery disease. Macedonian congress of cardiology with international participation, 26-29 June 2002.	1,0	
9. Д. Проевска, М. Жантева, В. Спировска, Е. Србиновска, М. Отљанска , М. Ношпал, Е. Чапаровска: Нативен и протетично валвуларен инфективен ендокардитис: Резултати од десетгодишна студија. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	1,0	
10. М. Ношпал, М. Отљанска , Б. Сидовска, Е. Христова, Е. Србиновска, С. Јованова, Д. Проевска, Н. Златановиќ, Х. Пејков: Атерогениот коефициент на LDL – С/HDL-С како предиктор на атерогениот ризик во однос на појавата на коронарната артериска болест. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	1,0	
11. М. Ношпал, В. Арсова, М. Отљанска , Б. Сидовска, М. Вавлукис, Д. Проевска, Е. Христова, С. Јованова, Н. Златановиќ: Корелација на вредностите на Липопротеинот (а) во крвта со степенот на коронарна стеноза. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	1,0	
12. Б. Сидовска, Љ. Георгиева-Исмаил, М. Отљанска, Н. Лабачевски: Алфа 1 блокатори во лекувањето на есенцијална артериска хипертензија –рандомизирано, едноструко слепо мултицентрично компаративно испитување на тераписка ефикасност и подносливост на теразосин (Корнам) во однос на празосин (Вазофлекс). Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	1,0	
13. М. Отљанска, Б. Сидовска, М. Ношпал, Е. Србиновска, В. Радуловиќ, Е. Христова, Н. Ѓоргов: Прекурсори за етаблирање на хипертензија кај гранични хипертензивци. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	1,0	
14. Б. Сидовска-Ивановска, М. Отљанска , М. Ношпал, Х. Пејков: Лекување на артериска хипертензија –комбинација на мали дози на лекови. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	1,0	
15. М. Отљанска , Б. Сидовска, В. Малевска, С. Шубеска, М. Ношпал, С. Јованова, Д. Проевска, Н. Златановиќ: Вредности на ендотелин-1 кај гранична хипертензија. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	1,0	
16. Е. Србиновска, В. Спировска, М. Жантева, С. Јованова, Б. Танева, М. Ношпал, М. Отљанска , В. Андова: Лево вентрикуларно ремоделирање кај дилатациони кардиомиопатии: ехокардиографска	1,0	

анализа на систолните и дијастолните параметри. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.		
17. Е. Христова, Е. Србиновска, М. Жантева, В. Спировска, М. Ношпал, М. Отљанска , Д. Проевска, Е. Чапаровска: Бикуспидална аортна валвула и вентрикуларен септален дефект – трансторакална ехокардиографија и хемодинамска студија - приказ на случај. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	1,0	
18. В. Радуловиќ, В. Спировска, М. Каев, М. Отљанска , Е. Христова, М. Ношпал, С. Јованова: Доплер трансмитралниот модел како независен прогностички фактор кај пациенти со акутен миокарден инфаркт. Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество. 26-29 јуни 2002, Охрид.	1,0	
19. S. Jovanova, V. Spiroska, E. Srbinovska, Q. Georgievska, E. Hristova, M. Otljanska , V. Radulovic, M. Nospal, B. Taneva: Usefulness of biplane transezophageal echocardiography in the assessment of aortic dissection. Macedonian congress of cardiology with international participation 26-29 June 2002, Ohrid.	0,5	
20.. M. Nospal, S. Dzekova-Stojkova, V. Arsova, J. Lovacanska, S. Malikovska, M. Otljanska: The significance of atherogenic LDL/HDL-C coefficient as atherogenic risk predictor for occurrence of coronary arterial disease. XIV Kongres Kardiologa Srbije I Crne Gore sa medunarodnim ucessem, Beograd, 12-15 oktobar 2003.	1,0	
21. Каев М, Србиновски Л, Черепналкоска М "Реинфаркт на миокард, инциденца, и прогноза" Кардиологија 10 (супл) 387, 1989	1,0	
22. M. Otljanska, B. Sidovska, M. Nospal, S. Jovanova, E. Hristova, B. Taneva Borderline hypertension and cardiovascular risk. 11th Alpe Adria cardiology meeting, June 5-7, 2003, Balatonfured, Hungary.	1,0	
23. M. Otljanska, B. Sidovska, V. Maleska, M. Nospal: Carotid intima media thickness in borderline hypertension. Thirteenth European Meeting on hypertension, June 16, Milan ITALY.	1,0	
24. М. Отљанска, Б. Сидовска –Ивановска, В. Малевска. Borderline hypertension and left ventricular remodeling “ Fourteenth European Meeting on Hypertension Paris, France, June 13-17, 2004.		
25. М. Отљанска, В. Малевска, М. Ношпал, В. Радуловиќ, Е. Христова “ Characteristics of subjects with borderline hypertension “ 5 th Congres of the Croatia Cardiac Society with International Participation.	1,0	
26. Д. Проевска, М. Жантева, В. Спировска, Љ Георгиевска –Исмаил, М. Ношпал, С. Јованова, Е. Христова, Е. Србиновска, М. Отљанска В. Андова, Е. Чапаровска “ Haemodialis as a risk factor for infective endocarditis” Prvi Kongres Jugoslovenskog udruzenja za ehokardiografije YUESHO, Beograd 21-23 oktobar 2004.	0,5	
27. Д. Проевска, В. Спировска, М. Жантева, С. Јованова, Е. Србиновска, Љ. Георгиевска-Исмаил, М. Отљанска , М. Ношпал, В. Радуловиќ, Е. Христова, В. Андова, Е. Чапаровска, Т. Чапароска “ Echocardiography as a criteria for making a diagnosis of infective endocarditis” Prvi Kongres Jugoslovenskog udruzenja za ehokardiografije YUESHO, Beograd 21-23 oktobar 2004.	1,0	
28. Ношпал М, Сидовска Б, Отљанска М, Петровска Б, Груева Л, Божиновска В, Мојсова Л "Значењето на АПО А1, АПО А2 и нивниот однос како независен ризик фактор за појава на КАБ" Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
29. С. Јованова, В. Борозанов, М. Отљанска, М. Ношпал, Ф. Арнаудова, С. Јосимовски, О. Калпак, М. Бошевски: Шекерна болест како значаен ризик фактор за коронарна артериска болест кај жените. Втор македонски конгрес по ендокринологија, дијабетес,	0,5	

метаболни нарушувања со меѓународно учество. Книга на апстракти, 2004.		
30. Јурукowska М, Арсова В, Ловчевска Ј, Отљанска М, Сидовска Б Анализа на линеарната зависност помеѓу крвните вредности на апопротеинот А1 и ХДЛ холестеролот. Трет македонски конгрес по кардиологија, Охрид 21-24 Јуни 2006, Книга на апстракти, 43, 2006.	0,5	
31. Христова-Антова Е, Србиновска Е, Отљанска М, Јованова С, Проевска Д, Бошевски М, Пеовска И: Дијастолна функција кај тешка аортна стеноза, во однос на систоланата функција на левата комора и димензијата на левата преткомора. Трет македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 21-24 јуни 2006, Книга на апстракти 59, 2006.	0,5	
32. Христова-Антова Е, Е Србиновска, Трајчевски Т, Вавлукис М, Отљанска М , Андова В, Груева Л, Чапаровска Т: Двојно притично оптоварување на левата комора заради постоење на комбинирана срцева мана, коарктација на аорта и аортна стеноза. Трет македонски конгрес по кардиологија, Охрид 21-24 јуни 2006, Книга на апстракти 61, 2006.	0,5	
33. Радуловиќ В, Жантева М, Петровски Б, Наумовски Ј, Котевски В, Србиновска Е, Черепналкоска М , "Серумските електролити и вентрикуларни екстрасистоли". Зборник на апстракти на XIII конгрес на лекари на Македонија, 051, 1991, Охрид.	0,5	
34. Радуловиќ В, Жантева М, Петровски Б, Наумовски Ј, Котевски В, Србиновска Е. Черепналкоска М "Нарушувања на ритмот кај пролапс на митрална валвула" Зборник на апстракти на XIII конгрес на лекарите на Македонија, 052, 1991, Охрид.	0,5	
35. Павловска Ј, Павловски Б, Сидовска Б, Груева Л, Черепналкоска М , Мешкова С "Артериска хипертензивна болест кај стари луѓе. Зборник на абстракти на XIII конгрес на лекарите на Македонија, 1282, 1991, Охрид.	1,0	
36. Отљанска М , Србиновски Л, Петровски Б, Павловска Ј, Тошев С, Петровска Б, Анто С. Примена на АЦЕ инхибитори кај хипертензија и срцева слабост. Зборник на абстракти на XIII конгрес на лекарите на Македонија, 153, 1991, Охрид.	0,5	
37. Георгиевска Љ, Србиновски Л, Петровска Б, Јованова С, Отљанска М , Груева Л. Отквивање и дијагноза на исхемична болест на срцето со тестови на оптеретување-наши искуства. Зборник на апстракти на XIII конгрес на лекарите на Македонија, 196, 1991, Охрид.	0,5	
38. Максимовиќ, Поленаковиќ Б, Чуновски Е, Спиловска В, Јованова С, Отљанска М , Оровчанец Н "Имунолошки иследувања кај срцево -садовни заболувања" " Зборник на апстракти на XIII конгрес на лекарите на Македонија, 606, 1991, Охрид.	0,5	
39. Павловска Ј, Павловски Б, Черепналкоска М . Суправентрикуларни пароксизамални дисритмии во еволуција на хронично пулмонално срце. Прв македонско-пулмоалерголошки конгрес, 6-10 септември, 1993.	0,5	
40. Јованова С, Србиновски Л, Борозанов В, Добрковиќ Л, Петровска Б, Георгиевска Љ, Отљанска М "Hiperгликемија s a predictor of poor prognosis in patients with acute myocardial infarction. The lipid trial and cardiovascular disease, Milan (Italy) July 5-8, 1993.	0,5	
41. Вавлукис М, Ношпал, Черепналкоска М , Јованова С, Божиновска В, Ефремова Љ "Застапеноста на липопротеинските фракции кај павиенти со акутен миокарден инфаркт". Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
42. Србиновска Е, Петровски Б, Наумовски Ј, Жантева М, Проевска Д, Христова Е, Груева Л, Отљанска М "Преживување и причина за смрт кај пациенти со валвуларен репласман. Прв македонски	0,5	

конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
43. Јованова С, Спијерска В, Жантева М, Отљанска М , Ношпал, Антов С, Трајков И. Електрокардиографски промени кај атријален септален дефект. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	1,0	
44. Груева Л, Петровска Б, Ношпал М, Отљанска М , Бушева М, Толеска В, Србиновска Е. Аортна коаркатација-искуства на Институт за КВЗ во период од 1975-1995 година. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	1,0	
45. Јованова С, Спијерска В, Борозанов Б, Радуловиќ В, Кедев С, Отљанска М , Хрстова Е. Ехокардиографска проценка на дијастолна функција при коронарна артериска болест. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	1,0	
46. Отљанска М , Наумовски Ј, Сидовска Б, Жантева М, Хрстовски Ж, Груева Л "Ехокардиографски промени кај пациенти со таласемија. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид	0,5	
47. Жантева М, Богданова В, Србиновска Е, Павловска Ј, Отљанска М , Груева Л, Проевска Д "Квантификација на степен на аортна регургитација кај хронична аортна инсуфициенција-еквибриумска вентрикулографија. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.	0,5	
48. Сидовска Б, Спијерска В, Отљанска М , Ношпал М, Павловска Ј, Перевска Ж "Ежекциона фракција кај пациенти со есенцијална артериска хипертензија пред и по оптоварување". Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.		
49. Ношпал М, Отљанска М , Сидовска Б, Борозанов В, Србиновска Е, Јованова С, Арсова В. Липопротеински дисбаланс кај пациенти со артериска хипертензија. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид		
50. Отљанска М , Сидовска Б, Ношпал М, Србиновска Е, Павловска Ј, Вавлукис М, Проевска Д. АЦЕ- инхибитори во третман на пациенти со лесна до умерена хипертензија. Прв македонски конгрес по кардиологија, 1996, Охрид.		
51. Србиновска С, Наумовски Ј, Петроваски Б, Жантева М, Котевски В, Черепналкоска М , Ношпал М "Дисекантна аортна аневризма како причина за нагла срцева смрт". Симпозиум на нагла срцева смрт, Охрид 1998.		
52. Симоновска С, Ношпал М, Черепналкоска М "Reversal of left ventricular hypertrophy in hypertensive patients 6 th International Symposium of hypertension, Geneve, Abstract book, 100, Switzerland, 1998.		
53. Отљанска М , Сидовска Б, Ношпал М "Study of the efficacy of ACE inhibitors in treatment of moderate heart failure. Nineth European meeting on hypertension, Milano 1999.		
54. Otljanska M , Sidovska B, Nospal M, Jovanova S. Srbinovska E "Lisinopril versus enalapril in patients with congestive heart failure" 1 st International congress of heart disaease, Abstract book 261, Washington, USA, 1999.		
55. Otljanska M , Sidovska B, Nospal M, Jovanova S. Srbinovska E, Proevska D, Vavlukis M "Cardiac arrhythmias in severe heart failure. International symosiym –progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid, 1998, abstract book p173, P128		
56. Vavlukis M, Dobrkovic L, Poposka L, Perevska Z, Lazarov L, Simonovska S, Otljanska M "Paroxismal atrial fibrillation in patients with laft atrial dilatation" International symosiym –progress in cardiac pacing and management of cardica arrhythmias, Ohrid, 1998.		
57. Nospal M, Srbinovska E, Sidovska B, Otljanska M , Proevska D,		

- Simonovska S, Pejkov H " Correlation between left atrial diameter and conversion of atrial fibrillation to sinus rhythm. International symposium – progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid, 1998.
58. Sidovska B, Spirovska V, Georgievska –Ismael Lj, **Otljanska M**, Nospal M " Management of atrial fibrillation in heart failure. International symposium –progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid, 1998.
59. Proevska D, Zanteva M, Srbinovska E, Nospal M, **Otljanska M**, Andova V "Cardiac arrhythmias and their management in patients with rheumatic heart disease. International symposium –progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid, 1998.
60. Nospal M, Spirovska V, Hristovski Z, Pop-Gjorceva D, Sidovska B, **Otljanska M**, Proevska D, Srbinovska E "Zakanuvacka tamponada na srce to kaj pacient so primaren hipotireoidizam. Prv makedonski kongres za endokrinologija i metabolni narusuvanja, Ohrid, Kniga na apstrakti, str 128.
61. Proevska D, Milenkovic T, Zanteva M, Spirovska V, Srbinovska E, Davceva E, Nospal M, **Otljanska M**, Hristova E, Taneva B "Prikaz na slucaj na pankarditis I poliserozitis kako klinicka manifestacija na prethodno neotkrien panhipopituitarizam. Prv makedonski kongres za endokrinologija i metabolni narusuvanja, Ohrid, Kniga na apstrakti, str 89.
62. Nospal M, Srbinovski L, **Cerepnalkoska M**, Dobrkovic L "Lipoprotein factors Tg, HDL, LDL and HDL/LDL in patients with acute myocardial infarct. International Symposium lipid trial and cardiovascular disease. Milan, Italy, 1993.
63. **Otljanska M**, Spirovska V, Sidovska B, Nospal M, Jovanova S "M-mode echocardiography in patients with chronic heart failure. 4th World congress of echocardiography and vascular ultrasound, Abstract book 124, Cairo, Egypt, 2000.
64. Nospal M, Spirovska V, Sidovska B, **Otljanska M**, Srbinovska E. The influence of left atrial diameter on conversion of atrial fibrillation to sinus rhythm. 4th World Congress of echocardiography and vascular ultrasound, Cairo, Egypt, 2000, abstract book, p: 283.
65. Srbinovska E, Spirovska V, Zanteva M, Proevska D, Hristova E, Nospal M, **Otljanska M**. Hyper echogenic segments of the artificial prothesis as a cause of thromboembolism after valvular replacement. 4th World congress of echocardiography and vascular ultrasound, Cairo, Egypt, 2000, abstract book, p:29.
66. Jovanova S, Spirovska V, Borozanov V, Kedev S, **Otljanska M** "Color M-mode Doppler echocardiographic assessment of left ventricular diastolic function in coronary artery disease. 4th World congress of echocardiography and vascular ultrasound, Cairo, Egypt, 2000, abstract book 73.
67. **Otljanska M**, Sidovska B, Spirovska V, Nospal M, Srbinovska E, Jovanova S. ИМТ индикатор за васкуларни промени кај гранична хипертензија. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 14-16, 2003.
68. **Otljanska M**, Sidovska B, Spirovska V, Nospal M. Влијание на граничната хипертензија на ехокардиографските параметри. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 14-16, 2003.
69. Jovanova S, Spirovska V, Georgievska LJ, Srbinovska E, Radulovic V, **Otljanska M**. "Трансезофагеална ехокардиографија кај критични болни со кардиоваскуларно заболување. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 14-16, 2003.

70. Meskova S, Hristova E, Srbinovska E, Kotevski V, Taneva B, **Otljanska M**, Nospal M, Bosevski M. Можности за дијагностика на васкуларни компликации по срцева катетеризација. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 14-16, 2003.
71. Hristova E, Srbinovska E, Zanteva M, Spirovska V, Meskova S, Nospal M, **Otljanska M**, Caparovska E. Вредности на Доплер ехокардиографијата во оценувањето на изразеноста на валвуларната аортна стеноза. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 14-16, 2003.
72. Hristova E, Srbinovska E, Zanteva M, Spirovska V, Meskova S, Nospal M, **Otljanska M**, Proevska D. Аортна стеноза и хеморагичен синдром, блиска корелација меѓу аортна стеноза и Von Willebrandov синдром-приказ на случај”. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 14-16, 2003.
73. Proevska D, Spirovska V, Zanteva M, Jovanova S, Nospal M, Taneva B, **Otljanska M**, Boshevski M, Andova V. Ehokardiografski prednosti I ogranicuvanja pri postavuvanje na diagnoza-prikaz na slucaj. Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.
74. Andova V, Srbinovska E, Zanteva M, Spirovska V, Caparevska E, Nospal M, Proevska D, Caparevska T, **Otljanska M** “Koga hirurskiot tretman e iten za pacienti so mitralna stenoza-prikaz na slucaj”. Prv internacionalen simpozium za ehokardiografija, Ohrid 14-16, 2003.
75. Hristova E, Zanteva M, Srbinovska E, Spirovska V, Nospal M, Jovanova S, Meskova S, **Otljanska M**, Andova V. Пулмонална сетноза и foramen ovale apertum-трансезофагеална ехокардиографија и хемодинамска студија –приказ на случај”. 1. Интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 14-16, 2003.
76. **М. Отљанска**, С. Јованова, Л. Груева, И. Пеовска, Ф. Арнаудова. Артериска хипертензија и коарктација на аорта”- Книга на апстракти -4. Македонски конгрес по кардиологија 2-5, 2010, Охрид.
77. В. Радуловиќ, Е. Србиновска, С. Јованова, Л. Груева, Е. Христова, **М. Отљанска**, В. Андова. Клинички и електрокардиографски карактеристики на пациенти со нестабилна ангина пекторис и повеќесадовна коронарна болест. Книга на апстракти -4. Македонски конгрес по кардиологија 2-5, 2010, Охрид.
78. С. Јованова, **М. Отљанска**, Ф. Арнаудова, Е. Србиновска, Н. Костова. Лева коморна функција кај пациенти со акутна срцева слабост. Книга на апстракти -4. Македонски конгрес по кардиологија 02-05, 2010, Охрид.
79. Ф. Арнаудова, С. Јованова, **М. Отљанска**, Е. Србиновска, Ж. Зимбаков. Влијание на ежекционата фракција врз прогнозата на пациентки со перипартална кардиомиопатија. Книга на апстракти -4. Македонски конгрес по кардиологија 2-5, 2010, Охрид.
80. Л. Груева, Е. Србиновска, В. Спировска, Љ. Георгиевска, В. Божиновска, С. Јованова, Ф. Арнаудова, А. Георгиев, Б. Танева, **М. Отљанска**. Приказ на случај на енормно голема лева преткомора. Книга на апстракти -4. Македонски конгрес по кардиологија 02-05, 2010, Охрид.
81. I. Peovska, J. Maksimovik, M. Vavlukis, N. Kostova, M. Bosevski, **M. Otljanska**, E. Hristova “Prevalence of myocardial ischemia detected by myocardial perfusion SPECT in patients with metaboliv syndrome” Книга на апстракти -4. Македонски конгрес по кардиологија 2-5, 2010, Охрид.

	Бодови
Завршена специјализација	2
Завршена супспецијализација	1
Воведување на Центарот за хипертензија и Центарот за превенција на кардиоваскуларни заболувања	4 4
ВКУПНО	11

Дејност од поширок интерес

	Бодови
Член на организационен или програмски одбор на научно-стручен собир (3)	1, 5
Други признанија –благодарница	0, 5
Студиски престој во странство во континуитет-до 3 месеци	0, 5
Национален координатор за одредена стучна област (срцева слабост)	3, 0
Вкупно	5, 5

Вкупно - 266,6 бодови

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

4. Д-р Ирена Кафециска

Биографски податоци

Ирена Кафециска е родена во Скопје на 7.9. 1955 год. Основно и средно образование завршила во родниот град, со одличен успех. Во 1983 год. дипломирала на Медицинскиот факултет во Скопје, а стручниот испит го

Стручните и научните публикации како автор и коавтор на трудови со оригинални научни резултати објавени во научно/стручни списанија, како и во референтни научно-стручни списанија со меѓународен уредувачки одбор, трудови објавени во зборници, како и докторската дисертација, претставуваат научен придонес во областа на ревматологијата. Во 1999 год. била учесник во "Пилот проект за континуирана медицинска едукација на лекари" организиран од Министерството за здравство на Р. Македонија со неколку дневен престој во КМЕ-Центарот во Прилеп и Велес (организирани како работилници).

Учесник е во два национални научни проекта и во еден меѓународен научен проект. Активно учествувала како истражувач во научниот проект- клиничко испитување "Тераписка ефикасност и подносливост на Риседронат (Алкалоид) во компарација со Actonel (Aventis) кај пациентки со постменопаузална остеопороза", 2006 год. (во времетраење од 2 год.)

Од февруар 2008 до 2011 година била вклучена како истражувач во клиничката студија (проект на Roche) "MabThera опсервациона студија кај тежок облик на реуматоиден артритис". Во 2010 год. вклучена е како истражувач во мултицентрична рандомизирана клиничка студија од меѓународен карактер за ефикасноста, постигнување на ремисија и превенција на структурното зглобно оштетување кај пациенти со реуматоиден артритис лекувани со Tocilizumab (TCZ) како монотерапија и во комбинација со Methotrexate (MTX) versus MTX во времетраење од 2 години (проект на Roche).

Активно учествувала и на секциски предавања на научно-стручни собири.

Стручно - апликативна дејност

Во прирачникот "Процена на активноста на болеста кај реуматоидниот артритис", кој воедно претставува и стручна монографија чиј автор е кандидатката, изложени се 4 клинички методи за квантитативна процена на болеста и процена на терапискиот одговор, кои се применуваат во секојдневната клиничка практика на Клиниката за ревматологија: DAS-индекс за квантитативна процена на активноста на реуматоидниот артритис и квантитативна процена на терапискиот одговор; ACR20, ACR50 и ACR 70 - критериуми за квантитативна процена на активноста на болеста и процена на терапискиот одговор; HAQ-индексот за квантитативна процена на функционалниот капацитет кај болеста и BAS-индекс-визуелна аналогна скала (за квантитативна процена на болката кај реуматоидниот артритис). Прикажан е правилен пристап при клиничко испитување (процена на осетливи и отечени зглобови). Прикажани се и два радиолошки индекси Sharp-ов и Larsen-ов индекс за квантитативна процена на оштетеност на зглобовите и процена на радиографска прогресија на зглобната оштетеност на шаките кај реуматоидниот артритис. Била член на организационен одбор на Првиот македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество-МААР 2009 и член на претседателство на еден од програмските одбори на истиот Конгрес. Од 7 до 20 септември 1994 год. учествувала на Европски семинар од областа на ревматологијата кој бил организиран како студиски престој во Марсеј во организација на ЕУЛАР.

Од 1 до 30 март 2002 год. била на едномесечен стручен престој и стручно усовршување на Ревматолошкиот Институт во Сиена (ISTITUTO DI REUMATOLOGIA, UNIVERSITA ' DEGLI STUDIO DI SIENA-ITALIA).

положила во ноември 1984 год. Во 1985 год. се вработила како лекар на Клиниката за ревматологија. По исполнувањето на соодветните услови, односно 2 - годишно работно искуство и положен државен испит, во 1987 година добила специјализација по предметот Интерна медицина. Во 1989 година била избрана за помлад асистент на Медицинскиот факултет во Скопје, по предметот интерна медицина и интерна пропедевтика. Во 1992 год. ја завршила специјализацијата и со тоа стекнала со звањето специјалист по интерна медицина на Клиниката за ревматологија. Во 1993 год. била избрана за асистент на Медицинскиот факултет, додека во 1997 и 2001 год. потвреден е изборот за асистент по истиот предмет. Во 1997 год. назначена е за шеф на Отсекот по термографија, а од 1999 до 2006 год. била назначена за раководител на Одделението за амбулантно-поликлиничка дејност при Клиниката за ревматологија. Во 2004 год. се стекнала со звањето супспецијалист-ревматолог. Од 2005 год. има работно искуство со ултразвучна дензитометрија во Кабинетот за остеопороза и ултразвучна сонографија. Од мај 2006 год. назначена е за раководител на Одделението за воспалителни ревматизми.

Докторската дисертација со наслов „АРТИКУЛАРНИ И ДРУГИ ИНДЕКСИ НА АКТИВНОСТ КАКО КРИТЕРИУМИ ЗА ЕВАЛУАЦИЈА НА РЕВМАТОИДНИОТ АРТРИТИС И ТЕРАПИСКИОТ ЕФЕКТ НА ИМУНОМОДУЛАТОРНАТА ТЕРАПИЈА”, со успех ја одбранила на 6.11.2007 год. и се здобила со звањето доктор на медицински науки. Од овој период датира и практичната примена на квантитативната процена на активноста на ревматоидниот артритис во клиничкото следење на пациентите на Клиниката за ревматологија.

Вклучена е во стручната работа на Клиниката за ревматологија, учествувала на научни и стручни конгреси, симпозиуми и интерсекциски состаноци на просторите на поранешна Југославија, Македонија и надвор од неа. Активно учествувала на вториот југословенски-грчки состанок во Загреб 1985 год., X конгрес на ревматолози во Белград, 1988 год., 8. Медитерански конгрес во Истанбул 1996 год., учествувала на италијански интердисциплинарен состанок во Abano Terme-Италија, Светски EULAR конгрес во Сингапур, 1997 год., EULAR конгрес во Париз 2008 год. итн.

Во текот на 1997 и 1998 год. била секретар на Македонската асоцијација во состав на EULAR-Европската асоцијација на ревматолози. После 1998 година е член на МААР во состав на EULAR. Член е на Македонското здружение на лекари и на Лекарската комора на Македонија.

Наставно-образовна дејност

Во 1989 год. била избрана за помлад асистент на Медицинскиот факултет во Скопје, по предметите интерна медицина и интерна пропедевтика. Во 1993 год. била избрана за асистент на Медицинскиот факултет, додека во 1997 и 2001 год. до 2005 год., потврдено е изборот за асистент по истиот предмет.

На одржаниот стручен состанок организиран како работилница во соработка со фармацевтската куќа Roche (март 2009), како автор а воедно и како активен учесник промовиран е прирачникот: "Процена на активноста на болеста кај ревматоидниот артритис (РА)". На Првата академија на ревматолози под наслов „Алатки за процена на ревматоидниот артритис, одржана од 28 до 30 април 2010 год. во Охрид. била активен учесник во теоретската настава за едукација на лекари специјалисти, за адекватно справување со болеста.

Научно-истражувачка дејност

Претходно рецензирани трудови во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје:

- под реден број од 1 до 3 во Билтен број 526/1989;
- под реден број од 4 до 11 во Билтен број 600/1993;
- под реден број од 12 до 18 во Билтен број 691/1997;
- под реден број од 19 до 23 во Билтен број 785/2001
- рецензирана докторска дисертација во Билтен број 924/2007.

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАУЧНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирена Кафециска

Институција: Медицински факултет, Скопје, Универзитетска клиника за ревматологија

Научна област: интерна медицина - ревматологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред.бр.	Назив на активностa	Вкупно поени
	Одржување на настава од прв циклус студии (вежби)	
1.	Од 1989 год. до 2005 год. (16 год. или 32 семестри 1 семестар=15недели x 3 часа x 0.03=1.35 32 семестри x 1.35	43.20 поени
2а.	Работилници, академии, школи Работилница со наслов "Проценка на активностa на болеста кај ревматоидниот артритис(РА)". Промоција на прирачникот „Процена на активностa на болеста кај ревматоидниот артритис (РА). И. Кафециска, М Грличков Алатки за процена на активностa на болеста кај РА, ДАС скор, пресметување и интерпретација. Презентирање на ДАС - калкулатор. И. Кафециска. Хотел „Романтик“, 13-14 март, 2009 Велес.	1 поен
2б.	Алатки за процена на активностa на ревматоидниот артритис. И. Кафециска. Академија за ревматоидниот артритис. Македонска ревматолошка асоцијација 29-30 Април, 2010, Охрид.	1 поен
2в.	Академија за ревматоиден артритис (работилница). Македонска ревматолошка асоцијација. 07-09 април, 2011,	1 поен

	Охрид.	
2г.	Тренинг за добра клиничка пракса, Good Clinical Practice (GCP), Workshop for Investigators. 27 Мај, 2008.	1 поен
2д.	Certificate of Attendance that I. Kafedziska attended the Roche WA 19926 Actemra in Early Rheumatoid Arthritis Study Investigators'/Study Coordinators' Meeting Marriott Park Hotel, 19-20 November, Rome, Italy . Function, A Clinical Research Study for Adults with RA.	1 поен
2ѓ.	Seminar Training of Clinical investigators on " Ethical and Regulatory Aspects on Good Clinical Practice in Investigators Practices". 21 October 2005, Skopje, Macedonia.	1 поен
2е.	Учество на Втора школа за остеопороза: „Чекор напред“ . Македонско здружение за остеопороза. 7-9.05.2009, Охрид.	1 поен
2ж.	4 th Scool of Osteoporosis in R. of Macedonia: " Totedher we are stronger". Интернационален симпозиум во соработка со ISCD (The International Society for Clinical Densitometry, Bone Densitometry Course) (со меѓународни предавачи). 26-28 мај, 2011, Охрид.	1 поен
2з.	Пилот-проект за континуирана медицинска едукација на лекари., организиран од Министерството за здравство на Р. Македонија. 27,28,29 септември 1999, КМЕ-Центар, Прилеп. (организиран и како работилница со активно учество).	1 поен
2ц.	Пилот-проект за континуирана медицинска едукација на лекари, организиран од Министерството за здравство на Р. Македонија. (во времетраење од 3 дена) КМЕ Центар, Велес. (организиран и како работилница со активно учество)	1 поен

Наставно-Образовна дејност ВКУПНО 53.20 поени

НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста Учесник во научни проекти	Вкупно Поени
3.	Активно учество како истражувач во национален научен проект за: „Тераписка ефикасност и подносливост на Риседронат (Алкалоид) во компарација со Актонел(Авентис) кај пациенти со постменопаузална остеопороза, (од 2006 год., во времетраење од 2 години).	3 поени
3а.	Од февруар 2008 до 2011 год. била вклучена како истражувач во национална клиничка студија (проект на Roche): MabThera опсервациона студија кај тежок облик на реуматоиден артритис.	3 поени
3б.	2010 год. вклучена е како истражувач во мултицентрична рандомизирана клиничка студија од меѓународен	5

	карактер за ефикасноста, постигнување на ремисија и превенција на структурно зглобно оштетување кај пациенти со ревматоиден артритис лекувани со Tocilizuman (TCZ) како монотерапија и во комбинација со Methotrexate (MTX) versus MTX во времетраење од 2 години (проект на Roche).	поени
4.	ASSOCIATION BETWEEN SHARP'S RADIOGRAPHIC INDEX AND ACUTE PHASE REACTANTS IN RHEUMATOID ARTHRITIS I. Kafedziska , D. Spasovski, T. Gruev, N. Marina, M. Grlickov, J. Calovski, T. Sotirova, O. Karanfilski, S. Bogdanovska JMB 2008; 27 (4) : 447-453, Serbia	3.6 поени
4a.	ASSOCIATION BETWEEN OSTEOARTIKULAR SCORES AND ACUTE PHASE REACTANT LEVELS IN RHEUMATOID ARTHRITIS I. Kafedziska , Д. Spasovski, T. Gruev, M. Grlickov, K. Cakalaroski, V. Serafimovski, T. Sotirova, P. Milosevski JMB 2009; 28 (2) :116-121, Serbia	3.6 поени
4b.	ALANINE AMINOPEPTIDASE, γ -GLUTAMYL TRANSFERASE AND β 2- MICROGLOBULIN AS DIAGNOSTIC MARKERS IN PATIENTS WITH RHEUMATOID ARTHRITIS D. Spasovski, T. Gruev, N. Marina, J. Calovski, Lj. Rajcevska, S. Percinkova, I. Kafedziska , K. Cakalaroski, M. Slaninka-Micevska. JMB 2008; 27 : 59-63, Serbia	3.6 поени
Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание		
5.	BAKER-OVA ЦИСТА-приказ на случај И. Кафеџиска , М. Грличков Мак спи мед 2001; 47 (1-2): 111-116	3.6 поени
5a.	АРТИКУЛАРНИ МАНИФЕСТАЦИИ КАЈ СИСТЕМСКИ ЕРИТЕМСКИ ЛУПУС И. Кафеџиска , М. Грличков Мак спи мед 2002; 48 (1-2): 39-45 (in extenso)	3.6 поени
5б.	SJOGREN'S SYNDROME WITH RHEUMATOID ARTHRITIS AND PROGRESSIVE SYSTEMIC SCLEROSIS Antova A., Pusevski A., Grlickov M., Antova M., Kafedziska I. , Trajanoska M. Godisen zbornik na Medicinski fakultet 1989, 34-38.	2.4 поени
Трудови со оригинални научни резултати во стручно/научно популарно списание		
6.	КОРЕЛАЦИЈА НА НЕКОИ ИНДИВИДУАЛНИ АРТИКУЛАРНИ ИНДЕКСИ СО РЕАКТАНТИТЕ НА АКУТНАТА ФАЗА. И. Кафеџиска. Physioacta 2008; Vol. 2 – No. 1 : 109-118	2 поени
	PAULUS-OVI КРИТЕРИУМИ ЗА ПРОЦЕНА НА	

6a.	ТЕРАПИСКИОТ ОДГОВОР ОД МЕТОТРЕКСАТ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО РАН РЕВМАТОИДЕН АРТРИТИС Кафеџиска И. , Грличков М., Чаловски Ј., Перчинкова С., Божиновски Г., Антова Д., Бојациоска М., Спасовски Д., Рајчевска Љ. Acta morphologica . 2008 Vol 5(2):41-46	1.2 поени
Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен / стручен собир со меѓународен уредувачки одбор		
7.	COMPARABILITY OF CLINICAL FEATURES OF RAYNAUD PHENOMEN AND DOPLER – PHOTOPLETIZMOGRAPHY FINDINGS IN PATIENTS WITH PROGRESSIVE SYSTEMIC SCLEROSIS Bozinovski G., Caparoski Lj., Pusevski A., Guceva B., Kafedziska I. , Trajanoska M. Proceedings of the Second Yugoslav – Greek Meeting of Rheumatology, 175-178, Zagreb, 1985.	1.8 поени
7a.	URICEN ARTRITIS SO GIGANTSKI TOFI Caparoski Lj., Pusevski A., Trajanoska M., Bozinovski G., Cakalaroska D., Kafedziska I. Proceedings of the Second Yugoslav – Greek Meeting of Rheumatology, 192-194, Zagreb, 1985.	1.8 поени
7b.	RELATIONSHIP BETWEEN SERUM C3 LEVELS' anti n DNA BINDING ACTIVITY AND FLUORESCENT ANTINUCLEAR ANTIBODY TITERS IN PATIENTS WITH SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS. Grlickov M., Pusevski A., Calovski J., Marina N., Kafedziska I. , Nikolovska M., Bozinovski G., Percinkova S., Antova D. VII th EULAR Symposium and IX th Annual General Meeting of British Society for Rheumatology, British Journal of Rheumatology, suppl. 2 London, 21-24 July, 1992, 182.	1.8 поени
7c.	HLA ANTIGENS IN SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS Grlickov M., Pusevski A., Kolevski P, Marina N., Kafedziska I. , Calovski J., Percinkova S, Antova D., Nikolovska M. XIII th ILAR Congress of Rheumatology, vol. 20, suppl. 1, Barcelona, 4-9 julio,1993, 314.	1.8 поени

	Апстркти во зборник на конференции -меѓународни	
8a.	PLUCNA FIBROZA-KRITERIJ U POSTAVLJANJU DIJAGNOZE KOD PROGRESIVNE SISTEMSKE SKLEROZE Caparoski Lj., Bozinovski G., Radulovic V., trajanoska M., Kafedziska I. X X Kongres Reumatologa Jugoslavije, Zbornik radova, 179-188, Beograd, 1988.	1 поен

8б.	<p>PLASMA EXCHANGE IN RHEUMATOID ARTHRITIS Caparoski Lj., Trajanoska M., Kafedziksa I., Caparoska T. 4th Interscience World Conference on inflammation. Geneva 1991.</p>	1 поен
8в.	<p>PREVENTION OF GASTRODUODENAL LESION INDUCEI BY CRONIC USE OF NONSTEROIDAL ANTIINFLAMATORY DRUGS: COMPARATIVE TRIAL CYTOTEC VS RANITIDINE Caparoski Lj., Trajanoska M., Kafedziska I. 29 Congresso Nazionale dela SIR, Milano 1992, 342.</p>	1 поен
8г.	<p>DIAGNOSTIC VALUE OF THERMOGRAPHY IN DISCORADICULAR SYNDROMES Caparoski Lj., Trajanoska M., Kafedziska I., Percinkova S., Bozinovski G. XII Th European Congress of Rheumatology 30th june-6th juli 1991 Budapesst, Hungary, Abstracts P XII.</p>	1поен
8д.	<p>ARTEPARON IN LONG – TERM TRETMENT OF KNEE OSTEOARTHRITIS Caparoski Lj., Caparoska T., Trajanoska M., Kafedziska I. Proceedings of the 3th Congress of the Internrtional society for Rheumatic Therapy, 10th-15th Maj, 1992 Bensheim.</p>	1 поен
8ѓ.	<p>PREDICTIVE VALUE OF ANTI-ds DNA ANTIBODY DETERMINATION IN SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS Grlickov M., Pusevski A., Calovski J., Nikolovska M., Kafedziska I., Antova D., Marina N., Percinkova S. XII th European Congress of Rheumatology 30 th june-6th july 1991 Budapest, Hungary, Abstracts P 3-223.</p>	1поен
8е.	<p>KUTANE MANIFESTACIJE U SISTEMSKOM ERITEMSKOM LUPUSU Grlickov M., Pusevski A., Calovski J., Antova D., Kafedziska I., Marina N., Percinkova S., Bozinovski G. Med. Jad. God 20 Supl. str. 1-312, Zadar 1990.</p>	1 поен
8ж.	<p>MORTALITY IN SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS Grlickov M., Pusevski A., Kafedziska I., Marina N., Calovski J., Antova D., Percinkova S., Nikolovska M., Trajanoska M. 8th Medeterranean Congress of Rheumatology, 24-26 June 1996 Istanbul-Turkey, Book of abstracts, 231.</p>	1 поен
8з.	<p>LOW DISE METHOTREXATE IN TREATMENT OF RHEUMATOID ARTHRITIS N. Marina, S. Percinkova, M. Grlickov, J. Calovski, A. Pusevski, D. Antova, I. Kafedziska, M. Nikolovska. 8th Medeterranean Congress of Rheumatology, 24-26 June</p>	1поен

	1996 Istanbul-Turkey, Book of abstracts, 196.	
8и.	<p>PLASMA VISCOSITY IN PATIENTS WITH RHEUMATOID ARTHRITIS Grlickov M., Popstefanova A., Pusevski A., Nikolovska M, Marina N., Kafedziska I.</p> <p>XIII Th European Congress of Rheumatology, 18-23 June, 1995 Amsterdam, the Nitherlands, supl. 3. vol 24, 1995, 80.</p>	1 поен
8и.	<p>SYNOVIAL FLUID COLLAGENASEIN PATIENTS WITH RHEUMATOID ARTHRITIS AND DEGENERATIVE JOINT DISEASE Marina N., Grlickov M., Calovski J., Percinkova-Misevska S., Pusevski A., Antova D., Nikolovska M., Kafedziska I.</p> <p>XIII Th European Congress of Rheumatology, 18-23 June, 1995 Amsterdam, the Nitherlands, supl. 3. vol 24, 1995, 77.</p>	1 поен
8j.	<p>PAINFUL LUMBAL SYNDROME Antova D., Pusevski A., Caparoski Lj., Grlickov M., Marina N., Percinkova S., Calovski J., Bozinovski G., Kafedziska I., Trajanoska M., Cakalaroska D., Nikolovska M.</p> <p>XIII Th European Congress of Rheumatology, 18-23 June, 1995 Amsterdam, the Netherlands, supl. 3. vol 24, 1995, 61.</p>	1 поен
8к.	<p>INTRAVENOUS PULSE CYCLOPHOSPHAMIDE THERAPY IN SISTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS WITH SEVERE ORGAN MANIFESTATIONS M. Grlickov, A. Pusevski, I. Kafedziska, M. Nikolovska, N. Marina, S. Percinkova, D. Antova, J. Calovski, M. Trajanoska</p> <p>XIV European League Against Rheumatism Congress, Glasqow 6-11 June 1999, 216.</p>	1 поен
8л.	<p>FREQUENCY OF THE CUTANEOUS VASCULAR MANIFESTATIONS IN SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS (SLE). Grlickov M., Pusevski A., Kafedziska I., Nikolovska M., Calovski J., Percinkova S., Antova D., Bozinovski G., Trajanoska M.</p> <p>Fourth International Conference on SLE, Jerusalem, Israel, 26-31 March, 1995.</p>	1 поен
8м.	<p>FREQUENCY OF ORAL MUCOSAL ULCERATION IN SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS (SLE). Grlickova E., Kafedziska I., Pusevski A., Calovski J., Marina N., Percinkova S., Bozinovski G., Nikolovska M, Antova D., Trajanoska M.</p> <p>European Congress of Rheumatology, 21-24 June, 2000, Nice, France, T-071</p>	1 поен
8н.	<p>CORRAELATION BETWEEN CLINICAL FINDINGS AND ANTI-RO(SSA)TITERS OF PATIENTS WITH SYSTEMIC</p>	1 поен

	LUPUS ERYTHEMATOSUS. D. Antova, A. Pusevski, M. Grlickov, N. Marina, S. Percinkova, G. Bozinovski, J. Calovski, S. Pavlova, M. Kotevska, A. Stojanovska, M. Trajanoska, I. Kafedziska . European Congress of Rheumatology, Stocholm, 12-15 June, 2002	
8.о.	MONITORING OF IGA ANTI DS DNA AS PROGNOSTIC PARAMETER IN PATIENTS WITH VASCULITIS IN SLE D. Antova, A. Pusevski, M. Grlickov, S. Percinkova, N. Marina, I. Kafedziska , M. Kotevska, S. Pavlova, S. Ilic, A. Stojanovska. European Congress of Rheumatology, Berlin, June, 2004	1 поен
9а.	<u>национални</u> ОСТЕОПОИКИЛИЈА- ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ Грличкова Е., Кафеџиска И. Втор конгрес на радиолозите на Македонија со меѓународно учество. Охрид, 21-25 јуни, 2000.	0.5 поени
9б.	ОСТЕОМАЛАЦИЈА-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ Г.личкова Е., Кафеџиска И. Втор конгрес на радиолозите на Македонија со меѓународно учество. Охрид, 21-25 јуни, 2000.	0.5 поени
9 в.	СТУДИЈА НА РЕНТГЕНСКИТЕ ПРОМЕНИ НА ШАКИТЕ ВО КОРЕЛАЦИЈА СО ПРОМЕНИТЕ НА ЦЕРВИКАЛНИОТ РБЕТ Pusevski A., Antova D., Calovski J., Grlickov M., Marina N., Percinkova S., Nikolovska M., Bozinovski G., Kafedziska I. , Trajanoska M., Stojanovska A., Pavlova S. Трет конгрес на радиолозите на Македонија со меѓународно учество, 12-16 јуни, 2002, Охрид	0.5 поени
9 г.	ПРОГРЕСИЈА НА РАДИОЛОШКИТЕ ПРОМЕНИ НА ШАКИТЕ КАЈ RHEUMATOID ARTHRITIS Pusevski A., Antova D., Calovski J., Grlickov M., Marina N., Percinkova S., Nikolovska M., Bozinovski G., Kafedziska I. , Trajanoska M., Stojanovska A., Pavlova S. Трет Конгрес на радиолозите со меѓународно учество, 12-16 Јуни, 2002, Охрид.	0.5 поени
9 д.	SPONDYLITIS ANKYLOSANS (СО ПЕРИФЕРНИ АРТРИТИСИ) КАЈ ЖЕНА-ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ Павлова С., Кафеџиска И. Трет конгрес на радиолозите со меѓународно учество, 12-16 јуни, 2002, Охрид).	0.5 поени
9ѓ.	ДИЈАГНОСТИЧКА ВРЕДНОСТ НА АНТИ-ЦИКЛИЧНИТЕ ЦИТРУЛИНИРАНИ ПЕПТИДНИ АНТИТЕЛА КАЈ РЕВМАТОИДНИОТ АРТРИТИС Љ. Дамјановска, Н. Марина, Г. Божиновски, С. М. Перчинкова, Ј. Чаловски, Д. Антова, Д. Спасовски, И. Кафеџиска 17. Конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество, 10-13 октомври, 2007, Охрид.	0.5 поени
9 е.	ЕВАЛУАЦИЈА НА КОСКЕНА ГУСТИНА КАЈ ПАЦИЕНТКИ СО СИСТЕМСКИ ЛУПУС ЕРИТЕМАТОСУС С. Павлова, М.Н.Котевска, Д. Антова, А.К. Стојаноска, М. Бојациоска, Е. Сандевска, М. Трајаноска, И. Кафеџиска ,	0.5 поени

	С. Видиниќ, Б. Османи, Б. Поповски, Ј. Чаловски Прв македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество-МААР, Зборник на апстракти, ОП-05, 49-50, 30. 09-03. 10. 2009, Охрид.	
9 ж.	ЕРОЗИВЕН ОСТЕОАРТРИТИС-ЗНАЧЕЊЕТО НА АНТИ-ЦЦП АНТИТЕЛАТА ЗА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА НА ЕРОЗИВНИТЕ ПРОМЕНИ ВО ОДНОС НА РЕВМАТОИДНИОТ АРТРИТИС – усмено изнесување М. Бојациоска, Е. Сандевска, С. Павлова, С. Видиниќ, А.К.Стојаноска, Д. Антова, М.Н.Котевска, И. Кафециска , Ѓ. Божиновски Прв македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество-МААР, Зборник на апстракти, ОП-08, 52, 30. 09-03. 10 2009, Охрид.	0.5 поени
9з.	ПОТЕНЦИЈАЛОТ НА АНТИТЕЛАТА ОД ИГА КЛАСАТА ПРОТИВ НАТИВНАТА ДС ДНА ВО МОНИТОРИРАЊЕТО НА АКТИВНОСТА НА БОЛЕСТА КАЈ БОЛНИТЕ ОД СИСТЕМСКИ ЕРИТЕМСКИ ЛУПУС-постер презентација Д. Антова, И. Кафециска, М. Котевска, М. Трајаноска, А. Стојаноска, С. Павлова, С. Видиниќ, Е. Сандевска, М. Бојациоска, Б. Османи, М. Котевска, И. Кафециска Прв македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество-МААР, Зборник на апстракти, П-39, 102, 30. 09-03. 10, 2009, Охрид.	0.5 поени
9с.	АСОЦИЈАЦИЈА ПОМЕЃУ N – АСЕТУЛ –b – D GLUKSOZAMINIDAZA И КРВНИОТ ПРИТИСОК КАЈ РЕВМАТОИДНИОТ АРТРИТИС ТРЕТИРАН СО КЕТОПРОФЕН И МЕТОТРЕКСАТ Ј. Чаловски, Д. Спасовски, Н. Марина, И. Кафециска , М. Грличков, С.М.Перчинкова, Г. Божиновски, Б. Османи, ЊС. Богдановска, Т. Груев. Прв македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество-МААР, Зборник на апстракти, П-25, 89, 30. 09 - 03. 10. 2009, Охрид.	0.5 поени
9и.	КЛИНИЧКО- ЕПИДЕМИОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ПАЦИЕНТИ СО ПСОРИЈАТИЧЕН АРТРИТИС-постер презентација. А.К.Стојаноска, С.М. Перчинкова, Ј. Чаловски, С. Павлова, Д. Антова, С. Видиниќ, Е. Сандевска, М. Бојациоска, Б. Османи, М. Котевска, И. Кафециска . Прв македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество- МААР, Зборник на апстракти, П-39, 102, 30. 09-03. 10, 2009, Охрид.	0.5 поени
9ј.	ASOCIRANOST NA DERMATOMIOSITIS I CA PULMONUM Nikolovska M., Caparowski Lj., Calovski J., Trajanoska M., Kafedziska I. X Pulmo-alergoloski naucno strucen sostanok. Ohrid 16-20. IX 1991 god.	0.5 поени

	Пленарно предавање на научен /стручен собир со меѓународно учество	
10.	ОСТЕОПОРОЗА- АКТУЕЛЕН ПРОБЛЕМ НА ДЕНЕШНИЦАТА И.Кафециска Прв македонски ревматолошки конгрес со меѓународно	3поени

	учество-МААР, Зборник на абстракти, ВП-02, 11-12, 30.9-3. 10. 2009, Охрид.	
--	--	--

Секциски предавања на научен/ стручен собир со меѓународно учество-усна презентација		
11.	URICEN ARTRITIS SO GIGANTSKI TOFI Сарароски Лј., Пушевски А., Трајаноска М., Бозиновски Г., Сакалароска Д., Кафеџиска I. Proceedings of the Second Yugoslav – Greek Meeting of Rheumatology, 192-194, Zagreb, 1985.	2 поени
11 а.	КОРЕЛАЦИЈА НА ДАС - ИНДЕКСОТ СО ФУНКЦИОНАЛНИОТ КАПАЦИТЕТ И SHARP - РАДИОГРАФСКИОТ ИНДЕКС НА ДЛАНКИТЕ КАЈ РЕВМАТОИДНИОТ АРТРИТИС И.Кафеџиска , М. Грличков, Ј. Чаловски, Г. Божиновски, С.М. Перчинкова, Д. Антова, Љ. Дамлановска, М. Бојациоска, Д. Спасовски Прв македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество - МААР, Зборник на апстракти, ОП-10, 53-54, 30.9 - 3. 10. 2009, Охрид.	2 поени

Секциски предавања на научно стручен собир		
12.	Корелација на некои артикуларни индекси и реактантите на акутната фаза кај ревматоидниот артритис. И. Кафеџиска. Стручен состанок на Здружението на ревматолози на Македонија. РеплекФарм, 4.7. 2006, Скопје.	1 поен
12 а.	Paulus-ови критериуми за процена на терапевски одговор од Метотрексат кај пациенти со ран ревматоиден артритис. И. Кафеџиска. Стручен состанок на ревматолошката секција. Хотел Алкалоид, 4.4.2008, Дојран, Р. Македонија.	1 поен
12б.	Алатки за процена на активноста на болеста кај РА, ДАС скор, пресметување и интерпретација. Презентирање на ДАС калкулатор. И. Кафеџиска. Хотел Романтик 13-14 март, Велес, 2009	1 поен
12 в.	Алатки за процена на активноста на ревматоидниот артритис. И. Кафеџиска. Академија за ревматоидниот артритис. Македонска ревматолошка асоцијација, 29-30 Април, 2010, Охрид.	1 поен
12 г.	Одбележување на Светскиот ден на артритисот 12 Октомври, и промоција на прирачникот „Проценка на активноста на болеста кај РА,, Модератор И. Кафеџиска Амфитеатар на Деканат на Медицински факултет, 13. 10. 2010, Скопје.	1 поен
12 д.	СОВРЕМЕНО ЛЕКУВАЊЕ НА ПСОРИЈАТИЧЕН АРТРИТИС (ARTHRITIS PSORIATICA) И. Кафеџиска	1 поен

	Меѓународен саем на медицинска, дентална и фармацевтска опрема, Зборник на научни трудови, 10-13 мај, 2005, Скопје	
--	--	--

	Учество на научен стручен собир со меѓународно учество-постер презентација	
13 а	ARTICULAR MANIFESTACION IN SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS (SLE) Kafedziska I. , Grlickov M., Pusevski A., Antova D., Caparoski Lj. 8 th . Medeterranean Congress of Rheumatology, 24-26 June 1996 Istanbul-Turkey, Book of abstracts, 97	0.5 поени
13б.	АЦР-КРИТЕРИУМИ ЗА ПРОЦЕНА НА ТЕРАПИСКИ ОДГОВОР ОД МЕТОТРЕКСАТ КАЈ РЕВМАТОИДЕН АРТРИТИС И.Кафеџиска , М. Грличков, Ј. Чаловски, С.М. Перчинкова, Г. Божиновски, Н. Марина, Д. Антова, Д. Спасовски, С. Павлова, Е. Сандевска Прв македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество-МААР, зборник на апстрактти, ОП-10, 53-54, 30. 9 -3. 10. 2009, Охрид	0.5 поени

Научно-Истражувачка дејност вкупно 78,8 поени

Стручно-апликативна дејност

Стручна монографија		
14.	ПРИРАЧНИК ЗА ПРОЦЕНА НА АКТИВНОСТА НА БОЛЕСТА КАЈ РЕВМАТОИДНИОТ АРТРИТИС (РА) И Кафеџиска , М. Грличков Универзитетска клиника за ревматологија во соработка за техничка реализација со фармацевтската куќа Hoffman La Roche, Скопје, март 2009.	7,2 поени
	Воведување на нови клинички методи во државата и институцијата	
15.	ДАС-индекс за квантитативна процена на активноста на ревматоидниот артритис и квантитативна процена на терапискиот одговор.	4 поени
15а.	АСR20, АСR50 и АСR70 - критериуми за квантитативна процена на активноста на болеста и процена на терапискиот одговор;	4 поени
15б.	ВАС - индекс- визуелна аналогна скала за квантитативна процена на болката кај ревматоидниот артритис;	4 поени
15в.	НАQ - индекс (прашалник) за квантитативна процена на функционалниот капацитет, односно здравствената состојба кај пациенти со ревматоиден артритис.	4 поени
15г.	Семиквантитативна процена на радиолошка прогресија на зглобното оштетување на ревматоидниот артритис и процена на терапискиот одговор со Sharp-ов радиографски индекс	4 поени
15д.	Семиквантитативна процена на радиографска зглобна оштетеност со Larsen-ов радиографски индекс.	4 поени
	Завршена специјализација од областа на медицинските науки	

16 а.	и здравството	2 поени
16б.	Завршена супспецијализација од областа на медицинските науки и здравството	1 поен

Стручно-Апликативна дејност 34,2 поени

Дејности од поширок интерес		
17.	Член на организациониот одбор на Првиот македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество-МААР, 30.9-3.10. 2009, Охрид, Р. Македонија.	1 поен
17а.	Од 7 до 20 септември 1994 год. учествувала на Европски семинар од областа на ревматологијата кој бил организиран како студиски престој во Марсеј во организација на ЕУЛАР.	0.5 поени
17б.	Од 1 до 30 март 2002 год. била на едномесечен стручен престој и стручно усовршување на Ревматолошкиот институт во Сиена (ISTITUTO DI REUMATOLOGIA, UNIVERSITA 'DEGLI DI SIENA-ITALIA).	0.5 поени

Дејности од поширок интерес - 2 поена, односно стручно – апликативна дејност – 36,2 поена

Гласник -173-1.пмд

Професионални референци на кандидатот за

Избор во звање	Поени
Наставно-образовна дејност	53,20
Научно-истражувачка дејност	78,8
Стручно –апликативна дејност	36,2
Вкупно	168,20

Членови на комисијата:

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

5. Д-р Антонио Георгиев

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Ас. д-р Антонио Георгиев, д-р сци. е роден во Скопје 1969 година. Основно и средно образование завршил во Скопје. На Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ Скопје се запишал во 1988 година, а дипломирал во 1994 година. Стручен испит положил во октомври 1995 година. Од 1998 година е вработен на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија - Скопје. Активно се служи со англискиот јазик и има одлично познавање на компјутерската технологија.

СТРУЧНО-НАУЧНА АКТИВНОСТ

Ас. д-р Антонио Георгиев д-р сци. се запишал на постдипломски студии по предметот кардиологија на Медицинскиот факултет во Скопје во 1997/98 год. Во октомври 2001 година се стекнал со звањето магистер на медицински науки со одбрана на темата: *Евалуација на лекувани болни со аџрио-венџрикуларни блокови*. Докторската дисертација на тема: *Поврзаност на коронарната артериска болест со полиморфизми и муџации во џениџе за лџиоџроџеин лџџаза и аџолиџоџроџеинџџе*, јавно ја одбрал на 26.6.2009 г. и се стекнал со звањето доктор на медицински науки.

Специјалистичкиот испит го положил во април 2002 година и се стекнал со звањето специјалист по интерна медицина. Супспецијализација по специјалноста кардиологија завршил на Универзитетската клиника за кардиологија во февруари 2008 година со положувањето на испитот, со што се стекнал со звањето супспецијалист кардиолог. Своите работни задачи на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија- Скопје, ги извршувал во склоп на ангиографската лабораторија, во пејсмејкерскиот центар и соодветното одделение, како и во амбулантно дијагностичкиот оддел.

Во период од еден месец стручен престој има остварено кај унив. проф. д-р Г. Ј. Крејс, во Грац, Австрија, при Универзитетската државна болница, на одделот за општа интерна медицина. Стручен престој има остварено и во Универзитетскиот клинички центар во Хераклион, Крит, Грција, кај проф. д-р П. Вардас, од каде ја основа и применува во ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија - Скопје новата метода на имплантабилни loop ЕКГ-рекордери.

Своите активности ги продолжува со проектот „Дијагностичка евалуација на пациентите со синкопа: имплантабилни loop ЕКГ-рекордери“ (2004 г.) спонзориран од Светската федерација на научници. Од овој проект произлезе и имплантабилниот ЕКГ - LOOP рекордер која е нова оперативна метода од областа на аритмологијата која ас. д-р Антонио Георгиев д-р сци. ја вовеле во практичната примена на Универзитетската клиника за кардиологија. Активно бил вклучен и во изработката на проектот „Молекуларно-генетски истражувања на коронарна артериска болест кај македонската популација“ (2004-2008 г.), проект од кој со неговата научно-истражувачка работа произлегува и неговата докторска дисертација со што ја промовира и ја воведува молекуларната кардиологија во кардиолошката теорија и практика.

Во рамките на наставната активност на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија - Скопје, од 2002 година кога е избран за редовен асистент, со повторен преизбор во 2006 и 2010 година, континуирано е вклучен во изведувањето на практичната настава на студентите по медицина, стоматологија и фармација и тоа по предметите интерна медицина, клиничко испитување, ургентна медицина и фамилијарна медицина. Со практични ангажмани во предавања и курсеви има остварено едукација на здравствените работници и соработници со што придонел во нивното стручно унапредување, додека преку разни интервјуа, публикации и написи во печатените и електронски медиуми вршел популаризација и здравствена едукација на граѓаните во однос на превенцијата, раното откривање и современиот третман на кардиоваскуларните болести во Р. Македонија.

Ректорската управа на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" на својата 136 (одржана на 28.1.2010 год.) и 149 седница (одржана на 23.2.2011 год.) донела одлука за ангажирање на ас. д-р Антонио Георгиев д-р сци. како афирмиран научник, стручњак од практиката за вршење високообразовна дејност на Филозофскиот факултет и тоа на Институтот за социјална работа и социјална политика по предметот здравствена политика, и на Институтот за дефектологија по предметите медицински основи на инвалидноста и здравствена политика. Во 2011 година предавал и на Институтот по психологија по предметот социјална психологија.

Ас. д-р Антонио Георгиев д-р сци. публикувал книга, монографија со наслов „MOLECULAR AND SOCIO-MEDICAL ASPECTS OF CORONARY ARTERY DISEASE“- Cardiology and health policy. Книгата е со интернационален карактер, напишана и објавена на англиски јазик, публикувана во Германија, Америка и Велика Британија од Германската издавачката куќа Lambert Academic Publishing, асоцирана членка на American Booksellers' Association и Booksellers' Association на Велика Британија и Ирска. Истата е дистрибуирана во голем број реномирани универзитетски библиотеки во Америка, ЕУ и пошироко, а книгата е достапна и на глобалните интернет книжарници како: Amazon, Alibris, Book Butler, Barnes&Noble, BooksAMillion, Pick a book, More Books... Публикувал и прирачник за пациенти со вграден пејсмејкер со наслов: „Како да се живее со пејсмејкер“.

Учествувал на повеќе домашни и меѓународни конгреси и симпозиуми од областа на кардиологијата. До изборот за доцент, кандидатот Ас. Д-р Антонио Георгиев д-р сци. објавил вкупно 94 труда во домашни и меѓународни списанија, од кои 23 труда се печатени во целост. Од вкупниот број трудови 72 труда се рецензирани и објавени во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

Ас. д-р Антонио Георгиев д-р сци. е добитник на „Послание Мајка Тереза“ за хумани вредности подарени на човековата среќа. Црвениот крст му доделува Благодарница во знак на благодарност, соработка и даден придонес по повод неделата на срцевосадови заболувања „Јас се грижам за своето срце, а ти?“

Членува во Македонско кардиолошко здружение, Лекарската комора на Македонија, Лекарското друштво на Македонија, Европското кардиолошко здружение, American Physician Scientists Association, Heart of Diabetes, Македонското научно здружение за аутизам, Црвениот крст, и Асоцијацијата за медицински имиџинг.

	Клиника за кардиологија - Медицински факултет, УКИМ, Лабораторија за молекуларна биологија, Институт за биологија, Природно-математички факултет, УКИМ Наслов на проект - "Молекуларно-генетски истражувања на коронарната артериска болест кај македонската популација" 2004-2008. Главен Истражувач: проф. д-р Самуел Садикарио; Соработник-истражувач: ас. д-р Антонио Георгиев м-р сци.	3
2.	Учесник во меѓународен научен проект	
	World federation of scientists Клиника за Кардиологија - Медицински факултет, УКИМ, Project - "Diagnostic evaluation of patients with syncope: Insertable Loop ECG Recorder", 2004. Main researcher: D-r Antonio Georgiev MD, MSc.; Supervising researcher: Prof. d-r Samuel Sadikario	5
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	
	3/1 А. Георгиев, Е. Србиновска-Костова, Л. Груева, Б. Танева. Новини во дијагностиката на синкопата: имплантабилен loop ЕКГ рекордер. <i>Македонски медицински преглед</i> . 2002; 56: 1-2: 89-92.	2,4
	3/2 Л. Груева, Ј. Давчева-Павловска, А. Георгиев, С.Теодорова. Влијанието на пулмоналната хипертензија врз дијаметарот на трикуспидалниот аннулус кај пациенти со трикуспидална регургитација. <i>Македонски медицински преглед</i> . 2002;56: 3-4: 168-171.	2,4
	3/3 Б. Танева, Ј. Давчева-Павловска, Е. Србиновска, М. Вавлукис, Н. Костова, Д. Проевска, А. Георгиев. Пресек на студиите за лекувањето на срцевата слабост со бета-блокатори. <i>Македонски медицински преглед</i> . 2002; 56:5-6:300-303.	2,4
	3/4 А. Георгиев, Б. Петровски, Л. Добрковиќ, Б. Ивановска-Сидовска, С. Садикарио, Е. Србиновска-Костова, Л. Груева, Н. Златановиќ. Неинвазивни и инвазивни дијагностички тестови VS пролонгиран мониторинг со имплантабилен loop ЕКГ рекордер кај пациенти со необјаснета синкопа – приказ на случај. <i>Македонски медицински преглед</i> . 2003; 57:1-2: 55-58.	2,4
	3/5 Србиновска Е, Спироска В, Жантева М, Христова Е, Андова В, Георгиев А, Чапаровска Е. Лево вентрикуларно ремоделирање кај пациентите со дилатациона кардиопатија: ехокардиографска анализа на систолни и дијастолни параметри. <i>Македонско списание за медицина</i> . 2003; 44(1-2):94-104.	2,4
	3/6 А. Георгиев, Е. Србиновска-Костова, Л. Груева. Појавата на трикуспидна инсуфициенција кај пациенти со имплантиран пејсмејкер поради АВ-блок. <i>Македонски медицински преглед</i> . Скопје, 2003; 57: 3-4: 130-133.	3,2

	3/7 А. Георгиев , Б. Петровски, Л. Груева, Б. Милетиќ, Н. Златановиќ. Кардиоваскуларна причина за синкопа третирана како епилепсија - приказ на прв случај третиран со имплантабилен LOOP-рекордер. <i>Македонски медицински преглед</i> . Скопје, 2003; 57: 5-6: 328-330.	2,4
	3/8 Е. Србиновска, М. Жанџева, Б. Пејровски, Е. Христинова, М. Ноџал, В. Андова, Е. Чаџаровска, А. Георгиев . Преживување и функционална состојба кај пациенти со митрален валвуларен рејасман. <i>Македонски медицински преглед</i> . 2004; 58:1-2; 43-47.	2,4
	3/9 А. Георгиев , Б. Петровски, Ѓ.Зафировски, С. Садикарио, Д.Георгиева, Ј.Нанчева, С.Јосимовски. Оперативни ортопедски процедури кај пациенти со траен електростимулатор на срцето. <i>Македонски ортопедско-травматолошки гласник</i> . јуни 2004; 2: 30-32.	2,4
	3/10 А. Георгиев, С. Панов, Б. Пејровски, С. Садикарио . Молекуларно-генетски аспекти на коронарната артериска болест. <i>Македонски медицински преглед</i> . 2004; 58: 3-4; 187-192.	2,4
	3/11 Георгиев А., Панов С., Садикарио С. Поврзаност на <i>ApoIII-sstI</i> полиморфизмот со појавата на коронарната артериска болест. <i>Мак. мед. преглед</i> . 2007; 61:4-6:97-101.	3,2
	3/12 Георгиев Антонио , Панов Сашо, Садикарио Самуел, Пејков Христо. Поврзаност на <i>Ser447stop</i> мутацијата на генот на липопротеин липазата со појавата на коронарната артериска болест кај македонската популација. <i>Medicus</i> . 2008; X:2:56-61.	2,4
	3/13 Георгиев Антонио , Панов Сашо, Садикарио Самуел. Поврзаност на <i>HindIII</i> полиморфизмот во генот за липопротеин липаза со вредностите на LDL-холестерол во плазмата кај болни со коронарна артериска болест. <i>Medicus</i> . 2008; X:2:62-66.	3,2
	3/14 А. Георгиев, С. Панов, С. Садикарио, В. Бошков . Поврзаност на <i>LPL-MnlI</i> полиморфизмот со појавата на коронарната артериска болест. <i>Мак. мед. преглед</i> . 2008; 62(1):55-60.	2,4
	3/15 Антонио Георгиев , Ивица Смоковски, Кристина Павловска. Намалување на кардиоваскуларниот ризик кај пациенти со Дијабетес мелитус тип 2 определен со системот SCORE по 6 месеци од воведувањето на инсулинска терапија. <i>Мак. мед. преглед</i> . 2008; 62(3):45-48.	3,2
	3/16 Антонио Георгиев , Ивица Смоковски, Кристина Павловска, Даниела Георгиева. Користење на Framingham-овиот модел на идентификување пациенти со дијабетес тип 2 за примарна превенција на коронарна артериска болест со статини. <i>Medicus</i> . 2009; XII(2):18-21.	2,4
	3/17 Ивица Смоковски, Антонио Георгиев , Кристина Павловска, Даниела Георгиева. Намалување на абсоlutниот ризик за коронарна артериска болест кај пациенти со дијабетес мелитус тип 2 определен со UKPDS модел по 6 месеци од воведувањето на инсулинска терапија. <i>Medicus</i> . 2009; XII(2):22-26.	2,4

	3/18 Павловска Кристина, Смоковски Ивица, Георгиев Антонио . Споредба на пациентите со дијабетес тип II идентификувани за примарна превенција на коронарно срцево заболување со статини, согласно со препораките на Adult treatment panel III и моделот на Фрамингам. <i>Мак. мед. преглед</i> . 2009; 63(1):39-42.	3,2
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
	4/1 Lujza Grueva, Antonio Georgiev , Sonja Teodorova, Vexhie Avdiu. Comparative analyse between doppler-echocardiography systolic index of right ventricle and parameters of right heart cateterisation. <i>Journal of Medical Sciences issued by Tirana Univ.</i> 2003;Vol. 35;nr.2;55-61.	3,6
	4/2 Elizabeta Srbinovska Kostovska, Antonio Georgiev , Valentina Andova, Nikola Gramatnikovski, Ata Kirilmaz. Cardiac lipoma localized in right atrium. <i>Turkiye Klin J Cardiovascular Surgery</i> . 2004; 5:44-48.	3,6
	4/3 Zlatanovic N, Kedev S, Gjorgov N, Miletic B, Georgiev A , Kovacevic D, Trajkov I, Kaev M, Borozanov V, Boskov V. Pulse amplitude adjustment provides immediate pacemaker longevity gain. <i>Anadolu Kardiyol Derg</i> . 2007 Jul; 7 Suppl 1:216-8.	3,6
	4/4 Georgiev A , Panov S, Sadikario S. Association of PvuII polymorphism in the lipoprotein lipase gene with the coronary artery disease in Macedonian population. <i>Contributions, Sec.Biol.Med.Sci., MASA</i> . 2008; XXIX, 2:213-225.	4,8
5.	Трудови со оригинални научно/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	
	5/1 Antonio Georgiev, E. Srbinovska-Kostova, Lujza Grueva, Vexhie Avdiu. TEI index në pacientët me pejxhmekër të implantuar për shkak të AV bllokut. <i>Journal of Medical Sciences issued by Tirana University</i> . 2003; Vol. 35;nr.2;89-90.	1,8
	5/2 Lujza Grueva, Antonio Georgiev, Sonja Teodorova, Vexhie Avdiu. Ndërthurja dhe ndikimi I annulus tricuspid për hipertensionin e arteries pulmonare dhe regurgitacionin tricuspidal në të sëmurët me dëmtime të anës së majtë të zemrës. <i>Journal of Medical Sciences issued by Tirana University</i> . 2003; Vol. 35;nr.2;87.	1,8
	5/3 Srbinovska E, Petrovski B, Zanteva M, Naumovski J, Hristova E, Proevska D, Andova V, Caparovska T, Nospal M, Otljanska M, Pejkov H, Georgiev A, Taneva B, Hristovski Z, Trajcevski T. Hyperechogenic segments on the prosthetic valve and incidence of thromboembolism. <i>I интернационален симпозиум за ехокардиографија</i> . Р. Македонија, Охрид, Септ. 2003; 14-16: 98.	1,8
6.	Апстракт објавен во зборник на конференција меѓународна	

6/1	Kotevski V., Petrovski B., Kedev S., Antov S., Busletic O., Georgiev A., Kostov J., Kalpak O. Coronary angioplasty in multivessel coronary artery disease. <i>Golden jubilee congress of the Egyptian society of cardiology</i> . Cairo, Egypt, Feb.2001;19-23.	1
6/2	V.Kotevski, B.Petrovski, S.Kedev, S.Antov, M.Kaev, I.Sokolov, H.Pejkov, O.Busljetic, Z.Hristovski, A.Georgiev, O.Kalpak, I.Spirovski. Percutaneous coronary intervention versus coronary artery bypass in patients with multivessel coronary artery disease. <i>14th Annual meeting of Mediterranean Association of Cardiology and Cardiac Surgery</i> . Greece, Rodos; 2002; 9-12/10; 95.	1
6/3	Taneva B., Davceva –Pavlovska J., Vavlukis M., Georgiev A., Kostova N. Carvedilol in the treatment of congestive heart failure. <i>11th Alpe Adria Cardiology meeting</i> . Hungary, June 5-7, Balatonfured, 2003; 42.	1
6/4	L.Lazarov, V. Boskov, I, Trajkov, T. Caparoska, S. Tosev, A. Georgiev, B. Georgievska. Treatment of acute myocardial infarction with initial sustained ventricular arrhythmias. <i>ESC Congress</i> . Munich, 2004. P1712.	1
6/5	Lazar Lazarov, V.Kotevski, S.Tosev, I.Pejkov, T.Caparovska, A.Georgiev, B.Georgievska, I.Tonovska. Sustained ventricular arrhythmias and mortality among patients with acute myocardial infarction. <i>XVth World Congress of Cardiology</i> . Barcelona, Spain, 2006. P1336.	1
6/6	L. Lazarov, V. Kotevski, A. Georgiev, E. Lazarova, D. Projevska, H. Pejkov, S. Tosev, M. Boshev, A. Veljanovska, S. Caeva. Ventricular fibrillation and tachycardia during acute myocardial infarction: incidence, predictors, mortality and treatment. <i>ESC Congress</i> . Vienna, Austria, 2007. P417.	1
6/7	N. Zlatanovik, S. Kedev., N. Gjorgov., B. Miletik., A. Georgiev., D. Kovacevik., I. Trajkov., V. Borozanov., M. Kaev., V. Boskov. Pulse amplitude adjustment provides immediate pacemaker longevity gain. <i>34th International Congress of electrocardiology</i> , Istanbul, Turkey. <i>Journal of electrocardiology</i> . 2007; 40; S. 74.	1
6/8	N. Zlatanovik, S. Kedev., N. Gjorgov., B. Miletik., A. Georgiev., D. Kovacevik., I. Trajkov., V. Borozanov., b. Georgievska., V. Boskov. Even belated pulse amplitude adjustment can yield significant initial pacemaker longevity gain. <i>13th Congress on heart disease</i> , Vancouver, Canada. <i>Journal of Heart Disease</i> . 2007; Vol. 5, No.1 p. 94.	1
6/9	N. Zlatanovik S. Kedev, B. Miletik, A. Georgiev , N. Gjorgov, D. Kovacevik I. Trajkov, B. Gjeorgievska V. Boskov. Correlation between pulse amplitudec adjustmetn and pacemaker longevity. <i>10th International workshop on Cardiac Arrhythmias</i> , Venice. <i>Journal of Cardiovascular Electrophysiology</i> . October 2007; Vol 18, Suppl.2. p. 104.	1

	6/10 N. Zlatanovik, S. Kedev., N. Gjorgov., A. Georgiev. , B. Georgievska, D. Kovacevik., I. Trajkov., V. Boskov. Pulse amplitude and pacemaker longevity gain – 12 months later. 14th World Congress on heart disease. Toronto, Canada. Journal of international academy of cardiology. 2008; 16(1); S. 313.	1
7.	Апстракти објавени во зборник на конференција - национална	
	7/1 Манева Д., Георгиев А. , Манев М. Мошорен развој на доенчејто и малојто дете. I Симпозиум за рана детекција, дијагностика, третман и предучилишно воспитување на децата со пречки во развојот, со меѓународно учество. Македонија, Скопје, 5-8 Ноември, стр.40, 1996.	0,5
	7/2 Манев М., Георгиев А. , Манева Д. Социјален развој на доенчејто и малојто дете. I Симпозиум за рана детекција, дијагностика, третман и предучилишно воспитување на децата со пречки во развојот, со меѓународно учество. Македонија, Скопје, 5-8 Ноември, стр.41, 1996.	0,5
	7/3 Петровски Б., Кевев С., Бушљетиќ О., Георгиев А. , Јанев Ј., Јанев Е. Модификација на антикоагулантната терапија при орално-хируршки интервенции кај срцеви болни. II конгрес на стоматолозиите од Македонија. Охрид, абс. 9, стр. 163, 1998.	0,5
	7/4 Кевев С., Петровски Б., Бушљетиќ О., Георгиев А. , Јанев Ј., Јанев Е. Орално-хируршки процедури по имплантиран интракоронарен стент. II Конгрес на стоматолозиите од Македонија. Охрид, апс. 10, стр. 164, 1998.	0,5
	7/5 Janakievski V., Boskov V., Srbinovski L., Lazarov L., Trajkov I., Georgiev A. Five – Year experience in patients with acute myocardial infarction who need temporary pacemaker therapy in the coronary care unit. Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias. Macedonia. Oct. 1-4, Ohrid, abs. 17, 1998	0,5
	7/6 Miletic B., Srbinovski L., Lazarov L., Janakievski V., Kedev S., Gjorgov N., Georgiev A. Clinical Experience with Rate Responsive Pacing Systems. Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias. Macedonia. Oct. 1-4, Ohrid, abs. 18, 1998	0,5
	7/7 Kedev S., Srbinovski L., Janakievski V., Miletic B., Gjorgov N., Georgiev A. Dual Chamber Pacemakers in our practice. Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias. Macedonia. Oct. 1-4, Ohrid, abs. 19, 1998	0,5
	7/8 Lazarov L., Srbinovski L., Miletic B., Janakievski V., Georgiev A. , Kedev S., Gjorgov N. Lead dislocation – Detection and diagnostic tools. Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias. Macedonia. Oct. 1-4, Ohrid, abs. 84, 1998.	0,5

7/9	Zlatanovic N., Srbinovska E., Kalpak O., Dimitrovski M., Srbinovski L., Kovacevic D., Georgiev A. , Georgievski O. Cardiac pacing in congenital complete AV block – Our experience. Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias. Macedonia. Oct. 1-4, Ohrid, abs. 87, 1998.	0,5
7/10	Zlatanovic N., Gjorgov N., Srbinovski L., Lazarov L., Miletic B., Janakievski V., Kedev S., Boskov V., Trajkov I., Georgiev A. Pacing Threshold trend one month after the pacemaker implantation. Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias. Macedonia. Oct. 1-4, Ohrid, abs. 90, 1998.	0,5
7/11	Busljetic O., Srbinovski L., Petrovski B., Kedev S., Poposka L., Georgiev A. , Zlatanovic N. Cardiac pacing in hypertrophic obstructive cardiomyopathy. Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias. Macedonia. Oct. 1-4, Ohrid, abs. 91, 1998.	0,5
7/12	Kedev S., Petrovski B., Georgiev A. , Boskov V., Poposka L., Busljetic O., Zlatanovic N., Srbinovski L. Cephalic vein – Transvenous access in our experience. Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias. Macedonia. Oct. 1-4, Ohrid, abs. 92, 1998	0,5
7/13	Poposka L., Dobrkovic L., Srbinovski L., Vavlukis M., Kostova N., Georgiev A. , Caparovska E. Dispersion of ventricular repolarization versus site of myocardial infarction and occurrence of ventricular arrhythmias. Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias. Macedonia. Oct. 1-4, Ohrid, abs. 124, 1998.	0,5
7/14	Georgiev A. , Kotevski V., Josimovski S. A comparison of nonionic with ionic radiocontrast agents during cardiac catheterization. <i>Третји конгрес на радиолозиите на Македонија со меѓународно учесство.</i> Македонија, Охрид, јуни 2002; 12-16:85.	0,5
7/15	Котевски В, Петровски Б, Кедев С, Антоф С, Соколов И, Бушљетик О, Пејков Х, Калпак О, Георгиев А , Костов Ј. In stent restenosis-приказ на случај. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство.</i> Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002; 26-29: 11.	0,5
7/16	Костов Ј, Петровски Б, Кедев С, Котевски В, Антоф С, Калпак О, Бушљетик О, Христовски Ж, Георгиев А , Пејков Х, Поповска Л. Елективно стентирање-должина, дијаметар и притисок на експанзија кај имплантираните коронарни стентови. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство.</i> Р. Македонија, Охрид, јуни 2002; 26-29:23.	0,5
7/17	Бушљетик О, Бушиноска Г, Пеовска И, Пејков Х, Костов Ј, Јосимовски С, Бошевски М, Калпак О, Георгиев А . Ангиографска контрола кај симптоматски пациенти со аорто-коронарна байпас реваскуларизација. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство.</i> Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002; 26-29: 24.	0,5
7/18	Kotevski V, Petrovski B, Kedev S, Antov S, Pejkov H, Busljetic O, Hristovski Z, Kalpak O, Georgiev A , Spiroski I, Trajcevski T, Zimbakov Z. Left main coronary artery stenting in acute myocardial infarction: case report. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство.</i> Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002; 26-29:25.	0,5

	7/19 Калпак О, Костов Ј, Петровски Б, Котевски В, Кедев С, Антов С, Георгиев А , Бушљетиќ О, Христовски Ж. Фреквенција на стенозирани сегменти на коронарните артерии при елективна РТСА – 10 месечен период. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство</i> . Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002; 26-29:25.	0,5
	7/20 Калпак О, Петровски Б, Котевски В, Кедев С, Антов С, Георгиев А , Јанакиевски В, Костов Ј, Пејков Х, Бушљетиќ О, Христовски Ж, Бошевски М, Димитровски М, Бошков В. Споредба на исходот кај различни класи на срцева слабост при тромболитична терапија на акутниот миокарден инфаркт. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство</i> . Р. Македонија, Охрид, јуни 2002; 26-29: 43.	0,5
	7/21 Георгиев А , Петровски Б, Кедев С, Котевски В, Соколов И, Антов С, Христовски Ж, Калпак О, Костов Ј, Бушљетиќ О. Карактеристики на пациентите третирани со тромболитична терапија во 2000 година. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство</i> . Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002; 26-29:43.	0,5
	7/22 Ѓоргов Н, Бошков В, Трајков И, Антов С, Златановиќ Н, Зимбаков Ж, Георгиев А , Рајзер В*. Приказ на случај: малфункција на епикардијална електрода која симулира миокардна инхибиција. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство</i> . Р. Македонија, Охрид, јуни 2002; 26-29: 82.	0,5
	7/23 Србиновски Л, Кедев С, Јанакиевски В, Милетиќ Б, Ѓоргов Н, Трајков И, Бошков В, Јосимовски С, Златановиќ Н, Георгиев А . Искуство со срцевата електростимулација во Пејсмејкерскиот центар-Скопје. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство</i> . Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002; 26-29:85.	0,5
	7/24 Георгиев А , Србиновски Л, Србиновска – Костовска Е, Кедев С, Јосимовски С. Определување на ТЕI индекс кај пациенти со имплантиран пејсмејкер поради АВ блок. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство</i> . Р. Македонија, Охрид, јуни 2002; 26-29: 85.	0,5
	7/25 Zlatanovic N, Kedev S, Srbinovski L, Gorgov N, Boskov V, Trajkov I, Georgiev A . Cardiac pacing in sick sinus syndrome – experience of the Pacemaker center – Skopje. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство</i> . Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002; 26-29: 87.	0,5
	7/26 Zlatanovic N, Kedev S, Gorgov N, Boskov V, Trajkov I, Georgiev A , Srbinovski L. Follow up-routine procedure in assuring pacemaker patient`s quality of life. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство</i> . Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002;26-29: 87.	0,5
	7/27 Георгиев А , Србиновски Л, Србиновска – Костовска Е, Кедев С, Ѓоргов Н, Бошков В, Златановиќ Н, Соколовска О*, Јосимовски С. Појавата на трикуспидна инсуфициенција кај пациенти со имплантиран пејсмејкер поради АВ блок. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учесство</i> . Р. Македонија, Охрид, јуни 2002;26-29:88.	0,5

	<p>7/28 Јосимовски С, Георгиев А, Андоновска-Мирчевска Е, Србиновски Л. Клиничко искуство со Симвастатин-Зокор или Василип во третманот на хиперхолестеролемиа кај пациенти со коронарна артериска болест. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество</i>. Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002; 26-29:197.</p>	0,5
	<p>7/29 Србиновски Л, Јосимовски С, Георгиев А, Андоновска-Мирчевска Е, Пешевски Л. Прогрес во апликацијата и анализата на стрес-електрокардиографијата. <i>Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество</i>. Р. Македонија, Охрид, јуни, 2002; 26-29: 197.</p>	0,5
	<p>7/30 Котевски В, Петровски Б, Кедев С, Пејков Х, Бушљетиќ О, Калпак О, Георгиев А. Ефектот од блокадата на гликопротеинските рецептори GP IIb/IIIa кај пациенти со акутен коронарен синдром третирани со перкутани коронарни интервенции. <i>XVI конгрес на лекариџе на Република Македонија со меѓународно учество</i>. Р. Македонија. Охрид, јуни 2003; 4-7: 83.</p>	0,5
	<p>7/31 Котевски В, Петровски Б, Кедев С, Антов С, Костов Ј, Пејков Х, Бушљетиќ О, Калпак О, Георгиев А. Перкутани коронарни интервенции кај пациенти со повеќесадовна коронарна артериска болест кои се предложени за коронарен артериски байпас. <i>XVI конгрес на лекариџе на Република Македонија со меѓународно учество</i>. Р. Македонија. Охрид, јуни 2003; 4-7:83.</p>	0,5
	<p>7/32 Садикарио С. Здравковска М. Георгиев А. Епидемиологија и јавно - здравствени аспекти на незаразните болести. Конгрес по превентивна медицина на Македонија со меѓународно учество. <i>Македонски медицински преглед</i>. Охрид. 2006; С. 68. 115.</p>	0,5
	<p>7/33 Србиновски Л, Јосимовски С, Георгиев А, Милетиќ Б, Златановиќ Н, Трајков И, Ѓоргов Н, Србиновска Е. Срцева стимулација кај фамилијарно наследни АВ-блокови. Трет македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 2006; 111.</p>	0,5
	<p>7/34 L. Lazarov ,V. Kotevski , A. Georgiev, S. Tosev. Ventricular tachycardia and fibrillation in acute myocardial infarction: incidence, treatment, mortality. Third Macedonian congress of Cardiology, Ohrid, 2006;11.</p>	0,5
	<p>7/35 Kotevski V, Petrovski B, Antov S, Busljetic O, Kostov J, Pejkov H, Georgiev A, Hristovski Z, Kalpak O, Trajcevski T, Dimitrovski M. Bare-metal stenting or ballon angioplasty in the treatment of small coronary arteries. Third Macedonian congress of Cardiology. Ohrid, 2006; 28.</p>	0,5
	<p>7/36 Србиновска Е, Спировска Б, Андова Б, Христова Е, Чапароска Е, Чапароска Т, Пејков Х, Георгиев А. Левовентрикуарно ремоделирање кај пациенти со дилатациона кардиомиопатија: ехокардиографска студија на систолни и диастолни параметри. Трет македонски конгрес по кардиологија. Охрид, 2006; 62.</p>	0,5

	7/37 J.Kostov, B.petrovski,V.Kotevski, S.Antov, Z.Hristovski, O.Busletic, Z.Zimbakov, A.Georgiev , H.Pejkov, T.Trajcevski, O.kalpak, I.Spirovski, M.Dimitrovski. The degree of restored coronary blood flow and myocardial perfusion in acute myocardial infarction after primary coronary angioplasty. Third Macedonian congress of Cardiology, Ohrid, 2006; 28.	0,5
	7/38 Pejkov H, Kotevski V, Petrovski B, E.Srbinovska-Kostovska, Z.Hristovski, O.Busljetik, A.Georgiev , Z.Zimbakov, J.Kostov. The role of abciximab in instent restenosis. Third Macedonian congress of Cardiology. Ohrid, 2006; 35.	0,5
	7/39 Pejkov H, Kotevski V, Oetrovski B, Srbinovska-KostovskaE, Georgiev A , Busljetic O, Hristovski Z, Zimbakov Z, Kalpak O, Andova V. Effect of abciximab on lv function in the patients with acs treated with pci+stenting. Third Macedonian congress of Cardiology. Ohrid, 2006; 36.	0,5
	7/40 Георгиев А , Панов С, Петровски Б, Садикарио С, Лазаров Л, Котевски В, Србиновска Е, Груева Л, Калпак О, Пејков Х, Јосимовски С, Златановиќ Н. Генетски аспекти на коронарната артериска болест. Трет македонски конгрес по кардиологија. Охрид, 2006; 93.	0,5
	7/41 Георгиев А , Перовски Б, Садикарио С, Лазаров Л, Груева Л, Бошков Б, Калпак О, Пејков Х, Јосимовски С, Златановиќ Н. Имплантибилен екг loop рекордер. Трет македонски конгрес по кардиологија. Охрид, 2006; 113.	0,5
	7/42 Бошков В, Ѓоргов Н, Георгиев А , Трајков И, Ковачевиќ Д, Мехмеди Р. Третман на конгестивна срцева слабост со бивентрикуларен пејсинг. Трет македонски конгрес по кардиологија. Охрид, 2006; 116.	0,5
	7/43 Бошков В, Ѓоргов Н, Георгиев А , Трајков И, Ковачевиќ Д, Мехмеди Р. Дијагноза на Тилт тестот кај пациенти со синкопални атаки. Трет македонски конгрес по кардиологија. Охрид, 2006; 116.	0,5
	7/44 Калпак О. Христовски Ж, Георгиев А , Бушљетиќ О, Костов Ј, Котевски В, Антов С, Петровски Б, Каев М. Касна компликација по примарна интервенција за миокардниот инфаркт - рестеноза. Трет македонски конгрес по кардиологија. Охрид, 2006; 13.	0,5
	7/45 Калпак О. Христовски Ж, Костов Ј, Бушљетиќ О, Георгиев А , Антов С, Котевски В, Петровски Б, Каев М. Влијанието на времето до реперфузија врз исходот од примарната перкутана коронарна ангиопластика. Трет македонски конгрес по кардиологија. Охрид, 2006; 14.	0,5
	7/46 Pejkov H, Kotevski V, Kedev S, Georgiev A , Busljetic O, Kalpak O. Immediate resultts in patients with acute myocardiac infarction treated with pci and abciximab. 17 th Congress of the Doctors of R.Macedonia with international participation. Ohrid, 2007;28.	0,5
	7/47 Пејков Х, Котевски В, Кедев С, Георгиев А , Бушљетиќ О, Калпак О. Евалуација на ангиографските промени во однос на ризик факторите кај пациенти со аортокоронарен бајпас. 17. Конгрес на лекари на Република Македонија со меѓународно учество. Охрид,	0,5

7/48	V.Kotevski, H.Pejkov, A.Georgiev , O.Kalpak. Comparison of bare-metal stenting versus balloon angioplasty for small coronary arteries. 17 TH Congress of the Doctors of R.Macedonia with international participation. Ohrid, 2007;17.	0,5
7/49	Садикарио С, Георгиев А. Дијабетес и болести на срце. 3-ти македонски конгрес по ендокринологија, дијабетес и метаболички нарушувања со меѓународно учесство. Охрид, октомври, 2008; 35.	0,5
7/50	Георгиева Д, Зафировски Ѓ, Попоска А, Панов С, Георгиев А , Цолева-Толевска Р. Молекуларни аспекти на ортопедските заболувања. 3 конгрес на македонското друштво на ортопеди и трауматолози со меѓународно учесство. Охрид, мај, 2009;42-43.	0,5
7/51	Садикарио С, Георгиев А. Метаболен синдром и атеросклероза, патофизиологија и клиничка сигнификантност. IV Македонски конгрес по кардиологија. Охрид, Јуни 2010; 53, 021.	0,5
7/52	Georgiev A. , Sadikario S., Lazarov L., Kotevski V., Srbinska-Kostovska E., Grueva L., Taneva B., Kalpak O., Panov Saso. Molecular aspects of coronary artery disease. IV Macedonian cardiology congress. Ohrid, June 2010, 54, 024.	0,5
7/53	Srbinska E., Hristova E., Andova V., Pejkov H., Georgiev A. Analysis of the risk factors and manifestation of the coronary heart diseases in patients with multivessel coronary disease. IV Macedonian cardiology congress. Ohrid, June 2010; 54-55, 025.	0,5
7/54	Lazarov L., Kaev M., Kotevski V., Tosev S., Radulovic V., Georgiev A. , Lazarova E., Zekiri B. Ventricular fibrillation and tachycardia following acute myocardial infarction.. IV Macedonian cardiology congress. Ohrid, June 2010; 96, 088.	0,5
7/55	Лујза Г., Србиновска-Костовска Е., Спировска В., Георгиевска-Исмаил Љ., Божиновска В., Јованова С., Андова В., Христова Е., Арнаудова Ф., Георгиев А. , Танева Б., Отљанска М. Приказ на случај-енормно голема преткомора. IV македонски конгрес по кардиологија. Охрид, јуни 2010; 129- 132.	0,5
7/56	Георгиев А , Садикарио С, Калпак О, Георгиева Д, Нојков О, Нанчева Ј. Користење на б-блокатори. IV конгрес на анестезиологиите на Македонија. Охрид, септември 2010; 80, По58.	0,5
7/57	Георгиев А , Садикарио С, Лазаров Л, Котевски В, Георгиева Д, Нојков О, Нанчева Ј. Периоперативен инфаркт на миокардот - приказ на случај. IV конгрес на анестезиологиите на Македонија. Охрид, септември 2010; 80, По59.	0,5
Вкупно		117,9

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Стручна монографија објавена во странство	
	1/1 Antonio Georgiev. „MOLECULAR AND SOCIO-MEDICAL ASPECTS OF CORONARY ARTERY DISEASE“- Cardiology and health policy. Lambert Academic Publishing. 2010.	12
2.	Воведување нова лабораториска / клиничка или јавно-здравствена метода	
	2/1 Воведување на имплантабилниот ЕКГ - LOOP рекордер во практична примена на Универзитетската клиника за кардиологија	4
	2/2 Воведување на молекуларната кардиологија во кардиолошката теорија и практика на Универзитетската Клиника за Кардиологија	4
3.	Предавање на институции од јавен интерес, културно-информативни центри	
	3/1 Благодарница од Црвениот крст во знак на благодарност, соработка и даден придонес со предавањата по повод неделата на срцевосадови заболувања „Јас се грижам за своето срце, а ти?“	0,5
4.	Автор на брошура за пациенти (одобрена од асоцијацијата) во областа на медицинските науки и здравството	
	4/1 Публикувал и прирачник за пациенти со вграден пејсмејкер со наслов: „Како да се живее со пејсмејкер“. 2006 год.	1
5.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	
	5/1 Специјализација по интерна медицина, 2002 год.	2
	5/2 Супспецијализација по специјалноста кардиологија, 2008 год.	1
Дејности од поширок интерес		
1.	Студиски престој во странство	
	1/1 Универзитетската државна болница, на Одделот за општа интерна медицина кај унив. проф. д-р Г. Ј. Крејс, во Грац, Австрија, 1992 год.	0,5
	1/2 Универзитетскиот клинички центар во Хераклион, Крит, Грција, кај проф. д-р П. Вардас, 2003 год.	0,5
Вкупно		25,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	49,44
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	117,9
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	25,5
Вкупно	192,84

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

6. Ас. д-р Марија Вавлукис (Бушева)

Родена е во Битола 1964 година. Средното медицинско училиште завршила во Скопје со одличен успех во 1982 година се запишала на Медицинскиот факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје 1982/83 година, а дипломирала со просек 9,32 во септември 1988 година.

На Институтот за срцеви заболувања е од мај 1990 година како волонтер до 1-ви јануари 1994 година, од кога е во редовен работен однос. Од 1-ви октомври 1992 година е вклучена како помлад научен истражувач во проектот финансиран од Министерството за наука “**Краткотрајни и долготрајни ефекти од фибринолитичната терапија кај пациенти со акутен миокарден инфаркт**”, во траење од 1991 до 1994 година под водство на проф. Лазар Србиновски.

Стручно-апликативна дејност:

Специјалистичкиот испит од областа интерна медицина го положила во февруари 1998 година, додека супспецијалистичкиот испит од областа кардиологија го положила во 2008 година.

Покрај клиничката практика во амбулантско и болничко водење на болни со кардиоваскуларни заболувања, водење на болни во единица за интензивна коронарна нега, оспособена е и за самостојно практикување на неколку неинвазивни дијагностички иследувања-методи:

-работа во лабораторија за ергометриско оптоварување-изведување на коронарен стрес тест;

-работа во лабораторија за 24-часовно ЕКГ и АБП мониторирање по Холтер;

-работа во лабораторија за нуклеарна кардиологија-миокардна перфузиона томосцинтиграфија, каде што е еден од воведувачите во редовна клиничка практика на СПЕКТ миокардната перфузиона томосцинтиграфија (во Македонија) во 1999 година.

Има базични познавања од ехокардиографијата како и срцева магнетна резонанца.

Стручно-научното усовршување го продолжувила со активно присуство на симпозиуми од областа на нуклеарната кардиологија во Атина - 1999 година, Виена - 2001 година, Прага - 2007 година, Барселона - 2009 година, како и тренинг програми во Братислава - 2003 година во организација на IAEA, и во Белград - 2002 година во организација на ESC, и стручен престој во Грац, Австрија, во 2011 година.

Член е на повеќе асоцијации и здруженија: Македонско кардиолошко здружение, Европско здружение по кардиологија, Европско здружение за срцева слабост, Европско здружение за атеросклероза и превенција како и работната група за нуклеарна кардиологија при истото здружение, член на Македонско лекарско друштво и Лекарска комора на Македонија каде вршела задачи како член на испитна комисија за полагање стручен испит по медицина, член на работна комисија за лиценцирање и релиценцирање на лекари, како и член на Комисијата за соработка со странство.

Координатор е на Американско-австриската фондација-Отворен Медицински институт за Македонија, каде што активно работи на промовирање на медицинските програми на оваа фондација и им дава логистичка поддршка на лекарите од нашава земја кои ги посетуваат овие програми.

Во рамките на оваа програма во земјава **организирана два еднодневни симпозиума**, првиот во коорганација со Македонското здружение по кардиологија, одржан во јуни 2010 година во склоп на 4 Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, а вториот во јуни 2011 година, во коорганација со Медицинскиот факултет и Центарот за семејна медицина во областа на семејната медицина, со поканети предавачи од Австрија.

Член е на Граѓанското здружение “Здружение на граѓани, ВЕБДОКТОРИ, здружение на лекари”, каде што активно работи на унапредување на здравствената едукација на здравствените работници во државава преку интернет-базирано пласирање на содржини, преку веб-порталот: www.webdoctor.com.mk. На овој портал е автор на две интернет базирани КМЕ содржини акредитирани во ЛКМ и тоа: **Нова универзална дефиниција на миокарден инфаркт, и ХТА и солта.**

Во текот на 2010 година била член на Работната група за имплементација

на препораките за лекување – Проект за унапредување на здравствениот сектор, финансиран од Светска банка, а под раководство на проф. Д-р Владо Поповски-тогашен заменик-министер за здравство, додека во моментот е член на работната група за обновување на препораките за лекување, организирана од актуелниот министер за здравство.

Исто така, како стручен консултант-рецензент е вклучена во рецензија на одбрани поглавја на преводот на учебникот по интерна медицина од Харисон-проект на Владата на Република Македонија.

Научна дејност:

Во ноември 2002 година го одбрала магистерскиот труд под наслов: **“Миокардна перфузиона томосцинтиграфија во дијагноза, ризик стратификација, евалуација на терапија и прогноза на болни со КАБ”**. Во февруари 2008 година ја одбрала докторската дисертација на тема **“Предиктори на клиничкиот тек по хируршка реваскуларизација на миокардот кај пациенти со коронарна артериска болест”**, и се стекнала со звањето доктор на медицински науки.

Автор или коавтор е на над 100 стручни и научни труда презентирани на домашни и меѓународни конгреси и печатени во стручни списанија. Досега била соработник во четири проекти финансирани од Министерството за наука, и тоа во горенаведениот каде што учествувала како млад научен истражувач, како и во следните: **Дијагноза, ризик стратификација, евалуација на терапија и прогноза на коронарната артериска болест со методот на миокардна перфузиона сцинтиграфија**, во периодот 2000-2003 година, под водство на Н. Сов. др. Сци Ј.Максимович, **“Клиничка евалуација, следење, прогноза и квалитет на живеење по успешна реваскуларизација со Аорто-коронарна байпас хирургија кај пациенти со Коронарна артериска болест”**, во периодот 1999-2002 година, под коракководство на проф.д-р.сци.В.Борозанов и проф. д-р.сци.Љ. Георгиевска-Исмаил, како и **“Појава и прогресија на коронарната артериска болест на срцето кај пациенти со шеќерна болест тип 2”**, под коракководство на проф. д-р Љубица георгиевска исмаил и проф. д-р Владимир Борозанов во периодот од 2003-2006 година.

Исто така, соработник била и на еден меѓународен проект **“Assesment of left ventricular function in coronary artery disease with nuclear techniques”**, во организација на ИАЕА, под раководство на ас. д-р Венијамин Мајсторов во периодот на 2010 година.

Наставна дејност:

Од јуни 1996 година е избрана за помлад асистент, од март 1999 година за асистент по предметот интерна медицина на Медицинскиот факултет, со вршење на практична настава за студентите од Медицински, Стоматолошки и Фармацевтски факултет, до 2007 година.

Во учебната 1998/99 година била хонорарен професор по предметот интерна медицина во Средното медицинско училиште „ Д-р Панче Караџов во Скопје.

Во периодот од ноември 2001 год. била едуцирана, а потоа вклучена како едукатор-фасилитатор во Програмата за обука за едукација на лекарите од примарна здравствена заштита во Република Македонија за рационална примена на лекови, при Министерството за здравство, финансирано од СЗО и Светска банка.

Од јуни 2005 година е избрана за испитувач-член на комисија за полагање државен испит за лекари при Лекарската комора на Македонија.

Од 2010 година е повторно избрана за асистент на Медицинскиот факултет каде што е вклучена во наставата по ЕКТ-системот за студентите од студиската програма: општа медицина по предметите: интерна медицина, клиничко иследување, ургентна медицина, фамилијарна медицина, основи на научно истражувачка дејност, на студентите од ТСС – медицински сестри, логопеди, физиотерапевти, рентген-технолози.

Вклучена е и во едукацијата на специјализантите по семејна медицина во организација на Центарот за семејна медицина при Медицинскиот факултет.

АНЕКС 2

**ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО
ЗВАЊЕ**

Кандидат: Марија Угрин Вавлукис
(име, татково име и презиме)

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија - Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: интерна медицина - кардиологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – интерна медицина)	39,18
2.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – интерна пропедевтика)	16,2
3.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – вовед во клиничко истражување)	2,16
4.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – семинар)	4,5
5.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – ургентна медицина)	0,27

6.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – семејна медицина)	0,54
7.	Одржување на вежби од прв циклус студии (стоматолози)	12,6
8.	Одржување на вежби од прв циклус студии (фармацевти)	2,16
9.	Одржување на вежби од прв циклус студии (медицинари – ОСНАР)	2,16
10.	Одржување на вежби од прв циклус студии (ТСС редовни и вонредни-ОСНАР)	1,35
11.	Одржување на настава од втор циклус студии (специјализација семејна медицина)-ментор и едукатор на здравствена едукација	23,52
12.	Одржување на настава од втор циклус студии (специјализација семејна медицина)-семинар-раководител	3,0
13.	Ментор и едукатор на здравствена едукација за рационално препишување на лекови (Health Sector transition project – IDA Credit 2889 МК)	4,32
16.	Научно популарна статија во стручно методско списание – WMJ (World Medical Journal vol 56: American Austrian Foundation in Macedonia)	1,0
Вкупно		112,96

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во меѓународен научен проект	
	IAEA's Coordinated Research Project (CRP) No: 14630 ASSESSMENT OF LEFT VENTRICULAR FUNCTION IN CORONARY ARTERY DISEASE WITH NUCLEAR TECHNIQUES, 2007-2011.	5,0
2.	Учесник во национален научен проект	
	2/1. Дијагноза, ризик-стратификација, евалуација на терапија и прогноза на коронарната артериска болест со методот на миокардна перфузиона сцинтиграфија Научен проект број 40146800/0	3,0
	2/2. Клиничка евалуација, следење, прогноза и квалитет на живеење по успешна ревакуларизација со аорто-коронарна байпас хирургија кај пациенти со коронарна артериска болест Научен проект број 40079798/0	3,0
	2/3. Појава и прогресија на коронарната артериска болест на срцето кај пациенти со шеќерна болест тип 2 Научен проект број 40168002/0	3,0
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	

	3/1. Вавлукис М , Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ. Невролошки компликации кај пациенти со коронарна артериска болест третирани со аорто-коронарна бајпас хирургија. Епилепсија: 2006; 2: 15-25.	3,2
	3/2. Вавлукис М , Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ, Поп-Ѓорчева Д, Танева Б, Бошевски М, Мајсторов В, Пеовска И, Костова Н. Клиничко значење на постоперативната промена на левокоморната функција кај пациенти со исхемична кардиомиопатија третирани со CABG. Physioacta; 2007; Vol I; No. I 55-70	2,4
	3/3. Вавлукис М , Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ. Предиктори на клиничкиот тек по хируршка ревакуларизација на миокардот кај пациенти со коронарна артериска болест. Acta morphologica; 2006; Vol 3 (1): 47-52	3,2
	3/4. Георгиевска-Исмаил Љ, Вавлукис М , Попоска Л, Борозанов В. Влијание на индексот на телесната маса врз долгорочната прогноза кај пациентите по хируршка ревакуларизација на миокардот. 2004; Македонски Медицински преглед; бр 1-2: 5-10	2,4
	3/5. Vavlukis M. , Maksimovic J., Kedev S., Pop Gorceva D., Majstorov V., Taneva B., Peovska I. Prikaz na slucaj - ischemicna kardiomiopatija pred i po revaskularizacija. Mak med pregled br.3-4, str.138-141, 2001.	2,4
	3/6. Majstorov V., Pop Gorceva D., Vaskova O., Vavlukis M. , Peovska I., Maksimovic J. Miokardna perfuzionna tomoscintigrafija kaj pacienti so blok na levata granka. Acta Morphologica, Vol.1(2), str.11-17, 2004.	2,4
	3/7. Majstorov V, Pop Gjorceva D, Vaskova O, Vavlukis M , Peovska I, Maksimovic J, Kuzmanovska S. Levels of C-reactive protein in patients with normal myocardial perfusion. Acta morphologica, Vol.4(1), p. 23-7, 2007.	2,4
	3/8. Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Pop Gjorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Kostova N, Bosevski M. Myocardial perfusion imaging in evaluation of coronary artery disease in patients with diabetes mellitus type 2. Acta morphologica, Vol. 4(1), p. 42-47, 2007.	2,4
	3/9. Вавлукис М , Максимовиќ Ј., Кедев С., Поп Ѓорчева Д., Мајсторов В., Танева Б., Пеовска И. Приказ на случај - исхемична кардиомиопатија пред и по ревакуларизација. Мак мед преглед бр.3-4, стр.138-141, 2001.	2,4

	3/10. Пеовска И., Давчева-Павловска Ј., Максимовиќ Ј., Вавлукис М. , Поп Ѓорчева Д., Мајсторов В. Приказ на случај - детекција на тивка миокардна исхемија кај дијабетичар со помош на миокардна перфузиона сцинтиграфија. Мак мед преглед бр. 1-2, стр.63-68, 2002.	2,4
	3/11. Мајсторов В., Поп Ѓорчева Д., Васкова О., Вавлукис М. , Пеовска И., Максимовиќ Ј. Миокардна перфузиона томосцинтиграфија кај пациенти со блок на левата гранка. Acta Morphologica, Вол.1(2), стр.11-17, 2004.	2,4
	3/12. Мајсторов В, Поп Ѓорчева Д., Вавлукис М. , Пеовска И., Максимови; Ј., Васкова О., Кузмановска С., Здравеска-Кочовска М: Вредности на НТ-ПРОБ натриуретичен пептид кај пациенти со стабилна коронарна артериска болест. Physioacta Вол.2(2), п.73-80, 2008.	2,4
	3/13 Вавлукис М , Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ, Попоска Л, Костова Н. ПРЕДВИДУВАЊЕ НА КЛИНИЧКИ ИСХОД ПО РЕВАСКУЛАРИЗАЦИЈА КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ХРОНИЧНА КОРОНАРНА АРТЕРИСКА БОЛЕСТ. (печатен во целост) Македонски медицински преглед, год 56, 2002, стр . 54-60.	2,4
	3/14 Вавлукис М , Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ, Попоска Л, Трајков, Танева Б. ЕВАЛУАЦИЈА НА ПАЦИЕНТИ СО ХРОНИЧНА ИСХЕМИЧНА ЛЕВОКОМОРНА ДИСФУНКЦИЈА-ПРОЦЕНКА НА МИОКАРДЕН ВИЈАБИЛИТЕТ. (печатен во целост) Македонски медицински преглед, год 55, 2001, стр 225-9.	2,4
	3/15 М.Вавлукис , Ј.Максимовиќ, С.Кедев, Д.Поп-Ѓорчева, В.Мајсторов, Б.Танева, И.Пејоска, Приказ на случај- исхемична кардиомиопатија пред и по ревакуларизација. (печатен во целост), Македонски медицински преглед, год 55, 2001, стр 138-41, бр 3-4.	2,4
	3/16 Б.Танева, Ј.Давчева-Павловска, Е.Србиновска, М.Вавлукис , Д.Проевска, А.Георгиев. Пресек на студиите за лекувањето на срцева слабост со бета-блокатори. ,(печатен во целост) Македонски медицински преглед, год 56, 2002, бр 5-6, стр 300-3.	2,4
	3/17 Попоска Л, Добрковиќ Л, Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ, Кедев С, Вавлукис М , Трајков И, Костова Н, Арнаудова Ф. НЕНАДЕЈНА СМРТ КАЈ СПОРТИСТИ. (печатен во целост), Македонски медицински преглед, год 56, 2002, стр. 83-6.	2,4

	3/18 Пеовска И, Давчева-Павловска Ј, Максимовић Ј, Вавлукис М , Поп-Горчева Д, Мајсторов В. Приказ на случај-детекција на тивка миокардна исхемија кај дијабетичар со помош на миокардна перфузиона сцинтиграфија. (печатен во целост), Македонски медицински преглед, год 56, 2002, стр.63-8.	2,4
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
	4/1 Majstorov V., Pop Gjorceva D., Vaskova O., Vavlukis M. , Peovska I., Maksimovic J. Gender differences in detecting coronary artery disease with dipyridamole stress myocardial perfusion imaging using ^{99m} Tc sestamibi gated SPECT. Contributions, Sec.Biol.Med.Sci., MASA XXVI, 1, p.93-102, 2005.	3,6
	4/2 Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Davceva J, Pop Gorceva D, Majstorov V, Kostova N, Bosevski M. Realationship between myocardial viability and improvement in left ventricular function and heart failure symptoms after coronary artery bypass surgery. Contributions, Sec.Biol.Med.Sci., MASA XXVIII/1, p.97-112, 2007.	3,6
	4/3 Majstorov V, Pop Gjorceva D, Vaskova O, Vavlukis M , Peovska I, Maksimovic J, Kuzmanovska S, Zdraveska-Kochovska M.: C-reactive protein in patients with normal myocardial perfusion and mild to moderate perfusion defects who have undergone myocardial perfusion imaging with ^{99m} Tc Sestamibi gated SPECT. Contributions, Sec.Biol.Med.Sci, XXIX/1	3,6
	4/4 Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Pop Gorceva D, Majstorov V. Functional outcome and quality of life after coronary artery bypass surgery with severe heart failure and hibernated myocardium. Nuclear Medicine Communications 2008; 29:215-221.	4,967
	4/5 Majstorov V, Pop Gjorceva D, Vavlukis M , Peovska I, Maksimovic J, Vaskova O, Kuzmanovska S, Zdraveska-Kochovska M. N-terminal-proB natriuretic peptide in patients with stable coronary artery disease evaluated for ischemia with myocardial perfusion imaging. Bratisl Lek Listy 2008; 109(7): 293-297.	3,945
	4/6. Bosevski M, Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Meskovska S. Prognostic utility of carotid ultrasound and cardiac SPECT imaging in coronary artery bypass patients; Nuclear Medicine Review; 2006; Vol 9, 1, pp XX-XX.	4,986

	4/7. Bosevski M, Borozanov V, Vavlukis M , Pemovska G, Georgievska-Ismail Lj. Carotid ultrasound, blood lipids and waist determination can predict a future coronary revascularization in the type 2 diabetic cohort. Contributions, Section of biological and medical sciences, 2007; XXVII 2.	3,6
	4/8. Georgievska-Ismail Lj, Vavlukis M , Borozanov V. Predictive value of left ventricular function on prognosis in patients undergoing coronary artery bypass surgery. Contributions, Section of biological and medical sciences, 2005;	3,6
	4/9. Vavlukis M , Georgievska-Ismail Lj, Borozanov V. Factors influencing graft potency in patients who underwent CABG for treatment of CAD. BMJ; 2006; 107 (8): 279-286.	3,945
	4/10. Vavlukis M , Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Bosevski M, Taneva B, Kostova N, Peovska I. Arterial hypertension in patients with coronary artery disease treated with surgical myocardial revascularization. BMJ; 2007; 108 (7):301-	3,945
	4/11. Vavlukis M , Georgievska-Ismail Lj, Bosevski M, Borozanov V. Predictors of In-Hospital morbidity and mortality in patients with coronary artery disease treated with coronary artery bypass surgery. 2006; Contributions, Sec. Biol. Med. Sci, MASA XXVII, 2 p 97-113	3,6
5.	Труд со оригинални научно/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	
	5/1. Vavlukis M., Maksimovic J. , Borozanov V., Georgievska-Ismail Lj., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Peovska I., Poposka L., Taneva B., Kostova N., Trajceviski T. Can SSS (summed stress score) derived from MPI, be an accurate indicator of left ventricular function? Proceedings of the 5 th International Congress on Coronary Artery Disease. Lewis B., Halon D., Flugelman M., Gensini G.(edts.), p.381-386,	1,8
6.	Секциски предавања на научен/стручен собир	
	6/1 Вавлукис М. Pulmonary artery thromboembolism – case report. AAF-OMI Visiting professorship in cardiology, Ohrid, 2010.	1,0
	6/2 Вавлукис М. Препораки за антиромботична терапија, стручен состанок на Здружението на трансфузиологи на РМ, март 2011, Скопје.	1,0

	6/3. Вавлукис М. Секундарна превенција кај пациенти со КАБ и останати атеросклеротични КВБ; Превенција на кардиоваскуларни заболувања, стручен состанок, Светски ден на срцето, Скопје, 2010.	1,0
	6/4. Вавлукис М. Предиктивна моќ на перфузионите и функционалните параметри добиени со СПЕКТ МПС кај пациенти со КАБ. Секциски состанок на Здружението за нуклеарна медицина на Македонија на тема: Новини во нуклеарната кардиологија, јуни 2008, Дојран.	1,0
7.	Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	
	7/1. Вавлукис М. Миокардна перфузиона сцинтиграфија како метод за проценка на коронарната артериска болест кај жени. Коронарна артериска болест кај жени; Втора Бугарско-Македонска научна конференција, април, 2011, Софија, Бугарија	2,0
8.	Учество на научен/стручен собир со реферат	
	8/1. Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Kostova N, Zdravkovska M. Can Cardiovascular Drugs Influence Clinical outcome in CABG patients. EHRLICH II -2nd World Conference on Magic Bullets; October 2008; Abstract book; A 339 (invited oral presentation)	1,0
	8/2. Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Bosevski M, Kostova N, Poposka L, Taneva B. Hypertension in patients with coronary artery disease treated with CABG surgery. Periodicum Biologorum; 2006; Vol 108; Suppl 1 (invited oral presentation), First International Symposium in Hypertension, Medicinski Fakultet, Josip Juraj Strossmayer, Osijek, Hrvatska	1,0
	8/3. Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Taneva B, Poposka L, Kostova N, Trajkov I, Boseski M. MPI in risk stratification and prognosis of patients with previous myocardial infarction. 11 th Alpe Adria Meeting, 2003, Balaton Hungary (usna презентација)	1,0

	8/4. Vavlukis M , Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Maksimovic J , Pop Gorceva D, Taneva B, Poposka L, Kostova N, Pejovska I. Risk stratification and prognosis of CAD patients with MPI-Does it really offer incremental prognostic information over clinical and angiographic data. 11 th Alpe Adria Meeting, 2003, Balaton Hungary (усна презентација).	1,0
	8/5 Vavlukis M , Kostova N, Pejovska I, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Bosevski M, Hristova E. The role of SPECT MPI in asymptomatic patient with diabetes mellitus (a case report based analyze), IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, June, 2010, Ohrid, Macedonia (усна презентација).	1,0
	8/6 Вавлукис М , Борозанов В, Максимович Ј, Поп Горчева Д, Мајсторов В. Зголемувачко дијагностичко и прогностичко значење на миокардната перфузиона томосцинтиграфија. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид, 2002, Книга на извадоци стр. 195 (усна презентација).	1,0
	8/7 Вавлукис М , Костова Н, Пејовска И, Танева Б, Србиновска Е, Георгиевска-Исмаил Љ, Поп Горчева Д, Мајсторов, В, Здравковска М. Предиктивна моќ на перфузионите и функционалните параметри добиени со СПЕКТ МПС кај пациенти со КАБ. 4 Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, јуни 2010, Охрид, Македонија (постер).	0,5
	8/8 Vavlukis M. , Maksimovic J., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Peovska I. Dipyridamole myoscintigraphy in patients with left bundle branch block. J Nuc Cardiol, Vol. 8, No.1 (poster) S7, 2001.	0,5
	8/9 Vavlukis M. , Maksimovic J., Dobrkovic L., Pop Gjorceva D., Poposka L., Majstorov V., Peovska I. Significance of ST-segment changes detected by ambulatory electrocardiographic monitoring and exercise treadmill stress testing in female patients who underwent myocardial perfusion scintigraphy. J Nuc Cardiol, Vol. 8, No.1 (supplement), S10, 2001.(poster)	0,5
	8/10 Vavlukis M , Maksimovic J, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Zdravevska M, Peovska I, Kostova N, Taneva B. Combined low level treadmill-dipyridamol versus dipyridamol stress protocol in patients undergoing SPECT MPI. Journal of Nuclear Cardiology; 2007; Voll 14 (2); S5	0,5
	8/11 Vavlukis M , Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Kostova N, Peovska I. Prediction of ischemic cardiomyopathy development in CAD patients treated with CABG surgery with Tc99m mibi ECG-GATED SPECT MPI. European Heart Journal 2009; Voll 11, Suppl B; p14 (poster)	0,5

	8/12 Vavlukis M , Kostova N, PopGorceva D, Zdravkovska M. Differential predictors for different cardiac events derived from SPECT MPI. European Heart journal Supplements, Abstracts of original contributions 10 th International Conference of Non-Invasive Cardiovascular Imaging, may, 2011, Amsterdam, Netherlands (poster)	0,5
	8/13 Vavlukis M. , Maksimovic J., Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj., Pop Gorceva D., Majstorov V., Peovska I., Popovska L., Meskova S., Trajceski T. Zgolemuvačko dijagnostičko i prognostičko značenje na miokardnata perfuziona tomoscintigrafija. 2 Makedonski kardiološki kongres, Kniga na izvadoci, str.195, Ohrid, 2002. (poster)	0,5
	8/14 Vavlukis M. , Maksimovic J., Pop Gorceva D., Majstorov V., Peovska I., Kostova N., Zdravkovska M., Hristova E., Poposka L., Taneva B. Modified Bruce/dipyridamole versus dipyridamole stress protocol in patients performing myocardial perfusion imaging. 3rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.69, 2006. (poster)	0,5
	8/15 Вавлукис М , Кедев С, Максимович Ј, Попоска Л. Dispersion of ventricular repolarisation and myocardial viability in patients with old myocardial infarction. II Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, Книга на извадоци стр. 72. (постер)	0,5
	8/16 Вавлукис М , Борозанов В, Максимович Ј, Кедев С, ПопГорчева Д. Relation of ST-segment elevation on Q leads with myocardial viability and potency of infarct related artery. II Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид ,2002, Книга на извадоци стр. 185 (постер).	0,5
	8/17 Вавлукис М , Максимович Ј, Борозанов В, Георгиевска исмаил Љ, ПопГорчева Д, Мајсторов В, Пејоска И, попоска Л, Танева Б, Костова Н, Трајчески Т, Бошевски М, Јованова С, Ношпал М. Дали сумираниот стрес скор при оптоварување добиен при миокардна перфузиона томосцинтиграфија може да биде точен индикатор на левокоморната функција. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003. 11.9Р. (постер)	0,5
9.	Апстракти објавени во зборник на конференција	
	9/1 Pop Gorceva D., Maksimovic J., Vavlukis M. , Simova N., Bogdanova V., Miceva-Ristevska S., Majstorov V., Peovska I. Myocardial viability: nitrate enhanced gated SPECT MIBI Tc99m – an adequate alteration for Tl-201 rest-redistribution protocol. J Nuc Cardiol, Vol. 8, No.1 (supplement), S55, 2001.	0,6

	<p>9/2 Trajceska L, Sikole A, Zeqiri B, Zimbakov Z, Srbinovska E, Andova V, Bosevski M, Vavlukis M, Trajceski T. Association of left ventricular diastolic dysfunction with intra-diastolic hypotension in dialysis patients. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia.</p>	0,6
	<p>9/3 Zimbakov Z, Kotevski V, Arnaudova F, Vavlukis M, Sehu E: Does the outcome differ: rate control vs. rhythm control in persistent atrial fibrillation. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, ~~Ohrid, Macedonia~~</p>	0,6
	<p>9/4 Maksimovic J, Pejovska I, Kostova N, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M. Improvement of left ventricular function and quality of life after coronary artery bypass surgery in patients with heart failure and hibernated myocardium. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia.</p>	0,6
	<p>9/5 Pejovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Kostova N, , Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M. Mid-term outcomes after coronary artery bypass surgery in diabetic patients with ischemic cardiomyopathy and viable myocardium. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia.</p>	0,6
	<p>9/6 Pejovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Kostova N, Bosevski M, Otljanska M, Hristova E. Prevalence of myocardial ischemia detected by myocardial perfusion SPECT in patients with metabolic syndrome. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010,</p>	0,6
	<p>9/7 Kostova N, Maksimovic J, Vavlukis M, Pejovska I, Zdravkovska M, Kostov I. Correlation between symptoms in diabetic patients and coronary artery disease detected by Tc 99m sestamibi gated myocardial perfusion SPECT. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia</p>	0,6
	<p>9/8 Majstorov V, PopGorceva D, Kuzmanovska S, Zdravevska kocovska M, Vavlukis M, Peovska I, Kostova N, maksimovic J. C-reactive protein and myocardial SPECT perfusion imaging in risk stratification of patients with coronary artery disease. IVth Macedonian Congress in cardiology with international participation, june, 2010, Ohrid, Macedonia</p>	0,6

	<p>9/9 Peovska I., Maksimovic J., Davceva J., Vavlukis M., Pop Gorceva D., Majstorov V. Blok na leva granka i koronarna arteriska bolest: evaluacija so dipiridamol 99mTc sestamibi miokardna perfuziona scintigrafija. 2 Makedonski kardiološki kongres, Kniga na izvadoci, str.179, Ohrid, 2002.</p>	0,6
	<p>9/10 Maksimovic J., Pop Gorceva D., Vavlukis M., Peovska I., Majstorov V. Miokardna perfuziona scintigrafija vo kardiološkata dijagnostika, prognoza i rizik stratifikacija. 2 Makedonski kardiološki kongres, Kniga na izvadoci, str.180, Ohrid, 2002.</p>	0,6
	<p>9/11 Majstorov V., Spiroska V., Maksimovic J., Buseva M., Ismail Lj., Jovanova S., Pop Gjorceva D. Assessment of coronary artery disease by simultaneous myocardial perfusion scintigraphy and stress echocardiography. 2 Makedonski kardioloski kongres, Kniga na izvadoci, str.191, Ohrid, 2002.</p>	0,6
	<p>9/12 Bosevski M, Borozanov V, Vavlukis M, Georgievska-Ismail Lj. Presence of carotid artery disease in coronary artery patients with type 2 diabetes. 2006; Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 77 (abstract)</p>	0,6
	<p>9/13 Maksimovic J., Pop Gjorceva D., Peovska I., Davceva J., Majstorov V., Vavlukis M. GATED SPECT myocardial scintigraphy in detection of post stress myocardial stunning in patients with coronary artery disease. <i>J Nuc Cardiol</i> Vol.10, No.1, S11, 2003. (abstract)</p>	0,6
	<p>9/14 Vavlukis M., Borozanov V., Maksimovic J., Georgievska-Ismail Lj., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Poposka L., Taneva B., Boseski M., Peoska I. Risk stratification and prognostication of patients with old myocardial infarction with Tc99m mibi SPECT myocardial perfusion scintigraphy. <i>J Nuc Cardiol</i> Vol.10, No.1, S52, 2003. (abstract)</p>	0,6
	<p>9/15 Vavlukis M., Maksimovic J., Borozanov V., Georgievska-Ismail Lj., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Poposka L., Taneva B., Boseski M., Peoska I. Left ventricular ejection fraction measured by 2-D echocardiography, radionuclide ventriculography and Tc99m mibi ECG-gated SPECT MPI- are they comparable methods? <i>J Nuc Cardiol</i> Vol.10, No.1, S65, 2003. (abstract)</p>	0,6
	<p>9/16 Pop Gjorceva D., Majstorov V., Maksimovic J., Miceva-Ristevska S., Vavlukis M., Peovska I., Tosev S. Myocardial viability detection in moderate and severe LV dysfunction using nitrate enhanced SPECT Mibi. <i>J Cor Art Disease</i> Vol 5, No 1, S70, 2003.</p>	0,6

	9/17 Majstorov V., Pop Gjorceva D., Maksimovic J., Tosev S., Miceva-Ristevska S., Buseva M. , Peovska I. <i>Tl-201 vs. Tc-99m MIBI: Comparison of redistribution during the rest-redistribution protocol. J Cor Art Disease Vol 5, No 1, S84, 2003.</i>	0,6
	9/18 Pavlovic J, Peovska I, Vavlukis M , Gorceva D, Majstorov V. <i>Prognosis and risk stratification of diabetic patients after coronary stenting: Impact of silent ischemia on cardiovascular events. J Nuc Cardiol Vol.12(2), S30, 2005.</i>	0,6
	9/19 Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M , Kostova N, Pop-Gorceva D, Majstorov V. <i>Independent predictive value of myocardial viability on SPECT imaging for clinical outcome in patients who did not improve global left-ventricular function after coronary artery bypass surgery. European Heart Journal 2009; Vol 11, Suppl B; p24 (abstract)</i>	0,6
	9/20 Maksimovic J., Peovska I., Vavlukis M. , Kostova N., Pop Gjorceva D., Majstorov V. <i>Blood pressure and heart rate response during nitrate enhanced Tc-99m MIBI Gated SPECT in evaluation of myocardial viability. 3rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.67-8, 2006.</i>	0,6
	9/21 Peovska I., Maksimovic J., Vavlukis M. , Pop Gjorceva D., Majstorov V., Kostova N., Bosevski M. <i>Relationship between extend of myocardial viability and post-revascularization improvement of left ventricular ejection fraction and quality of life. 3rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.68-9, 2006.</i>	0,6
	9/22 Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Vavlukis M , Bosevski M, Trajceski T, Poposka L, Taneva B, Kostova N. <i>Hypertension in patients with coronary artery disease treated with surgical myocardial revascularization. 2006; Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 93 (abstract)</i>	0,6
	9/23 Kostova N., Maksimovic Pavlovic J., Vavlukis M. , Peovska I., Pop Gjorceva D., Majstorov V., Zdravkovska M. <i>Myocardial perfusion scintigraphy in diagnosis and prognosis of coronary arterial disease in patients with paced rhythm. 3rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.70, 2006.</i>	0,6
	9/24 Majstorov V., Pop Gjorceva D., Maksimovic J., Vavlukis M. , Peovska I. <i>Myocardial perfusion findings in patients with diabetes according to the gender. 3rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.70-1, 2006.</i>	0,6

	<p>9/25 Hristova-Antova E, Srbinovska E, Trajceviski T, Vavlukis M, Otljanska M, Andova V, Grueva L, Caparouska E. Double pressured overload of the left ventricle due to an existence of a combined heart defect-coarctatio of the aorta and the aortic stenosis. Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 61 (abstract)</p>	0,6
	<p>9/26 Majstorov V, Pop Gjorceva D, Maksimovic J, Vavlukis M, Peovska I, Kuzmanovska S. hs-CRP values in patients with normal myocardial perfusion. <i>J Nuc Cardiol</i> Vol.14(2), S43, 2007.</p>	0,6
	<p>9/27 Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Kostova N, Zdravkovska M. Diagnostic value of transient ishaemic dilation (TID) and increased lung uptake as markers of severe and extensive myocardial ischemia. <i>J Nuc Cardiol</i> Vol.14(2), S46, 2007.</p>	0,6
	<p>9/28 Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Kostova N. Influence of hibernated myocardium on left ventricular remodelling in patients with severe ishaemic heart failure and coronary artery bypass surgery. <i>J Nuc Cardiol</i> Vol.14(2), S58, 2007. (abstract)</p>	0,6
	<p>9/29 Peovska I, Boseviski M, Maksimovic-Pavlovic J, Vavlukis M. Is there a relationship between myocardial perfusion scintigraphy and carotid ultrasound findings in predictive model for coronary artery bypass patients? <i>Journal of Nuclear cardiology</i>; 2005; Vol 12 (2); S8 (abstract)</p>	0,6
	<p>9/30 Boseviski M, Tosev S, Borozanov V, Vavlukis M, Peovska I. Prognostic importance of functional parameters: ankle-brachial index and claudicating distance in coexisting peripheral and coronary artery disease. <i>International Angiology</i>; 2003; Voll 22, Suppl. 1, No3. (abstract)</p>	0,6
	<p>9/31 Hristova-Antova E, Srbinovska E, Zanteva M, Spirovska V, Otljanska M, Vavlukis M, Nospal M, Peovska I, Jovanova S. Importance of the atherogenic indexes in patients with valvular aortic stenosis as a predictor for CAD. <i>Zbornik sazetaka YUECHO 1; Prvi Kongres Jugoslovenskog udruzenja za ehokardiografiju</i>; 2004 (abstract)</p>	0,6
	<p>9/32 Trajceski T, Busljetik O, Petroviski B, Zimbakov Z, Josimoviski S, Boseviski M, Vavlukis M, Poposka L. Radial artery thrombosis after percutaneous coronary intervention – what is the problem? Case report study. 2006; Third Macedonian congress of Cardiology, Book of abstracts; 38 (abstract)</p>	0,6

	<p>9/33 Pavlovic J, Peovska I, Vavlukis M, Pop-Gorceva D, Hristovski Z, Taneva B, Bosevski M, Busletik O. Myocardial perfusion imaging can accurately assess ischemic preconditioning: the quantification of total ischemic burden. 2004. 12th alpe Adria Cardiology Meeting Abstract book (abstract)</p>	0,6
	<p>9/34 Maksimovic J, Peovska I, Vavlukis M, Kostova N, Bosevski M, Pop-Gjorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M. The role of SPECT MPI in diagnostic evaluation of asymptomatic patient with diabetes mellitus (case report based analyze). 4rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.114, 2010.</p>	0,6
	<p>9/35 Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop-Gjorceva D, Majstorov V, Kostova N, Zdravkovska M. Mid-term outcomes after coronary artery bypass surgery in diabetic patients with ischemic cardiomyopathy and viable myocardium. 4rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.116-117, 2010.</p>	0,6
	<p>9/36 Majstorov V, Pop Gjorceva D, Kuzmanovska S, Zdraveska-Kochovska M, Vavlukis M, Peovska I, Kostova N, Maksimovic J. C-reactive protein and myocardial SPECT perfusion imaging in risk stratification of patients with coronary artery disease. 4rd Macedonian Congress of Cardiology, Abstract Book, p.118, 2010.</p>	0,6
	<p>9/37 Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Kostova N, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdraveska M. Prevalence of myocardial ischemia in patients with metabolic syndrome detected by myocardial perfusion imaging. <i>Eur Heart J</i> Vol.13 (Suppl A), A 35, 2011.</p>	0,6
	<p>9/38 Majstorov V, Pop Gjorceva D, Vavlukis M, Zdravkovska M, Peovska I, Zdraveska-Kochovska M, Kostova N. Perfusional and functional gated-SPECT parameters and clinical outcome in patients with coronary artery disease. <i>Eur Heart J</i> Vol.13 (Suppl A), A 85, 2011.</p>	0,6
	<p>9/39 Vavlukis M, Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj Pop-Gorceva D, Poposka L, Majstorov V, Taneva B, Trajkov I, Pejaska I. REGIONAL LEFT VENTRICULAR FUNCTION-IS THERE THE MOST ACCURATE METHOD FOR ITS EVALUATION.EUROECHO 6, December 2002, P746</p>	0,6
	<p>9/40 Vavlukis M, Borozanov V, Maksimovic J, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Georgievska-Ismail Lj., Poposka L, Taneva B. CAN SSS (SUMMED STRESS SCORE) DERIVED FROM Tc99M MIBI ECG-GATED SPECT MYOCARDIAL PERFUSION SCINTIGRAPHY BE AN INDICATOR OF LEFT VENTRICULAR CONTRACTILE RESERVE. 14th Annual Meeting of Mediterranean Association of Cardiology and Cardiac surgery, Rhodes, Greece, October 2002.</p>	0,6

	<p>9/41 Vavlukis M, Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska_Ismail Lj, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Peovska I, Poposka L, Taneva B, Kostova N, Trajcevski T. Can SSS (summed stress score) Derived from MPI, be an Accurate Indicator of Left Ventricular Function. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003.</p>	0,6
	<p>9/42 Vavlukis M, Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska_Ismail Lj, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Poposka L, Taneva B, Peovska I, Boseski M. Which perfusion parameter acquired from myoscintigraphic study is best correlated with left ventricular function in patients with coronary artery disease. XIV Kongres kardiologa Srbije I Crne Gore sa medzunarodnim ucescem, Beograd, 12-15 oktobar 2003, Sazetak radova-Suplement</p>	0,6
	<p>9/43 Borozanov V, Georgievska_Ismail Q, Vavlukis M. Failure to improve left ventricular function post revascularisation in patients with CAD and Ischaemic Cardiomyopathy-does it really predict worse clinical outcome.The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003.</p>	0,6
	<p>9/44 Georgievska-Ismail Lj, Poposka L, Vavlukis M, Borozanov V. Implications of silent myocardial ischaemia detected by ambulatory electrocardiography following coronary bypass surgery. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003.</p>	0,6
	<p>9/45 Georgievska-Ismail Lj, Vavlukis M, Poposka L, Borozanov V. Predictive value of postoperative improvement of left ventricular function on long-term mortality and morbidity in patients with failing ventricle undergoing coronary artery bypass surgery. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003.</p>	0,6
	<p>9/46 Dobrkovic L, Poposka L, Vavlukis M, Arnaudova F. QT interval dispersion in patients with ischemic heart disease treated with Carvedilil. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003.</p>	0,6
	<p>9/47 Poposka L, Dobrkovic L, Georgievska-Ismail Lj, Taneva B, Vavlukis M, Trajkov I, Arnaudova F. The relationship between the QT dispersion and arrhythmic events in patients with chronic ischaemic heart disease. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003.</p>	0,6

	<p>9/48 Peovska I, Maksimovic J, Davceva J, Vavlukis M, Busletic O, Boseski M, Pop-Gorceva D. Gated SPECT assessment of myocardial perfusion after coronary stenting: evaluation of incomplete revascularisation in multivessel coronary disease. The Journal of Coronary Artery Disease, Abstracts of 5th International Congress on Coronary Artery Disease-From Prevention to Intervention-ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003.</p>	0,6
	<p>9/49 Pop-Gjorceva, Majstorov, Maksimovic Peovska, Vavlukis M, Tosev S, Prevalence of myocardial hibernation in the patients with moderate and severe LV dysfunction by using nitrate enhanced SPECT MIBI. VIth International Conference of Nuclear Cardiology, Florence, Italy, 28-30 Apryl 2003.</p>	0,6
	<p>9/50 J.Maksimovi~, D.Pop-Gorceva, I.Pejoska, J.Davceva, V.Majstorov, M.Vavlukis. GATED SPECT myocardial scintigpaphy in detection of post stress myocardial stunning in patients with coronary artery disease. VIth International Conference of Nuclear Cardiology, Florence, Italy, 28-30 Apryl 2003.</p>	0,6
	<p>9/51 V.Majstorov, D.Pop-Gorceva, J.Maksimovic, S.Tosev, S.Miceva-Ristevska, M.Buseva, I.Pejoska. Tl-201 vs. Tc-99m MIBI: comparison of redistribution during the rest-redistribution protocol. VIth International Conference of Nuclear Cardiology, Florence, Italy, 28-30 Apryl 2003.</p>	0,6
	<p>9/52 J.Maksimovic, M.Vavlukis, I.Pejoska, D.Pop-Gorceva, V.Majstorov. Left ventricular perfusion/function differences between ischemia and dilated cardiomyopathy assessed by SPECT myocardial imaging: visual and quantitative computer analysis.XVI-th International Congress CARS, Paris, 2002 (Computer Assisted Radiology and Surgery. Proceedings /Springer, 1111.</p>	0,6
	<p>9/53 Maksimovic J, Pop-Gjorceva D, Peovska I, Valvukis M. Myocardial perfusion imaging in the evaluation of rest and post stress left ventricular function, miocardial viability and ischemia in patients with ischaemic cardiomyopathy. World Journal of Nuclear Medicine. 2002: 1 (Suppl 1), S: 86.</p>	0,6
	<p>9/54 Majstorov V, Pop-Gjorceva D, Maksimovic J., Valvukis M., Tosev. Nitrate enhanced Tc99m sestamibi gated SPECT in the assessment of myocardial viability. Trudot e referiran na VII Internacionalen Simpozium za kardiovaskularna nuklearna medicina, Peking maj 2002. Apstraktot e otpecaten vo World Journal of Nuclear Medicine.</p>	0,6
	<p>9/55 Maksimovic J, Valvukis M, Peovska I, Pop-Gjorceva D. Evaluation and correlation of left ventricular diastolic dysfunction and myocardial perfusion scintigraphy findings in patients with coronary artery disease. World Journal of Nuclear Medicine. 2002: 1 (Suppl 1), S: 52.</p>	0,6

	<p>9/56 Maksimovic J, Vavlukis M, Peovska I, Pop-Gjorceva D. Diagnostic and prognostic evaluation of coronary artery disease in diabetic versus non-diabetic using myocardial perfusion SPECT. World Journal of Nuclear Medicine. 2002: 1 (Suppl 1), S: 85.</p>	0,6
	<p>9/57 Taneva B, Davceva-Pavlovska J, Dejanova B, Vavlukis M, Kostova N, Andova V. Treatment with Carvedilol lowers plasma renin activity in chronic heart failure patients. 10th Meeting of Balkan Clinical Laboratory Federation, 17-21 September. Book of abstract, 2002, Ohrid, Abstr p .156.</p>	0,6
	<p>9/58 Taneva B, Davceva-Pavlovska J, Vavlukis M, Kostova N, Pejovska I, Lazareva E, [ubeska-Stratova S. Влијанието на анемијата и кахексијата врз морталитетот кај болни со хронична срцева слабост. Зборник на апстракти на XVI конгрес на лекарите на РМ со меѓународно учество, Ohrid 4-7 јули 2003. R PO 41.</p>	0,6
	<p>9/59 Kostova N, Taneva B, Kostov I, Vavlukis M, Poposka L, Jordanovski B. Приказ на слу~ај на рестирктивна кардиопатија. Зборник на апстракти на XVI конгрес на лекарите на РМ со меѓународно учество, Ohrid 4-7 јули 2003. R PO 41.</p>	0,6
	<p>9/60 Попоска Л, Добркович Л, Горгов Н, Трајков И, Вавлукис М, Костова Н. Verapamil sensitive wide-QRS tachycardia. Сетак радова, XIV Конгрес кардиолога Србије и Црне Горе са меѓународним учештем. Београд 12-15 октобар 2003. P139.</p>	0,6
	<p>9/61 Попоска Л, Добркович Л, Георгиевска-Исмаил Љ, Вавлукис М, Трајков И, Арнаудова Ф. Влијание на левокоморната истисна фракција во појава на идни аритмогени збиднувања кај пациенти со коморна тахикардија. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003, Книга на извадоци , 11.7П.</p>	0,6
	<p>9/62 Maksimovic J, Peovska I, Vavlukis M, Pop-Gorceva D, Majstorov V. Assessment of myocardial perfusion after coronary stenting and implications of incomplete revascularisation in multivessel coronary disease: role of gated SPECT. European Heart Journal, XIII ESC Congress 2003, 30 August-3 September, Vienna, Austria.1864. XIII</p>	0,6
	<p>9/63 Bosevski M, Tosev S, Borozanov V, Meskoska S, Kostoska S, Vavlukis M, Peovska I. Prognostic importance of Fibrinogen and D-Dimers in coexistent Peripheral and Coronary Artery Disease. Program Syllabus Book, 14th Annual Meeting, june 6-8, 2003, Chicago, Illinois. P2.</p>	0,6
	<p>9/64 Bosevski M, Tosev S, Borozanov V, Vavlukis M, Peovska I. Prognostic importance of functional parameters: ankle-brachial index and claudicating distance in coexistent Peripheral and Coronary Artery Disease. 15th Congress of the European Chapter of the International Union of Angiology Annual Congress of the French Society of Vascular Medicine and European Federation of the Societies of Ultrasounds in Medicine and Biology, October 8-10, 2003, Toulouse, France, Abstract Book</p>	0,6

	<p>9/65 Максимовиќ Ј, Поп-Ѓорѓева Д, Вавлукис М, Пеовска И, Мајсторов В. Проценка на лево вентрикуларна функција при миокарден инфаркт. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид, 2002, Книга на извадоци стр. 32.</p>	0,6
	<p>9/66 Поп-Ѓорчева Д, Максимовиќ Ј, Вавлукис М, Симова Н, Мицева С. Актуелни модалитети на Тц 99 м МИБИ СПЕКТ миокардна перфузиона сцинтиграфија (МПС) во процена на миокарден варијабилитет. II македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид, 2002, Книга на извадоци стр. 171.</p>	0,6
	<p>9/67 Поп-Ѓорчева Д, Максимовиќ Ј, Вавлукис М, Пеовска И, Мајсторов В. Миокарден вијабилитет: перфузионо-функционална Тц 99м СПЕКТ студија по нитроглицерин-адекватна алтерација за Т1-201 рест редистрибуција протокол. II Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид, 2002, Книга за извадоци стр. 172.</p>	0,6
	<p>9/68 Пеовска И, Максимовиќ Ј, Давчева Ј, Вавлукис М, Поп-Ѓорчева Д. чБлок на лева гранка и коронарна артериска болест: Евалуација со динипиридамол. Тц 99 м МИБИ миокардна перфузиона сцинтиграфија. II Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид, 2002, Книга за извадоци стр. 179.</p>	0,6
	<p>9/69 Максимовиќ Ј., Поп Ѓорчева Д., Вавлукис М., Пеовска И., Мајсторов В. Миокардна перфузиона сцинтиграфија во дијагностиката, прогнозата и ризик стратификацијата. II Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид, 2002, Книга за извадоци стр. 179.</p>	0,6
	<p>9/70 Танева Б, Давчева-Павловска Ј, Вавлукис М, Србиновска Е, Проевска Д, Јованова С, Андова В, Костова М, Пејков Х. Ефектот на бисопролол врз квалитетот на живот кај хронична срцева слабост. 2 Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни, 2002 Охрид, Книга на извадоци: 47.</p>	0,6
	<p>9/71 Танева Б, Малеска В, Дејанова Б, Давчева-Павловска Ј, Поповска Л, Вавлукис М, Костова М, Андова В, Шубеска-Стратова С. Влијание на терапијата врз ренинската активност кај болни со хронична срцева слабост. 2 македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни 2002, Охрид, Книга на извадоци: 46.</p>	0,6
	<p>9/72 Пеовска И, Максимовиќ Ј, Давчева Ј, Вавлукис М, Поп-Ѓорчева Д, Мајсторов Б, Мешковска С. Неинвазивна ризик стратификација и тераписка одлука кај коронарна артериска болест со помош на миокардна перфузиона сцинтиграфија и коронарен стрес тест. 2. македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни 2002, Охрид, Книга на извадоци: 178.</p>	0,6

	<p>9/73 Мешковска С, Сидовска Б, Павловска Ј, Проевска Д, Бушева М, Калпак О, Лазарова Е. Влијание на основните ризик фактори за коронарна, периферна и каротидна атеросклероза. 2 Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни, 2002, Охрид, Книга на извадоци: 190.</p>	0,6
	<p>9/74 Бошевски М, Тосев С, Давчева Ј, Месковска С, Андова В, Цапароска Е, Вавлукис М, Георгиевска Б, Трајцевски Т, Пеовска И. The Treadmill test in the diagnostic and prognostic evaluation of patients with peripheral and coronary artery disease. II Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, 26-29 јуни 2002, Охрид, Книга на извадоци: 194.</p>	0,6
	<p>9/75 Георгиевска-Исмаил Љ, Борозанов В, Вавлукис М, Клишески Т. КАРАКТЕРИСТИКИ НА АСИМПТОМАТСКА МИОКАРДНА ИСХЕМИЈА РЕГИСТРИРАНА СО 24 ЧАСОВНО ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАФСКО МОНИТОРИРАЊЕ КАЈ ПАЦИЕТИ ПО ХИРУРШКА РЕВАСКУЛАРИЗАЦИЈА НА МИОКАРДОТ. Книга на извадоци од Вториот македонски кардиолошки конгрес, Охрид, 2002, П.14.33</p>	0,6
	<p>9/76 Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ, Вавлукис М. ПРЕДИКТОРИ ЗА ПОВТОРНА ХИРУРШКА РЕВАСКУЛАРИЗАЦИЈА НА МИОКАРДОТ. Книга на извадоци од Вториот македонски кардиолошки конгрес, Охрид, 2002, П.10.25</p>	0,6
	<p>9/77 Јованова С, Спироска В, Борозанов В, Георгиевска-Исмаил Љ., Отљанска М, Кедев С, Христовски З, Вавлукис М. Left ventricular diastolic dysfunction in coronary artery disease. Книга на извадоци од Вториот македонски кардиолошки конгрес, Охрид, 2002, П.4.7.</p>	0,6
	<p>9/78 Трајчески Т, Кедев С, Георгиевска-Исмаил Љ, Бошков В, Вавлукис М, Попоска Л, Христовски Ж, Бошевски М, Зимбаков Ж, Георгиевска Б, Јосимовски С. МОРФИУМ И ДИНАМИКА НА КЛИНИЧКА СЛИКА ПРИ АКУТЕН ИНФАРКТ НА МИОКАРДОТ. Книга на извадоци од Вториот македонски кардиолошки конгрес, Охрид, 2002, П.2.19.</p>	0,6
	<p>9/79 Попоска Л, Добрковиќ Л, Кедев С, Вавлукис М и сор. Р Reperfusion at patients with acute myocardial infarction-a dynamic influence on QT dispersion. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: 70-71.</p>	0,6
	<p>9/80 Трајчески Т, Кедев С, Борозанов В, Бошков В, Вавлукис-Бушева М, Бошевски М, Христовски Ж, Попоска Л, Антов С, Спироски И. ЕФЕКТИ НА ЛИСИНОПРИЛ НА КРВНИОТ ПРИТИСОК РАНО ПРИ АКУТЕН МИОКАРДЕН ИНФАРКТ. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: стр.38.</p>	0,6

	9/81 Добркович Л, Попоска Л, Вавлукис М , Трајков И, The impact of Bisoprolol on QT dispersion and the occurrence of ventricular arrhythmias in patients with Coronary Artery Disease. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: стр.70-71	0,6
	9/82 Попоска Л, Добрковиж Л, Вавлукис М , Трајков И, Чапаровска Т, Спироски И. Follow up and management of the patient with non-sustained ventricular tachycardia detected on 24 hours-Holter ECG monitoring. Втор Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002; Книга на извадоци: стр.70-71.	0,6
	9/83 Ношпал М, Арсова В, Отљанска М, Сидовска Б, Вавлукис М , Проевска Д, Христова Е, Јованова С, Златановиќ Н. Корелација на вредностите на липопротеинот (а) во крвта со степенот на коронарната стеноза. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид, 2002; Книга на извадоци: стр 104.	0,6
	Вкупно	171,3

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Завршена специјализација во областа на	2,0
2.	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството	1,0
3.	Студиски престој во странство	
	3/1 Observership-Teaching course in non-invasive cardiac imaging, using MSCT and MR, 5-30 september 2011, Medical	0,5
	3/2 Регионален тренинг курс за кардиоваскуларна нуклеарна кардиологија (IAEA), Братислава, Словачка, 2004	0,5
	3/3 EAE Teaching course "Cardiac emergencies: what could be	0,5
	3/4 Salzburg Cleveland Seminar in Cardiac Imaging, Salzburg	0,5
	3/5 "Stress echocardiography in Myocardial ischemia" EP,	0,5
	3/6 41 st ESOR Graz Tutorial, September 5-15, Graz, Austria	0,5
4.	Интерна медицина - практикум Универзитет Св. Кирил и Методиј, Медицински факултет, Катедра по Интерна медицина-2004 (коавтор)	3,0
5.	Стручен редактор на учебник: Harrison's Principles of Internal medicine (во подготовка за печат)	1,0
6.	Воведување нова лабораториско/клиничка метода во областа на медицинските науки и здравството	
	СПЕКТ - Миокардна перфузиона томосцинтиграфија (прв пат воведена во државата-1999 година)	4,0

	Вкупно	14
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
1.	Учество во комисији и тела на државни и други органи (експертски активности)	
	1/1 Член на експертскиот тим за имплементација на проектот за ПЕТ (позитронска емисиона томографија) во Република Македонија, Решение бр. 23-2159/1 од 6.3.2012, Министерство за здравство	1,0
	1/2 Член на работната група за проверка и ажурирање на клинички упатства за практикување на медицина базирана на докази изготвени во 2006/2007 (решение бр. 07-12442/1 Министерство за здравство)	1,0
	1/3 Член на работна група за поддршка на имплементацијата на клиничките упатства (медицина заснована на докази)(решение бр. 17-877/1-Министерство за здравство)	1,0
	1/4 Член на Комисијата за односи со странство при Лекарската комора на Македонија	1,0
	1/5 Член на Работната група за потврдување на бодовите од КМЕ на докторите на медицина при ЛКМ	1,0
	1/6 Испитувач-член на испитни комисији за полагање стручен испит на докторите по медицина при ЛКМ	1,0
	1/7 Претставник на МЗК на Првиот самит на Националните здруженија за срцева слабост при Европското здружение по кардиологија, Белград, 2011	1,0
2.	Уредник на медицински веб портал www.webdoctor.com.mk автор на две веб базирани КМЕ содржини: 1.Нова универзална дефиниција на миокарден инфаркт, и 2.Артериската хипертензија и солта (двете акредитирани во ЛКМ)	2,0
3.	Национален координатор на Американско-австриската фондација-Отворен медицински институт од областа на медицината	3,0
4.	Член на организационен одбор на научен/стручен собир	
	7/1. Организација на First Visiting Profesorship program in Cardiac imaging (AAF-OMI/Medical University Graz, Austria), juni 2010, Ohrid, Macedonia	0,5
	7/2. Организација на Second Visiting Profesorship program in Family medicine (AAF-OMI/Vienna Medical University, Vienna, Austria), juni 2011, Skopje, Macedonia	0,5

5.	Подготовка на национален документ/стратегија	
	Упатства за практикување медицина заснована на докази, Суштински промени во здравството, Проект на Владата на Р. Македонија, 2010	2,0
	Вкупно	15

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	112,96
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	171,3
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	14,00
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	15,00
Вкупно	312,99

Членови на комисијата:

1. Проф. Д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф Д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф Д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф Д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. Д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

7. Помл.ас. д-р Игор Г. Николов
Биографски податоци

Игор Г. Николов е роден на 5. 9. 1975 год. во Скопје, Р.Македонија. Средното образование го завршил во 1994 г. во гимназијата „Никола Карев“ во Скопје со континуиран одличен успех. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишал во учебната 1994/95 г., и го завршил во 2000 г. со просечен успех 9,1. Бил корисник на државна стипендија за талентирани студенти. За време на студиите бил вклучен во повеќе научноистражувачки активности. Во 2001 г. положил државен стручен испит и добил лиценца за работа во Р.Македонија. Од 2002 г. работи на Клиниката за нефрологија, каде што започнал специјализација по интерна медицина во 2003 година.

Како стипендист на Агенцијата за интернационална размена на француската влада, во 2006 година завршил магистерски студии на Универзитетот Пикарди во Амиенс, Франција и се стекнал со титулата магистер на медицински науки. Од 2003 до 2005 г. и од 2009 до 2011г. завршил специјализација по предметот интерна медицина, на Медицинскиот факултет во Скопје. Во учебната 2007/2008 година посетувал предавања од супспецијалноста нефрогеријатрија, а во октомври 2008 година, пред комисија во болницата Бишат во Париз, го положил испитот по нефрогеријатрија и се стекнал со универзитетска диплома по нефрогеријатрија. Како стипендист на Француското здружение за нефрологија, во декември 2009 година завршил докторски студии на Медицинскиот факултет при Универзитетот Пјер и Марија Кири - Париз 6 (рангиран 6ти во ЕУ) и се стекнал со титулата доктор на медицински науки.

Во учебната 2011/2012 па се до денес, како корисник на стипендија „Борис Трајковски“, која ја доделува претседателот на Р.Македонија, е запишан на постдипломски студии по МБА - здравствен менаџмент, на Универзитетот Шефилд, Сити колеџ - Солун (рангиран 22-ри во ЕУ).

1. Наставно - образовна дејност

За помлад асистент по предметот интерна медицина бил избран во 2003, од кога и изведува практична настава за студентите по медицина и стоматологија, а по предметите интерна медицина и интерна пропедевтика. Реизбран е во истата титула во 2009 година, од кога и одржува вежби за студентите по медицина и стоматологија, а по предметите клиничко испитување, интерна медицина, ургентна медицина, и фамилијарна медицина. Во зимскиот семестар 2009/2010, од студентите на медицинскиот факултет бил евалуиран како најдобар асистент по предметот интерна медицина.

2. Научноистражувачка дејност

За време на студиите бил учесник на 8. ЕУ студентска конференција, одржана во болницата Шарите во Берлин и на 24. Годишен источен студентски истражувачки форум, одржан во Мајами, каде што бил добитник на 1-ва награда за усна презентација на клиничко-истражувачки труд, како и парична награда и претплата на Nature Medicine Journal. Бил учесник на 22. Интернац. медицински студентски конгрес во Охрид; на 8-ми Интернац. Аин самс Медицински Студентски Конгрес во Каиро; на тренинг работилница: „Вештини и способности во работата на терен за здравствено просветување и ХИВ/СИДА/СПБ превенција“ во Софија, Бугарија.

По дипломирањето, во јуни 2002 г. присуствувал на Летната медицинска школа за КВБ и ДМ, одржана во Охрид. Во јануари 2003 и 2005 г. учествувал на 3-тиот и 5-тиот Постдипломска курс по нефрологија, во организација на ЕРА-ЕДТА, одржани во Прага. Во 2004 г. бил учесник на 2-рата Академија за ХБИ одржана во Констанца, Романија и на 17. Подунавски симпозиум по нефрологија во Софија. Во 2004 г. бил поканет предавач на секцијата на медицинските сестри и техничари на дијализа и трансплантација. Учествовал на нефролошките актуелности на болницата „Некер“ во Париз, одржувани годишно од 2006 до 2010г. Присуствувал на КМЕ курсот за артериски болести при ХББ, одржан во Париз, 2005 г. и во Марсеј 2008 г., во организација на ЕРА-ЕДТА, како и на КМЕ курсот за уремиски токсини и КВБ, одржан во Амиенс 2008 г. Партиципирал и на 8-миот конгрес на Здружението за нефрологија во Франција, одржан во Лил 2006 г. и на 10-тиот Заеднички состанок на истото Здружение одржан во Маракеш, Мароко, 2008г. Учествовал на ЕРА-ЕДТА конгресите одржани во Глазгов и во Стокхолм, 2006 и 2008 г. Присуствувал на XXXIV семинари за уро-нефрологија, одржани во Париз, 2008 г. Присуствувал и на 13-тите и 15-тите

Клиничко-Биохемиски конфронтации за уролитијаза, во организација на болницата „Некер“, во 2008 и 2010 г.

3. Стручно – апликативна дејност

Бил член на организациониот одбор на 7-миот БАНТАО конгрес одржан во Охрид, 2005 г. и на XXXVII ЕСАО конгрес одржан во Скопје 2010г. Бил на повеќегодишен студиски престој во болницата „Некер“ во Франција, каде што учествувал во научно-истражувачките активности на Клиниката за нефрологија и партиципирал во клиничките активности на Одделот за адултна нефрологија. Таму се стекнал и со титулата магистер на медицински науки, како и доктор на медицински науки. Во болницата „Бишат“ во Париз го положил испитот по супспецијалноста по нефрогеријатрија и се стекнал со универзитетска диплома по нефрогеријатрија. Во учебната 2008/2009 година посетувал предавања од супспецијалноста нефролитијаза и под раководство на проф. Лакоур и проф. Кнебелман иследува пациенти со ренална литијаза.

Член е на Европското здружение за нефрологија ЕРА-ЕДТА, Француското здружение по нефрологија како и на Франкофонското здружение за трансплантација. Член е на Здружението на нефролози при МЛД. По препорака на аташето за култура во Француската амбасада во Скопје, член е на комитетот за управување на АУФ (Agence Universitaire de la Francophonie).

Првпат воведува метода на морфолошка анализа и класификација на калкули од урогенитален тракт, која се изведува на УК урологија и УК нефрологија, за што има добиено награда First Richard Wolf Award од Европската асоцијација за урологија. Автор е на глава од стручна и научна книга "Chronic Kidney Disease", ISBN 978-953-51-0171-0, објавена 2012 г. на англиски јазик. Координатор е на меѓународен регионален проект подржан во периодот 2012-2014 година од АУФ (Agence Universitaire de la Francophonie), со наслов: *Facteurs génétiques prédictifs de la réponse virale sous traitement par interféron pégylé chez des patients infectés par infection le virus de l'hépatite C (VHC), traités ou non par dialyse.*

Секретар е на 4-тиот национален конгрес по нефрологија со меѓународно учество кој ќе се одржи во мај 2012 година. Активно се служи со францускиот и со англискиот јазик како и со бугарскиот и српскиот јазик, делумно зборува албански и руски.

Досега има објавено повеќе трудови од кои 20 се индексирани на пубмед (www.pubmed.com; nikolov ig). Scientific H-Index : 8. Egge's G-Index 16.

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Игор Г. НИКОЛОВ

Институција: Медицински факултет

Научна област: интерна медицина - нефрологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички) како асистент	
	Во период од 2003 до 2005 година	
	- Клинички вежби - интерна медицина (2003-2005)/ општа медицина: 36 часа*0.03* 6 семестри= 6.48	6.48
	- Клинички вежби - интерна медицина (2003-2005)/ стоматологија: 24 часа*0.03* 6 семестри= 4.32	4.32
	- Клинички вежби (2003-2005)/ интерна пропедевтика: 36 часа*0.03* 6 семестри= 6.48	6.48
	Во период од 2010 до 2012 година	
	- Клинички вежби - интерна медицина (2009-2012)/ општа медицина: 2*5*3часа*0.03* 6 семестри= 5.4	5.4
	- Клинички вежби - интерна медицина клиничка практика (2009-2012)/ 2 пати по 5 дена на 4 кандидати	
	- Клинички вежби - интерна медицина (2009-2012)/ стоматологи: 2*2часа*0.03* 6 семестри= 0.72	0,72
	- Клинички вежби - клиничко испитување (2009-2012)/ општа медицина: 3*4часа*0.03* 6 семестри= 2.16	2.16
	- Клинички вежби - ургентна медицина (2009-2012)/ општа медицина: 1*3часа*0.03* 6 семестри= 0.54	0.54
	- Клинички вежби - фамилијарна медицина (2009-2012)/ општа медицина: 2*3часа*0.03* 6 семестри= 1.08	1.08
5.	Консултации со студенти 18*6сем*0.002 = 0.216	0,216
6.	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика 18 студ*0.2*6сем= 21.6	21.6
Вкупно:		65.92

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Национален координатор на меѓународен научен проект	
1	Проект поддржан во периодот од 2012-2014 година од АУФ (Agence Universitaire de la Francophonie), со наслов: <i>Facteurs génétiques prédictifs de la réponse virale sous traitement par interféron pégylé chez des patients infectés par infection le virus de l'hépatite C (VHC), traités ou non par dialyse.</i>	6
3.	Трудови со оригинални начни резултати, објавени во научно/стручно списание (10)	
3.1	Селим Ѓ., Гроздановски Р., Стојчева-Танева О., Цикова С., Стаматов Л., Николов И., Георгиевска-Исмаил Љ.; ХЕМОДИНАМИЧКИ ДЕТЕРМИНАНТИ НА ПОСТДИЈАЛИЗНИОТ	2.4

	ПОВРАТЕН СКОК НА УРЕАТА; Мак. мед. преглед, Год.57, 2003, стр. 75-79. Објавен во целост. 60% од 4 поени = 2.4 .	
3.2	Цекова П., Николов И., Гроздановски Р.; НУТРИТИВЕН СТАТУС НА ПАЦИЕНТИТЕ НА ХРОНИЧНА ХЕМОДИЈАЛИЗНА ПРОГРАМА НА КЛИНИКАТА ЗА НЕФРОЛОГИЈА; Мак. мед. преглед, год.57, 2003, стр. 67-71. 60% од 4 поени = 2.4 .	2.4
3.3	Поленаковиќ М., Петровски Г., <u>Николов И.</u> , Павлеска С., Цекова П., Селим Г., Гроздановски Р. и други автори; ЕВАЛУАЦИЈА НА ПАЦИЕНТИ СО ДИЈАБЕТЕС МЕЛИТУС ЛЕКУВАНИ НА ХРОНИЧНА ОДРЖУВАЧКА ХЕМОДИЈАЛИЗА; Мак.мед.преглед год.2003, бр.56; стр. 161. Објавен во целост. 60% од 4 поени = 2.4 .	2.4
3.4	Лилјана ТОЗИЈА, Даниела ЧАПАРОСКА, Звездана ПЕТРОНИЈЕВИЌ, Ѓулшен СЕЛИМ, Игор Г. НИКОЛОВ. Нефролошки аспекти на акутното труење – модалитети на екстракорпорална терапија. Мак. мед. преглед 2011; 65 (1): 1-7. Објавен во целост. 60% од 4 поени = 2.4 .	2.4
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
4.1	Phan O, Ivanovski O, Nguyen-Khoa T., Mothu N., Angulo J.; Westenfeld R., Ketteler M., Meert N., Maizel J., Nikolov IG., Vanholder R., Lacour B., Druke TB., Massy ZA.; SEVELAMER PREVENTS UREMIA-ENHANCED ATHEROSCLEROSIS PROGRESSION IN APOLIPOPROTEIN E – DEFFICIENT MICE; Circulation, November 1, 2005; page: 2875. Трудот е печатен во целост во списанието Circulation (импакт индекс 14.53, цитиран 75 пати, 2012/02). 6+14.53 = 20,53	20,53
4.2	Igor G. Nikolov; Nobuhiko Joki; Tilman B. Drueke; Ziad A. Massy; BEYOND PHOSPHATE: ROLE OF URAEMIC TOXINS IN CARDIOVASCULAR CALCIFICATION? Nephrol Dial Transplant. 2006 Dec;21(12):3354-7. Трудот е печатен во целост во списанието НДТ (импакт индекс 3.56). 6+3.56 = 9.56	9.56
4.3	Igor G. NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Julien Maizel, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A. MASSY; PLEIOTROPIC EFFECTS OF THE NON-CALCIUM PHOSPHATE BINDER SEVELAMER. Kidney Int Suppl. 2006 Dec;(105):S16-23. Трудот е печатен во целост во списанието Kidney Int Suppl (импакт индекс 6.10, цитиран 17 пати, 2012/02). 6+6.10 = 12.10	12.10
4.4	Bernard LACOUR, Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Tilman DRUEKE; LANTHANUM CARBONATE, BODY LANTHANUM ACCUMULTION AND POTENTIAL LIVER TOXICITY; NDT 2007 Jun;22(6):1788-9. Печатен во целост во списанието Nephrology Dialysis and Transplantation. 6+3.56 = 9.56	9.56
4.5	Nobuhiko JOKI, Igor G NIKOLOV, Tilman DRUEKE; OPTIMAL DIALISYS CALCIUM AND VASCULAR CALCIFICATION; NDT. 2007 Nov;22(11):3354. Печатен во целост во списанието Nephrology	9.56

	Dialysis and Transplantation. 6+3.56 = 9.56	
4.6	Sikole A, Dzekova P, Selja N, Gaseva M, Nikolov IG, Zabzun M, Muharemi S, Asani A, Amitov V, Mena S, Grunevska V, Ivanovski L, Polenakovic M. ; TREATMENT OF HEPATITIS C IN HEMODIALYSIS PATIENTS WITH PEGYLATED INTERFERON ALPHA-2a AS MONOTHERAPY. Ren Fail. 2007;29(8):961-6. Трудот е печатен во целост во списанието Renal Failure. Impact index 0.65; цитиран 15 пати (2012/02). 6+0.65 = 6.65	6,65
4.7	Olivier PHAN, Ognen IVANOVSKI, Thao NGUYEN-KHOA, Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Julien MAIZEL, Nadya MOTHY, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY. EFFECT OF ORAL CALCIUM CARBONATE ON AORTIC CALCIFICATION IN APOLIPOPROTEIN E DEFFICIENT (apo E-/-) MICE WITH CHRONIC RENAL FAILURE. NDT 2008; 23: 82-90. Трудот е печатен во целост во списанието Nephrology Dialysis and Transplantation. Impact index 3.56, цитиран 22 пати (2012/02). 6+3.56 = 9.56	9.56
4.8	Ognen IVANOVSKI, Dorota SZUMILAK, Thao NGUYEN-KHOA, Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Julien MAIZEL, Nadya MOTHY, Ralf WESTENFELD, Marcus KETTELER, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY. EFFECT OF SIMVASTATIN IN APOLIPOPROTEIN E-DEFFICIENT MICE WITH SURGICALLY INDUCED CHRONIC RENAL FAILURE. J Urol. 2008 April; 179(4): 1631-6. Трудот е печатен во целост во списанието Journal of Urology. Impact index 8.10, цитиран 2 пати (2012/02). 6+8.10 = 14.10	14,10
4.9	Igor G. NIKOLOV, Mozar A, Drüeke TB, Massy ZA. Impact of disturbances of calcium and phosphate metabolism on vascular calcification and clinical outcomes in patients with chronic kidney disease. Blood Purif. 2009;27(4):350-9. Epub 2009 Mar 18. Трудот е печатен во целост во списанието Blood Purification. Impact index 1.2. 6+1.2 = 7.2	7,2
4.10	Ivanovski O, Igor G. NIKOLOV*, Joki N, Caudrillier A, Phan O, Mentaverri R, Maizel J, Hamada Y, Nguyen-Khoa T, Fukagawa M, Kamel S, Lacour B, Drüeke TB, Massy ZA. The calcimimetic R-568 retards uremia-enhanced vascular calcification and atherosclerosis in apolipoprotein E deficient (apoE-/-) mice. * The first two authors contributed equally in this work. Atherosclerosis. 2009 Jul;205(1):55-62. Epub 2008 Nov 18. Трудот е печатен во целост во списанието Atherosclerosis. Impact index 4.086, цитиран 28 пати (2012/02). 6+4.086 = 10.1	10,1
4.11	Igor G. Nikolov, Joki N, Nguyen-Khoa T, Ivanovski O, Phan O, Lacour B, Drüeke TB, Massy ZA, Dos Reis LM, Jorgetti V, Lafage-Proust MH. Chronic kidney disease bone and mineral disorder (CKD-MBD) in apolipoprotein E-deficient mice with chronic renal failure. Bone. 2010 Jul;47(1):156-63. Epub 2010 Apr 18. Трудот е печатен во целост во списанието Bone. Impact index 4.61, цитиран 9 пати (2012/02). 6+4.61 = 10.61	10,61
4.12	Igor G. Nikolov, Joki N, Vicca S, Patey N, Auchère D, Benchitrit	8,74

	J, Flinois JP, Ziol M, Beaune P, Drüeke TB, Lacour B. Tissue accumulation of lanthanum as compared to aluminum in rats with chronic renal failure--possible harmful effects after long-term exposure. <i>Nephron Exp Nephrol.</i> 2010;115(4):e112-21. Epub 2010 Apr 28. Трудот е печатен во целост во списанието <i>Nephron Exp Nephrol.</i> Impact index 2.74, цитиран 3 пати (2012/02). 6+2.74 = 8.74	
4.13	Tanaka Y, Joki N, Iwasaki M, Igor G. NIKOLOV, Takahashi Y, Shiraki C, Uchida T, Imamura Y, Hase H. Increment of monthly mean predialysis heart rate reflects early cardiac overload in hemodialysis patients with normal cardiac function. <i>J Nephrol.</i> 2011 Mar-Apr;24(2):185-91. Трудот е печатен во целост во списанието <i>Journal of Nephrology.</i> Impact index 6+0.74.	6.74
4.14	Nikolov IG., Polenakovic M., Dzekova P., Shikole A., Petrovski G., Pavleska S., Grozdanovski R., Boshkovska D.; HYPERTENSION IN DIABETICS ON MAINTENANCE HEMODIALYSIS; <i>BANTAO Journal</i> 3(2): p.143; 2005. Трудот е печатен во целост. 60% од 6 поени = 3.6 .	3.6
4.15	Dzekova P., Nikolov IG., Severova Andreevska G., Shikole A., Grozdanovski R., Asani A., Selim G., Amitov V., Spasovski G., Polenakovic M.; INFLUENCE OF INFLAMMATION ON NUTRITIONAL STATUS OF DIALYSIS PATIENTS; <i>Bantao Journal</i> 2006: 4(1): 8; Трудот е печатен во целост. 60% од 6 поени = 3.6 .	3.6
4.16	Dzekova P., Slavkovska A., Simjanovska L., Nikolov IG., Sikole A., Grozdanovski R., Asani A., Selim G., Amitov V., Spasovski G., Polenakovic M.; PREVALENCE OF HEPATITIS C VIRUS INFECTION IN DIALYSIS PATIENTS; <i>Bantao Journal</i> 2006: 4(1): 6; Трудот е печатен во целост. 60% од 6 поени = 3.6 .	3.6
4.17	Dzekova P., Nikolov IG., Sikole A., Grozdanovski R., Polenakovic MH.; MALNUTRITION INFLAMMATION COMPLEX SYNDROME IN MAINTENANCE HEMODIALYSIS PATIENTS; <i>Contribution, Sec.Biol.Med.Sci XXVI/1 (2005) 61-69; p.61-68.</i> 60% од 6 поени = 3.6.	3.6
4.18	Ognen IVANOVSKI, Igor G NIKOLOV, Tilman B DRUEKE and Ziad A MASSY.; ATHEROSCLEROSIS AND VASCULAR CALCIFICATION IN UREMIA – A NEW EXPERIMENTAL MODEL; <i>Prilozi</i> 2007; 11-24. Трудот е печатен во целост. 60% од 6 поени = 3.6 .	3.6
4.19	Polenakovic M, Sikole A, Igor G. NIKOLOV, Georgiev D, Selim G, Dzekova-Vidimliski P, Gelev S, Amitov V, Oncevski A, Severova G, Pavleska S, Poposki A, Kovaceska V, Alceva M, Zdravkovska V, Antarrarov R, Dimitrov S, Janakievska P, Damjanovski M, Karceva Sarajlija E, Velinova B, Ivanovski K, Panova B, Neskovski J, Jovcevski D, Zafiroska M, Mat R, Filipovik R, Sela L, Lamova K. Diabetics on dialysis in the Republic of Macedonia: A nationwide epidemiological study. <i>Prilozi.</i> 2010 Jul;31(1):261-77. Трудот е печатен во целост. 60% од 6 поени = 3.6 .	3.6
4.20	Igor G. NIKOLOV, Michel DAUDON, Aleksandar SIKOLE, Bertrand KNEBELMAN. Lithiase urinaire dans la polykistose renale de	3.6

	l'adulte. 15eme Confrontations Clinico-biologiques de l'Hopital Necker sur la lithiase urinaire, Paris 21-22 Octobre 2010. Објавен во целост in extenso на француски јазик. 60% од 6 поени = 3.6 .	
11.	Апстракти објавени во зборник од конференции -меѓународни (118*1=118)	
1	Nikolov I.G., Kostic Z., Gajdadziev V.; ROLE OF TUMOR MARKERS AFP AND HCG IN THE TREATMENT OF TUMORS OF THE TESTIS, ; 8 th European Students Conference at the Charite, Berlin, Germany, October 1997; Book of abstracts p.219.	1
2	Nikolov I.G., Kostic Z., Boshkovska D., Daneva K., Dimitrijevi I.; TUMOR MARKERS AFP AND HCG IN TREATMENT OF NONSEMINOMA TESTICULAR GERM CELL TUMOR, ; 24 th ANNUAL EASTERN STUDENT RESEARCH FORUM, 26-28 February, 1998 Miami, Florida, US. Won first price on oral presentation clinical science. Book of abstracts p.48.	1
3	Nikolov I.G., Kostic Z., Lakovski D., Daneva K., Boshkovska D.; ANAPLASTIC CARCINOMA OF THE THYROID, RETROSPECTIVE CLINICAL EVALUATION; 40-og Kongresa Studenata Medicine I Stomatologija Jugoslavije sa medjunarodnim uceshcem, 21-25 April 1998, Vrnjaska Banja., Jugoslavija.	1
4	Nikolov I.G., Boshkovska D., Pavlovska Srceva M., Daneva K., Bogdanova I., Kostic Z., Redzepi G., HORMONAL, RADIATION AND CHEMOTHERAPY IN THE TREATMENT OF PROSTATE CANCER; 8 th Annual International Ain Shams Medical Students Congress, 6-9 February 2000, Cairo, Egypt.	1
5	Лаковски Д., Николов И.Г., Данева К., Реџеџи Г., Николовска Е., РЕГИСТРИРАНИТЕ МИОКАРДИЈАЛНИ ИНФАРКТИ КАКО ПРИЧИНА ЗА СМРТ ВО ГРАДСКОТО ПОДРАЧЈЕ СКОПЈЕ; 22-ри Интернационален Медицински Студентски Научен Конгрес, Зборник на резимеа стр.30, 15-18 Мај 1998, Охрид, Македонија.	1
6	Pavlovska Srceva M., Danevska S., Nikolov I.G., Bojadzieva B., Lazareska M., Boshkovska D., Lazareski O.; RADIAL ARTERY ACCESS-EXCELLENT ALTERNATIVE TO FEMORAL FOR DIAGNOSTIC LEFT HEART CATERIZATIONS AND FOR PERCUTANEOUS TRANSLUMENAL CORONARY ANGIOPLASTY; 25 th ANNUAL EASTERN STUDENT RESEARCH FORUM, 26-28 February, 1999, Miami, Florida, Book of abstracts p.53.	1
7	Kostic Z., Nikolov I.G., Kamnar V., Maleska V.; URINARY PROSTACICLYN AND TROMBOXAN A ₂ METABOLITES IN NORMAL PREGNANCY AND PREGNANCY INDUCED HYPERTENSION;; 9 th European Students Conference at the Charite, Berlin, Germany, October 1998; Book of abstracts p.183.	1
8	Ацева-Андонова Л., Николова Л.А., Смичкоска С., Арсовски О., Николов И.Г., ПРИНЦИПИ НА ЛЕКУВАЊЕ НА ЛОКАЛНО НАПРЕДНАТ И МЕТАСТАТСКИ КАРЦИНОМ НА БУБРЕГОТ; Прв македонски национален конгрес по урологија во соработка со Европската уролошка асоцијација, 13-15 јуни, 2002, Охрид. Зборник на резимеа стр.88.	1
9	Nikolova L., Smickoska S., Aceva-Andonova L., Dimitrovska A., Nikolov I.; HORMONAL, RADIATION AND CHEMOTHERAPY IN THE TREATMENT OF PROSTATE CANCER; Прв македонски национален конгрес по урологија во соработка со Европската уролошка асоцијација, 13-15 јуни, 2002, Охрид. Зборник на резимеа стр.87.	1

10	Anastasova-Nikolova L., Dimitrovska A., Jovanovski D., Smickoska S., Aceva L., Nikolov I.; TUMOR MARKERS AFP AND HCG IN TREATMENT OF NONSEMINOMA TESTICULAR GERM CELL TUMOR; Second congress of the Balkan's Urologists, 25-27 May, 2000. Book of abstracts p.94.	1
11	Nikolov I., Amitov V., Grozdanovski R., Selim G., Stojcev N., Stamatov L., Dzekova P.; CORONARY ARTERY DISEASE AND HEMODYNAMIC CHANGE DURING HEMODIALYSIS; Зборник на абстракти на XVI конгрес на лекарите на Македонија, јуни 2003, стр.87.	1
12	Polenakovic M., Petrovski G., Nikolov I., Pavleska S., Dzekova P., Grozdanovski R.; EVALUATION OF DIABETIC PATIENTS ON MAINTENANCE HEMODIALY: SINGLE CENTER EXPERIENCE; Abstracts from the 6 th BANTAO Congress; Bantao Journal: p.83:2003.	1
13	Petrovski G., Polenakovic M., Dimitrovski C., Nikolov I.; EVALUATION AND OUTCOMES OF DIABETIC CARE OF HEMODIALYSIS PATIENTS; Abstracts from the 6 th BANTAO Congress; Bantao Journal: p.83:2003.	1
14	Polenakovic M., Petrovski G., Nikolov I., Pavleska S., Dzekova P., Grozdanovski R.; EVALUATION OF DIABETIC PATIENTS ON MAINTENANCE HEMODIALYSIS: SINGLE CENTER EXPERIENCE; Abstracts from the 6 th BANTAO Congress; Bantao Journal: p.83:2003 and Bantao proceedings p.211,2003.	1
15	Stojkovski Lj, Nikolov I, Dzekova P, Gelev S, Selim G. ADMINISTRATION OF IRON THERAPY IN CHRONIC PERITONEAL DIALYSIS PATIENTS. 7-th BANTAO Congress 2005, Ohrid, Macedonia (book of abstracts: p.93)	1
16	Polenakovic M., Nikolov I.G., Petrovski G., Pavleska S., Shikole A., Grozdanovski R.; HOW WE TREAT DIABETIC PATIENTS ON MAINTENANCE HEMODIALYSIS – COUNTRY EXPERIENCE; XXXI Annual ESAO Congress, 8-11 September 2004, Warsaw Poland; Book of abstracts, p.620.	1
17	Nikolov I.G., Polenakovic M., Petrovski G., Pavleska S., Shikole A., Grozdanovski R.; DO WE TREAT HYPERTENSION WELL IN DIABETIC PATIENTS WITH END STAGE RENAL DISEASE AND ON MAINTENANCE HEMODIALYSIS?; XXXI Annual ESAO Congress, 8-11 September 2004; Book of abstracts, p.621.	1
18	Николов И., Поленаковиќ М., Петровски Г., Цекова П., Павлеска С., Селим Г., Гелев С., Шиколе А., Гроздановски Р.; КАКО ЈА ТРЕТИРАМЕ ХИПЕРТЕНЗИЈАТА КАЈ ДИЈАБЕТИЧНИ ПАЦИЕНТИ СО ТЕРМИНАЛНА ХРОНИЧНА БУБРЕЖНА СЛАБОСТ НА ХРОНИЧНА ХЕМОДИЈАЛИЗА; Втор македонски конгрес по ендокринологија, дијабетес и метаболички нарушувања; 29.9-2.10.2004, Охрид, Зборник на трудови, стр.100.	1
19	Phan O., Ivanovski O., Nguyen-Khoa T., Nikolov IG., Maizel J., Mothu N., Lacour B., Drueke TB., Massy ZA.; ORAL CALCIUM CARBONATE RETARDS UREMIA-ENHANCED PROGRESSION OF CALCIFICATION IN APOLIPOPROTEIN E DEFFICIENT (apo E-/-) MICE; XLIII Congress of the ERA-EDTA, July 15-18, 2006; p. iv39.	1
20	Dzekova P., Sikole A., Nikolov I., Polenakovic M.; SPONTANEOUS CLEARANCE OF OCCULT HEPATITIS C VIRUS INFECTION IN DIALYSIS PATIENTS; XLIII Congress of the ERA-EDTA, July 15-18, 2006, page. iv97.	1
21	Ivanovski O., Szumilak D., Maizel J., Phan O., Nguyen-Khoa T.,	1

	Nikolov I., Mothu N., Druke TB., Lacour B., Massy ZA.; SIMVASTATIN SLOWS UREMIA-ENHANCED VASCULAR CALCIFICATION IN APOLIPOPROTEIN E-DEFICIENT MICE INDEPENDENTLY OF CHOLESTEROL LOWERING AND ATHEROSCLEROSIS PROGRESSION; JASN, Abstracts November 8-13, 2005; p.101A.	
22	Ognen Ivanovski, Olivier Phan, Igor G Nikolov, Thao Nguyen-Khoa, Nobuhiko Joki, Julien Maizel, Nadya Mothu, Bernard Lacour, Tilman B. Druke, Ziad A. Massy. THE CALCIMIMETIC NPS-568 INHIBITS ACCELERATED CALCIFICATION AND ATHEROSCLEROSIS IN APOLIPOPROTEIN E DEFICIENT (EKO) MICE WITH CHRONIC RENAL FAILURE (CRF) AND SECONDARY HYPERPARATHYROIDISM (2°HPT); JASN, Abstracts November 14-19, 2006; p.690A.	1
23	Ognen Ivanovski, Igor G Nikolov, Nobuhiko Joki, Olivier Phan, Bernard Lacour, Tilman B Druke, Ziad A Massy, Luciene Machado dos Reis, Vanda Jorgetti. EFFECT OF THE CALCIMIMETIC R-568 ON BONE IN APOLIPOPROTEIN E-DEFICIENT (EKO) MICE WITH CHRONIC RENAL FAILURE (CRF) AND SECONDARY HYPERPARATHYROIDISM (HPT); JASN, Abstracts November 14-19, 2006; p.133A.	
24	Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Thao NGUYEN-KHOA, Chiara GUERRERA, Ognen IVANOVSKI, Olivier PHAN, Julien MAIZEL, Aleksander EDELMAN, Bernard LACOUR, Tilman B DRUEKE and Ziad A MASSY. THE FARNESYL TRANSFERASE INHIBITOR R115777 ATTENUATES ENHANCED ATHEROSCLEROSIS AND VASCULAR CALCIFICATION IN APOLIPOPROTEIN E DEFICIENT (APOE ^{-/-}) MICE WITH CHRONIC RENAL FAILURE (CRF). Congrès des Jeunes Chercheurs, Prix René Descartes, 3 Octobre 2007; page 129.	1
25	Aleksandar Sikole, Pavlina Dzekova, Igor G Nikolov, Nexhmi Selja, Mustafa Zabzun, Sheriat Muharemi, Arben Asani, Vili Amitov, Gjulshen Selim, Saso Gelev, Magdalena Gaseva, Ljubomir Ivanovski, Violeta Grunevska; EFFICACY AND SAFETY OF PEGYLATED INTERFERON AS MONOTHERAPY FOR TREATMENT OF HEPATITIS C IN HEMODIALYSIS PATIENTS; XLIV Congress of ERA-EDTA. June 21-24, 2007; page vi182.	1
26	Pavlina Dzekova, Igor G Nikolov, Arben Asani, Gulsen Selim, Ljupco Stojkovski, Saso Gelev, Vili Amitov, Momir Polenakovic, Aleksandar Sikole; HEPATITIS C VIRUS INFECTION IN DIALYSIS PATIENTS; AN EMERGENCY CALL; XLIV Congress of ERA-EDTA. June 21-24, 2007; page vi186.	1
27	Igor G Nikolov, Nobuhiko Joki, Ognen Ivanovski, Olivier Phan, Thao Nguyen-Khoa, Julien Maizel, Nadya Mothu, Bernard Lacour, Tilman B. Druke, Ziad A. Massy. THE CALCIMIMETIC NPS-568 RETARDS THE PROGRESSION OF UREMIA ENHANCED VASCULAR CALCIFICATION AND ATHEROSCLEROSIS IN APOLIPOPROTEIN E DEFICIENT MICE; 8emes Journées de l'Ecole Doctorale de Physiologie et Physiopathologie 20-21 Juin 2007.	1
28	Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Thao NGUYEN-KHOA, Chiara GUERRERA, Ognen IVANOVSKI, Olivier PHAN, Julien MAIZEL, Aleksander EDELMAN, Bernard LACOUR, Tilman B DRUEKE and Ziad A MASSY. THE FARNESYL TRANSFERASE INHIBITOR R115777 ATTENUATES ENHANCED ATHEROSCLEROSIS AND VASCULAR CALCIFICATION IN APOLIPOPROTEIN E DEFICIENT (APOE ^{-/-}) MICE WITH CHRONIC	1

	RENAL FAILURE (CRF). JASN, Abstracts November 31-05, 2007; p.186A.	
29	Nobuhiko JOKI, Igor G NIKOLOV, Ognen IVANOVSKI, Olivier PHAN, Thao NGUYEN-KHOA, Julien MAIZEL, Bernard LACOUR, Tilman B DRUEKE and Ziad A MASSY. INDEPENDENT CONTRIBUTION OF SERUM PHOSPHORUS (P), BUT NOT TOTAL CHOLESTEROL, TO UREMIA-INDUCED ATHEROSCLEROSIS IN APOLIPOPROTEIN E DEFICIENT MICE: A META-ANALYSIS; JASN, Abstracts November 31-05, 2007; p.743A.	1
30	Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Stephanie VICCA, Natacha PATEY, Daniel AUCHERE, Jean-Pierre FLINOIS, Philippe BEAUNE, Tilman DRUEKE and Bernard LACOUR; EFFECTS OF LONG-TERM LANTHANUM (LA) CARBONATE ADMINISTRATION ON TISSUE LA CONTENT AND LIVER FUNCTION IN RATS WITH CHRONIC RENAL FAILURE (CRF). JASN, Abstracts November 31-05, 2007; p.745A.	1
31	Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Ognen IVANOVSKI, Olivier PHAN, Thao NGUYEN-KHOA, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY, Luciene Machado dos REIS, Vanda JORGETTI. INCREASE IN BONE VOLUME IN NON-URAEIC APOLIPOPROTEIN E-DEFICIENT (EKO) MICE AND EFFECT OF CHRONIC RENAL FAILURE (CRF). NDT Plus. 2008 June; Vol 1, Suppl 2.	1
32	Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Thao NGUYEN-KHOA, Chiara GUERRERA, Ognen IVANOVSKI, Olivier PHAN, Julien MAIZEL, Aleksandar EDELMAN, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY. THE FARNESYL TRANSFERASE INHIBITOR R115777 ATTENUATES ENHANCED ATHEROSCLEROSIS AND VASCULAR CALCIFICATION IN APOLIPOPROTEIN E DEFICIENT (APOE ^{-/-}) MICE WITH CHRONIC RENAL FAILURE (CRF). 9emes Journees de l'Ecole Doctorale de Physiologie et Physiopathologie. Page.40.	1
33	Nobuhiko JOKI, Yuri TANAKA, Hisao HARA, Masao MOROI, Hiroshi FUKUDA, Igor G NIKOLOV, Yoshitsugu IWAKURA, Haruka MASUDA, Hiroyasu ISHIKAWA, Yoji INISHI, Sonoo MIZUIRI, Hiroki HASE. WHEN IS THE BEST SCREENING TIME FOR CORONARY HEART DISEASE IN HEMODIALYSIS PATIENTS WHO HAVE NO SIGNIFICANT CORONARY ARTERY DISEASE AT THE INITIATION OF DIALYSIS THERAPY? NDT Plus. 2008 June; Vol 1, Suppl 2. Page ii133.	1
34	Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Thao NGUYEN-KHOA, Chiara GUERRERA, Ognen IVANOVSKI, Olivier PHAN, Julien MAIZEL, Aleksandar EDELMAN, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY. THE FARNESYL TRANSFERASE INHIBITOR R115777 ATTENUATES ATHEROSCLEROSIS AND VASCULAR CALCIFICATION IN APOLIPOPROTEIN E DEFICIENT (APOE ^{-/-}) MICE WITH CHRONIC RENAL FAILURE (CRF). Faculte de Medecine Paris Decartes; Takis Anagnostopoulos Symposium June 26-27 2008, Renal and Epithelial Physiology and Physiopathology.	1
35	Igor G NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Thao NGUYEN-KHOA, Chiara GUERRERA, Ognen IVANOVSKI, Francois GUILLONNEAU, Olivier PHAN, Julien MAIZEL, Aleksandar EDELMAN, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY. PROTEOMIC ANALYSIS REVEALS IMPROVEMENT BY FARNESYL TRANSFERASE INHIBITOR R115777 OF ABNORMAL SERUM FETUIN A, APOLIPOPROTEIN AIV (apoAIV) AND ALPHA GLOBIN LEVELS IN APOLIPOPROTEIN E DEFICIENT (apoE ^{-/-}) MICE WITH CHRONIC RENAL FAILURE. JASN 2008 November,	1

	Philadelphia USA. Page 387A.	
36	Igor G NIKOLOV, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY. EFFET DU CONTROLE DE L'HYPERPHOSPHOREMIE SUR LA PROGRESSION DES CALCIFICATIONS ET DE L'ATHEROSCLEROSE DU TISSU AORTIQUE CHEZ LA SOURIS AVEC DELETION DU GENE DE L'APOLIPOPRTEINE (apoe-/-) RENDUE UREMIQUE. <i>Nephrologie&Therapeutique</i> , Novembre 2008, Vol.4, N.6. Page 423.	1
37	Igor G. NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Thao NGUYEN-KHOA, Julien MAIZEL, Joyce BENCHITRIT, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY. Progression of aortic calcification and atherosclerosis in uremic apolipoprotein E-deficient mice: Effect of lanthanum carbonate versus sevelamer. <i>World Congress of Nephrology, Milan 2009 May 22-26.</i>	1
38	Gjulsen SELIM, Olivera STOJCEVA-TANEVA, Beti ZAFIROVSKA IVANOVSKA, Sonja TROJACANEC PIPONSKA, Saso GELEV, Igor G. Nikolov, Nikola STOJCEV, Pavlina DZEKOVA, Irena RAMBABOVA BUSLETIC, Arben ASANI, Aleksandar SIKOLE. Brain natriuretic peptide in hemodialysis patients: Predictive value for all cause and cardiovascular mortality. <i>World Congress of Nephrology, Milan 2009 May 22-26.</i>	1
39	Igor G. Nikolov, Ognen Ivanovski, Nobuhiko Joki, Axelle Caudrillier, Olivier Phan, Thao Nguyen-Khoa, Masafumi Fukagawa, Bernard Lacour, Tilman Drueke, Ziad Massy. The calcimimetic R-568 retards uremia-enhanced vascular calcification and atherosclerosis in apolipoprotein E deficient mice. <i>9th BANTAO Congress, Bantao Journal 2009, Volume 7, Supplement 1</i>	1
40	Igor G. NIKOLOV, Nobuhiko JOKI, Thao NGUYEN-KHOA, Ida CHIARA GUERRERA, Julien MAIZEL, Joyce BENCHITRIT, Luciene MACHADO DOS REIS, Aleksandar EDELMAN, Vanda JORGETTI, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY. Vascular and bone effects of lanthanum carbonate in uremic apolipoprotein E deficient mice. <i>NDT Plus, Book of abstracts, XLVII ERAEDTA Congress, Munich, Germany. June 25-28, 2010.</i>	1
41	Igor G. NIKOLOV, Michel DAUDON, Bertrand KNEBELMAN, Nephrolithiasis in autosomal dominant polycystic kidney disease. <i>NDT Plus, Book of abstracts, XLVII ERAEDTA Congress, Munich, Germany. June 25-28, 2010.</i>	1
42	Igor G. NIKOLOV, Michel DAUDON, Aleksandar SIKOLE, Bertrand KNEBELMAN. Characteristics of nephrolithiasis in autosomal dominant polycystic kidney disease. <i>Int J Artif Organs 2010. XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010, Skopje - R.Macedonia.</i>	1
43	Svetlana PAVLESKA-KUZMANOSKA, Ninoslav IVANOVSKI, Goce SPASOVSKI, Jelka MASIN-SPASOVSKA, Arben ASANI, Pavlina DZEKOVA, Igor G. NIKOLOV, Gjulsen SELIM, Aleksandar SIKOLE. Noncompliance in patients with renal transplantation – A case report. <i>Int J Artif Organs 2010. XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010, Skopje - R.Macedonia.</i>	1

44	Liljana TOZIJA, Zvezdana PETRONIJEVIC, Igor G. NIKOLOV, Arben ASANI, Koco CAKALAROSKI. Effect of plasmapheresis on clinical improvement in systemic diseases associated with renal failure. Int J Artif Organs 2010. XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010, Skopje - R.Macedonia.	1
45	Arben ASANI, Liljana TOZIJA, Zvezdana PETRONIJEVIC, Igor G. NIKOLOV, Aleksandar SIKOLE. Hantan virus pulmonary syndrome with acute renal failure. Int J Artif Organs 2010. XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010, Skopje - R.Macedonia.	1
46	Zvezdana PETRONIJEVIC, Arben ASANI, Liljana TOZIJA, Igor G. NIKOLOV, Aleksandar SIKOLE, Andon CIBISEV. Combined extracorporeal methods in mushrooms poisoning treatment. Int J Artif Organs 2010. XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010, Skopje - R.Macedonia.	1
47	Tanaka Y, Joki N, Iwasaki M, Igor G. NIKOLOV, Takahashi Y, Shiraki C, Uchida T, Imamura Y, Hase H. Increment of monthly mean predialysis heart rate reflects early cardiac overload in hemodialysis patients with normal cardiac function. J Nephrol. 2011 Mar-Apr;24(2):185-91.	1
48	Igor G. Nikolov, Nobuhiko Joki, Thao Nguyen-Khoa, Ognen Ivanovski, Olivier Phan, Bernard Lacour, Tilman Drüeke, Ziad Massy, Lucie Dos Reis, Vanda Jorgetti, Marie-Hellene Lafage-Proust. Effect of apolipoprotein E deficiency and chronic renal failure on bone structure and function in mice. Int J Artif Organs 2010. XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010, Skopje - R.Macedonia.	1
49	Joki N, Igor G. NIKOLOV, Y.Tanaka, Iwasaki M, Shiraki C, Imamura Y, Hase H. Increment of monthly mean predialysis heart rate predicts early cardiac overload in hemodialysis patients. Int J Artif Organs 2010. XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010, Skopje - R.Macedonia.	1
50	Nobuhiko JOKI, Igor G. NIKOLOV, Thao NGUYEN-KHOA, Ida CHIARA GUERRERA, Julien MAIZEL, Joyce BENCHITRIT, Luciene MACHADO DOS REIS, Aleksandar EDELMAN, Vanda JORGETTI, Bernard LACOUR, Tilman B. DRUEKE, Ziad A MASSY. Lanthanum carbonate retards the progression of vascular calcification and atherosclerosis in uremic apolipoprotein E deficient mice. Int J Artif Organs 2010. XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010, Skopje - R.Macedonia.	
51	Pavlina DZEKOVA VIDIMLSKI, Igor G. NIKOLOV, Lada TRAJCESKA, Galina SEVEROVA, Gjulsen SELIM, Aleksandar SIKOLE. Modeles de viremie chez les malades en dialyse presentant une infection par le virus de l'hepatite C (VHC). Nephrologie et therapeutique, 12e reunion commune de la societe de Nephrologie et de la Societe Francophone de dialyse. Bruxelles 28.09-01.10.2010. Објавен на француски јазик.	1
52	Igor G. NIKOLOV, Ognen IVANOVSKI, Michel DAUDON, Aleksandar SIKOLE, Bertrand KNEBELMAN. Morphology and composition of kidney stones in patients with autosomal dominant polycystic kidney disease (APKD). European Urology Supplements. Abstracts of EAU 7 th South Eastern European Meeting. Skopje 14-15 October 2011. Volume 10. Issue 9. October 2011.	1

53	Olivera DAVCEVA, Igor G. NIKOLOV, Ognjen IVANOVSKI. Chemical composition of urinary tract stones in Republic of Macedonia. European Urology Supplements. Abstracts of EAU 7 th South Eastern European Meeting. Skopje 14-15 October 2011. Volume 10. Issue 9. October 2011. Награден труд со First Richard Wolf Award за најдобра постер презентација.	1
54	Igor G. NIKOLOV, Zvezdana PETRONIJEVIC, Gjulsen SELIM, Arben ASANI, Koco SAKALAROSKI, Liljana TOZIJA. Plasma exchange in ANCA-associated vasculitis with severe renal involvement. Int J Artif Organs 2011. XXXVIII Annual ESAO Congress, 9-12 October, 2011, Porto, Portugal.	1
55	Igor G. NIKOLOV, Zvezdana PETRONIJEVIC, Koco SAKALAROSKI, Slavica KOSTADINOVA-KUNOVSKA, Gordana PETRUSEVSKA, Liljana TOZIJA. Renal affection in patient with late diagnosed Sjogren's syndrome. Int J Artif Organs 2011. XXXVIII Annual ESAO Congress, 9-12 October, 2011, Porto, Portugal.	1
56	Liljana TOZIJA, Igor G. NIKOLOV, Gjulsen SELIM, Zvezdana PETRONIJEVIC. Use of RIFLE classification in patients with community acquired acute kidney injury (CA-AKI). Int J Artif Organs 2011. XXXVIII Annual ESAO Congress, 9-12 October, 2011, Porto, Portugal.	1
12	Секциско предавање на научен/стручен собир	
1	Нефролитијаза – клиничко значење на кристалогенезата и морфологијата на калкулите – Игор Николов; Стручен собир на ЗН при МЛД, 04.03.2011 год во Скопје.	1
13	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
	/5*2=10/	
4	Urinary stone morphology – Clinical importance - Игор Николов; Секциско предавање на стручен собир со меѓународно учество, Хрватско – Македонски Нефролошки денови, 06.10.2011 год во Сплит.	2
Вкупно:		239,06

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Воведување нова јавноздравствена метода во областа на здравството	
	Прв пат воведена метода на морфолошка анализа и класификација на калкули од урогенитален тракт.	4
2.	Поглавје од книга од стручна област на англиски јазик.	
	Глава од научна книга "Chronic Kidney Disease", ISBN 978-953-51-0171-0, објавена 2012 г. на англиски јазик.	3
3.	Превод на дел од книга	
	Превод на дел од книга, ОТИН: - 8.0 Kidney Stones, - 10.0 Acute Kidney Injury	1
Дејности од поширок интерес		
4.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир со меѓународно учество	
1	- БАНТАО 2005	1

2	- ЕСаО 2010	1
3	- 4-ти Конгрес на Нефролозите на Македонија 2012	1
5.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект/соработник	
1	РИФЛЕ - класификација и рани биомаркери како предиктори на третманот и исходот кај пациенти со акутно бубрежно оштетување (АБО), 2011 - соработник	1
2	„Акутно бубрежно оштетување – споредба на актуелен систем за проценка на терапијата и исходот версус РИФЛЕ класификација“ – 8.2.2010	1
Вкупно:		18

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	65,916
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	239,06
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	17
Вкупно:	321,976

Членови на Комисијата:

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

8. Ас. д-р Весна Ристовска

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Ас. др Весна Ристовска е родена на 21.9.1959 г, во Струмица, каде што се стекнала со основно и средно образование. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирала на 10.10.1985 г. Од 1.7.1988 г., работи на Клиниката за нефрологија при Медицинскиот факултет во Скопје. Специјализација по интерна медицина завршила на 29.3.1995 год. Од 1991 г., е помлад асистент, а од 1996 г., асистент по предметот интерна медицина. Со успешната одбрана на докторатот на 7.12.2004 г., сега е доктор на медицинските науки. Од 17.11.2005 г., кога го полагала супспецијалистичкиот испит, се стекнала со звањето супспецијалист-нефролог, а во 2007 год. е избрана за примариус.

СТРУЧНО-НАУЧНА ДЕЈНОСТ

Активно работи на повеќе проблеми од областа на нефрологијата, совладувајќи ги дијагностичките и терапевтските постапки, а учествува и во изведувањето на практичната настава по предметот интерна медицина за студентите по медицина и стоматологија, а исто така и во едукацијата на специјализантите од оваа област. Учествува и во одржувањето на вежби по предметот основи на научноистражувачката работа, како и по предметот семејна медицина, со обука на специјализантите од таа област.

Учествувала на повеќе конгреси и симпозиуми, а како автор и коавтор има објавено 179 стручни и научни трудови во земјата и во странство. Работела на проблематиката на психонепфрологијата, како и кардионепфрологијата, кои се актуелни кај пациентите кои се лекуваат со хронична хемодијализа. Работи исто така и на еходијагностиката на бубрежните болести и проблемите на уринарниот систем. Основната проблематика со која се занимава повеќе години е полицистичната бубрежна болест, од која има одбрането докторска теза со наслов: Клиничка евалуација на прогресијата на бубрежното оштетување кај адултната полицистична бубрежна болест, под менторство на проф. д-р М.Поленакоски. Интензивно ги следи светските достигнувања од оваа проблематика, со цел нивна примена во клиничката практика. Во 2000 г., била на стручно усовршување 4 месеци на Универзитетот во Лаајден, Холандија.

Со свои предавања се претставила на повеќе конгреси во земјата и во странство:

1989 г. : Хроничната бубрежна инсуфициенција како провоцирачки фактор во експресија на психози . III семинар за психонепфрологија, Струга.

1994 г.: Bioelectric impedance and the fluid status in haemodialysis patients. Second Congress of nephrology, Sofia, Bulgaria, 26-28 Oct 1994.

1996 г.: Торакална биоимпеданса во процена на кардијалните параметри во тек на дијализа. Прв конгрес за кардиологија, со меѓународно учество, Охрид, 26 октомври 1996.

2001 г.: Протеинуријата и артериската хипертензија како фактори во прогресијата на реналното оштетување кај ИгА нефропатијата. Трет конгрес за нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, 30 мај - 2 јуни 2001 г.

2011 г.: Артериска хипертензија кај адултната полицистична бубрежна болест. 18. Конгрес на лекарите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 15-19 јуни 2011 г.

На Катедрата за интерна медицина има неколку предавања, и тоа:

1. Ехографија на вена кава инфериор во процена на сувата телесна

- тежина кај пациентите на дијализа
2. Торакалната биоимпеданца во следењето на дијализни болни
  3. Вегенерова грануломатоза- приказ на случаи.

Од предавањата на состаноците од Здружението на нефролозите:

1. Адултна полицистична бубрежна болест-дијагноза и третман, Скопје, 2008 год
2. Ten years follow-up of Wegener's granulomatosis in Republic of Macedonia, Македонско-хрватски денови, Дојран, 23-24 октомври 2010.

Стручен состанок на МЗНДТВО Педијатриска нефрологија во клиничката практика

1. Цистични болести на бубрезите, Скопје, 30.9.2011

Во текот на изборите и реизборите за асистент рецензираните трудови се објавени во Билтенот на Универзитетот и тоа бр. 549 од 1990 г., бр. 655 од 1996 г., бр. 747 од 1999 г., бр. 846 од 2004 г., бр. 914 од 2007 г., бр. 936 од 2008 и 983 од 2010 г. Во претходниот конкурс објавена е целокупната активност на кандидатката во Билтенот бр.985 од 2010 г.

Член е на Македонското лекарско друштво, а досега има добиено Диплома и Плакета, како резултат на нејзината успешна работа.

Исто така е член на Македонското здружение за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи (МЗНДТВО) од самото негово формирање, како и на Македонската асоцијација за хипертензија.

Од интернационалните здруженија, член е на Балканската асоцијација за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи (BANTAO), како и на Интернационалното здружение за нефрологија (ISN) и Европското здружение за вештачки органи (ESAO).

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Весна Ристовска

**Институција: Медицински факултет- Скопје,
ЈЗУ Универзитетска клиника за нефрологија**

Научна област: интерна медицина - нефрологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување вежби по интерна медицина за студентите на медицина 12 x 2 x 3x 19=35.04	35.04
2	Одржување вежби интерна медицина за студентите на стоматолози 12 x 2 x 3 x 19=27.36	27.36
3	Одржување вежби по интерна пропедевтика за	

	студентите на медицина	$12 \times 2 \times 3 \times 19 = 35.04$	35.04
4	Одржување вежби по интерна медицина за студентите по медицина	$2 \times 5 \times 3 \times 3 = 2.7$	2.7
5	Одржување вежби од клиничка практика по интерна медицина (5 дена во сем.)	$2 \times 35 \times 4 \times 3 = 25.2$	25.2
6	Одржување вежби по интерна медицина за студентите по стоматологија	$3 \times 4 \times 2 \times 3 = 1.44$	1.44
7	Одржување вежби по клиничко испитување за студентите по медицина	$3 \times 2 \times 4 \times 3 = 2.16$	2.16
8	Одржување вежби по ургентна медицина за студентите по медицина	$1 \times 2 \times 3 \times 3 = 0.54$	0.54
9	Одржување вежби по фамилијарна медицина за студентите по медицина	$2 \times 2 \times 3 \times 3 = 1.08$	1.08
10	Консултации со студенти		1.54
11	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика	$1 \times 35 \times 0.06 = 2.1$	2.1
12	Ментор на специјалистичка работа		1
		Вкупно	135.74

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно-стручно списание	23.2
1.1.	-Мак мед преглед $4 \times 2.4 = 4.8$	4.8
1.1.1	1. (40) В.Трајковски, В.Ристовска, К.Чакалароски, Л.Тозија, Н.Ивановски, М.Поленакоски, Ј.Нешковски. Успешно привремено екстерно стимулирање на срцевата акција кај болен со екседивна хиперкалиемија. Мак. мед. преглед 50, 1996: 166-168.	2.4
1.1.2.	2. (60) К.Чакалароски, В.Ристовска, М.Поленакоски, В.Трајковски. Психијатриски компликации и адаптациони нарушувања кај пациенти лекувани со хронична хемодијализа. Мак. мед. преглед 51, 1997: 26-29.	2.4
1.1.3.	3. (118) В.Ристовска, М.Поленакоски, С.Џикова, Л.Грчевска. Адултна полицистична бубрежна болест во Република Македонија. Мак. мед. преглед 51, 1997: 200-204.	2.4
1.1.4.	4. (165) М.Милованчева-Поповска, С.Џикова, В.Николов, Г.Спасовски, Ј.Масин-Спасовска, О.Стојчева-Танева, В.Ристовска, М.Поленакоски. Корелација на индексот на	2.4

	резистенција со другите клинички параметри кај болни со дијабетична нефропатија. Мак. мед. преглед 2010, 64(1): 28-34	
1.2.	-Год. зборник на Мед. Фак. 2 x 2.4 = 4.8	4.8
1.2.1.	1. (10) В.Ристовска, К.Чакалароски, Н.Ивановски, Л.Тозија, Г.Масин. Срцеви аритмии кај болни со ренална инсуфициенција во тек на хемодијализа. Год. зборник, Мед. фак. 37 (1-2), 1993: 34-37.	2.4
1.2.2.	2. (49) Л.Тозија, К.Чакалароски, Г.Масин, В.Ристовска. Калциум карбонат- идеален лек во превенцијата на уремичната хиперфосфатемија. Год. зборник, Мед. фак., Скопје, 1990 (1-2), 36 : 59-61.	2.4
1.3.	-Mac Med Review 2 x 2.4 = 4.8	4.8
1.3.1	1. (109) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, K.Cakalaroski, L.Lazarov, M.Polenakovic. Thoracic bioelectric impedance (TBI) and vena cava echography (VCE) in assessment of the fluid and haemodynamic status in elderly dialysis patients. Mac Med Review 53, (35),1999: 91-93.	2.4
1.3.2	2. (110) K.Cakalaroski, L.Tozija, N.Ivanovski, V.Ristovska et al. Rhabdomyolysis and acute renal failure. MacMed Review 53, (35), 1999: 133-139.	2.4
1.4.	-Vox Medici 1 x 4 = 4 1.В.Ристовска. Артериска хипертензија кај адултната полицистична бубрежна болест. Vox Medici, br 66, 2010:76-79	4
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/ стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	74.41
2.1.	BANTAO JOURNAL 6 x 3.6 = 21.3	21.3
2.1.1.	1. (116) V.Ristovska, L.Grcavska, S.Dzikova, M.M.Popovska, S.Pavleska, M.Polenakovic. Different outcome of the renal and pulmonal disease in Wegener's granulomatosis. BANTAO Journal 2004; 2 (1): 20-30.	3.6
2.1.2.	2. (154) L.Grcavska, S.Dzikova, V.Ristovska, M.M.Popovska, G.Petrusevska, M.Polenakovic. Prednisone/Cyclophosphamide treatment in adult- onset autosomal dominant focal segmental glomerulosclerosis (FSGS 1). Bantao Journal 2006; 4 (1): 56-57.	3.6
2.1.3.	3. (155) L Grcavska, S Dzikova, M.Milovanceva-Popovska, V.Ristovska, J. Masin-Spasovska, G. Spasovski, M.Polenakovic. Mycophenolate Mofetil/Prednisolone Versus methylprednisolone/ Clarambucil Treatment in Idiopathic Membranous Nephropathy Stage 3-4. BantaoJournal 2006; 4(2): 18-20.	3.6
2.1.4.	4. (156) M.M.Popovska, L.Grcavska, S.Dzikova, V.Ristovska, V.Nikolov, M.Polenakovic. IgA nephropathy: 23 years of follow-up. Bantao Journal 2007; 5 (2): 39-42.	3.6
2.1.5.	5. (157) L.Grcavska, V.Ristovska, M.M.Popovska, V.Nikolov. Is there a Role of Erythropoietin Treatment in Systemic Disorders	3.6

	with Renal Involvement? BANTAO Journal 2009; 7, (2): 49-50	
2.1.6.	6. (163) V.Ristovska, L.Grcevska, M.M.Popovska, V.Nikolov, M.Polenakovic. Wegener's Granulomatosis with Renal and Pulmonary Involvement- Single Centre Experience. Bantao Journal, 2010; 8 (2): 81-84	3.6
2.2.	SRPSKI ARHIV ZA CELOKUPNO LJEKARSTVO 1x3.6 1. (82) K.Cakalaroski, D.Cakalaroska, N.Ivanovski, L.Tozija, V.Ristovska, G.Masin. Znacaj indeksa metakarpalnih kostiju u proceni uremijske osteopatije. Srpski arhiv za celokupno lekarstvo 124, (1) 1996:112-114.	3,6
2.3.	ПРИЛОЗИ - CONTRIBUTIONS (1x80%) 1x4.8= 4.8 (7x60%) 7x3.6= 25.2	4.8 25.2
2.3.1.	1.(102) В.Ристовска, Л.Грчевска, М.Поленаковиќ. Ефектите од регулацијата на артериската хипертензија врз прогресијата на хроничната бубрежна слабост кај пациентите со адултна полицистична бубрежна болест. Прилози. МАНУ, XXIII, 1-2, 2002: 25- 30.	4.8
2.3.2.	2. (103) В.Ристовска, С.Џикова, Г.Толовски, М.Поленаковиќ. Ехотомографијата и компјутеризираната томографија на бубрези во дијагностиката на адултната полицистична бубрежна болест. Прилози. МАНУ, XXIII, 1-2, 2003: 77-85.	3.6
2.3.3.	3. (104) М.М.Поповска, Л.Грчевска, С.Џикова, В.Ристовска, Г.Ставриќ, Г.Петрушевска, М.поленаковиќ. Клиничка презентација на болни со лупус нефрит. Прилози. МАНУ, XXIV, 1-2, 2003: 49-60.	3.6
2.3.4.	4. (129) М.М.Поповска, Лj. Stojkovski, L.Grcevska, S.Dzikova, V.Ristovska, L.Gogovska, M.Polenakovic. Therapeutic apheresis in the Republic of Macedonia-our five years experience (2000-2004). Contributions. XXVII/1 (2006): 37-44.	3.6
2.3.5.	5. (131) М.М.Поповска, Л.Грчевска, С.Дзиковска, В.Ристовска, Г.Петрушевска, К.Стефановски, Јан В. Cohwn Tervaert. M.Polenakovic. ANCA-GBM dot blot test in diagnosis of patients with glomerulonephritis. Contributions XXVII/1 (2006): 45-55.	3.6
2.3.6.	6. (132) М.М.Поповска, Л.Грчевска, С.Дзиковска, В.Ристовска, В.Николов, М.Поленаковиќ. IgA nephropathy: 23 years of follow-up. Contributions. XXVII/2 (2006): 13-27.	3,6
2.3.7.	7. (162) L.Grcevska, V.Ristovska, V.Nikolov, G.Petrusevska, M.M.Popovska, M.Polenakovic. The Oxford classification of IgA nephropathy: single centre experience. Contributions XXXI 2; 2010: p7-16	3.6
2.3.8.	8. (176) L.Grcevska, V.Ristovska, V.Nikolov, M.Milovanceva-Popovska, G.Petrusevska, S.Kostadinova -Kunovska, M.Polenakovic. Renal histopatology and clinical course in patients with Wegener's granulomatosis-single centre experience from the Republic of Macedonia. Contributions, MASA, XXXII, 2011, p 69-86	3.6
2.4.	CLINICAL NEPHROLOGY 1x3.6= 3.6+1,339 = 4,939 1. (105) K.Cakalaroski, N.Ivanovski, R.Grozdanovski V.Ristovska, M.Polenakovic. Long-term diuretic therapy in patients with chronic renal failure. Clinical Nephrology, vol. 48, No 1-1997: 56-58.	4.939

2.5	NEPHRON $1 \times 3.6 = 3.6 + 1.441 = 5,041$ 1. (106) K.Cakalaroski, N.Ivanovski, V.Ristovska, L.Tozija, V.Trajkovski, J.Neskovski, M.Polenakovic. Successful Transitory External Cardiac Electrostimulation in Patient with Excessive Hyperkalemia and Bradycardia. Nephron 1998: 381-382.	5.041
2.6.	ANNALS OF NEW YORK ACADEMY OF SCIENCE $1 \times 3.6 = 3.6 + 2.33 = 5.93$ 1. (128) L.Grcevska, M.M.Popovska, S.Dzikova, V.Ristovska, M.Polenakovic Role of Mycophenolate Mofetil in the Treatment of Lupus Nephritis. Autoimmunity, part B. Annals of the New York Academy of Science. Volume 1110, 2007: 433-438.	5.93
2.7.	ACTA MEDICA CROATICA $1 \times 3.6 = 3.6$ 1. (111) V.Ristovska, G.Masin, N.Ivanovski, L.Lazarov, Z.Hristovski, K.Cakalaroski, M.Polenakovic. Bioelectric impedance in estimation of the haemodynamic and fluid status in dialysis patients. Acta Medica Croatica, vol.53, N 2, 1999: 67-72.	3.6
3.	Трудови со оригинални научни/ стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/ стручен собир	21.6
3.1.	ММП суплемент $18 \times 1.2 = 21.6$	
3.1.1.	1.(148) В.Ристовска, Л.Грчевска, В.Николов, М.М.Поповска, С.Џикова, М.Поленаковиќ. Протеинуријата и артериската хипертензија како фактори во прогресијата на реналното оштетување кај ИгА нефропатија. Мак. мед. преглед, 56 (супл.59), 2003: 73-75.	1.2
3.1.2.	2. (149) В.Ристовска, М.Поленаковиќ, С.Џикова, Г.Толовски, М.М.Поповска, Л.Грчевска. Морфолошка процена на адултната полицистична бубрежна болест. Мак. мед. преглед, 56 (супл. 59), 2003: 67-69.	1.2
3.1.3.	3. (150) В.Ристовска, Л.Грчевска. М.М.Поповска, С.Џикова, М.Поленаковиќ. Ефектите од регулацијата на крвниот притисок со еналаприл и други антихипертензивни лекови врз прогресијата на хроничната бубрежна слабост кај адултната полицистична бубрежна болест. Мак. мед. преглед 56 (супл.59), 2003: 70-72.	1.2
3.1.4.	4. (113) Л.Грчевска, М.Поленаковиќ, С.Џикова, М.М.Поповска, В.Ристовска. Секундарна мембранозна нефропатија-неасоцирана со малигноми. Мак. мед. преглед 56 (супл. 59), 2003: 31-34.	1.2
3.1.5.	5. (114) В.Амитов, В. Ристовска, С.Гелев, Г.Селим, Л.Стаматов, Р.Гроздановски, А.Шиколе. Инфекција со хепатит Ц во Одделението за хемодијализа при Клиниката за нефрологија во периодот 1995-1999 година. Мак. мед. преглед 56 (супл. 59), 2003: 128-131.	1.2
3.1.6.	6. (115) М.Поленаковиќ, А.Шиколе, Р.Гроздановски, В.Амитов, А.Ончевски, Н.Ивановски, К.Чакалароски, Л.Грчевска, С.Џикова, М.М.Поповска, Љ.Стојковски, О.Стојчева-Танева, В.Ристовска и сораб. Лекување на	1.2

	возрасни со дијабетес мелитус и терминална бубрежна инсуфициенција со дијализа во 2000 година во Република Македонија. Мак. мед. преглед 56 (супл. 59), 2003: 137-141.	
3.1.7.	7. (4) Ј.Нешковски, А.Цветановски, К.Чакалароски, Р.Гроздановски, В.Ристовска, Д.Јовчевски. Превенција на анемичен синдром кај дијализни болни. Мак. мед. преглед бр. 8, 1988: 112-115.	1.2
3.1.8.	8. (24) Н.Ивановски, К.Чакалароски, Р.Гроздановски, Г.Масин, В.Ристовска, М.Поленаковиќ. Профилактички имunosупресивен протокол кај болни со ренална трансплантација. Мак. мед. преглед бр. 9, 1989: 267-269.	1.2
3.1.9.	9. (25) К.Зафировска, Љ.Лозанче, Г.Масин, В.Ристовска, Ј.Наумовски, С.Богдановска, В.Герасимовска-Таневска. Дваесет и четири часовно амбулаторно крвопритисочно мониторирање и колапс индексе на vena cava inferior кај пациенти на хемодијализа. Мак. мед. преглед, супл.12, 1993: 43-46.	1.2
3.1.10	10. (33) К.Чакалароски, Г.Масин, Н.Ивановски, В.Ристовска, С.Гелев, М.Поленаковиќ. Кардиоваскуларни компликации кај болни со хронична бубрежна инсуфициенција. Мак. мед. преглед 50, супл. 22, 1996: 81-90.	1.2
3.1.11	11. (68) К.Чакалароски, Л.Тозија, В.Ристовска, Р.Гроздановски, Н.Ивановски. Бактерискиот пиелонефрит во контекстот на акутната бубрежна инсуфициенција. Нефрологија 2000, Мак.мед. преглед, 55, супл.49, 2001: 67-73.	1.2
3.1.12	12. (168) С.Џикова, М.Поленаковиќ, В.Ристовска, Л.Грчевска. Полицистична бубрежна болест кај возрасни-актуелен проблем во современата нефрологија. Мак. мед. преглед, 1994, суплемент 14: 325-331.	1.2
3.1.13	13. (169) М.Поленаковиќ, С.Џикова, В.Ристовска, Л.Тозија, Л.Грчевска. Полицистична бубрежна болест кај возрасни, во двегодишниот материјал на Клиниката за нефрологија, Скопје, иследувани по протокол Денвер-УСА. Мак. мед. преглед, 1994, суплемент 14: 333-338.	1.2
3.1.14	14. (170) К.Чакалароски, Н.Ивановски, Ж.Попов, Г.Масин, В.Ристовска, М.Поленаковиќ, П.Колевски. Статус епилептикус- провоциран со Циклспорин А- приказ на случај. Мак. мед. преглед, 1994, суплемент 14: 301-302.	1.2
3.1.15	15. (171) Н.Ивановски, Г.Масин, К.Чакалароски, В.Ристовска, О.Стојчева-Танева, М.Поленаковиќ. Акутна бубрежна инсуфициенција кај трансплантирани болни со стеноза на реналната артериска провоцирана со Еналаприл. Мак. мед. преглед, 1994, суплемент 14: 135-138.	1.2
3.1.16	16. (172) К.Сakalaroski, T.Liljana, J. Masin, V.Ristovska, G.Spasovski, M.Polenakovic. Intestinal Binding of Inorganic Phosphorus. Мак. мед. преглед, 1994, суплемент 14: 275-278.	1.2
3.1.17	17. (173) К.Сakalaroski, N.Ivanovski, R.Grozdanovski, V.Ristovska, G.Spasovski, G.Masin, M.Polenakovic. Malnutrition in dialysis patients-a social impact. Мак. мед. преглед, 1994, суплемент 14: 201-202.	1.2
3.1.18	18. (174) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, J.Naumovski,	1.2

	M.Polenakovic. Echography of the inferior vena cava for estimation of the dry body weight-experience with the elderly dialysis patients. Мак. мед. преглед, 1994, суплемент 14: 221-224.	
4	Трудови со оригинални научни/ стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/ стручен собир со меѓународен уредувачки одбор	14,4
4.1.	BANTAO JOURNAL PROCEEDINGS 3x1.8= 5.4	5.4
4.1.1.	1. (79) L.Grcevska, M.Polenakovic, S.Dzikova, V.Ristovska, K.Zafirovska. Renal failure in glomerular diseases at the moment of biopsy. Proceedings of the VI BANTAO Congress, Varna, Bulgaria, BANTAO Journal 1(2), October 2003: 137-138.	1.8
4.1.2.	2. (87) M.M.Popovska, L.Grcevska, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Extrarenal disease activity in systemic lupus erithematosus in patients with chronic renal insufiency or on haemodialysis.Proceedings of the V BANTAO Congress, 2001: p 77-78.	1.8
4.1.3.	3. (88) V.Amitov, V.Kolovska, R.Grozdanovski, B.Polenakovic, S.Gelev, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Correlation of hepatitits c, alt, number of blood transfussion and time of haemodialysis (HD) in patients on maintenance HD. Proceedings of the V BANTAO Congress, 2001: p 190-191.	1.8
4.2.	CARDIONEPHROLOGY 4x1.8= 7.2	7.2
4.2.1	1. (31) V.Ristovska, G,Masin, L.Lazarov, Z.Hristovski, N.Ivanovski, M.Polenakovic. Thoracic bioelectric impedance in estimation of the cardiac performances during dialysis. Cardioneurology 3, Editoriale Bios, 1995: 273-275	1.8
4.2.2	2. (32)V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, J.Naumovski, K.Cakalaroski, M.Polenakovic. Chronic overhydration increases the mortality rate in elderly dialysis patients. Cardioneurology 3, Editoriale Bios, 1995: 347-349.	1.8
4.2.3	3. (107) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, K.Cakalaroski, L.Lazarov, M.Polenakovic. Electric bioimpedance cardiography in evaluation of the haemodynamic status in elderly dialysis patients, during dialysis. Cardioneurology 5, Editoriale Bios, 1999: 143-145.	1.8
4.2.4	4. (108) K.Cakalaroski, V.Ristovska, A.Oncevski, M.Polenakovic, N.Ivanovski. Excretory renal failure in congestive heart insuficiency (CHI) tretaed with sequentional dialysis. Cardioneurology 5, Editoriale Bios, 1999: 273-276.	1.8
4.3.	CURRENT THERAPY IN NEPHROLOGY 1x1.8= 1.8	1.8
	1. (7) V.Ristovska, N.Ivanovski, R.Grozdanovski, J.Naumovski, K.Cakalaroski, G.Masin, M.Polenakovic. Echography of vena cava inferior for estimation of the total body water in dialysi patients. Current therapy in nephrology, 1992 : 459-461.	1.8
5.	Секциско предавање на научен/стручен собир 2x1=2	2

	1.Здружение на нефролозите при МЛД (Херидитарни нефропатии) 1. Адултна полицистична бубрежна болест-дијагноза и третман, Скопје, 2008 2.Здружение МЗНДТВО (Педијатриска нефрологија во клиничката пракса) 1. Цистични болести на бубрезите, Скопје, 2011	
6.	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество 1x2=2 1. Ten years follow-up of Wegener's granulomatosis in Republic of Macedonia, Македонско-Хрватски денови, Дојран, 2010	2
7.	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација) 5x1=5	5
7.1.	1. (1) В.Ристовска, А.Димова, Г.Масин, Н.Ивановски, К.Чакалароски, О.Стојчева, С.Стојчев. Хроничната бубрежна инсуфициенција како провоцирачки фактор во експресија на психози. III семинар за психонепрологија, Струга, 1989.	1
7.2.	2. (69) В.Ристовска, Л.Грчевска, В.Николов, М.М.Поповска, С.Џикова, М.Поленаковиќ. Протеинуријата и артериската хипертензија како фактори во прогресијата на реналното оштетување кај ИГА нефропатијата. III конгрес по нефрологија со меѓународно учество, Скопје, 2001 г.	1
7.3.	3. (30) V.Ristovska, G.Masin L.Lazarov, Z.Hristovski N.Ivanovski et al. Bioelectric impedance and the fluid status in haemodialysis patients. II Национален конгрес по нефрологија со меѓународно учество, Софија, Бугарија, 1994.	1
7.4.	4.(38) В.Ристовска, Г.Масин, Л.Лазаров, Н.Ивановски, Ж.Христовски, М.Поленаковиќ, Ј.Србиновски. Торакална биоимпеданса во процена на кардијалните параметри во тек на дијализа. 1. Македонски конгрес за кардиологија, Охрид, 1996.	1
7.5.	5. (166) В.Ристовска, Л.Грчевска, М.Милованчева-Поповска, В.Николов. Хипертензија кај адултната полицистична бубрежна болест. 18 конгрес на лекарите на Р.Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-18 јуни 2011 г.	
8.	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер - презентација) 29x0.5=14.5	14.5
8.1.	1.(117) V.Ristovska, L.Grcevska, M.M.Popovska, S.Dzikova, M.Polenakovic. Effects of the ACE inhibitors and other antihypertensive drugs on the renal function in polycystic kidney disease. XXXIX Congress of the ERA-EDTA, Copenhagen, volume 17, Abstract suppl.1, 2002: 192.	0.5
8.2.	2. (122) V.Ristovska, L.Grcevska, M.Polenakovic. Urinary tract infections in adult polycystic kidney disease. XVIII Danube Symposium of Nephrology, Novi Sad, Abstract Book, 2006: 66.	0.5
8.3.	3. (127) V.Ristovska, S.Dzikova, M.M.Popovska, L.Grcevska, M.Polenakovic. Echotomography and computerized tomography in diagnosis of adult polycystic kidney disease. 8 th BANTAO Congress, Belgrad. Book of Abstracts, CN-P-22.	0.5
8.4.	4. (133) V.Ristovska, L.Grcevska, M.M.Popovska, M.Popov,	0.5

	V.Nikolov, S.Dzikova, A.Sikole. Wegener's granulomatosis- what is the prognosis. XXXVI ESAO Anual Congress, Compiègne, France. The International Journal of Artificial Organs, Vol.32, No 7, 2009: 442.	
8.5.	5. (22) V.Ristovska, G.Masin, L.Lazarov, Z.Hristovski, N.Ivanovski, E.Masin, L.Srbinovski, M.Polenakovic. Bioelectric impedance and the fluid status in haemodialysis patients. III годишен пролетен состанок за клиничка нефрологија, Чикаго, САД, Зборник со апстракти, 1994.	0.5
8.6.	6. (23) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, K.Cakalaroski, O.Stojceva, N.Stojcev, Z.Antova, A.Sikole, M.Polenakovic. Low molecular weight heparin improves the intractable pruritus in dialysis patients. XII Danube Symposium of Nephrology, Bamberg, Germanija, 1994, Зборник со апстракти.	0.5
8.7.	7. (17) В.Ристовска, К.Чакалароски, Н.Ивановски, Љ. Тозија, Г.Масин. Кардијални дизритмии кај болни со ренална инсуфициенција во тек на дијализа. XIII конгрес на лекарите на Македонија, Охрид, 1991, Зборник со апстракти.	0.5
8.8.	8. (19) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, J.Naumovski, M.Polenakovic. Echography of the inferior vena cava in estimation of the dry body weight- experience with elderly dialysis patients. XII International Congress of Nephrology, Izrael, 1993.	0.5
8.9.	9. (8) В.Ристовска, Н.Ивановски, Г.Масин, Ј.Наумовски, М.Поленаковиќ. Ехографијата на vena cava inferior во процена на сувата телесна тежина-искуства со пациенти во напредната возраст. Мак. Конгрес по нефрологија, Охрид, 1994г.	0.5
8.10.	10. (55) V.Ristovska, G.Masin, N.Ivanovski, L.Lazarov, Z.Hristovski, M.Polenakovic, L.Srbinovski. Electrical bioimpedance cardiography in estimation of the haemodynamic status in elderly dialysis patients. XIII International Congress of Nephrology, Madrid, Spain, 1995.	0.5
8.11.	11. (59) V.Ristovska, G.Masin, N.Ivanovski, L.Lazarov, M.Polenakovic. Thoracic bioelectric impedance in evaluation of the haemodynamic status in elderly dialysis patients. XXXIII ERA-EDTA Congress, Amsterdam, Holandija	0.5
8.12.	12. (61) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, L.Lazarov, K.Cakalaroski. Electrical bioimpedance cardiography in evaluation of the haemodynamic status in dialysis patients with arterial hypertension. XIV Danube Symposium of Nephrology, Praga, 1998.	0.5
8.13.	13. (63) V.Ristovska, N.Ivanovski, S.Gelev, G.Spasovski, V.Amitov. Dialysis and the elderly-what is the real disadvantage. XXXVI ERA-EDTA Congress, Madrid, Spain, 1999.	0.5
8.14.	14. (84) M.Milovanceva-Popovska, L.Grcevska, V.Ristovska, M.Polenakovic. Sistemic lupus eritematosus (SLE), end-stage lupus nephritis (ES-LN) and risk factors for coronary heart disease (CHD). XXXVI Kongres na ERA-EDTA, 5-8 septemvri 1999, Madrid, Spanija. Nephrol Dial Transplat, vol. 14, N.9, A82.	0.5
8.15.	15.(72) В.Ристовска, М.Поленаковиќ, С.Џикова, Г.Толовски,	0.5

	М.М.Поповска, Л.Грчевска. Морфолошка процена на адултната полицистична бубрежна болест. III конгрес за нефрологија со меѓународно учество, Скопје, 2001.	
8.16.	16. (73) В.Ристовска, Л.Грчевска, М.М.Поповска, С.Џикова, М.Поленаковиќ. Ефектите од регулацијата на крвниот притисок со еналаприл и други антихипертензивни лекови врз прогресијата на хроничната бубрежна слабост кај адултната полицистична бубрежна болест. III конгрес за нефрологија со меѓународно учество, Скопје 2001	0.5
8.17.	17. (93) V.Ristovska, L.Grcevska, V.Nikolov, M.M.Popovska, S.Dzikova, M.Polenakovic Proteinuria and arterial hypertension-factors of progression of the renal failure in IgA nephropathy. X International Symposium on IgA Nephropathy, 26-27 March 2004, Saint-Etienne, Francija, Book of abstracts: 85.	0.5
8.18.	18. (95) V.Ristovska, L.Grcevska, M.M.Popovska, S.Pavleska, S.Dzikova, M.Polenakovic. Proteinuria-factor of progression of the renal failure in adult polycystic kidney disease. VII BANTAO Congress 8-11 septemvri 2005, Ohrid, BANTAO Journal 3 (1): p 39.	0.5
8.19.	19. (96) V.Ristovska, M.Polenakovic, K.Zafirovska. Hypertension in adult polycystic kidney disease. VII BANTAO Congress 8-11 septemvri 2005, Ohrid, BANTAO Journal 3 (1): p 39	0.5
8.20.	20. (99) V.Ristovska, M.M.Popovska, S.Pavleska, L.Grcevska, S.Dzikova, M.Polenakovic. Urinary tract infections in adult polycystic kidney disease. VII BANTAO Congress 8-11 septemvri 2005, Ohrid, BANTAO Journal 3 (1): p 39.	0.5
8.21.	21. (100) V.Ristovska, M.Zdravkovska, R.Isjanovska, L.Grcevska, S.Dzikova, M.M.Popovska, S.Pavleska, M.Polenakovic. Prevention of the urinary tract infections in adult polycystic kidney disease, important for the progression of the disease. III конгрес за превентивна медицина со меѓународно учество, Охрид, 2006, Мак. мед. преглед 60, супл. 68:65.	0.5
8.22.	22. (26) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, J.Naumovski, M.Polenakovic. Echography of vena cava inferior for estimation of the dry body weight- experience with elderly dialysis patients. II годишен состанок за клиничка нефрологија, Чикаго, САД, 1993, Зборник со апстракти.	0.5
8.23.	23. (27) V.Ristovska, G.Masin, L.Lazarov, Z.Hristovski, N.Ivanovski et al. Bioelectric impedance and the fluid status in haemodialysis patients. 31 ERA-EDTA Congress, Viena, Austria, NDT vol. 9(N 7), 1994: 999.	0.5
8.24.	24. (35) V.Ristovska, G.Masin, N.Ivanovski, L.Lazarov, Z.Hristovski, M.Polenakovic. Thoracic bioimpedance in evaluation of the haemodynamic status in elderly dialysis patients. 14. Годишен состанок на Интернационалното здружение за прочистување на крвта, Париз, Франција, 1996: Зборник со апстракти.	0.5
8.25.	25. (43) В.Ристовска, М.Поланаковиќ, С.Џикова, Л.Грчевска. Адултната полицистична бубрежна болест во Република Македонија. II конгрес на МЗДТВО, Охрид, 1997, Книга со апстракти, Мак. мед. преглед 51, супл. 30: 53.	0.5

8.26.	26. (48) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, K.Cakalaroski, L.Lazarov, M.Polenakovic. Thoracic bioelectric impedance and the vena cava echography in assessment of the fluid and haemodynamic status in elderly dialysis patients. II BANTAO Congress, Ohrid, 1997, Mak med pregl. 51, supl. 29: 78	0.5
8.27.	27. (146) M.M.Popovska, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole. Goodpasture syndrome: a case report. 5. национален Конгрес за нефрологија со меѓународно учество, Софија, Бугарија, Зборник со апстракти, 2009: 65.	0.5
8.28.	28. (159) V.Ristovska, L.Grcevka, M.M.Popovska, M.Popov, V.Nikolov, S.Dzikova. Plasmapheresis in treatment of Wegener's granulomatosis. Int J Artif Organs 2010; 33(7): 452, Book of Abstracts, XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010	0.5
8.29.	29. (177) V.Ristovska, M.M.Popovska, V.Nikolov, L.Grcevka. Nephrolithiasis in adult polycystic kidney disease, XXXVIII Annual ESAO Congress, Porto, Portugal, 2011	0.5
9	Апстракти печатени во зборник на меѓународна конференција 86x1=86	86
9.1.	1. (138) V.Ristovska, L.Grcevka, S.Dzikova, M.M.Popovska, S.Pavleska, M.Polenakovic. Urinary tract infection in adult polycystic kidney disease. World Congress of Nephrology, Rio de Janeiro, Brasil. Book of Abstracts, 2007: 309.	1
9.2.	2.(30) V.Ristovska, G.Masin L.Lazarov, Z.Hristovski N.Ivanovski et al. Bioelectric impedance and the fluid status in haemodialysis patients. II национален конгрес по нефрологија со меѓународно учество, Софија, Бугарија, 1994: Зборник со апстракти.	1
9.3.	3. (50) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, K.Cakalaroski, M.Polenakovic. Chronic overhydration increases mortality rate in elderly dialysis patients. Artificial Organs, vol.17, No 6, 1993: 463.	1
9.4.	4. (77) V.Ristovska, L.Grcevka, M.M.Popovska, S.Pavleska, S.Dzikova, M.Polenakovic. Different outcome of Wegener's granulomatosis with severe renal and pulmonal involvement. Abstracts from the VI BANTAO Congress, Varna, Bulgaria. BANTAO Journal 1(1), September 2003: 89.	1
9.5.	5.(117) V.Ristovska, L.Grcevka, M.M.Popovska, S.Dzikova, M.Polenakovic. Effects of the ACE inhibitors and other antihypertensive drugs on the renal function in polycystic kidney disease. XXXIX Congress of the ERA-EDTA, Copenhagen, volume 17, Abstract supl.1, 2002: 192.	1
9.6.	6. (122) V.Ristovska, L.Grcevka, M.Polenakovic. Urinary tract infections in adult polycystic kidney disease. XVIII Danube Symposium of Nephrology, Novi Sad, Abstract Book, 2006: 66.	1
9.7.	7. (127) V.Ristovska, S.Dzikova, M.M.Popovska, L.Grcevka, M.Polenakovic. Echotomography and computerized tomography in diagnosis of adult polycystic kidney disease. 8 th BANTAO Congress, Belgrad. Book of Abstracts, CN-P-22.	1
9.8.	8. (133) V.Ristovska, L.Grcevka, M.M.Popovska, M.Popov, V.Nikolov, S.Dzikova, A.Sikole. Wegener's granulomatosis- what is the prognosis. XXXVI ESAO Annual Congress, Compiègne,	1

	France. The International Journal of Artificial Organs, Vol.32, No 7, 2009: 442.	
9.9.	9. (22) V.Ristovska, G.Masin, L.Lazarov, Z.Hristovski, N.Ivanovski, E.Masin, L.Srbnovski, M.Polenakovic. Bioelectric impedance and the fluid status in haemodialysis patients. III Годишен пролетен состанок за клиничка нефрологија, Чикаго, САД, Зборник со апстракти, 1994.	1
9.10.	10. (23) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, K.Cakalaroski, O.Stojceva, N.Stojcev, Z.Antova, A.Sikole, M.Polenakovic. Low molecular weight heparin improves the intractable pruritus in dialysis patients. XII Danube Symposium of Nephrology, Bamberg, Germanija, 1994, Зборник со апстракти.	1
9.11.	11. (19) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, J.Naumovski, M.Polenakovic. Echography of the inferior vena cava in estimation of the dry body weight- experience with elderly dialysis patients. XII International Congress of Nephrology, Izrael, 1993.	1
9.12.	12. (55) V.Ristovska, G.Masin, N.Ivanovski, L.Lazarov, Z.Hristovski, M.Polenakovic, L.Srbnovski. Electrical bioimpedance cardiography in estimation of the haemodynamic status in elderly dialysis patients. XIII International Congress of Nephrology, Madrid, Spain, 1995.	1
9.13.	13. (59) V.Ristovska, G.Masin, N.Ivanovski, L.Lazarov, M.Polenakovic. Thoracic bioelectric impedance in evaluation of the haemodynamic status in elderly dialysis patients. XXXIII ERA-EDTA Congress, Amsterdam, Holandija.	1
9.14.	14. (61) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, L.Lazarov, K.Cakalaroski. Electrical bioimpedance cardiography in evaluation of the haemodynamic status in dialysis patients with arterial hypertension. XIV Danube Symposium of Nephrology, Praga, 1998.	1
9.15.	15. (63) V.Ristovska, N.Ivanovski, S.Gelev, G.Spasovski, V.Amitov. Dialysis and the elderly-what is the real disadvantage. XXXVI ERA-EDTA Congress, Madrid, Spain, 1999.	1
9.16.	16. (93) V.Ristovska, L.Greevska, V.Nikolov, M.M.Popovska, S.Dzikova, M.Polenakovic Proteinuria and arterial hypertension-factors of progression of the renal failure in IgA nephropathy. X International Symposium on IgA Nephropathy, 26-27 March 2004, Saint-Etienne, Francija, Book of abstracts: 85.	1
9.17.	17. (95) V.Ristovska, L.Greevska, M.M.Popovska, S.Pavleska, S.Dzikova, M.Polenakovic. Proteinuria-factor of progression of the renal failure in adult polycystic kidney disease. VII BANTAO Congress 8-11 septemvri 2005, Ohrid, BANTAO Journal 3 (1): p 39.	1
9.18.	18. (96) V.Ristovska, M.Polenakovic, K.Zafirovska. Hypertension in adult polycystic kidney disease. VII BANTAO Congress 8-11 septemvri 2005, Ohrid, BANTAO Journal 3 (1): p 39.	1
9.19.	19. (99) V.Ristovska, M.M.Popovska, S.Pavleska, L.Greevska, S.Dzikova, M.Polenakovic. Urinary tract infections in adult polycystic kidney disease. VII BANTAO Congress 8-11 septemvri 2005, Ohrid, BANTAO Journal 3 (1): p 39.	1

9.20.	20. (26) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, J.Naumovski, M.Polenakovic. Echography of vena cava inferior for estimation of the dry body weight- experience with elderly dialysis patients. II годишен состанок за клиничка нефрологија, Чикаго, САД, 1993, Зборник со апстракти.	1
9.21.	21. (27) V.Ristovska, G.Masin, L.Lazarov, Z.Hristovski, N.Ivanovski et al. Bioelectric impedance and the fluid status in haemodialysis patients. 31 ERA-EDTA Congress, Viena, Austria, NDT vol. 9(N 7), 1994: 999.	1
9.22.	22. (35) V.Ristovska, G.Masin, N.Ivanovski, L.Lazarov, Z.Hristovski, M.Polenakovic. Thoracic bioimpedance in evaluation of the haemodynamic status in elderly dialysis patients. 14. Годишен состанок на Интернационалното здружение за прочистување на крвта, Париз, Франција, 1996: Зборник со апстракти.	1
9.23.	23. (83) V.Ristovska, N.Ivanovski, S.Gelev, et al. Dialysis and the elderly-what is the real disadvantage. XIII World Congress of ISAO and XXVI Congress of ESAO, 3-5 August 1999- Edinburg, UK, Book of abstracts.	1
9.24.	24. (48) V.Ristovska, N.Ivanovski, G.Masin, K.Cakalaroski, L.Lazarov, M.Polenakovic. Thoracic bioelectric impedance and the vena cava echography in assessment of the fluid and haemodynamic status in elderly dialysis patients. II BANTAO Congress, Ohrid, 1997, Mak med pregled 51, supl.29: 78.	1
9.25.	25. (159) V.Ristovska, L.Grcavska, M.M.Popovska, M.Popov, V.Nikolov, S.Dzikova. Plasmapheresis in treatment of Wegener's granulomatosis. Int J Artif Organs 2010; 33(7): 452, Book of Abstracts, XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010.	1
9.26.	26. (177) V.Ristovska, L.Grcavska, M.M.Popovska, V.Nikolov. Nephrolithiasis in autosomal dominant polycystic kidney disease. XXXVIII ESAO & IV IFAO Congress, Porto, Portugal, 9-12.October 2011, Int J Artif Organs 2011, 34(8): 650	1
9.27.	27.(28) V.Amitov, V.Ristovska, Z.Antova, N.Ivanovski, G.Masin. Treatment of the end stage renal disease in diabetic patients. II национален конгрес за нефрологија со меѓународно учество, Софија, Бугарија, 1994: Зборник со апстракти.	1
9.28.	28. (29) K.Cakalaroski, G.Masin, L.Tozija, V.Ristovska, N.Ivanovski. Histomorfometrical analysis of renal osteodystrophy. II национален конгрес за нефрологија со меѓународно учество, Софија, Бугарија, 1994: Зборник со апстракти.	1
9.29.	29. (36) K.Cakalaroski, N.Ivanovski, L.Tozija, D.Cakalaroska, V.Ristovska, M.M.Popovska, G.Masin Influence of calcitriol on anemia in haemodialysis patients. 14. Годишен состанок на Интернационалното здружение за прочистување на крвта, Париз, Франција, 1996: Зборник со апстракти.	1
9.30.	30. (37) K.Cakalaroski, A.Oncevski, V.ristovska, Sequential haemodialysis and charcoal hemoperfusion- valuable tool for treatment of the medicamentous intoxication. 14. Годишен состанок на Интернационалното здружение за прочистување	1

	на крвта, Париз, Франција, 1996: Зборник со апстракти.	
9.31.	31. (112) M.M. Popovska, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, G.Petrusevska, K.Stefanovski, M.Polenakovic. Useful of ANCA-GBM dot-blot assay in diagnosis of patients with glomerulonephritis. Autoimmunity Reviews, volume 3, 2004: 97.	1
9.32.	32. (119) M.M. Popovska, Lj. Stojkovski, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, L.Gogovska, M.Polenakovic. Therapeutic apheresis in Republic of Macedonia- five years experience (2000-20004). Fostering research on rare diseases in Eastern European Countries, Abstracts, 2006: 51.	1
9.33.	33. (120) M.M. Popovska, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, S.Pavleska, M.Polenakovic IgA nephropathy: clinicopathologic study. XVIII Danube Symposium of Nephrology, Abstract Book, 2006: 60.	1
9.34.	34. (121) M.M. Popovska, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, S.Pavleska, M.Polenakovic The value of intrarenal resistance index (RI) in progression of diabetic nephropathy. XVIII Danube Symposium of Nephrology, Abstract Book, 2006: 28.	1
9.35.	35. (123) M.M. Popovska, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Patients with systemic lupus erithematosus end stage renal disease and patients on haemodialysis: extrarenal disease activity. XXXIV Annual ESAO Congress, The International Journal of Arteficial Organs, vol.30, No 8, 2007: 740.	1
9.36.	36. (125) M.M. Popovska, S.Dzikova, L.Grcevka, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Renal resistance index (RI) in diabetic nephropathy predicts the course of renal function . 8 th BANTAO Congress. Book of Abstracts, CN-P-17.	1
9.37.	37. (126) M.M. Popovska, L.Grcevka, S. Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Course of IgA nephropathy: follow-up of 23 years. 8 th BANTAO Congress, Belgrade. Book of Abstracts, PCN-O-07.1	1
9.38.	38. (16) S.Dzikova, M.Polenakovic, N.Ivanovski, L.Grcevka, G.Masin, V.Ristovska, L.Tozija, A.Oncevski. Ultra sonography in complication of renal transplantation. VI светски конгрес за ултразвук, Копенхаген, Данска, Зборник со апстракти, 1991.	1
9.39.	39. (129) M.M. Popovska, S.Dzikova, L.Grcevka, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Renal vascular resistance in diabetic nephropathy: two years of follow up, evaluation with duplex Doppler ultrasound. NDT Oxford journals, 2007: 97.	1
9.40.	40. (134) M.M. Popovska, S.Dzikova L.Grcevka, V.Ristovska, V.Nikolov. Evaluation of diabetic nephropathy with duplex Doppler ultrasound:two years follow- up. XXXVI ESAO Anual Congress, The Intrenational Journal of Artificial Organs, Vol.32, No 7, 2009: 440.	1
9.41.	41. (135) M.M. Popovska, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, S.Pavleska, M.Polenakovic IgA nephropathy: clinicopathologic staudy. XXXIII Annual ESAO Congress, International Journal of Arteficial Organs, vol. 29, No 5, 2008: 529.	1
9.42.	42. (136) L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, M.M. Popvaska, K.Zafirovska. Mycophenolate mofetil treatment for primary	1

	glomerular diseases with nephrotic syndrome-two year follow-up. Nephrology, vol.10, Suppl/2005: 37.	
9.43.	43. (137) M.M.Popovska, L.Grcevska, O.Stojceva-Taneva, V.Ristovska, M.Polenakovic, S.Dzikova. Intrarenal resistance index (RI) in the study of progression diabetic nephropathy. Nephrology, vol.10, suppl/ 2005: 27.	1
9.44.	44. (139) M.M.Popovska, S.Dzikova, L.Grcevska, V.Ristovska, S.Pavleska, M.Polenakovic. A.Sikole. Increased intrarenal resistance index (RI) predicts the course of renal function in type 2 diabetes with diabetic nephropathy. World Congress of Nephrology, Rio de Janeiro, Brasil. Book of Abstracts, 2007: 389.	1
9.45.	45. (140) M.M.Popovska, L.Grcevska, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole. Goodpasture's syndrome (GPS): antiGBM antibody positive rapidly progressive glomerulonephritis (RPGN) and intraalveolar haemorrhage (IAH), -case report. 6th International Congress on Autoimmunity, Porto, Portugal, Book of Abstracts 2008: 933.	1
9.46.	46. (141) M.M.Popovska, L.Grcevska, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Mycophenolate mofetil (MMF): treatment of lupus nephritis (LN) in comparison with primary glomerulonephritis (PGN). 6th International Congress on Autoimmunity, Porto, Portugal, Book of Abstracts 2008: 934.	1
9.47.	47. (142) M.M.Popovska, S.Dzikova, V.Ristovska, V.Nikolov, A.Sikole. Duplex Doppler ultrasound evaluation of the renal resistance index in diabetic nephropathy: two years of follow-up. World Congress of Nephrology, Book of abstracts, 2009: 1549.	1
9.48.	48. (143) L.Grcevska, S.Dzikova. G.Petrusevska, V.Ristovska, M.Popovska, V.Nikolov. Clinical characteristics and outcome of the disease in focal segmental glomerulosclerosis variants. World Congress of Nephrology, Book of abstracts, 2009: 204.	1
9.49.	49. (144) L.Grcevska, S.Dzikova, G.Petrusevska, M.Popovska, V.Ristovska. Mycophenolate mofetil and Losartan in proteinuric IgA nephropathy (class III, IV, HAAS)- a 3 year prospective study. World Congress of Nephrology, Book of abstracts, 2009: 200.	1
9.50.	50. (145) L.Grcevska, M.M.Popovska, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Treatment with mycophenolate mofetil of lupus nephritis in comparison with primary glomerulonephritis. 5 ти национален конгрес по нефрологија со меѓународно учество, Софија, Бугарија, Зборник со апстракти, 2009: 39.	1
9.51.	51. (146) M.M.Popovska, L.Grcevska, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole. Goodpasture syndrome: a case report. 5. национален Конгрес за нефрологија со меѓународно учество, Софија, Бугарија, Зборник со апстракти, 2009: 65.	1
9.52.	52. (152) M.M.Popovska, L.Grcevska, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole. Goodpasture syndrome: case report. XXXV Annual ESAO Congress, Geneva . Switzerland, Int Journal Artif. Org. vol 31, No 7, 2008: 660.	1
9.53.	53. (153) N Nikolovska, D.Dimova, V.Dimitrova, V.Jovanovska, I.Petrova, Mentor V.Ristovska . Epidemiological evaluation of	1

	the membranous nephropathy in Republic of Macedonia from 1986 to 2007. 31 International Medical Scientific Congress, Medical Students association, Ohrid 2008, Зборник со апстракти.	
9.54.	54. (20) N.Ivanovski, K.Cakalaroski, O.Stojceva-Taneva, V.Ristovska, G.Masin. Aquired Cystic disease in the renal allograft after donation from living donor with malignancy.XII International Congress of Nephrology, Izrael, 1993.	1
9.55.	55. (21) Z.Popov, K.Cakalaroski, N.Ivanovski, L.Tozija, V.Ristovska, M.Polenakovic. Renal allograft rupture- treatment and longterm prognosis. III конгрес на Азиското здружение за трансплантација, Бангкок, Тајланд, 1993, Зборник со апстракти.	1
9.56.	56. (78) S.Pavleska, V.Ristovska, L.Grcevka, S.Dzikova, M.Polenakovic. Dermatomyositis associated with renal failure. Abstracts from the VI BANTAO Congress, Varna, Bulgaria. BANTAO Journal 1(1), September 2003: 81.	1
9.57.	57. (79) L.Grcevka, M.Polenakovic, S.Dzikova, V.Ristovska, K.Zafirovska. Renal failure in glomerular diseases at the moment of biopsy. Proceedings of the VI BANTAO Congress, Varna, Bulgaria, BANTAO Journal 1(2), October 2003: 137-138.	1
9.58.	58. (80) K.Cakalaroski, N.Ivanovski, R.Grozdanovski, V.Ristovska et al. Malnutrition in dialysis patients- a social impact. XII International Congress of Nephrology, 13-18 juni 1993 Jerusalem, Izrael, Book of abstracts.	1
9.59.	59. (81) N.Ivanovski, R.Grozdanovski, K.Cakalaroski, V.Ristovska, G.Masin, M.Polenakovic. Estimation of the total body water (TBW) in dialysis patients- the use of diferent kinetic models. XIII International Congress of Nephrology, 2-5 juli 1995, Madrid, Spanija, Book of abstracts: 562.	1
9.60.	60. (84) M.Milovanceva-Popovska, L.Grcevka, V.Ristovska, M.Polenakovic. Sistemic lupus eritematosus (SLE), end-stage lupus nephritis (ES-LN) and risk factors for coronary heart disease (CHD). XXXVI Kongres na ERA-EDTA, 5-8 septemvri 1999, Madrid, Spanija. Nephrology, Dialysis, Transplatation, vol. 14, n.9, A82.	1
9.61.	61. (85) M.M.Popovska, L.Grcevka R.Grozdanovski, V.Ristovska, M.Polenakovic. Patients on haemodialysis (HD) and Hypertension (HTA). XV International Congress of Nephrology, 2-6 maj 1999, Buenos Aires, Argentina, Book of abstracts: 217.	1
9.62.	62. (86) K.Cakalaroski, N.Ivanovski, G.Masin, R.Grozdanovski, V.Ristovska, L.Tozija. The meaning of the metacarpal indices for estimation of the uremic osteopathy (correlation with the C and PTH values). V Конгрес нефролога Југославије, 5-8 октомври 1994, Зборник со апстракти: 141.	1
9.63	63. (89) M.M.Popovska, L.Grcevka, V.Ristovska, M.Polenakovic. End-stage lupus nephritis (ES-LN), risk factors for coronary heart disease(CHD) and echocardiographic study. Clinical Nephrology Meetings. 17-22 April 2001, Orlando, Florida. Зборник со апстракти : A 17.	1
9.64.	64. (90) M.M.Popovska, L.Grcevka, A.Sikole, V.Ristovska,	1

	M.Polenakovic. Hypertension (HTA) in end-stage renal disease (ESRD) patients. XXVIII ESAO Congress, "Bridging in Interdisciplinarity", Gent, Belgium, 22-25 September 2001, The International Journal of Artificial Organs, vol.24, No 8: 562.	
9.65.	65. (91) L.Grcevska, V.Ristovska, S.Dzikova, M.Polenakovic, M.Karanfilova. Association of IgA nephropathy and Influenza A epidemics. X International Symposium on IgA Nephropathy, 26-27 March 2004, Saint-Etienne, Francija, Зборник со апстракти: 78.	1
9.66.	66. (92) M.M.Popovska, L.Grcevska, S.Dzikova, V.Ristovska, K.Stefanovski, M.Polenakovic. ANCA-GBM DOT-BLOT Assay in diagnosis of patients with glomerulonephritis. Turk J Immunology, vol 9, n.2, suppl. 2004: p224.	1
9.67.	67. (94) M.M.Popovska, L.Grcevska, S.Dzikova, V.Ristovska, G.Petrusevska, K.Stefanovski, M.Polenakovic. ANCA-GBM dot-blot assay- useful screening assay in diagnosis of patients with glomerulonephritis. VII BANTAO kongres 8-11 septemvri 2005, Ohrid, BANTAO Journal 3 (1): p 25.	1
9.68.	68. (97) L.Grcevska, S.Dzikova, V.Ristovska, M.M.Popovska, G.Petrusevska, M.Polenakovic, K.Zafirovska. Prednisone/cyclophosphamide treatment in adult-onset autosomal dominant familial focal segmental glomerulosclerosis (FSGS1). VII BANTAO kongres 8-11 septemvri 2005, Ohrid, BANTAO Journal 3 (1): p 34.	1
9.69.	69. (98) M.M.Popovska, L.Grcevska, O.Stojceva-Taneva, M.Polenakovic, V.Ristovska, S.Pavleska, S.Dzikova. Value of intrarenal resistance index (RI) and progression of diabetic nephropathy. VII BANTAO kongres 8-11 septemvri 2005, Ohrid, BANTAO Journal 3 (1): p 44.	1
9.70.	70. (51) R.Grozdanovski, N.Ivanovski, K.Cakalaroski, V.Ristovska, G.Masin, M.Polenakovic. Malnutrition in dialysis patients-a social impact. Artificial Organs, vol. 17, No 6, 1993: 463.	1
9.71.	71. (52) N.Ivanovski, R.Grozdanovski, K.Cakalaroski, V.Ristovska, G.Masin, M.Polenakovic. Estimation of total body water (TBW) in dialysis patients- the use of different kinetic methods. Artificial Organs, vol. 17, No 6, 1993: 457.	1
9.72.	72. (53) N.Ivanovski, K.Cakalaroski, O.Stojceva, V.Ristovska, G.Masin. Acquired cystic disease in the renal allograft after donation from a living donor with malignancy. III kongres na Aziskoto zdruzenie za transplancija, Бангкок, Тајланд, 1993, Зборник со апстракти.	1
9.73.	73. (54) N.Ivanovski, G.Masin, K.Cakalaroski, V.Ristovska, M.Polenakovic, O.Stojceva. Enalapril provoked acute renal failure in patients with transplant arterial stenosis. XII Danube Symposium of Nephrology, Bamberg, Germanija, 1994, Зборник со апстракти.	1
9.74.	74. (56) K.Cakalaroski, N.Ivanovski, R.Grozdanovski, V.Ristovska. Long-term diuretic therapy in patients with preterminal chronic renal failure. XIII International Congress of Nephrology, Madrid, Spain, 1995, Зборник со апстракти.	1

9.75.	75. (57) K.Cakalaroski, A.Oncevski, M.Polenakovic, V.Ristovska, N.Ivanovski, Excretory renal failure in congestive heart insufficiency treated with sequential dialysis. XIII International Congress of Nephrology, Madrid, Spain, 1995, Зборник со апстракти.	1
9.76.	76. (58) M.Polenakovic, S.Dzikova, V.Ristovska, H.Polenakovic, L.Grcevka. Adult polycystic kidney disease in Republic of Macedonia- clinical aspects. XIII International Congress of Nephrology, Madrid, Spain, 1995, Зборник со апстракти.	1
9.77.	77. (62) M.M.Popovska, L.Grcevka, A.Sikole, V.Ristovska, M.Polenakovic. Haemodialysis patients and hypertension. XIV Danube symposium of nephrology, 3-6. septemvri 1998, Praga, Зборник со апстракти.	1
9.78.	78. (65) M.M.Popovska, G.Grcevka, V.Ristovska, M.Polenakovic. Risk factors for coronary heart disease and echocardiographic study in patients with systemic lupus erythematosus and end stage lupus nephritis. XXXVII ESAO Congress, Lozana, Switzerland, The International Journal od Artificial Organs, vol. 23, N8, 2000: 567.	1
9.79.	79. (66) M.M.Popovska, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Extrarenal disease activity in SLE patients with chronic renal insufficiency and patients on haemodialysis. V BANTAO Congress, 2001, Solun, Grcija, Зборник со апстракти.	1
9.80.	80. (67) V.Amitov, V.Koloska, R.Grozdanovski, B.Polenakovic, S.Gelev, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Correlation of hepatitis C, alt, number of blood transfusion and time on hemodialysis (HD) in patients on maintenance HD. V BANTAO Congress, 2001, Solun, Grcija, Зборник со апстракти.	1
9.81.	81. (126) M.M.Popovska, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole, M.Polenakovic. Course of IgA nephropathy: follow-up of 23 years. 8-th BANTAO Congress, Belgrade, Book of Abstracts, PCN-O-07.	1
9.82.	82. (160) L.Grcevka, M.M.Popovska, V.Ristovska, A.Sikole. Membrane plasmapheresis in the treatment of acute oligoanuria in severe lupus nephritis. Int J Artif Organs 2010; 33(7): 452, Book of Abstracts, XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010.	1
9.83.	83. (161) M.M.Popovska, L.Grcevka, S.Dzikova, V.Ristovska, A.Sikole. Extrarenal disease activity in patients with lupus nephritis and chronic renal disease and patients on haemodialysis. Int J Artif Organs 2010; 33(7): 463, Book of Abstracts, XXXVII Annual ESAO Congress, 8-11 September 2010.	1
9.84.	84. (164) L.Grcevka, V.Nikolov, V.Ristovska, M.M.Popovska, A.Sikole. Erythropoetin Treatment in Systemic Disorders. 9 th Bantao Congress, Istambul, 2009, Book of Abstracts.	1
9.85.	85. (178) M.Milovanceva-Popovska, L.Grcevka, V.Ristovska, V.Nikolov, A.Sikole. The value of resistance index (RI) in progression of diabetic nephropathy and chronic renal failure. XXXVIII ESAO & IV IFAO Congress, Porto, Portugal, 9-	1

	12.October 2011, Int J Artif Organs 2011, 34(8): 697.	
9.86.	86. (175) M.Milovanceva-Popovska, L.Grecvska, V.Ristovska, V.Nikolov, A.Sikole. Diabetic nephropathy and chronic renal failure- value of resistance index (RI) in progression. 10 th Congress BANTAO, Journal Volume 9, suppl.1, Abstract book, October 2011:99.	1
10	Апстракти печатени во зборник на конференција-национална зохо.5= 15	15
10.1	1. (39) К.Чакалароски, Г.Масин, Н.Ивановски, В.Ристовска, С.Гелев, М.Поленакоски. Срцеви компликации кај болни со хронична бубрежна инсуфициенција. 1. Македонски конгрес за кардиологија, Охрид, 1996: Зборник со апстракти.	0.5
10.2	2.(38) В.Ристовска, Г.Масин, Л.Лазаров, Н.Ивановски, Ж.Христовски, М.Поленакоски, Л.Србиновски. Торакална биоимпеданса во процена на кардијалните параметри во тек на дијализа. 1. Македонски конгрес за кардиологија, Охрид, 1996: Зборник со апстракти.	0.5
10.3	3. (34) К.Чакалароски, Л.Тоџија, В.Ристовска. Хепаторенален синдром во ургентната нефролошка практика. 5. Конгрес на гастролозите и хепатолозите, Охрид, 1996, Зборник со апстракти.	0.5
10.4	4. (41) С.Цикова, Л.Тоџија, В.Ристовска, М.Поленакоски. Анализа на колор дуплекс доплер спектрите во дијагнозата на стеноза на ренална артерија. II конгрес на МЗДТВО, Охрид, 1997, Книга со апстракти, Мак. мед. преглед 51, супл.30: 44.	0.5
10.5	5. (42) К.Чакалароски, Л.Тоџија, В.Ристовска, Р.Гроздановски, Н.Ивановски. Бактерискиот пиелонефритис во контекстот на акутната бубрежна инсуфициенција. II конгрес на МЗДТВО, Охрид, 1997, Книга со апстракти, Мак. мед. преглед 51, супл.30: 47.	0.5
10.6	6. (44) В.Амитов, С.Гелев, М.М.Поповска, А.Шиколе, Н.Ивановски, Н.Стојчев, В.Ристовска, З.Антова, М.Поленакоски. II конгрес на МЗДТВО, Охрид, 1997, Книга со апстракти, Мак. мед. преглед 51, супл.30: 54.	0.5
10.7	7. (45) М.М.Поповска, Л.Грчевска, С.Дзиковска, В.Ристовска, М.Поленакоски. Long-term prognosis of a patient with class V lupus nephritis and coronary by-pass. II конгрес на МЗДТВО, Охрид, 1997, Книга со апстракти, Мак. мед. преглед 51, супл.30: 44.	0.5
10.8	8. (46) К.Сакалароски, Л.Тоџија, Н.Ивановски, В.Ристовска, М.Поленакоски. Rhabdomyolysis and acute renal failure. II конгрес на МЗДТВО, Охрид, 1997, Книга со апстракти, Мак. мед. преглед 51, супл.30: 56.	0.5
10.9	9. (47) Н.Стојчев, В.Ристовска, В.Здравковска, Т.Јосифовска, Г.Спасовски, Н.Ивановски, О.Стојчева-Танева, З.Антова. The effect of low molecular weight heparin on intractable pruritus in dialysis patients. II конгрес на МЗДТВО, Охрид, 1997, Книга со апстракти, Мак. мед. преглед 51, супл.30: 77.	0.5
10.10	10.(124) М.М.Поповска, С.Цикова, Л.Грчевска, В.Ристовска, М.Поленакоски, А.Шиколе. Интраареналниот индекс на	0.5

	резистенција (ИР) во прогресија на дијабетичната нефропатија (ДН). 17 Конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество. Зборник со апстракти, 2007: 20.	
10.11.	11.(151) В.Ристовска, М.Поленакоски, С.Џикова, Г.Толовски. Ехотомографијата и компјутеризираната томографија во морфолошка процена на адултната полицистична бубрежна болест. Прв конгрес за радиологија, Охрид, 2000, Зборник со апстракти.	0.5
10.12.	12. (147) М.М.Поповска, Л.Грчевска, С.Џикова, В.Ристовска, А.Шиколе. Бон бубрежна активност на болеста кај болни со системски еритематозен лупус со хронична бубрежна болест и болни на хемодијализа. 1. Македонски ревматолошки конгрес со меѓународно учество, Зборник со апстракти, 2009: 46.	0.5
10.13.	13. (2) Н.Стојчев, О. Стојчева, В.Ристовска, Љ.Стојковски, К.Чакалароски. Процена на протеинскиот внес како фактор на успешна дијализна терапија. III семинар за психонефрологија, Струга, 1989.	0.5
10.14.	14. (9) Н.Ивановски, Г.Масин, К.Чакалароски, В.Ристовска, О.Стојчева-Танева, М.Поленакоски. Акутна бубрежна инсуфициенција кај трансплантирани болни со стеноза на реналната артерија, провоцирана со Еналаприл. Мак. мед. преглед, супл.14, 1994.	0.5
10.15.	15. (11) К.Чакалароски, Т.Лилјана, Ј.Панева-Масин, В.Ристовска, Г.Спасовски, М.Поленакоски. Калциум карбонат-идеален лек во превенцијата на уремичната хиперфосфатемија? Мак. мед. преглед, супл. 14, 1994.	0.5
10.16.	16. (12) К.Чакалароски, Н.Ивановски, Р.Гроздановски, В.Ристовска, Г.Спасовски, Г.Масин, М.Поленакоски. Малнутриција кај пациенти на дијализа-социјална условеност. Мак. мед. преглед, супл. 14, 1994.	0.5
10.17.	17. (13) К.Чакалароски, Н.Ивановски, Ж.Попов, Г.Масин, В.Ристовска, Г.Спасовски, М.Поленакоски, П.Колевски. Status epilepticus-провоциран со циклоспорин А- приказ на случај. Мак. мед. преглед, супл. 14, 1994.	0.5
10.18.	18. (14) С.Џикова, М.Поленакоски, В.Ристовска, Л.Грчевска. Полицистичната бубрежна болест кај возрасни-актуелен проблем во современата нефрологија. Мак. мед. преглед, супл. 14, 1994.	0.5
10.19.	19. (15) М.Поленакоски, С.Џикова, В.Ристовска, Л.Тозија, Л.Грчевска. Полицистична бубрежна болест кај возрасни во двегодишниот материјал на Клиниката за нефрологија, иследувани по протокол Денвер-САД. Мак. мед. преглед, супл. 14, 1994.	0.5
10.20	20. (18) Л.Тозија, В.Ристовска, К.Чакалароски, Г.Масин. Церебрални компликации кај болни со хронична бубрежна инсуфициенција. XIII конгрес на лекарите на Македонија, Охрид, 1991, Зборник со апстракти.	0.5
10.21	21. (17) В.Ристовска, К.Чакалароски, Н.Ивановски, Л.Тозија, Г.Масин. Кардијални дизритмии кај болни со ренална	0.5

	инсуфициенција, на хемодијализа. XIII конгрес на лекарите на Македонија, Охрид, 1991, Зборник со апстракти.	
10.22	22. (64) В. Амитов, В.Коловска, Г.Селим, В.Ристовска, Л.Стаматов, С.Гелев, Р.Гроздановски, К.Гроздановски, Б.Поленакоски, М.Поленакоски. Тригодишно следење на хепатит С инфекцијата на одделот за дијализа при Клиниката за нефрологија. XV конгрес на лекарите на Македонија, Зборник со апстракти, Мак. мед. преглед, 53, (супл. 39), 1999: 57.	0.5
10.23	23. (70) М.М.Поповска, Л.Грчевска, С.Џикова, В.Ристовска, А.Шиколе, М.Поленакоски. Клиничка презентација на биопсирани болни со лупус нефрит. III конгрес за нефрологија на Р.Македонија со меѓународно учество, Скопје, 2001, Мак. мед. преглед 55 (супл.48), 2001:59.	0.5
10.24	24. (71) Л.Грчевска, М.Поленакоски, С.Џикова, М.М.Поповска, В.Ристовска. Секундарна мембранозна нефропатија-неасоцирана со малигноми. III конгрес за нефрологија на Р.Македонија со меѓународно учество, Скопје, 2001, Мак. мед. преглед 55 (супл.48), 2001:60.	0.5
10.25	25. (74) М.М.Поповска, Л.Грчевска, В.Ристовска, Г.Петрушевска, С.Џикова, А.Шиколе, М.Поленакоски. Реверзибилен „креан стадиум „ на лупус нефрит. III конгрес по нефрологија на Р.Македонија со меѓународно учество, Скопје, 2001, Мак. мед. преглед 55 (супл.48), 2001:64.	0.5
10.26	26. (75) М.М.Поповска, Л.Грчевска, С.Џикова, В.Ристовска, А.Шиколе, М.Поленакоски. Екстраенална активност на системски еритематозен лупус кај болни со хронична бубрежна слабост и болни на хемодијализа. III конгрес за нефрологија на Р.Македонија со меѓународно учество, Скопје, 2001, Мак. мед. преглед 55 (супл.48), 2001:65.	0.5
10.27	27. (76) В.Амитов, В.Ристовска, С.Гелев, Г.Селим, Л.Стаматов, Р.Гроздановски, А.Шиколе. HCV infection in haemodialysis units in the Department of Nephrology during the period of 4 years (1995-1999). III конгрес за нефрологија на Р.Македонија со меѓународно учество, Скопје, 2001, Мак. мед. преглед 55 (супл.48), 2001:71.	0.5
10.28	28. (166) В.Ристовска, Л.Грчевска, М.Милованчева-Поповска, В.Николов. Хипертензија кај адултната полицистична бубрежна болест. 18. конгрес на лекарите на Р.Македонија со меѓународно учество, Охрид, 15-18 јуни 2011 г., Зборник со апстракти.	0.5
10.29	29. (167) М.Милованчева-Поповска, Л.Грчевска, В.Ристовска, В.Николов, А.Шиколе. Резистентниот индекс (РИ) во прогресијата на дијабетичната нефропатија и хроничната бубрежна болест. 18. конгрес на лекарите на Р.Македонија со меѓународно учество, Охрид, 15-18 јуни 2011 г., Зборник на апстракти.	0.5
10.30	30. (100) V.Ristovska, M.Zdravkovska, R.Isjanovska, L.Grcevaska, S.Dzikova, M.M.Popovska, S.Pavleska, M.Polenakovic. Prevention of the urinary tract infections in adult polycystic kidney disease, important for the progression of the disease. III	0.5

	конгрес за превентивна медицина со меѓународно учество, Охрид, 2006, Мак. мед. преглед 60, супл. 68:65.	
--	---	--

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Студиски престој (4 месеци во Лајден, Холандија)	1
2	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	3
3	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир во земјата (Македонски конгрес за нефрологија – 3x0.5)	1,5
4	Награда од струкова организација - 2x3 (Диплома и Плакета од МЛД)	6
5	Првпат во државата воведена метода- 2x4 (1. Ехографија на в. кава инф.во процена на сувата телесна тежина кај пациенти на дијализа и 2. Биоимпедаца во процена на флуидниот статус кај болни на дијализа)	8
6	Завршена специјализација во областа на мед.науки и здравството	2
7	Завршена супспецијализација во областа на мед. науки и здравството	1
8	Член во комисија за подготвување на нормативни акти	2
9	Член во комисија за оцена на квалитетот на работа	1
10	Член во претседателството на МЗДТВО	1
11	Член во претседателството на Здружението на нефролозите при МЛД	1
	Вкупно	27,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	135,7
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	257,4
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	27,5
Вкупно	420,6

Членови на Комисијата:

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.

2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

9. Д-р Лидија Петковска

Биографски податоци

Д-р Лидија Петковска е родена во Скопје, на 30.4.1964 година. На Медицинскиот факултет дипломирала во 1988 година со просечен успех 9,58. Имала едномесечен престој од областа на интерната медицина во Клиничкиот центар во Кошице-Словачка. Специјализирала во областа на интерната медицина во 1998 година. Магистрирала на Медицинскиот факултет во Скопје со просечна оценка 9,72 на тема “Алергоимунолошки фактори во етиопатогенезата на М. Мениер” во 2000 г. Докторирала на Медицинскиот факултет во Скопје, на тема “Ефекти од трајната имunosупресија со калцинеурински инхибитори и кортикостероиди врз инсулинската сензитивност и резистенција кај болни со пресаден бубрег”, во 2009 г.

Наставно-научна дејност

На Клиниката за токсикологија и ургентна медицина е вработена од 1991 г. Претходно била бирана во звањето помлад асистент во 1992 г., а реизбрана е 1997 г., а за асистент по предметот интерна медицина е избрана во 2000 г., а реизбрана во 2004 г.

Во 2006 г. завршила 6-месечна обука по абдоменална ултрасонографија и работи во Кабинетот за ургентна дијагностика.

Активно се служи со англискиот јазик. Има учествувано на повеќе стручно-научни состаноци, како и на национални и интернационални конгреси со свои трудови. Член е на повеќе здруженија и асоцијации и добитник е на повеќе признанија и дипломи.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Д-р Лидија Петковска

Институција: Медицински факултет - Скопје

Научна област: интерна медицина - токсикологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички) како асистент – 14 години	37,8
2.	Консултации со студенти	2
Вкупно:		39,8

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание (4)	
	– ММП- 7 труда (33, 34, 36-38, 42, 44)	16,8
	– Гласник антрополошког друштва Југославије (48)	2,4
	– Македонско списание за медицина- 2 труда (35, 45)	4,8
	– Medicus- 1 труд (39)	2,4
2.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор (6)	
	– Bratislava Medical Journal (IF 0.345)-1 труд (46)	3,95
	– Current Topics in Toxicology - 1 труд (47)	3,6
	– Physioacta- 3 труда (41, 52, 53)	10,8
	– Journal of Emergency Medicine-1 труд (47)	3,6
	– Прилози – 1 труд (43)	3,6
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор- 3 труда (49-51)	5,4
4.	Учество на научен/стручен собир со реферат	

	– Орално - 4	4
	– Постер-7	3,5
5.	Апстракт објавен во зборник од конференции	
	– меѓународни: (7-9, 13-14, 21-26, 54-55, 57-66, 69-73, 80-85, 89-90, 93-94, 97-99, 102-113)	53
	– национални: (1-6, 10-12, 15-20, 27-32, 56, 67-68, 74-79, 86-88, 91-92, 95-96, 100-101)	39
Вкупно:		156,85

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
	Завршена специјализација	2
Вкупно:		0

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	27,2
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	172,85
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	
Вкупно:	200,05

Членови на Комисијата:

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.

2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.

3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.

4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.

5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

10. Д-р Јагода Стојковиќ

Биографски податоци

Д-р Јагода Стојковиќ е родена на 10.6.1958 година во с. Леуново-Гостивар. Основно и средно училиште завршила со одличен успех. На Медицински

факултет во Скопје се запишала во учебната 1979/80 година, а дипломирала на 16.3.1985 година, со просечна оценка 911.

Д-р Јагода Стојковиќ од 1.07.1988 е вработена во редовен работен однос на Клиниката за пулмологија и алергологија.

За асистент на Катедрата за интерна медицина е избрана во 1991 година, а истата функција ја вршела до 2005 година. Со специјализација од областа на интерната медицина започнала на 1.9.1990 година, а специјалистичкиот испит го положила на 8.11.1994 година. Супспецијалистички испит положила на 28.9.2000 година.

Учествувала во курсот за обука за астма едукатори кој се одржал во Скопје од 13 до 17 ноември 2000 година.

Во тек на работата на Клиниката за пулмологија и алергологија учествувала на повеќе меѓународни и национални конгреси како автор и коавтор на повеќе од 50 трудови, од кои 14 се печатени во целост во домашни и странски списанија.

Член е на Македонското респираторно здружение, како и Европското респираторно здружение.

Учествувала како коавтор на „Интерна медицина-Практикум за вежби“ објавен во 2004 година.

На 12.1. 2006 го одбрани јавен труд на ниво на магистарски труд со наслов „Карактеристики на кортикостероидниот одговор кај пациенти со стабилна форма на ХОББ“

Во 2007 ја пријавила темата за изработка на докторска дисертација со наслов „Влијанието на терапијата на квалитетот на животот кај пациентите со хронична опструктивна белодробна болест“.

Докторска дисертација ја одбранила и се здобила со титула доктор на медицински науки на 12.1.2010 година.

Во моментот е шеф на одсек за постинтензивна нега на Клиника за пулмологија и алергологија, а исто така активно учествува во работата во Одделот за гасни анализи на Клиниката.

Од 01 декември 2010 година назначена е за ментор (консултант) на Центарот за астма и ХОББ во Струмица во рамките на Националниот проект на центри за астма и ХОББ во Република Македонија во чии рамки има одржано повеќе предавања за лекари и пациенти.

Во моментот учествува како главен истражувач во интернационална мултицентрична студија, HZC113782 која се одвива од 2010 година на Клиниката за пулмологија и алергологија во Скопје.

Активно го зборува англискиот јазик.

Предавања кои д-р Јагода ги одржала при Катедрата за Интерна медицина:

1. „Белодробен тромбемболизам предизвикан од карцином на бубрег“-2000 година
2. „Фреквенција на егзацербациите и квалитетот на животот кај пациентите со хронична опструктивна болест (ХОББ)“-2011 година

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,

НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**Кандидат:****Стојковиќ Јагода****Институција: Медицински факултет - Скопје****Научна област: интерна медицина - пулмологија и алергологија****НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички) како асистент	
	Во период од 1991 до 2005 година	
	- Интерна медицина /12*2*3*14/=1008 часа	30,42
	- Интерна пропедевтика/клиничко испитување /12*2*3*14/=1008 часа	30,42
	- Интерна медицина за стоматолози /12*2*3*14/=1008 часа	30,42
2.	Позитивно рецензиран практикум-коавтор	3
Вкупно:		93,72

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект	
1.	“Centri za astma i HOBV vo Republika Makedonija”	3
2.	Учесник во меѓународен научен проект	
1	“International study HZC113782”	9
3.	Труд со оригинални начни резултати, објавен во научно/стручно списание (8) (2*3,2, 6*2,4)	
1	1. Белодробен тромбоемболизам предизвикан од карцином на бубрег Ј.Стојковиќ, Т.Чапароска, Љ.Глигоровски, С.Банев, Г.Брешковска, Г.Стевчевска, М.Митевски Македонски медицински преглед год.54, 2000, стр.29-33, бр.1-2	2,4
2	2. Егзацербациите и квалитетот на животот кај пациентите со хронична опструктивна белодробна болест во тек на терапија за контрола на болеста Ј.Стојковиќ, Г.Стевчевска, С.Станковиќ Македонски медицински преглед год.61, 2007, стр.133-139, бр. 4-6.	3,2
3	3. Јачината на диспнеата и промените на телесната етжина кај пациентите со хронична опструктивна белодробан болест Ј,Стојковиќ, Г.Стевчевска, М.Котевска, Д.Антова Македонски медицински преглед год.61, 2007, стр.44-48, бр.1-3.	2,4

4	4. Влијанието на кортикостеридите врз метаболизмот кај постменопаузни жени со ревматски артритис М.Никољивска-Котевска, Ј.Маческа-Јовческа, О.Цајкова-Левјаковиќ, Ј.Стојковиќ Македонски медицински преглед ,год.61 (2007),стр.21-29, бр.1-3.	2,4
5	5. Хроничната кашлица како дијагностички проблем Ј.Стојковиќ, Т.Чапароска, Д.Докиќ, С.Станковиќ Македонски медицински преглед год.60 (2006), стр.76-80, бр. 1-2.	2,4
6	6. Влијанието на загаденоста на воздухот и начинот на живот на современиот човек во појавата на алергиските заболувања на респираторниот систем Ј.Стојковиќ, Т.Чапароска, Љ.Глигоровски, Г.Стевчевска, М.Митевски Животна средина, година 9, број 2, стр.13-17 Скопје, 1999.	2,4
7	7. Влијанието на животната средина врз ефектот на оралната имунотерапија со бактериски антигени Г.Стевчевска, Ј.Стојковиќ, Н.Пешиќ, К.Божиновска Животна средина, година 9, број 2/година 9, број 1, стр.46-51 Скопје, 1999.	2,4
8	8. Односот на диспнеата со психичкиот статус кај пациентите со хронична опструктивна белодробна болест во тек на терапија за контрола на болеста Ј.Стојковиќ, Г.Стевчевска, М.Николковска-Котевска Македонски медицински преглед 2008; 62(1): 30-35.	3,2
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
1	1. Quality of life, forced expiratory volume in one second and body mass index in patients with COPD, during therapy for controlling the disease Stojkovic J., Stevcevska G. Prilozi (Contributions) XXX br 1,juli 2009, str. 129-143.	5,4
2.	2. Association of Cytokine Gene Polimorphisms with Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Macedonia Dejan Trajkov,Jagoda Mirkovska-Stojkovikj, Todor Arsov, Aleksandar Petlichkovski , Ana Strezova, Olivija Efinska-Mladenovska,Emilija Sandevska, Jean Gogusev and Mirko Spirovski Iran J Allergy Asthma Immunol September 2008; 7(3): 143-156.	3,6
3.	3. Association of Cytokine Gene Polimorphisms with Bronchial Asthma in Macedonia Dejan Trajkov,Jagoda Mirkovska-Stojovikj, Aleksandar Petlichkovski , Ana	3,6

	Strezova, Olivija Efinska-Mladenovska, Olgica Sibinovska, Slavica Hristomanova, Eli Djulejic, Jordan Petrov, Jean Gogusev and Mirko Spirovski Iran J Allergy Asthma Immunol March 2009;8(1): 31-42.	
4	4. Сезонске варијације утицаја кућне праšине на варијабилност експираторног протока циркумдијаног врха Г.Стевчевска, Г.Брешковска, Љ.Глигоровски, Б.Геровски, Н.Пешић, М.Балабанова, Ј.Стојковић Здравствена заштита, часопис за социјалну медицину, здравствено осигурање, економику, информатику и менаџмент у здравству Година XXVIII, Број 6, Септембар, 1999.	3.6
5	5. Утицај оралне имуноterapiје са бактеријским антигенима на кожную реактивност, имуноглобулински статус и Т-лимфоцитне субкласе код бронхијалне астме и хроничног обструктивног бронхитиса Г.Стевчевска, Б.Ћаева, Г.Брешковска, Ј.Стојковић, Н.Пешић Здравствена заштита, часопис за социјалну медицину, здравствено осигурање, економику, информатику и менаџмент у здравству Година XXVIII, број 7, Децембар 1999.	3.6
8.	Секциско предавање на научен/стручен собир /6*1=6/	
1	1.Предавач во работилница со тема: Местото и улогата на антихолинергиците во современата теарпија на ХОББ-2010 година	1
2	2.Учесник во континуирана медицинска едукација-предавач: Големата слика-Хронични опструктивни респираторни болести-2010	1
3	3.Предвач за медицинска едукативна програма во рамките на организиран симпозиум со интернисти, ОРЛ и лекари од општа медицина во Струмица на 6.12.2011 год.	1
4	4.Предавач на состанок за Симбикорт во третман на астма и ХОББ, со презентација "COPD Guidelines" во Скопје на 17.1.2012г	1
	Предавања при Катедрата за интерна медицина	
5	1."Белодробен тромбоемболизам предизвикан од карцином на бубрег"-2000 год.	1
6	2. "Фреквенцијата на егзацербациите и квалитетот на животот кај пациентите со хронична опструктивна белодробна болест (ХОББ)" -2011 год	1
11.	Апстрактни објавени во зборник од конференции -меѓународни (19*1=19)	
1	1.Exacerbation of asthma bronchiale in adult patients and Chlamidia pneumoniae infection	1

	J.Stojkovic, T.Caparoska, K.Busljetic, M.Mitevski THE ANNUAL MEETING OF THE EUROPEAN ACADEMY OF ALLERGOLOGY AND CLINICAL IMUNOLOGY, BRUSSELS, BELGIUM, JULY 3-7, 1999	
2	2.Inhaled corticosteroids and ocular side effects in asthmatic patients J.Stojkovic, T.Caparoska, K.Busljetic, G.Stevcevska, M.Mitevski INTERNATIONAL SOCIETY FOR AEROSOLS IN MEDICINE, 12th BIENAL CONGRESS, VIENA,AUSTRIA, JUNE 12-16, 1999	1
3	3.Adenosine deaminase (ADA) in pleural effusions J.Stojkovic, T.Caparoskja, M.Mitevski, G.Breskovska, K.Busljetic, G.Stevcevska 30th IUATLD WORLD CONFERENCE ON LUNG HEALTH, MADRID, SPAIN, SEPTEMBER 18, 1999	1
4	4.Five years follow up of 37 patients with pulmonary sarcoidosis T.Caparoska, J.Stojkovic, Lj.Gligorovski, B.Caeva 30th IUATLD WORLD CONFERENCE ON LUNG HEALTH, MADRID, SPAIN, SEPTREMBER 14-18, 1999	1
5	5.Markers for lymphocyte activation in patients with stable asthma G.Stevcevska. G.Breskovska. J.Stojkovic, M.Mitevski 30th IUATLDWORLD CONFERENCE ON LUNG HEALTH, MADRID, SPAIN, SEPTEMBER 14-18, 1999	1
6	6.Effects of short acting inhaled beta-2 agonist in exhaled nitric oxide in asthmatics G.Stevcevska. G.Breskovsk, Z.Goseva, K.Bozinovska, J.Stojkovic INTERNATIONAL SOCIETY FOR AEROSOLS IN MEDICINE, 12th BIENAL CONGRESS, VIENNA, AUSTRIA, JUNE 12-16, 1999	1
7	7.Circumdian rytham of cAMP and application of teophyllin on bronchial asthma i patients Dimitrovski M., Gjorcev A, Gjorceva M., Mirkovska J. SEP-SEPCR CONGRESS, BARBICAN CENTRE, LONDON SEPT 9-14, 1989	1
8	8.Creatinin Phosphokinase in long term administration of ventolin on bronchial asthma patrients, Dimitriovski M. Gjorcev A, Gjorceva M, Mirkovska J. SEP-SEPCR CONGRESS, BARBICAN CENTRE, LONDON SEPT 9-14, 1989	1
9	9. Chronic cough as a diagnostic problem J.Stojkovic, T.Caparoska, G.Breskovska, G.Stevcevska, K.Busljetic 11th ERS ANNUAL CONGRESS BERLIN, GERMANY, SEPTEMBER 22-26	1

	2001	
10	10. Influence of the decreased allergen exposition in preventing the bronchial asthma Gorica A.Breskovska, Biserka J.Caeva, Gencijana.J.Stevcevska,Jagoda I.Stojkovic 12 th ERS ANNUAL CONGRESS,SEPTEMBER 14-18, 2002	1
11	11. Assessment of smoking effect on quality of life in patients with chronic obstructive pulmonary disease Genciana Stevcevska, Ljube Gligorovski, Gorica Breskovska, Jagoda Stojkovic, Nebojsa Pesic 12 th ERS ANNUAL CONGRESS, STOCKHOLM, SWEDEN,SEPTEMBER 14-18, 2002	1
12	12. Incidence of peripheral polyneuropathy among patients with COPD Jagoda Stojkovic, T.Caparovska, B.Gerovski, G.Breskovska, K.Busletic 13 th ERS ANNUAL CONGRESS,STOCKHOLM, SWEDEN, SEPTEMBER 27-OCTOBER 1, 2003	1
13	13. Variation of hormonal homeostasis and bronchial asthma among female patients J.Stojkovic, T.Caparovska, B.Gerovski, G.Breskovska, D.Dokic, K.Busljetic XXII CONGRESS OF EUROPEAN ACADEMY OF ALLERGY AND CLINICAL IMMUNOLOGY 7-11 JUNE 2003, PARIS	1
14	14. Stable chronic obstructive pulmonary disease-bronchial colonisation and inflammatory response G.Stevcevska, G.Breskovska, J.Stojkovic, N.Pesic 11th ERS ANNUAL CONGRES BERLIN, GERMANY, SEPTEMBER 22-26 2001	1
15	15. Bronchial asthma and patients education L.Gligorovski, A.Gorcev, A.Sandevski, G.Stevcevska, B.Kaeva, J.Stojkovic XXII CONGRESS OF THE EUROPEAN ACADEMY OF ALLERGY AND CLINICAL IMMUNOLOGY 7-11 JUNE 2003 PARIS	1
16	16. Efficiency and safety of sublingual immunotherapy compared to the subcutaneous one in patients allergic to house dust G.Breskovska, B.Kaeva, B.Gerovski, G.Stevcevska, J.Stojkovic XXII CONGRESS OF THE EUROPEAN ACADEMY OF ALLERGY AND CLINICAL IMMUNOLOGY 7-11 JUNE 2003 PARIS	1

17	17. Understanding dyspnea in stable asthma J.Stojkovic 30TH CONGRESS OF THE EUROPEAN ACADEMY OF ALLERGY AND CLINICAL IMMUNOLOGY 11-15 JUNE, 2011 ISTANBUL	1
18	18. Mycoplasma pneumonia infections and acute exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease (COPD) J.Stojkovic 20th ERS ANNUAL CONGRESS BARCELONA, SPAIN, 18-22 SEPTEMBER 2010	1
19	19. Association of Cytokine Gene Polimorphisms with Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Macedonia Dejan Trajkov, Jagoda Mirkovska-Stojkovic, Todor Arsov, Aleksandar Petlichkovski, Ana Strezova, Olivija Efinska-Mladenovska, Emilija Sandevska, Jean Gogusev and Mirko Spirovski Balkan Immunological Congress Ohrid, 2008 godina.	1
12	Апстрактни објавени во зборник од конференции -национални (19*0.5=9,5)	
1	1. Najcesta bakterijska flora kaj pacienti so bronhiektasii hospitalizirani na Klinikata za pulmologija i alergologija J.Stojkovic, T.Caparoska, G.Stevcevska, K.Bozinovska IX KONGRES NA LEKARITE NA MAKEDONIJA, OHRID, OKTOMVRI 6-10, 1999	0,5
2	2. Aminofilinemija kaj pacientite so bronhijalna astma tretirani so obiceni i retardeni Aminophyllin (Teotard 350 mg) S.Petrov, A.Gjorcev, J.Mirkovska IX PULMOALERGOLOSKI NAUCNOSTRUCEN SOSTANOK I V SEKCIJA NA BRONHOLOZITE NA JUGOSLAVIJA-OHRID 1989	0,5
3	3. Nivoto na karcinoembrionalniot antigen vo serum kaj pacientite so maligni i nemaligni plevralni izlivi Z.Goseva, E.Peeva-Pepeljugiovska, J.Mirkovska, T.Caparovska IX PULMOALERGOLOSKI NAUCNO STRUCEN SOSTANOK I V SEKCIJA NA BRONHOLOZITE NA JUGOSLAVIJA-OHRID 1989	0,5
4	4. Acidobazen status vo arterijska i kapilarna krv kaj bolni so HOB G.Stevcevska, Lj.Gligorovski, G.Breskovska, J.Mirkovska, E.Peeva, Z.Gopseva, B.Kaeva IX PULMOALERGOLOSKI NAUCNOSTRUCEN SOSTANOK I V	0,5

	SEKCIJA NA BRONHOLOZITE NA JUGOSLAVIJA-OHRID 1989	
5	5.Farmakokinetika na antihistaminskite lekarstva A.Gjorcev, S.Petrov, M.Dimitrovski, T.Stefanovski, J.Mirkovska SIMPOZIUM-AKTUELNI PNEUMOFTIZIOLOSKI PROBLEMI 90-ZBORNİK NA REZIMEA-STRUYGA, 7-8 JUNI 1990	0.5
6	6.Mikrobioloski aspekti na sputumot kaj pacienti so HOB T.Caparoska, K.Busljetic, J.Stojkovic, B.Caeva, B.Gerovski PRV MAKEDONSKI PULMOALERGOLOSKI KONGRES SO MEGJUNARODNO UCESTVO OHRID 6-10 SEPTEMVRI 1993	0.5
7	7.Klinicki i patoloski karakteristiki na bronhoreata T.Caparoska, K.Busljetic, J.Stojkovic, B.Kaeva, B.Gerovski PRV MAKEDONSKI PULMOALERGOLOSKI KONGRES SO MEGJUNARODNO UCESTVO 6-10 OKTOMVRI 1993	0.5
8	8.Terapiski problemi na respiratornata acidoza K.Busljetic, Z.Goseva, J.Stojkovic, E.Kovkarova PRV MAKEDONSKI PULMOALERGOLOSKI KONGRES SO MEGJUNARODNO UCESTVO OHRID 6-10 SEPTEMVRI 1993	0.5
9	9.Limfocitni suppopulacii i vredbnostite na serumskite IgE kaj pacienti preosetlivi na dermatophagoideus vo tek na specificka imunoterapija G.Breskovska, M.Dimitrovski, M.Gavrilovski, G.Stevcevska, J.Stojkovic PRV MAKEDONSKI PULMOALERGOLOSKI KONGRES SO MEGJUNARODNO UCESTVO OHRID 6-10 SEPTEMVRI 1993	0.5
10	10.Najcesti bakteriski priciniteli pri egzacerbacija na HOB J.Stojkovic II CONGRES NA MAKEDONSKOTO RESPIRATORNO ZDRUZENIE SO MEGJUNARODNO UCESTVO, OHRID 18-21 JUNI 1997	0.5
11	11.Znacenje na reguliranost na bronhijalnata astma za vreme na bremenosta J.Stojkovic, T.Caparoska, G.Breskovska II KONGRES NA MAKEDONSKOTO RESPIRATORNO ZDRUZENIE SO MEGJUNARODNO UCESTVO, OHRID 18-21 JUNI 1997	0.5
12	12.Limfocitni suppopulacii vo krv i plevralna tecnost so specificki (TBC) etiologija na IZLIVOT Z.Goseva, M.Gavrilovski, M.Dimitrovski, E.Kovkarova, K.Busljetic,	0.5

	J.Stojkovic PRV MAKEDONSKI PULMOALERGOLOSKI KONGRES SO MEGJUNARODNO UCESTVO OHRID 6-10 SEPTEMVRI 1993	
13	13.Bronhijalna astma i specifičen emocionalen profil M.Dimitroevski,A.Gjorcev, E.Kovkarova, D.Dimitrovski, M.Stojanov, J.Stojkovic, M.Gjorceva X PULMOALERGOLOSKI NAUCNOSTRUCEN SOSTANOK, OHRID 16-20 SEPTEMVRI 1991	0,5
14	14.Candida asthma Gjorcev A., Dimitroivski M., Gligorovski Lj., Kovksrova E., Dimitrievska D., Stojkovic J. X PULMOALERGOLOSKI NAUCNOSTRUCEN SOSTANOK, OHRID 16-20 SEPTEMVRI 1991	0,5
15	15.Aspirinska astma, dijagnoza i terapija Gjorcev A., Dimitrovski M.,Stojkovic J., Kovkarova E., Dimitrievska D., Gjorceva M., X PULMOALERGOLOSKI NAUCNOSTRUCEN SOSTANOK, OHRID 16-20 SEPTEMVRI 1991	0,5
16	16. Egzacerbacije kaj pacientite so HOBBI i infekcijata so Chlamydia pneumonia J.Stojkovic, T.Caparoska, G.Breskovska, G.Stevcevska 4ti KONGRES NA MAKEDONSKOTO RESPIRATORNO ZDRUZENIE SO MEGJUNARODNO UCESTVO, OHRID SEPTEMVRI 27-30 2008	0,5
17	17. Parametri za otkrivanje na aktivnost i progresijata kaj sarkoidozata T.Caparoska , J.Stojkovic, K.Busljetic, D.Buklioska 4ti KONGRES NA MAKEDONSKOTO RESPIRATORNO ZDRUZENIE SO MEGJUNARODNO UCESTVO, OHRID SEPTEMVRI 27-30 2008	0,5
18	18 . Chronic obstructive pulmonary disease(COPD) Lj.Gligorovski, E.Sandevska,G.Stevcevska, B.Kaeva, J.Stojkovic 4ti KONGRES NA MAKEDONSKOTO RESPIRATORNO ZDRUZENIE SO MEGJUNARODNO UCESTVO, OHRID SEPTEMVRI 27-30 2008	0,5
19	19.Prikaz na slucaj na femoralna tromboza komplicirana so belodrobna embolija kako posledica na HIT Stankovic S., Stojkovic J. II KONGRES NA TRANSFUZIOLOZITE NA MAKEDONIJA SO MEGJUNARODNO UCESTVO, OHRID 29.09-02.10.2004	0,5

		Вкупно: 87,1

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Експертска активност -стручен надзор во центрите заастма во Р.Македонија (2010,2011 и 2012 година)	1
2.	Завршена специјализација	2
3.	Завршена супспецијализација	1
Дејности од поширок интерес		
4.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир со меѓународно учество	
	-IX пулмоалерголошки научно-стручен состанок и V секција на бронхолозите на Југославија, 9-13. X 1989 год.	1
	-II конгрес на Македонското респираторно здружение, 18-21 јуни 1997 год., Охрид, Република Македонија	1
5.	Учество во изработка на национална програма од одредена област	
	- член на Комисија за изработка на програма за центри за астма во Македонија	3
	- член на Комисија за изготвување на национални упатства на медицина базирана на докази (2006)	3
Вкупно:		12

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	93,72
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	87,1
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	12
Вкупно:	192,82

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА

ПЕРЧИНКОВА член, с.р.

4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.

5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

11. Д-р БИЛЈАНА ГЕРАСИМОВСКА-КИТАНОВСКА

Биографски податоци

Д-р Билјана Герасимовска-Китановска е родена на 26.2.1969 г., во Скопје. Студиите на Медицинскиот факултет ги започнала во учебната 1987/88 год. Во текот на студиите учествувала на 4 студентски конгреси со теми од областа на биохемијата, нефрологијата и неврофизиологијата. Практичниот дел од предметот интерна медицина го спровела во Универзитетската болница во Александрија, Египет, во 1991 година, а практичниот дел од предметот хирургија го спровела во Универзитетската болница во Кошице, Република Словачка, во 1993 год. Студиите ги завршила во 1994 год., со просечна оценка 8,9, а стручниот испит го положила во 1995 год. Постдипломски студии запишала во октомври 1995 год, на Отсекот за нефрологија, а ги завршила во 1999 со одбраната на магистерска теза. Докторската теза ја одбранила во јуни 2011 год. Вработена е на Клиниката за нефрологија од мај 1998 година, каде што работи на Одделот за функционална и структурна процена на бубрежната функција. Специјализацијата по интерна медицина ја завршила во 2003 година, а по семејна медицина во 2011 година. Супспецијализацијата е во тек.

Професија / звање

Доктор на медицина, специјалист по интерна медицина и семејна медицина, доктор на медицински науки.

Избрана е за помлад асистент во октомври 2003, односно за асистент во 2006 година.

Едукациона биографија

1987-1994, Медицински факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј” - Скопје, Р. Македонија.

1994-1995 - задолжителен лекарски стаж и стручен испит.

1995-1999, постдипломски студии - магистратура од областа на медицинските науки.

Магистерската теза "Учество на азотниот моноксид во генезата на хипертензијата индуцирана со гравидитет" успешно ја одбрала во декември 1999 година и се здобила со звањето магистер на медицински науки.

1998-2003- специјализација по интерна медицина

2008-2011, докторската дисертација, на тема „Интегриран прогностички пристап, прогностички скор и предикција на индивидуален ризик за настанок на прееклампија" успешно ја одбрани и се здобила со звањето доктор на медицински науки.

2011-специјализација по семејна медицина.

Развој и стручна работа во области од посебен интерес

Вработена е на Клиниката за нефрологија, на Одделот за функционална и структурна процена на бубрежната функција.

Професионални посети и специјализации

Учествувала на повеќе стручни состаноци, симпозиуми и конгреси, во земјата и во странство, како автор и коавтор на повеќе стручно-научни трудови.

Посетувала курсеви за молекуларна биологија, новости во нефрологијата и епидемиологија во нефрологијата. Во периодот од април до јуни 2007 година престојувала на Клиниката за нефрологија во Хановер, Германија, со стипендија од Европското ренално здружение. Била вклучена во проектите за предикција на хипертензија индуцирана со гравидитет, за ризик-фактори за хипертензија и за ризик-фактори за хронична бубрежна болест во Република Македонија.

Публикациска дејност и наставно-научна дејност

Објавила 100 труда, публикувани и/или презентирани на интернационални и на домашни стручни и научни собири.

Знаење на јазици: Говори одлично англиски и француски, а исто така и италијански и германски јазик. Судски преведувач е од англиски на македонски јазик и обратно. Превела 15 книги и прирачници од областа на медицината и селектирани поглавја од областа на нефрологијата од Оксфордскиот учебник за клиничка нефрологија, Сесиловиот учебник за интерна медицина и Раќеловиот учебник за семејна медицина.

Членство и активности во професионални здруженија/тела:

Член е на: Европската ренална асоцијација и Европското здружение за дијализа, трансплантација и вештачки органи (ЕДТА-ЕРА), Здружението на нефролозите при Македонското лекарско друштво, Македонското лекарско друштво, Македонското здружение за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи.

Во Македонската асоцијација за хипертензија е активен член и благајник.

Од 2007 година е национален соработник на Светската здравствена организација за областа родови односи и здравје и е коавтор на повеќе истражувачки студии од истата област.

Награди и признанија: за трудот "Намалување на азотниот моноксид кај есенцијална хипертензија-заради помалку вазоконстриктори?" е добитничка на првата награда "Бруно Вочингер" за најуспешна постер-презентација на 15. Подунавски симпозиум за нефрологија одржан во Линц во јуни 2000 година.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Герасимовска Китановска Димитар Билјана
Институција: Клиника за нефрологија
Научна област: интерна медицина - нефрологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ (Прилог бр. 1)	Број	Поени
А. Одржување на вежби (број на часови)		
1.Интерна медицина (2003-2010 год, 12 вежби, 2 семестра, по 3 часа)	$12*2*3*7=504$	15,12
2.Интерна медицина (2010-2012 год, двапати годишно по 5 вежби во блок по 3 часа)	$5*2*3*3=90$	2,7
3.Интерна медицина-клиничка пракса, ментор (2010-2012 г., 5 дена *7 часа, 4 кандидати годишно)	$35*4*3=420$	12,6
4.Интерна пропедевтика/клиничко испитување (2003-2009 година, 12 вежби, 2 семестри, блок по 3 часа)	$12*2*3*7=504$	15,12
5.Интерна пропедевтика/клиничко испитување (2010-2012 година, 3 вежби, 2 семестри, блок по 4 часа)	$3*2*4*3=72$	2,16
6.Ургентна медицина (2010-2012 г, 1 вежба, 3 часа)	$1*2*3*3=18$	0,54
7.Семејна медицина (2010-2012 г, 2 вежби по 3 часа, 2 семестри)	$2*3*2*3=36$	1,08
8.Интерна медицина за стоматолози (2003-2009 год, 12 вежби, 2 семестра, по 3 часа)	$12*2*3*7=504$	15,12
9.Интерна медицина за стоматолози (2010-2012 год, 2 вежби, 2 семестра, по 2 часа)	$2*2*2*3=24$	0,72
10.ОСНАР -шестгодишни студии (2008-2012 г, 8 вежби по 3 часа)	$8*3*5=120$	3,6
11.ОСНАР - редовни трогодишни студии за логопеди, физиотерапевти и мед. Сестри (3 вежби, блок 3 часа)	$3*3*5=45$	1,35
12. ОСНАР - вонредни трогодишни студии за логопеди, физиотерапевти и мед. Сестри (3 вежби, блок 3 часа)	$3*3*5=45$	1,35
13. Модули за специјализација за семејна медицина – научноистражувачка работа, семинарски трудови, хронично болни (0,06 бода за час)	42 часа	2,52

14. Ментор на кандидати за доедукација на семејна медицина- 4 кандидати, вкупно 80 часа (0,06 бода за час)	80	4,8
15. Учество во специјалистички испит по семејна медицина-ОСКИ станици	1	0,1
Вкупно		78,88
Б.Настава во школи и работилници	11 работилници	
1. Работилница-обука на едукатори по семејна медицина, 2010 г. - <i>едукатор</i>	1	1,5
2. Работилница за испитувачи за специјалистички испит за семејна медицина, 12-13.6.2010- <i>учесник</i>	1	1
3. Семејна медицина-принципи и новости- 7.6.2011- <i>учесник</i>		
4. Работилница-Медицински професионализам, 29-30.10.2011- <i>учесник</i>	1 1	1 1
5. Nucleic based methods in human and veterinary medicine, курс на Истражувачкиот центар за генетско инженерство и биотехнологија, 1998 - <i>учесник</i>	1	1
6. An update in nephrology-курс за актуелности во нефрологијата Дубровник, 2003 – <i>учесник</i>	1	1
7. КМЕ курс-Актуелности во дијализа и трансплантација, 16.09.2006- <i>учесник</i>	1	1
8. КМЕ курс- Воведен курс за епидемиологија, 10-12.2.2007- <i>учесник</i>	1	1
9. Програма за обука на клучни тренери-лиценца за испитувач, декември 2006 и февруари 2007- <i>учесник</i>	1	1
10. Обука на обучувачи за превенција на насилство, 12-14.10.2010 – <i>учесник</i>	1	1
11. Курс за едукација на наставници, 11-12.12.2009- <i>учесник</i>	1	1
Вкупно		11,5
В. Научно-популарни статии во стручно списание		
1. Следење на ендотелна активација и ендотелна дисфункција преку циркуирачки ендотелни клетки. Вокс медици, бр.63, 2009, стр. 36-37	1 статија	1
2. Webdoctor.com.mk	10 статии	10
Вкупно		11
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		
Вкупно I и II	78,88+22,5	101,38

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА- (Прилог бр.3)	Бр.	Поени	Вкупно поени
А)Учесник во национален научен проект			9
1. Ризик-фактори за хипертензија во Република Македонија (2002-2005 г)	1	3	
2. Предикција на хипертензија индуцирана со гравидитет (1998-2000)	1	3	

3. Скрининг за ризик од бубрежна болест	1	3	
Б) Дел од монографија			8
1. Health, health care and impacts on the health of the Roma in the Republic of Macedonia-part Hypertension	1	4	
2. Стратешка проценка на политиката, квалитетот и пристапот до контрацепција и абортус во Република Македонија-коавтор	1	4	
В) Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание (прилог бр. 7)	5	4 *5*0,6	12
1. <u>Gerasimovska-Kitanovska B, Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance Lj.</u> Association of moderate alcohol intake, blood pressure regulation and renal function . Srp med pregl,2007, 60 suppl 2 :78-80.			2,4
2. <u>Герасимовска-Китановска Б, Зафировска К, Цикова С, Богдановска С, Лозанче Љ.</u> Индекс на ренална резистенција на доплер ехосонографија кај пациенти со есенцијална хипертензија. Acta morphologica, 2007, вол 1: пп 63-67.			2,4
3. <u>Герасимовска Китановска Б, Зафировска К, Богдановска С, Лозанче Љ, Малевска-Ивановска В, Северова Андреевска Г.</u> Нови согледувања за корисноста на урикемијата како маркер за дефинирање на прееклампијата. Physioacta, 2007, vol 1, no 1, 123.			2,4
4. <u>Герасимовска-Китановска Б, Зафировска К, Богдановска С, Лозанче Љ.</u> Системски инфламаторен одговор кај прееклампија следен преку леукоцитоза и метаболна адаптација. ММП, 2010. 64(1):19-22.			2,4
5. <u>Герасимовска-Китановска Б, Зафировска К, Богдановска С, Лозанче Љ.</u> Предикција на суперпонирана прееклампија кај жени со преегзистирачка хипертензија во гравидитет. Acta morphologica, 2009, 6 (2): 54.60.			2,4
Г) Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор (прилог бр. 8)		Вкупн о	32,82
1. Journal of hypertension	1	6+	5,99
2. Acta medica croatica	1	3,98	3,6
3. Journal of artificial organs	1	6	4,36

4. Croatian medical journal	1	6+1,27	4,47
5. Prilozi	1	7	3,6
6. Nephro-urology monthly	1	6+1,45	3,6
7. BANTAO Journal	1	6	3,6
8. Physioacta	1		3,6
1. Katica G. Zafirovska, Vesela T. Malevska, Stevka V. Bogdanovska, Ljubinka A. Lozance, Jelka Masin-Paneva and Biljana D. Gerasimovska. Plasma human ANP, endothelin-1, aldosterone and plasma-renin activity PRA in pregnancy induced hypertension. Journal of Hypertension, 1999, 17:1317-1321;			5,99
2, J. Paneva-Masin, K. Zafirovska, S. Bogdanovska, Lj. Lozance, B. Gerasimovska: Changes of plasma fibronectin levels in pregnancy induced hypertension Acta medica croatica, 2000.			3,6
3. M. Polenakovic on behalf of the Dialysis Working Group: A. Sikole, R. Grozdanovski, V. Amitov, Lj. Stojkovski, A. Oncevski, L. Grcevska, S. Dzikova, K. Cakalaroski, S. Bogdanovska, V. Gerasimovska, B. Gerasimovska , M. Milovanceva, O. Stojceva-Taneva at all: Dialysis in adults in year 2000 in the Republic of Macedonia. Int J Artif Organs 2002;25(5):386-390.			4,36
4. Biljana Gerasimovska-Kitanovska , Katica Zafirovska, Stevka Bogdanovska, Ljubinka Lozance, Galina Severova-Andreevska: Decreased Nitric Oxide in Women with Essential Hypertension in Prehypertensive Phase. Croat Med J, 2005, 46(6): 889-893.			4,47
5. Gerasimovska-Kitanovska B, Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance LJ. Risk factors and outcome of Preeclampsia. Prilozi. 2010, Dec;31(2):17-25			3,6
6. Gerasimovska-Kitanovska B, Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance LJ. Hypertension and proteinuria in early pregnancy: preeclampsia, acute intermittent porphyria or both? Nephro Urology Monthly, 2010, vol 3 no 2, pp 130.			3,6
7. Gj Selim, O Stojceva Taneva, Lj Tozija, S Gelev, G Adamova, Gerasimovska Kitanovska B , Sikole A. Pregnancy in end-stage renal disease patients on long term hemodialysis: two case reports. Bantao journal 2010; 8 (2):85-87.			3,6
8. Герасимовска-Китановска Б, Зафировска К, Богдановска С, Лозанче Љ. Предиктивност на 24 часовното мониторирање на крвниот притисок кај прееклампијата. Physioacta, 2010, vol 4, no 1, pp 95-103.			3,6
Д) Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир-ММП суплемент (прилог бр. 9 и 10) и апстракти од национални конференции		Вкупно	14,8
	1	(1*2 бода *0,9	(1,8
	5	5*2 бода*0,6	6
	14	14 бода *0,5)	7)
1.(11) Герасимовска Б, Чакалароски К. "Трансплантација на бубрези: акутно отфрлање, дијагноза и терапија" Трудот е печатен во целост во Македонски медицински преглед, 1994, суплемент 14.			1,8
2.(12) B. Gerasimovska, K. Zafirovska, Lj. Lozance, S. Bogdanovska, J. Paneva-Masin: Pheochromocytoma in one patient with chronic renal failure.			1,2

BANTAO, Second Congress, Mac Med Review, 51(suplement 29); A 65, 1997. Трудот е печатен во целост во ММП, 1999, 35:[супл. 35], с 63-65.	
3. (13) Lj. Lozance, S. Bogdanovska, J. Masin-Paneva, B. Gerasimovska, K. Zafirovska: Multiple myeloma (MM) - type of renal involvement in 10 cases. BANTAO, Second Congress, Mac Med Review, 51(suplement 29); A 66, 1997. Трудот е печатен во целост во ММП,1995, 35:[супл. 35], с 59-62.	1,2
4. (14) J. Paneva-Masin, K. Zafirovska, S. Bogdanovska, Lj. Lozance, B. Gerasimovska: Profile of patients with renovascular hypertension (RVH). BANTAO, Second Congress, Mac Med Review, 51(suplement 29); A 65, 1997.	0,5
5. (15) Zafirovska K, Lozance Lj, Bogdanovska S, Malevska V, Masin-Paneva J, Tofovski J, Dzikov Z, Drakulevski S, Gerasimovska B: Determinant factors od diurnal rhythmicity of blood pressure in pregnancy induced hypertension. II Congress of MZNDTVO. Mak Med Review 1997;51 (suppl): 46 (abstr).	0,5
6. (16) J. Панева-Масин, К. Зафировска, С. Богдановска, Љ. Лозанче, С. Дракулевски, Б. Герасимовска: Плазма фибронектин (ПФ) како предиктор на хипертензија индуцирана со гравидитет (ХИГ). Втор конгрес на МЗНДТВО, Мак.мед. преглед, 51: (суплемент), стр. 69, 1997.	0,5
7. (17) Герасимовска Б, Зафировска К, Богдановска С, Лозанче Љ, Дракулевски С, Панева-Масин Ј. Успешен исход на гравидитетот кај пациентка со рефлуксна нефропатија и хипертензија индуцирана со гравидитет. Втор конгрес на МЗНДТВО. Мак. мед. преглед 51(супл) : 68 (А), 1997.	0,5
8. (18) S. Bogdanovska, K. Zafirovska, Lj. Lozance, V. Bogdanova, S. M. Ristevska, J.Paneva-Masin, B. Andonovski, B. Gerasimovska: Renal hemodinamyc parameters and serum uric acid (SUA) in essential hypertension. Прв македонски конгрес за нуклеарна медицина со меѓународно учество, 1998. Книга на апстракти, Б6. Трудот е печатен во Мак. мед. преглед, 2000, 54: (суплемент 38); стр. 25-9.	1,2
9.(19) С. Богдановска, К. Зафировска, В. Богданова, Љ. Лозанче, С. Мицева-Ристевска, Ј.Панева-Масин, Б. Герасимовска: Промени во реналната хемодинамика кај есенцијална хипертензија третирана со калциум антагонисти и АЦЕ-инхибитори. Прв Македонски конгрес за нуклеарна медицина со меѓународно учество, 1998. Книга на апстракти, Б4. Трудот е печатен во Мак. мед. преглед, 2000, 54: (суплемент 38), стр.17-19.	1,2
10. (20) J. Paneva-Masin, K. Zafirovska, S. Bogdanovska, Lj. Lozance, S. Miceva-Ristevska, B. Gerasimovska: Separated glomerular filtration rate in patient with renovascular hipertension. Постер презентација на Прв македонски конгрес за нуклеарна медицина со меѓународно учество 1988. Книга на апстракти, В4. Трудот е печатен во Мак. мед. преглед, 54: (суплемент 38), стр. 37-39, 2000.	1,2
11. (21) Богдановска С, Зафировска К, Лозанче Љ, Малеска В, Панева Масин Ј, Герасимовска Б. Динамика на промени во липидниот статус	0,5

кај хипертензија индуцирана со гравидитет. II Congress of MZNDTVO. Mak Med Review 1997;51 (suppl): 46 (abstr).	
12. (22) Панева- Масин Ј, Зафировска К, Богдановска С, Лозанче Љ, Поп-Стефанова А, Герасимовска Б. Промени на плазма вискозност кај хипертензија индуцирана со гравидитет. II Congress of MZNDTVO. Mak Med Review 1997;51 (suppl): 69 (abstr).	0,5
13. (23) Богдановска С, Зафировска К, Лозанче Љ, Тофоски Ј, Малеска В, Панева Масин Ј, Герасимовска Б. Возраст, телесна тежина и индекс на телесна маса кај ризична бременост. II Congress of MZNDTVO. Mak Med Review 1997;51 (suppl): 46 (abstr).	0,5
14. (24). Gerasimovska B , Pashu M, Kiprovski K "The P-3b component of the event-related potentials in normal subjects" Книга на апстракти на 16. Конгрес на студенти по медицина, одржан во Охрид, 1992 година.	0,5
15. (25) Gerasimovska B , Cvetkovska E "The P-3b in early diagnostic of intelectual impairment in chronic renal failure" Книга на апстракти на 17. конгрес на студенти по медицина, одржан во Охрид, 1993 година.	0,5
16. (26) S. Bogdanovska, K. Zafirovska, Grncaroska Z, Lj. Lozance, B. Gerasimovska: Dishormonal changes of vaginal squamous epithelium predisposing to recurrent uroinfections in menopausal women , Зборник на апстракти од Симпозиум за урогинекологија, Скопје, 1996 година.	0,5
17. (27) С. Богдановска, К. Зафировска, Q. Лозанче, Б. Герасимовска, Ј. Масин-Панева: Клиничко искуство од постмаркетиншко испитување на Панцеф (Цефиксиме) во лекувањето на проксимални и дистални уринарни инфекции. Панцеф монографија, стр. 44-49, 1999. Промоција на XV конгрес на лекарите на Македонија, 1999.	0,5
18. (28) Bogdanovska S, Zafirovska K, Lozance Lj, Gerasimovska Kitanovska B, Severova Andreevska G, Rambabova Busljetic I. Renal resistive index- predictor of target organ damage in essential hypertension. Книга на апстракти, Трет македонски конгрес по кардиологија, 2006 год, Охрид.	0,5
19. (29) Bogdanovska S, Zafirovska K, Lozance Lj, Gerasimovska Kitanovska B. Dynamic changes in lipid abnormalities in essential hypertension treated with atorvastatin. Книга на апстракти, Трет македонски конгрес по кардиологија, 2006 год, Охрид.	0,5
20 (30) Богдановска СВ, Зафировска КГ, Лозанче ЉА, Герасимовска	0,5

<p>Китановска БД. Есенцијална хипертензија и прогресија на исхемична ренална болест . 18-ти Конгрес на лекарите со меѓународно учество, 2011.</p>	
<p>Д) Апстракти објавени во зборник од конференции научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор (вкупно 67 труда)</p>	
<p>1. (31) Paneva-Masin J, Bogdanovska S, Lozance Lj, Malevska V, Gerasimovska B, Pop-Stefanova A & Zafirovska K. Plasma viscosity as predictor of pregnancy induced hypertension (PIH). XXXIV EDTA/ERA Congress. Nephrol Dial Transpl vol. 12, n. 9, A 60, 1997.</p> <p>2. (32) Lj. Lozance, S. Bogdanovska, V. Malevska, J. Paneva-Masin, B. Gerasimovska, K. Zafirovska: Calcium and magnesium urinary excretion as predictors of pregnancy induced hypertension. XXXIV EDTA/ERA Congress. Nephrol Dial Transpl vol. 12, n. 9, A 60, 1997.</p> <p>3. (33) V. Maleska, K. Zafirovska, S. Bogdanovska, Lj. Lozance, J. Masin, L. Todorovska, B. Gerasimovska: Plasma ANP, Endothelin (ET-1), aldosteron (Uald) and PRA in pregnancy induced hypertension. XXXIV EDTA/ERA Congress, Nephrol Dial Transpl vol. 12, n. 9, A60, 1997.</p> <p>4. (34). Lj. Lozance, S. Bogdanovska, J. Paneva-Masin, B. Gerasimovska, K. Zafirovska: Clustering of cardiovascular risk factors in predisposed subjects for essential hypertension. XXXV-th EDTA/ERA Congress. Abstract book, A86, 1998.</p> <p>5. (35) Paneva-Masin J, Zafirovska K, Bogdanovska S, Pop-Stefanova A, Lozance Lj, Tofoski J, Maleska V, Gerasimovska B. Effects of lipoproteins on plasma viscosity in pregnancy induced hypertension (PIH). XXXV ERA-EDTA. Abstract book, A 71; 1998.</p> <p>6. (36) Bogdanovska S, Lozance Lj, Maleska V, Paneva-Masin J, Gerasimovska B and Zafirovska K. Dynamic changes of lipid status in pregnancy induced hypertension (PIH). XXXV-th EDTA/ERA Congress, Abstract book, A 73, 1998.</p> <p>7. (37) Bogdanovska S, Lozance Lj, Maleska V, Paneva-Masin J, Gerasimovska B, Zafirovska K. Dynamic changes of metabolic abnormalities in essential hypertension. 14 th Danube Symposium on nephrology. Actuality v nefrologii. 4:(1): pp 73 (abstr); 1998.</p>	<p style="text-align: right;">67</p> <p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">1</p>

8. (38) Lozance Lj, Bogdanovska S, Maleska V, Gerasimovska B , Paneva-Masin J & Zafirovska K. Calcium, magnesium and prostaglandins urinary excretion as predictors of superimposed preeclampsia (SPE). 14 th Danube Symposium on nephrology. Actuality v nefrologii. 4(1): pp (abstr), 1998.	1
9 (39) . Lj. Lozance, K. Zafirovska, S. Bogdanovska, B. Gerasimovska , E. Paneva-Masin: Role of parathyroid hormone (PTH) in blood pressure regulation in essential hypertension. XXXVI EDTA/ERA Congress, Abstracts book, A85, 1999.	1
10. (40) Lj. Lozance, K. Zafirovska, S. Bogdanovska, B. Gerasimovska , Z. Dzikov, V. Malevska, O. Vaskova: Calcium urinary excretion in relation with prostaglandins and parathroid hormon in preeclampsia. Tenth European Meeting on Hypertension, Goteborg. Journal of Hypertension, 2000, vol. 18 (suppl.2), P1.62.	1
11. (41) Paneva Masin J, Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance lj, Pop Stefanija A, Gerasimovska B , Промени во плазма вискозност кај хипертензија индуцирана со гравидитет. MMP 2001, suppl. 49, 122-125	1
12. (42) K. G. Zafirovska, Lj. A. Lozance, S. V. Bogdanovska, V.T. Malevska, B. D. Gerasimovska , J. Masin-Paneva: Plasma viscosity in pregnancy induced hypertension. Tenth European Meeting on Hypertension, Goteborg. Journal of Hypertension, 2000, vol 18(suppl), P1.67, S32.	1
13.(43) J. Paneva-Masin, K. Zafirovska, S. Bogdanovska, Lj. Lozance, V. Malevska, B. Gerasimovska , J. Tofoski: The value of fibronectin and fibrinogen in pregnancy induced hypertension. Tenth European Meeting on Hypertension, Goteborg. Journal of Hypertension 2000, vol. 18 (suppl), P3.210, S203.	1
14. (44) K. Zafirovska, L. Lozance, V. Maleska, S. Bogdanovska, B. Gerasimovska : Nocturnal fall of blood pressure and serum and urinary calcium, magnesium and prostacyclin in pregnancy induced hypertension. 18 th Scientific Meeting of the International Society of Hypertension, Chicago, Abstract book, P11.22, 2000.	1
15. (45) V. Maleska, K. Zafirovska, B. Dejanova, S. Bogdanovska, B. Gerasimovska , Z. Stojkova.: Endothelin-1 concentration in normotenzive and hypertensive pregnancy. 18 th Scientific Meeting of the International Society of Hypertension, Chicago, Abstract book, P35.10, 2000.	1
16 (46) S. Bogdanovska, K. Zafirovska, Lj. Lozanche, V. Maleska, B.Gerasimovska : Uricemia as predictor of pregnancy induced hypertension (PIH) from the first trimester. Proceedings of the BANTAO Congress, 277-278, 2001	1
17. (47) Lozance Lj, Zafirovska K, Bogdanovska S, Gerasimovska	

Kitanovska B. Malignant hypertension as a single symptom of bilateral urinary tract obstruction by ureteric stones. Abstract book of the first international consultation on stone disease, Paris, 2001	1
18. (48) S. Bogdanovska, Gerasimovska Kitanovska B , Lj. Lozanche, K. Zafirovska. Medullary sponge kidney, nephrolithiasis, nephrocalcinosis and hypertension. Abstract book of the first international consultation on stone disease, Paris, 2001	1
19. (49) A. Oncevski, V. Gerasimovska, P. Dejanov, B. Gerasimovska-Kitanovska : Catheter survival in femoral temporary hemodialysis access : a report of 190 cases. 2 nd International Congress of the Vascular Access Society, London UK, 30 th May 1 st June 2001, Abstract book pp110.	1
20. (51) Zafirovska KG, Bogdanovska SV, Malevska VT, Lozance LA, Gerasimovska BD Endothelin 1 and plasma viscosity in normotensive pregnancy and preeclampsia. Abstract Book of the 19th Scientific Meeting of the ISH, 2002 Prague	1
21 (52) Malevska VT, Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance LA, Dejanova BV, Gerasimovska BD : Endothelial vasoactive mediators in pregnancy-induced hypertensive disorders. Abstract Book of the 19th Scientific Meeting of the ISH, 2002 Prague	1
22. (53) Zafirovska KG, Maleska TV, Bogdanovska SV, Lozance LA, Gerasimovska BD . Changes in Plasma Atrial Natriuretic peptide in Different types of ypertensive disorders of pregnancy. BANTAO JOURNAL vol 1, Issue 1, September 2003	1
23. (54) Lozance Lj, Zafirovska K, Bogdanovska S, Gerasimovska-Kitanovska BD , Malevska V, Vaskova O, Parathyroid hormona in relation with blood pressure in normal pregnancy and pregnancy induced hipertension. Nephrology, Diaslysis, Transplantation vol 18, supl 4 (June 2003)	1
24. (55) Gerasimovska V, Oncevski A, Dejanov P, Gerasimovska-Kitanovska B , Polenakovic M Predicting risk factors for infections and mulfunction of tunneled haemodialysis catheters. XVII Danube Symposium of Nephrology, Abstract book	1
25 (56) Bogdanovska S, Zafirovska K, Lozance Lj, Gerasimovska-Kitanovska B , Severova G Increasing of maternal weight, body mass index and age: risk factors for developing of preeclampsia. XVII Danube Symposium of Nephrology, Abstract book, pp86	1
26 (57) Stevka Bogdanovska, K. Zafirovska, S. Dzikova, Lj. Lozance, B. Gerasimovska-Kitanovska , G. Severova-Andreevska: Bilateral fibromuscular dysplasia of the renal arteries-case presentation. Abstract book XVII Danube Symposium of Nephrology, pp92.	1
27. (58) Bogdanovska S, Zafirovska K, Lozance Lj, Gerasimovska	

<p>Kitanovska B, Severova-Andreevska G: Atrophic changes and recurrent lower urinary tract infections in menopausal women. 8th International Conference of Geriatric Nephrology and Urology, Abstract book; May 5-8, 2005, Thessaloniki, Greece.</p>	1
<p>28. (59) V.Gerasimovska, A.Oncevski, P.Dejanov, B.Gerasimovska-Kitanovska, Polenakovik M : Risk factors associated with infection and malfunction of tunneled hemodialysis catheters. XLI Congress of the European Renal Association , European Dialysis and Transplant Association May 18-20, 2004 Lisbon, Portugal Abstract book p 159.</p>	1
<p>29 (60). S. Bogdanovska, K. Zafirovska, S. Dzikova, Lj. Lozance, B. Gerasimovska-Kitanovska, G. Severova-Andreeva, M Milovanceva, A. Asani. Renal Resistive Index: is it a predictor of renal vascular and target organ damage in essential hipertensi3n? Bantao Journal-Proceedings vol 3, Issue 2, September 2005</p>	1
<p>30. (61) Lozance Lj, Zafirovska K, Bogdanovska S, Gerasimovska-Kitanovska BD, Malevska V, Vaskova O Calcium and magnesium urinary excretion as predictors of preeclampsia Bantao Journal-Proceedings vol 3, Issue 2, September 2005</p>	1
<p>31 (62) Gerasimovska-Kitanovska B, Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance Lj, Severova-Andreeva G. Hypertensive nephroarteriosclerosis in subclinical phase Bantao Journal-Abstract Book vol 3, Issue 2, September 2005</p>	1
<p>32.(63) K. Zafirovska KG, Bogdanovska SV, Lozance LjA, Kitanovska BG, Andreevska GS: Relation of age and body size with the pulse pressure and nocturnal fall of blood pressure in elderly women. Усмена презентација. BANTAO Journal 3(1); p III; 2005.</p>	1
<p>33.(64) K. Zafirovska KG, Bogdanovska SV, Lozance LjA, Kitanovska BG, Andreevska GS: Changes of circadian blood pressure rhythm in relation to changes in the global renal function. BANTAO Journal 3(1); p III; 2005.</p>	1
<p>34. (65) V. Gerasimovska, A.Oncevski, P.Dejanov, B. Gerasimovska-Kitanovska : Malfunction and infection of temporary femoral catheters used in a hospital and ambulatory haemodialysis patients : can we prevent risk factors ? XLIII ERA-EDTA European Dialysis and Transplant Association Congress July 15-18, 2006 Glasgow, United Kingdom Abstract book p 159.</p>	1
<p>35. (66) Gerasimovska Kitanovska B, Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance Lj. Nitric oxide in essential hypertension, Proceedings of the BANTAO Congress, p. 96, 2001</p>	1
<p>36. (67) V. Gerasimovska, A.Oncevski, P.Dejanov, B.Gerasimovska-Kitanovska: Infections and malfunctions of temporary femoral catheters-hospital VS ambulatory patients; BANTAO Journal 2005; 3 (2):p.62-63.</p>	1

37. (68) A.Oncevski, V. Gerasimovska, P.Dejanov, B.Gerasimovska-Kitanovska , M.Polenakovic. Complications and management of long term central venous catheters for hemodialysis. Abstracts of the XXXII congress of ESAO, 2006	1
38. (69) V.Gerasimovska, A.Oncevski, P.Dejanov, B.Gerasimovska-Kitanovska , M.Polenakovic: Follow up of femoral catheters used as a temporary vascular access - diabetic vs non-diabetic patients XLII Congress of the European Renal Association, European Dialysis and Transplant Association June 4-7,2005 Istanbul Turkey Abstract book.	1
39. (70), A.Oncevski, P.Dejanov, B. Gerasimovska-Kitanovska : Risk factors associated with infection and malfunction of femoral catheters: Hospital vs ambulatory patients, 4-th International Congress Vascular Access Society Berlin Germany, 23-26 May 2005 Blood Purif 2005; 23:227-261.	1
40.(71) V. Gerasimovska, A.Oncevski, P.Dejanov, B.Gerasimovska-Kitanovska : Comparative study of femoral catheters used as a temporary vascular access- diabeteic vs non- diabetic patients, 4-th International Congress Vascular Access Society Berlin Germany, 23-26 May 2005 Blood Purif 2005; 23:227-261.	1
41.(72) V.Gerasimovska, A.Oncevski, P.Dejanov, B. Gerasimovska-Kitanovska : Long term follow up of catheter-related bloodstream infections in tunneled cuffed hemodialysis catheters, 5-th International Congress of the Vascular Access Society (VAS) Nice, France 11-13 June 2007 Abstract book.	1
42.(73)V.Gerasimovska, A.Oncevski, P.Dejanov, B. Gerasimovska-Kitanovska : Microbiological analysis of catheter-related bloodstream infections in tunneled cuffed hemodialysis catheters, 8th BANTAO Congress of Balkan Cities Association of Nephrology, Dialysis, Transplantation and Artificial Organs, Sept. 16-19 2007 Belgrade, Serbia, Book of abstracts.	1
43. (74) Bogdanoska S, Zafirovska K, Lozance Lj, Gerasimovska Kitanovska B , Essential hypertension and dynamic changes of metabolic abnormalities. 8th BANTAO Congress of Balkan Cities Association of Nephrology, Dialysis, Transplantation and Artificial Organs, Sept. 16-19 2007 Belgrade, Serbia, Book of abstracts.	1
44. (75) Gerasimovska Kitanovska B , Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance Lj. Alcohol intake influences renal function and blood pressure regulation but not through the metabolic syndrome. XVIII Danube symposium of nephrology, 2006	1
45. (76) Lozance Lj, Zafirovska K, Bogdanovska S, Gerasimovska Kitanovska B , Maleska V, Vaskova O. Calcium and magnesium urinary excretion as predictors od preeclampsia. Abstract book 3 rd world congress of nephrology, 2005	1
46. (77) Lozance Lj, Zafirovska K, Bogdanovska s, Gerasimovska Kitanovska B , Maleska V, Vaskova O. magnesium and calcium in relation	1

with ambulatory blood pressure in normal pregnancy and preeclampsia. Abstract book of ERA/EDTA, XLI Congress, 2004, Lisbon.	
47. (78) V.Gerasimovska, A.Oncevski, P.Dejanov, B.Gerasimovska-Kitanovska : Central venous catheters as a vascular access in diabetic patients on hemodialysis – are they a safe vascular access? XXXV Anual meeting European Society for Artificial Organs (ESAO Congres), 3-6 September 2008, Geneva Switzerland, Int J Artif Organs 2008, Vol 31 no7, p 649.	1
48. (79) V.Gerasimovska, A.Oncevski, P.Dejanov, B.Gerasimovska-Kitanovska Predicting risk factors for infections and malfunction of tunneled hemodialysis catheters 11 th Symposium of Vascular Access for Hemodialysis, 2008, Orlando, USA, The Journal of Vascular Access 2008 ; 9 (Suppl 1) p.S-11 44.(107).	1
49. (80) A.Oncevski, V.Gerasimovska, P.Dejanov, B.Gerasimovska-Kitanovska Follow up of femoral catheters used as a temporary vascular access - is there a difference between diabetic and non-diabetic patients 11 th Symposium of Vascular Access for Hemodialysis, 2008, Orlando, USA, The Journal of Vascular Access 2008 ; 9 (Suppl 1) p.S-20.	1
50. (81) Gerasimovska V, Oncevski A, Gerasimovska Kitanovska B , Sikole A. Nosocomial events in patients on hemodialysis with tunnelized femoral and jugular catheters. VASA XII symposium, Las vegas, 2010.	1
51. (82)V.Gerasimovska, A.Oncevski, B.Gerasimovska-Kitanovska , A. Sikole : Femoral vs jugular tunneled catheters and risk of nosocomial events in patients on chronic hemodialysis, XLVI ERA-EDTA Congress and World Congress of Nephrology Milan Italy, May 22-26 Abstracts CD ROM.	1
52. (83) Lozance Lj, Zafirovska K, Bogdanovska S, Gerasimovska Kitanovska B , Severova G, Maleska V, Magnesium urinary excretion in relation with prostaglandins and parathyroid hormone in preeclampsia. Abstract book, XXXIV Congress, 2007	1
53. (84) Severova G, Gerasimovska Kitanovska B , Lozance Lj, Bogdanovska S, zafirovska K. Obesity, leptin and essential hypertension. XXXV ESAO Congress, abstract book, 2008	1
54. (85) Gerasimovska B , Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance Lj. Determinants of uncontrolled hypertension in the population of the R.Macedonia. XXXV ESAO Congress, abstract book, 2008	1
55. (86) B. Gerasimovska-Kitanovska , K. Zafirovska, S. Bogdanovska, Lj. Lozance. Night dipping and MESOR analysis of 24-hour blood pressure monitoring in patients with chronic kidney disease and patients with essential hypertension. Abstract book, ESAO Congress, 2009.P44, 433.	1
56. (87) Lj. Lozance, K. Zafirovska, S. Bogdanovska, B. Gerasimovska-	

Kitanovska, G. Severova. Renal dysfunction associated with hypertension in predisposed subjects. Abstract book, ESAO Congress, 2009.P87, 444.	1
57. (88) Gerasimovska V, Oncevski A, Gerasimovska Kitanovska B , Sikole A. Infection with antimicrobial resistant microorganisms in patients with tunnelled cuffed hemodialysis catheters. Abstract book, ESAO Congress, 2010, p 485	1
58. (89) G. Severova-Andreevska, B. Gerasimovska-Kitanovska, P. Dzekova, B. Nikolovska, Lj Lozance, S. Bogdanovska, V. Malevska-Ivanovska, K. Zafirovska Antihypertensive therapy reduces serum leptin levels in patients with essential hypertension and obesity. Abstract book, ESAO Congress, 2009.P80, 442.	1
59. (90) Gerasimovska V, Oncevski A, Gerasimovska Kitanovska B , Sikole A. Suspected catheter related bloodstream infection-nontunnelled vs tunnelled hemodialysis catheters. Abstract book, ESAO Congress, 2011. 644	1
60. (91) Gerasimovska V, Oncevski A, Gerasimovska Kitanovska B , Sikole A. Antimicrobial agents and chemotherapy for bacteriemia associated with tunnelled femoral catheters for hemodialysis. Abstract book, ESAO Congress, 2011. 463	1
61. (92) Gerasimovska V, Oncevski A, Gerasimovska Kitanovska B , Sikole A. Risk factors of nontunnelled noncuffed hemodialysis catheter malfunction. Abstract book, 10 th congress BANTAO, 2011	1
62. (92) Gerasimovska V, Oncevski A, Gerasimovska Kitanovska B , Sikole A. Catheter related bloodstream infection in patients with permanent hemodialysis catheters. Abstract book, 10 th congress BANTAO, 2011	1
63. (94) G. Severova Andreevska, B. Gerasimovska Kitanovska, P. Dzekova, B. Nikolovska, Lj. Lozance, S. Bogdanovska, V. Maleska Ivanova, K. Zafirovska. Leptin and antihypertensive therapy, Abstract book, BANTAO 2009, Antalia	1
64. (95) Biljana Gerasimovska Kitanovska , Katica Zafirovska, Stevka Bogdanovska, ljubinka lozance. Combination of mesor analysis and night dipping of 24 hour blood pressure monitoring are good predictors of target organ damage in patients with chronic kidney disease Abstract book, BANTAO 2009, Antalia	1
65. (96) Olivera Stojceva Taneva ¹ , Natasa Eftimovska ¹ , Beti Zafirova ² , Gjulsen Selim ¹ , Biljana Gerasimovska Kitanovska ¹ , Katica Zafirovska ¹ . Prevalence of chronic kidney disease in the republic of macedonia: the skrobb study Abstract book, BANTAO 2009, Antalia	1
66. (97) Vesna Gerasimovska, Angel Oncevski, Gerasimovska Kitanovska B , Sikole A. Outcome of femoral catheters for hemodialysis used as a temporary vascular access. Abstract book, BANTAO 2009, Antalia	1

67. (98) B. Gerasimovska-Kitanovska , K. Zafirovska, S. Bogdanovska, L. Lozance. A novel prognostic model for preeclampsia. Abstract book, BANTAO, 2011, Sani beach			
Г) Пленарно предавање на научен стручен собир со меѓународно учество			
Хипертензија и прогресија на хронична бубрежна болест- 18.Конгрес на лекари- Охрид, 2011 год.	1	3 бода	3
Е) Секциски предавања на научен/стручен собир			
1. Хипертензија и метаболичен синдром –Македонско здружение за дебелина, 4.10.2007			1
2. Метаболичен синдром и дебелина –Македонска асоцијација за хипертензија, 15.11.2007			1
3. Упатства за хипертензија –втор дел- Македонска асоцијација за хипертензија, 14.3.2008			1
4. Хипертензија и гравидитет-Македонска асоцијација за хипертензија, 20.2.2010			1
5. Македонско-хрватски нефролошки денови-22-25.10.2010			1
6. Хипертензија и бубрег-Здружение на нефролозите, 2.12.2011			1
Предавања на Катедрата за интерна медицина:			
7. Хипертензивна нефроартериолосклероза во супклиничка фаза - 2.3.2006			1
8. Ендотелно оштетување и опоравување следено преку циркулирачки ендотелни клетки како предиктори и маркери на настанок на хипертензија индуцирана со гравидитет, 15.11.2007			1
9. 24-часовно мониторирање на крвниот притисок во нефрологијата - 23.10.2008			1
10. Нов модел на предвидување на прекампсија - 1.12.2011			1
Ж) Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество			8
1. B. Gerasimovska-Kitanovska , K. Zafirovska, S. Bogdanovska, Lj. Lozance, V,. Malevska, B. Dejanova: Decreased nitric oxid in essential hypertension - is it due to predominant vasoconstrictors? 15 th Danube Symposium on Nephrology, Linz, Austria, 2000 (oral presentation). This presentation has been awarded "Bruno Watschinger Prize" for the best poster presentation.			2
2. Biljana Gerasimovska Kitanovska , Katica Zafirovska, Stevka Bogdanovska, Ljubinka Lozance. Combination of mesor analysis and night dipping of 24 hour blood pressure monitoring are good predictors of target organ damage in patients with chronic kidney disease Abstract book, BANTAO 2009, Antalia			2
3. Olivera Stojceva Taneva, Natasa Eftimovska, Beti Zafirova, Gjulsen Selim, Biljana Gerasimovska Kitanovska , Katica Zafirovska. Prevalence of chronic kidney disease in the Republic of macedonia: the SKROBB study Abstract book, BANTAO 2009, Antalia			2
4. Vesna Gerasimovska, Angel Oncevski, Gerasimovska			2

Kitanovska B, Sikole A outcome of femoral catheters for hemodialysis used as a temporary vascular access. Abstract book, BANTAO 2009, Antalia			
3) Учество на научен/стручен собир со реферат (постер, првиот автор)	4	0,5 бода	2,0
1. Gerasimovska B, Lozance Lj, Bogdanovska S, Maleska V, Paneva-Masin J & Zafirovska K. Human atrial natriuretic peptide, plasma renin activity and calculated glomerular filtration rate in preexisting hypertension in pregnancy. 14 th Danube Symposium on nephrology. Actuality v nefrologii. 1998; 4(1):80 (abstr).			0,5
2. B. Gerasimovska, K. Zafirovska, V. Maleska, E. Dejanova, S. Bogdanovska, Lj. Lozance, E. Paneva-Masin: Plasma concentrations of nitric oxide in patients with essential hypertension. XXXVI-th EDTA/ERA, Abstracts book, A85,1999, Madrid			0,5
3. Gerasimovska Kitanovska B, Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance Lj. Alcohol intake influences renal function and blood pressure regulation but not through the metabolic syndrome. XVIII Danube symposium of nephrology, 2006, Novi Sad			0,5
4. Gerasimovska B, Zafirovska K, Bogdanovska S, Lozance Lj. Determinants of uncontrolled hypertension in the population of the R.Macedonia. XXXV ESAO Congress, Abstract book, 2008, Geneva			0,5
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА РАБОТА- ВКУПНО			166,62

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	
Превод	
-дел од книга – учебник-Cecil Medicine-дел нефрологија	1
-дел од книга- учебник- Oxford textbook of clinical nephrology дел бубрезите и бременоста	1
-дел од книга-стручна рецензија- Family medicine	1
-цела книга:Iodine deficiency in the FY Republic of Macedonia	1
-цела книга:Успешно доење	1
-цела книга: Амбулантно водење на мало дете со акутна респираторна инфекција	1
-цела книга: Курс за обука за водење на случаите со дијареа	1
Завршена специјализација	
-интерна медицина	2
-семејна медицина	2
Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен стручен собир	
1. Член на научен одбор на 18. конгрес на лекарите на Република Македонија, Охрид, 15-18.6.2011	1
Награда од струкова организација	
1. Награда „Бруно Вочингер“ за најдобар постер на 15-ти	2

Подунавски симпозиум по нефрологија, 14-16.6.2000, Линц, Австрија	
Студиски престој во странство	
-до три месеци - Оддел за нефрологија, Медицински факултет - Хановер, Германија	0,5
Подготовка на национални документи	
Стратегија за репродуктивно здравје	2
Учество во комисији и тела на државни и други органи	
1. Министерство за здравство- Едукативен одбор на центар за семејна медицина	1
2. Министерство за здравство-Работна група за процена за абортус и контрацепција	1
3. Министерство за здравство-Стратегија за репродуктивно здравје	1
4. Министерство за здравство-национален соработник на СЗО и прашања за унапредување на меѓуполови односи и здравје	1
Вкупно	20,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	101,38
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	166,62
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	20,5
Вкупно:	288,5

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

12. Д-р ЃУЛШЕН СЕЛИМ

Биографски податоци

Д-р Ѓулшен Селим е родена во Скопје на 25.9.1959 година, каде што завршила основно и средно образование со континуиран одличен успех. По една година од студиите на Природно-математичкиот факултет во Скопје, група: применета математика, и покрај успешното студирање, студиите ги прекинала и се запишала на Медицинскиот факултет во Скопје, кој го завршила во јуни 1989 година со средна оценка 8,65.

По завршувањето на студиите, долго време волонтирала во медицинските институции во Скопје, се до 1992 година кога, како невработен лекар, ја започнала специјализацијата по интерна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје и завршниот испит по предметот интерна медицина го положила во октомври 1997 година. Како специјалист - интернист се вработила на Клиниката за нефрологија, во ноември 1998 година. Со звањето супспецијалист од областа на нефрологијата се здобила во декември 2010 година.

На Клиниката за нефрологија покрај работата во поголем дел од оддели, најдолг период работи во Одделот за хронична хемодијализа, каде што од септември 2005 година е раководител на Отсекот за развојна и клиничка хемодијализа. Ехо - сонографија работи од 2005 година, а од 2010 година и интервентна ехосонографија.

Научна активност

Јавниот труд на ниво на магистерски труд под наслов „*Детерминантни на фактори на хемодијализниот скок на уреаиџа и неговото влијание врз оценката на ефикасноста на хемодијализата*“ го пријавила во 2001 година и го одбрала во јуни 2003 година. Во 2004 година има прифатено тема за изработка на докторска дисертација „*Проценка на влијанието на традиционалните и уремички/дијализно зависни ризик фактори врз кардиоваскуларниот морбидитет и морбидитет кај пациенти на хемодијализа*“, како дел од проектот за терминална бубрежна слабост во Р.Македонија и рана иницијација на хемодијализата, со грант од Министерство за образование и наука. Докторската дисертација ја има одбрането и се здобила со титулата доктор по медицински науки на 12.6.2009 година.

Проекти:

На Клиниката за нефрологија, од самото вработување, вклучена е во повеќе проекти, како национални така и мултицентрични:

1. Истражувач-соработник во Проектот за терминална бубрежна слабост во Р.Македонија и рана иницијација на хемодијализата (2001-2004). Главен истражувач: проф. д-р О.Стојчева Танева.

2. Истражувач-соработник во мултицентричен проект: "Evaluation of the therapeutic equivalence of two different formulations containing epoetin (Epoetin STADA vs Epreo®) administered intravenously in the correction phase of renal anemia" раководена од Epoetin Zeta Study group (2004-2005). Главен истражувач: проф. д-р Катица Зафировска.

3. Истражувач-соработник во мултицентричен проект: "A randomized, double-blind, placebo-controlled study of TRK-820 in hemodialysis patients with uremic pruritus" (2006-2007; Clinical Trial No:EU820UPV01). Главен истражувач: проф. д-р Катица Зафировска.

4. Истражувач-соработник во мултицентричен проект: "The influence of advanced glycation end products formation rate on long-term mortality and morbidity of dialysis patients: new insights in AGEs at diabetic patients" (2007-2009), изведувана во три центри, Скопје-Македонија, Groningen-Netherlands и Umea-Sweden. Главен истражувач: проф. д-р Александар Шиколe.

5. Соработник во национален проект: "Анемија менаџмент анализа на пациенти на дијализа на Р.Македонија (АМАМ)". Главен координатор: проф. д-р А.Шиколe (2009). Во 2011 година партиципира како истражувач-соработник во пријавување на два научноистражувачки проекта во Министерството за образование и наука:

1. РИФЛЕ класификација и рани биомаркери како предиктори на третманот и исходот кај пациенти со акутно бубрежно оштетување (АБО). Главен истражувач: виш научен соработник д-р. Лилјана Тозија; и

2. Преваленција на хронично бубрежно оштетување кај дијабет. Главен истражувач: проф. д-р Оливера-Стојчева Танева.

Наставна активност

Во март 2001 година се здобила со звањето асистент по предметот интерна медицина, со повторен реизбор во март 2004 година. По прекин на асистентското звање во јуни 2007 год., од мај 2010 год. повторно е реизбрана за асистент по предметот интерна медицина, со активно учество во практичната настава за студентите по медицина и стоматологија, но и изведување на практична настава за специјалноста по фамилијарна медицина.

Од 2003 до 2006 година била помошник-модератор на Нефролошката трибина која се организира на Клиниката за нефрологија со активно учество на неа со свои презентации: 1. Карактеристики на пациенти со долго хемодијализно лекување (1999); 2. Повратен скок на уреата - urea rebound и адекватност на ХД (2001); 3. Примена на колор дуплекс-доплер во проценка на протокот на артериовенска фистула кај пациенти на ХХД (2003); 4. Хемодијализа и гравидитет (2004); 5. Дневна vs интермитентна хемодијализа (2005); 6. Инфламација и анемија: предиктори на вкупен и кардиоваскуларен морталитет кај пациенти на хемодијализа (2006); 7. Влијанието на предијализното нефролошко следење врз иницијацијата и морталитетот кај пациенти на хронична хемодијализа (2008); 8. Хипертензија кај пациенти на хемодијализа - последни упатства и нови метаанализи (2010); 9. Упатства за евалуација на кардиоваскуларни болести и кардиоваскуларни ризик - фактори кај пациенти на хемодијализа (2011).

Од самото вработување на Клиниката активно учествува во семинари, конгреси и секции кои ги организира Клиниката за нефрологија со свои предавања. Од позначајните предавања се :

1. Влијанието на клиничките карактеристики на пациентот врз адекватноста на хемодијализата (2000 год.)
2. Хемодинамски детерминанти на постдијализниот повратен скок на уреата (Македонско-српски нефролошки денови, 2003 год.)
3. Предиктори на кардиоваскуларниот морталитет кај пациентите на хронична хемодијализа (2008 год.)
4. Brain natriuretic peptide (BNP)-кај пациенти на хемодијализа: предиктивна вредност на вкупен и кардиоваскуларен морталитет (2009 год.)
5. Хипертензија кај пациенти на хемодијализа (2009 год.)

Своите трудови ги има презентирани и на меѓународни конгреси со усни презентации:

1.C-reactive protein predicts all-cause mortality in hemodialysis patients (VII Balkan Cities Association of Nephrology, Dialysis, Transplantation and Artificial Organs - BANTAO Congress, 2005, Ohrid).

2.Brain natriuretic peptide in hemodialysis patients: prognostic value of baseline measurement for all-cause and cardiovascular mortality (European Society for Artificial Organs -ESAO Congress, 2009, Compiègne, France).

3. N-terminal-pro-B-type-natriuretic peptide predicts mortality in patients with end-stage renal disease in hemodialysis (IX BANTAO Congress, 2009, Antalija, Turkey).

4. Pulse pressure predicts all-cause and cardiovascular mortality in hemodialysis patients: a 5 years prospective observational study (IX BANTAO Congress, 2009, Antalija, Turkey).

Апстрактот "Brain natriuretic peptide in hemodialysis patients: predictive value for all-cause and cardiovascular mortality" на Светскиот конгрес по нефрологија одржан во Милано, 2009 година, е оценет во групата топ 20% од сите апстракти на Конгресот.

Член е на : Македонското здружение за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи (МЗНДТВО), Здружението на нефролози при Македонското лекарско друштво, Европската асоцијација за дијализа и трансплантација - EDTA/ERA, Балканската асоцијација за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи-BANTAO, како и на Европската асоцијација на вештачки органи - ESAO.

Досега објавените трудови се рецензирани во Билтенот на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" од 23.1.2001 год. бр. 771, на стр. 41, бр. 1 - 6 и во Билтен бр. 846 од 1.3.2004 год. на стр. 266, бр. 7 – 27 и во Билтен бр.983 од 1.4.2010 год., од бр.118. За сегашниот избор пријавува уште 51 труд. Инаку, има 17 индексирани труда на Pubmed.

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Ѓулшен Неџати Селим

Институција: Медицински факултет - Скопје

Научна област: интерна медицина - нефрологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички) како асистент	
	Во период од 2001 до 2007 година	
	- Интерна медицина / $12 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 7$ /=504 часа	15.12
	- Интерна пропедевтика/клиничко испитување / $12 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 7$ /=504 часа	15.12
	- Интерна медицина за стоматолози / $12 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 7$ /=504 часа	15.12
	Во период од 2010 до 2012 година	
	- Интерна медицина / $5 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 2$ /=60 часа	1.8
	- Интерна пропедевтика/клиничко испитување / $3 \cdot 2 \cdot 4 \cdot 2$ /=48 часа	1.44
	- Интерна медицина за стоматолози / $2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2$ /=16 часа	0.48

	- Интерна медицина-клиничка практика, ментор /35*4*2/=280 часа - Ургентна медицина /1*2*3*2/=12 часа - Семејна медицина /2*3*2*2/=24 часа	8.4 0.36 0.72
2.	Ментор на кандидати за доедукација на семејна медицина 10 кандидати /10 недели/ 8*10/ = 80 часа (0.06 бода по час)	4,8
3.	Модул за специјализација за семејна медицина 8 часа (0.06 бода по час)	0,48
4.	Настава во школи и работилници	
1	КМЕ курс- Воведен курс за епидемиологија, 20-22.11.2004 - учесник	1
2	GCP Workshop for Investigators - 9.03.2006 - учесник	1
Вкупно:		65,84

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект (2*3=6)	
1.	Терминална хронична бубрежна слабост во Република Македонија и рана иницијација на хемодијализа-дали е оправдана?	3
2.	Анемија менаџмент анализа на пациенти на дијализа во Р.Македонија (АМАМ)	3
2.	Учесник во меѓународен научен проект (3*5=15)	
1	Evaluation of the therapeutic equivalence of two different formulations containing epoetin (Epoetin STADA vs Erpo) administered intravenously in the correction phase of renal anemia (2004-2005).	5
2	A randomized, double-blind, placebo-controlled study of TRK-820 in hemodialysis patients with uremic pruritus (2006-2007).	5
3	The influence of advanced glycation end products formation rate on long-term mortality and morbidity of dialysis patients:new insights in AGEs at diabetic patients (2007-2009).	5
3.	Трудови со оригинални начни резултати, објавени во научно/стручно списание (10) 10*2.4 = 24	
1	(1) Ѓ. Селим, Р.Гроздановски, О. Стојчева-Танева, С.Николиќ. Фактори на ризик за неадекватна хемодијализа. Македонски медицински преглед, 53, 6-11, 1999.	2.4
2	(7) Ѓ.Селим, Р.Гроздановски, О.Стојчева-Танева, В.Амитов, С.Гелев, Љ.Стојковски, Н.Стојчев, Л.Стаматов, А.Шиколе. Влијанието на клиничките карактеристики на пациентот врз адекватноста на хемодијализата. Македонски медицински преглед, 54, 203-207, 2000	2.4
3	(8) О. Стојчева-Танева, Ѓ. Селим, Р.Гроздановски, С.Гелев, М.Поленакоски. Епидемиолошки аспекти на хоспиталното лекување на Клиниката за нефрологија во Скопје. Македонски медицински преглед, 53, 241-245, 1999.	2.4
4	(9) С.Гелев, А.Шиколе, Р.Гроздановски, Ѓ.Селим. Дијализно зависна амилоидоза, фактори на ризик, клиничка презентација. Македонски медицински преглед, 54, 13-16, 2000.	2.4
5	(10) С.Гелев, А.Шиколе, А.Стојановиќ, О.Стојчева-Танева, Ѓ. Селим,	2.4

	V.Амитов, Р.Гроздановски. Пациенти на хронична хемодијализа со Polycythemia Rubra Vera. Македонски медицински преглед, 55, 112-115, 2001.	
6	(11) О. Стојчева-Танева, Ѓ. Селим, Л. Грчевска, М.Поленаковиќ, А.Шиколе. Нефротски синдром кај дијабет. Македонски медицински преглед, 54, 199-203, 2000.	2.4
7	(33) Ѓ. Селим, Р.Гроздановски, О. Стојчева-Танева, С.Џикова, Л.Стаматов, И.Николов, Љ.Георгиевска-Исмаил. Хемодинамски детерминанти на постдијализниот повратен скок на уреата. Македонски медицински преглед, 57, 75-79, 2003.	2.4
8	(49) О. Стојчева-Танева, Ѓ. Селим, Л.Стаматов, Танева Б, Шиколе А, Стојковски Љ, Зафировска К. Влијанието на нефролошкото преддијализно следење врз раниот морталитет кај болни кои започнуваат со хронична хемодијализна програма. Македонски медицински преглед, 59, 11-15, 2005.	2.4
9	(50) Ѓ. Селим, О. Стојчева-Танева, Р.Гроздановски, Н.Ивановски, Л.Стаматов. Дневна в.с. стандардна интермитентна хемодијализа. Македонски медицински преглед, 59, 84-88, 2005.	2.4
10	(163) Тозија Лилјана, Чапароска Даниела, Петрониевиќ Звездана, Селим Гулшен и Николов Г. Игор. Нефролошки аспекти на акутното труење- модалитети на екстракорпорална терапија. Мак. Мед. преглед 2011; 65 (1):1-7.	2.4
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
1	(51) Stojceva-Taneva O, Ivanovski N, Selim G, Zafirovska K, Grozdanovski R. End-stage renal failure and referral for dialysis in the F.Y.R.M. Hippokratia 2005; 9,1:45-48.	3.6
2	(63) Stojceva-Taneva O, Selim G, Stojkovski L, Ivanovski N. Hypertension and progression of nephropathy in diabetic and non-diabetic chronic kidney disease patients. Hippokratia 2007; 11,2:72-76.	3.6
3	(72) Selim G, Stojceva-Taneva O, Ivanovski N, Zafirovska K, Sikole A, Trajcevska L, Asani A, Polenakovic M. Inflammation and anaemia as predictors of cardiovascular mortality in hemodialysis patients. Hippokratia. 2007 Jan;11(1):39-43.	3.6
4	(60) S. Gelev, G. Spasovski, S. Dzikova, S. Tosev, M. Bosevski, Gj. Selim, P. Dzekova, A. Asani, V. Amitov, A. Sikole. Different Ankle Brachial Index Levels in Asymptomatic Hemodialysis Patients. BANTAO Journal 2006; 4(2):41-45.	3.6
5	(61) P. Dzekova, A. Slavkovska, L. Simjanovska, I. Nikolov, A. Sikole, R. Grozdanovski, A. Asani, G. Selim, S. Gelev, V. Amitov, G. Spasovski, M. Polenakovic. Prevalence of hepatitis C virus infection in dialysis patients. BANTAO Journal 2006; 4 (1): 6-7.	3.6
6	(62) P. Dzekova, I. Nikolov, G. Severova-Andreevska, A. Sikole, R. Grozdanovski, A. Asani, G. Selim, S. Gelev, V. Amitov, G. Spasovski, M. Polenakovic. Influence of inflammation on nutritional status of dialysis patients. BANTAO Journal 2006; 4 (1) : 8-9.	3.6
7	(120) S. Gelev, S. Dzikova, A. Sikole, Gj. Selim, P. Dzekova, V. Amitov and G. Spasovski. Factors associated with carotid and femoral atherosclerosis in	3.6

	non-diabetic hemodialysis patients. BANTAO Journal 2006; 4 (1): 92-97.	
8	(164) Stojceva-Taneva Olivera, Selim Gjulsen and Zafirovska Katica. <i>Obstructive Nephropathy as a Result of Malignant Neoplasms: A Single Centre Experience</i> . BANTAO Journal 2010; 8 (2): 71-74	3.6
9	(165) Selim Gjulsen, Stojceva-Taneva Olivera, Tozija Liljana, Gelev Saso, Adamova Gordana, Gerasimovska-Kitanovska Biljana and Sikole Aleksandar. <i>Pregnancy in End-stage Renal Disease Patients on Long-term Hemodialysis: Two Case Reports</i> . BANTAO Journal 2010; 8 (2): 85-87	3.6
10	(52) Stojceva-Taneva O, Selim G, Zafirovska K, Polenakovic M. Differences in renal registries between the Balkans and Western Europe. <i>Contributions</i> 2006; 27, 2:37-47.	3.6
11	(53) Selim G, Stojceva-Taneva O, Zafirovska K, Sikole A, Gelev S, Dzekova P, Stefanovski K, Koloska V, Polenakovic M. Inflammation predicts all-cause and cardiovascular mortality in hemodialysis patients. <i>Contributions</i> 2006; 27, 1: 133-144.	3.6
12	(64) Selim G, Stojceva-Taneva O, Sikole A, Amitov V, Trajcevska L, Asani A, Trojancanec-Piponska S, Polenakovic M. Association between haemoglobin level and all-cause mortality in haemodialysis patients: the link with inflammation and malnutrition. <i>Contributions</i> 2007; 28, 1:81-95.	3.6
13	(75) Sikole A, Nikolov V, Dzekova P, Stojcev N, Amitov V, Selim G, Asani A, Gelev S, Grozdanovski R, Masin G, Klinkmann H, Polenakovic M. Survival of patients on maintenance haemodialysis over a twenty-year period. <i>Contributions</i> . 2007; 28(2):99-110.	3.6
14	(76) Stojceva-Taneva O, Selim GJ, Tozija L, Polenakovic M. Early mortality rate in end-stage renal disease patients initiating hemodialysis. <i>Contributions</i> . 2006; 27 (2):29-35.	3.6
15	(84) Selim G, Stojceva-Taneva O, Polenakovic M, Georgievska-Ismail Lj, Gelev S, Hristova-Antova E, Andova V, Dzekova P, Sikole A. Effect of nephrology referral on the initiation of haemodialysis and mortality in ESRD patients. <i>Contributions</i> . 2007; 28(2):111-26.	3.6
16	(85) Dzekova-Vidimliski P, Asani A, Selim G, Gelev S, Polenakovic M, Sikole A. Patterns of viraemia in haemodialysis patients with hepatitis C. <i>Contributions</i> . 2008; 29(2):201-11.	3.6
17	(86) Gelev S, Spasovski G, Trajkovski Z, Damjanovski G, Amitov V, Selim G, Dzekova P, Sikole A. Factors associated with various arterial calcifications in haemodialysis patients. <i>Contributions</i> 2008; 29(2):185-199.	3.6
18	(87) Sikole A, Dzekova P, Asani A, Amitov V, Selim G, Gelev S, Polenakovic M. New approaches in the therapy of hepatitis C in dialysis patients. <i>Contributions</i> 2008;29(2):155-64.	3.6
19	(167) Polenakovic M, Sikole A, Nikolov IG, Georgiev D, Selim G, Dzekova-Vidimliski P, Gelev S, Amitov V, Oncevski A, Severova G, Pavleska S, Poposki A, Kovaceska V, Alceva M, Zdravkovska V, Antararov R, Dimitrov S, Janakievska P, Damjanovski M, Karceva Sarajlija E, Velinova B, Ivanovski K, Panova B, Neskovski J, Jovcevski D, Zafirovska M, Mat R, Filipovik R, Sela L, Lamova K. <i>Diabetics on dialysis in the Republic of Macedonia: A nationwide epidemiological study</i> . Prilozi. 2010 Jul;31(1):261-77.	3.6
20	(119) Spasovski G, Gelev S, Masin-Spasovska J, Selim G, Sikole A, Vanholder R. Improvement of bone and mineral parameters related to adynamic bone disease by diminishing dialysate calcium. <i>Bone</i> . 2007 Oct;41(4):698-703.	3.6+ 4.6= 8.2
21	(116) Arsov S, Graaff R, Morariu AM, van Oeveren W, Smit AJ, Busletic I,	3.6+

	Trajcevska L, Selim G, Dzekova P, Stegmayr B, Sikole A, Rakhorst G. Does hepatitis C increase the accumulation of advanced glycation end products in haemodialysis patients? <i>Nephrol Dial Transplant</i> . 2010 ;25 (3): 885-91.	3,56= 7.16
22	(115) Dzekova P, Asani A, Selim G, Gelev S, Trajceska L, Amitov V, Selja N, Zabzun M, Mena S, Gaseva M, Sikole A. Long-term follow up of sustained viral response after treatment of hepatitis C with pegylated interferon alpha-2a in hemodialysis patients. <i>Int J Artif Organs</i> . 2009;32(3):180-4.	3.6+ 1.5= 5.1
23	(169) Selim G, Stojceva-Taneva O, Spasovski G, Georgievska-Ismail L, Zafirovska-Ivanovska B, Gelev S, Dzekova P, Trajcevska L, Trojancanec-Piponska S, Sikole A. <i>Brain natriuretic peptide between traditional and nontraditional risk factors in hemodialysis patients: analysis of cardiovascular mortality in a two-year follow-up</i> . <i>Nephron Clin Pract</i> . 2011;119(2):c162-70.	3.6+ 1.84= 5.44
24	(168) Dzekova-Vidimliski P, Severova-Andreevska G, Trajceska L, Pusevski V, Selim G, Gelev S, Amitov V, Dzikova S, Sikole A. <i>Aminotransferase activity as a poor predictor of liver disease progression in dialysis patients with chronic hepatitis C</i> . <i>Bratisl Lek Listy</i> . 2011;112(10):568-71.	3.6+ 0.34= 3.94
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир (3*1.2=3.6)	
1	В.Амитов, В.Ристовска, С.Гелев, Ѓ.Селим, Л.Стаматов, Р. Гроздановски, А.Шиколe. Инфекција со хепатит Ц во Одделението за хемодијализа при Клиниката за нефрологија во периодот од 1995 до 1999 година. <i>Македонски медицински преглед (Суплемент)</i> , 2003, 128-131.	1.2
2	М.Поленакoвич со соработници. Лекување на возрасни со дијабетес мелитус и терминална бубрежна инсуфициенција со дијализа во 2000 година во Р.Македонија. <i>Македонски медицински преглед (суплемент)</i> , 2003, 137-141	1.2
3	Ѓулшен Селим. Хипертензија и ренална надоместувачка терапија: Хемодијализно лекување и бубрежна трансплантација. <i>Македонски медицински преглед</i> , 2011, 65 (Супл 81): 14-17.	1.2
6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор (6*1.8=10.8)	
1	Stojceva-Taneva O, Selim G, Grozdanovski R, Zafirovska K. <i>Do we need improvement in the Balkan Renal Registry?</i> <i>Bantao Journal Proceedings</i> , 2005, 3 (2): p 30-32.	1.8
2	Selim G, Stojceva-Taneva O, Grozdanovski R, Sikole A, Amitov V, Gelev S, Trajceska L. <i>C-reactive protein predicts all-cause mortality in hemodialysis patients</i> . <i>Bantao Journal Proceedings</i> , 2005, 3 (2): p 59-61.	1.8
3	D. Mladenovska, K.Zafirovska, N.Petrusevska, Gj.Selim, L, Trajcevska. <i>Appearance of psychopathological tendencies in the early phase of haemodialysis treated patients</i> . <i>Bantao Journal Proceedings</i> , 2005, 3 (2): p 49-50.	1.8
4	M. Polenakovic, A. Sikole, N. Stojcev, V. Amitov, R. Grozdanovski, Gj. Selim, L. Simonovska, N. Milanovski. <i>Tuberculosis in patients on dialysis</i> . <i>Inter Academy Medical Panel</i> . (p. 89-93), Paris, 2002 .	1.8

5	M. Polenakovic, A. Sikole, R. Grozdanovski, G. Selim, S. Gelev, N. Stojcev, V. Amitov, L. Simonovska, N. Milanovski. <i>Do we underestimate tuberculosis in patients on maintenance hemodialysis?</i> VII Jugoslovenski Kongres za Nefrologiju, dijalizu i transplantaciju. Lectures, 19-21, Nis, Jugoslavija, 2002.	1.8
6	Daniela Mladenovska, Aleksandar Sikole, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, Ninoslav Ivanovski. <i>Predictors of the willingness to consider living donor kidney transplantation in haemodialysis patients.</i> Organ transplantation: ethical, legal and psychosocial aspects, Vol.II. 312-321, 2011	1.8
7.	Пленарно предавање на научен/стручен собир	
	Хипертензија и ренална надоместувачка терапија: Хемодијализно лекување и бубрежна трансплантација. Воведно предавање на XVIII конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество. 15-18 јуни 2011, Охрид.	2
8.	Секциски предавања на научен/стручен собир /9*1=9/	
1	Влијанието на клиничките карактеристики на пациентот врз адекватноста на хемодијализата - (2000 год)	1
2	Предиктори на кардиоваскуларниот морталитет кај пациентите на хронична хемодијализа (2008 год.)	1
3	Brain natriuretic peptide (BNP)-кај пациенти на хемодијализа: предиктивна вредност на вкупен и кардиоваскуларен морталитет (2009 год.)	1
4	Хипертензија кај пациенти на хемодијализа - (2009 год. при Македонската асоцијација за хипертензија)	1
5	Упатства за евалуација на кардиоваскуларни болести и ризик фактори кај пациенти на дијализа (стручен состанок "Адекватно лекување на пациенти на дијализа, 2010 год.)	1
6	Хипертензија и хемодијализа-целни вредности, фармаколошки и нефармаколошки третмани (симпозиум "Артериска хипертензија и бубрег", 2011 год.)	1
7	Нефролошко следење и иницијација на хемодијализата. (Светски ден на бубрегот 2011 год.)	1
	Предавања при Катедрата за интерна медицина	
8	Влијанието на постдијализниот повратен скок на уреата врз прескрипцијата на дијализната доза (2004)	1
9	C-Reactive Protein: Предиктор на вкупен и кардиоваскуларен морталитет кај пациентите на хронична хемодијализа (2008)	1
9.	Секциски предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество /5*2=10/	
1	„Хемодинамски детерминанти на постдијализниот повратен скок на уреата“ Македонско-српски нефролошки денови (2003 год.)	2
2	"C-reactive protein predicts all-cause mortality in hemodialysis patients" (VII Balkan Cities Association of Nephrology, Dialysis, Transplantation and Artificial Organs- BANTAO Congress, 2005, Ohrid).	2
3	"Brain natriuretic peptide in hemodialysis patients: prognostic value of baseline measurement for all-cause and cardiovascular mortality" (European Society for Artificial Organs -ESAO Congress, 2009, Compiègne, France).	2
4	"N-terminal-pro-B-type-natriuretic peptide predicts mortality in patients with end-stage renal disease in hemodialysis" (IX BANTAO Congress, 2009, Antalija, Turkey).	2

5	"Pulse pressure predicts all-cause and cardiovascular mortality in hemodialysis patients: a 5 years prospective observational study" (IX BANTAO Congress, 2009, Antalija, Turkey).	2
10.	Учество на научен/стручен собир со реферат постер (17)	
1	(23) Gj. Selim, R. Grozdanovski, O. Stojceva-Taneva, V. Amitov, S. Gelev, N. Stojcev, L. Stamatov, Lj. Stojkovski, A. Sikole. <i>Risk factors for inadequate hemodialysis</i> . Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија, 2001	0.5
2	(24) Gj. Selim, O. Stojceva-Taneva, R.Grozdanovski, V.Amitov, S.Gelev. <i>The dose of hemodialysis and duration of hemodialysis treatment in years</i> . XXIX ESAO Congress, Vienna, Austria, 2002	0.5
3	(27) Gj. Selim, R. Grozdanovski, N. Ivanovski, O. Stojceva-Taneva, S. Dzikova, I. Nikolov, Lj. Georgievska –Ismail, K.Zafirovska. <i>The post-hemodialysis urea rebound: the role of the hemodynamic determinants</i> . XXX ESAO Congress, Aachen-Germany, 2003	0.5
4	(32) G.Selim, R.Grozdanovski, O.Stojceva-Taneva, S.Cikova, K.Zafirovska. <i>Relationship between the patient clearance time and the post hemodialysis urea rebound</i> . XLI Congress ERA-EDTA, Lisbon, Portugal, 2004	0.5
5	(39) Selim G, Stojceva-Taneva O, Grozdanovski R, Zafirovska K, Georgievska-Ismail L, Stamatov L. <i>Postdialysis urea rebound between high single-pool spKt/V and low equilibrated eKt/V</i> . XLII ERA-EDTA Congress, 2005, Istanbul, Turkey.	0.5
6	(57) Selim G, Stojceva-Taneva O, Zafirovska K, Sikole A, Dzikova S, Trajcevska L, Gelev S, Amitov V, Georgievska-Ismail L. <i>Cardiac output and mean postdialysis blood pressure: hemodynamic determinants of the post-hemodialysis urea rebound</i> . XLIII ERA-EDTA Congress 2006, Glasgow.	0.5
7	(58) Selim G, Stojceva-Taneva O, Zafirovska K, Sikole A, Trajcevska L, Stefanovski K, Koloska V, Dzekova P, Asani A. <i>C-reactive protein and hemoglobin: predictors of all-cause mortality in hemodialysis patients</i> . XLIII ERA-EDTA Congress 2006, Glasgow.	0.5
8	(65) Selim G, Stojceva-Taneva O, Georgievska-Ismail L, Dzikova S, Sikole A. <i>Postdialysis urea rebound: relationship between high single-pool and low equilibrated Kt/V</i> . XLIV ERA EDTA Congress 2007, Barcelona.	0.5
9	(90) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, V.Amitov, N.Stojcev, S.Gelev, L.Trajcevska, P.Dzekova, I.Rambabova-Busletic, S.Pavleska, A.Sikole. <i>Predictors of cardiovascular mortality in hemodialysis patients:analysis at 4 years of follow-up</i> . XXXV ESAO Congress, 2008, Geneva.	0.5
10	(95) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, L.Georgievska-Ismail, S.Gelev, N.Stojcev, E.Srbinovska Kostovska, P.Dzekova, I.Rambabova-Busletic, A.Asani, A.Sikole. <i>Traditional cardiovascular risk factors and cardiovascular mortality in haemodialysis patients:5-year follow-up analysis</i> . <i>World Congress of Nephrology</i> , 2009, Milan.	0.5
11	(96) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, B.Zafirova-Ivanovska, S.Trojacanec-Piponska, S.Gelev, I.Nikolov, N.Stojcev, P.Dzekova, I.Rambabova-Busletic, A.Asani, A.Sikole. <i>Brain natriuretic peptide in hemodialysis patients:predictive value for all-cause and cardiovascular mortality</i> . <i>World Congress of Nephrology</i> , 2009, Milan.	0.5
12	(123) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, V.Amitov, S.Gelev, P.Dzekova, A.Asani, S.Pavleska, A.Sikole. <i>The all-cause and cardiovascular mortality in hemodialysis patients:the link between anaemia nad inflammation a-malnutrition</i> . 8-th BANTAO Congress, Belgdare, Serbia, 2007.	0.5

13	(126) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, S.Gelev, N.Stojcev, V.Amitov, G.Adamova, A.Sikole. <i>Successful pregnancy in a 43 year-old woman who undergo long-term hemodialysis. XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje.</i>	0.5
14	(127) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, S.Gelev, N.Stojcev, P.Dzekova, L.Trajcevska, A.Asani, I.Busletic, S.Pavleska, A.Sikole. <i>A multi-biomarker approach for the prediction of cardiovascular mortality in hemodialysis patients. XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje.</i>	0.5
15	(145) Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Liljana Tozija, Saso Gelev, Nikola Stojcev, Pavlina Dzekova, Lada Trajevcska, Galina Severova, Svetlana Pavleska, Aleksandar Sikole. <i>Predictors of cardiovascular mortality in hemodialysis patients:5 year follow-up analysis.XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic</i>	0.5
16	(151) Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Liljana Tozija, Saso Gelev, Nikola Stojcev, Pavlina Dzekova, Lada Trajevcska, Galina Severova, Svetlana Pavleska, Aleksandar Sikole. <i>Influence of nephrology referral on the relationship between timing of dialysis initiation and survival in hemodialysis patients. XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic</i>	0.5
17	(160) G. Selim, O. Stojceva - Taneva, L. Tozija, N. Stojcev, S. Gelev, P. Dzekova, L. Trajevcska, S. Pavleska, M. Popov, A. Sikole. <i>Nefrology referral but not glomerular filtration rate predicts survival in hemodialysis patients: A 5 years prospective observational study. 10th BANTAO Congress, Chalkidiki, Greece, 2011.</i>	0.5
11.	Апстрактни објавени во зборник од конференции -меѓународни (118*1=118)	
1	(2) Lj. Stojkovski, P. Dejanov, R. Grozdanovski, G. Selim, M. Polenakovic, K. Zafirovska, A. Sikole. <i>Our first three year experience with CAPD. IV Congress of Balkan Cities association of Nephrology, dialysis, transplantation and artificial organs, Izmir, Turkey, 14-16.11. 1999</i>	1
2	(4) V. Amitov, G. Selim, L. Stamatov, S. Gelev, N. Stojcev, R. Grozdanovski. <i>Hemodynamic change during hemodialysis and coronary artery disease. IV Congress of Balkan Cities association of Nephrology, dialysis, transplantation and artificial organs, Izmir, Turkey, 14-16.11. 1999</i>	1
3	(5) O. Stojceva, R. Grozdanovski, G. Selim, S. Gelev, A. Sikole, M. Polenakovic. <i>Factors related to progression of chronic renal failure in diabetic nephropathy of type two diabetes. IV Congress of Balkan Cities association of Nephrology, dialysis, transplantation and artificial organs, Izmir, Turkey, 14-16.11. 1999</i>	1
4	(6) B. Dejanova, A. Sikole, V. Malevska, P. Dejanov, V.Lukarevska, R. Grozdanovski, V. Amitov, G. Selim, M. Polenakovic, K. Zafirovska. <i>Total antioxidant status, antioxidative enzymes and lipid peroxidation in chronic hemodialysis patients. XXXVI Congress of the European Renal Association, Madrid, Spain, 5-8.9.1999</i>	1
5	(12) R. Grozdanovski, Gj. Selim, A. Sikole, O. Stojceva-Taneva, V. Amitov, S. Gelev, N. Stojcev, L. Stamatov. <i>Urea rebound significantly influences parametars for hemodialysis adequacy. XXXVIII Congress of European Renal Association- ERA-EDTA, Vienna, Austria, 2001</i>	1
6	(13) A. Sikole, Lj. Stojkovski, K. Cakalaroski, S. Gelev, V. Amitov, G. Spasovski, G. Selim, N. Stojcev, R. Grozdanovski. <i>Successful treatment of soft tissue calcifications in uremia - case report. XXXVIII Congres of European Renal Association -ERA-EDTA, Vienna, Austria, 2001</i>	1

7	(14) A. Sikole, R. Grozdanovski, N. Stojcev, G. Spasovski, V. Amitov, G. Selim, S. Gelev, V. Nikolov, M. Polenakovic. <i>Survival of patients on chronic hemodialysis</i> . XXXVIII Congres of European Renal Association -ERA-EDTA, Vienna, Austria, 2001	1
8	(15) Stojceva-Taneva O, Sikole A, Zafirovska K, Selim Gj, Grozdanovski R. <i>Endstage renal failure and referral for dialysis in the Republic of Macedonia</i> . XXXVIII Congres of European Renal Association -ERA-EDTA, Nephrol Dial Transplant, 16; 6; A107, 2001	1
9	(20) A.Sikole, G. Spasovski, D. Zafirov, M. Polenakovic, V. Amitov, S. Gelev, G. Selim, R. Grozdanovski. <i>Epoetin omega for treatment of anemia in maintenance haemodialysis patients</i> . Tret kongres po nefrologija na R. Makedonija, Mak. Med Pregled 55, (Supl.48), A94, 2001	1
10	(24) Gj. Selim, O. Stojceva-Taneva, R.Grozdanovski, V.Amitov, S.Gelev. <i>The dose of hemodialysis and duration of hemodialysis treatment in years</i> . XXIX ESAO Congres, The International Journal of Artificial Organs (vol 25, no 7,) Vienna, Austria, 2002	1
11	(25) M. Polenakovic, R. Grozdanovski, Gj. Selim, L. Simonovska, N. Milanovski: <i>Do we neglect tuberculosis in patients on maintenance dialysis?</i> XXX ESAO Congres, The International Journal of Artificial Organs (vol 26, no 7,) Aachen, Germany, 2003	1
12	(26) O. Stojceva- Taneva, L.Tozija, Gj. Selim, R. Grozdanovski, K. Zafirovska. <i>Factors affecting mortality in end-stage renal failure patients initiating hemodialysis</i> . XXXIX Congres of ERA-EDTA, Berlin, Germany, 2003	1
13	(27) Gj. Selim, R. Grozdanovski, N. Ivanovski, O. Stojceva-Taneva, S. Dzikova, I. Nikolov, Lj. Georgievska –Ismail, K.Zafirovska. <i>The post-hemodialysis urea rebound: the role of the hemodynamic determinants</i> . XXX ESAO Congres, The International Journal of Art.Oragns (26) p.655, Aachen-Germany, 2003	1
14	(29) A.Sikole, G.Spasovski, O. Stojceva-Taneva, S. Gelev, V. Amitov, R. Grozdanovski, G. Selim. <i>Aluminium deposition in the bone and erythropoietin requirements in end-stage renal disease</i> . XXIX ESAO Congres, The International Journal of Artificial Organs (vol 25, no 7,) Vienna, Austria, 2002	1
15	(32) G.Selim, R.Grozdanovski, O.Stojceva-Taneva, S.Cikova, K.Zafirovska. <i>Relationship between the patient clearance time and the post hemodialysis urea rebound</i> . XLI Congress ERA-EDTA, Lisbon, Portugal, 2004	1
16	(35) O. Stojceva-Taneva, G. Selim, L.Tozija, R.Grozdanovski, K. Zafirovska. <i>Impact of age upon progression of chronic renal failure in diabetic and non-diabetic patients</i> . XLI Congress ERA-EDTA, (Apstract book, MP 189), Lisbon, Portugal, 2004	1
17	(36) L.Tozija, Z. Antova, I. Nikolov, G. Selim, K.Cakalaroski. <i>Diabetic uremic patient with acute movement disorders - Case Report</i> . XVII Danube Symposium of Nephrology (Apstract book, S 26), Sofia, Bulgaria, 2004.	1
18	(37) I. Nikolov, M. Polenakovic, G. Petrovski, S. Pavleska, P. Dzekova, G. Selim, L. Tozija, A. Sikole, R. Grozdanovski. <i>Cardiovascular diseases in diabetics on maintenance hemodialysis</i> . XVII Danube Symposium of Nephrology, Sofia, Bulgaria, 2004.	1
19	(38) Stojceva-Taneva O, Selim G, Tozija L, Zafirovska K. <i>Early versus late mortality in hemodialysis patiетns in relation to their time of referral</i> . XLII ERA-EDTA Congress, 2005, Istambul, Turkey.	1
20	(39) Selim G, Stojceva-Taneva O, Grozdanovski R, Zafirovska K, Georgievska-	1

	Ismail L, Stamatov L. <i>Postdialysis urea rebound between high single-pool spKt/V and low equilibrated eKt/V</i> . XLII ERA-EDTA Congress, 2005, Istanbul, Turkey.	
21	(43) Stojkovski L, Stojceva-Taneva O, Gelev S, Selim G, Oncevski A. <i>Peritoneal dialysis suppress the progression of chronic renal failure</i> . 7-th BANTAO Congress, Bantao Journal Abstract Book, 2005; 3 (1): p90	1
22	(44) Tozija L, Nikolov I, Antova Z, Selim G, Cakalaroski K. <i>Patients on maintenance hemodialysis with atypical cerebral movement disorders</i> . 7-th BANTAO Congress, Bantao Journal Abstract Book, 2005; 3 (1):p 38	1
23	(45) Tozija L, Nikolov I, Antova Z, Selim G, Cakalaroski K. <i>Diabetic patient on maintenance hemodialysis with basal ganglia lesions: a case report</i> . 7-th BANTAO Congress, Bantao Journal Abstract Book, 2005; 3 (1):p 48	
24	(46) Sikole A, Dzekova P, Selim G, Severova-Andreevska G, Stojcev N, Amitov V, R. Grozdanovski. <i>The effect of chronic inflammation on the nutritive status of patients treated by chronic hemodialysis</i> . 7-th BANTAO Congress, Bantao Journal Abstract Book, 2005; 3 (1):p 85	1
25	(47) Stojkovski Lj, Nikolov I, Dzekova P, Gelev S, Selim G. <i>Administration of iron therapy in chronic peritoneal dialysis (CPD) patients</i> . 7-th BANTAO Congress Bantao Journal Abstract Book, 2005; 3 (1):p 93	1
26	(48) Gelev S, Spasovski G, Selim G, Grozdanovski R, Zafirovska K. <i>Influence of low and high calcium containing dialysate solution on QT interval duration in hemodialysis patients</i> . 7-th BANTAO Congress Bantao Journal Abstract Book, 2005; 3 (1):p 94	1
27	(55) D. Mladenovska, G. Selim, A. Sikole, K. Zafirovska. <i>Burnout syndrome among dialysis nurses</i> . 3rd World Congress on Quality in Clinical Practice. <i>Hippokratia</i> 2006, 10, S 1: S58	1
28	(56) Stojceva-Taneva O, Selim G, Zafirovska K. <i>Are there differences in renal registry data between Western Europe and the Balkans?</i> XLIII ERA-EDTA Congress 2006, Glasgow, <i>Nephrol Dial Transplant</i> 21 (S4), Book of Abstracts	1
29	(57) Selim G, Stojceva-Taneva O, Zafirovska K, Sikole A, Dzikova S, Trajcevska L, Gelev S, Amitov V, Georgievska-Ismail L. <i>Cardiac output and mean postdialysis blood pressure: hemodynamic determinants of the post-hemodialysis urea rebound</i> . XLIII ERA-EDTA Congress 2006, Glasgow, <i>Nephrol Dial Transplant</i> 21 (S4), Book of Abstracts	1
30	(58) Selim G, Stojceva-Taneva O, Zafirovska K, Sikole A, Trajcevska L, Stefanovski K, Koloska V, Dzekova P, Asani A. <i>C-reactive protein and hemoglobin: predictors of all-cause mortality in hemodialysis patients</i> . XLIII ERA-EDTA Congress 2006, Glasgow, <i>Nephrol Dial Transplant</i> 21 (S4), Book of Abstracts	1
31	(59) Pavlina Dzekova, Arben Asani, Gulsen Selim, Saso Gelev, Vili Amitov, K. Zafirovska, Aleksandar Sikole. <i>First experiences of treatment of dialysis patients with chronic hepatitis C virus infection with pegylated interferon</i> . XLIII ERA-EDTA Congress 2006, Glasgow, <i>Nephrol Dial Transplant</i> 21 (S4), Book of Abstracts	1
32	(65) Selim G, Stojceva-Taneva O, Georgievska-Ismail L, Dzikova S, Sikole A. <i>Postdialysis urea rebound: relationship between high single-pool and low equilibrated Kt/V</i> . XLIV ERA EDTA Congress 2007, <i>Nephrol Dial Transplant</i> 22 (S6), Barcelona, (Book of Abstracts)	1
33	(66) Selim G, Stojceva-Taneva O, Amitov V, Gelev S, Trajcevska L, Dzekova P, Asani A, Sikole A. <i>Anaemia and all-cause mortality in hemodialysis patients: The link between inflammation and malnutrition</i> . <i>World Congress of</i>	1

	<i>Nephrology 2007, Rio de Janeiro, Book of Abstracts</i>	
34	(67) Stojceva-Taneva O, Selim G. Mortality in hemodialysis patients in the Republic of Macedonia: Registry data. <i>World Congress of Nephrology 2007, Rio de Janeiro, Book of Abstracts</i>	1
35	(68) Aleksandar Sikole, Pavlina Dzekova, Igor Nikolov, Nexhmi Selja, Mustafa Zabzun, Sheriat Muharemi, Arben Asani, Vili Amitov, Gjulsen Selim, Saso Gelev, Magdalena Gaseva, Ljubomir Ivanovski, Violeta Grunevska. Efficacy and safety of pegylated interferon as monotherapy for treatment of hepatitis C in hemodialysis patients. XLIV ERA EDTA Congress 2007, Barcelona, <i>Nephrol Dial Transplant 22 (S6)</i>	1
36	(69) Goce Spasovski, Saso Gelev, Jelka Masin-Spasovska, Gjulsen Selim, Aleksandar Sikole, Raymond Vanholder. Improvement of bone and mineral parameters related to adynamic bone disease by diminishing dialysate calcium. XLIV ERA-EDTA Congress 2007, Barcelona, <i>Nephrol Dial Transplant 22 (S6)</i>	1
37	(70) Arben Asani, Aleksandar Sikole, Gjulsen Selim, Pavlina Dzekova, Saso Gelev, Vili Amitov, Svetlana Pavleska. Association of erythropoietin therapy with the gender, age and hemoglobin level in dialysis patients. XLIV ERA-EDTA Congress 2007, Barcelona, <i>Nephrol Dial Transplant 22 (S6)</i> , (Book of Abstracts)	1
38	(71) Saso Gelev, Goce Spasovski, Sonja Dzikova, Zoran Trajkovski, Gjulsen Selim, Pavlina Dzekova, Vili Amitov, Aleksandar Sikole. Comparison between hemodialysis patients with different arterial calcification status. XLIV ERA-EDTA Congress 2007, Barcelona, <i>Nephrol Dial Transplant 22 (S6)</i>	1
39	(73) G.Spasovski, S.Gelev, J.Masin-Spasovska, G.Selim, P.Dejanov, A.Sikole, R. Vanholder. Bone and mineral parameters related to adynamic bone disease could be improved by the use of low calcium dialysate. World Congress of Nephrology 2007, Rio de Janeiro	1
40	(74) P.Dzekova, I.Nikolov, A.Asani, G.Selim, L.Stojkovski, S.Gelev, V.Amitov, M.Polenakovic, A.Sikole. Hepatitis C virus infection in dialysis patients:an emergency call. XLIV ERA-EDTA Congress 2007, Barcelona, <i>Nephrol Dial Transplant 22 (S6)</i>	1
41	(77) P.Dzekova, A.Sikole, I.Nikolov, A.Asani, G.Selim, S.Gelev, V.Amitov, M.Polenakovic. Presence of HCV RNA in serum in HCV-antibody positive dialysis patients. XXXIII ESAO Congress, 2006, Umea, <i>Int J Artif Organs</i> , 29 (5), p531	1
42	(78) A.Sikole, V.Nikolov, P.Dzekova, N.Stojcev, V.Amitov, G.Selim, A.Asani, S.Gelev, R.Grozdanski, G.Masin, M.Polenakovic, H.Klinkmann. Outcome in haemodialysis over a period of twenty years. XXXIII ESAO Congress, 2006, Umea, <i>Int J Artif Organs</i> , 29 (5), p530	1
43	(79) A.Sikole, P.Dzekova, A.Asani, G.Selim, V.Amitov, S.Gelev. Chronic hepatitis C virus infection in dialysis patients and treatment with pegylated interferon. XXXIII ESAO Congress, 2006, Umea, <i>Int J Artif Organs</i> , 29 (5), p502	1
44	(80) S.Gelev, S.Dzikova, G.Spasovski, G.Selim, P.Dzekova, V.Amitov, A.Sikole. Factors associated with atherosclerotic lesions in non-diabetic hemodialysis patients. XXXIII ESAO Congress, 2006, Umea, <i>Int J Artif Organs</i> , 29 (5), p502	1
45	(81) P.Dzekova, P.Dejanov, V.Gerasimovska, A.Asani, S.Pavleska, G.Selim, S.Gelev, V.Amitov, A.Oncevski, A.Sikole. The influence of fistula blood flow rate on dialysis adequacy in maintenance hemodialysis patients. XXXIV	1

	ESAO Congress, Krems, 2007, <i>Int J Artif Organs</i> , 30 (8), p737	
46	(82) Gelev S, Spasovski G, Dzikova S, Tosev S, Bosevski M, Selim Gj, Dzekova P, Asani A, Amitov V, Sikole A. Arterial disease in asymptomatic hemodialysis patients. XXXIV ESAO Congress, Krems, 2007, <i>Int J Artif Organs</i> , 30 (8), p738	1
47	(83) A.Sikole, P.Dzekova, N.Selja, M. Gaseva, M.Zabzun, S. Muharemi, A. Asani, V.Amitov, G.Selim, S.Gelev, S.Mena, V.Grunevska, M.Polenakovic. Treatment outcome of hepatitis C in hemodialysis patients. XXXIV ESAO Congress, Krems, 2007, <i>Int J Artif Organs</i> , 30 (8), p698	1
48	(84) Selim G, Stojceva-Taneva O, Polenakovic M, Georgievska-Ismail Lj, Gelev S, Hristova-Antova E, Andova V, Dzekova P, Sikole A. Effect of nephrology referral on the initiation of haemodialysis and mortality in ESRD patients. <i>Contributions</i> . 2007 Dec; 28(2):111-26.	1
49	(88) S. Arsov, R.Graaff, A.M.Morariu, W.van Oeveren, I.Busletic, L.Trajcevska, G.Selim, A. Matinovska, A.Sikole, R.J.Ploeg, G.Rakhorst. Assessment of the risk for cardiovascular mortality and morbidity in hemodialysis patients. XXXV ESAO Congress, 2008, Geneva, <i>Int J Artif Organs</i> , 31 (7), p592	1
50	(89) A.Asani, P.Dzekova, G.Selim, S.Gelev, V.Amitov, L.Trajcevska, S.Pavleska, A.Sikole. Hemoglobin level and association of age and gender in dialysis patients treated with erythropoietin. XXXV ESAO Congress, 2008, Geneva, <i>Int J Artif Organs</i> , 31 (7), p645	
51	(90) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, V.Amitov, N.Stojcev, S.Gelev, L.Trajcevska, P.Dzekova, I.Rambabova-Busletic, S.Pavleska, A.Sikole. Predictors of cardiovascular mortality in hemodialysis patients:analysis at 4 years of follow-up. XXXV ESAO Congress, 2008, Geneva, <i>Int J Artif Organs</i> , 31 (7), p646	1
52	(91) P.Dzekova, S.Pavleska, I.Busletic, L.Stamatov, G.Selim, S.Gelev, V.Amitov, L.Stojkovski, N.Ivanovski, M.Polenakovic, A.Sikole. Prevalence of hepatitis C virus infection in patients on renal replacement therapy. XXXV ESAO Congress, 2008, Geneva, <i>Int J Artif Organs</i> , 31 (7), p648	1
53	(92) P.Dzekova, V.Amitov, N.Stojcev, S.Gelev, G.Selim, L.Trajceska, S.Pavleska, I.Busletic, A.Asani, P.Dejanov, M.Polenakovic, A.Sikole. Intermittent viremia of hepatitis C virus in dialysis patients. XXXV ESAO Congress, 2008, Geneva, <i>Int J Artif Organs</i> , 31 (7), p648	1
54	(93) I.Rambabova-Busletic, Z.M.Popov, J.G.Masin-Spasovska, G.N.Selim, G.B.Spasovski, S.K.Dohcev, A.Sikole, N.Ivanovski. Custodiol versus eurocollins: Effect on early graft recovery after living renal transplantation. XXXV ESAO Congress, 2008, Geneva, <i>Int J Artif Organs</i> , 31 (7), p661	1
55	(94) L.Trajceska, S.Gelev, V.Amitov, G.Selim, S.Pavleska, A.Sikole. Parathyroid hormone and erythropoietin therapy. XXXV ESAO Congress, 2008, Geneva, <i>Int J Artif Organs</i> , 31 (7), p650	1
56	(95) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, L.Georgievska-Ismail, S.Gelev, N.Stojcev, E.Srbinovska Kostovska, P.Dzekova, I.Rambabova-Busletic, A.Asani, A.Sikole. Traditional cardiovascular risk factors and cardiovascular mortality in haemodialysis patients:5-year follow-up analysis. <i>World Congress of Nephrology</i> , 2009, Milan, (Book of Abstracts)	1
57	(96) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, B.Zafirova-Ivanovska, S.Trojacanec-Piponska, S.Gelev, I.Nikolov, N.Stojcev, P.Dzekova, I.Rambabova-Busletic, A.Asani, A.Sikole. Brain natriuretic peptide in hemodialysis	1

	patients:predictive value for all-cause and cardiovascular mortality. <i>World Congress of Nephrology, 2009, Milan, (Book of Abstracts)</i>	
58	(97) L. Trajcevska, S.Gelev, G.Selim, P.Dzekova, A.Sikole. Does reaching the targets for calories and protein intake by K/DOQI guidelines promotes adequate intake of advanced glycoxidation end products? <i>World Congress of Nephrology, 2009, Milan, (Book of Abstracts)</i>	1
59	(98) L. Trajcevska, S.Gelev, G.Selim, D.Mladenovska, V.Pusevski, A.Sikole. Nutritional status, inflammation and advanced glycoxidation end products intake. <i>World Congress of Nephrology, 2009, Milan, (Book of Abstracts)</i>	1
60	(99) P.Dzekova-Vidimliski, A.Asani, G.Severova-Andreevska, L.Trajceska, G.Selim, S.Gelev, N.Stojcev, V.Amitov, A.Sikole. Hepatitis C virus infection and survival of hemodialysis patients. <i>World Congress of Nephrology, 2009, Milan, (Book of Abstracts)</i>	1
61	(100) P.Dzekova-Vidimliski, A.Asani, G.Severova-Andreevska, L.Trajceska, G.Selim, S.Gelev, V.Amitov, N.Stojcev, M.Polenakovic, A.Sikole. Different patterns of viremia in hemodialysis patients with Hepatitis C. <i>World Congress of Nephrology, 2009, Milan, (Book of Abstracts)</i> .	1
62	(101) S. Arsov, R.Graaff, W.van Oeveren, I.Busletic, L.Trajcevska, G.Selim, P.Dzekova, A.Sikole, G. Rakhorst. Hepatitis C has no influence on the accumulation of advanced glycation end-products in hemodialysis patients. XXXVI ESAO Congresss, 2009, Compiègne, <i>Int J Artif Organs, 32 (7), 442</i>	1
63	(102) A.Sikole, P.Dzekova-Vidimliski, G.Severova-Andreevska, L.Trajceska, G.Selim, S.Gelev, N.Stojcev, V.Amitov. Survival of hemodialysis patients and hepatitis C virus infection. XXXVI ESAO Congresss, 2009, Compiègne, <i>Int J Artif Organs, 32 (7), 442</i>	1
64	(103) P.Dzekova-Vidimliski, A.Asani, G.Andreevska, L.Trajceska, G.Selim, S.Gelev, V.Amitov, S.Dzikova, M.Polenakovic, A.Sikole. Ultrasound predictors of compensated liver cirrhosis in hemodialysis patients with hepatitis C. XXXVI ESAO Congresss, 2009, Compiègne, <i>Int J Artif Organs, 32 (7), 443</i>	1
65	(104) G.Selim, S.Gelev, P.Dzekova, I.Busletic, A.Asani, L.Trajceska, G.Severova, S.Pavleska, V.Pusevski, A.Sikole. Brain natriuretic peptide in hemodialysis patients:prognostice value of baseline measurement for all-cause and cardiovascular mortality. XXXVI ESAO Congresss, 2009, Compiègne, <i>Int J Artif Organs, 32 (7), p406</i>	1
66	(105) S.Gelev, G.Spasovski, S.Tosev, L.Trajceska, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole. The relationship of the QT interval (ECG) dispersion with ankle brachial systolic pressure index levels and thrombosis of arteriovenous fistula in hemodialysis patients. XXXVI ESAO Congresss, 2009, Compiègne, <i>Int J Artif Organs, 32 (7), p437</i>	1
67	(106) S.Gelev, G.Spasovski, S.Dzikova, Z.Trajkovski, L.Trajceska, V.Pusevski, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole. Association between thrombosis of arteriovenous fistula and the type of arterial calcification in non-diabetic hemodialysis patients. XXXVI ESAO Congresss, 2009, Compiègne, <i>Int J Artif Organs, 32 (7), p437</i>	1
68	(107) A.Asani, G.Selim, P.Dzekova, S.Gelev, V.Amitov, S.Pavleska, A.Sikole. Erythropoietin therapy and antihypertensive treatment in dialysis patients. XXXVI ESAO Congresss, 2009, Compiègne, <i>Int J Artif Organs, 32 (7), p441</i>	1
69	(108) L.Trajceska, S.Arsov, P.Dzekova, S.Gelev, G.Selim, V.Amitov, R.Graaff, A. Sikole. Food intake and skin accumulation of advanced glycation end products. XXXVI ESAO Congresss, 2009, Compiègne, <i>Int J Artif Organs, 32 (7), p439</i>	1

70	(109) L.Trajceska, S.Arsov, D. Mladenovska, P.Dzekova, G.Selim, V.Amitov, A. Sikole. Advanced glycation end products food intake and inflammation. XXXVI ESAO Congresss, 2009, Compiegne, <i>Int J Artif Organs</i> , 32 (7), p439	1
71	(110) S.Kuzmanovska, T.Tripunoski, Gj. Selim, S. Miceva-Ristevska. Intact-PTH measurement in CKD patients:importance of method comparison. <i>Balkan J of Clinical Labaratory</i> , 1, 113, 2009.	1
72	(111) S. Gelev, G. Spasovski, A. Oncevski, S. Tosev, L. Trajceska, V. Amitov, G. Selim, A. Sikole Is There Association between the QT Interval (Electrocardiograms) Dispersion and Thrombosis of the Arterio-Venous Fistula in Hemodialysis Patients. 9-th BANTAO Congress, Antalya, Turkey, 2009.	1
73	(112) P. Dzekova Vidimliski, A. Asani, G. S. Andreevska, L. Trajceska, G. Selim, S. Gelev, S. Dzikova, M. Polenakovic, A. Sikole. Hemodialysis Patients with Hepatitis C and Ultrasound Predictors of Compensated Liver Cirrhosis. 9-th BANTAO Congress, Antalya, Turkey, 2009.	1
74	(113) G. Selim, O. Stojceva Taneva, N. Stojcev, S. Gelev, A. Asani, P. Dzekova Vidimliski, L. Trajcevska, G. Severova Andeevska, V. Pusevski, A. Sikole. N-Terminal Pro Brain Natriuretic Peptide Predicts Mortality in Patients with End-Stage Renal Disease in Hemodialysis. 9-th BANTAO Congress, Antalya, Turkey, 2009.	1
75	(114) O. Stojceva Taneva, N. Eftimovska, B. Zafirova, G. Selim, B. G. Tanevska, K. Zafirovska Prevalence of Chronic Kidney Disease in the Republic of Macedonia: The SKROBB Study. 9-th BANTAO Congress, Antalya, Turkey, 2009.	1
76	(115) Dzekova P, Asani A, Selim G, Gelev S, Trajceska L, Amitov V, Selja N, Zabzun M, Mena S, Gaseva M, Sikole A. Long-term follow up of sustained viral response after treatment of hepatitis C with pegylated interferon alpha-2a in hemodialysis patients. <i>Int J Artif Organs</i> . 2009 Mar;32(3):180-4.	1
77	(117) I.Rambabova-Busletic, Z.Popov, J.Masin, G.Spasovski, G.Selim, P.Kolevski, N.Ivanovski. Custodiol versus eurocollins:effect on early graft recovery and 24 months outcome after living renal transplantation. 14th Congress - European Society for Organ Transplantation (ESOT), 2009, Paris	1
78	(118) G. Selim, O. Stojceva Taneva, N. Stojcev, S. Gelev, P. Dzekova Vidimliski, L. Trajcevska, A. Asani. Pulse Pressure Predicts All-Cause and Cardiovascular Mortality in Hemodialysis Patients: A 5 Years Prospective Observational Study. 9-th BANTAO Congress, Antalya, Turkey, 2009.	1
79	(123) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, V.Amitov, S.Gelev, P.Dzekova, A.Asani, S.Pavleska, A.Sikole. The all-cause and cardiovascular mortality in hemodialysis patients:the link between anaemia nad inflammation a-malnutrition. 8-th BANTAO Congress, Belgdare, Serbia, 2007.	1
80	(124) P.Dzekova, IG.Nikolov, A. Asani, S.Pavleska, S.Gelev, V.Amitov, G.Selim, Lj.Stojkovski, M.Polenakovic, Sikole A. Prevalence and incidence of hepatitis and human immunodeficiency virus infection in hemodialysis patients. 8-th BANTAO Congress, Belgdare, Serbia, 2007.	1
81	(125) Sikole A, Dzekova P, Asani A, Pavleska S, Trajcevska L, Gelev S, Selim G, Stojcev N, Amitov V. Treatment of hepatitis C virus infection in hemodialysis patients with pegylated interferon α -2a. 4 th Slovenski Nefroloski Kongres, Bled, Slovenija, 2008	1
82	(126) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, S.Gelev, N.Stojcev, V.Amitov, G.Adamova, A.Sikole. <i>Successful pregnancy in a 43 year-old woman who undergo long-term hemodialysis</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif</i>	1

	<i>Organs</i> , 33 (7), p489.	
83	(127) G.Selim, O.Stojceva-Taneva, S.Gelev, N.Stojcev, P.Dzekova, L.Trajcevska, A.Asani, I.Busletic, S.Pavleska, A.Sikole. <i>A multi-biomarker approach for the prediction of cardiovascular mortality in hemodialysis patients</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p489.	1
84	(128) G. Severova, L.Trajcevska, P.Dzekova, V.Pusevski, S.Gelev, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole. <i>Acquired renal cysts predict lower erythropoietin requirements in dialysis patients</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p489.	1
85	(129) M.Polenakovic, A.Sikole, I.G.Nikolov, D.Georgiev, G.Selim, P.Dzekova-Vidimliski. <i>Diabetics on dialysis in Republic of Macedonia: a nationwide epidemiological study</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p461.	1
86	(130) S. Pavleska, S.Gelev, G.Spasovski, S.Dzikova, S.Tosev, A.Onceski, P.Dejanov, V.Gerasimovska, L.Trajceska, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole. <i>Relationship between thrombosis of arterio-venous fistula and carotid atherosclerotic lesions in hemodialysis patients</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p461	1
87	(131) S.Gelev, G.Spasovski, Z.Trajkovski, L.Trajceska, P.Dzekova, S.Gjulsen, V.Amitov, A.Sikole. <i>Anti-hepatitis C virus antibody positivity and relationship with arterial calcification presence in hemodialysis patients</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p461	1
88	(132) G. Severova-Andreevska, L.Trajcevska, P.Dzekova, V.Pusevski, S.Gelev, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole. <i>Important factors for optimized blood pressure control in hemodialysis patients</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p461	1
89	(133) L.Trajceska, P.Dzekova, S.Gelev, V.Pusevski, G.Selim, V.Amitov, A.Sikole. <i>Season influence on the advanced glycation end products food intake in dialysis patients</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p465	1
90	(134) A.Sikole, L.Trajceska, V.Pusevski, G.Severova, P.Dzekova, S.Gelev, G.Selim, V.Amitov. <i>Factors associated with hemoglobin variability in dialysis patients</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p465	1
91	(135) D.Mladnovska, A.Sikole, L.Trajceska, G.Selim, V.Amitov, N. Ivanovski. <i>Willingness to consider living donor kidney transplantation in hemodialysis patients</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p488	1
92	(136) G.Severova-Andreevska, L.Trajceska, P.Dzekova, G.Selim, S.Gelev, V.Amitov, A.Sikole. <i>Dialy salt intake and overhydration in patients on hemodialysis</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p488	1
93	(137) P.Dzekova-Vidimliski, L.Trajceska, G.Severova- Andeevska, V.Pusevski, G.Selim, S.Gelev, V.Amitov, A.Sikole. <i>Liver disease progression and aminotransferase activity in hemodialysis patients with chronic hepatitis C</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p484	1
94	(138) P.Dzekova-Vidimliski, G.Severova- Andeevska, L.Trajceska, V.Pusevski, G.Selim, S.Gelev, V.Amitov, A.Sikole. <i>Epo doses in hemodialysis patients with hepatitis C</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p483	1

95	(139) S.Pavleska-Kuzmanoska, N.Ivanovski, G.Spasovski, M.Masin-Spasovska, A.Asani, P.Dzekova, G.Nikolov, G.Selim, A.Sikole. <i>Noncompliance in patients with renal transplantation-a case report</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p429	1
96	(140) S. Arsov, R.Graff, W.van Oeveren, L.Trajcevska, P.Dzekova, G.Selim, B.Stegmayr, A.Sikole, G.Rakhorst. <i>Annual increase of skin autofluorescence predicts survival of hemodialysis patients</i> . XXXVII ESAO Congresss, 2010, Skopje, <i>Int J Artif Organs</i> , 33 (7), p476	1
97	(141) Saso Gelev, Goce Spasovski, Daniela Mladenovska, Zoran Trajkovski, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, Vladimir Pusevski, Aleksandar Sikole. <i>Health related quality of life in hemodialysis patients with various types of arterial calcification</i> . XLVII ERA-EDTA Congress - II DGfN Congress, 2010, Munich, Germany	1
98	(142) Galina Severova, Lada Trajceska, Vladimir Pusevski, Pavlina Dzekova, Saso Gelev, Gulsen Selim, Vili Amitov, Aleksandar Sikole. <i>Acquired renal cysts predict lower erythropoietin requirements in dialysis patients</i> . XLVII ERA-EDTA Congress - II DGfN Congress, 2010, Munich, Germany	1
99	(143) Pavlina Dzekova-Vidimliski, Galina Severova-Andreevska, Lada Trajceska, Vladimir Pusevski, Gulsen Selim, Saso Gelev, Vili Amitov, Sonja Dzikova, Aleksandar Sikole. <i>Aminotransferase activity as a poor predictor of liver disease progression in hemodialysis patients with chronic hepatitis C</i> . XLVII ERA-EDTA Congress - II DGfN Congress, 2010, Munich, Germany	1
100	(144) Olivera Stojceva-Taneva, Natasa Eftimovska, Gjulsen Selim, Beti Zafirova, Biljana Gerasimovska-Kitanovska, Katica Zafirovska. <i>Epidemiology of predialysis stages of chronic kidney disease</i> . XLVII ERA-EDTA Congress - II DGfN Congress, 2010, Munich, Germany	1
101	(145) Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Liljana Tozija, Saso Gelev, Nikola Stojcev, Pavlina Dzekova, Lada Trajcevska, Galina Severova, Svetlana Pavleska, Aleksandar Sikole. <i>Predictors of cardiovascular mortality in hemodialysis patients:5 year follow-up analysis</i> . XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic	1
102	(146) Pavlina Dzekova-Vidimliski, Galina Severova-Andreevska, Svetlana Pavlevska, Lada Trajceska, Gulsen Selim, Saso Gelev, Aleksandar Sikole. <i>Survival of hemodialysis patients with chronic hepatitis C virus infection</i> . XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic	1
103	(147) Lada Trajceska, Daniela Mladenovska, Galina Severova, Vili Amitov, Gjulsen Selim, Saso Gelev, Pavlina Dzekova-Vidimliski, Aleksandar Sikole. <i>Non-adherence to medical investigations - another indicator of non-compliance in dialysis patients</i> . XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic	1
104	(148) Lada Trajceska, Daniela Mladenovska, Galina Severova, Saso Gelev, Gjulsen Selim, Vili Amitov, Aleksandar Sikole. <i>Non-adherence to medical investigations impacts mortality of dialysis patients</i> . XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic	1
105	(149) Aleksandar Sikole, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, Saso Gelev, Pavlina Dzekova, Vili Amitov, Stefan Arsov. <i>Microinflammation is improved by higher advanced glycation end products food intake in dialysis patients over time</i> . XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic	1
106	(150) Aleksandar Sikole, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, Vili Amitov, Pavlina Dzekova, Saso Gelev, Galina Severova, Ted Trajceski. <i>Association of left</i>	1

	<i>ventricular diastolic dysfunction with intra-dialytic hypotension in dialysis patients.</i> XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic	
107	(151) Gjulsen Selim, Olivera Stojceva-Taneva, Liljana Tozija, Saso Gelev, Nikola Stojcev, Pavlina Dzekova, Lada Trajcevska, Galina Severova, Svetlana Pavleska, Aleksandar Sikole. <i>Influence of nephrology referral on the relationship between timing of dialysis initiation and survival in hemodialysis patients.</i> XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic	1
108	(152) Aleksandar Sikole, Lada Trajceska, Gjulsen Selim, Saso Gelev, Pavlina Dzekova, Vili Amitov, Stefan Arsov. <i>Seasonal variations of bilirubin in dialysis patients, a possible interplay between nutrition and sunlight.</i> XLVIII ERA-EDTA Congress, June 23-26, 2011, Prague, Czech Republic	1
109	(153) A. Sikole, L. Trajceska, S. Arsov, P. Dzekova, V. Amitov, G. Selim, B. Stegmayr, R. Graff, G. Rakhorst. <i>Does the advanced glycation end-products (AGES) food intake influence mortality in dialysis patients?</i> XXXVIII Annual ESAO & IV Biennial IFAO Congress, 9-12 October 2011, Porto, Portugal	1
110	(154) L. Tozija, I.G. Nikolov, S. Gjulsen, Dz. Petronijevic. <i>Use of RIFLE classification in patients with community acquired acute kidney injury (CA-AKI).</i> XXXVIII Annual ESAO & IV Biennial IFAO Congress, 9-12 October 2011, Porto, Portugal	1
111	(155) I.G. Nikolov, Z. Petronijevic, G. Selim, A. Asani, K. Cakalaroski, L. Tozija. <i>Plasma exchange in ANCA-associated vasculitis with severe renal involvement.</i> XXXVIII Annual ESAO & IV Biennial IFAO Congress, 9-12 October 2011, Porto, Portugal	1
112	(156) P. Dzekova Vidimliski, G. Severova Andreevska, S. Pavlevska, L. Trajceska, G. Selim, S. Gelev, V. Amitov, A. Sikole. <i>Survival of hemodialysis patients with chronic hepatitis C virus infection.</i> XXXVIII Annual ESAO & IV Biennial IFAO Congress, 9-12 October 2011, Porto, Portugal	1
113	(157) S. Gelev, G. Spasovski, D. Mladenovska, Z. Trajkovski, L. Trajceska, G. Selim, A. Sikole. <i>Health-related quality of life in hemodialysis patients with different type of arterial calcification finding.</i> XXXVIII Annual ESAO & IV Biennial IFAO Congress, 9-12 October 2011, Porto, Portugal	1
114	(158) S. Gelev, G. Spasovski, D. Mladenovska, L. Trajceska, G. Andreevska-Severova, G. Selim, A. Sikole. <i>K/DOQI guidelines attainment of bone and mineral metabolism markers and relationship with health-related quality of life in hemodialysis patients.</i> XXXVIII Annual ESAO & IV Biennial IFAO Congress, 9-12 October 2011, Porto, Portugal	1
115	(159) L. Trajceska, D. Mladenovska, G. Severova, P. Dzekova, S. Gelev, V. Amitov, G. Selim, A. Sikole. <i>Non-adherence to medical investigations impacts mortality of dialysis patients.</i> XXXVIII Annual ESAO & IV Biennial IFAO Congress, 9-12 October 2011, Porto, Portugal	1
116	(160) G. Selim, O. Stojceva - Taneva, L. Tozija, N. Stojcev, S. Gelev, P. Dzekova, L. Trajcevska, S. Pavleska, M. Popov, A. Sikole. <i>Nefrology referral but not glomerular filtration rate predicts survival in hemodialysis patients: A 5 years prospective observational study.</i> 10th BANTAO Congress, Chalkidiki, Greece, 2011.	1
117	(161) I. Nikolov, Z. Petronijevic, G. Selim, K. Cakalaroski, L. Tozija. <i>Plasma exchange as adjunctiv therapy in ANCA-associated vasculitis with severe renal involvement.</i> 10th BANTAO Congress, Chalkidiki, Greece, 2011.	1

118	(162) L. Tozija, I. Nikolov, S. Gjulsen, D. Petronijevic. Clinical outcome in patients with community acquired acute kidney injury (CA-AKI)-use of RIFLE classification. 10th BANTAO Congress, Chalkidiki, Greece, 2011.	1
12	Апстракти објавени во зборник од конференции -национални (10*0.5=5)	
1	(3) В. Амитов, В. Колоска, Ѓ. Селим, В. Ристовска, Л. Стаматов, С. Гелев, Р. Гроздановски, К. Гроздановски, Б. Поленаковиќ, М. Поленаковиќ, А. Шиколе. Тригодишно следење на Хепатитис Ц инфекцијата на Одделот за дијализа при Клиниката за нефрологија. XV конгрес на лекарите на Македонија, ММП 53 (супл.39), Зборник на апстракти, 57, Охрид, 1999.	0.5
2	(16) V. Amitov, V. Ristovska, S. Gelev, Gj. Selim, L. Stamatov. HCV infection in hemodialysis units in the department of nephrology during the period of 4 years (1995-1999). Трет конгрес по нефрологија на Р.Македонија. Мак. мед. преглед 55 (Супл.48), А52, 2001.	0.5
3	(17) С. Гелев, Љ. Стојковски, Д. Илиќ, Ѓ. Селим, В. Амитов, К. Чакалароски, Р. Гроздановски, А. Шиколе. Дијализно зависната амилоидоза кај болните на хронична хемодијализа. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија, Мак. мед. преглед 55 (Супл. 48), А83, 2001.	0.5
4	(18) С. Гелев, Љ. Стојковски, Е. Јаневиќ-Ивановска, Д. Илиќ, В. Амитов, Ѓ. Селим, Н. Стојчев, Р. Гроздановски, А. Шиколе. Ниво на бета 2 микроглобулин во серумот кај болните на хронична хемодијализа. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија, Мак. мед. преглед 55, (Супл.48), А84, 2001.	0.5
5	(19) Љ. Стојковски, Р. Гроздановски, А. Ончевски, П. Дејанов, С. Гелев, Ѓ. Селим, О. Стојчева-Танева, А. Шиколе. Компликации поврзани со ЦАПД: наши искуства. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија, Мак. мед. преглед 55 (Супл.48), А89, 2001.	0.5
6	(21) A. Sikole, G. Spasovski, S. Gelev, G. Selim, V. Amitov, N. Stojcev, O. Stojceva, R. Grozdanovski, M. Polenakovic, K. Abendroth, R. Schmidt, C. Zingler, P. Scigalla, H. Klinkman. Bone histomorphometry and erythropoietin therapy. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија, Мак. мед. преглед 55 (Супл.48), А96, 2001.	0.5
7	(22) A. Sikole, G. Spasovski, O. Stojceva-Taneva, S. Gelev, Lj. Stojkovski, V. Amitov, N. Stojcev, G. Selim, R. Grozdanovski. The influence of age and sex on the efficacy of erythropoietin therapy. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија, Мак. мед. преглед 55 (Супл.48), А97, 2001.	0.5
8	(23) Gj. Selim, R. Grozdanovski, O. Stojceva-Taneva, V. Amitov, S. Gelev, N. Stojcev, L. Stamatov, Lj. Stojkovski, A. Sikole. Risk factors for inadequate hemodialysis. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија, Мак. мед. преглед 55 (Супл.48), А82, 2001.	0.5
9	(28) С.Гелев, А.Шиколе, Г.Спасовски, Љ.Стојковски, В.Амитов, Ѓ.Селим, Н.Стојчев, Р.Гроздановски. Доза на одржување на рекомбинантен хуман еритропоетин кај болните на хемодијализа зависна од полот. Трет конгрес за нефрологија на Р.Македонија. Мак. мед. преглед 55 (супл.48), А86, 2001.	0.5
10	(31) И. Николов, В.Амитов, Р.Гроздановски, Ѓ.Селим, Н.Стојчев, Л.Стаматов, П.Џекова. Coronary artery disease and hemodynamic change during hemodialysis. XVI конгрес на лекарите на Македонија. Зборник на апстракти, ММП 56 (супл.54), Охрид, 2003.	0.5

Вкупно: 310,14

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Експертски активности	
1	Учество на ERA-EDTA регистарот за 2003, 2004 и 2005 год.	1
2	Учество во донесување на стандарди во лекување со дијализа (2005, 2010)	1
3	Стручен надзор во центрите за дијализа во Р.Македонија (2010)	1
2.	Воведување нова јавноздравствена метода во областа на здравството	
	Прв пат во државата воведена метода на калкулација на постдијализниот повратен скок на уреата како метод за проценка на ефикасноста на дијализата (јавен труд)	4
3.	Завршена специјализација	2
4.	Завршена супспецијализација	1
Дејности од поширок интерес		
5.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир со меѓународно учество	
1	Член на организациониот одбор на Третиот конгрес по нефрологија на Р.Македонија со меѓународно учество, 2001, Скопје	1
2	Член на организациониот одбор /7-th BANTAO Congress, Охрид, 2005/	1
3	Член на организациониот одбор /annual ESAO Congress, Скопје, 2010/	1
4	Член на научен одбор на 18. Конгрес на лекарите на Република Македонија, Охрид, 15-18.6.2011	1
6.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект/соработник	
1	РИФЛЕ-класификација и рани биомаркери како предиктори на третманот и исходот кај пациенти со акутно бубрежно оштетување (АБО), 2011 - соработник	0.5
2	Преваленција на хронично бубрежно оштетување кај дијабет, 2011 - соработник	0.5
7.	Учество во изработка на национална програма од одредена област	
	- член на Комисија за изготвување на национални упатства на медицина базирана на докази (2006) - член на Комисија за изготвување на национални клинички упатства од областа на дијализата (2011)	3
Вкупно:		18

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	65,84

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	310,14
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	18
Вкупно:	393,98

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

13. Д-р Владимир Стојан Николов

Биографски податоци

Владимир Стојан Николов е роден на 18.11.1957 година во Скопје, каде што завршил основно и средно образование и дипломирал во 1980 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Потоа го завршил обврзниот лекарски стаж и го положил државниот испит. Во 1981, 1982 и дел од 1983 година работел на Одделот за имунологија на институтот за експериментална медицина на ВМА во Белград. Од 1984 година работи на Клиниката за нефрологија при Медицинскиот факултет во Скопје, каде што завршил специјализација по интерна медицина во 1989 година. Од 1989 до 1994 година работел на Катедрата за статистика и информатика на Медицинскиот факултет во Белград, а потоа од 1994 година до 2006 година бил раководител во Компјутерскиот центар на Клиничкиот центар во Скопје. Од 2007 година повторно работи на Универзитетската клиника за нефрологија во Скопје. Бил на усовршување во ВМА во Белград на Одделот за имунологија и Лабораторијата за имунологија раководена од проф. Александар Дујиќ. Работел со проф. д-р Милорад Радотиќ - професор по медицинска статистика и информатика на Медицинскиот факултет во Белград. Бил на усовршување на Клиниката за нефрологија во КЦ Љубљана, под менторство на проф. Јоже Дриновец, на Институтот за биофизика во Минхен раководен од проф. Хаинц Рутеријанс, како и во ИНСЕРМ во Париз кај нобеловецот проф. д-р Нилс Јерне.

2. Научноистражувачка дејност

Во 1997 година ја одбрал докторската дисертација на тема: „Метаанализа на витално-статистичките податоци за шеќерната болест и нејзините компликации“, под менторство на проф. д-р Милчо Богоев. Тоа е првата студија во која е применета метаанализата во Република Македонија. Досега има објавено повеќе трудови од кои 7 се во журналы кои се на Пубмед. Учествувал во научен проект за ризик-фактори за кардио-васкуларни болести на просторот на СФРЈ - Растко студија, која ја раководел проф. д-р Ѓорѓе Козаревиќ како соработник. Бил соработник и во проектот поддржан од МОН на Р.Македонија, а кој се однесува на Мапинг ЕЕГ кај физиолошки и патолошки состојби, раководен од проф. д-р Ратко Наумовски од Клиниката за неврологија. Учесник е во проектот: „Квалитативна студија за знаења, ставови и постапки за туберкулоза помеѓу популацијата на студенти по медицина и ученици - медицински сестри“, спроведен од Х.Е.Р.А. - невладината организација од Скопје.

3. Наставно-образовна дејност

Бил избран за помлад асистент на Катедрата за интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје. Избран е за асистент на Катедрата за статистика и медицинска информатика на Медицинскиот факултет во Белград, каде што бил и стручен секретар на Катедрата. Учествувал во изведувањето на редовната додипломска и постдипломска настава, а исто така и во проценка на оправданост за магистерски и докторски теми, за нивниот дизајн и статистичка обработка.

4. Стручно-апликативна дејност

Прв во Македонија ја вовел статистичката методата на тестот за преживување Каплан-Мајер, како и пропорционалниот хазарден модел по Кокс. Исто така вовел и повеќе непараметриски статистички методи и тестови во научноистражувачката работа во Клиничкиот центар како и на Медицинскиот факултет во Скопје. Бил секретар на редакцијата на списанието „Кардиологија“ од Белград. Автор е на книгата „Антисемитизмот“, која е објавена во издание на Македонско - еврејското друштво за пријателство и соработка, во 1997 година, а член е во здруженето од самото негово основање. Се служи активно со англискиот јазик, а делумно со францускиот. Ги зборува јазиците на јужнословенските народи.

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Владимир С. НИКОЛОВ

Институција: Медицински факултет- Скопје, Универзитетска клиника за нефрологија

Научна област: интерна медицина - нефрологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
-------------	---------------------	-------

1.	Одржување на вежби (клинички) како асистент	
5.	Консултации со студенти	
6.	Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика	
Вкупно:		

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Национален координатор на меѓународен научен проект	
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
3.1	Ristoska-Bojkovska N, Nikolov V , Tasic V. Vesicoureteral reflux and idiopathic hypercalciuria: an association by chance? Nephrol Dial Transplant. 2004 Jun;19(6):1659-60; Poeni 6+3.56 = 9.56	9.56
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
4.1	Grcevska L, Ristovska V, Nikolov V , Milovanceva-Popovska M, Petrusevska G, Kostadinova-Kunovska S, Polenakovic M.: Renal histopathology and clinical course in patients with Wegener's granulomatosis - single centre experience from the Republic of Macedonia. Prilozi. 2011 Jul;32(1):69-86. poeni 3.6	3.6
4.2	Grcevska L, Ristovska V, Nikolov V , Petrusevska G, Milovanceva-Popovska M, Polenakovic M. The Oxford classification of IgA nephropathy: single centre experience. Prilozi. 2010 Dec;31(2):7-16. poeni 3.6	3.6
4.3	Sikole A, Nikolov V, Dzekova P, Stojcev N, Amitov V, Selim G, Asani A, Gelev S, Grozdanovski R, Masin G, Klinkmann H, Polenakovic M. : Survival of patients on maintenance haemodialysis over a twenty-year period. Prilozi. 2007 Dec;28(2):99-110. poeni 3.6	3.6
4.4	Gjurchinov D, Stojanovska-Nojkova J, Grunevski M, Nikolov V, Spasovski G. Radiological and "imaging" methods in TNM classification of non-small-cell lung cancer. Prilozi. 2007 Jul;28(1):155-67. poeni 3.6	3.6
4.5	Milovanceva-Popovska M, Grcevska L, Dzikova S, Ristovska V, Nikolov V, Polenakovic M. IgA nephropathy: 23 years of follow-up. Prilozi. 2006 Dec;27(2):13-27. poeni 3.6	3.6
4.6	Polenakovik M, Sikole A, Stojcev N, Spasovski G, Amitov V, Nikolov V, Masin G, Klinkmann H. Survival of patients on chronic hemodialysis: single center experience. Artif Organs. 1999 Jan;23(1):61-4. poeni 3.6	3.6
5.	Апстракти објавени во зборник од конференции -меѓународни	
1	В.Николов-Морални аспекти на силувањето и обидот за силување-Зборник на трудови на 21. Конгрес на студентите по медицина и стоматологија на Југославија,1979,151-152.	1
2	В.Николов - Параноидна симптоматологија и хомицид, Зборник на трудови на 22. Конгрес на студентите по медицина и стоматологија, 1980, 181-182.	1

3	К. Чакаларовски, А. Ончевски, Ј. Јовановски, Љ. Глигоров И В. Николов - Активно лекување на конгестивната срцева слабост со примена на дисконтинуирана дијализна ултрафилтрација, Зборник на трудови на 4. Пулмолошки денови, Септември 1983.	1
4	К. Чакаларовски, А. Ончевски, Ј. Јовановски, Љ. Глигоровски, В. Николов - Метаболичката бубрежна ацидоза во контекстот на респираторната инсуфициенција, Зборник на трудови на 4. Пулмолошки денови, Септември 1983.	1
5	В. Николов, З. Перовска, Н. Петрушевска, Р. Гроздановски - Хипертензивна криза во тек на хемодијализата, Зборник радова 5. Југословенског симпозијума о хемодијализи, Октомври 1984.	1
6	К. Чакаларовски, А. Ончевски, В. Николов, И. Секуловска, Ц. Поповска, Ј. Јовановски - Ултрафилтрационата хемодијализа кај хронична кардијална инсуфициенција, Зборник радова 5. Југословенског симпозијума о хемодијализи, Октомври 1984.	1
7	Љ. Ветерова, Н. Ивановски, В. Николов - Напа искуства са хемофилтрацијом, Зборник радова 5. Југословенског симпозијума о хемодијализи, Октомври 1984.	1
8	В. Николов, М. Поленакоски, К. Чакаларовски, В. Амитов, Љ. Лозанче - Дијабетична нефропатија и хронична бубрежна инсуфициенција, Зборник на трудови на 10. Конгрес на лекарите на Македонија, стр. 61.	1
9	Амитов В., А. Ончевски, Љ. Лозанче, К. Чакаларовски, В. Николов, П. Дејанов - Пункции на големи крвни садови за обезбедување на пристап за хемодијализа, 10. Конгрес на лекарите на Македонија, Зборник, 208 стр.	1
10	К. Чакаларовски, Р. Гроздановски, Ј. Јовановски, В. Николов, А. Ончевски, В. Амитов, Љ. Лозанче - Проценка на хемостаза кај болни со хронична бубрежна инсуфициенција лекувани со хемодијализа, 10. Конгрес на лекарите на Македонија, Зборник, 216 стр.	1
11	К. Чакаларовски, В. Амитов, Г. Масин, Ј. Јовановски, В. Николов, - Ургентни срцеви состојби кај болни со хронична бубрежна инсуфициенција, 9 Конгрес кардиолога Југославије, Скопје, 1985, стр. 897.	1
12	В. Николов, Г. Масин, Н. Ивановски, К. Чакаларовски, Ј. Јовановски, В. Амитов - Могуќност јатрогеност оштетења срца код хроничне реналне инсуфициенције са хроничном интермитентном хемодијализом, 9 Конгрес кардиолога југославије, Скопје, 1985, 225 стр.	1
13	V. Amitov, K. Cakalarovski, G. Masin, P. Dejanov, V. Nikolov, J. Jovanovski, G. Masin - Use of bromopride in uremic patients, Acta Biologica Yugoslavica, 21(suppl.3): 5, 1985.	1
14	V. Nikolov, V. Amitov, P. Dejanov, G. Masin - The use of Ca ⁺⁺ -blockers in	1

	hypertensive and stenocardic crisis during hemodialysis, Acta Biologica Yugoslavica, 21(suppl.3):259, 1985	
15	К. Чакаларовски, Ј. Јовановски, А. Ончевски, В. Николов - Конзервативно лекување на реналната артериска хипертензија, Год. збор. мед. фак. Ск, 32(1):25, 1986.	1
16	В. Николов, М. Поленаковиќ, С. Садикарио, Л. Грчевска - Клиничке карактеристике болесника са дијабетичком нефропатијом хоспитализираних током 4 године на клиници за нефрологију Мед. Фак. у Скопљу. Симпозијум о гломерулопатијама. Зборник радова - Ниш, 1986, стр. 162.	1
17	В. Тасиќ, С. Џикова, В. Николов, Д. Кузмановска - Ехоренографски скрининг у дојенчета и малог детета, Мак. мед. преглед. супл. 5, 90, 1989	1
18	В. Тасиќ, С. Џикова, Д. Кузмановска, А. Сајковски, В. Николов - Ехоренографија у обради деце са нефро-уролошким обољењима, Мак. мед. преглед, супл. 5, 71, 1989.	1
19	В. Николов, В. Амитов, П. Дејанов, К. Чакаларовски, А. Шиколе, А. Ончевски - Примена на кордипин во третманот на хипертензивни мкризи во тек на хемодијализата, Симпозиум за хипертензија Скопје, зборник на трудови - 35 стр.	1
20	В. Николов, Р. Гроздановски - Хипертензивна криза у току хемодијализе, Симпозиум за хипертензија, Скопје, Зборник на трудови, 66	1
21	К. Чакаларовски, Н. Стојчев, В. Николов, А. Шиколе - Ебрантил во лекување на хипертензивните кризи, Симпозиум за хипертензија, Скопје, Зборник стр. 49.	1
22	К. Чакаларовски, Р. Гроздановски, В. Николов, Ј. Јовановски, В. Амитов, А. Ончевски - Опструктивната нефропатија како нефролошка ургенција, Год. збор. Мед. фак. Ск. 31(2): 179, 1985.	1
23	В. Николов, Р. Гроздановски, К. Чакаларовски - Опструктивна нефропатија на наш материјал. Год. збор. Мед. Фак. Ск. 32(2), 123, 1986.	1
24	В. Николов, С. СДИКАРИО - Микрокомпјутери, организација, структура, примена во биомедицинските истражувања, Год. збор. Мед. фак. Ск. 32(1), 87, 1986.	1
25	С. Садикарио, В. Николов - Примена на дигиталните сметачки машини во медицината, Мак. мед. прегл. 3-4:108, 1986.	1
26	Г. Масин, К. Чакаларовски, В. Николов - Пиелонефритис (или интерстицијални) нефритис и хронична бубрежна инсуфициенција, Инфекција уротракта, уредник С. Страхињкиќ, Ниш, 1985, 163-166.	1
27	V. Nkolov - Iatrogenic cardiac damage during haemodialysis, XXII EDETA-	1

	ERA, Brisel, Abstract book, 126, 1985.	
28	М.Поленакoвiк, Л.ГрЧевска, Ѓ.Ставриќ, Ѓ.Зоографски, В.Николов, С.Цикова, Г.Масин - Примарне гломерулопатије код пацијената испитиваних на Клиници за нефрологију Мед. Фак. Скопје, 4Конгрес нефролога Југославије,1989,Скопје.	1
29	С.Садикарио, Љ.Атанацковиќ, В.Николов, М.Поленакoвiк, С.Марковиќ, Л.Грчевска - Експертски систем за дијагностика и следење на рено-ретинал синдром кај инсулин зависен дијабетес мелитус. 4. Конгрес нефролога Југославије, 1989, Скопје.	1
30	С.Марковиќ, С.Садикарио, К.Петровски, В.Николов, М.Поленакoвiк - The cours of reno-retinal syndrome in IDDM, 4. Конгрес нефролога Југославије, 1989, Скопје.	1
31	В.Николов, М.Поленакoвiк, С.Садикарио - Дијабетичка нефропатија и хронична бубрежна инсуфициенција. 4. Конгрес нефролога Југославије, 1989 Скопје.	1
32	С.садикарио, В.Николов, Р.Дотлиќ, Ч.Димитровски - Концепт адиптивних фуззи-неуронских мрежа и њихова примена у клиничком модлучивању,пример примене у дијабетесу. Први конгрес медицинске информатике, Београд, 1990, зборник радова,265-268.	1
33	V.Nikolov, S.Sadikario, R.Dotlic - Introduction of artificial intelligence method in diabetic nephropaty management and follow up, Prvi kongres medicinske informatike, Beograd, zbornik radova, 275-280.1990	1
34	S.Sadikario, V.Nikolov, J.Marinkovic, N.Kocev, K.Petroovski, C.Dimitrovski - expert system development for epidemiological research of diabetes mellitus and ist vascular complication, I Kongres medicinske informatike, Beograd, Zbornik Radova, 281-284. 1990.	1
35	S.sadikario, J.Marinkovic, V.Nikolov, C.Dimitrovski, R.Dotlic- Epidemiological data of coronary heart disease in the prospective study of diabetic vascular disease in Skopje, Kardiologija (Beograd), 13, 1992.	1
36	Р.Максимовиќ, П.Сеферовиќ, Ј.Маринковиќ, В.Николов, М.Остојиќ, Л.Васиљевиќ - Мета-анализа дијагностичке вредности ендомиокардне биопсије, Ванредни конгрес лекара Србије, Београд 1993, зборник радова.	1
37	V.Nikolov, S.Sadikario - The use of expert system in management of diabetic nephropaty, I zajednicki simpozijum o Biofizici, nemacka-jugoslavija, 1989, Todmos, abstract, book.	1
38	V.Nikolov, S.Sadikario - Termofield theory as a model of energy transfer in metabolic active cells,I Zajednicki simpozijum o Biofizici,nemacka-jugoslavija, abstract book.	1

39	E.Jaksic, V.Petronic, S.Micic, C.Tulic, S.Radojkovic, R.Dotlic, V.Nikolov - Sensitivity of scrotal blood pool scintigraphy in diagnosis of varicele in infertile males, 22 Congress, societe international d-urologie, Sevilla, Spain, 1991, abstracts book, 392.	1
40	Јакшиќ Е., Петрониќ В., Миќиќ С., Тулиќ Ц., Радојковиќ С., Костиќ К, Хан Р., Дотлиќ Р., Николов В. - Сензитивност скинтиграфије скротума у дијагнози варикоцеле, 24 Југословенски састанак нуклеарне медицине, Копаоник, 1991, зборник радова, 76.	1
41	Ivo Gazdic, Olivera Ilic, Vladimir Nikolov - Ispitivanje delotvornosti I podnosljivosti tiaprofenske kiseline u degenerativnim bolestima, Medica Jadretina, 20, supl.1, 278-282.	1
42	M.Polenakovic, A.Sikole, N.Stojcev, G.Spasovski, V.Amitov, V.Nikolov, G.Masin, H.Klinkmann - Survival of patients on chronic hemodialysis: single center experience, Artificial Organs, 23(1)61-64, 1999.	1
43	K.Micic, A.Staavrevska-Minovska, N.Ivanovski, J.Masin-Spasovska, V.Nikolov, L.Lekovski, Z.popov, G.Spasovski - Cyclosporine A induced gingival overgrowth, BANTAO vol.4, is. 2, 2006, 46-50.	1
44	Николова-Тодорова З., Николов В., Шољакова М - Фармаколошка стратегија за заштеда на крв: Интравезна терапија со железо при постоперативна анемија, издание на лек, 1-10 стра, 2000 год.	1
45	Sikole A, Nikolov V, Stojcev N, Amitov V., Selim G., Asani A, Gelev S., Grozdanovski R., Masin G., Klinkman H., Polenakovic M. - Survival of patients on maintenance haemodialysis over a twenty-year period, Prilozi MANU, 28, 2, 99-110, 2007.	1
46	Vladimir Nikolov – Fitting tests in radiology diagnosis, second Macedonian congress of radiology, ohrid, june 21-25, 2000, syllabus, 64-67.	1
47	Grcevska L, Ristovska V, Nikolov V, Milovanceva-Popovska M., Petrusevska G., Kostadinova-Kunovska S, Polenakovic M - Renal histopathology and clinical cours in patients with wegener's granulomatosis - single centre experience from the Republic of Macedonia, Prilozi MANU, 32,1, 68-86, 2011.	1
48	Grchevska L, Ristovska V, Nikolov V, Milovanceva-Popovska M, Petrusevska G, Kostadinova-Kunovska S, Polenakovic M, -renal histopathology and clinical cours in patients with Wegener's granulomatosis. Прв македонски конгрес на патолозите, 2011, Охрид, книга на апстракти.	1
49	В.Ристовска, Л.Грчевска, М.Милованчева - Поповска, В.Николов-Хипертензија кај адултна полицистична бубрежна болест, 18 Конгрес на лекарите од Македонија, 2011, Охрид, Книга на апстракти.	1
50	М.Милованчева Поповска, Л.Грчевска, В.Ристевска, В.Николов, А.Шиколе - резистентниот индекс (РИ) во прогресија на дијабетичната нефропатија и хроничната бубрежна болест. 18. Конгрес на лекарите на	1

	Македонија, 2011, Охрид, Книга на апстракти.	
9.56+21.6+50 Вкупно:		81,16

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Воведување нова јавноздравствена метода во областа на здравството	
	Прв пат првпат воведена метода на Kaplan Mayer test.	4
Дејности од поширок интерес		
4.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир со меѓународно учество	
1	- БАНТАО, 2005	1
2	- ЕСАО, 2010	1
3	- 4-ти Конгрес на нефролозите на Македонија, 2012	1
5.	Студиски престој во странство повеќе од 6 месеци	2
Вкупно:		9

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	93,16
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	9
Вкупно:	102,16

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

14. Ас. д-р Ирина Пановска - Ставридис

Биографски податоци

Ирина Пановска-Ставридис е родена 1971 во Скопје. Основно и средно училиште завршила во Скопје, Р. Македонија. Дипломирала со среден успех 9,60 на Медицинскиот факултет во Скопје при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје во 1995 година.

Наставно-научна дејност

За време на студиите активно учествувала во работата на Сојузот на студентите по медицина на Македонија и Интернационалната студентска медицинска федерација. Била претседател на Студентскиот научен клуб “Димитар Арсов “ и генерален секретар на 18. Македонски медицински студентски конгрес. Учествувала со свои научни трудови на голем број меѓународни и домашни студентски конгреси. Во август 1994, интернистичкиот студентски стаж го остварила на Одделот за интерна медицина во “Pulido Valente Hospital” во Лисабон, Португалија. Од ноември 1996 стапила во редовен работен однос на Клиниката за хематологија при ЈЗО Клинички центар - Скопје; таму работи и денес и активно е вклучена во целокупната стручна, едукативна и научноистражувачка дејност. Во 2001 специјализирала во областа на интерна медицина Медицинскиот факултет во Скопје.

Во јули 2002 ја одбрала магистерската теза под наслов “Молекуларна детекција на БЦР-АБЛ онкогенот во евалуацијата на хроничните миелопрролиферативни заболувања“, а испитите ги положила со среден успех 10,00.

Од април 2006 назначена е за раководител на Отсекот за имунохематологија (Лабораторија за имунохематологија) на Клиниката за хематологија. Вовела за првпат во Р. Македонија мултипараметарски имунолошки анализи со flow-cytometria: флоуцитометриска мултипараметарска имунофенотипизација на акутни леукемии кај возрасни, флоуцитометриска мултипараметарска имунофенотипизација на адултните хронични лимфопролиферативни болести, детекција на минималната резидулана болест кај адултите со акутна леукемија, флоуцитометриска квантификација на матични хематопоетски клетки кај адултите, флоуцитометриска мултипараметарска имунофенотипизација и прогностичка стратификација на детските акутни леукемии, флоуцитометриска детекција на минималната резидуална болест кај детските акутни леукемии, флоуцитометриска дијагностика на пароксизмалната ноќна хемоглобинурија, флоуцитометриска квантификација на матични хематопоетски

клетки во детската популација, флоуцитометриска мултипараметарска имунофенотипизација на детските хронични лимфопролиферативни болести.

Во 2009 г. супспецијализирала по специјалноста хематологија на Медицинскиот факултет во Скопје при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје.

Во ноември 2009 ја одбранила докторската дисертација под наслов: "Улогата на имунофенотипизацијата на клетките од периферната крв и коскената срцевина во дијагностиката и клиничката стратификација на пациентите со акутна леукемија".

Стручно-научна и апликативна дејност

Во октомври 1996 завршила интензивен курс "Срцево и белодробно оживување", организиран од страна на КАРИЛ, Медицински факултет во Скопје. Во 1997 г. е избрана за помлад асистент по предметот интерна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје, Универзитет "Св. Кирил и Методиј" во Скопје.

Учесник е на повеќе школи и има остварено повеќе престои во интернационални центри за натамошна едукација и доусовршување.

Во 2003 г. е избрана за асистент по предметот интерна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје.

Автор е на поглавје на книга под наслов "Immunophenotyping of the blast cells in correlations with the molecular genetics analyses for diagnostic and clinical stratification of patients with acute myeloid leukemia: single centre experience" во книгата "Cancer treatment/Book 3", ISBN 978-953-307-1362-5.

Учествува во повеќе домашни и интернационални проекти, а и раководител е на голем број од нив (12 проекти).

Добитник е на повеќе награди и признанија, а член е на исто така на повеќе реномирани домашни и интернационални асоцијации.

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирина Златко Пановска-Ставридис

Институција: Медицински факултет

Научна област: интерна медицина - хематологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на вежби (клинички) како асистент	
	3x15x0.003x30 семестри (15год асистент)	40,5
5.	Консултации со студенти 100 студенти/ семестар x 0.002 x 30	6
6.	Ментор на специјализант по фамилијарна медицина	1
Вкупно:		47,5

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Национален координатор на меѓународен научен проект	
1	Национален координатор во проектот "Molecular diagnosis of myeloproliferative neoplasms and related diseases (MPN&MPNr-EuroNET)" во склоп на Cost Action BM092	6
2.	Учесник во национален научен проект	
	Млад истражувач во проектот насловен „Молекуларна анализа на имуноглобулинските гени кај малигните Б клеточни лимфопротиферативни заболувања” на Министерството за образование и наука, спроведен во периодот 1998-2002 бр. 40079198	3
3.	Учесник во меѓународен научен проект	
	Млад истражувач во проектот "CRP MAC 98/01 from the International centre for genetic engineering and biotechnologies", на Интернационалниот центар за генетски инженеринг и биотехнологија	5
	Коистражувач во Проектот за размена на стручен кадар и стручна и научна соработка помеѓу Клиниката за хематологија и Центарот за трансплантација на хематопоетски клетки на Клиниката "Г. Папаниколау", Солун, Грција“, предводен од проф. д-р Борче Георгиевски	5
	Member of the writing committee of the CELG Scientific project:"Diagnosis and treatment of acute myeloid leukemia" во склоп на активностите на CELG(Central and EasternEuropean Leukemia Group)	5
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	
4.1	Panovska I, Pavkovik M, Siljanovski N, Cevrevska L, Georgievski B, Ivanovski M, Efremov D. Correlation between the type of BCR-ABL fusion transcript and the stage of the disease in chronic myelogeneous leukemia. Mak Med Pregled 2002, 56:111-115.(22)	2.4
4.2	Efremov D, Georgievski B, Cevrevska L, Panovska I, Pivkova A, Ivanovski M, Pavkovik M, Milenkov V, Dukovski R. Autologous transplantation with cryopreserved peripheral hematopoetic stem cells in the treatment of patients with lymphoid neoplasms. Mak Med Pregled 2002, 56:7-12.(24)	2.4
4.3	Б.Георгиевски, Д. Ефремов, Л. Чевреска, И. Пановска, З. Стојаноски, А. Пивкова, С. Крстевска-Балканов, Р. Дуковски, В.	2.4

	Миленков, П. Герасимовска. Трансплантација на хематопоетски стем клетки во Република Македонија: искуства и резултати. Мак Мед Преглед, 2003. 1-2:7-14.(45)	
4.4	Пановска И., Георгиевски Б., Силјановски Н., Чевреска Л., Ефремов Д., Стојаноски З., А Пивкова, С Крстевска Балканов. Инциденца и третман на акутна хепатит Б вирусна инфекција по трансплантација на хематопоетски клетки кај пациенти со малигни хематолошки заболувања. Мак. мед. преглед, 2003. 5-6: 231-235.(46)	2.4
	Пановска И., Георгиевски Б., Силјановски Н., Чевреска Л., Стојановски З., Пивкова А., Крстевска-Балканов С. Примена на минитрансплантација во третманот на пациентите со акутна нелимфобластна леукемија. Мак. мед. преглед, 2003. 3-4: 113-116.(47)	2.4
	Pivkova A., Stojanoski Z., Pavkovic M., <u>Panovska I.</u> , Cevreska L., Siljanovski N., Milenkov V., Dukovski R., Gerasimovska P., Dimitrovski K., Efremov D., Georgievski B. Clinical and transfusion haematology. Cryopreservation of hematopoietic stem cells:single center experience and results. Journal of the Bulgarian scientific society of clinical and transfusion haematology. 2003:39: 3-9 (48)	2.4
	Пивкова А., Георгиевски Б., Чевреска Л., Силјановски Н., Генадиева Ставрик С., Стојаноски З., Пановска И. Свежа коскена срцевина или периферна крв како извор на хематопоетски стем-клетки при автологна трансплантација на малигни хематолошки заболувања - искуства и резултати. Мак. мед. преглед 2004. 3-4: 120-125.(62)	2.4
	И. Пановска-Ставридис, Л. Чевреска. Таргет терапијата со иматиниб (СТИ 571): Револуционерен чекор напред во третманот на хроничната миелоична леукемија. Мак. мед. преглед 2005; 1-2:58-62.(104)	2.4
	Ирина Пановска-Ставридис, Ариф Љатифи, Мартин Ивановски, Сања Трајкова, Лидија Чевреска. Дефинирање на генетскиот ентитет Core binding factor акутни миелобластни леукемии (CBF-AML): наши искуства. Medicus 2009, vol. XI (1):70-76.	2.4
	Пановска-Ставридис И, Чевреска Л, Хаџи-Пецова Л, Трајкова С, Спироски М, Димовски А. Акутна промиелоцитна леукемија како модел за мултимодален дијагностички пристап и молекуларно следење на минималната резидуална болест: наши искуства. Мак. мед. преглед 2008; 962):50-57	3.6
5.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор	
4.1	<u>Panovska I</u> , Georgievski B, Stojanovik A, Cevreska L, Efremov GD. (2000) Low prevalence of chronic hepatitis C virus infection in B-cell Non-Hodgkin's lymphoma patients from a population with high prevalence of healthy HCV carriers. British Journal of Haematology 109:248-249(19)	3.6 + 4.94 = 8.54
4.2	Efremov DG., Georgievski B., Cevreska L., Pivkova A., <u>Panovska I</u> . Lamivudine treatment for acute hepatitis B virus infection during allogeneic peripheral blood stem cell transplantation. Bone Marrow Transplantation, 2003; 31:515-516.(59)	3.6 + 3.6 = 7.26

4.3	Panovska-Stavridis I, Ivanovski M, Siljanovski N, Cevreska L, Efremov DG. Chronic lymphocytic leukemia patients with a V1-69 gene rearrangement do not have inferior survival with respect to patients that express other unmutated V(H) genes. Leuk Res. 2007;31(2):245-8.	3.6 + 2.309 =5.9
4.4	Panovska I., Pavkovic M., Cevreska L., Efremov GD. Low Incidence of BCR-ABL transcripts in patients with essential thrombocytopenia Balkan Journal of Medical Genetics. 2003. vol 6 (1-2): 17-19(49)	10.7x3, 6 (60% d6)=25 .2
4.5	Panovska I, Pavkovic M, Siljanovski N, Cevreska L, Efremov D. Molecular diagnosis in chronic myeloproliferative disorders. Prilozi. Section of biological and medical sciences 2003; 1-2:87-95	3,6
4.6	Hadzi-Pecova L, Stojanovic A, Petrusevska G, Panovska I. Rituximab in the treatment of the variant of hairy cell leukaemia: a case report. Prilozi 2008;29 (2):355-60.	3,6
4.7	Panovska-Stavridis I, Ivanovski M, Hadzi-Pecova L, Ljatif A, Trajkov D, Spiroski M, Cevreska L. A case report of aggressive adult neuroblastoma mimicking acute leukemia with fulminant course and fatal outcome. Prilozi 2010;31(1):349-59.	3,6
4.8	Panovska-Stavridis I, Cevreska L, Ivanovski M, Stojanovic A, Lozance M, Matevska N, Dimovski A, Serafimoski V. JAK2V617F mutations in myeloid malignancies: single center experience. Prilozi 2008;29(2):257-67.	3,6
4.9	Panovska-Stavridis I, Cevreska L, Stojanovic A, Efremov D. Prognostic value of immunoglobulin variable heavy chain gene mutation status: long term follow-up in a series of chronic lymphocytic leukemia patients. Prilozi 2006;27(2):127-37.	3,6
4.10	Panovska-Stavridis I, Cevreska L, Trajkova S, Hadzi-Pecova L, Trajkov D, Petlickovski A, Efinska-Mladenovska O, Srbinska O, Matevska N, Dimovski A, Spirovski M. Preliminary results of introducing the method multiparamter flow cytometry in patients with acute leukemia in the Republic of Macedonia. MMJS 2008; (2): 36-43.(106)	3,6
4.11	Irina Panovska-Stavridis, Lidija Cevreska. Hematology in the Republic of Macedonia: present situation and brief history. Prilozi 2001; vo pecat	3,6
6.	Пленарно предавање на научен стручен собир со меѓународно учество:	
	Meeting Leukemia and lymphoma: East and west are together 2011: "CELG-AML-1 study- Autologous SCT"	2
7.	Предавање на катедра/ универзитет/секциско	
	Имунофенотипизација на клетките од периферната крв и коскената срцевина во корелација со молекуларните абнормалности на бласните клетки: модел за современ дијагностички пристап кон акутните миелобластни леукемии.	1
	Хронични миелолиферативни заболувања и JAK2 мутации: класификација, дијагностика и третман.	1
	Трансфузиона хемосидероза: причини, последици, дијагностицирање и третирање	1
8.	Учество на научен/стручен собир со реферат/усна презентација:	
	Panovska I, Seistrajkova M, Dzonov B. Ultrasonically guided fine needle liver	1

	biopsy in pediatric pathology; IV International Medical Student Congress-Cairo, Abstract book: 15, 1994.(oral presentation)	
	Panovska I, Dzonov B. Capillaria hepatica hepatitis in two years old girl-case report; IV International Medical Student Congress-Cairo, Abstract book: 7, 1994. (oral presentation)	1
	I.Panovska-Stavridis, L Hadzi-Pecova,S Trajkova, A Stojanovic, L Cevreska. Current diagnostic approach in acute myeloid leukemia (AML) opatients and a proposal for minimal screening based clinical stratification: single centre experience. Haema 2010;1(3) p.239. (oral presentation)	1
	I. Panovska-Stavridis, L Cevreska , A Stojanovic, M Ivanovski, S Trajkova,d Dukovski, N Matevska, A Dimovski .Evaluation of the JAK2V617F mutation sby PCR- direct sequencing and allele specific PCr assay in patients with myelid malignancies: single centre experience. Haema 2010;1(3) p.242. (oral presentation)	1
	Panovska I, Dzoleva R. Ovulation induction with LH-RH agonist in infertile PCOS patients ; 19 th Macedonian Medical Students Congress-International, Abstract book: 59, 1995.(oral presentation)	1
9.	Учество на научен/стручен собир со реферат/постер презентација: (26x0.5=13)	
	<u>Panovska I.</u> Lymphocyte subsets in blood and cerebrospinal fluid in patients with Multiple Sclerosis; XVI MMSC International, Abstract book: poster 40, 1992.	0.5
	<u>Panovska I.</u> Cellular immunity in patients with Lyme disease; 8 th Internatonal Medical Sciences Student Congress, Abstract book: poster 65, 1992.	0.5
	<u>Panovska I,</u> Seistrajkova M. Medikal risk and benefit in oederly renal donors;3th European Student's Conference of the Charite-Berlin, Abstract book:poster 8, 1992.	0.5
	<u>Panovska I,</u> Andonov I. Kidney transplantation and immunological corelations; XVII MMSC International, Abstract book: poster 24, 1993.	0.5
	<u>Panovska I,</u> Slaninka-Micevska M. Effects of bradykinin on vascular tone and noradrenergic neurotransmission in vivo; 9 th International Medical Sciences Student Congress, Abstract book: poster 67, 1993.	0.5
	<u>Panovska I,</u> Stojanovik A, Georgievski B, Siljanovski N, Cevreska L, Efremov GD. Low prevalence of chronic hepatitis C virus infection in B-cell Non-Hodgkin's lymphoma patients from a population with high prevalence of healthy HCV carriers. Pan-Pacific Lymphoma Conference. Book of abstract: poster 27, 1999.	0.5
	<u>Panovska I,</u> Georgievski B, Stojanovik A, Karanfilski O, Siljanovski N, Cevreska L, Kolovska V, Efremov GD. Prevalenca na hronicnata hepatitis C virusna infekcija kaj pacientite so B-kletocni limfoproliferativni bolesti vo R. Makedonija. 1999. I kongres na Infektoloji na Makedonija so megjunarodno ucestvo	0.5
	<u>Panovska I,</u> Georgievski B, Stojanovic A, Cevrevska L, Efremov DG. (1999) No asociation between chronic HCV infection and B-cell Non-Hodgkin's lymphoma in population with a high prevalence of healthy HCV carriers. 41 Annual Meeting of the ASH. Blood supplement 1; 94 Poster	0.5
	Panovska I, Georgievski B, Cevrevska L, Siljanovski N, Pavkovik M, Hadzi-Pecova L, Crcareva A Pivkova A, Efremov DG. Chronic myeloid leukaemia patients with the b3/a2 transcripts have significantly higher platelet counts at diagnosis. The Hematology Journal. Vol 3. Suppl.1. June 2002	0.5

	<u>Panovska I</u> , Efremov D, Georgievski B, Cevreska L, Stojanovski Z, Pivkova A, Krstevska-Balkanov S. Reaktivacija na akutnata hepatit B virusna infekcija po transplantacijata na maticni hematopoetski kletki kaj pacienti so maligni hematoloski zaboluvanja. II Kongres na infektolozite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid.	0.5
	<u>Panovska I</u> , Georgievski B, Cevreska L, Efremov D, Stojanovski Z, Pivkova A, Krstevska-Balkanov S. Kasna reaktivacija na cytomegalovirus-na infekcija po alogena transplantacija na maticni hematopoetski kletki-case report. II Kongree na infektolozite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid.	0.5
	<u>Panovska I</u> , Georgievski B, Cevreska L, Efremov D, Stojanovski Z, Pivkova A. Nonmyeloablative stem cell transplantation: our first experience-case report. VII National Congress of clinical and transfusion hematology 2003, Sofia, Bulgaria	0.5
	<u>Panovska I</u> , Siljanovski N, Pavkovik M, Cevreska L, Efremov D, Grujovska S. Correlation between the type of BCR-ABL fusion transcripts and prognosis in chronic myeloid leukemia. Second international congress for myeloproliferative disease and myelodysplastic syndromes 2003, New York, USA.	0.5
	<u>Panovska I</u> , Georgievski B, Cevreska L, Stojanovski Z, Pivkova A, Krstevska-Balkanov S. Incidenca na akutnata hepatit B virusna infekcija po transplantacija na maticni hematopoetski kletki kaj pacienti so maligni hematoloski zaboluvanja. XVI Kongres na lekarite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid. Zbornik na apstrakti, SP 171.	0.5
	<u>Panovska-Stavridis I.</u> , Efremov D., Cevreska L., Siljanovski N., Ivanovski M., Stojanovski Z., Pivkova A., Krstevska-Balkanov S., Georgievski B. Results from lamivudine treatment of acute hepatitis B infections following blood stem cell transplantation in patients with hematological malignancies. Bone Marrow Transplantation. 2004: vol 33 suppl 1: 318 abstract R1136.	0.5
	<u>Panovska I.</u> , Efremov D., Cevreska L., Georgievski B., Stojanoski Z., Pivkova A. Acute hepatitis B infection and stem cell transplantation in patient with acute leukemia. Abstract in abstract book poster 150. 7-th seminar of New trends in the treatment of acute leukemia, 2004 Dubrovnik, Croatia	0.5
	<u>Panovska-Stavridis I.</u> , Ivanovski M., Pavkovic M., Siljanovski N., Hadzi Pecova L., Stojanovic A., Cevreska L., Efremov D. Chronic Lymphocytic leukemia patients with a V1-69 gene rearrangement do not have inferior survival with respect to patients that express other unmutated Vh genes. 47-th Annual ASH Meeting in Atlanta, USA. Blood.2005;Vol106,Nº11: abstract 1193.(poster)	0.5
	<u>Panovska Stavridis I.</u> , Cevreska L., Ivanovski M., Hadzi-Pecova I., Stojanovic A., Georgievski B. Allogeneic stem cell transplantation and chronic c lymphocytic leukemia: distinct immunoglobulin variable heavy chain genes as a possible prognostic indicator Abstract 0789. The hematology Journal of the European Hematology Association (2006). Amsterdam, Netherlands. Abstract 0789.(poster)	0.5
	<u>Irina Panovska-Stavridis</u> , Lidija Cevreska, Dusko Dukovski, Nadica Matevska, Aleksandar Dimovski. Evaluation of the JAK2V617F mutations using allele-specific PCR assay in patients with myeloid malignancies in Republic of Macedonia. Abstract book, p.13(poster) MPN&MPNr-EuroNet Second Workshop. October 2010. Albufeira, Portugal	0.5
	I Panovska-Stavridis ,N Matevska ,M Ivanovski ,S Trajkova ,M Lozance ,A	0.5

	Stojanovik ,A Dimovski ,L Cevreska. JAK2V617F mutations: implications in the diagnosis and prognosis of the patients with classic BCR-ABL negative myeloprolife-ratuive neoplasms (MNS): single center long term follow up-study. Hematologica 2008/s1,p510, abstract 1328	
	И Пановска, М Ивановски, А. Стојановиќ, О Каранфилски, Б Георгиевски.Евалуација на преживувањето на пациентите со хронична лимфатична леукемија: искуства на Клиниката за хематологија-Клинички центар-Скопје. ЦВИИ конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество 2007, Зборник на апстракти, страна 181, С-8.	0.5
	I. Panovska-Stavridis, N.Matevska, M.Ivanovski, S.Trajkova, D. Dukovski, A. Pivkova-Veljanovska, L. Cevreska, A. Dimovski. Frequency and clinical correlates of JAK2 46/1 haplotype in Essential Thrombocythemia: single center experience. Lijecnicki vjesnik 2011; supp 4(133):102(poster)	0.5
11.	Апстракти објавен во зборник од конференции -меѓународни (108*1=108)	
1	<u>Panovska I.</u> Lymphocyte subsets in blood and cerebrospinal fluid in patients with Multiple Sclerosis; XVI MMSC International, Abstract book: poster 40, 1992.	1
2	<u>Panovska I.</u> Cellular immunity in patients with Lyme disease; 8 th International Medical Sciences Student Congress, Abstract book: poster 65, 1992.	1
3	<u>Panovska I, Seistrajkova M.</u> Medikal risk and benefit in oederly renal donors; 3 th European Student's Conference of the Charite-Berlin, Abstract book:poster 8, 1992.	1
4	<u>Panovska I, Andonov I.</u> Kidney transplantation and immunological corelations; XVII MMSC International, Abstract book: poster 24, 1993.	1
5	<u>Panovska I, Slaninka-Micevska M.</u> Effects of bradykinin on vascular tone and noradrenergic neurotransmission in vivo; 9 th International Medical Sciences Student Congress, Abstract book: poster 67, 1993.	1
6	<u>Panovska I, Seistrajkova M, Dzonov B.</u> Ultrasonically guided fine needle liver biopsy in pediatric pathology; IV International Medical Student Congress-Cairo, Abstract book: 15, 1994.(oral presentation)	1
7	<u>Panovska I, Dzonov B.</u> Capillaria hepatica hepatitis in two years old girl-case report; IV International Medical Student Congress-Cairo, Abstract book: 7, 1994. (oral presentation)	1
8	<u>Panovska I, Dzoleva R.</u> Ovulation induction with LH-RH agonist in infertile PCOS patients ; 19 th Macedonian Medical Students Congress-International, Abstract book: 59, 1995.(oral presentation)	1
9	Todorovski S, Georgievski B, Siljanovski N, Hadzi-Pecova L, Stankovik S, <u>Panovska I, Arsova F, Smilevska T, Stojanovski Z.</u> Evaluation of the prognostic significance of the non-specific morphological changes of the bone marrow in the Hodgkin's disease.XIV Meeting of the International Society of Hematology, Abstract book: 119, 1996.	1

10	Stankovik S, Siljanovski N, Cevrevska L, Stojanovik A, Hadzi-Pecova L, Todorovski S, Smilevska T, Stavrik-Genadieva S, <u>Panovska I</u> . Solitary plasmocytoma of bone-a rare disorder with a fatal evolution. XIV Meeting of the International Society of Hematology, Abstract book: 167, 1996.	1
11	Todorovski S, Georgievski B, Siljanovski N, Hadzi-Pecova L, Stankovik S, <u>Panovska I</u> , Arsova F, Smilevska T, Stojanovski Z. Initial findings of fibrosis of the bone marrow in patients with Hodgkin's disease: Evaluation of the prognostic significance. XIV Meeting of the International Society of Hematology, Abstract book: 124, 1996	1
12	<u>Panovska I</u> , Stojanovik A, Georgievski B, Siljanovski N, Cevreska L, Efremov GD. Low prevalence of chronic hepatitis C virus infection in B-cell Non-Hodgkin's lymphoma patients from a population with high prevalence of healthy HCV carriers. Pan-Pacific Lymphoma Conference. Book of abstract: poster 27, 1999.	1
13	<u>Panovska I</u> , Georgievski B, Stojanovik A, Karanfilski O, Siljanovski N, Cevreska L, Kolovska V, Efremov GD. Prevalenca na hronicnata hepatitis C virusna infekcija kaj pacientite so B-kletocni limfoproliferativni bolesi vo R. Makedonija. 1999. I kongres na Infektoloji na Makedonija so megjunarodno ucestvo	1
14	Stojanovski Z, Siljanovski N, Arsova F, Stojanovic A, Cevrevska L, Genadieva-Stavric S, <u>Panovska I</u> , Crcareva A. Antitymocitic globulin, ciclosporin A and metroprednisolone in treatment of aplastic anaemia. 11 th Pan Hellenic Congress of Haematology. Book of abstracts: 255, 2000	1
15	Genadieva-Stavrik S, Georgievski B, Cevrevska L, Efremov D, Stojanovski z, <u>Panovska I</u> , Crcareva A. MESNA vo prevencijata na komplikacii pri visoki dozi na Cyclophosfamide. Tret kongres na nefrologija na R. Makedonija so megjunarodno ucestvo.	1
16	Georgevski B, Efremov D, Cevrevska L, <u>Panovska I</u> , Genadieva-Stavric S, Stojanovski Z, Pivkova A, Dukovski R, Milenkov V. Hematopoetic stem cell transplantation in Republic of Macedonia: Experience and results. Bulletin of hematology, Vol.30 No: 1; 2/3.2002. YU ISSN 0354-1142.	1
17	<u>Panovska I</u> , Georgievski B, Stojanovic A, Cevrevska L, Efremov DG. (1999) No association between chronic HCV infection and B-cell Non-Hodgkin's lymphoma in population with a high prevalence of healthy HCV carriers. 41 Annual Meeting of the ASH. Blood supplement 1; 94 Poster	1
18	Evremov DG, Ivanovski M, <u>Panovska I</u> , Georgievski B, Stojanovic A, Cevreska L. Clinical and laboratory features of CLL patients with VH1-69 encoded leukemic immunoglobulin. VIII international Workshop on CLL. Book of abstracts: poster32, 1999	1
19	<u>Panovska I</u> , Crcareva A, Pavkovik M, Siljanovski N, Cevrevska L, Georgievski B, Efremov DG (2001) BCR-AbI transcripts are not expressed in essential thrombocythemia. 43Annual Meeting of the ASH. Blood ;Vol 98, No 11: 279b	1

20	Panovska I, Georgievski B, Cevrevska L, Siljanovski N, Pavkovik M, Hadzi-Pecova L, Crcareva A Pivkova A, Efremov DG. Chronic myeloid leukaemia patients with the b3/a2 transcripts have significantly higher platelet counts at diagnosis. The Hematology Journal. Vol 3. Suppl.1. June 2002	1
21	<u>Panovska I</u> , Efremov D, Georgievski B, Cevreska L, Stojanovski Z, Pivkova A, Krstevska-Balkanov S. Reaktivacija na akutnata hepatit B virusna infekcija po transplantacijata na maticni hematopoetski kletki kaj pacienti so maligni hematoloski zaboluvanja.II Kongres na infektolozite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid.	1
22	Stojanovski Z, Georgievski B, Cevreska L, <u>Panovska I</u> , Pivkova A. Bakteriski infekcii kaj recipientite na hematopoetski maticni kletki. II Kongres na infektolozite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid.	1
23	Pivkova A, Stojanovski Z, Cevreska L, <u>Panovska I</u> , Krstevska-Balkanov S, Georgievski B. Fungalni infekcii megju recipientite na hematopoetski maticni kletki:iskustva od oddelenieto za transplantacija na koskena srcevinu. II Kongres na infektolozite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid.	1
24	<u>Panovska I</u> , Georgievski B, Cevreska L, Efremov D, Stojanovski Z, Pivkova A, Krstevska-Balkanov S. Kasna reaktivacija na cytomegalovirus-na infekcija po alogena transplantacija na maticni hematopoetski kletki-case report. II Kongree na infektolozite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid.	1
25	Krstevska-Balkanov S,Pivkova A, <u>Panovska I</u> , Stojanovski Z, Cevrevska L, Georgievski B. Reaktivacija na Varicela-Zoster-Virus (VZV) infekcii kaj recipientite na hematopoetski stem kletki. II Kongres na infektolozite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid.	1
26	Stojanovski Z, Georgievski B, Cevreska L, Pivkova A, <u>Panovska I</u> .Belodrobna aspergilioza kaj pacient so akutna mieloblastna leukemija-prikaz na slucaj. II . II Kongres na infektolozite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid.	1
27	Pivkova A, Georgievski B, Cevrevska L, Siljanovski N, Stojanovik A, Efremov D, <u>Panovska I</u> , Stojanovski Z. The incidence of newly diagnosed acute leukemias on Clinic of Hematology, Clinical center-Skopje, Republic of Macedonia, in the period from 1991 till 2001.9 Bulletin of Hematology 2002; 30(1;2/3):32.	1
28	Genadieva-Stavric S, Cevrevska L, Gorgievski B, Efremov D, Ivanovski M, Panovska I. All-trans retinoic acid (ATRA) in treatment of acute prolymphocytic leukaemia. Bulletin of Hematology 2002; 30(1;2/3):32.(18	1
29	<u>Panovska I</u> , Siljanovski N, Pavkovik M, Cevrevska L, Efremov D, Grujovska S. Correlation between the type of BCR-ABL fusion transcripts and prognosis in chronic myeloid leukemia. Second international congress for	1

	myeloproliferative disease and myelodysplastic syndromes 2003, New York, USA.	
30	Cevreska L, Georgievski B, Genadieva-Stavric S, <u>Panovska I</u> , Stojanovski Z, Pivkova A. Acute myeloblastic leukemia in first remission-role of autologous transplantation. 3 Hrvatski kongres hematologa I transfuziologa s medunarodnim sudjelovanjem 2003, Opatija, Hrvatska.Lijecnicki vjesnik 125;supp 3: 118	1
31	<u>Panovska I</u> , Georgievski B, Cevreska L, Stojanovski Z, Pivkova A, Krstevska-Balkanov S. Incidenca na akutnata hepatit B virusna infekcija po transplantacija na matični hematopoetski kletki kaj pacienti so maligni hematoloski zabolovanja. XVI Kongres na lekarite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid. Zbornik na apstrakti, SP 171.	1
32	Siljanovski N, <u>Panovska I</u> , Ivanovski M, Efremov D, Hadzi-Pecova L, Arsova F, Lozance M, Trpkovska-Terzieva S. Dijagnoza I tretman na dlabokite venski trombozi na dolnite ekstremiteti.XVI Kongres na lekarite na Makedonija so megjunarodno ucestvo 2003, Ohrid. Zbornik na apstrakti, SP 172	1
33	Pavkovic M., Stojanovic A., Cevreska L., <u>Panovska I.</u> , Siljanovski N., Efremov D. Analysis of immunoglobulin gene rearrangements in patients with multiple myeloma and Waldenstrom's macroglobulinemia. 8 th Annual meeting of the European Hematology Association, 12-15 June 2003, Lyon, France, The Hematology Journal, Vol 4 (suppl 2) June 2003 p.49	1
34	Pivkova A., Georgievski B., Cevreska L., <u>Panovska I.</u> , Stojanoski z., Krstevska-Balkanov S., Efremov D. Rituximab in the treatment of chronic extensive graft versus host disease:case report. 8 th Annual meeting of the European Hematology Association, 12-15 June 2003, Lyon, France, The Hematology Journal, Vol 4 (suppl 2) June 2003 p.212	1
35	Genadieva-Stavric S., Siljanovski N., Stojanovic A.,Georgievski B., Ivanovski M, <u>Panovska I.</u> , Stojanoski Z., Lozance M., Crcareva A., Zografski G., Ivkovski L,Cevreska L. Predictive model for aggressive Non-Hodgkin's Lymphoma (single center expirience). 8 th Annual meeting of the European Hematology Association, 12-15 June 2003, Lyon, France, The Hematology Journal, Vol 4 (suppl 2) June 2003 p.298	1
36	Genadieva Stavrik S., Zografski G., Ivkovski Lj., Siljanovski N., Stojanoski Z., <u>Panovska I.</u> , Lozance M., Georgievski B., Cevreska L. Clinical significance of BCL-2 and Ki 67 protein expression in aggressive Non Hodgkin lymphoma. 8 th Annual meeting of the European Hematology Association, 12-15 June 2003, Lyon, France, The Hematology Journal, Vol 4 (suppl 2) June 2003 p.0615	1
37	Pavkovic M., Efremov D., Georgievski B., Stankovic S., Stavric S., <u>Panovska I.</u> , Cevreska L. Monoclonal anti-CD20 antibodies in the treatment of autoimmune hemolythic anemia. 8 th Annual meeting of the European Hematology Association, 12-15 June 2003, Lyon, France, The Hematology Journal, Vol 4 (suppl 2) June 2003	1

38	Pivkova A., Georgievski B., Cevreska L., <u>Panovska I.</u> , Stojanoski Z., Krstevska-Balkanov S., Efremov D. Low molecular weight heparin (LMWH) for prevention of hepatic veno-occlusive disease (VOD) following hematopoietic stem cell transplantation (HSCT): single center experience. VII-th Annual meeting of the European Hematology Association, 12-15 June 2003, Lyon, France. Abstract in The Hematology Journal, vol 4, suppl 2: 0935	1
39	Stojanoski Z., Georgievski B., Cevreska L., <u>Panovska I.</u> , Pivkova A., Efremov D., Genadieva-Stavrik S. Isolated extramedullary relapse of acute myeloblastic leukaemia after allogeneic stem cell transplantation (case report). VII-th Annual meeting of the European Hematology Association, 12-15 June 2003, Lyon, France. Abstract in The Hematology Journal, vol 4, suppl 2: 0937	1
40	Georgievski B., Cevreska L., Efremov D., Stojanoski Z., <u>Panovska I.</u> , Pivkova A., Krstevska-Balkanov S. Autologous hematopoietic stem cell transplantation (HSCT) with hematopoietic stem cells from fresh bone marrow in the treatment of hematological malignancies. VII-th Annual meeting of the European Hematology Association, 12-15 June 2003, Lyon, France. Abstract in The Hematology Journal, vol 4, suppl 2: 0936	1
41	<u>Panovska I.</u> , Pavkovic M., Pivkova A., Cevreska L., Georgievski B., Efremov D. Molecular follow up after R-VAD and high dose chemotherapy with stem cell transplantation in a patient with multiple myeloma-a case report. VII-th Annual meeting of the European Hematology Association, 12-15 June 2003, Lyon, France. Abstract in The Hematology Journal, vol 4, suppl 2: 0920	1
42	Pivkova A., Stojanoski Z., <u>Panovska I.</u> , Krstevska-Balkanov S., Cevreska L., Efremov D., Georgievski B. Effective antifungal prophylaxis with fluconazole and itraconazole in patients undergoing hematopoietic stem cell transplantation: single center experience. American Society of Haematology. 45-th Annual Meeting. Blood, 2003: 102: 447b	1
43	<u>Panovska I.</u> , Georgievski B., Cevreska L., Stojanoski Z., Pivkova A., Siljanoski N., Efremov D. The incidence of Lamivudine treatment of acute hepatitis B Virus infection after stem cell transplantation in patients with haematological malignancies. American Society of Haematology. 45-th Annual Meeting. Blood, 2003:102: 447b.	1
44	Stojanoski Z., Pivkova A., <u>Panovska I.</u> , Cevreska L., Siljanoski N., Pavkovic M., Genadieva Stavrik S., Karanfilski O., Hadzi Pecova L., Georgievski B. Fluconazole versus combination of fluconazole and itraconazole as prophylaxis of fungal infections in patients undergoing stem cell transplantation. Bone Marrow Transplantation. 2004: vol 33 suppl 1: 321-322 abstract R1147.	1
45	Stojanoski Z., Pivkova A., Cevreska L., Siljanoski N., Karanfilski O., <u>Panovska I.</u> , Ivanovski M., Georgievski B. Early infectious complications after high dose chemotherapy and stem cell transplantation for hematological malignancies. Bone Marrow Transplantation. 2004: vol 33 suppl 1: 344 abstract R1139	1

46	Georgievski B., Cevreska L., Siljanovski N., Stojanovik A., Karanfilski O., Stojanoski Z., <u>Panovska I.</u> , Pivkova A., Dukovski R., Gerasimova P., Milenkov V. Stem cell transplantation for hematological malignancies- three year single center experience. Bone Marrow Transplantation. 2004: vol 33 suppl 1: 344 abstract R1213.	1
47	<u>Panovska-Stavridis I.</u> , Efremov D., Cevreska L., Siljanovski N., Ivanovski M., Stojanovski Z., Pivkova A., Krstevska-Balkanov S., Georgievski B. Results from lamivudine treatment of acute hepatitis B infections following blood stem cell transplantation in patients with hematological malignancies. Bone Marrow Transplantation. 2004: vol 33 suppl 1: 318 abstract R1136.	1
48	Georgievski B., Cevreska L., Ivanovski M., Siljanovski N., Stojanovik A., Karanfilski O., Stojanovski Z., <u>Panovska I.</u> , Pivkova A. Maintenance therapy with rituximab (CD 20 antibody) following autologous stem cell transplantation for multiple myeloma. Bone Marrow Transplantation. 2004: vol 33 suppl 1: 81 abstract P413.	1
49	Георгиевски Б., Чевреска Л., Силјановски Н., Стојановиќ, Каранфилски О., Ивановски М., Генадиева-Ставриќ С., Стојановски З., Пановска И., Крстевска Балканов С., Пивкова А., Миленков В., Дуковски Р., Герасимовска П. Трансплантација на хематопоетски стем клетки (ТХСК) кај пациенти со малигни хематолошки заболувања - искуства и резултати. Книга на апстракти стр 122. Втор конгрес на трансфузиолозите на Македонија, Охрид 2004.	1
50	Пивкова А., Георгиевски Б., Силјановски Н., Чевреска Л., Стојановиќ А., Каранфилски О., Ивановски М., Генадиева Ставриќ С., Стојаноски З., Пановска И., Павковиќ М., Трајкова С., Миленков В., Дуковски Р., Герасимовска П., Ефремов Д. Криопрезервирани периферни матични клетки (ПМК) како извор при автологната трансплантација (АТХМК) кај болни со малигни хематолошки заболувања. Книга на апстракти стр 225. Втор конгрес на трансфузиолозите на Македонија, Охрид 2004.	1
51	Стојаноски З., Георгиевски Б., Чевреска Л., Пановска-Ставридис И., Пивкова А., Генадиева Ставриќ С., Миленков В., Дуковски Р., Стефановска В., Силјановски Н. Трансфузиолошки супортивен третман кај пациенти лекувани со трансплантација на матични хематопоетски клетки. Книга на апстракти стр. 227. Втор конгрес на трансфузиолозите на Македонија, Охрид 2004.	1
52	Cevreska L., Georgievski B., Siljanovski N., Genadieva Stavrik S., <u>Panovska I.</u> , Stojanoski Z., Pivkova A. Role of autologous transplantation in acute myeloblastic leukemia in first remission. Abstract in abstract book p 150. 7-th seminar of New trends in the treatment of acute leukemia, 2004 Dubrovnik, Croatia.	1
53	<u>Panovska I.</u> , Efremov D., Cevreska L., Georgievski B., Stojanoski Z., Pivkova A. Acute hepatitis B infection and stem cell transplantation in patient with acute leukemia. Abstract in abstract book poster 150. 7-th seminar of New trends in the treatment of acute leukemia, 2004 Dubrovnik, Croatia	1

54	Pivkova A., Georgievski B., Cevreska L., Siljanovski N., Stojanovski Z., <u>Panovska I.</u> , Pavkovic M., Ivanovski M., Genadieva-Stavric S., Milenkov V., Dukovski R., Gerasimovska P., Efremov DG. Autologous stem cell rescue with cryopreserved peripheral blood progenitors (PBSC) using 5% versus 10% dimethylsulfoxide (DMSO) in patients with hematological malignancies. 9-th EHA Meeting, Geneva, Switzerland, 2004. The hematology Journal vol 5, suppl 2: s49 abstract 141.	1
55	Cevreska L., Genadieva Stavrik S., Georgievski B., <u>Panovska I.</u> , Ivanovski M., Stojanoski Z., Lozance M. High risk patients with aggressive Non-Hodgkin lymphoma should be transplanted in first remission (single center experience). 9-th EHA Meeting, Geneva, Switzerland, 2004. The Hematology Journal vol 5, suppl 2: s50 abstract 144	1
56	<u>Panovska-Stavridis I.</u> , Georgievski B., Cevreska L., Stojanovic A., Siljanovski N., Ivanovski m., Hadzi Pecova L., Pivkova A. Rituximab plus ICE regimen for relapsed and refractory aggressive non Hodgkin lymphomas. 9-th EHA Meeting, Geneva, Switzerland, 2004. The hematology Journal vol 5, suppl 2: s257 abstract 763.	1
57	Genadieva Stavrik S., Siljanovski N., Stojanovic A., Georgievski B., <u>Panovska I.</u> , Pavkovic M., Lozance M., Cevreska L. R-CHOP is superior over standard CHOP as initial chemotherapy regiment for patients with untreated aggressive non -hodgkin lymphoma (single center experience). 9-th EHA Meeting, Geneva, Switzerland, 2004. The hematology Journal vol 5, suppl 2: s286-287 abstract 865	1
58	Stojanoski Z., Cevreska L., Siljanovski N., <u>Panovska I.</u> , Pivkova A., Krstevska Balkanov S., Georgievski B. Early infectious complications during an aplastic phase after stem cell transplantation for hematological malignancies. Abstract book R1157. Bone Marrow Transplantation (2005). Vol 35, suppl 2: 351.	1
59	Pivkova A., Cevreska L., Siljanovski N., Genadieva Stavrik S., Stojanoski Z., <u>Panovska I.</u> , Krstevska Balkanov S., Georgievski B. Prolonged anaemia and thrombocytopenia one year after autologous peripheral blood transplantation: the impact on quality of life and rehabilitation. Abstract book R1159. Bone Marrow Transplantation (2005). Vol 35, suppl 2: 352.	1
60	Pivkova A., Siljanovski N., Cevreska L., Karanfilski O., Milenkov V., Dukovski R., Genadieva Stavrik S., Gerasimova P., <u>Panovska I.</u> , Krstevska Balkanov S., Georgievski B. VP-16 plus G-CSF or cyclophosphamide plus G-CSF for progenitor cell mobilization in patients with lymphoproliferative diseases-single center experience. Abstract book R1201. Bone Marrow Transplantation (2005). Vol 35, suppl 2: 367.	1
61	Cevreska L., Siljanovski N., Genadieva Stavrik S., Stojanoski Z., <u>Panovska I.</u> , Pivkova A., Krstevska Balkanov S., Georgievski B. Fresh bone marrow and/or cryopreserved peripheral progenitors - the impact of the source on the outcome of autologous hematopoietic progenitor transplantation in patients with AML in first complete remission-single centre experience. Abstract book	1

	R1217. Bone Marrow Transplantation (2005). Vol 35, suppl 2: 373.	
62	Georgievski B., Stojanovik A., Siljanovski N., Cevreska L., Genadieva Stavrik S., Stojanoski Z., <u>Panovska I.</u> , Pivkova A., Trajkova S., Balkanov S., Karanfilski O. Monoclonal anti CD20 antibody rituximab(Mabthera) in the treatment of autoimmune cyclical neutropenia-case report. Abstract book R1237. Bone Marrow Transplantation (2005). Vol 35, suppl 2: 380	1
63	<u>Panovska-Stavridis.</u> , Georgievski B., Cevreska L., Stojanoski Z., Pivkova A., Krstevska-Balkanov S., Siljanovski N. Rituximab plus ICE as second-line treatment for relapsed and refractory aggressive non-Hodgkin lymphomas. Abstract book R1254. Bone Marrow Transplantation (2005). Vol 35, suppl 2: 386.	1
64	S. Genadieva-Stavric, N. Siljanovski, A. Stojanovik, B. Georgievski, O. Karanfilski, <u>I. Panovska</u> , Z. Stojanovski, A. Pivkova, S. Trajkova, L. Cevrska. Rituxmab plus CHOP is superior to standard CHOP as initial treatment for patients with previously untreated aggressive non-hodgkin,s lymphoma: a single centre experience. Hematology Journal-10Annual Congress of European Hematology Association, Stokholm, Sweden.2005; 6 :389 abstract 993.	1
65	Cevreska L., <u>Panovska I.</u> , Genadieva-Stavrik S., Pivkova A. Rituximab plus fludarabine and cyclophosphamide as salvage treatment for patients with chronic lymphoblastic leukemia.Abstract book, The Hematology Journal-10Annual Congress of European Hematology Association,Stokholm,Sweden.2005; 6 :368 abstract 1005.	1
66	Pivkova A, Stojanovski Z, Cevreska L, SiljanovskiN, KaranfilskiO, GenadievaS, <u>Panovska I</u> , Balkanov S, Trajkova S, Georgievski B.Prevention of neutropenic fever during administration of high-dose VP16+G-CSF for mobilization of PBSC- the efficiency of prophylactic antibiotic therapy.Abstract book ,The Hematology Journal-10Annual Congress of European Hematology Association,Stokholm,Sweden.2005; 90 :470 abstract 1236	1
67	Pivkova A, Stojanovski Z, Cevreska L, Siljanovski N, Karanfilski O, Genadieva S, <u>Panovska I</u> , Balkanov S, Trajkova S, Georgievski B. Multi day infusion of autologus cryopreserved PBSC in patients with haematologic malignancies, the influence on engraftment and toxicity. Abstract book, The Hematology Journal-10Annual Congress of European Hematology Association, Stokholm, Sweden. 2005; 90:477 abstract 1238	1
68	Pivkova A, Stojanovski Z, Cevreska L, Siljanovski N, Karanfilski O, Genadieva S, <u>Panovska I</u> , Balkanov S, <u>Trajkova S</u> , Georgievski B. Third allogenic sibling transplantation for AML-case report. The Hematology Journal-10Annual Congress of European Hematology Association, Stokholm.2005;90 :483 abstract 1239.	1
69	Trajkova S, Cevreska L, <u>Panovska-Stavridis I</u> , Pivkova A, Karanfilski O, Georgievski B, Stojanovic A. Rituximab Maintenance therapy in CD20+ B-cell	1

	lymphoma-poster.Life Beyond NHL-Expert investigation forum,Hamburg,Germany.2005	
70	Cevreska L, Siljanovski N, Stojanovic A, Trajkova S, Stankovic S, Genadieva S, Pivkova A, <u>Panovska-Stavridis I</u> .R-CVP as first line therapy for indolent NHL-poster. Life Beyond NHL-Expert investigation forum,Hamburg,Germany. 2005	1
71	Pivkova A, Stojanovski Z, Cevreska L, Siljanovski N, Genadieva S, <u>Panovska I</u> , Balkanov S, Trajkova S, Gerasimovska P, Dukovski R, Milenkov V, Georgievski B. Multi hour storage of freshly PBSC autologous apheresed harvests-the influence on viability and engraftment potential-poster. Abstract Book, Turkish Journal of Haematology, XXX World Congres of the international society of Hematology.2005;22:192; p349.	1
72	Stankovic S, Ivanovski M, <u>Panovska I</u> , Siljanovski N, Smilevska T,Hadzi-Pecova L, Stojanovic A, Cramer E. A rare and misdiagnosed bleeding disorder-hereditary Bernar-Soulier Syndrome, found in a family in Macedonia. Abstract Book, Turkish Journal of Haematology, XXX World Congres of the international society of Hematology.2005;22:160:p261.	1
73	Pivkova A., Cevreska L., Stojanoski Z., <u>Panovska I</u> , Siljanovski N., Genadieva Stavrik S., Krstevska Balkanov S., Trajkova S., Georgievski B. Rituximab in the Treatment of Secondary Autoimmune Neutropenia. <i>Abstract 3858</i> . 47-th Annual ASH Meeting in Atlanta, USA, 2005, Blood, Volume 106, issue 11, November 16, 2005.	1
74	Trajkova S., Cevreska L., <u>Panovska-Stavridis I</u> , Pivkova A., Georgievski B., Karanfilski O., Stojanovic A. (Intr. by Michael K. Wenger).Rituximab Maintenance Therapy in CD20+ in B-cell Non Hodgkin Lymphoma. 47-th Annual ASH Meeting in Atlanta, USA .Abstract 4805. Blood, Volume 106, issue 11, November 16, 2005.	1
75	<u>Panovska-Stavridis I</u> ., Ivanovski M., Pavkovic M., Siljanovski N., Hadzi Pecova L., Stojanovic A., Cevreska L., Efremov D. Chronic Lymphocytic leukemia patients with a V1-69 gene rearrangement do not have inferior survival with respect to patients that express other unmutated Vh genes. 47-th Annual ASH Meeting in Atlanta, USA. Blood.2005;Vol106,Nº11: abstract 1193.(poster)	1
76	Pivkova A., Cevreska L., Siljanovski N., Stojanoski Z., Genadieva Stavrik S., <u>Panovska I</u> ., Krstevska Balkanov S., Trajkova S., Georgievski B.Evaluating the clinical efficacy of etoposide (VP-16) +G-CSF 10 mcg/kg for peripheral blood progenitor cell mobilization in patients with acute myeloid leukaemia. p559.Bone Marrow Transplantation (2006) 37, S63-S255.	1
77	Stojanoski Z., Pivkova A., Cevreska L., Siljanovski N., Karanfilski O., Genadieva-Stavrik S., <u>Panovska I</u> , Georgievski B. Infectious complications during the aplasic phase after stem cell transplantation for haematological malignancies-five year single center experience. Bone Marrow Transplantation (2006) 37, S187 p 730.	1

78	Pivkova A., Cevreska L., Stojanoski Z., Siljanovski N., Stojanovic A., Genadieva Stavrik S., <u>Panovska I.</u> , Krstevska Balkanov S., Karanfilski O., Trajkova S., Georgievski B. Cryopreservation of peripheral blood progenitors for autologous transplantation in hematological malignancies with different concentration of cryoprotectant-five year center experience. Abstract R1080. Bone Marrow Transplantation (2006) 37, S310.	1
79	Pivkova A., Cevreska L., Siljanovski N., Stojanoski Z., Genadieva Stavrik S., <u>Panovska I.</u> , Krstevska Balkanov S., Trajkova S., Georgievski B. Trilineage hypoplasia after initial neutrofil engraftment in patients with acute leukaemia undergoing autologous transplantation with Bu/Cy conditioning: frequency, outcomes and prognostic significance. Abstract R1106. Bone Marrow Transplantation (2006) 37, S318.	1
80	Georgievski B., Cevreska L., Siljanovski N., Stojanovic A., Karanfilski O., Stojanoski Z., Genadieva Stavrik S., <u>Panovska I.</u> , Krstevska Balkanov S., Pivkova A. Hematopoietic stem cell transplantation for haematological malignancies: a 5 -year single-center experience. Abstract R1144. Bone Marrow Transplantation (2006) 37, S332.	1
81	<u>Panovska Stavridis I.</u> , Cevreska L., Ivanovski M., Hadzi-Pecova I. Stojanovic A., Georgievski B. Allogeneic stem cell transplantation and chronic lymphocytic leukemia: distinct immunoglobulin variable heavy chain genes as a possible prognostic indicator Abstract 0789. The hematology Journal of the European Hematology Association (2006). Amsterdam, Netherlands. Abstract 0789.(poster)	1
82	Pivkova A., Cevreska L., Stojanoski Z., Siljanovski N., Stojanovic A., Genadieva Stavrik S., <u>Panovska I.</u> , Krstevska Balkanov S., Karanfilski O., Trajkova S., Georgievski B. Cryopreservation of peripheral blood progenitors for autologous transplantation in hematological malignancies with different concentration of cryoprotectant-five year center experience. Abstract 1296. The hematology Journal of the European Hematology Association (June 2006). Amsterdam, Netherlands. Abstract 1296.	1
83	Trajkova S., Stojanovic A., <u>Panovska-Stavridis I.</u> , Pivkova A., Karanfilski O., Georgievski B. and Cevreska L. Rituximab maintenance therapy versus retreatment at progression in patients with indolent non-Hodgkin's lymphoma. Maintaining the right course for maximal survival in NHL, Expert Investigator Forum, 6-8 October, Valencia, Spain	1
84	Stojanoski Z., Pivkova A., Cevreska L., Siljanovski N., Karanfilski O., Genadieva-Stavrik S., <u>Panovska I.</u> , Georgievski B. Early infective complications in AML patients conditioned with Bu-Cy regimen-comparative studies between allogeneic and autologous recipients. Bone Marrow Transplantation (2006) 37, S187 p 729.(poster)	1
85	Cevreska L, <u>Panovska-Stavridis I.</u> , Trajkova S, Ivanovski M. Prognostic value of the immunoglobulin variable heavy chain gene mutation status and its relevance for the rusk-adapted therapeutic strategies: a long term follow-up studies. Hematologica 2007; S92, p1410.	1

86	Trajkova S, Stojanovik A, <u>Panovska-Stavridis I</u> , Pivkova A, Georgievski B, Karanfilski O, Ceverska L. Results of RCHOP6 or RCHOP8 study in the treatment of patients with diffuse large B-cell lymphoma-single institution study. <i>Leukemia Research</i> 2007;S93;p064.	1
87	Trajkova S, Stojanovik A, <u>Panovska-Stavridis I</u> , Karanfilski O, Pivkova A, Georgievski B, Ceverska L. Rituximab maintenance therapy versus re-treatment at progression in patients with indolent Non-Hodgkin Lymphoma. <i>Expert Investigator Forum</i> 2006, Valencia, Spain-P024.	1
88	Ceverska L, Stojanovik A, Trajkova S, Genadieva-Stavric S, Pivkova A, <u>Panovska-Stavridis I</u> . Immunochemotherapy with rituximab, cyclophosphamide, vincristine and prednisolone followed by rituximab maintenance as first-line therapy for patients with advanced-stage indolent Non-Hodgkin's Lymphoma. <i>Expert Investigator Forum</i> 2007, Lisbon, Portugal-P009.	1
89	<u>Irina Panovska-Stavridis</u> , Lidija Cevreska, Dusko Dukovski, Nadica Matevska, Aleksandar Dimovski. Evaluation of the JAK2V617F mutations using allele-specific PCR assay in patients with myeloid malignancies in Republic of Macedonia. Abstract book, p.13(poster) MPN&MPNr-EuroNet Second Workshop. October 2010. Albufeira, Portugal	1
90	<u>Irina Panovska</u> , Martin Ivanovski, Sanja Trajkova, Aleksandra Pivkova, Sonja Genadieva-Stavric, Liljana Hadzi-Pecova, Arif Latifi, Dejan Trajkov, Mirko Spiroski, and Lidija Cevreska. A Case Report of Aggressive Adult Neuroblastoma Mimicking Acute Leukemia with Fulminant Course and Fatal Outcome. <i>Blood (ASH Annual Meeting Abstracts)</i> , Nov 2008; 112: 4893	1
91	<u>Irina Panovska</u> , Nadica Matevska, Martin Ivanovski, Sanja Trajkova, Aleksandar Stojanovik, Aleksandar Dimovski, and Lidija Cevreska. Identification of Homozygous JAK2V617F Mutation in Unfractionated Blood Samples in a Substantial Proportion of Myeloproliferative Disorders: Long Term Follow-Up Study. <i>Blood (ASH Annual Meeting Abstracts)</i> , Nov 2007; 110: 4644	1
92	Liljana Hadzi-Pecova, Gordana Petrusevska, <u>Irina Panovska</u> , Svetlana Stankovic, and Aleksandar Stojanovik. Collagen Type IV as Independent Prognostic Factor for Non-Hodgkin's Lymphoma. <i>Blood (ASH Annual Meeting Abstracts)</i> , Nov 2005; 106: 4708	1
93	<u>Panovska-Stavridis I</u> , Hadzi-Pecova L, Trajkova S, Stojanovik A, Cevreska L. Current diagnostic approach in acute myeloid leukemia (AML) patients and a proposal for minimal screening based clinical stratification: single centre experience. <i>Haema</i> 2010;1(3) p.239. (oral presentation)	1

94	I. Panovska-Stavridis, L Cevreska , A Stojanovic, M Ivanovski, S Trajkova, d Dukovski, N Matevska, A Dimovski .Evaluation of the JAK2V617F mutation sby PCR- direct sequencing and allele specific PCr assay in patients with myelid malignancies: single centre experience. Haema 2010;1(3) p.242. (oral presentation)	1
95	A PivkovaVeljanovska, S Genadieva Stavrik, Z Stojanoski, L Cevreska, S Trajkova, I Panovska Stavridis, S Krstevska Balkanov, B Georgievski. Peripheral blood stem cell collection and mobilization for autologous transplantation: procedures, efficiency and risks. Haema 2010;1(3) p.259 (poster)	1
96	И. Пановска, М. Ивановски, А. Стојановиќ, О. Каранфилски, Б. Георгиевски. Евалуација на преживувањето на пациентите со хронична лимфатична леукемија: искуства на Клиниката за хематологија-Клинички центар-Скопје. XVII конгрес на лекарите на Република Македонија со меѓународно учество 2007, Зборник на апстракти, стр. 181, С-8.	1
97	I Panovska-Stavridis ,N Matevska ,M Ivanovski ,S Trajkova ,M Lozance ,A Stojanovic ,A Dimovski ,L Cevreska. JAK2V617F mutations: implications in the diagnosis and prognosis of the patients with classic BCR-ABL negative myeloprolife-ratuive neoplasms (MNS): single center long term follow up-study. Hematologica 2008/s1,p510, abstract 1328	1
98	S Trajkova ,A Stojanovic ,I Panovska-Stavridis, G Petrusevska ,O Karanfilski ,A Pivkova ,B Georgievski ,S Stankovic ,T Sotirova ,S Trpkovska ,M Pavkovik ,A Ljatifi ,DD Dukovski ,CL Cevreska. <u>Hypermutation Of The Bcl6 Gene In Primary Mediastinal Lymphoma And Other Types Of Diffuse Large B Cell Lymphoma</u> . Hematologica 2009/ S2, p.641 abstract 1669	1
99	A. Pivkova, S Genadieva Stavrik, Z. Stojanoski, L. Cevreska, S. Krstevska Balkanov, S. Trajkova, I. Panovska Stavridis, O. Karanfilski, B. Georgievski. Validation of the predictive power of the hematopoietic cell transplantation comorbidity index (HCT-CI), performance status for non relapse mortality (NRM) and long term survival after autologous transplantation in patients with hematological malignancies. Bone Marrow Transplantation 2011, Vol 46, Supp1,p.1109	1
100	Pivkova Veljanovska Aleksandra, Genadieva Stavrik Sonja, Stojanoski Zlate, Cevreska Lidija, Trajkova Sanja, <u>Panovska Stavridis Irina</u> , Krstevska Balkanov Svetlana, Georgievski Borce. Adverse events related to PBPC collection and mobilization for autologous transplantation in 10 years experience: procedures, efficiency, variables related to collection and safety profile. Bone Marrow Transplantation 2010, Vol 45, Supp2,p.456	1

101	Cevreska I, <u>Panovska-Stavridis</u> I, Ivanovski M, Georgievski B. Distinct immunoglobulin variable heavy chain genes as possible early prognostic indicator for allogeneic stem cell transplantation in patients with chronic lymphocytic leukemia. Bone marrow Transplantation 2007, Vol 39, Supplement 1, P453	1
102	S Trajkova, <u>I.Panovska-Stavridis</u> , A. Stojanovic, G Petrusevska, D.Dukovski, and L.Cevreska. Association between the immunohistochemical GCB/non GCB classification and the outcome of the patient with diffuse large B cell lymphoma treated with Rituximab-CHOP regimen: single centre experience. Hematologica 2011, Supp1,p933	1
103	Cevreska L, Pivkova A, S. Genadieva-Stavric, A. Pivkova, Z. Stojanovski, <u>I. Panovska</u> , O.Karanfilski, Georgievski B. Long-term follow-up of autologous transplant in AML patients in first complete remission-five year single-centre experience. Bone marrow Transplantation 2007, Vol 39, Supplement 1, R1142	1
104	S Trajkova, <u>I.Panovska-Stavridis</u> , A. Stojanovic, G Petrusevska, D.Dukovski, and L.Cevreska. Association between the immunohistochemical GCB/non GCB classification and the outcome of the patient with diffuse large B cell lymphoma treated with Rituximab-CHOP regimen: single centre experience. Hematologica 2011, Supp1,p389	1
105	Cevreska L, Pivkova A, S. Genadieva-Stavric, A. Pivkova, Z. Stojanovski, <u>I. Panovska</u> , O.Karanfilski, Georgievski B. Long-term follow-up of autologous transplant in AML patients in first complete remission-five year single-centre experience. Bone marrow Transplantation 2007, Vol 39, Supplement 1, R1142	1
106	<u>I. Panovska-Stavridis</u> , N.Matevska, M.Ivanovski, S.Trajkova, D. Dukovski, A. Pivkova-Veljanovska, L. Cevreska, A. Dimovski. Frequency and clinical correlates of JAK2 46/1 haplotype in Essential Thrombocythemia: single center experience. Lijecnicki vjesnik 2011; supp 4(133):102(posters)	1
107	S.Trajkova, <u>I. Panovska-Stavridis</u> , Stojanovic A, Petrusevska G, Dukovski D, Cevreska L. Immunoblastic morphology as a possible prognostic indicator for the outcome of the patients with diffuse large B cell lymphoma in era of the Rituximab based treatment: single centre experience. Lijecnicki vjesnik 2011; supp 4(133):99.	1
108	L. Hadzi-Pecova, A.Stojanovic, Petrusevska G, <u>I. Panovska</u> , Z.Stojanovski. Atypical blastoid variant of hairy cell leukemia: a case report. Lijecnicki vjesnik 2011; supp 4(133):111.	1
12	Апстракти објавени во зборник на конференција/ национална:	
	L Cevreska, B Georgievski, S Genadieva-Stavrik, <u>I Panovska</u> , Z Stojanovski, A Pivkova. Autologous transplantation in patients with AML in first remission. VII National Congress of clinical and transfusion hematology 2003, Sofia, Bulgaria.	0.5
	<u>Panovska I</u> , Georgievski B, Cevreska L, Efremov D, Stojanovski Z, Pivkova A. Nonmyeloablative stem cell transplantation: our first experience-case report. VII National Congress of clinical and transfusion hematology 2003, Sofia,	0.5

	Bulgaria.	
	Lozance M, Genadieva-Stavrik S, Cevreska L, Karanfilski O, Stankovik S, Siljanovski N, Pavkovik M, <u>Panovska I</u> . Successful prophylaxis and treatment of fungal infections in patients with acute leukemia.VII National Congress of clinical and transfusion hematology 2003, Sofia, Bulgaria.	0.5
	Pivkova A, Georgievski B, Cevreska L, Stojanovski Z, <u>Panovska I</u> , Krstevska – Balkanov S. Thrombotic thrombocytopenic purpura(TTP) and/or haemolytic uremic syndrome (HUS) in allogeneic transplants recipients. VII National Congress of clinical and transfusion hematology 2003, Sofia, Bulgaria.	0.5
	Georgievski B, Cevreska L, Efremov D, Stojanovski Z, <u>Panovska I</u> , Pivkova A, Milenkov V, Dukovski R, Gerasimovska P. Hematopoetic stem cell transplantation (HSCT) in the treatment of hematological malignancies-single center experience. VII National Congress of clinical and transfusion hematology 2003, Sofia, Bulgaria.	0.5
	Pivkova A, Georgievski B, Stojanovski Z, <u>Panovska I</u> , Efremov D. Cryopreservation of hematopoetic stem cells: single center experience and results. VII National Congress of clinical and transfusion hematology 2003, Sofia, Bulgaria.	0.5
	Georgievski B, Cevreska L, Efremov D, Stojanovski Z, <u>Panovska I</u> , Genadieva-Staviric S, Krstevska-Balkanov S, Pivkova A. Autologous bone marrow transplantation (ABMT) without cryopreservation in the treatment of hematological malignancies. VII National Congress of clinical and transfusion hematology 2003, Sofia, Bulgaria.	0.5
	Stojanovski Z, Georgievski B, Pivkova A , Cevreska L, Genadieva-Staviric S, Pavkovik M, <u>Panovska I</u> . Early infective complications after high-dose chemotherapy and stem cell-transplantation. VII National Congress of clinical and transfusion hematology 2003, Sofia, Bulgaria.(early infectons)	0.5
Вкупно:		236.51

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Воведување нова јавноздравствена метода во областа на здравството	
1	Флоуцитометриска мултипараметарска имунофенотипизација на акутни леукемии кај возрасни,	4
2	Флоуцитометриска мултипараметарска имунофенотипизација на адултните хронични лимфорполиферативни болести	4
3	Детекција на минималната резидулана болест кај адултните со акутна леукемија	4
4	Флоуцитометриска квантификација на матични хематопоетски клетки кај адултните	4

5	Флоуцитометриска мултипараметарска имунофенотипизација и прогностичка стратификација на детските акутни леукемии	4
6	Флоуцитометриска детекција на минималната резидуална болест кај детските акутни леукемии	4
7	Флоуцитометриска дијагностика на пароксизмалната ноќна хемоглобинурија	4
8	Флоуцитометриска квантификација на матични хематопоеетски клетки во детската популација	4
9	Вовела метод за детекцијата на ЈАК2В617Ф онкогенот во дијагностиката на хроничните миелопрлиферативни заболувања	4
2.	Стручна монографија објавена во странство	
	"Cancer Treatment / Book 3", ISBN 978-953-307-1362-5	7.2
3.	Превод на дел од книга	
	Учебник: Канцер:онколошки принципи и практика на ДеВита, Хелман и Розенберг, прв и втор том.	1x2=2
4.	Раководител на лабораторија	
	Раководител на секторот за имунохематологија (Лабораторија за имунохематологија) на Клиниката за хематологија	1
5.	Клиничка или научно-апликативна студија во областа на медицинските науки и здравството/раководител	
	1. Главен истражувач од МКД во студијата "STAR- safety, effectiveness and patient acceptance of the treatment with MABCAMPATH in Chronic lymphocytic leukemia" Post-marketing surveillance study. 2. Главен истражувач во интернационалната клиничка студија: ГСК 1841157. 3. Главен истражувач во интернационалната клиничка студија: Glaxo Smith Cline name patient program. 4. Главен истражувач во студијата "An open-label, single arm study of MK-8808 in patients with advanced CD20-positive follicular lymphoma". 5. Раководител на апликативен проект за основање на Лабораторија за цитогенетика при Универзитетската клиника за хематологија реализирана од страна на МОН-РМ.	5x2 = 10
	Клиничка или научно-апликативна студија во областа на медицинските науки и здравството/учесник	
	1. Помлад истражувач во студијата CLL-1 EORTC 06991: Fludarabine versus high-dose chlorambucil in advanced B-cell chronic lymphocytic leukemia на Leukemia Cooperative Group of the European Organization for Research and Treatment of Cancer (EORTC) на кој главен истражувач била проф. д-р Лидија Чевреска . 2. Помлад истражувач во студијата EORTC 06941: A feasibility study for the therapy of chronic myeloid leukemia (CML) with recombinant interferon alpha (rIFN-alpha) plus all-trans retinoic acid (ATRA) на кој главен истражувач била проф. д-р Лидија Чевреска. 3. Помлад истражувач во студијата CLL-3 EORTC 06992: Low dose chlorambucil maintenance vs. no treatment following high-dose chlorambucil induction in patients with advanced B-cell chronic lymphocytic leukemia, на Leukemia Cooperative Group of the European Organization for Research and Treatment of Cancer (EORTC) на кој главен истражувач била проф. д-р Лидија Чевреска. 4. Помлад истражувач во студијата: A randomized phase III study of the EORTC LG: EORTC 06951 "ALL-4: A randomized phase III trial comparing	6x1=6

	<p>dexamethasone with prednisone in induction treatment and peripheral blood progenitor cell (PBPC) transplantation in adolescent and adult acute lymphoblastic leukemia and lymphoblastic lymphoma” на Leukemia Cooperative Group of the European Organization for Research and Treatment of Cancer (EORTC) на кој главен истражувач била проф. д-р Лидија Чевреска.</p> <p>5. Ко-истражувач во студијата: A non-comparative, multicentre, repeat dose safety in use study of Neukine (Filgrastim) in patients receiving chemotherapy known to induce neutropenia</p> <p>6. Ко-истражувач во студијата CELG-AML1 студијата”A non-interventional prospective study to test the feasibility to perform chemotherapy and stem cell transplantation in patients with acute myeloid leukemia (AML)”.</p>	
	Завршена специјализација во областа на медицинските науки	
	Интерна медицина	2
	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки	
	Супспецијалистички испит по специјалноста хематологија и се стекнала со звањето супспецијалист по хематологија	1
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	
	18. Macedonian medical student congress-international, May 1994	1
	Награда за научни постигнувања од струкова организација/самостојни	
	<p>1. Награда за најдобар млад истражувач на PanPacific Lymphoma Conference, која се одржа од 20 до 23 јули 1999 год. во The Hyatt Regancy Kauai, The Island of Kauai, Hawaii, спонзорирано од The University of Nebraska Medical center, студијата под наслов: Low prevalence of chronic hepatitis C virus infection in B-cell Non-Hodgkin’s lymphoma patients from a population with high prevalence of healthy HCV carriers.</p> <p>2. Пофалница од страна на МЛД.</p> <p>3. Добитник на престижната награда на American Society of Hematology Visiting Trainee Program Award.</p> <p>4. Награда за најдобра усмена презентација на 21. Congress of the Hellenic Society of Hematology (5th Balkan hematology days).</p>	6x1= 6
	Студиски престој во странство:	
	<p>1. Награда за најдобар млад истражувач на PanPacific Lymphoma Conference, која се одржа од 20 до 23 јули 1999 год. во The Hyatt Regancy Kauai, The Island of Kauai, Hawaii, спонзорирано од The University of Nebraska Medical center, за студијата под наслов: Low prevalence of chronic hepatitis C virus infection in B – cell Non Hodgkin’s lymphoma patients from a population with high prevalence of health HCV carriers.</p> <p>2. Пофалница од страна на МЛД</p> <p>3. Добитник на престижната награда на American Societiy of Hematologs Visiting Trainee Program Award</p> <p>4. награда за најдобра орална презентација на 21 Congress of the Hellenic Society of Hematology (5th Balkan hematologs days).</p> <p>1. Интернистичкиот студентски стаж го остварила на Одделот за интерна медицина во “Пулидо Валенте Хоспитал” во Лисабон, Португалија (1 месец).</p> <p>2. Септември-Декември 1999: стручен престој во Royal Marsden Hospital во Лондон во тек на три месеци</p>	4x3= 12

3. Јуни 2000: стручен престој во Royal Marsden Hospital во Лондон во тек на еден месец	
4. Декември 2001: стручен престој во Центарот за трансплантација на хематопоетски клетки на Клиниката “Г. Папаниколау”, Солун, Грција	
5. Октомври-Декември 2004: стручна обука за флоуцитометрија во Cancer Research Center & Royal Marsden Hospital во Суттон, Лондон, Англ	
6. 2009: обавила стручна едукација во траење од 20 недели од областа на клиничката хематологија и експерименталната молекуларна имунологија на Feinstein Institute for Medical research & Long island Jwingh Hospital, North Shore University, Long Island, NY, USA.	
Членство во извршно тело на меѓународна организација кој подржува научно-истражувачка дејност/член	
член на managing committee for COST Action BM092	2
Подготовка на национални документи	
Соработник во изработката на “Упатствата за практикување на медицина заснована на докази”, издадени од Министерството за здравство на Република Македонија во 2006 година.	2
Дејности од поширок интерес	
Вкупно:	79

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	22,6
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	236,51
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	79
Вкупно:	338,11

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на доставените материјали и анализирајќи ја севкупната досегашна активност на кандидатите: д-р Маријан Бошевски, д-р Сашо Гелев. ас. д-р Магдалена Отљанска, д-р Ирена Кафеџиска, ас. д-р Антонио Георгиев, ас. д-р Марија Вавлукис, помл. ас. д-р Игор Николов, ас. д-р Весна Ристовска, д-р Јагода Стојковиќ, ас. д-р Билјана Герасимовска Китановска, ас. д-р Ѓулшен Селим и ас. д-р Ирина Пановска-Ставридис, Рецензентската комисија констатира дека тие во целост ги исполнуваат условите пропишани со Законот за високото образование за да бидат избрани во звањето насловен доцент. Кандидатите д-р Владимир Николов и д-р Лидија Петковска не ги исполнуваат во целост пропишаните услови, имено д-р Владимир Николов го нема потребниот број бодови од наставно-образовната дејност, а д-р Лидија Петковска нема потребен број бодови од стручно-апликативната дејност. Рецензентската комисија му предлага на ННС да ги избере д-р Маријан Бошевски, д-р Сашо Гелев. ас. д-р Магдалена Отљанска, д-р Ирена Кафеџиска, ас. д-р Антонио Георгиев, ас. д-р Марија Вавлукис, помл. ас. д-р Игор Николов, ас. д-р Весна Ристовска, д-р Јагода Стојковиќ, ас. д-р Билјана Герасимовска Китановска, ас. д-р Ѓулшен Селим и ас. д-р Ирина Пановска-Ставридис во звањето насловен доцент по предметот интерна медицина на Катедрата за интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Љубе ГЛИГОРОВСКИ,
претседател, с.р.
2. Проф. д-р Самуил САДИКАРИО
член, с.р.
3. Проф. д-р Снежана МИШЕВСКА
ПЕРЧИНКОВА член, с.р.
4. Проф. д-р Даниела ЧАПАРОСКА
член, с.р.
5. Проф. д-р Стевка БОГДАНОВСКА
член, с.р.

**ДО РЕЦЕНЗЕНТСКАТА КОМИСИЈА
и ННС НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ**

ПРИГОВОР

на рецензијата на докторската дисертација под наслов **ПРОЕКТИРАЊЕ НА ЕСТЕТСКО ФУНКЦИОНАЛНИ СВОЈСТВА И ПРОЦЕСИБИЛНОСТ НА ОБЛЕКАТА**, од кандидатката м-р Маја Нофитоска, работена под менторство на д-р Горан Дембоски, ред.проф. на ТМФ.

ННС на ТМФ, при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, на 3-тата седница од 5.12.2011, формираше Комисија за оцена и одбрана на горенаведената докторска дисертација, во која бев назначена за член на Комисијата. Во предвидениот рок доставив забелешки (5 страници), кои беа не само од формална, туку и од суштинска природа. Кандидатката и менторот не ги прифатија забелешките.

На 9-тата седница на ННС на ТМФ на 29.3.2012 се формираше нова Комисија за одбрана и оцена на докторската дисертација, која за време од 3 недели подготви позитивна Рецензија на докторската дисертација под наслов **ПРОЕКТИРАЊЕ НА ЕСТЕТСКО ФУНКЦИОНАЛНИ СВОЈСТВА И ПРОЦЕСИБИЛНОСТ НА ОБЛЕКАТА**, од кандидатката м-р Маја Нофитоска. Таа е објавена на 17.4.2012, во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” во Скопје.

Според Универзитетскиот гласник 7/11, член 56, цитирам: “Доколку докторската дисертација во својата содржина опфаќа две или повеќе научни области, комисијата се составува на тој начин што за секое научно подрачје има најмалку еден член со докторат на науки од тоа подрачје. Комисијата што ја подготвила оваа рецензија не го исполнува овој услов, бидејќи нема член од областа на ткаењето и ткаенините.

Во рецензијата е наведено дека „Предмет на докторската дисертација е истражување на функционалната поврзаност на системот текстилна структура-перформанси и процесибилност, со цел интегрално проектирање и подобрување на естетско-функционалните карактеристики, процесибилноста и квалитетот на облеката”.

На овој начин дефинираниот предмет на истражување е обемен и недефиниран. Истражувањата во дисертацијата се однесуваат само на испитување на **мали варијации** во структурните параметри и доработката на ткаенините и нивното влијание врз естетско-функционалните карактеристики, процесбилноста и квалитетот на облеката”

Вообичаено, во докторатот се презентира методологијата на работа со јасно поставена рамка како ќе се обработува проблемот за да се стигне до поставената цел. Ова го нема во докторатот, а наместо методологија, дадени се опширно само стандардни постапки за одредување на својствата на ткаенините.

Првиот чекор во методологијата, **правилниот избор на примероци** обезбедува релевантност на истражувањето. Во докторатот се избрани 10 примероци, групирани во 5 пара, за кои се тврди дека се разликуваат по еден конструктивен параметар, што не е точно. Дури и да го занемариме претходниот факт, не е образложено **што се подразбира под мала структурна варијација, односно дали е тоа варијација под дозволеното стандардно отскачување или некое друго проектирано отскачување, релевантноста на таа варијација и со која цел се направени токму овие варијации во комбинациите.**

Ваквиот пристап доведува до тоа **изборот на примероците за експериментот да биде дискутабилен** по повеќе основи:

- Во експерименталниот дел се испитувани вкупно 10 примероци, групирани како 5 пара, што е многу малку за да можат да се извлечат валидни заклучоци, за дефинираниот предмет на истражувањето. Исто така, 4 од 10-те примероци се со специјална доработка, а имаат различен суровински состав, што уште повеќе ја намалува можноста за релевантна анализа на резултатите.
- Структурните параметри на ткаенините (густината на основните и јаточните жици), како и физичките параметри на ткаенината (дебелина и маса на ткаенината) се прикажани со една бројка (како да се добиени со едно мерење). Без резултати за средна вредност и коефициент на варијација не можат правилно да се согледаат резултатите. Вредностите за вткајувањето по основа и јаток во никој случај не можат за сите испитувани примероци да дадат резултати со цел број. Исто така, не е земена предвид и варијацијата во финоста на преѓата. Со оглед на тоа што се работи за произволни варијации во структурата на ткаенината, не е статистички потврдено дали постои варијација во групите, односно дали се примероците хомогени.

Неопходноста на овој пристап се согледува ако се знае дека според стандардите за волнени ткаенини со густина поголема од 25 cm^{-1} , дозволеното отстапување на густината по основа или јаток е 2 жици на сантиметар (8%). Во тој случај, варијацијата на густината по јаток за првиот пар примероци е 5.6% (под стандард), а за третиот пар е 10% (над стандард). При тоа треба да се додаде дека влијание може да има и дозволената варијација во должинската маса на преѓата, што е 2-3%.

- Особено важно при подготовката на ткаенини за испитување на структурните карактеристики е да се наведе типот на разбојот, карактеристиките на брдото, уводот во брдо и дали примероците се направени на ист или различни разбои. Во случај примероците да се исткаени на различни разбои, а имајќи ја во предвид еластичноста на волнената преѓа, употребата на ликра во преѓата, вообичаено е да се јавуваат варијации на затегнатоста, а со тоа и распределбата на вткајувањето, што од своја страна директно влијае врз густините на основата и јатокот, што доведува до мали варијации во густините. Затоа, за испитување на структурните промени во ткаенината потребно е да се мери затегнатоста на основата при узоркувањето.

Од гореизнесеното произлегува дека примероците употребени за истражувањето не се планирани и не соодветствуваат за поставената цел на истражувањето, што и се очекува кога тие се преземени од магистерската теза на кандидатката под наслов „Методологија за проектирање на квалитет на конфекциски производ“, одбранета на ТМФ, 2006.

Во експерименталниот дел од докторската дисертација е испитувана поврзаноста на варијациите во структурата на ткаенината врз функционалните и естетските својства на ткаенините. Мерени се: отпорноста на лепење на ткаенината, лизгањето на шевот, абразијата на ткаенините, водопропустливоста, отпорноста на брчкање, склоноста кон создавање пилинг, крутоста на свиткување, пропустливоста на воздух, топлинските својства и пропустливоста на водена пара. За жал, и покрај многуте испитани својства на ткаенините, дискусијата на резултатите се сведува на коментари од типот “помалку-повеќе”. Добиените корелации помеѓу структурата на ткаенините и испитуваните својства, бидејќи се работени на сите 10 примероци (а тие имаат не само мали структурни варијации туку и различен суровински состав и доработка), иако се високи, не укажуваат на тоа дали зависноста е резултат на промена во структурата на ткаенината или доработката (фланел и водоодбојна), а истото се однесува и на презентираниите модели.

Ваквата дискусија што произлегува од малиот број и несоодветноста на избраните примероци не и дава можност на кандидатката да извлече **оригинални резултати** од извршените испитувања на влијанието на “мали варијации”, во структурните параметри и доработката на ткаенините врз естетско-функционалните карактеристики на ткаенините.

Напоменувам дека гореизнесеното се однесува на делот од докторатот што го обработува проектирањето на естетско-функционалните својства, а се во моето подрачје на научноистражувачки интерес, ткаење и ткаенини. Преостанатиот дел што се однесува на процесибилноста на облеката не го коментирам.

Затоа му предлагам на ННС на ТМФ да не ја прифати рецензијата на докторската дисертација под наслов **ПРОЕКТИРАЊЕ НА ЕСТЕТСКО ФУНКЦИОНАЛНИ СВОЈСТВА И ПРОЦЕСИБИЛНОСТ НА ОБЛЕКАТА**, од кандидатката м-р Маја Нофитоска, работена под менторство на д-р Горан Дембоски, ред.проф. на ТМФ.

Со почит,

Колета Зафирова, ред.проф. с.р.

Скопје, 27.4.2012

**До Наставно-научниот совет на
Технолошко-металуршкиот факултет во
Скопје**

ОДГОВОР

на Приговорот на извештајот на Комисијата за одбрана и оцена на докторската дисертација „Проектирање естетско функционални својства и процесибилност на облеката“, од кандидатката м-р Маја Нофитоска.

Комисијата за одбрана на докторската дисертација „Проектирање естетско функционални својства и процесибилност на облеката“, од кандидатката м-р Маја Нофитоска, формирана на 9-тата седница на ННС на Технолошко-металуршкиот факултет, поднесе извештај, кој е објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, бр. 1029 од 17.4.2012.

На извештајот на Комисијата, на 27.4.12, доставен е приговор од д-р Колета Зафирова, професор на ТМФ.

По разгледувањето на приговорот, Комисијата за оцена на горенаведената докторска дисертација го подготви следниов

ОДГОВОР

Наводите на авторот на приговорот дека кандидатката и менторот не ги прифатиле забелешките на проф. Зафирова во својство на член на првата рецензентска комисија, не соодветствуваат на вистината. Од страна на кандидатката била јасно изразена подготвеноста да се прифатат сите конструктивни забелешки. Но, и по така изразената подготвеност, проф. Зафирова одлучила да не го потпише извештајот на Рецензентската комисија за горенаведената докторска дисертација.

Во овој период, од страна на менторот исто така постоеше потполна подготвеност за соработка, но менторот воопшто не беше контактиран од страна на проф. Зафирова. Затоа, наводите дека и менторот не ги прифатил забелешките не соодветствуваат на вистината.

Во приговорот се наведува дека Комисијата не го исполнува условот од чл. 56 од Универзитетскиот гласник 7/11, бидејќи нема член од областа на ткаењето и ткаенини. Дека тоа не е точно говори следново:

Д-р Василије Петровиќ, е професор на Техничкиот факултет „Михајло Пупин“ во Зрењанин при Универзитетот во Нови Сад, биран во научната област текстилни и одевни науки.

Тој бил асистент по предметите технологија на ткаење и проектирање на ткаенини.

Проф. Петровиќ докторирал на темата: „Modelovanje ponašanja pamučne gređe pri premotavanju“, а магистрирал на темата: „Vpliv količine škrobila na

spremembo reoloških lastnosti osnove in spremembo števila pretrgov osnove v fazi tkanja“. Темата на докторскиот и магистерскиот труд се од областа на технологијата на ткаење.

Проф. Василије Петровиќ има објавувано трудови од повеќе области, како и трудови од областа на технологијата на ткаењето, и тоа оригинални научноистраживачки трудови во научни списанија со фактор на влијание, како што е Indian Journal of Fibre & Textile Research:

1. Influence of relative density on deformation characteristics of plain weave fabrics Jovan Stepanović, Zoran Milutinović, Vasilije Petrović & Milan Pavlović, Indian Journal of Fibre & Textile Research, Vol. 34, March 2009, pp. 69-75

2. Uticaj klimatskih uslova i koncentracije sredstva za doradu protiv gužvanja na rezultate uglova gužvanja košuljarske tkanine, R. Mirjana, Petrović Vasilije, Savić Marija, Poznanović Snežana, Zbornik radova Tehnološkog fakulteta, Leskovac, 2009, br. 19, str. 306-314

3. Design of fabric breaking characteristics. Jovan Stepanovic, Koleta Zafirova, Zoran Milutinovic, Vasilije Petrovic, Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering, Vol. 26, No. 1. pp. 45-55, 2007

4. Energetske efikasne tehnologije u procesima šlihtanja ткачких основа, Stepanović Jovan, Petrović Vasilije, Golubović Svetomir, Barbulov Danijela, Energetske tehnologije, Vol. 5. br. 1”-2, str. 36-40, 2008

Во еден од трудовите, подносителот на приговорот, д-р Зафирова, е коавтор со д-р Василије Петровиќ. Ако д-р Зафирова се смета дека работи во научната област технологија на ткаење, не е јасно како може да имаат заеднички трудови во оваа област со д-р Василије Петровиќ, чии компетенции во истата област ги оспорува.

Проф. Василије Петровиќ магистрирал, докторирал, бил асистент, биран е за професор и објавува трудови во оваа област. Според тоа, воопшто не стојат наводите дека д-р Василије Петровиќ не е соодветен за член на Рецензентската комисија.

Наводите дека дефинираниот предмет на истражување е обемен и недефиниран се спорни и тенденциозни. Навистина е чудно кога ваков приговор доаѓа од член на Комисијата за подобност на кандидат и тема за докторската дисертација.

Имено, авторот на приговорот е член на Комисијата за подобност на кандидат и тема за докторска дисертација на м-р Маја Нофитоска, формирана на IX седница на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, од 31.3.2008. Во извештајот на Комисијата е јасно наведен предметот на докторската дисертација, за кој сега авторот на приговорот вели дека е „обемен и недефиниран“. Од ова може да се види и сериозноста на авторот на приговорот, кој како член на Комисијата за подобност на кандидат и темата на докторатот има едно мислење, а како член на Комисија за одбрана на докторатот го менува мислењето.

Наводите дека во докторатот не се презентирани методологијата на работа со јасно поставена рамка за обработка на проблемот не се точни. Целта на докторската дисертација, методологијата на работа и рамката за работа се многу јасно поставени и објаснети. Во методологијата на работа се јасно дефинирани испитуваните примероци, со која цел е направен изборот на примероците и јасно се дефинирани разликите помеѓу параметрите на примероците во еден пар.

Сите испитувани примероци спаѓаат во група ткаенини од волнен тип за горна облека и е дадено сосем јасно образложено со која цел е направена варијацијата во структурата.

Забелешката дека: „варијацијата на густината по јаток помеѓу првиот пар примероци е 5.6% (под стандард), а за третиот пар примероци е 10% (над стандард)“ е неточна, тенденциозна и има за цел да дезинформира. Авторот на приговорот намерно неточно цитира само дел од овој стандард, дека кај ткаенини со густина поголема од 25cm^{-1} дозволеното отстапување на густината по основа или по јаток е 2 жици на см. Потоа неточно се заклучува дека кај првиот испитуван пар варијацијата на густините по јаток помеѓу ткаенините во парот е под стандард, а за третиот е над стандард.

Точниот интегрален текст на стандардот гласи: „Ако предвидениот број на жици изнесува до 25cm^{-1} , дозволено е отстапување од 1 жица во основа или јаток, а ако предвидениот број на жици е поголем од 25 на 1 см, дозволено е отстапување до 2 жици по основа и јаток“. Во конкретниот случај, кај првиот пар, првата ткаенина има густина по јаток од 24.8cm^{-1} , а втората 26.2cm^{-1} . Јасно е дека густината на почетокот е под 25 жици на см, а потоа густината по јаток е зголемена за 1.4 жици на см. Значи, кај првиот пар отстапувањето е над стандардот, бидејќи стандардот јасно кажува дека за ткаенини со густина под 25cm^{-1} , дозволеното отстапување е 1 жица на см. Кај третиот пар, како што впрочем и авторот на приговорот потврдува, отстапувањето е над стандард.

Според тоа, сосем се неточни наводите на авторот на приговорот дека варијацијата на густината по јаток за првиот пар примероци е под стандардот, а за третиот пар е над стандардот. И во двата случаја варијациите се над стандардот. Ако се земе предвид дека разликата во варијациите на густините помеѓу примероците во парот е статистички потврдена (t-критериум), отпаѓаат наводите во приговорот дека е намалена можноста за релевантна анализа на резултатите.

Освен тоа, неточно се толкува значењето и намената на посочениот стандард, во контекст дека во рамките на дозволеното отстапување не може да има промени во својствата. Имено, стандардот го дефинира дозволеното отстапување на декларираните вредности на густина на жици, поради комуникацијата помеѓу клиентите и производителите. Во научноистражувачката работа постои слобода на истражување на својствата и во рамките на дозволените отстапувања според некој стандард. Честопати, и самиот стандард може да биде цел на истражување од што може да произлезе и промена на вредностите во стандардот.

Познато е дека материјалите за шиене треба да се подложат на испитувања (тестираат) во фазата на дизајн на облека и развој на производ. Денешниот пазар бара флексибилност и краток производен

циклус што имплицира брз одговор на барањата на купувачите и испорака на производи со барани перформанси. Идејата на докторската дисертација е истражување на можностите за подобрување на карактеристиките на конфекциските производи и добивање производи со барани перформанси, во фазата на развој на производ, преку комуникација помеѓу добавувачот на материјали и произведувачот на облека. Според тоа, проширување на обемот на истражување со детално истражување и следење на самиот процес на ткаење, па евентуално следење на параметрите на процесот на доработка итн., во голема мера и непотребно би го зголемил обемот на работа во докторската дисертација. Темата на докторската дисертација е „Проектирање естетско функционални својства и процесибилност на облеката“. Во еден дел се истражувани можностите за подобрување и проектирање на перформансите на облеката преку мали варијации во структурата на ткаенините, што е добро нагласено во докторската дисертација, од аспект на едноставност на реализација на варијациите во самиот процес на производство. Во докторската дисертација се истражува процесибилноста на облеката во технолошкиот процес на шиене, преку мониторинг на параметрите на формирање бод на шивачката машина, во насока на превенција на дефекти и подобрување на квалитетот на облеката. Притоа е даден акцент на дефинирање на принципите и методот на детекција појавата на набирање на шевот. Според тоа, интегрално, како целина, темата на докторската дисертација е секако од научната област технологија на облеката.

Познато е дека при испитување на некои својства на текстилни материјали, стандардите наложуваат да се направат одреден број мерења. Притоа, доколку стандардната варијација е над дозволената, треба да се зголеми обемот на мерења, за мерењето да е изведено при дозволена грешка на мерење. Од тој аспект, сугерирањето дека не се правилно презентирани структурните параметри на ткаенините не е точно.

Наводите дека се испитувани мал број примероци и дека не можат да се извечат оригинални резултати воопшто не се точни. Кај сите примероци се испитувани (како што впрочем вели и самиот авторот на приговорот), многу својства од кои зависат естетско функционалните карактеристики на облеката. За сите својства, поединечно за секој пар е испитувано влијанието на варијацијата во структурата врз тоа својство. Сите заклучоци статистички се потврдени со анализа на варијанса и t-критериум. Преку голем број испитувања, кои се статистички потврдени, во докторската дисертација се извлечени оригинални резултати. Во случаите каде што има висока корелација се направени модели на зависност. Според тоа, тврдењето на авторот на приговорот дека дискусијата на резултатите се сведува на коментари од типот „помалку-повеќе“, е неточно и тенденциозно.

Забелешките во приговорот се однесуваат само на дел од делот резултати и дискусија. Треба да се напомене дека во останатиот дел, кој претставува интегрална целина на докторатот, се исто така добиени оригинални резултати, кои претставуваат научен придонес во научната област технологија на облеката.

Дека се исполнети сите критериуми во докторската дисертација, говори податокот дека досега од докторската дисертација се публикувани 11 трудови, од кои 2 во списанија со фактор на влијание:

Трудови објавени во научноистражувачки и стручни списанија:

1. M. Nofitoska, G. Demboski, M. Carvalho, Effect of Fabric Structure Variation on Garment Aesthetic Properties, *Tekstil ve Konfeksiyon*, Vol.22, No.2, April-June 2012, pp. 132-136 (IF=0.283)
2. M. Nofitoska, G. Demboski, S. Cortoševa, Utjecaj varijacije strukturnih parametara tkanina na propusnost vodene pare i zraka, *Tekstil*, Vol. 60, No.8, 2011, pp. 376-383 (IF=0.180)
3. G. Demboski, M. A. Carvalho and M. Nofitoska, Affecting Tearing Strength of Woven Fabrics for Tailored Garments, *Tekstilna industrija*, Vol.58, No. 1-3, 2010, pp. 16-21
4. G. Demboski, M. Nofitoska, Efekt varijacije strukture tkanine na performanse šavova odeće, *Tekstil i praksa*, No. 1-2 (2009), str. 52-59.

Трудови објавени во зборници на меѓународни конференции и симпозиуми:

1. G. Demboski, M. A. Carvalho, M. Nofitoska, Dj. Obadic, Influence of Fabric Structure on Seam Slippage of Woll and Woll/Polyester Blended Fabrics, *Internationale Textile, Clothing and Design Conference*, Dubrovnik, Croatia, October 8-11th, 2006, pp. 393-396
2. Demboski, M. Nofitoska, Effect of Seams on Woven Fabric Bending Stiffness, 8th Symposium "Novel Technologies and Economic Development", Leskovac, 23-24 October 2009, pp.241-247
3. G. Demboski, M. Nofitoska, Influencing Clothing Comfort Properties 14th International Scientific Conference, EMF, Sozopol, Bulgaria, September 17-20, 2009, pp.153-157
4. M. Nofitoska, G. Demboski & M. Â. F. Carvalho, Monitoring Stitch Forming Parameters on Lockstitch Sewing Machine, 3rd scientific-professional conference Textile science and economy, November 10-11th, 2011 Zrenjanin, Serbia, pp.36-42
5. G. Demboski, M. Nofitoska, Influencing Clothing Performance and Sewability by Fabric Structure Variation, 9th Symposium-Novels Technologies and Economic Development, Leskovac, October, 21-22, 2011 (sectional lecture).

Трудови презентирани на конгреси:

1. M. Nofitoska, G. Demboski, Serviceability Properties of Men's Tailored Garments, XII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, September 23rd-26th 2010, pp. 164
2. M. Nofitoska, G. Demboski, Thermo physiological Wear Comfort of Tailored Garments, XII Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, Ohrid, September 23rd-26th 2010, pp. 165.

Имајќи ги предвид гореизнесените аргументи, Рецензентската комисија на докторската дисертација му предлага на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет, да го одбие приговорот на Колета Зафирова, да го прифати извештајот на Комисијата и да дозволи одбрана на докторската дисертација „Проектирање естетско функционални својства и процесибилност на облеката“, од кандидатката м-р Маја Нифитоска.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

1. Д-р Горан Дембоски, ред. проф., ментор, с.р.
2. Д-р Василије Петровиќ, вонр. проф., член, с.р.
3. Д-р Соња Кртошева, ред. проф., член, с.р.
4. Д-р Биљана Манговска, ред. проф., член, с.р.
5. Д-р Виолета Чепујноска, ред. проф. во пензија,
член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА **ФРАЗЕОСЕМАНТИЧКО ПОЛЕ ЧУВСТВА И ЕМОЦИИ ВО РУСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК** ОД М-Р БИЉАНА МИРЧЕВСКА-БОШЕВА, ПРИЈАВЕНА НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, на својата 25. редовна седница одржана на 11.4.2012 година, избра Рецензентска комисија за оцена на докторската дисертација под наслов „Фразеосемантичко поле *чувства и емоции* во рускиот и во македонскиот јазик“, изработена од м-р Биљана Мирчевска-Бошева. Рецензентската комисија е избрана во следниов состав:

- д-р Максим Каранфиловски, редовен професор
- д-р Кита Бицевска, редовен професор
- д-р Катерина Велјановска, редовен професор
- д-р Снежана Велковска, научен советник
- д-р Красимира Илиевска, редовен професор.

По проучувањето на предложената дисертација, а врз основа на чл. 62 од Правилникот за постдипломски студии и добивање докторат на науки на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, имаме чест да го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Во современата фаза од развојот на науката за јазикот се забележува сè поизразен интерес на лингвистите за создавачот, носителот и корисникот на јазикот, а со тоа неизбежно се наметнува и прашањето за емоционалната сфера како значаен сегмент во јазикот.

Имајќи предвид дека изразувањето емоционални состојби игра важна улога во човечкото општење и дека нашата контрола над емоциите е ограничена, лингвистичкиот материјал дава неповторлива можност за проникнување во моралните и во културните вредносни системи на еден народ, во доловување на културните варијации и разлики при изразувањето на одредени чувства и емоции кај припадниците од различни народи кои се несомнено условени од културните и социјалните норми.

Поаѓајќи од фактот дека сферата на емоциите е недостапна за непосредно набљудување, јазичната фиксација на симптоматските реакции и физичките состојби асоцирани со одредена емоција станува основа врз која се формира претстава за суштинските карактеристики на таа емоција. Оттука доаѓа и важноста на лингвистичкиот приод кон емоциите и кон нивно категоризирање, односно улогата на јазикот и лингвистиката како наука за вербализирање, акумулирање, структурирање и пренесување на знаења од генерација на генерација во процесот на пренесување знаења и за емоциите.

Средствата за вербална концептуализација на емоциите можат да се сретнат на различни нивоа и тоа од фонетско, па сè до синтаксичко ниво. Сепак,

лексиката и фразеологијата на јазикот располагаат со најголеми можности за предавање информации за емоциите и тоа во најситни детали и нијанси. Споредбата на лексичките и фразеолошките слики, пак, покажува доминација на фразеолошката сликовитост наспроти сликовитоста на зборовите, односно фразеолошката сликовитост како резултат на својата материјална основа (станува збор за повеќе зборови, а не за еден) се карактеризира со поголем степен на конкретизација, детализација и експресивна експликација на сликата.

Лексиката во целина повеќе именува појави, факти и процеси, а фразеологијата почесто се однесува на сферата на доживувања и чувствата, психолошките состојби на индивидуите и нивните карактерни особини.

Во овој контекст е и докторската дисертација на м-р Мирчевска-Бошева која го обработува прашањето за изразувањето на емоциите преку фразеолошки единици во рускиот и во македонскиот јазик.

Структура на дисертацијата.

Дисертацијата се состои од 290 страници компјутерски обработен текст. Трудот е структуриран на следниов начин: ВОВЕД (1-6 стр.), ПРВА ГЛАВА: Чувствата и емоциите во психологијата (7-41 стр.), ВТОРА ГЛАВА: Чувствата и емоциите во лингвистиката (42-76 стр.), ТРЕТА ГЛАВА: Фразеосемантичко поле *чувства и емоции* во рускиот и во македонскиот јазик (77-239 стр.), ЗАКЛУЧОК (240-249 стр.), СКРАТЕНИЦИ И УПОТРЕБЕНИ СИМБОЛИ (стр. 250), КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ (251-267 стр.), ИНДЕКС НА РУСКИ ФРАЗЕМИ (268-277 стр.) И ИНДЕКС НА МАКЕДОНСКИ ФРАЗЕМИ (278-290 стр.).

Во ВОВЕДОТ, авторката ги изложува основните причини и мотиви за избор на оваа тема за докторска дисертација кои се должат на повеќе фактори. Основна мотивација било тоа што споредбеното проучување на изразувањето на чувствата и емоциите во лингвистиката е особено важно и може да даде значајни податоци за емоционалната сфера воопшто. Така, при споредба на сличните по значење фраземи во различни јазици се забележуваат нијанси во нивната семантика, функција, карактеристики на симболичните значења на компонентите, но истовремено се забележуваат и заеднички елементи. Дополнителен поттик бил и фактот дека во македонскиот јазик оваа област е недоволно проучена. Водена од сево ова, таа си поставила за цел да ги проучи фраземи со значење чувства и емоции во рускиот и во македонскиот јазик, да состави корпус на емотивни фраземи во двата јазици, тој да биде распореден во соодветни модели и да се утврдат разликите и сличностите помеѓу двата јазици на различни нивоа (семантичко, лексичко, синтаксичко).

Првите две глави го сочинуваат теоретскиот фундамент на трудот.

ПРВАТА ГЛАВА ги претставува главните теоретски концепции врз кои се заснова проучувањето на емоционалната сфера од аспект на психологијата. Тука, пред сè, станува збор за дефинирање на поимите чувство и емоција и за нивното разграничување. Дека чувствата и емоциите се заемно поврзани е општо познато, но проблемот е како да се ограничи што точно влегува во тие поими и каков е односот меѓу нив. Едно исто чувство може да се изразува преку различни емоции во зависност од ситуацијата во која се наоѓа објектот, а една иста емоција може да 'опслужува' различни чувства. Од прегледот на стручната литература и големиот број теории кои претендираат да дадат објаснување на

оваа загадочна појава се забележува противречност, односно меѓу авторите и приврзаниците на различните теории постојат разидувања во однос на суштината на оваа појава. Врз основа на анализата на богата стручна литература од оваа област, кандидатката ја избира теоријата на познатиот руски психолог Иљин и ги користи двата термина, но не како синоними туку како ознаки за два различни феномена.

Во оваа глава се дадени и својствата на овие емоционални феномени, нивната улога во животот на човекот, направен е приказ на позначајните теоретски концепции за механизмот на појавување на емоциите, а еден дел е посветен на нивната класификација.

ВТОРАТА ГЛАВА е фокусирана на дефинирање на местото на чувствата и емоциите во лингвистиката, начините за нивна вербализација и можните пристапи во нивното проучување. На почетокот, пред сè, м-р Мирчевска-Бошева ги наведува различните ставови во однос на прашањето за разграничување или изедначувања на чувствата и емоциите во лингвистиката. Во оваа глава, авторката се задржува и на улогата на когнитивната теорија на метафората во разбирањето на емоциите, како и заемодејството на културата, општествените и социјалните фактори. Исто така, овде ги определува и теоретските основи на контрастивното проучување и интердисциплинарниот карактер на оваа релативно млада научна дисциплина. Дел од оваа глава е посветен на теоретските основи и историскиот развој на емотивната лингвистика.

Така, постепено, доаѓа до местото на емоциите во фразеологијата при што истакнува дека фраземите посилно и посиковито, во однос на лексичките единици, ја карактеризираат личноста. Во основата на овој став стои фактот дека огромен број фраземи означуваат поими кои можат да бидат предадени со зборови или описни конструкции но, сепак, фраземите се разликуваат од синонимичните зборови и описни конструкции со нијансите во значењето и најмногу со својата експресија. Замената на фразема со збор или синтаagma не може да биде рамнозначна бидејќи при таквата замена исчезнуваат нијанси во значењето, слики, емоции, односно сето она што ја составува семантичко-стилисточката карактеристика на фраземите. Затоа, кандидатката смета дека фраземите ги карактеризираат емоционалните состојби длабоко, оригинално и силно.

Со оглед на фактот дека најголемиот број фраземи не го изразуваат своето значење во неутрално-логична, туку во емотивно-експресивна форма, може да се каже дека фраземите се основните единици кои го сочинуваат јадрото на емотивната лингвистика во целост.

На крајот од оваа глава, м-р Мирчевска-Бошева ги дава и теоретските основи на синтаксичката, компонентската и лексичко-семантичката анализа.

Во ТРЕТАТА ГЛАВА следува обработка на љубовта како чувство и на стравот, радоста, изненаденоста, гневот и срамот како емоции. Ова е, всушност, централниот дел на дисертацијата кадешто собраните единици (459 руски и 490 македонски фраземи) се групираат во подгрупи според утврдените модели или сценарија, а во рамките на секој од тие модели дополнително се групираат во табели според сликовитата основа и се даваат податоци за степенот на еквивалентност (целосен еквивалент, делумен еквивалент, аналогна фразема, безеквивалентна фразема). Групирањето во табели дава јасен визуелен податок

за тоа дали сликовитите основи се застапени во двата или само во еден од разгледуваните јазици. Секоја од разгледуваните подгрупи емотивни фраземи се анализира и од аспект на лексичко-граматичките особености, синтаксичката структура и на компонентскиот состав.

Дополнително се нагласуваат и оние фраземи кај кои може да дојде до проблем при преводот од едниот во другиот јазик, посебно за оние фраземи кои имаат буквален еквивалент во другиот јазик, но со друго значење или, пак, ситуациите во кои замената на една компонента со синоним доведува до целосна промена во семантиката.

По секоја од подгрупите фраземи следува поткрепа со контекстуалната употреба на дел од тие фраземи, а за таа цел се користени фразеолошки речници, литературни дела, Националниот корпус на рускиот јазик, Картотеката на лексиката на македонскиот јазик, дневен печат и различни електронски ресурси.

Последниот дел од трудот претставува заклучок. Тука се сумираат и се даваат заклучните согледувања до кои е дојдено при анализата на фраземите со значење чувства и емоции во рускиот и во македонскиот јазик. Се сумираат и графички се прикажуваат тенденциите во изборот на именска компонента и во изборот на сомтизам во двата јазика.

Заклучок и предлог

М-р Биљана Мирчевска-Бошева умешно искористувајќи ги резултатите од проучувањата на познати стручњаци од областа на емотивната фразеологија напишала труд кој е прв од оваа потесна област во Р.Македонија и кој претставува придонес во проучувањето на руско-македонските односи, особено во областа на фразеологијата.

Врз основа на сево досега изнесено, констатираме дека дисертацијата на м-р Биљана Мирчевска-Бошева се одликува со теоретска и практична вредност и во целост ги реализира целите поставени на почетокот на ова истражување и имаме чест и задоволство на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје да му предложиме да го усвои извештајот и да ја повика кандидатката на јавна одбрана.

Скопје, 7.5.2012

Рецензентска комисија

1. Д-р Максим Каранфиловски, редовен професор, с.р.
2. Д-р Кита Бицевска, редовен професор, с.р.
3. Д-р Катерина Велјановска, редовен професор, с.р.
4. Д-р Снежана Велковска, научен советник, с.р.
5. Д-р Красимира Илиевска, редовен професор, с.р.

До Ректоратот на Универзитетот „Св.
Кирил и Методиј“ во Скопје

До Наставно-научниот совет на Филолошкиот
факултет „Блаже Конески“ во Скопје

Во врска со рефератот за избор на еден лектор по романски јазик на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, објавен во Билтенот на УКИМ, бр. 1030 од 2 мај 2012, а во согласност со член 51 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, го поднесувам следниов

ПРИГОВОР

Во извештајот на Рецензентската комисија (стр. 126-131 од Билтенот) потпишан од професорите академик д-р Аугуст Ковачец, д-р Дражен Варга (двајцата од Универзитетот во Загреб) и од д-р Звонко Никодиновски (од УКИМ во Скопје), се соопштува дека „на конкурсот за избор на еден лектор по романски јазик, објавен во весникот „Нова Македонија“ од 22 февруари 2012“, се јавиле двајца кандидати. Првиот од нив е поранешен студент на групата за романски јазици и книжевности на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, и него лично го познавам. Втората кандидатка не сум ја запознала во времето кога била студент, и за неа сум главно информирана од документите кои ги приложила на конкурсот за наведеното место.

Ќе се обидам овој приговор да го засновам врз два суштински и еден формален аргумент:

1. впечатокот дека рецензентите не ги вреднувале подеднакво непристрасно двајцата кандидати, т.е. дека покажале одредена селективност во претставувањето на нивните различни квалитети и постигања, било да се од лична или од професионална природа, со што сметам дека делумно ја онеправдале втората кандидатка;
2. извесноста дека некои од податоците во рефератот и во Анексот 2 кон него, а кои се однесуваат претежно на првиот кандидат, очевидно не се совпаѓаат, согласно со логиката и практиката на наставно-образовниот процес во установите од високото образование.

Во точката 1. би ги подвела следниве моменти од претставувањето на кандидатите:

- а) На почетокот од рефератот (стр. 126 од Билтенот бр. 1030 на УКИМ), кандидатите се претставени на следниов начин:

- д-р Раду-Михаил Атанасов (од Скопје);
- Јадранка Дуда (студентка на 3. година докторски студии на Универзитетот во Крајова).

Иако можеби е ненамерно, на самиот почеток од рецензијата се добива впечаток дека рецензентите сакаат да ја истакнат разликата помеѓу кандидатите, за читателите да заклучат дека поетски недостижна предност кај првиот кандидат, кој впрочем е и оној што е предложен од рецензентите за избор во звањето лектор по романски јазик.

Доколку знаеме дека кандидатката Дуца е докторанд со завршени тригодишни студии и поминат стаж, како и дека при крајот на овој месец, мај 2012, треба да ја брани својата дисертација (нешто што таа го навела во приложената биографија), разликата меѓу двата кандидата веќе не изгледа толку голема, ниту пак недостижна. Освен тоа, во приложените документи на конкурсот, кандидатката Дуца доставила и официјална потврда за прифатената теза на Универзитетот во Крајова, преведена од романски јазик и заверена со печат од овластен еудски преведувач.

Што се однесува на забелешката на рецензентите дека кандидатката Јадранка Дуца „не приложила диплома за завршени постдипломски магистерски студии.“ (стр. 128 од наведениот Билтен), таква диплома не може ниту да се очекува ниту да се бара во случаи какви што се нејзиниот и на кандидатот Раду- Михаил Атанасов. Имено, на универзитетите во Романија, дипломиран студент со завршени четиригодишни универзитетски студии (претполагам дека во романскиот високообразован систем тој тогаш веќе се здобива и со титулата магистер), има право директно да се запише на тригодишни докторски студии и да се стекне со титулата доктор на науки, без претходно завршување постдипломски студии (како што е задолжително кај нас). Впрочем, ако се обидеме да читаме меѓу редови, ќе видиме дека и случајот ео предложениот кандидат Раду-Михаил Атанасов е идентичен.

б) Понатаму, во претставувањето на биографијата на кандидатот Атанасов (стр. 126 од Билтенот), Рецензентската комисија, меѓу другото, го споменува фактот дека мајка му е Романка, т.е. дека тој го „зборува романскиот како изворен говорител“.

За вистинска релевантност на оваа информација, тој податок сам за себе би бил нецелосен, доколку не се знае дека кандидатот не само што е роден од мајка Романка, туку и дека додека студирал на Катедрата за романски јазици и книжевности при Филолошкиот факултет во Скопје, полагал барем дел од испитите токму кај својата мајка (вработена како лектор по романски јазик на Филолошкиот факултет во Скопје), но и кај таткото, професор по неколку предмети на Катедрата за романски јазици и книжевности (сега во пензија), како и кај сите нивни колеги од Катедрата во која сум член и самата, вработена како лектор по француски јазик.

Патем, ако го вреднувам моето професионално искуство со кандидатот Михаил (Раду) Атанасов, кого го запознав како вонреден студент во трета/четврта година (помеѓу 2005-2007 год.), може само да кажам дека беше уникатно, непримерено во академска и колегијална смисла, посебно поради однесувањето на колегите професори (едниот татко на кандидатот, тогаш штотуку пензиониран, а другиот тогашен шеф на Катедрата, и сегашен член на Рецензентската комисија). Накусо, кандидатот Михаил-Раду Атанасов студираше вонредно, најмалку цели седум години, со потпросечни резултати, барем онаму кај што ургенциите и притисоците не беа вродиле со плод.

Инаку, вкупниот просек од положените испити на кандидатот, на студиите на Филолошкиот факултет во Скопје, не е наведен во рефератот.

Заради епоредба, во биографијата на кандидатката Јадранка Дуца стои податокот дека е мажена, но не и дека нејзиниот сопруг е Романец (што се гледа и од самото презиме), т.е. дека и таа активно го користи романскиот јазик во секојдневната комуникација. За неа може да се увиди дека ги завршила студиите во предвидениот рок од четири години, Ниту нејзиниот просек не е споменат во рефератот.

в) Околу научните постигнувања на кандидатите, рецензентите наведуваат дека кандидатот Атанасов, во јуни 2011, одбрал докторат во Романија, дека истата година објавил две статии во стручни романски еписанија, а во 2012 објавил превод на една стручна книга од романски на македонски јазик.

Она што првин каѓа в очи, дури и за неупатените, е дека сето негово дејствување е концентрирано во последниве две години, додека порано немал никакви активности на професионален план. Второ, уште поиндикативно, е тематиката на одбранетата докторска дисертација и на двата објавени труда. Имено, сите три труда се од романската дијалектологија (т.е. за мегленороманскиот јазик), област долги години подробно обработувана од страна на проф. Петар Атанасов, родител на кандидатот Раду-Михаил Атанасов,

Се разбира, во ниеден закон ниту пропис во нашиот образовен систем не постои забрана интересот на децата да се совпаѓа со интересот на родителите, ниту пак е невозможно децата да одберат да студираат онаму каде што студирале односно каде што предаваат нивните родители, ама ваквите совпаѓања за обичниот набљудувач се најчесто непријатни бидејќи може да остават простор за различни сомневања. Најмалку што може да се рече е дека ваквите совпаѓања укажуваат на можност за постоење на различни судири на интереси. Во дадениов елучај, да била потранепарентна и да не одбегнала да ги регистрира овие елементи, и Рецензентската комисија, но и самиот текст на рецензијата можеби би добиле поголема доверба/веродостојност.

За кандидатката Дуца дознаваме (стр. 127-128 од Билтенот) дека има објавено три труда од областа на македонистиката (на англиски јазик), исто така во

стручни романски списанија, а дека четвртиот (на француски јазик) е предаден за печатење. Рецензентите потоа споменуваат дека таа својата докторска дисертација „*ке ја брани во јуни*“, што не се совпаѓа со податокот наведен во потврдата од Универзитетот во Крајова (мај 2012), и само го засилува впечатокот дека рецензентите имале потреба да ја нагласат неподобноста на кандидатката Дуца, за да ја истакнат подобноста на кандидатот Атанасов.

д) Кога се работи за наставниот ангажман на кандидатите, што е и најбитниот момент кој оди во прилог на подобноста на кандидатката Дуца, фактот дека три години работела како лектор по македонски јазик на Универзитетот во Крајова - единствениот романски универзитет со кој УКИМ има потпишано документ за соработка - тој факт Рецензентската комисија само бегло го споменува (стр. 127 од Билтенот), иако за избор во наставно-стручното звање лектор е бездруго еден од најсуштествените. Затоа, пак, кај кандидатот Атанасов, се вели дека „*држи настава по романски јазик веќе неколку години, во рамките на Друштвото на Власи од Македонија, за идните стипендисти на романската влада*“.

Дури и ако наведеново би било точно, за што досега не сме чуле, таквиот елободен (хонорарен) ангажман не може, во никој случај, да претставува редовна наставно-образовна активност која треба да се вброи како таква и да се вреднува онака како што тоа е сторено во Анексот 2 при рефератот (стр. 129 од Билтенот 1030 на УКИМ). Напротив, познато ни е дека сите студенти стипендисти на романската влада, идни докторанди на некој од романските универзитети, каков што е и примерот на кандидатката Дуца, имаат обврска да еледат интензивен курс по романски јазик во траење од 2 семестра, на универзитетот кај што се запишале, за компетентно да ги следат тригодишните докторски студии (без претходно да им се бара одбранет магистерски труд, ниту пак завршени студии од втор степен, како што веќе напоменав).

2. Од последнава забелешка, произлегува и мојата критика на нумеричките податоци содржани во Анексот 2 кон рецензијата (стр. 129-131 од Билтенот 1030 на УКИМ).

На стр. 129, под ставката „*Наставно-образовна дејност*“, кај кандидатот Атанасов стојат осум единици семестрална настава по романски јазик, која, дури и да била одржувана со редовноста и интензитетот наведени во графите, колку и да е тоа неверојатно, не може да се вброи во високообразовна активност, од причина што се одвивала на инцидентна база, во структура која не е од високообразовен профил (на пр. универзитет, научен институт или висока школа), ами од асоцијативен вид (Друштво на Влаеите), односно во случајов се работи за таканаречена дејност од поширок интерес, при што наведените 48 бода прилегаат на убава желба (на рецензентите и/или на кандидатот), но реално не соодветствуваат со актите на УКИМ. Со други зборови, кандидатот Раду-Михаил Атанасов би требало да има 0 бодови во ставката „*Наставно-образовна дејност*“, а Комисијата реално да заклучи дека ниту еден од кандидатите кои се јавиле на конкурсот за лектор по романски јазик не ги исполнува условите за избор во наведеното звање, согласно со член 45, став 2, алинеја 2 од Правилникот кој вели:

„Покрај елементите од членови 48 од овој Правилник, рефератот содржи:

- **предлог за неизбор кога ниеден од пријавените кандидати не ги исполнува условите за избор во звање“** (зацрнето од мене).

Во таков случај, и само тогаш, би можеле да ги прифатиме како ирелевантни фактите дека кандидатот Раду-Михаил Атанасов студирал цели седум години на студиска група каде што предавале неговите двајца родители, дека полагал испити кај истите (дали имало комисија и сведоци, е нешто што не можеме пост фактум да го провериме), дека докторирал со теза од област мошне исцрпно и долги години обработувана од страна на неговиот родител, со ментор од Романија кој е колега и пријател на истиот тој родител, како и фактот дека првиот рецензент во Комисијата за избор (академик и пензиониран професор од Хрватска) е исто така долгогодишен колега и семеен пријател на родителите Атанасови, како и долгогодишен потписник на рецензии за членови од иетото семејство.

3. Мојата трета, и воедно последна забелешка, која навидум не е суштинска, а се однеува на одредени формалности во постапката при изборот на рецензентите, како и во сознанието за јазикот на кој била напишана рецензијата, опфаќа детали кои не се во согласност со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, а се состои во следново:

а) Во член 42 од наведениот Правилник, став 3, се вели:

„Член на рецензентска комисија, под истите услови определени со закон за членови на рецензентска комисија, може да биде и лице од акредитирана високообразовна установа од странство со која Универзитетот има потпишано договор за меѓусебна соработка“

Бидејќи формулацијата оперира со поимот „член“ (еднина) а не „членови“ (множина), оправдано се отвора дилемата дали при изборот на Рецензентската комисија не е направен пропуст, бидејќи двајца од рецензентите се од странство (професори од Загреб), а само еден од УКИМ (т.е. од Македонија).

б) Во член 48 од Правилникот, став 2 и 3 стои:

„Рефератот, односно извештајот, се пишува на македонски јазик.

Доколку еден од членовите на рецензентската комисија е од странски универзитет, рефератот, односно извештајот, се пишува на македонски и на англиски јазик. “

Во случајот со овој реферат, на стр. 128 од повеќепати споменатиот Билтен бр. 1030 на УКИМ, стои следниов текст:

„Зд точноста и веродостојноста на преводот извршен од хрватски на македонски јазуј (sic!) тврдам,

Овластен судски преведувач по француски, италијански, српски и хрватски јазик“, по што следува потписот на преведувачот (Фатима Шкријељ).

Значи, рефератот постои на македонски, но не и на англиски јазик, а со оглед на тоа што дури двајца од тројцата рецензенти се Хрвати, видливо постоела варијанта на хрватски јазик, како што впрочем тврди овластениот судски преведувач.

За што тогаш станува збор? Најверојатно за нечие големо брзање: да се достави реферат пред некој или нешто да го загрози изборот на предложениот кандидат, дотолку повеќе што и името на преведувачот е запишано во анализите на Филолошкиот факултет како поранешен студент на Катедрата за романски јазици и книжевности, а не како студент на српски и хрватски јазик.

Заради целоено расветлување на некои делумно премолчани или, пак, недоволно објективно интерпретирани податоци во рефератот кој го оспорувам, како и поради основани индиции дека не бил почитуван определен акт на УКИМ (наведениот Правилник), го поднесувам овој приговор до оние органи надлежни за негово разгледување, со надеж дека тие ќе дадат компетентен одговор на прашањето кое ме измачува: дали сето погоре наведено, зад кое стојам со својот потпис, претставува само низа од обични коинциденции?

Одговорот на ова прашање првенствено го очекувам од колегите, членови на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“⁴¹ во Скопје, но и од службите од Ректоратот на УКЖМ.

Јас само чувствував обврска да соопштам некои вистини и факти.

Калиопа Петрушевска, лектор
по француски јазик на Катедрата за романски јазици и книжевности,
Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, с.р.

Скопје, 9 мај 2012.

До Ректоратот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

До Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје

Во врска со рефератот за избор на еден лектор по романски јазик на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, објавен во Билтенот на УКИМ, бр. 1030 од 2 мај 2012, а во согласност со член 51 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, го поднесувам следниов

П Р И Г О В О Р

Во извештајот на Рецензентската комисија, стр. 126-131 од Билтенот, којшто е потпишан од професорите академик д-р Аугуст Ковачец, д-р Дражен Варга (двајцата од Универзитетот од Загреб) и професор д-р Звонко Никодиновски (од Универзитетот од Скопје), се соопштува дека на конкурсот за избор на еден лектор по романски јазик, објавен во весникот „Нова Македонија“, на датум 22.2.2012, се јавиле двајца кандидати. Првиот е д-р Раду-Михаил Атаиасов, кој е предложен од Комисијата за лектор по романски јазик, и јас, Јадранка Дуца, којашто сметам дека сум несоодветно вреднувана во извештајот на Рецензентската комисија.

Кс се обидувам во шест суштински точки да го докажам неправедното вреднување.

1. На самиот почеток од Рецензијата на стр. 126 од Билтенот бр. 1030 на УКИМ, Комисијата ме претставува како студентка во трета година докторски студии, а јас поднесов потврда од Универзитетот во Крајова, преведена и заверена на овластен судски преведувач, дека имам заклучен стаж и дека докторската дисертација треба да ја бранам во мај 2012 година. Тие навеле дека треба да ја бранам во јуни. Што се однесува на забелешката дека не сум поднела диплома од завршени постдипломски магистерски студии, можам да констатирам дека таква диплома и во мојот случај, но и во случајот на д-р Раду-Михаил Атаиасов не постои. Поточно, Законот за образование во Р. Романија вели дека студенти кои завршиле по стариот систем со 4 години универзитетски студии, директно се запишуваат на докторат и, по одбраната, се стекнуваат со звањето доктор на науки.
2. Понатаму, Комисијата истакнува дека тој има мајка Романка, која воедно е и лекторката којашто наскоро ќе се пензионира и за чие место ние конкурираме. Не може да се одбегне, а да не се спомене непотизмот во овој случај. Во овој контекст, уште една важна информација е дека Комисијата воопшто не споменува дека јас сум мажена за Романец со кој секојдневно комуницирам на романски јазик.

Во однос на описот на образование, истакнато е дека јас средно образование сум завршила 2001, додека за Раду-Михаил Атанасов не е воопшто споменато кога. Зошто го нагласувам тоа? Затоа што според некоја логика на годината кога сме родени, тој завршил средно 2000 година, а дипломирал 2007. Седумгодишно студирање на катедра каде што неговиот татко (сега во пензија) му предавал француски јазик, а неговата мајка му предавала романски јазик е за подразмиелување. Овој факт Комисијата го заобиколила, намерно или ненамерно, не можам да знам.

Најважниот момент за исполнување на условот наведен во конкурсот за избор на еден лектор по романски јазик е тригодишно работно искуство. Комисијата за мене вели: „Од дипломирањето до денес, повремено и на одредено време, работела на разни места, па така хонорарно преведувала од македонски на романски и обратно“, само напоменувајќи дека сум работела од 1.2.2007 до 30.9.2010 година како лектор по македонски јазик на Универзитетот во Крајова. Всушност, моето работно искуство од 3 години и 8 месеци, како редовно пријавена и вработена на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ од Скопје за Комисијата не било воопшто важно да се истакне. И сите останати работни активности кои ги содржи мојата биографија, на пример културната соработка со Амбасадата на Р. Македонија во Романија, со Министерството за култура од Р. Македонија и со Министерството за култура од Романија, моето присуство како учесник на летна школа во Нови Сад, Србија и многу други интернационални соработки за Комисијата не биле важни. Од друга страна, присуството на другиот кандидат во Швајцарија, двапати по два месеца на настава по француски јазик, и предавањето во Друштвото на Власи од Скопје коешто не е работно регулирано биле многу важни за Комисијата. Сепак, од извори од повеќемина студенти кои сега се на студии во Романија, потврдено ми е дека во Друштвото на Власи никогаш не се одржувала настава по романски јазик. Станува збор за студенти кои потврдуваат дека никогаш не се одржувале часови по романски јазик за идните студенти стипендисти на Р. Романија и дека тие никогаш не слушнале од други оти некогаш имало такви предавања во Друштвото на Власи од Скопје, а тоа може и да се провери во кој било момент: Филомена Наумовска, Весна Митрова-генерација 2007/2008; Ѓорѓи Михајловски, Димитар Донку-генерација 2010/2011.

Студентите секогаш имаат една подготвителна година за учење на јазикот во Романија (anul pregatitor).

Во оваа точка сакам да истакнам дека бодовите од стр. 129, наведени под ставката „Наставно-образовна дејност“ кај кандидатот Атанасов не можат да се вбројат во високообразовна активност, од причина што наведената настава се одвивала на хонорарна основа, како што тврди Атанасов, а неа македонските студенти ја негираат како постојна. Споредено со мене, којашто имам регулиран

работен стаж од 3 години и 8 месеци, а коишто не се земени предвид од страна на Рецензентската комисија.

6. Голем дел од рефератот зазема место за описот и значењето на докторската дисертација на Атанасов, а за мојата тема е напишан само насловот. Комисијата не дала воопшто важност на оригиналноста и на самостојната работа за оваа тема (*Струшките вечерин на поезијата и учеството на ромаиските поети*) за која јас сум истражувала и врз која досега никој нема работено, додека сите универзитетски професори од областа на романскиот јазик и литература се добро запознати со долгогодишната работа на истата тема врз која докторирал кандидатот Атанасов, имено темата за мегленороманскиот дијалект, потврдена спсцијалност на таткото на кандидатот Раду-Михаил Атанасов.

Сето ова ми дава за право да верувам дека изборот не е реален и коректен.

Очекувам деканот, членовите на Насгавно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и Ректоратот на УКИМ да поддржат праведен и правилен избор. Доколку ниту еден од нас, кандидатите, не го исполнува условот да биде избран за лектор по романски јазик, треба да следува повторно распишување конкурс и нов избор.

Со почит,
Јадранка Дуца, с.р.

кандидат на конкурсот за избор на еден лектор по романски јазик на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Скопје, 9.5.2012.

До

Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет
"Блаже Конески" во Скопје

Предмет: ОДГОВОР НА ПРИГОВОРОТ ПОДНЕСЕН ОД КАЛИОПА ПЕТРУШЕВСКА, лектор по француски јазик при Катедрата за романски јазици и книжевности

Во врска со рефератот за избор на еден лектор по романски јазик на студиската група за романски јазик и книжевност при Катедрата за романски јазици и книжевности на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје, објавен во Билтенот на Универзитетот бр. 1030 на веб-страницата на УКИМ на 2.5.2012 година, до Рецензентската комисија беше доставен (писмо бр. 04-291/9) приговор поднесен од Калиопа Петрушевска на 9.5.2012 година. Рецензентската комисија во состав: академик д-р Аугуст Ковачец, проф. д-р Дражен Варга и проф. д-р Звонко Никодиновски (избрана од Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, на неговата 24. редовна седница одржана на 14.3.2012 год.) го разгледа приговорот на Калиопа Петрушевска и го поднесува следниов

ОДГОВОР НА ПРИГОВОР

Приговорот поднесен од Калиопа Петрушевска **сака да докаже четири работи:**

1. Дека рефератот што го напишала Рецензентската комисија е неправеден, навивачки за кандидатот д-р Раду-Михаил Атанасов, неверодостоен, непрофесионален, неетички и противзаконски.

2. Дека рецензентите се пристрасни (постоење на судири на интереси), нетранспарентни, работат противзаконито (затоа што постапката за избор на два странски члена во Комисијата наводно била против Правилникот за избор во звања на УКИМ) и некомпетентно (затоа што наводно Комисијата не умеела да ги вреднува придонесите на кандидатката Јадранка Дуца).

3. Дека кандидатот д-р Раду-Михаил Атанасов е потпросечен кандидат кој цели седум години со ургенции и притисоци го студирал факултетот и дека неговите научни трудови (докторска теза за мегленроманскиот во контекст на балканските јазици, два изворни научни труда објавени во врвни лингвистички списанија во Романија и една преведена лингвистичка студија за романскиот јазик на македонски јазик) се ништожни и не вредат за ништо во споредба со трудовите на кандидатката Јадранка Дуца.

4. Дека во случајот за изборот на лектор по романски јазик се работи за теорија на заговор затоа што и сите правни служби на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје се сплотиле да го протуркаат кандидатот Раду-Михаил Атанасов, па дури и судскиот преведувач што го превел рефератот од хрватски на македонски јазик бил наводно некомпетентен за хрватски јазик затоа што *"името на преведувачот е запишано во анализите на Филолошкиот факултет како поранешен студент на Катедрата за романски јазици и книжевности, а не како студент на српски и хрватски јазик."* Со оглед на тоа што *"дури двајца од тројцата рецензенти се Хрвати"*, веројатно Калиопа Петрушевска открила и меѓународен заговор.

Не бадијала народот рекол *Кој си ја има мувата на капата, тој си ја ишка*, па она што Калиопа Петрушевска сака да го најде кај другите, всушност е она од што сака да побегне за нејзиниот личен случај на непотизам.

Она, пак, што му го префрлува на кандидатот д-р Раду-Михаил Атанасов дека бил неработлив и потпросечен е она од што таа сака да побегне: неисполнување на зададените задачи за изготвување на наставни програми по предметот француски јазик и незавршени магистерски студии и докторат.

Спорејќи со изнесените податоци во рефератот, Калиопа Петрушевска всушност изнесува паушални тврдења во стилот *"најверојатно е така, зашто јас така велам"* и тоа на повеќе места:

1. Калиопа Петрушевска тврди дека *"кандидатката Дуца доставила и официјална потврда за прифатената теза на Универзитетот во Крајова, преведена од романски јазик и заверена со печат од овластен судски преведувач"*. Вистината е нешто поинаква. Во преводот на Потврдата што е издадена на 7.3.2012 г. од Филолошкиот факултет при Универзитетот во Крајова буквално стои: *"Студентката-докторантка во академската 2011-2012 година е III година студии со заклучени обврски за стаж и следува да ја одбрани докторската теза во месец мај 2012 г."* Значи не станува

воопшто збор за некаква официјална потврда за прифатена теза, туку за тоа дека ги завршила само обврските што треба да бидат исполнети за да може да се пријави докторска теза. Кандидатката Јадранка Дуца не доставила никакво уверение за положени испити на докторските студии ниту дека и е прифатена докторската теза, дека и е прифатена под тој и тој наслов, ниту кога и е прифатена, ниту дека и е предадена, дека и е оценета и дека и преостанува само да ја брани.

2. Калиопа Петрушевска упорно сака да работи противзаконито затоа што нејзините залагања за кандидатката Јадранка Дуца се противат со чл. 15 од Правилникот за избор во звања, донесен од страна на УКИМ на 1.8.2011 г. кој вели : *"За лектор може да биде избрано лице кое има завршено постдипломски магистерски студии според Законот за високото образование (Сл. весник на РМ бр. 64/2000 со измените) или академски студии од втор циклус од научната област во која се избира"* (овој член е преземен од член 126 од Законот за високото образование).

Имено, залагањата на Калиопа Петрушевска се спротивни на цитираниот член 15 од Правилникот и член 126 од Законот за високото образование во две точки: 1. Д-р Раду-Михаил Атанасов има диплома за завршени докторски студии од трет циклус и стекнато звање доктор по филолошки науки издадена од Министерството за образование, за истражување, за младина и за спорт на Романија и уредно нострифицирана од страна на Министерството за образование и наука на Република Македонија со решение бр. 14-7084/2 од 9.12.2011 година, додека кандидатката Јадранка Дуца нема никаква диплома ни за втор циклус ни за трет циклус. Напоменуваме дека докторските студии се од повисок трет циклус и се инклузивни за магистерските студии кои се студии од втор циклус. 2. Кандидатот д-р Раду-Михаил Атанасов има завршено додипломски студии (од прв циклус) по француски јазик и книжевност под А и студии по романски јазик и книжевност под Б и докторски студии по романски јазик. Тоа значи дека кандидатот е потесно специјализиран уште од додипломските студии во пошироката област на романистиката и во потесната област на романскиот јазик, додека кандидатката Јадранка Дуца има завршено студии по македонски јазик и книжевност и според тоа нема завршено студии ниту од пошироката област на романистиката ниту по романски јазик.

3. Калиопа Петрушевска изнесува паушални тврдења кога вели: *"Имено, на универзитетите во Романија, дипломиран студент со завршени четиригодишни*

универзитетски студии (претполагам дека во романскиот високообразовен систем тој тогаш веќе се добива и со титулата магистер), има право директно да се запише на тригодишни докторски студии (...)."

Не може со претполагање да се тврди нешто. Тоа што таа го тврди (односно претполага) воопшто не е точно: во Романија не се стекнувале студентите со титулата магистер по завршени четиригодишни студии, туку им било дозволено под одредени услови (со трудови) да се запишуваат на докторски студии. Еве уште едно паушално, односно неточно тврдење: "(...) фактот дека три години работела како лектор по македонски јазик на Универзитетот во Крајова - единствениот романски универзитет со кој УКИМ има потпишано документ за соработка". Точно е пак тоа дека УКИМ има потпишано договор, освен со Универзитетот во Крајова, и со универзитетите во Букурешт и во Клуж-Напока.

4. Дека има луѓе кои сакаат да бидат поголеми католици од папата, го докажува и Калиопа Петрушевска. Имено, во својот приговор таа тврди: "*За кандидатката Дуца дознаваме (стр. 127-128 од Билтенот) дека има објавено три труда од областа на македонистиката (на англиски јазик), исто така во стручни романски списанија, а дека четвртиот (на француски јазик) е предаден за печатење*". За ова неточно тврдење виновни сме и ние затоа што во нашиот рефератот наведовме дека постои и труд напишан на француски јазик кој треба да биде објавен во истото списание. Со други зборови, принудени сме да презентираме како Рецензентска комисија и *теa supra* во однос на она што го напишавме во рефератот, зашто во моментот на пишување на рефератот не успеавме да ги поврземе наводите за објавената статија на англиски и она што беше понудено од страна на кандидатката како божемна статија на француски јазик. Имено, кандидатката, можеби од незнаење или можеби намерно, во своите документи за статијата под наслов "The formation of the nouns in Macedonian language", ја има наведено само годината 2011 без наведување на бројот на списанието и на страниците на кои е објавен текстот. Значи, ни кандидатката Јадранка Дуца во своите документи не споменува никаква нова статија, но Калиопа Петрушевска не успеала да заклучи дека се работи за ист наслов на статија, но на друг јазик и за ист број на списание кадешто е веќе објавена истата статија на англиски јазик *Analele Universității din Craiova. Seria Științe Filologice. Lingvistică*, no.1-2 /2011, pp. 24-31. Патем речено, и кандидатката Дуца не забележала дека нејзината статија е објавена под насловот "The formation of the nouns in **the** Macedonian language", значи со

определен член, додека во нејзината библиографија го изоставила членот. Инаку, и двата назива на англиски се буквален превод од македонски на англиски јазик и треба да гласат: "Noun formation in Macedonian".

5. Бадијала не рекол народот: *Не зборувај на невидено*. Па така, мислејќи дека нејзиниот кандидат има подобар успех во студиите, Калиопа Петрушевска ја критикува Рецензентската комисија: *"Инаку, вкупниот просек од положените испити на кандидатот, на студиите на Филолошкиот факултет во Скопје, не е наведен во рефератот."*, *"Ниту нејзиниот просек не е споменат во рефератот."*

Иако просекот од студиите не е услов за звањето лектор, ги наведуваме просечните оценки и на двата кандидата: д-р Раду-Михаил Атанасов остварил просечна оценка од 8,27 на додипломските студии, додека Јадранка Дуца има просек од 7,92. Кандидатот Раду-Михаил Атанасов положил вкупно 52 испита, за разлика од него кандидатката Јадранка Дуца има положено вкупно 36 испити.

6. Во однос на компетенциите за познавање на романскиот јазик, и самата Калиопа Петрушевска признава дека *"Напротив, познато ни е дека сите студенти стипендисти на романската влада, идни докторанди на некој од романските универзитети, каков што е и примерот на кандидатката Дуца, имаат обврска да следат интензивен курс по романски јазик во траење од 2 семестра, на универзитетот кај што се запишале, за компетентно да ги следат тригодишните докторски студии (без претходно да им се бара одбранет магистерски труд, ниту пак завршени студии од втор степен, како што веќе напоменава)."*

Имено, додека кандидатката Јадранка Дуца следела курсеви за романски јазик во траење од два семестра за да може да се запише и да ги следи докторските студии, кандидатот Раду-Михаил Атанасов се запишал директно на докторски студии по романски јазик на престижниот Институт за лингвистика "Јоргу Јордан – Александру Росети" при Романската академија, ја напишал тезата на романски јазик, ја одбрал истата теза и објавил два научни лингвистички труда во најреномираните лингвистички списанија во Романија-*Studii și cercetări lingvistice* и *Limba română*.

7. Народот уште рекол: *На гнила иштица не газе*. Имено, Калиопа Петрушевска сакала во својот приговор да докаже: 1. Дека е направен пропуст при изборот на Рецензентската комисија, затоа што се избрани два члена од странство (од Хрватска), а според неа требало само еден странски член да биде избран. Значи, таа вели: *"а) Во член 42*

од наведениот Правилник, став 3, се вели: „Член на рецензентска комисија, под истите услови определени со закон за членови на рецензентска комисија, може да биде и лице од акредитирана високообразовна установа од странство со која универзитетот има потпишано договор за меѓусебна соработка“ Бидејќи формулацијата оперира со поимот „член“ (еднина) а не „членови“ (множина), оправдано се отвора дилемата дали при изборот на рецензентската комисија не е направен пропуст, бидејќи двајца од рецензентите се од странство (професори од Загреб), а само еден од УКИМ (т.е. од Македонија).“ Ова толкување на наведената реченица оддава почетник во семантичкото толкување на зборовите и на текстот, зашто таа реченица ги пропишува само условите што се потребни за едно лице да биде член на рецензентска комисија во случај кога не е од Македонија, односно кога е од странство, а не вели ниту пак подразбира ништо за тоа колку членови од странство треба да има во рецензентската комисија. Инаку, доколку ова толкување на Калиопа Петрушевска беше точно, ќе се поништеа изборите на многу колеги од нашиот Факултет.

Второто место што Калиопа Петрушевска сакала да си го протолкува по свое е следново: "б) Во член 48 од Правилникот, став 2 и 3 стои: „Рефератот, односно извештајот, се пишува на македонски јазик. Доколку еден од членовите на рецензентската комисија е од странски универзитет, рефератот, односно извештајот, се пишува на македонски и на англиски јазик.“ Значи, рефератот постои на македонски, но не и на англиски јазик, а со оглед на тоа што дури двајца од тројцата рецензенти се Хрвати, видливо постоела варијанта на хрватски јазик, како што впрочем тврди овластениот судски преведувач.“ Сакајќи да открие нешто што го нема, Калиопа Петрушевска детективски утврдила дека постоела, и тоа на видлив начин хрватска варијанта, но затоа, пак, нема англиска варијанта. За нејзина жал, на веб-страницата на Универзитетот, на адресата http://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/bilten/2012/1030-02.05.2012.pdf, на стр. 133-147 можат да се прочитаат и двете верзии на рефератот, на македонски и на англиски јазик.

Комисијата со индигнација констатира дека наводите во приговорот на Калиопа Петрушевска против објавениот реферат за избор на лектор по романски јазик се невестинити, паушални и навредливи за кандидатот д-р Раду-Михаил Атанасов, за рецензентите (за двајцата хрватски рецензенти – академик и професор, за македонскиот рецензент), за органите на Филолошкиот факултет "Блаже Конески", за преведувачот на рефератот од хрватски на македонски јазик, за родителите на кандидатот – и

двајцата професори на Филолошкиот факултет, за Друштвото на стопанственици Власи од Скопје, за академикот од Романија и за членовите на Катедрата за романски јазици и книжевности.

Комисијата ги одбива сите наводи во приговорот на Калиопа Петрушевска како незасновани, неаргументирани и неточни и едногласно повторно му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје да го избере кандидатот д-р РАДУ-МИХАИЛ АТАНАСОВ во звањето лектор по романски јазик.

Членови на Комисијата

1. Акад. д-р Аугуст Ковачец, претседател, с.р.
2. Д-р Дражен Варга, член, с.р.
3. Д-р Звонко Никодиновски, член, с.р.

До

Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет
"Блаже Конески" во Скопје

Предмет: ОДГОВОР НА ПРИГОВОРОТ ПОДНЕСЕН ОД ЈАДРАНКА ДУЦА

Во врска со рефератот за избор на еден лектор по романски јазик на студиската група за романски јазик и книжевност при Катедрата за романски јазици и книжевности на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје, објавен во Билтенот на Универзитетот бр. 1030 на веб-страницата на УКИМ на 2.5.2012 година, до Рецензентската комисија беше доставен (писмо бр. 04-291/9) приговор поднесен од Јадранка Дуца на 9.5.2012 година. Рецензентската комисија во состав: академик д-р Аугуст Ковачец, проф. д-р Дражен Варга и проф. д-р Звонко Никодиновски (избрана од Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" во Скопје, на неговата 24. редовна седница одржана на 14.3.2012 год.) го разгледа приговорот на Јадранка Дуца и го поднесува следниов

ОДГОВОР НА ПРИГОВОР

Во приговорот кандидатката смета дека е несоодветно вреднувана во извештајот на Рецензентската комисија, и тоа сака да го докаже во шест точки:

1. Јадранка Дуца вели дека доставила потврда од Универзитетот во Крајова дека *"има заклучено стаж и дека докторската дисертација треба да ја брани во јуни 2012 година"*. Прво, воопшто не е релевантен фактот за тоа што таа го тврди дека се содржи во потврдата, зашто кандидатката нема нострифицирана и заверена диплома за завршени докторски студии, која е единствено валидна за конкурсот за којашто таа конкурира. Не може да се конкурира на конкурс со виртуелни дипломи кои некогаш ќе стигнат да бидат нострифицирани од страна на Министерството за образование и наука на Р. Македонија. Второ, во преводот на Потврдата што е издадена на 7.03.2012 г. од Филолошкиот факултет при Универзитетот во Крајова буквално стои: *"Студентката-докторантка во академската 2011-2012 година е III година студии со заклучени обврски за стаж и следува да ја одбрани докторската теза во месец мај 2012 г."* Значи не станува воопшто збор за некаква официјална потврда за прифатена теза, туку

за тоа дека ги завршила само обврските што треба да бидат исполнети за да може да се пријави докторска теза. Кандидатката Јадранка Дуца не доставила никакво уверение за положени испити на докторските студии, дека и е прифатена докторската теза под тој и тој наслов, ниту кога и е прифатена, ниту дека и е предадена, дека и е оценета и дека и преостанува само да ја брани.

2. Кандидатката укажува дека и таа го користи романскиот јазик во своето семејство со оглед на тоа дека е мажена со Романец. Меѓутоа, таа е мажена на 28.6.2010 година, додека д-р Раду-Михаил Атанасов е роден од мајка Романка на 1.5.1981 г. Па се гледа од тој податок колку време кандидатите можеле да го зборуваат романскиот јазик. Всушност тоа се гледа од фактот дека, додека кандидатката Јадранка Дуца следела курсеви за романски јазик во траење од два семестра за да може да се запише и да ги следи докторските студии, кандидатот Раду-Михаил Атанасов се запишал директно на докторски студии по романски јазик на престижниот Институт за лингвистика "Јоргу Јордан – Александру Росети" при Романската академија, ја напишал тезата на романски јазик, ја одбрал истата теза и објавил два научни лингвистички труда во најреномираните лингвистички списанија во Романија-*Studii și cercetări lingvistice* и *Limba română*.

3. Јадранка Дуца инсинуира дека кандидатот Раду-Михаил Атанасов студирал премногу долго и дека со помош на неговиот татко и мајка успеал да го заврши факултетот. Најпрвин, дипломата што ја добила Јадранка Дуца гласи *Професор по македонски јазик со македонска книжевност и јужнословенски книжевности* и со таа диплома сака да конкурира на студиската група за романски јазик и книжевност при Катедрата за романски јазици и книжевности. За разлика од неа, д-р Раду-Михаил Атанасов се стекнал со диплома *Професор по француски јазик и книжевност со романски јазик и книжевност*, како и со диплома за завршени докторски студии по романски јазик и со титула доктор на филолошки науки (нострифицирана од страна на Министерството за образование и наука на Република Македонија со решение бр. 14-7084/2 од 9.12.2011 година). Освен тоа, Јадранка Дуца влегува во натпреварот за избор на лектор со просечна оценка од 7,92 и со положени 36 испити, додека Раду-Михаил Атанасов има остварено просечна оценка од 8,27 и положено 52 испита.

4. Јадранка Дуца тврди дека најважниот услов од конкурсот, според неа, е нејзиното тригодишно искуство, но како лектор **по македонски јазик** на

Универзитетот во Крајова. За разлика од неа, д-р Раду-Михаил Атансов има доставено потврда за држење на настава **по романски јазик** во рамките на друштвото на стопанственици Власи од Скопје во траење од четири години

5. Јадранка Дуца претпоставува дека наведените бодови за наставата што ја држел Атанасов не би требало да се земат предвид, зашто тоа било наводно "хонорарна настава". Наставата има исто значење без разлика дали е хонорарна или нехонорарна, а всушност кандидатот Раду-Михаил Атанасов никаде не наведува дека држел хонорарна, туку подготвителна настава по романски јазик.

6. Јадранка Дуца смета дека е онеправдана во однос на малото место, според неа, што е дадено на нејзините трудови во објавениот реферат. Навистина е мало местото што Рецензентската комисија го има посветено на трудовите на кандидатката. Таа вели дека *"нејзината тема за докторска дисертација Струшките вечери на поезијата и учеството на романските поети е оригинална и за неа таа самостојно работела и истражувала и за таа тема досега никој нема работено"*. Навистина, Комисијата не може да пишува за нешто што е виртуелно, за кое кандидатката нема доставено никаков материјал и за кое Комисијата нема сознание во каква форма постои. Но затоа, пак, Комисијата може да пишува за веќе објавените трудови на Јадранка Дуца во списанието *Analele Universității din Craiova. Seria Științe Filologice. Lingvistică*.

Од доставеното лично досие на кандидатката може да се заклучи дека таа не знае како се наведуваат библиографските референци, па така на пр. своите трудови (првата статија) ги наведува во следната форма: *"период 2009. – објавена публикација на англиски јазик "Macedonian language and it's rules" во Analele Universității din Craiova, универзитетско издание 2010, Крајова, Романија."* Прво, станува збор за грешка во претставување на англиската посвојна придавка во формата со апостроф *it's*, која форма е кратенка од презентативот *It is*. Второ, станува збор за статија, а не за некаква публикација. Трето, не е целосен називот на списанието од кој е испуштен делот кој специфицира за кое списание станува збор, имено: *Seria Științe Filologice. Lingvistică*, со оглед на тоа што има повеќе серии од тоа списание на Универзитетот во Крајова. Четврто, погрешно е преведена романската синтагма *Editura Universitaria* како *универзитетско издание*. Таа синтагма значи «Издавачка куќа *Universitaria*» и кандидатката ги помешала зборовите *editura* (=издавачка куќа) и *ediție* (= издание).

Петто, кандидатката не го навела ни бројот на списанието, ниту страниците на кои е објавена статијата: XXXIX, 2007, pp. 239-242.

Истиот начин на претставување е и за статијата "Differences of south dialects of Macedonian language", објавена во истото списание за 2010 г. Покрај нецелосните податоци што ги наведовме погоре, и тука се работи за грешка, но овојпат во препишување на насловот на статијата. Објавената статија носи наслов "Differences in the south dialects of macedonian language" и се гледа дека Јадранка Дуца погрешила и во употребата на предлогот (*of* наместо *in the* од оригиналниот наслов) и во употребата на членот (без член наместо членот *the* од оригиналниот наслов). Кај третата статија насловот е "The formation of the nouns in **the** Macedonian language", значи со определен член додека во нејзината библиографија насловот е наведен без член. Инаку, и двата назива на англиски се буквален превод од македонски на англиски јазик и треба да гласат: "Noun formation in Macedonian".

За самиот текст на статиите, ќе наведеме само неколку грешки: авторката Јадранка Дуца не прави разлика меѓу *personal names* (лични имиња) и *propre names* (сопствени именки) во статијата "The formation of the nouns in the Macedonian language". Уште една грешка е неправедното разлика меѓу придавките *lexicological* и *lexical* во истата статија.

Недоволното познавање на лингвистичката терминологија е видливо од називот *the Balcanian Language League*, за поимот *Балкански јазичен сојуз*, наместо коректните форми на англиски јазик *Balkan linguistic union* и *Balkan sprachbund* (германска заемка во англиската лингвистичка терминологија).

Значи, ете ги причините зошто Рецензентската комисија ги вреднувала со многу повисока оценка трудовите на кандидатот д-р Раду-Михаил Атанасов во однос на трудовите на кандидатката Јадранка Дуца.

Имајќи го предвид сето горенаведено, Рецензентската комисија смета дека приговорот на кандидатката Јадранка Дуца е неоснован и не може во ни една позиција од наведените шест точки да ги оспори наводите од рефератот во однос на квалитетите на двајцата пријавени кандидати.

Според тоа, Комисијата го потврдува повторно своето мислење дека од двајцата пријавени кандидати, д-р Раду-Михаил Атанасов е кандидатот кој ги исполнува во целост критериумите за избор и токму затоа му предлага на Наставно-научниот совет

на Филолошкиот факултет "Блаже Конески" во Скопје да го избере д-р РАДУ-
МИХАИЛ АТАНАСОВ во звањето лектор по романски јазик.

Членови на Комисијата

1. Акад. д-р Аугуст Ковачец, претседател, с.р.
2. Д-р Дражен Варга, член, с.р.
3. Д-р Звонко Никодиновски, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА УЧЕБНОТО ПОМАГАЛО „ДИЈАГНОЗА И ХИРУРШКА ТЕРАПИЈА НА ПЕРИАПИКАЛНИТЕ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ“

Автор:

Марина Југослав Кацарска

Предметна програма:

Орална хирургија I, Орална хирургија II, Современи хируршки концепти во стоматологија.

Студиска програма:

Доктори по дентална медицина, II циклус на студии на Стоматолошкиот факултет, специјализација по орална хирургија.

Покриеност на наставниот материјал:

Ова учебно помагало опфаќа дел од предвидените содржини за теоретска настава.

Семестар:

Предметот орална хирургија I за доктори по дентална медицина се слуша во IV година, VIII семестар, код 4109.

Предметот орална хирургија II за доктори по дентална медицина се слуша во V година, IX семестар, код 5107.

Предметот современи хируршки концепти во стоматологијата за II циклус студии на Стоматолошкиот факултет се слуша во прва година, прв семестар, МС 1204.

Фонд на часови и ЕКТСкредити:

Доктори по дентална медицина – 4 теоретска и 10 практична настава, 4.5 ЕКТСкредити (VIII –семестар) и 3 теоретска и 10 практична настава, 3.5 ЕКТСкредити (IX семестар).

II циклус студии на Стоматолошкиот факултет – 5 теоретска настава, 3 ЕКТСкредити.

Усогласеност со предметната програма:

Содржината на учебното помагало е во согласност со наставната програма.

Време и акт на назначување на рецензенти:

Одлука број 09-368 од 23. редовна седница на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, одржана на 30.3.2012.

Издание:

Прво издание.

Ревидирани сегменти од претходно издание:

Нема.

Општи податоци за учебникот:

Учебното помагало ДИЈАГНОЗА И ТЕРАПИЈА НА ПЕРИАПИКАЛНИТЕ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ претставува ракопис во формат 200 x 260мм, со 124 страници, 182 експлицитни илустрации, од кои 73 во боја. Презентируваниот материјал е хронолошки систематизиран во 9 заглавија и 21 подзаглавие.

Претставува современ ракопис од областа на оралната хирургија, во кој се сублимирани минати и современи сознанија на тема периапикални инфламаторни лезии. Опфатени се историскиот развој, анатомските и етиопатогенетските аспекти на периапикалните инфламаторни лезии, нивната класификација, клиника и симптоматологија, предоперативна подготовка на болен и ориентири за безбедно планирање на хируршка интервенција, автохтони и современи терапевски модалитети на периапикалните инфламаторни лезии, со осврт на можните периоперативни и постоперативни секвели и зараснување на хируршка рана, презентирајќи актуелни сознанија од етиопатогенетски, епидемиолошки, дијагностички и терапевски аспект.

Содржина:

I глава: АНАТОМСКА БАЗА ЗА РАЗВОЈ НА ПЕРИАПИКАЛНИТЕ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ

АНАТОМИЈА НА ВИЛИЧНИТЕ КОСКИ

Maxilla

- Анатомо-топографски специфичности на sinus maxillaris
  - Димензии на sinus maxillaris
  - Долен раб на sinus maxillaris
  - Пнеуматизација на sinus maxillaris
  - Архитектонска структура на maxilla

Mandibula

- Архитектонска структура на мандибула
- Виличен канал (canalis mandibulae)

МОРФОЛОШКИ СПЕЦИФИЧНОСТИ НА КАНАЛНИОТ СИСТЕМ (ИНТЕРНА МОРФОЛОГИЈА)

МОРФОЛОШКИ АСПЕКТИ НА АПИКАЛНИОТ ПРЕДЕЛ НА КОРЕНОТ НА ЗАБОТ

АНАТОМО-МОРФОЛОШКИ И ФУНКЦИОНАЛНИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ТКИВАТА НА ПАРОДОНТАЛНИОТ КОМПЛЕКС

- Гингива
- Цемент
- Периодонциум
- Алвеоларна коска

II глава: ЕПИДЕМИОЛОГИЈА НА ПЕРИАПИКАЛНИТЕ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ

III глава: ЕТИОЛОГИЈА И ПАТОГЕНЕЗА НА ПЕРИАПИКАЛНИТЕ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ

ЕТИОЛОГИЈА

ПАТОГЕНЕЗА

Одбрана на домаќинот - одговор на периапикалните ткива (патофизиолошки осврт)

- Васкуларни и хемодинамски промени
- Клеточни елементи - создавање на клеточен ексудат и улога на леукоцитите
- Остеокласти
- Епителни клетки и нивната улога во патогенезата на периапикалните лезии
- Молекуларни медијатори
- Локални ткивни промени (промени на локалниот метаболизам)
- Биодинамски и патогенетски аспекти на цементот, периодонциумот и алвеоларната коска

Патогенеза на хроничните пародонтити

Патогенеза на периапикални радикуларни цисти

IV глава: КЛАСИФИКАЦИЈА И ТЕРМИНОЛОГИЈА НА ПЕРИАПИКАЛНИТЕ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ

V глава: КЛИНИКА И ДИЈАГНОСТИКА НА ПЕРИАПИКАЛНИТЕ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ

ХРОНИЧНИ ПАРОДОНТИТИ

Симптоматологија

Рендгенолошки посебности

Клинички форми

- Хроничен апикален фиброзен пародонтит (parodontitis apicalis chronica fibroza)
- Хроничен апикален ограничен пародонтит (parodontitis apicalis chronica granulomatoza localisata - granuloma)
- Хроничен апикален прогресивен пародонтит (parodontitis apicalis chronica granulomatosa progressiva)

ПЕРИАПИКАЛНИ РАДИКУЛАРНИ ЦИСТИ

- Содржина на цистичниот флуид

РЕЗИДУАЛНА РАДИКУЛАРНА ЦИСТА (CYSTA RADICULARIS RESIDUALIS)

ПЕРИАПИКАЛНА ЛУЗНА (CIKATRIX)

ПЕРИАПИКАЛНА ЦЕМЕНТНА ДИСПЛАЗИЈА (CEMENTOMA)

ХОЛЕСТЕАТОМ (CHOLESTEROL GRANULOMA)

ОСТАНАТИ ЛЕЗИИ ЛОЦИРАНИ ВО АЛВЕОЛАРНИОТ ДЕЛ НА ВИЛИЧНИТЕ КОСКИ

Развојни цисти

Невообичаени инфекции

Бенигни агресивни лезии

Грануломатозна инфламација

Малигни лезии

Основни претпоставки за хистопатолошко испитување

РЕНДГЕНОЛОШКИ ДИЛЕМИ

VI глава: ПРЕДОПЕРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ (ПОДГОТВУВАЊЕ НА БОЛЕН ЗА ХИРУРШКА ИНТЕРВЕНЦИЈА)

ПСИХОЛОШКА ПОДГОТОВКА

МЕДИКАМЕНТОЗНА ПОДГОТОВКА (ПРЕМЕДИКАЦИЈА)

Аналгетици

Хипнотици (Hypnotica)

Парасимпатолитици (parasimpatolitica)

Миорелаксанти

Неуролептици

Ганглиолептици

Симпатикомиметици (Adrenergica)

ПОДГОТОВКА НА ОПЕРАТИВНО ПОЛЕ

ПРОЦЕНКА НА ОПЕРАТИВЕН РИЗИК

VII глава: ТЕРАПИЈА НА ХРОНИЧНИТЕ ПЕРИАПИКАЛНИ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ

ИЗБОР НА МЕТОД НА ЛЕКУВАЊЕ

Ендодонтски тераписки процедури

Ендодонтски ретретман

Хируршки тераписки процедури

- Компензаторни хируршки процедури
- Периапикална алвеоларна остеотомија
- Ретроградна операција (ретро- оптурација)
- Останати хируршки процедури

VIII глава: ПОСТОПЕРАТИВЕН ТЕК

ПОСТХИРУРШКА НЕГА

ПЕРИОПЕРАТИВНИ И ПОСТОПЕРАТИВНИ СЕКВЕЛИ

Периоперативни секвели

- Интраоперативни крварења
- Повреди

Постоперативни секвели

- Болка
- Крварење
- Едем
- Инфекција

IX глава: НОРМАЛНО ЗАРАСНУВАЊЕ НА ОПЕРАТИВНА РАНА

ЗАКОНИ НА РЕГЕНЕРАЦИЈА

Зараснување на мекоткивен супстрат

Зараснување-регенерација на коскено то ткиво

ЛИТЕРАТУРЕН ПРЕГЛЕД

Содржи 264 литературни единици кои датираат од различни временски периоди.

Предлози за корекција

Учебното помагало, според содржинскиот концепт во целост ги задоволува потребите за голем дел од теоретската и практичната настава на студентите по студиската програма за доктори по стоматологија. Сметам дека нема потреба од корекции или дополнувања на одделени делови од текстот.

Содржината и начинот на прикажување на текстот е доволен и нема потреба од дополнување или отстранување на одделни делови од текстот.

Категорија:

Учебно помагало

Општа педагошка оценка

Според обработените методски единици, во целост ги задоволува потребите на соодветната теоретска и практична настава за студентите на Стоматолошкиот факултет во Скопје, согласно со програмата од 2010 за докторите по стоматологија и специјализантите по предметот орална хирургија. По својата содржина и обем е во согласност со програмите подготвени од Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Ракописот е оригинален, дидактички издржан, придружен со бројни фотографии, рендгенграфии и илустрации со цел на студентите на разбирлив и прифатлив начина да им се доближи пишаниот материјал. Вака поставеното и презентиранио учебно помагало овозможува лесно совладување на оваа област од оралната хирургија, како интегрален дел на современата стоматологија. Може да се истакне дека педагошката оцена на ова учебно помагало е дека тој наполно ги задоволува за едукација на студенти.

Врз основа на сето горенаведено го давам следниов

ЗАКЛУЧОК СО ПРЕДЛОГ

Според обемот и содржината на материјалот, овој ракопис во целост одговара на програмата на Стоматолошкиот факултет. Стилот на пишување е адаптиран на студентите, јасно, прецизно и богато илустриран, што го прави овој учебник лесно совладлив. Овој ракопис треба да послужи како учебно помагало за студентите на студиска програма за доктори по денгална медицина.

Чест ми е и задоволство да бидам рецензент на таков учебник кој е наменет за студентите по студиската програма за доктори по денгална медицина, по предметот

орална хирургија I. Исто така, овој учебник можат да го користат и дипломирани доктори по дентална медицина, специјализанти и специјалисти по орална хирургија кои сакаат своето знаење од областа на периапикалните инфламаторни лезии да го продлабочат, да го прошират, но и да стекнат нови сознанија.

Врз основа на наведеното, мојот заклучок е дека ова учебно помагало заслужува да биде позитивно рецензирано и предлагам да биде објавено од Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ - Стоматолошки факултет - Скопје, како „ДИЈАГНОЗА И ХИРУРШКА ТЕРАПИЈА НА ПЕРИАПИКАЛНИТЕ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ“.

Рецензент
Проф.д-р сци Алберто Бенедети с.р

РЕЦЕНЗИЈА

НА УЧЕБНОТО ПОМАГАЛО „ДИЈАГНОЗА И ХИРУРШКА ТЕРАПИЈА НА ПЕРИАПИКАЛНИТЕ ИНФЛАМАТОРНИ ЛЕЗИИ” од авторот Марина Југослав Кацарска

Наслов: Дијагноза и хируршка терапија на периапикалните инфламаторни лезии.

Автор: Марина Југослав Кацарска

Студиска програма: доктори по дентална медицина, II циклус на студии на Стоматолошки факултет, специјализација по орална хирургија.

Се однесува на предметната програма: Орална хирургија I, Орална хирургија II, Современи хируршки концепти во стоматологијата.

Покриеност на наставниот материјал: Со учебното помагало е опфатена една наставна содржина за теоретска настава.

Семестар: Предметот орална хирургија I за доктори по дентална медицина се слуша во IV година, VIII семестар, код 4109.

Предметот орална хирургија II за доктори по дентална медицина се слуша во V година, IX-семестар, код 5107.

Предметот современи хируршки концепти во стоматологија за II циклус на студии на Стоматолошкиот факултет се слуша во прва година, прв семестар, MC 1204.

Фонд на часови и ЕКТСкредити: доктори по дентална медицина - 4 теоретска и 10 практична настава, 4,5 ЕКТС кредити (VIII семестар) и 3 теоретска и 10 практична настава , 3,5 ЕКТС кредити (IX семестар).

II циклус студии на Стоматолошкиот факултет - 5 теоретска настава, 3 ЕКТС кредити.

Усогласеност со наставата: Содржината на учебното помагало одговара со наставната програма.

Време и акт на назначување на рецензентите: 23. редовна седница на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, одржана на 30.3.2012 год.

Одлука за утврдување потреба за издавање на учебно помагало и избор на рецензенти заведено под број 09.368 .

Издание: прво издание.

Ревидирани сегменти од претходно издание: нема.

Исто или слично учебно помагало на Факултетот: на Факултетот не постои исто или слично учебно помагало.

Општи податоци за учебното помагало: Учебното помагало содржи предговор во кој авторката ја објаснува намената на учебното помагало. Наведено е дека се работи за современо учебно помагало од соодветната област, во кое се опфатени најновите сознанија од оралната хирургија. Исто така, во предговорот е истакната намената на учебното помагало, односно за кои студиски програми ќе биде соодветно четиво.

Учебното помагало ”Дијагноза и хируршка терапија на периапикалните инфламаторни лезии” содржи 124 страници А4формат, со огромен број на илустрации, табели и графички прикази.

Содржина:

Историјат

Глава 1. Анатомска база за развој на периапикалните инфламаторни лезии

1. Анатомија на виличните коски
  - 1.1 Maxilla
  - 1.2 Mandibula
2. Анатомотоморфолошки аспекти на забите
  - 2.1 Морфолошки специфичности на каналниот ситем (интерна морфологија)
3. Морфолошки аспекти на апикалниот предел на коренот на забот
4. Анатомотоморфолошки и функционални карактеристики на ткивата на пародонталниот комплекс
  - 3.3 Периодонциум
  - 3.4 Алвеоларна коска

Глава 2. Епидемиологија на периапикалните инфламаторни лезии

Глава 3. Етиологија и патогенеза на периапикалните инфламаторни лезии

4. Етиологија
5. Патогенеза
  - 5.1 Одбрана на домаќинот - одговор на периапикалните ткива (патофизиолошки осврт)
  - 5.2 Патогенеза на хроничните пародонтити
  - 5.3 Патогенеза на периапикални радикуларни цисти

Глава 4. Класификација и терминологија на периапикалните инфламаторни лезии

Глава 5. Клиника и дијагностика на периапикалните инфламаторни лезии

6. Хронични пародонтити
  - 6.1 Симптоматологија
  - 6.2 Рендгенолошки посебности
  - 6.3 Клинички форми
7. Периапикални радикуларни цисти
8. Резидуална радикуларна циста
9. Периапикална лузна
10. Периапикална цементна дисплазија
11. Холестеатом
12. Останати лезии лоцирани во алвеоларниот дел на виличните коски
13. Рендгенолошки дилеми

Глава 6. Предоперативни процедури (подготвување на болен за хируршка интервенција)

14. Психолошка подготовка
15. Медикаментозна подготовка (премедикација)
16. Подготовка на оперативно поле
17. Проценка на оперативен ризик

Глава 7. Терапија на хроничните периапикални инфламаторни лезии

18. Избор на метод на лекување
  - 18.1 Ендодонтски терапевски процедури

18.2 Ендодонтски ретретман

18.3 Хируршки терапевски процедури

Глава 8. Постоперативен тек

19. Постхируршка нега

20. Периоперативни и постоперативни секвели

20.1 Периоперативни секвели

20.2 Постоперативни секвели

Глава 9. Нормално зараснување на оперативна рана

21. Закони на регенерација

21.1 Зараснување на мекоткивен супстрат

21.2 Зараснување-регенерација на коскениот ткиво

Предлози за корекции: Во материјалот нема потреба од корекции во квантитетот и квалитетот на содржината, начинот на уредувањето на текстот, како и потреба од дополнување или исклучување на одделен текст.

Категоризација: учебно помагало.

Општа педагошка оценка: Методската содржина е напишана на осмислен начин, систематизирана во 9 глави. Секоја методска единица претставува посебна целина која се надоврзува на претходната, така што сите заедно се вклопуваат во постојната програма за теоретска настава по предметите Орална хирургија I, Орална хирургија II и Современи хируршки концепти во стоматологија. Авторот ја изнесува материјата концизно, стручно и разбирливо. Овој текст е поддржан со солидни илустрации, графички и шематски прикази, што материјалот го прави полесно разбирлив за корисникот. Според тоа, општата педагошка оценка за ова учебно помагало е дека напославно соодветствува за едукација на студенти и доктори по дентална медицина.

Заклучок: Ракописот содржи материјал што треба да послужи како учебно помагало за студентите на студиската програма за доктори по дентална медицина, како и за докторите по дентална медицина на студиската програма на II циклус студии на Стоматолошкиот факултет и студиската програма за специјализација по орална хирургија при Стоматолошкиот факултет во Скопје. По обемот и содржината, тој во целост одговара на програмата на Стоматолошкиот факултет. Стилот на пишувањето е разбирлив и лесен за усвојување од страна на студентите и докторите по дентална медицина, за кои е наменет. Во текстот се застапени доволен број на илустрации, табели и шеми што придонесуваат за подобар квалитет на учебното помагало.

Според тоа, особено задоволство е да се биде рецензент на вакво учебно помагало, кое ќе им овозможи на студентите и на сите оние на кои им претставува поле на интерес, успешно изучување на содржината на учебното помагало.

Од сето горенаведено, мојот заклучок е дека ова учебно помагало ги исполнува сите потребни критериуми да биде позитивно рецензирано и затоа предлагам да биде објавено на Стоматолошкиот факултет во Скопје, при Универзитетот ” Св. Кирил и Методиј ” како ”Дијагноза и хируршка терапија на периапикалните инфламаторни лезии”.

Рецензент:

Проф. д-р Борис Величковски с.р

Причина: 17.05.2017			
Седница	Број	Примено	Забелешка
07	543/2		

РЕЦЕНЗИЈА

**НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „НОВИ КЛАСИФИКАЦИСКИ АЛГОРИТМИ
ЗА АНАЛИЗА И ОТКРИВАЊЕ НА ЗНАЕЊА ОД ДИЈАТОМЕЈСКИ ЗАЕДНИЦИ ВО
ВОДЕНИ СРЕДИНИ”, ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р АНДРЕЈА НАУМОСКИ,
ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И
КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО**

Со одлука на Наставно - научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, на седницата одржана на 20.III 2012, определени сме за членови на Комисијата за оцена и одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Андреја Наумоски, со наслов „Нови класификациски алгоритми за анализа и откривање на знаења од дијатомејски заедници во водени средини”.

Во тоа својство, по извршениот преглед на доставената докторска дисертација, до Наставно - научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ**1. Општи податоци за докторската дисертација**

Докторската дисертација со наслов „Нови класификациски алгоритми за анализа и откривање на знаења од дијатомејски заедници во водени средини”, изработена од м-р Андреја Наумоски, е изложена на 176 страници и е организирана во 8 поглавја. Докторската дисертација содржи 42 слики, 81 табела и 2 додатока со табеларни анализи. Приложен е и преглед на користената литература од областа на истражувањето со референции, од кои кандидатот е автор на 11 референции објавени во меѓународни конференции, меѓународни книги и 5 во меѓународни списанија, од кои два во списание со фактор на влијание.

2. Предмет на докторската дисертација

Врз организмите кои живеат во водни средини влијаат широк спектар на физичко-хемиски параметри, изразени преку класи на вода дадени во класификациски системи. Нивната припадност може да се одреди со директна анализа на мерните податоци кои ги содржат физичко-хемиски и биолошките својства. Поради фактот што дијатомеите во еколошката литература се класифицирани според дадени класи на вода, класификацискиот пристап е најсоодветен за анализа на вакви податочни множества. Уште еден факт е што за голем број на дијатомеи ваквите карактеристики се познати, сепак за голем број откриени и новооткриени дијатомеи индикаторските карактеристики остануваат непознати. Класификацијата е една од најкористените алатки во екологијата каде што се одредува присуство или отсуство на организми во дадена средина. Сепак, класификацијата не е тривијален процес во екологијата, поради природата на мерените податоци, врските помеѓу дадените организми и физичко-хемиските параметри на водниот екосистем и некомплетното знаење во познатата еколошка литература.

Во оваа насока, докторската дисертација истражува конкретна класификациска архитектура во процесот на еколошка класификација која треба да се справува со податоци кои содржат високо ниво на шум, податоци кои имаат голем број на димензии кој најчесто се нелинеарни и не ги задоволуваат барањата на конвенционалните статистички процедури. Поради ова, се наметна потребата да се спроведе истражување во

насока на модели кои ќе ја задржат хиерархиската структура на моделот (во форма на дрво на одлука и во форма на разбирливи правила), ќе ја зголемат класификациската точност и перформансите за предикција, ќе ја намалат структурната комплексност на моделот и ќе ја зголеми отпорноста на преобучување на самиот класификатор. Преобучувањето на моделот се јавува кај модели кои имаат комплексни релации (како што се еколошките податоци), со што добиениот модел има ниски перформанси за предвидување. Целта на истражувањето спроведено во оваа докторска дисертација е преку детална експериментална анализа и евалуација на новопредложените со постојните класификациски методи за дијатомејска класификација да се изнајдат главните недостатоци и да се предложат модификации на класификациските алгоритми за делумно или целосно надминување на претходно наброените проблеми за класификацијата на еколошките податоци.

3. Анализа на докторската дисертација

Во воведното (прво) поглавје, дадена е основната рамка во која се врши истражувањето, се опишуваат основните поими, начинот на работа и евалуација на експерименталните резултати, како и е даден осврт на предностите и негативните страни на истражувачките техники кои моментално се најактуелни во класификација на еколошки податоци. Опишани се теоретските основи на овие методи, преку детален преглед, сè до денешните методи како што се класичните класификациски дрва на одлука, а подоцна и до фази-класификациските дрва на одлука. Со оваа анализа, се согледуваат предизвиците и недостатоците, но и идеите за реализација на ефикасен алгоритам за анализа на еколошките податоци. Во продолжение, даден е детален приказ на дијатомејските податочни множества, односно мерените податоци и табеларен приказ на класите за квалитет на вода според неколку физичко-хемиски параметри со кои ќе се изврши евалуација на предложените класификациски алгоритми. Врз основа на резултати од моделите, добиеното знаење ќе биде верифицирано со постојното знаење во литературата.

Детално и со посебен осврт на неговата примена, во второто поглавје е претставен алгоритмот за градење на фази-дрва на припадност, односно метод од областа на фази-класификациските дрва на одлука, заедно со модифицирани функции на припадност, новите метрики за сличност и новите фази-агрегационски оператори. Во вториот дел на ова поглавје, евалуациските резултати и модели се детално објаснети, дискутирани и верифицирани. Идејата на предложените подобрувања е да се пронајде соодветна математичка функција која ќе ја опише дистрибуцијата помеѓу застапеноста на дијатомеи и физичко-хемиските параметри. Модифицираните функции на припадност даваат поголемо значење на дијатомеите кои имаат поголема застапеност за специфичен оптимум на даден физичко-хемиски параметар. Овие функции преку средната вредност и стандардната девијација за секој опсег на фази-припадност директно ја отсликуваат дистрибуцијата помеѓу организмите и физичко-хемиските параметри. Гаусовата и Свонче функцијата се одлични примери за ваквото својство, со што врз основа на направените евалуациски резултати се потврдија претпоставките и моделите генерирани со овие функции постигнуваат најдобри резултати. Во следниот чекор од генерирањето на класификациски модели, важен фактор кој се зема предвид е сличноста помеѓу два фази-сета или од дијатомејска гледна точка, сличност помеѓу распределбата на две дијатомеи за дадена класа на физичко-хемиски параметар. Предложени се две нови метрики за сличност кои го отсликуваат влијанието на повеќе застапените дијатомеи за дадена класа на определен физичко-хемиски параметар. Подетален опис на предложените подобрувања, даден е евалуациски осврт на класификациска прецизност (дескриптивната и предиктивната), комплексноста на дијатомејскиот модел и преобученоста на моделот во споредба на останатите класификациски алгоритми. Двете новопредложени метрики се

споредени со влијанието на метриците за сличност од оригиналниот пристап во однос на перформансите за предикција, посебно за секоја функција на припадност и варијанта на методот. Откако ќе биде избран најпогодниот модел врз основа на евалуациските критериуми за дадена класа на физичко-хемиски параметар, резултатите од некои модели успешно се верифицирани со познатите еколошки референции.

Како продолжение на овие анализи на фази-алгоритамот за генерирање на класификациски модели, во третото поглавје, фази-дрвата на припадност се дополнети со три нови фази-агрегациони оператори, од кои два се параметарски, и еден фази-оператор за геометриско усреднување. Претходните модели генерирани со методот опишан во второто поглавје имаат висока вредност на средната квадратна грешка за вредноста на преобучување. Поради овој факт, имплементацијата на нови фази-агрегаторски функции, се во насока на редукција на грешката при преобучување во однос на модели кои се добиени со примена на поедноставните фази-функции на припадност. Од друга страна, фази-агрегациониот оператор за аритметичко усреднување кој оригинално се користи за дијатомејска класификација, не го зема предвид тежинското гласање во процесот на дијатомејска класификација. Според тоа, оваа докторска дисертација е дополнета со фази-геометрискиот агрегациони тежински оператор. Во комбинација со двете предложени метрики за сличност од претходното поглавје, добиени се евалуациски резултати кои се споредени со класичните класификациски алгоритми како и предложените фази-оператори. Од добиените модели се извлечени правила кои се дискутирани и верифицирани.

Во четвртото поглавје од докторската дисертација комплетно е даден процесот на градење на дијатомејски класификациски модели, кој се однесува на учење на предиктивни кластерирачки правила. Предиктивното моделирање конструира модели, кои се користат за предикција на дадени класи на физичко-хемиски параметри на дадено мерно множество на податоци со градење на модели во форма на правила. Два типа на модели се проучени: класификацискиот модел со една или повеќе целни класи. Класификациски модели за предикција на повеќе класи овозможуваат организација на знаења за повеќе дијатомеи наеднаш и влијание на повеќе класи од дадените физичко-хемиски карактеристики на екосистемот. При индукцијата на дијатомејските класификациски модели базирани на правила, постојат неколку критериуми кои се детално проучени и земени предвид при истражувањето на еколошките типови на податоци во оваа докторска дисертација. Сите критериуми зависат од дефинирањето на метриците за растојание кои учествуваат во анализа на дисперзија и разлика на прототиповите помеѓу генерираните правила како неминовни елементи при градењето на дијатомејскиот модел. Поради овој факт, предложени се четири нови метрики за растојание во процесот на индукција на предиктивни кластерирачки правила кои досега не се користени во процесот на генерирање на еднокласни и повеќекласни модели за анализа на дијатомејски податочни множества. Со воведување на овие метрики, се постигнува проширување на употребата на овие техники во областа на екологијата, бидејќи, во основа, еколошките податоци имаат свои својства кои се запазени со метриците. Направени се неколку групи на експерименти, земајќи ги предвид сите четири метрики, со што секој детално и посебно е дизајниран експеримент да ги истражи различните влијанија на класификација врз база на класите на еден или повеќе физичко-хемиски параметри. Врз основа на оваа експериментална евалуација, еден модел за секој експеримент е детално дискутиран и верифициран со познатите дијатомејски индикаторски карактеристики.

Во петтото поглавје, процесот на дијатомејска класификација е извршена со помош на Баесов класификатор и е примената Гаусова распределба. Методата на Баесов класификациски алгоритам досега не е користена во процесот на дијатомејска класификација. Од деталната анализа на ваквиот процес на класификација и табеларниот

приказ на резултатите заедно со нивната верификација, со истражувањето се покажа дека за одредени дијатомеи индикаторските карактеристики се потврдија со резултатите од познатата еколошка литература.

Резултатите од второто, третото и четвртото поглавје не ја прикажуваат просторната информација која се наоѓа во мерените податоци. Во оваа насока, со примена на ГИС (географски информативни системи) софтверот, два класификациски модела се детално дискутирани и верифицирани во шестото поглавје. Овој софтвер, еколошката информација генерирана врз основа на добиените модели е репрезентирана на географска мапа каде што се прикажани мерните станици од кои потекнуваат мерените податоци. Со ова се овозможува точна визуелна претстава на секоја мерна станица и со тоа се дава насока на идните одлуки во заштитата на водниот екосистем. Дополнително, со истражувањето во оваа докторска дисертација е направена анализа и верификација на дијатомејските класификациски модели кои го прикажуваат биодиверзитетот на дијатомеите во дадениот екосистем. Со користење на ГИС и класификациските модели, во ова поглавје е дадена целосна анализа на индикаторските карактеристики на специфична дијатомеа.

Во седмото поглавје на докторската дисертација се сумирани резултатите од применета на предложените методи за анализа и откривање на знаења од дијатомејски заедници со систем за рангирање на најдобриот алгоритам како и анализа за статистичка значајност на множество на алгоритми со најдобро рангираниот алгоритам. За да се реализира процесот на рангирање, во докторската дисертација е спроведена напредна анализа на перформансите. Оваа процедура ги рангира алгоритмите врз основа на постигнатите дескриптивните и предиктивните перформанси на новите класификациски методи за откривање на дијатомејските индикаторски карактеристики, со најразлични класификациски алгоритми и методи. Подоцна со користење на истата процедура се прави анализа и потврда на нултата хипотеза за статистичка значајност на перформансите на алгоритмите со алгоритмот кој постигнал највисок ранг. Ова дополнително го засилува придонесот на ова истражување во насока на детерминирање на најдобар метод. Резултатите од целокупната докторска дисертација се анализирани и дискутирани, за секој метод посебно се презентирани насоките за понатамошни истражувања кои произлегуваат од сознанијата и резултатите добиени во оваа докторска дисертација. Резултатите од оваа докторска дисертација отвораат широка врата за понатамошни истражувања како во областа на анализа на еколошки податоци, така и во областа на вештачката интелигенција.

Осмото поглавје го содржи прилогот на обемната експериментална евалуација на дијатомејски модели генерирани со фази-дрва на припадност во однос на новите функции на припадност, метриците за сличност и трите фази-агрегаторски оператори по класи за квалитет и трофички класи на вода.

4. Верификација на докторската дисертација

Резултатите од истражувањето спроведено во докторската дисертација на кандидатот м-р Андреја Наумоски успешно се презентирани и публикувани во меѓународни конференции и во меѓународни списанија. Кандидатот е автор и коавтор на следниве трудови:

Трудови објавени во меѓународни списанија:

- [1] A. Naumoski, G. Mirceva, and K. Mitreski, "A novel fuzzy based approach for inducing diatom habitat models and discovering diatom indicating properties," *Ecological Informatics* 7(1), pp. 62-70, 2012, invited by the ISEIS 2010 Committee (IF: 1.446).

- [2] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Novel algorithm for diatom classification in Lake Prespa using log-normal distribution," *International Journal of Ecohydrology & Hydrobiology* 11(1-2), pp.12-23, 2012, **invited by the BALWOIS 2010 Committee.**
- [3] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Classifying diatoms into trophic state index classes with novel classification algorithm," *Procedia Environmental Sciences* 2, pp. 1124-1138, 2010.
- [4] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Influence of climate change on diatoms diversity indices in Lake Prespa," *Journal of E-Analytical - Energy and Climate Change - Southeast Europe in Focus* 2 (1), 2009.
- [5] D. Kocev, **A. Naumoski**, K. Mitreski, S. Krstić, and S. Džeroski, "Learning habitat models for the diatom community in Lake Prespa," *Ecological Modelling* 221(2), pp. 330-337, 2010 (IF: **1.769**).

Трудови објавени во меѓународни книги:

- [6] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Diatoms classification with weighted averaging fuzzy operators for eutrophication prevention," In P. Golinska et al. (Eds.), *Information Technologies in Environmental Engineering – Environmental Science and Engineering* 3, DOI: 10.1007/978-3-642-19536-5_4, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, pp. 49-60, 2011.
- [7] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Diatom classification with novel bell based classification algorithm," In *ICT Innovations 2010*, CCIS 83, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2011, M. Gusev and P. Mitrevski (Eds.), pp. 245-254., doi: 10.1007/978-3-642-19325-5_25, 2011.
- [8] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Rule induction of physical-chemical water property from diatoms community," In *ICT Innovations 2009*, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2010, Danco Davcev and Jorge Marx Gómez (Eds.), pp. 207-216, doi: 10.1007/978-3-642-10781-8, 2010.

Трудови објавени на конференции:

- [9] **A. Naumoski**, "Energy efficient decision support system in ecology with novel classification algorithm," *Proceedings of the Second International Graduate Student Conference*, Skopje, Macedonia, pp. 32-45, 2010.
- [10] **A. Naumoski**, G. Mirceva and K. Mitreski, "Fuzzy models with GIS for water quality diatom-indicator classification," *8th International IEEE Conference on Fuzzy Systems and Knowledge Discovery*, Shanghai, China, IEEE catalog number: CFP11FSK-CDR, ISBN: 978-1-61284-179-3, pp. 829-833, 2011.
- [11] **A. Naumoski**, and G. Mirceva, "Learning classification diatom models in Lake Prespa using novel algorithm," *CD Proceedings of the 8th International BioInformatic Workshop; Environmental Informatics*, Wuhan, China, 2010.
- [12] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Naïve Bayes technique for diatoms classification with discretised input," *Web Proceedings of ICT Innovations 2010*, ISSN 1857-7288, pp.21-30, 2010.
- [13] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Algorithm with evenly distributed Gaussian function for diatom classification," *Proceedings of the 7th International Conference for Informatics and Information Technology (CIIT 2010)*, Bitola, Macedonia, pp. 28-32, 2010.
- [14] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Novel membership function in process of building pattern trees from diatoms community in Lake Prespa," *4th International Scientific Conference on water observation and information system for decision support (BALWOIS 2010)*, Ohrid, Macedonia, p. 2010-106, 2010.

- [15] **A. Naumoski**, K. Mitreski, "Rule classification models for classifying water quality using diatoms as bio-indicators," *Proceedings of the IEEE 2nd International Conference on Environmental and Computer Science (ICECS 2009)*, Dubai, United Arab Emirates (UAE), pp. 71-75, doi: 10.1109/ICECS.2009.86, 2010.
- [16] **A. Naumoski**, and K. Mitreski, "Pattern tree spatial models for ecological classification," *Proceedings of the 9th International Conference for Informatics and Information Technology (CIIT 2012)*, Bitola, Macedonia, 2012.

5. Оригинални придонеси на докторската дисертација

Главните придонеси од докторската дисертација, кои се потврдени во публикуваните трудови на кандидатот м-р Андреја Наумоски, можат да се групираат во четири сегменти:

1. Класификациски модели базирани на фази-дрва на припадност.

- Воведување на нов фази-класификациски метод за дијатомејска класификација, со што се комбинираат предностите од класичните дрва на одлука кои имаат висок степен на разбирливост и способноста на фази-резонирањето да се справи со непрецизните и променливите информации содржани во еколошко податочно множество, со што се елиминираат некои од недостатоците на досегашните методи.
- Воведување на четири модифицирани функции на припадност во процесот на генерирање на фази-дрва на припадност за откривање на дијатомејските индикаторски карактеристики. Модифицираните функции на припадност придонесоа за подобрување на прецизноста на предвидување во однос на постојниот алгоритам. Предложените конвексни функции на припадност овозможуваат подобрувања и во поглед на намалување на преобученоста на моделот со користење на постојната метрика за сличност и постојните фази-оператори.
- Воведување на две нови метрики за сличност при градење на дијатомејски модели, со што се зголемуваат перформансите за предикција на добиените модели и се зголемува отпорноста за преобучување.
- Воведување на три нови фази-агрегациони оператори со цел да се зголеми отпорноста на алгоритамот за генерирање на дијатомејски модели со примена на едноставните функции на припадност. Со ова се постигна подобро интегрирање на информацијата помеѓу еколошката информација и класите на вода. Фази-операторот за геометриско усреднување во процесот на класификацијата дополнително ја зеде предвид и карактеристиката на размер меѓу мерените податоци и постигна подобри резултати во однос на фази-агрегациониот оператор за аритметичко усреднување.

2. Дијатомејски класификациски модели базирани на предиктивни кластерирачки правила.

- Воведување на четири нови метрики за растојание во процесот на генерирање на дијатомејски класификациски модели, кои предвид ја земаат еколошката информација на мерените податочни множества. Со ова се задоволуваат неколкуте критериуми кои се од исклучително значење при откривањето на знаења за организмите во водните средини.

- Генерирање на два типа на дијатомејски модели: еднокласни и повеќекласни модели кои предвид земаат не само една класа на даден физичко-хемиски параметар, туку и влијанието на повеќе физичко-хемиски параметри. Со тоа се постигнува дефинирање на повеќе влијателни класи на физичко-хемиски параметри и одредување на индикаторските особини со еден модел.

3. Дијатомејски класификациски модели базирани на Баесов класификатор со Гаусова распределба.

- Развој на дијатомејски класификациски модели базирани за Баесов класификатор кои ги презентираат дијатомејските индикаторски особини преку веројатност на присуство на дадена дијатомеа во дадена класа на физичко-хемиски параметар. Со ова, предложениот метод заедно со претходните методи е од научен придонес во процесот на автоматизација на класификација на дијатомеи со примена на Баесов метод.
- Овозможување на дијатомејска класификација со користење на помал број мерени податоци.

4. Просторна информација на дијатомејските модели и перформанси

- Визуелна претстава на добиените резултати на географска мапа, со цел јасно определување на влијателните физичко-хемиски параметри врз дијатомеите, просторната димензија која ја содржат податоците и нивна комбинација на дадено географско подрачје. Од ваквите модели може многу јасно да се согледаат местата со ниски вредности за биодиверзитет, а со тоа и директно кои физичко-хемиски параметри се причинители на ваквата состојба.

Детални анализи кои се експериментално потврдени, земајќи ги предвид карактеристиките на предложените методи и сеопфатните споредби на предложените функции на припадност, метриците за сличност, фази-операторите, со претходните методи даваат огромен придонес во насока на разрешувањето на дилемата кои од овие методи од областа на вештачка интелигенција се најдобри во решавањето на еколошките проблеми. Добиените резултати од класификациските моделите се позитивно верифицирани од познатите еколошки референции во литературата.

Заклучок и предлог

Врз основа на претходно изнесеното, Комисијата заклучи дека во докторската дисертација “Нови класификациски алгоритми за анализа и откривање на знаења од дијатомејски заедници во водени средини”, на кандидатот м-р Андреја Наумоски, е даден значителен научен придонес во областа на фази-класификациските алгоритми и предиктивните кластерирачки правила за анализа и откривање на знаења од дијатомејски податочни множества - еколошки податоци во водени средини. Изнесена е обемна анализа на тековната состојба на ова исклучително значајна примена на информатичките науки во решавањето на еколошките проблеми. Дадени се придонеси со нови концепти, критериуми и архитектура за подобрување на најновите брзи и ефикасни алгоритми кои се користат за анализа на податоци од заедници на организми, и даваат врвни резултати во насока на подобрување на анализата и прикажувањето на нови знаења поврзани со овие типови на еколошки податоци.

Врз основа на постигнатите резултати, кандидатот м-р Андреја Наумоски покажал длабоко познавање на проблематиката на дисертацијата и истражувачки дух, што резултира со негов научен придонес во областа на фази-класификациските алгоритми и предиктивните кластерирачки правила. Како потврда, резултатите од докторската дисертација се публикувани во 16 научни труда на меѓународни конференции и меѓународни списанија.

Врз основа на изложената анализа, Комисијата има чест да му предложи на Наставно - научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје да го прифати извештајот и на кандидатот м-р Андреја Наумоски да му одобри јавна одбрана на докторската дисертација „Нови класификациски алгоритми за анализа и откривање на знаења од дијатомејски заедници во водени средини”.

Скопје, 7.5.2012

КОМИСИЈА

1. Проф. д-р Данчо Давчев, претседател, с.р.
Универзитет за информатички науки и технологии „Св. Апостол Павле” – Охрид, Р. Македонија
2. Вонр. проф. д-р Коста Митрески, ментор, с.р.
Факултет за информатички науки и компјутерско инженерство – Скопје, Р. Македонија
3. Вонр. проф. д-р Владимир Трајковиќ, член, с.р.
Факултет за информатички науки и компјутерско инженерство – Скопје, Р. Македонија
4. Вонр. проф. д-р Андреа Кулаков, член, с.р.
Факултет за информатички науки и компјутерско инженерство – Скопје, Р. Македонија
5. Проф. д-р Светислав Крстиќ, член, с.р.
Природно - математички факултет, Институт за биологија, Скопје, Р. Македонија

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК НА НАУЧНАТА ОБЛАСТ ГРАЃАНСКО
МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО
СКОПЈЕ**

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, на својата седница одржана на 24.2.2012 година, формира Комисија за избор на наставник во сите наставно-научни звања на научната област граѓанско материјално право, во состав: проф. д-р Арсен Јаневски, проф. д-р Родна Живковска и проф. д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска.

На конкурсот објавен во весниците „Дневник“ и „Коха“ на 2.2.2012 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања на научната област граѓанско материјално право, се пријави д-р Неда Здравева, асистент на научната област граѓанско материјално право на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

Кон пријавата кандидатката достави: кратка биографија, одлука за научен степен - доктор на науки, список на научни и стручни трудови и примероци од нив, преглед на наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност и Изјава на образец бр. 1 согласно со Законот за определување на дополнителен услов за вршење јавна функција. По разгледувањето на пријавата и на другите приложени документи, Рецензентската комисија во претходно наведениот состав го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

I.

1. Биографски податоци

Кандидатката д-р Неда Здравева е родена на 10.11.1976 година во Скопје, Р. Македонија, каде што го завршила и основното и средното образование со одличен успех. Во 1995 година се запишала на Правниот факултет во Скопје, на правните студии. Дипломирала на истиот Факултет на 18.2.2000 година, со просечен успех 8,62. Во текот на студирањето била активна во воннаставните активности, особено на Ораторските вечери „Иво Пухан“ каде што покажала врвни успеси. Во 1998 година, како победник на Ораторските вечери, била на престој во Москва, Руска Федерација, како гостин на Правниот факултет при Државниот универзитет „М.В.Ломоносов“. Во студиската 2001/2002 година се запишала на постдипломските студии по граѓанско право на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. Испитите од постдипломските студии ги положила со просечен успех 9,90. На 14.5.2008 година успешно го одбрала магистерскиот труд со наслов „Објективна одговорност за штета“, на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, со што се стекнала со научниот степен магистер на науки од областа на граѓанското право. На 13.1.2012 година успешно ја одбрала докторската дисертација со наслов „Компаративни аспекти на одговорноста за нематеријална штета во теоријата, законодавството и практиката“, на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, со што се стекнала со научен степен - доктор на правни науки.

На 19.5.2003 година, со одлука на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, кандидатката е избрана во звањето помлад асистент на

областа граѓанско право - облигационо право (Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 825 од 1.4.2003 година) и во истото звање е преизбрана на 02.11.2007 (Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 928 од 15.10.2007 година). На 4.6.2009 година, со одлука на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, кандидатката е избрана во звањето асистент на научната област граѓанско материјално право (Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 964 од 15.5.2009).

Кандидатката активно ги владее англискиот и српскиот јазик. Поседува компјутерски вештини и се служи со информатичката технологија.

2. Наставно-образовна дејност

По изборот во звањето помлад асистент, кандидатката е активно вклучена во изведувањето на вежбите, но и на дел од наставата, на повеќе предметни програми, како на првиот циклус студии, така и на вториот циклус студии. Кандидатката е активно вклучена во наставно-образовниот процес на Правниот факултет „Јустинијан Први“ уште од академската 1999/2000 година, кога за прв пат е избрана за демонстратор на предметните програми облигационо право, авторско право, право на индустриска сопственост и граѓанско право – применета програма.

Откако кандидатката е избрана во звањето помлад асистент, а подоцна и во звањето асистент, таа е вклучена во наставно-образовниот процес и на првиот и на вториот циклус студии. На првиот циклус правни студии, кандидатката од академската 2004/2005 година е ангажирана на предметната програма облигационо право, со тоа што во академските 2008/2009 и 2009/2010 година, кандидатката изведува не само вежби туку и дел од наставата по предметната програма. На вториот циклус правни студии, во академската 2008/2009 година, кандидатката е вклучена во наставно-образовниот процес на предметната програма право на интелектуална сопственост. Од академската 2009/2010 година, кандидатката е вклучена во наставно-образовниот процес на предметната програма договорно право, на вториот циклус правни студии на насоката за граѓанско материјално право и граѓанско процесно право. На насоката за деловно право, на вториот циклус правни студии, а од академската 2008/2009 година, кандидатката е вклучена во наставно-образовниот процес на предметната програма право на индустриска (подоцна интелектуална) сопственост.

Исто така, кандидатката е вклучена во наставно-образовниот процес на предметната програма граѓанско право – применета програма, на вториот циклус правни студии, најпрво на правосудната насока, а потоа и на насоката за граѓанско материјално право и граѓанско процесно право. На оваа насока, кандидатката е вклучена во наставно-образовниот процес на изборните предметни програми општетно право и право на интелектуална сопственост. Таа е вклучена во наставно-образовниот процес и на изборната предметна програма право на осигурување и обезбедување трансакции, на насоката за деловно право и на насоката за финансво право, на вториот циклус правни студии. На вториот циклус правни студии, исто така, кандидатката е вклучена во наставно-образовниот процес и на опционите предметни програми: интернет право, потрошувачко право и конкурентско право, а во академските 2008/2009, 2009/2010 и 2010/2011 година, и на предметната програма медицинско право. Во академските 2008/2009 и 2009/2010 година, кандидатката е вклучена во наставно-образовниот процес на предметната програма основни институти на јавно и приватно право, на првиот циклус студии по новинарство. На вториот циклус студии по новинарство, пак,

кандидатката е вклучена во наставно-образовниот процес на изборната предметна програма интелектуална сопственост.

Треба да се спомене дека кандидатката е активно вклучена и во наставно-образовниот процес на регионалните постдипломски студии по право на интелектуална сопственост, на предметните програми Introduction to Intellectual Property Law и Copyright and Related Rights. Конечно, а исто така е потребно да се истакне и ангажманот на кандидатката како предавач на основните и на напредните обуки во рамките на проектот TEMPUS JEP 19076-2004 „Кон ЕУ - стандарди за авторско право и сродни права, во периодот од октомври 2005 до октомври 2007 година.

За нејзините способности во изведувањето на наставната дејност говорат и резултатите од спроведените интерни евалуации, на кои кандидатката е континуирано оценувана со високи просечни оценки. Кандидатката е особено активна во подготвувањето и развивањето нови и модерни предметни програми и пакет материјали за нив.

3. Објавени книги, научни и стручни трудови

Кандидатката е автор или коавтор на бројни книги, научни и стручни трудови.

Кандидатката е коавтор на рецензираниот универзитетски практикум:

- „Основи на правото на интелектуална сопственост: практикум“, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2011.

Кандидатката е коавтор на следниве 11 (единаесет) научно-популарни дела:

- Развојот на правото на интелектуална сопственост во Република Македонија: усогласување со правото на ЕУ и со Европската патентна конвенција, Државен завод за индустриска сопственост, Скопје-Тетово, 2011;
- Интелектуална сопственост во економијата, Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2011;
- Улогата на застапниците во системот на заштитата на правата од интелектуалната сопственост, Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2011;
- Авторско право и сродни права за електронски медиуми: прирачник, Центар за развој на медиуми, Скопје, 2011;
- Водич низ преносот на авторското право и сродните права, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007;
- Компјутерски програми: водич низ авторското право, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007;
- Бази на податоци: водич низ авторското право и сродните права, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007;
- Уметнички дела: водич низ авторското право, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007;
- Книжевни дела: водич низ авторското право, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007;

- Музички дела: водич низ авторското право и сродните права, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007;
- Филмски дела: водич низ авторското право и сродните права, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007.

Кандидатката е автор или коавтор на 23 (дваесет и три) научни труда, објавени во земјава и во странство, и тоа:

- Predmet i metod građanskog prava kao osnovne determinante i vodilje u pripremi i izradi Građanskog zakonika Republike Makedonije, коавтор, Pravni život, br. 10, Beograd, 2011;
- Few Observations on Patent Infringement Damages in the Republic of Macedonia and the Republic of Serbia, автор, Право и привреда, Удружење правника у привреди, Београд, 2011;
- EU Consumer Contract Law, coauthor, Civil Law Forum, Collection of studies and analyses, First Regional Conference, Cavtat, 2010, Vol. III, GTZ, Beograd, 2010
- Морални права како содржина на правата од интелектуална сопственост, автор, Научен форум за индустриска сопственост, Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2010;
- Naknada štete u slučajevima medicinska odgovornosti u pravu Republike Makeodnije, коавтор, 19. Posvetivanje Medicina in pravo: Odgovornost v zdravstvu, Zbornik izvečkov, Univerzitetni klinični center Maribor, Maribor, 2010;
- Европско отштетно право - состојба и предизвици, автор, Зборник на трудови во чест на Тодор Џунов, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009;
- Судската практика и нејзината улога во создавањето и развојот на институтот објективна одговорност за штета во домашното и во споредбеното право, автор, Зборник на трудови во чест на Стефан Георгиевски, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009;
- За поимот на објективната одговорност, автор, Зборник на правниот факултет во чест на проф. д-р Томислав Чокревски, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2009
- Граѓанската одговорност како механизам за еднаквост во општеството, автор, Зборник на трудови во чест на Владимир Митков, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009;
- Договорната камата во македонскиот закон за облигационите односи, коавтор, Зборник на трудови во чест на Панта Марина, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009;
- Промена на страната на должникот во македонското и во руското облигационо право, Зборник на трудови од Конференцијата “Развојот на државата и на правото во Република Македонија и во Руската Федерација”, том 2, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009; и превод на руски јазик во Зборник на трудови од Конференцијата “Развојот на државата и на правото во Република Македонија и во Руската Федерација”, том 2, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009;
- Razvoj obligacionog prava u Republici Makedoniji (druga novela Zakona o obligacionim odnosima iz 2008 godine, коавтор Pravni život, br. 11, tom III, Beograd, 2008;

- Razvoj obligacionog prava u Republici Makedoniji (od osamostaljivanja do 2008 godine), труд, Коавтор, Правни живот, br. 11, том III, Beograd, 2008;
- Компаративно искуство на кодификацијата на граѓанското право во поранешните југословенски републики – теоретски и практични аспекти, труд, Коавтор, Зборник “Кодификација на македонското граѓанско и трговско право“ на Македонската академија на науките и уметностите, Скопје, 2008;
- Компаративни искуства за подготовка на граѓанскиот законик на Република Македонија, труд, Коавтор, Зборник “Кодификација на македонското граѓанско и трговско право“ на Македонската академија на науките и уметностите, Скопје, 2008;
- Усогласување на граѓанското право со правото на Европската унија со посебен осврт на облигационото право, коавтор, Зборник “Методи на хармонизација на националното законодавство со правото на Европската Унија“ на Македонската академија на науките и уметностите, Скопје, 2008;
- Усогласување на македонското договорно право со правото на Европската унија – Новела на Законот за облигационите односи, коавтор, Zbornik radova, Šesto меѓународно savetovanje Aktulanost građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Pravni fakultet sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2008;
- Преддоговорна одговорност (Culpa in Contrahendo), автор, Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Димитар Поп Георгиев, том 40, Скопје, 2006;
- Авторско дело од работен однос, Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Тодорка Оровчанец, том 42, Скопје, 2006, Правен факултет „Јустинијан Први“ - Скопје, 2006;
- Договори за трансфер на технологии, коавтор, Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Стрезо Стрезовски, том 41, Скопје, 2006;
- Дигитализацијата како предизвик за правото – правата на интелектуална сопственост во дигиталната ера, автор, труд, Зборник на трудови од Меѓународната конференција „Развојот на државата и правото во Република Македонија и во Руската федерација, Правен факултет, Универзитет „М.В.Ломоносов“ Москва, 2007 и во Авторско право и сродни права – домашна и меѓународна теорија и практика, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, Скопје, 2007
- Industrijski dizajn u pravu Republike Makedonije (коавтор), Правни живот, br. 11, том III, Beograd, 2005;
- Delicta Privata во римското право, Зборник на трудови од меѓународната конференција „Современото право и Јустинијановата кодификација“, Том I, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, 2004.

Кандидатката е коавтор и на следниве 2 (две) стручни книги:

- Авторско право и сродни права: коментар и прилози, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007;
- Авторско право и сродни права: меѓународни извори, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2006.

Кандидатката е коавтор и на следниве 2 (два) повеќејазични речника од областа на правото на интелектуална сопственост:

- Речник на термини: право на интелектуална сопственост, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2010;
- Авторско право и сродни права: речник на термини, Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007.

Кандидатката е автор на два стручни превода на книги од областа на правото на интелектуална сопственост :

- “Размена на вредност – преговарање договори за лиценцирање технологија: прирачник за обука; превод од англиски јазик”, Оригинално издание: Светска организација за интелектуална сопственост, издавач во Република Македонија: Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2011;
- “Тајните на интелектуалната сопственост – водич за мали и за средни извозници”, превод од англиски јазик, Оригинално издание: Светска организација за интелектуална сопственост, издавач во Република Македонија: Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2011

4. Научноистражувачка и стручно-апликативна дејност

Кандидатката, од октомври 2005 година до октомври 2007 година, била проект – координатор во рамките на проектот TEMPUS JEP 19076-2004 „Кон ЕУ - стандарди за авторско право и сродни права, на чие изготвување и работела. Во моментот, а почнувајќи од 2009 година, кандидатката е вклучена во реализацијата на TEMPUS - проектот „Регионални постдипломски студии по право на интелектуална сопственост (Regional Master Degree in Intellectual Property Law)“. Кандидатката е активен учесник на Копаоничката школа за природно право, за што е и добитник на *Tribut Cum Laude Litteras Honoris, Universitas Iuris naturalis Copeonici, OB XX Aetatis, Ad Perpetuum Hexagonum Concepta (Vita-Liberta- Proprietas- Humanitas- Justitia-Ius)*, Copeonicus, Decembris Anno Domini MMVII. Кандидатката, како студент, демонстратор, помлад асистент и асистент, учествувала на бројни студиски престои во странство и тоа во САД, Република Франција, Република Грција, Република Словенија, Кралството Белгија, Сојузна Република Германија и Руска Федерација.

Што се однесува до стручно-апликативната дејност, кандидатката била вклучена во изработката на правното мислење за степенот на усогласеност на македонскиот Закон за индустриска сопственост со одредени акти на Европската унија од областа на правото на индустриска сопственост, а за потребите на Државниот завод за индустриска сопственост (пролет 2010 година). Таа, исто така, била вклучена во изработката на стручна анализа за степенот на усогласеност на предлогот на измена и дополнување на Законот за заштитата по потрошувачите со акти на Европската унија од областа на колективната заштитата на потрошувачите, а за потребите на Министерството за економија (зима 2010 година). Коавтор е на студијата „Comparative Paper on Consumer Acquis for the South Eastern European Countries“, подготвена за потребите на GTZ Open Regional Fund for South East Europe – Legal Reform, Harmonization of the Legal Framework for Consumer Protection and Set Up of a Network of Institutions of Consumer Protection in the Region во мај 2008 година. Учествовала и во изработката на македонската варијанта на *Creative Commons* лиценцата. Во два наврата (пролет/лето 2007 година и есен/зима 2009 година) била член на работната група на Министерството за правда на Република

Македонија за изработка на Законот за изменување и дополнување на Законот за облигационите односи. Во 2009 година учествувала во изработката на „Стратегија за интелектуална сопственост 2009 – 2012“ на Владата на Република Македонија. Автор е на два стручни превода на изданија на Светската организација за интелектуална сопственост од англиски на македонски јазик.

Член е на Уредувачки одбор за Зборникот на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Стефан Георгиевски (Скопје, 2009 година).

Кандидатката е активно вклучена и во работата на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. Така, таа учествувала во подготовката на првата верзија на Водичот за студирање на Факултетот. Активно учествувала во подготовката на повеќе меѓународни стручни и научни конференции и собири. Во 2007 и 2008 година активно учествувала во создавањето на регионалните постдипломски студии од областа на деловното право на Европската унија, кои се спроведуваат во соработка со 12 правни факултети од Југоисточна Европа, а на Факултетот, од 2008 година е секретар на Колегиумот на регионалните постдипломски студии од областа на деловното право на Европската унија. Исто така, активно учествува во создавањето на Мрежата на правни факултети на Југоисточна Европа, а од април 2011 е нејзин Генерален Секретар.

Таа била член на Комисија за запишување на студенти на втор циклус студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје во академската 2009/2010 и во 2011/2012.

Вреди да се спомнат и активностите од поширок интерес во кои е вклучена кандидатката. Така, таа е лиценциран вештак од областа на заштитата на авторските права, другите сродни права и правата од интелектуална сопственост и заменик - член на Комисијата за полагање на стручен испит за вештак од областа на заштитата на авторските права, другите сродни права и правата од интелектуална сопственост. Член е на правната група на Организацијата на потрошувачите на Република Македонија.

5. Учество на семинари, советувања, обуки и конференции

Кандидатката била учесник на бројни конференции, собири, работилници, обуки, советувања, итн., во земјава и во странство, и остварила студиски престои како што се:

- зима 2011, организација и учество на обуката „Подготовка и менаџмент на европски проекти од областа на образованието“, организирана од Мрежата на правни факултети на Југоисточна Европа и WelcomeEurope, Маврово, Р. Македонија;
- есен 2011, учество на обуката „Директива за правата на потрошувачите“, организирана од Европското здружение за заштита на потрошувачите и Европската комисија, Брисел, Кралство Белгија;
- пролет 2011, учество на обуката “Како да се добијат грантови од Инструментот за пред-пристапна помош (ИПА)“, организирана од WelcomeEurope, Париз, Р.Франција;
- пролет 2011, учество на меѓународната подготвителна конференција “Приватното право на земјите од Југоисточна Европа во светло на европската интеграција”, организирана од Правниот факултет при Универзитетот од Истанбул, Истанбул, Р. Турција;

- пролет 2011, учество на Хта конференција на европско оштетено право, во организација на Европскиот центар за оштетно право и право на осигурување, Виена, Р.Австрија;
- пролет 2011, учество и организација на меѓународната конференција „Основање Мрежа на правни факултети на Југоисточна Европа“, Скопје, Р.Македонија;
- лето 2010, учество и организација на меѓународниот стручен собир „Соработката на правните факултети на Југоисточна Европа“, Скопје, Р.Македонија, Скопје, Р.Македонија;
- пролет 2009, учество на обуката „Индустриска сопственост и иновациски менаџмент во пракса: Дел 1 – стратешко користење на индустриска сопственост“, организирана од Европската патентна организација, Минхен, СР Германија;
- есен 2008, учество на научниот собир „Триесет години на Законот за облигационите односи - de lege lata и de lege ferenda“, организиран од Правниот факултет при Универзитетот во Крагуевац, Крагуевац, Р. Србија;
- пролет 2008, учество на научната расправа „Кодификација на македонското граѓанско и трговско право“, Македонска академија на науките и уметностите, Скопје, Р. Македонија;
- пролет 2008, учество на 1ва Конференција за интелектуална сопственост во фармацевтската индустрија, Скопје, Р. Македонија;
- пролет 2008, учество на научната расправа „Методи на хармонизација на националното законодавство со правото на Европската унија“, Македонска академија на науките и уметностите“, Скопје, Р. Македонија;
- пролет 2008, учество на обуката „Институт за право на информатичка технологија 2008: Нови насоки, социјални мрежи, блогови, Приватност, Mash-Ups, виртуелни светови, и програми со отворен код“, организирана од Институтот за примена на правото, Њујорк, САД (како стипендист на Институтот);
- есен 2007, организација и учество на конференцијата „Индустриската сопственост и бизнис секторот во Република Македонија“, Скопје, Р. Македонија;
- есен 2007, организација и учество на меѓународниот собир „Регионална соработка на правните факултети од ЈИЕ во постдипломско образование од областа на Европската унија“, Скопје, Р. Македонија;
- есен 2007, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Универзитет за економски и општествени науки, Солун, Р.Грција;
- лето 2007, учество на меѓународната конференција „iCommons“, во организација на Creative Commons, Дубровник, Р.Хрватска;
- пролет 2007, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Универзитет за економски и општествени науки, Солун, Р.Грција;
- зима 2006/2007, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Центар за меѓународни студии за право на интелектуална сопственост, Универзитет „Роберт Шуман“, Стразбур, Р. Франција;
- зима 2006, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Универзитет за економски и општествени науки, Солун, Р. Грција;

- есен 2006, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Правен факултет при Универзитетот во Марибор, Марибор - Љубљана, Р. Словенија;
- лето 2006, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Универзитет за економски и општествени науки, Солун, Р. Грција;
- пролет 2006, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Центар за меѓународни студии за право на интелектуална сопственост, Универзитет „Роберт Шуман“, Стразбур, Р. Франција;
- лето 2006, организација и учество на меѓународната конференција „Актуелни прашања за државата и правото во Руската Федерација и во Република Македонија“, Охрид, Р. Македонија;
- есен 2005, двонеделен престој на Правниот факултет при Државниот универзитет „М. В. Ломоносов“, Москва, Руска федерација;
- лето 2005, учество на обука „Интернет право“, организирана од Беркман центарот за Интернет и општество, при Универзитетот Харвард, Бостон, САД (како стипендист на Универзитетот и Институтот отворено општество, Будимпешта, Р. Унгарија);
- пролет 1998, двонеделен престој на Правниот факултет при Државниот универзитет „М. В. Ломоносов“, Москва, Руска Федерација.

Исто така, кандидатката била излагач или предавач на бројни конференции, собири, работилници, обуки, советувања, итн., во земјава и во странство, како што се:

- есен 2011, излагање на семинар на тема “Улогата на застапниците за индустриска сопственост во системот на интелектуална сопственост“, во организација на Државниот завод за индустриска сопственост, Скопје, Р. Македонија;
- есен 2011, излагање на семинар на тема “Развојот на интелектуалната сопственост во Република Македонија со осврт на хармонизацијата на легислативата и Европската патентна конвенција“, во организација на Државниот завод за индустриска сопственост, Скопје, Р. Македонија;
- есен 2011, излагање на семинар на тема “Развојот на интелектуалната сопственост во Република Македонија со осврт на хармонизацијата на легислативата и Европската патентна конвенција“, Скопје, Р. Македонија
- лето 2011, излагање на семинарот „Интелектуалната сопственост и економијата“, во организација на Државниот завод за индустриска сопственост, Скопје, Р. Македонија;
- пролет 2011, секциско предавање на меѓународниот научен собир „XX конгрес на правници од стопанството“, во организација на Здружението на правници на Република Србија, Врњачка Бања, Р. Србија;
- пролет 2011, предавање на Академијата за обука на судии и јавни обвинители од областа на правото на интелектуална сопственост;
- зима 2010, учество и излагање на стручниот собир „Усогласување на потрошувачкото право на Република Македонија со правото на ЕУ“, организиран од Организацијата на потрошувачите на Македонија, Скопје, Р. Македонија;

- зима 2010, учество и излагање на научниот форум за индустриска сопственост, организиран од Државниот завод за индустриска сопственост, Скопје, Р. Македонија;
- есен 2010, учество и секциско предавање на I регионална конференција на Форумот за граѓанско право на Југоисточна Европа, Цавтат, Р. Хрватска;
- есен 2010, учество и пленарно излагање на меѓународната конференција „Образование за право на интелектуална сопственост“, во организација на Европската патентна организација, Белград, Р. Србија;
- пролет 2008, учество и пленарно предавање на II регионална конференција „Зајакнување на заштитата на потрошувачите преку воспоставување конзистентна потрошувачка политика во земјите на Југоисточна Европа“, организирана од Германското друштво за техничка соработка – Отворен регионален фонд, Водице, Р. Хрватска;
- пролет 2008, пленарно излагање на 58. Средба на правниците од стопанството, Охрид, Р. Македонија;
- есен 2006, секциско предавање на меѓународната конференција „Е-општество“, во организација на Фондација „Метаморфозис“;
- есен 2003, учество и секциско излагање на меѓународната конференција „Современото право и Јустинијановата кодификација“, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, Скопје и Охрид, Р. Македонија.

II.

Заклучок и предлог

Комисијата со внимание ја разгледа пријавата на кандидатката и направи преглед на нејзините успеси и постигнувања.

Комисијата ги анализираше референците на кандидатката и, согласно со Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, констатира дека кандидатката има завршено соодветно образование, односно е доктор на правни науки. Понатаму, Комисијата оценува дека кандидатката д-р Неда Здравева ги исполнува условите за избор во наставно-научното звање доцент на научната област граѓанско материјално право, видно и од приложениот образец и бројот на освоените поени за наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативна дејност, а поради следниве причини:

- кандидатката магистрирала на тема која не е истражувана во Република Македонија, со што јасно ја покажува својата насоченост кон понатамошен развој на граѓанското материјално право;
- кандидатката докторирала на современа тема од областа на отштетното, односно облигационото право, која има висок степен на интердисциплинарност, со што јасно ги покажува својот интерес и своите способности за истражување насочено кон унапредување на правната наука и практика, со кое соодветно ќе одговори и на потребите за општествен напредок;

- кандидатката во тек на четири академски години била демонстратор на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје на научната област граѓанско право, особено во потесните области на облигационото право и правото на интелектуална сопственост, што ја покажува нејзината волја за учество во наставно-образовната дејност, а што овозможува таа да се стекне со соодветно искуство;
- кандидатката покажала одлични резултати во спроведувањето на вежбите и учеството во спроведувањето на наставата и испитите на предметите облигационо право, авторско право, право на индустриска сопственост, граѓанско право – применета програма, право на интелектуална сопственост, договорно право, потрошувачко право, отштетно право, интернет право, право на осигурување и обезбедување трансакции, конкурентско право и основни институти на јавно и приватно право;
- кандидатката од изборот во звањето помлад асистент, а потоа и за асистент, на научната област граѓанско право материјално право, постојано ги унапредува своите знаења и вештини во наставно-образованиот процес и се развива во одличен предавач и педагог, на првиот и на вториот циклус од студиите, што е докажано и резултатите од спроведените евалуации на соодветните студиски години;
- кандидатката темелно и совесно ги извршува своите работни задачи, при што остварува одлична соработка со претпоставените и колегите од Факултетот;
- кандидатката имала активен ангажман и во остварувањето на научните и апликативните проекти на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, а особено се истакнува во збогатувањето на меѓународната соработка во унапредување на правничкото образование;
- кандидатката била учесник и/или излагач на бројни конференции, собири, работилници, обуки, советувања итн., во земјата и во странство;
- кандидатката, во два наврата, била член на работната група за изработка на Законот за изменување и дополнување на Законот за облигационите односи, што покажува дека таа поседува темелни знаења на законодавството од областа на граѓанското право и вештини на номотехниката;
- кандидатката постигнува одлични резултати на полето на правото на интелектуална сопственост, видливо од бројните предавања, научни анализи на домашното, меѓународното и европското законодавство од областа, и ко-авторството на Стратегијата за интелектуална сопственост на Република Македонија (2009-2012);
- кандидатката со ангажманите на полето на потрошувачкото право покажува способности за апликативна работа и примена на своите знаења на практични полиња;
- кандидатката има мошне забележлива издавачка активност, во објавувањето книги, научни и стручни трудови и популарни изданија, што укажува на посветеноста за напредок во полето на науката, нејзината заложба за пренесување на знаењата на пошироката јавност, како и постојаниот ангажман за научно и стручно усовршување;

- кандидатката, преку научните трудови, покажува извонредни способности за компаративна и интердисциплинарна анализа, како на класични така и на модерни теми од областа на граѓанското право, со што несомнено придонесува за неговиот развој.

Поради сето погоре наведено, Комисијата со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје да ја избере кандидатката д-р Неда Здравева во наставно-научното звање доцент на научната област граѓанско материјално право.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Арсен Јаневски, с.р.

Проф. д-р Родна Живковска, с.р.

Проф. д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска, с.р.

О Б Р А З Е Ц
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Неда Христо Здравева

Институција: Правен факултет „Јустинијан Први“ во Скопје

Научна област: граѓанско материјално право

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Настава во школи и работилници	
	TEMPUS - проект “Кон ЕУ - стандарди за авторското право и сродните права”, предавач на обуките (основна и напредна), во периодот од 2005 до 2007 година	1
2.	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиторски или изработка на семинарски труд)¹	
2.1.	од прв циклус студии:	37,24
	<p>облигационо право</p> <p>учебна 2004/2005 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2004/2005 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2005/2006 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2005/2006 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2006/2007 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2006/2007 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2006/2007 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2007/2008 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2007/2008 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2008/2009 $8*15*0,03 = 3,6$</p> <p>учебна 2009/2010 $8*15*0,03 = 3,6$</p> <p>учебна 2010/2011 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>учебна 2011/2012 $6*15*0,03 = 2,7$</p> <p>основни институти на јавно и приватно право</p> <p>учебна 2008/2009 $0,375*15*0,03 = 0,17$</p> <p>учебна 2009/2010 $0,375*15*0,03 = 0,17$</p>	
2.2.	од втор циклус студии	13,85
	<p>мастер – правосудна насока</p> <p>право на интелектуална сопственост</p> <p>учебна 2008/2009 $2,5*15*0,03 = 1,13$</p> <p>граѓанско право – применета програма</p> <p>учебна 2008/2009 $0,25*15*0,03 = 0,11$</p> <p>мастер – деловно право</p>	

¹ Вкупниот број поени во семестар се добива на следниов начин: неделен број на часови * бр. на работни недели во семестар (15) * по бодување (0,04/0,05/0,06). Пример: 3 (часа неделно)* 15 (недели)* 0,04 (поени за одржување настава од прв циклус студии) = поени.

	<p>право на интелектуална сопственост учебна 2008/2009 $2,5 * 15 * 0,03 = 1,13$ учебна 2009/2010 $1,25 * 15 * 0,03 = 0,56$ учебна 2010/2011 $1,25 * 15 * 0,03 = 0,56$ учебна 2011/2012 $1,25 * 15 * 0,03 = 0,56$</p> <p>мастер - граѓанско материјално право и процесно право</p> <p>договорно право учебна 2009/2010 $1,25 * 15 * 0,03 = 0,56$ учебна 2010/2011 $1,25 * 15 * 0,03 = 0,56$ учебна 2011/2012 $1,25 * 15 * 0,03 = 0,56$</p> <p>отштетно право учебна 2009/2010 $1,75 * 15 * 0,03 = 0,79$ учебна 2010/2011 $1,75 * 15 * 0,03 = 0,79$ учебна 2011/2012 $1,75 * 15 * 0,03 = 0,79$</p> <p>потрошувачко право учебна 2009/2010 $0,875 * 15 * 0,03 = 0,39$ учебна 2010/2011 $0,875 * 15 * 0,03 = 0,39$ учебна 2011/2012 $0,875 * 15 * 0,03 = 0,39$</p> <p>конкурентско право учебна 2009/2010 $0,875 * 15 * 0,03 = 0,39$ учебна 2010/2011 $0,875 * 15 * 0,03 = 0,39$ учебна 2011/2012 $0,875 * 15 * 0,03 = 0,39$</p> <p>медицинско право учебна 2010/2011 $0,875 * 15 * 0,03 = 0,39$</p> <p>право на интелектуална сопственост учебна 2009/2010 $1,75 * 15 * 0,03 = 0,79$ учебна 2010/2011 $1,75 * 15 * 0,03 = 0,79$ учебна 2011/2012 $1,75 * 15 * 0,03 = 0,79$</p> <p>граѓанско право – применета програма учебна 2009/2010 $0,25 * 15 * 0,03 = 0,11$ учебна 2010/2011 $0,25 * 15 * 0,03 = 0,11$ учебна 2011/2012 $0,25 * 15 * 0,03 = 0,11$</p> <p>мастер - регионални постдипломски студии по право на интелектуална сопственост (Regional Master Degree in Intellectual Property Law"</p> <p>Introduction to Intellectual Property Law учебна 2010/2011 $2,5 * 0,03 = 0,08$ учебна 2011/2012 $2,5 * 0,03 = 0,08$</p> <p>Copyright and Related Rights учебна 2010/2011 $2,5 * 0,03 = 0,08$ учебна 2011/2012 $2,5 * 0,03 = 0,08$</p>	
3.	<p>Подготовка на нов предмет</p> <p>отштетно право потрошувачко право интернет право право на осигурување и обезбедување трансакции</p>	4,5

	конкурентско право медицинско право EU Consumer Law EU Intellectual Property Law European Private Law	
4.	Консултации со студенти² учебна 2004/2005 360*0,002 = 0,72 учебна 2005/2006 360*0,002 = 0,72 учебна 2006/2007 360*0,002 = 0,72 учебна 2007/2008 360*0,002 = 0,72 учебна 2008/2009 460*0,002 = 0,92 учебна 2009/2010 500*0,002 = 1 учебна 2010/2011 500*0,002 = 1 учебна 2011/2012 500*0,002 = 1	6,8
5.	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум	
5.1.	Основи на правото на интелектуална сопственост: практикум (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2011.	3
6.	Научно-популарна книга	
6.1.	Развојот на правото на интелектуална сопственост во Република Македонија: усогласување со правото на ЕУ и со Европската патентна конвенција (коавтор), Државен завод за индустриска сопственост, Скопје-Тетово, 2011	4
6.2.	Интелектуална сопственост во економијата (коавтор), Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2011	4
6.3.	Улогата на застапниците во системот на заштитата на правата од интелектуалната сопственост (коавтор), Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2011.	4
6.4.	Авторско право и сродни права за електронски медиуми: прирачник (коавтор), Центар за развој на медиуми, Скопје, 2011.	4
6.5.	Водич низ преносот на авторското право и сродните права (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007.	4
6.6.	Компјутерски програми: водич низ авторското право (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007.	4
6.7.	Бази на податоци: водич низ авторското право и сродните права (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007.	4
6.8.	Уметнички дела: водич низ авторското право (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007.	4
6.9.	Книжевни дела: водич низ авторското право (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007.	4
6.10.	Музички дела: водич низ авторското право и сродните права (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007.	4
6.11.	Филмски дела: водич низ авторското право и сродните права (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007.	4
7.	Пакет материјали за одреден предмет отштетно право потрошувачко право интернет право право на осигурување и обезбедување трансакции	7

² Вкупниот број поени во семестар се добива на следниов начин: број на студенти * бодување. Пример: 100 (студенти во семестар) * 0,002 (бодување) = 0,2 поени.

конкурентско право медицинско право основни институти на јавно и приватно право	
Вкупно	117,39

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Учесник во меѓународен научен проект	
1.1.	TEMPUS - проект „Регионални постдипломски студии по право на интелектуална сопственост (Regional Master Degree in Intellectual Property Law)”, во периодот од 2009 до 2012 година	5
1.2.	TEMPUS - проект “Кон ЕУ - стандарди за авторското право и сродните права”, предавач на обуките (основна и напредна), во периодот од 2005 до 2007 година	5
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание³	
2.1.	Predmet i metod građanskog prava kao osnovne determinante i vodilje u pripremi i izradi Građanskog zakonika Republike Makedonije (коавтор), Pravni život, br. 10, Beograd, 2011	2,4
2.2.	Few Observations on Patent Infringement Damages in the Republic of Macedonia and the Republic of Serbia, автор, Право и привреда, Удружење правника у привреди, Београд, 2011	4
2.3.	Razvoj obligacionog prava u Republici Makedoniji (druga novela Zakona o obligacionim odnosima iz 2008 godine, коавтор Pravni život, br. 11, tom III, Beograd, 2008	2,4
2.4.	Razvoj obligacionog prava u Republici Makedoniji (od osamostaljivanja do 2008 godine), труд, Коавтор, Pravni život, br. 11, tom III, Beograd, 2008	2,4
2.5.	Договори за трансфер на технологии, коавтор, Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Стрезо Стрезовски, том 41, Скопје, 2006	3,6
2.6.	Авторско дело од работен однос (автор), Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Тодорка Оровчанец, том 42, Скопје, 2006, Правен факултет „Јустинијан Први“ - Скопје, 2006	4
2.7.	Преддоговорна одговорност (Culpa in Contrahendo) (автор), Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во чест на Димитар Поп Георгиев, том 40, Скопје, 2006	4
2.8.	Industrijski dizan u pravu Republike Makedonije (коавтор), Pravni život, br. 11, tom III, Beograd, 2005	3,6
3.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир	
3.1.	Naknada štete u slučajevima medicinske odgovornosti u pravu Republike Makeodnije, коавтор, 19. Posvetivanje Medicina in pravo: Odgovornost v zdravstvu, Zbornik izvlečkov, Univerzitetni klinični center Maribor, Maribor, 2010	2
3.2.	EU Consumer Contract Law (коавтор), Civil Law Forum for South	1,2

³ Во случај кога еден научен/стручен, односно апликативен труд има повеќе автори, кога се два автора - секој добива по 90% од бодовите, кога се три автори - секој добива по 80% од бодовите, кога се четири и повеќе - секој добива по 60% од бодовите.

	East Europe: Collection of Studies and Analyses: III, Beograd, 2010	
3.3.	Морални права како содржина на правата од интелектуална сопственост, автор, Научен форум за индустриска сопственост, Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2010	2
3.4.	Компаративно искуство на кодификација на граѓанското право во поранешните југословенски републики – теоретски и практични аспекти (коавтор), Зборник од научната расправа “Кодификација на македонското граѓанско и трговско право“ на Македонската академија на науките и уметностите, Скопје, 2008	1,2
3.5.	Компаративни искуства за подготовка на граѓански законик на Република Македонија (коавтор), Зборник од научната расправа “Кодификација на македонското граѓанско и трговско право“ на Македонската академија на науките и уметностите, Скопје, 2008	1,2
3.6.	Усогласување на граѓанското право со правото на Европската унија со посебен осврт на облигационото право(ковтор), Зборник од научната расправа “Методи на хармонизација на националното законодавство со правото на Европската унија“ на Македонската академија на науките и уметностите, Скопје, 2008	1,8
3.7.	Усогласување на македонското договорно право со правото на Европската унија – Новела на Законот за облигационите односи, коавтор, Zbornik radova, Šesto međunarodno savetovanje Aktulanost građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Pravni fakultet sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2008	1,8
3.8.	Промена на страната на должникот во македонското и во руското облигационо право (автор), Зборник на трудови од конференцијата “Развојот на државата и на правото во Република Македонија и во Руската Федерација”, том 2, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009; и превод на руски јазик во Зборник на трудови од конференцијата “Развојот на државата и на правото во Република Македонија и во Руската Федерација”, том 2, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009	2
3.9.	Дигитализацијата како предизвик за правото – правата на интелектуална сопственост во дигиталната ера, автор, труд, Зборник на трудови од меѓународната конференција „Развојот на државата и правото во Република Македонија и во Руската федерација, Правен факултет, Универзитет „М.В.Ломоносов“ Москва, 2007	2
3.10.	Delicta Privata во римското право, Зборник на трудови од меѓународната конференција „Современото право и Јустинијановата кодификација“, том I, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, 2004	2
4.	Трудови објавени во зборник на трудови на високообразовна институција	
4.1.	Европско отштетно право - состојба и предизвици, автор, Зборник на трудови во чест на Тодор Цунов, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009	2
4.2.	Судската практика и нејзината улога во создавањето и развојот на институтот објективна одговорност за штета во домашното и во споредбеното право, автор, Зборник на трудови во чест на Стефан Георгиевски, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009	2
4.3.	За поимот на објективната одговорност, автор, Зборник на Правниот факултет во чест на проф. д-р Томислав Чокревски,	2

	Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2009	
4.4.	Граѓанската одговорност како механизам за еднаквост во општеството, автор, Зборник на трудови во чест на Владимир Митков, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009	2
4.5.	Договорната камата во македонскиот закон за облигационите односи, коавтор, Зборник на трудови во чест на Панта Марина, Правен факултет “Јустинијан Први” - Скопје, 2009	2
5.	Пленарни предавања на научен/стручен собир	
5.1.	Есен 2011, излагање на семинар на тема “Улогата на застапниците за индустриска сопственост во системот на интелектуална сопственост“, во организација на Државниот завод за индустриска сопственост, Скопје, Р. Македонија	2
5.2.	Есен 2011, излагање на семинар на тема “Развојот на интелектуалната сопственост во Република Македонија со осврт на хармонизацијата на легислативата и Европската патентна конвенција“, во организација на Државниот завод за индустриска сопственост, Скопје, Р. Македонија	2
5.3.	Есен 2011, излагање на семинар на тема “Развојот на интелектуалната сопственост во Република Македонија со осврт на хармонизацијата на легислативата и Европската патентна конвенција“, Скопје, Р. Македонија	2
5.4.	Лето 2011, излагање на семинарот „Интелектуалната сопственост и економијата“, во организација на Државниот завод за индустриска сопственост, Скопје, Р. Македонија	2
5.5.	Пролет 2011, предавање на Академијата за обука на судии и јавни обвинители од областа на облигационото право	2
5.6.	Зима 2010, учество и излагање на научниот форум за индустриска сопственост, организиран од Државниот завод за индустриска сопственост, Скопје, Р. Македонија.	2
5.7.	Пролет 2008, излагање на 58. Средба на правниците од стопанството, Охрид, Р. Македонија	2
6	Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	
6.1.	Есен 2010, учество и пленарно излагање на меѓународната конференција „Образование за право на интелектуална сопственост“, во организација на Европската патентна организација, Белград, Р. Србија	3
6.2.	Пролет 2008, учество и пленарно предавање на II регионална конференција „Зајакнување на заштитата на потрошувачите преку воспоставување конзистентна потрошувачка политика во земјите на Југоисточна Европа“, организирана од Германското друштво за техничка соработка – Отворен регионален фонд, Водице, Р. Хрватска	3
7.	Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	
7.1.	Пролет 2011, секциско предавање на меѓународниот научен собир „XX конгрес на правници од стопанството“, во организација на Здружението на правници на Република Србија, Врњачка Бања, Р. Србија	2
7.2.	Есен 2010, учество и секциско предавање на I регионална конференција на Форумот за граѓанско право на Југоисточна Европа, Скопје, Р. Македонија	2

7.3.	Есен 2006, секциско предавање на меѓународната конференција „Е-општество”, во организација на Фондација „Метаморфозис”	2
7.4.	Есен 2003, излагање на меѓународната конференција „Современото право и Јустинијановата кодификација“, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, Скопје и Охрид, Р. Македонија	2
Вкупно		91,6

СТРУЧНО – АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Книга од стручна област	
1.1.	Авторско право и сродни права: коментар и прилози (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007	7
1.2.	Авторско право и сродни права: меѓународни извори (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2006	7
2.	Речник или стручна енциклопедија	
2.1.	Речник на термини: право на интелектуална сопственост (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2010	3
2.2.	Авторско право и сродни права: речник на термини (коавтор), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2007	3
3.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, проценка на капитал, систематизација, методологија	
3.1.	Правно мислење за степенот на усогласеност на македонскиот Закон за индустриска сопственост со одредени акти на Европската унија од областа на правото на индустриска сопственост (Државен завод за индустриска сопственост, пролет 2010)	1
3.2.	Стручна анализа за степенот на усогласеност на предлогот на измена и дополнување на Законот за заштита на потрошувачите со акти на Европската унија од областа на колективната заштитата на потрошувачите, а за потребите на Министерството за економија (зима 2010 година)	1
3.3.	Студија „Comparative Paper on Consumer Acquis for the South Eastern European Countries“ за GTZ Open Regional Fund for South East Europe – Legal Reform, Harmonization of the Legal Framework for Consumer Protection and Set Up of a Network of Institutions of Consumer Protection in the Region (пролет 2008)	1
4.	Студија, физибилити - студија, истражување на пазарот	
4.1.	Учество во изработката на македонската варијанта на Creative Commons лиценцата	1
5.	Учество во промотивни активности на факултетот/институтот	
5.1.	Изготвување на Водич за студирање на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје (2005 и 2006 година)	0,5
6.	Превод	
6.1.	“Размена на вредност – преговарање договори за лиценцирање технологија: прирачник за обука; превод од англиски јазик”, Оригинално издание: Светска организација за интелектуална сопственост, издавач во Република Македонија: Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2011	3

6.2.	“Тајните на интелектуалната сопственост – водич за мали и за средни извозници”, превод од англиски јазик, Оригинално издание: Светска организација за интелектуална сопственост, издавач во Република Македонија: Државен завод за индустриска сопственост, Скопје, 2011	3
7.	Член во комисија за изработка на измени и дополнувања на закон; изработка на подзаконски акт	
7.1.	Есен/зима 2009 - член на работната група на Министерството за правда на Република Македонија за изработка на Законот за изменување и дополнување на Законот за облигационите односи	2
7.2.	Пролет/лето 2007 - член на работната група на Министерството за правда на Република Македонија за изработка на Законот за изменување и дополнување на Законот за облигационите односи	2
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
8.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	
8.1.	Есен 2007, организација и учество на конференцијата „Индустриската сопственост и бизнис секторот во Република Македонија“, Скопје, Р. Македонија	0,5
9.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	
9.1.	Зима 2011, организација и учество на обука за правни факултети од ЈИЕ „Подготовка и менаџмент на европски проекти од областа на образованието“, организирана од Мрежата на правни факултети на Југоисточна Европа и WelcomeEurope, Маврово, Р. Македонија	1
9.2.	Пролет 2011, учество и организација на Меѓународната конференција „Основање Мрежа на правни факултети на Југоисточна Европа“, Скопје, Р.Македонија	1
9.3.	Лето 2010, учество и организација на меѓународниот стручен собир „Соработката на правните факултети на Југоисточна Европа“, Скопје, Р.Македонија, Скопје, Р.Македонија	1
9.4.	Есен 2007, организација и учество на меѓународниот собир „Регионална соработка на правните факултети од ЈИЕ во последипломско образование од областа на Европската унија“, Охрид, Р. Македонија	1
9.5.	Лето 2006, организација и учество на меѓународната конференција „Актуелни прашања за државата и правото во Руската Федерација и во Република Македонија“, Охрид, Р. Македонија	1
10.	Награда за научни постигнувања од струковата организација	
10.1.	Добитник на Tribut Cum Laude Litteras Honoris, Universitas Iuris naturalis Sopaonici, OB XX Aetatis, Ad Perpetuum Hexagonum Concepta (Vita-Liberta- Proprietas- Humanitas- Justitia-Ius), Sopaonicus, Decembris Anno Domini MMVII	3
11.	Студиски престој во странство	
11.1.	Есен 2011, учество на обуката „Директива за правата на потрошувачите“, организирана од Европското здружение за заштита на потрошувачите и Европската комисија, Брисел, Кралство Белгија	0,5
11.2.	Пролет 2009, учество на обуката „Индустриска сопственост и иновациски менаџмент во пракса: Дел 1 – стратешко користење	0,5

	на индустриска сопственост“, организирана од Европската патентна организација, Минхен, СР Германија	
11.3.	Пролет 2008, учество на обуката „Институт за право на информатичка технологија 2008: Нови насоки, социјални мрежи, блогови, Приватност, Mash-Ups, виртуелни светови, и програми со отворен код“, организирана од Институтот за примена на правото, Њујорк, САД (како стипендист на Институтот)	0,5
11.4.	Есен 2007, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Универзитет за економски и општествени науки, Солун, Р.Грција	0,5
11.5.	Пролет 2007, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Универзитет за економски и општествени науки, Солун, Р.Грција	0,5
11.6.	Зима 2006/2007, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Центар за меѓународни студии за право на интелектуална сопственост, Универзитет „Роберт Шуман“, Стразбур, Р. Франција	0,5
11.7.	Зима 2006, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Универзитет за економски и општествени науки, Солун, Р.Грција	0,5
11.8.	Есен 2006, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Правен факултет при Универзитетот во Марибор, Марибор - Љубљана, Р. Словенија	0,5
11.9.	Лето 2006, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Универзитет за економски и општествени науки, Солун, Р.Грција	0,5
11.9.	Пролет 2006, учество на обука од областа на авторското право и сродните права, Центар за меѓународни студии за право на интелектуална сопственост, Универзитет „Роберт Шуман“, Стразбур, Р. Франција	0,5
11.11.	Есен 2005, двонеделен престој на Правниот факултет при Државниот универзитет „М. В. Ломоносов“, Москва, Руска федерација	0,5
11.12.	Лето 2005, учество на обуката „Интернет право“, организирана од Беркман центарот за Интернет и општество, при Универзитетот Харвард, Бостон, САД (како стипендист на Универзитетот и Институтот отворено општество, Будимпешта, Р. Унгарија)	0,5
11.13.	Пролет 1998, двонеделен престој на Правниот факултет при Државниот универзитет „М. В. Ломоносов“, Москва, Руска федерација	0,5
12.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	
12.1.	Зима 2004, изготвување и пријавување на TEMPUS – проект: “Кон ЕУ - стандарди за авторското право и сродните права”	1
12.	Член на факултетска комисија	
12.1.	Од 2008 - секретар на Колегиумот на регионалните постдипломски студии по деловно право на Европската унија	0,5
12.2.	Член на Комисија за запишување на студенти на втор циклус студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје во академската 2009/10 година	0,5
12.3.	Член на Комисија за запишување на студенти на втор циклус студии на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје во	0,5

	академската 2009/10 година	
13.	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
13.1.	Член на Правната група на Организацијата на потрошувачите на Република Македонија	1
	Вкупно	53

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	117,39
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	91,6
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	53
Вкупно	261,99

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Арсен Јаневски, с.р.

Проф. д-р Родна Живковска, с.р.

Проф. д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска, с.р.

До
Наставно-научниот совет и
деканот на Медицинскиот факултет во Скопје

Скопје, 7.5.2012

Предмет: Приговор на рефератот за избор на доцент по предметот семејна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтенот на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ бр.1030 од 2.5.2012 г.

Почитувани,

Поднесувам приговор на објавениот реферат за избор на доцент по предметот семејна медицина, како учесник во постапката за избор. Сметам дека ги исполнувам условите да бидам избрана, по основ на сите критериуми, кои би можеле да се земат предвид при одлучувањето. Имам забелешка на бодирањето на кандидатите и констатирањето на состојбата на нашата активност, бидејќи сметам дека право и должност на комисијата е правилно да го спроведе рангирањето, според веќе усвоените критериуми и постапката за избор на наставен кадар, кој е усвоен во август 2011 г., објавен во Универзитетскиот гласник бр.173 и важи на ниво на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“.

Прашувам зошто сум одбиена како кандидат, кога ги исполнувам условите за избор во звањето доцент. Ако се земат предвид постапноста при изборот и континуитетот во работата како асистент на Медицинскиот Факултет, напоменувам дека 22 години сум асистент на овој факултет и тоа 8 години како доктор на науки.

Тврдам дека бодирањето не е исправно направено од страна на Комисијата. Во прилог на ова се фактите од приложената документација и извештајот од претходните рецензентски комисии, во кои имам значително поголем број на бодови од сега прворангираниот. Како може да постои разлика со повеќе од 100 бода кај различни рецензентски комисии, кога постои еден Правилник за бодирање, според кој треба да се направи рангирањето на кандидатите. На кога не му одговараше формираната комисија од страна на Деканатот за ревизија на бодирањето? Дали сега рецензентската комисија може да го одредува исходот, како тоа што му одговара на некој од кандидатите?

Во однос на наставно-образовната дејност, напоменувам дека не е земена предвид целокупната практична настава. Од предметот семејна медицина, воопшто не се споменати последните 3 години, иако учествувам како во одржувањето на вежбите по овој предмет, така и како ментор на еден специјализант од оваа област.

Како автор и коавтор, имам објавено 178 научни трудови од кои дел и во реномирани светски списанија од областа на медицината, сум учествувала со презентации на многу конгреси во земјата и странство, што може да се види од податоците во приложената документација. Не знам зошто е скратена мојата приложена биографија.

Сметам дека сум онеправдана во бодирањето затоа што повеќе од значајни работи не се земени предвид случајно или намерно. Импакт факторите од реномирани списанија воопшто не се земени предвид, што го менува вкупниот број на бодови. Nephron, Clinical Nephrology, Acta Medica Croatica, Autoimmunity reviews, Autoimmunity Annals of the New York Academy of Science, се реномирани референтни научно/стручни списанија, но трудовите објавени во нив се бодирани како во популарно списание или Proceedings од конгрес. Исто така, BANTAO JOURNAL и CONTRIBUTIONS се списанија со меѓународен уредувачки одбор и не можат да се бодираат како трудови од конгрес.

Неколку труда целосно објавени во суплемент од Мак.мед.преглед не се бодирани, иако се приложени во документацијата.

Голем број од апстрактите кои се признаени и објавени во зборник на трудови на конгреси, не се бодирани, иако веќе се рецензирани во претходните билтени на Универзитетот при претходните избори за асистент.

Во однос на стручно-апликативната дејност, ниеден од конгресите во кој сум учесник во организационен одбор не се оценети, иако се работи за конгреси со меѓународно учество. Меѓу другото, и XXXVII ESAO Congress, што е Европски конгрес одржан во Скопје, воопшто не е споменат, иако сум во организациониот одбор и сум приложила доказ за тоа.

Се прашувам како може да ми се негира признанието од Македонското лекарско здружение и тоа Диплома и Плакета, кои се доделуваат за работа на лекарите и се од струкова организација (МЛД), што не е за потценување.

Не ми се признаваат 2 методи кои за прв пат сум ги применила во државата, иако според Правилникот има бодови за тоа.

Со корекциите се добива следното:

Професионални референци на кандидатот за избор во звања	
Наставно-образовна дејност	135,7
Научноистражувачка дејност	275,4
Стручно-истражувачка дејност	27,5
Вкупно	420,6

Со сета почит кон Рецензентската комисија, сметам дека субјективната оценка на кандидатите е недопустливо да биде мотив за одлука при изборот. Не може да се негира констатацијата на сите други комисији, кои претходно се изјасниле позитивно за мојата работа во текот на претходните избори. Не треба да се фаворизира некој од кандидатите со тоа што ќе се деградира работата и постигнатите резултати на друг кандидат, туку со тоа што ќе се истакне работата на тој што ќе биде избран.

Се надевам дека овој приговор ќе биде правилно сфатен и по потреба разгледан и на повисоко универзитетско ниво.

Подносител на приговорот,

Ас. д-р Весна Ристовска, с.р.

ОДГОВОР НА ПРИГОВОРОТ

доставен од страна на ас. д-р Весна Ристовска

Од страна на кандидатката ас. д-р Весна Ристовска, преку архивата на Медицинскиот факултет во Скопје, бр. 1981/1 од 8.5.2012, доставен е приговор во однос на Рефератот за избор на 1 наставник во сите звања по предметот семејна медицина во Билтенот на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ бр.1030 од 2.5.2012.

Поаѓајќи од законските обврски на Рецензентската комисија, согласно со член 48 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, Комисијата достави реферат во кој е запазена потребната содржина: биографски податоци за кандидатот, оценка на научно-образовната дејност, научно-истражувачката дејност и стручно-апликативната дејност.

Комисијата ги зеде предвид сите законски обврски околу изборот на кандидатите, и напоменува дека станува збор за квалитетни кадри, но изборот се сведува само на еден кандидат кој треба да биде избран за наставник по сите звања по предметот семејна медицина.

При бодирањето, се користени истите критериуми за сите кандидати во трите области кои произлегуваат од него и целосно се земени предвид доставените документи.

Комисијата оценува дека е неаргументиран приговорот и забелешките за бодирањето во делот од наставно-образовната дејност, научноистражувачката дејност и стручно-апликативната дејност, согласно со доставената документација од кандидатите.

Комисијата и понатаму останува на изнесенiot заклучок од Рефератот за избор на 1 наставник по сите звања по предметот семејна медицина при Медицинскиот факултет во Скопје од Билтенот бр. 1030 на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“ од 2.5.2012, односно Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје да го избере науч.сop.д-p.сци Горан Петровски во звањето доцент по предметот семејна медицина.

Рецензентска комисија

11.5.2012

Проф. д-р Самуел Садикарио, с.р.

Проф. д-р Гордана Адамова, с.р.

Доц. д-р Игор Кафтанчиев, с.р.

Проф. д-р Снежана Стојчевска, с.р.

Проф. д-р Петар Корнети, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИЦИ ВО НАСТАВНО-НАУЧНО И НАУЧНО ЗВАЊЕ ПО ПРЕДМЕТОТ
ПЕДИЈАТРИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 132 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија број 35/2008, 26/2009, 83/2009, 99/2009, 115/10, 17/11 и 51/11), а во врска со членовите 42, 46 и 48 од Правилникот за критериумите и постапката во избор за наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 173/2011), Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на својата XII редовна седница одржана на 15.3.2012 година, донесе Решение за избор на 6 наставници во сите звања по предметот ПЕДИЈАТРИЈА во согласност со конкурсот од 22.2.2012 година, со формирана Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Мирјана Кочова, проф. д-р Љиљана Пота, проф. д-р Стефанка Грујовска, проф. д-р Дафина Кузмановска и проф. д-р Катица Пиперкова.

По деталното разгледување на комплетниот доставен материјал од 6-те пријавени кандидати за избор, Рецензентската комисија го изготви следниов

ИЗВЕШТАЈ

Филип Дума

Биографски податоци

Роден е во Битола во 1955 година. Основно и средно училиште завршил во Скопје, а матурирал во САД. Медицинскиот факултет во Скопје го завршил во 1980 година со среден успех 9,11. Од 1980 година работи на Клиниката за детски болести во Скопје. Специјализацијата по педијатрија ја завршил во 1985 година. Од тогаш работи на Одделот за неврологија на Клиниката за детски болести каде што во моментов е раководител на оддел.

Стручна активност

Д-р Дума има реализирано повеќе стручни престои во еминентни институции во странство, од кои позначајни се: на Невролошкиот оддел на Детската клиника во Љубљана, во траење од 1 месец; во 1992/1993 како стипендист на Фулбрајтовата фондација во Children's Memorial Hospital во Chicago во текот на една школска година, а во 2000 година престојувал 4 месеци во Royal Prince Alfred Hospital во Сиднеј, Австралија.

Од 1987 година ја вовел невросонографијата во педијатријата, како метод за рано дијагностицирање, евалуација и следење на морфолошките промени на ЦНС кај новородените и доенчињата, а од 2003 година работи и со colour doppler. За истиот метод обучил повеќе лекари од Македонија и од Косово.

Активно е вклучен во сите стручни активности на невролошкиот оддел. Од 2002 учествува во проектот “Унапредување на згрижувањето и третманот на деца со пречки во развојот” во Република Македонија, во склоп на кој држи бројни предавања, организира работилници и активности за дооформување и опремување на центрите за развојно следење на деца како на Клиниката за детски болести, така и во други градови во Р. Македонија.

Од 2007 година учествувал во воведувањето на видео-ЕЕГ како нов метод во дијагностиката и лекувањето на детските епилепсии.

Од 2011 година член е на Управниот одбор на Здружението на педијатри на Република Македонија.

Наставна дејност

За асистент по предметот педијатрија е избран во 1987 година, во 1997 година за научен соработник, во 2003 за виш научен соработник, а во 2008 во звањето научен советник. Активно учествува во наставата за студенти, специјализанти и постдипломци. Едуцирал повеќе лекари во областа на ултразвучната дијагностика на ЦНС во неонаталната и доенечката возраст.

Од 2003 е активно вклучен во наставата за студенти по медицина, стоматологија и високите школи при Медицинскиот факултет во Скопје. Учествува во едукација на специјализанти по педијатрија и семејна медицина.

Активно учествувал во подготовките и активностите за одржување на сите досегашни конгреси на педијатрите во Р. Македонија, како и при подготовките и одржувањето на бројните состаноци на педијатриските, неонаталните и перинаталните секции. Исто така бил претседател на организациониот одбор на меѓународниот симпозиум Child Neurology Meets.

Научноистражувачка дејност

Учествувал во научната студија за фебрилните конвулзии, под раководство на проф. Н. Софијанов, во соработка со NIH Bethesda SAD.

Докторската дисертација со наслов: „Корелација помеѓу клиничката и ултразвучната еволуција на неонаталната интракранијална хеморагија“ ја одбранил во 1996 година. Од овие активности резултираат со бројни трудови објавени и презентирани на домашни и на меѓународни стручни и научни собири.

Автор е на монографијата со наслов „Неонатална интракранијална хеморагија“. Коавтор е во Прирачникот за лекари “Современа дијагностика и терапија во медицината 2000” (едитор: Никодијевиќ Б. et al.), издадена од Медицинскиот факултет во Скопје.

Како автор и коавтор има објавено 137 стручни и научни трудови.

Реден број 1-14, Билтен на Универзитетот бр 492 од 10. 9.1987

Реден број 15-28, Билтен бр. 555 од 25. 4.1991

Реден број 15-28, Билтен бр. 555 од 25. 4.1991

Реден број 48-54, Билтен бр. 691 од 29. 9.1997

Реден број 55-70, Билтен бр. 833 од 15. 7.2003

Реден број 71 - 106 Билтен бр. 938 од 14. 3.2008 и билтен 941 од 30. 4.2008 г.

За овој избор за рецензија приложува нови 30 трудови.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО НАУЧНО,
НАУЧНО НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКИО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Филип Христо Дума (име, татково име и презиме)

Институција:

Медицински факултет, Универзитетска клиника за детски болести
(назив на факултетот-институтот)

Научна област: педијатрија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии	
	Одржување на настава (прв циклус студии) 74 часа $10 \cdot 0,04 =$	2.96
2.	Одржување на настава од втор циклус студии (специјализанти)	
	Семинар педијатриска неврологија 3 часа $0,05 = 0,15$ Испитувач на специјализанти по педијатрија, неврологија години $3 \cdot X \cdot 0,2$	0.15
3.	Настава во школи и работилници Треат НМД 2009 Гтз 2009 рана интервенција Неонатологија УЗ на ЦНС	6 4.5 1.5
4.	Одржување на клинички вежби од прв циклус на студии	
	Вежби со студенти 2010/2011 $24 \cdot 0,03 = 0,72$ Вежби 2011/2012 $12 \cdot 0,03 = 0,36$	1.08
5.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика 480 часа (2011/2012) +4 семинар = 484 . $0,06 = 29$ Клиничка практика-педијатрија (општа медицина)	29
6.	Консултација со студенти во рамките на здравствена клиничка практика 6 студенти.2 сем 3 години .0.2	7,2

7.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат	1
8.	Специјалистички испит зхо.2	0,6
9.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа ВМШ (мед. сес 2012) 0.1*1	0,2
Вкупно		54,29

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред бр.	Назив на активноста	Број на активности	Поен и од форм улар	Вкупно поени
1.	Трудови листа			
	Научноистражувачки проекти	1	6	6
	Национален координатор на ЕАЦД			
	Учество во национален научен проект ГТЗЗ	1	3	3
Вкупно				9
2.	Апстракт-меѓународни	8x1		8
	1. Duma F., Sabolic Avramovska V., Lekovska O., Angelkova N., Cvetkovska E., Kuzmanovski I.: Juvenile myoclonic epilepsy- how often dowe think of?.; Child Neurology Meets III 1-2 July, Instabul, 2010, Book of Abstracts p. 36	16x0.5		8
	2. Sabolic Avramovska V., Wiczorek D., Shukarova E., Kuturec M., Duma F., Lekovska O., Angelkova N., Damjanovski G., Kacarska R., Tasic V.: Wolf- Hirchhorn Syndrome-Case report. ; Child Neurology Meets III 1-2 July, Instabul, 2010, Book of Abstracts p. 38	1x2		2
	3. Duma F.: Neonatal IVH and the plasticity of the brain.; Child Neurology meets in Sarajevo, Sarajevo 17-18 Octobar 2008, Abstract book p. 8-9	16x1		16
	4. Angelkova N., Sukarova-Angelkovska E., Lekovska O., Sabolic- Avramovska V., Duma F., Kuturec M.: Atypical Seizures in a Child with Killian-Pallister Syndrome; II. Child Neurology Meets in Ohrid, Ohrid 8-10 October 2009, Book of Abstracts 2 pages	8x0.5		4
	5. Kuturec M., Duma F., Sabolic-Avramovska			

	<p>V., Lekovska O., Angelkova N.: Approach to the child with epileptiform disorder with cognitive dysfunction.; II. Child Neurology Meets in Ohrid, Ohrid 8-10 October 2009, Book of Abstracts, 1 page</p> <p>6. Sabolic Avramovska V., Poorthuis B.J., Kuturec M., Duma F., Lekovska O., Angelkova N., Muratovska O., Conevska B.: Neimann Pick type C.; Child Neurology meets in Sarajevo, Sarajevo 17-18 October 2008, Abstract book p. 25</p> <p>7. Duma F., Stojanovic., Andonovski A., Sabolik Avramovska V., Angelkova N., Lekovska O., Dimovska K.: Case report of a patient with partial traumatic epilepsy refractory to medical treatment.; Postgraduate Practical Epileptology School, (emotions and Seizures & Neuropsychiatry of epilepsy), Preddvor 2011 Proceedings p.67</p> <p>8. Angelkova N., Shukarovska Angelovska E., Demirdzieva A., Lekovska O., Avramovska Sabolich V., Duma F.: Myotonic myopathy-Swartrz-Jampel Syndrome 1a-case report.; European Journal of Paediatric Neurology, 9th Congress of the European Paediatric Neurology Society, Cavtat, Croatia, S45, PO 3.6, May 11-14, 2011</p> <p>Апстрактни на национални конгреси</p> <p>1. Дуковска В., Дума Ф.: Рана дијагностика како основа за рана интервенција кај високоризичните новороденчиња.: Меѓународна конференција „60 години воспитание, образование, рехабилитација и вработување на лицата со инвалидност во Република Македонија“, 27-29, 2010 мај стр.28-29.</p> <p>2. Дуковска В., Софијанова А., Дума Ф., Јузовски З.: Асфиксијата и развојните постигнувања кај високо ризичните новородени; Дефектолошка теорија и практика вол. 11 јануари-јуни 2010, стр 25-38.</p> <p>3. Дуковска В., Дума Ф.: Рана дијагностика како основа за рана интервенција кај високоризичните новороденчиња.: Меѓународна конференција-60 години воспитание, образование, рехабилитација и вработување на лицата со инвалидност во Република Македонија, 27-29, 2010 мај, стр.28-29.</p> <p>4. Kuturec M., Duma F., Sabolic-Avramovska</p>			
--	--	--	--	--

	<p>V., Lekovska O., Angelkova N.: Epileptiform disorder with cognitive disfunction.: Конгрес на невролози на Македонија со интернационално учество, Охрид, 3-7 Септември 2008, Зборник на апстракти стр. 55.</p> <p>5. Sabolic Avramovska V., Kuturec M., Duma F., Lekovska O., Angelkova N., Ristevski M., Asenova A.M., Damjanovski G., Trajkovski Z., Zdraveva N., Jovanovska A.: Tuberos Sclerosis. Конгрес на невролози на Македонија со интернационално учество, Охрид, 3-7 септември 2008, Зборник на апстракти стр. 63-64.</p> <p>6. Ристевски М., Никодијевиц Д., Исмаили Марку М., Цветковска Е., Дума Ф., Саболиц В.: Кетогена диета, реална нефармаколошка алтернативе за лекување на рефрактерните Епилепсии.; Конгрес на Невролози на Македонија со Интернационално учество, Охрид, 3-7 Септември 2008, Зборник на апстракти стр. 64.</p> <p>7. Ристевски М., Никодијевиц Д., Исмаили Марку М., Цветковска Е., Дума Ф., Саболиц В.: Диететски режим при лекување на рефрактерните епилепсии.; Конгрес на невролози на Македонија со интернационално учество, Охрид, 3-7 септември 2008, Зборник на апстракти стр. 65.</p> <p>8. Дума Ф., Саболик Аврамовска В, Кутурец М., Лековска О., Николовска Ангелковска Н.: Терапија на Епилепсиите, стари и нови АЕД, пристапност и примена. Новини во педијатријата, Годишна ревија 2008, Вол. 10, стр. 99-107</p> <p>9. Дума Ф., Кутурец М., Саболиц В., Лековска О., Николовска Н., Марковиќ С., Абдиу М., Кимовска М.: УЗ дијагностика на субдурален хематом кај новородено и мало доенче.; Новини во педијатријата, Годишна ревија 2009, Вол. 11, стр. 151-156.</p> <p>10. Дума Ф., Саболик-Аврамовска В., Кутурец М., Лековска О., Николовска Н., Ивановска Н., Дуковска В., Марковик С., Никчева Н.: Основни стандардни маркер при изведување на преглед на ЦНС со помош на УЗ.; 5th Congress of Radiologists of Macedonia with International Participation, 2009, 20-23 Sept., Ohrid, Book of Abstracts p.19-20</p>			
--	--	--	--	--

	<p>11. Дума Ф.: Главоболка. (Превентивен третман на мигрената-осврт на Топирамат); Здружение на невролозите на република Македонија, Велес, 21.3.2008, Абстракти, стр.23</p> <p>12. Дума Ф., Саболик В., Лековска О., Ангелкова Н., Дуковска В.: Основни принципи на Невроразвојна дијагностика.; Охрид 2011, Рана интервенција и развојни нарушувања-Симпозиум со меѓународно учество, Охрид, 19-21 мај 2011, стр. 161-172.</p> <p>13. Дуковска В., Софијанова А., Сајковски А., Којич Љ., Наунова С., Муратовска Р., Дума Ф.: Развојна програма и ЕИИТ. Охрид, 2011, Рана интервенција и развојни нарушувања- Симпозиум со меѓународно учество, Охрид, 19-21 мај 2011, стр. 173-186,</p> <p>14. Дуковска В., Сајковски А., Софијанова А., Којич Љ., Наунова С., Муратовска Р., Дума Ф., Најдановска - Алулоска Н.: Недоносените со многу ниска родилна тежина-проблем или предизвик.; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 86-87,</p> <p>15. Најдановска - Алуловска Н., Дума Ф., Ангелкова - Николовска Н., Муратовска-Делмитова Р., Којич Љ., Дуковска В., Пиперкова К., Пота Љ., Папазовска - Черепналковска А., Палчевска-Кочевска С.: Неонатални конвулзии-следење.; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 87-88,</p> <p>16. Дума Ф., Саболич-Аврамовска В., Лековска О., Ангелкова Н., Андоновски А., Стојановиќ В., Бојациева Е., Христовска Б., Мемеди Р.: Ризици за следење кај пациенти со ИВХ. ; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 247-251</p> <p>17. Дума Ф., Тавчиоска Г., Саболик В., Лековска О., Ангелкова Н., Димовска К.: Ран епилептичен синдром: приказ на случај.: 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 308-309.</p> <p>18. Василева-Димовска К., Стојановиќ В.</p>			
--	--	--	--	--

	<p>Нејасмиќ В., Ангелкова Н., Лековска О., Саболиќ-Аврамовска В., Дума Ф.: изолирана еднострана пареза на хипоглосалниот нерв.; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 309-310.</p> <p>19. Саболиќ-Аврамовска В., Јошева Ј., Столевски В. Јаневска В. Дума Ф., Кутурец М., Лековска О., Ангелкова Н.Емел Д., Димовска К., Стојановиќ В.: Папиломи на хориодниот плексус-извештај на случај.; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 310-311.</p> <p>20. Ангелкова Н., Лековска О., Саболиќ-Аврамовска В., Дума Ф., Василевска Димовска К., Караѓозова М., Василевска Б., Стојановиќ В.: Миоклонично-астатична епилепсија -приказ на случај.; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 311-312.</p> <p>21. Дума Ф., Саболич-Аврамовска В., Лековска О., Ангелкова Н., Андоновски А., Стојановиќ В., Бојациева Е., Христовска Б., Мемеди Р.: Третман на акутен конвулзивен синдром во детска возраст-антиепилептици во лекување на детска епилепсија.; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 439-450.</p> <p>Пленарни предавања</p> <p>1. Duma F., Kuturec M., Sabolic Avramovska V., Lekovska O., Angelkova N., Muratovska Delimitovska R., Kimovska M., Markovic S.: Brain Ultrasound and Pediatric Neurology.; II. Child Neurology Meets in Ohrid, Ohrid 8-10 October 2009, Book of Abstracts 3 pages.</p> <p>Усни презентации</p> <p>1. Дуковска В., Дума Ф.:Рана дијагностика како основа за рана интервенција кај високоризичните новороденчиња.:Меѓународна конференција-60 години воспитание, образование, рехабилитација и вработување на лицата со инвалидност во Република Македонија, 2010, 27-29</p>			
--	--	--	--	--

	<p>Маж, стр.28-29.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Дуковска В., Дума Ф.:Рана дијагностика како основа за рана интервенција кај високоризичните новороденчиња.:Меѓународна конференција-„60 години воспитание, образование, рехабилитација и вработување на лицата со инвалидност во Република Македонија“, 2010, 27-29 мај, стр.28-29. 3. Duma F., Sabolic Avramovska V., Lekovska O., Angelkova N., Cvetkovska E., Kuzmanovski I.:Juvenile myoclonic epilepsy- how often dowe think of?.; Child Neurology Meets III 1-2 July,Instabul, 2010, Book of Abstracts p. 36 4. Sabolic Avramovska V., Wiczorek D., Shukarova E., Kuturec M., Duma F., Lekovska O., Angelkova N., Damjanovski G., Kacarska R., Tasic V.: Wolf- Hirchhorn Syndrome-Case report. ; Child Neurology Meets III 1-2 July, Instabul, 2010, Book of Abstracts p. 38 5. Duma F., Sabolic Avramovska V., Kuturec M., Lekovska O., Angelkova N.: Video EEG presentation of temporal lobe epilepsy.; Reviews in pediatrics 2010, vol 12, p. 87-95 6. Дуковска В., Софијанова А., Дума Ф., Јузовски З.: Асфиксијата и развојните постигнувања кај високо ризичните новородени; Дефектолошка теорија и практика вол. 11 јануари-јуни 2010, стр 25-38 7. Angelkova N., Sukarova-Angelkovska E., Lekovska O., Sabolic- Avramovska V., Duma F., Kuturec M.: Atypical Seizures in a Child with Killian-Pallister Syndrome; II. Child Neurology Meets in Ohrid, Ohrid 8-10 October 2009, Book of Abstracts 2 pages 8. Kuturec M., Duma F., Sabolic-Avramovska V., Lekovska O., Angelkova N.:Approach to the child with epileptiform disorder with cognitive disfunction.; II. Child Neurology Meets in Ohrid, Ohrid 8-10 October 2009, Book of Abstracts, 1 page 9. Duma F.: Neonatal IVH and the plasticity of the brain.; Child Neurology meets in Sarajevo, Sarajevo 17-18 Octobar 2008, Abstract book p. 8-9 10. Sabolic Avramovska V., Poorthuis B.J., Kuturec M., Duma F., Lekovska O., Angelkova N., Muratovska O., Conevska B.: Neimann Pick type C.; Child Neurology meets in Sarajevo, Sarajevo 17-18 Octobar 			
--	---	--	--	--

	<p>2008, Abstract book p. 25</p> <p>11. Дума Ф., Саболик Аврамовска В, Кутурец М., Лековска О., Николовска Ангелковска Н.: Терапија на епилепсиите, стари и нови АЕД, пристапност и примена. Новини во педијатријата, Годишна ревија 2008, Вол. 10, Стр. 99-107</p> <p>12. Дума Ф., Кутурец М., Саболиц В., Лековска О., Николовска Н., Марковиќ С., Абдиу М., Кимовска М.: УЗ дијагностика на субдурален хематом кај новородено и мало доенче.; Новини во педијатријата, Годишна ревија 2009, Вол. 11, стр. 151-156.</p> <p>13. Дума Ф., Саболик-Аврамовска В., Кутурец М., Лековска О., Николовска Н., Ивановска Н., Дуковска В., Марковиќ С., Никчева Н.: Основни стандардни маркер при изведување на преглед на ЦНС со помош на УЗ.; 5th Congress of Radiologists of Macedonia with International Participation, 2009, 20-23 Sept., Ohrid, Book of Abstracts p.19-20</p> <p>14. Дума Ф.: Главоболка.: (Превентивен третман на Мигрената-осврт на Топирамат); Здружение на невролозите на Република Македонија, Велес, 21.3.2008, Апстракти, стр.23.</p> <p>15. Дума Ф., Саболик В., Лековска О., Ангелкова Н., Дуковска В.: Основни принципи на Невроразвона дијагностика.; Охрид 2011, Рана интервенција и развојни нарушувања-Симпозиум со меѓународно учество, Охрид, 19-21 мај 2011, стр. 161-172.</p> <p>16. Дуковска В., Софијанова А., Сајковски А., Којич Љ., Наунова С., Муратовска Р., Дума Ф.: Развојна програма и ЕИИТ.; Охрид 2011, Рана интервенција и развојни нарушувања- Симпозиум со меѓународно учество, Охрид, 19-21 мај 2011, стр. 173-186.</p> <p>17. Дума Ф., Саболич-Аврамовска В., Лековска О., Ангелкова Н., Андоновски А., Стојановиќ В., Бојациева Е., Христовска Б., Мемеди Р.: Ризици за следење кај пациенти со ИВХ. ; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 247-251.</p>			
	<p>Постер презентации</p>			

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дуковска В., Дума Ф.: Рана дијагностика како основа за рана интервенција кај високоризичните новороденчиња.: Меѓународна конференција-60 години воспитание, образование, рехабилитација и вработување на лицата со инвалидност во Република Македонија, 27-29, 2010 мај, стр.28-29. 2. Дуковска В., Сајковски А., Софијанова А., Којиќ Љ., Наунова С., Муратовска Р., Дума Ф., Најдановска - Алулоска Н.: Недоносените со многу ниска родилна тежина-проблем или предизвик.; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 86-87. 3. Најдановска - Алуловска Н., Дума Ф., Ангелкова - Николовска Н., Муратовска-Делмитова Р., Којиќ Љ., Дуковска В., Пиперкова К., Пота Љ., Папазовска - Черепналковска А., Палчевска-Кочевска С.: Неонатални конвулзии-следење.; 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 87-88. 4. Дума Ф., Тавчиоска Г., Саболиќ В., Лековска О., Ангелкова Н., Димовска К.: Ран епилептичен синдром: приказ на случај.: 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 308-309 5. Василева-Димовска К., Стојановиќ В. Нејасмиќ В., Ангелкова Н., Лековска О., Саболиќ-Аврамовска В., Дума Ф.: изолирана еднострана пареза на хипоглосалниот нерв. 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 309-310 6. Саболиќ-Аврамовска В., Јошева Ј., Столевски В. Јаневска В. Дума Ф., Кутурец М., Лековска О., Ангелкова Н. Емел Д., Димовска К., Стојановиќ В.: Папиломи на хориодниот плексус-извештај на случај. 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, стр. 310-311 7. Ангелкова Н., Лековска О., Саболиќ-Аврамовска В., Дума Ф., Василевска Димовска К., Караѓозова М., Василевска Б., Стојановиќ В.: Миоклонично-астатична епилепсија -приказ на случај. 			
--	--	--	--	--

	<p>5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5 - 9 октомври 2011, Охрид, Стр. 311-312</p> <p>8. Angelkova N., Shukarovska Angelovska E., Demirdzieva A., Lekovska O., Avramovska Sabolich V., Duma F.: Myotonic myopathy-Swartrz-Jampel Syndrome 1a-case report.; European Journal of Paediatric Neurology, 9th Congress of the European Paediatric Neurology Society, Cavtat, Croatia, S45, PO 3.6, May 11-14, 2011</p>			
	ВКУПНО			47

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред бр.	Назив на активноста	Поени од формулар	Вкуно поени
1.	Нова метода Ултрасонографија на ЦНС 24-часовно ЕЕГ мониторирање	2*4	8
2.	Раководител на оддел	3	3
3.	Член на факултетска комисија		0.5
4.	Член на управен одборо на ЗП М Уредник на зборник на меѓ.собир		0.5 1
5	Претседател на меѓународен научен собир		1
	ВКУПНО		14
Професионални референци на кандидатот за избор во звање			Поени 16
Наставно-образовна дејност			54,29
Научно-истражувачка дејност			47
Стручно-уметничка дејност			
Стручно-апликативна дејност			14
ВКУПНО			115,29

ЗАКЛУЧОК

Д-р Филип Дума покажува континуиран стручен развој, едукативна и научно-истражувачка дејност. Има дадено значаен придонес во воведувањето на современите техники за дијагностика на невролошките заболувања во педијатријата. Како едукатор е особено активен во едукација на специјализанти по педијатрија и семејна медицина. Имајќи го предвид неговиот стручен, наставен и научен профил, Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет д-р Филип Дума биде избран во звањето вонреден професор.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Мирјана Кочова, претседател, с.р.
2. Проф.д-р Љиљана Пота, член, с.р.
3. Проф.д-р Стефанка Грујовска, член, с.р.
4. Проф.д-р Дафина Кузмановска, член, с.р.
5. Проф.д-р Катица Пиперкова, член, с.р.

Ацо Костовски

Д-р Ацо Костовски е роден во Струмица во 1957 година. Основно и средно образование завршил во Гевгелија. Медицинскиот факултет во Скопје го завршил во 1980, од кога работи на Клиниката за детски болести. Специјализацијата по педијатрија ја завршил во 1987 година, по што е распределен на Гастроентерохепатолошкиот оддел.

Шеф е на отсекоот за малапсорпции од 1993 година, а раководител на Одделот за нарушен мотилитет на дигестивниот тракт со дигестивна ендоскопија од 2001 година.

Во периодот 2000-2002 година е в.д. директор на Клиниката за детски болести. Во август 2007 година, повторно е именуван за директор на Клиниката за детски болести и оваа функција ја вршел до 2012 година.

Стручни активности

На стручен престој од еден месец бил на Универзитетот во Тампере (Финска), по што на Клиниката е заведена компјутеризираната 24-часовна рН-метрија на дисталнит езофагус. Вовел ендоскопија на горниот дигестивен тракт, како и ректална сукциона биопсија. Во 2007 година го завршил курсот за здравствен менаџмент на јавни здравствени установи. Се едуцирал за повеќе методи од детската гастроентерологија во странство и некои од нив ги има заведено на Клиниката.

Наставна дејност

За асистент е избран во 1991 година, а реизбран е во 1994 и 1998. Од учебната 1995/96 година изведувал теоретска настава по педијатрија во МУЦ „Д-р Панче Караџов“. За научен соработник по предметот педијатрија на Медицинскиот факултет е избран во јуни 1999 година. Во текот на овој

период учествувал во наставата и испитите за студентите по стоматологија и бил член на комисиите за специјалистички испити по педијатрија. За виш научен соработник по предметот Педијатрија на Медицинскиот факултет е избран во 2004 година, а во 2009 година е избран за научен советник.

Ментор е на четворица кандидати за доктори на медицински науки (тројца по новата програма за докторски студии).

Научноистражувачка работа

Магистерскиот труд со наслов: „Гастроезофагеален рефлукс во детството-клинички, дијагностички и еволутивни карактеристики“ го одбрал во 1994 година.

Докторската дисертација: „Процена на гастроезофагеалниот рефлукс и неговите компликации о детството – значење на компјутеризираната 24-часовна рН-метрија на дисталниот езофагус“ ја одбрал во 1998 година.

Раководел со научноистражувачкиот проект: „Анализа на наодите од компјутеризирана 24-часовна рН-метрија на дисталниот езофагус во проценката на гастроезофагеалниот рефлукс кај деца со респираторна болест и евалуација на лекувањето“, а соработувал во уште еден научноистражувачки проект.

Во 2009 година бил локален организатор на летната школа на ESPGHAN (Европското здружение за педијатриска гастроентерологија, хепатологија и нутриција).

Преку проект на Министерството за образование и наука за опремување научноистражувачки лаборатории обезбедил опрема за: комбинирана 24-часовна рН-метрија со импеданса, електрогастрографија, манометрија на горен и долен ГИТ, капсулна ендоскопија за дијагноза на болести на тенкото црево, ендоскопија на горен ГИТ кај новородено и доенче, колоноскопија.

Учествувал на стручните манифестации организирани од Клиниката, со презентации, семинари и курсеви за специјализанти.

Со свои трудови учествувал на бројни конференции во земјата и во странство. Член е на повеќе стручни и научни здруженија од областа на педијатријата и гастроентерологијата.

Како автор и коавтор има објавено 153 труда.

Трудовите под реден број 1-7 се рецензирани во Билтен бр. 548 од 28.11.1990,

Трудовите по реден број 8-17 се рецензирани во Билтен бр.629 од 13.12.1994,

Трудовите под реден број 18-30 се рецензирани во Билтен бр.702 од 27.2.1998,

Трудовите под реден број 31-48 се рецензирани во Билтен бр.733 од 21.5.1999,

Трудовите под реден број 49-62 се рецензирани во Билтен бр.791 од 14.12.2001,

Трудовите под реден број 63-70 се рецензирани во Билтен бр.812 од 10.10.2002,

Трудовите под реден број 71-80 се рецензирани во Билтен бр.833 од 15.7.2003,

Трудовите под реден број 81-90 се рецензирани во Билтен бр.845 од 16.2.2004,

Трудовите под реден број 91-102 се рецензирани во Билтен бр.938 од 14.3.2008,

Трудовите под реден број 103-110 се рецензирани во Билтен бр.961 од 01.4.2009,

За овој избор за рецензија ги приложува трудовите под реден број 111-153.

ОБРАЗЕЦ

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат Ацо Благој Костовски

(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област:

Педијатрија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава од прв циклус	0.72
	Општа педијатрија А+Б 2011/2011 2 часа $\times 0.04 = 0.08$ Клиничко иследување А+Б 4 семестра 4 часа $\times 0.04 = 0.16$ Здравствена нега $8 \times 0.04 = 0.32$ Логопеди 4 часа $\times 0.04 = 0.16$	0.08 0.16 0.16 0.32
2.	Одржување настава од втор циклус студии (специјализанти)	
	Педијатриска гастроентерохепатологија семинар 2 часа $\times 0.05 = 0,1$	2 $\times 0.05 = 0,1$
3	Настава во школи и работилници Раководител на источна школа на ЕСПГХАН 2009 предавач 1.5 1	3.5
	1. Костовски А. Упатство за евалуација на холестатската жолтица во доенечката возраст. Препораки од NASPGHAN. Научна работилница Жолто бебе. Книга на предавања. Скопје 2010; 29-49. 1	
5.	Одржување на вежби од прв циклус студии	1.68
	Општа медицина Педијатрија $1 \times 45 \times 0.03 = 1.35$ Стоматологија $1 \times 11 (1 \text{ семестар}) \times 0.03 = 0,33$ поена	
6.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика	14.48

	2 групи 240 часа $\times 0.06=14,4$ Семинар 2 0.08	
7.	Консултации со студенти 6 студенти*6 семестри*0,2	7.2
8.	Ментор на специјалистичка работа	16
9.	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа (специјалистички испит) 7 специјализанти $\times 0.2$	1.4
12.	Монографија Уредник на Клиничко упатство за третман на таласемија	0.5
	Вкупно	46.56

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Национален координатор на меѓународен научен проект Implementation of 2009 NASPGHAN-ESPGHAN guidelines for the diagnosis and management of gastroesophageal reflux in children 2011	6
2.	Учесник во меѓународен научен проект Trial ID: NN7008-3545. A multicentre open label, non-controlled trial on safety and efficacy of N8 in previously treated paediatric patients with Haemophilia A 2011	1
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kostovski A, Zdraveska N. Coagulopathy as initial manifestation of concomitant celiac disease and cystic fibrosis: a case report. <i>Journal of Medical Case Reports</i>.2011; 5:116 2. Zdraveska N, Kostovski A. Epilepsy presenting only with severe abdominal pain. <i>J Pediatr Neurosci</i>. 2010;5:169-70 3. Aspazija Sofijanovа, Vesna Sabolich -Avramovska, Sonja Bojadzieva, Svetlana Krstevska, Miljana Tolovska, Velibor Tasic, Aco Kostovski. Propionic Acidemia - Case Report with fatal outcome. <i>Maced J Med Sci</i>. 2009; 15; 2(2):153 4. Sonja Bojadzieva, Aco Kostovski. Anemia in children with inflammatory bowel disease-frequency and characteristics. <i>Medicus</i>. 2011;vol XIV(2) 5. Bojadzieva S, Kostovski A, Zdraveska N, Grivceva- 	Вкупно 90% од 6 поени=5.4 поени + 0.3 =5.7 90% 5.4 60% $\times 6=3.6$ 90 $\times 6=5.4$

	<p>Stardelova K. Correlation between the extraintestinal manifestations of inflammatory bowel disease and phenotypical characteristics of the disease in childhood. <i>Bosnian J of Basic Med Sci.</i> 2011; 11: 37-39</p> <p>6. Aco Kostovski. Extraesophageal manifestations of gastro-oesophageal reflux disease in children. <i>Med Razgl.</i> 2009,48:63- 78</p> <p>7. Dukova B, Ilievski B, Duganovska S, Chadikovski V, Kostovski A. Liver pathology findings in infant with Caroli's syndrome. <i>International Journal of Hepatobiliary and Pancreatic Diseases.</i> 2012; 2:4-8.</p>	<p>60x6=3.6</p> <p>100% =6</p> <p>60x6=3.6</p>
	ВКУПНО	40,3
7.	Пленарно предавање на научен/стручен собир:	
	<p>1. А.Костовски. Нелакохолна масна болест на црн дроб. Годишна ревија 2009; 11, 91-113.</p> <p>2. А.Костовски. Биолошка терапија за третман на инфламаторна та болест на цревата кај децата. Годишна ревија 2010; 12, 123-133.</p> <p>3. Костовски А. ESPGHAN 2011 упатство за дијагноза на целијакија кај деца и адолесценти. 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество. Охрид. Мак. Мед. преглед. Зборник на апстракти и трудови 2011; 65 (супл 83), 99-105</p>	<p>2*1=2</p> <p>2</p>
8.	Секциско предавање на научен собир	1
	1. А. Костовски. Evidence based – превенција и лекување на дијареа кај деца со пробиотици. Состанок на здружението на педијатрите на македонија 18.03.2011 година Скопје	
9.	Учество на научен/стручен собир со реферат: - усно презентација	
	1. Костовски А, Петрушевска Г, Здравеска Н, Бојациева С. Сукциона ректална биопсија за дијагностицирање Hirschprung-ова болест. 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество. Охрид. Мак. Мед. преглед. Зборник на апстракти и трудови 2011; 65 (супл. 83), 302-303	1*број на трудови = 3 поени

	<p>2. Костовски А, Грујовска С, Тодоровски Г, Здравеска Н, Бојациева С. Евалуација на холестатска жолтица кај доенчињата. 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество. Охрид. Мак мед преглед. Зборник на апстракти и трудови 2011; 65 (супл 83), 303-304</p> <p>3. Бојациева С, Костовски А, Грујовска С, Тодоровски Г, Здравеска Н, Чонеска Б. Анемија кај деца со инфламаторна болест на цревето. 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество. Охрид. Мак мед преглед. Зборник на апстракти и трудови 2011; 65 (супл 83), 128-129 -</p>	
10.	<p>Апстракти објавени во зборник на конференција - меѓународна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nikolina Zdraveska , Aco Kostovski , Dorothea Haas, Joachim Kuehr , Klaus Eschrich , Rene Santer , Sonja Bojadzieva. Novel Splice Site Mutation in the PHKB Gene in a Patient from Macedonia with Glycogenosis type IX-b. <i>J Inherit metab dis.</i> 2011; 34 Suppl 1: S13 (International congress for prevention of congenital diseases- newborn screening, 13-14 May, Vienna, Austria) 2. Aco Kostovski, Nikolina Zdraveska, Sonja Bojadzieva, Aneta Demerdzieva. Congenital choledochal cyst associated with extrahepatic biliary atresia – antenatal diagnosis for prompt management and favorable outcome. <i>J Inherit metab dis.</i> 2011; 34 Suppl 1: S13 3. Sonja Bojadzieva, Aco Kostovski, Nikolina Zdraveska. Intestinal infestation with Giardia lamblia in childhood – epidemiological data and clinical manifestations. (5-th Europediatrics, 23-26 June 2011, Vienna, Austria) 4. S. I. Bojadzieva, A. Kostovski, N. Zdraveska, K. Grivceva Stardelova. Malnutrition in children with inflammatory bowel disease – frequency and nutritional assessment. <i>Clinical Nutrition Supplements</i> 2011, 6 (S1): 198. (33rd Congress of Clinical Nutrition and Metabolism 3-6 September 2011, Gothenburg, Sweden) 5. Nikolina Zdraveska , Nevena Slavevska, Nada Pop-Jordanova, Stojka Fustic, Aco Kostovski, Tatjana Jakovska, Aneta Demerdzieva. Congenital neonatal hyperplasia- an endocrine disorder with neonatal onset. <i>Early Hum Dev.</i> 2010 Nov; 86 Suppl 1: S113.(2nd International Congress of UENPS -Union of European 	1* број на трудови = 11 поени

	<p>Neonatal and Perinatal Societies, 15-17 November Istanbul, Turkey)</p> <p>6. A. Kostovski, N Zdraveska, V.Perisic, G petrusevska, S.Bojadzieva. Wilson's disease misdiagnosed as autoimmune hepatitis. Med razgl 2011; 50, S5:132.</p> <p>7. P.Quitadamo, F. Kneepkens, Y Vandenplas, E Roman, A Papadopolous, V. urbonas, T. Wenzl, A. Kostovski, F. de Seta, A. Villani, A Staiano. Implementation of 2009 NASPGHAN-ESPGHAN guidelines for the diagnosis and management of gastroesophageal reflux in children. 5th European Pediatric Motility Meeting. JPGN 53 (suppl 2) 2011.</p> <p>8. Nikolina Zdraveska, Aco Kostovski, Vojislav Perisic, Peter Ferrenci. Wilson disease: a challenge of diagnosis. 1st Macedonian Congress of Pathology with International Participation, 12-16 October 2011, Ohrid, Macedonia</p> <p>9.Aco Kostovski, Nikolina Zdraveska, Sonja Bojadzieva, Gordana Petrusevska, Dorothea Haas, Rene Santer. Liver biopsy – an important procedure for diagnosing glycogen storage disease - case report of GSD type IX-b and a novel mutation report. 1st Macedonian Congress of Pathology with International Participation, 12-16 October 2011, Ohrid, Macedonia</p> <p>10. Aco Kostovski, Gordana Petrusevska, Nikolina Zdraveska, Magdalena Bogdanovska-Todorovska, Sofijanka Glamocanin. Peripheral T- cell lymphoma in a child with neurofibromatosis type 1. 1st Macedonian Congress of Pathology with International Participation, 12-16 October 2011, Ohrid, Macedonia</p> <p>11. A.Kostovski, N, Zdraveska, N.Ristoska-Bojkovska, V. Cvejovska, S.Bojadzieva, N.Nikolovska-Angelkova, A.Janchevska. Clinical characteristics of hospitalized children with 2009 H1N1 influenza virus infection in a single tertially pediatric centre. 30 annual meeting of the ESPID, Thessaloniki, May 2012</p>	
	Вкупно	59,3 поени

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА АКТИВНОСТ

Ред. број	Назив на активността:	Поени
1.	- Изработка на упатство за акутен гастроентеритис во детската возраст	1x2=2

	- Комисија за позитивна листа на лекови при Клиниката за дестки болести	
2.	<p>Воведување нова лабораториска/клиничка или јавно-здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството</p> <p>-првпат во државата воведена метода</p> <p>Ректална сукциона биопсија за дијагноза на конгенитален мегаколон 2010</p> <p>Комбинирана 24-часовна рН-метрија со импеданса за дијагноза на ГЕРБ</p> <p>Капсулна ендоскопија за дијагноза болести на тенкото црево</p> <p>Видеоендоскопија на горен ГИТ кај новородено и доенче</p> <p>Манометрија на горен и долен ГИТ</p> <p>Електрогастрографија на ГИТ</p> <p>Првпат во институцијата воведена метода</p> <p>Колоноскопија кај децата</p>	24 поени
	Вкупно	26,0 Поени

Дејности од поширок интерес

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
3	Завршена супспецијализација по гастроентерохепатологија 2011	1
4.	<p>Член на организационен или програмски одбор на научен-стручен собир</p> <p>- Четврти конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество. 18-22 септември 2007. Охрид, Македонија ,</p> <p>- Петти конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество. 18-22 септември 2007. Охрид, Македонија.</p> <p>- Новини во педијатријата 2009, 2010</p>	3x0,5=1,5
6.	<p>Студиски престој во странство до 3 месеци:</p> <p>Амстердам- едукација за високорезолуциона манометрија</p> <p>Словенија - Едукација за комбинирана импеданса и рН-метрија</p> <p>Престој во Детроит во Универзитетската болница, 2009 година</p>	3x0.5=1.5
7.	Раководител на национален проект	1+1=2

	Клиничко испитување на бекутан-проспективна студија на Клиниката за детски болести Учесник во национален научен проект А. Костовски. Национално истражување за исхрана во Македонија-2011. Жени во репродуктивната возраст и деца на возраст од 6 до 59 месеци	
8.	Учество во комисији и тела на државни и други органи: Комисија за заразни болести Комисија за пандемски грип Комисија за избор во звање примариус Комисија за акредитација на клиничката болница „Систина“ Комисија за изготвување на стандарди за детските одделенија во Р. Македонија Член на комисија за набавка на опрема во МЗ-2011 Член на комисија за стручен испит за лекари во два периода	1x 7=7
	Вкупно	13,0

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	46,06
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	59,3
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ со дејности од поширок интерес	39
Вкупно	144,36

ЗАКЛУЧОК

Д-р Ацо Костовски е активен во стручната, едукативната и научната дејност во областа на педијатријата. Негов придонес е воведување на неколку современи методи во детската гастроентерологија. Активен е во едукацијата на студенти и специјализанти и во научноистражувачки проекти. Ценејќи ги овие факти Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет, д-р Ацо Костовски да биде избран во вонреден професор.

Членови на комисијата

1. Проф. д-р Мирјана Кочова, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Љиљана Пота, член, с.р.
3. Проф. д-р Стефанка Грујовска, член, с.р.
4. Проф. д-р Дафина Кузмановска, член, с.р.
5. Проф. д-р Катица Пиперкова, член, с.р.

Велибор Тасиќ

Д-р.Велибор Тасиќ е роден во Скопје 1956 година. Дипломирал во 1980 година со просечна оценка 9,71. По завршувањето на лекарскиот стаж се вработил на Клиниката за детски болести, каде што и денес работи.

Специјалистичкиот испит по педијатрија го положил во 1986 година, по што е распределен на Одделот за нефрологија при Клиниката за детски болести. Докторска дисертација одбранил во 1997 година под наслов: „Клинички биолошки и прогностички аспекти на акутен постстрептококов гломерулонефрит во детската возраст“.

За асистент по предметот педијатрија е избран во 1988 година. Во 1999 година е избран во звањето научен соработник, за виш научен соработник е избран во 2004, а во 2009 е избран во звањето научен советник.

Стручна дејност

Учествува во стручното унапредување на службата за детска нефрологија преку воведување на современи методи за дијагностика и третман на бубрежни болни. Во повеќе наврати реализирал стручни престои во странство: Белград, 1986; Лондон, 1991, Бирмингем, 1991; Лондон, 1998; Хановер, 2001 и 2010 год. Стипендии користел во два наврати, и тоа во 1991 година од страна на Британскиот совет (The British Council) во траење од 6 месеци и во 2001 година од страна на Интернационалното друштво за перитонеална дијализа (ISPD) во траење од 3 месеци.

Шеф е на Одделот за детска нефрологија при Клиниката за детски болести. Член е на повеќе педијатриски и нефролошки здруженија во земјата и во странство.

Остварува активна стручна соработка со бројни меѓународни педијатриски нефролошки центри.

Во 2009 година е избран Council Member во ESPN (Европско здружение за педијатриска нефрологија).

Наставна дејност

За асистент по предметот педијатрија е избран во 1988 година, за научен соработник во 1999, а за научен советник во 2009 година. Активно учествувал во практичната едукација на студентите по медицина и стоматологија и специјализантите по педијатрија. Учествовал во студентски испити и колоквиуми по нефрологија за специјализанти. Држел семинарска настава од својата област и повеќе работилници. Активен е во едукативниот комитет на Европското здружение за педијатриска нефрологија.

Научноистражувачка дејност

Д-р Тасиќ е активен истражувач со посебен интерес во областа на детската нефрологија, но и на општата педијатрија. Учествовал на многубројни конгреси во земјата и во странство со свои презентации, а како поканет предавач учествувал во повеќе национални и странски стручни собири. Учествува во меѓународни истражувачки проекти.

Автор и коавтор е на 80 публикации индексирани на MEDLINE.

Член е на издавачки одбор на повеќе домашни и странски списанија и рецензент во релевантни меѓународни списанија.

Автор е и на поглавје за “Sodium” во ESPN handbook (European Society for Pediatric Nephrology) и на поглавјето: “Postinfectious Glomerulonephritis”, во Comprehensive Pediatric Nephrology, Editors D. Geary & F.Schaefer, Elsevier 2008.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Велибор Благоја Тасиќ
(име татково име и презиме)

Институција:

Медицински факултет, Универзитетска клиника за детски болести
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии	0.52
	Одржување на настава (прв циклус студии) Општа медицина -клиничко испитување (2*2сем*2 год, 2010/2011 и 2011/2012)=8 часа Стоматологија -педијатрија (1*1сем*2 год)=2 часа Логопеди ВМШ (редовни и вонредни) -педијатрија 3 часа (2012) = 3 часа ВКУПНО 13 часа*0.04=0.52 поени	
2.	Одржување на настава од втор циклус студии (специјализанти)	0.5
	Семинар педијатриска нефрологија (2012) Вкупно 2*0.05= 0.1 Испитувач на колоквиум педијатриска нефрологија повеќе години наназад (нема предвидено поени)	
3.	Настава во школи и работилници Раководител (Енуретично дете)3 работилници = 3*1	3.0
4.	Одржување на клинички вежби од прв циклус на студии	
	Општа медицина -педијатрија (2010-2012)4*45*=180*0,03=5,4 Стоматологија -педијатрија (2010/2011) 1*11(1 сем)*0,03=0,33	5,73
5.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика Клиничка практика-педијатрија (општа медицина) и педијатрија-семинар (општа медицина) во 2011 за 1 група 3 студенти 120 *0.06=8,4	7,2

6.	Консултација со студенти во рамките на здравствената клиничка практика (2009-2012) 6 студенти*2*0.2=7.2	7,2
7.	Ментор на специјалистичка работа	1*16=16 поени
8.	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа (специјалистички испит) 4 спец. испити х0.2=0.8	0,8
9.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа ВМШ (мед. сес 2012) 0.1*1	0,1
Вкупно		40,25

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред бр.	Назив на активноста	Број на активности	Поен и од форм улар	Вкупно поени
1.	Ментор на докторска дисертација	1	3	3
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтни научно стручни списанија со меѓународен уредувачки одбор			
	Gucev ZS, Tasic V, Polenakovic M. On rare and "super-rare" diseases: an insight from the Republic of Macedonia. Prilozi. 2011 Jul;32(1):7-11.	6x0.8	4.8	
	Tasic V, Lozanovski VJ, Danilovski D, Laban N, Pop-Jordanova N, Polenakovic M, Gucev ZS. Rare diseases with renal involvement in the Republic of Macedonia. Prilozi. 2011 Jul;32(1):55-67.	6x0.6	3.6	
	Lozanovski V, Gucev Z, Avramoski V, Kirovski I, Makreski P, Tasic V. Ceftriaxone associated urolithiasis in in a child with hypercalciuria. Hippokratia. 2011 Apr;15(2):181-3.	6x0.6	3.6	
	Gucev Z, Slavevska N, Tasic V, Laban N, Pop-Jordanova N, Danilovski D, Woolf J, Cole D. Congenital erythropoietic porphyria with two mutations of the uroporphyrinogen III synthase gene (Cys73Arg, Thr228Met). Indian J Hum Genet. 2011 May;17(2):104-7.	6x0.6+1.5	5.1	
	Saisawat P, Tasic V, Vega-Warner V, Kehinde EO, Günther B, Airik R, Innis JW, Hoskins BE, Hoefele J, Otto EA, Hildebrandt F. Identification of two novel CAKUT-causing genes by massively parallel exon resequencing of candidate genes in patients with unilateral renal agenesis. Kidney	6x0.6+6.1	9.1	

	Int. 2012 Jan;81(2):196-200.			
	Lozanovski VJ, Ristoska-Bojkovska N, Korneti P, Gucev Z, Tasic V. OCRL1 mutation in a boy with Dent disease, mild mental retardation, but without cataracts. World J Pediatr. 2011 Aug;7(3):280-3.	6x0.6 +0.9	4.5	
	Gucev ZS, Slaveska N, Laban N, Danilovski D, Tasic V, Pop-Jordanova N, Zatkova A. Early-onset ocular ochronosis in a girl with alkaptonuria (AKU) and a novel mutation in homogentisate 1,2-dioxygenase (HGD). Prilozi. 2011 Jul;32(1):305-11.	6x0.6	3.6	
	Gucev Z, Muratovska O, Laban N, Misevska L, Jancevska A, Crolla J, Tasic V. Billateral polycystic kidneys in a girl with WAGR syndrome. Indian J Pediatr. 2011 Oct;78(10):1290-2.	6x0.6 +0.5	4.1	
	Tasic V, Lozanovski VJ, Gucev Z, Blau N, Cheong HI, Sayer JA. Failure to thrive and nephrolithiasis in a boy with congenital cyanotic heart anomaly. Pediatr Nephrol. 2011 Dec;26(12):2153-7	6x0.6 +2.2	5.8	
	Tasic V, Lozanovski VJ, Korneti P, Ristoska-Bojkovska N, Sabolic-Avramovska V, Gucev Z, Ludwig M. Clinical and laboratory features of Macedonian children with OCRL mutations. Pediatr Nephrol. 2011 Apr;26(4):557-62.	6x0.6 +2.2	5.8	
	Tasic V, Lozanovski VJ, Ristoska-Bojkovska N, Sahpazova E, Gucev Z. Nephrotic syndrome occurring during tiopronin treatment for cystinuria. Eur J Pediatr. 2011 Feb;170(2):247-9.	6x0.6 +1.6	5.2	
	Dodge JA, Chigladze T, Donadieu J, Grossman Z, Ramos F, Serlicorni A, Siderius L, Stefanidis CJ, Tasic V, Valiulis A, Wierzba J. The importance of rare diseases: from the gene to society. Arch Dis Child. 2011 Sep;96(9):791-2.	6x0.6 +2.6	6.2	
	Tasic V, Pota L, Gucev Z. Recurrent urinary tract infections in an infant with antenatal Bartter syndrome. World J Pediatr. 2011 Feb;7(1):86-8.	6x0.8 +0.9	5.7	
	Spasovski G, Beck BB, Blau N, Hoppe B, Tasic V. Late diagnosis of primary hyperoxaluria after failed kidney transplantation. Int Urol Nephrol. 2010 Sep;42(3):825-9.	6x0.6 +1.6	5.2	

	Bökenkamp A, Böckenhauer D, Cheong HI, Hoppe B, Tasic V, Unwin R, Ludwig M. Dent-2 disease: a mild variant of Lowe syndrome. <i>J Pediatr</i> . 2009 Jul;155(1):94-9.	6x0.6 +4.0	7.6	
	Tasic V, Angjeleska M, Ristoska-Bojkovska N, Petrussevska G, Gucev Z. Autoimmune thyroiditis in a child with steroid-dependent nephrotic syndrome. <i>Eur J Pediatr</i> . 2009 Feb;168(2):229-31.	6x0.6 +1.6	5.2	
	Gucev Z, Koceva S, Marinaki A, Fairbanks L, Kirovski I, Tasic V. Lesch-Nyhan syndrome: a novel complex mutation with severe phenotype. <i>Clin Genet</i> . 2010 Sep;78(3):296-7.	6x0.6 +3.3	6.9	
	Wolf MT, Hoskins BE, Beck BB, Hoppe B, Tasic V, Otto EA, Hildebrandt F. Mutation analysis of the Uromodulin gene in 96 individuals with urinary tract anomalies (CAKUT). <i>Pediatr Nephrol</i> . 2009 Jan;24(1):55-60.	6x0.6 +2.2	5.8	
	Gucev Z, Castori M, Tasic V, Popjordanova N, Hasani A. A patient with unilateral tibial aplasia and accessory scrotum: a pure coincidence or nonfortuitous association? <i>Case Report Med</i> . 2010;2010:898636.	6x0.6 +0.3	3.9	
	Gucev ZS, Danilovski D, Tasic V, Ugrinovski J, Nastova V, Jancevska A, Krstevska-Konstantinova M, Pop-Jordanova N, Kirovski I. Childhood craniopharyngioma in Macedonia: incidence and outcome after subtotal resection and cranial irradiation. <i>World J Pediatr</i> . 2011 Feb;7(1):74-8.	6x0.6 +0.9	4.5	
	Gucev Z, Tasic V, Jancevska A, Krstevska-Konstantinova M, Pop-Jordanova N. McCune-Albright syndrome (MAS): early and extensive bone fibrous dysplasia involvement and "mistaken identity" oophorectomy. <i>J Pediatr Endocrinol Metab</i> . 2010 Aug;23(8):837-42.	6x0.6 +0.7	4.3	
	Makarov R, Steiner B, Gucev Z, Tasic V, Wieacker P, Wieland I. The impact of CFNS-causing EFNB1 mutations on ephrin-B1 function. <i>BMC Med Genet</i> . 2010 Jun 17;11:98.	6x0.6 +2.4	6.0	
	Jenkins D, Caubit X, Dimovski A, Matevska N, Lye CM, Cabuk F, Gucev Z, Tasic V, Fasano L,	6x0.6 +3.6	7.2	

	Woolf AS. Analysis of TSHZ2 and TSHZ3 genes in congenital pelvi-ureteric junction obstruction. Nephrol Dial Transplant. 2010 Jan;25(1):54-60.			
	Gucev ZS, Tasic V, Pop-Jordanova N, Kirovski I, Stomnaroska O, Martinova M, Jancevska A, Kremensky I, Sinigerska I. Type I Gaucher disease (GDI) in three siblings: enzyme replacement treatment (ERT) required. Prilozi. 2009 Jul;30(1):233-40.	6x0.6	3.6	
	Gucev ZS, Tasic V, Jancevska A, Kirovski I. A case of Silver-Russell syndrome (SRS): multiple pituitary hormone deficiency, lack of H19 hypomethylation and favourable growth hormone (GH) treatment response. J Genet. 2009 Aug;88(2):239-43.	6x0.6 +1.3	4.9	
	Gucev Z, Tasic V, Jancevska A, Jordanova NP, Koceva S, Kuturec M, Sabolic V. Friedreich's ataxia (FA) associated with diabetes mellitus type 1 and hypertrophic cardiomyopathy: analysis of a FA family. Med Arh. 2009;63(2):110-1.	6x0.6	3.6	
	Gucev Z, Krstevska-Konstantinova M, Tasic V, Jancevska A, Kirovski I, Pop-Jordanova N. Four generations in a family with neurofibromatosis 1: precocious puberty and optic nerve tumor (OPT). Prilozi. 2010 Dec;31(2):253-9.	6x0.6	3.6	
	Sofijanovska A, Sabolich-Avramovska V, Bojadzieva S, Krstevska S, Tolovska M, Tasic V, Kostovski A. Propionic Acidemia - Case Report With Fatal Outcome. Maced J Med Sci 2009, 2:153-156	6x0.6	3.6	
	Tasic V, Korneti P. Dent 2 Disease-Clinical and Laboratory Features. BANTAO Journal 2009; 7 (1): 43-45	6x0.9	5.4	
	Ristoska Bojkovska N, Lozanovski V, Korneti P, Tasic V. Proteinuria in a Child with Bilateral Vesicoureteral Reflux and Dysplastic Kidney. Maced J Med Sci. 2009 Dec 15; 2(4):347-349.	6x0.6	3.6	
	ВКУПНО			108,8

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред бр.	Назив на активноста	Поени од формулар	Вкуно поени
---------	---------------------	-------------------	-------------

1.	Книга од стручна област (коавтор) Comprehensive Pediatric Nephrology	3	3+3=6
2.	Член на уредувачки одбор на научно стручно списаније Македонско списание за медицина 0,5		0.5
3.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно стручно списаније Synopsis (1.0) Bantao Journal (1,0)		1.0
4.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен стручен собир ЕСПН 2009-Бирмингем		1.0
5.	Студијски престој во странство Хановер 2010 (до 3м 0.5)		0.5
6.	Член во извршно тело на меѓународна организација која поддржува/организира научноистражувачка дејност Council Member ESPN (2)		2.0
7.	Раководител на внатрешна организациона единица Шеф на оддел		3.0
	ВКУПНО		14,0
Професионални референци на кандидатот за избор во звање			поени
Наставно-образовна дејност			40,25
Научноистражувачка дејност			108,8
Стручно-апликативна дејност			14,0
ВКУПНО			163,05

ЗАКЛУЧОК

Д-р Велибор Тасиќ е искусен детски нефролог со посебен интерес за научноистражувачка работа. Со неговата широка соработка со реномирани медицински институции, трудовите објавени во меѓународни списанија и учество во уредувачки одбори на меѓународни медицински списанија е афирмиран истражувач на полето на детската нефрологија и педијатријата. Ценејќи ја неговата научноистражувачка, стручна и едукативна дејност, Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет, да биде избран во звањето вонреден професор.

Членови на комисијата

1. Проф.д-р Мирјана Кочова, претседател, с.р.
2. Проф.д-р Љиљана Пота, член, с.р.
3. Проф.д-р Стефанка Грујовска, член, с.р.
4. Проф.д-р Дафина Кузмановска, член, с.р.
5. Проф.д-р Катица Пиперкова, член, с.р.

Емилија Влашки

Родена е 1955 година во Скопје, кадешто дипломирала на Медицинскиот факултет во 1981 година со средна оценка 9,32. На Универзитетската клиника за детски болести во Скопје е вработена од 1982 година. По завршувањето на специјализацијата по педијатрија во 1988 година е распределена на Одделот за пулмологија и алергологија.

За асистент по предметот педијатрија е избрана во 1991 година и реизбрана во 1995 и 1998 година.

Докторската дисертација под наслов "Неспецифична опструктивна белодробна болест во детската возраст и алергиски пробив" ја одбранила во 2000 година.

За насловен доцент по предметот педијатрија е избрана во декември 2001 година, за научен соработник по предметот педијатрија во 2004 година, за виш научен соработник по предметот педијатрија во 2007 година, а за научен советник во јануари 2012 година.

Промовирана е во звањето примариус во 2001 година.

Стручна дејност

Во областа на пулмоалергологијата се едуцирала преку повеќекратни стручни престои во странство: во Амстердам, Холандија, 2 месеца и на пулмолошкото и алерголошкото одделение при Педијатриската клиника на Универзитетот „La Sapienza“ во Рим, Италија, 2 месеца. Посетувала бројни постдипломски курсеви во Рим, Виена, Глазгов, Копенхаген, Стокхолм, Кемер во Турција.

Во 1993 година е назначена за раководител на Отсекот за алергологија, во 2001 година за раководител на Одделението-центар за хронична опструктивна белодробна болест, а во 2003 година за раководител на Одделението за белодробни инфекции и туберкулоза.

Едукативна дејност

Учествува во стручно-наставната дејност на Клиниката со свои презентации, предавања во склоп на семинари за специјализанти по предметот педијатрија и предавања на состаноци на Македонското педијатриско здружение и Македонското респираторно здружение.

Учествува во теоретската и практичната настава за студентите по медицина и стоматологија и високите школи при Медицинскиот факултет.

Ментор е на дипломска работа на медицинска сестра од ВМШ и од 2011 година на два кандидата на докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како поканет предавач учествувала во едукација на лекари од примарна здравствена заштита во областа на пулмологијата во повеќе градови во земјата.

Научноистражувачка дејност

Како главен истражувач-раководител и национален координатор за Р. Македонија учествувала во 2 научноистражувачки проекта и коистражувач во еден, сите финансирани од Министерството за наука.

Член е на повеќе здруженија во земјата и во странство, како и член на меѓународни издавачки одбор на неколку меѓународни стручни списанија.

Има објавено 231 стручно-научен труд, од кои прв автор е на 73. Пет од нив се објавени во меѓународни списанија, другите се презентирани на конгреси во земјата и во странство. За овој избор се приложени трудовите под реден број 223-231.

Автор е на монографијата со наслов „Рецидивен wheezing - дали е тоа секогаш астма?“

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Емилија Ѓорѓи Влашки
(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и
Методиј“, Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии	2,2 поени
	1. Општа медицина: - Педијатрија (2010/2011) 10* (1 семестар)= 10 часа - Педијатрија (2011/2012) 18* (1 семестар)= 18 часа - Педијатрија изведување на колоквиум (2011/2012) = 1 час - Клиничко испитување (2010/2011 и 2011/2012) 2* (2 семестра)* 2 години = 8 часа 2. Стоматологија (2010/2011 и 2011/2012) 1* (1 семестар)* 2 години = 2 часа 3. Медицински сестри и техничари ВМШ (редовни и вонредни) - здравствена нега на деца и младинци со педијатрија: (2009/2010 и 2010/2011) 1+6 часа = 7 часа 4. Логопеди ВМШ (редовни и вонредни) - педијатрија: (2009/2010 и 2011/2012) 3 + 3 = 6 часа 5. Физиотерапевти ВМШ (редовни и вонредни) - педијатрија: (2009/2010) 3 часа = 3 часа Вкупно часови: 55* 0,04 = 2,2 поени	
2.	Настава во школи и работилници Учесник: 1. Летна школа на ESPGHAN во септември 2009 во Охрид	1 *2= 2 поени

	2. Работилница РЕФ-метрија во октомври 2010 во Скопје	
3.	Одржување на клинички вежби од прв циклус студии	4,05 поени
	1. Општа медицина - педијатрија (2010/2011) 3*15 * (2 семестра)* 1 година = 90 часа - педијатрија (2011/2012) 3*15 * (1 семестар)* 1 година = 45 часа Вкупно часови= 135*0,03 = 4,05 поени	
4.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика	14,4 поени
	1. Клиничка практика-педијатрија (општа медицина) и Педијатрија-семинар (општа медицина) во 2011 за 2 групи од 3 студенти 240 часа*0,06 = 14,4 поени	
5.	Консултација со студенти во рамките на здравствената клиничка практика 6 студенти* (2 семестра)* 0,2 * 3 години = 7,2 поени	7,2 поени
6.	Ментор на дипломска работа 1. ВМШ-медицинска сестра Катица Крстева, 2011	0,2* 1 = 0,2 поени
7.	Ментор на специјалистичка работа	1*16=16 поени
8.	Ментор и едукатор на здравствена едукација 1. Специјализација по семејна медицина-турнус педијатрија - Лилија Чолакова Дервишова, јуни 2011 7 часа* 10 дена *0,08 = 5,6 поени	5,6 поени
9.	Член на комисија за оцена или одбрана на докторат 1. д-р Весна Котевска, јуни 2011	0,5 поени
10.	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа (специјалистички испит) 1. д-р Александра Игнатова, март 2010 2. д-р Наташа Никчевска, ноември 2011	0,2*2 = 0,4 поени
11.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа 1. ВМШ-физиотерапија Крсте Спасески, јули 2011 2. ВМШ-радиолошки технолог Ивана Таскова, декември 2011 3. ВМШ-медицинска сестра Катица Крстева, февруари 2012	0,1* 3 = 0,3 поени
	Вкупно	52,85

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр	Назив на активноста:	Поени
2.	Раководител на национален научен проект - „Преваленција на астма, алергиски ринитис, егзема и фактори на ризик асоцирани со овие болести во	6

	детската возраст во Р. Македонија", 2006-2008 год.	
3.	<p>Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание со меѓународен уредувачки одбор:</p> <p>1. Vlaski E, Stavric K, Seckova L, Kimovska M, Isjanovska R. Do household tobacco smoking habits influence asthma, rhinitis and eczema among 13-14 year-old adolescents? <i>Allergol Immunopathol (Madr)</i> 2011; 39(1):39-44.</p> <p>2. Ellwood P, Williams H, Ait-Khaled N, Björkstén B, Robertson C, ISAAC Phase III Study Group. (Study group includes Vlaski E). Translation of questions: The International Study of Asthma and Allergies in Childhood (ISAAC) experience. <i>Int J Tuberc Lung Dis.</i> September 2009; 13(9): 1174-1182.</p> <p>3. Ait-Khaled N, Pearce N, Anderson HR, Ellwood P, Montefort S, Shah J, and the ISAAC Phase Three Study Group. (Study group includes Vlaski E). Global map of the prevalence of symptoms of rhinoconjunctivitis in children: The International Study of Asthma and Allergies in Childhood (ISAAC) Phase Three. <i>Allergy</i> 2009; 64(1):123-48.</p> <p>4. Odhiambo J, Williams H, Clayton T, Robertson C, Asher MI, and the ISAAC Phase Three Study group. (Study group includes Vlaski E). Global variations in prevalence of eczema symptoms in children from ISAAC Phase Three. <i>J Allergy Clin Immunol</i> 2009;124(6):1251-8.</p> <p>5. Beasley RW, Clayton TO, Crane J, Lai CKW, Montefort SR, von Mutius E, and the ISAAC Phase Three Study group. (Study group includes Vlaski E). Acetaminophen use and risk of asthma, rhinoconjunctivitis, and eczema in adolescents. <i>International Study of Asthma and Allergies in Childhood Phase Three. Am J Respir Crit Care Med</i> 2011; 183:171-78.</p> <p>6. Brunekreef B, Stewart WA, Anderson HR, Lai KWC, Strachan PD, Pearce N, and ISAAC Phase Three Study group. (Study group includes Vlaski E). <i>Environ Health Perspect</i> 2009; 117:1791-1798.</p> <p>7. Lai CKW, Beasley R, Crane J, Foliaki S, Shah J, Weiland S, and the ISAAC Phase Three Study Group. (Study group includes Vlaski E). Global variation in the prevalence and severity of asthma symptoms: Phase Three of the International Study of Asthma and Allergies in Childhood (ISAAC). <i>Thorax</i> 2009; 64:476-483.</p> <p>8. Ellwood P, Asher MI, Stewart AW, and the ISAAC Phase III Study Group. (Study group includes</p>	<p>60% од 6 поени = 3,6 поени +IF</p> <p>3,6 + 0,63 4,23 поени</p> <p>3,6 + 2,557 IF= 6,157 поени</p> <p>3,6 + 6,297 IF= 9,897 поени</p> <p>3,6 * 1 труд + 9,273 IF= 12,873 поени</p> <p>3,6* 1 труд + 10,191 IF = 13,791 поени</p> <p>3,6* 1 труд + 6,09 IF = 9,69 поени</p> <p>3,6* 1 труд + 6,525 IF = 10,125 поени</p> <p>3,6* 1 труд + 2,557 IF =</p>

	Vlaski E). The impact of the method of consent on response rates in the ISAAC time trends study. Int J Tuberc Lung Dis 2010; 14(8):1059-65.	6,157 поени
5.	Труд објавен во зборник на трудови на високообразовна институција: 1. Влашки Е. Современа класификација и природ кон дијагноза и третман на хронична интерстициелна белодробна болест во детството. Педијатрија, Годишна ревија 2009; 189-196.	100% од 2 поени = 2 поени 2* 1 = 2 поени
6.	Пленарни предавања на научен/стручен собир: 1. Влашки Е. Кашлица во детска возраст: предизвик и сатисфакција за педијатарот. 5-ти Конгрес на Педијатриското здружение на Македонија со меѓународно учество Охрид. Зборник на апстракти и трудови, Мак. мед. преглед 2011:22-30. 2. Влашки Е. Дефиниција, проценка и третман на wheezing во претшколска возраст: препораки на Европското респираторно здружение. 5-ти Конгрес на Педијатриското здружение на Македонија со меѓународно учество Охрид. Зборник на апстракти и трудови, Мак. мед. преглед 2011:364-72.	2* 2 труда = 4 поени
7.	Апстракт објавен во зборник на конференција - национална: 1. Мицевска В, Влашки Е , Сечкова Л, Саздовски А, Мишкова С, Чолаковска В. Sy Loeffler- белодробна еозинофилија кај деца. 5-ти Конгрес на Педијатриското здружение на Македонија со меѓународно учество Охрид. Зборник на апстракти и трудови, Мак. мед. преглед 2011:54-55. 2. Кировски И, Саздовски А, Влашки Е , Сечкова Л, Цвејовска-Чолаковска В, Мишкова С. Гигантски белодробни ехинококови цисти во детска возраст. 5-ти Конгрес на Педијатриското здружение на Македонија со меѓународно учество Охрид. Зборник на апстракти и трудови, Мак. мед. преглед 2011:57. 3. Цвејовска-Чолаковска В, Влашки Е , Саздовски А, Сечкова Л, Кировски И, Мицевска В. Оценување на квалитетот на животот кај децата со астма. 5-ти Конгрес на Педијатриското здружение на Македонија со меѓународно учество Охрид. Зборник на апстракти и трудови, Мак. мед. преглед 2011:319. 4. Сечкова Л, Влашки Е , Мицевска В, Мишкова С, Цвејовска В, Саздовски А, Кировски И. Интоксикации во детска возраст. 5-ти Конгрес на Педијатриското здружение на Македонија со меѓународно учество Охрид. Зборник на апстракти и трудови, Мак. мед. преглед 2011:357-8.	4*0.5=2
8.	Апстракти објавени во зборник на конференција	5*1=5

	<p>- меѓународна</p> <p>1. Kirovski I, Micevska V, Nikolovski L, Vlaski E. Chest x-ray in diagnosis of pneumonia in children less than five years of age. VI World Congress of the World Society for Pediatric Infectious Diseases, Book of abstracts 2009:208.</p> <p>2. Vlaski E, Stavric K, Kimovska M, Seckova L, Iseni A, Collaborative Team of the Project. Is regular exercise protective against asthma? XXVIII Congress of the European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI) Abstract Book, Warszawa, Poland, Allergy 2009; 64(supp 90):315/806.</p> <p>3. Cvejaska Colakovska V, Vlaski E, Nikolovski L. Translation and adaptation of a pediatric asthma quality of life questionnaire into Macedonian – a pilot study. XXVIII Congress of the European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI) Abstract Book, Warszawa, Poland, Allergy 2009; 64(supp 90):442/1158.</p> <p>4. E. Vlaski, L. Seckova, K. Stavric, I. Kirovski, M. Kimovska. Risk factors for current asthma symptoms in young adolescents. 20th ERS Annual Congress, Barcelona, Spain, Eur Respir J 2010; 36: supp 54: 887s/P4816.</p> <p>5. E. Vlaski, K. Stavric, I. Kirovski, L. Seckova, M. Kimovska. Risk for current asthma and rhinitis symptoms in young adolescents with ever-diagnosed eczema. 20th ERS Annual Congress, Barcelona, Spain, Eur Respir J 2010; 36: supp 54: 354s/E2044.</p>	
	ВКУПНО	95.78 п.

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	<p>Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија</p> <p>- член на Работната група од Министерството за здравство на РМ за дефинирање/утврдување на здравствени услуги кои можат да ги вршат ЈЗУ Општи и Клинички болници во педијатриски одделенија во РМ на крајот на 2010</p>	1
2.	Раководител на оддел	3
2.	<p>Клиничка или научноапликативна студија во областа на медицинските науки и здравството:</p> <p>-член за педијатриски испитаници на „Постмаркетиншко испитување на тераписката ефикасност и безбедност на ТРИЦЕФ во лекување на респираторни инфекции“, 2011 година</p>	1
	ВКУПНО	5 поени

Дејности од поширок интерес

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание: 1. Clinical, Cosmetic and Investigational Dermatology 2. Allergologia et Immunopathologia (Madr) 3. Oxidants and Antioxidants in Medical Science	1* 3 = 3 поени
2.	Член на организационен или програмски одбор на научен-стручен собир 1. 5-ти Конгрес на Педијатриското здружение на Македонија со меѓународно учество, 2011 2. 5-ти Конгрес за пулмологија и алергологија со меѓународно учество, 2012	0,5* 2 = 1 поен
4.	Студиски престој во странство до 3 месеци: 1. Два постдипломски курса во Стокхолм, 2007	0,5* 1 = 0,5 поени
5.	Подготовка на национални документи (стратегии, закони и сл.) - изготвување на клиничко упатство, т.е. национален водич за дијагноза и третман на пневмонија кај деца постари од 5 год. за Министерството за здравство на РМ во 2011 и за ФЗО на Р. Македонија во 2012	2 поени
6.	Учество во комисији и тела на државни и други органи: - член на Второстепена лекарска комисија за лекување во странство при Министерството за здравство и ФЗО на РМ во 2010/2012	1* 1 = 1 поен
Вкупно		7,5 поени

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	52.85
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	95.78
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ со дејности од поширок интерес	12,5
Вкупно	161.13

ЗАКЛУЧОК

Д-р Емилија Влашки бележи подем во својата стручна, едукативна и научноистражувачка дејност. Учествува во значајни меѓународни проекти и објавува трудови. Особено е активна во едукацијата на студенти и специјализанти. Ценејќи ја нејзината стручна, наставна и научноистражувачка дејност Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет, д-р Емилија Влашки да биде избрана во звањето вонреден професор.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Мирјана Кочова, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Љиљана Пота, член, с.р.
3. Проф. д-р Стефанка Грујовска, член, с.р.
4. Проф. д-р Дафина Кузмановска, член, с.р.
5. Проф. д-р Катица Пиперкова, член, с.р.

Ката Мартинова

Биографски податоци

Родена е 1955 год. во Кочани, Р. Македонија. Основно и средно образование завршила во Скопје. Студиите на Медицинскиот факултет во Скопје ги завршила во 1980 год. со среден успех 8,85.

Од 1983 год. е вработена на Клиниката за детски болести во Скопје. Во 1988 година го положила специјалистичкиот испит по педијатрија.

Во 1992 год. е избрана за асистент по предметот педијатрија, а реизбрана е во 1997 и во 2001 год.

Од 1993 год. е раководител на Отсекот за хемоглобинопатии при Одделот за детска хематологија-онкологија, а од 2001 година раководител на Одделението за малигни хемопатии и лимфоми. Во 2000 година ја одбранила докторската дисертација со наслов „Рецидиви кај акутните лимфобластни леукемии во детската возраст“.

Во 2004 година е избрана за научен соработник, а во 2009 год. за виш научен соработник на Медицинскиот факултет по предметот педијатрија. Во звањето примариус е избрана во 2001 год.

Супспецијализација по педијатриска хематологија и онкологија завршила во 2009 година.

Стручна активност

Остварила едномесечен стручен престој на Онколошкиот оддел при Детската клиника во Љубљана, Словенија, во 1996 год, со воведување на протоколите со високи дози на Metotrexat во терапијата на болните деца со ALL, non-Hodgkin Lymphoma и коскени малигни тумори. Два месеца била на стручно усовршување преку DAAD - стипендијата во болницата Charite во Берлин и во Педијатриската клиника во Дизелдорф, Германија. Активно учествува во сите стручни активности на Клиниката. Учествувала во меѓународен проект под наслов "Capacity Building of Hemophilia Health Care in Macedonia", одобрен од Novo Nordisk Hemophilia Foundation.

Член е на Здружението на педијатрите на Р. Македонија, Здружението на хематолози на Р. Македонија, Светската асоцијација за хемофилија и на Европската хематолошка асоцијација. Била секретар на Здружението на хематолози на Р. Македонија.

Во 2002 год. Доделена и е диплома од страна на Македонското лекарско друштво, а во 2007 година плакета за значаен придонес во остварувањето на целите и задачите на Македонското лекарско друштво.

Наставна дејност

Од изборот за асистент редовно учествува во практичната настава со студенти по медицина и стоматологија. Редовно учествува како предавач на семинарите по хематоонкологија за едукација на специјализантите по педијатрија. Последните неколку години ги едуцира стажантите од 12. семестар на Медицинскиот факултет во текот на нивниот престој на хематоонколошкиот оддел на Клиниката за детски болести. Од 2004 година учествува во комисијско полагање на колоквиумот по хематологија и онкологија во склоп на специјализацијата по педијатрија, а во последните 2 години и со предавања на додипломските студии (Клиничко испитување) за студентите по медицина и со предавања за логопеди, стручни техничари и сестри. Во неколку наврати била член на комисиите за полагање на државен испит за сестри и за доктори.

Научноистражувачка дејност

Активно е вклучена со сопствени трудови и како коавтор во голем број стручни манифестации (состаноци на Здружението на хематолозите, Здружението на педијатрите, хематолошко-трансфузиолошки и педијатриски конгреси) во земјата и во странство. Учесник е на бројни педијатриски хематолошки конгреси во земјата и во странство.

Учествувала како коистражувач во научните проекти: „Дизајнирање на третманот на децата болни од акутна лимфобластна леукемија со воведување на високи дози на метотрексат по протоколот БФМ-90“, финансиран од Министерството за наука на Р. Македонија и Медицинскиот факултет во Скопје и ISET (интернационална студија за ембрионални тумори) под покровителство на Светската здравствена организација, раководена од Интернационалната агенција за истражување на рак во Лион-Франција.

Има објавено вкупно 133 труда. Коавтор е во универзитетскиот учебник „Хематологија“ (Т. Стојчевски и соработници), издаден во 1995 год.

Трудовите рецензирани при изборот за асистент во 1992 година се објавени во Билтен број 574/92, со реден број од 1 до 15.

Трудовите рецензирани при првиот преизбор за асистент се објавени во Билтен број 677/97, со реден број од 16 до 47.

Трудовите рецензирани при вториот преизбор за асистент се објавени во Билтен број 774/2001, со реден број од 48 до 74.

Трудовите рецензирани при изборот за научен соработник се објавени во Билтен број 847/2004, со реден број од 75 до 96.

Трудовите рецензирани при изборот за виш научен соработник се објавени во Билтен број 962/2009, со реден број од 97 до 106.

За овој конкурс се пријавени 27 труда.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ката Ѓорѓи Мартинова

(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет, Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии	0,44 поени
	1. Општа медицина Клиничко иследување (група А+Б 2010/2011 год, група А+Б 2011/2012 год) $(4*2*0,04=0,32)$ 2. Логопеди ВМШ (редовни и вонредни) (3 часа*0,04) $(3*0,04=0,12)$ Вкупно часови: 0,44 поени	
2.	Одржување на настава од втор циклус студии (специјализанти)	3,3 поени
	1. Семинар по хематологија и онкологија (декември 2010 год.) Прогностички фактори кај АЛЛ во детска возраст Хелаторна терапија кај деца на политрансфузионен режим $2*0,05=0,1$ 2. Член на комисија (3 члена) за полагање на колоквиум по детска хематологија-онкологија во склоп на специјализацијата по педијатрија (Вкупно 58 кандидати) $(58*0,05=2,9)$ 3. Член на комисија за устен испит по предметот педијатрија на д-р. Евица Бојациева-студент на постдипломски студии по медицина, област педијатрија $(1*0,3=0,3)$	
3.	Одржување на клинички вежби од прв циклус на студии	4,05 поени
	1. Вежби по педијатрија за студенти по медицина 2011 (1 год.*2 семестри=2*45часа) $(90*0,03=2,7)$ 2. Вежби по педијатрија за студенти по стоматологија (15 часа во семестар*3 семестри*0,03=1,35) Вкупно часови= 135*0,03 = 4,05 поени	
4.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика	26,4 поени
	1. За студенти по медицина – педијатрија 2009, 2010 и 2011	

	год (3*120*0,06=21,6) 2. Семејна медицина - 1 кандидат, 2011 год. (10 дена*8часа*0.06=4,8)	
5.	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика 6 семестри*6 студенти * 0,2= 7,2 бода	7,2 поени
6.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник Хематологија, Т. Стојчевски и сор. (коавтор) 3 бода	3 поени
7.	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа Специјалистички испит по педијатрија - 3 кандидати 1. Д-р. Ивана Арнаудова, 16.04.2009 2. Д-р. Ѓорѓи Филев, 28.12.2009 2*0,2=0,4	0,4 поени
	Вкупно	44,79 поени
	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	
1.	Ментор на магистерска работа Д-р Евица Бојациева, "Прогностички фактори кај акутна лимфобластна леукемија и лимфобластен лимфом во детската возраст", 2011 год.	1 поен
2.	Учесник во меѓународен научен проект 1. "CAPACITY BUILDING OF HAEMOPHILIA HEALTHCARE IN MACEDONIA", февруари 2007 - септември 2009, финансиран од NNHF (Novo Nordisk Haemophilia Foundation). 2. ISET (Интернационална студија за ембрионални тумори), под покровителство на WHO, раководена од Интернационалната агенција за истражување на рак во Лион, Франција, 2007-2009 год.	2*5=10 поени
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание 1. Гучев З., Тасиќ В., Поп Јорданова Н., Кировски И., Стомнароска О., Мартинова К. , Јаневска А., Kremensky I., Singerska I. Type I Gaucher disease (GDI) in three siblings: enzyme replacement treatment (ERT) required Contributions Sec. Biol. Med Sci XXX/1(2009), 233-239 2. Станковиќ С., Мартинова К. , Трајковска М., Чевреска Л. Анемија со потекло од дигестивен тракт - современ пристап кон дијагноза. Мак. мед. преглед 2010; 64(3): 1-7	4,8 поени

4.	<p>Предавање на научен/стручен собир 1. Мартинова К. Efficiency and safety of Ex-Jade in the tretment of Thalassemia. Новини во педијатрија 2009</p>	2 поени
5.	<p>Пленарни и други предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество 1. Мартинова К. Терапија со хелатори на железо кај деца со трансфузионо зависни анемии. Педијатрија, годишна ревија 2009; pp 157-166. 2. Мартинова К. Новини и дилеми во третманот на акутната лимфобластна леукемија во детска и адолесцентна возраст, Новини во педијатрија 2010. 3. Мартинова К. Ургентни состојби во детската онкологија, Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, 2011. 4. Гламочанин С., Трајкова-Антевска З., Дејанова-Илијевска В., Станковиќ С., Муратовска О., Мартинова К., Чонеска Б., Кочева С. Results of the project "Capacity building of haemophilia health care in Macedonia "NNHF/МК, 12 Simposium "Current topics in pediatrics" 2010, Reviews in Pediatrics 2010- vol.12; pp 149-154. 5. Кочева С., Муратовска О., Гламочанин С., Мартинова К., Антевска З., Чонеска Б. Херидитарни анемии - дијагноза, превенција и лекување. Македонски медицински преглед-Зборник на апстракти и трудови, 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5-9 октомври 2011, pp 273-275.</p>	2*5 труда= 10 поени
6.	<p>Секциски предавања на научен/стручен собир 1. Стручен состанок на Здружението на хематолози на РМ "Анемија и лекување", Дојран, 20.11.2009. Мартинова К. Дијагностички алгоритам кај феро-дефицитната анемија во детска возраст. 2. Стручен состанок на Здружението на хематолози на РМ, Струмица, 2009, Мартинова К. Преоптовареност со железо и хелаторна терапија кај пациенти со таласемија. 3. Стручен состанок на Здружението на хематолози на РМ, Битола, 2010, Мартинова К. Улогата на хелатори во терапија на таласемија. 4. Стручен состанок на Здружението на хематолози на РМ, Охрид, 2011, Мартинова К. Наше искуство со хелаторот Deferasirox кај пациенти со таласемија.</p>	4 поени
7.	<p>Учество на научен/стручен собир со реферат Устна презентација 1.Трајкова-Антевска З, Гламочанин С, Муратовска О, Мартинова К, Чонеска-Јованова Б, Кочева С. Висцерална лажшманијаза: дијагноза и третман. Македонски медицински преглед-Зборник на апстракти и трудови, 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со</p>	2 поени

	меѓународно учество, 5-9 октомври 2011, пп 37-38. 2. Чонеска-Јованова Б., Спиревска Л., Муратовска О., Гламочанин С., Мартинова К. , Антевска-Трајкова З., Кочева С. Проценка на нутритивниот статус кај деца со малигни заболувања преку антропометриски параметри Македонски медицински преглед-Зборник на апстракти и трудови, 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 5-9 октомври 2011, пп 127-128.	
8.	Апстракти објавени во зборник на конференција - меѓународна 1. Мартинова К. , Муратовска О., Гламочанин С., Антевска-Трајкова З., Чонеска Б., Кочева С. Chronic and recurrent idiopathic thrombocytopenic purpura in childhood-single institution experience DOI: 10.3252/pso.eu.14eha.2009. 2. Чонеска Б., Муратовска О., Гламочанин С., Мартинова К. , Антевска-Трајкова З., Кочева С., Кацарска Р., Кузевска-Манева К. Cardio toxic effects of anthracycline therapy in children with acute lymphoblastic leukemia EJC 2009; vol7:227. 3. Гламочанин С., Муратовска О., Антевска-Трајкова З., Чонеска Б., Мартинова К. , Кочева С. Langerhans cell hystiocytosis in the children- diagnosis, treatment and follow up 14th Congress of the ЕНА, June 2009; Haematologica 2009;95(s2):360. 4. Гламочанин С., Антевска З., Чонеска Б., Мартинова К. , Кочева С, Кузевска К. Langerhans cell histiocytosis in children- treatment of patients with reactivation of disease Haematologica [2010; 95(s2)] 691. 5. Мартинова К. , Муратовска О., Гламочанин С., Антевска-Трајкова З., Чонеска Б., Кочева С., Војновска Т. Pulmonary abscessus in a child with acute lymphoblastic leukemia successfully treated with metronidazol-case report Наема 2010; 1(3) pp 263 (5 ти Балкански Хематолошки денови). 6. Муратовска О., Мартинова К. , Гламочанин С., Кочева С., Антевска З., Чонеска Б. Acute Leukemia in children with Down Syndrome Haematologica 2011; 96(s2):457. 7. Мартинова К. , Станковиќ С., Муратовска О., Гламочанин С., Антевска З., Чонеска Б., Кочева С., Каранфилски О. Idiopathic pulmonary hemosiderosis: a retrospective study from a pediatric hematology-oncology center Haematologica 2011; 96(s2): 619.	1*7 =7 поени
	Вкупно	40,8 поени
	СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	
1.	Превод Дел од книга: “Упатства за водење на хемофилија”, 2009 год.	0,5 поени

2.	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството Супспецијалист по педијатриска хематологија и онкологија од 2009 год.	1 поен
3.	Воведување на метод	4 поени
4.	Шеф на оддел	3
	Вкупно	8,5 поени
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	
1.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир 1. Работно претседателство за симпозиумот „Новини во педијатријата“, 2009. 2. Работно претседателство на пленарна сесија на 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество	2*0,5 поени= 1 поен
2.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир Член на научен одбор на 5-ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество	1 поен
3.	Студиски престој во странство До 3 месеци 1. Љубљана/Словенија, 2. Берлин/Германија, 3. Дизелдорф/Германија	3*0,5= 1,5 поени
4.	Член на универзитетска комисија “Група за мускулно-скелетни неоплазми и слични заболувања”, член	1 поен
5.	Учество во изработка на национални програми од одредена област Учесник во тимот за изработка на: Упатства за практикување на медицина заснована на докази; Педијатрија: хематологија со онкологија, пп 181-236.	3 поени
	Вкупно	7,5 поени

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	44,79
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	40,8
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ со дејности од поширок интерес	16,0
Вкупно	101,59 поени

ЗАКЛУЧОК

Д-р Ката Мартинова е реномиран педијатар и детски хематоонколог со постојано стручно усовршување во својата област, особено во онкологијата. Со учеството во научноистражувачки проекти дава придонес во осовременувањето на детската онкологија. Ценејќи ја нејзината целокупна стручна, научноистражувачка и

едукативна дејност, Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет, д-р Ката Мартинова да биде избрана во звањето вонреден професор.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Мирјана Кочова, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Љиљана Пота, член, с.р.
3. Проф. д-р Стефанка Грујовска, член, с.р.
4. Проф. д-р Дафина Кузмановска, член, с.р.
5. Проф. д-р Катица Пиперкова, член, с.р.

Снежана Јанчевска

Биографски податоци: Снежана Јанчевска е родена 1955 година во Скопје, каде што се стекнала со основно и гимназиско образование. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирала во 1980 година со просечна оценка 9,4. Во 1989 година завршила специјализација по педијатрија на Клиниката за детски болести при Медицинскиот факултет во Скопје. Во 1990 се вработила на Клиниката за гинекологија и акушерство на Одделението за новородени деца.

Стручна активност

Од 2000 до 2010 година е шеф на отсек на Одделението за неонатална и интензивна нега и терапија. Од 2010 година е раководител на истото одделение. Активно учествува во проектот „Иницијатива-Болници пријатели на бебињата“, со кој се воведува Rooming-in систем. Во 1997 учествувала во формирањето на Комитетот за поддршка на доењето на РМ со широки активности низ породициштата во државата.

Во 2001 година престојувала во Сиднеј, Австралија, во текот на 6-месечна едукација за неонатална интензивна нега и терапија во Royal Prince Alfred Hospital, во рамки на проект за намалување на перинаталниот морбидитет и морталитет, спроведуван од Министерството за здравство и Светската банка.

Во рамките на активностите на Иницијативата „Болници - пријатели на бебињата“, кандидатката е раководител на реализирани проекти координирани од УНИЦЕФ.

Член е на Здружението на педијатри на Р.Македонија, Здружението на гинеколози/опстетичари на РМ и на Здружението на перинатолози на РМ. Била потпретседател на Здружението на неонатолози на Република Македонија. Член е на Комитетот за храна при Министерството за здравство.

Наставна дејност

Во 1994 година, д-р Јанчевска е избрана за асистент по предметот педијатрија. Во 2004 година е избрана во звањето научен соработник, а во 2009 година во звањето виш научен соработник. Учествува во практичната и теоретската настава за студентите по медицина од областите педијатрија и гинекологија, како и за студентите на високите школи.

Учествувала и во бројни семинари за специјализанти и лекари од општа практика.

Забележителна е нејзината едукативна активност во врска со доењето организирана преку УНИЦЕФ.

Научна дејност

Магистерските студии ги завршила во 1992 година, а докторатот со наслов „Проценка на степенот на контаминација со тешки метали на биолошки медиуми кај мајка и новородено дете во релација со екомедиумите“ го одбрала во 1999 година.

Како автор/коавтор на стручно/научни трудови има свои презентации на симпозиуми и конгреси од републички и меѓународен карактер. Автор или коавтор е на 125 труда.

Трудовите 1-17 се рецензирани во Билтен бр. 629 на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј“ од 13.12.1994.

Трудовите 18-30 се рецензирани во Билтен бр. 702 од 27.2.1998 година

Трудовите 31,32,33 се рецензирани во Билтен бр. 666 и 781.

Трудовите 34-38 се рецензирани во Билтен бр. 733 и 821.

Трудовите со реден број 39-62 се рецензирани во Билтен бр. 847, 2004 год.

Трудови 63- 104 се рецензирани во Билтен бр. 938 од 19.3.2008.

За овој избор прилижува 20 труда.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Снежана Борис Јанчевска
(име, татково име и презиме)

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: педијатрија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

	Поени
Одржување на настава ¹	0,92
- од прв циклус студии 1.Предавање: Клиничко испитување за студенти по медицина: -Преглед на имунолошкиот систем/симптоми и знаци на имунолошките заболувања/алергија 2011/12, зимски/летен семестар 2 часа -Клиничко испитување за студенти по медицина, Преглед на новородено, 2011/2012, зимски/летен семестар, 2 часа 2 Педијатрија за логопеди (редовни, вонредни): -Инфективни заболувања, 2011/2012, 3 часа 3.Здравствена нега на студенти (редовни, вонредни) на ВМШ: -Сестринска анамнеза, 2011/12, 3 часа -Сестрински статус, 2011/12, 2 часа -Нега на дете на механичка вентилација, 2011/12, 2 часа -Инфективни болести, 2011/12, 2 часа -Вклучување на возрасните во ЗН на деца и младина, 2011/12, 1 час -Витални функции, 2011/12, 2 часа -Венепункција, поставување на и.в. канила, 2011/12, 1 час	

<p>-Предавање Исхрана кај бремени жени, 2011/12, 1 час -Предавање:Клиничко испитување за студенти медицина: Преглед на имунолошкиот систем/симптоми и знаци на имунолошките заболувања/алергија, летен/зимски семестар 2010/2011, 2 часа</p> <p>ВКУПНО: 23*0,04=0,92</p>	
<p>- од втор циклус студии Ментор на специјализантски турнус по неонатологија за специјализанти по опстериција/гинекологија и педијатрија 5+1=6 специјализанти 2011 – ВКУПНО: 40*4*0,05=8 Колоквиум по неонатологија за 5 специјализанти по Обстетриција/гинекологија: Моника Грашеска 05.05.2011, Ферати Мераљ 12.05.2011, Розана Јаневска 30.08.2011, Сотир Николовски и Билјана Талевска 27.01.2012, Александар Стојановски 22.02.2012, Д-р Валбона, 1 специјализант по педијатрија 08.06.2011 – нема одредено бодување</p>	8
<p>Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)² 1.Педијатрија: 4 часа по 11 седмици зимски семестар 2011/12, 4 часа по 11 седмици летен семестар 2011/12; 4 часа*11 седмици*2 семестра=88 часа 2.Клиничко испитување 4 часа по 4 седмици зимски семестар 2011/12, и 4 часа по 4 седмици летен семестар 2011/12; 4 часа*4 седмици*2 семестри=32 часа 3.Ургентна медицина: 4 часа зимски семестар 2011/12; 4 часа*1 недела*1 семестар=4 часа 4.Педијатрија за студенти по стоматологија: 4 часа по 11 седмички зимски семестар 2011/12; 1 час*11 седмици*1 семестар=11 часа 5.Педијатрија: 4 часа по 11 седмички зимски семестар 2010/11, 4 часа по 11 седмички летен семестар 2010/11; 4 часа*11 седмици*2 семестри=88 часа 6.Клиничко испитување: 4 часа по 4 седмици зимски семестар 2010/11, 4 часа по 4 седмици летен семестар. 4 часа*4 седмици*2 семестри=32 часа 7.Педијатрија за студенти по стоматологија: 1 час по 11 седмици зимски семестар 2010/11; 1 час*11 седмици*1 семестар=11 часа ВКУПНО: 178*0,03=5,34</p>	5,34
<p>Член на комисија за оцена или одбрана на докторат 1. Оцена на докторската дисертација од ас. <i>д-р Ашанас Сивевски</i> погласов „Евалуација на ефективноста на спинална и општа анестезија за царски рез врз родилката и новороденото“ 22.11.2010, бр.0903-628. 2. Одбрана на докторската дисертација од ас. <i>д-р Ашанас Сивевски</i> погласов „Евалуација на ефективноста на спинална и општа анестезија за царски рез врз родилката и новороденото“ 17.3.2011, бр. 0903-649. 3. Оцена на подобност на тема за изработка на докторската дисертација од ас. <i>д-р Анеш Папазовска Черепалковска</i> погласов „Влијание на наследниот дефицит на лукозо-6-фосфат дехидрогеназата врз појавата на неонатална жолтица во Република Македонија“ од 31.5.2011, бр. 0802/741. ВКУПНО: 3*0,5=1,5</p>	1,5
<p>Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа 1. Оцена на дипл. Работа, 21.2.2011, на Милена Буџаровска под наслов „Превенција на нозокомијални инфекции кај ризични новородени“, бр. 13-5033/2.</p>	0,4

<p>2. Одбрана на дипл. теза, на 25.3.2011, на Милена Буџаровска под наслов „Превенција на нозокомијални инфекции кај ризични новородени“</p> <p>3. Оцена на дипл. Работа, 28.9.2011, на Даниела Јакимовска под наслов „Клинички манифестации на генерализирани инфекции во најраната дејска возраст“ бр. 13-271/2.</p> <p>4. Одбрана на дипл. работа, на 11.11.2011, на Даниела Јакимовска под наслов „Клинички манифестации на генерализирани инфекции во најраната дејска возраст“.</p> <p>ВКУПНО: 4*0,1=0,4</p>	
ВКУПНО	16,16

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

	Поени
<p>Секциско предавање на научен/стручен собир</p> <p>1. Состанок на Здружението за перинатална медицина на Република Македонија, во Дебар, на 12.6.2009, со тема „За посебноста на хипотрофичните новороденчиња“.</p> <p>ВКУПНО: 1</p>	1
<p>Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество</p> <p>1. Јанчевска А, Шишко А: Borderline between help and harmful: congenital diaphragmatic hernia. 4th International Emergency Medicine Conference, Kosova, Prishtina, 2011, 50.</p> <p>2. Јанчевска С, Шишко А: Meconium aspiration syndrome: What is necessary? 4th International Emergency Medicine Conference, Kosova, Prishtina, 2011, 51.</p> <p>3. Јанчевска С: Connection between fetal distress, short umbilical cord and newborn's neutrophils. Book of Abstracts Second Pediatric Conference, Prishtina, 2011, 124-126.</p> <p>ВКУПНО: 3*2=6</p>	6
<p>Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество</p> <p>1. на тема: <i>Милениумските цели на развојот изразени во македонската сесиринска и мајтернална трижа</i>, Скопје, мај 2010, како член на Комитетот за поддршка и спроведување на меѓународниот македонско-англиски проект „Безбедно мајчинство“ (2007-2011).</p> <p>ВКУПНО: 1*2=2</p>	2
<p>Апстракти објавени во зборник на меѓународна конференција³</p> <p>1. Jancevska S, Rajcanovska Z: Association between neonate's neutrophils at birth and short umbilical cord. 6th World Congress of the World Society for Pediatric Infectious Diseases, Buenos Aires, Argentina, 2009, 485.</p> <p>2. Rajcanovska Z, Jancevska S: The infectious factor-provocateur of the altered capillary endothelium-Morbus Kawasaki. 6th World Congress of the World Society for Pediatric Infectious Diseases, Buenos Aires, Argentina, 2009, 491.</p> <p>3. Rajcanovska Z, Jancevska S: The effect of the vaccineprofilax on</p>	9*1=9

<p>morbidity and epidemiology of the pertussis in the municipality of Negotino. 6th World Congress of the World Society for Pediatric Infectious Diseases, Buenos Aires, Argentina, 2009, 490.</p> <p>4. Janchevska S, Shishko A: Mercury blood level correlation between pregnant women and newborn baby. 4th Congress of Peditricians in B&H with International Participation, Neum 2010, 63-64;</p> <p>5. Janchevska S, Petkovska E, Rajchanovska Z, Shishko A: Retinol blood level at birth in Small for gestational age newborn babies. 4th Congress of Peditricians in B&H with International Participation, Neum 2010, 44;</p> <p>6. Janchevska S, Shishko A: Some neonatal sequels of oligohydramnios. I Congress of Kosova Society of Orthopaedics and trauma surgeons-KSOTS with international participation, Abstract Book, Prishtina, 2010.</p> <p>7. Shishko A, Janchevska S: Asphixioni perinatal si acut ne repartin e neonatologjise-Gostivar. 4th International Emergency Medicine Conference, Kosova, Prishtina, 2011, 65.</p> <p>8. Janchevska S: Еколошки отсјај: улога на постелката во прочистувањето од внатрешното загадување со тешки метали кај новородените деца. 5ти Конгрес на Здружението на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Зборник на абстракти и трудови, Охрид, 2011, 301-2.</p> <p>9. Janchevska S: Postnatal hypothermia and newborn babies' neutrophils dynamic. VIth Recent Advances in Neonatal Medicine, An International Symposium, Wurzburg, Germany, 2011, 23.</p> <p>ВКУПНО: 9</p>	
<p>- национална</p> <p>1. Janchevska S, Shishko A: За посебноста на хипотрофичните новороденчиња. Medicus, ISSN 1409-6366 UDC 61 Supplement 4, Association of Albanian Medical Doctors in Macedonia, Simpozium, Collection of studies, Tetovo, 2009, 147.</p> <p>2. Janchevska S, Shishko A: Клиничка експресија на акутно абдоминално страдање на новороденче при вродени пречки во пасажата. Medicus ISSN 1409-6366 Supplement 5, Association of Albanian Medical Doctors in Macedonia, Simpozium Abdomen acuta, Tetor, 2010, 152-153.</p> <p>ВКУПНО: 2*0,5=1,0</p>	<p>1,0</p>
<p>ВКУПНО</p>	<p>19,0</p>

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

<p>Воведување нова лабораториска/клиничка или јавно-здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството</p>	
<p>Учество во заведување на метод</p> <ul style="list-style-type: none"> - Screening ROP сеопфатен менаџмент од раководител на Одделение за интензивна нега/терапија на новородени деца, на воведување на методата скринирање на ретинопатија од прематуритет кај новородени деца (индиректна офталмоскопија и ласерски третман) на Универзитетската клиника за опстетриција и гинекологија-Скопје. <p>Учесник во меѓународен стручен проект</p>	<p>3</p>

-Безбедно мајчинство, спроведуван од ЗМСТАМ, Министерството за здравство на Р. Македонија, Кралскиот англиски колеџ од Лондон и СЗО, 2007-2011 год.	
ВКУПНО: 4 бода	
Раководител на оддел	3
Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството -Завршена програма за менаџмент и лидерство во здравството (<u>III ниво</u>) и положен испит за директори на ЈЗУ, организирано и спроведено од : Министерство за здравство на РМ, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Медицински факултет-Скопје и Министерство за економија на РМ, февруари-мај 2007 год.	1
ВКУПНО	7,0

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

	Поени
Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир 1. 4 th International Emergency Medicine Conference, Kosova, Prishtina, 2011 (moderatore, May 28 2011). 1 бод 2. Second Pediatric Conference, Prishtina, Kosova, 2011, (Sesioni I Pergjithshem, moderatore). 1 бод	2
ВКУПНО	2

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	16,16
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	19,0
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ со дејности од поширок интерес	9,0
Вкупно	44,16

ЗАКЛУЧОК

Ценејќи ги приложените материјали за наставната, едукативната и научноистражувачката дејност во една тесна област поврзана со новородените во породилиште, а според бројот на бодови по критериумите за избор во звања, кандидатката не ги исполнува условите за избор во наставно-научно звање. Рецензентската комисија предлага кандидатката да остане во сегашното научно звање.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Мирјана Кочова, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Љиљана Пота, член, с.р.
3. Проф. д-р Стефанка Грујовска, член, с.р.
4. Проф. д-р Дафина Кузмановска, член, с.р.
5. Проф. д-р Катица Пиперкова, член, с.р.

ЗАКЛУЧОК

По деталната анализа на документите доставени од страна на кандидатите пријавени за избор во наставно-научно звање, според критериумите за избор во наставно-научни звања (Правилник на УКИМ, Сл. весник), Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет да ги избере во звањето вонреден професор кандидатите: Филип Дума, Ацо Костовски, Велибор Тасиќ, Емилија Влашки и Ката Мартинова, а кандидатката Снежана Јанчевска да биде преизбрана во своето сегашно звање - виш научен соработник.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Мирјана Кочова, претседател, с.р.
2. Проф. д-р Љиљана Пота, член, с.р.
3. Проф. д-р Стефанка Грујовска, член, с.р.
4. Проф. д-р Дафина Кузмановска, член, с.р.
5. Проф. д-р Катица Пиперкова, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА УЧЕБНИКОТ „ВЕРОЈАТНОСТ“
ОД АВТОРОТ Д-Р ВЕРИЦА БАКЕВА, ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР НА
ФАКУЛТЕТОТ НА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО
ИНЖЕНЕРСТВО

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
 Универзитет „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ во Скопје
 Факултет за информатички науки
 и компјутерски инженерство

11.05.2012			
07	511/31		

Со одлука бр. 02-203/1 на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерски науки (ФИНКИ) од 27.2.2012 година, избрана сум за рецензент на ракописот „Веројатност“, предложен за учебник од авторот д-р Верица Бакева, вонреден професор на ФИНКИ.

По разгледувањето на трудот, со особено задоволство го поднесувам следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот „Веројатност“ од д-р Верица Бакева, според авторот, е пред сè наменет за предметот веројатност, како и за дел од предметот веројатност и статистика на студиите од прв циклус на ФИНКИ. Учебникот можат да го користат и студентите на техничките студии, каде што се изучуваат одбрани поглавја од теоријата на веројатност. Бидејќи ракописот е составен така што по основниот текст следува додаток во кој се дадени докази на пообемните и потешки теореми, тој како целина може да се користи и за соодветни предмети на студиите по математика.

Анализа на ракописот

Ракописот е предаден оформен во А4-формат на 192 страници, компјутерски обработен и извонредно прегледен. Основниот дел е поделен во 4 глави: Простор на веројатност, Случајни променливи, Бројни карактеристики на случајни променливи и Гранични теореми. На крајот од учебникот е даден додаток: Докази на некои теореми, Таблица на нормална распределба и Литература. Учебникот ја има следнава

СОДРЖИНА

1. Простор на веројатност.

Множество елементарни настани. Случајни настани. Аксиоматика на Колмогоров. Својства на веројатноста. Дискретен простор на веројатност. Конечен простор на веројатност. Преброив простор на веројатност. Геометриска веројатност. Условна веројатност. Независност на настани. Формула за тотална веројатност и Бејесови формули. Бернулиева шема. Најверојатен број. Асимптотски формули за определување на веројатностите $P_n(k)$ во Бернулиева шема.

2. Случајни променливи.

Дефиниција на случајна променлива. Функција на распределба. Случајни променливи од дискретен тип. Случајни променливи од апсолутно-непрекинат тип. Случајни вектори. Дефиниција на случаен вектор. Функција на распределба на

случаен вектор. Случајни вектори од дискретен и од апсолутно-непрекинат тип. Маргинални распределби. Условна распределба. Независност на случајни променливи. Функции од случајни променливи.

3. Бројни карактеристики на случајни променливи

Математичко очекување. Дисперзија. Математичко очекување и дисперзија за некои значајни распределби. Моменти на случајни променливи. Моменти на случајни вектори.

4. Гранични теореми

Карактеристична функција. Видови конвергенција на случајни променливи. Закон на големите броеви. Централна гранична теорема.

А. Докази на некои теореми

Литература

На почетокот на првата глава, преку повеќе примери се воведуваат, на интуитивно ниво, поимите случаен настан и статистичка веројатност. Со тоа се утврдува дека реално постојат случајни настани, како и објективна мерка на можноста за нивно појавување. Во поглавјето „Множество елементарни настани. Случајни настани”, дефинирани се релации и операции со случајни настани, што е проследено со решение на 16 примери, кои го олеснуваат разбирањето на поимите и операциите.

Во поглавјето 1.3, се воведува аксиоматиката на Колмогоров, со што се дефинира, математички коректно, поимот простор на веројатност и се обезбедува потребното научно ниво и услови за натамошното излагање. Во наредните поглавја, преку повеќе теореми со докази, дадени се својствата на веројатноста, разгледани се специјални случаи на простори на веројатност и соодветни дефиниции на веројатност. Потоа, следуваат поглавја посветени на важни поими за примената на веројатноста, како: условна веројатност, независност на случајни настани и теореми за тотална веројатност и Бејесови формули. Во последното поглавје од оваа глава, се разгледува Бернулиевата шема, која е значајна како математички модел на најчестиот вид реални серии од експерименти. Тука се дадени и 3 теореми од кои што следуваат асимптотските формули за веројатностите во Бернулиевата шема, што имаат примена во задачите од практиката.

Содржината на првата глава е изложена преку 19 дефиниции, 16 теореми и 46 решени задачи – примери.

Втората глава е посветена на случајните променливи. На почетокот низ повеќе примери се доаѓа до дефиницијата на случајна променлива, како функција од множеството на елементарни настани во множеството на реални броеви. Потоа, се дефинира функција на распределба на веројатностите на случајна променлива и низ 4 теореми, што се докажани, се искажуваат нејзините својства. Во наредните две поглавја, поодделно, се разгледуваат случајни променливи од дискретен тип и случајни променливи од апсолутно-непрекинат тип. Притоа е посветено посебно внимание на некои поважни распределби од дискретен тип (индикатор на даден настан, биномна, рамномерна на конечно множество, хипергеометриска, геометриска и Пуасонова) и непрекинат тип (рамномерна на даден интервал, експоненцијална, нормална, гама и

Кошиева). Овие распределби најчесто се среќаваат како распределби на реални величини од техниката и компјутерските науки. Во поглавјето 2.4, најпрво се дефинира случаен вектор, како повеќедимензионална случајна променлива, а потоа во 2.5, се формулираат и разгледуваат дефиниции и теореми само за дводимензионален случаен вектор. Како посебно важни се наведени и разгледани дводимензионалната нормална распределба и рамномерната распределба на дадена област во рамнина. Во наредните две поглавја се дефинираат маргинална распределба и условна распределба. Решени се повеќе примери, при што како примери од апсолутно-непрекинат тип се земени дводимензионалната нормална и рамномерната распределба. Во поглавјето „Независност на случајни променливи”, најпрво, се дава општа дефиниција на независноста на случајни променливи, согласно со дефиницијата за независност на случајни настани, а потоа следуваат теореми за независност според начинот на определување на распределбата. Тука, како пример е разгледана дводимензионалната нормална распределба и како решение е добиена врската меѓу независноста на две нормално распределени случајни променливи и вредноста на параметарот ρ ($\rho = 0$ ако и само ако X и Y се независно распределени случајни променливи). Последното поглавје е посветено на функциите од една и повеќе случајни променливи, поими што се многу важни за примената на теоријата на веројатност во статистиката, техничките и компјутерските науки и други.

Втората глава содржи 10 дефиниции, 12 теореми и 28 примери.

Во трета глава се дефинираат основните бројни карактеристики на случајните променливи и случајните вектори. Во поглавјето 3.1. математичкото очекување е дефинирано посебно за: дискретна распределба на конечно множество вредности, дискретна распределба на преброиво множество вредности и распределба од апсолутно-непрекинат тип, што е во согласност со математичките признања на студентите. Својствата на математичкото очекување се формулирани во теорема чиј доказ е поместен во додатокот со цел да не се оптоварува основниот текст. Во следното поглавје е дефинирана дисперзија на случајна променлива, а својствата се дадени во една теорема чиј доказ е, исто така, поместен во додатокот. Третото поглавје е посебно значајно, бидејќи во него се определени математичките очекувања и дисперзии на сите распределби разгледани посебно во претходната глава. Имено, познавањето на бројните карактеристики и врските со параметрите на соодветната распределба е од големо значење во задачите за оценување во статистиката. Наредните две поглавја се посветени на моментите на случајни променливи и моментите на случајни вектори. Дефинирана е коваријанса и коефициент на корелација на две случајни променливи. Како пример, покрај другите, е определен коефициентот на корелација на дводимензионална нормална распределба, со што е добиено значењето на параметарот ρ и врската меѓу својствата независност и корелираност на две нормално распределени случајни променливи.

Оваа глава содржи 9 дефиниции, 5 теореми и 13 примери.

Првото поглавје од четвртата глава „Гранични теореми” е посветено на карактеристичната функција на случајна променлива, затоа што таа се користи во

доказите на граничните теореми. Својствата на карактеристичната функција се изкажани преку 6 теореми, од кои првите две се веднаш докажани, третата има доказ во додатокот, а останатите се дадени без доказ. Како примери, а и за потребите на натамошното излагање, определени се карактеристичните функции на: константна случајна променлива, индикатор на настан A и нормална нормирана распределба. Во поглавјето 4.2. дефинирани се 4 вида на конвергенција на случајни променливи: по веројатност, скоро сигурно, по распределба и во средно-квадратна смисла и е дадена шема на врските меѓу овие видови на конвергенција. Поголавјето 4.3. е посветено на законот на големите броеви, т.е. конвергенцијата по веројатност на аритметичка средина на случајни променливи кон константа. Материјалот е изложен преку една лема и 4 теореми кои се докажани. Освен тоа, дадено е практично толкување на нивните тврдења што има големо значење и примена во статистичките задачи за оценување. Во последното поглавје, преку интегралната теорема на Муавр-Лаплас се заклучува дека нормираната сума на индикатори на настан A конвергира по распределба кон нормална нормирана распределба. Потоа, е дадена една варијанта на централна гранична теорема – теоремата на Линдербег-Леви, според која нормираната сума на независни и еднакво распределени случајни променливи со конечно математичко очекување и дисперзија конвергира по распределба кон нормална нормирана распределба. Теоремата е докажана со користење на карактеристични функции. Теоремите кои ги даваат условите за конвергенција на нормирана сума на случајни променливи кон нормална нормирана распределба имаат големо теориско и практично значење. Имено, претставуваат теориско објаснување на фактот дека нормалната распределба е најчеста распределба на реални величини, а во практика овозможуваат распределбата на нормирана сума на случајни променливи, при мошне општи услови, да се апроксимира со нормална нормирана распределба.

Во четвртата глава има 5 дефиниции, 11 теореми и 6 примери.

Во Додатокот се претставени доказите на најголем дел од теоремите формулирани во основниот текст, а дадени без доказ и се состои од 8 дела и таблица на нормалната нормирана распределба.

Литературата се состои од 9 единици меѓу кои се наоѓаат учебници наменети за студии по компјутерски науки и инженерство, како и најпознатите универзитетски учебници од областа на теорија на веројатноста и статистиката од поранешните југословенски простори.

По разгледувањето на ракописот и спроведената анализа, го давам следниов

ЗАКЛУЧОК СО ПРЕДЛОГ

Трудот „Веројатност“ од авторот д-р Верица Бакева, вонреден професор на ФИНКИ, предложен за учебник на истиот Факултет, ги исполнува сите критериуми за универзитетски учебник, и тоа:

- по содржина, обем и ниво на излагање, на полно одговара на наставната програма на предметот веројатност, како и на делови од наставната програма на сродни предмети на Факултетот;
- содржината е логично распоредена;
- излагањето е јасно и претцизно со лесно разбирлив стил;
- текстот содржи многу примери (92 решени задачи, меѓу кои и примери од примена во информатиката), кои овозможуваат полесно разбирање на поимите и нивно усвојување;
- ракописот е одлично графички (компјутерски подготвен), со доследна примена на внимателно одбрани ознаки за различните составни делови, како: дефиниции, теореми, докази, примери и решенија;
- предложениот текст е прв учебник специјално наменет за студиите по информатика.

Сето погоре кажано е резултат на повеќегодишното наставно искуство на авторот, најнапред како асистент, а потоа како наставник по предметот веројатност и други сродни предмети, како и на нејзината педантност, прецизност и квалификуваност за областа за која е наменет ракописот.

Со задоволство бев рецензент на ракописот „Веројатност“ од авторот д-р Верица Бакева, вонреден професор на ФИНКИ, и врз основа на спроведената и презентирани анализа, му предлагам на ННС на ФИНКИ, тој да биде прифатен како учебник за потребите на студиите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

РЕЦЕНЗЕНТ

Д-р Магдалена Георгиева, редовен професор с.р.

на УКИМ, Природно-математички факултет (во пензија)

ПУБЛИЦИ
Универзитет СВ. Кирил
Факултет за информатички
и компјутерски науки

11.05.2012

07 511/32

РЕЦЕНЗИЈА
НА УЧЕБНИКОТ „ВЕРОЈАТНОСТ”
ОД АВТОРОТ Д-Р ВЕРИЦА БАКЕВА, ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР НА
ФАКУЛТЕТОТ НА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО
ИНЖЕНЕРСТВО

Со одлука бр. 02-203/1 на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерски науки (ФИНКИ) од 27.2.2012 година, избрана сум за рецензент на ракописот „Веројатност”, предложен за учебник од авторот д-р Верица Бакева, вонреден професор на ФИНКИ.

По деталното разгледување на трудот, со особено задоволство го поднесувам следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ракописот „Веројатност” од д-р Верица Бакева, како што напоменува и авторката, е наменет за предметот веројатност, како и за дел од предметот веројатност и статистика на студиите од прв циклус на ФИНКИ. Меѓутоа, овој учебник можат да го користат и студентите на студиските програми на техничките факултети каде што се изучуваат одредени поглавја од теоријата на веројатност. Во ракописот по основниот дел, има додаток во кој се докажани и потешките теореми, па така може да се користи и за понапредни предмети по теорија на веројатност како на пример на студиските програми по математика.

Анализа на ракописот

Ракописот е прегледно компјутерски обработен во А4 формат. Материјалот е изложен на 192 страници и се состои од основен дел, додаток и преглед на користената литература. Во основниот дел се обработени 4 поглавја: Простор на веројатност, Случајни променливи, Бројни карактеристики на случајни променливи и Гранични теореми. Во додатокот се дадени потеоретски прочитување на одредени теми, докази на потешките теореми и таблица за стандардна нормална распределба. На крајот е даден преглед на 9 користени наслови во изработката на учебникот.

СОДРЖИНА

1. Простор на веројатност.

Експерименти и настани. Множество елементарни настани. Случајни настани. Аксиоматика на Колмогоров. Својства на веројатноста. Дискретен простор на веројатност (конечен и преброив простор на веројатност). Геометриска веројатност. Условна веројатност. Независност на настани. Формула за тотална веројатност и

Бејесови формули. Бернулиева шема (најверојатен број и асимптотски формули за определување на веројатностите $P_n(k)$ во Бернулиева шема).

2. Случајни променливи.

Дефиниција на случајна променлива. Функција на распределба. Случајни променливи од дискретен тип. Случајни променливи од апсолутно-непрекинат тип. Случајни вектори (дефиниција на случаен вектор и функција на распределба на случаен вектор). Случајни вектори од дискретен и од апсолутно-непрекинат тип. Маргинални распределби. Условна распределба. Независност на случајни променливи. Функции од случајни променливи (функција од една случајна променлива и функција од две случајни променливи).

3. Бројни карактеристики на случајни променливи

Математичко очекување. Дисперзија. Математичко очекување и дисперзија за некои значајни распределби. Моменти на случајни променливи. Моменти на случајни вектори.

4. Гранични теореми

Карактеристична функција. Видови конвергенција на случајни променливи. Закон на големите броеви. Централна гранична теорема.

А. Докази на некои теореми

Аксиоматика на Колмогоров. Асимптотски формули за определување на веројатностите $P_n(k)$. Случајни вектори. Независност на случајни променливи.

Функции од случајни променливи. Математичко очекување и дисперзија.

Карактеристична функција

Литература

Преглед на 9 користени библиографски единици.

Во првата глава, во која се презентирани 19 дефиниции, 16 теореми и 46 решени задачи – примери, на едноставен и разбирлив начин, но прецизно и математички коректно се воведени основните поими од теоријата на веројатност, како и елементи од аксиоматиката на Колмогоров. Докажете на 4 од теоремите кои се поопширни и покомплексни се презентирани во додатокот. Поимите и својствата на дискретен простор на веројатност се илустрирани со многу примери кои овозможуваат полесно разбирање на проблематиката. Во овој контекст, разгледана е класичната дефиниција на веројатност, како и геометриската веројатност како подлога за воведување на поимот за општ веројатносен простор. Понатаму се дефинираат и се испитуваат својствата на условната веројатност, како и независност на случајни настани. Се изведуваат формулата за тотална веројатност и Бајесовите настани кои се илустрирани со повеќе примери за нивната примена. На крајот од оваа глава е разгледана Бернулиевата шема.

Во втората глава, во која се презентирани 10 дефиниции, 12 теореми и 28 примери, се воведува и разработува поимот за случајна променлива дефинирана на простор на веројатност, нејзината веројатносна распределба и функцијата на распределба. И овде пристапот е интуитивен, едноставен и лесен за следење. Бројните примери придонесуваат за полесно разбирање на третираната проблематика. Во оваа глава дефинирани се и испитани својствата на случани променливи од дискретен и апсолутно непрекинат тип. Притоа, објаснети се најпознатите случајни променливи и

нивните веројатносни таспределби. Со дефинирање на случајни вектори од дискретен и апсолутно непрекинат тип се воведува поимот за повеќедимензионална случајна променлива, и се разгледуваат основните карактеристики како заедничката веројатносна распределба и маргиналните распределби. Понатаму се воведува поимот за независност на случајни променливи и се разгледуваат нивните својства. На крајот се разгледуваат функции од една и две случајни променливи, заради нивната голема примена во теоријата на веројатност и статистиката. И во оваа глава се презентирани коректни и прецизни докази на теоремите, а доказите на 4 од нив се дадени во додатокот. Втората глава е и најобемна во целиот ракопис.

Во третата глава, во која се презентирани 9 дефиниции, 5 теореми и 13 примери, се дефинираат некои основни бројни карактеристики на случајните променливи и случајните вектори. Разработени се поимот за математичко очекување, дисперзија и моменти на случајните променливи и случајните вектори, основните бројни карактеристики на случајните променливи и случајните вектори. Во оваа глава изведени се формулите за математичкото очекување и дисперзија на позначајните случајни променливи од дискретен и апсолутно непрекинат тип, со посебен осврт на моментите на нормалната случајна променлива заради нивната огромна примена. Воведен е поимот за коваријанса и корелација на две случајни променливи и прикажани се некои од нивните основни својства. Доказите на две теореми заради нивната обемност се поместени во додатокот со што е овозможено полесно следење на материјалот. Прикажаните примери се комплетно разработени со што студентот полесно ќе може да го прифати материјалот.

Во четвртата глава, во која се презентирани 5 дефиниции, 11 теореми и 6 примери најпрво се воведува поимот за карактеристична функција. Понатаму се дефинираат неколку видови на конвергенција на случајни променливи како конвергенција по веројатност, конвергенција скоро сигурно, конвергенција по распределба и конвергенција во средно квадратна смисла, и се испитува нивната поврзаност. На крајот се даваат неколку теореми со кои се докажува законот на големите броеви и централната гранична теорема (теоремата на Линдербег-Леви). Покрај доказите, дадено е и практично толкување на тврдењата што има големо значење и примена во проблемите на статистичкото изведување на заклучоци. Доказот на една од теоремите за карактеристична функција е даден во додатокот, а доказите на 3 теореми авторката не ги приложува имајќи ја предвид нивната сложеност која излегува надвор од приложениот математички апарат.

Во Додатокот се претставени доказите на најголем дел од теоремите формулирани во основниот текст, а дадени без доказ и се состои од 8 дела и таблица на нормалната нормирана распределба.

Литературата се состои од 9 единици меѓу кои се наоѓаат учебници наменети за студии по компјутерски науки и инженерство, како и најпознатите универзитетски учебници од областа на теорија на веројатноста и статистиката од поранешните југословенски простори.

По разгледувањето на ракописот и спроведената анализа, го давам следниов

ЗАКЛУЧОК СО ПРЕДЛОГ

Трудот „Веројатност“ од авторот д-р Верица Бакева, вонреден професор на ФИНКИ, предложен за учебник на истиот Факултет, ги исполнува сите критериуми за универзитетски учебник, и тоа:

- по содржина, обем и нивото на изложување на материјалот, во целост одговара на наставната програма на предметот веројатност, како и на делови од наставната програма на предметот веројатност и статистика на студиските програми на Факултетот;
- содржината и обемот се внимателно избрани и систематски распределени;
- стилот на изложување на материјалот е лесен, јасен, прецизен, математички коректен и разбирлив;
- бројните внимателно избрани и комплетно разработени примери овозможуваат полесно прифаќање и разбирање на материјалот како и на улогата и примената на веројатноста во компјутерските науки;
- ракописот е одлично графички (компјутерски подготвен), со доследна примена на внимателно одбрани ознаки за различните составни делови, како: дефиниции, теореми, докази, примери и решенија;
- предложениот текст е прв учебник специјално наменет за студиите од областа на компјутерските науки и информатиката.

Очигледно дека долгогодишното наставно искуство на авторката како асистент и наставник по предметот веројатност и соодветните сродни предмети предмети, нејзиното формално образование од оваа област и постојаното надоградување и следење на светската литература придонесоа за изработка на еден ваков одличен учебник.

Затоа, на крајот сакам да истакнам дека ми беше огромно задоволство да бидам рецензент на ракописот „Веројатност“ од авторот д-р Верица Бакева, вонреден професор на ФИНКИ, и врз основа на спроведената и презентирана анализа, му предлагам на ННС на ФИНКИ, тој да биде прифатен како учебник за потребите на студиите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

РЕЦЕНЗЕНТ

Д-р Жанета Попеска, редовен професор на ФИНКИ с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ПОДОБНОСТ НА ТЕМАТА ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКА
ДИСЕРТАЦИЈА И ЗА ОСПОСОБЕНОСТ НА КАНДИДАТКАТА
М-Р АЛЕКСАНДРА РИСТОВСКА ЗА НАУЧНА РАБОТА

Советот на Институтот за македонска литература во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата 76. редовна седница одржана на 18.11.2011 година, по предлог на Наставно-научниот колегиум, со одлука бр. 12-185/20 од 24.11.2011 година формира Комисија за утврдување подобност на темата на докторската дисертација **„Рецепцијата на визуелната уметност низ политичкиот дискурс“** и оспособеност на кандидатката **м-р Александра Ристовска** за научна работа. Комисијата е во состав:

1. проф. д-р Александар Прокопиев
2. проф. д-р Лорета-Георгиевска-Јаковлева
3. доц. д-р Ана Мариноска.

Комисијата ја разгледа пријавата за изработка на докторската дисертација и доставените материјали од кандидатката м-р Александра Ристовска и врз основа на член 174 од Законот за високото образование и член 48 од Правилникот за единствените основи за организирање постдипломски и докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Советот на Институтот за македонска литература во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Оспособеност на кандидатката м-р Александра Ристовска за научна работа

Кандидатката м-р Александра Ристовска достави до Советот на Институтот за македонска литература уредна документација за нејзиното образование, од кое се гледа дека кандидатката ги исполнува предвидените услови за пријавување на докторска дисертација согласно со Законот за високото образование.

М-р Александра Ристовска е родена на 28.8.1981 година во Скопје. Средното образование го оформила во средното уметничко училиште „Лазар Личеновски“ во Скопје. Дипломирала на Факултетот за ликовни уметности при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со што се стекнала со стручниот назив дипл. ликовен педагог со сликарство.

Магистрирала на тема „Графички аспекти на уметничките реакции на политичките настани и нивна апликација во дизајнот“ на Европскиот универзитет на Факултетот за арт и дизајн на 16.5.2011 година. М-р Ристовска има претходно искуство со учество во проекти на меѓународни невладини организации, а во моментот е предавач по предметот цртање на Меѓународниот балкански универзитет. Во периодот од 2005 до 2011 се претставила на повеќе самостојни и групни изложби и презентации, за што освоила значајни европски награди. За нејзиното творештво е пишувано од страна на еминентни македонски ликовни критичари.

2. Образложение за научната оправданост на темата на докторската дисертација

2.1. Образложение на темата на докторската дисертација

Во главниот фокус на овој труд ќе биде да се разговара за влијанието на политиката врз културата и уметноста, разбирајќи ја политиката од аспект на уметничко дело. Трудот ќе содржи:

1. Воведен дел - вовед и терминологија на научното истражување (општествена оправданост на темата, достигнувања на научната дисциплина поврзани со предметот на истражување, методологијата што ќе се користи, појдовни хипотези, предмет на истражување, цели на истражувањето, очекуван научен придонес);
2. Во понатамошната разработка на проблемот, тезата ќе биде поделена и структурирана во неколку **глави и поглавја**, во кои ќе се обработат следниве подрачја: уметноста како културен феномен; новите трендови во современата визуелна уметност; високата и популарна култура; визуелната култура како средство на демократијата; прашањето за моќта на слободниот израз – уметност, култура и политика; културниот популизам во политиката; политичка култура и социјализација; концепт, структура, функција; односот помеѓу визуелната уметност и политичката манипулација.

2.2. Цели на предложената докторска дисертација

Целта на тезата е да се подигне свеста на социјалниот аспект на уметноста за креирање на нови апликации меѓу социјалните сектори и истражување на можностите за премостување различни дисциплини на знаење.

Досегашните лични интереси и достигнувања би се ставиле на едно повисоко ниво или подетална разработка на темата со цел да се обедини и насочи интересот во една текстуално семиотичка специјализирана рамка. Со овој труд, главната цел би била да се конкретизира наведениот проблем со цел да се сведе на текстуален израз што би бил третиран како научно дело.

Истражувањето ќе биде насочено кон тоа како уметничките и културолошките ангажмани можат да влијаат во политичките сфери, кој е нивниот вистински учинок врз политичко - социјалните затечени атмосфери.

Трудот ќе има интердисциплинарен приод кон проучувањето на односот визуелна уметност ↔ култура ↔ општество (социјалните односи и културни објекти), како и политичко-општествените фактори во однос на локалната заедница.

Во интерес би било не само да се прикаже влијанието туку и различните димензии на оваа проблематика, но попрецизно да се изложи влијанието на општествено-политичката средина врз останатите сфери на животот и средината, а пред сè на културата генерално, образованието, медиумите итн.

Фокусот на истражувањето на културните студии ќе биде насочен кон социјалните и културните теории, но и кон анализа на визуелните уметности (визуелната комуникација). Насоката ќе биде јасно дефинирана со селектирани примери за да се укаже на важноста на овој сегмент, како низ историјата така и во современоста и иднината.

2.3. Меѓоголобијата на изработка на предложенијата докторска дисертација

Согласно со предметот и целите на истражувањето, поставените начела, цели и типови на научното истражување, ќе следуваат методи преку кои ќе се донесат општо важечки заклучоци врз основа на конкретни примери.

- Дедуктивен метод - преку процесот на истражување, во трудот ќе се образложат факти и заклучоци кои се донесени врз основа на користењето на дедуктивните аргументи. Важно е да се напомене дека дедукцијата инвловира два различни концепта - валидност и вистина.
- Аналитички метод - една од важните фази во истражувањето во која се прибираат, процесираат, анализираат и толкуваат собраните информации при што се формулираат крајните заклучоци и резултати.

Паралелно преку набројаните методи, истражувањето ќе биде поткрепено со практична работа во форма на посета на семинари, работилници и конференции за стекнување на знаења и вештини за пишување на различни форми на стручни и научни извештаи, трудови, книги, проекти како и навна крајна примена и презентација за меѓународна мобилност.

- **Експериментален метод** - визуелната уметност е во суштина практична дејност која треба да се перципира. Влијанието на делото врз единките, преку анкети и прашалници, е начинот на кој ќе се воспостави експерименталниот метод за добивање на одредени информации, што значи дека секоја научна вистина мора да биде објективно проверлива и теоретски докажана.
- **Психолошки метод** - од ова следува дека научните знаења се развиваат врз основа на откривање на нови знаења, нови факти и закони, со чие посредство може да се предвидува и насочува идниот тек на настаните.

2.4. Очекувани резултати од предложената докторска дисертација

Со поставувањето на предложениот проблем - **Рецепцијата на визуелната уметност низ политичкиот дискурс**, се очекува да се потенцира врска помеѓу визуелната уметност и политиката. Од особена важност во трудот ќе биде истражувањето и меѓусебното вкрстување на овие два проблема - современата уметност и политиката, со што би претходел општ преглед на специфични елементи на визуелната рецепција на еволуцијата и интеракцијата на мислата, чии карактеристики влијаеле врз денешната уметност и искуство, како и историски преглед на односите на споменатите области од почетокот на дваесеттиот век до денес. Трудот ќе го разработи особеното значење на политиката која се стекнува со симболична функција во уметноста. Особено тежок и комплексен е односот меѓу културата и политиката рефлектиран врз визуелната уметност, со посредство на националната психологија. Се очекува трудот да го покаже меѓусебното влијание на културата и политиката.

3. Предлог до Советот на Институтот

Имајќи го предвид сето горенаведено, чест ни е да ги изнесеме следниве ставови и оцена:

Врз основа на образложението на пријавената тема, целите, планираната методологија на истражувањето и очекуваните резултати, Комисијата утврдува дека пријавената тема **Рецепцијата на визуелната уметност низ политичкиот дискурс** е подобна за изработка на докторска дисертација и претставува релативно ново, но особено потребно истражување во рамките на интердисциплинарното подрачје на културолошките студии.

Комисијата оценува дека кандидатката м-р Александра Ристовска, врз основа на досегашниот степен на образование и стручната активност, располага со потребните знаења и е оспособена за научна работа на предложената тема за докторска дисертација.

Затоа, со задоволство на Советот на Институтот за македонска литература во Скопје му предлагаме да ја прифати изработката на докторската дисертација „Рецепцијата на визуелната уметност низ политичкиот дискурс“ од кандидатката м-р Александра Ристовска и за ментор на докторската дисертација да го определи **проф. д-р Александар Прокопиев** од Институтот за македонска литература во Скопје.

Скопје, 19.4.2012

К о м и с и ј а

1. Проф. д-р Александар Прокопиев, с.р.
2. Проф. д-р Лорета Георгиевска-Јаковлева, с.р.
3. Доц. д-р Ана Мартиноска, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ПОДОБНОСТ НА ТЕМАТА ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКА
ДИСЕРТАЦИЈА И ОСПОСОБЕНОСТ НА КАНДИДАТКАТА
М-Р ЛИНА ДАНОВА-КАЛАЈЦИЕВА ЗА НАУЧНА РАБОТА

Советот на Институтот за македонска литература во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата 77. редовна седница одржана на 9.12.2011 година, по предлог на Наставно-научниот колегиум, со одлука бр. 12-195/15 од 13.12.2011 година формира Комисија за утврдување подобност на темата на докторската дисертација **Односот кон современата западноевропска цивилизација во делото на Мишел Уелбек** и оспособеност на кандидатката **м-р Лина Данова-Калајциева** за научна работа. Комисијата е во состав:

1. проф. д-р Александар Прокопиев
2. проф. д-р Наташа Аврамовска
3. проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер.

Комисијата ја разгледа пријавата за изработка на докторската дисертација и доставените материјали од кандидатката м-р Лина Данова-Калајциева и врз основа на член 174 од Законот за високото образование и член 48 од Правилникот за единствените основи за организирање постдипломски и докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Советот на Институтот за македонска литература во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Оспособеност на кандидатката м-р Лина Данова-Калајциева за научна работа

Кандидатката м-р Лина Данова-Калајциева достави до Советот на Институтот за македонска литература уредна документација за нејзиното образование, од кое се гледа дека кандидатката ги исполнува предвидените услови за пријавување на докторска дисертација согласно со Законот за високото образование.

Лина Данова-Калајциева е родена во Скопје, на 18 декември 1981 година. Дипломирала во јуни 2005 година со просечна оценка 8,82 на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и се стекнала со стручниот назив дипломиран филолог по англиски јазик и книжевност со француски јазик и книжевност. Во текот на студиите, 2001 година, престојувала во Париз, Франција, како асистент во мултинационалната компанија за електроника „Талес“ при што го усвоила знаењето на францускиот јазик. Во 2002 година се стекнала со стипендија од Министерството за надворешни работи на Шпанија за престој на

Универзитетот „Антонио де Небриха“ во Мадрид како учесник во летната програма за шпански јазик, современа литература и историја.

Во февруари 2006 година се запишала на магистерските студии по книжевности, јазици, лингвистика, на насоката: јазици, бизнис и меѓународна трговија, организирани од страна на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и Факултетот за книжевности, јазици и лингвистика при францускиот универзитет во Орлеан. Во февруари 2008 година се стекнала со научниот назив магистер на филолошки науки, насока: јазици, бизнис и меѓународна трговија, по успешната одбрана на темата „Управување со ризик при договорот за продажба на опрема на македонскиот производител Дасто“. Истовремено се стекнува и со двојна диплома издадена од страна на францускиот универзитет-партнер во студиите.

Уште во текот на студиите работи како професор по шпански јазик за подоцна да се ориентира на работата како преведувач и толкувач од англиски, француски и шпански јазик на македонски и обратно. Хонорарно работи и како колумнист во магазините „Вип гала“ и „Fashion Avenue“ за коишто пишува текстови од областа на лајфстајлот. Одлично владее со англискиот, францускиот и шпанскиот јазик.

2. Образложение за научната оправданост на темата на докторската дисертација

Интересот за изработка на докторска дисертација на темата „Односот кон современата западноевропска цивилизација во делото на Мишел Уелбек“ произлегува од потребата детално да се анализира неговиот опус што се состои од прозно творештво, есеистичка работа и поезија, а со што ќе се даде научен придонес кон истражувањето на влијанието на литература врз развојот на европската мисла и култура. Одговорот на прашањето зошто Уелбек се смета за општествен критичар на современоста се дава преку самиот факт дека неговото дело претендира да даде една глобална визија на општеството—недвосмислено една широка задача која заслужува внимание—па затоа се предлага да се стави во фокусот на ова истражување.

2.1. Образложение на темата на докторската дисертација

Предмет на оваа докторска дисертација е досегашното творештво на Мишел Уелбек, кое се состои од проза, есеистика и поезија. Уелбек се сврстува во француските автори што му припаѓаат на современиот литературен реализам. Ќе се разгледуваат неговите пет досега издадени романи: „Проширувањето на полето на борбата“ (1994 година), „Елементарни честички“ (1998 година), „Платформа“ (2001 година), „Можноста на еден остров“ (2004 година) и „Мапа и територија“ (2010 година), како фокусни точки околу кои гравитираат неговите есеи и поеми. Овие дела ќе се анализираат од аспект на нивното сиже и ликови како носители на наративниот процес. Од клучна важност е што ќе се согледа хронолошкиот аспект на делото на Уелбек за да се види на кој начин созрева мислата и неговата преокупација.

Предметот на работа на докторскиот труд е проучување на еволуцијата на ликовите од делата на Уелбек со цел да се илустрира

насловот на дисертацијата, односно преку нив да се согледа како Уелбек гледа на современата развиена западноевропска цивилизација. Ќе се разгледа како човекот егзистира во општеството како еден високо комплексен збир на разни форми на несигурност. Ќе се разгледа нус производот од условите на модерното живеење, што се карактеризираат во вселенски брз техничко-технолошки развој, што од една страна овозможуваат успех, среќа и исполнетост, а од друга страна знаат да вродат и со состојби како изолираност, осаменост, емоционално неприпаѓање, опседнатост со младоста и материјалното богатство, болна амбициозност, фрустрираност од телесната презентација, (не)уживање во вистинската љубов.

При проучувањето на делото на Уелбек од аспект на идниот правец на движење на современата цивилизација ќе се разгледаат неговите видувања за иднината што се базираат на актуелната нетрпеливост и незадоволство со постојното и постојана потрага по нови дразби, нови, повисоки цели, животот којшто главно функционира без присуството на традиционалните религии, со вечна опседнатост со младоста и убавината, а коишто несомнено може да се јават како ризик-фактор за одржливоста на цивилизацијата таква каква што ја познаваме.

Дисертацијата ќе се состои од вовед, три поглавја и заклучни согледувања. **Воведниот дел** ќе содржи образложение на општествената и научната оправданост на предметот на проучување на докторската дисертација, како и целите кои треба да се постигнат и методите кои ќе бидат користени во истражувачкиот процес.

Во **првиот поглавје** ќе се опишат околностите околу творештвото на Мишел Уелбек, односно ќе се даде преглед на моменталното општествено уредување со посебен акцент на поставеноста на економскиот систем. Ќе ја обработиме оваа состојба со цел да се лоцира човекот, „јас“, во актуелните услови на живеење со што ќе се објасни потеклото на творечката мисла на Уелбек.

Творештвото во една општа рамка ќе се проучува преку **вториот поглавје**, со тоа што ќе се започне со биографските податоци за авторот и ќе се даде критички осврт врз разните форми на изразување на Уелбек. Ќе се даде приказ на делата (романите, есеите, поемите) што ќе помогне за да се долови смислата на понатамошното истражување.

Творечката мисла ќе биде предмет на проучување во **треќиот поглавје**, што ќе претставува најобемниот дел од истражувањето за докторската дисертација, во којшто ќе се надоврземе на освртот на литературното творештво на Уелбек зафаќајќи се со темелна анализа на посебните аспекти на модерното живеење во западноевропската цивилизација. Ова ќе се изрази преку работниот тек на поглавјето и негова организација во шест потпоглавја, како што се семејните вредности кои лежат во коренот на определувањето на човекот, патот кон успехот преку остварувањето на социјални, меѓучовечки односи, професионалната исполнетост и успех, осаменоста како човекова карактеристика на модерното живеење, религијата, односно нејзиното отсуство, современата уметност. Сето тоа ќе се заокружи со една анализа на севкупната смисла на живеењето како што е изразена преку творештвото на Мишел Уелбек и тоа преку илустрација со примери од литературата, а во врска со еволуцијата на ликовите од неговото дело. Фокусот на проучувањето во главниот дел ќе бидат досега објавените пет

романи на Уелбек, но и есеите и поезијата креирана околу тематиката на романите.

Заклучните согледувања ќе се разгледуваат во **последно посебно поглавје** од докторската дисертација, во коешто ќе се констатира критиката што Уелбек ја дава кон современата западноевропска цивилизација и што таа произведува од човекот, а тоа ќе биде проследено и со библиографија на користената литература при истражувањето.

2.2. Цели на предложената докторска дисертација

Целта на истражувањето ќе биде да се направи анализа на творештвото на Мишел Уелбек како од литературен, така и од културолошки аспект во рамките на зададениот наслов. По анализата на местото на човекот во современиот свет преку уелбековските ликови како што се Мишел, Бруно, Даниел, Џед, Изабела, ..., целта ќе биде да се увиди дали Уелбек навистина дава негативна критика на општеството. Преку истражувањето на неговите дела ќе се разгледа прашањето дали материјалната заситеност не доведува до ништо друго туку до неспособност да се ужива во умереноста, емотивна празнотија, губење на желбата за живот. Преку темелното проучување на неговото дело, ќе се разгледа длабоката потресеност на Уелбек од правецот на денешниот свет.

2.3. Методологија на изработка на предложената докторска дисертација

Истражувањето за конкретната тема на докторската дисертација ќе се изврши врз основа на збир од научни методи што ќе се применат врз неколку аспекти од процесот на изработка:

- *метод на анализа на содржината* - ќе се применува при проучувањето на содржината на делата напишани од страна на Мишел Уелбек, односно неговите романи, одбрани есеи и поезија;
- *метод на анализа на критичката работа врз основа на Уелбек* - ќе се применува да се приберат, процесираат, анализираат и толкуваат собраните одгласи, критики и оценки што ќе бидат релевантни за формулирање на завршните согледувања;
- *историски метод* - ќе се користи за поставување на хронолошки ред на објаснувањата и целите во дисертацијата, како и поставување на контекстот во којшто твори авторот;
- *синтеетички метод* - ќе се користи за извлекување на конкретни заклучоци од направените анализи;
- *методот на индукција* - ќе се применува заради утврдување на општи заклучоци од поединечните опсервации и анализи;
- *методот на дедукција* - ќе се применува за извлекување на потребните заклучоци од претпоставките добиени од анализата на предложената литература, а што се базираат врз принципот на валидност и вистинитост.

2.4. Очекувани резултати од предложената докторска дисертација

Самиот факт дека романите на Уелбек се издаваат во Република Македонија релативно редовно укажува на интересот за него и кај македонската читателска публика. Со едно вакво истражување ќе се придонесе кон збогатување на критичкиот осврт врз неговото дело, кој е исклучително оскуден ако занемариме неколку новинарски статии што следат по секое објавување на негов роман и многу мал број на интервјуа. Преку истражувањето за докторската дисертација ќе се истражи неговото дело не само од книжевен аспект, туку и темелно ќе се навлезе во неговите етички ставови кои претставуваат моќна книжевна сила во оспорувањето на материјалната поставеност на западноевропската цивилизација. Токму во горенаведеното се состои и научната оправданост за одобрувањето на изработката на докторската дисертација со горенаведениот наслов.

3. Предлог до Советот на Институтот

Имајќи го предвид сето горенаведено, чест ни е да ги изнесеме следниве ставови и оцена:

Врз основа на образложението на пријавената тема, целите, планираната методологија на истражувањето и очекуваните резултати, Комисијата утврдува дека пријавената тема „Односот кон современата западноевропска цивилизација во делото на Мишел Уелбек“ е подобна за изработка на докторска дисертација и претставува релативно ново, но особено потребно истражување во рамките на интердисциплинарното подрачје на културолошките студии.

Комисијата оценува дека кандидатката м-р Лина Данова-Калајџиева, врз основа на досегашниот степен на образование и стручната активност, располага со потребните знаења и е оспособена за научна работа на предложената тема за докторска дисертација.

Затоа, со задоволство на Советот на Институтот за македонска литература во Скопје му предлагаме да ја прифати изработката на докторската дисертација „Односот кон современата западноевропска цивилизација во делото на Мишел Уелбек“ од кандидатката м-р Лина Данова-Калајџиева и за ментор на докторската дисертација да го определи проф. д-р **Александар Прокопиев** од Институтот за македонска литература во Скопје.

Скопје, 19.4.2012

К о м и с и ј а

1. Проф. д-р Александар Прокопиев, с.р.
2. проф. д-р Наташа Аврамовска, с.р.
3. Проф. д-р Соња Стојменска-Елзесер, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ПОДОБНОСТ НА ТЕМАТА ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКА
ДИСЕРТАЦИЈА И ЗА ОСПОСОБЕНОСТ НА КАНДИДАТКАТА
М-Р ЗЕЈНЕП ХУСЕЈИН ЗА НАУЧНА РАБОТА

Советот на Институтот за македонска литература во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на својата 78. редовна седница одржана на 23.12.2011 година, по предлог на Наставно-научниот колегиум, со одлука бр. 12-205/14 од 29.12.2011 година формира Комисија за утврдување подобност на темата на докторската дисертација **Делата и мислата на Целаледин Руми Мевлана и нивната присутност во современиот свет** и оспособеност на кандидатката **м-р Зејнеп Хусејин** за научна работа. Комисијата е во состав:

1. проф. д-р Александар Прокопиев
2. проф. д-р Ленка Татаровска
3. проф. д-р Африм Реџеми.

Комисијата ја разгледа пријавата за изработка на докторската дисертација и доставените материјали од кандидатката м-р Зејнеп Хусејин и врз основа на член 174 од Законот за високото образование и член 48 од Правилникот за единствените основи за организирање постдипломски и докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Советот на Институтот за македонска литература во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Оспособеност на кандидатката м-р Зејнеп Хусејин за научна работа

Кандидатката м-р Зејнеп Хусејин достави до Советот на Институтот за македонска литература уредна документација за нејзиното образование, од кое се гледа дека кандидатката ги исполнува предвидените услови за пријавување на докторска дисертација согласно со Законот за високото образование.

М-р Зејнеп Хусејин е родена на 18.4.1970 година во Скопје. Средното образование го оформила во гимназијата „Јосип Броз Тито“ во Скопје. Дипломирала на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со што се стекнала со стручниот назив проф. по турски јазик и книжевност. Магистрирала на тема „Развојот и одзивот на суфизмот во турската книжевност создавана во Македонија“ на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ на 8.4.2011 година. М-р Хусејин работи како новинар во Македонското радио, во програмата за турски јазик. Од 2001 година е овластен преведувач од македонски на турски

јазик и обратно. Објавувала текстови во повеќе печатени медиуми, и учествувала на научни собири во земјава и странство. Нејзин посебен интерес се темите поврзани со суфизмот.

2. Образложение за научната оправданост на темата на докторската дисертација

Мевлана Целаледин Руми е познат по својата филозофија на мирот, толеранцијата и братството помеѓу луѓето од сите религии. Мевлана Целаледин Руми, кој во Западот е познат како Руми, се смета за еден од најголемите и врвни суфи - поети на сите времиња. Делата на Мевлана во светот преку преводите се достапни за пошироката јавност, додека, за жал, неговото познато дело „Месневија“ сè уште не е преведено на македонски јазик, што на еден начин ќе се надмине со оваа докторска дисертација - **Делата и мислата на Целаледин Руми Мевлана и нивната присутност во современиот свет**. Имено, идејата произлезе од потребата неговите дела да се презентираат широко во македонската книжевна јавност, да се анализира неговиот творечки опус, да се промовира неговата идеја за мир и љубов во светот, да се продискутира неговиот хуманизам и толеранција и да се пренесе неговата универзална мисла за човекот и божјото во него. Пред се, интересот на овој труд ќе биде насочен кон присутноста и влијанието на овој голем поет-филозоф во современиот свет преку анализа на објавени трудови, одржани конференции и предавања за неговото дело.

Фокусот на истражувањето ќе биде токму неговото влијание на современиот свет преку неговите формули на човечност и духовеност.

2.1. Образложение на шемата на докторската дисертација

Предмет на работа на докторскиот труд ќе биде да се прикаже во денешно светло актуелноста, цврстината и универзалноста на тематската содржина на делата на Мевлана, со анализа на социо-филозофската, етичко-хуманистичката димензија на неговата мисла. Определба на авторката е преку анализа и истражување на тематските содржини на делото на Мевлана да дадеме акцент на љубовта како највисок степен на човековата смисла на постоењето. Особена заложба на работата на оваа докторска дисертација ќе биде преносот на принципите за човечност, љубов, традиција, хуманост и толеранција во општеството и запознавање на македонската јавност со универзалната порака на еден од најголемите светски суфи - поети и мислителци.

Содржинскиот пристап што се предлага при изработката на докторската дисертација е трудот да биде составен од неколку поглавја, чија внатрешна организација по глави ќе ја има следнава структура:

Докторската дисертацијата ќе ја сочинуваат вовед, три поглавја и заклучни согледувања. **Воведниот дел** ќе опфати образложение за предметот на проучување на докторската дисертација, ќе бидат назначени целите што треба да се постигнат.

Во **првоиот поглавје** ќе се опише животот и делото на Мевлана, неговиот развој како поет и книжевник. Влијанието на Шемси Тебризи врз поетското обликување на Мевлана ќе зазема посебно место во ова

поглавје. Тематската содржина на делата на Мевлана ќе бидат предмет на обработка во првиот дел на дисертацијата.

Во второто поглавје кандидатката ќе се задржи на главната преокупација на Мевлана-љубовта, преку неговите филозофски согледувања и доживувања. Низ примери од неговите раскази и поезија преку метафори и симболи ќе настојуваме да ја доловиме неговата универзална порака и повик за љубовта. Трето и главно поглавје на оваа дисертација ќе биде влијанието на Мевлана во современиот свет. Значењето на Мевлана во рамките на меѓуцивилизациониот дијалог, трагите на творештвото на Мевлана во светот, суфизмот како основа на религиско-филозофскиот поглед на светот. Ќе се даде мал пресек и за местоположбата на Мевлана во суфиската книжевност.

Заклучните согледувања ќе се разгледаат во **последно посебно поглавје** од докторската дисертација, каде што ќе се акцентира значењето и големата придобивка за човештвото на поетот - мислител Мевлана чија порака за мир и љубов претставува химна на современото живеење.

2.2. Цели на предложената докторска дисертација

Основна цел на истражувањето на докторската дисертација ќе биде да го анализираме богатиот книжевен опус на Мевлана преку неговиото познато дело „Месневиј“, како и приближување на неговата поетска реч со која ги упатил бесмртните пораки во светот за мир, љубов и толеранција.

Актуелноста на темата претставува цел на истражувањето на м-р Хусејин и таа определба ја оправдува заложбата за истражување и сеопфатно презентирање на универзалното дело на Мевлана Целаледин Руми во нашата книжевна средина. Преку анализа и приближување на творештвото на Мевлана до читателите ќе се постигне заложбата и целта овој светски познат мистик - поет да биде познат и читан и кај нас. Целта е да дадеме поттик нашата читателска јавност да го запознае Мевлана и преку неговите дела да ја осознае вечната заложба на човекот во потрага по љубовта и среќата што се одразува и е можна единствено преку и со Божјата љубов.

2.3. Методологија на изработката на предложената докторска дисертација

Истражувањето за наведената тема на докторската дисертација ќе се спроведе со примена на повеќе научни методи што подразбира примена на неколку методски постапки:

- *метод на анализа на содржината* - ќе се применува при проучувањето на содржината на делата напишани од страна на Мевлана Целаледин Руми, односно неговото прозно дело „Месневија“, одбрани раскази и дел од поезија;

- *метод на анализа на критичката работа врз творештво на Мевлана* – овој метод ќе го овозможи формулирањето на крајните согледувања преку објавени трудови, натписи, текстови и други библиографски релевантни материјали;
- *историски метод* - ќе се користи за поставување на хронолошки ред на објаснувањата и целите во дисертацијата;
- *синтетички метод* - од направените анализи ќе се извлечат конкретни поопфатни заклучоци;
- *методот на индукција* - од поединечни анализи ќе се утврдат општи заклучоци;
- *методот на дедукција* – преку анализа на предложената литература ќе се извлечат потребните заклучоци за докторската дисертација.

2.4. Очекувани резултати од предложената докторска дисертација

Делата на Мевлана имаат голем прием кај современата читателска јавност. Неговото дело Месневија по Библијата се смета за едно од најпродаваните книги во Америка. Во светот Мевлана е познат и неговото творештво наидува на извонреден прием. Мал дел од неговата поезија е преведена на македонски јазик и оваа докторска дисертација ќе придонесе за презентацијата на оваа исклучителна важна личност во историјата на книжевноста. Оваа година од страна на Издавачката куќа „Логос А“, неговото обемно дело Месневија е преведено и печатено на албански јазик и е на располагање на албанската читателска публика. Сметаме дека со оваа докторска дисертација ќе придонесеме големиот суфи - поет и мислител Мевлана да се препознава и во нашите простори и читателството, и да се осознае неговата огромна вредност како универзален творец.

3. Предлог до Советот на Институтот

Имајќи го предвид сето горенаведено, чест ни е да ги изнесеме следниве ставови и оцена:

Врз основа на образложението на пријавената тема, целите, планираната методологија на истражувањето и очекуваните резултати, Комисијата утврдува дека пријавената тема **Делата и мислата на Целаледин Руми Мевлана и нивната присутност во современиот свет** е подобна за изработка на докторска дисертација и претставува релативно ново, но особено потребно истражување во рамките на интердисциплинарното подрачје на културолошките студии.

Комисијата оценува дека кандидатката м-р Зејнеп Хусејин, врз основа на досегашниот степен на образование и стручната активност, располага со потребните знаења и е оспособена за научна работа на предложената тема за докторска дисертација.

Затоа, со задоволство, на Советот на Институтот за македонска литература во Скопје му предлагаме да ја прифати изработката на докторската дисертација „Делата и мислата на Џелаледин Руми Мевлана и нивната присутност во современиот свет“ од кандидатката м-р Зејнеп Хусејин и за ментор на докторската дисертација да го определи проф. д-р **Александар Прокопиев** од Институтот за македонска литература во Скопје.

Скопје, 19.4.2012

К о м и с и ј а

1. Проф. д-р Александар Прокопиев, с.р.
2. проф. д-р Ленка Татаровоска, с.р.
3. Проф. д-р Африм Рецеди, с.р.

**РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ВЛИЈАНИЕТО НА ЕВРОИНТЕГРАТИВНИТЕ ПРОЦЕСИ ВРЗ
УСТАВНИОТ СИСТЕМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА“ ОД М-Р
ЉУБИЦА КАРАМАНДИ
ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ
„ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ**

Наставно – научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на 27.4.2012 година, формираше Комисија за оцена и одбрана на докторскиот труд под наслов „Влијанието на евроинтегративните процеси врз уставниот систем на Република Македонија“ на кандидатката м-р Љубица Караманди, во состав: академик проф. д-р Владо Камбовски, проф. д-р Саво Климовски, проф. д-р Гордана Силјановска Давкова, проф. д-р Сашо Георгиевски и проф. д-р Рената Дескоска.

Комисијата во наведениот состав со внимание го разгледа приложениот докторски труд и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Приказ на докторската дисертација

Докторската дисертација под наслов „Влијанието на евроинтегративните процеси врз уставниот систем на Република Македонија“ на кандидатката м-р Љубица Караманди е напишана на 403 страници компјутерски отчуван текст, 887 фусноти и 396 библиографски единици кои вклучуваат книги, статии, правни акти (национални, меѓународни и ЕУ акти) и судски одлуки (од практиката на домашните, националните, меѓународните судови и на Европскиот суд на правдата). Трудот е поделен на вовед, пет глави и заклучоци, а на крајот се додадени и прилози.

Во **Воведот** кандидатката ја објаснува потребата за проучување на измените во уставниот систем на Република Македонија кои ќе следат како резултат на евроинтегративните процеси. Наведена е неопходноста за навремено сеопфатно проучување на неизбежните промени, со цел да се согледаат предностите и слабостите од веќе применетите пристапи при измената на уставите на сегашните земји-членки на ЕУ, со цел да се преоценат ефектите од нив и да се согледаат најпогодните решенија кои би се примениле при пристапувањето на Република Македонија кон Европската унија.

Првата глава од докторската дисертација е посветена на идентификување на Европската унија како субјект. Авторката ја нагласува важноста на контекстот на евроинтегративните процеси, односно кризите и предизвиците во Европа кои ја обликуваа Унијата. Се дава одговор на прашањето каков субјект денес претставува Европската унија по својата природа, а во таа смисла се дава објаснување на внатрешните функционални

процеси и сложеноста која вклучува огромен број на национални претставници кои го претставуваат клучот на успехот на евроинтеграциите. Дефинирањето на ЕУ како субјект завршува со објаснување на вредностите според кои Унијата ги презема активностите и целите кои си ги поставува на својот развоен пат. Следствено, се доаѓа до заклучокот дека денес условите за пристапување се значително проширени со што е зголемена и веројатноста европските институции во своите оценки да бидат поригорозни, односно се наметнува очекувањето пристапувањата да бидат потешки од аспект на земјите-кандидатки.

Во **втората глава** насловена како „Новиот правен поредок“, кандидатката м-р Љубица Караманди најпрво дава објаснување на различните термини кои се користат за објаснување на правото на Европската унија, ја прецизира содржината на основните поими и на тој начин ги разграничува овие поими. Понатаму, се објаснува развојниот пат на правото на Европската унија кое претставува „цел во движење“ за секоја земја-кандидат. Во оваа глава е анализирано функционирањето на новиот правен поредок од 2 аспекта: првиот се осврнува на надлежностите на Европската унија, доктрината на имплицитни овластувања, како и принципите на супсидијарност и пропорционалност во извршувањето на надлежностите. Вториот аспект ги опфаќа основните принципи на правото на Унијата, односно принципите на супрематија и директен ефект. Притоа, во објаснувањето на основните принципи на правото на ЕУ заедно со начелото на национална процедурална автономија се нагласува начинот на кој правото на ЕУ врши влијание врз националниот законодавен процес и правораздавањето.

Третата глава насловена „Судски дијалог и уставен конфликт во Европската унија“ ја разгледува улогата на Судот на правдата во етаблирањето на новиот правен поредок. Судската архитектура и поврзаноста на судиите во Унијата се проучуваат преку постапката по прелиминарни одлуки. Воедно, разгледано е прашањето на судскиот дијалог и судската ферилизација меѓу судовите во ЕУ. Трудот се осврнува на некои скорешни клучни случаи на ЕСП со цел да се нагласи улогата на Судот на правдата во обликувањето на евроинтегративните процеси, но и ефектот на одлуките врз националните правни системи. Исто така, во оваа глава се разгледуваат и прашањата на уставниот конфликт и уставната толеранција во Европската унија, при што е содржан компаративен преглед на прифаќањето на принципите на правото на ЕУ во старите земји-членки, односно разгледан е односот на националните судови (Белгија, Франција, Германија, Обединетото Кралство и Италија) кон правото на Унијата.

Во **четвртата глава** „Европските членови во уставите – компаративен преглед“, кандидатката м-р Љубица Караманди споредбено ги проучува измените во уставите во земјите-членки заради пристапување кон Европската унија. Во однос на постарите земји-членки, трудот дава еден општ преглед на измените на уставите на земјите од ЕУ15. Додека, пак, од новите земји-членки, анализирани се уставите на десет земји од Централна и Источна Европа (Словачка, Чешка, Полска, Унгарија, Словенија, Балтичките земји, Романија и Бугарија) кои пристапија кон Унијата во петтото проширување, но и Хрватска како земја од регионот која ќе стане земја-членка идната година. Трудот

детално ги разледува проблемите и предизвиците со кои се соочуваа земјите во нивното пристапување и во таа смисла, анализирани се уставните решенија кои земјите ги одбраа со цел да обезбедат пристапување кон Европската унија. При тоа, кандидатката се концентрира на прашањето за суверенитетот, процесните одредби за пристапување, решенијата за надминување на демократскиот дефицит, пристапувањето кон Економско монетарната унија, како и одредбите поврзани со правата на државјаните на ЕУ, односно избирачките права, стекнувањето на сопственост на недвижности од страна на државјаните на Унијата и екстрадицијата на домашните државјани. Четвртата глава, исто така, содржи и краток преглед на искуството на уставните судови на новите земји членки со правото на Европската унија, односно неговото прифаќање во домашните правни поредоци.

Петтата глава, „Уставот на Република Македонија и ефектот на европските интеграции врз уставниот поредок“, е посветена на уставниот систем на Република Македонија. Во овој дел кандидатката м-р Љубица Караманди го разгледува прашањето на суверенитетот на државата во Уставот и во македонската реалност и дава нова перцепција на суверенитетот низ призмата на евроинтеграциите. Дисертацијата ги анализира уставните процесни одредби за пристапување, а се проучува и позицијата на меѓународното право во Уставот и практиката на Уставниот суд за да се утврди потребата за уставни измени заради ефективна примена на правото на ЕУ. Истовремено, се разгледува и прашањето на демократскиот дефицит во македонската реалност, како и одредбите кои задираат во прашањата кои се однесуваат на правата на државјаните на ЕУ (избирачките права, екстрадицијата на домашни државјани, стекнување на сопственост над недвижности), како и статусот и надлежностите на Народната банка. Оваа глава се осврнува и на правната култура во Македонија како предизвик во евроинтеграцијата на земјата.

На крајот, во **Заклучните согледувања** се дадени заклучоците, коментарите и препораките. Според кандидатката, Европската унија претставува облик на организација *sui generis* која се заснова на минимум толеранција, прифаќање и доверба во политичкиот и правниот систем и културата на другите земји-членки. Правото на ЕУ од една страна ги поврзува националните судии со Судот на правдата и од друга страна ги трансформира во клучен фактор во обликувањето на правото. Понатаму, евроинтеграциите го изменија класичниот концепт за суверенитет, па така, во Европската унија денес се зборува за споделен суверенитет. Националните уставни пред придружувањето кон Унијата се менуваат и тоа се врши уште од првото проширување. Измените на уставите во новите земји-членки од Централна и Источна Европа си имаа своја специфика во секоја земја одделно, но најважно е дека сите земји изнајдоа модус како да го обезбедат пристапувањето кон Унијата.

Во однос на неопходните интервенции во Уставот на Република Македонија заради пристапување кон Европската унија, кандидатката препорачува рационален и темелен процес за формулација на одредби кои ќе имаат свој живот во секојдневната практика и ефективно ќе ги отстрануваат сите пречки за уживање на правата кои произлегуваат од членството во

Унијата. Во таа смисла, се наведува дека мора да биде земен предвид развојниот тек на односите во Унијата, односно контекстот во моментот на пристапувањето и спецификата на номотехничките правила. Дисертацијата содржи одредени препораки за самите преговори, за внесување на нова глава во Уставот кој ќе се однесува на членството во Унијата и за формулација на одредени уставни интервенции. Воедно, се препорачува унапредување на односите меѓу Собранието и Владата, се детектира потребата за уставни и законски интервенции заради обезбедување на правата на државјаните на ЕУ и конечно, се сугерира адаптација на правната култура во насока на рецепција на принципот на прецедентно право.

2. Оцена на докторската дисертација

Врз основа на анализата на текстот на докторскиот труд под наслов „Влијанието на евроинтегративните процеси врз уставниот систем на Република Македонија“ на кандидатката м-р Љубица Караманди, Комисијата го констатира следново:

1. Кандидатката избрала современа, актуелна и научно релевантна тема, која ја разработува од теоретски, нормативен и практичен аспект. Прашањата отворени во оваа докторска дисертација се анализирани од аспект на уставното право, но и интердисциплинарно, што укажува на темелноста и сложеноста на спроведеното истражување. Исто така, дисертацијата содржи во себе case study, но и компаративна анализа, при што може да се заклучи дека кандидатката водела сметка за домашните специфики при формулирањето на препораките за уставни измени во Република Македонија во контекст на евроинтеграциите, но и за нивната проверливост преку користење на искуствата од земјите-членки на ЕУ.
2. При изработката на докторската дисертација е користена обемна и релевантна научна и стручна, претежно странска литература, која е соодветно цитирана во текстот. Истражувањето е зајакнато и со анализа на бројни судски одлуки, како и европски, странски и домашни правни акти.
3. Во докторската дисертација јасно се дефинирани предметот, целите и хипотезите на истражувањето и отворени се голем број истражувачки прашања на кои се понудени релевантни и конзистентни одговори. Докторската дисертација е соодветно систематизирана и овозможува постепено да се навлегува во сложените прашања на предметот на анализа. И покрај тоа што во текстот доминира правничката аргументација, стилот на кој е напишан текстот е јасен и разбирлив, со што овозможува лесно да се следи мислата на кандидатката.
4. Исто така, заклучоците на крајот на докторската дисертација се јасни и логичко аргументирани. Во нив јасно е присутен ставот и оригиналноста на мислата на кандидатката, како и нејзината храброст да полемизира со одредени традиционални ставови, да нуди

свое мислење и своите ставови убедливо да ги брани и да ги аргументира.

5. Сето тоа укажува дека докторската дисертација „Влијанието на евроинтегративните процеси врз уставниот систем на Република Македонија“ на кандидатката м-р Љубица Караманди претставува самостоен и сериозен научен труд кој дава значаен придонес во развојот на македонската правна мисла.

3. Заклучок и предлог

Врз основа на сето погоре наведено, Комисијата уште еднаш со задоволство констатира дека се работи за квалитетна и сериозна докторска дисертација подготвена според сите услови и критериуми за ваков вид научни трудови предвидени со постојната законска рамка и со актите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, поради што со задоволство му предлага на Наставно – научниот совет да го прифати овој позитивен извештај и да овозможи јавна одбрана на докторската дисертација **„Влијанието на евроинтегративните процеси врз уставниот систем на Република Македонија“** од кандидатката м-р Љубица Караманди.

Скопје, 7.5.2012 година

КОМИСИЈА

1. Академик проф. д-р Владо Камбовски, с.р.
2. Проф. д-р Саво Климовски, с.р.
3. Проф. д-р Гордана Силјановска–Давкова, с.р.
4. Проф. д-р Сашо Георгиевски, с.р.
5. Проф. д-р Рената Дескоска, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАУЧНИ СОРАБОТНИЦИ ПО ПРЕДМЕТОТ ПЕДИЈАТРИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на член 132 од Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија бр.35/2008, 103/2008, 26/2009, 99/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011), а во врска со член 42, 46 и 48 од Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје (Универзитетски гласник бр. 173/2011), Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, на својата XII редовна седница одржана на 15.3.2012 година, донесе решение за формирање на Рецензентска комисија за избор на 5 научни соработници по предметот педијатрија во состав:

1. проф. д-р Софијанка Гламочанин,
2. проф. д-р Оливера Муратовска,
3. проф. д-р Гаврил Тодоровски,
4. проф. д-р Розана Кацарска,
5. проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ.

На конкурсот се пријавија следниве кандидати: ас. д-р Констандина Кузевска-Манева, ас. д-р Марина Крстевска Константинова, ас. д-р Лидија Карева, ас. д-р Емилија Шахпазова, и сс. д-р Светлана Кочева.

По разгледувањето на доставените документи, Рецензентската комисија го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Ас. д-р Констандина Кузевска Манева

Биографски податоци

Ас. д-р Констандина Кузевска-Манева е родена 1964 год во Скопје, каде што завршила основно училиште и гимназија. На Медицинскиот факултет во Скопје се запишала во учебната 1982/83 година, а го завршила во јануари 1988 год., со просечен успех 9,57 како најдобар студент во генерацијата. Во 1990 год. се вработила на Клиниката за детски болести во Скопје, а во 1996 год. го положила специјалистичкиот испит по педијатрија и од тогаш е распределена на одделот за детска ревмокардиологија. Во 2005 год. е назначена за шеф на

Холтер ЕКГ- лабораторијата, а во 2009 год. е назначена за раководител на одделот за неинвазивна дијагностика при амбулантски сектор на одделот кардиологија. Во 2000 год. го одбрала магистерскиот труд, а во 2007 год, по одбрната на докторската дисертација, се стекнала со звањето доктор на медицински науки.

Стручно-научна активност

Со вработувањето на Клиниката за детски болести, ас. д-р Констандина Кузевска-Манева е активно вклучена во стручната работа на Клиниката и покажува континуиран напредок во усвојувањето на современите трендови во дијагностиката и лекувањето на пациентите со срцеви и ревматолошки заболувања, и усовршувањето на знаењето и вештините. Се одликува со трудољубивост и исполнителност како лекар. Област на нејзина работа се ехокардиографијата и Холтер ЕКГ- дијагностиката. Во октомври 1997 год. има реализирано престој на Клиниката за детска кардиологија и кардиохирургија во Софија, Бугарија. Во мај 1998 год. го завршила курсот по ехокардиографија на Институтот за срцеви заболувања во Скопје. Од ноември 1998 год. со отворањето на Холтер ЕКГ- лабораторијата при Клиниката за детски болести ја воведува методата за прв пат на Клиниката и активно се вклучува во анализата на Холтер ЕКГ 24- часовно во детската област, со што се насочува на работа во областа на нарушувањата на срцевиот ритам во детската возраст. Во февруари 2000 год. реализирала краток престој на детската кардиолошка и кардиохируршка клиника Bambino Gesù, во Ватикан, Рим, Италија. Во јуни 2000 ја одбрала магистерската теза под наслов „Компаративна студија на олигоелементите кај деца со различни заболувања и состојби“ под менторство на проф. д-р Нада Поп-Јорданова. Во јануари 2003 год. со успех го завршила еднонеделниот семинар по педијатриска кардиологија во Салцбург, Австрија, организиран од најеминентните педијатриски кардиолози и ритмолози од Филадельфија, САД. Во април 2007 год. ја одбрала докторската дисертација со наслов „Евалуација на нарушувањата на срцевио ритам кај деца оперирани од вродени срцеви мани со употреба на Холтер 24 ч ЕКГ- мониторинг“, под менторство на проф. д-р Розана Кацарска. Вклучена била и како соработник во истражувачкиот проект „Неинвазивна дијагностика и лонгитудинално следење на вродени срцеви мани 1996-2000 и 2000-2003 г.“ Ас. д-р К. Кузевска-Манева е автор и коавтор на околу 125 стручно –научни трудови, кои се презентирани на домашни, балкански и странски стручни манифестации и конгреси, а коавтор е и на книгата „Одбрани поглавја од педијатриската кардиологија“. Член е на Здружението на педијатрите на Македонија, Здружението на кардиолози на Македонија, Здружението на лекарите на Македонија, како и на Европското здружение на кардиолози. Активно учествувала со свои презентации на Новините во педијатријата, на семинари, едукација на лекари, студенти и доктори на специјализација. Добитник е на плакета и благодарница од Македонското лекарско друштво. Секретар е на работната секција по педијатриска кардиологија.

Наставно – образовна дејност

Ас. д-р К. Кузевска Манева активно е вклучена во изведувањето на практичната настава по педијатрија. За асистент е избрана во 1998 год., а за истото звање е реизбрана во 2003, 2007 и 2010 година. Во наставата покажува голем интерес и успех, и е евалуирана со висока оценка. Води практична настава по предметите: педијатрија за медицинари и стоматолози, како и фармацевти; клиничко испитување, ургентна медицина и клиничко испитување, практика и семинар за студентите по медицина. Во рамките на едукација на лекарите на специјализација на Универзитетската детска клиника и на педијатриската секција учествувала со презентација на стручно-научни трудови.

Научно-публицистичка активност

За избор и реизбор во звањето асистент, досега биле рецензирани 114 труда објавени во билтените на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, и тоа трудовите о 1-23 во Билтен бр. 712 од 4.12.1998; од 24-76 во Билтен бр. 10.10.2002; 77-94 во Билтен бр. 926 од 15.9.2007; 95-114 во Билтен бр. 983 1.4.2010 година. За рецензија за избор во звањето научен соработник доставува список на досега рецензираните трудови и новите трудови за рецензија.

Нови трудови за рецензија од бр. 115 до бр.127

115. Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова-Ангеловска Б., Јовановска В., Нешковска М. Аритмии кај пациенти со вродени срцеви мани.
5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 5-9 октомври-2011.

116. Нешковска М., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова- Ангеловска Б., Јовановска В., Манџуковска Х. Single ventricle: Дијагноза и третман- искуство на одделот за кардиоревматологија во периодот 2005-2010. 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество Охрид, 5-9 октомври 2011.

117. Ѓуркова-Ангеловска Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Јовановска В., Нешковска М, Манџуковска Х. Дијагноза, третман и следење на пациентите со транспозиција на големите крвни садови во периодот 2000-2010 г.
5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество Охрид, 5-9 октомври 2011.

121. Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова-Ангеловска Б., Јовановска В., Нешковска М., Бицевска Х. Вентрикуларна тахикардија 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество Охрид, 5-9 октомври 2011.

122. Нешковска М., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова- Ангеловска Б., Јовановска В., Манџуковска Х. Јатрогена тромбоза-компликација по реализирана ангиопластика на аортна стеноза кај доенче.

5-ти Конгрес на Педијатрите на Македонија со меѓународно учество Охрид, 5-9 октомври 2011.

123. Coneska-Jovanovska B., Muratovska O., Glamocanin S., Martinova K., Trajkovska-Antevska Z., Kocheva S., Kacarska R., Kuzevska-Maneva K. Cardio toxic effects of antracycline therapy in children with acute lymphoblastic leukemia. Joint ECC) 15-34 th ESMO Multidisciplinary Congress, Berlin 2009, September 20-24.

124. Kacarska R., Kuzevska-Maneva K., Gjurkova b, Krstevska S. Operative treatment of congenital heart disease in first year of life.

XII National Congress of cardiology with international participation, Albena 2010, October 7-10.

125. Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjurkova-Angelovska B., Jovanovska V., Neskovska M. Radiofrequency catheter ablation for malignant arrhythmias in childhood. Rewievs in pediatrics 2010.

126. Крстевска-Блажевска С., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова-Ангеловска Б. Синдроми и малформации асоцирани со конгенитални кардиопатии. Acta Morhol. Vol. 6(2), 2009:58-60.

127. Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjurkova B. Heart rhythm disturbances in Children after Repair of Congenital heart diseases with Cyanosis. In Birth defects : New research Chapter VI-2006.

АНЕКС2

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Констандина Никола Кузевска-Манева

Институција: Медицински факултет - Скопје

Научна област педијатрија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активности	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии (вежби)	
	Медицина-педијатрија	
	1999 2x45=90	2,7
	2000 2x45=90	2,7
	2001 2x45=90	2,7

	2002	2x45=90	2,7
	2003	2x45=90	2,7
	2004	2x45=90	2,7
	2005	2x45=90	2,7
	2006	2x45=90	2,7
	2007	2x45=90	2,7
	2008	2x45=90	2,7
	2009	2x45=90	2,7
	2010	2x45=90 x 2 гр=180	5,4
	2011	2x45=90	2,7
	Стоматологија-педијатрија		
	1999	1x15=15	0,45
	2000	1x15=15	0,45
	2001	1x15=15	0,45
	2002	1x15=15	0,45
	2003	1x15=15	0,45
	2004	1x15=15	0,45
	2005	1x15=15	0,45
	2006	1x15=15	0,45
	2007	1x15=15	0,45
	2008	1x15=15	0,45
	2009	1x15=15	0,45
	2010	1x15=15	0,45
	2011	1x15=15	0,45
	Фармација-клиничка практика		
	2009	3x3=9	0,27
	2010	3x3=9	0,27
	Медицина- клиничко испитување		
	2009	2x16=32	0,96
	2011	1x16=16	0,48
	Медицина –ургентна медицина		
	2011	1x3=3	0,09
2	Одржување на менторска настава за клиничка практика по педијатрија		
	2011	242	14,52
		Вкупно	59,7

НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста	Поени од формула р	Вкупно поени
1	Учесник во меѓународен научен проект Неинвазивна дијагностика и лонгитудинално следење на вродени срцеви мани 1996-2000 и 2000-2003 г.	5	5
2	Труд со оригинални научни резултати , објавен во референтно научно стручно/списание со меѓународен уредувачки одбор		
1	Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjirkova B. Arrhythmias and conduction abnormalities in children after repair of tetralogy of Fallot. Vojnosanit. Preg., Vol. 62, Br.2, pp 97-102, 2005	6x0,8	4,999

		+0,199	
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание		
1	Кузевска-Манева К., Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј. Инфективен ендокардит во детската возраст, клинички и ехокардиографски карактеристики-наши искуства. Мак.мед. преглед год. 53, 1999, стр. 284-288,бр.5-6	4x0,6	2,4
2	Кузевска-Манева К., Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј. Клиничка и ехокардиографска дијагноза и следење на деца со атрезија на пулмоналната артерија. Мак. мед. преглед год.54,2000, стр. 9-12, Бр.1-2.	4x0,6	2,4
3	Кацарска Р., Кочова М., Писевска Ц., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К., Дугановска С. Конгенитални срцеви грешки кај деца со трисомија 21 (Синдром на Даун). Мак. мед. преглед, год 55, 2001, стр.115-119, Бр.3-4.	4x0,6	2,4
4	Гучев З., Кузевска-Манева К., Спасова Л., Лековска О., Тасиќ В. Синдромот на Бардет-Бидел кај претшколско дете. Год. зб. Мед. фак. 1994, Скопје, 40(2):121-124.	4x0,6	2,4
5	Кузевска-Манева К., Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј, Мицевска В., Милев И. Cor triatriatum sinistrum -приказ на случај. Мак. мед. преглед, год. 55, 2001, стр.192-195, бр. 5-6.	4x0,6	2,4
6	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Мицевска В. Анализа на нарушувањата на срцевиот ритам кај деца оперирани од септални дефекти-користејќи Холтер 24- часовен ЕКГ. Мак.мед. преглед, год. 56,2002, стр.124-128, бр.3-4.	4x0,6	2,4
7	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Ѓуркова Б. Холтер 24 часовен ЕКГ кај деца оперирани од атријален септален дефект-тип секундум-наши искуства. Мак.спи.мед. 2003; 44 (1-2):63-70.	4x0,6	2,4
8	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Мицевска В. Стекнат атриовентрикуларен блок од III степен по операција на вроден срцева малформација-Атријален септален дефект. Мак.мед. преглед, год. 56,2002, стр.240-243, бр.5-6.	4x0,6	2,4
9	Мицевска В., Кацарска Р., Кузевска-Манева К. Асимптоматска фамилна ехо и електрокардиографска промена кај дете со хипертрофична миокардиопатија. Мак.мед. преглед, год. 57, 2003, стр.323-327, бр.5-6.	4x0,8	3,2
10	Krstevska-Blazevska S., Kacarska R., Kuzevska-Maneva K., Jovanovska V., Isjanovska R. Mother subjective risk factors in arising congenital heart malformations. Acta Morpholog, Vol.(5), 2008, p.38	4x0,6	2,4
11	Крстевска-Блажевска С.,Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б., Јовановска В. Комплексна конгенитална кардиопатија асоцирана со нарушување во атрио-вентрикуларното спроведување-приказ на случај. Physioacta Vol. 3(2), 2009:87-91.	4x0,6	2,4
12	Ѓуркова Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Крстевска-Блажевска С., Јовановска В. Дијагноза, третман и следење на пациентите со транспозиција на големите крвни садови во периодот 2000/2008 година. Physioacta Vol. 3(1), 2009:43-51.	4x0,6	2,4
13	Крстевска-Блажевска С.,Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова-Ангеловска Б. Синдроми и малформации асоцирани со конгенитални кардиопатии. Acta Morphol. Vol. 6(2), 2009:58-60.	4x0,6	2,4
4	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен стручен		

	сoбир		
1	Кузевска-Манева К. Олигоелементи кај деца со различни клинички состојби. Педијатрија годишна ревија бр. 4, 1998.	2	2
2	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Анастасовска Ј. Современи методи за дијагноза и следење на нарушувањата на срцевиот ритам во детската возраст. Педијатрија годишна ревија бр.6, 2002.	2x0,8	1,6
3	Анастасовска Ј., Писевска Ц., Кацарска Р., Кузевска-Манева К. Примена на имуномодулаторната терапија кај системските болести за сврзното ткиво. Медицина 2002, Зборник на стручни активности, Скопје, април 2002.	2x0,6	1,2
4	Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б. Нови ехокардиографски техники во детската кардиологија. Новини на саем за медицина, Скопје, 2005.	2x0,8	1,6
5	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б. Long QT Syndrome. Педијатрија годишна ревија, 2008.	2x0,8	1,6
6	Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjurkova-Angelovska B., Jovanovska V., Neskovska M. Radiofrequency catheter ablation for malignant arrhythmias in childhood. Rewievs in pediatrics 2010.	2x0,6	1,2
5	Апстракт објавен во зборник на конференции -национален -меѓународен		
1	Kuzevska-Maneva K., Pisevska C., Kacarska R., Anastasovska J., Micevska V. Neurological accidents in children with cyanotic congenital heart defects. 5 th Balcan congress for pediatric cardiology and cardiosurgery, Belgrade 1997, 25-27 September.	1	1
2	Pisevska C., Kacarska R, Anastasovska J., Kuzevska-Maneva K. Clinical and echosonographic evaluation of our patients with atrioventricular canal. 5 th Balcan congress for pediatric cardiology and cardiosurgery, Belgrade 1997, 25-27 September.	1	1
3	Pisevska C., Kacarska R, Anastasovska J., Simovic V., Micevska V., Kuzevska-Maneva K. Non-invasive echocardiographic diagnosis of conhenital heart defects and cardiac surgery without catheterization-our experiences. 5 th Balcan congress for pediatric cardiology and cardiosurgery, Belgrade 1997, 25-27 September.	1	1
4	Kacarska R., Pisevska C., Anastasovska J., Kuzevska-Maneva K, Micevska V. Diagnostical criteria and terapy of coarcttion of the aorta. 5 th Balcan congress for pediatric cardiology and cardiosurgery, Belgrade 1997, 25-27 September.	1	1
5	Anastasovska J., Pisevska C., kacarska R., Kuzevska-Maneva K., Micevska V. Our experience with ACE –inchibitors (Captopril) in children with primary and secondary miocardiopathy.1 5 th Balcan congress for pediatric cardiology and cardiosurgery, Belgrade 1997, 25-27 September.	1	1
6	Micevska V., Pisevska C., Kacarska R., Anastasovska J., Kuzevska-Maneva K. Inocent murmurs in pediatric practice-10 years experience. 5 th Balcan congress for pediatric cardiology and cardiosurgery, Belgrade 1997, 25-27 September.	1	1
7	Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Мицевска В., Кузевска-Манева К. Фетална ехокардиографија-наши искуства	1	1

	на мал број на болни. Југословенски педијатриски дани, март 1997, Ниш, Србија		
8	Кузевска-Манева К., Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Мицевска В. Евалуација на интервентни (катетеризациони) терапевтски процедури кај деца со вродени срцеви мани. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	0,5	0,5
9	Кузевска-Манева К., Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Мицевска В. Ретка асоцијација на голема аневризма на интератријалниот септум со атријален септален дефект тип секундум-приказ на случај. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	0,5	0,5
10	Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К. Фетална ехосонографија и вродени срцеви малформации-наши искуства. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	1	1
11	Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Корнети-Пеќевска К., Мицевска В., Кузевска-Манева К. Клиничка и ехосонографска студија на комплексна срцева малформација-single ventricle. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	1	1
12	Кацарска Р., Писевска Ц., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К., Мицевска В. Коарктација на аортата адултен тип, дијагноза и терапија. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	1	1
13	Кацарска Р., Писевска Ц., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К., Мицевска В. Тетралогичка Фало наши искуства во дијагнозата и терапијата. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	1	1
14	Анастасовска Ј., Писевска Ц., Кацарска Р., Кузевска К. Системски лупус еритематодес –приказ на случај во детска возраст. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	0,5	0,5
15	Анастасовска Ј., Писевска Ц., Кацарска Р., Кузевска К. Етиолошка диференцијација на синдромот артралгија-артрит во детската возраст. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	0,5	0,5
16	Мицевска В., Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Кузевска К. Стрептококни инфекции и постстрептококов артралгичен синдром-дијагноза и третман во примарната заштита. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	0,5	0,5
17	Лазароска Л., Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К. Mb Ebstein со АСД секундум и СВПТ – приказ на случај. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 15-19 септември, 1998	0,5	0,5
18	Kuzevska-Maneva K., Pisevska C., Kacarska R., Anastasovska J., Micevska V. Analysis of our patients children with pacemaker.	0,5	0,5

	I st International Symposium Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid 1998, October 1-4.		
19	Anastasovska J., Pisevska C., Kacarska R., Maneva K., Micevska V. Change of the rhythm and the pacing at children with acute and chronic rheumatic diseases. I st International Symposium Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid 1998, October 1-4.	0,5	0,5
20	Micevska V., Pisevska C., Kacarska R., Anastasovska J., maneva K. Pharmacotherapy of the cardiac arrhythmias in the childhood. I st International Symposium Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid 1998, October 1-4.	0,5	0,5
21	Anastasovska J., Pisevska C., Kacarska R., Maneva K. A family and a sporadic form of the Holt-Oram syndrome with variable expression of cardiac and limb deformities. VI Balkan pediatric cardiology and cardiac surgery congress, 1998 Antalia, November 3-5.	1	1
22	Pisevska C., Kacarska R., Anastasovska J., Kuzevska-Maneva K, Micevska V. Clinical and echocardiographic evaluation of children undergoing operation for single ventricle. VI Balkan pediatric cardiology and cardiac surgery congress, 1998 Antalia, November 3-5.	1	1
23	Kacarska R., Pisevska C., Anastasovska J., Maneva K. Disseminated echinococcosis involving heart. 4 th world congress of echocardiography, Kairo 2000, January 19-21.	1	1
24	Kuzevska-Maneva K., Pisevska C., Kacarska R., Anastasovska J. Primary pulmonary hypertension-cases report. Europaediatric 2000, Rome, March 14-19.	1	1
25	Kacarska R., Pisevska C., Kocova M., Anastasovska J., Maneva K., Angelova E. Congenital heart disease in Down Syndrome. VII Balkan Meeting of pediatric Cardiology and Pediatric cardiac Surgery, Athens 2000, November 24-25.	1	1
26	Pisevska C., Pota Lj., Kacarska R., Anastasovska J., Kuzevska-maneva K., Bojadgieva S. Hereditary familial methemoglobinaemia with cytochrome B-5 reductase deficiency – a case report. VII Balkan Meeting of pediatric Cardiology and Pediatric cardiac Surgery, Athens 2000, November 24-25.	1	1
27	Kuzevska-Maneva K., Pisevska C., Kacarska R., Anastasovska J, Micevska V., Milev I. Clinical and echocardiographic evaluation in children with pulmonary atresia-our experiences. VII Balkan Meeting of pediatric Cardiology and Pediatric cardiac Surgery, Athens 2000, November 24-25.	1	1
28	Anastasovska J., Pisevska C, kacarska R., Kuzevska-Maneva K. Our experiences with echocardiography in the early detection of rheumatic carditis in children. VII Balkan Meeting of pediatric Cardiology and Pediatric cardiac Surgery, Athens 2000, November 24-25.	1	1
29	Pisevska C., Srbinovska E., Kacarska R., Anastasovska J, Kuzevska_Maneva K., Micevska V. Clinical and echocardiographic evaluation of reoperated children with serious congenital heart defects. World Pediatric Cardiological Congress, Toronto, Kanada 2001, May 27-31.	1	1
30	Кацарска Р., Писевска Ц., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К., Мицевска В. Коарктација на аортата адултен-тип дијагнозата и терапијата. 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно	1	1

	учество, Охрид 15-19 септември, 1998		
31	Мицевска В., Писевска Ц., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Манева К. Стрептококни инфекции и постстрептококен артралгичен синдром и третман. Втор конгрес на лекарите на Македонија, Охрид 6-10 октомври 1999.	1	1
32	Писевска Ц., Кацарска Р., Поп-Ѓорчева Д., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К., Мицевска В., Милев И. Атријален септален дефект –неинвазивна дијагноза и хируршко лекување во детската возраст. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 26-29 јуни 2002.	0,5	0,5
33	Писевска Ц., Кацарска Р., Србиновска Е., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К., Милев И. Клиничка и ехокардиографска евалуација кај деца со реоперирани тешки конгенитални срцеви дефекти. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 26-29 јуни 2002	0,5	0,5
34	Кацарска Р, Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б. Следење на деца оперирани од атријален септален дефект. XVI конгрес на лекарите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 4-7 јуни 2003.	0,5	0,5
35	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б. Дијагноза и ургентен третман на суправентрикуларните пароксизмални тахикардии во детската возраст. XVI конгрес на лекарите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 4-7 јуни 2003.	0,5	0,5
36	Ѓуркова Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К. Пациенти со конгенитална кардиопатија и ризик за појава на бактериски ендокардит во постоперативниот период. XVI конгрес на лекарите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 4-7 јуни 2003.	0,5	0,5
37	Кузевска-Манева К., Шикова В., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Гламочанин С., Антевска З. Вентрикуларна пароксизмална тахикардија (ВПТ)-приказ на случај. Трет конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, јуни 4-7 2002.	0,5	0,5
38	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Мицевска В. Суправентрикуларна пароксизмална тахикардија (СВПТ) во детската возраст-етиологија, дијагноза и лекување. Трет конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, јуни 4-7 2002.	0,5	0,5
39	Ѓуркова Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Муратовска Р. Инфекции кај пациенти со вродена срцева мана во постоперативниот период. Трет конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, јуни 4-7 2002.	0,5	0,5
40	Ѓуркова Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Папазовска А., Муратовска Р. Митрален валвуларен репласман кај две деца оперирани од <i>canalis atrioventricularis</i> . Трет конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, јуни 4-7 2002.	0,5	0,5
41	Мицевска В., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б. Асимптоматска фамилна ЕКГ-ска промена кај дете со хипертрофична миокардиопатија-приказ на случај.	0,5	0,5

	Трет конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, јуни 4-7 2002.		
42	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Мицевска В. Тромб во левата комора кај дете со секундарна хипокинетичка миокардиопатија-ехокардиографски приказ. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	0,5
43	Мицевска В., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б. Асимптоматска фамилна ехо и ЕКГ промена кај дете со хипертрофична миокардиопатија. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	0,5
44	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Мицевска В. Улогата на ехокардиографијата во дијагнозата и следењето на деца со комплексни цијаногени вродени срцеви мани. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	0,5
45	Ѓуркова Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Мицевска В. Постперикардиотомен синдром кај оперирани пациенти со вродена срцева мана. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид, 14-16 септември 2003.	0,5	0,5
46	Kacarska R., Kocova M., Kuzevska-Maneva K., Gjurkova B. Down syndrome. XIV Kongres kardiologa Srbije I Crne Gore sa internacionalnom ucescem, Beograd 2003, October 12-15.	1	1
47	Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjurkova B. Supraventricular tachycardia in children-etiology and treatment. IX National congress of cardiology, Sofia 2004, October 28-30.	1	1
48	Gjurkova B., Kacarska R., Kuzevska-Maneva K., Micevska V., Krstevska S. Children with heart disease and risk of infective endocarditis. IX National congress of cardiology, Sofia 2004, October 28-30.	1	1
50	Gjurkova B., Kacarska R., Kuzevska-Maneva K., Micevska V., Krstevska S. Operated patients with congenital heart disease and risk of emergence of bacteriemias, sepsis and bacterial endocarditis in post operative period. IX National congress of cardiology, Sofia 2004, October 28-30.	1	1
51	Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjurkova B. Ventricular arrhythmias in children. X National pediatric congress with international participation, Sofia 2005, June 2-4.	1	1
52	Kacarska R., Kuzevska-maneva K, Gjurkova B. Blazevska S., Kocova M. Pericardial effusion as a presenting sign in a girl with hypothyroidism. X National pediatric congress with international participation, Sofia 2005, June 2-4.	1	1
53	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Крстевска С., Мицевска В. Евалуација на педијатриски пациенти третирани со Амиодароне. Трет македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 21 -24 јуни 2006.	1	1
54	Крстевска-Блажевска С., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б., Мицевска В. Аритмија кај деца и адолесценти со пролапс на митралната валвула. Трет македонски конгрес по кардиологија, Охрид, 21 -24 јуни	0,5	0,5

	2006.		
55	Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjurkova B, Krstevska S., Micevska V. Arrhythmias in children after repair of congenital cyanotic heart diseases. X National congress of cardiology with international participation, Sofia 2006, October 27-29.	1	1
56	Gjurkova B., Kacarska R., Kuzevska-Maneva K. Atypical Kawasaki disease with coronary artery involvement. X National congress of cardiology with international participation, Sofia 2006, October 27-29.	1	1
57	Kacarska R., Kuzevska-Maneva k., Gjurkova B. Clinical and echocardiographic evaluation of children undergoing operation for single ventricle. X National congress of cardiology with international participation, Sofia 2006, October 27-29.	1	1
58	Ѓуркова Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Крстевска С., Јовановска В., Мицевска В. Примена на метотрексат кај деца болни од јувенилен идиопатски атритис. IV конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 2007, септември 18-22.	0,5	0,5
59	Ѓуркова Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Крстевска С., Јовановска В., Мицевска В. Резултати од анатомската корекција на транспозиција на големите крвни садови. IV конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 2007, септември 18-22.	0,5	0,5
60	Јовановска В., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б., Крстевска С. Дилатациона миокардиопатија со тромб во лев вентрикул-приказ на случај. IV конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 2007, септември 18-22.	0,5	0,5
61	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Мицевска В., Крстевска С., Јовановска В. Нарушувања на срцевиот ритам по операција на комплексни срцеви мани. IV конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 2007, септември 18-22.	0,5	0,5
62	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Мицевска В., Крстевска С., Јовановска В. Синус нодус дисфункција во детската возраст. IV конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 2007, септември 18-22.	0,5	0,5
63	Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjurkova B., Micevska V. Echocardiography in the diagnosis of complex cyanotic congenital heart diseases. Prvi kongres Jugoslovenskog udruzenja za ehokardiografiju, Beograd 2004, October 21-23.	1	1
64	Kacarska R., Kuzevska-Maneva K., Gjurkova B., Micevska V. Echocardiographic methods in the identification of patients with hypertrophic cardiomyopathy. Prvi kongres Jugoslovenskog udruzenja za ehokardiografiju, Beograd 2004, October 21-23.	1	1
65	Gjurkova B., Kacarska R., Kuzevska-Maneva K. 5-months old child with anomalous coronary artery from the pulmonary artery (ALCAPA). Prvi kongres Jugoslovenskog udruzenja za ehokardiografiju, Beograd 2004, October 21-23.	1	1

66	Kacarska R., Kuzevska-Maneva K., Gjurkova B., Krstevska-Blazevska S., Jovanovska V. Neonatal cardiac surgery. XI National congress of Bulgarian cardiology, 2008, Sofia November 20-22.	1	1
67	Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjurkova B., Krstevska-Blazevska S., Jovanovska V. Outcome of ventricular arrhythmias in children. XI National congress of Bulgarian cardiology, 2008, Sofia November 20-22.	1	1
68	Krstevska-Blazevska S., Kacarska R., Kuzevska-Maneva K., Gjurkova B., Jovanovska V. Mother risk factors in arising congenital heart malformation XI National congress of Bulgarian cardiology, 2008, Sofia November 20-22.	1	1
69	Нешковска М., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова-Анѓеловска Б., Јовановска В., Манџуковска Х. Single ventricle: Дијагноза и третман- искуство на одделот за кардиоревматологија во периодот 2005-2010. 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 2011, Охрид 5-9 октомври.	0,5	0,5
70	Ѓуркова-Ангеловска Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Јовановска В., Нешковска М, Манџуковска Х. Дијагноза, третман и следење на пациентите со транспозиција на големите крвни садови во периодот од 2000-2010г. 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 2011, Охрид 5-9 октомври.	0,5	0,5
71	Јовановска В., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова-Анѓеловска Б., Нешковска М., Манџуковска Х. Коарктација на аортата и руптура на церебрална артерија: приказ на случај. 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 2011, Охрид 5-9 октомври.	0,5	0,5
72	Ѓуркова-Ангеловска Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Јовановска В., Нешковска М, Манџуковска Х. Интраартикуларна примена на кортикостероидни инјекции кај олигоартикуларната форма на хроничен јувенилен артритис. 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 2011, Охрид 5-9 октомври.	0,5	0,5
73	Јовановска В., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова-Анѓеловска Б., Нешковска М., Манџуковска Х. Атрезација на трикуспидалната валвула: приказ на случај. 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 2011, Охрид 5-9 октомври.	0,5	0,5
74	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова-Ангеловска Б., Јовановска В., Нешковска М., Бицевска Х. Вентрикуларна тахикардија 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 2011, Охрид 5-9 октомври.	0,5	0,5
75	Нешковска М., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова-Анѓеловска Б., Јовановска В., Манџуковска Х. Јатрогена тромбоза-компликација по реализирана ангиопластика на аортна стеноза кај доенче. 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 2011, Охрид 5-9 октомври.	0,5	0,5
76	Coneska-Jovanovska B., Muratovska O., Glamocanin S., Martinova K., Trajkovska-Antevska Z., Kocheva S., Kacarska R., Kuzevska-Maneva K. Cardio toxic effects of antracycline therapy in children	1	1

	with acute lymphoblastic leukemia. Joint ECC) 15-34 th ESMO Multidisciplinary Congress, Berlin 2009, September 20-24.		
77	Kacarska R., Kuzevska-Maneva K., Gjurkova B., Krstevska S. Operative treatment of congenital heart disease in first year of life. XII National Congress of cardiology with international participation, Albena 2010, October 7-10.	1	1
6	Учество на научен стручен собир со реферат -усна презентација		
1	Поп-Јорданова Н., Богданова М., Кузевска К. Изоензими на алкална фосфатаза (АФ) кај доенчиња со рахит. 1-ви Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга 1994, 8-10 јуни	1	1
2	Поп-Јорданова Н., Богданова М., Кузевска К. Олигоелементи (Цинк, бакар, железо) кај деца со малнутриција. 1-ви Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга 1994, 8-10 јуни	1	1
3	Манев М., Бојациев И., Пеова С., Кузевска К. Профилактички приод во исхраната на вонбрачните доенчиња во Скопје во периодот од 1991-1993 г. 1-ви Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга 1994, 8-10 јуни.	1	1
4	Манев М, Баланчевски Б, Гркова В., Ку, Кузевска К. Димитровска-Кипровска С., Божиновски З. Физички развој и рано откривање на вродените аномалии на локомоторниот систем кај вонбрачни доенчиња во Скопје во периодот 1990-1994 г. 1-ви Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга 1994, 8-10 јуни.	1	1
5	Манев М., Гркова В., Манева д., Видоевски Г., Кузевска К. Физички развој и рано откривање на вродените аномалии на локомоторниот систем кај вонбрачни доенчиња во Скопје во периодот 1990-1996 г. Прв конгрес на МАОТ, Скопје 1997, 3-6 јуни.	1	1
6	Pisevska C., Vasileva A., Kacarska R., Anastasovska J, Kuzevska-Maneva K., Micevska V. Clinical application of 24 hour Holter ECG in management of children with cardiac arrhythmias. I st International Symposium Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid 1998, October 1-4.	1	1
7	Kacarska R., Pisevska C., Anastasovska J., Maneva K., Micevska V. The value of 24- hour ambulatory ECG monitoring in children with cardiac arrhythmias due to operation of Tetralogy of Fallot. I st International Symposium Progress in cardiac pacing and management of cardiac arrhythmias, Ohrid 1998, October 1-4.	1	1
8	Анастасовска Ј., Писевска Ц., Кацарска Р., Манева К., Мицевска В., Демерџиева А. Бруцелоза како причина за артрити во детската возраст. Прв конгрес на инфектолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 1999, 16-19 јуни.	1	1
9	Кацарска Р., Писевска Ц., Анастасовска Ј., Манева К., Гуркова Б. Echinococcosis cordis-septi interventricularis echinococcosis generalisata hepatis et pulmonum. Прв конгрес на инфектолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 1999, 16-19 јуни.	1	1
10	Кузевска-Манева К., Писевска Ц., Добркович Л., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Мицевска В., Милев И. Анализа на 24 часовен	1	1

	Холтер ЕКГ- мониторинг кај деца оперирани од атријален септелен дефект-тип секундум. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, јуни 26-29.		
11	Кацарска Р., Писевска Ц., Кочова М., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К. Следење на деца со вродени срцеви мани кај Дауновиот синдром. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, јуни 26-29.	1	1
12	Кацарска Р., Писевска Ц., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К., Милев И. Тетралогичка Фало- наши искуства во дијагнозата и следењето. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, јуни 26-29.	1	1
13	Кацарска Р., Писевска Ц., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К. Ехографски наод кај пациентите со коарктација на аортата. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, јуни 26-29.	1	1
14	Ѓуркова Б., Кацарска Р., Анастасовска Ј., Кузевска-Манева К. Оперирани пациенти со конгенитална кардиопатија и ризик од појава на бактериемија, сепса и бактериски ендокардит во раниот постоперативен период. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, јуни 26-29.	1	1
15	Анастасовска Ј., Писевска Ц., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Мицевска В. Ехокардиографски промени на валвулите како ран знак на акутен ревматски кардит-наши искуства. Втор македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, Охрид 2002, јуни 26-29.	1	1
16	Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б. Ургентни состојби во неонаталната кардиологија. Трет конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 2002, јуни 4-7.	1	1
17	Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б. Дуктус зависни БСМ-ургентни состојби во неонаталната кардиологија. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 2003, септември 14-16.	1	1
18	Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б. Ехокардиографска дијагноза на септалните дефекти во детската возраст. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 2003, септември 14-16.	1	1
19	Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б., Јовановска В., Лазаров С. Оперирани и катетеризирани деца со вродени срцеви мани во период од 2003-2006г. 17. Конгрес на лекарите на Р.Македонија со меѓународно учество, Охрид 2007, 10-13 октомври.	1	1
20	Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б. М. Ebstein- наши искуства во клиничката и ехокардиографската дијагноза. Прв интернационален симпозиум за ехокардиографија, Охрид 2003, септември 14-16.	1	1
21	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова Б., Крстевска-Блажевска С., Јовановска В. Дијагноза и исход на сериозните ритамно спроводни нарушувања кај новородените. Први национални денови по неонатологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Охрид 2008, 17-20 септември.	1	1

22	Крстевска-Блажевска С., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Ѓуркова Б., Јовановска В. Синдроми и малформации асоцирани со конгенитални кардиопатии. Први национални денови по неонатологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Охрид 2008, 17-20 септември.	1	1
23	Ѓуркова Б., Кацарска Р., Кузевска-Манева К., Крстевска-Блажевска С., Јовановска В. Евалуација на новородените со транспозиција на големите крвни садови во периодот 2003-2007. Први национални денови по неонатологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Охрид 2008, 17-20 септември.	1	1
7	Пленарно предавање		
	Кузевска-Манева К., Кацарска Р., Ѓуркова-Ангеловска Б., Јовановска В., Нешковска М. Аритмии кај пациенти со вродени срцеви мани. 5-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, 2011, Охрид, 5-9 октомври.	3	3
8	Секциско предавање на научен/стручен собир		
1	Струга, 1999г-Педијатриско-кардиолошка секција Тема : Бактериски ендокардитис	1	1
2	Скопје, 2001г, Педијатриско-кардиолошка секција Тема : Употреба на Холтер 24 Ч ЕКГ кај деца	1	1
3	Скопје , 1999 г Кардиолошка секција тема: Комплексни кардиопатии	1	1
9	Кузевска-Манева К. Компаративна студија на олигоелементите кај деца со различни клинички заболувања и состојби. 2000, Скопје, МАГИСТЕРСКИ ТРУД	4	4
10	Кузевска-Манева К. Евалуација на нарушувањата на срцевиот ритам кај пациенти оперирани од вродени срцеви мани со употреба на Холтер 24 ч ЕКГ- мониторинг. 2007, Скопје, ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА	8	8
	Вкупно	153,99	

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста	Поени од формулар	Вкупно поени
1	Коавтор на книга од стручна област : Розана Кацарска и сор. Одбрани поглавја од детската кардиологија. Логос А, Скопје 2003.	7	7
2	Автор на поглавје во книга Kuzevska-Maneva K., Kacarska R., Gjurkova B. Hert rhythm disturbances in Children after Repair of Congenital heart diseases with Cyanosis. In Birth Defects: New Research. 2006 Nova Science Publishers INC, pp129-144.	3	3
3	Воведување нова лабораториска/клиничка метода во областа на медицинските науки и здравството: Холтер 24 - часовен ЕКГ- мониторинг.	1	1
4	Раководител на лабораторија За Холтер 24- часовен ЕКГ- мониторинг	1	1

5	Завршена специјализација во областа на здравството	2	2
	Дејности од поширок интерес		
1.	Студиски престој во странство		
	Клиника по детска кардиологија и кардиохирургија, Софија, Бугарија Октомври 1997- 15 дена	0,5	0,5
	Болница Бамбино Џезу-Оддел за педијатриска кардиологија и кардиохирургија, Рим, Италија 15 дена	0,5	0,5
	Салцбург- семинар за педијатриска кардиологија, Салцбург, Австрија, 9-16 јануари 2003.	0,5	0,5
2	Член на научен одбор на Конгрес по педијатрија со меѓународно учество , Охрид, 5-9 октомври 2011.	0,5	0,5
3.	Плакета од Македонско лекарско друштво	1	1
	Вкупно		17

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	59,7
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	153,99
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	17
Вкупно	230,69

Членови на Комисијата:

Проф.д-р Софијанка Гламочанин, претседател, с.р.

Проф.д-р Оливера Муратовска, член,с.р.

Проф.д-р Гаврил Тодоровскии, член, с.р.

Проф.д-р Розана Кацарска, член, с.р.

Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, член, с.р.

Ас.д-р Марина Крстевска Константинова

Биографски податоци

Ас. д-р Марина Крстевска Константинова е родена на 31.1.1961 година во Скопје, Република Македонија. Во периодот од 1971 до 1975 година се едуцирала во Американското училиште во Атина, Грција. Од 1976 до 1979 година ја посетува гимназијата “Ј.Б.Тито” во Скопје. Од 1979 до 1985 година е запишана на Медицинскиот факултет во Скопје, при Универзитетот “Св.Кирил и Методиј”. Факултетот го завршила со просечен успех 9,48. Во 1985 година запишала постдипломски студии по педијатрија, го комплетираше бројот на

предвидени колоквиуми во 1987, а пријавената тема (“Фреквенција и карактеристики на Трисомија 21 на територија на Република Македонија”) ја одбранила 1997 година со што се здобила со научно звање - магистер на медицински науки. Во 1988 година се вработила на Клиниката за детски болести, каде што во 1990 година ја започнува специјализацијата по педијатрија. Специјалистичкиот испит го полагаала 1994 година и се здобиви со позиција на специјалист-педијатар, на Одделот за ендокринологија и генетика. Во текот на студиите учествувала во студиска размена и ја посеила болницата “Пуерто Хиеро” во Мадрид, Шпанија, во тек на 1 месец.

Стручно-научна активност

Во 1994 година го посетила Универзитетот во Питсбург, Америка, каде што престојувала три месеци изучувајќи молекуларно-генетски техники. Во 1997 година ја доби Клиничката стипендија по педијатриска ендокринологија доделена од страна на Европската асоцијација за детска ендокринологија и престојувала две години(1997-1999) во Лиеге, кај проф. Jean Pierre Bourguignon.

Наставно – образовна дејност

Посетувала повеќе семинари, стручни состаноци и конгреси со сопствени трудови, од кои по општа педијатрија во Салцбург, Австрија, по детска ендокринологија во Варшава, Полска, Копенхаген, Данска, Париз, Франција, Марбеља, Шпанија, Корзика, Брисел, Белгија, Стокхолм, Шведска, Њујорк, Америка. Учествува во повеќе научни проекти водени на Одделот за ендокринологија (конгенитална адренална хиперплазија, Национален регистар за трисомија 21 во Македонија, како и употреба на хормон за раст кај децата). Во јули 2007 година ја одбрани својата докторска дисертација со наслов: „Евалуација на растот и пуберталниот развој кај здрави женски деца и деца со функционално предвремено сексуално зреење: компарација помеѓу клинички и ауксоллошки параметри со нивото на ксеноестроген, IgF1 и IgFBP3 Во истата година се стекнала со насловот – примариус.

Научно-публицистичка дејност

Рецензирани трудови

Во Билтен бр. 677 од 1997 се рецензирани трудовите од 1-17.

Во Билтен бр. 721 од 1998 се рецензирани трудовите од 18-25.

Во Билтен број 733 од 1999 се рецензирани трудовите од 26-43.

Во Билтен бр. 774 од 2001 се рецензирани трудовите од 44-59.

Во Билтен број 846 од 2004 се рецензирани трудовите 60-70.

Во Билтен број 925 од 2007 се рецензирани трудовите 71-85.

Во Билтен број 983 од 2010 година се рецензирани трудовите 86-96.

Нови трудови за рецензија

Апстракт

97. Two novel IGF1R gene alterations in short small for gestational age (SGA) children

Z. Gucev, M. Krstevska Konstantinova, A. Janchevska, H. Stoobbe, M. Schliche, J. Cuchse, J. Klammt, R. Pfaffle.

Horm. Res. Abstracts 50 th annual meeting of ESPE, Glasgow, United Kingdom, September 2011

98. Trombocytopenia in a girl with idiopathic central precocious puberty treated with long term gonadotropin hormone agonists (GnRHa).

M. Krstevska Konstantinova, A. Janchevska, Z. Gucev

Horm. Res. Abstracts 50 th annual meeting of ESPE, Glasgow, United Kingdom, September 2011

99. The prevalence of overweight-obesity and underweight children in a suburban and

rural "MA. Cento" area in Skopje, R. Macedonia.

K. Zdraveski, A. Janchevska, M. Krstevska Konstantinova, Z. Gucev.

Southeast European medical forum (SEEMF), First international medical congress, September 2010, Varna, Bulgaria.

100. Obesity in childhood and adolescence

Z. Gucev, A. Janchevska, M. Krstevska Konstantinova, V. Tasic

Southeast European medical forum (SEEMF), First international medical congress, September 2010, Varna, Bulgaria

Целосно печатени трудови

101. Four generations in a family with neurofibromatosis 1 - Precocious puberty and

optic nerve tumor (OPT).

Z. Gucev, M. Krstevska Konstantinova, V. Tasic, A. Janchevska, I. Kirovski, N. Pop-Jordanova

Прилози, XXXI 2 , Скопје, 2010.

102. McCune Albright Syndrome (MAS) - Early and extensive Bone Fibrous Dysplasia Involvement and "Mistaken Identity" Oophorectomy

Z. Gucev, V. Tasic, A. Janchevska, M. Krstevska Konstantinova, N. Pop-Jordanova.

Journal of pediatric Endocrinology and Metabolism, 23, 837-842(2010).

103. Autoimmune Thyroiditis and Diabetes Melitus type 1 after long-term Gonadotropin-releasing Hormone Agonist Treatment for Central Precocious Puberty-Evolution or Coincidence?

M. Krstevska Konstantinova, A. Janchevska, Z. Gucev

Journal of pediatric Endocrinology and Metabolism, 23, 403-406 (2010).

104. Childhood craniopharyngeoma in Macedonia: incidence and outcome after subtotal resection and cranial irradiation.

Z. Gucev, D. Danilovski, V. Tasic, J. Ugrinovski, V. Nastova, A. Jancevka, M. Krstevska-Konstantinova, N. Pop-Jordanova, I. Kirovski
World J Pediatr 2011; (1): 74-78.

105. Нови индикации за третман со хормон за раст

З. Гучев, А. Јанчевска, М. Крстевска-Константинова, Г. Јованов, Ж. Алексовски
Зборник на апстракти и трудови, IV конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид 2007.

106. Weight, Height and Puberty in a cohort of Macedonian girls

M. Krstevska-Konstantinova, A. Jancevska, M. Kocova, Z. Gucev
Med. Arch. 2009; 63(2) 80-81.

АНЕКС 2

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, И НАСТАВНО – СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марина Григорије Крстевска-Константинова

Институција: Медицински факултет – Скопје

Научна област: педијатрија

НАСТАВНО – ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активности	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии (вежби)	
	Медицина-педијатрија	2,7
	1996 2x45=90	2,7
	2000 2x45=90	2,7
	2001 2x45=90	2,7
	2002 2x45=90	2,7
	2003 2x45=90	2,7

	2004	2x45=90	2,7
	2005	2x45=90	2,7
	2006	2x45=90	2,7
	2007	2x45=90	2,7
	2008	2x45=90	2,7
	2009	2x45=90	2,7
	2010	2x45=90 x 2 гр=180	5,4
	2011	2x45=90	2,7
	Стоматологија-педијатрија		
	1996	1x15=15	0,45
	2000	1x15=15	0,45
	2001	1x15=15	0,45
	2002	1x15=15	0,45
	2003	1x15=15	0,45
	2004	1x15=15	0,45
	2005	1x15=15	0,45
	2006	1x15=15	0,45
	2007	1x15=15	0,45
	2008	1x15=15	0,45
	2009	1x15=15	0,45
	2010	1x15=15	0,45
	2011	1x15=15	0,45
	Фармација-клиничка практика		
	2009	3x3=9	0,27
	2010	3x3=9	0,27
	Медицина- клиничко испитување		
	2009	2x16=32	0,96
	2011	1x16=16	0,48
	Медицина –ургентна медицина		
	2011	1x3=3	0,09

2	Одржување на менторска настава за клиничка практика по педијатрија	
	2011	242
		Вкупно
		14,52
		59,7

НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. бр.	Назив на активноста	Пое ни од формулар	Вкупно поени
1	Апликација на локални стимулаторни супстанции за стимулација на локален клеточен имунитет. И. Бојациев, М. Крстевска-Константинова, К. Миронска, С. Пеова Југословенски Педијатриски Дани, Ниш, 1992.	3х0,6	1,8
2	Конгенитални аномалии на бели дробови А. Саздовски, В. Старова, М. Христова, Љ. Николовски, М. Влашки, М. Крстевска-Константинова Македонски медицински преглед, Книга на апстракти на 6 Педијатриски денови, 1991.	0,5	0,5
3	Активност на Антитромбин 3, кај новородени деца. Т. Николова, И. Дејанов, И. Бојациев, С. Пеова, М. Крстевска-Константинова 1. Интернационален конгрес на неонатолози, Истанбул, Турција, 1990.	1	1
4	Раст код деца са ИДДМ М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, В. Лукаревска, Б. Чоневска Југословенски Педијатриски Дани, Ниш, Зборник радова, 129-132, 1995.	3х0,6	1,8
5	Предвремени пубертет централног порекла-дијагноза и терапија М. Кочова, М. Константинова, Б. Чоневска, В. Кировска Југословенски Педијатриски Дани, Ниш, Зборник радова, 158-159, 1995	3х0,6	1,8
6	Фамилијарна појава конгениталне адреналне хиперплазије М. Кочова, М. Крстевска-Константинова Југословенски Педијатриски дани, Ниш, Зборник радова, 160-161, 1995	3х0,9	2,7
7	A cold spot of IDDM incidence in Europe-Macedonia М. Kocova, М. Trucco, М. Konstantinova, J. Dorman Diabetes Care, 16:9, Sept. 1993	6+i.f .4	6
8	Detection of CYP 21 B gene mutations in Republic Macedonia М. Kocova, М. Krstevska-Konstantinova, S. Siegel, М. Btagoevska, М. Trucco 8th Balcan Congress of Endocrinology, Book of Abstracts, Turkey, 1995	1	1

9	Коскена матурација кај децата со КАХ М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, З. Трајковски 1 Македонски Конгрес на радиолози, Книга на абстракти, Охрид, 1995	0,5	0,5
10	Коскена старост кај децата со дефицит на хормон на раст М. Кочова, М. Крстевска-Константинова, З. Гучев, З. Трајковски 1 Конгрес на радиолози, Книга на абстракти, Охрид, 1995	0,5	0,5
11	Феохромоцитомата кај деца М. Кочова, Д. Кузмановска, В. Тасик, М. Крстевска-Константинова 1 Национален турски конгрес за Педијатриска ендокринологија, Книга на абстракти, Анталија, Мај, 1996	1	1
12	Конгенитална адренална хиперплазија, форма со касен почеток М. Кочова, М. Крстевска-Константинова 1. Турски национален конгрес за педијатриска ендокринологија, Книга на абстракти, Анталија, мај, 1996.	1	1
13	Вредности на гликозилиран хемоглобин (HbA1C) кај децата со ИДДМ М. Кочова, М. Крстевска-Константинова, В. Лукаревска Балкански журнал на клиничка лабораторија, 2:2,1995.	1	1
14	Абнормална сексуална диференцијација, дијагностичке процедуре М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, И. Милев Југословенски Педијатриски дани, Ниш, Зборник радова, 404-406, 1996.	1	1
15	Акутни супуративни тироидит код детета М. Крстевска- Константинова, М. Кочова Српски Архив, стр. 38-42, 1997.	3х0, 9	2,7
16	Тироидни параметри код деца са Тарнеровим синдромом третиране хормоном раста М. Крстевска-Константинова, Г. Весов, М. Кочова, З. Гучев, Е. Шукарева Југословенски Педијатриски дани, Ниш, Зборник радова, стр. 53, 1997.	3х0, 6	1,8
17	Incidence of DQB1 mollecular typing in Macedonian IDDM children М. Kocova, J. Dorman, M. Blagoevska, M. Bogcev, M. Ivanovski, M. Krstevska-Konstantinova, M. Trucco In "Standardization of Epidemiologic Studies for Host Susceptibility", Plenum press, Nato, ASI series, New York, 1994.	4	4
18	Treatment of growth hormone deficient children in the Republic of Macedonia М. Kocova, Z. Gucev, M. Konstantinova Abstracts, Cairo 1995	1	1
19	Klinefelter-ов синдром у децјем узрасту М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, Е. Шукарова, Г. Убовик, З. Гучев Југословенски Педијатриски дани, Ниш, Зборник радова, 45, 1997.	2х0, 6	1,2
20	Конгенитална адренална хиперплазија и нефротски синдром- приказ на случај Д. Кузмановска, М. Кочова, В. Тасик, М. Константинова, Е. Шахпазова, Н. Ристовска-Бојковска, И. Милев Конгрес на Македонското здружение за нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи. Мак. мед. преглед (супл. 30), 1997	0,5	0,5
21	Клипел-Фајл смндром асоциран са мултицистичном бубрежном дисплазијом	3х0, 6	1,8

	М. Кочова, В. Тасик, М. Константинова, Е. Шукареза, Г. Убовик, З. Гучев, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Н. Ристовска-Бојковска; Југословенски педијатриски дани, Ниш Зборник радова, 46, 1997.		
22	Клипел-Фајл синдром у првој години живота Е. Шукарсва, М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, З. Гучев, В. Тасик Југословенски Педијатриски дани, Ниш, Зборник радова, 33, 1997	3x0, 6	1,8
23	Insulin-like growth factor (IgF) системот во настанувањето на интраутериниот заостанок на раст и развоток З. Гучев, М. Кочова, М. Константинова, Е. Шукарева Абстракти, Маврово, 1996	0,5	0,5
24	Синдромот на Russel-Silver-приказ на случај З. Гучев, М. Кочова, М. Константинова, Е. Шукарева Мак. мед. преглед. 1997 (во печат)	2x0, 6	1,2
25	Синдромот на Rubinstein-Taybi-приказ на случај З. Гучев, Т. Николова, М. Кочова, М. Константинова, Е. Шукарева, З. Трајковски, Н. Лабан -Гучева, Н. Блажевска-Крстевска, Д. Фидановски, Г. Весов Мак. мед. преглед 1997 (во печат)	2x0, 6	1,2
26	Исхрана кај деца со дијабетес мелитус М. Кочова, М. Крстевска-Константинова, О. Ѓорѓевиќ, Г. Ристевска Маринг, стр. 31, Скопје 1997.	0,5	0,5
27	HLA class II molecular typing in an European Slavic population with a low incidence of insulin-dependent diabetes mellitus М. Кочова, М. Blagoevska, М. Konstantinova, J. Dorman, М. Trucco Tissue Antigens 45:216-219, 1995	6+i.f .4x0, 6	6
28	Лекување на деца со идиопатски дефицит на хормонот за раст М. Кочова, З. Гучев, М. Крстевска-Константинова Год. 36. Мед. Фак. (во печат), 1997.	4x0, 8	3,2
29	Карцинома папиларе на тироидната жлезда во детска возраст М. Кочова, М. Крстевска-Константинова, Б. Чоневска, С. Лазеска Мак. мед. преглед (супл. 20), 534, 1995.	4x0, 6	2,4
30	Congenital Adrenal hyperplasia in the Republic of Macedonia М. Кочова, М. Krstevska-Konstantinova, В. Conevska 4th Asian Symposium of Childhood and Juvenile Diabetes, Chiang Mai, Thailand, Abstracts, 68, 1997.	1	1
31	Low incidence of IDDM during 1985-1995 in the Republic of Macedonia М. Кочова, М. Konstantinova, А. Demardzieva 16th IDF Congress- Helsinki, Abstracts, 1997.	1	1
32	Microalbuminuria in diabetic children М. Кочова, М. Konstantinova, Z. Gucev, А. Demirdzieva ESFE, Stockholm, Hormone Research 48 (Suppl. 2), 646:141, 1997.	1	1
33	Incidence of insulin dependent diabetes mellitus in children under 4 years of age in R. Macedonia М. Кочова, М. Krstevska-Konstantinova, Lj. Kojic ISPAD (international Society of Pediatric and Adolescent Diabetes), Abstracts, 1998.	1	1
34	Incidence of trisomy 21 in the Republic of Macedonia М. Krstevska-Konstantinova, М. Кочова The IPA World Congress of Pediatrics, 9-14 August, Amsterdam, Abstract Book, 371, 1998.	1	1

35	Epidemiologic characteristics of trisomy 21 in Macedonia M. Krstevska-Konstantinova, M. Kocova The IPA World Congress of Pediatrics, 9-14 August, Amsterdam, Abstract Book, 371, 1998.	1	1
36	Diabetes duration and the quality of metabolic control are positively correlated with the development of late diabetic complications in children with type 1 diabetes mellitus Z. Gucev, M. Kocova, E. Sukarova, M. Krstevska-Konstantinova The IPA World Congress of Pediatrics, 9-14 August, Amsterdam, Abstract Book, 109, 1998.	1	1
37	Евалуација на индикациите за хромозомска анализа во периодот 1989-1998 М. Кочова, Е. Шукарова, З. Гучев, М. Крстевска-Константинова 2. Конгрес на педијатрите на Македонија, Книга на апстракти, 71- 72, 1998.	0,5	0,5
38	Вредности на НbA1C во детската популација во Република Македонија Н. Ангелкова, М. Кочова, М. Крстевска-Константинова, В. Лукаревска 2. Конгрес на педијатрите на Македонија, Книга на апстракти, 154, 1998.	0,5	0,5
39	Дијагностички пристап кај инсипидниот дијабет во детската возраст Б. Гуркова, М. Кочова, И. Милев, Н. Зисовски, З. Гучев, О. Муратовска, С. Гламочанин, М. Крстевска-Константинова 2. Конгрес на педијатрите на Македонија, Книга на апстракти, 158, 1998.	0,5	0,5
40	Примена на МРИ во откривање на тумори во хипоталамо- хипофизарната регија И. Милев, М. Кочова, М. Врчаковски, З. Гучев, Е. Шукарева, Б. Гуркова, М. Крстевска-Константинова 2. Конгрес на педијатрите на Македонија, Книга на апстракти, 155, 1998.	0,5	0,5
41	Конгенитална адренална хиперплазија (21 хидроксилаза дефицит) кај новородените, рана детекција и лекување М. Кочова, М. Крстевска-Константинова, З. Гучев, Е. Шукарова, Е. Зисовска, Ј. Враготеров, Е. Гуковик 1. Конгрес на гинеколози и опстетичари на Македонија, 25- 27.10.1998, Зборник на апстракти, 197, 1998.	0,5	0,5
42	Treatment of growth hormone deficiency in the Republic of Macedonia M. Kocova, Z. Gucev, M. Krstevska-Konstantinova The IPA World Congress of Pediatrics, 9-14 August, Amsterdam, Abstract Book, 250, 1998.	1	1
43	Treatment with growth hormone in the Republic of Macedonia, indications, results, dilemmas M. Kocova, Z. Gucev, M. Krstevska-Konstantinova, D. Kuzmanovska, E. Sukarova, E. Sahpazova, V. Tasic, V. Micevska Slov. Pediatr 5:53-59, 1998.	3x0, 6	1,8
44	Central Precocious Puberty in adopted girls: Comparison of Belgian, Italian and Swedish experience M. Krstevska-Konstantinova, M. Craen, D. Backers, L. Dooms, C. Heinrichs, M. Maes, J. De Schepper, M. Du Caju, G. Thiry-Counson, F. de Zegher and J.P. Bourguignon Croissance endocrinologie de l'enfant, Seminaires Pierre Royer, Hopital	3x0, 6	1,8

	des Enfants Malades, Paris, 18-19 Janvier, 1999, 128-133.		
45	Puberte precoce centrale chez les fillettes adoptees d'origine etrangere M. Krstevska-Konstantinova, M. Craen, D. Beckers, L. Doods, C. Heinrichs, M. Maes, J. de Schepper, M. Du Caju, G. Thiry-Counson, F. de Zegher, J. P. Bourguignon Association des Pediatres Liege-Luxembourg, L'enfant etranger adopte en Belgique, 8 mai, 1999,1-6	3x0, 6	1,8
46	La puberte precoce centrale et son traitement: L' experience du B.S.G.P.E. M. Krstevska-Konstantinova, D. Beckers, M. Craen, J. DE Schepper, F. de Zegher, M. Du Caju, I. Francois, C. Heinrichs, K. Lagrou, M. Maes, P. Malvaux, D. Xhrouet-Heinrichs, J. P. Bourguignon Journal du Pediatre Belge, vol 1; 4: 1999, 186-190	3x0, 6	1,8
47	Ефекти на фитоестрогените и ксеноестрогените во исхраната на возрастни и деца M. Крстевска-Константинова Годишна педијатриска ревија, бр. 4, Скопје, 1998	2	2
48	Growth pattern in neurofibromatosis and evaluation of a possible relationship with Noonan phenotype M. Krstevska-Konstantinova, J.P. Misson, A. Verloes, J. P. Bourguignon 26-imes Journees Annuelles, Societe Belge de Pediatric, Book of Abstracts, Gent, 1998	1	1
49	Growth pattern in Idiopathic Central Precocious Puberty (CPP): A comparison between Belgian native and adopted girls M. Krstevska-Konstantinova, M. Craen, D. Beckers, L. Doods, C. Heinrichs, M. Maes, J. de Schepper, M. Du Caju, G. Thiry-Counson, J.P. Bourguignon Horm Res 1998; 50 (suppl. 3): 130	1	1
50	Precocious puberty in adopted and non-adopted foreign girls moving to Belgium: a role for environmental factors independent of recovery from deprivation M. Krstevska-Konstantinova, M. Craen, D. Beckers, L. Doods, C. Heinrichs, M. Maes, J. de Schepper, M. Du Caju, G. Thiry-Counson, J. P. Bourguignon Horm Res 1999; 51 (suppl. 2): 71	1	1
51	Central precocious puberty in adopted girls from developing countries and Belgian native girls M. Krstevska-Konstantinova, M. Craen, D. Beckers, L. Doods, C. Heinrichs, M. Maes, J. de Schepper, M. Du Caju, G. Thiry-Counson, J. P. Bourguignon La puberte feminine et ses desordres, Montpellier 17-18 decembre, 1998,	1	1
52	Precocious puberty in girls from developing countries after moving to Belgium: rence independent of earlier deprivation and adoption M. Krstevska-Konstantinova, M. Craen, D. Beckers, L. Doods, C. Heinrichs, M. Maes, J. de Schepper, M. Du Caju, J. P. Bourguignon The 5th International Conference on the Control of the Onset of Puberty, Liege, Septemeber 26-28, 1999, 66	1	1
53	Clinical characteristics of premature breast development in Macedonian girls M. Krstevska-Konstantinova, M. Kocova, Z. Gucev, E. Sukarova Horm Res 2000; (suppl. 2): 94	1	1

54	Magnetic resonance imaging in the diagnosis of growth deficiency in children M. Kocova, M. Vrcakovski, M. Krstevska-Konstantinova, Z. Gucev, E. Sukarova, S. Netkov Horm Res 2000; (suppJ. 2): 38	1	1
55	Sex hormones and the onset of puberty J. P. Bourguignon, M. Krstevska-Konstantinova RH Workshop, Hormones and Endocrine Disrupters in Food and Water: Possible Impact on Human Health, Copenhagen 27-30 may, 2000, 25	1	1
56	Thyroid function in children with Down syndrome in the Republic of Macedonia E. Sukarova-Angelovska, M. Krstevska-Konstantinova, M. Kocova Europediatrics 2000, Rome, March 18-21, 105	1	1
57	Прематурна пубарха кај девојчиња М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, З. Гучев, Е. Шукарова-Ангеловска Прв македонски конгрес по ендокринологија и метаболни нарушувања, 18-21 Окт. 2000, Охрид, Зборник на абстракти, 103	0,5	0,5
58	Лекување со хормон за раст во Република Македонија-петнаесетгодишно искуство М. Кочова, З. Гучев, М. Крстевска-Константинова, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Г. Весов, Е. Шукарева-Ангеловска Прв македонски конгрес по ендокринологија и метаболни нарушувања, 18-21 окт. 2000. Охрид, Зборник на апстракти, 94	0,5	0,5
59	Питуитарна хиперплазија поради примарен хипотиреоидизам М. Кочова, С. Нетков, Е. Шукарева-Ангеловска, Н. Симова, М. Крстевска-Константинова Прв македонски конгрес по ендокринологија и метаболни нарушувања, 18-21 Окт. 2000, Охрид, Зборник на апстракти, 130	0,5	0,5
60	Клинички карактеристики на прематурна теларха кај македонските женски деца М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, З. Гучев, Е. Ангеловска Мак. мед преглед, 2001, 34,108-112	4x0, 6	2,4
61	Sexual precocity after immigration from developing countries to Belgium: evidence of previous exposure to organochloride pesticides M. Krstevska-Konstantinova, C. Charlier, M. Craen, M. Du Caju, C. Heinrichs, C. De Beaufort, G. Plomteux, J. P. Bourguignon Hum Reproduction, Vol 16, 2001, 1020-1026	6+i.f .4x0. 6	6
62	Effects of body weight reduction in girls with hyperadrogenism M. Kocova, M. Krstevska-Konstantinova, R. Muratovska, B. Krstevska LWPES/ESPE 6 th Joint Meeting, 2001, Montreal, Canada 135a	1	1
63	Endocrine disrupter contribution to sexual precocity: suggestive detection of pesticide derivatives in patients immigrant to Belgium and estradiol stimulation of GnRH pulsatility in rat hypothalamus A.S. Parent, M. Krstevska-Konstantinova, V. Matagne, Gerard A, Lebrethon MC, Charlier C, J. P. Bourguignon LWPES/ESPE 6 th Joint Meeting, 2001, Montreal, Canada, 139a	1	1
64	Infantile mammoplasia associated with serosanguinous discharge M. Krstevska-Konstantinova, M. Kocova, Z. Gucev, E. Sukarova-Angelovska	1	1

	LWPES/ESPE 6 th Joint Meeting, 2001, Montreal, Canada, 142a		
65	IGF-1,IGFBP-3 водијагнозата на дефицитот на хормонот за раст З. Гучев, М. Крстевска-Константинова, В. Малевска, Г. Јованов, Л.Нежковска, А.Тренивска 3 Конгрес на педијатрите на Македонија, Зборник на Абстракти и трудови, 2003, 145-149	0,5	0,5
66	Крипторхизам-терапевтски пристап М. Петровски, А. Димов, П. Петровски, М. Крстевска- Константинова 3. Конгрес на педијатрите на Македонија, Зборник на Апстракти и трудови, 2003, 146	0,5	0,5
67	Прематурна теларха-клиничка презентација и ауксолошки карактеристики М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, З. Гучев, Е. Шукарова- Ангеловска 3. Конгрес на педијатрите на Македонија, Зборник на Апстракти и трудови. 2003, 238	0,5	0,5
68	Дизморфични стигмати и ауксолошки параметри кај пациентите со Марфанов синдром Е. Шукарова-Ангеловска, М. Кочова, М. Крстевска-Константинова, Н. Ангелкова 3. Конгрес на педијатрите на Македонија, Зборник на абстракти и трудови, 2003, 238	0,5	0,5
69	Превенција на прекумерната тежина кај школски деца Т. Баевска-Вучковска, С. Чомовска-Мадевска, М. Крстевска- Константинова, М. Кочова 3 Конгрес на педијатрите на Македонија, Зборник на апстракти и трудови, 2003, 238	0,5	0,5
70	Гинекомастија-диференцијација и следење С. Чомовска-Мадевска, М. Крстевска-Константинова, С. Богданчевска, М. Кочова 3. Конгрес на педијатрите на Македонија, Зборник на апстракти и трудови, 2003, 239	0,5	0,5
71	Еволуција и карактеристики на раниот пубертет кај македонските девојчиња М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, З.Гучев Acta Morphologica, Vol 3 (2), 2006, 60-62	4x0, 8	3,2
72	Скрининг за предвремен пубертетски развој кај женски деца од школска возраст во општина Карпош-Скопје М. Крстевска-Константинова, М. Кочова, С. Чомовска, З. Гучев, Д. Георгиевски, И. Крстевска, Х. Лескаровска, М. Маленков Мак. мед. преглед, бр.1-2, год. 60, 2006, 80-83	4x0, 6	2,4
73	Organochloride pesticides in Macedonian girls with premature sexual development М. Krstevska-Konstantinova, М. Kocova, С. Charlier, J.P. Bourguignon Balcan Journal of Medical Genetics (во штампа)	6+i.f .2x0, 6	4,8
74	Thyroid function, in Down Syndrome in the Republic of Macedonia E. Angelovska-Sukarova, М. Krstevska-Konstantinova, М. Kocova International Congress of Pediatrics, Rome, 2000,105	1	1
75	Фамилијарна форма на полидактилија. Е. Шукарова-Ангеловска, М. Кочова, М. Крстевска, З. Гучев Втор конгрес на радиолозите на Македонија, 2000, Охрид, 110	0,5	0,5
76	Значењето на магнетната резонанца (MP) со дијагностиката на процеси	0,5	0,5

	во хипоталамишно-хипофизарната регија кај децата М. Кочова, М. Врчаковски, Е. Шукарова-Ангеловска, З. Гучев, М. Крстевска Втор конгрес на радиолозите на Македонија, 2060,15		
77	Фреквенција на ренални малформации кај децата со Тарнеров синдром М. Кочова, Е. Шукарова-Ангеловска, Ѓ. Весов, М. Крстевска-Константинова Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија, 2001, 122	0,5	0,5
78	77. Microalbuminuria in diabetic children and adolescents М. Kocova, M. Krstevska-Konstantinova, D. Kuzmanovska, E. Sukarova Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија, 2001,116	0,5	0,5
79	Precocious puberty in adopted and non-adopted foreign girls moving to Belgium: a role for environmental factors independent of recovery from deprivation. М. Krstevska-Konstantinova, M. Craen, D. Beckers, L. Doods, C. Heinrichs, JP. Bourguignon Horm Res 51 (Suppl 2): 71	1	1
80	Endocrine disrupter contribution to sexual precocity: suggestive detection of pesticide derivatives in patients immigrant to Belgium and estradiol stimulation of GnRH pulsatility in rat hypothalamus AS. Parent, M. Krstevska-Konstantinova, V. Matagne, A. Gerard, MC. Lebrethon, C. Charlier, J.P. Bourguignon, the Belgian Study Group for Pediatric Endocrinology. <i>PediatrRes</i> 49: 139A	1	1
81	Evolution and characteristics of early puberty in Macedonian girls М. Krstevska-Konstantinova, M. Kocova, Z. Gucev Horm Res. 64 (Suppl 1), 2005, 217	1	1
82	Body mass index and insulinemia in obese children and adolescents М. Kocova, V. Lukarevska, M. Krstevska-Konstantinova, E. Sukarova Horm Res. 64 (Suppl 1), 2005, 391	1	1
83	Partial monosomy 22q11 associated with velo-cardio-cutaneous syndrome due to a de novo translocation (15;22) (p11; q11) Е. Sukarova-Angelovska, М. Kocova, М. Krstevska-Konstantinova, G. Ubovic, V. Anastasovska European Human Genetics Conference 2002, Strasburg, France, P0355	1	1
84	Expression of the features of Treacher Collins syndrome in members of two unrelated families Е. Sukarova-Angelovska, М. Krstevska-Konstantinova, М. Kocova European Human Genetics Conference 2004, Munich, Germany, 107	1	1
85	Turner girls with spontaneous puberty should regularly be checked for XX cell line М. Kocova, G. Ubovic, М. Krstevska-Konstantinova, Е. Sukarova, R. Jankova, D. Toncheva European Human Genetics Conference 2004, Munich, Germany, 140	1	1
86	Нови индикации за третман со хормон за раст (ХР) З. Гучев, А. Јанчевска, М. Крстевска-Константинова, Г. Јованов, З. Алексовски. Зборник на апстаракти и трудови, 4ти конгрес на педијатрите на Македонија, 18-22 Септември 2007, Охрид, стр. 131-135	2x0,6	1,2

87	Потреба од следење на децата со синдромот на Вилијамс. Е. Шукарова-Ангеловска, М. Кочова, М. Крстевска-Константинова, Н. Николовска, Шахпазова Е, Т. Зорчец. Зборник на апстракти и трудови, 4-ти Конгрес на педијатрите на Македонија, 18-22 септември 2007, Охрид, стр. 202	0,5	0,5
88	Следење на биохемиските параметри кај деца со фамилијарна предиспозиција за метаболен синдром. С. Спасеска, М. Танасковска, Е. Шукарова-Ангелова, М. Крстевска-Константинова, М. Кочова. Зборник на апстракти и трудови, 4-ти Конгрес на педијатрите на Македонија, 18-22 септември 2007, Охрид, стр. 210	0,5	0,5
89	The endocrine mechanisms of growth and the epigenetic alteration of the imprinting control region (ICR1) of the H19 gene. Z. Gucev, A. Jancevska, M. Krstevska-Konstantinova. Македонски конгрес по ендокринологија, Книга со апстракти. Охрид 2008, стр. 48	0,5	0,5
90	Diagnosis of growth hormone deficiency (GHD) and indications for growth hormone (GH) treatment. A. Gucev, A. Jancevska, M. Krstevska-Konstantinova, Gj. Jovanov, D. Pavlovski, S. Velickovski. 3 rd Postgraduate Course in Clinical Endocrinology Ohrid 22-24 March 2007, pg 29.	0,5	0,5
91	Characteristics of central precocious puberty and treatment in the Republic of Macedonia. M. Krstevska-Konstantinova, M. Kocova, Z. Gucev. Abstracts, ESPE, Istanbul, Turkey, 2008, Hormone Research, p. 244	1	1
92	The degree of H19 hypomethylation in children with Silver-Russel syndrome (SRS) is not associated with the clinical severity score (CSS) and the response to growth hormone (GH) treatment. Z. Gucev, M. Krstevska-Konstantinova, A Todorovska, A. Jancevska, K. Bogoevska. Abstracts, LWPES/ESPE 8 th Joint meeting, New York, USA. Hormone research 2009, p. 92	1	1
93	Childhood craniopharyngeoma in Macedonia: incidence and outcome. Z. Gucev, D. Danailovski, V. Nastova, M. Krstevska-Konstantinova, A. Jancevska, I. Kirovski, J. Ugrinovski. Abstracts. LWPES/ESPE 8 th Joint meeting, New York, USA, Hormone Research 2009, p. 251	1	1
94	Evolution or coincidence of long-term gonadotropin-releasing hormone agonists treatment for central precocious puberty in girls. M. Krstevska-Konstantinova, A. Jancevska, M. Kocova, Z. Gucev. Abstracts. LWPES/ESPE 8 th Joint meeting, New York, USA, Hormone Research 2009, p. 495	1	1
95	Congenital lipomatous overgrowth, vascular malformations, and epidermal nevi (CLOVE) syndrome: Cns malformations and seizures may be a component of this disorder. Z. Gucev, V. Tasic, A. Jancevska, M. Krstevska-Konstantinova, N. Pop- Jordanova et al. Am Jour of Med Genet, 2008; 146 A (20): 2689-90	6+i.f .4x0, 6	6
96	Premature thelarche in Macedonia: a three-year follow-up. M. Krstevska-Konstantinova, M. Kocova, Z. Gucev, E. Sukarova- Angelovska. Brat Med Journal 2007; 108(8).p. 340-342	6xi.f. 2x0, 6	4,8
97	Two novel IGF1R gene alterations in short small for gestational age (SGA) children	1	1

	Z. Gucev, M. Krstevska Konstantinova, A. Janchevska, H. Stooobe, M. Schliche, J. Cuchse, J. Klammt, R. Pfaffle. Horm. Res. Abstracts 50 th annual meeting of ESPE, Glasgow, United Kingdom, September 2011		
98	Trombocytopenia in a girl with idiopathic central precocious puberty treated with long term gonadotropin hormone agonists (GnRHa). M. Krstevska Konstantinova, A. Janchevska, Z. Gucev Horm. Res. Abstracts 50 th annual meeting of ESPE, Glasgow, United Kingdom, September 2011	1	1
99	The prevalence of overweight-obesity and underweight children in a suburban and rural "MA. Cento" area in Skopje, R. Macedonia. K. Zdraveski, A. Janchevska, M. Krstevska Konstantinova, Z. Gucev. Southeast European medical forum (SEEMF), First international medical congress, September 2010, Varna, Bulgaria.	1	1
100	Obesity in childhood and adolescence Z. Gucev, A. Janchevska, M. Krstevska Konstantinova, V. Tasic Southeast European medical forum (SEEMF), First international medical congress, September 2010, Varna, Bulgaria	1	1
101	Four generations in a family with neurofibromatosis 1 - Precocious puberty and optic nerve tumor (OPT). Z. Gucev, M. Krstevska Konstantinova, V. Tasic, A. Janchevska, I. Kirovski, N. Pop-Jordanova Прилози, XXXI 2, Скопје 2010.	6+i.f .2x0, 6	4,8
102	McCune Albright Syndrome (MAS) - Early and extensive Bone Fibrous Dysplasia Involvement and "Mistaken Identity" Oophorectomy Z. Gucev, V. Tasic, A. Janchevska, M. Krstevska Konstantinova, N. Pop-Jordanova. Journal of pediatric Endocrinology and Metabolism, 23, 837-842(2010).	6+i.f .4x0, 6	6
103	Autoimmune Thyroiditis and Diabetes Melitus type 1 after long-term Gonadotropin-releasing Hormone Agonist Treatment for Central Precocious Puberty-Evolution or Coincidence? M. Krstevska Konstantinova, A. Janchevska, Z. Gucev Journal of pediatric Endocrinology and Metabolism, 23, 403-406 (2010).	6+i.f .4x0, 8	8
104	Childhood craniopharingeoma in Macedonia: incidence and outcome after subtotal resection and cranial irradiation. Z. Gucev, D. Danilovski, V. Tasic, J. Ugrinovski, V. Nastova, A Janchevska, M. Krstevska-Konstantinova, N. Pop-Jordanova, I. Kirovski World J Pediatr 2011; (1): 74-78	6+i.f .2x0, 6	4,8
105	Нови индикации за третман со хормон за раст З. Гучев, А. Јанчевска, М. Крстевска-Константинова, Г Јованов, Ж. Алексовски Зборник на абстракти и трудови, IV Конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид 2007	2x0, 6	1,2
106	Weight, Height and Puberty in a cohort of Macedonian girls M. Krstevska-Konstantinova, A. Janchevska, M. Kocova, Z. Gucev Med. Arch. 2009; 63(2) 80-81	6+i.f .1x0, 6	4,2

	Вкупно		167,4
	Магистериум		4
	Докторат		8
	Вкупно		12
	Раководител на национален научен проект (национален регистар за трисомија 21)		6
	Учесник во национален научен проект -регистар за дијабетес мелитус -регистар за конгенитална адренална хиперплазија		3 3
	Учесник во меѓународен научен проект -апликација на инсулини кај дијабетес -апликација на хормон за раст		5 5
	Пленарно предавање -Париз, 1998 -Марбеља, Шпанија, 1999		3 3
	Секциско предавање на меѓународно ниво – Белгиска студијска група за детска ендокринологија 1997-1999		8
		Вкупно	34

СТРУЧНО- АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред бр	Назив на активноста	Поени
1	Студиски престој во Америка	0,5
2	Студиски престој во Лиеж – Белгија	2
3	Студиски престој во Лиеж – Белгија (гинеколошка ехосонографија)	1
	Членство во меѓународни организации (ESPE)	2
	Вкупно	5,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	59,7
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	213,4
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	5,5
Вкупно	278,6

Членови на Комисијата

1. Проф.д-р Софијанка Гламочанин, претседател, с.р.

2. Проф.д-р Оливера Муратовска, член, с.р.
3. Проф.д-р Гаврил Тодоровскии, член, с.р.
4. Проф.д-р Розана Кацарска, член, с.р.
5. Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ,член, с.р.

Ас. д-р Лидија Карева

Биографски податоци

Родена е во Скопје во 1959 година каде што има завршено основно и средно образование со одличен успех. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирала во 1984 година со просечен - успех 9,08. Од 1985 година е вработена на Клиниката за детски болести каде што и ја завршила специјализацијата во 1992 година. По завршувањето на специјализацијата работи на Одделот за имунологија при Клиниката за детски болести. Од 1999 година е раководител на Отсекот за клеточни имундефицити при спомнатото Одделение, а од 2012 година е назначена за раководител на Одделот за амбуланско-поликлиничка дејност при Клиниката.

Стручно-научна активност

Како специјалист по педијатрија и вработена на Одделот за имунологија, вклучена е во дијагностиката и лекувањето на деца со примарни и секундарни имунодефицити, деца со рана појава на атопија и врши консултативни прегледи на деца со несакани поствакцинални компликации. Во текот на специјализацијата има остварено престој во Институтот за мајка и дете во Нов Белград. Во 1998 година има остварено двомесечен стручен престој на Педијатриската клиника во Рим на Одделението за имунологија и алергологија каде што е обучена во СКОРАД - индексот за скорирање на децата со атоиски дерматит и оралниот провокативен тест на нутритивни алергени. Во истата година престојувала два месеца на Одделот за клиничка имунологија во Royal Free Hospital во Лондон каде што се има здобиено со знаења за клиничката примена на лабораториските тестови за дијагностицирање на примарните имунодефицити и имала активно учество во работата на консултативниот тим по имунологија на клиниката. Стипендиите за овие престои се добиени преку Министерството за наука на Република Македонија. Во 2002 година го има добиено звањето примариус од Министерството за здравство на Р.Македонија и има добиено Благодарница од Македонското лекарско друштво за својата стручна работа.

Наставно – образовна дејност

За асистент по предметот педијатрија за студентите по медицина, стоматологија и фармација избрана е во 1995 година и реизбрана е повеќе пати.

Активно е вклучена во стручните презентации пред стручниот колегиум од разновидна педијатриска патологија со презентации, предавања на семинари по имунологија и вакцинации за лекари на специјализација по педијатрија и лекари од примарната здравствена заштита. Активно учество има во интернационалниот Ј проект чија цел е промоција и запознавање на јавноста со проблемите поврзани со примарните имунодефицити и јакнење на соработката помеѓу имунолошките центри во источна и централна Европа.

Научно-публицистичка дејност:

Автор е и коавтор на голем број стручно-научни трудови, најголем дел од областа на имунологијата. Заедно со тимот на своите соработници е промотор на научно истражувачката работа поврзана со примарните имунодефицити во Р.Македонија. Има објавено 50 труда во зборници на апстракти кои се презентирани на конгреси во земјата и странство како и 7 труда објавени во научни списанија. Докторската дисертација под наслов „Одредување на лимфоцитните популации во периферната крв во проценка на клеточниот имунитет во детската возраст” ја одбранила во 2002 година. Активно се служи со англискиот јазик.

Трудовите од број 1 до број 11 се рецензирани во Анексот на Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” од 15.11.1995 година бр. 648, трудовите од 12 до 20 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” од 4 декември 1998 година бр.721. Трудовите од бр. 21 до бр. 36 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр.847 од 15 март 2004 година. Трудовите од бр.37 до бр. 40 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј” бр. 914 од 1 март 2007 година. Трудовите од бр. 41 до бр.51 се рецензирани во Билтенот на „Св. Кирил и Методиј” бр.983 од 1 април 2010 година.

Нови трудови за рецензија од бр.52-55

52. S.Peova, K Stavic, L Kareva, K.Mironska: Hyper IgD syndrome. BJMG Vol9, No 3&4 2006, pp129

53. S.Peova, K.Mironska, L.Kareva, K.Stavic. Mutation analysis of the BTK gene in patients with X-linked agammaglobulinemia in Macedonia. BJMG Vol9, No 3&4 2006, p130

54. Карева Л, Пеова С, Миронска К, Ставриќ К: Неонатален скрининг за тешка комбинирана имунодефициентност. Зборник на апстракти и трудови на 5 Конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид, 2011, 469

55. Миронска К, Карева Л, Ставриќ К, Пеова С: Тешка вродена неутропенија. Зборник на апстракти и трудови на 5 Конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид, 2011, 473.

АНЕКС2

ОБРАЗЕЦ

**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО - НАУЧНО , НАУЧНО,
НАСТАВНО - СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:**Лидија Киро Карева**

(ИМЕ, ТАТКОВО ИМЕ И ПРЕЗИМЕ)

Институција: Медицински факултет - Скопје

(НАЗИВ НА ФАКУЛТЕТОТ/ИНСТИТУТОТ)

Научна област: педијатрија**НАСТАВНО ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

РЕД.БРОЈ	Назив на активноста	Поени
1	Настава втор циклус - семинар педијатрија 4 год.х3часа=12	
2	Настава втор циклус - предавања високи сестри 2 часа	0,70
3	Вежби педијатрија 17 годх90часа=1530часа	
4	Вежби стоматологија 15 годх15ласа=225часа	
5	Вежби фармација 3 годх10часа=30часа	
6	Вежби клинички основи 4 годх10часа=40часа	
7	Вежби семејна медицина 3х80часа=240часа	61,95
8	Консултации со студенти 17 годх100=1700	3,40
9	Пакет материјали за имунологија 2х	2,00
	Вкупно	68,05

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

РЕД. БРОЈ	Назив на активноста	Поени
1	Одбранета докторска теза	8

2	Учесник во национален научен проект	3
3	Учесник во меѓународен научен проект	5
	Труд во научно списание	
	1.Л.Карева, Н.Поп-Јорданова:Дистална ренална тубуларна ацидоза. Македонски медицински преглед, Јубилеен број, 50 години. 2.К. Миронска,К.Ставриќ,С.Пеова,Л.Карева:Хуморален имун одговор кај малнутритивни деца.Македонски медицински преглед,2000,1/2,п41-44. 3. Миронска К,Пеова С,Карева Л,Ставриќ К.ХИБ вакцина за превенција на инфекции предизвикани со Хемофилус инфлуенце во детската возраст.Македонски медицински преглед год.60,2006,п40-44	60% од 4 поени=2, 4
		6,2
4	Трудови објавени во научно списание со меѓу - народен уредувачки одбор	
	1.Ставри К, Пеова С, Миронска К, Карева Л:Асоцијација гастроезофагеалног рефлукса и ИгГ2 дефицита. Дечја пулмологија 2000. Београд: вол 8,број 1, р69. 2.Л.Карева,С.Пеова,К.Пиперкова, К.Миронска, К.Ставриќ:Алфа1 антитрипсин дефицит у детета. Дечја пулмологија 2001. Београд: вол 9,број 1/2, р83_85. 3.К.Stavrik,S.Peova, К.Mironska,L.Kareva,M.Jurhar Pavlova,M.Spiroski: Serum vitamin A retinal binding protein in children with acute respiratory infections.Clin.Appl.of Immunol Invest. Vol.1,2001 p 107-110. 4.Toth B, Volokha A,Пас М,Bernatovska E,Kareva L, Marodi L et al.; Genetic and demografic features of X-linked agammaglobulinemia in Eastern and Central Europa :a cohort study.Mol.Immunol,2009 Jun ;46(10) :2140-6Epub2009 May5	60%од 6 поени=3,6 +ИФ
		14,4
5	Трудови објавени во зборник на трудови - домашен	
	1. С.Пеова, , И Бојациев, К. Миронска, Л.Карева: Малнутриција и имун одговор. Македонски мед. преглед, супл: 15, Зборник на резимеа на 7. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга, 1994: 35. 2. Л.Карева, К. Миронска, С.Пеова , И. Бојациев:Значење на одредувањето на ЦИК кај деца со малнутриција и салмонелна инфекција. Македонски мед. преглед, супл: 15, Зборник на резимеа на 7. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга, 1994: 142 3. К. Миронска, И Бојациев, Л.Карева, С.Пеова:Стрептококни инфекции и имунитет. Македонски мед. преглед, супл: 15, Зборник на резимеа на 7. Конгрес на педијатрите на Македонија со	0,5 поени по труд

меѓународно учество, Струга, 1994: 422.

4. С.Пеова, , И Бојаџиев, К. Миронска, Л.Карева:Медитеранска треска. Македонски мед. Преглед, супл: 15, Зборник на резимеа на 7 Македонски мед. преглед, супл: 15, Зборник на резимеа на 7. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга, 1994: 423.

5. И Бојаџиев, Л.Карева, С.Пеова, К. Миронска:Современо лекување на рахит. Македонски мед. Преглед, супл: 15, Македонски мед. преглед, супл: 15, Зборник на резимеа на 7. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга, 1994: 3.

6. К. Миронска, И Бојаџиев, С.Пеова, Л.Карева:Примарен имун дефицит-М. Брутон. Македонски мед. Преглед, супл: 15, Македонски мед. преглед, супл: 15, Зборник на резимеа на 7. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга, 1994: 412.

7. К.Ставриќ, И.Бојаџиев, С.Пеова, К.Миронска, Л.Карева, М.Константиновиќ; Хиповитаминоза А во детската возраст. Македонски мед. Преглед, супл: 15, Македонски мед. преглед, супл: 15, Зборник на резимеа на 7. Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Струга, 1994: 59.

8. Л.Карева, С.Пеова, И Бојаџиев,К. Миронска:Хиперплазија на тимус во детска возраст.Македонски медицински преглед,супл.23.Зборник на апстракти. Прв македонски имунолошки конгрес,Охрид,1996,73.

9.С.Бојаџиева, С.Пеова ,И Бојаџиев ,К. Миронска, Л.Карева: Значење на одредување на ЦИК во ликвор. Македонски медицински преглед,супл.23.Зборник на апстракти. Прв македонски имунолошки конгрес, Охрид, 1996,34.

10. К. Миронска, И Бојаџиев, С.Пеова, Л.Карева:Изохенаглатинини-параметар за проценка на хуморалниот имунитет. Македонски медицински преглед,супл.23.Зборник на абстракти. Прв македонски имунолошки конгрес,Охрид,1996,37

11. С.Пеова, И Бојаџиев, К. Миронска, Л.Карева: Примарни имунодефицити. Македонски медицински преглед,супл.23.Зборник на абстракти. Прв македонски имунолошки конгрес,Охрид,1996,222.

12.Ставриќ К,Пеова С, Миронска К, Карева Л. Витамин А статус кај деца со рецидивни респираторни инфекции. Македонски медицински преглед, супл. 31. Зборник на апстракти на 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество,Охрид,1998,1/034

13.Миронска К, Пеова С, Карева Л, Ставриќ К: Употреба на локален имуностимулатор во терапија на малксиларен синусит. Македонски медицински преглед, супл. 31. Зборник на апстракти на 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, 1998, I /094

14.Карева Л, Ставриќ К, Пеова С, Миронска К, Бојаџиева С: Имунолошки аспекти на акутно воспаление на средното уво кај доенче и мало дете.

Македонски медицински преглед, супл 31. Зборник на апстракти на 2.

Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, 1998, I /091

15. Бојациева С, Пеова С, Миронска К, Карева Л, Ставриќ К: Конгенитална рубеола приказ на случај. Македонски медицински преглед, супл. 31. Зборник на апстракти на 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, 1998, I /086

16. Ставриќ К, Пеова С, Миронска К, Карева Л: Виатмин А суплементација кај доенчиња и мали деца со нарушен витамин А статус. Македонски медицински преглед, супл. 31. Зборник на апстракти на 2. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, 1998, H/031

17. Карева Л: Клеточен имун одговор во функција на возраста. Македонски медицински преглед, супл. 443.2 Македонски имунолошки конгрес, Охрид, 2000, Л44.

18. Ставриќ К, Пеова С, Миронска К, Карева Л, Јурхар М, Петличковски А, Спироски М: Имуноглобулин Г субкласи кај деца со рецидивни респираторни инфекции. Македонски медицински преглед, супл. 43.2 Македонски имунолошки конгрес, Охрид, 2000 П191

19. С. Пеова, Л. Карева, К. Миронска, К. Ставриќ: Ревакцинација на деца со претходна нескана поствакцинална реакција. Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови на

3. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, 2003, P/010.

20. К. Ставриќ, С. Пеова, К. Миронска, Л. Карева: Корелација на серумски витамин А со времетраењето на доењето. Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови на

3. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, C/013.

21. К. Миронска, С. Пеова, Л. Карева, К. Ставриќ: Фагоцитоза кај малнутритивните деца. Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови на

3. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, 2003, C/150.

22. Карева Л, Пеова С, Миронска К, Ставриќ К, Можни етиолошки фактори во развојот на еритема мултиформе. Зборник на апстракти и трудови на 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, 2007, п362.

23. Пеова С, Миронска К, Карева Л, Ставриќ К, Регистер на примарни имунодефицити кај деца во Р. Македонија. Зборник на апстракти и трудови на 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, 2007, 153.

24. Ставриќ К, Пеова С, Карева Л, Миронска К, Автоинфламаторни заболувања. Зборник на апстракти и трудови на 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество,

	<p>Охрид,2007,п154.</p> <p>25. Карева Л, Пеова С, Миронска К, Ставриќ К, Зглобни проблеми кај пациенти со Х врзана агамаглобулинемиа. Зборник на апстракти и трудови на 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид,2007,п155.</p> <p>26. Миронска К, Пеова С, Карева Л, Ставриќ К, Њискотт-Алдрицх С синдроме приказ на случај. Зборник на апстракти и трудови на 4. Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид,2007,п156.</p> <p>27. Миронска К, Пеова С, Карева Л, Ставриќ К, Апликација на ХИБ вакцина за превенција и редукција на горно респираторни инфекции предизвикани со Хемофилус инфлуенце. Зборник на апстракти на 1. Конгрес на оториноларинголозите на Македонија, Охрид,2005,п57.</p> <p>28. Peova S, Mironska K, Kareva L, Stavric K, PID diagnosed in childhood at University childrens hospital Skopje in period 1976-2006. MJMS 5 Balkan Congress of Immunology, Ohrid, 2008, p18.</p> <p>29. Stavric K, Peova S, Kareva L, Mironska K, Familial mediterranean fever- case report. MJMS 5 Balkan Congress of Immunology, Ohrid, 2008, p48</p> <p>30. S. Peova, K Stavric, L Kareva, K. Mironska: Hyper IgD syndrome. BJMG Vol9, No 3&4 2006, pp129.</p> <p>31. S. Peova, K. Mironska, L. Kareva, K. Stavric. Mutation analysis of the BTK gene in patients with X-linked aggamaglobulinemia in Macedonia. BJMG Vol9, No 3&4 2006, p130.</p> <p>32. Карева Л, Пеова С, Миронска К, Ставриќ К: Неонатален скрининг за тешка комбинирана имунодефицицитност. Зборник на апстракти и трудови на 5. Конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид, 2011, 469.</p> <p>33. Миронска К, Карева Л, Ставриќ К, Пеова С: Тешка вродена неутропенија. Зборник на апстракти и трудови на 5. Конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид, 2011, 473.</p> <p>34. Ставриќ К, Пеова С, Миронска К, Каревал, Ангелкова Н: Валпроична киселина како тригер фактор на херeditарен ангиоедем. Зборник на апстракти и трудови на 5. Конгрес на педијатрите на Македонија, Охрид, 2011, 474.</p> <p>35. Ставриќ К, Карева Л, Миронска К, Пеова С, Христоманова С, Трајков Д, Спировски М: ИгЕ сензибилизација кај деца со тешка форма на atopиски дерматитис. Прилог, Вокс Медици, октомври 2011, бр. 72.</p>	
		17,5
6	Труди објавени во зборник на трудови - интернационален	
	<p>1. К. Миронска, И Бојациев, С. Пеова, Л. Карева: Ацелуларна вакцина против Пертусис. Зборник на трудови од 1. Конгрес на педијатрите на СР Југославија со меѓународно учество, Ниш, 1994, 302-303.</p> <p>2. И Бојациев, К. Миронска, Л. Карева С. Пеова: Современи</p>	1 поен по труд

сфаќања во водењето на стрептококните инфекции. Зборник на трудови од 1. Конгрес на педијатрите на СР Југославија со меѓународно учество, Ниш, 1994, 314-315.

3. Л.Карева С.Пеова, К. Миронска, И Бојациев: Значење на одредувањето на ЦД - маркерите кај деца со рецидивни инфекции. Зборник на трудови од 1. Конгрес на педијатрите на СР Југославија со меѓународно учество, Ниш, 1994, 440-441.

4. Л.Карева, И Бојациев, С.Пеова, К. Миронска: Тешка форма каренцијалног рахитиса. Зборник радова, Југословенски педијатриски дани, Ниш, 1996.

5. Л.Карева, И Бојациев, С.Пеова, К. Димитровски, К. Миронска: Витамин Д терапија кај бебиња со рахитис-ефекти на лимфоцитните суппопулации. Зборник на апстракти, Прв балкански имунолошки конгрес, Белград, 1995, 314.

6. С.Пеова, И Бојациев, Л.Карева, К. Миронска: Масивна интракранијална хеморагија изазвана недостатоком витамина К. Зборник радова, Југословенски педијатриски дани, Ниш, 1996.

7. К. Миронска, Л.Карева, И Бојациев, С.Пеова: Учесталост малформација и инфекција уринарног тракта код деца са имуним дефицитом. Зборник радова, Југословенски педијатриски дани, Ниш, 1996.

8. С.Пеова, И Бојациев, Ц. Писевска, В.Милев, Л.Карева, К. Миронска: Аномалија на Ди Георги-приказ на случај. Зборник на абстракти, Прв Балкански имунолошки конгрес, Белград, 1995, 162.

9. Peova S, Mironska K, Kareva L, Stavric K: Clinical spectrum of Kawasaki Disease. 3 Balcan Congress of Immunology, Athens, 2001 Programme and Book of Abstracts. P99

10. K. Stavric, G.Kondov, S.Peova, K.Mironska, L.Kareva: Upper sternal cleft in an infant, case report. XXII International Congress of Pediatrics, Book of abstracts, Amsterdam, 1998, P548

11. K.Mironska, S.Peova, K.Stavric, L.Kareva: Protection of immunodeficient children from haemophullus influenzae infections. European academy of paediatrics, Book of abstracts. Barcelona, Spain, 2006 p149

12. S.Peova, K.Stavric, K.Mironska, L.Kareva: A retrospective clinical and immunological survey of children with X-linked agamaglobulinemia in R.Macedonia. 12th Meeting of the ESID, Budapest, 2006, p102, B8

13. K.Mironska S.Peova, L.Kareva K.Stavric.: Primary immunodeficiency deseases in childhood in Macedonia. 12th Meeting of the ESID, Budapest, 2006, p223, L5

14. K.Stavric, S.Peova, K.Mironska, L.Kareva : Intravenous immunoglobulin treatment in primary and secondary immunodeficiency. 12th Meeting of the ESID, Budapest, 2006, p206, I5

15. Mironska K, Peova S, Kareva L, Stavric K, Diagnosed patients with primary immunodeficiency disorders in Macedonia. Book of abstracts, 13 Congress of Polish society of experimental and clinical

	immunology,Krakow,2008p.156	
		15,0
7	Пленарни предавања	
	1.Карева Л: Клеточен имун одговор во функција на возраста.Македонски медицински преглед, супл 443.2 Македонски имунолошки конгрес, Охрид, 2000Л44.	2.0
8	Учество на научен/стручен собир со реферат - 20	20,0
9	Секциско предавање – 4	4,0
10	Секциско предавање, меѓународно - 2	4,0
	Вкупно	99,1

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

РЕД.БРОЈ	Назив на активноста	поени
1	Воведување на нова метода-СКОРАД - индекс	4
2	Воведување на нова метода -орален провокативен тест на нутритивни алергени	4
Дејности од поширок интерес		
1	Постигнувања и награди-примариус	3
2	Постигнувања и награди-Благодарница од Македонското лекарско друштво	3
3	Стручен престој во странство до 3 месеци 4x	2
	Вкупно	16
ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ		поени
НАСТАВНО - ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		68,05
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ		99,10
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ		16,00
	Вкупно	173,15

Членови на Комисијата

- 1 Проф.д-р Софијанка Гламочанин, претседател, с.р.

2. Проф.д-р Оливера Муратовска, член, с.р.
3. Проф.д-р Гаврил Тодоровскии, член, с.р.
4. Проф.д-р Розана Кацарска, член, с.р.
5. Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, член, с.р

Ас. д-р Емилија Шахпазова

Биографски податоци

Ас. д-р Емилија Младен Шахпазова е родена е на 4.1. 1958 год. во Скопје, каде што завршила основно и средно образование. На Медицинскиот факултет се запишала во 1976 година, а го завршила во мај 1982 година со среден успех 8,8. Од мај 1983 година е вработена во Клиниката за детски болести во Скопје. Во 1984 година ја започнала специјализацијата по предметот педијатрија, а специјалистичкиот испит го положила во мај 1989 година. Во текот на специјализацијата во 1987 година, има реализирано стручен престој во Институтот за здравствена заштита на мајка и дете во Нов Белград, Србија. Од мај 1989 година работи на Нефролошкиот оддел при Клиниката за детски болести во Скопје. Активно учествува во целокупната работа на Одделот, дијагностичките и терапевтските процедури, ехографското иследување на пациентите, како и во работата на консултативната нефролошка амбуланта. Учествовала во два научни проекта. Во 1994 година има реализирано студиски престој во траење од три месеци во „Royal Children' Hospital” во Мелбурн, Австралија, каде што се запозна со спроведувањето на програмата за континуирана амбулаторна перитонеална дијализа (КАПД) кај децата со терминална бубрежна инсуфициенција. Во 1995 година има реализирано стручен престој во Софија, Бугарија, во Центарот за детска перитонеална дијализа. Во 1996 година беше на едукација за автоматизирана перитонеална дијализа во Воената болница во Белград, Србија. Од март 1992 година е вклучена во извршувањето на практичниот дел од наставата на Катедрата за педијатрија како асистент. Во мај 2001 година е назначена за раководител на Центарот за хронична бубрежна инсуфициенција. Во април 2002 година и е доделена диплома од Македонското лекарско друштво за придонес и ангажирање во работата. Во мај 2003 година е унапредена во примариус. Во април 2004 година ја одбрани докторската дисертација со наслов „Протеински внес, нутритивен статус и прогресија на бубрежната инсуфициенција кај децата со хронична бубрежна инсуфициенција”. Со свои трудови, или како коавтор учествувала на повеќе светски, европски и македонски конгреси од општ педијатриски и нефролошки карактер.

Наставно – образовна дејност

Од мај 1983 година кандидатката е вработена во Клиниката за детски болести во Скопје. Кандидатката од март 1992 година е вклучена во извршувањето на практичниот дел од наставата на Катедрата за педијатрија како асистент.

Научноистражувачка дејност

Со свои трудови, или како коавтор учествувала на повеќе светски, европски и македонски конгреси од општ педијатриски и нефролошки карактер. Има повеќе објавени трудови во целост како автор и коавтор. Учествувала во два научни проекта:

- „Лонгитудинално следење на конзервативно третирани деца со примарен везикоуретерален рефлукс” (од 1997 до 1999 г.), кој е одобрен од Министерството за наука на Република Македонија;
- „Бубрежно оштетување кај деца со уринарни инфекции: Дијагноза и фактори на ризик” (од 1.7.2003 до 30.6.2005 г.), кој е одобрен од Министерството за наука на Република Македонија.

Стручно-апликативна дејност

Во 1984 година ја започна специјализацијата по предметот педијатрија, а специјалистичкиот испит го положи во мај 1989 година. Во текот на специјализацијата, во 1987 година, има реализирано стручен престој во Институтот за здравствена заштита на мајка и дете во Нов Белград, Србија.

Во 1994 година има реализирано студиски престој во траење од три месеци во „Royal Children’ Hospital” во Мелбурн, Австралија, каде што се запозна со спроведувањето на програмата за континуирана амбулаторна перитонеална дијализа (КАПД) кај децата со терминална бубрежна инсуфициенција. По враќањето ја воведува методата во Р. Македонија.

Во 1995 година има реализирано стручен престој во Софија, Бугарија, во Центарот за детска перитонеална дијализа. 1996 година беше на едукација за автоматизирана перитонеална дијализа во Воената болница во Белград, Србија. Во мај 2001 година е назначена за раководител на Центарот за хронична бубрежна инсуфициенција. Во април 2002 година и е доделена диплома од Македонското лекарско друштво за придонес и ангажирање во работата. Во мај 2003 година е унапредена во примариус. Во април 2004 година ја одбрани докторската дисертација со наслов „Протеински внес, нутритивен статус и прогресија на бубрежната инсуфициенција кај децата со хронична бубрежна инсуфициенција”

Трудовите од 1 до 9 се рецензирани во Билтен бр. 574 од 18.5. 1992. Трудовите од 10 до 28 се рецензирани во Билтен бр. 677 од 1997. Трудовите од 28 до 67 се рецензирани во Билтен бр. 774 од 2001 год. Трудовите од 67 до 98 се рецензирани во Билтен бр. 869 од 2004 год. Трудовите од 99 до 127 се рецензирани во Билтен од 2008 год.

Трудовите од редниот бр.127 се за рецензирање во овој избор:

1. K.J.van Stralem, E. J. Tizard, K. J.Jager, F. Schaefer, K. Vondrak, J. W. Groothoft, L. Podracka, CH. Holmberg, A. Jankauskiene, M.A. Lewis, R. van Damme-Lombaerts, C. Mota, P.Niaudet, G. Novljan, A. Peco-Antic,

- E.Sahpazova, U. Toots and E. Verrina. Determinants of GFR at start of renal replacement therapy in paediatric patients. *Nephrology Dial Transplant* 2010, 25: 3325-3332.
2. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska. Fifteen years experians wit pediatric peritoneal dialysis in R. Macedonia, 15thIPNA congress 2010, N. York. *Journal of the International Pediatric Nephrology Asociacion*.
  3. V. Tasic, V.J. Lozanovski, N. Ristoska-bojkovsaka, E. Sahpazova, V. Gucev. Nephrotic syndrome occuring during tiopronin treatment for cystinuria. *Eur J Pediatr*, 2011, 170: 247-249.
  4. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, Expirience with pediatric automated peritoneal dialysis in R. Macedonia 16thIPNA congress 2011, Dubrovnik. *Journal of the International Pediatric Nephrology Asociacion*
  5. D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, R. Jovanovic, G. Petrussevska. Goodpasture syndrom in 11-year-old girl. 16thIPNA congress 2011, Dubrovnik. *Journal of the International Pediatric Nephrology Asociacion*.
  6. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, M. Petrovski, R. Simeonov, Our expirience with non-infectious complication in pediatric peritoneal dialysis in R. Macedonia. 10thEuropean Peritoneal Dialysis Meeting, Birmingham 2011, *Book of abstracts*.
  7. B. Korneti, E. Sahpazova, A. Kaeva, B Stefanovska, E. Atanasovska, V. Tasic, P. Korneti. Dent s disease scrining with SDS-page electrophoresis. 5-ти Македонски педијатриски конгрес, Охрид 2011, Зборник на апстракти и трудови.
  8. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska. Pediatric peritoneal dialysis in R. Macedonia, 5-ти Македонски педијатриски конгрес, Охрид 2011, Зборник на апстракти и трудови.
  9. D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, S. Grujovska, B. Gurkova. Systemic lupus erythematosus in Macedonian children. 5-ти Македонски педијатриски конгрес, Охрид 2011, Зборник на апстракти и трудови.
  10. S. Bojadzieva, F. Redzeqi, E. Sahpazova, N. Ristoska Bojkovska, V. Tasic, M. Petrovski, D. Kuzmanovska, Case report: complex congenital malformation if the urinary tract in a two-month infant. 5-ти Македонски педијатриски конгрес, Охрид 2011, Зборник на апстракти и трудови.

ОБРАЗЕЦ
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Емилија Младен Шахпазова

(име татково име и презиме)

Институција:

Универзитетска клиника за детски болести - Скопје

(назив на факултет/институт)

Научна област:

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

	Назив на активноста	Број на часови	Поени од формулар	Вкупни поени за една година	Вкупно поени
1	Одржување на настава од прв циклус студии (вежби)				
	Медицинари- педијатрија 20 години	3×15×2 семстри	0.03	2.7	54
	Стоматолози, 20 години	15×1 семстри	0.03	0.45	9
	Фармацевти, 1 година	3×3×1 семес.	0.03	0.27	0.27
2	Настава во школи и работилници: -раководител -учесник				
3	Интерна скрипта од вежби				
4	Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика, 20 години	6 студ×2 семес.	0.2	2.4	48
вкупно		114		5.8	111.27

НАУЧНО И СТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. Бр.	Назив на активноста	Поени од формулар	Вкупно поени
1.	Коментор на магистерска работа		
2	Учесник во национален научен проект		
1	„Лонгитудинално следење на конзервативно третирани деца со примарен везикоуретерален рефлукс“ (од 1997 до 1999 г.), кој е одобрен од Министерството за наука на Република Македонија	3	6

2	„Бубрежно оштетување кај деца со уринарни инфекции: Дијагноза и фактори на ризик” (од 1.7.2003 до 30.6.2005 г.), кој е одобрен од Министерството за наука на Република Македонија.	3	6
3	Учесник во меѓународен научен проект		
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтни научно стручни списанија со меѓународен уреднички одбор		
1	11.E. Sahpazova, B. Ruso, D. kuzmanovska, Intraperitoneal pseudocyst formation: complication of fungal peritonitis in continuous ambulatory peritoneal dialysis, case report. Hippokratia 2007, 11, 4: 219-220.	6	4.8
2	12.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, L. Todorovska, A. Bogdanovska, Nutritional status, protein intake and progression of renal failure in children. Pediatr Nephrology (2006),21: 1879-1883	6	3.6+2.1 83= 5.783
3	13.K.J.van Stralem, E. J. Tizard, K. J.Jager, F. Schaefer, K. Vondrak, J. W. Groothoft, L. Podracka, CH. Holmberg, A. Jankauskiene, M.A. Lewis, R. van Damme-Lombaerts, C. Mota, P.Niaudet, G. Novljan, A. Peco-Antic, E.Sahpazova, U. Toots and E. Verrina. Determinants of GFR at start of renal replacement therapy in paediatric patients. Nephrology Dial Transplant 2010, 25: 3325-3332.	6	3.6+3.5 6= 7.16
4	14. V. Tasic, V.J. Lozanovski, N. Ristoska-bojkovsaka, E. Sahpazova, V. Gucev. Nephrotic syndrome occurring during tiopronin treatment for cystinuria. Eur J Pediatr, 2011, 170: 247-249.	6	3.6+1.6 44=5.2 44
5	15. D. kuzmanovska, E. Sahpazova, M. Kocova, G. Damjanovski. Phaeochromocytoma associated with reversible renal artery stenosis. Nephrol Dial Transplant, 2001, 16: 2092-2094.	6	3.6+3.5 6=7.16
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание		
1	1.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, А. Софијанова. Примарен везикоуретерален рефлукс кај деца со уринарни инфекции. Мак. мед. преглед, Супл 15: 147, 1994.	4	2.4
2	2.Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, А. Софијанова. Хиперкалциурија во детската возраст, Мак. мед. прегл. Супл. 14: 343-344, Скопје 1994.	4	2.4
3	3.А. Богдановска, В. Богданова, Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, Н. Рistosка, О. Стојковски, Б. Богданов, С. Таџер. Јод кај пациенти на хронична перитонеална дијализа, Македонска академија на науките и уметностите, одделение за биолошки и медицински науки XIX 1-2 (1998).	4	2.4
4	4.Е. Шахпазова, Б. Андоновски, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Рistosка. Перитонеален скен во дијагнозата на истекување на дијализната течност кај пациентите на	4	2.4

	перитонеална дијализа. Прв македонски конгрес за нуклеарна медицина со меѓународно учество, Охрид, Македонски медицински преглед 2000, 54: супл.38, 41-43.		
5	5.М. Polenakovic, A. Oncevski, Lj. Stojkovski, M. milovanceva-Popovska, O. Stojceva-Taneva, E. Sahpazova, A. Sikole. Dialysis and aphaeresis in the republic of Macedonian: a success story. Makedonska Akademija na Naukite i Umetnostite, 2008.	4	2.4
	6.Л. Тодоровска, Е. Шахпазова, Д. Тодоровски. Степенување на промените во мускулната телесна компонента како индикатор на исхранетоста. Македонски медицински преглед, 1997, 51, бр.5-6: 155216.	4	2.4
	7.Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Ристоска. Епидемиолошка студија на бубрежна инсуфициенција во детска возраст во Република Македонија. Мак. мед. прегл. 51, бр. 3-4,104-108,1997.	4	2.4
	8.В. Тасиќ, Д. Кузмановска, С. Тодоровска, Е. Шахпазова, Н. Ристоска Бојковска. Нoenoch-Schonlein пурпура асоцирана со акутен пострептококов гломерулонефрит – приказ на случај. Мак. Мед. Прегл. 2001, 55 супл.49: 96-97.	4	2.4
	Трудови со оригинални научно и стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен стручен собир		
	Е. Шахпазова, А. Богдановска, Б. Русо, Д. Кузмановска, н. Ристоска Бојковска, В. Тасиќ. Неинфективни компликации кај децата на перитонеална дијализа. Македонски медицински преглед, Зборник на трудови 2003, супл. 59: 168 – 171.	2	1.2
	1.С. Смугревска, Д. Кузмановска, О. Јовановска, Н. Ангелкова, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, М. Петровски. Реноваскуларна хипертензија во детската возраст. Македонски медицински преглед, Зборник на трудови 2003, супл. 59: 195 - 196.	2	1.2
	2.А. Богдановска, В. Богданова, Е. Шахпазова, О. Васкова, Д. Кузмановска. Компаративна анализа на вредностите на гломеруларната филтрациона рата (ГФР) одредени со ⁵¹ Hg-EDTA и класичниот креатинин клиренс кај деца со хронична бубрежна инсуфициенција (ХБИ). Македонски медицински преглед, Зборник на трудови 2003, супл. 59: 201 - 203.	2	1.2
	3.Л. Тодоровска, Е. Шахпазова, Ј. Јовќевска. Антрополошки статус кај деца со хронична бубрежна инсуфициенција. Македонски медицински преглед, Зборник на трудови 2003, супл 59: 197 - 200.	2	1.6
	4.Е. Шахпазова, Б. Русо, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Наша почетна искуства са континуираном перитонеалном дијализом код деца. Југословенски педијатриски дани 96, са меѓународним учешћем, Ниш 1996, Зборник радова,	2	1.2

137-138.		
5.О. Лековска, В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Да ли је котримоксазол лек избора у третману дисталних уроинфекција у деце? Југословенски педијатриски дани 96, са меѓународним учешћем, Ниш 1996, Зборник радова, 137-138.	2	1.2
6.В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Г. Весов. Клиничко епидемиолошки аспекти акутног постпидермичног гломерулонефрита у деце. Југословенски педијатриски дани 96, са меѓународним учешћем, Ниш 1996, Зборник радова, 137-138.	2	1.2
Трудови објавени во зборник на трудови на високообразовна. институција		
1.Е. Шахпазова, Л. Тодоровска, Б. Чоновска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Ристеска Бојковска. Процена ухрањености деце лечене перитонеумском дијализом. Медицинска истраживања, Часопис медицинског факултета универзитета у Београду, 1999 вол. 33, св. 1,130-131.	2	1.2
2.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Diagnosis of acute focal bacterial nephritis in children, A. Journal of the school of medicine university of Belgrade, vol.33, Sv.1, 121 –123, 1999	2	1.2
3.Е. Шахпазова, Б. Русо, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Ристоска. Ефикасност континуисане амбулаторне перитонеумске дијализе у третману деце са терминалном реналном инсуфициенцијом. Војносанитетски преглед, 1998, 55(6): 611-615.	2	1.2
4.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Откривање везикоуретералног рефлука радионујлидном цистографијом. Срп. Арх. Лек: 1-3,1995.	2	1.6
5.Е. Шахпазова, Б. Русо, А. Богдановска, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска. Континуирана амбулаторна перитонеална дијализа (КАПД) во детска возраст. Медицина 2002, Скопје, Р. Македонија. Зборник на стручни активности: 65-70.	2	1.2
6.Е. Шахпазова: Исхрана кај деца со хронична и терминална бубрежна инсуфициенција. Педијатрија, Годишна ревија, 1998.	2	2
7. Е. Шахпазова: Континуирана амбулаторна перитонеална дијализа во детската возраст, Педијатрија, Годишна ревија, 1999.	2	2
8.Е. Шахпазова, Диетален режим и прогресија на бубрежната инсуфициенција во детска возраст. Новини во педијатријата, Годишна ревија 2006, 85-93.	2	2
9.Е. Шахпазова. Фактори на прогресијата на хроничната бубрежна инсуфициенција кај децата. Педијатрија, Годишна ревија 2008.	2	2

	Пленарно предавање на научен стручен собир	2	10
	Секциско предавање на научен стручен собир	1	4
	Учество на научен/стручен собир со реферат - усна презентација	1	
	- постер		
	- усна презентација	1	7
	<p>1.Е. Шахпазова, А. Богдановска, Б. Русо, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска, В. Тасиќ. Неинфективни компликации кај децата на перитонеална дијализа. Македонски медицински преглед, Зборник на трудови 2003, супл 59: 168 - 171.</p> <p>2.Е. Шахпазова, Б. Русо, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Наша почетна искуства са континуираном перитонеалном дијализом код деца. Југословенски педијатриски дани 96, са меѓународним учешћем, Ниш 1996, Зборник радова, 137-138.</p> <p>3.Е. Шахпазова, Б. Русо, А. Богдановска, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска. Континуирана амбулаторна перитонеална дијализа (КАПД) во детска возраст. Медицина 2002, Скопје, Р. Македонија. Зборник на стручни активности: 65-70.</p> <p>4.Е. Шахпазова: Исхрана кај деца со хронична и терминална бубрежна инсуфициенција. Педијатрија, Годишна ревија, 1998.</p> <p>5.Е. Шахпазова: Континуирана амбулаторна перитонеална дијализа во детската возраст, Педијатрија, Годишна ревија, 1999.</p> <p>6.Е. Шахпазова, Диетален режим и прогресија на бубрежната инсуфициенција во детска возраст. Новини во педијатријата, Годишна ревија 2006, 85-93.</p> <p>7.Е. Шахпазова. Фактори на прогресијата на хроничната бубрежна инсуфициенција кај децата. Педијатрија, Годишна ревија 2008.</p>		
	- постер	0.5	55
	<p>1.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Hemoch Shonelin нефритис: клиничколабораториски предиктори неповољне прогнозе. 6-ти конгрес на нефролозите на Југославија, Книга на апстракти 8, Скопје 1989.</p> <p>2.В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Н. Софијанов, М. Поленаковиќ, Е. Шахпазова: Пулс метилпреднизолон у третману гломерулонефритиса код деца. 6-ти конгрес на нефролозите на Југославија, Книга на апстракти 19, Скопје 1989.</p> <p>3.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, В. Богданова, Е. Шахпазова, Н. Софијанов: Превенција бубрежне хипертензије и хроничне бубрежне инсуфициенције: наш програм скрининга,</p>		

дијагностике и праћења деце са везикоуретералним рефлуksom. 6-ти конгрес на нефролозите на Југославија, Книга на апстракти 31, Скопје 1989.

4.В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Н. Софијанов, Е. Шахпазова: Сублингвална апликација нифедицина у третману тешке хипертензије код деце са акутним гломерулонефритисом. 6-ти конгрес на нефролозите на Југославија, Книга на апстракти 67, Скопје 1989.

4.В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, А. Софијанова: Прогноза на акутен постстрептококов гломерулонефритис. Прв конгрес на Македонското здружение на нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи. Книга на апстракти 51, Охрид, 1993.

5.А. Софијанова, В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Н. Ристоска: Фамилијарен скрининг кај деца заболени од постстрептококов гломерулонефритис. Прв конгрес на Македонското здружение на нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи. Книга на апстракти 62, Охрид, 1993.

6.В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, А. Софијанова: Вредност на макроскопски преглед на урината во дијагнозата на уринарни инфекции. Прв конгрес на Македонското здружение на нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи. Книга на апстракти 63, Охрид, 1993.

7.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, А. Софијанова. Примарен везикоуретерален рефлукс кај деца со уринарни инфекции. Мак. мед. преглед, Супл 15: 345, 1994.

8.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова: Водење на деца со Уринарни инфекции во примарна заштита. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 345, 1994.

9.С. Цикова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Ехоренографија во евалуација на деца со уринарни инфекции. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 347, 1994.

10.Н. Ристоска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, Б. Чоневска. Ренална амилоидоза кај дете со јувенилен хроничен артрит-приказ на случај. Мак. мед. преглед, Супл .15: 341, 1994.

11.Л. Грчевска, М. Поленаковиќ, С. Цикова, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова: Имунофлуоресцентни карактеристики на бубрежните биопсии кај деца со гломерулонефритис. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 353, 1994.

12.И. Кировски, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, Г. Весов. Диференцијална дијагноза на вулвитис и уроинфекција кај деца. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 349, 1994.

<p>13.Б. Чоневска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, Н. Ристоска: Уролитијаза во детската возраст. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 354, 1994.</p> <p>14.В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Акутен гломерулонефритис кај деца. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 352, 1994.</p> <p>15.А. Софијанова, В. Тасиќ, М. Пасху, В. Лукаревска, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Липиден статус кај деца со акутен постстрептококов гломерулонефрит. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 357, 1994.</p> <p>16.Е. Шахпазова, Н. Софијанова, А. Сајковски, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Уролитијаза кај деца. 4-ти Конгрес на Нефролозите на Југославија, Книга на апдтракти 26, Скопје, 1989.</p> <p>17.Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Епидемиолошка студија на хронични гломерулонефрити кај децата. Прв конгрес на Македонското здружение на нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи. Мак. мед. прегл. 49 Супл. 13, Книга на апстракти 49, Охрид, 1993.</p> <p>18.Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, А. Софијанова. Хиперкалциурија во детската возраст, Мак. мед. прегл. Супл. 14: 343-344, Скопје, 1994.</p> <p>19.Е. Шахпазова, Б. Чоневска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Режим на исхрана кај деца со хиперкалциурија. Мак. мед. прегл. Супл 15: 342, Скопје, 1994.</p> <p>20.V. Tasic, D. Kuzmanovska, M. Polenakovic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Occurrence of subclinical poststreptococcal glomerulonephritis in family contacts. Mak. Maed. pregled 51, Supl. 29, 68. Skopje 1997.</p> <p>21.V. Tasic N. Ristoska, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, Z. Gucev: Primary hyperoxaluria type: report on the first case from republic of Macedonia. Mak.Med. Pregl. 51, Supl.29, 68, Skopje 1997.</p> <p>22.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Follow up of conservatively treated female children with primary vesicoureteric reflux. Mak. Med. Pregl. 51 Supl.29, 59, Skopje 1997.</p> <p>23.V. Tasic M. Polenakovic, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska: Prognosis of poststreptococcal glomerulonephritis five to fifteen years after an acute episode. Mak. Med. Pregl. 51, Supl. 29, 59, Skopje 1997</p> <p>24.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е.Шахпазова, Н. Ристоска. Diagnosis and management of primary vesicoureteric refluks in female children using noninvasive nuclear medicine imaging, Прв македонски конгрес за нуклеарна медицина со</p>		
--	--	--

<p>меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 54, супл.38.13-16, 1998.</p> <p>25.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е.Шахпазова, Н. Ристоска. Неинвазивна дијагноза и водење на примарен везикоуретерален рефлукс кај женски деца. Втор Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 52. супл.31, 1998.</p> <p>26.Н. Ристоска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Калциум-лодинг тест при дијагноза на тип на хиперкалциурија. Втор Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 52. супл.31, 1998.</p> <p>27.Н. Ристоска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Нефролитијаза во детската возраст. Втор Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 52. супл.31, 1998.</p> <p>28.В. Тасиќ, М. Поленаковиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Н. Ристоска. Ректална апликација на нифедипин во ургентен третман на хипертензија кај дете со акутен гломерулонефрит. Втор Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 52. супл.31, 1998.</p> <p>29. Л. Тодоровска, Е. Шахпазова, Д. Тодоровски. Степенување на промените во мускулната телесна компонента како индикатор на исхранетоста. Македонски медицински преглед, 1997, 51, бр.5-6: 155216.</p> <p>30.Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Ристоска. Епидемиолошка студија на бубрежна инсуфициенција во детска возраст во Република Македонија. Мак. мед. прегл. 51, бр. 3-4,104-108,1997.</p> <p>31.Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Ристоска. Перитонитис кај деца лекувани со континуирана амбулаторна перитонеална дијализа. Прв конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 1997, Мак. мед. прегл. 51, супл. 24, Зборник на апстракти.</p> <p>32.В. Тасиќ,Г. Весов, В. Вељановски, Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска. АСТО и анти-ДНАза Б титар кај деца со акутен гломерулонефритис. Прв конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид 1997, Мак. мед. прегл. 51, супл. 24, Зборник на апстракти.</p> <p>33.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, М. Петровски, Н. Ристоска Бојковска, М. Пасху. Инфекции на уринарниот тракт и везикоуретерален рефлукс кај деца. Прв конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 1997, Мак. мед. прегл. 51, супл. 24, Зборник на</p>		
---	--	--

	<p>апстракти.</p> <p>34.Е. Шахпазова, Б. Андоновски, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Ристоска. Перитонеален скен во дијагнозата на истекување на дијализната течност кај пациентите на перитонеална дијализа. Прв македонски конгрес за нуклеарна медицина со меѓународно учество, Охрид, Македонски медицински преглед 2000, 54: супл.38, 41-43.</p> <p>35.Е. Шахпазова, Л. Тодоровска, О. Ѓорѓевиќ, Д. Кузмановска, Н. Ристоска, В. Тасиќ. Исхрана и нутритивен статус кај деца со терминална бубрежна инсуфициенција на хронична перитонеална дијализа. Втор Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р. 1998, Македонија, Мак. мад. преглед 52,Супл. 31</p> <p>36.Е. Шахпазова, Н. Ристоска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Перитонеален еквилибриумски тест (ПЕТ) во одредувањето на адекватноста на континуирана амбулаторна перитонеална дијализа. Втор Конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р. 1998, Македонија, Мак. мад. преглед 52,Супл. 31</p> <p>37.О. Јовановска, С. Смугревска, Н. Ангелкова, Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, С. Стојановски. Псеудомонас перитонитис кај децата со континуирана амбулаторна перитонеална дијализа. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>37.Б. Русо, Е. Шахпазова, Р. Соколова, Р. Симеонов. Протокол и процедура при ставање на катетер за хронична перитонеална дијализа. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>38.А. Богдановска, В. Богданова, Е. Шахпазова, О. Васкова, Д. Кузмановска. А. Bogdanovska, V. Bogdanova, E. [ahpazova, O. Vaskova, D. Kuzmanovska, Компаративна анализа на вредностите на гломеруларната филтрационата рата (ГФР) одредени со ^{51}Hf-EDTA и класичниот креатинин клиренс кај деца со хронична бубрежна инсуфициенција (ХБИ). Трет Конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>39.С. Секуловска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, Н. Села, К. Кузмановска, Г. Петрушевска, С. Џикова. Мембранозен гломерулонефритис асоциран со хепатитис Б. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>40.Л. Тодоровска, Е. Шахпазова, Ј. Јовчевска.</p>		
--	--	--	--

Антрополошки статус кај деца со хронична бубрежна инсуфициенција. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.

41. Е. Шахпазова, А. Богдановска, Б. Русо, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска, В. Тасиќ. Неинфективни компликации кај децата на перитонеална дијализа. Трет Конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.

42. С. Смугревска, Д. Кузмановска, О. Јовановска, Н. Ангелкова, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, М. Петровски. Реноваскуларна хипертензија во детската возраст. Трет Конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.

43. Е. Шахпазова, Ж. Цековска, Б. Русо, А. Богдановска, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска. Микробиолошка идентификација, инциденца и третманот на перитонитите кај децата на перитонеална дијализа. 2-ри Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р. Македонија, 2002. Македонско лекарско друштво Здружение на микробиолозите на Македонија. Зборник на резимеа.

44. Е. Шахпазова, Б. Русо, Д. Кузмановска, А. Богдановска, Н. Ристоска Бојковска. Перитонеална псеудоциста – компликација на кандида перитонитис кај пациент на перитонеална дијализа. 3-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови.

45. Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Е. Шукарова Ангеловска, М. Кочова. Хиперкалцемија, хиперкалциурија и нефрокалциноза секундарни на интоксикација со вит. Д. 3-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови.

46. Е. Шахпазова, А. Богдановска, Л. Тодоровска, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска, Н. Митревска. Паратироидна функција и ренална остео дистрофија кај децата на перитонеална дијализа. 3-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови.

47. А. Богдановска, Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, С. Мицева-Ристевска, О. Васкова. $^{51}\text{CrEDTA}$ во одредувањето на ГФР и класичен креатинин клиренс кај децата со хронична бубрежна инсуфициенција. 3-ти Конгрес на

<p>педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови.</p> <p>48.Н. Ристоска Бојковска, В. Тасиќ, Н. Ивановска, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Ренална трансплантација имunosупресија и постоперативен третман. 3-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови.</p> <p>49.Е. Шукарова Ангелковска, М. Кочова, Р. Кацарска, М. Крстевска Константинова, Н. Николовска, Е. Шахпазова, Т. Зорчец. Потреба од следење на деца со синдром на Вилиамс. 4-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија 2007, Зборник на апстракти и трудови.</p> <p>50.Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска. Преживување на методата и децата кои се лекуваат со континуирана перитонеална дијализа. 4-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија 2007, Зборник на апстракти и трудови.</p> <p>51.Н. Ристоска Бојковска, В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Уринарни инфекции во детската возраст поврзани со идиопатска хиперкалциурија. 4-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија 2007, Зборник на апстракти и трудови.</p> <p>52.В. Korneti, E. Sahpazova, A. Kaeva, B Stefanovska, E. Atanasovska, V. Tasic, P. Korneti. Dent s disease scrining with SDS-page electrophoresis. 5- ti makedonski pedijatriski kongres, Ohrid 2011, Zbornik na abstrakti i trudovi.</p> <p>53.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova: Radionuclide cystography in evaluation of girls with urinary tract infections, Second Copenhagen simpozium on uroradiology, Abstracts 60 August 1990</p> <p>54.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova: DMSA scen in children with urinary tract infections, Second Copenhagen simpozium on uroradiology, Abstracts 60 August 1990</p> <p>55.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Водење на пренатално дијагностицирани аномалии на уринарниот систем.Југословенски педијатриски дани, Зборник радова, 35-36, Ниш 1994.</p> <p>56.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Detection of vesicoureteric reflux by radionuclide cystography. Втор национален конгрес по нефрологија. Книга на апстракти 22, Софија, 1994.</p> <p>57.D. Kuzmanovska V. Tasic, E. Sahpazova: Evaluation of</p>		
---	--	--

vesicoureteric reflux in female children with urinary tract infection by direct radionuclide cystography. The tenth Congress of the International Pediatric Nephrology Association, Abstracts C 119, Santiago Chile 1995

58.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova: Evaluation of vesicoureteric and intrarenal reflux by radionuclide systography. European Journal of Nuclear Medicine, 22:8,750, 1995

59.Н. Ристоска Бојковска, В. Тасиќ, Р. Кацарска, Ц. Писевска, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Срце у системској оксалози, Југословенски педијатриски дани, Књига абстракта 22, Ниш 1997.

60.В. Тасиќ, Г. Весов, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Н. Ристоска. Нифедипин у ургентном третману хипертензије код деце. Југословенски педијатриски дани, Књига абстракта71, Ниш 1997.

61.В. Тасиќ, М. Константинова, Е. Шукарова, З. Гучев, М. Кочова, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Н. Ристоска. Klipel Feil синдром асоциран са мултицистичном бубрежном дисплазијом. Југословенски педијатриски дани, Књига абстракта71, Ниш 1997.

62.V. Tasic, E. Sahpazova, B. Ruso, D. Kuzmanovska, N. Ristoska: Continous ambulatory peritoneal dialysis in children: a three year experience, BANTAO, Treti kongres, Kniga na apstr. 23, Beograd, Jugoslavija 1998

63.V. Tasic, D. Kuzmanovska, Z. Gucev, E. Sahpazova, N. Ristoska; Bartter syndrome: spontaneous clinical and biochemical recovery, BANTAO, Treti kongres, Kniga na abstrak. 38, Beograd, Jugoslavija 1998

64.N. Ristoska Bojkovska, E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, V. Tasic: Erithropoietin therapy in children undergoing peritoneal dialysis, BANTAO, Treti kongres, Kniga na apstr. 48. Beograd, Jugoslavija 1998

65.D. Kuzmanovska V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Acute focal bacterial nephritis in children, BANTAO, Treti kongres, Kniga na apstr. 54, Beograd, Jugoslavija, 1998

66.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Diagnosis and management of primary vesicoureteric refluxs in femal children, J. of pediatric Nephrology vol 12, num.7, 1998

67.D. Kuzmanovska, V. Tasic E. Sahpazova, N. Ristoska: Diagnosis and management of vesicoureteric reflux in female children with urinary tract infection, using radionuclide imaging studies, IV th Congres of BANTAO, Abstracts book, Izmir,1999

68.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Diagnosis of acute focal bacterial nephritis in children, A.

Journal of the school of medicine university of Belgrade, vol.33, Sv.1, 121 –123, 1999

69.V. Tasic, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska: Echocontrast cystosonography for detection of vesicoureteric reflux, Europediatrics 2000, Abstract book, 2000

70.N. Ristoska, V. Tasic, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova: Treatment with cyclosporin of idiopathic nephritic syndrome in children, Europediatrics 2000, Abstract book, 2000

71.V. Tasic, M Polenakovic, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska: Serum immunoglobulins and complement in postnephritic patients, Europediatrics 2000, Abstract book, Roma 2000

72.L. Todorovska, E. Sahpazova, D. Todorovski: Age-Independent anthropometry for nutritional assessment of CRF children, 10 th International congress on nutrition and metabolism an renal disease, Abstracts book, Lyon/France, 2000

73.E. Шахпазова, Д. Кузмановска, Н. Ристоска. Наша искуства у третману деце са вит. Д резистентним рахитом, Југословенски педијатриски дани 97, Књига абстракта, Ниш 1997.

74.E. Sahpazova, L. Todorovska, B. Conovska, D. Kuzmanovska, V. Tasic, N. Ristoska: Nutritional evaluation of peritoneal dialysis children, 9th International congress on nutrition and metabolism in renal disease, Vienna, Austria, The middle European journal of medicine, supl. 4, 1998

75.E. Sahpazova, A. Bogdanovska, D. Kuzmanovska, V. Tasic, N. Ristoska: Peritoneal scintilography the instrumental teshnique useful to identify the dialysis leak in patients on peritoneal dialysis, IV th Congress of BANTAO, Izmir, Abstracts book, 1999

76.E. Sahpazova, V. Bogdanova, A. Bogdanovska, B. Ruso, D. Kuzmanovska, V. Tasic, N. Ristoska: Single injection radiotracer technique for total clearence in patints on peritoneal dialysis, Fourth European peritoneal dialysis meeting, Madrid, Spain, Peritoneal dialysis international, vol. 20, numb. 1, 2000

77.E. Sahpazova, L. Todorovska, N. Ristoska, V. Tasic, D. Kuzmanovska: Nutritional status, protein intake and progression of renal failure in children with modrate chronic renal failure - 1 year results, 10th international congress on nutrition and metabolism in renal disease, Lyon, France, 2000, Abstacts book

78.Л. Тодоровска, Е. Шахпазова, Н. Радуловиќ, Д. Богоевоќ, Ј. Јовчевска, К. Стефановски. Нутритивна антропометрија код деце са хроничном бубрежном инсуфициенцијом. 15-ти Конгрес антрополошког друштва Југославије са

<p>меѓународним учеством, Ниш, Југославија, 2001, Зборник резимеа.</p> <p>79.A. Bogdanovska, E.Sahpazova, D. Kuzmanovska, V. Bogdanova. Planar and spect ^{99m}DMSA scintigraphy in the assessment of rennal cortical defects in children. 5 th Congress BANTAO, Thessaloniki, Hellas, 2001, Book of abstracts.</p> <p>80.E. Sahpazova, A. Bogdanovska, V. Bogdanova, D. Kuzmanovska, N. Ristoska Bojkovska. Radiotraser technique with ⁵¹CrEDTA for determining peritoneal dialysis adequasy in children. 5 th Congress BANTAO, Thessaloniki, Hellas, 2001, Book of abstracts.</p> <p>81.D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska, Z. Trajkovski. Isolated renal infraction followed by systemic vasculitis syndrome. 5 th Congress BANTAO, Thessaloniki, Hellas, 2001, Book of abstracts.</p> <p>82.E. Sahpazova, L. Todorovska, D. Kuzmanovska, N. Risoska Bojkovska, V. Tasic, M. Kocova. Growth and nutritional status in children receiving continuous peritoneal dialysis. IX Congress of The ISPD, Montral, Canada, 2001. Book of abstracts.</p> <p>83.A. Bogdanovska, E. Sahpasova, D. Kuzmanovska, N. Ristoska, V. Tasic, S. Miceva-Ristevska, O. Vaskova. Radionuclide methods for clearance determination in children on peritoneal dialysis. 6-the BANTAO Congress, Varna, Bulgaria, 2003, Book of abstracts.</p> <p>84.D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska Bojkovska, E. Shukarova, M. Kocova, G. Petrusevska. Pseudoxanthoma elasticum as a cause of hypertension in child. 6-the BANTAO Congress, Varna, Bulgaria, 2003, Book of abstracts.</p> <p>85.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova, N Ristoska Bojkovska, A. Bogdanovska. Evaluation of individual renal function using tc ^{99m} MDSA scyntigraphy in children with urinary tract infection. 6-the BANTAO Congress, Varna, Bulgaria, 2003, Book of abstracts.</p> <p>86.N. Ristoska Bojkovska, N. Ivanovski, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, V. Tasic. Renal transplantation in Macedonian children. Preliminary expirience. 6-the BANTAO Congress, Varna, Bulgaria, 2003, Book of abstracts.</p> <p>87.E. Sahpazova, L Todorovska, D. Kuzmanovska, N. Risoska Bojkovska. Nutrition and nutritional status in children with chronic renal failure. Europediatrics 2003, Prague, Czech Republic. Abstracts.</p> <p>87.Sahpazova, A. Bogdanovska, D. Kuzmanovska. Long-term outcome of CAPD children in R. Macedonia. 7th EuroPD, Prague, Book of abstracts, 2005</p> <p>88.A. Bogdanovska, E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, O.</p>		
--	--	--

<p>Vaskova, S. Miceva- Ristevska, Radionuclide methods for clearance determination in children on peritoneal dialysis. <i>Pediatr Nephrology</i>, abstract (2005) vol. 20</p> <p>89.D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, S. Djikova, Favorable outcome of juvenile periarteritis nodosa, associated with streptococcal infection. <i>Pediatr Nephrology</i>, abstract (2005) vol. 20</p> <p>90.N. Risoska Bojkovska, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, V. Tasic. Idiopathic hypercalciuria and hyperuricosuria in children with urinary tract infection. <i>Pediatr Nephrology</i>, abstract (2005) vol. 20</p> <p>91.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, A. Bogdanovska, B. Ruso, N. Ristoska Bojkovska. Survival of children and surgically placed peritoneal catheters in children on peritoneal dialysis. <i>Pediatr Nephrology</i>, abstract (2005) vol. 20</p> <p>92.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, L. Todorovska, A. Bogdanovska, Nutritional status, protein intake and progression of renal failure in children. <i>Pediatr Nephrology</i> (2006),21: 1879-1883</p> <p>93.E. Sahpazova, B. Ruso, D. kuzmanovska, N. Ristoska Bojkovska, Serious complication of fungal peritonitis case report. 2- nd meeting of SEPNWG, Belgrad, Srbija, 2006, Lectures and abstracts.</p> <p>94.D. Kuzmanovska, E. sahpazova, S. Gruevska, E. Gurkova, Systemic lupus erithematosus: description of a pediatric series. 2- nd meeting of SEPNWG, Belgrad, Srbija, 2006, Lectures and abstracts.</p> <p>95.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, N. Ristoska Bojkovska. Eleve-years experience with chronic pediatric peritoneal dialysis catheters. The 11 th congres of the ISPD, Hong Kong, 2006, Peritoneal dialysis, 26, supp. 2</p> <p>96.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, A. bogdanovska, N. Ristoska Bojkovska, Diagnosis of dialysis leak in children on peritoneal dialysis using radionuclide technique. The 11 th congres of the ISPD, Hong Kong, 2006, Peritoneal dialysis, 26, supp. 2</p> <p>97.E. Sahpazova, L. Todorovska, L. Spirevska, D. kuzmanovska, N. Risoska Bojkovska, Nutritional status in children undergoing long-term continuous ambulatory peritoneal dialysis. 8 th EuroPD meeting, Hesinki, Finland 2007; Book of abstracts.</p> <p>98.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, L. Todorovska, L. Spirevska, N. Ristoska Bojkovska, Nutrition and nutritional status in children with chronic renal failure. 8 th Congress of the BANTAO, Belgrad, Serbia, 2007, Book of abstracts</p> <p>99.D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, R. Konstandinova, A.</p>		
--	--	--

	<p>Bogdanovska, Diagnosis of parenchymal kidney infection in children, renal scaring and associated risk factors. 8 th Congress of the BANTAO, Belgrad, Serbia, 2007, Book of abstracts</p> <p>100.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, M. Petrovski, R. Simeonov. Successful surgical treatment of refractory exit-site infection in child with prune belly syndrome - case report. The 13 th Congress of the International pediatric Nephrology Associations, Lyon, 2008. Journal of the international pediatric nephrology association 2008</p> <p>101.D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, A. Bogdanovska. Diagnosis of acute pyelonephritis in children. The 13 th Congress of the International pediatric Nephrology Associations, Lyon, 2008. Journal of the international pediatric nephrology association 2008</p> <p>102.A. Jovanovska, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova. A case of sarcoid interstitial nephritis improved by steroid therapy. The 13 th Congress of the International pediatric Nephrology Associations, Lyon, 2008. Journal of the international pediatric nephrology association 2008</p> <p>103.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, Peritonitis and exit site infection in children on chronic peritoneal dialysis: 14 years follow up. The 9th EuroPD 2009, Strasboug. Book of abstracts</p> <p>104.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska. Fifteen years experians wit pediatric peritoneal dialysis in R. Macedonia, 15thIPNA congress 2010, N. York. Journal of the International Pediatric Nephrology Asociacion.</p> <p>105.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, Expirience with pediatric automated peritoneal dialysis in R. Macedonia 16thIPNA congress 2011, Dubrovnik. Journal of the International Pediatric Nephrology Asociacion</p> <p>106.D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, R. Jovanovic, G. Petrusevska. Goodpasture syndrom in 11-year-old girl. 16thIPNA congress 2011, Dubrovnik. Journal of the International Pediatric Nephrology Asociacion.</p> <p>107.E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, M. Petrovski, R. Simeonov, Our experience with non-infectious complication in pediatric peritoneal dialysis in R. Macedonia. 10thEuropean Peritoneal Dialysis Meeting, Birmingham 2011, Book of abstracts.</p>		
--	--	--	--

	Апстракти објавен во зборник на конференција		
	- меѓународна	1	56
	1.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova: Radionuclide cystography in evaluation of girls with urinary tract infections,		

Second Copenhagen simpozium on uroradiology, Abstracts 60 August 1990

2.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova: DMSA scen in children with urinary tract infections, Second Copenhagen simpozium on uroradiology, Abstracts 60 August 1990

3.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Водење на пренатално дијагностицирани аномалии на уринарниот систем. Југословенски педијатриски дани, Зборник радова, 35-36, Ниш 1994.

4.Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Detection of vesicoureteric refluks by radionuclide cystography. Втор Национален Конгрес по нефрологија. Книга на абстракти 22, Софија, 1994.

5.D. Kuzmanovska V. Tasic, E. Sahpazova: Evaluation of vesicoureteric refluks in female children with urinary tract infection by direct radionuclide cystography. The tenth Congress of the International Pediatric Nephrology Association, Abstracts C 119, Santiago Chile 1995

6.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova: Evaluation of vesicouretric and intrarenal refluks by radionuclide systography. European Journal of Nuclear Medicine, 22:8,750, 1995

7.Н. Ристоска Бојковска, В. Тасиќ, Р. Кацарска, Ц. Писевска, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Срце у системској оксалози, Југословенски педијатриски дани, Књига абстракта 22, Ниш 1997.

8.В. Тасиќ, Г. Весов, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Н. Ристоска. Нифедипин у ургентном третману хипертензије код деце. Југословенски педијатриски дани, Књига абстракта 71, Ниш 1997.

9.В. Тасиќ, М. Константинова, Е. Шукарова, З. Гучев, М. Кочова, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Н. Ристоска. Klipel Feil синдром асоциран са мултицистичном бубрежном дисплазијом. Југословенски педијатриски дани, Књига абстракта 71, Ниш 1997.

10.V. Tasic, E. Sahpazova, B. Ruso, D. Kuzmanovska, N. Ristoska: Continous ambulatory peritoneal dialysis in children: a three year experience, BANTAO, Treti kongres, Kniga na apstr. 23, Beograd, Jugoslavija 1998

11.V. Tasic, D. Kuzmanovska, Z. Gucev, E. Sahpazova, N. Ristoska; Bartter syndrome: spontaneous clinical and biochemical recovery, BANTAO, Treti kongres, Kniga na abstrak. 38, Beograd, Jugoslavija 1998

12.N. Ristoska Bojkovska, E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, V. Tasic: Erithropoietin therapy in children undergoing peritoneal dialysis, BANTAO, Treti kongres, Kniga na apstr. 48. Beograd,

Jugoslavija 1998

13.D. Kuzmanovska V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Acute focal bacterial nephritis in children, BANTAO, Treti kongres, Kniga na apstr. 54, Beograd, Jugoslavija, 1998

14.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Diagnosis and management of primary vesicoureteric refluks in femal children, J. of pediatric Nephrology vol 12, num.7, 1998

15.D. Kuzmanovska, V. Tasic E. Sahpazova, N. Ristoska: Diagnosis and management of vesicoureteric reflux in female children with urinary tract infection, using radionuclide imaging studies, IV th Congres of BANTAO, Abstracts book, Izmir,1999

16.D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Diagnosis of acute focal bacterial nephritis in children, A. Journal of the school of medicine university of Belgrade, vol.33, Sv.1, 121 -123, 1999

17.V. Tasic, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska: Echocontrast cystosonography for detection of vesicoureteric reflux, Europediatrics 2000, Abstract book, 2000

18.N. Ristoska, V. Tasic, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova: Treatment with cyclosporin of idiopathic nephritic syndrome in children, Europediatrics 2000, Abstract book, 2000

19.V. Tasic, M Polenakovic, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska: Serum immunoglobulins and complement in postnephritic patients, Europediatrics 2000, Abstract book, Roma 2000

20.L. Todorovska, E. Sahpazova, D. Todorovski: Age-Independent anthropometry for nutritional assessment of CRF children, 10 th International congress on nutrition and metabolism an renal disease, Abstracts book, Lyon/France, 2000

21.E. Шахпазова, Д. Кузмановска, Н. Ристоска. Наша искуства у третману деце са вит. Д резистентним рахитом, Југословенски педијатриски дани 97, Књига абстракта, Ниш 1997.

22.E. Sahpazova, L. Todorovska, B. Conovska, D. Kuzmanovska, V. Tasic, N. Ristoska: Nutritional evaluation of peritoneal dialysis children, 9th International congress on nutrition and metabolism in renal disease, Vienna, Austria, The middle European journal of medicine, supl. 4, 1998

23. E. Sahpazova, A. Bogdanovska, D. Kuzmanovska, V. Tasic, N. Ristoska: Peritoneal scintilography the instrumental teshnique useful to identify the dialysis leak in patients on peritoneal dialysis, IV th Congress of BANTAO, Izmir, Abstracts book, 1999

24. E. Sahpazova, V. Bogdanova, A. Bogdanovska, B. Ruso, D.

Kuzmanovska, V. Tasic, N. Ristoska: Single injection radiotracer technique for total clearance in patients on peritoneal dialysis, Fourth European peritoneal dialysis meeting, Madrid, Spain, Peritoneal dialysis international, vol. 20, numb. 1, 2000

25. E. Sahpazova, L. Todorovska, N. Ristoska, V. Tasic, D. Kuzmanovska: Nutritional status, protein intake and progression of renal failure in children with moderate chronic renal failure - 1 year results, 10th international congress on nutrition and metabolism in renal disease, Lyon, France, 2000, Abstracts book

26. Л. Тодоровска, Е. Шахпазова, Н. Радуловиќ, Д. Богоевоќ, Ј. Јовчевска, К. Стефановски. Нутритивна антропометрија код деце са хроничном бубрежном инсуфицијенцијом. 15-ти Конгрес антрополошког друштва Југославије са међународним учешћем, Ниш, Југославија, 2001, Зборник резимеа.

27. A. Bogdanovska, E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, V. Bogdanova. Planar and spect ^{99m}DMSA scintigraphy in the assessment of renal cortical defects in children. 5th Congress BANTAO, Thessaloniki, Hellas, 2001, Book of abstracts.

28. E. Sahpazova, A. Bogdanovska, V. Bogdanova, D. Kuzmanovska, N. Ristoska Bojkovska. Radiotracer technique with ⁵¹CrEDTA for determining peritoneal dialysis adequacy in children. 5th Congress BANTAO, Thessaloniki, Hellas, 2001, Book of abstracts.

29. D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska, Z. Trajkovski. Isolated renal infraction followed by systemic vasculitis syndrome. 5th Congress BANTAO, Thessaloniki, Hellas, 2001, Book of abstracts.

30. E. Sahpazova, L. Todorovska, D. Kuzmanovska, N. Ristoska Bojkovska, V. Tasic, M. Kocova. Growth and nutritional status in children receiving continuous peritoneal dialysis. IX Congress of The ISPD, Montreal, Canada, 2001. Book of abstracts.

31. A. Bogdanovska, E. Sahpasova, D. Kuzmanovska, N. Ristoska, V. Tasic, S. Miceva-Ristevska, O. Vaskova. Radionuclide methods for clearance determination in children on peritoneal dialysis. 6th BANTAO Congress, Varna, Bulgaria, 2003, Book of abstracts.

32. D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska Bojkovska, E. Shukarova, M. Kocova, G. Petrushevska. Pseudoxanthoma elasticum as a cause of hypertension in child. 6th BANTAO Congress, Varna, Bulgaria, 2003, Book of abstracts.

33. D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska Bojkovska, A. Bogdanovska. Evaluation of individual renal function using ^{99m}Tc MDSA scintigraphy in children with urinary tract infection. 6th BANTAO Congress, Varna,

<p>Bulgaria, 2003, Book of abstracts.</p> <p>34. N. Ristoska Bojkovska, N. Ivanovski, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, V. Tasic. Renal transplantation in Macedonian children. Preliminary experience. 6-the BANTAO Congress, Varna, Bulgaria, 2003, Book of abstracts.</p> <p>35. E. Sahpazova, L. Todorovska, D. Kuzmanovska, N. Risoska Bojkovska. Nutrition and nutritional status in children with chronic renal failure. Europediatrics 2003, Prague, Czech Republic. Abstracts.</p> <p>36. Sahpazova, A. Bogdanovska, D. Kuzmanovska. Long-term outcome of CAPD children in R. Macedonia. 7th EuroPD, Prague, Book of abstracts, 2005</p> <p>37. A. Bogdanovska, E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, O. Vaskova, S. Miceva- Ristevska, Radionuclide methods for clearance determination in children on peritoneal dialysis. <i>Pediatr Nephrology</i>, abstract (2005) vol. 20</p> <p>38.D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, S. Djikova, Favorable outcome of juvenile periarteritis nodosa, associated with streptococcal infection. <i>Pediatr Nephrology</i>, abstract (2005) vol. 20</p> <p>39. N. Risoska Bojkovska, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, V. Tasic. Idiopathic hypercalciuria and hyperuricosuria in children with urinary tract infection. <i>Pediatr Nephrology</i>, abstract (2005) vol. 20</p> <p>40. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, A. Bogdanovska, B. Ruso, N. Ristoska Bojkovska. Survival of children and surgically placed peritoneal catheters in children on peritoneal dialysis. <i>Pediatr Nephrology</i>, abstract (2005) vol. 20</p> <p>41. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, L. Todorovska, A. Bogdanovska, Nutritional status, protein intake and progression of renal failure in children. <i>Pediatr Nephrology</i> (2006),21: 1879-1883</p> <p>42. E. Sahpazova, B. Ruso, D. kuzmanovska, N. Ristoska Bojkovska, Serious complication of fungal peritonitis case report. 2- nd meeting of SEPNWG, Belgrad, Srbija, 2006, Lectures and abstracts.</p> <p>43. D. Kuzmanovska, E. sahpazova, S. Gruevska, E. Gurkova, Systemic lupus erithematosus: description of a pediatric series. 2- nd meeting of SEPNWG, Belgrad, Srbija, 2006, Lectures and abstracts.</p> <p>44. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, N. Ristoska Bojkovska. Eleve-years experience with chronic pediatric peritoneal dialysis catheters. The 11 th congres of the ISPD, Hong Kong, 2006, Peritoneal dialysis, 26, supp. 2</p> <p>45. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, A. bogdanovska, N. Ristoska Bojkovska, Diagnosis of dialysis leak in children on</p>		
---	--	--

peritoneal dialysis using radionuclide technique. The 11 th congress of the ISPD, Hong Kong, 2006, Peritoneal dialysis, 26, supp. 2

46. E. Sahpazova, L. Todorovska, L. Spirevska, D. kuzmanovska, N. Risoska Bojkovska, Nutritional status in children undergoing long-term continuous ambulatory peritoneal dialysis. 8 th EuroPD meeting, Hesinki, Finland 2007; Book of abstracts.

47. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, L. Todorovska, L. Spirevska, N. Ristoska Bojkovska, Nutrition and nutritional status in children with chronic renal failure. 8 th Congress of the BANTAO, Belgrad, Serbia, 2007, Book of abstracts

48. D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, R. Konstandinova, A. Bogdanovska, Diagnosis of parenchymal kidney infection in children, renal scaring and associated risk factors. 8 th Congress of the BANTAO, Belgrad, Serbia, 2007, Book of abstracts

49. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, M. Petrovski, R. Simeonov. Successful surgical treatment of refractory exit-site infection in child with prune belly syndrome - case report. The 13 th Congress of the International pediatric Nephrology Associations, Lyon, 2008. Journal of the international pediatric nephrology association 2008

50. D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, A. Bogdanovska. Diagnosis of acute pyelonephritis in children. The 13 th Congress of the International pediatric Nephrology Associations, Lyon, 2008. Journal of the international pediatric nephrology association 2008

51. A. Jovanovska, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova. A case of sarcoid interstitial nephritis improved by steroid therapy. The 13 th Congress of the International pediatric Nephrology Associations, Lyon, 2008. Journal of the international pediatric nephrology association 2008

52. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, Peritonitis and exit site infection in children on chronic peritoneal dialysis: 14 years follow up. The 9th EuroPD 2009, Strasboug. Book of abstracts

53. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska. Fifteen years experians wit pediatric peritoneal dialysis in R. Macedonia, 15thIPNA congress 2010, N. York. Journal of the International Pediatric Nephrology Asociacion.

54. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, Expirience with pediatric automated peritoneal dialysis in R. Macedonia 16thIPNA congress 2011, Dubrovnik. Journal of the International Pediatric Nephrology Asociacion

55. D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, R. Jovanovic, G. Petrusevska. Goodpasture syndrom in 11-year-old girl. 16thIPNA congress 2011, Dubrovnik. Journal of the

	<p>International Pediatric Nephrology Asociacion.</p> <p>56. E. Sahpazova, D. Kuzmanovska, M. Petrovski, R. Simeonov, Our expirience with non-infectious complication in pediatric peritoneal dialysis in R. Macedonia. 10thEuropean Peritoneal Dialysis Meeting, Birmingham 2011, Book of abstracts.</p>		
	<p align="center">- национална</p> <p>1. Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Henoch Shonelin нефритис: клиничколабораториски предиктори неповољне прогнозе. 6-ти Конгрес на нефролозите на Југославија, Книга на апстракти 8, Скопје, 1989.</p> <p>2. В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Н. Софијанов, М. Поленаковиќ, Е. Шахпазова: Пулс метилпреднизолон у третману гломерулонефритиса код деца. 6-ти Конгрес на нефролозите на Југославија, Книга на апстракти 19, Скопје, 1989.</p> <p>3. Д. Кузмановска, В. Тасиќ, В. Богданова, Е. Шахпазова, Н. Софијанов: Превенција бубрежне хипертензије и хроничне бубрежне инсуфицијенције: наш програм скрининга, дијагностике и праћења деца са везикоуретералним рефлуксом. 6-ти Конгрес на нефролозите на Југославија, Книга на абстракти 31, Скопје, 1989.</p> <p>4. В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Н. Софијанов, Е. Шахпазова: Сублингвална апликација нифедипина у третману тешке хипертензије код деца са акутним гломерулонефритисом. 6-ти Конгрес на нефролозите на Југославија, Книга на абстракти 67, Скопје 1989.</p> <p>5. В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, А. Софијанова: Прогноза на акутен постстрептококов гломерулонефритис. Прв конгрес на Македонското здружение на нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи. Книга на апстракти 51, Охрид, 1993.</p> <p>6. А. Софијанова, В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Н. Ристоска: Фамилијарен скрининг кај деца заболени од постстрептококов гломерулонефритис. Прв конгрес на Македонското здружение на нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи. Книга на апстракти 62, Охрид, 1993.</p> <p>7. В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, А. Софијанова: Вредност на макроскопски преглед на урината во дијагнозата на уринарни инфекции. Прв конгрес на Македонското здружение на нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи. Книга на апстракти 63, Охрид, 1993.</p> <p>8. Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, А. Софијанова. Примарен везикоуретерален рефлукс кај деца со уринарни инфекции. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 345, 1994.</p>	0.5	27

<p>9. Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова: Водење на деца со уринарни инфекции во примарна заштита. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 345, 1994.</p> <p>10. С. Цикова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Ехоренографија во евалуација на деца со уринарни инфекции. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 347, 1994.</p> <p>11. Н. Ристоска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, Б. Чоневска. Ренална амилоидоза кај дете со јувенилен хроничен артрит-приказ на случај. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 341, 1994.</p> <p>12. Л. Грчевска, М. Поленаковиќ, С. Цикова, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова: Имунофлуоресцентни карактеристики на бубрежните биопсии кај деца со гломерулонефритис. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 353, 1994.</p> <p>13. И. Кировски, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, Г. Весов. Диференцијална дијагноза на вулвитис и уроинфекција кај деца. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 349, 1994.</p> <p>14. Б. Чоневска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, Н. Ристоска: Уролитијаза во детската возраст. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 354, 1994.</p> <p>15. В. Тасиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Акутен гломерулонефритис кај деца. Мак. Мед. преглед, Супл. 15: 352, 1994.</p> <p>16. А. Софијанова, В. Тасиќ, М. Пасху, В. Лукаревска, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Липиден статус кај деца со акутен постстрептококов гломерулонефрит. Мак. мед. преглед, Супл. 15: 357, 1994.</p> <p>17. Е. Шахпазова, Н. Софијанова, А. Сајковски, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Уролитијаза кај деца. 4-ti Конгрес на Нефролозите на Југославија, Книга на апстракти 26, Скопје, 1989.</p> <p>18. Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Епидемиолошка студија на хронични гломерулонефрити кај децата. Прв конгрес на Македонското здружение на нефрологија, дијализа, трансплантација и вештачки органи. Мак. мед. прегл. 49 Супл. 13, Книга на апстракти 49, Охрид 1993.</p> <p>19. Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, А. Софијанова. Хиперкалциурија во детската возраст, Мак. мед. прегл. Супл. 14: 343-344, Скопје 1994.</p> <p>20. Е. Шахпазова, Б. Чоневска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Режим на исхрана кај деца со хиперкалциурија. Мак. мед. прегл. Супл. 15: 342, Скопје 1994.</p> <p>21. V. Tasic, D. Kuzmanovska, M. Polenakovic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Occurrence of subclinical poststreptococcal</p>		
--	--	--

<p>glomerulonephritis in family contacts. Mak. Maed. pregled 51, Supl. 29, 68. Skopje 1997.</p> <p>22. V. Tasic N. Ristoska, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, Z. Gucev: Primary hyperoxaluria type: report on the first case from republic of Macedonia. Mak.Med. Pregl. 51, Supl.29, 68, Skopje 1997.</p> <p>23. D. Kuzmanovska, V. Tasic, E. Sahpazova, N. Ristoska: Follow up of conservatively treated female children with primary vesicoureteric reflux. Mak. Med. Pregl. 51 Supl.29, 59, Skopje 1997.</p> <p>24. V. Tasic M. Polenakovic, D. Kuzmanovska, E. Sahpazova, N. Ristoska: Prognosis of poststreptococcal glomerulonephritis five to fifteen years after an acute episode. Mak. Med. Pregl. 51, Supl. 29, 59, Skopje 1997.</p> <p>25. Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е.Шахпазова, Н. Ристоска. Diagnosis and management of primary vesicoureteric reflux in female children using noninvasive nuclear medicine imaging, Прв македонски конгрес за нуклеарна медицина со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 54, супл.38.13-16, 1998.</p> <p>26. Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е.Шахпазова, Н. Ристоска. Неинвазивна дијагноза и водење на примарен везикоуретерален рефлукс кај женски деца. Втор конгрес на педијатри на Македонија со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 52. супл.31, 1998.</p> <p>27. Н. Ристоска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Калциум-лодинг тест при дијагноза на тип на хиперкалциурија. Втор конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 52. супл.31, 1998.</p> <p>28. Н. Ристоска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова. Нефролитијаза во детската возраст. Втор конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 52. супл.31, 1998.</p> <p>29. В. Тасиќ, М. Поленаковиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Н. Ристоска. Ректална апликација на нифедипин во ургентен третман на хипертензија кај дете со акутен гломерулонефрит. Втор конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Мак. мед. прегл. 52. супл.31, 1998.</p> <p>30. Л. Тодоровска, Е. Шахпазова, Д. Тодоровски. Степенување на промените во мускулната телесна компонента како индикатор на исхранетоста. Македонски медицински преглед, 1997, 51, бр.5-6: 155216.</p> <p>31. Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Ристоска. Епидемиолошка студија на бубрежна инсуфициенција во детска возраст во Република Македонија. Мак. мед. прегл.</p>		
---	--	--

<p>51, бр 3-4,104-108,1997.</p> <p>32. Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Ристоска. Перитонитис кај деца лекувани со континуирана амбулаторна перитонеална дијализа. Прв конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 1997, Мак. мед. прегл. 51, супл. 24, Зборник на апстракти.</p> <p>33. В. Тасиќ, Г. Весов, В. Вељановски, Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска. АСТО и анти-ДНАза Б титар кај деца со акутен гломерулонефритис. Прв конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 1997, Мак. мед. прегл. 51, супл. 24, Зборник на апстракти.</p> <p>34. Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, М. Петровски, Н. Ристоска Бојковска, М. Пасху. Инфекции на уринарниот тракт и везикоуретерален рефлукс кај деца. Прв конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 1997, Мак. мед. прегл. 51, супл. 24, Зборник на апстракти.</p> <p>35. Е. Шахпазова, Б. Андоновски, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Н. Ристоска. Перитонеален скен во дијагнозата на истекување на дијализната течност кај пациентите на перитонеална дијализа. Прв македонски конгрес за нуклеарна медицина со меѓународно учество, Охрид, Македонски медицински преглед 2000, 54: супл.38, 41-43.</p> <p>36. Е. Шахпазова, Л. Тодоровска, О. Ѓорѓевиќ, Д. Кузмановска, Н. Ристоска, В. Тасиќ. Исхрана и нутритивен статус кај деца со терминална бубрежна инсуфициенција на хронична перитонеална дијализа. Втор конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р. 1998, Македонија, Мак. мед. преглед 52, Супл. 31</p> <p>37. Е. Шахпазова, Н. Ристоска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ. Перитонеален еквilibриумски тест (ПЕТ) во одредувањето на адекватноста на континуирана амбулаторна перитонеална дијализа. Втор конгрес на педијатрите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р. 1998, Македонија, Мак. мед. преглед 52, Супл. 31</p> <p>38. О. Јовановска, С. Смугревска, Н. Ангелкова, Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, С. Стојановски. Псеудомонас перитонитис кај децата со континуирана амбулаторна перитонеална дијализа. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>39. Б. Русо, Е. Шахпазова, Р. Соколова, Р. Симеонов. Протокол и процедура при ставање на катетер за хронична перитонеална дијализа. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на</p>		
--	--	--

	<p>апстракти.</p> <p>40. А. Богдановска, В. Богданова, Е. Шахпазова, О. Васкова, Д. Кузмановска. А. Bogdanovska, V. Bogdanova, E. [ahrazova, O. Vaskova, D. Kuzmanovska, Компаративна анализа на вредностите на гломеруларната филтрациона рата (ГФР) одредени со ^{51}Cr-EDTA и класичниот креатинин клиренс кај деца со хронична бубрежна инсуфициенција (ХБИ). Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>41. С. Секуловска, Д. Кузмановска, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, Н. Села, К. Кузмановска, Г. Петрушевска, С. Цикова. Мембранозен гломерулонефритис асоциран со хепатитис Б. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>42. Л. Тодоровска, Е. Шахпазова, Ј. Јовчевска. Антрополошки статус кај деца со хронична бубрежна инсуфициенција. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>43. Е. Шахпазова, А. Богдановска, Б. Русо, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска, В. Тасиќ. Неинфективни компликации кај децата на перитонеална дијализа. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>44. С. Смугревска, Д. Кузмановска, О. Јовановска, Н. Ангелкова, В. Тасиќ, Е. Шахпазова, М. Петровски. Реноваскуларна хипертензија во детската возраст. Трет конгрес по нефрологија на Р. Македонија со меѓународно учество, Скопје, Р. Македонија, 2001, Македонски медицински преглед. Книга на апстракти.</p> <p>45. Е. Шахпазова, Ж. Цековска, Б. Русо, А. Богдановска, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска. Микробиолошка идентификација, инциденца и третманот на перитонитите кај децата на перитонеална дијализа. 2-ри Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Р. Македонија, 2002. Македонско лекарско друштво Здружение на микробиолозите на Македонија. Зборник на резимеа.</p> <p>46. Е. Шахпазова, Б. Русо, Д. Кузмановска, А. Богдановска, Н. Ристоска Бојковска. Перитонеална псеудоциста – компликација на кандида перитонитис кај пациент на перитонеална дијализа. 3-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед,</p>		
--	--	--	--

Зборник на апстракти и трудови.

47. Д. Кузмановска, Е. Шахпазова, Е. Шукарова Ангеловска, М. Кочова. Хиперкалцемија, хиперкалциурија и нефрокалциноза секундарни на интоксикација со вит. Д. 3-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови.

48. Е. Шахпазова, А. Богдановска, Л. Тодоровска, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска, Н. Митревска. Паратотиroidна функција и ренална остео дистрофија кај децата на перитонеална дијализа. 3-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови.

49. А. Богдановска, Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, С. Мицева-Ристевска, О. Васкова. $^{51}\text{CrEDTA}$ во одредувањето на ГФР и класичен креатинин клиренс кај децата со хронична бубрежна инсуфициенција. 3-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови.

50. Н. Ристоска Бојковска, В. Тасиќ, Н. Ивановска, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Ренална трансплантација имunosупресија и постоперативен третман. 3-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2003, Македонски медицински преглед, Зборник на апстракти и трудови.

51. Е. Шукарова Ангелковска, М. Кочова, Р. Кацарска, М. Крстевска Константинова, Н. Николовска, Е. Шахпазова, Т. Зорчец. Потреба од следење на деца со синдром на Вилиамс. 4-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2007, Зборник на апстракти и трудови.

52. Е. Шахпазова, Д. Кузмановска, Н. Ристоска Бојковска. Преживување на методата и децата кои се лекуваат со континуирана перитонеална дијализа. 4-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2007, Зборник на апстракти и трудови.

53. Н. Ристоска Бојковска, В. Тсиќ, Д. Кузмановска, Е. Шахпазова. Уринарни инфекции во детската возраст поврзани со идиопатска хиперкалциурија. 4-ти Конгрес на педијатрите на Македонија со интернационално учество, Охрид, Р. Македонија, 2007, Зборник на апстракти и трудови.

54. В. Korneti, E. Sahpazova, A. Kaeva, B Stefanovska, E. Atanasovska, V. Tasic, P. Korneti. Dent s disease scrining with SDS-page electrophoresis. 5- ti makedonski pedijatriski

	kongres, Ohrid 2011, Zbornik na abstrakti i trudovi.		
вкупно			245.947

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред.бр	Назив на активноста	Поени од формулар	Вкупно поени
I	Воведување на лабораториска, клиничка или јавно здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството		
	-прв пат во државата воведена метода	4	4
	-прв пат во институцијата воведена метода	1	1
1	Континуирана и автоматизирана амбулаторна перитонеална дијализа кај деца во Р. Македонија	4	4
2			
II	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	2	2
1	Специјализација – педијатрија		
III	Државна награда за научни постигнувања		
	-самостоен		
	-учесник во тим		
	Раководител на внатрешна организациона единица	3	3
	- шеф на оддел		
IV	Превод		
	-книга		
	-дел од книга		
	-статија (брошура)		
	Дејност од поширок интерес		
	Студиски престој во странство		
	- до 3 месеци	0.5	0.5
	1.Австралија, Ројал Чилдренс хоспитал, Мелбурн, 1994 г.		
	- до 3 месеци	0.5	0.5
	2. Белград, ВМА, 1997 г.		
	- до 6 месеци		
	- повеќе од 6 месеци		
Вкупно			15

	- до 3 месеци	0.5	0.5
	2. Белград, ВМА, 1997 г.		
	- до 6 месеци		
	- повеќе од 6 месеци		

Вкупно			10
---------------	--	--	-----------

Професионални референци на кандидатот за избор во звање	Поени
Наставно- образовна дејност	111.27
Научно- истражувачка дејност	245.947
Стручно-уметничка дејност	
Стручно- апликативна дејност	10
ВКУПНО	367.

Членови на Комисијата

1. Проф.д-р Софијанка Гламочанин, претседател, с.р.
2. Проф.д-р Оливера Муратовска, член, с.р.
3. Проф.д-р Гаврил Тодоровскии, член, с.р.
4. Проф.д-р Розана Кацарска, член, с.р.
5. Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, член, с.р.

Ас. д-р Светлана Кочева

Биографски податоци

Ас. д-р Светлана Кочева е родена во Штип, 1963 година. Студиите по медицина ги завршила на Медицинскиот факултет во Скопје во 1989 год. Во 1991 година била примена во Центарот за генетско инженерство и биотехнологија при Македонската академија на науките и уметностите како млад истражувач на научноистражувачки проекти кои ги изучуваат молекуларните основи на наследните болести во Македонија. Во 1993 се запишала на постдипломски студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Магистерскиот труд од областа на молекуларната генетика го изработила под менторство на академик проф.д-р Георги Д Ефремов, во Центарот за генетско инженерство и во 1997 година го одбрала на Медицинскиот факултет. Во 1993 год. била избрана за помлад асистент во Истражувачкиот центар за генетско инженерство. Во 1997 година запишала специјализација по педијатрија на Катедрата за педијатрија при Медицинскиот факултет во Скопје, а специјалистичкиот испит го одбрала во 2001 година. На Клиниката за детски болести е вработена во 1998 година. Од 2001 година, како специјалист- педијатар, таа е член на тимот на Хемато-онколошкиот оддел на Клиниката за детски болести. Докторската дисертација ја изработила под менторство на академик проф. д-р Георги Д Ефремов, ја одбрала на Медицинскиот факултет во Скопје во 2009 година и се стекнала со звањето доктор на медицински науки. Во изминатите години била вклучена во повеќе научно истражувачки проекти, реализирала стручни претстои во странство и учествувала на повеќе научни собири. Нејзината научноистражувачка работа е презентирана

во 76 научни трудови, 22 објавени во странски стручни списанија и 54 презентирани на стручни собири во земјата и во странство.

Стручно-научна активност

Својата научна активност ас. д-р Светлана Кочева ја започнала во Центарот за генетско инженерство и биотехнологија при Македонската академија на науките и уметностите каде што од 1991 до 1998, како вработена во Центарот, е активно вклучена во научните истражувања за молекуларната генетска основа на наследните болести. Овде ги совладува техниките на рекомбинантна ДНА кои и ги применува на научните истражувања. Од 1998 година до денес е стручен соработник во Истражувачкиот центар за генетско инженерство и биотехнологија при МАНУ. Учествува во следниве научноистражувачки проекти:

1. "Molecular characterization of thalassemyias in Yugoslavia" (1988-1991), YU-USA Joint Funds for Science;
2. "Study of cystic fibrosis in Yugoslavia" (1990-1992), YU-USA Joint Funds for Science;
3. "The application of genetic engineering in the study of the molecular basis of inherited diseases" (1992-1994), Ministry of Science of the R. Macedonia;
4. "Study of the molecular basis of the diseases in the population of the R. Macedonia" (1995-1997), Ministry of Science of the R. Macedonia;
5. "Molecular basis of the diseases in the population of Republic of Macedonia" (1998-2000), Ministry of Science of the R. Macedonia.
6. "CAPACITY BUILDING OF HAEMOPHILIA HEALTH CARE IN MACEDONIA" (2007-2009) Novo Nordisk Haemophilia Foundation.
7. "Структурни и функционални промени на Y- хромозомот кај малигни болести", Министерството за образование и наука на Р. Македонија (2010-2012),
8. MACPROGEN - National Reference Centre for Genomics and Proteomics, (2009- 04-01 – 2012-03-31) . FP7-REGPOT-2008-1

Од 2001 година ас. д-р Светлана Кочева е активно вклучена во стручната работа на тимот за хематоонкологија на Клиниката за детски болести и дијагнозата и лекување на децата со хематолошки и хематоонколошки болести. На Клиниката за детски болести воведува дел од молекуларните техники за дијагноза кои се користат во секојдневната практика за молекуларна дијагноза на малигните хемопатии. Со стипендија од Европската хематолошка асоцијација учествувала на европските хематолошки школи: Focus of pediatric haematooncology, October, 2005, Sestri Levante Italy, Focus of pediatric haematooncology, October 2007, Sitges Spain, ESH-EBMT Training Course Haematopoietic Stem Cell Transplantation, May 2008, Zagreb Croatia, и на семинарот: Pediatric Hematology and Oncology, September 18-September 24, 2011 - Salzburg CHOP Seminar.

Наставно – образовна дејност

Ас. д-р Светлана Кочева е вклучена во практичната настава од 1993 година како помлад асистент во Центарот за генетско инженерство. Учествувала во организирањето и изведувањето на интернационалните теоретско-практични курсеви во ИЦГИБ при МАНУ:

1. "Recombinant DNA technology in human medicine – First Yugoslavian theoretical/ractical course", 8-19.4 i 6-17.05.1991;
2. "FEBS Advanced Course on Application of Recombinant DNA Technology in Human Medicine", 14-26.9.1992;
3. "ICGEB Affiliated Centre Course on Nucleic Acids Methods in Human and Veterinary Medicine", 25-30.5.1998;
4. "FEBS Advanced Course on PCR based methods in the detection and characterization of inherited, infectious and malignant diseases", 27.9-2.10.1999.

Од 1998-2003 година учество во теоретската и практична настава на Интердисциплинарните постдипломски студии по молекуларна биологија при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Скопје.

Во 2003 година е избрана за асистент по предметот педијатрија и е вклучена во изведувањето на практичната настава по предметите педијатрија и генетика за студенти по медицина, стоматологија и фармација. Учествува исто така во едукацијата на лекарите на специјализација по педијатрија на Клиниката за детски болести.

Научно-публицистичка дејност:

Научноистражувачка работата на ас. д-р Светлана Кочева е презентирана во 76 научни трудови, 22 објавени во странски стручни списанија и 54 презентирани на стручни собири во земјата и во странство.

Трудовите бр. 1-29 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје бр. 831, 2003. Трудовите бр. 30- 53 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје бр. 914, 2007. Трудовите бр. 54 - 64 се рецензирани во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје бр. 983, 2010.

Нови трудови за рецензија: бр. 65 до 75

65. Identification of deletions and duplications of the DMD gene in Macedonian patients using Multiplex-Ligatin-dependent Probe Amplification (MLPA). *Europ. Jour, of Hum. Genet. Vol.15. Supl. 1 June 16-19 2007, Nice, France.*

S. A. Kocheva, S. Trivodalieva, S. Vlaski-Jekic, M. Kuturec and G. D. Efremov

66. Cardio toxic effects of antracycline therapy in children with acute lymphoblastic leukemia E J C, Berlin 20-25 September 2009. B Conevska Jovanova, O. Muratovska, S. Glamocanin, K.Martinova, Z.trajkova-Antevska, **S.Kocheva**, R.Kacarska, K.Kuzevska-Maneva.

67. Detection of heterozygous *SMN1* deletions in SMA families using a simple fluorescent multiplex PCR method. European Human Genetic Conference. Gothenburg Sweden, June 12-15. 2010.

S Kocheva^{1,2}, S Trivodalieva¹, and G. D. Efremov¹

68. Pulmonary abscessus in child with acute lymphoblastic leukemia successfully treated with metronidazol – case report. 21st Congress of the Hellenic Society of Haematology, Thessaloniki 12 November 2010.

K Martinova, O.Muratovska, S.Glamocanin, Z.Antevska-Trajkova, B.Conevska-Jovanova, **S.Kocheva**, T.Vojnovska.

69 Acute Leukemia in children with Down syndrome. 16th Congress of European Hematology Association London, UK, June 9-12, 2011
O Muratovska, K Martinova, S Glamocanin, **S Kocheva**, Z Antevska, B Conevska.

70. Idiopathic pulmonary hemosiderosis a retrospective study from a pediatric hematology-oncology center. 16th Congress of European Hematology Association London, UK, June 9-12, 2011
K. Martinova, S Stankovic O Muratovska, S Glamocanin, Z Antevska-Trajkova, B Conevska-Jovanova, **S Kocheva**, O Karanfilski.

71. Hepatoblastoma – Diagnosis ant Treatmen – case presentation: Salzburg CHOP Seminar, Pediatruc Hematooncology & Oncology September 2011.
Svetlana Kocheva

72. Hereditary Anemias in Childhood: Diagnosis, Prevention and Treatment. 5th Congress of Pediatrics of Macedonia, October 05-09, 2011.
Svetlana Kocheva,

73. Mediterranean visceral leishmaniasis: Diagnosis and treatment experience. 5th Congress of Pediatrics of Macedonia, October 05-09, 2011.
Trajkova-Antevska Z, Glamocanin S, O Muratovska, Martinova K, B Conevska-Jovanova, **S Kocheva**.

74. Assesment of nutritional status by antropometric parameters in children with malignant disease. 5th Congress of Pediatrics of Macedonia, October 05-09, 2011.
Conevska-Jovanova B, Spirevska L, Muratovska O, Glamocanin S, Martinova K, Trajkova-Antevska Z, **Kocheva S**.

75. Severe congenital neutropenia – case report. 5th Congress of Pediatrics of Macedonia, October 05-09, 2011. Mironska K., Kareva L., Stavric K., Peova., **Kocheva S**.

ОБРАЗЕЦ

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Светлана Андон Кочева

(име татково име и презиме)

Институција: Универзитетска клиника за детски болести - Скопје

(назив на факултетот/ институтот)

Научна област: педијатрија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

	Назив на активноста	Број на часови	Поени од формулар	Вкупни поени за една година	Вкупно поени
1	Одржување на настава од прв циклус студии (вежби)				
	Педијатрија за студенти по медицина, 2003-2008	45 + 45	0.03	2.7	16.2
	Педијатрија за студенти по медицина, 2009-2010	90 + 90	0.03	5.4	10.8
	Педијатрија за студенти по медицина, 2011	45 + 45	0.03	2.7	2.7
	Клиничко испитување – медицина, 2009 - 2011	16 +16	0.03	0.96	2.88
	Ургентна медицина	4	0.03	0.12	0.36
	Педијатрија – менторска настава за клиничка практика	120	0.06	7.2	7.2
	Педијатрија – семинар за студенти по медицина	20	0.06		1,2
	Хумана генетика - медицина	3x 8	0.03	3.6	3.6
	Хумана генетика – логопеди	4 x 2	0.03	0.24	1.2
	Хумана генетика – стоматолози	4 x2	0.03	0.72	0.72
	Педијатрија – за студенти по стоматологија, 2003-2011	15	0.03	0.45	4.05
	Педијатрија за фармацевти – вежби, 2007 - 2009	3x3	0.03	0.27	0.81
	Ментор на специјализанти за семејна медицина	10x8x3	0.06		7.2
	Консултации со студенти во рамките на здравствената клиничка практика, 2003-2011	6x2	0.2	2.4	24
	Подготовка на нов предмет - вежби	5		0.5	2.5
	Семинар за специјализанти – хематологија, 2008, 2010	3	0.05		0.15
2	Настава во школи и работилници:- раководител учесник		1.5 0.5		
	Евалуација на периферна размаска и размаска од коскена срцевина – раководител 2011-2012				1.5
	1 st “Genomics and Proteomics Workshop”, учесник				0.5
	Работилница – жолто бебе (учесник)				0.5
	Интердисциплинарни постдипломски студии по молекуларна биологија при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје; (1998-200				0.5

	Практична настава				
	"Recombinant DNA technology in human medicine – First Yugoslavian theoretical/prac course", 08-19.04 i 06-17.05.1991				0.5
	"FEBS Advanced Course on Application of Recombinant DNA Technology in Human Medicine", 14-26.09.1992				0.5
	"ICGEB Affiliated Centre Course on Nucleic Acids Methods in Human and Veterinary Medicine", 25-30.05.1998				0.5
	"Workshop on Molecular Biology for Nephrologist" held in Prague, Czech republic, March 25-29, 1998				0.5
3	Интерна скрипта од вежби				
	Генетика - прирачник за вежби за студенти	3			3
	Nucleic Acid based Methods in Human and Veterinary Medicine, Laboratory Manual 2nd Edition. ICGEB affilated Centre Cours, RCGEB, MANU Skorje May 25-31, 1998. Ефремов Г Д, Димовски А Ј, Плашеска-Каранфилска Д, Симјановска Л, Сукарова Е, Кочева С, Поповски З Т.				3
	"PCR based methods in the detection and characterization of inherited, infectious and malignant diseases" Laboratory Manual 3rd Edition. FEBS Advanced Theoretical/practical Course. RCGEB, MANU Skorje 1999. Ефремов Г Д, Димовски А Ј, Плашеска-Каранфилска Д, Симјановска Л, Сукарова Е, Кочева С.				3
	Вкупно				99.57

НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ре бр	Назив на активноста	Пое ни	Вкупно поени
1.	Коментор на магистерска работа		
	Асоцијација помеѓу ангиотензинигенскиот полимирфизам M235T и есенцијалната артериска хипертензија (30.01.2001) Ас.д-р Алуловска	0.5	0.5
	SRУ ген во сексуалната диференцијација (2003). Асс.д-р Папазовска	0.5	0.5
2	Учесник во национален научен проект		
	"Study of cystic fibrosis in Yugoslavia" (1990-1992), YU-USA Joint Funds for Science;	3	3
	"Molecular basis of the diseases in the population of Republic of Macedonia" (1998-2000), Ministry of Science of the R. Macedonia	3	3
	„Capacity balding for help care for peoples with Hemophilia in Republic	3	3

	Macedonia,, Novonordisc		
	“ Структурни и функционални промени на структурни и функционални промени на Y хромозомот кај малигни болести”, - Министерството за образование и наука на Р. Македонија (2010-2012).	3	3
3	Учесник во меѓународен научен проект		
	MACPROGEN - National Reference Centre for Genomics and Proteomics 2009-04-01 – 2012-03-31) . FP7-REGPOT-2008-2012	5	5
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтни научни стручни списанија со меѓународен уреднички одбор		
1	<i>Hb Volga [327(89)ALA->ASP]: Detection of a de novo mutation by AVA II digestion of PCR – amplified DNA. Hemoglobin, 17(3), 209-215 (1993).</i> D. Plaseska, S. Koceva, N. Rasovic, and G.D.Efremov	6 + 1	4.6
2	Identifikation of two new mutations (711+3A->G and V1397E) in CF chromosomes of Albanian and Macedonian origin. Hum.Molec.Genet, 1994, 3: 999 L Petreska, S Koceva, A Gordova-Muratovska, R Nestorov and G.D.Efremov. -1000	6 + 4.5 2	8.12
3	A new polymorphism in exon 7 of the cystic fibrosis transmembrane regulator (CFTR) gene. Hum.Genet.1995, 95:465-466. L Petreska, S Koceva, A Gordova-Muratovska, and G.D.Efremov	6 + 2.55	6.15
4	Two new mutations (1811+1G->C and Y569C) identified in the CFTR gene in patient of Macedonian and Croatian origin. Acta med.Croatia,1996, 50:125-127.L Petreska, D Plaseska S Koceva, A Stavljenic-Rukavina and G.D.Efremov.	4	2.4
5	<i>A donor splice site mutation (1811+1G->C) in intron 11 of the CFTR gene identified in patient of Macedonian origin. Hum.Mut.1996, 7:375.</i> Petreska L, Koceva S, Efremov G.D.	6 + 2.6 4	7.44
6	A novel mutation in exon 12 (Y596C) of the CFTR gene identified a patient of Croatian origin. Hum.Mut. 1996, 7:374.Petreska L, Plaseska D, Koceva S, Efremov G.D.	6 + 2.6 4	6.24
7	<i>Molecular basis of cystic fibrosis in Republic of Macedonia. Clin Genet 1998, 54:203-209.</i> Petreska L, Koceva S, Plaseska D, Chernick M, Gordova-Muratovska A, Fustic S, Nestorov R, Efremov GD	6 + 1.64	5.24
8	Characterization of a novel 21-kb deletion, CFTRdele2,3(21kb), in the CFTR gene: a cystic fibrosis mutation of Slavic origin common in Central and East Europe. Hum Genet (2000) 106:259-268Thilo Dork, Milan Macek Jr.,.....Svetlana Kocheva., Georgi Efremov ...et al.	6 + 3.4 2	7.02
9	Liver disease in cystic fibrosis. Contributions Sec.Biol.Med.SciXXI 1-2(2000) 29-40. S. Fustic, T. Josifovska N. Pop-Jordanova, N. Slavevska, I. Tadzer, S. Koceva, G.D. Efremov.	4	2.4
10	<i>Metabolic alkalosis with hypoelectrolytemia in infant with cystic fibrosis. Pediatrics International (2002) 44:289-292.</i> S Fustic, N Pop-Jordaniva, N Slavevska, S Koceva and G D Efremov	6 + 0.51	4.11
11	<i>Cystic Fibrosis in Macedonia – An Update. BJMG (2002) 4: 47- 51</i> Koceva S, Plaseska-Karanfilska D, Fustic-Naceva S, Caparevska M and Efremov G D.	4	2.4
12	<i>Molecular Analysis of Huntington Disease in Macedonia. BJMG (2002) 5: 384-387</i> S Koceva, A J Dimovski, D Plaseska – Karanfilska, S Vlaski-Jekic and G D	4	2.4

	Efremov.		
13	<i>Angiotenzinogen polymorphism M235T in patients with essential hypertension from the Republic of Macedonia. BJMG 6:1&2 (2003)</i> Najdenivska N, Kocheva S, Zafirovska K, Blagoevska M, Kocova M	4	2.4
14	Hypomagnesemia with hypercalciuria and nephrocalcinosis: case report and a family study. <i>Pediatric nephrology</i> 2005; 20 (7). Velibor Tasic ¹ , Donco Dervisov ² , Svetlana Koceva ¹ , Stefanie Weber ³ and Martin Konrad	6 + 1.62	5.22
15	Molecular analysis of survival motor neuron and neuronal apoptosis inhibitory protein genes in Macedonian spinal muscular atrophy patients. <i>BJMG</i> 2007; 10(2): 55-60. Kocheva S.A , Vlaski-Jekic S., Kuturec M., Efremov G.D	4	2.4
16	Prenatal diagnosis of Spinal Muscular Atrophy in Macedonian families. <i>Genetic Testing</i> 2008; 12 (3): 391-393. Svetlana A Kocheva , Dijana Plaseska-Karanfilska, Svetlana Trivodalieva, Marija Kuturec, Snezana Vlaski-Jekic and Georgi D.Efremov.	6 + 1.1	4.7
17	Molecular analysis of Friedreich's ataxia in Macedonian patients. <i>BJMG</i> 2008; 11(1):61-64. Kocheva S. , Trivodalieva S., Vlaski-Jekic S., Kuturec M., Efremov GD.	4	2.4
18	Prenatal diagnosis in Macedonian Duchenne muscular dystrophy families. <i>BJMG</i> 2008; 11 (2): 59-63. Kocheva S.A, Trivodalieva S., Plaseska-Karanfilska D, Vlaski-Jekic S., Kuturec M., Efremov GD.	4	2.4
19	Screening for liver disease in cystic fibrosis: analysis of clinical and genetic risk factors for its development. <i>Turk J Pediatr.</i> 2008 Nov-Dec;50(6):526-32. Fustik S, Trajkovska M, Jakovska T, Spirevska L, Josifovska T, Koceva	6 + 0.4	4.0
20	Friedreich Ataxia (FA) Associated with Diabetes Mellitus Type 1 and Hypertrophic cardiomyopathy: Analysis of FA family. <i>Med Arh</i> 2009; 63(2): 110-111. Zoran Gucey, Velibor Tasic, Aleksandra Jancevska, Nada Pop-Jordanova, Svetlana Koceva , Marija Kuturec, Vesna Sabolic.	4	2.4
21	Protein-energy malnutrition as the first manifestation of cystic fibrosis in infancy. <i>Pediatric International</i> 2009; 51(5): 678-683. Stojka Fustik, Tanja Jacovska, Lidija Spirevska, and Svetlana Koceva	6 + 0.7	4.3
22	Analysis of the SRY gene in Turner syndrome patients from the Republic of Macedonia. <i>BJMG</i> 2008; 11 (2): 31-38. Papazovska-Cherepnalkovski A, Kocheva S , Kocova M	4	3.2
	Апстрактни објавени во зборник на конференција -меѓународен -национален	1.0 0.5	
23	<i>PCR vo identifikacijata na monogenski bolesti. Prv kongres na medicinskite biohemicari na Republika Makedonija. Oktomvri 1993, Struga, R.Makedinija.</i> Jankovi} L, Petreska L, Koceva S, Efremov G. D.		0.5
24	Prenatalna dijagnoza na monogenski bolesti, na {e iskustvo. Prv kongres na medicinskite biohemicari na Republika Makedonija. oktomvri 1993, Struga, R.Makedinija. Jankovic L, Petreska L, Koceva S, Efremov G. D.		0.5
25	<i>Molecular characterization of cystic fibrosis in Former Yugoslavia, Secand Meeting of Clinical Laboratory Federation. September 21-24, 1994, Istambul, Turkey.</i> Petreska L, Koceva S, Efremov G.D.		0.5

26	<i>The spectrum of cystic fibrosis mutation in Macedonia. XXI International Congress of Pediatrics, September 10-15, 1995, Cairo, Egypt</i> Petreska L, Koceva S, Fustic S, Nestorov R, Efremov G D		1.0
27	Molecular characterization of Duchenne/Becker muscular dystrophy in Republic of Macedonia. Third Meeting of the Bajkan Clinical Laboratory Federatin, October 5-7 1995, Struga, Macedonia S Kocheva, S Vlaski-Jekic G.D.Efremov		0.5
28	<i>CFTR gene polymorphism found in the population of Macedonia. Third Meeting of the Bajkan Clinical Laboratory Federatin, October 5-7 1995, Struga, Macedonia.</i> Petreska L, Koceva S, Efremov G.D.		0.5
29	The molecular basis of Duchenne/Becker muscular dystrophy in Republic of Macedonia. XVI World Congress of Neurology, September 14-19, 1997, Buenos Aires-Argentina. S Kocheva, S Vlaski-Jekic and G D Efremov.		1.0
30	<i>Prenatal diagnosis of chromosomal aberrations and monogenic diseases in the Republic of Macedonia. 2nd PECO-EUROMIC Congress, June 1-4, 1997 Budapest, Hungary.</i> S Koceva, L Petreska, E Sukarova, L Simjanovska, Z Dzikov and G D Efremov.		1.0
31	Molecular analysis of seven patients with Fridreich's ataxia from the Republic of Macedonia. XXII International congress of pediatrics, Amsterdam, August 1998 S Koceva, S Vlaski-Jekic, V Petrova and G D Efremov.		1.0
32	<i>Primary Hyperoxaluria Typ I complicated by Systemic Oxalosis, Chronic Hepatitis B and C Virus Co-infection. 5Th Workshop on Primary Hyperoxalyria, March 12-13, 1999, Kappel/Zurich.</i> V. Tasic, S Koceva, M. Zabzun, N.Blau.		1.0
33	<i>Cystic fibrosis in Macedonija - Molecular characterization and prenatal diagnosis. 4th International symposium for Cystic fibrosis. Budapest, December 2000.</i> S Kocheva, D Plasevska-Karanfilska, G. D. Efremov		1.0
34	<i>Mutation Analysis of CFTR Gene by DGGE in CF Patients from West Ukraina.4th International symposium for Cystic fibrosis. Budapest, December 2000</i> H Makukh, S Koceva, O Hnateyko, G Efremov		1.0
35	<i>The Molecular Cystic Fibrosis Genetic Database. 5th International symposium for Cystic fibrosis. Talinn, Estonia 9-10 November, 2001</i> S Kocheva, D Plasevska-Karanfilska, S Fustic, M Caparevska and G. D. Efremov.		1.0
36	A case report of a female carrier of Becker muscular dystrophy with manifesting disease. 10th International Congress of Human Genetics, Viena, May 2001. S A Kocheva , A J Dimovski, S Vlaski-Jekic, G D Efremov		1.0
37	<i>Molecular Analysis of Huntington Disease in the Republic of Macedonia. 5th Balkan Meeting on Human Genetics. August, September 29-01,2002</i> S Koceva , A J Dimovski, D Plaseska – Karanfilska, S Vlaski-Jekic and G D Efremov		1.0
38	HCV Infection as a risk factor for early liver cirrhosis in cystic fibrosis patients. 5th Balkan Meeting on Human Genetics. August, September 29-01,2002. Kocheva S , Stefanovska A-M, Fustic S, Dimovski A J, Efremov G D.		1.0
39	<i>Clinical Diagnosis of Cystic Fibrosis in Macedonia: Corelation with Genetic Diagnosis. 6th International Symposium for Cystic Fibrosis,</i>		1.0

	November 2, 2002 S Fustik, N Slavevska, T. Jakovska, V. Lukarovska S. Koceva , G.D.Efremov		
40	Association of angiotensinogen polymorphusm M235T and essential hypertension in patients from the Republic of Macedonia. European Human genetics conference 2003, May 3-6, 2003 Birmingham, England Najdanovska N, Koceva S , Zafirovska K, Blagoevska M, Bogdanovska S, Kocova M .		1.0
41	Genetic Counseling and prenatal Diagnosis of Cystic Fibrosis inMacedonia. 7 th International Symposium for Cystic Fibrosis, September 2003 Bratislava Slovakia. S.A.Kocheva ,D.Plaseska-Karanfilska, S.Fustic-Naceva and G.D.Efremov		1.0
42	Protein – Energy Malnutrition in Infants with Cystic Fibrosis: The Clinical Characteristic and Molecular basis. 7 th International Symposium for Cystic Fibrosis, September 2003, Bratislava,Slovakia S Fustik, N. Pop-Jordanova, N Slavevska, T. Jakovska, S. Koceva , G.D.Efremov.		1.0
43	Aplastic Anemia in Children: Tretman with antytymocyte globulin and metilprednizolone with cyclosporine. The Hematology Journal (2003) 4: supp., 2, 2003 S.G.Glamocanin, O. Muratovska, K.Martinova, Z.Antevska, B.Conevska, S.Koceva , Lj.Rajicic.		1.0
44	Prognostic Classification in Children with Acute Lymphoblastic Leucemia and Bone marrow Relapse. The Hematology Journal (2003) 4: supp., 2, 2003 K.Martinova, O.Muratovska, S.Glamocanin, Z.Antevska-Trajkova, B.Conevska, S.Koceva		1.0
45	Etiologija i tretman na ferideficitnata anemija vo pred{kolska vozrast. III Kongres na Pedijatrite na Makedonija. Septemvri 2003, Ohrid, Republika Makedonija K. Martinova, S.Glamo~anin, O.Mutarovska, Z.Antevska-Trajkovska ,B.Coneska, S.Koceva , A.Papazovska, S.Spasevska		0.5
46	Hipohromni hiposideremichni anemii kaj deca nad sestgodicna vozrast vo periodot 1990-2002 godina. III Kongres na Pedijatrite na Makedonija. Septemvri 2003, Ohrid, Republika Makedonija З.Антевска-Трајковска, С.Гламочанин, О.Мутаровска, К. Мартинова, Б. Чонеска-Јованова, С.Кочева		0.5
47	Incidenca na abdominalnata kolika kaj Purpura Hoenoch Schoenlein. III Kongres na Pedijatrite na Makedonija. Septemvri 2003, Ohrid, Republika Makedonija B.Coneska, S. Glamocanin, O.Mutarovska, K. Martinova, Z.Antevska-Trajkovska, S.Koceva		0.5
48	Rizikot od kardiotoksicnost kaj decata so ALL lekuвани so ALL-BMF-90 protokol. III Kongres na Pedijatrite na Makedonija. Septemvri 2003, Ohrid, Republika Makedonija S. Glamo~anin, O.Mutarovska, K. Martinova, Z.Antevska-Trajkovska, A. Jan~evska B. ^oneska, S.Koceva , R. Kacarska		0.5
49	The impact of infectious events in morbidity and mortality in children with ALL treated with ALL-BMF-90 Protocol. EJC Copenhagen 21-25 September 2003 S.Glamocanin, O.Muratovska, K. Martinova, Z.Antevska, A.Jancevska, B.		1.0

	Conevska, S.Koceva		
50	<i>Supportive care of children treated by ALL-BFM -90 Protocol Medical and Pediatric Oncology, Vol.41, No 4, October 2003</i> S.Glamocanin, O.Muratovska, K. Martinova, Z.Antevska, B. Conevska, S.Koceva , A.Jancevska and V. Milenkov		1.0
51	Idiopathic thrombocytopenic purpura in childhood – clinical presentation and management. The Hematology Journal, 9 th Congress of the European Hematology Association, 10-13 June 2004, Geneva Switzerland K.Martinova, O.Muratovska, S.Glamocanin, Z.Antevska-Trajkova, B.Coneska, S.Koceva .		1.0
52	Haemophilia and inhibitors: Successful treatment of repeated haemorrhage in multiple sites with rFVII. XXVI Meeting of the World Federation of Hemophilia, Bangkok, Thailand, 17-21 October 2004. Z.Antevska-Trajkova, O.Muratovska, S. Glamocanin, K.Martinova, B. Coneska, S.Koceva , Z. Trajkovski and K. Kostovska		1.0
53	Deletion analysis of Macedonian SMA families. European Journal of Human Genetics, 12-Supplement 1, European Human Genetics Conference, June 12-15, 2004 Munich, Germany S.Koceva , S.Vlaski-Jekic, M.Kuturec and G.D.Efremov		1.0
54	The prevalence and risk factors for the development of cystic fibrosis related liver disease. Journal of Cystic Fibrosis, 28 th European Cystic Fibrosis Conference, Hersonissos, Crete, Greece, 22-25 June, 2005 S.Fustic, M.Trajkovska, N.Slavevska, T.Josifovska, S.Koceva , G.Efremov		1.0
55	Prenatal diagnosis of spinal muscular atrophy I (Werdnig Hoffman disease). European Journal of Human Genetics, 12-Supplement 1, European Human Genetics Conference, May 6-9, 2006 Amsterdam, The Netherlands S.Koceva , M.Kuturec, S.Vlaski-Jekic and G.D.Efremov		1.0
56	Dyskeratosis congenita: Unusual presentation with thrombocytopenia in early age. 11 th Congress of the European Hematology Association, Amsterdam, the Netherlands, June 15-18, 2006 S.Koceva , M.O.Muratovska, G.S.Glamocanin, M.K. Martinova, A.Z.Antevska B. Conevska		1.0
57	Idiopathic thrombocytopenic purpura in childhood: Review of 160 cases. 11 th Congress of the European Hematology Association, Amsterdam, the Netherlands, June 15-18, 2006 K.Martinova, O.Muratovska, S.Glamocanin, Z.Antevska-Trajkova, B.Coneska, S.Koceva .		1.0
58	The effectiveness of preoperative erythropoietin in pediatric surgery 11 th Congress of the European Hematology Association, Amsterdam, the Netherlands, June 15-18, 2006 S.Glamocanin, R.Kacarska. P.Petrevki, O.Muratovska, K.Martinova, Z.Antevska-Trajkova, B.Coneska, S.Koceva .		1.0
59	Detection of CYP21 mutations in congenital adrenal hyperplasia 7 th BMHG, 2006 Skopje, Macedonia, BJMG Vol 9, 3&4, 2006. V.Anastasovska, S.Koceva and M.Kocova		0.5

60	Genetic counseling and prenatal diagnosis in Macedonian DMD/BMD families. <i>7th BMHG, 2006 Skopje, Macedonia, BJMG Vol 9, 3&4, 2006</i> S.A.Kocheva , D.Plaseska-Karanfilska, S.Vlaski-Jekic, M.Kuturec, G.D.Efremov		0.5
61	Idiopathic Pulmonary hemosiderosis in childhood – review of 43 cases. 16 th ERS Annual Congress - European Respiratory Journal, V 28 (sup.50) Munich, Germany, September 2-6, 2006.		1.0
62	Nutritional status in children with malignancies at the time of diagnosis. 40 th Congress of the international Society of Pediatric Oncology Berlin, Germany, October 2-6, 2008 Biljana Coneska-Jovanova, Olivera Muratovska, Sofijanka Glamocanin, Kata Martinova, Zorica trajkova-Antevska, Svetlana Koceva , Lidija Spirevska		1.0
63	Nucleic Acid based Methods in Human and Veterinary Medicine, Laboratory Manual 2 nd Edition. ICGEB affiliated Centre Cours, RCGEB, MANU Skopje May 25-31, 1998. Efremov G D, Dimovski A.J, Plaseska-Karanfilska D, Simjanovska L, Sukarova E, Koceva S, Popovski Z T		
64	“PCR based methods in the detection and characterization of inherited, infectious and malignant diseases” Laboratory Manual 3rd Edition. FEBS Advanced Theoretical/practical Course. RCGEB, MANU Skopje 1999. Efremov G D, Dimovski A.J, Plaseska-Karanfilska D, Simjanovska L, Sukarova E, Koceva S,		
65	Identification of deletions and duplications of the DMD gene in Macedonian patients using Multiplex- Ligatin-dependent Probe Amplification (MLPA). <i>Europ.Jour,of Hum.Genet. Vol.15, Supl. 1 June 16-19 2007 Nice, France.</i> S.A.Kocheva , S.Trivodalieva, S. Vlaski-Jekic, M.Kuturec and G.D.Efremov		1.0
66	Cardio toxic effects of antracycline therapy in children with acute lymphoblastic leukemia E J C, Berlin 20-25 September 2009. B Conevska Jovanova, O. Muratovska, S. Glamocanin, K.Martinova, Z.trajkova-Antevska, S.Kocheva, R.Kacarska, K.Kuzevska-Mneva		1.0
67	Detection of heterozygous <i>SMN1</i> deletions in SMA families using a simple fluorescent multiplex PCR method. European Human Genetic Conference. Gothenburg Sweden, June 12-15. 2010. S Kocheva ^{1,2} , S Trivodalieva ¹ , and G. D. Efremov ¹		1.0
68	Pulmonary abscessus in child with acute lymphoblastic leukemia successfully treated with metronidazol – case report. 21 st Congress of the Hellenic Society of Haematology, Thessaloniki 12 November 2010. K Martinova, O.Muratovska, S.Glamocanin, Z.Antevska-Trajkova, B.Conevska-Jovanova, S.Kocheva, T.Vojnovska.		1.0
69	Acute Leukemia in children with Down syndrome. 16 th Congress of European Hematology Association London, UK, June 9-12, 2011 O Muratovska, K Martinova, S Glamocanin, S Kocheva , Z Antevska, B Conevska.		1.0
70	Idiopathic pulmonary hemosiderosis a retrospective study from a pediatric hematology-oncology center. 16 th Congress of European		1.0

	Hematology Association London, UK, June 9-12, 2011 K. Martinova, S Stankovic O Muratovska, S Glamocanin, Z Antevska-Trajkova, B Conevska-Jovanova, S Kocheva, O Karanfiski		
71	Hepatoblastoma – Diagnosis and Treatment – case presentation: Salzburg CHOP Seminar, Pediatric Hematology & Oncology September 2011. Svetlana Kocheva		1.0
72	Mediterranean visceral leishmaniasis: Diagnosis and treatment experience. 5 th Congress of Pediatrics of Macedonia, October 05-09, 2011. Trajkova-Antevska Z, Glamocanin S, O Muratovska, Martinova K, B Conevska-Jovanova, S Kocheva .		0.5
73	Assessment of nutritional status by antropometric parameters in children with malignant disease. 5 th Congress of Pediatrics of Macedonia, October 05-09, 2011. Conevska-Jovanova B, Spirevska L, Muratovska O, Glamocanin S, Martinova K, Trajkova-Antevska Z, Kocheva S .		0.5
74	Severe congenital neutropenia – case report. 5 th Congress of Pediatrics of Macedonia, October 05-09, 2011. Mironska K., Kareva L., Stavric K., Peova., Kocheva S .		0.5
	Магистерски труд		4
	Докторски труд		8
	Пленарно предавање на научен стручен собир со меѓународно учество	3	
75	Hereditary Anemias in Childhood: Diagnosis, Prevention and Treatment. 5 th Congress of Pediatrics of Macedonia, October 05-09, 2011. Svetlana Kocheva, Plenary lecture.		3
	Вкупно		167,94

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред.бр	Назив на активноста	Поени	Вкупно поени
I	Воведување на лабораториска, клиничка или јавно - здравствена метода во областа на медицинските науки и здравството -прв пат во државата воведена метода -прв пат во институцијата воведена метода	4 2	
	Молекуларна дијагноза на спинална мускулна атрофија		4
	Молекуларна дијагноза на Friedreich-ова атаксија		4
1	Молекуларна дијагноза на Duchenne/Becker-ова мускулна дистрофија		4
	Молекуларна дијагноза на Huntingtonova –ова болест		4
2	Детекција на BCR/ABL генот на молекуларно ниво		2
	Молекуларна анализа на чести мутации во CYP21 ген		2
II	Завршена специјализација во областа на	2	

	медицинските науки и здравството		
1	Спедијализација - педијатрија		2
	Член на научен одбор – Конгрес на педијатрија на Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2011		0.5
III	Државна награда за научни постигнувања -самостоен -учесник во тим	0.5 - 1.0	
	Државна награда „11 Октомври,, во 2008 година за највисоко признание за животно дело од јавен интерес на Р Македонија во областа на науката и образованието е доделена од Истражувачкиот центар за генетско инженерство и биотехнологија (бр. 477/08 – 24.9.2008)		1
	Благодарница од Македонско лекарско друштво 7.4.2006		1
IV	Превод : -книга, дел од книга -статија (брошура)	0.25	
1	Хемофилија во слики		0.25
2	Упатства за водење на хемофилија		0.25
3	Прирачник за цистична фиброза – пациенти и нивните родители		0.25
V	Престој во странство		
	European School of Haematology, Focus of pediatric haematooncology, October, 2005, Sestri Levante Italy.		0.5
	European School of Haematology, Focus of pediatric haematooncology, October 2007, Sitges Spain.		0.5
	ESH-EBMT Training Course Haematopoetic Stem Cell Transplantation, May 2008, Zagreb Croatia.		0.5
	Salzburg CHOP Seminar – Pediatric Hematology and Oncology , September 18-September 24, 2011		0.5
Вкупно			25,9

Професионални референци на кандидатот за избор во звање	Поени
Наставно - образовна дејност	99,57
Научно - истражувачка дејност	167,94
Стручно - апликативна дејност	25,9
ВКУПНО	293.11

Членови на Комисијата

1.Проф.д-р Софијанка Гламочанин, претседател, с.р.

2.Проф.д-р Оливера Муратовска, член, с.р.

3.Проф.д-р Гаврил Тодоровскии, член, с.р.

4.Проф.д-р Розана Кацарска, член, с.р.

5.Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, член, с.р.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на приложената документација за рецензија, трудовите и активностите, Рецензентската комисија смета дека кандидатите ас.д-р Констандина Кузевска-Манева, ас.д-р Марина Константинова Крстевска, ас.д-р Лидија Карева, ас.д-р Емилија Шахпазова и ас.д-р Светлана Кочева ги исполнуваат условите за избор во звањето научен соработник по предметот педијатрија. Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје да ги избере во звањето научен соработник.

Рецензентска комисија

- 1. Проф.д-р Софијанка Гламочанин, с.р.**
- 2. Проф.д-р Оливера Муратовска, с.р.**
- 3. Проф.д-р Гаврил Тодоровскии, с.р.**
- 4. Проф.д-р Розана Кацарска, с.р.**
- 5. Проф. д-р Стојка Нацева Фуштиќ, с.р.**

РЕФЕРАТ

ЗА ПОДОБНОСТ НА ТЕМАТА ЗА ИЗРАБОТКА НА ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА „ПРОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ПРИВРЕМЕНИТЕ ЦЕМЕНТИ ВРЗ АТХЕЗИЈАТА НА ДЕФИНИТИВНИТЕ ЦЕМЕНТИ ПРИ ЦЕМЕНТИРАЊЕ НА ЕСТЕТСКИТЕ ФИКСНОПРОТЕТИЧКИ РЕСТАВРАЦИИ“ И НАУЧНА ОСПОСОБЕНОСТ НА КАНДИДАТОТ АС. Д-Р МАРЈАН ПЕТКОВ, М-Р СЦИ

Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, на својата 20. редовна седница одржана на 22.2.2012 година, по предлог на Научниот одбор, донесе одлука формирање на рецензентска комисија за оцена на подобност на темата за изработка на докторска дисертација по претходно доставената пријава од ас. д-р Марјан Петков м-р сци., со наслов : „Процена на влијанието на привремените цемени врз атхезијата на дефинитивните цемени при цементирање на естетските фикснопротетички реставрации“, во состав:

- проф. д-р Драгољуб Велески
- проф. д-р Ерол Шабанов
- проф. д-р Јагода Бајевска
- проф. д-р Љубен Гугувчевски
- проф. д-р Марија Зужелова

Рецензентската комисија, по разгледувањето на доставениот материјал во врска со подобноста на темата за изработка на докторска дисертација, до Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци за кандидатот

Ас. д-р Марјан Петков е роден во Скопје на 15. 3.1977 година. Основно образование завршил во ОУ „Видоје Смилевски Бато“ во Скопје, а средно образование во УСО „Браќа Миладиновци“ во 1995 година, со одличен успех.

Во учебната 1995/96 година се запишал на студиите по стоматологија на Стоматолошкиот факултет во Скопје, како редовен студент, на кои на 5. 9. 2002 година дипломирал со среден успех 8,86.

Задолжителниот лекарски стаж го реализирал во ЈЗО СКЦ „Св.Пантелејмон“ во Скопје, и на 6. 11. 2003 година го положил стручниот испит.

Од 14. 9. 2002 година се вработил во ЈЗО Стоматолошки клинички центар, на Клиниката за фиксна стоматолошка протетика како клинички лекар.

Во септември 2004 се запишал на постдипломски студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Во 2006 година е избран во звањето помлад асистент на Катедрата за фиксна стоматолошка протетика.

Со звањето специјалист по стоматолошка протетика се стекнал во 2008 година.

Во 2010 година го одбрал магистерскиот труд.

Учесник бил на повеќе семинари, секции и конгреси.

Д-р. Марјан Петков активно е вклучен во проектот финансиран од Министерството за образование и наука под наслов „Проценка на состојбата на оралното здравје и потребниот третман кај населението од Република Македонија со примена на базичните критериуми на СЗО”.

Бил ментор на пет студентски теми, а досега има објавено како автор и коавтор 19 стручно-научни трудови објавени во домашни и странски списанија. Активно се служи со англискиот јазик, а пасивно со грчкиот јазик.

Добитник е на Благодарница од Стоматолошкиот факултет по повод 50 годишниот јубилеј.

Мислење за предложената тема за изработка на докторска дисертација

Пријавената тема за изработка под наслов „Процена на влијанието на привремените цементи врз атхезијата на дефинитивните цементи при цементирање на естетските фикснопротетички реставрации“, ги содржи сите елементи за една научноистражувачка студија: вовед, литературен преглед, цели на студијата, материјал и методи на работа, очекувани резултати и литература.

Во ВОВЕДНИОТ ДЕЛ, кандидатот наведува дека употребата на целосно керамичките реставрации е зголемена во последните години, што главно се должи на подобрување на атхезивната технологија и новите керамички материјали. Сепак, методите на цементирање генерално се комплицирани, особено кога керамичките реставрации треба да се стават во постериорниот регион. Понатаму, повеќето целосно керамички техники бараат работа во заботехнички лаборатории. Ова значи дека привремените реставрации се неопходни со цел да се избегне чувствителноста, инфекцијата и луксирањето на забите.

Постои голем избор на понуди на материјали за цементирање на фиксни протетички помагала. Сите овие материјали се разликуваат по хемискиот состав, имаат различни физички, механички и биолошки особини. Идеален цемент би требало да има доволно долго време на траење колку што треба да има и надоместокот, да се лепи за површината на забот и надоместоците, да е биокompatибелен со пулпата од забот, да има доволно добра механичка отпорност, вишокот да може да се истисне за да се создаде

што потенок слој, да има мал вискозитет, да е нерастворлив и да има оптимално време на врзување. Покрај наброените особини важно е вишокот на цементот лесно да се отстранува.

Трајното врзување на фиксните протетички надоместоци со забните ткива подразбира зачувување на интегритетот на цементниот слој во текот на низата години кои следат и покрај силите кој кај нив дејствуваат заради притисокот во надоместокот и на забот како резултат на дејствувањето на оралните функции, но и како напад на оралните течности.

Неколку клинички студии укажуваат на долгорочен успех на индиректните реставрации врзани со смолести цемента, вклучувајќи керамички ламинати, инлеи /онлеи, коронки и целосно керамички мостови.

Клиничкиот успех на целосно керамичките реставрации е под влијание од типот на средството за цементирање и техниката за дефинитивно цементирање. Најбитен параметар се чини дека е соодветната адхезија меѓу керамичката реставрација и потпорната забна структура. Кога трајна и високо квалитетна врска се добива помеѓу забното трупче и протетската коронка, има подобра ретенција и маргинална адаптација, која спречува микропропустливост и ја зголемува фрактурната отпорност на реставрираните заби и индиректните реставрации.

Контрадикторни наоди се објавени во однос на врзувачките сили за дентинот по привремено цементирање. Дел од студиите наведуваат дека привремените цемента кои содржат еугенол негативно влијаат на силата на адхезијата на дефинитивните цемента за дентинот во зависност од концентрацијата на еугенолот во цинк-оксидната смеса.

Неодамнешните студии покажале дека цемента кои содржат еугенол не ја намалуваат силата на врската со дентинот. Сепак, други пријавени студии имаат контрадикторни резултати. Вреди да се нагласи дека употребата на цемента без еугенол исто така ја намалуваат силата на врската со дентинот, кога се споредуваат со свеж дентин или со површно тертиан свеж дентин.

Пескарењето или воздушната абразија, систем кој исфрла фина прашина под висок притисок на алуминиум оксид прав заедно со воздух на забните структури, може да се способни за отстранување на привремените цементни остатоци, кои во клинички состојби тешко можат да се отстранат целосно од забите. Покрај тоа, пескарењето може да отстрани тенок површински слој на дентин кој содржи највисока концентрација на еугенол. Нема податоци во литературата кои се достапни и го опишуваат пескарењето како метод на чистење. Се покажало дека употребата на алуминиумоксидни честички во постапката произведуваат грубости, подмирираност на емајлот и дентинската површина. Во литературата постојат повеќе трудови кои опишуваат дека пескарењето може да се замени со киселинско нагризување во подготовка на површината. Абрадирачката длабочина на дентинот се зголемува откако големината на честичките и притисокот на воздухот се зголемува. Сепак, најчесто во клиничката практика се покажало дека употребата на воздушна абразија не може да го замени киселинското нагризување. Пескарењето, плус подготовка (кондиционирање) на

дентинската површина резултирало со слична сила на врската за дентин со контролната или повисока од само подготвената контролна група.

Пастите за привремено цементирање на база на калциум хидроксид заради својата хемиска нестабилност се погодни за привремени полнења. Тие не се стврднуваат целосно и со текот на времето се ресорбираат. Конзистенцијата на пастата е се различни додатоци (метилцелулоза), а радио контрастноста се постигнува со додаток на бариев сулфат. Заедничко својство им е алкалната средина која зависи од количеството на хидроксилни јони кои продираат кон длабочина. Коронките, лесно се испираат.

Направен е сеопфатен ПРЕГЛЕД на релевантната расположлива ЛИТЕРАТУРА во која се претставени резултатите и сознанијата за оваа проблематика.

Респектирајќи ги бројните литературни и стручно-научни податоци изнесени во поглавјето ВОВЕД и ЛИТЕРАТУРЕН ПРЕГЛЕД, произлегла и основната хипотеза на кандидатот за поставување на следниве ЦЕЛИ НА ОВОЈ ТРУД:

- Да се провери какво е влијанието на привремените цементи на врската на цементите за дефинитивно цементирање кај фиксно-протетичките помагала.

Поаѓајќи од фактите кои ги сретнал во богатата литература и можноста со сопствени искуства да постави темели за оправданост и можност тие потенцијално да се користат при привремено цементирање на фиксните протетички надоместоци, кандидатот испитувањата ги насочил кон остварување на следниве цели :

- ❖ да се оцени со Shear-Bond-Strenght (СБС) тестирањето, влијанието на привремените цементи на база на калциум хидроксид (CaOH_2) на дефинитивното цементирање со користење на конвенционални и само-нагризувачки смолести цементи;
- ❖ да се оцени со Shear-Bond-Strenght (СБС) тестирањето, влијанието на привремените цементи на база на цинк-оксид (ZnO) на дефинитивното цементирање со користење на конвенционални и само-нагризувачки смолести цементи;
- ❖ да се оцени со Shear-Bond-Strenght (СБС) тестирањето, влијанието на привремените цементи на база на цинк-оксид еугенол (ZnOE) на дефинитивното цементирање со користење на конвенционални и само-нагризувачки смолести цементи;

- ❖ да се оцени со Shear-Bond-Strenght (СБС) кој од испитуваните дефинитивни цементи ќе има најсилна врска на врзување за дентинот а со тоа и би бил најпогоден за употреба во клиничката практика;
- ❖ да се утврди со со Shear-Bond-Strenght (СБС) дали начинот на чистење на привремениот цемент има влијание на врската на дефинитивните цементи;
- ❖ да се утврди кој од испитуваните привремени цементи е најдобро да се користи во секојдневната практика без да ја намали врската на дефинитивниот цемент;

Во поглавјето МАТЕРИЈАЛ И МЕТОДИ, за реализација на поставените цели ќе биде спроведено:

Избор и селекција на забиџе

За да ги реализира зададените цели на докторската дисертација во in vitro студијата како истражувачки примерок на оваа студија, ќе се вклучат 140 екстрахирани без кариес и фрактури човечки молари (екстрахирани заради пародонтолошки причини) кај пациенти од машки и женски род. Забите по екстракција ќе се чуваат во дестилирана вода при собна температура до периодот за започнување на истражувањето.

Подготовка на истражувачкиот примерок

На забите ќе се отстрануваат корените 3 мм под цементно-емајловата врска со дијамантска пила со водено ладење. (Minitom, Struers A C, Kopenhagen, Denmark).

Коронките ќе се вградуваат во Poli-vinil-chlorid (PVC) плочи .

Подготвените забни примероци ќе се вградуваат во хемиски полимеризирани акрилни смолести калапи-прстени (2 см дијаметар и 1,1 сантиметар висина), на таков начин што нивните оклузални површини ќе бидат свртени нагоре.

По полимеризацијата на смолата, прстените ќе се отфрлат и оклузалните површини на забите ќе се пресечат со дијамантска пила со водено ладење (Minitom, Struers A / C, Kopenhagen, Denmark) за да се ослободи прекривниот емајл.

Потоа забите ќе се истружат со шмиргла со водено ладење # 180 - до # 400 рапавост од силициум карбидни (Sic) шмиргли (Buehler Ltd, Lake Blief, IL, USA) на машина за полирање (Politriz DP 9U2; Struers, A / C) за да се добие рамна дентинска површина.

За да се гарантира целосно отстранување на емајлот, иструганата површина ќе се гледа на лупа на зголемување x 20.

Дополнително стругање со # SiC 600 рапава шмиргла ќе се направи за време од 30 секунди за да се добие стандарден тест слој. Страната на поврзување ќе се демаркира со приложување на парче изолациска лента со отвор од 3 мм дијаметар на секоја дентинска површина.

Маркацијата на страната на поврзување има двојна цел:

- да дефинира фиксна тест-површина; и
- да се гарантира дека испитувањето би можело понатаму прецизно да се третира на дентинската површина, со што се избегнува случајна атхезија за околниот емајл.

Прв дел - цементирање со привремени цементи

Примероците по случаен избор ќе бидат поделени на 8 групи, според употребата на привремените цементи:

- групи I и V (контролна): без привремено цементирање (n=20) ;
- групи II и VI: заби привремено цементирано со привремен цемент на база на калциум хидроксид - Ca(OH)₂ (n=40)
- групи III и VII: заби привремено цементирано со привремен цемент на база на цинк оксид - ZnO (n=40)
- групи IV и VIII : заби привремено цементирано со привремен цемент на база на цинк оксид еугенол – ZnOE (n=40)

За привремено цементирање (групи од II до IV и VI до VIII), ќе се користат 120 акрилатни смолести дискови (3 mm во дијаметар x 2mm висина) кои ќе се фабрикуваат во соодветни калани со исти димензии. Со нив ќе се симулираат привремените реставрации.

Привремените цементи ќе се подготвуваат според препораките на производителите. Акрилатните дискови ќе се позиционираат на цементниот слој и дисковите ќе бидат подложени на постојано оптоварување во времетраење од 2 минути направено од страна на универзална тестирачка машина во текот на стврднување на цементот. Потоа, примероците ќе се чуваат во дестилирана вода на 37°C во времетраење од 7 дена. Тоа е времето за кое што во клинички услови вообичаено би се носела привремената реставрација.

Акрилатните дискови се одделуваат од местото на поврзување со помош на knife-edge универзална тестирачка машина (Instron 4301 Instron Corp. ZDA) со брзина од 1 мм во минута.

По 7 дена, привремено зацементираните дискови ќе се отстранат од дентинските површини и сите остатоци од цемент ќе бидат отстранети од површината на дентинот со користење на рачен ескаватор и со пескарење. Пескарењето ќе се изврши со 30 мм алуминиумски честички (Korox W, Vego, Germany), со 4 бар притисок, на 3 мм растојание од дентинската површина со користење на Microblaster (RONVIG Dental MFG, Daugaard, Denmark).

Ескаваторот ќе се користи со многу блиски (најчесто ќе се преклопуваат) паралелни удари под умерен притисок. Постапката ќе се повторува во истата насока се додека има макроскопски видливи траги. Сите процедури ќе се вршат од еден истражувач.

Втор дел - Дефинитивно цементирање

Фелдспадни керамички дискови (кои ќе ја заменат дефинитивната протетска реставрација) со истите димензии како оние на акрилните дискови (3 mm дијаметар x 2 mm висина) ќе се цементираат со:

- RelyXTM ARC(3M/ESPE) во групи од I до IV и
- Rely XTM Unicem (3M/ESPE) во групи од V до VIII, според препораките на производителот.

Цементите ќе се аплицираат со микрочеткичка за еднократна употреба (Microbrush Corp., WI , USA) за да се избегне вишокот и задржувањето на цементот по должина на изолационата лента кои би можеле да направат компромис за дистрибуција на напнатоста за време на СБС тестот , а со тоа и компромис на валидноста на резултатите.

За RelyXTM ARC групите дентинот ќе се нагризе со 35% гел на фосфорна киселина (3M/ESPE) за време од 15 секунди, потоа темелно ќе се исплакне за 15 секунди и вишокот на вода ќе биде избришан со апсорбена хартија. Со целосно заситена четка на врвот, ќе се аплицираат 2 последователни слоја на атхезивниот систем (Adper Single Bond ,3M/ESPE) на забите и ќе се полимеризира со халогено светло за време од 20 секунди со интензитет од 800mW / sm².

Двокомпонентниот смолест цемент Rely X ARC (3M/ESPE) се става на подлога за мешање и меша 10 секунди. Тенок слој на материјалот ќе се аплицира на површината на дентинот, која ќе биде фиксирана на исто место за цело време на испитувањето. Вишокот на цемент ќе се отстранува со микрочеткичка и ќе биде полимеризирано од секоја страна за време од 40 секунди.

За Rely XTM Unicem групите цементот ќе се меша за 10 секунди. Тенок слој ќе се аплицира на дентинската површина. Вишокот на смолест цемент ќе се отстранува со микрочетка и ќе биде полимеризиран од секоја страна за време од 40 секунди, според препораките на производителот без прајмер и атхезив. По цементирањето, сите примероци ќе се чуваат во дестилирана водана 37° C за време од 24 часа.

SHEAR - BOND STRENGHT (SBS) шесѝирање

Примероците ќе се стават на постоље за Shear bond strength testot по ИСО- стандард бр.6872:1995 (E).

СБС -тестот ќе се направи со помош на knife-edge универзална тестирачка машина (Instron 4301 Instron Corp. ZDA) со брзина од 1 мм во минута . СБС

вредностите ќе се регистрираат во њутни (N) и ќе се претвараат во мега-паскали МРа.

Статистичката анализа ќе биде изведена со користење на стандардни програми за обработка на податоците и програмски MS Excel пакет SPSS, верзија 10.0.

Податоците ќе бидат презентирани низ следниве статистички параметри:

- разликата помеѓу двата параметра во серии со нумерички белези ќе се тестира со Студентов Т-тест за независни примероци (t), x2 test;
- аритмичка средина, стандардно отстапување, коефициент на варијација и средна интервал варијација (мин-макс);
- за споредување меѓу групите ќе биде направена еднонасочна анализа на варијацијата (ANOVA);
- Danetov-иот тест за еднакви и варијации на варијансата.

Во согласност со критериумите за биомедицински истржувања, нивото за веројатност е 0,05 и 00,1. Резултатите од статистичката анализа ќе бидат претставени во табели и графикони.

Во поглавјето ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ, кандидатот очекува да добие релевантни одговори на следниве прашања:

- Какво е влијанието и силата на привремените цементи на база на $\text{Ca}(\text{OH})_2$?
- Какво е влијанието и силата на привремените цементи на база на - ZnO ?
- Какво е влијанието и силата на привремените цементи на база на $-\text{ZnOE}$?
- Каква е силата на врзување за дентинот и квалитетот на современите смолести цементи за дефинитивно цементирање?
- Кои привремени цементи се најпогодни за употреба во клиничка та практика?

ЗАКЛУЧОК

Од гореизнесеното, Рецензентската комисија врз основа на приложениот материјал оценува дека пријавата за изработка на докторска дисертација со наслов: „Процена на влијанието на привремените цементи врз адхезијата на дефинитивните цементи при цементирање на естетските фикснопротетички реставрации“, поднесена од ас. д-р Марјан Петков, ги содржи сите елементи за изведување на испитувања од ваков обем, при тоа исполнувајќи ги потребните суштински и формални критериуми предвидени за научен труд од ваков вид.

Рецензентската комисија смета дека овај научноистражувачки труд е подобен бидејќи од студијата ќе произлезат релевантни научни и апликативни сознанија, па во таа смисла му предлага на Наставно-научниот совет да ја прифати предложената тема за изработка на докторска дисертација и да овозможи нејзина понатамошна реализација.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Драгољуб Велески с. р.

Проф. д-р Ерол Шабанов с. р.

Проф. д-р Јагода Бајевска с. р.

Проф. д-р Љубен Гугувчевски с. р.

Проф. д-р Марија Зужелова с. р.